

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ
RINKINYS**

**XIV SEIMAS
(2024–2028)**

6

ISSN 3120-9327

Elektroninis leidinys

leidžiamas nuo 2026 m. balandžio mėn.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Trečioji sesija

2025 m. rugsėjo 30 d. – lapkričio 18 d.

83–98 posėdžiai

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

2025 m. rugsėjo 30 d. – lapkričio 18 d.

Nenumatytas posėdis Nr. 83 (2025 m. rugsėjo 30 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-755 pateikimas (A. Kabišaitis)	31
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus H. Šinkūno kalba	32
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus H. Šinkūno atsakymai į Seimo narių klausimus	33
Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-756 pateikimas (D. Bublienė)	36
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus A. Driuko kalba	37
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus A. Driuko atsakymai į Seimo narių klausimus	37
Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-757 pateikimas (J. Olekas)	40
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus J. Sabatausko kalba	41
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus J. Sabatausko atsakymai į Seimo narių klausimus	43

Rytinis posėdis Nr. 84 (2025 m. spalio 7 d.)

Informaciniai pranešimai	46
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 7 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	46
Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 11, 29, 32, 42, 61 straipsnių, 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-654(2) svarstymas	47
Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 21, 34, 47, 48 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-547(2) svarstymas	48
Informaciniai pranešimai	48
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58 ² ir 58 ³ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ , 7 ¹ ir 49 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-516(2) ir Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-517(2) svarstymas	48
Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 11, 29, 32, 42, 61 straipsnių, 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-654(2) svarstymo tęsinys	49
Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 21, 34, 47, 48 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-547(2) svarstymo tęsinys	49
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58 ² ir 58 ³ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ , 7 ¹ ir 49 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-516(2) ir Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-517(2) svarstymo tęsinys	49
Nacionalinio plėtos banko įstatymo Nr. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15 straipsnių ir II skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-672(2) svarstymas	49
Seimo nario V. Ažuolo kalba	50

Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-312(2), Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-313(2), Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2398 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-314(2), Civilinio kodekso 4.107, 4.109 ir 6.956 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-315(2), Civilinio proceso kodekso 83 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-316(2), Administracinių nusižengimų kodekso 195 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-317(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33, 39 ir 93 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-318(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-319(2), Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo Nr. VIII-480 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-320(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-321(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-322(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59 ¹ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-323(2) ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-324(2) svarstymas	52
Rinkimų kodekso 30, 31, 32, 95, 97, 99, 122, 193 ir 196 straipsnių bei priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo naujais 194, 195 ir 196 straipsniais konstitucinio įstatymo projekto Nr. XVP-597(2) priėmimas	55
Šio konstitucinio įstatymo priėmimas	56
Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Saulių Bucevičių patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XVP-766 priėmimo tęsinys	56
Šio nutarimo priėmimas	56
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Danguolę Martinavičienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XVP-653 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kabišaitis)	56
Šio nutarimo priėmimas	57
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2226(3) svarstymas	57
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-335(2) svarstymas	57
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-760(2) svarstymas	58
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-270(2) svarstymas	59
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-775 pateikimas	59
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 13 ¹ , 16, 17, 18, 18 ² , 19, 20, 21, 23, 27, 29, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-343 1, 3, 6, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-753 ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 18, 18 ¹ ir 18 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-754 pateikimas (M. Skamarakas)	59
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1467VK svarstymas	62

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	63
Seimo nario V. Juozapaičio pareiškimas	64
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-788 pateikimas (O. Leiputė)	65

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-787 pateikimas (O. Leiputė)	66

Vakarinis posėdis Nr. 85 (2025 m. spalio 7 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-788 pateikimo tęsinys	67
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-787 pateikimo tęsinys	67
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-786 pateikimo tęsinys	67
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-775 pateikimo tęsinys	68
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 208 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-708 pateikimas (R. J. Jankūnas)	68
Seimo nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Vietos bendruomenių metais“ projekto Nr. XVP-458 pateikimas (M. Petrauskaitė)	71
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-720 pateikimas (I. Kižienė)	73
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13 ¹ , 14, 14 ¹ , 15 ¹ , 16, 19, 20, 20 ¹ , 20 ² , 22, 22 ¹ , 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39 ¹ , 39 ³ , 39 ⁴ , 39 ⁵ , 39 ⁶ , 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1 ¹ , 39 ⁷ , 48 ¹ , 48 ² , 58 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XV-330 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-719 pateikimas (R. Kaunas)	74
Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 papildymo 14 ⁸ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-541 pateikimas (K. Neimantas)	77
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-775 pateikimo tęsinys (J. Sabatauskas)	81
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 208 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-708 pateikimo tęsinys	83
Seimo nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Vietos bendruomenių metais“ projekto Nr. XVP-458 pateikimo tęsinys	83
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-720 pateikimo tęsinys	83
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13 ¹ , 14, 14 ¹ , 15 ¹ , 16, 19, 20, 20 ¹ , 20 ² , 22, 22 ¹ , 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39 ¹ , 39 ³ , 39 ⁴ , 39 ⁵ , 39 ⁶ , 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1 ¹ , 39 ⁷ , 48 ¹ , 48 ² , 58 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XV-330 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-719 pateikimo tęsinys	83
Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 papildymo 14 ⁸ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-541 pateikimo tęsinys	84
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-788 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	84
Šio nutarimo priėmimas	84
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-787 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	85

Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	87
Seimo nario E. Gentvilo kalba	88
Šio nutarimo priėmimas	92
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-786 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	92
Šio nutarimo priėmimas	94
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. birželio 11 d. išvados Nr. 250-I-14“ projekto Nr. XVP-649 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	94
Šio nutarimo priėmimas	94

Posėdis Nr. 86 (2025 m. spalio 9 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	95
Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-600(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-602(2), Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-603(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 27 ir 27 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-604(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-605(2) ir Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 9, 13 ¹ , 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-606(2) svarstymas	96
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 2, 7, 19, 20, 21, 22, 23, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-619(2) ir Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-620(2) svarstymas	97
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-775(2) svarstymas	97
Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 21, 25, 26, 29, 33 ¹ , 33 ⁴ , 35, 40, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-485(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 29, 30, 42, 45, 46, 47, 61, 62 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-486(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-198 16, 27, 28, 29, 34, 38, 47, 48, 50, 63, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-487(2) ir Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo Nr. VIII-791 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-488(2) svarstymas	98
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4281(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 251 ¹ , 317, 318, 426, 505, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 521 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4282(2) svarstymas	98
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-769 ir Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-770 pateikimas (K. Žuromskas)	98
Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XVP-106GR) pateikimas (S. Mikšys)	100
Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-600(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-602(2), Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-603(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 27 ir 27 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-604(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-605(2) ir Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 9, 13 ¹ , 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-606(2) svarstymo tęsinys	103

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 2, 7, 19, 20, 21, 22, 23, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-619(2) ir Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-620(2) svarstymo tęsinys	103
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-775(2) svarstymo tęsinys	104
Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 21, 25, 26, 29, 33 ¹ , 33 ⁴ , 35, 40, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-485(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 29, 30, 42, 45, 46, 47, 61, 62 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-486(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-198 16, 27, 28, 29, 34, 38, 47, 48, 50, 63, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-487(2) ir Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo Nr. VIII-791 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-488(2) svarstymo tęsinys	104
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4281(2) svarstymo tęsinys	104
Administracinių nusižengimų kodekso 251 ¹ , 317, 318, 426, 505, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 521 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4282(2) svarstymo tęsinys	105
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-769 ir Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-770 pateikimo tęsinys	105
Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XVP-106GR) pateikimo tęsinys	105
Baudžiamojo proceso kodekso 310, 333 ir 385 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-683 pateikimas (L. Šedvydis)	105
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75 ³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-687 pateikimas (D. Varnas)	107
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-796 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	109
Šio nutarimo priėmimas	109
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-797 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	110
Šio nutarimo priėmimas	110
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-799 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	110
Šio nutarimo priėmimas	110
Seimo savaitės (2025-10-13 – 2025-10-17) – 2025 m. spalio 14 d. (antradienio) ir 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	111
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-798 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	111
Šio nutarimo priėmimas	112
Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 2, 4, 10 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-768 pateikimas (R. Popovienė)	112

*Ministrės Pirmininkės Ingos Ruginienės atsakymai į Seimo narių klausimus
(pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 ir 14 dalis)*

Ministrės Pirmininkės I. Ruginienės kalba	113
Ministrės Pirmininkės I. Ruginienės atsakymai į Seimo narių klausimus	115

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Ruginienės, energetikos ministro Ž. Vaičiūno, finansų ministro K. Vaitiekūno, susisiekimo ministro J. Taminsko, socialinės apsaugos ir darbo ministrės J. Zailskienės, žemės ūkio ministro A. Palionio, švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės, krašto apsaugos ministrės D. Šakalienės ir užsienio reikalų ministro K. Budrio atsakymai į Seimo narių klausimus	117

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Juozapaičio pareiškimas	128

Rytinis posėdis Nr. 87 (2025 m. spalio 14 d.)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų Mykolo Arlausko 95-ųjų gimimo metinių ir Eduardo Vilko 90-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro E. Grakausko kalba	129
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro A. Kumžos kalba	131
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo kanclerės I. Andrukaitienės kalba	132
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 14 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	133
Informaciniai pranešimai	134
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-661(2) svarstymas	134
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21 ¹ , 22, 22 ¹ , 31, 35, 39, 39 ¹ , 40 ¹ , 41 ¹ , 46, 46 ² , 46 ³ , 47, 48, 48 ² , 48 ³ , 48 ⁴ , 51, 52, 52 ¹ , 61, 61 ¹ , 61 ² , 67, 69, 73 ² , 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-578(2)ES ir Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16 ¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-579(2)ES svarstymas	135
Saugiųjų dokumentų ir saugijųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-573(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 25, 26, 33, 38, 40, 43, 45, 46, 47, 90, 101, 103, 115, 164 straipsnių pakeitimo ir 44, 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XVP-574(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106 ir 110 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2805 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-575(2), Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 10, 30, 35 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-576(2) ir Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 6, 7 ¹ , 7 ³ , 10, 10 ⁴ , 16, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ , 15 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-577(2) svarstymas	135
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ , 18 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-677(2)ES ir Statybos įstatymo Nr. I-1240 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-678(2)ES svarstymas	136
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 13 ¹ , 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-534(2)ES svarstymas	136
Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-601(2) svarstymas	136
Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-692(2) svarstymas	137
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-661(2) svarstymo tęsinys	137

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21 ¹ , 22, 22 ¹ , 31, 35, 39, 39 ¹ , 40 ¹ , 41 ¹ , 46, 46 ² , 46 ³ , 47, 48, 48 ² , 48 ³ , 48 ⁴ , 51, 52, 52 ¹ , 61, 61 ¹ , 61 ² , 67, 69, 73 ² , 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-578(2)ES ir Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16 ¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-579(2)ES svarstymo tęsinys	137
Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-573(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 25, 26, 33, 38, 40, 43, 45, 46, 47, 90, 101, 103, 115, 164 straipsnių pakeitimo ir 44, 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XVP-574(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106 ir 110 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2805 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-575(2), Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 10, 30, 35 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-576(2) ir Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 6, 7 ¹ , 7 ³ , 10, 10 ⁴ , 16, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ , 15 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-577(2) svarstymo tęsinys	138
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ , 18 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-677(2)ES ir Statybos įstatymo Nr. I-1240 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-678(2)ES svarstymo tęsinys	138
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 13 ¹ , 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-534(2)ES svarstymo tęsinys	138
Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-601(2) svarstymo tęsinys	138
Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 pakeitimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XVP-804, Fiskalinės drausmės įstatymo Nr. X-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-805, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 6, 15, 18, 19, 20, 21, 27 straipsnių, VII skyriaus, Įstatymo priedo pakeitimo ir VIII skyriaus pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-806 ir Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 1, 2, 3, 6, 7, 8, 18, 22, 30 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XVP-807 pateikimas (K. Vaitiekūnas)	139
Administracinių nusižengimų kodekso 574 ¹ , 590, 611, 671 ir 682 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 574 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-781, Viešojo administravimo įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-782 ir Administracinių nusižengimų registro įstatymo Nr. XII-603 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-783 pateikimas (V. Jakštas)	146
Savivaldybių ekologinių investicinių vietovių pagrindų įstatymo projekto Nr. XVP-393(2) pateikimas (K. Vilkauskas)	147
Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-709 pateikimas (R. J. Jankūnas)	151
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ projekto Nr. XVP-785 pateikimas (L. Šukytė-Korsakė)	153
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-22“ projekto Nr. XVP-818 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	154
Šio nutarimo priėmimas	155
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-18“ projekto Nr. XVP-819 pateikimas (T. Prajara)	155

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario I. Vėgėlės pareiškimas	156
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	158
Seimo nario V. Pranckiečio pareiškimas	158

Vakarinis posėdis Nr. 88 (2025 m. spalio 14 d.)

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Tomą Venckų šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XVP-784 pateikimas (A. Kabišaitis)	159
Kandidato į Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas T. Venckaus kalba	159
Kandidato į Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas T. Venckaus atsakymai į Seimo narių klausimus	160
Informaciniai pranešimai	162
Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-684 pateikimas (L. Jonauskas)	162
Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-466(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 17, 26, 27, 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-467(2) ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 29, 38, 39, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-763 pateikimas (A. Zuokas)	165
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-18“ projekto Nr. XVP-819 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	169
Šio nutarimo priėmimas	170
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 17 d. išvados Nr. 250-I-19“ projekto Nr. XVP-820 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	170
Šio nutarimo priėmimas	171
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-17“ projekto Nr. XVP-821 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	171
Šio nutarimo priėmimas	171
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 17 d. išvados Nr. 250-I-20“ projekto Nr. XVP-822 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	172
Šio nutarimo priėmimas	172
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-21“ projekto Nr. XVP-823 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	172
Šio nutarimo priėmimas	173
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-23“ projekto Nr. XVP-824 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	173
Šio nutarimo priėmimas	174
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-826 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	174
Šio nutarimo priėmimas	174
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-817 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	174
Šio nutarimo priėmimas	176
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-825(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	176
Šio nutarimo priėmimas	176

Rytinis posėdis Nr. 89 (2025 m. spalio 16 d.)

Diskusija „2028–2034 metų Europos Sąjungos daugiamečių finansinė programa. Lietuvos prioritetai ir Europos Sąjungos strateginiai tikslai“

Europos Komisijos nario, atsakingo už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą, P. Serafino kalba	177
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos, Europos reikalų komiteto pirmininkės R. Budbergytės kalba	179
Lietuvos Respublikos Seimo nario, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko A. Syso kalba	181
Lietuvos Respublikos Seimo narės J. Šukevičienės kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	182
Lietuvos Respublikos Seimo narės I. Šimonytės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	183
Lietuvos Respublikos Seimo nario S. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	184
Lietuvos Respublikos Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	185
Lietuvos Respublikos Seimo nario V. Ažuolo kalba (<i>Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu</i>)	185
Europos Komisijos nario, atsakingo už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą, P. Serafino atsakymai į Seimo narių klausimus	186
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	188
Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XVP-106GR) svarstymas ir priėmimas	188
Seimo nario R. Šukio kalba	188
Šio įstatymo priėmimas	191
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-775(2) priėmimas	192
Šio įstatymo priėmimas	192
Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-600(2) priėmimas	192
Šio įstatymo priėmimas	193
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-602(2) priėmimas	193
Šio įstatymo priėmimas	193
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-603(2) priėmimas	193
Šio įstatymo priėmimas	193
Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 27 ir 27 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-604(2) priėmimas	194
Šio įstatymo priėmimas	194
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-605(2) priėmimas	194
Šio įstatymo priėmimas	194
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 9, 13 ¹ , 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-606(2) priėmimas	194
Šio įstatymo priėmimas	195
Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-601(2) priėmimas	195

Šio įstatymo priėmimas	195
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 2, 7, 19, 20, 21, 22, 23, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-619(2) priėmimas	195
Šio įstatymo priėmimas	196
Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-620(2) priėmimas	196
Šio įstatymo priėmimas	196
Nacionalinio plėtos banko įstatymo Nr. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15 straipsnių ir II skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-672(2) priėmimas	196
Šio įstatymo priėmimas	197
Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-816 pateikimas (B. Ropė)	197

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Ruginienės, vidaus reikalų ministro V. Kondratovičiaus, socialinės apsaugos ir darbo ministrės J. Zailskienės, sveikatos apsaugos ministrės M. Jakubauskienės, aplinkos ministro K. Žuromsko, energetikos ministro Ž. Vaičiūno, žemės ūkio ministro A. Palonio, finansų ministro K. Vaitiekūno, ekonomikos ir inovacijų ministro E. Griško, švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės atsakymai į Seimo narių klausimus	198

Vakarinis posėdis Nr. 90 (2025 m. spalio 16 d.)

Informaciniai pranešimai	208
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58 ² ir 58 ³ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ , 7 ¹ ir 49 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-516(2) priėmimas	208
Šio įstatymo priėmimas	209
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-517(2) priėmimas	209
Šio įstatymo priėmimas	209
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2226(3) priėmimas	209
Šio įstatymo priėmimas	209
Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 21, 34, 47, 48 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-547(2)ES priėmimas	210
Šio įstatymo priėmimas	210
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4281(3)ES priėmimas	210
Šio įstatymo priėmimas	212
Administracinių nusižengimų kodekso 251 ¹ , 317, 318, 426, 505, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 521 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4282(2)ES priėmimas	212
Šio įstatymo priėmimas	213
Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 21, 25, 26, 29, 33 ¹ , 33 ⁴ , 35, 40, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-485(2) priėmimas	213
Šio įstatymo priėmimas	213
Patentų įstatymo Nr. I-372 29, 30, 42, 45, 46, 47, 61, 62 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-486(2) priėmimas	213
Šio įstatymo priėmimas	213

Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 26, 27, 28, 29, 34, 38, 47, 48, 50, 63, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-487(2) priėmimas	214
Šio įstatymo priėmimas	214
Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo Nr. VIII-791 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-488(2) priėmimas	214
Šio įstatymo priėmimas	214
Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 11, 29, 32, 42, 61 straipsnių, 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-654(2)ES priėmimas	214
Šio įstatymo priėmimas	215
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 17, 21 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo priedu ir 10 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-591(2)ES NKL svarstymas	215
Seimo nario L. Kukuraičio kalba	215
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-789, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 15 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-350 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-790 ir Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 35 ¹ , 35 ² , 35 ⁷ , 35 ⁸ , 35 ⁹ , 35 ¹⁰ , 36, 37, 40 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu ir 6 straipsnio bei Įstatymo priedo pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XV-348 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-791 pateikimas (D. Razmislevičius)	216
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-792 pateikimas (D. Razmislevičius)	218
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 10, 14, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-793 pateikimas (D. Razmislevičius)	220
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Gintautui Paluckui pagrįstumui ištirti ir išvada dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projekto Nr. XVP-694 pateikimas	221
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-841 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	222
Šio nutarimo priėmimas	222
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-840 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	223
Šio nutarimo priėmimas	223
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-842(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	223
Šio nutarimo priėmimas	224
Seimo 2025 m. spalio 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (J. Olekas)	224

Rytinis posėdis Nr. 91 (2025 m. spalio 21 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	225

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	226

2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XVP-851 pateikimas (K. Vaitiekūnas)	226
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-852 pateikimas (K. Vaitiekūnas)	233
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-853 pateikimas (K. Vaitiekūnas)	236
Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-854 pateikimas (K. Vaitiekūnas)	236
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ¹ , 38 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-855 pateikimas (K. Vaitiekūnas)	239
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-856, Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-857 ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-858 pateikimas (J. Taminskas)	242
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-803 pateikimas (K. Vaitiekūnas, I. Segalovičienė)	244
Valstybės socialinių fondų biudžetų 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XVP-861 ir Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 5, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-862 pateikimas (J. Zailskienė)	249
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-852 pateikimo tęsinys	254
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-853 pateikimo tęsinys	254
Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-854 pateikimo tęsinys	255
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ¹ , 38 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-855 pateikimo tęsinys	255
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-856, Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-857 ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-858 pateikimo tęsinys	255
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XVP-863 pateikimas (J. Zailskienė)	256
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Gintautui Paluckui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projekto Nr. XVP-694 pateikimo tęsinys	259
Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-864 pateikimas (J. Zailskienė)	259
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 17, 21 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo priedu ir 10 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-591(2)ES NKL priėmimas	261
Šio įstatymo priėmimas	262
Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-867 pateikimas (J. Zailskienė)	262
Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-755(2) svarstymas ir priėmimas	264

Seimo nario R. Motuzo kalba	264
Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-756(2) svarstymas ir priėmimas	265
Seimo nario R. Motuzo kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	266
Seimo nario V. Gailiaus kalba	266
Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-757(2) svarstymas ir priėmimas	266
Seimo nario R. Motuzo kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	266
Seimo nario J. Razmos kalba	267
Seimo nario J. Narkevičiaus kalba	268
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Gintautui Paluckui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projekto Nr. XVP-694 pateikimo tęsinys (M. Lingė)	269

Vakarinis posėdis Nr. 92 (2025 m. spalio 21 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Vidaus reikalų ministro Vladislavo Kondratovičiaus pranešimas

Vidaus reikalų ministro V. Kondratovičiaus kalba	275
Vidaus reikalų ministro V. Kondratovičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	276

Opozicinių Liberalų sąjūdžio frakcijos ir Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ darbotvarkė

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 28 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-562 pateikimas (S. Skvernelis)	279
Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-765 pateikimas (A. Bagdonas)	280
Policijos rėmėjų įstatymo Nr. VIII-800 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-774 pateikimas (A. Bagdonas)	281
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XV-287 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-800 pateikimas (D. Griškevičius)	282
Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-847, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 22, 23, 24, 25 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-848(2) ir Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-849 pateikimas (L. Savickas)	285
Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-756(2) priėmimo tęsinys	287
Šio nutarimo priėmimas	287
Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-757(2) priėmimo tęsinys	287
Šio nutarimo priėmimas	287
Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-755(2) priėmimo tęsinys	287
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-163 ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XVP-850 pateikimas	287

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-832 ir Administracinių nusižengimų kodekso 112 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-833 pateikimas (V. Pranckietis)	288
Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-765 pateikimo tęsinys	291
Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 28 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-562 pateikimo tęsinys	291
Policijos rėmėjų įstatymo Nr. VIII-800 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-774 pateikimo tęsinys	291
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XV-287 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-800 pateikimo tęsinys	291
Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-847, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 22, 23, 24, 25 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-848(2) ir Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-849 pateikimo tęsinys	292
Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-539 pateikimas (K. Mažeika)	292
Baudžiamojo proceso kodekso 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-801 pateikimas (V. Gailius)	295
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-218(4) pateikimas (K. Mažeika)	296
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 56 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-802 pateikimas (S. Kairys)	299
Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-145(3) pateikimas (S. Kairys)	300
2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XVP-859 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-860 pateikimas (M. Jakubauskienė)	302
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-875 ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-876 pateikimas	304
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-560 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-838, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-839, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. XV-162 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-836 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-837 pateikimas (J. Olekas)	305
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-795 pateikimas (J. Olekas)	305
Seimo nutarimo „Dėl Rasminos Čepkauskienės skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kontroliere“ projekto Nr. XVP-878 pateikimas (J. Olekas)	306
Kandidatės į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus pareigas R. Čepkauskienės kalba	306
Kandidatės į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus pareigas R. Čepkauskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	306
2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XVP-859 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-860 pateikimo tęsinys	308
Seimo savaitės (2025-11-10 – 2025-11-14) – 2025 m. lapkričio 11 d. (antradienio) ir 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	308

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 2, 4, 6, 7 ir 9 straipsnių bei 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-868 pateikimas (J. Zailskienė)	309
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 2, 3, 6, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 18 ir 21 straipsnių, II skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-869, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-870 ir Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-871 pateikimas (J. Zailskienė)	311
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 16, 22, 24, 29, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-872 pateikimas (J. Zailskienė)	312
Vaikų išlaikymo išmokų įstatymo Nr. X-987 1, 2, 4, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-873 ir Civilinio kodekso 3.204 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-874 pateikimas (J. Zailskienė)	313
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-865 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-866 pateikimas (R. Valutytė)	314
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 43 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 60 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XVP-721(3) svarstymas	315
Seimo nario J. Razmos kalba	315

*Socialinės apsaugos ir darbo ministrės Jūratės Zailskienės atsakymai į Seimo narių klausimus
(pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 dalį)*

Socialinės apsaugos ir darbo ministrės J. Zailskienės kalba	317
Socialinės apsaugos ir darbo ministrės J. Zailskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	319

Rytinis posėdis Nr. 93 (2025 m. lapkričio 11 d.)

Ministrų prisaikdinimas

Kultūros ministrės V. Aleknavičienės priesaika	321
Krašto apsaugos ministro R. Kauno priesaika	321
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. lapkričio 11 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	322
Informaciniai pranešimai	323
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Tarybos susitarimo dėl bendradarbiavimo steigiant Europos Tarybos informacijos punktą Baltarusijos žmonėms Vilniuje, Lietuvoje, ratifikavimo“ projekto Nr. XVP-594(2) svarstymas	323
Seimo nario I. Vėgėlės kalba	323
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiektimo ratifikavimo“ projekto Nr. XVP-741(2) svarstymas	324
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 13 ¹ ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-697(2) ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20 ¹ , 20 ² , 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ , 20 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-698(2) svarstymas	325
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Tarybos susitarimo dėl bendradarbiavimo steigiant Europos Tarybos informacijos punktą Baltarusijos žmonėms Vilniuje, Lietuvoje, ratifikavimo“ projekto Nr. XVP-594(2) svarstymo tęsinys	325

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekiimo ratifikavimo“ projekto Nr. XVP-741(2) svarstymo tęsinys	325
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 13 ¹ ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-697(2) ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20 ¹ , 20 ² , 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ , 20 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-698(2) svarstymo tęsinys	326
Metrologijos įstatymo Nr. I-1452 9, 18, 30 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-668(2), Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2, 3, 10, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-669(2), Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 4, 6, 10, 11, 12, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 34, 43, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-670(2) ir Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-671(2) svarstymas	326
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 6, 16, 17, 19, 24, 27, 35, 41, 41 ¹ , 50 straipsnių, III skyriaus dešimtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19 ² , 19 ³ , 31 ² , 53 ¹ , 53 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-673(2)ES svarstymas	326
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-689(2) svarstymas	327
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 11 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-518(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9, 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-519(2) svarstymas	327
Seimo narės G. Skaistės kalba	327
Seimo narės J. Sejonienės kalba	328
Seimo nario L. Urmanavičiaus kalba	329
Seimo nario R. Šukio kalba	329
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-789(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 15 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-350 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-790(2) ir Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 35 ¹ , 35 ² , 35 ⁷ , 35 ⁸ , 35 ⁹ , 35 ¹⁰ , 36, 37, 40 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu ir 6 straipsnio bei Įstatymo priedo pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XV-348 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-791(2) svarstymas	333
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-792(2) svarstymas	333
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 10, 14, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-793(2) svarstymas	333
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25, 33, 43, 53, 56 straipsnių pakeitimo, 56 ¹ ir 56 ² straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir Įstatymo papildymo devintuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XVP-471(2), Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 13, 14, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-472(2) ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 15, 17, 42, 43, 44 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-473(2) svarstymas	334
Kino įstatymo Nr. IX-752 4, 6, 7, 10, 13, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-652(2)KT svarstymas	334
Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 2, 4, 10 straipsnių pakeitimo ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-768(2) svarstymas	334
Civilinio kodekso 6.228 ¹ , 6.228 ⁶ , 6.228 ⁷ , 6.228 ⁸ ir 6.228 ¹⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-468(2) ir Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 2, 5, 6 ir 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-469(2) svarstymas	335
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-795(2) svarstymas	335

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-163 ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XVP-850 pateikimo tęsinys	336
Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projekto Nr. XVP-882 pateikimas (R. Baškienė)	340
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-560 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-838, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-839, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. XV-162 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-836 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-837 svarstymas	341
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-25“ projekto Nr. XVP-834 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	342
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-26“ projekto Nr. XVP-835 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	343
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-28“ projekto Nr. XVP-843 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	343
Šio nutarimo priėmimas	344
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-27“ projekto Nr. XVP-844 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	344
Šio nutarimo priėmimas	345
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-24“ projekto Nr. XVP-845 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	345
Šio nutarimo priėmimas	346
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-163 ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XVP-850 pateikimo tęsinys	346
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-560 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-838, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-839, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. XV-162 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-836 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-837 svarstymo tęsinys	347
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-25“ projekto Nr. XVP-834 priėmimo tęsinys	347
Šio nutarimo priėmimas	347
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-26“ projekto Nr. XVP-835 priėmimo tęsinys	347
Šio nutarimo priėmimas	348
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-976 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	348
Šio nutarimo priėmimas	348

Seimo nutarimo „Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-977 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	348
Šio nutarimo priėmimas	349
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-975 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	349
Šio nutarimo priėmimas	349

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės A. Jakavičiūtės-Miliauskienės pareiškimas	349

Vakarinis posėdis Nr. 94 (2025 m. lapkričio 11 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Sveikatos apsaugos ministrės M. Jakubauskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	351

2025 m. spalio 31 d. valstybinio audito ataskaitos Nr. VAE-10 „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veikla“ rezultatų pristatymas

Valstybės kontrolierės I. Segalovičienės kalba	357
Lietuvos radijo ir televizijos generalinės direktorės M. Garbačiauskaitės-Budrienės kalba	359
Valstybės kontrolierės I. Segalovičienės, Lietuvos radijo ir televizijos generalinės direktorės M. Garbačiauskaitės-Budrienės ir Valstybės kontrolės Veiklos audito 2-ojo departamento vadovės V. Maslauskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	361
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-887 pateikimas (D. Sadeckas)	365
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-903 pateikimas (D. Sadeckas)	366
Administracinių nusižengimų kodekso 291 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3306(3) svarstymas	370
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30 ² , 30 ⁵ , 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2961 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-585(2) svarstymas	370
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 17 ¹ ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-581(2) svarstymas	370
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 8 ⁵ , 9, 9 ³ , 9 ⁴ , 9 ⁹ , 9 ¹⁰ , 9 ¹¹ , 17 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-447(2) svarstymas	371
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ projekto Nr. XVP-785(2) svarstymas	372
Kelių įstatymo Nr. I-891 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-877 pateikimas (R. Dilba)	372
Civilinio kodekso 3.92 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-888, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-889, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-890 ir Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-891 pateikimas (R. Tamašunienė)	375
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-780 pateikimas (A. Sysas)	378

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-596 pateikimas (E. Kirkutis)	378
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo devintuoju skirsniu įstatymo Nr. XV-286 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-707 pateikimas (R. J. Jankūnas)	380
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-899 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-900 pateikimas (K. Vilkauskas)	381
Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 4, 5, 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-582, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2030 „Dėl Viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-583 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2029 „Dėl Viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-584 pateikimas	382

Rytinis posėdis Nr. 95 (2025 m. lapkričio 13 d.)

*Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Bronislavo Juozo Kuzmicko
90-ųjų gimimo metinių paminėjimas*

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro R. Gudaičio kalba	383
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo prezidentės B. Valionytės kalba	384
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. lapkričio 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	385
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21 ¹ , 22, 22 ¹ , 31, 35, 39, 39 ¹ , 40 ¹ , 41 ¹ , 46, 46 ² , 46 ³ , 47, 48, 48 ² , 48 ³ , 48 ⁴ , 51, 52, 52 ¹ , 61, 61 ¹ , 61 ² , 67, 69, 73 ² , 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-578(2)ES priėmimas	385
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16 ¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-579(2)ES priėmimas	385
Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-573(2) priėmimas	386
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 25, 26, 33, 38, 40, 43, 45, 46, 47, 90, 101, 103, 115, 164 straipsnių pakeitimo ir 44, 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XVP-574(2) priėmimas	386
Šio įstatymo priėmimas	386
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21 ¹ , 22, 22 ¹ , 31, 35, 39, 39 ¹ , 40 ¹ , 41 ¹ , 46, 46 ² , 46 ³ , 47, 48, 48 ² , 48 ³ , 48 ⁴ , 51, 52, 52 ¹ , 61, 61 ¹ , 61 ² , 67, 69, 73 ² , 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-578(2)ES priėmimo tęsinys	386
Šio įstatymo priėmimas	386
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16 ¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-579(2)ES priėmimo tęsinys	386
Šio įstatymo priėmimas	386
Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-573(2) priėmimo tęsinys	387
Šio įstatymo priėmimas	387
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106 ir 110 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2805 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-575(2) priėmimas	387

Šio įstatymo priėmimas	387
Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 10, 30, 35 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-576(2) priėmimas	387
Šio įstatymo priėmimas	387
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 6, 7 ¹ , 7 ³ , 10, 10 ⁴ , 16, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ , 15 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-577(2) priėmimas	387
Šio įstatymo priėmimas	388
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 13 ¹ , 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-534(2)ES priėmimas	388
Šio įstatymo priėmimas	388
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-661(2) priėmimas	388
Šio įstatymo priėmimas	390
Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-692(2) priėmimas	390
Šio įstatymo priėmimas	391
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ , 18 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-677(2)ES priėmimas	391
Statybos įstatymo Nr. I-1240 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-678(2)ES priėmimas	393
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-792(2) priėmimas	394
Šio įstatymo priėmimas	394
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 10, 14, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-793(2) priėmimas	394
Šio įstatymo priėmimas	394
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-990 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	394
Šio nutarimo priėmimas	395
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-991 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	395
Šio nutarimo priėmimas	395
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XVP-992 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	396
Šio nutarimo priėmimas	396
Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo ir Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-312(3)VK priėmimas	396
Šio įstatymo priėmimas	401
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Tomą Venckų šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XVP-784(2) svarstymas ir priėmimas	402
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-313(2)VK priėmimas	402
Šio įstatymo priėmimas	405
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2398 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-314(2)VK priėmimas	405

Šio įstatymo priėmimas	405
Civilinio kodekso 4.107, 4.109 ir 6.956 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-315(2)VK priėmimas	406
Šio įstatymo priėmimas	406
Civilinio proceso kodekso 83 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-316(2)VK priėmimas	406
Šio įstatymo priėmimas	406
Administracinių nusižengimų kodekso 195 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-317(2)VK priėmimas	406
Šio įstatymo priėmimas	406
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33, 39 ir 93 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-318(2)VK priėmimas	406
Šio įstatymo priėmimas	407
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-319(2)VK priėmimas	407
Šio įstatymo priėmimas	407
Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo Nr. VIII-480 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-320(2)VK priėmimas	407
Šio įstatymo priėmimas	407
Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-321(2)VK priėmimas	407
Šio įstatymo priėmimas	407
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-322(2)VK priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59 ¹ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-323(2)VK priėmimas	408
Šio statuto priėmimas	408
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-324(2)VK priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-270(2) priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	409
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 43, 44, 58 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 44 ³ ir 60 ¹ straipsniais“ projekto Nr. XVP-721(3) priėmimas	409
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ projekto Nr. XVP-785(2) priėmimas	409
Šio nutarimo priėmimas	410
Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projekto Nr. XVP-882(2) svarstymas	410

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Ruginienės, ekonomikos ir inovacijų ministro E. Grikšo, kultūros ministrės V. Aleknavičienės, švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės, susisiekimo ministro J. Taminsko ir teisingumo ministrės R. Tamašunienės atsakymai į Seimo narių klausimus	410

Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	416

Vakarinis posėdis Nr. 96 (2025 m. lapkričio 13 d.)

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Tomą Venckų šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XVP-784(2) priėmimo tęsinys	417
Šio nutarimo priėmimas	417
Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 4, 5, 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-582, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2030 „Dėl viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-583 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2029 „Dėl viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-584 pateikimo tęsinys (D. Jakavičius)	417
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-989 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	421
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-988 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	421
Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-778(2) pateikimas (K. Vilkauskas)	421
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-808 pateikimas (B. Vėsaitė)	423
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 15, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-809 pateikimas (B. Vėsaitė)	424
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. XIII-1047 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-767 pateikimas (I. Kižienė)	425
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 19, 19 ¹ , ir 19 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-907 pateikimas (L. Jonauskas)	425
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7 ¹ , 7 ² , 10, 11 ² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-445 4, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-846 pateikimas (L. Jonauskas)	426
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-919, Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 9, 10, 19 ¹ , 28 straipsnių pakeitimo ir 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-920, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-921 ir Energetikos įstatymo Nr. IX-884 22, 23, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-922 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	427
Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 4, 5, 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-582, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2030 „Dėl viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-583 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2029 „Dėl viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-584 pateikimo tęsinys	431

Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-778(2) pateikimo tęsinys	433
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-808 pateikimo tęsinys	433
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 15, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-809 pateikimo tęsinys	433
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. XIII-1047 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neigaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-767(2) pateikimo tęsinys	433
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 19, 19 ¹ , ir 19 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-907 pateikimo tęsinys	434
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7 ¹ , 7 ² , 10, 11 ² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-445 4, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-846 pateikimo tęsinys	434
Seimo nutarimo „Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-997 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Budbergytė)	435
Šio nutarimo priėmimas	436
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-998 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Budbergytė)	436
Šio nutarimo priėmimas	436
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-989 priėmimo tęsinys	436
Šio nutarimo priėmimas	436
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-988 priėmimo tęsinys	437
Šio nutarimo priėmimas	437
Seimo savaitės (2025-11-17 – 2025-11-21) – 2025 m. lapkričio 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	437

Rytinis posėdis Nr. 97 (2025 m. lapkričio 18 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. lapkričio 18 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	438
Informaciniai pranešimai	439
Generalinės prokurorės N. Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario A. Nedzinsko)	439
Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-854(2) svarstymas	440
Seimo narės G. Skaistės kalba	441
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-856(2), Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-857(2) ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-858(2) svarstymas	443
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	444
Kelių transporto kodekso 2, 10 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 18 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-141 ir Transporto veiklos pagrindų įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-143 svarstymas	445

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4207(2) priėmimas	446
Šio įstatymo priėmimas	454
Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27 ir 27 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4208(2) priėmimas	454
Šio įstatymo priėmimas	454
Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 8, 9, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4209(2) priėmimas	454
Šio įstatymo priėmimas	455
Administracinių nusižengimų kodekso 314 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4210(2) priėmimas	455
Šio įstatymo priėmimas	455
Sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 6, 8, 11, 13, 20, 22, 23, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XVP-612(2) svarstymas	455
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12, 13, 14, 15, 15 ¹ , 17, 32, 34, 40 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-442(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 7, 10, 12, 13, 24, 29 ¹ , 30, 33, 38 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-443(2) ir Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 4, 8, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-444(2) svarstymas	456
Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 15, 24, 26, 30 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-655(2) ir Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 ir 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo nauju V skyriumi įstatymo projekto Nr. XVP-656(2) svarstymas	456
Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-695(2) svarstymas	457
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-769(2) ir Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-770(2) svarstymas	457
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 3, 9, 12, 23, 33, 35 straipsnių, aštuntojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14 ¹ , 33 ¹ , 33 ² , 33 ³ , 33 ⁴ , 33 ⁵ , 33 ⁶ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-551(2)ES, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 9, 11 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-552(2)ES ir Administracinių nusižengimo kodekso 33, 419, 589, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 419 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-553(2)ES svarstymas	458
Mėgėjų žvejybos įstatymo Nr. IX-2389 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-290(2) svarstymas	458
Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-425(2) svarstymas	458
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-899(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-900(2) svarstymas	459
Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projekto Nr. XVP-882(2) priėmimas	459
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-174(2) pateikimas (I. Vėgėlė)	459
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-875 ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-876 pateikimo tęsinys (M. Jakubauskienė)	463
Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-695(2) svarstymo tęsinys	468

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-769(2) ir Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-770(2) svarstymo tęsinys	468
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 3, 9, 12, 23, 33, 35 straipsnių, aštuntojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14 ¹ , 33 ¹ , 33 ² , 33 ³ , 33 ⁴ , 33 ⁵ , 33 ⁶ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-551(2)ES, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 9, 11 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-552(2)ES ir Administracinių nusižengimo kodekso 33, 419, 589, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 419 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-553(2)ES svarstymo tęsinys	468
Mėgėjų žvejybos įstatymo Nr. IX-2389 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-290(2) svarstymo tęsinys	469
Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-425(2) svarstymo tęsinys	469
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-899(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-900(2) svarstymo tęsinys	469
Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projekto Nr. XVP-882(2) priėmimo tęsinys	470
Šio nutarimo priėmimas	470
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-174(2) pateikimo tęsinys	470
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 29 d. išvados Nr. 250-I-30“ projekto Nr. XVP-904 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	470
Šio nutarimo priėmimas	472
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 29 d. išvados Nr. 250-I-31“ projekto Nr. XVP-905 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	472
Šio nutarimo priėmimas	473

Vakarinis posėdis Nr. 98 (2025 m. lapkričio 18 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Socialinės apsaugos ir darbo ministrės Jūratės Zailskienės pranešimas

Socialinės apsaugos ir darbo ministrės J. Zailskienės kalba	474
Socialinės apsaugos ir darbo ministrės J. Zailskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	477
Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-917 pateikimas (A. Kabišaitis)	479
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų H. Šinkūno kalba	480
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų H. Šinkūno atsakymai į Seimo narių klausimus	480
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Astą Pikeliene Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XVP-926 pateikimas (A. Kabišaitis)	483
Kandidatės į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų A. Pikelienės kalba	484
Kandidatės į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų A. Pikelienės atsakymai į Seimo narių klausimus	485
Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18 ¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-880 pateikimas (R. Žiobakas)	486
Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-901 pateikimas (T. Godliauskas)	488

Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-928, Valstybės gynimo tarybos įstatymo Nr. VIII-209 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-929 ir Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-930 pateikimas (T. Godliauskas)	489
Administracinių nusižengimų kodekso 321, 557, 557 ¹ , 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 514 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-902 pateikimas (G. Aliksandravičius)	494
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Utkaus atleidimo iš Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko pareigų“ projekto Nr. XVP-1011 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	497
Šio nutarimo priėmimas	497
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1004 pateikimas	497
Seimo nutarimo „Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1009 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	498
Šio nutarimo priėmimas	498
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1005 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	498
Šio nutarimo priėmimas	499
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1008 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	499
Šio nutarimo priėmimas	499
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XV-73 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1006 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	499
Šio nutarimo priėmimas	500
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. kovo 20 d. nutarimo Nr. XV-132 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1007 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	500
Šio nutarimo priėmimas	500
Administracinių nusižengimų kodekso 417 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-543(2) pateikimas (K. Podolskis)	500
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2, 13, 14, 17, 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-927 pateikimas (R. Valutytė)	504
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-680 pateikimas (A. Zuokas)	506
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo Nr. X-1569 „Dėl Valstybinės šeimos politikos koncepcijos patvirtinimo“ 1.6 dalies pakeitimo“ projekto Nr. XVP-688 pateikimas (K. Neimantas)	507
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 10, 12, 15, 17, 18, 22, 23 ¹ , 23 ² , 24, 26, 27, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 39 ¹ , 40, 41, 43, 48, 55, 56, 56 ⁴ , 68 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-906 pateikimas	510
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	511

SANTRUMPOS

- DFVL* – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽ-KŠSF – Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
NAF – „Nemuno aušros“ frakcija
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
KT – su Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimų įgyvendinimu susijęs teisės aktas
NKL – teisės aktas, įgyvendinantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus įsipareigojimus
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 83 STENOGRAMA

2025 m. rugsėjo 30 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. ŠUKYS*

PIRMININKAS (J. OLEKAS). Labą rytą, gerbiami kolegos, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 30 d. nenumatytą posėdį. (*Gongas*)

Pirmas mūsų darbotvarkės klausimas... (*Balsas salėje*) Ai, registruotis dar, kolegos.

Užsiregistravo 86 Seimo nariai.

10.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-755 (*pateikimas*)

Mūsų darbotvarkės 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-755. Pranešėjas – A. Kabišaitis, Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas. Prašau, kolega, žodis jums.

A. KABIŠAITIS. Gerbiami Seimo nariai, Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 12 punktu, teikia Lietuvos Respublikos Seimui skirti H. Šinkūną Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju.

Profesorius daktaras H. Šinkūnas yra plačiai žinomas ir vertinamas, taip pat ir užsienyje, teisės mokslininkas, kurio pagrindinė mokslo interesų sritis yra būtent konstitucinė teisė ir jos atskiri institutai, tokie kaip konstituciniai teisinės valstybės ir valdžių padalijimo principai, teismų veiklos teisinis reguliavimas ir teisėjų nepriklausomumas bei kiti. H. Šinkūnas Vilniaus universiteto Teisės fakultete 1995 metais įgijo teisės magistro laipsnį, 1997 metais Johano Volfango Gėtės universitete Frankfurte prie Maino, Vokietijoje, įgijo teisės magistro laipsnį, 2004 metais Vilniaus universitete jam suteiktas socialinių mokslų srities teisės krypties daktaro laipsnis.

Kandidatas turi didelės teisinio, praktinio ir pedagoginio darbo patirties. Yra dirbęs Vyriausybės konsultantu tarptautinių santykių klausimais, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnyboje, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo padėjėju, Lietuvos banko Kredito įstaigų priežiūros departamento vyriausiuoju konsultantu, Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos Teisės departamento vadovų patarėju teisės klausimais.

Taip pat ėjo įvairias pareigas Vilniaus universiteto Teisės fakultete, tai yra Viešosios teisės katedros asistento, docento, vėliau šios katedros vedėjo. Dirbo prodekanu studijoms, o paskutinius trejus metus yra Teisės fakulteto dekanas. Įvertinus jo pedagoginius gebėjimus, yra buvęs išrinktas geriausiu Vilniaus universiteto Teisės fakulteto dėstytoju. Pastaruosius penkerius metus kandidatas, be kitų pareigų, yra Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos narys.

Pastebėtina, kad H. Šinkūno mokslinė veikla neapsiriboja vien Lietuvos Respublikos sienomis: šiuo metu jis yra Latvijos universiteto Teisės fakulteto Tarptautinės mokslo patarėjų tarybos narys ir šio universiteto mokslo žurnalo redakcinės kolegijos narys, vizituojantis profesorius Lenkijos Ščecino universiteto Teisės ir administravimo fakultete, Lenkijos Lodzės universiteto mokslo žurnalų redakcinių kolegijų narys.

Kandidatas yra apdovanotas pirmojo laipsnio garbės ženklu „Už nuopelnus teisingumui“. Yra gavęs Ivano Franko universiteto Lvive, Ukrainoje, rektoriaus padėką už tarptautinių ryšių tarp universitetų stiprinimą ir pagalbą Ukrainai. H. Šinkūno indėlių į konstitucinės teisės raidą

parodo itin gausus jo mokslo ir kitų akademinių publikacijų konstitucinės teisės temomis sąrašas, pranešimai mokslo konferencijose, recenzuoti leidiniai.

Respublikos Prezidentas, įvertinęs žymų kandidato indėlį į konstitucinės teisės mokslo vystymą, jo turimus analitinius gebėjimus, didelį teisinių žinių bagažą ir tvirtą asmenybę, yra įsitikinęs, kad profesorius daktaras H. Šinkūnas yra puikus kandidatas į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas ir kviečia Seimą jį į šias pareigas paskirti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar žodį suteikiame pačiam kandidatui H. Šinkūnui. Prašau. Iki 10 minučių.

H. ŠINKŪNAS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, savo prisistatymą norėčiau pradėti nuo padėkos Jo Ekscelencijai Respublikos Prezidentui, kad jis patikėjo manimi ir mano gebėjimais ir teikia jums mano kandidatūrą į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus. Taip pat norėčiau padėkoti savo mylimai *alma mater* – Vilniaus universitetui ir jo Teisės fakultetui, dėl ko, manau, buvau pastebėtas ir šiandien esu čia prieš jus.

Gerbiami kolegos, kaip ir daugelis iš jūsų, aš taip pat balsavau 1992 m. spalio 25 d. vykusiam Lietuvos Respublikos piliečių referendume, kuriame buvo priimta mūsų Konstitucija. Konstitucija, kurioje, kaip sako Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, atsispindi visuomenės sutartis, visų Lietuvos piliečių demokratiškai priimtas įsipareigojimas jų dabartinei ir būsimosioms kartoms gyventi pagal Konstitucijoje įtvirtintas pamatines taisykles ir joms paklusti, kad būtų užtikrintas valdžios legitimumas, sprendimų teisėtumas, žmogaus teisės ir laisvės, kad visuomenėje būtų santarvė.

Konstitucija, kaip aukščiausios teisinės galios aktas ir visuomenės sutartis, nėra vien tik tam tikrų normų ir principų rinkinys, ji išreiškia tautos, kaip pilietinės bendruomenės, pamatines vertybes, jas įtvirtina ir gina. Šia prasme Konstitucija gali būti suvokta kaip vertybių sistema. O apie kokias vertybes kalbame? Konstitucinis Teismas į šį klausimą atsako taip: Konstitucija grindžiama universaliosiomis, nekvestionuojamomis vertybėmis, tai yra suvereniteto priklausymu tautai, demokratija, žmogaus teisių ir laisvių pripažinimu bei jų gerbimu, pagarba teisei bei teisės viešpatavimui, atsakomybe visuomenei, pilietiškumo, teisingumo, atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės siekiu.

Konstitucijoje, kaip aukščiausioje teisėje, slypi ir konstitucinių vertybių darnos imperatyvas, kuris reiškia, kad nė viena konstitucinė vertybė negali būti paneigta ar apribota, kad visos jos turi būti nuosekliai ginamos ir užtikrinama jų pusiausvyra, priešingu atveju būtų iškreipta konstitucinio reguliavimo esmė.

Gerbiamieji kolegos, gerbiamieji Seimo nariai, dėl ko aš kalbu apie tai? Kalbu apie tai todėl, kad konstitucinės vertybės kaip tik ir yra tos, kurioms esu įsipareigojęs ir kurios man yra tarsi kelrodės žvaigždės visur, kur tik man yra tekę dirbti – tiek atitinkamose valstybės institucijose, tiek ir Vilniaus universitete, kuriame savo kelią pradėjau jau laisvoje Lietuvoje 1990 metais kaip studentas ir kuriame dirbu akademinį darbą jau daugiau nei tris dešimtmečius.

Prisistatydamas jums jaučiuosi privalęs bent trumpai papasakoti apie save, kad jūs galėtumėte įvertinti mano kvalifikaciją ir pasirengimą eiti garbingas Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas.

Taigi esu dirbęs įvairiose valstybės institucijose: ir vykdomojoje valdžioje, ir teisminėje valdžioje, ir Lietuvos banke, man yra tekusi garbė dirbti Respublikos Prezidento V. Adamkaus patarėju, su Prezidentu, kurį labai gerbiu, ir šiandien sieja šilti santykiai. Pastaruosius du dešimtmečius darbą paskyriau Vilniaus universiteto Teisės fakultetui, kuriame perėjau visų akademinių pareigybių laiptelius ir tapau profesoriumi, kuriame dabar einu dekaną pareigas. Manau, kad akademinėje srityje esu pasiekęs nemažai: esu parengęs spaudai ne vieną mokslo leidinį, esu keletą knygų bendraautoris, esu paskelbęs apie tris dešimtis publikacijų, mokslo straipsnių, esu buvęs kviestinis pranešėjas daugelyje mokslinių konferencijų, skaitęs paskaitas ne viename užsienio universitete. Esu keletą užsienyje leidžiamų mokslo žurnalų redakcinių kolegijų narys.

Pagrindinė mano mokslinių interesų sritis yra konstitucinė teisė, nors man artimos ir kitos sritys, ypač teisės filosofija ir teisės istorija. 2004 metais apsigyniau daktaro disertaciją tema „Teisėjo nepriklausomumas ir jo įtvirtinimas Lietuvos teisinėje sistemoje“. Esu tyrinėjęs ir kitas konsti-

tucinės teisės sričiai priklausančias temas, susijusias su valstybės valdžios institucijomis. Gilinausi į teismų veiklą ir teisėjų statusą, politinių partijų veiklos reglamentavimą. Bet ypač pastaruoju metu susidomėjau konstituciniais principais, kurių reikšmė oficialioje Konstitucijos jurisprudencijoje pastaruosius pora dešimtmečių nuosekliai auga. Tai darydamas nemažai dėmesio esu skyręs ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijos analizei. Nors pačiam apie save kalbėti nėra paprasta, vis dėlto apibūdinau save kaip žmogų, kuris mėgsta ir moka dirbti komandoje, moka argumentuotai ginti savo požiūrius, bet yra gana diplomatiškas ir linkęs ieškoti bendro, skirtingas nuomones *vardiklinančio* sprendimo. Apibendrinamas šias savo dalykines ir asmenines savybes tikiu, kad jūs jas įvertinsite teigiamai ir kad šios mano savybės leis man būti geru teisėju, vykdanč konstitucinį teisingumą (jei, žinoma, tokia bus jūsų valia), leis visavertiškai įsitraukti į Konstitucinio Teismo darbą ir prisidėti prie oficialiosios konstitucinės doktrinos plėtros.

Gerbiamieji Seimo nariai, stoviu prieš jus ir vis dėlto jaučiuosi privalęs kai ką jums pažadėti. Bent jau tris dalykus. Pirma, pažadu Konstitucinio Teismo teisėjo misiją, jeigu ji man bus patikėta, vykdyti nešališkai ir atsakingai, puikiai suprasdamas, kad Konstitucija nėra kažkieno, o yra visų mūsų Tautos bendras gėris. Žinau ir tai, kad visuomenėje egzistuojantis vertybių balansas neretai yra labai trapus, o Konstitucinio Teismo prigimtis yra šį balansą palaikyti ir jam tarnauti. Antra, pažadu būti santūrus ne tik todėl, kad santūrumas yra puikus žmogaus bruožas, bet todėl, kad, mano manymu, tai yra ypač svarbus bruožas teisėjui, kaip ir atvirumas bei apdairumas. Trečia, pažadu garbingai ir sąžiningai tarnauti teisingumui. Senovės graikų filosofas Aristotelis yra pasakęs, kad nei rytinė, nei vakarinė žvaigždė nėra tokia puiki, koks puikus yra teisingumas. Mėgstu žvelgti į naktinį dangų ir galiu tikrai patvirtinti – šiai minčiai visiškai pritariu. Ačiū už jūsų dėmesį, gerbiamieji kolegos, ir ačiū už jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų prisistatymą. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmas klausia V. Sinica. Prašau, kolega. Priminsiu, klausimams skirta 15 minučių.

V. SINICA (MSG). Ačiū už žodį ir dėkoju už prisistatymą. Iš tikrųjų, džiugina jūsų kandidataūra, pirmiausia, dėl jūsų kompetencijų srities – to labai trūksta Konstituciniame Teisme. Aš noriu paklausti, jums tikrai žinoma, kad 2014 m. liepos 11 d. Konstitucinis Teismas išaiškino, jog, net piliečiams surinkus 300 tūkst. parašų referendumui inicijuoti dėl Konstitucijos keitimo, Seimas turėtų galimybę neleisti tokio referendumo, konstatavęs prieštaravimą esamam Konstitucijos tekstui. Man šita nuostata atrodo labai problemiška, kelianti principinį klausimą: vis dėlto, kokia yra hierarchija tarp Seimo, Konstitucijos ir tautos, kaip suvereno, kuris tą Konstituciją ir įsteigė, patvirtino? Ar jūs galėtumėte pasidalinti mintimis, ar tokie ribojimai yra konstituciniai ir logiški, jūsų matymu?

H. ŠINKŪNAS. Labai geras ir, sakyčiau, labai probleminis klausimas, už kurį, aišku, turiu jums padėkoti, nors atsakyti, manau, nebus lengva. Konstitucinis Teismas yra pasisakęs ne tik dėl šito klausimo, kuris negalėtų būti svarstomas referendumu, jeigu jis galimai prieštarauja Konstitucijai. Konstitucinis Teismas yra pasisakęs ir daugiau, dėl ko yra įtvirtinęs vadinamąją nekintamųjų konstitucinių nuostatų doktriną, pagal kurią yra tam tikros Konstitucijos nuostatos, kurios negali būti pakeičiamos jokiais sąlygomis. Tai yra 1 straipsnio nuostata, kad Lietuva yra nepriklausoma demokratinė respublika, kad žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtines, tai šitų nuostatų niekas negali pakeisti. Ir, matyt, iš tikrųjų čia gali galvoti, o kodėl taip yra, nes Tautos suverenitetas lyg ir turėtų leisti kvestionuoti net ir pačias pamatines Konstitucijos nuostatas. Vis dėlto aš manau, kadangi tokia yra Konstitucinio Teismo valia, šiandieną abejoti šitų nuostatų teisėtu buvimu Lietuvos teisinėje sistemoje, matyt, netenka.

Kita vertus, tai atspindi tam tikras tarptautines tendencijas. Yra tokių... Nekintamųjų konstitucinių nuostatų doktriną įtvirtina ne tik Lietuvos, bet ir kitų valstybių konstitucinių teismų jurisprudencija. Tai neturėtų stebinti. Bet, aišku, žinote, manau, kad potencialiai kūrybiškumas Konstituciniam Teismui gali pateikti nagrinėti ne vieną bylą. Klausimų gali būti labai įvairių, aš neatmetu, kad ir su tuo susiję klausimai kada nors gali atsidurti ant Konstitucinio Teismo darbo stalo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Čmilytė-Nielsen. Prašau, kolege.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas Haroldai, gerbiamas pretendentė, norėčiau jūsų paklausti kaip dėstytojo, žmogaus, kuris ruošia teisininkus, ir dabar jau pretendento į Konstitucinio Teismo teisėjus dėl jūsų požiūrio į Konstitucinio Teismo sprendimų ignoravimą. Neseniai mes, Seimas, parlamentas, išgirdome įpareigojimą įteisinti civilinę sąjungą. Partnerystės instituto nebuvimas prieštarauja Konstitucijai – taip Konstitucinis Teismas pasakė pavasarį savo sprendimu. Tačiau teisingumo ministrė, kuri ką tik buvo patvirtinta, teigia, kad šio sprendimo įgyvendinti ji neketina. Koks jūsų požiūris į tokį Konstitucinio Teismo sprendimų ignoravimą? Ką reikėtų daryti ateityje? Čia galbūt ir platesnis klausimas.

H. ŠINKŪNAS. Ačiū už labai sunkų klausimą, ypač nepatogų klausimą, nes aš esu Seime, Seimo plenarinių posėdžių salėje. Aš galbūt pasakyčiau, kad ne vien tik Konstitucinio Teismo nutarimų įgyvendinimas yra problema. Tam tikri Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimai Lietuvoje vis dar neįgyvendinami, nes tam nėra reikiamos politinės valios. Yra Konstitucinio Teismo nutarimų, kurie neįgyvendinami, nes tam trūksta politinės valios. Aišku, tai nėra gerai. Aišku, tai yra klausimas, susijęs su politine kultūra, kurią reikia ugdyti ir kurios, matyt, kantriai galime laukti kažkada pagerėsiant. Bet vis dėlto niekas negali priimti sprendimų už tą subjektą, šiuo atveju už įstatymų leidėją, už Seimą, jeigu tik Seimas juos ir gali priimti. Matyt, tautos atstovybėje, Seime, tų gerų diskusijų gali būti, kodėl taip yra. Aš negaliu paaiškinti, kodėl taip yra. Aš suprantu potekstes, aš suprantu, kodėl kai kurie Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimai nėra vykdomi, kodėl Lietuva kažkada yra atsidūrusi po ypatingo stebėjimo padidinaujamu stiklu. Yra taip, kaip yra. Matyt, mes negalime išspręsti visų problemų būdami vien tik teisininkai. Visos Lietuvos politinės valdžios ir taip pat teisminė valdžia turi veikti darniai, išvien, kad tos problemos būtų sprendžiamos. Grįždamas prie jūsų klausimo aš manau, kad vis dėlto reikia geresnės politinės kultūros ir laiko. Matyt, jis dar neatėjęs.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia T. Prajara. Prašau.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas Haroldai, noriu jūsų paklausti, kokias matote?.. Aš štai čia esu. Malonu. Mano klausimas lengvesnis nei prieš tai du buvę. Noriu jūsų paklausti, kokias šiandien matote tris didžiausias grėsmes konstituciniam teisinės valstybės principui? Dėkoju.

H. ŠINKŪNAS. Tų grėsmių visą laiką gali būti labai daug. Kartais net negali žinoti, iš kur tos grėsmės atsiranda. Aišku, kad ir kaip būtų keista, mano empiriniai tyrimai rodo, kad nemažai teisinės valstybės principo pažeidimų yra padaryta Seimo sprendimais. Tai yra konstatuota Konstitucinio Teismo darbe.

Kitas dalykas, kuris kelia tikrai realią grėsmę teisinės valstybės principo viešpatavimui, yra valdžių padalijimo principo ne visada laikymasis iki galo tinkamai, kada Konstitucija... kada įgaliojimai tarp konstitucinių partnerių nėra gerbiami, kada bandoma įsiterpti vieniems į kitų įgaliojimų sritis, problemų teisinės valstybės egzistavimui kyla. Žinote, galvoju, kad ir teismai kartais tam tikrų klausimų dėl savo sprendimų kelia. Aš galiu pacituoti beveik iš atminties tiksliai labai garsaus Jungtinių Amerikos Valstijų Aukščiausiojo Teismo teisėjo A. Skalijos (jis jau miręs, jis buvo ir profesorius) mintį, kad Konstitucijai ir įstatymams iš tikrųjų kyla pavojų, kai teisėjai aiškina Konstituciją vadovaudamiesi savo išankstiniais požiūriais. Tai toks galėtų būti mano atsakymas. Aš manau, kad tas visas tris jūsų prašytas įvardinti grėsmes maždaug esu įvardinęs.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia S. Kairys. Prašau, kolega.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, jūs taip labai rimtai mintis dėliojate, o aš norėčiau vieną klausimą iš aktualijų. Malonu, kad nusišypsojote tai girdėdamas. Dabar girdime, kad, iš esmės kalbant apie konstitucinę pareigybę, apie ministro poziciją, vartojami Darbo kodekso terminai ir sakoma, kad gal ministrui reikėtų duoti, pavyzdžiui, bandomąjį laikotarpį, tada suprasime, ar jis tinka pareigoms, ar netinka. Bet čia jau iš konstitucinės teisės ar net konstitucinės dvasios perspektyvos, todėl ar nedevalvuojame šios pareigybės ir viso proceso, kuris yra susijęs su priesaika valstybei, su aukščiausią šalies valdžia? Kur čia yra tas užsikirtimas, ar skiriant asmenį, ar jau paskyrus? Kur čia yra politikų tokia atsakomybė, bet iš konstitucinės teisės perspektyvos?

H. ŠINKŪNAS. Labai geras klausimas, nėra jisai, tarp kitko, ir linksmas klausimas, čia, matyt, šypsotis man nelabai derėtų. Atsiprašau, jei taip nutiko, bet realiai Konstitucija nenumato jokių bandomųjų laikotarpių ministrams. Atsakingo valdymo principas, įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, įpareigoja būti pasiruošus vykdyti pareigas, kurias vienas ar kitas pareigūnas pradeda eiti.

Kitas dalykas galbūt yra tas, kad kartais žmonėms, kurie nėra teisininkai, galima atleisti dėl vartojamos leksikos, kartais terminai vartojami bendrąja prasme, nors jie turi labai aiškią teisinę prasmę ir teisinį krūvį. Tai nėra blogai, nes bandomasis laikotarpis vienokią reikšmę turi darbo teisėje, kaip jūs teisingai pastebite, o buitiškai mes galime pasakyti, kad tam tikrą bandomąjį laikotarpį galime leisti ir jums suteikdami, bet, aišku, čia aš, matyt, atsakau į tą klausimą gana aiškiai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia G. Balčytytė. Prašau, kolege.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas kandidate, turiu klausimą, susijusį su Seimo darbu. Šiuo metu matome, ar ne, būna, kad Seimo nariai piktnaudžiauja konstitucine imuniteto garantija, kai baudžiamojon atsakomybėn norimas patraukti politikas prisidengia Seimo nario mandatu. Jeigu jis priklauso valdančiajai daugumai, būna nubalsuojama ir neduodama sutikimo jį patraukti. Ar tai nereiškia, kad atėjo laikas keisti Konstituciją, kas galbūt susiję ir su parlamentinio imuniteto ribų siaurinimu, o gal užtenka Konstitucijos aiškinimo? Jei taip, tai kokio, jūsų manymu? Ačiū.

H. ŠINKŪNAS. Aš manau, žinote, vis dėlto nesu lanksčios Konstitucijos šalininkas, lanksti yra tada, kada jinai gali būti keičiama labai daug kartų, kartais visiškai be reikalo tą darant. Ir toki esame istorijoje dokumentą turėję, tai buvo kitos aplinkybės, kada galiojo Laikinasis Pagrindinis Įstatymas, kuris tikrai buvo labai dažnai koreguojamas.

Aš manau, kad labai panašiai, kaip gerbiamo V. Čmilytės-Nielsen klausimo atveju, čia, matyt, turime kalbėti apie kitus dalykus. Teisės aktų dažnai pakanka, teisė yra pakankamai aiški. Bet jeigu kartais susidaro tam tikros prielaidos bandyti išvengti atsakomybės, kuri kyla, tai tomis galimybėmis kai kas naudojasi. Galų gale, Konstitucijoje yra įtvirtintas mechanizmas, kaip yra duodamas sutikimas patraukti Seimo narį atsakomybėn, – tam reikia Seimo valios, tam reikia daugumos Seimo narių valios. Jeigu daugumos Seimo narių valios nėra, vadinasi, jos nėra. Konstitucijoje yra įtvirtintas būtent toks reguliavimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir turbūt paskutinis klausia R. Motuzas. Prašom, kolega.

R. MOTUZAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Pretendente, jūs šiuo metu... Tikrai girdėjome, pristatė turtingą jūsų profesinę patirtį, mokslinius tyrimus. Mano klausimas, kodėl siekiate tapti Konstitucinio Teismo teisėju, užimdamas tikrai solidžias pozicijas? Ir kitas klausimas, kaip elgtumėtės, jei Konstitucinio Teismo priimami sprendimai prieštarautų jūsų asmeninėms vertybinėms nuostatoms, įsitikinimams ar religiniams įsitikinimams? Ačiū.

H. ŠINKŪNAS. Labai dėkoju už jūsų klausimus, jie yra du. Nelabai džiaugiuosi gavęs pirmąjį klausimą, nes iš tikrųjų kodėl aš einu iš tikrai gerų pozicijų, kurias užimu šiandieną – esu Teisės fakulteto dekanas, esu gerbiamas akademinėje bendruomenėje, man ten gera, aš fakultetą ir universitetą labai gerbiu ir tą darbą labai mėgstu. Manau, kad vis dėlto kartais ateina laikas imtis tam tikrų iššūkių, kurių, matyt, jeigu kada nors nesiimsi, galbūt gyvenime ir nebegalėsi imtis. Konstitucinio Teismo teisėjo pozicija, šitos pareigos yra nepaprastai garbingos pareigos, suteikiančios tikrai daug svertų, tam tikrais atvejais ir lemti valstybės politinį gyvenimą, visuomenės gyvenimą. Dėl to, kai tą siūlymą išgirdau, aš iš tikrųjų svarsčiau ir nusprendžiau, kad galbūt atėjo laikas. Aš 20 metų dirbu universitete labai komfortabiliai, bet visi mes augame, kai, matyt, kartais būname priversti išeiti iš komforto zonos. Tai toks atsakymas į pirmą klausimą.

Antras klausimas gal paprastesnis ta prasme, kad Konstitucinio Teismo teisėjas, nesutikdamas su sprendimu, kuris yra Konstitucinio Teismo priimtas, gali rašyti atskirąją nuomonę. Aš sakčiau, kad turėjome istorijoje galbūt pernelyg aktyviai rašiusių ir reiškusių tas atskiras nuomones teisėjų. Dabar man susidaro toks įspūdis, kad tų atskirųjų nuomonių šiek tiek trūksta. Jų galėtų rasti, nes tai iš tikrųjų stumia konstitucinę doktriną į priekį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamaam pretendentui, jūs atsakėte į užduotus klausimus. Išnaudojome 15 minučių laiką, kaip numatyta mūsų Statute. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstyti siūloma spalio 21 dieną. Ar galime bendru sutarimu sutarti? Ačiū, pritarta. Ačiū pranešėjui. Per šoninį mikrofoną, prašom, M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mes skiriame žmones į Konstitucinį Teismą, tai gal norėtusi, kad mes daugiau nei 15 minučių skirtume ir visi tie, kurie užsirašė, galėtų paklausti. Nes tikrai svarbu yra ir tam skirti pakankamai parlamente... išsiaiškinti asmenybės požiūrį į vieną ar kitą klausimą būtų gana svarbu. Tai galbūt pratęsti dar 15 minučių arba tiek, kiek visi turi klausimų, kad galėtų atsakyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, bet mūsų Statutas numato, kad ir frakcijos, ir komitetai turės atskirą laiką, galės svarstyti. Tai jeigu frakcijos vardu niekas nereikalauja, dėl pratęsimo nebalsojame.

10.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-756 (pateikimas)

Žygiuojame prie mūsų šios dienos darbotvarkės 2 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-756.

Pranešėja – D. Bublienė, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkė. Prašau, kolege.

D. BUBLIENĖ. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau keliais esmingais štrichais pristatyti daktarą teisėją A. Driuką, kurį teikiu kandidatu į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą.

Kas paskatino mano pasirinkimą? O būtent išskirtinai aukšta kandidato profesinė kompetencija, nepriekaištinga reputacija, gyvenimiška branda ir išmintis, nuolatinis siekis pačių aukščiausių profesinių standartų, pripažinimas ir neabejotinas autoritetas tiek akademiniame, tiek teisės praktikų bendruomenėje, tiek plačiojoje visuomenėje.

Kaip matote iš pateiktos autobiografijos, prieš tapdamas teisėju A. Driukas dirbo advokatu. Teisėjo karjerą pradėjęs apylinkės teisme, ją tęsė Lietuvos apeliaciniame, labai trumpai – Vyriausiam administraciniame, šiuo metu – Lietuvos Aukščiausiam Teisme. Taigi sukaupė beveik 40 metų teisinio darbo stažą, iš kurio daugiau nei 30 metų – teisėjo darbo stažas. Puikus kolektyvą telkiantis organizatorius, turintis nemažą vadovavimo teismams patirtį, buvo Apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus, šiuo metu yra Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas.

Aktyviai dalyvaudamas teismų savivaldos institucijų veikloje, ženkliai prisidėjo prie aukštos kvalifikacijos ir nepriekaištingos reputacijos teisėjų korpuso skaidraus formavimo. Skirtingais laikotarpiais buvo Teisėjų atrankos komisijos narys, Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narys ir pirmininkas, Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos narys. Be to, teisėjas A. Driukas – vienas iš teisminės mediacijos kūrėjų ir pradininkų Lietuvoje, ne tik Teisminės mediacijos komisijos narys ir pirmininkas, Mediacijos koordinavimo tarybos narys, bet ir labai gerai vertinamas mediatorius.

Teisėjo darbą ilgą laiką sėkmingai derina su moksline pedagogine veikla: jis yra socialinių mokslų teisės daktaras, ilgametis Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto dėstytojas. Paskelbė dešimtis mokslinių publikacijų, monografijų, vadovėlių, straipsnių civilinės teisės ir civilinio proceso srityje. Kai kurie jūsų tikrai gerai atsimenate teisėjo A. Driuko indėlį dalyvaujant rengiant svarbius teisės aktų projektus. Jis buvo ir Civilinio proceso kodekso, jo pakeitimų, Teismų įstatymo projekto darbo grupės narys, Darbo grupės viešojo intereso gynimo teisiniu reglamentavimui tobulinti narys, taip pat grupės ieškinio projekto, taiknamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemos plėtros koncepcijos rengimo ir tobulinimo civiliniame procese projekto, kitų projektų rengėjas.

Yra tvirtas pagrindas teigti, kad sviri praktinio darbo patirtis, gilus mokslininko įdirbis, išsiugdytos reikliausios žmogiškosios savybės patvirtina, kad teisėjas A. Driukas savo įvairiapuse teisine patirtimi neabejotinai sustiprintų Konstitucinį Teismą ir prisidėtų prie jo sėkmingo darbo.

Ačiū už dėmesį. Tikiuosi, mano teikiamą kandidatą palaikysite.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Kviečiu į tribūną A. Driuką tarti žodį. Prašau, kolega.

A. DRIUKAS. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Man didžiulė garbė. Per gerus ketverius metus jau trečią kartą čia esu, einu beveik kaip į darbą, todėl tikiuosi, kad daug kas mane ir žino, dėl to trumpinsiu savo prisistatymą.

Visų pirma noriu padėkoti mūsų Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkei už tikėjimą manimi, pasitikėjimą, kad galiu vykdyti garbingas Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas. Iš tikrųjų tai yra garbė, bet kartu ir didžiulė atsakomybė, įpareigojimas, nes jeigu būtų tik garbė be atsakomybės, mano galva, greitai gali ateiti ir gėda.

Konstitucinis Teismas iš tikrųjų turi labai didžiulį autoritetą Lietuvoje. Jis jį nusipelnė savo nuosekliu, sunkiu darbu. Aš puikiai suprantu teisę kaip visumą, per tiek metų tikrai mano vertybių sistema absoliučiai nuosekliai susiklostė, susigulėjo. Suprantu labai svarbią Konstitucinio Teismo vietą teisės sistemoje. Konstitucinis Teismas sukūrė labai autoritetinę konstitucinę doktriną, oficialią konstitucinę doktriną ir jos atskiras dalis. Tikrai išplėtotą ir žmogaus teisių konstitucinę doktriną, ir teisinės valstybės konstitucinę doktriną, ir ta pati šeimos sampratos ir teismų, ir teisėjų nepriklausomumo, ir teismo precedento. Ateinantiems rotuojamiems teisėjams į Konstitucinį Teismą tai, aišku, didžiulė parama, didžiuliai šaltiniai ir palengvina darbą. Todėl tas iššūkis, kad ir koks jis būtų sudėtingas, man atrodo, įveikiamas, nes yra į ką atsiremti.

Turiu, kaip minėta, labai įvairiapusės teisinio darbo patirties ir visų instancijų teismuose. Žiūrėjau ir iš kitos barikadų pusės, dešimtmetį dirbau advokatu. Labai vertinu darbą teisėkūroje, kadangi esu prisidėjęs ir dalyvavęs nemažai darbo grupių kuriant įvairius teisės aktų projektus. Dabar pagal juos dirbu teisme. Civilinis procesas, civilinė teisė, nemokumo teisė – tai yra mano kasdieniniai įrankiai (beje, ir viešųjų pirkimų teisė), kuriuos naudojame. Tas dalyvavimas kuriant teisės aktus labai labai gelbsti, kadangi žinai, kokia prasmė yra įdėta į tam tikrą arba kitą teisės aktą.

Tikiuosi, kad ir mokslinė, pedagoginė veikla prisidės prie to, kad man bus lengviau įgyvendinti garbingas Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas, kadangi tekstų rašymas – knygos, monografijos, disertacija ir panašiai – sukuria visgi tam tikrą bagažą žinių ir galimybę jomis operuoti, interpretuoti sudėtingus reiškinius ir pagrįsti, tinkamai argumentuoti sprendimus.

Žinoma, kad ir koks būtų svarbus teismo sprendimas ir teisingumo įgyvendinimo aktas, man mieliausias yra šalių taikos susitarimas. Aš labai sveikinu tuos, kurie prisideda prie taikos siekimo. Svarbiausia ne tai, kad teisingumo akte būtų suformuluota taisyklė, – tai yra labai svarbu, be jokios abejonės, ateities byloms – tačiau svarbiausia visgi, kai žmonės sugeba peržengti per save ir pasiekti taikų susitarimą. Tai ta mediacija, įdirbis, kurį reikia vis dar plėtoti, labai svarbus įrankis kaip alternatyva teisminiams procesams, ginčams ir kartu padedanti kelti bylinėjimosi kultūrą.

Tai trumpai tiek. Labai ačiū. Pasirengęs atsakyti į jūsų užduotus klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama A. Driukui. Dabar, kolegos, galite užduoti klausimus. Pirma klausia V. Sinica. Primenu, klausti skirta 15 minučių.

V. SINICA (MSNG). Labai ačiū. Aš norėčiau paklausti apie tendenciją, mano akimis, nuo kurių 2010 metų itin išryškėjusią Konstitucinio Teismo darbą, jog tais pačiais klausimais vystosi, vystosi ir galiausiai išsivysto į visiškai priešingus, nei buvo ankstesni Konstitucinio Teismo išaiškinimai ir pozicijos. Na, chrestomatiniai, bet ne vieninteliai pavyzdžiai buvo kalbos klausimas dėl paso įrašų ir pastaruoju metu aktuali partnerystės diskusija, kai tiek šeimos samprata Konstitucinio Teismo išaiškinimuose nuėjo ilgą evoliucijos kelią ir labai pasikeitė, tiek ir suvokimas, kas gali būti rašoma piliečių pasuose, visiškai pasikeitė.

Aš suprantu, kad tai remiasi tuo mąstymu, jog Konstitucija yra gyvas dokumentas ir kad reikia atsižvelgti į mūsų kasdienį gyvenimą ir besikeičiančias aktualijas, bet vis dėlto ar tam egzistuoja kokios nors ribos, ar yra baigtinis rėmas, kuriame gali keistis Konstitucijos aiškinimas, turint galvoje, kad tekstas egzistuoja fiksuotas...

PIRMININKAS. Kolega, jūsų laikas klausti baigėsi.

V. SINICA (*MSNG*). ...ar ta kaita galima begalinė?

A. DRIUKAS. Labai ačiū. Iš tikrųjų klausimas, kuris vertas užduoti kandidatui, pretenduojančiam į Konstitucinio Teismo teisėjus. Bet jūs beveik viską ir atsakėte pats užduodamas klausimą. Taip, iš tikrųjų Konstitucija yra gyvas aktas, tai yra teisė, netgi galima sakyti, kad nėra pagrindinis įstatymas, o yra aukščiausia teisė, ir jos didžiausia vertybė visų pirma, aišku, yra jos vientisumas ir stabilumas. Be jokios abejonės, jūs pats minite, kad didelė vertybė yra, kad tam tikri klausimai, konstitucinės problemos būtų aiškinamos vienodai ir turėtų tęstinumą. Tačiau jūs paminėjote ir tai, kad gyvenimas nestovi vietoje. Konstitucijos šaltiniai yra Konstitucijos aiškinimo šaltiniai, ne vien tik jau sukurta konstitucinė doktrina, tačiau ir tarptautiniai teisės aktai, pavyzdžiui, Europos žmogaus teisių konvencija, Europos Bendrijos teisė. Tai įrašyta į Konstituciją ir yra išplėta Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje. Todėl gyvas organizmas negali būti be pasikeitimų, tačiau jie turi atitikti pamatinius Konstitucijoje įtvirtintus konstitucinius principus. Žinoma, jie dažniausiai koreliuoja su Konvencija, su Bendrijos teise, pati Bendrija, Europos Sąjunga, prisijungusi prie Žmogaus teisių konvencijos. Tai yra vientisa, logiška, pamatiniais principais pagrįsta teisės sistema. Todėl mes negalime nereaguoti į pokyčius būtent tarptautinėje arenoje, kaip aiškina šitie dokumentai. Mano galva, svarbiausia, kad tai būtų daroma be dramatiškų pokyčių. Konstitucinio Teismo įstatyme ir Konstitucijoje įtvirtinta, kad ir pats Konstitucinis Teismas turi teisę *reinpretuoti* ankstesnius nutarimus ir plėtoti savo jurisprudenciją, nepanaikindamas anksčiau priimtų konstitucinių nutarimų galios, teisinės galios. Kalbant konkrečiai apie kalbą, taip, mes turėjome ir bendrosios jurisdikcijos teismuose labai nemažai bylų, kur irgi buvo plėtojama šių teismų praktika, vystoma, ir tą lėmė visgi besikeičiančios aplinkybės, įskaitant ir politines aplinkybes.

PIRMININKAS. Ačiū. Priminsiu, atsakymui taip pat 2 minutės, ne ilgiau. Toliau klausia S. Kairys. Prašom, kolega.

S. KAIRYS (*LSF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiamas kandidate į Konstitucinio Teismo teisėjus, mano klausimas yra susijęs su ta diskusija dėl rusakalbių mokyklų uždarymo arba kokių nors sprendimų, kurie rimčiau šitą problematiką spręstų. Ir švietimo ministrė dažnai atsako, kad net diskutuoti apie tai negalime, nes Konstitucija labai aiškiai mus įpareigoja, kad turime vykdyti ugdymą pagal tautinių mažumų ugdymo programas. Nors Konstitucijos 37 straipsnis, apie kurį kalba ministrė, iš esmės sako, kad piliečiai, priklausantys tautinėms bendrijoms, turi teisę puoselėti savo kalbą, kultūrą ir papročius. Bet ar ta konstitucinė nuostata negali būti įgyvendinama ir užtikrinama kitais būdais, nepaliekant tam tikros mūsų piliečių dalies užribyje, vien dėl kalbinių dalykų, neįgyjant kokybiško išsilavinimo, turint problemų su prieinamumu, kalbant apie kokybišką švietimą. Kaip jūs šitą problemą matytumėte?

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

A. DRIUKAS. Šių dienų aktualija, be jokios abejonės, girdime diskusijas, nors galbūt ir ne tiek įsitraukę, kokius sprendimus čia reikėtų priimti. Žiūrėdamas iš konstitucinės teisės aš įsivaizduočiau sprendimus remiantis tokiais principais. Iš tikrųjų Konstitucija įtvirtina daug įvairių principų ir jie vieni kitus šiek tiek riboja. Nori nenori mes turime teisę į informaciją, bet kartu turime teisę ir į privatų gyvenimą, ir taip toliau. Mes turime tautinių mažumų teises ir siekį užtikrinti juos integruoti, ir turime kitus politinius reiškinius, kas vyksta už Lietuvos sienų į Rytus. Suprasdami visą tą sudėtingą situaciją, suprasdami ir tam tikros dalies visuomenės lūkesčius, kad reikia riboti tam tikros kalbos vartojimą, kartu turime surasti labai protingą, teisingą pusiausvyrą, kad neatstumtume, matyt, tų žmonių, kad jie galėtų išlikti visuomenėje, integruotis, kadangi tai gali sukelti ir priešingą efektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. Motuzas. Prašau, kolega.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Garbus pretendente, norėčiau paklausti jūsų nuomonės, ar laikomasi šiandien Konstitucijoje įtvirtinto valdžios pasidalijimo principo? Jei gu nenorite vertinti, kaip interpretuojate valdžios pasidalijimo principą, įtvirtintą Konstitucijoje?

A. DRIUKAS. Manau, kad šitas principas veikia, jis yra įgyvendinamas. Be jokios abejonės, yra atsvarų sistema, irgi veikia. Kaip suveikia konkrečiu atveju? Visko būna. Galiu sakyti, kalbėti

iš teismų perspektyvos. Mes manome, kad esame šiek tiek pastumti šioje triadoje, nes teismai vis laukia, kada politinės valdžios išgirs jų lūkesčius ir rūpesčius, nes teismų aprūpinimas finansais nėra savitiksliis dalykas, siekiant geresnio teisingumo, nėra savitiksliis, bet įgalina teikti geresnę paslaugą, kokybiškesnį teisingumą.

Nežinau, jūs galite patikslinti klausimą, kuriuo aspektu manote, kad galbūt tas principas neįgyvendinamas tinkamai. Mano galva, žiūrint objektyviai, principingai, visgi šitas principas Lietuvoje veikia ir atspindi, kad mes gyvename teisinėje valstybėje, kad yra problemų, kad mes jų turime ir kiekvieną dieną susiduriame su iššūkiais, be jokios abejonės.

PIRMININKAS. Ačiū.

A. DRIUKAS. Tačiau mes labai gerbiame ir būtent šitą pamatinį valdžių padalijimo principą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia G. Balčytytė. Prašau, kolege.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kandidate, norėjau užduoti klausimą iš šių dienų aktualijų. Pagal Konstitucijos 42 straipsnį, kultūra yra konstitucinė vertybė, ir Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad kultūra yra nacionalinė vertybė, turinti visuotinę reikšmę. Kaip dabartinė situacija, jūsų manymu, ir valstybės susipriešinimas su kultūros bendruomene dera su Konstitucija ir jos imperatyvais saugoti kultūrą?

A. DRIUKAS. Taip, per daug nenutolusi aktualija nuo šios dienos posėdžio ir to sprendžiamo klausimo. Mes girdime ir žinome, kad yra net du kreipimaisi į Konstitucinį Teismą ir dėl Vyriausybės formavimo. Tai galbūt paliečia ir tą sritį, kultūrą, apie kurią kalbate, ir ministrą. Žinoma, leisti į didelius apmąstymus, prognozes, patarimus, diskusijas turbūt man neišeitų, nes iš tikrųjų gali tekti tuos klausimus ir spręsti. Žmogišką savo poziciją, suvokimą mes visi turbūt turime ir turbūt čia nereikia labai aiškinti. Aš, kaip mediatorius, norėčiau imtis veiksmų ir sutaukyti ministrą su kultūros bendruomene, tačiau, deja, tokių įgalinimų neturėsiu. Gal ir pavyktų. Čia, žinoma, humoras, bet faktas, kad problema egzistuoja.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia M. Maldeikis. Prašau.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėkui posėdžio pirmininkui. Prieš kelerius metus viešojoje erdvėje turėjome tokią platesnę diskusiją apie Europos Sąjungą. Aš jūsų norėjau paklausti kaip žmogaus, kuris galbūt ateityje turės tą klausimą nagrinėti: kaip jūs įsivaizduojate, ar Europos Sąjunga yra klasikinė tarptautinė organizacija ir tai yra užsienio politika Lietuvos tarptautiniuose santykiuose, ir tai yra išimtinai Prezidento kompetencija kartu su Užsienio reikalų ministerija, ar Europos Sąjunga yra specifinė organizacija ir tai yra ir vidaus politika, ir Vyriausybė, ir Ministras Pirmininkas, kad EVT formatu galėtų ir turėtų tame dalyvauti?

A. DRIUKAS. Žinoma, čia turbūt jau išeina už mano kompetencijos ribų, čia daugiau politiniai dalykai. Girdžiu pozityvias diskusijas, kurios galbūt lems gerą sprendimą, kas turėtų dalyvauti, atstovauti Lietuvai tam tikrais klausimais EVT. Manau, bus rastas protingas sprendimas. Tačiau, žinoma, Europos Bendrija nėra tarptautinė organizacija, tai yra specifinė bendruomenė, kuriai mes atiduodame dalį suvereniteto būtent pagal sutartį, kurią ir pasirašome su Europos Sąjunga. Aišku, plėtojama diskusija, ar dar nereikėtų atiduoti daugiau suvereniteto. Čia yra jautrūs klausimai ir visą laiką matyti, ne be pagrindo keliantys daug diskusijų tarp mūsų visuomenės ir politikų. Tačiau tai yra įmanoma.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia S. Gentvilas. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas pretendente, jūsų kolega E. Kūris neseniai interviu citavo 2004 metų Konstitucinio Teismo nutartį apie atsakingo valdymo principą. Gal jūs galite išplėtoti savo požiūrį, kaip jūs taikytumėte tokį atsakingo valdymo principą? Gerbiamas jūsų buvęs kolega, būtent jisai šiandienį Vyriausybės formavimą cituodamas praplėtė, kad Prezidentas turėjo diskreciją atsakingai valdyti ir atmesti netinkamus kandidatus. Kokia jūsų nuomonė apie šią 2004 metų Konstitucinio Teismo nutartį ir kokia yra Prezidento diskrecija atsakingai valdyti taip, kaip apibrėžta Konstitucijoje? Ačiū.

A. DRIUKAS. Ačiū. Iš tiesų dėl tų pačių priežasčių galėčiau tik labai abstrakčiai atsakyti į jūsų klausimą: atsakingo valdymo principas galioja visoms valstybės institucijoms, Konstitucijoje yra labai aiškiai pasakyta: valstybės institucijos tarnauja žmonėms, ir Konstitucija riboja valdžios

galias. Be jokios abejonės, labai svarbu, kad kiekviena institucija veiktų savo kompetencijos ribose. Konkrečiai šiuo atveju tam tikri subjektai veikia ar neveikia kompetencijos ribose, vėlgi negalėčiau komentuoti detaliau, plačiau dėl suprantamų priežasčių.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Gailius. Prašau, kolega.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas pretendente, iš tikrųjų džiaugiuosi jus matydamas šioje tribūnoje ir norėčiau iš jūsų mokslinės, iš jūsų profesinės patirties nuomonės apie teisės aktą, kuris galbūt jau atliko savo funkciją. Turėjome Lietuvos teisėje tokių teisės aktų kaip Prevencinio sulaikymo įstatymas, jisai tiesiog buvo būtino reikalingumo įstatymas. Šiandien turime liudytoją, kuriam taikomos normos išimties baudžiamajame procese. Ar nemanote, kad jau ir šita norma atliko savo funkciją arba išsigimė nuo savo pirminės paskirties ir, nors turėjo būti taikoma tik asmenims, kuriems yra taikomas imunitetas, šiandien taikoma visur?

A. DRIUKAS. Galite patikslinti, kurią normą turite mintyje?

V. GAILIUS (LSF). Apie liudytoją, kuriam taikomos išimties dėl savo galimai padarytos nusikalstamos veikos, tautoje vadinamas „specialiuoju liudytoju“.

A. DRIUKAS. Taip, ne mano sritis, iš karto pasakysiu. Geriau, kad užduotumėte klausimą apie civilinę teisę ir civilinį procesą. Čia, matyt, visą laiką vėlgi reikėtų ieškoti balanso, man reikėtų, matyt, ir pasigilinti žinias, kaip veikia realiai praktikoje šitie dalykai. Aš galvojau, kad jūs klausiate apie civilinį turto konfiskavimą, ar šitą oksimoroną mes priimame, ar ne? Ar galima konfiskuoti turtą civilinėje byloje? Jeigu kalbate apie tą specifinį institutą, taip neįsigilinus, matyt, jis turi teisę gyvuoti, jeigu tam yra tam tikros sąlygos, prielaidos ir saugikliai.

PIRMININKAS. Dėkojame kandidatui A. Driukui už atsakymus į klausimus.

Gerbiami kolegos, siūlomas pagrindiniu komitetu – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti spalio 21 dieną. O, frakcijos ir komitetai, prašome užsirašinėti. Mes jau turime, kada numato pakviesti kai kuriuos kandidatus.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas gerbiamas R. Šukys. Prašau.

10.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-757 (pateikimas)

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Kviečiu į tribūną gerbiamą Seimo Pirmininką J. Oleką pateikti kandidatą į Konstitucinio Teismo teisėjų J. Sabatauską. Taip, prašom.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, vadovaudamasis Konstitucijos 67 straipsnio 10 punktu ir 103 straipsniu bei Konstitucijos Teismo įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, teikiu J. Sabatausko kandidatūrą skirti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju. J. Sabatauskas yra mūsų kolega, mums žinomas ir pažįstamas žmogus. Šiandien norėčiau paminėti ir aptarti svarbiausius kriterijus ir faktus, kurie buvo svarbūs man apsisprendžiant teikti J. Sabatausko kandidatūrą.

J. Sabatauskas baigė teisės studijas dabartiniame Mykolo Romerio universitete. Nuo 2000 metų iki dabar jis yra Seimo narys, visas kadencijas dirbęs Teisės ir teisėtvarkos komitete, ne vieną kadenciją buvo Teisės komiteto pirmininku, taip pat buvo nuolatinis Konstitucijos komisijos narys. J. Sabatauskas 2020–2024 metais buvo Seimo Pirmininko pavaduotojas, atsakingas už Konstitucinio Teismo nutarimų įgyvendinimą. Jis buvo Europolo ir Eurojusto jungtinės parlamentinės priežiūros grupės nuolatinis narys. Noriu priminti, kad 2004 metais J. Sabatauskas atstovavo Lietuvos Respublikos Seimui Konstituciniame Teisme byloje prieš tuometinį Prezidentą R. Paksą.

Visas siūlomo kandidato darbas susijęs su teisėkūra ir apima įstatymų atitikimo Konstitucijai analizę. Tai yra esminė Konstitucinio Teismo funkcija. Jis taip pat aktyviai dalyvauja ir vadovauja darbo grupėms, tobulinančioms atskirus teisės aktus, kodeksus. Julius gerai įvaldęs teisėkūrą, teisės aktų aiškinimą ir taikymą, labai gerai žino visas teisės aktų gimimo, gyvavimo ir jų konstitucinės patikros kelią. Norėčiau pabrėžti plačias mano teikiamo kandidato išvalgas, gebėjimą prognozuoti teisės normų veiksmingumą, daryti gerai pasvertus ir subalansuotus sprendi-

mus. Savo darbu ir veikla J. Sabatauskas aktyviai prisideda prie teisinės valstybės stiprinimo, piliečių teisių apsaugos.

Kai kurie oponentai kelia klausimą dėl privalomojo teisinio darbo stažo. Atkreipiu dėmesį. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime Nr. 841 apibrėžta, kad jau pats Seimo nario darbas yra teisinė pareigybė. J. Sabatausko 25 metų darbas Teisės ir teisėtvarkos komitete ir vadovavimas šiam komitetui, esu tikras, užtikrina reikiamą teisinio darbo stažą. Dar norėčiau pabrėžti, kad teisinė kompetencija politinėje srityje yra būtina, norint tinkamai vertinti teisės aktų konstitucingumą.

Apibendrinamas noriu pareikšti savo nuomonę, kad J. Sabatauskas yra aukštos kvalifikacijos teisininkas, turintis ilgalaikę patirtį teisėkūros procese, gebantis nepriklausomai vertinti konstitucinės teisės klausimus ir atitinkantis užsienio šalių praktikos standartus. Taip pat noriu pasakyti, kad J. Sabatausko gyvenimas – tai nuosekli tarnystė valstybei, pagrįsta atsakomybe, kompetencija ir pagarba žmogui. Jo asmeninė tremties patirtis, politinė veikla ir vertybinė laikysena atspindi Lietuvos demokratijos brandą ir istorinės atminties svarbą. Tai žmogus, kuris tyliai, bet nuosekliai dirba valstybės labui, stiprindamas jos demokratinius pamatus ir gindamas žmogaus teises. Jo paskyrimas Konstitucinio Teismo teisėju bus stiprus žingsnis, siekiant kompetentingo ir atsakingo Konstitucinio Teismo. Todėl prašau pritarti jo kandidatūrai. Ačiū.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu norime paprašyti pertraukos dėl šio klausimo. Kaip girdėjome ir iš Seimo Pirmininko (prašome pertraukos iki kito posėdžio), kyla daug teisinių, matyt, skirtingų interpretacijų, skirtingi teisės aktai. Seimo Pirmininkas paminėjo viena, Konstitucija sako ką kita. Teisės departamentas pateikė skirtingus vertinimus, kalbant apie teisinio darbo patirtį, tiek kalbant konkrečiai dėl šio nutarimo projekto, tiek dėl J. Razmos pateikto projekto. Tam, kad tuos neaiškumus suvienodintume teisiškai, tikrai reikia tam tikro laiko. Prašome Seimą grįžti prie šio klausimo kitame posėdyje.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, šiuo atveju aš, kaip posėdžio pirmininkas, norėčiau paaiškinti. Statuto norma, 200 straipsnio 3 dalis, nustato, kad kandidatai į Konstitucinio Teismo teisėjus Seimo posėdyje pristatomi ne vėliau kaip per 2 savaites nuo atitinkamų Seimo nutarimų projektų įregistravimo Seimo posėdžių sekretoriato dienos, yra specialioji norma. Dėl pertraukų iki kito posėdžio yra bendroji norma. Šiandien mes, vadovaudamiesi šia imperatyvia norma, galime balsuoti tik dėl ne daugiau kaip pusės valandos pertraukos. Ar jūs norite balsuoti dėl pusės valandos pertraukos? (*Balsai salėje*) Prašau pasakyti. Ar sutinkate, pertrauka?..

M. LINGĖ (TS-LKDF). Mūsų prašymas, pirmininke, buvo iki kito posėdžio. Kandidatas yra pristatytas, o pateikimo procedūra įvyks kitame posėdyje dėl išvardintų motyvų. Tai bendroji Statuto 109 straipsnio norma, kuri kalba, kad, svarstant kiekvieną klausimą, be išimčių kiekvieną klausimą, galima prašyti motyvuotu frakcijos, komiteto narių... Tokį lūkestį ir reiškiamo.

PIRMININKAS. Kaip tik motyvų, kodėl reikia iki kito posėdžio, nebaigus pristatymo procedūros... Pristatymo procedūra apima visiškai visą procedūrą, šiuo atveju kandidatų prisistatymą, kurio dar nebuvo, taigi mes dar nebaigėme ir tebevyksta pristatymo procedūra, todėl prieštaraujantis Statuto normai pasiūlymas balsuoti nebus teikiamas.

Kviečiu į tribūną pasisakyti kandidatą, kuris teikiamas, J. Sabatauską. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Laba diena. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandien, stovėdamas prieš jus, noriu išreikšti savo nuoširdų pasiryžimą ir pasirengimą prisidėti prie Konstitucinio Teismo misijos įgyvendinimo – užtikrinti teisinės valstybės principų laikymąsi, konstitucinės tvarkos stabilumą, žmogaus teisių apsaugą mūsų valstybėje.

Mano veikla nuo 2000 metų Seime – ją daugelis iš jūsų žinote, o ir Seimo Pirmininkas ją išsamiai pristatė – liudija apie mano nuoseklų darbą teisėkūros srityje, ypač Teisės ir teisėtvarkos komitete, kur dirbau kelias kadencijas komiteto pirmininku, vieną kadenciją pavaduotoju. Šio komiteto veiklos kryptys ir viena iš išskirtinų veiklos krypčių yra įstatymų ir kitų Seime svarstomų teisės aktų projektų vertinimas dėl jų atitikties Konstitucijai. Tai ta patirtis, kuri man leido valdyti

tuos teisėkūros procesus, teisės aktų aiškinimą, taikymą, konstitucinės kontrolės mechanizmą, kuri leido giliau pažinti konstitucinės teisės principus, priimti pasvertus ir subalansuotus sprendimus.

Dėl savo kitokios patirties galiu pasakyti, kad kelerius metus man teko garbė būti kviečiamam Mykolo Romerio universiteto, kaip partnerio, net būti atstovu ir kaip nariui dalyvauti Administracinės teisės katedros magistro darbų vertinimo komisijoje, taip pat Valstybinio konstitucinės teisės egzamino komisijoje kaip nariui, taip pat ir kaip pirmininkui.

Taip pat esu skaitęs ne vieną pranešimą konferencijose, be to, ir mokslinėse konferencijose, iš konstitucinės teisės. Mano magistro baigiamasis darbas kaip tik buvo apie Konstitucinio Teismo ir Seimo santykį svarstant Seimo priimtus įstatymus ir kitus teisės aktus, jų konstitucingumą ir būtent Seimo reakciją į Konstitucinio Teismo nutarimus. Šiandien buvo vienas iš klausimų dėl to, kad kartais ignoruojami Konstitucinio Teismo nutarimai jų neįgyvendinant. Teko savo darbe suformuoti tokią klasifikaciją, mokslinėje konferencijoje ją pateikęs net sulaukiau siūlymo rašyti daktaro disertaciją. Deja, laiko stoka man to neleido.

Esu įsitikinęs, kad Konstitucinis Teismas turi išlikti nepriklausomas, kolegialus sprendimų priėmėjas, todėl jei daugiau jūsų palaikymą ir būčiau paskirtas Konstitucinio Teismo teisėju, atsakingai ginčiau Konstitucijos ir teisės viršenybę, jos įtvirtintas vertybes: žmogaus orumą, demokratiją, teisinę valstybę ir valstybės nepriklausomybę. Galiu patikinti ir tai, kad jei mano kandidātūra sulauktų pritarimo, Konstitucinis Teismas netaps politiškesnis, kaip tenka girdėti iš kai kurių atskirų pasisakymų. Visi gerai prisimename buvusius parlamentarų, tarp jų ir signatarus J. Prapiestį, K. Lapinską, kuris buvo ir Konstitucinio Teismo pirmininku, E. Jarašiūną, S. Stačioką, amžinąjį atilsį S. Stačioką, kuris buvo paskirtas į Konstitucinį Teismą irgi iš tų pačių Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko pareigų. Dabar Konstituciniame Teisme darbuojasi buvęs kolega S. Šedbaras. Jų veikla Konstituciniame Teisme nekėlė abejonių, nebuvo jokių konstitucinės jurisprudencijos problemų. Tai rodo, kad ir parlamentinė patirtis yra prasminga ir gali būti prasmingai integruota į konstitucinės kontrolės sistemą, išlaikant Teismo nepriklausomumą ir profesionalumą.

Gerbiu Lietuvos Respublikos Konstituciją, giliai suvokiu jos, kaip aukščiausios teisės, reikšmę. Konstitucija įtvirtina nepakeičiamus pamatinius principus: valstybės nepriklausomumą, nepriklausomybę, demokratiją, žmogaus teisių ir laisvių prigimtinių pobūdį. Tik Konstitucijos pagrindu gali būti kuriama ir plėtojama Lietuvos teisės sistema.

Konstitucinis Teismas yra kolegialus sprendimų priėmėjas, jame dirbantys teisėjai turi skirtingas patirtis, specializacijas, nuomones, tačiau kiekvieno teisėjo dalyvavimas yra individualus ir svarbus. Jei būčiau paskirtas teisėju, mano veikla būtų skirta veiksmingai Konstitucijos ir teisės viršenybei ginti, ir tai daryčiau atsakingai, nes tikiu Konstitucijoje įtvirtintomis vertybėmis: svarbiausia – žmogus, valstybė ir teisė.

Noriu priminti kai kurias savo iniciatyvas. Individualus konstitucinis skundas. 2006 m. kovo 1 d. buvau paskirtas darbo grupės vadovu parengti koncepcijai. Koncepcija buvo patvirtinta 2007 metais. Deja, teko ilgokai laukti, kol jina buvo įgyvendinta 2019 metais, kai Seimas priėmė mano inicijuotą kartu su kolegomis Konstitucijos pataisą, ačiū tuometiniam Teisės ir teisėtvarkos komitetui ir jam vadovavusiai kolegei A. Širinskienei, kuri iš dviejų Konstitucijos projektų pasirinko būtent tą, kurį inicijavau aš su kolegomis. Jis įsigaliojo 2019 metų rugsėjo mėnesį. Tai labai svarbi konstitucinė teisė, kuri yra pažymėta teise į teisminę gynybą, tačiau ir Konstituciniame Teisme pagal Konstituciją asmeniui turi būti užtikrinta teisė apsiginti, apginti savo pažeistas konstitucines laisves ir teises ne tik bendruosiuose ar specializuotuose teismuose, bendrosios kompetencijos specializuotuose teismuose, bet ir Konstituciniame Teisme. Tai ypatinga konstitucinė teisių apsaugos priemonė, kylanti tiesiogiai iš Konstitucijos. Kol kas piliečiai šia teise naudojami gana rezervuoti, tačiau tikiuosi, kad ateityje naudosis aktyviau.

Gerbiami kolegos, pabaigoje noriu pasakyti. Lietuvos Respublikos Konstitucija priimta referendumu 1992 metais. Kadangi balsavau už ją, galiu drąsiai teigti, kad dalyvavau ją priimant, tai yra mūsų ir mano Konstitucija. Todėl manau, kad ir mano pareiga ją ginti ir saugoti. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkojame kandidatui už prisistatymą. Jūsų užsirašė paklausti devyni Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Sinica. O posėdžiui toliau pirmininkaus Seimo Pirmininkas gerbiamas J. Olekas.

V. SINICA (MSNG). Labai ačiū. Turiu tokį gana specifišką klausimą. Šių metų balandžio 17 dieną Konstitucinis Teismas savo nutarime, paprastai sakant, dėl šeimos santykių reguliavimo Civiliniame kodekse pareiškė, pacituosiu: demokratinėje teisinėje valstybėje tam tikru laikotarpiu vyraujančios daugumos visuomenės narių nuostatos ar stereotipai negali būti konstituciškai pataisinamas pagrindas riboti pagal Konstituciją garantuojamų teisių. Čia dėl trukmės sutrumpinau, bet neiškreipiau.

Mano supratimu, tai yra itin skandalingas teiginys ir mintis, kad visuomenės nuostatos negali būti pagrindas teisiniui reguliavimui, kas yra svarbiau demokratinėje santvarkoje. Taip pat geras klausimas kyla, kokia kompetencija ir kokiais kriterijais Konstitucinio Teismo teisėjai atskiria visuomenės nuostatas nuo visuomenės stereotipų? Ir galiausiai mes čia kalbame apie teises, kurių Konstitucija dar negarantuoja, bet Konstitucinis Teismas tuo savo nutarimu nori nuo šiol jas suteikti.

Mano klausimas yra, ar jums šitas teiginys ir jo logika neatrodo skandalinga ir ar jūs tokia nuostata, kokią čia citavau, pats vadovautumėtės savo, kaip teisėjo, darbe?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Konstitucinis Teismas, priimdamas šį nutarimą, aiškino Konstituciją, pirmiausia Konstitucijoje įtvirtintą teisę į orumą, Konstitucijos 21 straipsnyje. Būtent tai reiškia, kad nė vienas žmogus negali būti diskriminuojamas, nesvarbu, kokios jo pažiūros, kas jis yra. Šiuo atveju nuomonių gali būti įvairiausių. Tačiau Konstitucinio Teismo pozicija, galima sakyti, buvo gana nuosekli. Tai ne pirmas Konstitucinio Teismo nutarimas, kuris buvo ne tiesiogiai šia tema, bet vis tiek jis ėjo nuosekliai, pradedant nuo pat 2010–2011 metų.

PIRMININKAS (J. OLEKAS). Ačiū. Toliau klausia R. Budbergytė. Prašau, kolege.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiamas pretendentė, aš, kaip teisininkė, pažįstu visus tris kandidatus, kuriuos šiandien Seimo nutarimais pateikė tam tikrų institucijų vadovai. Aš tikrai labai gerbiu visus tris. Ir jus, Juliau, taip pat vertinu ir gerbiu lygiai kaip savo grupioką A. Driuką ir H. Šinkūną, jus taip pat gerbiu ir vertinu kaip tikrai labai gerą teisininką. Nepaisant to, kad jūs esate puolamas, aš didžiuojuosi ir gerbiu jūsų pasiryžimą, drąsą tikrai imtis tokios atsakomybės kandidatuoti ir būti pasiruošus dirbti labai labai sunkų, tokį labai atsakingą darbą Konstituciniame Teisme.

Aš norėčiau tikrai pareikšti, kaip sakoma, tą palaikymą ir visai jokių abejonių dėl jūsų tinkamumo tikrai neturiu. Gerbiamas kolega, trečia kadencija su jumis dirbdama galiu tikrai patikinti, kad jūs esate visiškai patikimas ir tikrai labai patyręs teisininkas.

PIRMININKAS. Kolege, laikas!

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš norėčiau paklausti: kokia teisės šaka jums būtų, kaip sakoma, artimiausia nagrinėjant bylas ir kokia, jūs jaučiate, būtent?..

PIRMININKAS. Kolege, laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Nepaisant to, kad kiekvienas turbūt mes turime savo pomėgius, simpatijas, teisėje – taip pat. Kai teko rinktis baigiamuosius, kokius baigiamuosius egzaminus teks laikyti, konstitucinės teisės egzaminas, aišku, buvo privalomas, valstybinis konstitucinės teisės egzaminas. Man visada buvo gana artima ir administracinė teisė, baudžiamoji teisė. Galėjau rinktis baudžiamosios ar administracinės teisės, būčiau gavęs tokį pat įvertinimą kaip ir iš konstitucinės teisės – aukščiausius balus, bet suprasdamas, kad kai kur yra mano... galbūt pritrūko laiko anksčiau pasimokyti, aš pasirinkau laikyti civilinės teisės, ir ten buvo civilinės teisės kartu su civilinio proceso, suprasdamas, kad aš gausiu papildomai dar 10 dienų pasimokyti.

Taip išėjo, kad laikiau tą egzaminą, o visai neseniai prieš tai, dar neturėdamas diplomo, buvau paskirtas vadovauti civilinio proceso darbo grupei, proceso, kuris pasiekė Seimą. Tenai dirbo tokie teisės korifėjai kaip A. Driukas ir kiti, ir Aukščiausiojo Teismo, ir Apeliacinio teismo teisėjai. Tai buvo didžiulė patirtis. Aš taip supratau: nesvarbu, kas tau patinka ar nepatinka, bet jeigu tu jauti, kad tau kažko trūksta, rinkis tą sunkesnę kelią, kad galėtum jį įveikti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia L. Vaitiekūnienė. Prašau, kolege.

L. VAITIEKŪNIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, kaip suprantate teisėjo nepriklausomumo principą ir kokių veiksmų imtumėtės susidūręs su politiniu ar visuomeniniu spaudimu, tapęs Konstitucinio Teismo teisėju? Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Iš tikrųjų prieš tai klausė kolega Vytautas apie visuomenės požiūrį. Visuomenės požiūris ypač svarbus. Ir ne tik požiūris – ir visuomenės nuostatos, kai jos garsiai reiškiamos. Aš išskirčiau, šiek tiek nukrypdamas nuo atsakymo į jūsų konkretų klausimą, kiek tai svarbu. 2022 metai. Plataus masto Rusijos invazija į Ukrainą. Ukrainai ypač svarbu buvo gauti ginklų. Ginklų, kurie padėtų jai apsiginti. Ir tada Vokietijoje – ne tik, net ir iš mūsų visuomenės pasigirdo kritikos tuometiniam Vokietijos kancleriui O. Šolcui, kad jis neryžtingas, kad jis nepriima tų sprendimų, kurių reikia. Matyt, Europa buvo visai pamiršusi, kad Vokietija po Antrojo pasaulio karo buvo įstatymais įtvirtinusi draudimą teikti letalinius ginklus į karo zonas, bet visuomenė, Vokietijos visuomenė, pasakė, kad to reikia, ir įstatymų leidėjai priėmė būtinas pataisas. Tokiais atvejais visuomenės mobilizavimas yra labai svarbus.

PIRMININKAS. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Tačiau kai visuomenė... Vieną sakinį dar.

PIRMININKAS. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Kai visuomenė ar atskiri visuomenės veikėjai sako: štai jūs, teisėjai, ten turite priimti tokį ir tokį įstatymą, atsiprašau sprendimą, tai turiu pasakyti, kad Konstituciniam Teismui yra svarbus vienas pagrindinis aukščiausias įstatymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia D. Griškevičius. Primenu: klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas Juliau, pirmiausia, neabejoju jūsų kompetencija, gerbiu jus kaip žmogų, bet šiandien mes svarstome klausimą, susijusį su tuo, kas gali būti Konstitucinio Teismo teisėjas. Puikiai pamename turbūt istoriją su S. Šedbaru, tikrai jūs, socialdemokratai, lygiai taip pat tada nekėlėte S. Šedbaro kompetencijos klausimo, bet kėlėte būtent galimą Konstitucinio Teismo politizavimo klausimą. Turbūt ta tradicija, kurią jūs dabar perimate iš konservatorių, skirdami dauguma būtent savo partijos narį į Konstitucinį Teismą, rodo, kad ta padiktuota bloga tendencija turi ateityje ryškų pėdsaką. Bet klausimas: kas pasikeitė socialdemokratų pozicijoje nuo tuometinių vertinimų ir dabar? Kaip jūs vertinate jūsų koalicijos partnerio R. Žemaitaičio pareiškimus, kad Konstitucinis Teismas yra politizuojamas ir jį apskritai reikėtų naikinti? Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Pirmas dalykas, negirdėjau tokių pareiškimų nė iš vieno Konstitucijos kūrėjo, tačiau aiškinti Socialdemokratų partijos pozicijų tikrai nebėgiu, nes jau kurį laiką nesu jos narys. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia J. Razma. *(Šurmuly salėje)*

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, kai buvo teikiama S. Šedbaro kandidatūra, tiek jūsų frakcija, tiek jūs asmeniškai labai garsiai šaukėte dėl to teikimo netinkamumo, kad iš Seimo nario pareigų be atšalimo laikotarpio ir taip toliau. Na, jūs bandėte televizijos reportaže neigti tą savo poziciją, bet buvo ten įtikinamai įrodyta, kaip jūs iš tikrųjų kalbėjote. Tai kaip jūs paaiškintumėte socialdemokratų tam tikrą dviveidiškumą tuo klausimu, kai vienaip sakoma, kai teikia politiniai konkurentai, ir kitaip, kai teikia jūsų pačių atstovai?

Ir dar vienas dalykas. Jūs būsite paskirtas, jeigu Seimas priims nutarimą, lapkričio mėnesį, iki Konstitucinio Teismo teisėjo darbo pradžios bus dar apie 3 mėnesiai. Ar jūs iš karto atsistatydinsite iš Seimo nario pareigų, ar būsite Seimo nariu iki pat teisėjo darbo pradžios?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Pirmiausia dėl S. Šedbaro. Gerbiu S. Šedbarą, kuris turi didžiulę patirtį, buvo kartu mano kolega tą laikotarpį, kai aš buvau komiteto pirmininko pavaduotojas, jisai buvo pirmininkas, dėl daugelio teisės klausimų mes puikiai sutardavome, rasdavome bendrą kalbą.

Ir dar vienas dalykas. Pastaruoju metu labai dažnai bandoma į mano lūpas įdėti žodžius, kurių aš niekada nesu sakęs. Jeigu pasakiau, kai klausė frakcijos pozicijos tada, kai mūsų frakcija

buvo opozicijoje, kai pasakiau, kad frakcija nebalsuos, tai nereiškia, kad pasakiau, kad aš nebal-suosiu. Tai vienas dalykas. Tai prašau nekalbėti už mane tų žodžių, kurių aš niekada nesu sakęs.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia K. Mažeika. (*Balsai salėje*)

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Konstitucinio Teismo įgaliojimai prasideda prisiekus. Citata iš Konstitucijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia K. Mažeika. Prašom, kolega.

K. MAŽEIKAI (*DFVL*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai turiu porą klausimų. Vie-nas, neatsakėte į kolegų klausimą, kaip vertinate koalicijos partnerių, na, Remigijus, BNS... šian-dien portalų antraštės, kad jisai už tai, kad reikia panaikinti Konstitucinį Teismą, todėl kad jis yra politizuojamas. Ar nemanote, kad tai susiję ir su jūsų kandidatavimu?

Kitas dalykas, ar nemanote, kad tos diskusijos, kurios yra viešojoje erdvėje, ar jūs atitinkate, neatitinkate, gali sukelti domino efektą ir teisininkai prisidės prie kultūrininkų, kaip dėl kultūros ministro situacijos, ir tokia nepasitenkinimo banga gali tikrai didėti? Ar nemanote, kad tai gali su-kelti panašią reakciją? Ačiū.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Jūs klausiate mano nuomonės dėl domino efekto? Ar teisininkai protestuos prieš mano paskyrimą? Kiekvienas žmogus turi savo nuomonę. Konstitucijos 25 straipsnis garantuoja, kad kiekvienas gali laisvai reikšti savo nuomonę, tačiau ji negali būti reiškiamą pažeidžiant kitų asmenų teises, diskriminuojant, skatinant neapykantą. Šitas dalykas irgi turi būti žinomas visiems.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia S. Gentvilas. Prašau, kolega. Paskutinis klausimas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Gerbiamas Seimo Pirmininke, aš klausiu jūsų, kaip teikėjo, nes apie Julijų esu tikrai geros nuomonės ir turiu teisę turbūt ir į teikėjus apeliuoti, ar turiu tokią ga-limybę?

PIRMININKAS. Šiuo metu klausimai yra skirti pretendentai.

S. GENTVILAS (*LSF*). Pretendentui. Gerai. Gerbiamas Juliau, aš irgi cituosiu tą patį BNS straipsnį, cituosiu R. Žemaitaitį: „Aš balsuosiu už, nes esame sutarę koalicijoje, kad J. Sabatauską palaikome, nes tai yra mūsų koalicijos partneris.“ Ar jus glosto šita citata, nes jinai rodo tiesiog politinį palaikymą? Priešingai negu gerbiamas A. Kabišaitis, kažkada buvo pasiūlytas V. Pranc-kiečio, tada, kai V. Prancietis jau nebeteko daugumos palaikymo, buvo atmestas ir tuometis Tei-sės departamento vadovas. Tai rodo tiesiog politinį susitarimą, kad yra politinis susitarimas už jus, tokio politinio susitarimo neturėjo tuomet gerbiamas A. Kabišaitis, kuris dirbo Teisės depar-tamente ir buvo pasiūlytas Seimo Pirmininko, kuris buvo praradęs daugumos valią. Kaip jūs išsi-vaduosite nuo šito politinio palaikymo ir kaip įtikinsite opoziciją, kad tai nėra politinis susitari-mas už jus? Ačiū.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Prisimenant gerbiamo A. Kabišaičio skyrimo procedūrą, jūs teisin-gai pasakėte, jo kandidatūrą registravo tuometis Seimo Pirmininkas V. Prancietis, tačiau pasikei-tė kadencija ir jo kandidatūrą pristatė Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen. Vadinas, pasikeitė ir Seimo dauguma tuo metu. Galbūt, jeigu ji būtų nepasikeitusi, šiandien gerbiamas A. Kabišaitis būtų Konstitucinio Teismo teisėju. Aš labai apgailestauju dėl to, kad tada taip įvyko. Bet jūsų klausimas buvo labai įdomus. Ar mane glosto? Žinote, per mano gyvenimą nedaug kas mane glostė. Labiausiai man patiko, aišku, mamos ir tėčio. Visi kiti pareiškimai nei glosto, nei pykdo. Tiesiog yra tokia realybė, reikia ją priimti ir negyventi iliuzijų pasaulyje.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs atsakėte, net 17 minučių atsakinėjote į klausimus. Dėkoja-me. Kolegų, klausti laikas baigėsi.

Siūlomas pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstyti siūloma spalio 21 dieną. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Tada, kolegų, registruojamės, ypač svarbi posėdžio dalis.

Užsiregistruavo 72 Seimo nariai. Kolegų, frakcijos yra užsirašiusios dėl susitikimo su kandi-datais. Jeigu kas norėtų dar pasitikslinti, prašom pasitikslinti.

Nenumatytą posėdį baigėme. (*Gongas*) Ačiū visiems už dalyvavimą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 84 STENOGRAMA

2025 m. spalio 7 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. ŠUKYS*

PIRMININKAS (J. OLEKAS). Labą rytą, gerbiami kolegos. Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. spalio 7 d., antradienio, plenarinį posėdį. Prašom registruotis (*Gongas*)

Ačiū. Užsiregistravo 111 Seimo narių. Matau kolegas prie mikrofono, bet jeigu minutėlę dar galime... Kolegos, šiandien sukanka dveji metai, kai „Hamas“ smogikai įsiveržė į Izraelio teritoriją ir nužudė daugiau kaip 1 tūkst. Izraelio piliečių, dar kelis šimtus pagrobė, todėl kviečiu tylos minute pagerbti žuvusius.

Tylos minutė

Ačiū.

10.03 val.

Informaciniai pranešimai

O dabar tęsiame posėdį. Pirmas pranešimas: yra gautas Lietuvos Respublikos Seimo Prezidento dekretas „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymo gražinimo Lietuvos Respublikos Seimui“ pakartotinam svarstymui. Tai žinotina, ketvirtadienį bus darbotvarkės svarstymas.

10.03 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 7 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar, jeigu galima, nežinau, nuo damų. Prašau, V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš pirma norėčiau kalbėti ne dėl to, kad esu dama, bet dėl to, kad buvau pirma prie mikrofono, man rodos, tai kolegos sutiks.

Du pastebėjimai. Kadangi jūs ką tik pranešėte, kaip Statutas jus ir įpareigoja, kad Prezidentas vetavo Baudžiamojo kodekso pataisas, klausimas kyla, kodėl nėra įtraukta į šios dienos darbotvarkės (nei rytinio, nei vakarinio posėdžio darbotvarkę)? Tai galbūt galėtumėte pakomentuoti ir tuomet apsispręsite. Galbūt ir frakcijos vardu norėtume paprašyti įtraukti.

Kitas klausimas, jis yra svarbus, dėl Vyriausybės pusvalandžių. Antradieniais popiet yra numatyti Vyriausybės pusvalandžiai, tai yra svarbus Vyriausybės narių atsiskaitymo Seimui, parlamentinės kontrolės įrankis, tačiau jie nuolat yra išbraukiami. Dabar jau Vyriausybė yra patvirtinta, kad ir nevisiškai pilnos sudėties, bet tikrai tikėtumėmės, kad antradienį sulauksime ministrų. Jei reikia, galėtume ir pasiūlyti, kuriuos ministrus norėtume išgirsti.

PIRMININKAS. Ar galima visus klausimus ir tada iš eilės atsakymai? Prašau, M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Pirmininke, turime frakcijos vardu du prašymus: išbraukti iš darbotvarkės Kriminalinės žvalgybos įstatymo projektą Nr. XVP-775. Tai yra klausimas, kurį jūs ką tik taip pat įvardinote, kad gautas Prezidento vetuotas Baudžiamojo kodekso pataisų įstatymas, tai yra susijęs įstatymas. Neapsisprendus dėl veto, tikrai yra keista svarstyti šį pasiūlymą, nes jo aktualumas ar neaktualumas bus aiškus tiktai Seimui apsisprendus dėl Prezidento vetuoto įstatymo.

Ir antras frakcijos prašymas – išbraukti Reklamos įstatymo papildymo 14⁸ straipsniu įstatymo projektą Nr. XVP-541.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau kolega S. Skvernelis. Prašau.

S. SKVERNELIS (DFVL). Gerbiamas Pirmininke, frakcijos vardu prašau palikti Vyriausybės pusvalandį ir iškviesti į pusvalandį (priklauso nuo to, kokia darbotvarkė) arba krašto apsaugos ministrę, arba vidaus reikalų ministrą pakalbėti ir supažindinti Seimą su situacija, kas įvyko savaitgalį dėl masinės oro balionų atakos Lietuvai. Manau, kad šis klausimas yra labai svarbus, pusvalandis tikrai turi būti. Vienas arba kitas ministras galėtų atvykti ir Seimą supažindinti su realia situacija.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, pabandysime susisiekti su ministrais. Galbūt čia mūsų ir klaidėlė, kad tai nebuvo numatyta, Seniūnų sueigoje diskutavome, į tai nebuvo atkreiptas dėmesys. Pabandysime padaryti, jeigu bus galima, pabandysime pakviesti.

Dėl Prezidento dekreto. Numatyta ketvirtadienį, taip, kaip sutarėme Seniūnų sueigoje. Statuto 165 straipsnio 2 dalis mums leidžia būtent taip pasiųgti. Seniūnai apsisprendė. Ačiū už tokį pasiūlymą. O dėl konkrečių įstatymų projektų palikimo ar išbraukimo apsispręsimė balsuodami.

Pirmas siūlymas. Seniūnų sueiga, kaip minėjau, patvirtino jums pateiktą darbotvarkę. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu prašoma išbraukti įstatymo projektą Nr. XVP-775. Prašom apsispręsti ir balsuoti. (*Šurmulyš salėje*) Atsiprašome. Kolegos, dar kartą kartojame. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu siūloma išbraukti įstatymo projektą Nr. XVP-775. Kas už tai, kad būtų išbraukta, balsuojate... (*Balsai salėje*) Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Už išbraukimą – 49, prieš – 62, susilaikė 10. Projektas lieka darbotvarkėje.

Antras siūlymas. Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 papildymo 14⁸ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-541. Kas už tai, kad būtų išbraukta, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip. Prašom balsuoti.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 46, prieš – 51, susilaikė 20. Projektas lieka darbotvarkėje.

Kolegos, dėl Kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-775. Šito įstatymo nėra rudens sesijoje. Ar galime bendru sutarimu papildyti rudens sesiją? (*Balsai salėje*) Ne. Tuomet balsuojame. Kas už tai, kad būtų papildyta?

Balsavo 120 Seimo narių: už – 77, prieš – 28, susilaikė 15. Rudens sesijos darbų programa papildyta.

Grįžtame į darbotvarkę. Mūsų darbotvarkės 1-2 klausimas... (*Balsai salėje*) Ai, dėl visos darbotvarkės. Ar galime bendru sutarimu patvirtinti darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Galime, ačiū. Patvirtinta bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Ne. Balsuojame.

Ačiū. Balsavo 119 Seimo narių: už – 76, prieš – 4, susilaikė 39. Darbotvarkė patvirtinta.

V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Dėl Vyriausybės pusvalandžio. Ar šiandien bus Vyriausybės pusvalandis, kaip prašė kolega S. Skvernelis, ir koks ministras galės dalyvauti? Iš mūsų frakcijos yra pasiūlymas, jeigu negalės krašto apsaugos ministrė ir vidaus reikalų ministras, į tribūną pakviesti R. Popovienę, kuri laikinai kuruoja Kultūros ministeriją. Galbūt ji galės atsakyti į klausimus apie tai, kas šiandien vyksta Kultūros ministerijoje, kokių dokumentų vadinamuosius poėmius daro neva kuruojanti „Nemuno Aušra“ ir panašiai? Tai tikrai turime jai nemažai klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolege, aš minėjau, kad mes pabandysime susisiekti su ministrais, jeigu jie galės. Ačiū už dar vieną pasiūlymą, mums bus lengviau ieškoti. Galimybė atvykti... bandysime patikslinti, kas dalyvaus.

10.11 val.

Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 11, 29, 32, 42, 61 straipsnių, 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-654(2) (svarstymas)

Kolegos, mūsų darbotvarkės 2 klausimas – Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo keletą straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-654. Pranešėjas – D. Jakavičius. Prašau, kolega, tribūna jūsų.

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 11, 29, 32, 42 ir 61 straipsnių ir 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projektui XVP-654 ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių diskutuoti svarstymo stadijoje nėra. Tada apsispręsimе balsavimo metu. Tai dabar yra kaip tik tas... Ne, dar 2 minutės. Balsuosime truputį vėliau.

10.12 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 21, 34, 47, 48 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-547(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Statybos įstatymo keleto straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-547. Svarstymo stadija. Kviečiu į tribūną komiteto vardu A. Morkų. Prašom, kolega.

A. MOCKUS (LSDPF). Aplinkos apsaugos komitetas apsvarstė įstatymo projektą ir komiteto sprendimas yra pritarti komiteto pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Diskusijoje kalbėti užsirašiusių nėra. Motyvai už, prieš. Užsirašiusių kalbėti taip pat nėra. Apsispręsimе balsuodami per balsavimo langą.

10.13 val.

Informaciniai pranešimai

Dar, kolegos, turiu vieną pareiškimą dėl Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno pavaduotojo. Spalio 7 dieną pasirašytas Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno L. Kasčiūno. Ir štai ką jisai sako: pranešame, kad Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos nariai, atsistatydinus iš seniūno pavaduotojo pareigų J. Razmai, frakcijos seniūno pavaduotoju išrinko A. Petrošių. (*Balsai salėje, plojimai*)

10.14 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58² ir 58³ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹, 7¹ ir 49¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-516(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-517(2) (svarstymas)

Kolegos, kitas mūsų darbotvarkės klausimas – įstatymo projektas Nr. XVP-516 ir lydimasis įstatymo projektas Nr. XVP-517 – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo ir papildymo keliais straipsniais įstatymo projektas bei Pensijų kaupimo įstatymo 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas. Komiteto vardu kviečiu į tribūną R. Budbergytę.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Biudžeto ir finansų komitetas pritarė pateiktam projektui ir taip pat komiteto, atsižvelgdamas į Seimo Teisės departamento pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Balsavimo rezultatai: buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Dėl kito projekto, lydimąjo, buvo lygiai taip pat pritarta patobulintam variantui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama R. Budbergytei. Į tribūną kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto vardu nuomonę pristatyti L. Kukuraičių. L. Kukuraičio nematau. Gal kas galėtų pristatyti Socialinių?.. Prašom. Gerbiama D. Ulbinaitė.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Komiteto sprendimas yra pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui jį tobulinti pagal Lietuvos Respublikos Seimo Teisės departamento siūlymus, kuriems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai buvo tokie, kad pritarėme bendru sutarimu. Pritarėme abiem – lydimajam taip pat.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Komitetų nuomonės išsakytos. Užsirašiusių dalyvauti diskusijoje nėra. Dėl motyvų taip pat nėra.

10.17 val.

Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 11, 29, 32, 42, 61 straipsnių, 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-654(2) (svarstymo tęsinys)

Kolegos, grįžtame prie Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo keleto straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-654. Apsispręskime balsuodami po svarstymo.

Ačiū. Balsavo 109 Seimo nariai: 109 – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

10.18 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 21, 34, 47, 48 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-547(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas mūsų balsavimo klausimas – Statybos įstatymo keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-547. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 108 Seimo nariai: 107 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

10.19 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58² ir 58³ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹, 7¹ ir 49¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-516(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-517(2) (svarstymo tęsinys)

Kiti mūsų darbotvarkės klausimai, dėl kurių balsuojame, – įstatymo projektas Nr. XVP-516 ir lydimasis Nr. XVP-517. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 112 Seimo narių: 106 – už, 1 – prieš, 5 susilaikė. Po svarstymo abiem įstatymams pritarta.

10.19 val.

Nacionalinio plėtros banko įstatymo Nr. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15 straipsnių ir II skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-672(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Nacionalinio plėtros banko įstatymo keleto straipsnių ir II skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-672. Į tribūną kviečiu pranešėją Š. Šukevičių Biudžeto ir finansų komiteto vardu. Prašau, kolega.

Š. ŠUKEVIČIUS (LSDPF). Laba diena, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas šių metų rugsėjo 24 dieną svarstė ir pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui bei komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. (*Balsai salėje*) Diskusija. Diskutuoti yra užsirašęs V. Ažuolas. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų šio įstatymo ir šių pakeitimų reikėjo daug anksčiau, kaip sakoma, reikėjo vakar, bet gerai, kad atnešėme šiandien. Nacionalinės plėtros institucija jau dveji metai yra sujungta iš keturių institucijų. Ir koks buvo sakymas, kad ji taps iš vėžlio tigrų, kaip sakant, užkamšys visas finansavimo spragas, kokių Lietuvoje yra, bet per dvejus metus kol kas to dar neįvyko, dar, taip sakant, vis tiek jis vėžlio žingsniu juda.

Bet kokia yra Lietuvos ekonomikos finansavimo situacija? Lietuvos bankas pateikia duomenis, kurie... kaip visada Lietuva paskutinėje vietoje. Yra toks rodiklis, kiek suteikia komerciniai bankai paskolų nuo BVP. Europos Sąjungoje tai yra 40 %, Lietuvoje – 15 %. Tris kartus mažiau to, kas būtų, taip sakant, prieiga prie kapitalo, paskolomis ir kita forma turėtų gauti verslas.

Kas atsitinka su mūsų verslu, kai negauna tos prieigos prie kapitalo, negauna galimybės pasiskolinti? Tada turi tai daryti labai brangiai, turi leisti akcijas, obligacijas, parduoti savo akcijas, skolintis įvairioje antrinėje rinkoje, bet tada, žinome, kokios yra palūkanos: 8 %, 10 %, 12 %, 14 % – kosminės. Ir kas atsitinka – kita bėda, kad skandinavų bankai taip perima mūsų įmones.

Kaip jie perima? Labai paprastai: ateina įmonė, sako, man reikia apyvartinėms lėšoms arba investicijoms pasiskolinti. Jie sako, žinote, neduosime. Tada yra priversti parduoti dalį savo įmonės. Tada mielai tie patys skandinavai arba kitos užsienio kompanijos mūsų įmones superka. Taip yra užimama rinkta.

Ar ILTE'ė išnaudoja savo galimybes? ILTE'ė šiuo metu neišnaudoja savo galimybių. ILTE'ės įstatinis kapitalas yra virš 700 mln. Pagal bankinio sektoriaus taisykles, tai yra kapitalas 1:10. Jų apsukos, taip sakant, ir apyvarta galėtų būti virš 7 mlrd., dabar yra apie 3,5 mlrd. Tai, kad ILTE'ė turi kuo greičiau gelbėti ekonomiką – tiek su garantijomis, tiek su paskolomis, tiek su kitais dalykais, reikia daryti labai greitai. Ir dabar turbūt, deja, atėjo ta diena, kad dvejus metus plaukėme pasroviui, sakėme, dar jie žada išibėgėti, dabar atėjo tas laikas, kai jau nebežada išibėgėti, o reikia imti ir daryti čia, dabar ir greitai.

Aišku, tas modelis, kai buvusi Vyriausybė, buvę valdantieji leido ILTE'ei Lietuvos pinigus investuoti į Rumuniją, Bulgariją, Vengriją, žinote, už kokias palūkanas – 0,7 %, 1 %, 1,5 %, kai mūsų Lietuvos ekonomikos verslas turi skolintis po 8 %, 10 %, 12 %, tai tų dalykų... Pagaliau laikas sustoti. Mūsų pinigai, nes ILTE'ė yra visų mūsų pinigai, tai tie visi mūsų pinigai turėtų dirbti Lietuvos ekonomikai ir padėti mūsų Lietuvos ekonomikai.

Tų pakeitimų turbūt ateis dar ne vienas. Jų ateis dar daugiau, bet tą reikės daryti greitai, nes tai, ko nebuvo padaryta per dvejus metus po sujungimo, dabar teks padaryti. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Daugiau užsirašiusių kalbėti nėra. Tai vėl norėčiau... Yra S. Gentvilo pataisa. Gal galėtumėte, kolega, pristatyti?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Pataisa siūloma numatyti, kad šis plėtros bankas mokėtų dividendų įmokas arba būtų galima paprašyti dividendų iš šio plėtros banko. Ir reikia matyti tendencijas, kad valstybės Prezidentas pasiūlė iš Lietuvos banko net paimti didesnę dalį, tai iš nacionalinio centrinio banko imami didesni dividendai.

Kitu klausimu svarstomas Turto banko akcionavimas, ten numatomos dividendų įmokos. Lygiai taip pat dividendų įmokos numatomos iš tokios strateginės infrastruktūros kaip geležinkeliai, oro uostai, Klaipėdos valstybinė jūrų uosto direkcija. Kažkodėl šitame įstatyme numatoma, kad niekada plėtros bankas nemokės dividendų, ir tai yra nesisteninga, nes galų gale Finansų ministerija kiekvienais metais sprendžia panaudojimą ir tokia galimybė turėtų būti numatyta. Kaip jinai numatyta Lietuvos banko įstatyme, kaip numatyta kituose įstatymuose, taip ir šita plėtros banko veikla irgi turėtų turėti galimybę, kad valstybė išsiimtų kapitalą. Vien argumentavimas, kad pinigai grįš į rezervą ir bus naudojami plėtrai finansuoti... Bet kuriai strateginei įmonei pinigai reikalingi, kaip Valstybinei jūrų uostų direkcijai, kaip oro uostams, kaip geležinkeliams, kaip Lietuvos bankui, taip ir iš jų paimama. Todėl sistemingumo dėlei reikia palikti galimybę valstybei naudotis dividendais. O šiaip aš matau tokią tendenciją, kad tai yra bruožas ir neefektyvumui didinti. Jeigu iš valstybės įmonių nebeprašomi dividendai, tai grįžtame prie to laikmečio, kai jos tampa biudžetinėmis įstaigomis. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Komiteto nuomonė. Prašom, Š. Šukevičius.

Š. ŠUKEVIČIUS (*LSDPF*). Sveiki, dar kartą. Komitetas nepritarė S. Gentvilo pasiūlymui. Motyvai tokie, kad siūlymas prieštarauja vienam iš projekto tikslų ir kaupti rezervą yra labai svarbu steigiant nacionalinį banką.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės už, prieš. Prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų, tikrai negalime pritarti šiam pasiūlymui, nes nacionalinio plėtros banko funkcija yra visai kita, jo funkcija yra didinti savo apskaitą, o ne mažinti. Pavyzdys, jeigu tuos vadinamuosius dividendus išimtumė, tai būtų suma apie 7 mln., o jeigu juos paliekame, tai 7 mln. įdėjus į kapitalą jų apyvartą galima padidinti 70 mln., dešimt kartų. Kad mūsų ekonomikai dabar trūksta finansavimo, mes visi suprantame. Tikrai negalime palaikyti tokio siūlymo. ILTE'ę reikia ne pančioti, o kaip tik vystyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, išgirdome teikėjų motyvus, išgirdome pasisakymą dėl šių pataisų. Prašom apsispręsti balsavimu dėl S. Gentvilo pasiūlymo. Kas kaip ten?

Ačiū. Balsavo 108 Seimo nariai: už – 26, prieš – 52, susilaikė 30. Pataisai nepritarta. Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo stadijos. Nuomonė už – G. Skaistė. Prašau, kolege.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Gal pradėčiau refleksija kalbėjusiam tribūnoje. Norėčiau priminti po nuolau V. Ažuolui dar praeitą kadenciją, kuomet jisai buvo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas ir nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimas buvo įrašytas Vyriausybės programoje. Dabar jūs raginate viską daryti greičiau, sparčiau, bet tuo metu, kai buvote atsakingas už tuos darbus, kaip Vyriausybės programos punkto dėl nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimo įgyvendinti nepavyko. Tai mūsų kadencijoje nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimas įvyko, keturios įstaigos sujungtos į vieną stiprų nacionalinį plėtros banką, ir aš manau, kad šitas įstatymas yra natūrali tąsa tos reformos, kuri buvo įgyvendinta. Ir manau, kad tie dalykai, kurie įrašyti šiame įstatyme, taip pat yra svarbūs. Jau anksčiau buvo padidintas įstaigos įstatinis kapitalas, kuris leidžia tikrai turėti laisvesnes rankas įstaigai. Šios kadencijos metu įstatinis kapitalas vėl buvo pastiprintas.

Šiuo įstatymu suteikiama laisvė pačiai institucijai, tai yra nacionaliniam plėtros bankui, apsispręsti, kurios priemonės yra aktualesnės, ir skirti laikinai laisvas lėšas įgyvendinti toms konkrečioms priemonėms, kurios reikalingos būtent tuo konkrečiu metu. Taip pat įstaigai suteikiama daugiau laisvės ir greičiau nuspręsti, į kurias sritis investuoti, ir tam nebereikia Vyriausybės nutarimo. Įstaigai suteikiama daugiau teisių gauti informaciją apie pareiškėjus. Ir, man atrodo, praėjusio skandalo kontekste, kuomet buvęs premjeras buvo linksniuojamas ir jo turima įmonė linksniuojama, kai buvo gauta paskola iš nacionalinio plėtros banko, man atrodo, suteikimas įstaigai gauti daugiau informacijos padės išvengti tokių situacijų ateityje ir padės sustiprinti nacionalinio plėtros banko autoritetą ir įvaizdį visuomenėje. Kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui. Man atrodo, čia yra daug svarbių dalykų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonė už išsakyta, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant dėl viso įstatymo projekto svarstymo stadijoje.

Ačiū. Balsavo 111 Seimo narių: 108 – už, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Kolegos, prašyčiau šiek tiek ramiau, nes turbūt nesigirdi, ką sakote vieni kitiems. Gerbiamas Bucevičiaus, posėdis vyksta! Ačiū.

10.31 val.

Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-312(2), Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-313(2), Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2398 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-314(2), Civilinio kodekso 4.107, 4.109 ir 6.956 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-315(2), Civilinio proceso kodekso 83 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-316(2), Administracinių nusižengimų kodekso 195 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-317(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33, 39 ir 93 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-318(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-319(2), Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo Nr. VIII-480 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-320(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-321(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-322(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59¹ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-323(2), Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-324(2) (*svarstymas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-312, projektas Nr. XVP-313 ir daug kitų projektų iki Nr. XVP-324. Pagrindinio komiteto nuomonė. R. Janušonienė. Prašau, kolege.

R. JANUŠONIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, rugsėjo 17 dieną svarstė įstatymo projektą Nr. XVP-312 ir nusprendė pritarti Audito komiteto patobulintam Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-312 ir Seimo Audito komiteto išvadai. Balsavo 6 – už, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. O dėl lydimųjų taip pat?

R. JANUŠONIENĖ (*LSDPF*). Taip, taip.

PIRMININKAS. Gerai, tada ačiū. Dėkoju Audito komiteto pranešėjai.

Toliau į tribūną Valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų komiteto vardu kviečiu R. Jušką. Prašau, kolega.

R. JUŠKA (*LSF*). Gerbiami kolegos, mūsų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas buvo papildomas. Komiteto sprendimas – iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XVP-313 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritaria, ir komiteto pasiūlymus.

Balsavimo rezultatai: už – 10, prieš – 1, susilaikė 2. Ir, pirmininke, iškart, kad nereiktų ir taupyčiau laiką, visiems lydimiesiems komitetas pritarė bendru sutarimu, išskyrus Žemės įstatymo 7, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, kaip lydimajam. Balsavimo rezultatai: už – 12, prieš – 0, susilaikė 1. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, supratome. Tada Kultūros komiteto vardu kviečiu K. Vilkauską.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymai.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Kultūros komitetas svarstė įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu A. Širinskienę. Projektai Nr. XVP-315, Nr. XVP-316, Nr. XVP-317, Nr. XVP-318... Dar Nr. XVP-323. (*Balsai salėje*) Gerai.

A. ŠIRINSKIENĖ (*DFVL*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė lydimajam įstatymo pakeitimo projektui. Pritarimas yra bendru sutarimu: 9 balsai už.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetų nuomonės yra išsakytos. Dabar, kolegos, yra pasiūlymai. Pirmas pasiūlymas yra Seimo narės R. Janušonienės. Ar galėtumėte pristatyti? Ne, iš vietos pri-

statyti, ar ne? (*Balsai salėje*) Pranešėja, noriu... (*Balsai salėje*) Kviečiame į tribūną pristatyti ir po to pasakysite komiteto nuomonę.

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Rugsėjo 29 dieną buvo svarstytas mano pasiūlymas, kuris yra susijęs su Seimo nario R. Kauno pasiūlymu įtraukti, kad Turto bankas su kitoms institucijomis galėtų dalyvauti įgyvendinant civilinės ir karinės infrastruktūros sukūrimo ir vystymo projektus. Siūloma būtų pataisyti, kad formuluotės atitiktų patobulintas projekto Nr. XVP-312 (keičiamo įstatymo) 3 straipsnio 2 dalies formuluotes. Taip pat buvo pasiūlyta, atsižvelgiant, kad tai yra labai svarbu, įsigaliojimą nustatyti nuo 2026 m. sausio 1 d. Balsavimo rezultatus galiu pasakyti: už – 7, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių pasisakyti nėra. Komitetas pritarė. (*Balsai salėje*) Ar turime dešimt palaikančių?

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Turime.

PIRMININKAS. Matau, yra. Komiteto nuomonė?

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Balsavo: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti pataisai? Ačiū, pritarta.

Kita pataisa – Seimo nario R. Kauno. Ar gali pristatyti R. Kaunas savo pataisą?

R. KAUNAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Kadangi šiuo metu yra svarstoma pertvarkyti Turto banką į akcinę bendrovę, atsižvelgdamas į mūsų geopolitinę situaciją ir valstybės saugumo užtikrinimo poreikius, tiesiog siūlau Turto bankui pavesti kelias papildomas funkcijas, kurios būtų atliekamos atsižvelgiant į konkrečių ministerijų delegavimą.

Pirma funkcija būtų Sveikatos apsaugos ministerijos. Na, yra planas pasitelkti Turto banką investicinių projektų rengimui ir vystymui, išskirtinai tik strateginės svarbos ligoninių parengimui veikti krizinių situacijų atveju.

Antra funkcija būtų krašto apsaugos infrastruktūros projektų vystymas, kuris apima labai didelę teritoriją, apima praktiškai visą Lietuvą. Tai yra mums strategiškai labai svarbi sritis. Turto bankas, turėdamas ir žmonių išteklių, ir kompetenciją, galėtų, esant poreikiui, prisidėti ir prie Krašto apsaugos ministerijos planų įgyvendinimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra dešimt palaikančių? (*Balsai salėje*) Matau, kad yra. Nuomonės už, prieš pasisakyti nėra norinčių. Komiteto nuomonė?

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Audito komitetas apsvarstė jį, priėmė iš dalies, nes esmė ir turinys atitiko mano pasiūlytą pasiūlymą, tiksliai atkreipė dėmesį, patikslino visas nuostatas, kurios derėtų pagal patobulintą projektą. Komitetas balsavo: už – 7, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ar autorių tenkina toks pritarimas iš dalies?

R. KAUNAS (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu pritarti pataisai? Pritarta. Ačiū.

Ir dar viena Seimo narės R. Janušonienės pataisa. Prašom, kolege, pristatyti.

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Turto bankui padaugės tam tikrų funkcijų, jos labai aktualios karinei infrastruktūrai vystyti, todėl siūloma įstatymo gaires... įsigaliojimo datą nustatyti 2026 m. sausio 1 d. Komitetas balsavo: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Matau, kad yra dešimt pritariančių. Už ir prieš pasisakyti nėra norinčių. Ar galime bendru sutarimu?.. Ar pritarimas iš dalies tenkina autore? Tenkina. Ar galime bendru sutarimu pritarti pataisai? Matau, galime. Pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto pasisakyti nėra norinčių. Prašom apsispręsti ir balsuoti. Balsuojame dėl pagrindinio ir lydimųjų... Tik dėl pagrindinio. Gerai, tik dėl pagrindinio.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 92, prieš – 3, susilaikė 3. Įstatymo projektui Nr. XVP-312 pritarė po svarstymo.

Lydimieji. Pataisų ir pasiūlymų dėl lydimąjo nėra. Įstatymo projektas Nr. XVP-313. Prašom apsispręsti ir balsuoti.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 98, prieš – 1, susilaikė 3. Pritarta po svarstymo.

Įstatymo projektas Nr. XVP-314. Prašom apsispręsti ir balsuoti. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 95, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymui pritarta po svarstymo.

Kitas – įstatymo projektas Nr. XVP-314. Atsiprašau, įstatymo projektas Nr. XVP-315. Prašom apsispręsti ir balsuoti. Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 99, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymui pritarta po svarstymo.

Kitas – įstatymo projektas Nr. XVP-316. Civilinio proceso kodekso 83 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašom apsispręsti ir balsuoti.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 102, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

Man atrodo, komitetas iki priėmimo gal galėtų sujungti, čia du Civilinio kodekso pakeitimo projektai, tai būtų galima sujungti į vieną iki priėmimo stadijos.

Kitas – Administracinių nusižengimų kodekso 195 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-317. Prašom apsispręsti ir balsuoti.

Ačiū. Balsavo 106 Seimo nariai: 104 – už, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Kitas įstatymo projektas – Mokesčių administravimo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-318. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 110 Seimo narių: 108 – už, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Kitas įstatymo projektas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-319. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 105 Seimo nariai: 103 – už, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Svarstome Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo projektą Nr. XVP-320. Kviečiu R. Janušonienę į tribūną pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymą.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Audito komitetas kaip pagrindinis komitetas rugsėjo 17 dieną apsvaistė teisės aktą ir pritarė patobulintam Audito komiteto projektui. Balsavimo rezultatai: 7 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Gerai, kviečiame R. Jušką, ar ne? Iš vietos. Kas yra autoriai šios pataisos? Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto vardu kas pristato?

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas pritarė iš dalies Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui.

PIRMININKAS. Gerai, ar tenkina iš dalies pritarimas? Matau, kad tenkina. Tada, kolegos, galima bendru sutarimu pritarti pataisai? Matau, pritarta. Daugiau pataisų ir pasiūlymų nėra.

Dėl viso įstatymo užsirašiusių diskutuoti ir kalbėti už, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 107 Seimo nariai: 105 – už, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymui po svarstymo pritarta.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Žemės įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-321. Prašom apsispręsti dabar balsuojant.

Balsavo 105 Seimo nariai: 103 – už, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-322. Pataisų ir pasiūlymų nėra. Prašom apsispręsti dėl viso balsuojant.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 107, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymui po svarstymo pritarta.

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 59¹ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-323. Prašom, kolegos, apsispręsti balsuojant.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 101, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymui po svarstymo pritarta.

Valstybės skolos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-324. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 99, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

10.51 val.

Rinkimų kodekso 30, 31, 32, 95, 97, 99, 122, 193 ir 196 straipsnių bei priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo naujais 194, 195 ir 196 straipsniais konstitucinio įstatymo projektas Nr. XVP-597(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Rinkimų kodekso daugelio straipsnių bei priedo pakeitimo ir kodekso papildymo naujais straipsniais konstitucinio įstatymo projektas Nr. XVP-597. Priėmimo stadija. Kviečiu į tribūną J. Sabatauską Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu. Kolegos, primenu, kad šiam sprendimui priimti reikės 85 Seimo narių, todėl kviečiu frakcijas pakviesti kolegas dalyvauti balsavime. Prašau, pranešėjau.

Dėl straipsnių nuo 1 iki 3 pataisų ir pasiūlymų nėra. Dėl 4 straipsnio... Ar galima pritarti pirmiems trimis? Taip, ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio yra J. Sabatausko pataisa. Prašau, kolega, ją pristatyti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, buvau priverstas teikti siūlymus, kadangi reglamentas įsigalioja spalio 10 dieną ir iki to laiko nepriėmus ir Prezidentui nepasirašius įstatymo prireikė taisyti. Toks techninis pataisymas. Kitaip sakant, projekto 4 straipsnyje, arba Kodekso 95 straipsnyje, buvo numatytas iki įsigaliojimo toks teisinis reguliavimas, kuris jau nebetenka prasmės, nes jau akivaizdu, kad mums šiandien priėmus, Prezidentui pasirašius bus įsigaliojęs po 10 dienos, todėl reikėjo taisyti 4 straipsnį. Komitetas pritarė visais komiteto narių balsais: 8 balsais už. Atsiprašau, dalyvavusių 6 komiteto narių balsais už.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritartų projektui? Matau, kad yra net 32. Komiteto nuomonė buvo pritarti, taip? (*Balsai salėje*)

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Dėl 5 straipsnio taip pat yra...

PIRMININKAS. Ne, 4 straipsniui buvo pritarta 6 dalyvavusių. Ačiū, pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti pataisai? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Ar galime pritarti bendru sutarimu 4 straipsniui? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

5 straipsnis. Dėl 5 straipsnio taip pat turime...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Dėl 5 straipsnio taip pat yra pasiūlymas, išbraukiantis 1 ir 2 dalis, kadangi ten buvo numatytas... Kitaip sakant, šiuo laikotarpiu jau yra perteklinis. Nebereikia.

PIRMININKAS. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komiteto 6 nariai už, pritarta, nė vienam kitaip nebalsavus.

PIRMININKAS. Kolega, palaukite truputėlį. Ar yra 29 dėl pataisos? Matau, yra palaikantys. Komiteto nuomonė, girdėjome, pritarti. Ar galime bendru sutarimu pritarti pataisai? (*Balsai salėje*) Pritarta. Ar galima?... (*Balsai salėje*) Tokiu atveju nelieka 5 straipsnio ir toliau yra nauja numeracija.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Dėl 6–16 straipsnių. Juos laikyti, pakeitus numerius, nuo 5 iki 15. Grynai techninio pobūdžio. Irgi pritarta dalyvavusių 6 komiteto narių balsais.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuo 5 iki 14 straipsnių pastabų tada nebeturime. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Matau, pritarta. Tada dėl naujo 15 straipsnio taip pat yra J. Sabatausko pataisa. Prašom pristatyti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Dėl 15 straipsnio irgi buvo dėl numeracijos, taip pat dėl įsigaliojimo datos. Atsisakyti 1 dalies, kur buvo numatyta įsigaliojimo data spalio 10 diena, kadangi šiuo atveju įsigalios, kai pasirašys Prezidentas. Taip pat pavedimas Vyriausiajai rinkimų komisijai, pakeičiantis... vietoj datos numatant terminą per 10 dienų nuo įstatymo įsigaliojimo, kad jie priima atitinkamus teisės aktus.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar 29 Seimo nariai pritartų tokiam pat? Matau, yra pritarimas. Ar galime pritarti?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti pataisai? Pritarta. Ar galime pritarti visam 15 straipsniui su pataisa? Matau, pritarta. Ačiū. Dabar motyvai už ir prieš. Dėl viso įstatymo projekto užsirašiusių kalbėti nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio konstitucinio įstatymo priėmimas

Ačiū, kolegos. Balsavo 102 Seimo nariai: už – 98, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (Gongas)

10.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Saulių Bucevičių patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XVP-766 (priėmimo tęsinys)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Saulių Bucevičių patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XVP-766. Priėmimo stadija. Iš Teisės departamento turime dvi redakcinio pobūdžio pataisas. Preambulėje ir 1 straipsnyje... Konstitucijos straipsnio 2 dalimi... prieš žodį „kitaip“ siūlomas žodis „būtų“. Ar galime pritarti 1 straipsniui su redakcine pataisa? Ačiū, matau, pritarta. Dėl 2 straipsnio su redakcine pastaba... Nėra pastabos. Galime pritarti? Pritarta. Dėl viso nutarimo užsirašęs kalbėti už – E. Gentvilas. Prašau, kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke, už suteiktą žodį. Gal būčiau ir nekalbėjęs, visada pasisakau už tai, kad Seimo nariai nesidangstyti Seimo nario mandatu ir teisėsauga galėtų atlikti savo darbą, tačiau, pakartodamas tuos žodžius, noriu atkreipti dėmesį, kaip S. Bucevičius kalbėjo ankstesnėje nutarimo svarstymo stadijoje.

S. Bucevičius, prieš kurį neturiu nieko ir negaliu nieko sakyti, tegul teisėsauga pasako, bet jis, kaip čia pasakius, skundėsi, kad neturi teisės susipažinti su bylos medžiaga, kuri yra apie jį šioje istorijoje. Tai aš tik noriu pasakyti: Baudžiamasis kodeksas yra taip sukonstruotas, kad nei aš, nei jūs, kol nesate proceso dalyvis, neturite galimybės susipažinti. Atsistojus Seimo tribūnoje dejuoti, kad jums neleidžia susipažinti... Yra neįmanoma susipažinti. Norėdamas susipažinti, jūs turite tapti įtariamuoju, jūs turite tapti bylos dalyviu. Todėl jūsų, gerbiamas Sauliau, kalbėjimas tarsi koks oksimoronas, negaliu susipažinti, bet nenoriu tapti įtariamuoju. Jeigu jūs norite susipažinti, turite netekti neliečiamybės, tapti įtariamuoju, jeigu tokia bus prokuratūros valia, ir tiksliai tada galėsite susipažinti. Todėl nereikia dūsauti Seimo tribūnoje, kad jums neleidžia susipažinti. Niekam neleidžia susipažinti, jeigu tas asmuo nėra proceso dalyvis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už paaiškinimus ir jūsų kalbą. Toliau nori pasisakyti A. Širinskienė. Prašau, kolega.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Aš norėčiau pakviesti ponią J. Zailskienę, kuriai kažkaip labai skubiai paskambino kažkas, ir visus kitus, išbėgusius su telefonais pasikalbėti, ateiti ir balsuoti, nes vis dėlto vyksta balsavimas ir tikrai labai nesinorėtų tos apmaudžios A. Dudėno situacijos, kuomet visiems pasidarė bloga arba staiga paskambino. Tai, ponija Zailskiene, grįžkite iš už pertvaros.

Visi valstiečiai kur pradingę yra?

PIRMININKAS. Ačiū kolegoms už pasisakymus, kvietimus. Daugiau užsirašiusių kalbėti nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio nutarimo priėmimas

Ačiū. Užsiregistravo 101 Seimo narys: už – 82, prieš – 6, susilaikė 10. Nutarimas priimtas. (Triukšmas salėje) (Gongas)

11.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Danguolę Martinavičienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XVP-653 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Danguolę Martinavičienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XVP-653. Pranešėjas – A. Kabišaitis, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas. Prašau, kolega, į tribūną.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 3 ir 5 dalimis, 115 straipsnio 2 punktu, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 90 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 4 ir 7 dalimis, atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2025 m. birželio 27 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui pritarti D. Martinavičienės atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, sulaukus įstatyme nustatyto pensinio amžiaus. Teikimas parengtas atsižvelgiant į pačios teisėjos 2025 m. birželio 17 d. prašymą, kuriuo ji siekia būti atleista būtent šiuo nurodytu pagrindu.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų paklausti užsirašiusių nėra. Pateikimo stadija baigta. Svarstyme užsirašiusių kalbėti taip pat nėra.

Priėmimo stadija. Du straipsniai. Ar galima pritarti pastraipsniui? Prieštaraujančių nematau. Kalbėti dėl motyvų už, prieš irgi nėra užsirašiusių. Prašom, kolegos, apsispręsti balsuojant. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: 107 – už. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.04 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2226(3) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Pelno mokesčio įstatymo 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2226, svarstymo stadija. Kviečiu į tribūną Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką ar atstovą pristatyti komiteto nuomonę. (*Balsai salėje*) Šarūnai, gal galėtumėte pavaduoti pirmininką? (*Balsai salėje*) Š. Šukevičius.

Š. ŠUKEVIČIUS (LSDPF). Komite buvo svarstyta spalio 1 dieną ir pritarta iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavo: už – 9, prieš – 0, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Ačiū. Labai aiškiai pristatėte. Dalyvauti diskusijoje niekas nenori. Už, prieš pasisakyti taip pat nėra užsirašiusių. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 98, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

11.06 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-335(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-335. Svarstymas. Sveikatos, socialinių reikalų ir darbo komiteto vardu – pranešėjas A. Gedvilas. Prašom, kolega, į tribūną.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiami kolegos, posėdyje buvo pritarta įstatymo projektui. Viskas. Nieko neturiu.

PIRMININKAS. Ačiū, kad pritarėte. Dalyvauti diskusijoje užsirašiusių nėra. Dėl motyvų už, prieš taip pat užsirašiusių kalbėti nėra. Pastabų, pasiūlymų neturime. Prašom apsispręsti balsuojant po svarstymo.

Ačiū. Balsavo 105 Seimo nariai: už – 105, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymui po svarstymo pritarta.

Per šoninį mikrofoną – K. Podolskis. Prašau, kolega.

K. PODOLSKIS (LSDPF). Vyriausybės išvados dėl projekto norime prašyti.

PIRMININKAS. Prašome Vyriausybės išvados. Ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu. Vyriausybės išvados norėtume.

Gera, kolegos. (*Balsai salėje*) Nori kolega pasakyti nuomonę, mes suteiksime kolegai.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Kolegos, aš tiesiog noriu priminti, kad klausimas ką tik perėjo svarstymo stadiją. Tai yra vienas dalykas. Antras dalykas, klausimas yra apsvaistytas Trišalėje taryboje, pritarimas yra, komitete yra – visur yra. Vyriausybės steigiamą... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos mane informuoja, kad iki priėmimo stadijos toks prašymas yra legitimus ir galime padaryti, jeigu Seimas apsisprendžia.

L. KUKURAITIS (DFVL). Aš atsiprašu, kaip komiteto pirmininkas tikrai norėčiau...

PIRMININKAS. Prašau. L. Kukuraitis. Prašau, kolega.

L. KUKURAITIS (DFVL). ...pabrėžti, kad svarstymo stadijoje tiek Socialinių reikalų ir darbo komiteto, tiek Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pozicija buvo teigiama, tiek Trišalei tarybai Vyriausybė yra pritarusi, šiuo atveju mes tikrai turime teigiamą nuostatą šio įstatymo atžvilgiu. Siūlome tiesiog nevilkinti proceso. Jo tikrai laukia žmonės. Ačiū.

PIRMININKAS. Gera, ačiū. Išgirdome nuomonę. K. Podolskis frakcijos vardu savo siūlymo neatsiima. Apsispręskime balsuodami dėl Vyriausybės išvados, dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-2226.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 52, prieš – 25, susilaikė 22. Prašome Vyriausybės išvados. Ačiū.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-335. Dėl šito mes ką tik paprašėme Vyriausybės išvados.

11.10 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-760(2) (svarstymas)

Dabar kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 24 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-760. Svarstymo stadija. Kviečiu į tribūną Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską. Yra J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Komitetas svarstė Statuto pataisą ir pritarė iniciatorių pateiktam projektui: už – 4, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, pasiūlymų ir pataisų nėra. Diskusijoje užsirašiusių kalbėti nėra. Dėl viso įstatymo projekto prieš nori kalbėti J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš nesu kategoriškai prieš ir pritariu, kad šis projektas leis dar vienai opozicijos frakcijai, jau paskutinei, turėti savo atstovą Seimo valdyboje, Seimo Pirmininko pavaduotoją. Bet vis dėlto negaliu pritarti tam būdui, kaip tai sprendžiama, kai yra vėl eilinį kartą didinamos Seimo kanceliarijos išlaidos, pučiamas kanceliarijos aparatas, įvedant dar naują, jau aštuntą Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigybę. Yra labai aiškus pavyzdys iš praėjusios kadencijos, kai prie mažesnio pavaduotojų skaičiaus buvo skirtos trys pozicijos opozicinių frakcijų atstovams ir niekas Seimo valdyboje priimant sprendimus nesugriuvo. Tai dabar lygiai taip pat būtų galima elgtis, jeigu socialdemokratų atstovai nebūtų taip užėmę net trijų pozicijų Seimo vadovybėje. Tikrai, ponio O. Leiputė yra frakcijos seniūnė, ar būtinai dar būti ir Seimo Pirmininko pavaduotoja? Tuo labiau, kad ir priedas prie algos eina tik už vieną pareigybę. Tai reiktų tikrai pasistengti daugiau taupyti lėšas, nes naujas pavaduotojas – tai ir patarėjai, ir ap rūpinimas didesnis, ir reprezentacinės išlaidos... Viskas prisideda. O Vyriausybėje yra duotas pavedimas ministerijoms mažinti savo išlaidas 5 %. O kaip Seime tada? Kokį pavyzdį mes rodome?

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už dvi pareigyles – tikrai vienas apmokėjimas, tai taip ir taupome. Prašome apsispręsti balsavimu.

Ačiū. Balsavo 95 Seimo nariai: už – 80, prieš – 3, susilaikė 12. Po svarstymo nutarimo projektui pritarta. Seimo statuto projektui pritarta.

11.14 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-270(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-270. Teikėja – A. Jakavičiutė-Miliauskienė. Pranešėjas į tribūną – D. Jakavičius, Švietimo ir mokslo komitetas. Prašau, gerbiamas kolega, žodis jums. Kolegos, truputį dėmesio prašom!

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-270 ir komiteto išvada. Remiantis Seimo statuto 137 straipsnio 4 dalimi, sujungti Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-270 su Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XVP-288 ir Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XVP-349. Pateikti Seimui svarstyti vieną bendrą įstatymo projektą Nr. XVP-270. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių diskutuoti nėra. Už ir prieš pasisakyti taip pat nėra norinčių. Apsispręskime, kolegos, balsuodami. Svarstymo stadija.

Ačiū, kolegos. Balsavo 95 Seimo nariai: 89 – už, prieš nėra, susilaikė 6. Po svarstymo pritarta įstatymo projektui.

11.17 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Kriminalinės žvalgybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašom, kolega, kviečiame į tribūną. Pateikimo stadija.

Dėl vedimo tvarkos. Atsiprašau, kolege. Prašom. Minutėlę. Atsiprašau. Prašom.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF) Ačiū. Norėtume paprašyti pertraukos iki kito posėdžio dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. Iki kito posėdžio. Ačiū. Kolegos, ar galime bendru sutarimu? Ne.

Tuomet apsispręskime dėl pertraukos balsuodami.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 47, prieš – 43, susilaikė 11. (*Balsai salėje*) Nebuvo pasakyta, kad opozicinės frakcijos, bet dėl bendros darnos įskaitysiu. Lauksime klausimo įrašymo į popietinį posėdį. Ačiū, kolegos.

11.18 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 13¹, 16, 17, 18, 18², 19, 20, 21, 23, 27, 29, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-343 1, 3, 6, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-753, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 18, 18¹ ir 18² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-754 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymų projektai Nr. XVP-753 ir Nr. XVP-754. Prašysime juos, jeigu viskas gerai, sujungti į vieną, nes mes priimame labai daug įstatymų.

Į tribūną kviečiu M. Skamaraką, kad pristatytų.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, projektai parengti įvertinus reglamentavimo (Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisos, priimtą 2025 m. birželio 26 d.), kuriuo nuo 2026 m. sausio 1 d. pajamoms iš žemės ūkio veiklos siekta atskirų apmokestinimo sąlygų, aiškumo ir tikslumo poreikį.

Projektų tikslai. Siūlomi patikslinimai, kurie atitiktų 2025 m. birželio 26 d. pasiūlyto reglamentavimo tikruosius tikslus. Nustatyti atskiras apmokestinimo sąlygas pajamoms iš žemės ūkio veiklos ir kartu suderinti mokesčio kredito mechanizmą. Aiškiai reglamentuoti, kad nuo 2026 metų nustatyti 15 % ir 20 % progresiniai gyventojų pajamų mokesčio tarifai taikomi tik pajamoms iš žemės ūkio veiklos, įskaitant pajamas, gautas pardavus šioje veikloje naudojamą turtą.

Nustatyti, kad žemės ūkio veiklos pajamos neiškaičiuojamos į metines pajamas, kurioms taikomi progresiniai 20 %, 25 % ir 32 % mokesčių tarifai. Nustatyti atskirą ir suderintą pajamų mokesčio kreditą taip, kad būtų išlaikyta minimaliausia 5 % efektyviojo tarifo riba pajamoms, nevirsijančioms 20 tūkst. eurų, o 15 % riba būtų pasiekta pajamoms išaugus iki 35 %.

Papildyti galiojančias nuostatas ir nustatyti, kad tais atvejais, kai gyventojas vykdo žemės ūkio veiklą ir kitos rūšies individualią veiklą, joms yra taikomi skirtingi mokesčių tarifai. Leidžiami atskaitymai būtų atimami atskirai pagal šias veiklas, o, susidarius mokestiniams nuostoliams, jais būtų dengiamos tik tos veiklos pajamos, iš kurios tie nuostoliai susidarė. Taip pat siekiama užtikrinti aiškias, tikslas ir nedviprasmiškas, tarpusavyje derančias apmokestinimo taisykles, užkirsti kelią nepagrįstai interpretacijai, kad atskiros apmokestinimo sąlygos gali būti siejamos su pajamas gaunančio gyventojų statusu „vykdantis žemės ūkio veiklą“.

Dėl teisės technikos teikiami atskiri įstatymų projektai. Siūloma tikslinti jau priimtą, bet dar neįsigaliojusį Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymą ir, derinant nuostatas su galiojančiu reglamentavimu, papildyti galiojančias įstatymų nuostatas.

Siūlome, kad įstatymo pakeitimai būtų taikomi jau nuo 2026 m. sausio 1 d., išskyrus nuostatas, susijusias su nuo 2027 m. sausio 1 d. taikomu papildomu mokesčio kreditu už auginamus vaikus. Atitinkamai šiuos pakeitimus siūlome taikyti taip pat nuo 2027 m. sausio 1 d.

Įvertinus tai, kad įstatymų projektais siekiama kitų tikslų, nei nustatyti naują mokestį, naują mokesčių tarifą, mokesčio lengvatą ar iš esmės pakeisti apmokestinimo mokesčių tvarką, bei įvertinus Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje pateiktą išaiškinimą, jog nukrypimas nuo konstitucinio reikalavimo numatyti tinkamą *vacatio legis* konstituciškai pateisinamas tik skubių ir veiksmingų sprendimų būtinybę lemiančiu siekiu užtikrinti svarbų viešąjį interesą – garantuoti viešųjų finansų stabilumą, manytina, kad reikalavimas, jog mokesčių teisės aktas įsigaliotų ne anksčiau kaip po 6 mėnesių, šiuo atveju netaikomas.

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų klausiti nori keletas Seimo narių. Pirmas klausia V. Ažuolas. (*Balsai salėje*) Nėra. Tada B. Ropė. Prašau, Broni.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų viešai buvo skelbiama, kad ta lengvata, kuri buvo priimta, galės naudotis bet kuris žmogus, kuris turi ūkininko pažymėjimą, bet, kiek aš aiškinsiu, vien turėjimas ūkininko pažymėjimo jokios teisės į lengvatą nesuteikė – dar turi turėti ūkininko ūkį, turi jį registruoti registruose ir tik tokiu atveju įgauni teisę į lengvatą. Tai iš tikrųjų šiek tiek, man atrodo, buvo specialiai skelbiama visuomenei, gali atsirasti labai daug piktnaudžiavimų.

Antras dalykas. Žemdirbiai dirba ne tiktai savo žemę, bet ir teikia paslaugas kaimynui, teikia paslaugas bendruomenėms. Kaip bus šitos pajamos apmokestinamos pagal šitą siūlymą, ar lengvatine tvarka, ar ne lengvatine tvarka? Ar neatsitiks taip, kad mes prarasime norinčius teikti paslaugas kaimė?

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Tai mes čia šiandieną kalbame, kad būtų šitie tarifai taikomi pajamoms iš žemės ūkio veiklos.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau jūsų paklausti nori K. Mažeika. Prašau, kolega.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, esame bendra autoriai, bet per tą laiką, kol įvyko užregistravimas, nors ministerija žadėjo padėdama mums, kad čia atsuksime taip viską, kaip buvo, bet, na, šiek tiek... kaip ten, velnias slypi detalėse. Galbūt galite pasakyti... Girdžiu nuogastavimą, ypač miškų žemės turėtojų, miškų savininkų, kad jiems tai nėra grįžimas į tą pačią vietą, nes miškų ūkio veikla lygiai taip pat priskiriama prie tos pačios veiklos. Ar juos galime nuraminti, ar vėliau diskutuosime su ministerija, kaip šiuo atveju išspręsti tą problemą?

Kitas dalykas, šiek tiek pratęsiant Bronio klausimą. Buvo nuogaustaujama, kiek čia pasinaudos ne žemės ūkio veikla užsiimančių, kad sekso prekėmis prekiaujantis ūkininkas gaus tas pačias lengvatas. Galbūt žinote skaičius, kiek tokiomis lengvatomis kas pasinaudojo, kad nuramintume visuomenę, kad čia nebuvo palikta skylė, per kurią milijonai kažkur nugulė, kažkieno kišenėse? Ačiū.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Kiek būtų pasinaudota, aš tikrai dabar, šiuo metu, negaliu atsakyti. O kalbant apie žemės ūkį, kad vis dėlto žemės sektorius pripažintas nacionaliniam saugumui svarbia sritimi, aš manau, kad būtent tos pajamos ir turėtų būti taikomos lengvatiniu mokesčių tarifu... Dėl miškų. Žinoma, šitą įstatymo projektą svarstysime komitetuose ir bus galima teikti pasiūlymus. Aš manau, kad sprendimus rasime.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs atsakėte į visus klausimus, kuriuos norėjo pateikti Seimo nariai. Dabar nuomonės už, nuomonės prieš. Nuomonė prieš – G. Skaistė. Prašom, kolega.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Nepaisant to, kad šiuo įstatymu yra taisoma ta juokinga klaida, kuri buvo padaryta su mokesčių reforma, man atrodo, labai svarbu prisiminti ir patį procesą. Tai turbūt tiesiog iliustracija to, kaip nekokybiškai ir neorganizuotai apskritai vyko visa mokesčių reforma, kaip nekokybiškai buvo rengiami ir nubalsuoti paskutinę akimirką siūlymai, kuriuos reikia taisyti dar neįsigaliojus pačiai reformai. Man atrodo, tiek pasiūlymų, tiek ir pačios reformos autoriai, jos lydotojai visame procese turėtų priimti atsakomybę už tą procesą, kuris buvo organizuotas tikrai nekokybiškai, o šiandien taisome dar net neįsigaliojus patiems įstatymams.

Klausant pranešėjo, mane tikrai nustebino, kodėl nereikalingas 6 mėnesių įsigaliojimo terminas, jeigu situacija yra griežtinama ir situacija yra bloginama, nes paprastai 6 mėnesiai negalioja tada, kai situacija mokesčių mokėtojams yra lengvinama. Būtų nereikalingas 6 mėnesių terminas, jeigu Finansų ministerija būtų atnešusi įstatymą kartu su 2025 metų valstybės biudžeto projektu. Tai, kad Finansų ministerija nenorėjo atnešti šio įstatymo kartu su 2025 metų valstybės biudžeto projektu, apskritai kelia daug klausimų. Todėl, man atrodo, dėl šio įstatymo yra reikalinga Vyriausybės išvada, nes įstatymo projektas yra teikiamas vieno Seimo nario, nėra Vyriausybės pozicijos. Kadangi tai yra susiję su mokesčių pakeitimais, man atrodo, pagal Statutą Vyriausybės išvada yra privaloma, todėl prašyčiau jos paprašyti.

Man atrodo, šiuo atveju tai, kad įstatymo projektą teikia Seimo narys, o ne Vyriausybė, yra dar vienas simptomiškas pavyzdys, kaip apskritai yra tvarkomasi su mokesčiais šitoje kadencijoje, kai bet kas, bet kaip ir bet kada gali pakeisti mokestinę aplinką Lietuvoje. Man atrodo, tai yra tiesiog prasto valdymo pavyzdys.

PIRMININKAS. Nuomonė už – K. Mažeika. Prašom, kolega.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai noriu pasakyti tiems kolegoms, kurie balsavo už mokesčių pakeitimus. Dabar žemės ūkis yra tas pavyzdys, kur galime pamatyti, kad vis tik ūkio šaka, bent jau esant ekstremaliosioms sąlygoms, tai yra ir šaltam pavasariui, pavasarinėms šalnomis, ir ypač lietingai vasarai, kai daug derliaus liko laukuose, yra turbūt gelbėjimosi ratas, nes kitu atveju šiandien turbūt mes turėtume prie Seimo lygiai tiek pat, o gal net ir daugiau įvairios žemės ūkio technikos ir žemdirbiams ta mokestinė našta būtų buvusi nepakeliama. Turbūt reikia įvertinti realias sąlygas, konkurencinę aplinką, kokie žemės ūkio mokesčiai yra aplinkinėse šalyse ir kiek realiai kiti mokesčiai ūkininkams iš tiesų yra našta. Šiuo atveju tai tikrai reikia įvertinti. O tai, kad kitos ūkio šakos ar kiti verslai nepasinaudojo žemės ūkio, tai yra ūkininkams, taikoma lengvata, išsklaido tą mitą ir tą debesį, kur buvo kalbama, kad čia dabar visi taps ūkininkais ir užsiims visokiomis veiklomis. Turbūt diskutuojant komitetuose bus galima atsakyti į tuos klausimus, o šiandien reikėtų pritarti ir eiti link to, kad vis dėlto būtų reabilituoti ūkininkai, kad tie mokesčiai tikrai būtų teisingesni ir kad nebūtų kokio nors atskiرو vertinimo. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės už, prieš išsakytos. Prašom apsispręsti balsuojant dėl įstatymų projektų Nr. XVP-753 ir Nr. XVP-754.

Balsavo 83 Seimo nariai: 76 – už, 1 – prieš, 6 susilaikė. Įstatymų projektams po pateikimo pri-tarta. Kaip pagrindinis numatytas dėl abiejų įstatymų Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papil-

domas – Kaimo reikalų komitetas. Svarstyti numatyta lapkričio 11 dieną. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Repliką po balsavimo – G. Skaistė. Prašau, kolege. Ir toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. Šukys.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš ne repliką, o tik noriu priminti, kad tol, kol jūs kalbėjote telefonu, buvo paprašyta Vyriausybės išvados. Kadangi įstatymas yra mokestinis, prašyčiau paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Aš manau, galime bendru sutarimu pritarti, kad būtų paprašyta Vyriausybės išvados. Dėkui.

11.31 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1467VK (svarstymas)

Kitas pagal mūsų darbotvarkę svarstytinas klausimas – Aviacijos įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1467. Svarstymo stadija. Pagrindinio komiteto išvadą prašom pristatyti gerbiama J. Sabatauską. Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Aviacijos įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prieš tai darė klausymus. Klausymuose kaip ir buvome aptarę įstatymo priėmimo... tobulinimo galimybę, tačiau svarstymo metu kažkodėl aviatorių atstovai pasisakė prieš ir komitetas priėmė sprendimą grąžinti iniciatoriams tobulinti 7 balsais už ir nė vienam nepasisakius prieš ar susilaikius. Toks keistas dalykas nutiko. Tai tiek, kolegos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjas. Mes turime komiteto pasiūlymą grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti, komiteto išvadą. Dabar dėl šios išvados dėl balsavimo motyvų po svarstymo, aš taip suprantu, yra užsirašiusių kalbėti tiek už, tiek prieš. Už motyvai – R. Vyžintas. Prašom.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikro pasisakyti aš noriu už įstatymą ir prieš išvadą, nes šis Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas sprendžia seniai įsisenėjusią būtent bendrosios aviacijos problemą. Tai yra orlaivius, kurių kilimo masė 5 tūkst. 670 kilogramų ir mažiau, šiuo įstatymu yra siūloma prilyginti nekilnojamajam turtui. Tai yra praktikoje visi mažieji orlaiviai, motorizuotos skraidyklės, sklandytuvai, ultralengvieji lėktuvai, akrobatiniai lėktuvai, kurie veža vieną, du keleivius ir panašiai, dabar yra kaip nekilnojamasis turtas. O Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.98 straipsnio 3 dalies yra išaiškinimas Vyriausiojo administracinio teismo, kad šioje normoje turi būti įtvirtintos dvi esminės sąlygos, kurioms esant laivas ar orlaivis prilyginamas nekilnojamajam turtui. Tokia galimybė turi būti numatyta konkrečiame įstatyme. Tai aš esu už šitą įstatymą. Galbūt neteisingai užsirašiau, siūlau nepritarti komiteto nuomonei ir grąžinti tam pačiam komitetui arba Ekonomikos komitetui dar sykį persvarstyti. Seimo statutas suteikia tokią galimybę ir tada mes išspręsimė problemą, kad maži orlaiviai nebebus nekilnojamasis turtas.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš, užsirašęs V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, jei priimtas neteisingas sprendimas, o toks sprendimas yra priimtas komitete ir niekas jo nekvestionuoja, tai klaidą turi pripažinti patys komiteto nariai. Aš matau, kad komiteto išvadai negalime pritarti. Tai prašau, kolegos, nepritarti komiteto išvadai grąžinti projektą tobulinti, o nepritarus projektas liktų svarstymo stadijoje ir grįžtų į komitetą. Ačiū už palaikymą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, šiaip išklausėme dviejų Seimo narių pasisakymus prieš komiteto išvadą. Todėl skelbiu balsavimą. Prašom pasirošti ir balsuoti, kas už tai, kad būtų pritarta komiteto išvadai siūlymui grąžinti iniciatoriams tobulinti, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip. Prašom.

Užsiregistravo 91, balsavo 91: už komiteto išvadą – 22, prieš – 54, susilaikė 15. Taigi pagal Seimo statuto 151 straipsnio 3 dalies 2 punktą, jeigu buvo siūlymas pagrindinio komiteto gražinti iniciatoriams tobulinti ir jeigu Seimas nepritaria pagrindinio komiteto siūlymui, Seimas gali paskirti kitą pagrindinį komitetą arba sudaryti specialią Seimo komisiją įstatymo projektui tobulinti. Taigi ar būtų pasiūlymai, kokį komitetą siūlytume skirti šio įstatymo projektui svarstyti? Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos gerbiama V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Galbūt praklausiau, bet, man rodos, nepratęsėte balsavimo laiko, 11 val. 30 min. turėjo baigtis. Dabar jau gerokai po.

PIRMININKAS. Turiu atsiprašyti, neatkreipiau dėmesio į balsavimo laiką. Bet aš manau, kad vis tiek Seimo nariai valią išreiškė, ta valia, mes ją... turime vis tiek iki galo sprendimus priimti. Atsiprašu, kitą kartą atkreipsime dėmesį. Dabar mes ir pratęsiame tą laiką, jums leidus, kol bus išnagrinėti visi rytinio posėdžio numatyti klausimai, įskaitant rezervinius, kurie jau yra įregistruoti. Taip, ir per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos gerbiama B. Vėsaitė. Prašom.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Posėdžio pirmininke. Mes siūlome Ekonomikos komitetą dėl Aviacijos įstatymo.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti šiam pasiūlymui skirti kitą komitetą įstatymo projektui svarstyti – Ekonomikos komitetą? Nematau prieštaraujančių.

Bendru sutarimu pritarta. Ir... (*Balsai salėje*) Turime dar Seimo narių, užsirašiusių paskelbti pareiškimus, todėl kviečiame. (*Balsai salėje*) Pirmasis, užsirašęs perskaityti pareiškimą, V. Juozapaitis, prašom. Jo nėra. Tuomet kviečiu E. Zingerį. Prašom.

11.39 val.

Seimo narių pareiškimai

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mieli bičiuliai, aš norėčiau jums padėkoti už tai, kad jūs šiandien minėjote spalio 7 dienos nelaimę, puolimą, ir kalbu su jumis jums žinomos (labai ačiū jums) Izraelio Kneseto ir Lietuvos grupės vardu.

Noriu pasakyti, kad praėjo dveji metai, ir, žinoma, šiandien aš turiu pakartoti tą frazę, kad izraeliečių kraujo lašas yra tolygus palestiniečių kraujo lašui ir jokie vaikai nėra geresni, bet mes minime užpuolimą. Aš noriu jums priminti, kad prieš dvejus metus jūs labai širdingai priėmėte pirmąjį pasaulyje pareiškimą – pirmąjį pasaulyje pareiškimą dėl teroristinių išpuolių ir karo agresijos prieš Izraelio valstybę.

Šiandien aš norėčiau pasakyti, kad šitas nedidelis šios baisios nelaimės minėjimas, kada eilinių kartą buvo užpulta Izraelio Valstybė, mes minime šitoje salėje, ir aš norėčiau... Pirmininke, jūs gal paprašytumėte, kadangi minime aukas, gal būtų galima paprašyti šiek tiek mažesnio pokalbio tono salėje, jeigu būtų galima. (*Primininkas skambina varpeliu*) Mano pareiškimas nebus didelis. Aš noriu pasakyti, kad mes prieš akis turime Izraelio teisę gintis, turime prieš akis, žinoma, ir kasdien rodomus žūstančius palestiniečių vaikus. Bet dvigubai mažesnės už Estiją valstybės teisė gintis man yra akivaizdi, gal jums irgi. Todėl šiandien mes, minėdami aukas, turime prisiminti, kad dar yra 20 įkaitų, kurie yra „Hamas“ rankose.

„Hamas“ yra teroristinė organizacija, ir aš norėčiau pasakyti, kad mes ginamės nuo religinių fanatikų, kurie užgrobė palestiniečių vadovybę. Mes tikimės, kad taikos procesas, pradėtas Jungtinių Amerikos Valstijų ir Izraelio, bus įgyvendintas artimiausiomis dienomis. Sveikindami taikos procesą Artimuose Rytuose, mes sveikiname naują techninę vyriausybę, kuri bus įkurta Gazos rajone.

Kartu aš norėčiau paklausti jūsų, ar mes dėkojame, ar ne? Aš manau, kad mes dėkojame Izraeliui už jo pasipriešinimą Irano branduolinei strategijai, kuri yra pasmerкта viso pasaulio ir kartu Jungtinių Tautų. Šiandien yra proga pasakyti ačiū Izraelio Valstybei, kad Iranas negalės sukurti branduolinio ginklo.

Dėl kelių momentų: šiandien mūsų turbūt galėtų klausytis ir M. Kuzmickas, vienas iš Sderoto kibuco policijos vadų, jis žuvo tiesiog su šautuvo buože gindamas miestelio gyventojus nuo

prievartautojų ir žudikų. Tai yra herojus, kuris turbūt yra abiejų tautų didvyris. Aš prisimenu, kad aš iškart, jums paprašius, apsilankiau ligoninėse, mačiau Lietuvos piliečių, S. Koen, ji buvo persauta tris kartus, 32 metų motina, vaikas, vyras, vyro tėvas buvo nužudyti ir sumesti virš jos, Lietuvos ir Izraelio pilietybę turinčios moters.

Aš dar sykį prašyčiau jūsų visų, kalbant apie spalio 7 dieną, neužmiršti, kad Izraelio Valstybė buvo užpulta. Užpulta, barbariškai niekinta, izraeliečiams tai priminė Antrojo pasaulinio karo Holokausto aidą. Ir kartu mes negalime taikyti ginamiesiems veiksams, kurie buvo Gazoje, genocido pavadinimo, nes genocidas yra prieš visą tautą ir iki galo suplanuotas. Šios intencijos nebuvo. Todėl aš dar sykį prašau jūsų, užjaučiant ir palestiniečių aukas, nevartoti termino „genocidas“.

Tačiau prisimenu jūsų gerą valią prieš dvejus metus, dėkoju jums už prieš dvejus metus vieningai priimtą mūsų nutarimą dėl Izraelio Valstybės užpuolimo ir kartu prisimenu, kad ten, koncerte, buvo susirinkę Izraelio taikos judėjimo atstovai. Koncerte buvo visi tie, kurie labai dažnai demonstruoja ir prieš B. Netanjahu Vyriausybę. Jie buvo žudomi. Tokiu būdu buvo pažeistas visas Izraelio taikos judėjimas. Ir dar sykį: šie miesteliai, kurie buvo užpulti, tai buvo ne okupuotose teritorijose, o Izraelio Valstybėje. Užpulti nedideli miesteliai, kurie bendradarbiavo su Gazos gyventojais. Tūkstančiai gazių ten dirbo pas juos. Apskritai aš norėčiau pasakyti, kad šis užpuolimas buvo prieš atvirą Izraelio visuomenę, kurios nemaža dalis, didesnė dalis yra už taiką ir dabar per apklausą 80 % Izraelio gyventojų buvo už taiką.

Tad matydami taikos proceso sėkmingą pradžią, leiskite man pasveikinti taikos procesą Artimuosiuose Rytuose ir pasakyti, kad mes turime atskirti teroro aktų iniciatorius ir aukas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu į tribūną pareiškimą paskelbti gerbiamą V. Juozapaitį. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandien, deja, tenka konstatuoti, kad mūsų valstybė pasiekė ribą – ribą, už kurios klausimas jau ne apie valdžią, o apie vertybes, apie tai, ar dar gebame atskirti valdžios galią nuo pareigos valstybei ir visuomenei, ar viskas jau matuojama tik politinės naudos matais.

Visuomenė labai sunerimusi ir ne be pagrindo. Žmonės jaučia akivaizdų pavojų valstybei, kai kultūra tampa politinių sandorių įkaitu, o moralės principai – tik dekoracija politiniame teatre. Pavargta ne tik nuo valdžios žaidimų, bet ir nuo melo, pažadų laužymo, nuo išsipareigojimų, kurių niekas neketina vykdyti. Pavargta nuo valdžios, kuri į kultūrą žvelgia ne kaip į vertybę, o kaip į prekę politiniams mainams.

Kultūros ministerijos perdavimas partijai „Nemuno Aušra“ yra ribos peržengimas, kurį pajuto ne tik kultūros bendruomenė, bet, kaip parodė sekmadienio protesto renginiai visoje Lietuvoje, ir plačioji visuomenė. Tai ne ministro rotacija. Tai – Trojos arklys, įstumtas į valstybės šventovę, iš išorės blizgantis pažadais, o viduje slepiantis klastą, revanšą ir neapykantą kūrybai. Tai ne partinė intriga, tai tiesioginis pavojus valstybės moralei savivokai. Kultūra – ne dekoracija ir ne biudžeto eilutė. Ji – valstybės stuburas, jos atminties ir pasitikėjimo pamatas. Kai kultūra paverčiama politinių sandorių dalimi, valstybė praranda kryptį, o visuomenė – orumą.

Šį kartą kultūros bendruomenė atsilaikė. Ji pažadino savyje savigarbos geną ir pasakė „Ne!“ melui, patyčioms ir chamizmui. Spalio 5 dienos streikas buvo ne triukšmas, kaip iš žmonių nuširdaus šūkismo ir šaukismo išsityčiojo partijos lyderis, o orumo manifestas, kuriuo kūrėjai priminė: „Kultūra nėra privilegija, ji – tautos deguonis.“ Tai buvo ne pavienė akcija – tai tautinės savivertės atgimimo ženklas. Žmonės pasakė: kultūra – ne valdžios priedas, o valstybės esmė.

Šiandien, kai kultūra atsidūrė politinių intrigų epicentre, būtina prisiminti M. K. Čiurlionį. Jo „Jūra“ tapusi neoficialiu himnu, kuriame slypi mūsų valstybės likimas. Tai ne vanduo, o tautos sąmonės gylis. Tai mūsų valstybės metafora: kartais niūri, kartais rami, bet visada judanti į priekį. Šiandien šiai bangai bandoma pastatyti užtvanką. Valdantieji tarsi sako – tai tik ministerija. Neapsimeskime. Jeigu „Nemuno Aušrai“ atiduota Kultūros ministerija, kas jai be vadovautų, iš tikrųjų jai vadovaus Konstituciją pažeidęs Seimo narys, partijos vadas, kuris, užuot ieškojęs kompromiso su kultūros bendruomene, tik sugeba ją įžeidinėti, niekinti.

Jau vien kultūros jam neužtenka, jis braunasi ir į švietimo sritį: grasina mokiniams ir pedagogams už pilietinę poziciją, už tai, kad jiems rūpi kultūros likimas šioje šalyje. Tikriausiai patyčios ir šantažas yra šio Seimo nario kultūros kodas.

Gerbiamas Respublikos Prezidente, Ministrė Pirmininke, koalicijos vadovai, šiandien jūsų rankose pasirinkimas: ar stovite su tais, kurie kultūrą laiko tautos širdimi, ar su tais, kurie ją paverčia partinės manipuliacijos įrankiu. Kultūra ne kartą išgelbėjo Lietuvą, kai tylėjo ginklai. Ar dabar leisime ją aukoti trumpalaikiai valdžiai? Kultūros žmonės – ne pavaldiniai, o kūrėjai. Jų ty-lėjimas – įspėjimas, jų kūryba – valstybės gynybos linija prieš melą ir dezinformaciją.

Todėl šiandien iš šios tribūnos sakau aiškiai ir nedviprasmiškai: patraukite „Nemuno Aušrą“ nuo kultūros! Kultūra nepriklauso partijoms, biurokratams ar manipuliacijoms, ji yra tautos savastis. Kol tautos širdyje tebeskamba M. K. Čiurlionio „Jūros“ alsavimas, tol Lietuva bus gyva. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiami kolegos. Kiti darbotvarkės klausimai – rezerviniai.

11.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-788 (*pateikimas*)

Rezervinis 1 klausimas – nutarimo projektas Nr. XVP-788. Kviečiu į tribūną gerbiamą O. Leiputę. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. 1 straipsnis. Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip: 4 straipsnis. Patvirtinti šios sudėties Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitetą ir įrašyti devintuoju numeriu V. Sinicą. Toliau 2 straipsnis. Seimo Kaimo reikalų komitete išbraukti T. Prajarą. 3 straipsnis. Pakeisti 8 straipsnį: patvirtinti šios sudėties Kultūros komitetą ir įrašyti trečiuoju numeriu V. Grubliauską. 4 straipsnis. Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip: Nacionalinio saugumo ir gynybos...

PIRMININKAS. Aš labai atsiprašau pranešėjos. Aš paskelbiau nutarimą dėl komitetų narių skaičiaus. Prašom pristatyti tą nutarimą, kuris yra paskelbtas, tai yra dėl Seimo komitetų narių skaičiaus. (*Balsai salėje*)

Gerbiamas L. Kasčiūnas – dėl vedimo tvarkos. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū jums. Mes labai dėntelmeniškai sutarėme Seniūnų su-eigoje, kad šitą problemą dėl V. Sinicos ir Mišrios grupės atstovavimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete spėsime remdamiesi tokiu labai kilniu Seimo Pirmininko pasiūlymu. Jis registruos pataisą, kad Statute galėtume padidinti komitetų narių skaičių iki 14. Mes labai norėtume padaryti taip. Kadangi tos pataisos dar kaip ir nėra, jinais nėra registruota, tai dėl šito klausimo prašome pertraukos iki kito posėdžio, kol jinais bus rengiama, juk nesudėtinga ją parengti. Frakcijos vardu, noriu pabrėžti. (*Balsai salėje*) Dėl šio klausimo norėtume prašyti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Visi susiję, tai dėl visų.

PIRMININKAS. ...klausimo pateikimas buvo paskelbtas. Pateikimo stadija dabar turi įvykti. Prieš pereinant prie svarstymo, jūs iki balsavimo galėsite prašyti... (*Balsai salėje*)

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju Seimo Pirmininkui.

PIRMININKAS. Dabar pabaigsime pateikimą. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Atsiprašau, aš pradėjau pristatyti ne tą projektą, kuris buvo paskelbtas. Išblaškė, matyt, tie signalai. Tai būtų dėl skaičiaus. 1 straipsnis. Nustatyti Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičių ir Biudžeto ir finansų komitete, kuris pažymėtas Nr. 4, vietoj 11 įrašyti 12. Kaimo reikalų komitete, kuris pažymėtas Nr. 7, vietoj 8 įrašyti 7. Švietimo ir mokslo komitete, kuris įrašytas Nr. 12, vietoj 12 įrašyti 11. Teisės ir teisėtvarkos komitetas: vietoj 10 – 8. Užsienio reikalų komitetas: vietoj 10 – 11. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas: vietoj 13 – 11.

2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigaliotų nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Jūs pateikėte, dabar iki balsavimo galima... būtent buvo prašyta pertraukos. Ar norėtumėte papildomai? Ne. Gerbiami kolegos, pasiūlymas buvo daryti pertrauką iki kito posėdžio. Prašau pasiruošti ir balsuoti, kas palaiko šį pasiūlymą? Prašom.

Balsavo 68: už – 27, prieš – 29, susilaikė 12. Pertrauka daroma iki kito posėdžio, vadovaujantis Statutu. Gerbiamas M. Lingė – per šoninį... Dėl vedimo tvarkos. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kadangi mes čia greičiau šiandien svarstome klausimus ir jūs paskelbėte, kad bus apsvarstyti rezerviniai klausimai, tai gal galima daugiau projektų paimti iš popietinės darbotvarkės? Ta valanda, kurią yra rytinio posėdžio darbotvarkė, būtų išnaudota, kad tie pateikimai įvyktų jau rytiniame posėdyje.

PIRMININKAS. Dėkoju už pasiūlymą. Pirmiausia mes išspręskime su rezerviniais, kuriuos dabar mes galime svarstyti, tuomet bus galimybė įvertinti jūsų pasiūlymą.

11.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-787 (pateikimas)

Dabar, gerbiami kolegos, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-787. Kviečiu į tribūną gerbiama O. Leiputė. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju.

PIRMININKAS. Gerbiama pranešėja, norėčiau atkreipti dėmesį, jūs galbūt galėtumėte išsakyti savo nuomonę, ar dėl to, kad buvo padaryta pertrauka dėl komiteto narių skaičiaus, galime mes ir šį projektą dabar svarstyti, ar vis dėlto reikėtų taip pat daryti pertrauką, ar tie projektai susiję? Tai čia klausimas jums.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Turbūt, sakyčiau, būtų galima pristatyti pačius klausimus, kadangi turime laisvo laiko, o balsavimą galbūt perkelti, kada bus popietinė darbotvarkė ir bus pristatomi, kartojamas, sakysime, atidėtas darbotvarkės klausimas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš manau, galime pritarti, kad būtų pristatyti klausimai? (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos – gerbiama J. Sejonienė per šoninį mikrofoną. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). D. Asanavičiūtė, ne J. Sejonienė.

PIRMININKAS. Atsiprašau.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio, kadangi tai yra susiję klausimai.

PIRMININKAS. Atsiprašau. Gerbiama D. Asanavičiūtė-Gružauskienė taip pat pasiūlė pertrauką iki kito posėdžio. Balsuojame ir apsisprendžiame dėl pertraukos. Prašom.

Užsiregistravo 73, balsavo 71: už pertrauką balsavo 49, prieš – 15, susilaikė 7. Gerbiami kolegos, pertrauka iki kito posėdžio. Ir aš, naudodamasis posėdžio pirmininko teise, kadangi kitas darbotvarkės rezervinis klausimas taip pat yra susijęs su šiais, todėl skelbiu pertrauką iki kito posėdžio.

Gerbiami kolegos, mes išnagrinėjome visus rytinio posėdžio klausimus, taip pat išklausėme pareiškimus, todėl 2025 m. spalio 7 d. rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 85 STENOGRAMA

2025 m. spalio 7 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja R. BUDBERGYTĖ

PIRMININKĖ (R. BUDBERGYTĖ, LSDPF). Sveiki, gerbiami kolegos. Labai malonu matyti jus popietiniame posėdyje. Prašau pirmiausia registruotis.

Užsiregistravo 71 Seimo narys. Skelbiu posėdį pradėtą. (*Gongas*)

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-788 (pateikimo tęsinys)

Pradedame nuo rezervinių klausimų. Rezervinis 1 klausimas yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-788. Prašau, per šoninį mikrofoną O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Prašau dėl šio ir susijusio... (*Balsai salėje*) Po vieną, gerai. Tai dėl šio frakcijos vardu prašau pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKĖ. Kolegos, gal galėtume bendru sutarimu pritarti pertraukai? (*Balsai salėje*) Taip, labai ačiū.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-787 (pateikimo tęsinys)

Tuomet kitas darbotvarkės klausimas yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-787. Per šoninį mikrofoną nori O. Leiputė. Prašau, jums žodis.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Prašau dėl šio klausimo taip pat frakcijos vardu pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu mes pritarti tam? (*Balsai salėje*) Taip. Labai ačiū, gerbiami kolegos.

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-786 (pateikimo tęsinys)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-786. Per šoninį mikrofoną nori kalbėti V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes matome, kad darbotvarkėje yra Vyriausybės pusvalandis, ir norėjome paklausti, kokia yra situacija, kuris iš ministrų pasirodys Vyriausybės pusvalandyje, nes nėra nurodyta, kuris ministras dalyvaus.

PIRMININKĖ. Labai ačiū jums už klausimą. Labai apgailestaudama noriu pasakyti, kad, deja, mums nepavyko pakviesti nė vieno ministro, nes visi yra suplanavę ir išvykę, turi kitų svarbių susitikimų. Labai atsiprašome dėl to, bet, deja, nepavyks šito pusvalandžio mums tokio turiningo turėti.

Per šoninį mikrofoną O. Leiputė. Prašau.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Taip pat prašau dėl šio klausimo frakcijos vardu pusvalandžio pertraukos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ar galime, kolegos, sutarti bendru sutarimu? Matau, ačiū, kad visi pritariate. Dėkoju.

14.03 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775 (pateikimo tęsinys)

Tuomet kitas darbotvarkės klausimas – Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775. Prašom. Pranešėjas yra J. Sabatauskas.

Per šoninį mikrofoną O. Leiputė. Prašau. Jūs vėl dėl pertraukos?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Taip, aš norėčiau dėl šio klausimo taip pat frakcijos vardu prašyti pusvalandžio pertraukos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną, matau, nori kalbėti A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*DFVL*). Tai kas atsitiko su poniu D. Šakaliene? Aš žiūriu į jos darbotvarkę: nuo 10 valandos iki 16 valandos jinai turėtų dalyvauti Seimo posėdyje. Taip yra užsirašiusi.

PIRMININKĖ. Kolegos, aš labai norėčiau paklausti, ar mes galime bendru sutarimu pritarti pertraukai, kurios prašė? Oi, atsiprašau, nemačiau, nemačiau. Prašau, Dalia Ulbinaitė.

D. ULBINAITĖ (*TS-LKDF*). Daiva. Mes norėtume paprašyti pertraukos iki kito posėdžio dėl Kriminalinės žvalgybos, nes manome, kad kažkaip vežimas prieš arklį statomas. Norėtume pirma veto, o kad po to šitas būtų. Tai iki kito posėdžio, ne pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKĖ. Aš galvoju, ar stovi mano kolega E. Gentvilas, bet, matyt, nestovėjo, tai gal, Eugenijau, tuomet nebestokite. Ar norite? Norite. Prašau, Eugenijau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš neplanavau kalbėti, bet paminėjote pavardę. Jeigu paminėjote, tai aš pasakysiu. Tai yra pasityčiojimas ir Seimo, kai iš 13 ministrų nė vienas neturi galimybės dalyvauti Seime, ir tai yra Seimo vadovybės darbo brokas. Darbo brokas...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, netyčia paspaudžiau. Eugenijau, jeigu norite, tęskite, aš netyčia, žinokite, tikrai ne, bet jau mintį pasakėte, ar ne? (*Balsai salėje*) Taip. Labai ačiū jums.

Tuomet aš noriu pasakyti, kad O. Leiputė pirmoji pasiūlė ir paprašė pusvalandžio pertraukos, todėl, manau... Kolegos, ar galime tam siūlymui pritarti bendru sutarimu? Negalime. Tuomet balsuojame dėl to, kad būtų pusvalandžio pertrauka.

Užsiregistravo 84 Seimo nariai, balsavo 84: už pusvalandžio pertrauką – 62, prieš – 18, susilaikė 4. Pertraukai pritarta. Labai ačiū.

14.06 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 208 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-708 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 208 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-708. Pranešėjas – R. J. Jankūnas. Prašau.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiami kolegos, pateikiau šį gana paprastą Statuto pakeitimo projektą. Matydamas, kad Vyriausybės valandos metu atsakymai kartais būna, na, ne visai į klausimą, ar neišgirdo, ar norisi patikslinti, tai tiesiog manau, kad dialogas būtų daug konstruktyvesnis, naudingesnis ir įdomesnis, jeigu būtų nustatyta galimybė užduoti patikslinantį klausimą, trumpą, vienu sakiniu. Tiek. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiamas pranešėjas. Yra užsirašiusių kolegų, norinčių jūsų paklausti. Pirmiausia klausia R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas kolega, susidaro įspūdis, kad jūs, siūlydamas šią pataisą dėl 208 straipsnio 6 dalies, visiškai nepasivarginote paskaityti to paties straipsnio 7 dalies, kuri kaip tik ir numato galimybę suteikti papildomą klausimą. O štai jūsų siūloma šio straipsnio 6 dalis kalba visai ką kita, kad Seimo narys gali iš anksto įspėti Vyriausybės narį, kokį klausimą ruošiasi užduoti. Nusistebėjimas šiuo atveju.

Ir dar kitas nusistebėjimas. Jūs siūlote, kad klausimas galėtų būti suformuluotas vienu sakiniu. Žinote, tą sakinį aš galėčiau užrašyti ar pasakyti labai ilgą, tai gal... Ir Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kaip jūs išivaizduojate to vieno sakinio dydį. Jeigu jį vertintume sudedamosiomis sakinio dalimis, tai, atleiskite, gali būti ilgai.

Ir paskutinis pastebėjimas. Panašu, kad Vyriausybės valandoje dėl vieno Seimo nario, norinčio patikslinti savo klausimą, bus atimta galimybė kitiems Seimo nariams paklausti, nes visi nori. Tai kaip jūs tai galėtumėte įvertinti? Taip pat atsakykite į Teisės departamento pateiktas pastabas, kurias aš, beje, ir įvardinau.

PIRMININKĖ. Kolegos, prašome nepiktnaudžiauti laiku. Kitą kartą tiesiog teks nutraukti. Prašau, gerbiamas pranešėjas, atsakyti į klausimą.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkui iš tikrųjų už tokius pastebėjimus. Manau, kad reikės apie šią nuostatą specialiai pagalvoti. Aš jau ir šiaip esu girdėjęs tokių minčių dėl to vieno sakinio. Matyt, formuluodamas galvojau, kad neturėtų būti piktnaudžiavimų tuo vienu sakiniu. Bet gali būti, kad esate teisi, tai svarstymo metu, manau, labai gerai būtų pagalvoti apie šią vietą, kaip ją koreguoti, žinant, kokį klausimą pati dabar uždavėte.

O kitas klausimas buvo dėl tų punktų. Šiandien akivaizdu, kad šita norma, kuri tarsi leistų užduoti tą klausimą, neveikia. Diskusijų metu, tikiuosi, rasime optimalius sprendimus, kurie tikėtų, ir manau, kad opozicijai turėtų galiausiai jie dar labiau patikti negu pozicijai. Bet žinote, vieną kartą čia esame, kitą kartą čia esame. Dėkui.

PIRMININKĖ. Klausia B. Ropė. Prašom.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų manau, kad drausmins tiek klausėją, tiek atsakinėtoją, kadangi nebus prasmės nei klausti tuščiai, nei atsakinėti tuščiai, nes bus galima pasitikslinti, pakartoti. Ta norma, kuri, man atrodo, dabar yra, tai pirmininkas sprendžia, leisti ar neleisti. Manau, neteisinga. Kaip jūs galvojate? Ir trečias dalykas, kadangi aš esu registravęs panašų įstatymo projektą ir jis perėjęs pateikimą, tai galbūt juos būtų galima sujungi kartu ir paruošti bendrą, tinkantį daugumai? Ačiū.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkoju už klausimus, dėkoju už palaikymą. Dėl sujungimo, be abejo, pritarčiau, nes matome, kad yra formuluotė, atrodo, vienam žmogui geresnė, kitam kita geresnė, nors iš tikrųjų siekiame to paties. O kas dėl registruotų projektų, tai čia turbūt šiek tiek pastaba būtų adresuota Seimo kanceliarijai dėl projektų paieškos, nes ten yra gerai veikianti paieška pagal numerius, bet nėra paieškos pagal tam tikro teisės akto straipsnį, kuris keičiamas. Tai aš šiaip priimu šią pastabą ir sau, ir mes jau su patarėjais diskutavome, apie ką reikia pasikalbėti su Kanceliarija, gal būtų galima išspręsti ir tiesiog teikti tokius pasiūlymus dėl to projekto, kurį minėjote, tiesiog, o ne registruoti naujų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Šeršniovas.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Ačiū. Gerbiamas kolega, esu tikras, kad jūs neužpyksite, kad šį klausimą užduosiu jūsų projekto pristatymo metu. Manau, daugelis Seimo narių ir žiūrovų jau seniai pastebėjo keistą besikartojančią situaciją, kuri vėl tuoj pat pasikartos, kai tik aš baigsiu kalbėti, o

jūs pradėsite atsakinėti. Tuo metu jums už nugaros Lietuvos trispalvė taps dvispalvė, vadinasi, iš trijų spalvų matysis tiktai dvi. Kaip jūs manote, čia kalbu apie transliaciją, kurią mes matome per ekranus ir kurią mato žiūrovai per jutubą. Kaip jūs manote, ar pagrindinis Lietuvos simbolis neturėtų būti pozicionuojamas taip, kaip priklauso pagal įstatymą, trijų spalvų – geltona, žalia, raudona, lygiomis juostomis?

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Taip, toks labai rimtas klausimas. Aš tikrai manau, kad valstybės pagarba jos simboliams yra vienas esminių pagarbos valstybei elementų. Ir taip pat gaunu tokių klausimų, o kodėl ten yra penkiaspalvė arba kitu rakursu keturspalvė arba trispalvė, bet ne ta? Tiktai manyčiau, kad ne man jį reikėtų adresuoti, o Seimo kancleriui turbūt ar Pirmininkui, nežinau.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną L. Vaitiekūnienė. Prašau.

L. VAITIEKŪNIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, prašau pasveikinti į Seimą atvykusius Biržų Saulės gimnazijos mokinius ir jų mokytojus. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, noriu paklausti rimto klausimo, bet aš per minutę nespėsiu nė vieno sakinio pasakyti, nes kalbu su daug kabliukų. Tai čia juokauju. Bet šiaip, gerbiamas kolega Rimantai, žiūrėkite, gal jūs neseniai Seime, bet aš galėčiau pasakyti taip, dažniau esu opozicijoje negu valdančiojoje daugumoje. Bet visada posėdžio pirmininkai, jeigu mato, kad koks nors ministras neatsako į Seimo nario klausimą arba atsakinėja ne į temą, paprastai leidžia patikslinti. Arba būna, kad ministras, pavyzdžiui, nesupranta klausimo. Tai ta politinė kultūra mane tenkino. Šiandien Seimo posėdžio pirmininkas paprastai leidžia patikslinti klausimą be tokių kišimųsi į Statutą, ką jūs čia padarėte. Tai, mano manymu, yra visiškai perteklinis projektas, nes praktika yra kitokia, ir nebūtina čia taip kištis į įstatymų leidybą su tomis pataisomis. Ar jums neatrodo, kad praktika yra nusistovėjusi, pagarbi Seimo narių, kolegų atžvilgiu, ir nereikia tos pataisos?

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkui. Aš manau, kad pataisos reikia, nes, vienas dalykas, yra norma, kitas dalykas, yra praktika. Pirmiausia yra teisės aktas, kitas klausimas yra, kaip jisai taidkomas. Mano siūlomą projektą tiesiog diskrecijos teisė vertinti, ar ministras atsakė, ar ne, yra perleidžiama tam žmogui, kuris klausimą parengė, nes jisai į tą klausimą yra kur kas labiau įsigilinęs. Dėkui.

PIRMININKĖ. Klausia S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (DFVL). Aš norėčiau patikslinti klausimą, kurį kolega uždavė dėl matomumo ar matymo. Tai jūs, kaip medikas, gydytojas, turbūt propaguojantis sveiką gyvenimo būdą, pritarumėte, kad jeigu Seimo nariai būtų lieknėsniai, galbūt ir neužstotų tos vėliavos? Gal čia problemos esmė, kur būtų galima išspręsti, kad ir vėliavos kabėtų, ir Lietuvos, ir Ukrainos, ir tada, propaguojant sveiką gyvenimo būdą, visi tilptume į tas spalvas?

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū už klausimą, bet manau, kad jis retorinis. Aš suprantu, kad sveiko gyvenimo būdo propagavimas ir ne tik propagavimas, bet realūs darbai į tą pusę yra mūsų visų bendras interesas. Mes puikiai suprantame, kad, deja, ir dabartinės medicinos nemaža dalis yra skirta ne tam, kad žmonės nesirgtų, o kad būtų galima gydyti susirgusius. Svarbiausia, kad iš to gydymo būtų galima uždirbti.

Toli gražu ne visiems yra naudinga, kad žmonės nesirgtų. Aš labai tikiuosi, kad mūsų sveikatos sistema anksčiau ar vėliau bus pasukta į tą pusę. Man pavyzdys, didžiulis, yra R. Kenedžio dabartinė veikla, į ją pasigilinus... (*Balsas salėje*) O jūs pasigilinkite, gerbiamas Eugenijau! Kai jūs ką nors kritikuojate, paimkite konkretų dalyką ir pasižiūrėkite konkrečiai, ir apie jį padiskutuokime. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, nėra J. Razmos, jis buvo užsirašęs kalbėti dėl motyvų už, todėl informuoju jus (ačiū pranešėjui), kad dėl projekto pateikimo, ar jam pritarsime, ar nepritarsime, balsuosime balsuoti nustatytu laiku. Ačiū, gerbiamasis. Eikite į savo vietą! (*Juokas salėje*) Eikite į savo vietą.

14.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Vietos bendruomenių metais“ projektas Nr. XVP-458 (pateikimas)

Taip, kolegos, einame prie kito darbotvarkės klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Vietos bendruomenių metais“ projekto Nr. XVP-458. Pranešėja M. Petrauskaitė. Pateikimas. Prašau.

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Ačiū. Kolegos, daugiau nei 4 tūkst. žmonių tiki mumis, laukia sprendimo, kuris iš tiesų nėra nei apie kairę, nei apie dešinę. Tai yra apie vienybę mūsų šaliai, kuri svarbi kaip niekada.

Ranka rankon daugiau nei 3 tūkst. Lietuvos bendruomenių dirba kasdien sunkų ir atsidaavimo reikalaujantį darbą. Net neabejoju, jog ir jūs, atlikdami mums, politikams, patikėtą darbą, matote ir didžiuojatės tuo ne tik dalyvaudami renginiuose, matydami bendruomenių įsitraukimą į vietinių procesų sprendimus, iš tiesų kurie jau tapo lyderiais ir visaverčiais partneriais savivaldoje, priimant ar ginant interesus, bet ir aiškiai suprasdami, kad laimingas kaimas, miestas, savivaldybė ir valstybė yra tik tada, kai atvykstančius pasitinka ne vien išpuoselėti pastatai, bet ir aktyvūs, laimingi žmonės. Sakysite, kodėl reikia stiprinti bendruomenes? Šiandienės grėsmės – informaciniai karai, dezinformacija, socialinis susipriešinimas – vis dažniau taikosi ne į institucijas, o į visuomenės sanglaudą. Stiprios vieningos bendruomenės ir pirmoji valstybės atsparumo linija padeda skleisti patikimą informaciją, mažina paniką krizės metu, skatina socialinius ryšius ir pasitikėjimą tarp piliečių.

Patirtis Ukrainoje rodo, kad būtent vietos bendruomenių tinklai karo metu tapo logistikos, humanitarinės pagalbos ir savanorių koordinavimo centrais. Lietuva, kaip frontinė demokratinė valstybė, privalo stiprinti šį pagrindą iš anksto.

Kokia yra ekonominė nauda ir vietos plėtra? Šiuo metu Lietuvoje veikia apie 2 tūkst. Lietuvos kaimo bendruomeninių organizacijų ir dar šimtai miestų bendruomenių. Pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenis, bendruomeninė veikla kasmet gauna apie 2 mln. eurų valstybės paramos, o tai sukuria iš tiesų daug kartų didesnę grąžą vietos ekonomikai per projektus, savanorystę ar paslaugas. Statistikos departamentas rodo, kad 7,5 % suaugusiųjų dalyvauja formaliojoje savanorystėje, o 9,5 % neformaliojoje. Tai yra apytiksliai 40 tūkst. Lietuvos žmonių, kasmet prisidedančių prie vietos gyvenimo kokybės ir ekonominio aktyvumo. Europos Komisijos tyrimai rodo, kad kiekvienas euras, investuotas per sanglaudos politiką, įskaitant bendruomenines ir vietos iniciatyvas, iki 2040 metų sukurs vidutiniškai apie 1,3 arba 3 eurus be bendrojo vidaus produkto grąžos. Šalyse, kur bendruomenės įtrauktos į regioninę plėtrą, pavyzdžiui, tokių šalių kaip Suomija ar Airija, vietos užimtumas išaugo nuo 5 % iki 10% greičiau, o vietinės paslaugos tampa tvaresnės.

Bendruomeniniai verslai Europos Sąjungoje generuoja apie 8 % socialinės ekonomikos bendrojo vidaus produkto. Visi šie duomenys rodo, kad investicijos į bendruomenes nėra jokios išlaidos – tai ilgalaikė investicija į ekonomikos stabilumą, jei išties norime, kad valstybė veiktų, veiktų su žmonėmis ir žmonių labui.

Žinau, jog visiems mums yra svarbios datos, kai jau faktiškai įrodėme bendruomenių vertę. 2027 metais bus svarbi Vietos savivaldos įstatymo papildymo 25 metų sukaktis. Tuo metu daugelyje Lietuvos savivaldybių buvo pradėtos registruoti pirmosios vietos bendruomenės kaip juridiniai asmenys. Lietuvos kaimo bendruomenė minės 25 metų jubiliejų, tai puiki proga pažymėti šios organizacijos įnašą į bendruomenių plėtrą. 30 metų nuo pirmųjų nepriklausomos Lietuvos bendruomenių iniciatyvų ir, žinoma, 10 metų nuo pirmojo paskelbimo Lietuvos bendruomenių metais. Vyks jubiliejus. Taip pat 2027 metais Lietuva pirmininkaus Europos Sąjungos Tarybai. Mes turime, kolegos, unikalią galimybę parodyti, kokią vieną svarbiausių resursų turime savo šalyje – bendruomenes.

Pasaulyje pasaulio lietuvių bendruomenės taip pat matomos ir vertos pasididžiavimo. Kaip pavyzdį galiu pateikti Šveicarijos lietuvių bendruomenę, kuri iškovojo šio fondo lėšas ir mes kas-

met gauname apie 70 tūkst. eurų. Taigi, Lietuvos bendruomenių stiprybė, ryžtas ir darbai skamba garsiai kaip „Tautiška giesmė“, kaip plazdenančios vėliavos už Lietuvos sienų.

Ir visos čia esančios politinės jėgos Seime vienaip ar kitaip girdime bendruomeniečių prašymą paskelbti Lietuvos vietos bendruomenių metus. Todėl šiandien, stovėdama prieš jus, įgarsinu jų žodį ir viltį, kviečiu kiekvieną mūsų ranka rankon būti su Lietuvos bendruomenių žmonėmis, palaikant šį įstatymą. Lai 2027 metai visoje Lietuvoje kartu su tautinėmis ir Europos Sąjungos vėliavomis plazda ir Lietuvos bendruomenių vėliavos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiama pranešėja. Jūsų paklausti nori pirmiausia R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Mieloji pranešėja, aš, aišku, labai sveikinu jūsų dėmesingumą bendruomenėms ir dėkoju už tokį gražų pristatymą šio Seimo nutarimo. Tačiau jums tikriausiai žinoma, kad 2017 metais Seimas priėmė nutarimą, kaip paskelbti metus, kurie žymi atitinkamus įvykius, svarbą. Nutarime kaip tik ir skelbiama apie principus, paskelbimo tvarkas. Teisės departamentas, beje, irgi atkreipė dėmesį ir jūs tikriausiai skaitėte Teisės departamento pastabą, kad tai turi būti susiję su istorine, kultūrine reikšme.

Sakyti prašau, kadangi metai bus paskelbti, tam reikalinga Vyriausybės programa ir finansavimas, gal jūs kartu numatote pasiūlyti pakeisti ir Seimo nutarimą, kuriame būtų išplėstas skaičius, ne tik trys reikšmingos datos, bet galimai didesnis skaičius? Ačiū.

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Labai geras klausimas. Iš tikrųjų, aš manau, kad čia yra klausimas, vertas platesnės diskusijos. Su pirmąja Teisės departamento išvada sutinku, o dėl antrosios garsiai įvardinau netgi keturias svarbias datas, kodėl verta mums paskelbti būtent 2027 metus Vietos bendruomenių metais.

PIRMININKĖ. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaip istoriškai susiję tie metai būtų, jeigu Seimas priimtų šitą nutarimą, ir, jeigu nepriimtų, ar Lietuva neveiktų?

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Atsiprašau, negirdėjau antros dalies klausimo.

V. GAILIUS (LSF). Jei nutarimo nepriimtų, Lietuva neveiktų?

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Vienareikšmiškai – veiktų, bet čia yra mūsų politikos atliepimas į vietos bendruomenių kreipimąsi. Aš manau, kaip politikai, kurie esame rinkti žmonių, turime juos girdėti ir nešti tą žinią, ir priimti sprendimus. Taip, vienareikšmiškai, veiktų, bet tikrai žymiai geriau, jei girdėtume ir sprendimais atlieptume žmones. O keturis punktus aš jau prieš tai įvardijau, bet, žinoma, galėčiau pakartoti. Pakartoti? Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Mielą kolege Modesta, ar esate kokios nors vietos bendruomenės narė? Jeigu taip, kokios?

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Taip, esu netgi inicijavusi savivaldos dalyvaujamąjį biudžetą, o Seime esu Laikiniosios pilietiškumo ir bendruomeniškumo skatinimo grupės pirmininkė. Man ši tema yra labai svarbi, atvirai sakau, jautru apie tai kalbėti, nes aš matau čia didelę reikšmę ir prasmę.

PIRMININKĖ. Klausia E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolege, tikrai neabejoju dėl bendruomenių svarbos ir jų indėlio į visas veiklas, bet 2016 metai jau buvo paskelbti Vietos bendruomenių metais. Na, 11 metų nuo jūsų planuojamos būsimos datos. Jeigu žiūrėtume istoriškai, tai jau nesutampa datos, sakykime, gal kas dešimtmetį reikėtų švęsti. Kaip projekto iniciatorė galbūt pasakytumėte, ko pasimokyti iš tų 2016 metų, ką jie davė ir ką darytumėte kitaip arba geriau tais metais? Ačiū.

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Labai ačiū, geras klausimas. Iš tiesų visi daro taip, kaip tuo metu atrodo geriausia. Kadangi tai buvo pirmą kartą paskelbta, tai visos bendruomenės atvyko į Vilnių, į „Litexpo“ rūmus, ir rodė savo veiklas, keitėsi ryšiais. Kadangi labai svarbu ne tik centre sukonzcentruoti bendruomeniškumo veiklą, bet, kaip tiksliai ir matome, labai daug vyksta miesteliuose, kaimeliuose, kaip yra mažosios kultūros sostinės, ar ne, tai galėtų tais metais atsirasti ma-

žšios bendruomenių sostinės ir būtent x ar y regionuose būti tos vėliavnešės. Aišku, apsispręs komisija, jeigu patvirtinsite šią iniciatyvą, bet jeigu manęs, kaip asmens, klausiate, tai aš manau, kad ta žinutė turėtų eiti labiau per visą Lietuvą, o ne vien tik sostinėje.

PIRMININKĖ. Klausia L. Urmanavičius.

L. URMANAVIČIUS (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolege, noriu paklausti. Tikrai pritariu išsakytoms mintims apie bendruomenių reikšmingumą mūsų savivaldoje ir mūsų gyvenime. Aš noriu paklausti. Jūs siūlote, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė pasiūlytų sudaryti vietos bendruomenių komisiją ir kitais metais būtų numatytos biudžeto lėšos tų bendruomenių programai įgyvendinti. Šiandien jūsų frakcijoje turbūt jau pristatėte kitų metų projektą, galbūt kalbėjote apie tai?

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Aš manau, vien tai, kad aš šiandien stoviu čia, prieš jus, jau yra aiškus atsakymas, kad tikrai yra politinė valia ir mes matome čia tikslą, prasmę ir reikšmę.

PIRMININKĖ. R. Motuzas.

R. MOTUZAS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama Modesta, aš irgi dėkoju už iniciatyvą paskelbti šiuos metus. Tai aktualu ne tik kaimiškiems rajonams, mano Vilniaus apygarda taip pat, kaip jūs žinote, pateikė pasiūlymą paskelbti šiuos metus. Mano klausimas. Prieš skelbiant metus, rengdama šį Seimo nutarimą, ar jūs bendravote su Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga? Kaip numatote juos įtraukti, rengiant programą ir vykdant visą 2027 metų programą? Manau, kad labai svarbus tas įtraukimas ir aiškinamasis, šviečiamasis darbas. Ačiū.

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Vienareikšmiškai – taip. Iš tiesų ši iniciatyva kilo Mykolo Romerio universitete apdovanojant Lietuvos bendruomenes, įgyvendinančias gražiausias Lietuvos iniciatyvas. Tuo metu dalyvavo ir Lietuvos bendruomenių sąjungos pirmininkė, kuri lygiai taip pat su bendruomeniečiais neša tą vėliavą ir tikisi mūsų palaikymo. Vienareikšmiškai, aš net neabejoju, kad ne vienas, o keli atstovai bus darbo grupėje, kuri bus prie Vyriausybės sudaryta, ir padės ne tik įgyvendinti, bet ir generuoti idėjas. Lygiai taip pat manau, kad mes galėtume, kadangi yra Seimo pilietiškumo ir bendruomeniškumo grupė, padaryti atskirus susitikimus, būtent giliau išsigildinti tą žinią, kokią norime ištransliuoti 2027 metais.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiama pranešėja, jūs atsakėte į visus klausimus. Yra užsirašiusių kolegų pasisakyti dėl motyvų. Motyvai už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Lietuvos bendruomenės, bendruomeninės organizacijos yra mūsų valstybės pilietiškumo pamatas, todėl šie metai yra labai reikalingi paskatinti, dar labiau įkvėpti bendruomenėms, joms pagerbti. 2027 metais, kai bus Lietuvos pirmininkavimas Europos Sąjungai, manau, visi tie, kurie atvyks, užsienio delegacijos, tikrai galės irgi pamatyti, kokios yra stiprios ir kūrybingos mūsų bendruomenės. Tai manau, kad reikia balsuoti už, ir kviečiu kitus kolegas taip pasielgti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Taip, kolegos, balsuosime dėl šio projekto balsuoti nustatytu laiku.

Noriu jus trumpai informuoti, kad Sekretoriatas domisi dėl tos vėliavos, kaip ten atrodo tame ekrane. Kai gausime informaciją, ar ten tikrai yra kokia nors problema, ją pataisyti, mes būtinai jus informuosime.

14.31 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-720 (pateikimas)

Dabar kitas mūsų darbotvarkės klausimas yra Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-720. Pranešėja – I. Kižienė. Prašau. Pateikimo stadija.

I. KIŽIENĖ (LSDPF). Labai ačiū. Laba diena. Pristatau įstatymo projektą, kuriuo siekiame patikslinti ir aiškiau suregulmentuoti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 22 straipsnio 8 dalį, reglamentuojančią teisę vairuoti A kategorijos transporto priemonės.

Asmenys, turintys B, C ar D kategorijų vairuotojo pažymėjimus, jau yra įgiję reikalingas teorines žinias. Dėl šios priežasties reikalavimas šiems vairuotojams dar kartą laikyti teorijos egzaminą, norint įgyti A kategoriją, atrodo perteklinis. Todėl šio įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad pakaktų vien praktinio egzamino, kurio metu būtų patikrinami būtent A kategorijai svarbiausi gebėjimai – motociklo valdymas, manevravimas ir saugus važiavimas. Tokiu pakeitimu būtų užtikrintas teisinio reguliavimo nuoseklumas ir aiškumas, sumažinta administracinė našta tiek vairuotojams, tiek valstybės institucijoms, o egzaminavimo procesas taptų labiau orientuotas į realius vairavimo gebėjimus ir eismo saugumo užtikrinimą.

Prašyčiau palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiama pranešėja, jūsų nori paklausti A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Turiu paprastą tokį klausimą. Vis dėlto ar nereikėtų papildyti šitos nuostatos, kad, pavyzdžiui, nereikia laikyti teorijos egzamino, jeigu per paskutinius kalendorinius metus nepadarė nusižengimų? Aš turiu galvoje, negavo tenai baudų dėl administracinio pažeidimo kokio nors, dėl greičio viršijimo ir panašiai. Ne visiems, nes mes žinome, koks skaičius yra pažeidimų, kai iš vienos transporto priemonės į kitą persėda ir panašiai. Tai šiuo atveju tokia išlyga vienintelė, aš nematau, kad labai apribojanti.

I. KIZIENĖ (LSDPF). Aš norėčiau pasitiksinti, jūs turite omenyje, kad būtų tikrai praktinis vairavimas tiems, kurie nepadarė nusižengimų, o visiems kitiems išliktų ir teorija? (*Balsas salėje*) Na, vertas diskusijų klausimas. Manau, kai atsiguls į komitetą, pabandysime padiskutuoti, bet dabar teikimas yra visiems vairuotojams, turintiems B, C ar D kategorijas.

PIRMININKĖ. Klausia R. Sinkevičius.

I. KIZIENĖ (LSDPF). Projekto rengėjas.

PIRMININKĖ. Taip, tai R. Sinkevičius ne klausia, o nori pasisakyti dėl motyvų už. Labai ačiū, gerbiama pranešėja.

I. KIZIENĖ (LSDPF). Ačiū.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kadangi nėra kalbančių prieš, tai gal kaip vienas iš bendraautorių tiesiog jau nekartosiu tų motyvų, kuriuos gerbiama Indrė išdėstė. Aš esu už.

PIRMININKĖ. Tuomet, kolegos, kadangi nėra niekas užsirašęs kalbėti dėl motyvų prieš, balsavimas dėl šio projekto po pateikimo bus numatytu balsavimo laiku.

14.35 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13¹, 14, 14¹, 15¹, 16, 19, 20, 20¹, 20², 22, 22¹, 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39¹, 39³, 39⁴, 39⁵, 39⁶, 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1¹, 39⁷, 48¹, 48², 58¹ straipsniais įstatymo Nr. XV-330 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-719 (pateikimas)

Einame tuomet prie kito darbotvarkės klausimo ir tai yra darbotvarkės 2-5 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6 ir kitų straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 1¹, 39⁷, 48¹, 48², 58¹ straipsniais įstatymo Nr. XV-330 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-719. Pranešėjas – R. Kaunas. Prašau.

R. KAUNAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, šis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 51 straipsnio pakeitimo įstatymas tikslina didesnių kaip 30 kilovatų galios vėjo jėgainių vystytojų prievolės pakartotinai informuoti jėgainių kaimynus. Asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamyba po 2025 m. liepos 14 d., vadovaudamasis Energetikos ministerijos interneto svetainėje paskelbtais pavyzdiniais pranešimais, privalo pakartotinai informuoti žemės sklypų, patenkančių į atstumą aplink planuojamą vėjo elektrinę jos stiebo aukščio ribose arba teritorijoje, kurioje nebus užtikrinta atitiktis visuomenės sveikatos saugos reikalavimams, savininkus, išskyrus žemės sklypų savininkus, su kuriais jau yra sudarytas

susitarimas dėl veiklos žemės sklypuose iki 2025 m. liepos 14 d. Kalbame apie įstatymo įsigaliojimą, įgyvendinimą ir taikymą – tikrai pakartotinio informavimo procesą, jį tiksliname.

PIRMININKĖ. Kolega, ačiū. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmas klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas kolega, jūs užčiuopėte problemą, bet problema yra daug didesnė. Kadangi aš gyvenu Akmenėje, ten mes turime jau vėjo jėgainių džiungles, nebe parkus. Anksčiau dėl vėjo jėgainės, pavyzdžiui, papuolant į vieną aukštį arba į du aukščius, į tris aukščius, turėjo gauti savininko sutikimą, po to tie sutikimai buvo panaikinti ir iš žmonių atimtos konstitucinės teisės į savo turtą. Vadinasi, žmogus šalia tos jėgainės savo pastatų statyti nebegali, viskas, jeigu atsirado jėgainė.

Ar jūs nemanote, kad reikėtų ne tik informuoti, bet ir reikėtų sugrąžinti punktą gauti sutikimą? Kai žmogus sutiks arba nesutiks, tik tada bus daroma, nes kitaip informavimas, mes puikiai žiname, nieko nekeičia. Informuos, bet sakys, taip sakant, tau patinka ar nepatinka, tu nori tą daryti... Kaip galvojate, ar nereikėtų to punkto grąžinti, kad gautų sutikimą?

R. KAUNAS (LSDPF). Ačiū, geras klausimas. Šiandien mes aptarinėjame, kad yra nesutikimas reikalingas pateikti raštu, ką jūs teisingai ir pasakėte, o aš pristatau apie pakartotinį informavimą. Tai visiškai skirtingi klausimai.

Be abejo, praeitoje sesijoje mes diskutavome tą klausimą, ką jūs sakote, ar reikia palikti sutikimą ir nesutikimą, ir Seimo buvo apsispręsta palikti tikrai nesutikimą. Jūs, be abejo, turite teisę inicijuoti tą klausimą, kaip sakyti, svarstyti vėl. Bet mano pristatymas yra visiškai kita tema.

PIRMININKĖ. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš čia. Nematote. (*Balsai salėje*) Noriu paklausti jūsų, kam yra reikalingos tokios pataisos, kas būtent pastūmėjo registruoti pataisas ir ar nuo to sprendimo nepablogės nuosavybės teisė žemės sklypus valdančių asmenų padėtis? Sakykime, jie galbūt bus apriboti dėl tam tikrų sprendimų priėmimo ir taip toliau. Ar galite pakomentuoti?

R. KAUNAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Pastūmėjo, sakykime taip, Energetikos ministerijos padarytos ankstesnės klaidos. Praeitoje sesijoje mes, taip, skubos tvarka ieškojome sprendimo, kaip atliepti vystytojų, kurie jau pradėję procesą, vadinasi, ir apklausė gyventojus, ir pradėjo dokumentaciją, ir pradėjo vystytojus... kaip atliepti jų teisėtus reikalavimus ir lūkesčius, kad investicijos nesustos vien todėl, kad mes keičiame tam tikras tvarkas. Praeitoje sesijoje mes apie tai ilgai diskutavome. Buvo priimti tokie sprendimai, kokie priimti. Visgi, kalbėdamiesi ir su Energetikos ministerija, matome, kad jie nėra tikslūs, todėl iniciatyva šiuo atveju yra patikslinti patį pakartotinio informavimo procesą.

Dabar atsakau į jūsų antrą klausimo dalį, ar nepasikeis gyventojų sąlygos ir taip toliau. Dėl šio mano siūlymo gyventojų sąlygos nepasikeis, kadangi mes neliečiame punkto, kuris numato, kad vėjo malūnas, tas vėjo parkas, negali būti statomas arčiau negu keturi stiebai iki mokyklos statinio. Ten yra išvardinta viskas, šis punktas nesikeičia.

Lygiai taip pat naujiems vystytojams kaip tik netgi sugriežtėja prievolė ir taisyklės, kaip konkrečiai jie turi informuoti gyventojus, kaip konkrečiai jie turi gauti tą neigiamą atsakymą. Dabar, šiuo metu, anksčiau būdavo laisva forma, dabar Energetikos ministerija nustatė labai aiškią formą, kuri labai aiškiai atsako į gyventojams kylančius klausimus. Vadinasi, vystytojas yra išspraudžiamas į rėmus.

Taigi atstumų šiuo atveju mes nemažiname. Nauji vystytojai turi netgi griežtesnes sąlygas įvykdyti, atliepdami gyventojų lūkesčius. Ir mano siūlymas yra tikrai dėl tų procesų, kurie jau yra pradėti, ir tikrai dėl tos dalies.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas Robertai, labai suprantama pataisa. Aš pats priėmimo stadijoje tada bandžiau ištaisyti, nes Energetikos ministerija buvo padariusi klaidą. Matau daug abejojančių balsų, man tada nepavyko sukonkretinti tos tezės. Bet dar kartą aiškiau paaiškinkite. Taigi čia esmė yra ta, kad jau yra informuota ir sutikimai gauti, su visais žemės sklypų savininkais sudarytos sutikimų sutartys. Bet čia kalbama apie pakartotinį informavimą. Tai nura-minkite dar kartą paprastais žodžiais, kad tam, kad vėjo jėgainės vystytojas pradėtų vystymą, jis

jau turi sutartis su visais žemės sklypais dėl to, dėl teritorijos ir sutikimo, kad tai bus vystymas. Bet dėl pakartotinio viešinimo čia yra tikrai išbraukiama šita.

R. KAUNAS (LSDPF). Taip, būtent, kad tie vystytojai, kurie įstatymo numatyta tvarka įregistravo visus reikiamus gyventojų sutikimus arba nesutikimus, kitaip sakant, turi leidimus, jiems nieko daryti papildomai nereikia. Šioje tvarkoje apie tai labai aiškiai pasakoma, netgi datomis, nuo kada iki kada. Tie, kurie procesą yra pradėję, bet negavę visų gyventojų atsakymų, privalo pakartotinai kreiptis, jau vadovaudamiesi nauja kreipimosi forma. Jeigu vystytojas turi atsakymą, tai to gyventojų antrą kartą klausiti nereikia. Bet yra tokių... Čia, kad neatsirastų tokių neapibrėžtumų. Aš neatsakiau nieko ir vystytojas tai gali traktuoti kaip teigiamą atsakymą. Tai čia dabar mes tiksliname ir sakome, kad vieno stiebo atstumu visus gyventojus, kurie nėra pateikę sutikimo, privaloma pakartotinai apklausti.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, ar ten daug žmogui duoda tas pakartotinis informavimas? Gavęs tą pakartotą informaciją, ką jis gali padaryti? Ar vis dėlto čia nereiktų rasti laiko prisėsti ir pasižiūrėti, ar iki galo yra išspręstas klausimas dėl pažeistų žmonių interesų, kai ir pakankamai dideliu atstumu turinčių sklypus gyventojų dėl atsirandancios vėjo jėgainės nuvertėja žemės sklypas, nuvertėja nekilnojamas turtas? Ar šiandien teisiškai tie momentai yra tvarkingai išspręsti?

R. KAUNAS (LSDPF). Gerbiamas Jurgi, jūsų klausimas vėlgi yra gerokai platesnis, negu mano teikiamas siūlymas. Praeitoje sesijoje mes būtent ir turėjome Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kontekste tokias diskusijas, kurias jūs šiandien keliate. Ir Seimas apsisprendė, kad visi lūkesčiai su tam tikromis taisyklėmis yra atliepiami. Ir pakartotinio informavimo tikslas yra būtent užtikrinti, kad gyventojas galėtų pateikti neigiamą atsakymą, jeigu jisai tikrai to nenori. Nes iki tol galiojanti tvarka kaip ir tokia: nieko neatsakiau, tai kas tada įvyko? Ar aš sutinku, ar nesutinku?

Plius antras momentas yra, ministerija pakeitė informavimo formą. Vadinasi, jinai tapo nebe laisva ir, žinote, prirašo 10 lapų ir gyventojai nesupranta, neskaito ir nekreipia dėmesio kai kuriais atvejais. Forma yra sukonkretinta, vystytojai nebegali manipuliuoti ir gyventojai paprasčiau galės priimti tą sprendimą. O pakartotinis informavimas būtent tiems, kurie pradėjo procesą vystyti, yra reikalingas, kad nebekvestionuotume jų teisėtumo šiuo atveju.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mockus.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, diskusinis klausimas. To paties straipsnio 10 punkte kalbama apie keturių stiebų taisyklę ir minima, kad keturių stiebų atstumu vėjo jėgainės negali būti įrengiamos arčiau gyvenamųjų pastatų. Taip pat to paties straipsnio 12 punkte minima, kad galėtų būti taikoma išimtis, jeigu yra rašytinis pritarimas. Yra paminėta, kad turi atitikti visuomenės sveikatos saugos reikalavimų užtikrinimus. Kaip manote, ar nereikėtų informavimo išplėsti į keturių stiebų atstumą, kadangi susidaro nuomonė, kad tai yra poveikio zona? Ačiū.

R. KAUNAS (LSDPF). Geras klausimas. Ir čia, manau, komitete būtų galima apie tai tikrai diskutuoti, ar užtenka vieno metro, vieno stiebo, ar reikėtų didesnio. Tik vėlgi pažymiu, kad naujiems vystytojams ta keturių stiebų prievolė iki pastatų ir būtent informavimo visa ta zona niekaip nesikeičia. Mes šnekame tikrai apie vystytojus, kurie jau yra pradėję procesą ir yra savotiškai įstatymo kaitos įkaitai. Tačiau komitete tikrai tokia diskusija gali būti, galbūt galima ir ką nors praplėsti. Ir čia jau yra komiteto apsisprendimo klausimas. Galima turbūt ir diskusija su Vyriausybe, galima galbūt ir Vyriausybės nuomonės paklausti šiuo klausimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas, atsakėte į visus klausimus.

Dabar motyvai už – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų geriau negu nieko. Informavimas reikalingas galbūt ir antrą kartą, bet problemos tai vis tiek nesprendžia. Vieną dalyką, ką reikia, tai reikia sugrąžinti taip, kaip buvo anksčiau: turi gauti žemės sklypo savininko sutikimą. O sutikimas ką reiškia? Tada vystytojas turi pas jį ateiti, jam išmokėti kompensaciją už konstitucinių teisių suvaržymą jo sklype,

nes jis nebegali statyti įvairių statinių savo sklype, ir tada, gavęs jis tą kompensaciją, duoda sutikimą vystytojams. Pavyzdžiui, Akmenės rajone buvo pastatytas „Enefit'o“ parkas, 17 vėjo jėgainių, gavus visų žmonių sutikimus. O po to prasidėjo džiunglės, kai sutikimų nebereikėjo, užtek-davo tik informuoti. Po mėnesio žmogus, kaip sakant, ar gavo tą informaciją, ar negavo, nespėjo per mėnesį atsakyti, ir jo teisės po mėnesio automatiškai būdavo atimtos ir jis statyti nebegali. Tai, kaip sakant, vis dėlto jį reikėtų grąžinti ir padaryti susitikimą. Bet, aišku, geriau negu nieko.

PIRMININKĖ. Kolegos, balsuosime nustatytu laiku.

14.48 val.

Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 papildymo 14⁸ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-541 (pateikimas)

O dabar grįžtame į darbotvarę: 2-6 klausimas, tai yra projektas Nr. XVP-775, kriminalinė žvalgyba. Atsiprašau, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 papildymo 14⁸ straipsniu įstatymo projek-tas Nr. XVP-541. Pranešėjas – K. Neimantas. Prašau, Karoli Neimantai, į tribūną.

K. NEIMANTAS (NAF). Sveiki, kolegos. Tai stengsiuosi kažkaip tilpti į duotą laiką ir manau, kad išklausęs įdėmiai į daugumą jūsų klausimų atsakysiu.

Pristatydami šitą produktą, projektą, šiandieninėje maisto pasiūlos rinkoje galime rasti įvai-rių maisto produktų ir gėrimų, kurie pasižymi skirtingomis maistinėmis savybėmis, tačiau nega-lime nematyti didėjančio nesveiko ir žalingo maisto vartojimo. Maisto produktai, turintys daug cukraus, druskos, riebalų, konservantų, tiesiogiai daro įtaką žmonių sveikatai, psichologinei būk-lei bei savijautai. Europos Sąjungos institucijos aktyviai pasisako už švietėjišką visuomenės infor-mavimą apie sveikos gyvensenos įpročius, maistinių medžiagų naudą ir reikalingumą bei žalą, kurią daro nesveikas greitas maistas.

Apsaugodamos visuomenę nuo per didelio nesveiko maisto vartojimo, Europos Sąjungos ša-lys nustato ribojimus ne tik atskiroms prekių rūšims, bet ir riboja nesveiko greitojo maisto reklamą, kuri, kaip įrodyta, daro poveikį žmonių pasirinkimams ir skatina didesnę nesveiko maisto vartoji-mą, dėl to daugėja sveikatos problemų, nėra nutukimo kontrolės, sparčiau vystosi lėtinės ligos.

Pasaulio sveikatos organizacija 2010 metais priėmė rezoliuciją „Dėl maisto ir nealkoholinių gėrimų rinkodaros vaikų atžvilgiu“ ir kartu patvirtino rekomendacijas dėl tokios rinkodaros po-veikio vaikams sumažinimo. Remiantis šia rezoliucija, prie nesveiko maisto priskiriamas turintis didelį kiekį sočiųjų riebalų, riebalų rūgščių, transriebalų, druskos ir cukraus.

PSO duomenimis, tokie maisto produktai yra didžiausią riziką žmonių sveikatai keliantis maistas, siejamas su širdies ir kraujagyslių ligomis, II tipo diabetu bei nutukimu. Sveikatos ap-saugos ministerija informuoja, kad, mokslinių tyrimų duomenimis, sveikatai nepalanki mityba daro įtaką lėtinių neinfekcinių ligų, ypač širdies ir kraujagyslių sistemos, bei onkologinių ligų, sudarančių didžiausią Lietuvos gyventojų mirtingumo dalį, atsiradimui. Įrodyta, kad gausus so-čiųjų riebalų rūgščių vartojimas gali būti vienas iš širdies ir kraujagyslių sistemos ligų rizikos vei-ksnių, o mityba, atitinkanti rekomenduojamas paros maisto medžiagų ir energijos normas, kaip ir palankių sveikatai maisto produktų vartojimas, gali padėti išvengti su mityba susijusių lėtinių neinfekcinių ligų.

Taip pat atliktų tyrimų duomenys rodo, kad pastaraisiais dešimtmečiais vis didesne visuo-menės sveikatos problema tampa nutukimas. Susirūpinimas dėl neigiamo poveikio sveikatai, ku-rį sukelia greitojo nesveiko maisto gausus vartojimas, ypač nutukimas, įtaka psichologinei sveika-tai, lėtinėms ligoms, fiziniam aktyvumui, skatina imtis įvairių teisėkūros veiksmų, kad pažabotu-me greitojo maisto vartojimą ribodami reklamą.

Šiuo tikslu rengiamas įstatymo projektas dėl nesveiko greitojo maisto reklamos ribojimo nuo 7 valandos ryto iki 21 valandos vakaro. Siekiama, kad nesveiko maisto ribojimas apimtų reklamą plačiąja prasme – tiek televizijoje, tiek žiniasklaidoje, tiek informaciniuose stenduose, tiek sociali-nėje erdvėje.

Įtvirtinę nesveiko maisto reklamos ribojimą, prisidėsime prie sveikesnės visuomenės kūrimo, atsakingesnio maisto pasirinkimo bei teisingų gyvenimiškų įgūdžių formavimo. Moksliniai tyrimai atskleidžia, jog 14 % vyresnių klasių mokinių ir vos 7 % suaugusių jaunų žmonių laikosi sveikatos mitybos rekomendacijų.

Tyrimai apie Lietuvos situaciją. SAM nurodo, kad nuolat atlieka gyventojų mitybos tyrimus, stebėseną. Daugelio metų tyrimų duomenys rodo, kad daugumos suaugusių Lietuvos gyventojų mityba nesubalansuota ir nepalanki sveikatai. Maisto racione toliau vyrauja riebalų perteklius, riebalinės kilmės kalorijos sudaro daugiau negu 42 % viso jų suvalgomo raciono, kai nurodoma norma yra tarp 25 % ir 35 %. Matomas paprastųjų angliavandenių, tai yra cukraus, perteklius.

Kita problema – nutukimas, per didelė kūno masė. Atsvorį ir nutukimą Lietuvoje turi daugiau negu 50 % Lietuvos gyventojų, tai yra vienas didžiausių rodiklių visoje Europos Sąjungoje. Lyginant situaciją su kitomis Europos Sąjungos šalimis matyti, kad Lietuvos gyventojų mirtingumas nuo išeminės širdies ligos yra didžiausias Europoje, jis daugiau nei keturis kartus aukštesnis už Europos Sąjungos vidurkį.

Bendras mirtingumas nuo kraujotakos ligų daugiau nei du kartus didesnis už Europos Sąjungos vidurkį (Eurostato duomenys). Dėl gausaus sočiųjų riebalų, transriebalų ir cukraus vartojimo Lietuvoje sparčiai auga sergamumas II tipo cukriniu diabetu, kurio dažniausios pasekmės – galūnių kraujotakos nepakankamumas, vedantis prie amputacijų.

Skaičiuojama, kad tik šioms sveikatos problemoms atskirai Lietuvos valstybė po dešimties metų turės skirti ne mažiau kaip 1 mlrd. eurų, ir tikrai kad suvaldytų, o ne sumažintų problemą. Pavyzdys: 2024 metais Jungtinės Amerikos Valstijos skyrė daugiau negu 19 mlrd. dolerių vien šių problemų valdymui, bet ne esminiam sprendimui. Patikslinu: jie skiria daugiau negu visas Lietuvos biudžetas. Dėl visų šių išvardintų priežasčių būtina imtis teisėkūros pokyčių ir gerinti situaciją Lietuvoje, ribojant nesveiko greitojo maisto produktų vartojimą.

Kalbant apie sėkmingą praktiką, būtina paminėti Jungtinę Karalystę, kurioje siekia įstatymiškai reglamentuoti nesveiko maisto reklamos ribojimo laikotarpį nuo 5 val. 30 min. iki 21 valandos. Ribojimas jau yra priimtas ir įsigaliojo šių metų spalį, ir ribojimai prasideda nuo 2026 m. sausio 1 d. Jungtinė Karalystė taip pat įstatymiškai detalizuoja, kas yra ir kaip skirstomas mažiau sveikas maistas ir gėrimai. Reklamos reglamente 2024 metais įtvirtintos 13 kategorijų, kurios priskiriamos prie nesveiko maisto ir gėrimų. Kad maistas ir gėrimai būtų pripažinti mažiau sveikais, jie turi ne tik patekti į vieną iš 13 pabrėžtų kategorijų, bet ir turėti mažiau cukraus, druskos ir riebalų. Jungtinės Karalystės sveikatos departamentas yra priėmęs maistinių medžiagų profiliavimo gaires ir pagal jas vertina maisto kokybę bei maistingumą.

Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymas numato, kad neigiamą poveikį nepilnamečiams darančiai informacijai priskirta viešoji informacija, kuria skatinami blogi mitybos, higienos ir pasyvumo įpročiai, neigiamą poveikį nepilnamečiams darančios informacijos skleidimas draudžiamas arba ribojamas. Tokios informacijos prieinamumas nepilnamečiams turi būti užtikrintas techninėmis priemonėmis, išankstiniu informavimu apie neigiamą viešosios informacijos pobūdį, prekių apipavidalinimu ar išdėstymu, filmavimo priemonių diegimu viešajame kompiuterių tinkle. Neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi darančios viešosios informacijos ribojimai taikomi visai viešajai informacijai, įskaitant reklamą, komercinius audiovizualinius pranešimus, anonsus, prekių ženklus, naudotojų sukurtus vaizdo įrašus, viešus renginius. Reklama, komerciniai audiovizualiniai pranešimai neturi tiesiogiai skatinti nepilnamečių pirkti ar rinktis prekę (ar paslaugą), naudojantis nepilnamečių patyrimu ir patiklumu.

Nesveiko maisto reklamos ribojimo verslas bus įpareigotas peržiūrėti teikiamų ir reklamuojamų produktų sudėtis, performuoti savo reklamas, rinkai siūlyti sveikesnes alternatyvas. Nebegalėdamas reklamuoti nesveiko maisto produktų laikotarpiu nuo 7 iki 21 valandos, verslas turės peržiūrėti savo marketingo strategijas ir pritaikyti jas taip, kad reklamos atitiktų naujus reikalavimus, o vartotojui sąmoningai formuotųsi noras, supratimas rinktis sveikesnius ir palankesnius, mažiau žalingus produktus. Taip verslas prisidės prie sveikos gyvensenos skatinimo, palankių produktų pasirinkimo ir ilgaamžės visuomenės.

Vienas iš klausimų, kurio jūs paklausite: kas yra nesveikas maistas? Tokio apibrėžimo mes Lietuvoje neturime. Nemažai pavyzdžių aš jums įvardinau tiek iš Pasaulio sveikatos organizacijos, tiek iš Sveikatos ministerijos ir kitų rekomendacijų. Galima pasinaudoti Jungtinės Karalystės praktika, yra praktika Švedijoje, Estijoje, Airijoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse. Aš negaliu nurodyti, kas tai yra nesveikas ir greitas maistas, kadangi tai būtų vieno mano subjektyvi nuomonė, o šitam įstatymui ir valstybei pradėti reikia objektyvios nuomonės, kurią ir turėtų priimti specialistai darbo grupėje, ką ir pavestume būtent Sveikatos apsaugos ministerijai.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūsų nori paklausti daug kolegų. D. Ulbinaitė. Pašau.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū už galimybę paklausti. Mielas kolega, iš tikrųjų, jūs registruote šitas pataisas nesiderinę nei su žiniasklaida, nei su kitomis suinteresuotomis pusėmis. Aš noriu paklausti, ar jūs galite pateikti poveikio vertinimą, pavyzdžiui, poveikio mūsų žiniasklaidai vertinimą, nes nesveikos mitybos problemą galime spręsti gal ir švietimu? O štai čia ar jūs galite pasakyti, kiek pajamų neteks šalies žiniasklaida? Mes gyvename informacinio karo sąlygomis ir kalbame visi apie žiniasklaidos stiprinimą. Jūsų gi pasiūlymas silpnina žiniasklaidą, ir gerokai silpnina žiniasklaidą. Tai kokį poveikį visa tai turės mūsų demokratijai, mūsų žiniasklaidai? Ir ar jūs iš viso kalbėjotės bent su viena žiniasklaidos asociacija, ar atlikote tą poveikio vertinimą? Tai gal galite pasakyti?

K. NEIMANTAS (NAF). Taip, galiu atsakyti faktiškai viską. Dėl projekto pasiūlymo ir jo vertinimo nereikia konsultuotis su žiniasklaida. Pirmas dalykas.

Antras dalykas. Mes kalbame ne apie visas žiniasklaidos priemones, kas tai yra informavimo priemonės, mes kalbame konkrečiai apie reklamą. Mes puikiai suprantame, iš ko gyvena reklama: ji reklamuoja pelno siekiančias organizacijas, kurių tikslas yra skatinti pardavimus. Pirmas dalykas. Tai nėra VŠĮ ir tai nėra, sakykime, kokią nors gerą, teigiamą žinutę skleidžiantis aparatas.

Kitas dalykas. Ši problema analogiškai yra greta tabako, alkoholio ir azartinių lošimų, kurie daro didžiulę įtaką mūsų šalies gyventojams, ir ne tik, visame pasaulyje. Mes turime labai gerą praktiką: mes galime pasižiūrėti visus priimtus įstatymus tiek dėl tabako, tiek dėl alkoholio, tiek dėl lošimų.

Kokią įtaką tai turėjo reklamai? Kiek pinigų Lietuva nesurinko į savo biudžetą? Jeigu kalbame apie pinigus, ką valstybė surinks ar nesurinks, tai reklamos įmonių sunešami mokesčiai į biudžetą kiekvienais metais auga, tą statistiką galite pasižiūrėti.

Šiuo projektu nėra uždraudžiama ar ribojama reklama, jos plotai ir jos kiekis. Verslas juos įrengia kiekvieną dieną ir reklamų plotų Lietuvoje kiekvienais metais daugėja ir daugėja daug kartų. Dar nelabai mačiau, ypač Vilniaus mieste, kad turėtume kur nors laisvą reklamą, autobusų stoteles ir panašiai.

PIRMININKĖ. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Mano labai toks paprastas praktinis klausimas. Kaip jūs įsivaizduojate, kaip verslininkai turėtų įgyvendinti šio įstatymo nuostatas, pavyzdžiui, Palangoje, Druskininkuose, kituose kurortuose? Ar reklama jūsų nurodytu draudžiamu laiku būtų uždengiama, nukabinama, ar kaip čia viskas vyktų? Gal galite paaiškinti? Ačiū.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū už klausimą. Reklamos yra įvairios. Jeigu mes pažiūrėsime televiziją, tai televizija, sakykime, labai reglamentuota dėl laiko ir technologijų: kada eis, kiekiai, kiek paleisti. Analogiškai internetas. Dėl ko jūs klausiate, tai mes iš esmės kalbame apie lauko reklamą. Šiame įstatyme ir yra numatyta sąlyga, kad gamintojas, pardavėjas gali reklamuoti savo produktą taip, kaip yra šiandien, savo prekybos vietoje, ant pastato ir 100 metrų aplink pardavimo vietą. Jeigu mes žiūrėsime į Palangą kaip pavyzdį, tai šitas ribojimas labai labai menkai paveiks šį miestą, nes jis yra tikriausiai kiekviename kampe apiburtas kokio nors vieno ar kito maisto pardavėjo. Bet žiūrint plačiąja esme, jeigu nesikoncentruosime į tam tikrą mažą miestelį, kurortinį miestelį, tai iš esmės lauko reklamos jau skaitmenizuojamos. Mes vis daugiau matome, kad tai yra nebe spauda, o yra ekranai, interaktyvūs ekranai. Taip pat mes matome spaudą, kuri mechanškai sukasi. Tai taip pat galima kontroliuoti. Ta spauda, kuri yra tiesiog spausdinama, klijuoja-

ma, taip, ji iš esmės praras galimybę tose vietose, kas parduoda nesveiką maistą, reklamuotis šiuose plotuose.

Dalyvaudami rinkimuose, visi jūs, tikriausiai didžioji dauguma, pirkote reklamą interaktyviuose ekranuose. Jūs gavote puikią planogramą, kiek kartų per valandą rodys, nuo kada iki kada rodys, kiek sekundžių jūsų reklama eis. Jūs tikrai važiavote tikrinti, ar jūsų reklama ekrane yra paleista. Visa tai yra labai lengvai suvaldoma reklamomis, mes negyvename Viduramžiais, sakyme, verslas yra įgalus visus šiuos dalykus labai nesunkiai išspręsti.

PIRMININKĖ. B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Man atrodo, informavimas yra geras dalykas, bet dažnai užsiima nuomonės formavimu. Man atrodo, kaip jūs galvojate, ar šiuo atveju reiktų sureguliuoti?

Antras dalykas. Projektas įdomus ir, sakyčiau, perspektyvus, bet jūs pats pasakėte, kad nėra nesveiko maisto apibrėžimo. Jeigu mes kalbame apie nesveiką maistą, tai reiktų konkrečiai apibrėžti, kad gamintojai žinotų, ar jie gamina sveiką maistą, ar nesveiką. Pavyzdžiui, Lietuvoje 90 % pašaruose naudojama genetiškai modifikuotos sojos, kurioje yra likutinio glifosato. Tai yra nuodas, kuris sukelia vėžį. Faktiškai mes daugiausia valgome mėsos produktus ir jų gaminius su glifosato likučiais. Ar čia sveikas maistas, ar nesveikas, šitie dalykai, man atrodo, labai svarbu.

PIRMININKĖ. Kolega, klausimas.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Reikia apibrėžti sąvokas. Greitasis maistas gali būti ir sveikas maistas.

K. NEIMANTAS (NAF). Visiškai sutinku. Ne faktas, kad greitasis maistas yra nesveikas maistas. Tai būtent ir yra šito projekto esmė – apibrėžimas, kas tai yra nesveikas maistas ir kokios tai yra sudedamosios dalys, kiekis 100 gramų ar apskritai gaunama ar negaunama energinė vertė. Viską, ką jūs pasakėte, jūs esate visiškai teisus ir aš nelabai galėčiau su tuo ginčytis. Tiesiog aš pasikartosiu, kad aš negaliu vadovautis, kad ir kiek aš žinių turiu per savo gyvenimą apie maistą, savo subjektyvios nuomonės nustatyti Lietuvai, kas tai būtų nesveikas maistas. Tai dėl to mes ir įpareigojame Vyriausybę, ministeriją, kad ji su atitinkamais specialistais priimtų priėmimo, kas tai yra. Praktika yra jau pasaulyje, mes nesame pirmi, kurie tą daro, ir tuos apibrėžimus jau yra priėmusios valstybės. Tai nereikia galbūt net ieškoti, išradinėti naujo dviračio, o pasiimti esamą praktiką.

PIRMININKĖ. D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas pranešėjau, skaitydamas jūsų projektą matau, kad jūs siūlote riboti reklamą, tiksliau, drausti ją nuo 7 iki 21 valandos, ir ten, aišku, kalbate apie atstumus. Bet klausimas, kodėl pasirinktas tas laiko intervalas? Jeigu jau ribojama, tai kodėl yra tada neribojama apskritai? Ar nesveikas maistas 22 valandą tampa sveikas (čia pajuokaujant)?

Kitas irgi rimtas klausimas yra. Girdėjome, prieš porą savaitių buvo registruotas „Nemuno dešros“ prekės ženklas. Kaip žinome, rūkytas maistas ne visada yra traktuojamas kaip sveikas maistas. Ar tas būtent reklamos draudimas apimtų vis dėlto, jūsų manymu, ir šito prekės ženklo, jeigu jis kada būtų įgyvendinamas, įgyvendinimą, na, reklamavimo normavimą?

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū. Nuo kurios pusės čia pradėkime? Aš nesu informuotas, kokia bus „Nemuno dešra“, ar tai bus rūkyta, ar ne, tai visų pirma. Jūs, matyt, geriau esate informuotas jau apie šitą produktą. Tai nepriklausys nuo pavadinimo, nuo produkto – tai priklausys nuo sudėties, būtent kas tai yra nesveikas maistas ir kokius parametrus jis atitiks ar neatitiks. Jeigu galite, pirmo pradžią dar pakartokite, koks buvo...

PIRMININKĖ. Nereik... (Balsas salėje)

K. NEIMANTAS (NAF). Laiko intervalas. Tai visų pirma buvo žiūrėjimas Jungtinės Karalystės atvejis, kodėl jie tai daro ir kaip tai daro. Laikas iš esmės yra labiausiai rišamas prie mažamečių vaikų, mokyklinio amžiaus vaikų, kurie eina, važiuoja, grįžta į mokyklą, iš mokyklos, valgo pertaukų metu, kad jiems nebūtų sukuriama pasąmoninis veiksmas pirkti vienokius ar kitokius nesveikus produktus.

Ir labai trumpai. Estija padarė praeitais metais tyrimą, Tartu universitetas kartu su PSO, ir 2023 metais pristatė rezultatus. Tyrė tris televizijas ir būtent mažamečių vaikų žiūrėjimo laiką, tyrė, kiek informacijos buvo pateikta būtent klaidinančios ar skatinančios nesveiką mitybą. Estijos

pavyzdys – 69 % vaikų, žiūrinčių po mokyklos televiziją... 69 % reklamos yra skatinančios ne-sveiką mitybą – cukrų, šokoladą, vaisvandenių ir panašius dalykus.

PIRMININKĖ. Kolega, jūs atsakėte į visus klausimus, visą laiką išnaudojote. Kitiems nebelei-siu užduoti klausimų. Labai atsiprašau. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Dėl motyvų... Per šoninį mikrofoną.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Norėčiau atkreipti dėmesį. Jeigu tai tiesa, kolega gal (nespėjau paklausti) patvirtins. Jo siūlomame įstatyme yra išlyga numatyta maitinimo įstaigoms, bet jeigu tiesą rašo, šeima, susijusi su greitojo maisto restoranų tinklu franšizės pagrindu... Tai išlyga yra sau taikoma ar kaip tai suprasti? Gal atsakykite.

PIRMININKĖ. Čia klausia per šoninį mikrofoną A. Anušauskas. Prašau. (*Balsai salėje*) Nebu-vo paminėta, bet aš suteikiu žodį. Prašau atsakyti.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Tai aš iš tikrųjų šito klau-simo laukiau ir tikėjausi, žinote, yra labai įdomu. Pirmas dalykas, projektas su asmenine komerci-ne veikla nėra niekuo susijęs. Aš iš tikrųjų suprantu, kad čia daugumos esančių žmonių asmeni-nis interesas yra aukščiau valstybinio ir visuomeninio, bet aš esu išimtis – man valstybė, žmonės yra svarbiau negu asmeninis interesas. Šitas projektas tikrai parodo, kad aš nesiekiu asmeninės naudos.

PIRMININKĖ. Motyvai už – R. J. Jankūnas. Prašom. Nėra. Motyvai prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, menu, užpraeitą kadenciją buvo D. Kepenis ir jam valdantieji buvo padovanoję tokį žaisliuką – Sveikos gyvensenos komisiją. Jinai ten dirbo, dirbo visą kadenciją ir suprato, kad gyvenimo nepagerino nei patiems Seimo nariams, tikrai D. Kepe-niui suteikė tribūną. Man atrodo, valdantieji, jūs pagalvokite: priešas yra už sienos ir mes spren-džiame tokius klausimus apie reklamos dalykus, kurie yra nesukontroliuojami. Didžiosios aso-ciacijos kreipiasi raštais į Seimo narius, sako, tai yra ir konkurencijos iškreipimai, neaiškiai trak-tuojamos frazės ir žanrai, kas yra sveikas, nesveikas maistas. Taip, iniciatorius rodo kai kuriuos terminus, kurie yra iš Pasaulio sveikatos organizacijos ar kitų, bet jie nėra mūsų įstatymais apra-šyti. Tad padėkime šitą įstatymą į pakraštį ir rūpinkimės dalykais, kurie iš esmės yra svarbūs šito-je valstybėje. Prašau pagarbos Seimo darbui ir atmeskime šitą projektą.

PIRMININKĖ. Motyvai už – R. J. Jankūnas. Prašom.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkui. Aš pasisakysiu už ne dėl to, kad matyčiau, kad tas pats projektas yra labai geras – iš tikrųjų jisai yra smarkiai tobulintinas. Tačiau man labai patinka pati idėja. Aš drįsiu pasakyti, kad daugiau kaip 50 % maisto prekių parduotuvėse esančio maisto yra netinkamas žmonių sveikatai, energinis šlamštas, galiausiai tai lemia vėžio atvejus, širdies ir kraujagyslių ligas ir panašiai. Šia problema turime labai susirūpinti, mes negalime jos maskuoti kalbėdami, kad priešas už sienų ir panašiai. Manau, kad reikia žymiai platesnių pokyčių, o kon-krečiai šitame įstatyme man labiausiai trūksta, kad nesveiko maisto apibrėžimas privalo būti įsta-tyme, mes negalime sakyti, kad ta ar kita organizacija taip ar kitaip apibrėžė, nes nesusitarsime. Dėkui.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Kolegos, dabar grįšime prie darbotvarkės klausimo, o balsuosime dėl buvusio projekto dėl nesveiko maisto reklamos uždraudimo balsavimo metu.

15.12 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775 (pateikimo tęsinys)

Šiuo metu yra darbotvarkės 1-15 klausimas – Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašom į tribūną.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Balsuosime iš eilės.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, projektas labai paprastas. Siūloma papildyti Kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio 1 dalį. 1 punkte, prie nuorodos į Baudžiamojo ko-

dekso 228 straipsnį, numatyti ne tik 1 dalį, bet ir 2 dalį taip pat. Teikiu projektą, kurį pasirašė visi Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariai.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš suprantu, kad šitas projektas būtų reikalingas, jeigu ne Prezidento veto. Ar jūs nemanote, kad reikėtų iš tikrųjų palaukti ketvirtadienio ir tada ateiti su šituo įstatymo projektu, nes akivaizdu, kad išeina kažkoks prieštaravimas?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, kolege, už gerą klausimą. Aš noriu priminti, kad 228 straipsnio 2 dalis buvo sugriežtinta iki septynerių metų maksimalios laisvės atėmimo bausmės 2011 metais, turint vienintelį tikslą – kad pagal šį straipsnį būtų galima taikyti kriminalinę žvalgybą. Toks buvo jos tikslas. Bet iš tiesų dabar per tą laiką Seime, jau matote, Kriminalinės žvalgybos įstatymo 1 dalyje, 8 straipsnyje, atsirado nuorodų į Baudžiamojo kodekso straipsnius ir nebūtinai pagal sunkius nusikaltimus gali būti taikoma kriminalinė žvalgyba – užtenka nurodyti pačiame Kriminalinės žvalgybos įstatyme. Priešingu atveju mes taip galime surašyti vos ne visą Baudžiamąjį kodeksą ir padaryti sunkiais nusikaltimais... Tikrai nėra kyšininkavimo nusikalstama veika. Atvirkščiai, antra dalis pažymėta, kad nesant kyšininkavimo požymių. Todėl lyginti šią nusikalstamą veiką pagal bausmės dydį su kyšininkavimu tikrai nėra prasmės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (DFVL). Gerbiamas kolega, kadangi jūs jau be 5 minučių Konstitucinio Teismo teisėjas ir tikėtina, kad visi tie įstatymai ir lydimieji teisės aktai, susiję su vadinamosiomis čekių bylomis, gali atsidurti Konstituciniame Teisme, jūsų šis išėjimas į tribūną užkirs kelią dar vienai bylai, kurioje galėsite dalyvauti. Tai ar nemanote, kad šį klausimą galėtų jau teikti kas nors kitas iš komiteto, kad tiesiog ateityje jums darbo krūvis išliktų toks pat, kaip ir kitiems Konstitucinio Teismo teisėjams?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, kolega, kad jūs rūpinatės mano darbo krūviu ir, aišku... Bet žinote, kuo mažesnis krūvis, tuo blogiau sveikatai. Tai manyčiau, kad visiems aktyvumo reikia didesnio, nes priešingai gali labai išaugti atsvoris ir panašiai.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar, kolegos, motyvai už, motyvai prieš. I. Vėgėlė – motyvai už. Užsirašo jisai šiuo metu. Taip, prašau. I. Vėgėlė – motyvai už.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Labai ačiū. Kolegos, tai yra tik pateikimas, tai yra pirmas klausimas, ir jam reikia pritarti.

Antras klausimas yra tas, kad vienareikšmiškai kriminalinė žvalgyba turi būti galima pagal Baudžiamojo kodekso 228 straipsnį ir tą visi suprantame. Tikrai nereikia silpninti mūsų teisėsaugos galimybės atlikti kriminalinę žvalgybą pagal šias veikas.

Ir trečias dalykas. Mano supratimu, kalbėti apie tai, kad reikia kažko palaukti, kai yra tik pateikimo stadija, priešingai, reikia pateikimą padaryti ir matant, koks bus Baudžiamojo kodekso sprendimas... Šiaip šie straipsniai turi eiti kartu, šie įstatymai turi eiti kartu. Tai mes vejamės ir siūlyčiau visiems pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Kolegos, balsavimo langas. Prašau balsuoti dėl šio įstatymo projekto, tai yra įstatymo projekto Nr. XVP-775. Prašau, kolegos, balsuoti.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 84, prieš – 4, susilaikė 11. Po pateikimo projektui pritarta. Per šoninį mikrofoną – J. Olekas. Prašau.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Atliepdamas į kolegos I. Vėgėlės siūlymą, siūlau šiam projektui taikyti skubos tvarką.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime sutarti dėl... ar balsuojame? (*Balsai salėje*) Balsuojame, kolegos, taip? Per šoninį mikrofoną – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, jeigu mes šiandien jau būtume tokioje situacijoje, kad Prezidento veto atmestas, aš sutikčiau, kad yra prasmės skubėti. Bet dabar gal yra neapibrėžtumas, tai palikime gal ateičiai, po svarstymų.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Balsuosime. Prašau, kolegos. Balsuojame dėl skubos. Ar pritariau jai, ar ne.

Balsavo 113: už – 72, prieš – 36, susilaikė 5 Seimo nariai. Skubai yra pritarta.

Komitetai dabar yra siūlomi: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra. Siūloma svarstyti spalio 14 dieną. Ar galima pritarti? Ačiū, pritarta.

15.20 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 208 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-708 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas yra Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 208 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-708. (*Šurmulyš salėje*) Balsuojame, kolegos.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 47, prieš – 22, susilaikė 42. Vadinasi, projektui po pateikimo nėra pritarta.

Balsuojame alternatyviai, ar projektą mes grąžiname tobulinti, ar jį atmetame. Tobulinti – už, o atmesti – prieš (minuso mygtukas).

Balsavo 112: už – 64, prieš – 48. Vadinasi, projektą grąžiname tobulinti.

15.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Vietos bendruomenių metais“ projektas Nr. XVP-458 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, dabar kitas mūsų balsavimas. Projektas, dėl kurio balsuojame, – Seimo nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Vietos bendruomenių metais“ projektas Nr. XVP-458. Prašome balsuoti.

Balsavo 106: už – 99, prieš nėra, susilaikė 7. Projektui pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. (*Šurmulyš salėje*) Ar galime pritarti, kolegos? Taip, matau, pritariame. Labai ačiū.

15.22 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-720 (pateikimo tęsinys)

Kitas balsavimas yra dėl projekto Nr. XVP-720. Prašau.

Balsavo 112: už – 106 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 5. Projektui pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Kolegos, ar galime tam pritarti? Labai ačiū.

15.23 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13¹, 14, 14¹, 15¹, 16, 19, 20, 20¹, 20², 22, 22¹, 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39¹, 39³, 39⁴, 39⁵, 39⁶, 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1¹, 39⁷, 48¹, 48², 58¹ straipsniais įstatymo Nr. XV-330 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-719 (pateikimo tęsinys)

Kitas mūsų klausimas, dėl kurio turime apsispręsti balsuodami, tai yra projektas Nr. XVP-719. Prašom, kolegos, balsuojame. Tai atsinaujinantys ištekliai.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 19. Projektui pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomi – Aplinkos apsaugos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Prašau, per šoninį mikrofoną A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paprašyti Energetikos ir darnios plėtros komisijai šitą klausimą... (*Balsai salėje*) Ką? Bus, bus.

PIRMININKĖ. Kolegos, ir dar per šoninį mikrofoną S. Gentvilas. Labai atsiprašau, nepamačiau, pirmiausia A. Mockus. Prašau.

A. MOCKUS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu paprašyti pakeisti pagrindinį komitetą į Aplinkos apsaugos komitetą.

PIRMININKĖ. Kolegos, matau, iš karto salėje yra įvairių nuomonių, tuomet tikriausiai teks balsuoti alternatyviai. Siūlau: už – Ekonomikos komitetas, o prieš – Aplinkos apsaugos komitetas. Dar kartą pakartuju: už – Ekonomikos komitetas, prieš – Aplinkos apsaugos komitetas.

Balsavo 117 Seimo narių: už, tai yra už Ekonomikos komitetą, – 30, prieš – 87, už Aplinkos apsaugos komitetą. Taigi mes išreiškėme valią, kad pagrindinis komitetas būtų Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas būtų Kaimo reikalų komitetas, Ekonomikos komitetas – taip pat papildomas komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Taip pat siūlome, kad papildomai svarstytų ir Energetikos ir darnios plėtros komisija, taip? Kolegos, ar galime pritarti? Taip, matau, kad galime pritarti. Labai ačiū.

15.26 val.

Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 papildymo 14⁸ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-541 (pateikimo tęsinys)

Kitas mūsų projektas, dėl kurio balsuojame, – Reklamos įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-541. Prašom, kolegos.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 22, prieš – 55, susilaikė 37. Projektui yra nepritarta. Dabar balsuojame alternatyviai, ar grąžiname tobulinti, tai bus už, ar atmetame projektą.

Balsavo 112: už – 42, prieš – 70. Projekto tobulinimui nėra pritarta, projektas atmetas.

15.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-788 (pateikimo tęsinys, svarstymas, priėmimas)

Kolegos, dabar – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-788. Per šoninį mikrofoną – K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Buvo balsavimas dėl reklamos. Prašom įskaityti mano balsą prieš dėl protokolo.

PIRMININKĖ. Pagal protokolą taip ir bus pasielgta. Labai ačiū. Dabar, kaip ir minėjau, yra projektas Nr. XVP-788. Pranešėja yra O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Siūlymas yra pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip: nustatyti Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičių ir prie 4 numeriu pažymėto Biudžeto ir finansų komiteto vietoj 11 įrašyti 12, prie Kaimo reikalų komiteto, 7 numeriu pažymėto, vietoj 8 įrašyti 7, Švietimo ir mokslo komitetas – vietoj 12 įrašyti 11, Teisės ir teisėtvarkos komitetas – vietoj 8 įrašyti 10, Užsienio reikalų komitetas – vietoj 10 įrašyti 11 ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas – vietoj 13 įrašyti 11. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Kolegos, užsirašiusių paklausti nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Taip, labai ačiū.

Tuomet mes einame į svarstymo stadiją. Diskusijoje nėra užsirašiusių kalbėti. Ar galima pritarti po svarstymo? Taip, labai ačiū.

Tada einame į priėmimo stadiją. Yra du straipsniai. Ar jiems galima pritarti, tiems dviem straipsniams? Taip, labai ačiū. Matau, kad pritariame.

O dabar dėl viso. Nėra nė vieno, kas nori užsirašyti kalbėti nei prieš, nei už. Tai balsuojame, kolegos.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 72, prieš – 3, susilaikė 28. Seimo nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

15.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-787 (pateikimo tęsinys, svarstymas, priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo lapkričio 19 dienos nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-787. Pranešėja – O. Leiputė. Prašau, prašau pristatyti.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Siūloma pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip: patvirtinti šios sudėties Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitetą, 9 numeriu įrašyti V. Sinicą.

2 straipsnis. Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip: dėl Kaimo reikalų komiteto, išbraukti T. Prajaros pavardę, pažymėtą 4 numeriu.

3 straipsnis. Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip: pakeisti, tai yra 3 numeriu į Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetą įrašyti V. Grubliausko pavardę bei išbraukti 6 numeriu pažymėtą D. Šakalienės pavardę.

Taip pat 4 straipsnis. Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip: patvirtinti šios sudėties Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, 4 numeriu įrašyti A. Gedvilo pavardę, o 9 numeriu pažymėtą V. Sinicos pavardę išbraukti.

5 straipsnis. Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip: iš Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto sudėties išbraukti 2 numeriu pažymėtą A. Gedvilą ir įrašyti K. Bilių.

6 straipsnis. Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip (tai yra 12 straipsnis): patvirtinti šios sudėties Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komitetą, išbraukti 3 numeriu įrašytą G. Drukteinio pavardę, 9 numeriu įrašytą J. Narkevičiaus pavardę taip pat išbraukti ir įrašyti 10 numeriu R. Tamašunienės pavardę.

7 straipsnis. Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip: patvirtinti šios sudėties Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą, tai yra 4 numeriu įrašyti T. Prajaros pavardę bei 6 numeriu įrašyti D. Šakalienės pavardę.

8 straipsnis. Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip: Užsienio reikalų komitete 4 numeriu įrašyti G. Drukteinio pavardę.

9 straipsnis. Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip: patvirtinti šios sudėties Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, išbraukti 2 numeriu parašytą K. Biliaus pavardę, 4 numeriu – V. Grubliausko pavardę, įrašyti 6 numeriu J. Narkevičiaus pavardę, išbraukti 11 numeriu pažymėtą R. Tamašunienės pavardę.

10 straipsnis: „Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.“

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Jūsų nori paklausti trys kolegos. Pirmiausia S. Kairys. Prašau.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiama pranešėja, ar tikrai manote, kad į Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą reikia traukti kolegą, kuris užsiminė, kad delistinguoti „Igničio“ akcijas galima iš tų lėšų, kurios yra skirtos kaip parama Ukrainai? Mirktelkite, jeigu jus kas nors laiko įkaitais ar verčia atnešti tokius sprendimus į Seimo tribūną ir jeigu jums reikia pagalbos. (*Balsai salėje*)

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Ačiū už užduotą klausimą. Niekas nieko neverčia. Yra toks siūlymas ir sprendimas, dėl to yra įrašoma A. Gedvilo pavardė 4 numeriu.

PIRMININKĖ. Kitas klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Seimo vicepirmininke, aš nuo kovo mėnesio laikiu pateikimo į Biudžeto ir finansų komitetą. Čia V. Sinicą jūs išmetate ir permetate į Biudžeto ir finansų komitetą ne jo valia. Gal suveskime galus, taip sakant. Ar jums jauku žinoti, kad į NSGK jūs įkeiliate A. Gedvilą, kuris vienintelis balsavo prieš sankcijų Rusijai pratęsimą? Ar čia normalu, Rimantai Sinkevičiau, gerbiamas Dainiau Gaižauskai, kad jūs turėsite savo komiteto slaptuose posėdžiuose tokį kolegą, kuris aktyviai pasisako už tai, kad sankcijos Rusijai nacionaliniu mastu nebūtų įvedamos? Gal, Rimantai Sinkevičiau, gerbiamas Dainiau Gaižauskai, atsistokite ir pasakykite, kad jūs norite tokio? (*Balsai salėje*) Aš jus asmeniškai *taginu* šitaip, bet kas nors iš socdemų ir valstiečių prisiimkite, kas už parankių atveda A. Gedvilą pas jus į komitetą. V. Sinica to nenori.

PIRMININKĖ. Kolega, klausiate!

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju už klausimą. Kadangi laiką, skirtą užduoti klausimą man... jūs peradresavote klausimus kitiems kolegoms, tai jie jums ir atsakys, kai ateis tam laikas ir bus pertrauka. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašau. Per šoninį mikrofoną A. Gedvilas. Buvo paminėta jo pavardė. Prašau.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pranešėja, nekreipkite dėmesio, nes nei citatų, nei konkrečių faktų. Kažkokius vėjus kalba, nepriimkite už rimtą.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama kolege Orinta, su savo valdančiosios daugumos nariais jūs galite daryti ką norite, mes negalime kištis, tačiau štai ponas V. Sinica nėra jūsų valdančiosios daugumos narys, jūs jį išbraukiate iš komiteto, prievartiniu būdu perkeliate į Biudžeto ir finansų komitetą, kur žmogus nenori. Noriu pasakyti, priverstinis darbas draudžiamas Lietuvoje. Yra Liberalų frakcijos narys, kuris nori patekti į tą komitetą, Biudžeto ir finansų komitetą, jūs mūsų frakcijai nedavėte vietos, o per prievartą įkeliate V. Sinicą. Ar jūs esate totalitarinio režimo valdžia?

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju už klausimą. Norėčiau priminti, kad Seniūnų sueigoje buvo pasitarta, galbūt rasime sprendimus, tinkamesnius Vytautui, bet šiandien Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete Mišrios grupės kvotos nėra. Na, niekur nėra. Ir negalime papildomos, kadangi komitetų narių skaičių šiandien apibrėžia Statutas: minimalus skaičius yra 7, maksimalus yra 13. Bet su Mišrios grupės vadovu mes esame kalbėję. Ieškosime sprendimų, kad V. Sinica galėtų dirbti tame komitete, kuris arčiau jo norų.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kas dėl vedimo tvarkos norite pasisakyti? J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš kelčiau klausimą dėl Seimo narių perkėlimo į kitus komitetus atitikimo Seimo statutui. Ar šiuo atveju yra pono V. Sinicos prašymas perkelti? Ar yra Mišrios grupės teikimas perkelti? (*Balsas salėje: „Sinica, prabilk!“*)

PIRMININKĖ. Man atrodo, kad nereikia to teikimo. Ir dabar jūs... (*Šurmulyš salėje*) Gerbiamas Remigijau, jūs dėl vedimo tvarkos, taip?

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Replika. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, dėl... (*Balsai salėje*) Kadangi konservatoriai 2007 metais buvo pripažinti turinčiais teroristinių ryšių su teroristinėmis organizacijomis, jų partijos narys buvo suimtas už valstybės išdavimą, norėdami pastiprinti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete jų veiklą, „Nemuno aušra“ praėjusiais metais turėjo galimybę turėti du komiteto narius, tai vieną narį mes davėme V. Sinicą, kad jus patvarkytų, kad pagautų jus vagiančius, žulikaujančius ir panašiai. Dabar nusprendėme, kad jūs esate tikra teroristinė organizacija, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, esate pavojus valstybei, todėl statome Aidą, kad ir čia jus pagautų. Jeigu taip jau juokais, bet čia iš tikrųjų pagal teisybę.

Gerbiamieji, pažiūrėkite kvotų skirstymo lentelę. Kvotų skirstymo lentelėje yra aiškiai parašyta, kad nepriklauso Mišriai grupei. Ir mes, „Nemuno aušra“, tikrai draugiškai davėme. Dabar mūsų frakcijos nariai nori grįžti į tą komitetą, ir davė. Biudžeto ir finansų komitetas yra geras. O liberalams aš noriu pasakyti: kitą kartą imkite dvi viskio dėžutes, kad pasisektų per rinkimus, kad laimėtumėte 20 vietų. Kai paimsite dvi viskio dėžutes, jūs laimėsite 20 vietų ir turėsite Biudžeto ir finansų komitete du narius. Tik, žiūrėkite, vienas dalykas – atsargiai dabar su viskio dėžutėmis, nes ten ir pasiklausymą įmontuoja. (*Balsas salėje: „Dėžutėje?“*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dabar motyvai už. Užsirašęs pasisakyti yra J. Olekas. Prašau.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiama pirmininke. Po tokių entuziastingų ir karštų pasisakymų aš tiesiog noriu pakviesti pritarti pateiktam mūsų nutarimo projektui. Iš tikrųjų buvo daug diskusijų, daug prašymų, kuriose pozicijose būti, ir tai buvo nelengvas procesas, kad mes susiderintume beveik patenkindami 138, ir likę šiek tiek ginčų dėl vienos pozicijos, bet ir dėl tos vienos pozicijos šiandien Seniūnų sueigoje pasitarėme, kaip galbūt galėtume surasti variantą. Tai tiesiog kviečiu. Čia nebuvo nei jokio autoritarinio, nei spaudimo. Atsakysiu savo kolegai iš tikrųjų, kad tai buvo bandymas surasti, kad mes galėtume produktyviai, sėkmingai dirbuotis, atlikdami savo pareigas. Todėl kviečiu pritarti pateiktam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Yra dar motyvai prieš, užsirašęs A. Anušauskas. Prašau, suteikti žodį.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Akivaizdu, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas yra silpninamas. Silpninamas pirmiausia vis dėlto žmogaus, kuris pasisakė prieš esminius nacionalinio saugumo interesus, prieš sankcijas Rusijai. Ir šiuo atveju, kad ir koks pliurpalizmas ir šmeižtas kitos partijos atžvilgiu sklistų iš aušriečių lyderio, bet vis dėlto mes turime labai aiškiai matyti, kas vyksta. Gerbiami socialdemokratai, jūs atveriate kelią antidemokratinei jėgai, kuri manipuliuoja jumis. Ir jeigu sugebėjo per kelias dienas sutrikdyti Kultūros ministerijos veiklą, tai, aš manau, užteks ir dar trumpesnio laiko tarpo, kad sutriktų ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto veikla. Šiuo atveju mes matysime silpnesnę parlamentinę kontrolę. Neatsižvelgimas į mažumos – nebūtinai opozicijos, bet mažumos – norus ir lūkesčius iš tikrųjų veda prie labai prastų ir nekokybiškų sprendimų. Aš manau, kad mes jau matome ir matysime tokių ir ateityje.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kadangi buvo užsirašę dėl motyvų už ir prieš, tai, aišku, mums tenka balsuoti, bendro sutarimo mes nesurasime šiuo klausimu. Kolegos, pateikimo stadijoje balsuojame.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 66, prieš – 27, susilaikė 10. Projektui pateikimo stadijoje yra pritarta. Replika po balsavimo – Vytautas Gailius. Labai atsiprašau, Vitalijus Gailius. Tikrai labai atsiprašau.

V. GAILIUS (LSF). Labai ačiū už galimybę apginti V. Sinicą, kadangi Seimo nutarimas parengtas, pateiktas, pažeidžiant Statuto 44 straipsnį. Jame labai aiškiai aprašyta Seimo komitetų sudarymo tvarka, analogiškai ir keičiant sudėtį ta tvarka yra taikoma. Tai šiuo atveju yra pažeistas Seimo statutas.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už jūsų nuomonę. Dabar einame į svarstymo stadiją. Diskusijoje yra užsirašę kalbėti kolegos Seimo nariai. Pirmasis – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaip ir sakiau, nebūčiau aš čia kalbėjęs, jeigu ne pati švariausia, *skaistališkiausia* ir demokratiškiausia partija nebūtų čia pradėjusi baubti. Tai pradėkime nuo pačios partijos patriarcho. 1954 m. vasario 22 d. patriarchas V. Landsbergis rašo: „Prašau priimti mane į komjaunimo gretas. Duotus pažadus pažadu vykdyti.“ *Ale* jau jie tada su rusais bendradarbiavo ir jau Lietuvą išdavinėjo. Geras partijos lyderis! Čia dar negana to. 2007 metai. Sudarėme specialiąją komisiją Seime tirti konservatorių ryšius su teroristinėmis organizacijomis. Ką jūs galvojate? Didžiąja dalimi, Seimo narių balsų dauguma pabalsuoja Seimas ir Konservatorių partija pripažįsta, kad turi ryšių ir glaudžių ryšių su galimai teroristinėmis organizacijomis. Ir jie dabar kelia paniką, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete mes kažką išnagrinėsime, tirsime.

Bet čia gi dar ne pabaiga, mielieji mano! Gi turime tokį nacistinių pažiūrų Konservatorių partijos pirmininką L. Kasčiūną. Jeigu kas dar nepamiršote, kai buvo stojimas į Europos Sąjungą, jisai priklausė „murzininkų“ gretoms. O įdomiausias dalykas: tuo metu prie mano darbovietės, Vilniaus apygardos teismo, jisai sėkmingai buvo suimtas piketuojantis prieš Lietuvos stojimą į Europos Sąjungą. Tai kam jisai dirbo? *Ale* rusams! Gi tada, tuo metu rusai, specialiosios tarnybos viską aiškino, kad tie, kurie eina prieš valstybę, tai balsuoja prieš mumis. Na, nieko sau! Klausykite, gerbiamasis, sąžiningasis L. Kasčiūnas jau tuo metu galimai buvo rusų draugas.

Dar ne pabaiga šito. Prieš keletą metų aktyvus konservatorių narys, R. Juknevičienės, nežinau, draugas, ne draugas, bet fotonuotaukų su ja yra, Šiaulių skyriaus narys, pagaunamas ir su laikomas, metus laikomas uždarytas, galų gale nuteisiamas asmuo ir pripažįsta kaltę, kad jisai dirbo su Rusijos specialiosiomis tarnybomis. Na kaip čia dabar žiūrėti su tuo nacionalinio saugumo ir gynybos?.. Iš tikrųjų labai keista.

Dar negana to, prieš keletą metų dabartinė konservatorių lyderė R. Mikulėnienė, cirkas be kapeikų, pedofilą išgelbsti. Pasirodo, susirašinėdama telegraminėmis žinutėmis informuoja jį iš Meksikos, kad greičiau, mes tave paimsime už čiuprynos, daryk, ką tu nori, bėk iš Lietuvos, nes tave nuteisime. Ar čia ne nacionalinio saugumo ir gynybos klausimas? Aš manau, taip. Kaip Seimo narys naudojasi įdomiausiomis programėlėmis, nutekina informaciją, kad jį ateis ir paims.

Mielieji mano konservatoriai, jūs atsikvošėkite vieną kartą. Aš nežinau, kokių jums durnaropių kas duoda, bet jūs realiai pažiūrėkite, ką jūs čia dirbate! Jūsų politinė jėga šiandien ir yra didžiausia ir artimiausia penktajai kolonai. Jūs esate ta politinė jėga, kuri jau nuo pat V. Landsbergio laikų į komjaunimo gretas prašėtės įstoti. Ir dar, negana to, jūs aiškinate meilę valstybei.

Bet čia dar yra ne pabaiga, gerbiamieji. Aš nežinau, ko jūs bijote Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, kad pradės vertinti 2020–2024 metų viešuosius pirkimus. Gal jūs ten kažką slepiate, gal kaip ir kultūros bendruomenė koks V. Juozapaitis savo dukrą paslėpęs laiko tenai? O gal dar jūsų kokie veikėjai iš tų fondelių vienas su kitu sutartis pasirašinėja? Bet dar įdomiausia tai, kad jūsų partinukai kovo metu vienas su kitu sutartį pasirašinėjo ir kovidinius pinigus iš valstybės ėmė. Na tikrai reikia Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete priimti sprendimą ir depolitizuoti nuo konservatorių, kad viskas būtų išviešinta.

O šiaip, mieli bičiuliai konservatoriai... (*Balsas salėje: „Bendražygiai.“*) Bendražygiais su jumis neduok Dieve būti, nes jūs į Kremlį Lietuvą vedėte ištisai nuo nepriklausomybės. Jums tas Kremlius šventas kaip šventa duonelė jums. Jūs tik prieš Kūčias labai gražiai meldžiatės ir paplotėlį valgote, o realiai jūs seniai Krekliui dirbate. (*Balsai salėje*) Tai sulaužote. Tai jūs pradėkite skaityti Statutą. Komitetų sudarymas, sudėčių sudarymas yra proporcingai skirstomas. Aš nežinau, kas jums atsitiko. Gal paprašykite I. Degutienės, kad jums konsultante pabūtų ir jums paaiškintų, kas, kaip ir kada veikia Seimo statutas, nes panašu, kad šiandieną jūs tyčiojatės iš visų ir tyčiojatės iš Lietuvos. O šitas skandalas, kurį jūs keliate, jūs kryptingai, tvarkingai darote Kremliaus užsakymu, nes visi šitie piketai, mitingai, šaukimai – Kremliaus propagandinei televizijai rodoma, kad Lietuvoje yra destabilizacija, kad Lietuvoje yra nesutariama, kad Lietuvos politikai pažeidžia demokratiją. Tai, gerbiamieji, kas jau kas, bet jau jūs, konservatoriai, prie valstybės destabilizacijos labiausiai prisidedate, esanti teroristinė organizacija, turinti ryšių su teroristinėmis organizacijomis.

PIRMININKĖ. Taip, kolegos. Labai ačiū, Remigijau. Aš tiesiog paskaitysiu 44 straipsnio 8 dalies ištrauką: „Tuo atveju, jeigu Seimo nario pareiškime pareikštas noras tapti kokio nors komiteto nariu neatitinka proporcinio frakcijų atstovavimo principo, Seimas gali priimti nutarimą skirti Seimo narį į kitą komitetą, nei nurodyta jo prašyme.“ (*Balsai salėje*) Tai atitinka puikiai, žinokite, todėl aš jums ir perskaičiau, kad jūs tikrai labai mėgėjai esate pamanipuliuoti tuo Statutu, kurį galima vienaip ar kitaip traktuoti, kaip jums patinka.

Dabar E. Gentvilas yra užsirašęs kalbėti diskusijoje. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, prieš mane kalbėjęs Seimo narys iš šios tribūnos, na, kaip visada panaudojo tribūną ir mikrofoną tam, kad apdergtų ką nors. Kiekvienas jo pasisakymas yra kieno nors apdergimas. Šiuo atveju buvo pasinaudota proga konservatorius apdergti, prieš tai išėjimas – ir konservatorius, ir liberalus. Dar paminėjo ir ponios I. Degutienės vardą, kai I. Degutienė kaip tik labai aiškiai pasakė, ką galvoja, bet remiasi I. Degutienės vardu kaip savo autoritetu. Na, čia keistas dalykas. Bet grįžtame prie esmės.

Žiūrėkite, Mišri Seimo narių grupė turi šiandien keturis Seimo narius. Natūralu, kad nė viename komitete Mišri grupė neturi kvotos, na, visavertės kvotos – 0,5 ir daugiau. Taigi, tokiu būdu, Seimo vadovybe, įgaunate galimybę stumdyti Seimo narius iš Mišrios grupės, kur tikrai jūs panorėsite. Pavyzdžiui, sakote, Mišri Seimo narių grupė neturi kvotos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Išoperuojate iš ten ir, negana to, nusiunčiate poną V. Sinicą į tą komitetą, kur jis nenori, į tą komitetą nori mūsų frakcijos narys S. Gentvilas. Mūsų frakcija tame komitete turi kvotą, vadinasi, jūs galėjote atsižvelgti į mūsų frakcijos norą, kad mūsų frakcijos narys, mums turint kvotą, tame Biudžeto ir finansų komitete užimtų tą vietą. Ne, jūs tyčia į tą vietą įkišate V. Sinicą, kuris nenori ten būti, tam, kad mūsų frakcijos narys negalėtų pasinaudoti mūsų frakcijos turima kvota tame komitete.

Seimo Pirmininke, aš prašau šį projektą pristabdyti, pasikalbėti su opozicijoje esančiais Seimo nariais, su Mišria grupe ir rasti konsensumą. Kas nori pakliūti į Biudžeto ir finansų komitetą, tegul ten ir pakliūna, nes ten yra galimybė, pasirodo, bet jūs ten priverstinai įkišate V. Sinicą, kuris to nenori.

Ir štai dabar dar klausimas, kurį iškėlė J. Razma. Panašu, kad tikrai nestatutiškai išsprendžiate tą klausimą. Aš prašyčiau gerbiamą Seimo Pirmininką atsiimti šį klausimą, padaryti pertrauką ir išspręsti tuos dalykus taikiu būdu, nekaitinant aistrų. Priešingu atveju, jeigu jūs to nedarote, aš norėčiau paprašyti pertraukos, bet, atrodo, jau nebėra galimybės paskelbti per svarstymą pertrauką. Tai man lieka tik apeliuoti į Seimo Pirmininką ir į projekto autorę.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Motyvų už, prieš nėra. Yra. Labai atsiprašau. Motyvai už – R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Tai aš tikrai galiu dar kartą pakartoti, kolegos, kad nereikia jokių nei pertraukų, nei nieko daryti, tiesiog yra Seimo statuto nuostata. Na, aš niekaip jūsų nesuprantu. Lygiai taip pat ir praėjusioje kadencijoje, kada buvote jūs, konservatoriai, valdžioje, kai mes buvome Mišrioje grupėje, lygiai tokiu pat principu jūs ir suskirstėte. Man teko būti kažkada ir Kai-
mo reikalų komitete, irgi teko pervesti, ir į Sveikatos reikalų komitetą buvo permetę. Taip jau yra. Na, čia yra Seimo statutas ir tu nieko negali padaryti.

Tai jūs galite, konservatoriai, savo kvota V. Sinicai duoti vietą. Ko jūs neduodate savo kvota? Aš niekaip nesuprantu. Ką, jums gaila, kas jums yra? Na, tai L. Kasčiūnas vis tiek neturi ką veikti, vis tiek jis toliau piketuoja prieš stojimą į Europos Sąjungą. Na, tai L. Kasčiūnas galėtų užleisti vietą Vytautui ir viskas pasibaigtų. Ko jūs ten liejate ašaras?

O dėl E. Gentvilo... Vėlgi esi, Eugenijau, neteisis. Na, taip susidėliojo kvotos. Pasiimkite kvotų skirstymo taisykles, jos yra visiems aiškos, jos yra proporcinės. Aš suprantu, kad tu piktiniesi dėl sūnaus, aš suprantu, kad sūnus tau asmeniškai labai svarbus, reikalingas, ministro postą jam išreikalavai, viską suprantu, kaip tėvas tu rūpiniesi vaiku, na, čia yra natūralus dalykas, šeimyninis dalykas. Aš suprasčiau, kad tu rūpintumeis dėl kokio V. Gailiaus, dėl A. Bagdono, tai būtų viskas kitaip, bet sūnus yra sūnus, na, nebūtų sūnus, tu tikrai tu taip nesieltumei. Aš suprantu, dar kartą sakau, aš tikriausiai žinau, ką reiškia vaikas, dėl vaiko tu padarysi viską. Jeigu reikės, tu sutarsi su šetonu, kad Simoną kaip sūnelį įdarbintų BFK nariu. Viskas yra gerai, dėl vaiko tikrai tu šaunuolis, ką tu darai, sveikinu tave kaip tėvą. Bet, deja, yra du Seimo nariai, yra S. Gentvilas ir E. Gentvilas, tai S. Gentvilas be tėvelio paramos gali pats savimi pasirūpinti.

E. GENTVILAS (LSF). Paminėta mano pavardė, tai aš reaguosiu šitaip.

PIRMININKĖ. Taip, prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Seimo posėdžio pirmininke, jūs turėtumėte nutraukti patyčias Seimo posėdžio metu. Aš rūpinuosi frakcijos interesais, aš čia šeimos interesų neturiu.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už jūsų nuomonę. Ir dabar motyvai prieš – A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi už pasisakė patologinis melagis, ir visi tai žino, kas jam labai nepatinka. Aš jam priminsiu vis dėlto Konstitucinio Teismo išvadą, kuri buvo prieš pusantrų metų, nes akivaizdu, kad niekas nepasikeitė. O išvada yra tokia, kad Seimo narys R. Žemaitaitis, skleisdamas niekinamo, išjuokiamo, taigi žmogaus orumą žeminančio turinio informaciją (tą daro, beje, ir dabar), kuria demonstravo neapykantą asmenims dėl jų tautybės, nepaisė Konstitucijos preambulėje įtvirtinto tautinės santarvės puoselėjimo imperatyvo, nesilaikė Konstitucijoje nustatytos Seimo nario priesaikos, konstitucinio Seimo nario Statuto, kylančios Seimo nario pareigos vykdyti Konstituciją ir įstatymus, necituosiu, kuriuos pažeidė. Taigi išvada yra paprasta: Seimo nario R. Žemaitaičio veiksmai pripažinti prieštaraujančiais Konstitucijai, šiais veiksmais Seimo narys R. Žemaitaitis šiurkščiai pažeidė Konstituciją ir sulaužė priesaiką. Vengdamas atsakomybės, kaip bailys pabėgo tuo metu iš Seimo, labai apdairus bailys, vėl sugrįžo, ir vėl patologinis melagis tęsia savo veiklą. Šiuo atveju niekas nepasikeitė per pusantrų metų, niekas ir tikrai tai, ką reikia žinoti mums visiems, niekas nepasikeitė.

PIRMININKĖ. Kolegos, aš siūlau dabar labai svarbų klausimą, noriu pritarimo, kad pratęsiame balsavimo langą iki posėdžio pabaigos. Kadangi mūsų darbotvarkėje liko jau labai nedaug klausimų, ar galėtume bendru sutarimu tam pritarti? Labai ačiū. Ir tuomet mes balsuojame dėl šito Seimo nutarimo projekto svarstymo stadijoje.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 63, prieš – 23, susilaikė... Projektui svarstymo stadijoje yra pritarta. Tuomet priėmimo stadija. Dešimt straipsnių. Ar yra prieštaraujančių? Nėra. Tuomet pritarta tiems dešimčiai straipsnių. Dabar dėl viso projekto yra motyvai prieš – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš siūlau rimtai pagalvoti. Vis dėlto, matyt, kažkas tame projekte yra paslėpta ir labai blogo, jeigu R. Žemaitaičiui jis sukelia tokius isterijos priepuolius. Jeigu jam kyla kažkokių haliucinacijų, kur vaidenasi profesoriaus V. Landsbergio jaunystė, kokie nors teroristai ir kiti dalykai, pagalvokime, ką vis dėlto tas projektas čia savyje tokio blogo turi.

O jeigu kalbėtume jau rimtai, vis dėlto pagal Statutą turėtų būti Mišrios grupės rekomendacija perkelti V. Sinicą iš vieno komiteto į kitą. Tą Statutas labai aiškiai sako, ir mes praėjusioje kadencijoje, prašome neapgaudinėti, kol frakcijos teikimo nebuvo, nieko iš komiteto į komitetą neperkeldavome. Būdavo pageidavimų, kurių nebuvo įmanoma realizuoti, čia kitas dalykas, bet prieš frakcijos valią niekas nebuvo perkeliamas. Šiame nutarimo projekte ir kitų, aš manau, yra abejotinų dalykų, be minėto A. Gedvilo, kurio pasisakymai tikrai ne visada sutampa su mūsų nacionalinio saugumo kryptimis. Pavyzdžiui, D. Šakalienės perkėlimas į Teisės ir teisėtvarkos komitetą, ką ji bendro turi su šita sritimi? Aš suprasčiau, kad įrašytumėte, pavyzdžiui, į Užsienio reikalų komitetą, jeigu jau nenorite į Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, kur ji tikrai aktyviai reiškiasi ir turėtų ką pasakyti. Aš matau, kad ne viename komitete po tų perkėlimų yra tam tikrų praradimų, minusų. Minusai – ne plusai. Tai kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų už žodį suteikiu O. Leiputei. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Vis tik visame kame matyti klastą irgi atrodo keistai, švelniai tariant. Todėl aš raginu balsuoti už, juolab kad šiandien ir Seimo seniūnų sueigoje buvo aptarti galimi kiti variantai, netgi kalbant apie Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją, kur Užsienio reikalų komitete priklauso pagal proporcijas 2,18, bet turi tris, taip pat ir NSGK, kur yra 2,58, bet irgi yra trys. Taigi noriu pasakyti, kad Seimo valdyba Seniūnų sueigoje visada randa sprendimų, atliepiančių žmonių norus. Todėl aš agituojau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Jei kieno nors norus atliepiate, iš tikrųjų tikrai „Nemuno aušros“ norus. Sakytiau, uodega vizgina šunį. Šiuo atveju didžioji frakcija, ignoruodama mažumos ir opozicijos nuomones, neieškanti susitarimo, nors visą laiką apie tą susitarimą kalba nesustodama, tik demonstruoja, kad tam tikri Lietuvos nacionalinio saugumo interesai nesvarbūs. Atsakydamas į prieš tai keltus klausimus, galėčiau pasakyti drąsiai: niekas jokių auditų nebijo, nebijojo ir nebijos. Ot jums susirūpinti savo versliukais, ko gero, reikėtų.

PIRMININKĖ. Motyvai už – R. J. Jankūnas. Prašau.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkui. Aš čia žiūriu, abi pusės kaltina viena kitą dirbant rusams. Aš dabar žiūriu, kad rusams tikrai dirbo KGB ir tie, kurie tarnavo KGB. Dabar žiūriu, kuri čia pusė labiau bijo KGB bendradarbius paviešinti. Nebijokite, paviešiname tuos, kas tikrai dirbo rusams.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nežinau, atsakykite sau į klausimą, kiek dar mes turėsime kantrybės čia visų šitų nesąmonių klausytis, nes iš esmės diskusija turėtų būti apie V. Sinicą ir Mišrią grupę, bet visoje šitoje pusės valandos diskusijoje čia faktiškai ne apie tai buvo kalbama.

O mano pasisakymas kalbant prieš ir, matyt, balsuojant šiuo atveju: aš suprantu, mes esame Mišrioje grupėje pasikalbėję ir apie Seimo statuto tam tikrus pakeitimus, kas galėtų išspręsti šią situaciją. Bet čia, kalbant ir žiūrint į situaciją dėl V. Sinicos ir Mišrios grupės, norėtusi, kad kažkaip būtų į ateitį tam tikra pamoka. Aš suprantu, Mišri grupė neturi ir turbūt ilgą laiką dar neturės, nors turime perspektyvą augti, kvotos, tikros kvotos kokiam nors komitete. Vadinasi, didžiosios frakcijos turi šiek tiek daugiau, negu patys turi Seimo narių.

Jeigu jau sutarėme kažkuriuo metu kadencijos pradžioje, kad tie komitetai priklauso Mišriai grupei, tai taip, mes Mišrioje grupėje galime tarpusavyje keistis. Lygiai taip pat ir jūs dabar padarėte savo frakcijų pakeitimus tarpusavyje, tarpusavio frakcijos narių, keitėtės, kaip norėjote, ir niekas šito klausimo nematė.

Mano noras yra atkreipti, kolegos, jūsų dėmesį, kad ateityje, kai bus daromi kokie nors pakeitimai, ar tai „Nemuno aušrai“ panorėjus, ar konservatoriams panorėjus, ar kokiems nors dar kitiems panorėjus, kitų frakcijų atstovams daryti kokius nors pakeitimus, kad jie būtų daromi ne

Mišrios Seimo narių grupės sąskaita. Tai iš esmės pagal padarytus susitarimus, visą darbą, jau metus vykstantį Seime, mažų mažiausiai yra nesąžininga.

Šiaip, kolegos, kviečiu diskutuoti (matome, kas vyksta viešojoje erdvėje) ne apie kokius nors baubus, ne tarpusavyje aiškintis santykius, išsiaiškinkite santykius gal kur nors už Seimo ribų, bet grįžti prie reikalo esmės ir darbų, kuriuos reikia padaryti. Ačiū.

PIRMININKĖ. S. Gentvilas – motyvai prieš.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami socdemai, esame bendražygiai. Daugelis iš jūsų esate patriotiški ir Šaulių sąjungos nariai, ir kiti. Gerbiamas J. Olekas, kaip dabartinis Seimo Pirmininkas, buvęs krašto apsaugos ministras, tikrai stebina ramia dvasia sakydamas: na, susideriname, dabar bus optimalu, dirbsime į priekį.

Gerbiamieji, Rimantai Sinkevičiaus ir kiti, jūs įleidžiate lapinus į vištidę. Apie tai kalbama. Ir jūs esate atsakingi už A. Gedvilo informacijos siurbimą iš NSGK, už įtaką Lietuvos saugumo infrastruktūrai. Ir tai nėra šiaip sau. Tai yra didelė didelė atsakomybė ir didelė našta Lietuvos saugumui, įleidžiant Lietuvos priešus, kurie ne kartą balsavo prieš Lietuvos saugumo interesus, į kertinius mūsų komitetus, kertinius mūsų rūsius – ten, kur yra ir slapta informacija, ir strateginė informacija. Jūs dabar savo balsais, Seimo Pirmininko vardu, buvusio krašto apsaugos ministro vardu sakote: čia viskas gerai! „Atsikvošėkite!“ – kaip sakė jums D. Grybauskaitė. Balsuojame prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai už – J. Olekas.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiami kolegos. Aš kviečiu pritarti pateiktam įstatymo projektui ir nepriimti tų atsakomybių, kurių nesuteikia mums įstatymas. Dėl Seimo nario galimybės dirbti viename ar kitame komitete yra specialios institucijos, kurios patikrina tuos asmenis ir išduoda pažymėjimą, ar jis gali dirbti, ar negali. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete pasiūlyti darbuotis frakcijų atstovai visi turi gavę leidimus dirbti su slapta informacija.

Noriu tik patikslinti savo gerą *prietelių* ir kolegą E. Gentvilą, kad Liberalų frakcijai nesuteikta vieta ne dėl to, kad nesuteikta, bet dėl to, kad frakcija išreiškė tokį pageidavimą šiuo metu nekeisti esamų pozicijų, kurias jie užima. Nežinau, kaip jūs ten tarpusavyje komunikujete, bet man buvo perduota informacija, kad frakcija prašo šiuo metu nekeisti pozicijų, tai dėl to BFK yra paliktos būtent tokios pozicijos ir Liberalų frakcijai.

O apskritai aš manau, kolegos, tikrai galėsime darbuotis ir pasiaiškinti. Šiandien Seniūnų suėgoje faktiškai vienu balsu sutarėme, kad šitas pasiūlymas šiuo metu visoms frakcijoms yra priimtinas, todėl aš pateikiau tokį pasiūlymą. Todėl kviečiu šiandien pritarti pateiktam projektui, kad galėtume sėkmingai darbuotis.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Vytautai, ar jūs dėl vedimo tvarkos? Tikriausiai po balsavimo norėsite repliką išsakyti, taip?

V. SINICA (MSNG). Mane mini ir mini, tai aš norėčiau...

PIRMININKĖ. Tai po balsavimo, gerai? Tuomet motyvai už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū. Tikrai nebūčiau kalbėjęs, bet aš dar gyvenime per penkias, penktą kadenciją, kiek Seime esu, kad dėl tokio dalyko, statutinio dalyko, būtų tokios batalijos, tai čia yra kosmosas, čia protu nesuvokiamas dalykas.

Bet dar įdomesnis dalykas, kad konservatoriai gina vargšą V. Sinicą, kuris priklauso kitai politinei jėgai. Tai jūs dabar žmogų diskreditavote prieš visą Lietuvą, tarsi jūs parodytumėte, kad jis yra jūsų filialinė partija. *Nu* tai ką jūs darote? Jūs žmogui griunate viską! Dabar visi pradės kelti klausimą: o tai gal V. Sinica tikrai konservatorius, o gal tikrai specialiai partija padarė? Tai žinote, kas dabar bus? Tai jūs jį, žmogų, dabar politiškai laidojate, nes kas prisiliečia prie konservatorių, tie paskęsta. Laisvės partija su Liberalų sąjūdžiu yra to pavyzdys.

Dabar klausimas yra: tai ką jūs bandote su tuo Vytautu padaryti? Ar jūs tyčia bandote šią dieną iš jo tyčiotis, ar čia yra koks nors jų projektas iš Vytauto tyčiotis? Kas čia yra?

Tai dar kartą sakau, jeigu, konservatoriai, tokie esate geri, patraukite L. Kasčiūną ir duokite Vytautui, ir klausimas pasibaigs. Mes davėme Vytautą, tikrai žinodami kaip specialistą, kaip ekspertą. „Nemuno aušros“ sąskaita jis visą praeitą sesiją dirbo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete.

Bet jūs nedarykite, kad V. Sinica yra konservatorių projektas, nes dabar, kas vyko šiandien Seime, tai gynė ne savas savą, bet svetima partija gynė kitos partijos atstovą. Ot, tai rezultata padarėte!

PIRMININKĖ. Taip, aš, kolegos, siūlau balsuoti dėl šio projekto, tokio, kaip sakoma, sulaukusio tiek daug diskusijų ir nuomonių, ir po to tikrai suteiksiu žodį kolegai Vytautui pasisakyti kaip repliką po balsavimo.

Balsuojame, kolegos už Seimo nutarimą. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 60, prieš – 24, susilaikė 11. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) Ir dabar, Vytautai, ar norite repliką po balsavimo? Taip, prašau, Vytautai.

V. SINICA (MSNG). Nemoku su tais šoniniais... Labai daug skambėjo mano vardas, bet, man atrodo, pametėme diskusiją. Tikrai nepriklausau nei Tėvynės sąjungai, nei kur nors kitur. Tai buvo vis dėlto, aš manau, svarbiausia čia tema yra apie mažiausiųjų šiuo atveju parlamente teisės ir galimybes.

Labai teisingai sakė O. Leiputė, buvo tas momentas, kai įstatyme niekur nepriklauso kvota Mišriai grupei, iš tikrųjų niekur nepriklaustume ir iš malonės vien tik gyventume, jeigu žiūrėtume sausai, formaliai. Kai žiūri sausai, formaliai, tai nubalsavome, taip ir atsitiko. Aš šiuo metu dedu viltis: Pirmininkas ryte žadėjo Seniūnų sueigoje, kad galima ir etiškai pasižiūrėti į šią klausimą ir pabandyti jį išspręsti. Dabar, manau, ne tik mes, bet ir daug kas laukia, ar taip ir bus. Čia ne tik apie mane ir ne tik apie mus, nes visi mes galime atsidurti toje situacijoje. Tai parodys, pagal kokias normas mes dirbame šiame Seime. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Ar galėtų... Replika po balsavimo. Prašau. K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, pirmininke. Gerbiame kolegos, Kaimo reikalų komiteto nariai, gavote laiškus, kad po posėdžio (buvo šiek tiek anksčiau suplanuota), iš karto po posėdžio kviečiame trumpam susirinkti į posėdį 414 kabinete. Ačiū.

16.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-786 (pateikimo tęsinys, svarstymas, priėmimas)

PIRMININKĖ. Kolegos, tuomet einame prie Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-786. Pranešėja – O. Leiputė. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. „1 straipsnis. Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip: 9 straipsnis. Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininku Seimo narį R. Sinkevičių.“ 2 straipsnis. Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip: (išbraukti pirmą numeraciją ir antra...) patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininko pavaduotoja Seimo narę J. Zailskienę. 3 straipsnis. Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip: (išbraukti pirmą...) patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininku Seimo narį K. Bilių. „4 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.“

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama pranešėja. Jūsų nori paklausti D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. Prašau.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama Orinta, kada jūs planuojate į Seimo salę atnešti ir komisijų pirmininkų ir pavaduotojų patvirtinimo nutarimą? Kodėl? Todėl, kad Seimo Etikos ir procedūrų komisija, pagal Statutą, turi turėti pirmininką opozicijos atstovą. To dabar nėra. A. Norkienė jau priklauso pozicijai. Mes negalime rinktis ir vykdyti komisijos posėdžių, kitaip pažeistume Statutą. Kita vertus, mes pažeis-

džiame terminus, kurie numatyti paraiškoms, skundams nagrinėti arba tyrimo rezultatams priimti. Kada šitas nutarimas ateis į Seimo salę ir mes toliau galėsime dirbti Seimo Etikos ir procedūrų komisijoje, nepažeisdami Statuto?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju už klausimą. Aš tikiuosi, artimiausiu metu, kai tik bus galima tai padaryti. Bet ačiū už pastebėjimą.

PIRMININKĖ. Kolegos, niekas nėra užsirašę kalbėti dėl motyvų. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Labai ačiū.

Einame į svarstymo stadiją. Ar diskusijoje... (*Balsai salėje*) Jeigu jūs nenorite pritarti bendru sutarimu, grįžtame į pateikimo stadiją ir balsuojame. Prašom, kolegos, balsuoti.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 70, prieš – 9, susilaikė 7. Po pateikimo projektui Nr. XVP-786 yra pritarta.

Einame į svarstymo stadiją. Ar turime užsirašiusių diskutuoti? Nėra užsirašiusių diskutuoti. Kolegos, balsuojame dėl šio projekto po svarstymo.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 69, prieš – 7, susilaikė 7. Po svarstymo projektui yra pritarta.

Priėmimas. Yra keturi straipsniai. Ar yra prieštaraujančių, kolegos, ar galime sutarti? Labai ačiū, pritarta.

Dėl motyvų prieš yra užsirašęs J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš su didžiausiu malonumu pabalsuočiau už, jeigu, pavyzdžiui, R. Sinkevičių būtų siūloma tvirtinti Ekonomikos komiteto pirmininku. Tikrai jo įdirbis toje srityje yra ilgametis, kompetencija. Dabar žmogus staiga įmetamas į Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkus, kur, kaip aš įsivaizduoju, su ta sritimi kaip politikas iš esmės nėra susidūręs. Sritis svarbi, geopolitiniai iššūkiai, visokios grėsmės. Tai negi valdantieji neranda toje srityje jau įdirbį turinčio žmogaus, kuris galėtų kažkaip tvirtiau organizuoti to komiteto darbą? Nepalyginasi su tuo, kas buvo dabartinis NSGK pirmininkas, – tai ir darbo patirtis NATO struktūrose, ir išsilavinimas su ta sritimi susijęs. Tai kodėl mes vis čiuožiame žemyn su savo politinės veiklos kokybe, kompetencijomis ir taip toliau? Tikrai apgailestaudamas turiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Taip. Motyvai už – R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). Pirmininke, nubraukime ašarą J. Razmai, tai buvo jo lemiamas žodis. Gerbiamas Jurgi, kaip ir puikiai žinai, didžioji dalis Seimo narių nepapuoia į komitetus, kokius norėtų. Jeigu visi ūkininkai norėtų papulti į Kaimo reikalų komitetą, tai ten turėtų būti 40 Kaimo reikalų komiteto narių. Jeigu komiteto nariai finansininkai norėtų papulti į Biudžeto ir finansų komitetą, tai ten turėtų būti 100, nes visi yra ekonomistai, finansininkai. O jeigu norėtų visi Seimo nariai pensininkai, senjorai pasididinti pensijas, tai tikrai būtų Socialinių reikalų ir darbo komite, ten didintų savo pensijas.

Kolegos, vėlgi aš suprantu, kad bandymas čia dramatizuoti ir tas ašaras lieti dramblio ašaromis yra sveikintinas dalykas. Ar jis bus Nacionalinio saugumo ir gynybos komite, ar jis bus kitame komite, pažiūrėkite į Rimo CV. Jūs man parodykite nors vieną Seimo narį, kuris galėtų parodyti ir turėti tiek gyvenimiškos patirties, kiek jisai, ir kiek darbo vietų padirbęs. Čia, konservatoriai, jums slėptis reikia, jūs nė vieno tokio neturite. Duok Dieve, kad Rimas bus Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininku, gal šiek tiek atsiras ramybės ir pusiausvyra tenai bus. Ir mažiau jūs ten lapukų išnešinėsite iš to komiteto. Balsuojame už.

PIRMININKĖ. Motyvai už – R. Kaunas.

R. KAUNAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Jurgi, su visa pagarba, jūs tikrai užduodate dažnai gerus klausimus ir gerus pastebėjimus, tačiau dabar elgiatės tikrai veidmainiškai. Gerbiamas Rimantas tikrai turi ilgametę ir Seimo nario patirtį, ir ministru kelis kartus buvo. Tai kvestionuoti jo patirtį ir galimybę dirbti tokiaime atsakingame komite – tikrai ne iš jūsų tikėjaisi tą išgirsti. Čia yra tikrai veidmainiškas, populistiškas pasisakymas. Tikrai kviečiu palaikyti gerbiamą Rimantą, nes tai pats geriausias variantas, kokį šiandien turime.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Fiodorovas. Prašau.

V. FIODOROVAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mielas Jurgi, jūs šiandien antrą kartą kalbate realiai iš esmės prieš save: šiandien pirmas jūsų pasisakymas buvo, kai kalbėjote dėl Seimo

vicepirmininko ir Seimo kanceliarijos lėšų taupymo, kai šiandien ryte savo frakcijoje priėmėte sprendimus, kurie ryškiai netaupo Seimo kanceliarijos lėšų.

Antras pasisakymas yra dabar. Kalbėdamas prieš tai dėl buvusio klausimo dėl Mišrios grupės ir kalbėdamas apie teikimus, jūs sakote: turi būti frakcijos teikimas. Kaip jūs galite kvestionuoti kitos frakcijos teikimą? Socialdemokratai padarė tokį frakcijos teikimą. Pagal Seimo statutą, tai galima padaryti, ir mes vėl turime diskusijas iš esmės apie *bele ką*. Taigi, kolegos, turite savo frakcijose tam tikrus instrumentus sprendimams priimti dėl savo frakcijos narių – priimkite dėl savo frakcijos narių, žiūrėkite į savo frakcijos narių kompetencijas, apsispręskite, kur ten dirbsite ir kas kokias pareigas užimsite, bet gal neįvelkite Seimo į diskusijas tokias, kad reikia spręsti kitų frakcijų kažkokius klausimus. Padarė teikimą – Seimas patvirtina. Tęsiame toliau darbą.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Motyvai išsakyti ir už, ir prieš. Einame prie balsavimo. Balsuojame, kolegos, dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XVP-786.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 73, prieš – 4, susilaikė 11. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. birželio 11 d. išvados Nr. 250-I-14“ projektas Nr. XVP-649 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tuomet, kolegos, einame prie paskutinio mūsų darbotvarkės klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. birželio 11 d. išvados Nr. 250-I-14“ projekto Nr. XVP-649. Pranešėjas – T. Prajara. Prašau į tribūną. Labai ačiū.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. birželio 11 d. išvados Nr. 250-I-14“ projekto Nr. XVP-649.

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. birželio 11 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio pasiūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Pažymėtina, kad Transporto lengvatų įstatymo paskirtis yra nustatyti asmenis, kuriems teikiamos važiavimo viešuoju keleiviniu transportu Lietuvos Respublikos teritorijoje lengvatos, šių lengvatų rūšis ir vežėjų išlaidų, negautų pajamų, susijusių su viešojo keleivinio transporto lengvatų taikymu, kompensavimo tvarką bei šaltinius. Minėto įstatymo paskirtis nėra nustatyti bilietų tarifus ar jų ribas. Komisijos nuomone, neturi būti keičiamas teisinis reguliavimas, kuriuo būtų nustatomi didžiausi leistini tarifai vietinio susisiekimo bilietams.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, įvertinęs projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Jūsų niekas nėra užsirašęs paklausti. Svarstymo stadija. Nėra užsirašiusių dalyvauti diskusijoje. Priėmimas. Yra du straipsniai. Kolegos, ar galime pritarti jiems? (*Balsai salėje*) Taip, labai ačiū. Dėl motyvų niekas neužsirašęs. Kolegos, tuomet balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 75, prieš nebuvo, susilaikė 4. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)
Registruojamės, kolegos, ar ne?

Užsiregistravo 76 Seimo nariai. Seimo vakarinį posėdį skelbiu baigtą. Labai ačiū visiems, kolegos, už gerą darbą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 86 STENOGRAMA

2025 m. spalio 9 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKAS (J. OLEKAS). Labas rytas, gerbiami kolegos. Kviečiu užimti savo vietas. Pradedame spalio 9 dienos (ketvirtadienio) plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašom registruotis. Užsiregistravo 97 Seimo nariai.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirma replika – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Siūlau išbraukti iš darbotvarkės 2-2 klausimą – Profesionaliojo scenos meno įstatymo 10 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, tuoj prieisime prie darbotvarkės tvirtinimo ir tada apsispręsimė dėl K. Vilkausko pasiūlymo.

Per šoninį mikrofoną M. Lingė. Prašom, kolega.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Aš taip pat dėl darbotvarkės.

PIRMININKAS. Dėmesio, kolegos. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Dėl darbotvarkės turime pasiūlymą frakcijos vardu sukeisti vietomis ir rytiniame posėdyje Kriminalinės žvalgybos įstatymo projektą Nr. XVP-775(2) svarstyti po apsisprendimo dėl grąžinto Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Ta logika turėtų būti išlaikoma, kad Prezidento vetuotas įstatymas, Prezidento valią išreikštų ir Seimas, ką jisai galvoja, ir tada bus aišku – reikia pataisų dėl kriminalinės žvalgybos ar nereikia. Vėžimas šiuo atveju prieš arklį neturėtų stovėti ir bandant rodyti, kad yra keičiamas Kriminalinės žvalgybos įstatymo projektas, tarsi nebėra reikalinga turėti Prezidento veto argumentų. Prezidentas ne vieną argumentą savo veto išdėstė, kriminalinė žvalgyba sudaro tikrai vieną iš tam tikrų punktų. Esminiai pasiūlymai yra kritiniai tiek, kad nebuvo įvertintas poveikis, priimant šį sprendimą. Pats veto tikrai yra aktualus ir joks Kriminalinės žvalgybos įstatymo pasistūmėjimas stipriau skubos tvarka į priekį tikrai neneutralizuoja Prezidento veto poreikio.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Mes čia įžengėme su kolegų aktyvumu į mūsų 1 klausimą – darbotvarkės tvirtinimą. Turime du pasiūlymus. Pirmas pasiūlymas dėl Profesionaliojo scenos meno įstatymo projekto išbraukimo. Bet aš tik priminsiu, kad Statuto 137 straipsnio 4 dalis reikalauja, kad tie įstatymai, kurie reglamentuoja tą patį, būtų įtraukti. Tai galbūt galima apsispręsti balsuojant dėl projektų – vienam pritarti, kitam nepritarti. Tuoj, man dar padės V. Juozapaitis. Prašom, kolega.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Kadangi jūs liepėte Kultūros komitetui padėti kultūros ministrui, tai aš dabar ir jums tuomet padėsiu.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Tikrai. Būtų įdomu sužinoti motyvus, kodėl komiteto pirmininkas ėmėsi tos atsakomybės ir prašo išbraukti tą įstatymo projektą, ar ten kažkas negerai, ar neužteko laiko susipažinti. Nes šiaip pasakyti, kad būtų išbrauktas iš darbotvarkės, skamba labai neat-

sakingai. Būtų gerai, jeigu paaiškintų vis dėlto, nes žmonės pasirenge vis dėlto priimti po pateikimo, toliau šį klausimą svarstyti komitete ir taip toliau. O jeigu ten yra kažkas kriminalinio, tuomet mes taip pat turime sužinoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Trumpai. Sprendimas frakcijos vardu. Ačiū gerbiama Vytautui už jo litaniją. Ačiū.

PIRMININKAS. Pabandykime apsispręsti balsuodami. Kas už tai, kad išbrauktume projektą Nr. XVP-264 iš šios dienos darbotvarkės, prašom balsuoti.

Balsavo 107 Seimo nariai: 73 – už, 23 – prieš, 11 susilaikė. Įstatymo projektas išbrauktas iš darbotvarkės.

Antras siūlymas taip pat frakcijos vardu, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos, sukeisti vietomis, tai yra pirma svarstyti nutarimo projektą Nr. XVP-106 prieš projektą Nr. XVP-775. Kas už tokį darbotvarkės pakeitimą, prašom balsuoti.

Balsavo 107 Seimo nariai: už pakeitimą – 40, prieš – 48, susilaikė 19. Pakeitimas... pakeitimui nepritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei? Balsuojame. Prašom. Dėl darbotvarkės tvirtinimo.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 80, prieš – 4, susilaikė 23. Darbotvarkė patvirtinta.

10.07 val.

Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-600(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-602(2), Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-603(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 27 ir 27² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-604(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-605(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 9, 13¹, 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-606(2) (svarstymas)

Pradedame svarstyti mūsų darbotvarkės klausimus: projektą Nr. XVP-600 ir lydimuosius projektus Nr. XVP-602, Nr. XVP-603, Nr. XVP-604, Nr. XVP-605 ir Nr. XVP-606. Pranešėja – V. Čmilytė-Nielsen. Prašau, kolega.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė spalio 1 dieną projektą Nr. XVP-600 bei lydimuosius, prieš tai vyko klausymai, buvo gauta įvairių pasiūlymų iš gynybos ir saugumo pramonės sektoriuje veikiančių asociacijų, į dalį jų komitetas atsižvelgė ir bendru sutarimu pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomas komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Prašome į tribūną L. Jonauską.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kolegos, rugpjūčio 13 dieną Aplinkos komitetas svarstė įstatymo pataisas ir pasiūlė atsižvelgti pagrindiniam komitetui į pasiūlymus ir tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento ir Aplinkos komiteto pasiūlymus. Bendru sutarimu priimtas sprendimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje nėra norinčių pasisakyti. Motyvai už – A. Anušauskas. Prašau, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šie įstatymų projektai yra reikalingi ir, atkreipiu dėmesį, prieš trejus metus analogiški įstatymų projektai buvo pritaikyti statyboms, kurios vykdomos karinėse teritorijose. Tai pagreitino tų statybų terminus, projektų parengimą ir tiesiog galimybes karinėse teritorijose vystyti projektus. Dabar gi mes kalbame apie gynybos pramonei suteikiamas tokias pat lengvatas, kurios leistų dinamiškai vystytis šiam sektoriui. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonių prieš nėra, motyvai išsakyti. Apsispręsimе balsuodami balsavimo laiku 10 val. 30 min.

10.10 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 2, 7, 19, 20, 21, 22, 23, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-619(2), Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-620(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-619 ir lydimasis – Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-620. Kviečiu į tribūną V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas spalio 1 dieną svarstė šį projektą, šį paketą, prieš tai vyko klausymai, ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Taip pat buvo gautos Seimo nario I. Vėgėlės pataisos. Aš galiu trumpai pakomentuoti, kad tų trijų Seimo nario I. Vėgėlės pasiūlymų komitetas nesvarstė, kadangi pasiūlymai nėra susiję su svarstomo įstatymo projekto tikslais ir siūloma keisti galiojančio įstatymo 18 straipsnį, nors šis projekto straipsnis apskritai nebuvo keičiamas. Taigi siūlomas reguliavimas turėtų būti registruojamas atskiru įstatymo projektu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Viktorija. I. Vėgėlės pasiūlymo neteikiame, kaip buvo paminėta. Motyvai už, prieš. Užsirašiusių nėra. Apsispręsimе balsuodami balsavimo laiku.

10.12 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775(2) (svarstymas)

Dabar, kolegos, kitas klausimas – Kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775. Į tribūną kviečiu pranešėją J. Sabatauską. Prašau, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas vakar svarstė Kriminalinės žvalgybos įstatymo projektą. Nesant jokių pastabų iš Teisės departamento ir iš kitų institucijų, komitetas vieningai 9 balsais už patvirtino išvadą ir pritarė iniciatorių pateiktam projektui, juolab iniciatoriai – patys komiteto nariai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Diskusijose užsirašiusių kalbėti nėra. Motyvai už, prieš. Ar turime užsirašiusių? Motyvai prieš – A. Širinskienė. Prašau, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Socialdemokratai, matyt, taip atsakingai valdo valstybę, kad priverčia netgi kalbėti prieš savo pačios pasirašytą projektą.

Istorijos pradžia buvo tokia, kad iš pat pradžių jūs ignoravote poreikį, kad reikia keisti Kriminalinės žvalgybos įstatymą. Kiek buvo kalbama, priimant Baudžiamojo kodekso pataisas, prieš tai buvo užsimerkta. Tada atsiranda projektas ir atsiranda veto. Dabar jūs ignoruojate faktą, kad yra Prezidento veto, kurį būtų logiška, žiūrint teisinės logikos, svarstyti pirma ir tada matant, kad veto yra atmetamas, eiti prie Kriminalinės žvalgybos įstatymo pataisų. Bet ne, demonstruodami savo galią, jūs vis tiek padarote kaip ir visada atvirkščiai, negu būtų logiška padaryti, ir einate pirma su Kriminalinės žvalgybos įstatymo projektu, o paskui apsimesite, kad veto yra tik dėl to, nors Prezidento veto yra kur kas platesnė apimtis, įskaitant, kad Prezidentas kalba ir apie valstybės diskreditavimą, ir apie tai, kad tas projektas mažins pasitikėjimą valstybe ir politikais.

Tikrai yra labai apmaudu. Bet, matyt, šito įstatymo svarstymas yra pavyzdys, kaip jūs apskritai žiūrite į valstybės valdymą ir kaip jūs žiūrite į atsakomybę. Atsakomybė suvedama tik į tai, kad reikia gelbėti savo draugus ir bičiulius bet kokia kaina, negalvojant apie jokiais tolesnes pasekmes. Tai tikrai susilaikysiu dėl šito apmaudaus svarstymo procedūros.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nuomonės išsakytos, balsuosime balsuoti numatytu laiku.

10.15 val.

Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 21, 25, 26, 29, 33¹, 33⁴, 35, 40, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-485(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 29, 30, 42, 45, 46, 47, 61, 62 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-486(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-198 16, 27, 28, 29, 34, 38, 47, 48, 50, 63, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-487(2), Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo Nr. VIII-791 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-488(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XVP-485 ir lydimieji projektai: Nr. XVP-486, Nr. XVP-487 ir Nr. XVP-488. Dizaino įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimai ir mano minėti lydimieji įstatymai, kurių numerius aš ką tik perskaičiau. Kviečiu į tribūną Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską. Prašau, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos dizaino įstatymo 26 straipsnio... įstatymo projektą ir, atsižvelgęs į daugelį pastabų, pritarė įstatymo projektui 8 balsais už, nesant nė vienam prieš. Patobulintam variantui pritarė, esant 8 už, nė vienam prieš ar susilaikius.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašiusių Seimo narių nėra. Nuomonės už, prieš? Taip pat užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuodami balsuoti numatytu laiku.

10.17 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4281(2), Administracinių nusižengimų kodekso 251¹, 317, 318, 426, 505, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 521¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4282(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4281 ir lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 521¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4282. Į tribūną kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto vardu T. Tomiliną. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, pristatau Aplinkos apsaugos komiteto kaip pagrindinio išvadą dėl Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir lydimąjo Administracinių nusižengimų kodekso įstatymų. Rugsėjo 24 dienos komiteto sprendimas – pritarti pagal komiteto pateiktas pastabas ir pasiūlymus bendru sutarimu. Komitetas pritarė komiteto pirmininko daugybei pasiūlymų. Buvo gana stipriai pakoreguotas projektas ir buvo gauta papildomų pastabų ir pasiūlymų. Spalio 6 dieną jiems taip pat pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir dėl lydimąjo įstatymo kviečiu į tribūną J. Sabatauską, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką. (*Balsai salėje*)

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Administracinių nusižengimų kodekso projektui (jis yra lydimasis Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo projekto) komitetas, atsižvelgęs į Teisės departamento pastabas, taip pat į komiteto biuro pastabas, 8 balsais pritarė patobulintam variantui, nesant prieš ar susilaikiusių.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje užsirašiusių kalbėti Seimo narių nėra. Motyvai dėl įstatymų projektų. Taip pat nėra užsirašiusių kalbėti. Turime keletą pataisų, bet dėl jų apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.20 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-769, Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-770 (*pateikimas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-769. Ir lydimasis – Miškų

įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-770. Į tribūną kviečiu aplinkos viceministrą K. Žuromską. Prašom, kolega.

K. ŽUROMSKAS. Jau ministras.

PIRMININKAS. Atsiprašau, ministrą.

K. ŽUROMSKAS. Nuo praeitos savaitės. Sveiki, kolegos. Įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai. Projektai parengti siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. kovo 26 d. pasitarimo protokolo 11.4 punkte numatytus pavedimus suteikti išskirtinį prioritetą nacionalinės gynybos pramonės ir technologijų plėtrai, sumažinti administracinę ir teisinio reguliavimo našta investuotojams.

Siūlomos naujo teisinio reguliavimo nuostatos ir laukiami rezultatai. Nustatyti, kad PAV'o dokumentai derinami su atsakingąja institucija ir PAV'o subjektais vienu metu. Nustatyti, kad pateikus reikalavimus pataisyti ir (ar) papildyti PAV'o dokumentus ne pagal institucijai nustatytą kompetenciją į juos būtų neatsižvelgta. Nustatyti terminus, per kuriuos PAV'o dokumentų rengėjas turi pateikti pagal pastabas pataisytus dokumentus. Nustatyti, kad savivaldybei, kurios teritorijoje planuojama ūkinė veikla, tarybai priėmus neigiamą sprendimą dėl planuojamų gynybos pramonės projektų ir jiems skirtos inžinerinės infrastruktūros, PAV'o procedūros nebūtų stabdomos. Nustatyti galimybę skusti PAV'o subjektų veiksmus ir neveikimą.

Rezultatai. Trumpesni procesai, aiškesnis reguliavimas, greitesnė projektų plėtra (apie 2 mėnesiai).

Miškų įstatymo projektas. Numatomos naujos išimties miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejais stambiam projektui, Vyriausybės nutarimu pripažintam užtikrinančiu neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius, gynybos ir saugumo pramonės projektams ar gynybos ir saugumo pramonės produktų gamybos vystymo projektams įgyvendinti. Papildomas specialiosios paskirties projektais sąrašas dokumentų, kuriuose turi būti suplanuotas miško žemės valstybiniuose miškuose pavertimas kitomis naudmenomis. Rezultatas – sudaromos sąlygos gynybos pramonės plėtrai miškų teritorijose ir investicijoms pritraukti.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai ir galimos neigiamos pasekmės. Priimti įstatymai turės tiesioginę teigiamą įtaką verslo sąlygoms ir verslo plėtrai. Optimizavus poveikio aplinkai vertinimo procedūrą, sumažės administracinė našta, bus sudaromos prielaidos greitesnei pramonės ir energetikos objektų plėtrai, šalies ekonomikai stiprėti. Neigiamų pasekmių nenustatyta. Projektai atitinka Europos Sąjungos teisės aktus. Įstatymams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės. Siūlomas pakeitimų įsigaliojimas – nuo kitų metų sausio 1 dienos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmoji klausia L. Girskienė. Prašau, kolege.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš čia, viduryje. Labas rytas.

K. ŽUROMSKAS. Taip, labas rytas.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Labas rytas. Aš noriu jūsų paklausti dėl vienos nuostatos, kuri kelia nerimą. Savivaldybių tarybų sprendimai bus eliminuojami atsižvelgiant į tai, ar objektas turėtų atsirasti, ar neturėtų atsirasti savivaldybės teritorijoje. Ar nemanote, kad tai vis dėlto yra tos savivaldybės žmonių teisių pažeidimas?

K. ŽUROMSKAS. Mes kalbame tik apie papildomų objektų, kaip čia pasakyti, papildomus objektus, kurie turėtų įvykdyti dvi sąlygas, ar ne? Vienintelis objekto tikslas yra krašto apsauga ir gynyba, tai yra pagaminama produkcija bus naudojama tik gynybos tikslams ir niekam daugiau. O antra sąlyga būtų, kad PAV'o atrankos atlikimas gali turėti neigiamą poveikį valstybės gynybos tikslams. Tai reiškia, kad per PAV'o procedūrą viešinami dokumentai tiesiog gali būti labai aktualiūs ir tokie, kurių nereikėtų... Mes kalbame tik apie gynybos pramonę.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Mockus. Prašau, kolega.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, dabar vyksta diskusijos dėl šaudyklų. Kaip manote, kokią įtaką turės šitas įstatymas, jeigu kada nors perspektyvoje keisis regla-

mentavimas dėl šaudyklų prioriteto ir svarbos nustatymo? Padiskutuokime, kaip jūs manote, ar turės, ar neturės įtakos? Ačiū.

K. ŽUROMSKAS. Aš manau, kad įtakos turės tik tiek, kiek tai yra apibrėžiama procedūrose. Reikia suprasti, kad pats šio įstatymo pakeitimas nėra kaip nors siejamas su kokybės mažinimu iš principo. Visos viešinimo procedūros ir visos kitos procedūros iš principo išliks tos pačios, tai šiuo aspektu kokybė tikrai nesuprastės. Mes tiesiog turime šiuo įstatymo pakeitimu siekti sutrumpinti tam tikrus terminus ir įvesti, kaip čia pasakyti, atskaitos tašką, nes dabar pats užsakovas šiuo atveju atsakymą pateikti derinantiesiems subjektams laiko neturi. Jis gali grąžinti atgal po mėnesio, 2, 4 ir 5 mėnesių, tai šiuo atveju mes padarome tokį abipusį bendradarbiavimą, kad visas tas procesas sutrumpėtų, bet neatsižvelgiame ir nepaneigiame kokybės.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Šeršniovas. Prašau, Vitalijau.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Ačiū. Jeigu atsitiks taip, kad negalios savivaldybės veto tam tikriems projektams, tarkim, bus vykdoma kažkokia statyba gamykloje arba, tarkime, koks nors karjeras bus kasamas šalimais gynybos tikslais, tai ar nėra numatyta tokių dalykų, kad bendruomenei būtų kompensuojama už tam tikrą padarytą žalą?

K. ŽUROMSKAS. Šiuo siūlomu PAV'o projektu nėra numatyta jokių kompensacijų. Manau, kad mes apie jas galėtume pakalbėti, planuodami tolesnius žingsnius, jeigu būtų tam galimybė, tai yra komitetuose, bet šiuo įstatymo projektu tai nenumatyta.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir T. Martinaitis. Prašau, kolega.

T. MARTINAITIS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas ministre, už iniciatyvą. Iš tikrųjų tiktai pradedate darbus, bet labai svarbus sprendimas jau dabar yra, ateinate čia, į posėdžių salę. Tai tikrai labai reikalinga gynybos pramonės plėtrai. Vis dėlto jūs, pradėdamas darbus naujai, ar planuojate dar kaip nors tobulinti šias procedūras, kad dar labiau paskatintume mūsų gynybos pramonės plėtrą? Ar matote kokią nors viziją, kas ateityje dar galėtų keistis?

K. ŽUROMSKAS. Labai dėkui už komentarą. Be abejo, kaip ir minėjau, visas šis PAV'o įstatymo pakeitimas buvo padarinys to susitarimo kartu su mūsų Krašto apsaugos ministerija ir Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Su šiomis ministerijomis mes toliau labai aktyviai dirbsime dėl visų procesų, kad mūsų gynybos pramonė ar kitos investicijos į šią pramonę būtų panaudojamos kuo greičiau mūsų šiuo labai reikalingu periodu.

Jeigu mes žiūrime į šį įstatymo pakeitimą konkrečiai, tai taip pat, kadangi laikotarpis yra toks labai trumpas, Ekonomikos ir inovacijų ministerija jau savo žaliajį koridorių priėmė, ar ne, o kitą savaite, man atrodo, ir Krašto apsaugos ministerija tą paketą svarstys, norime tą padaryti ir tikrai nuolat dirbame ir dirbsime, kad tie procesai būtų kuo lengvesni, paprastesni ir greitesni.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už, prieš užsirašiusių kalbėti nėra, tai apsispręsimė per balsavimo langą.

10.28 val.

Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XVP-106GR) (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymas, projektas Nr. XVP-106. Pranešėjas – S. Mikšys, Respublikos Prezidento patarėjas. Prašau.

S. MIKŠYS. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Konstitucijos 71 straipsnio 1 dalimi, grąžina Seimui pakartotinai svarstyti Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymą.

Pažymėtina, kad, Seimui priėmus šias Baudžiamojo kodekso pataisas ir maksimalią laisvės atėmimo bausmę už piktnaudžiavimą sumažinus vieneriais metais, 228 straipsnio 2 dalyje numatytas piktnaudžiavimo nusikaltimas iš sunkaus tapo apysunkiui. Svarstant įstatymo projektą Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitete, nebuvo tinkamai įvertinta, kokią įtaką šis nusikaltimo kategorijos pakeitimas galėtų turėti skiriant bausmes, sprendžiant atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės klausimus, taip pat nebuvo įvertinta, ar atsakomybės sušvelninimas nepadarys neigiamos

įtakos šiuo metu intensyviai vykstantiems baudžiamiesiems procesams dėl galimai netinkamo savivaldybių tarybų narių lėšų panaudojimo. Galutinis įstatymo projekto variantas, dėl kurio buvo balsuojama šių metų rugsėjo 23 dienos Seimo plenariniame posėdyje, nebuvo pateiktas įvertinti nei Seimo kanceliarijos Teisės departamentui, nei valstybės institucijoms, organizuojančioms ir atliekančioms ikiteisminius tyrimus. Taigi atsakomybę švelninančios Baudžiamojo kodekso pataisos buvo priimtos iš esmės neturint faktiniais duomenimis grįsto atsakymo į klausimą, ar jos iš tikrųjų yra būtinos ir reikalingos.

Taip pat svarbu pažymėti, kad, BK 228 straipsnio 2 dalyje numatytam piktnaudžiavimo nusikaltimui tapus apysunkiam, buvo panaikinta galimybė taikyti kriminalinės žvalgybos veiksmus tiriant šias veikas. Nors Seime šiuo metu yra užregistruotas Kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma šią problemą išspręsti, tačiau pabrėžtina, kad įstatymo projektas šiuo metu yra svarstymo stadijos ir neaišku, ar jis apskritai bus priimtas. Kita vertus, noriu pabrėžti ir tai, kad net jeigu Kriminalinės žvalgybos įstatymo pataisos hipotetiškai būtų buvusios priimtos kartu su dabar jau vetuotu Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymu, tokiu atveju Respublikos Prezidentas dėl anksčiau paminėtų priežasčių vis tiek būtų priėmęs sprendimą vetuoti šias BK pataisas.

Taigi, atsižvelgdamas į visa tai ir siekdamas išvengti gresiančių neigiamų tiek teisinių, tiek politinių padarinių, Respublikos Prezidentas siūlo Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymą laikyti nepriimtu. Trumpai būtų tiek. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmoji klausia A. Širinskienė. Prašau, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Laba diena. Norėčiau paklausti, ar rengdami veto jūs vertinate tą aplinkybę, kad priimant įstatymo projektą iš esmės balsavimo rezultatus lėmė šešių „čekutininčių“ balsai? Kitaip tariant, jeigu jie būtų, kaip įstatymas ir įpareigoja, nusišalinę nuo įstatymo priėmimo, tas įstatymas iš viso būtų nepriimtas.

S. MIKŠYS. Labai ačiū už klausimą. Be jokios abejonės, tą aplinkybę mes įvertiname, tačiau noriu pabrėžti, kad net jeigu tie Seimo nariai būtų nusišalinę, sprendimas vis tiek būtų buvęs lygiai toks pat.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Bilotaitė. Prašau, kolege.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Pirmiausia, aišku, labai reikia padėkoti už tą dalyką, kad buvo imtasi iniciatyvos vetuoti šitą įstatymo projektą. Taip, šiandieną yra svarstomas Seime Kriminalinės žvalgybos įstatymo projektas. Jeigu jau taip atsitiks, kad tuo buldozeriu bus nuvažiuota ir pataisos išgalios, tai mano klausimas, kaip jūs vertinate tai, kad senaties terminas sutrumpės, kad švelnės bausmės ir kad draudimas dirbti valstybės tarnyboje taip pat sutrumpės per pusę, ir dar net nežinia, kaip viskas bus paveikta, konkrečiai galvojant apie tuos asmenis, kurie šiandien dalyvauja procesuose? Kokia yra ta prezidentūros pozicija, šiuo atveju – Prezidento, vertinant tą bendrą kontekstą, ir apskritai kokią poveikį padarys visai antikorpucinei aplinkai, jeigu tas projektas liks toks, koks yra?

S. MIKŠYS. Labai ačiū už klausimą. Be jokios abejonės, vertiname tas pataisas neigiamai tiek dėl sutrumpėjusių senaties terminų, tiek dėl teistumo sutrumpėjusių terminų, taip pat dėl sušvelnintų nepriekaištingos reputacijos reikalavimų valstybės tarnautojams.

O atsakyti į klausimą, kokius konkrečiai tai padarinius sukels, šį momentą tikrai yra sudėtinga dėl to, kad svarstant įstatymo projektą, kaip minėjau, nebuvo atsiklausta Generalinės prokuratūros nuomonės jau dėl to galutinio varianto. Tai nepaskaičiuota, nei kiek šiuo metu vyksta tyrimų, nei kiek asmenų yra nuteista. Kitaip tariant, neaišku, kokia dalis tų asmenų, kurie, pavyzdžiui, dabar jau atlieka bausmę, anksčiau galės grįžti į valstybės tarnybą ir eiti atsakingas pareigas. Tai, be jokios abejonės, neigiamai vertiname.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia G. Balčytytė.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Norėjau paklausti, kadangi čia šiandien turėjome ir diskusiją dėl darbotvarkės, dėl Kriminalinės žvalgybos įstatymo pakeitimų, dauguma, matyt,

bando prisidengti, kad priėmus šitas įstatymo pataisas neva bus atsvertas Prezidento veto. Gal galėtumėte iš tiesų patikslinti, ar tikrai tik šito įstatymo pataisų trūksta tam, kad projektas būtų tinkamas? Ačiū.

S. MIKŠYS. Labai ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau pristatydamas veto, iš tikrųjų net jeigu Kriminalinės žvalgybos įstatymo pataisos būtų buvusios priimtose kartu su BK pakeitimo įstatymu, tai Prezidento sprendimas vetuoti būtų buvęs lygiai toksai pat dėl to, kad, kaip čia jau ir prieš tai aptarėme, iš tikrųjų trumpėja ir senaties terminai, teistumo terminai, taip pat atsiranda galimybė taikyti atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės.

Taip pat kitas aspektas. Kaip ir su prokuratūra teko bendrauti, tai jie teigė, kad atsiranda sankcijų disproporcija pačiame tame BK skyriuje, kuris reglamentuoja atsakomybę už korupcines nusikalstamas veikas. Tai sprendimas, kaip ir sakau, tikrai nebūtų pasikeitęs. Tos Kriminalinės žvalgybos įstatymo pataisos, kurios dabar šiuo metu yra svarstomos Seime, sakau, net jeigu jos ir būtų buvusios priimtose, sprendimas būtų buvęs toksai pat.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia K. Mažeika. Prašau, kolega.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas patarėjau, išties klausimas turbūt dėl to, kad vežimas buvo pastatytas prieš arklį. Apie tai jau kalbėta diskutuojant dėl Kriminalinės žvalgybos įstatymo. Bet vien tai, kad tas įstatymas lygiai taip pat buvo siūlomas skubos tvarka, nemotyvuotai, turbūt visa eiga kelia tam tikrų abejonių. Ar galima tikėtis, kad Prezidentas ir šitą įstatymą vetuos ir taip iš tiesų sudės taškus, kad vis tik nebūtų daromas koks nors politinis šou, o būtų elgiamasi pagal teisės principus? Ačiū.

S. MIKŠYS. Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, jeigu būtų buvę tie abu įstatymai priimti kartu, jie abu būtų buvę vetuoti. Tačiau dabar gali išeiti tokia situacija, kad jeigu Seimas atmestų Prezidento veto, tada vetuoti Kriminalinės žvalgybos įstatymo pataisas, manau, nebūtų pagrindo dėl to, kad jas vetavus atsirastų tas tarpas, kada negalima taikyti kriminalinės žvalgybos. Matyt, tada tektų pasirašyti abu įstatymus.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Gailius. Prašau, kolega.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke, už galimybę paklausti. Gerbiamas Simonai Mikšy, jūs, net neabejoju, esate susipažinęs su pirmine projekto versija. Kokia jūsų nuomonė apie tokį teisėkūros procesą ir tokios kokybės teisės aktus? Vis dėlto, jeigu jau žinote išankstinę... kaip būtų pasiūlyęs Prezidentas, tai kaip Prezidentas būtų pasiūlyęs dėl tokio projekto? Ar jums yra svarbesni teisės teorijos dalykai, ar svarbesnės procedūros Seime, nes, kaip ir kalbėjo kolegė A. Širinskienė, procedūra Seime buvo apgailėtina – priėmimo procedūra, svarstymo, pateikimo? Manau, kad tai daug didesnis argumentas nei teisės teorijos dalykai, su kuriais jūs turbūt pats nelabai sutinkate.

S. MIKŠYS. Labai ačiū už klausimą. Kalbant apie tą pirminį įstatymo projekto variantą, iš tikrųjų ir Seimo Teisės departamentas buvo parašęs labai daug kritinių pastabų, ir man pačiam teko su juo susipažinti. Iš tikrųjų paties projekto idėja galbūt ir turinti logiką, bet įgyvendinimas, sakyčiau, mano asmeniniu manymu, jau būtų prieštaravimas Konstitucijai, jeigu Seimas būtų priėmęs tokį įstatymo projektą, koks buvo pirminis. Tokia nuomonė.

O šiaip dėl procedūrinių aspektų, be jokios abejonės, skubos taikymas ir pati įstatymo projekto svarstymo procedūra yra labai blogai. Tiesa, mes dažnai gauname iš Seimo skubos tvarka priimtus įstatymus, tačiau, kaip ir minėjau, šiuo atveju, jeigu Kriminalinės žvalgybos įstatymas būtų skubos tvarka, matyt, tektų rinktis iš dviejų blygių ir mažesnė būtų pasirašyti, jeigu Seimas atmestų Prezidento veto.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Širinskienė. Priminsiu, kad...

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Aš manyčiau, kad, įvertinus Prezidento veto argumentus, vienintelis kelias yra pasekti Prezidento veto ir laikyti įstatymą nepriimtu. Juo labiau kad kyla problemų ne tik dėl turinio, kaip jau minėjo Prezidento patarėjas, jog mažėja ir senatis, mažėja kiti terminai, atsiranda galimybių, kurios palengvina asmenų padėtį, ir atitinkamai yra mažinama valstybės

galimybė kovoti su korupcija, kartu mažinama politikų bei valstybės tarnautojų atsakomybė, negana to, priimant įstatymą yra padaryta ir procedūrinių pažeidimų.

Aš tik primenu, kad šitoje salėje jau ne kartą skambėjo tai, jog VTEK'as yra išaiškinęs, jog asmenys, kurie yra čekučių bylų dalyviai arba yra įtariamieji, galbūt vyksta ikiteisminiai tyrimai, vyksta teisminiai ginčai, šitie asmenys negali dalyvauti balsavime. O priimant įstatymą dalyvavo mažiausiai šeši žinomi Seimo „čekutininkai“, iš esmės, kadangi buvo traukiamos kortelės, būtent šitų šešių asmenų balsai lėmė balsavimo rezultatą. Aš net neabejoju, kad jeigu jums pavyks atmesti Prezidento veto, kad vien dėl formalių priežasčių, dėl procedūrinių pažeidimų, dėl netinkamos priėmimo tvarkos bus kreiptasi į Konstitucinį Teismą. Praktikoje jau turėjome situacijų, kuomet po teismo sprendimų tenka kartoti balsavimus, tai aš tikiuosi, kad šį kartą „čekutininkai“ klausys VTEK'o rekomendacijos ir balsavime atmetant veto bent jau garbingai nedalyvaus.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir A. Bilotaitė. Prašom, kolege.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aišku, pirmiausia apmaudu, kad pas mus tie visi procesai vyksta ne taip, kaip turėtų vykti, ir visos tos Baudžiamojo kodekso pataisos mūsų parlamente yra tikrai lyg buldozeriu varomos. Aš iš tikrųjų labai tikiuosi, kad vis dėlto bus ta Seimo sąžinė. Ir ta žinia, kokią mes šiandien siunčiame visuomenei, man atrodo, yra labai svarbu. Ar mes esame už tai, kad mes norime sumažinti tą atsakomybę, padaryti ją išvengiamą? Man atrodo, kad mes nenorime tokios žinios ir būti tuo blogu pavyzdžiu. Seimo prestižas ir taip yra krentantis ir kiekvieną dieną vis labiau. Aš tikrai labai kviečiu kolegas palaikyti, nes tai yra, man atrodo, labai svarbu, toks principinis klausimas, vertybinis klausimas, kuris rodo, kur mes toliau einame.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, apsispręsimė balsuodami.

10.41 val.

Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-600(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-602(2), Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-603(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 27 ir 27² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-604(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-605(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 9, 13¹, 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-606(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar, kadangi yra balsavimo laikas, grįžtame prie apsvaistytų klausimų. Pradėsime balsuoti nuo projektų Nr. XVP-600 ir Nr. XVP-602 iki projekto Nr. XVP-606. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 110, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Po svarstymo įstatymų projektams nuo Nr. XVP-600 iki Nr. XVP-606 pritarta.

Prašau. Gerbiamas S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Pirmininke, atsiprašau, suklydau, mano balsą įskaitykite už.

PIRMININKAS. Įrašysime į protokolą. Ačiū.

10.42 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 2, 7, 19, 20, 21, 22, 23, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-619(2), Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-620(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo projektas Nr. XVP-619 ir Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-620. Motyvai buvo išsakyti, prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 110 Seimo narių, už – 110. Ačiū, kolegos. Po svarstymo įstatymų projektams pritarta.

10.43 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775. Motyvai buvo išsakyti, prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 90, prieš – 2, susilaikė 6. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

10.44 val.

Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 21, 25, 26, 29, 33¹, 33⁴, 35, 40, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-485(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 29, 30, 42, 45, 46, 47, 61, 62 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-486(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-198 16, 27, 28, 29, 34, 38, 47, 48, 50, 63, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-487(2), Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo Nr. VIII-791 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-488(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – projektai Nr. XVP-485, Nr. XVP-486, Nr. XVP-487 ir Nr. XVP-488. Motyvai buvo išsakyti, prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 111, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymų projektams po svarstymo yra pritarta.

10.45 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4281(2) (svarstymo tęsinys)

Kiti mūsų darbotvarkės projektai Nr. XIVP-4281 ir Nr. XIVP-4282. Turime po vieną mes čia pataisą. Prašyčiau dėl Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo L. Jonauską pristatyti pasiūlymą, o kolegė tuoj pristatys ir... O į tribūną pakomentuoti Julijų, ne, T. Tomiliną kviečiu. T. Tomiliną kviečiu į tribūną.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Pasiūlymas yra labai paprastas – dėl įsigaliojimo datos. Taikome prie Administracinių nusižengimų kodekso įsigaliojimo datos, kuri yra 2026 m. sausio 12 d. Tai suvienodiname datas. Prašau pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra 10 palaikančių pasiūlymą? Matau 13, matau 13. (*Balsai salėje*) Taip, taip, minutėlę. Na tai... Kaip, kokio komiteto nuomonė? Komiteto nuomonė.

T. TOMILINAS (DFVL). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Kitas pasiūlymas – L. Jonausko.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Pasiūlymas toks pat – dėl įsigaliojimo datų pakeitimo. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

T. TOMILINAS (DFVL). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. 10 palaikančių yra. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta, gerai. Ir kolegė nori per šoninį mikrofoną gerąją žinią pranešti prieš balsuojant. Prašom.

A. JAKAVIČIUTĖ-MILIAUSKIENĖ (DFVL). Laba deina, brongūs kolegas. Šindein, žinokit, svečius turem telšiškius. (*Plojimai*) Lietuvos pėnsininkų sąjungas „Buoče“ Telšių skyrius. Tai nuoro, kad pasveikintumiet. Ir anų prašymu nuoro perdouti laišką gerbiamai socialinės apsaugos ir darbo ministre. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, Paštininko dieną tuoj atšvėsime. Bendru sutarimu pataisoms pritarėme. Ar galime dėl viso projekto balsuoti? Prašom.

Ačiū. Balsavo 112 Seimo narių, 112 – už. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

10.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 251¹, 317, 318, 426, 505, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 521¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4282(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas – projektas Nr. XIVP-4282. Administracinių nusižengimų kodeksas. Motyvai buvo išsakyti, prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 112 Seimo narių: 111 – už, 1 – prieš. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

10.48 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-769, Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-770 (pateikimo tęsinys)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – įstatymų projektai Nr. XVP-769 ir Nr. XVP-770. Motyvai išsakyti, prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 106 Seimo nariai: 98 Seimo nariai – už, 2 – prieš, 6 susilaikė. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymas, projektas Nr. XVP-106... Atsiprašau, kolegos. Čia po pateikimo įstatymų projektams buvo pritarta. Tai pagrindinis komitetas yra Aplinkos apsaugos komitetas. Dėl Miškų įstatymo papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Svarstyti numatyta lapkričio 18 dieną. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

10.50 val.

Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XVP-106GR) (pateikimo tęsinys)

Dabar kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymas, projektas Nr. XVP-106. Priminsiu, kad šiuo metu mes balsuojame už, kad svarstytume gražintą įstatymo projektą iš naujo, prieš – laikytume įstatymą nepriimtą. Alternatyvus balsavimas. Prašom balsuoti.

Balsavo 105 Seimo nariai: 66 – už, 39 – prieš. Nuspręsta svarstyti gražintą įstatymo projektą iš naujo. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti spalio 16 dieną. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Per šoninį mikrofoną – I. Šimonytė. Prašau, kolege.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, Seimo Pirmininke. Labai įdomus šitas įstatymas. Kuomet jis buvo priimamas, nebuvo nė vieno Seimo nario, kuris būtų užsirašęs už jį nors vieną žodelį pasakyti. Šiandien nėra nė vieno, kuris būtų pasakęs nors žodelį prieš Prezidento veto. Tai vis dar rodo, kad turbūt kažkiek jums yra gėda. Ačiū nors už tai.

PIRMININKAS. Bet buvo už. Gerai, kolegos. Mes esame šiek tiek aplenkę laiką. Ar galėtume pasispausti ir galbūt net priimti popietinės darbotvarkės klausimus? (Balsai salėje: „Galime!“) Ačiū už jūsų tokį geranoriškumą.

10.52 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 310, 333 ir 385 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-683 (pateikimas)

Tada siūlau Baudžiamojo proceso kodekso keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-683. L. Šedvydis kviečiamas į tribūną.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Siūlomu Baudžiamojo proceso kodekso 310, 333 ir 385 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siekiama užtikrinti, kad Valstybės vaiko

teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba laiku gautų informaciją apie visus teismų nuosprendžius bylose, kuriose sprendžiamas klausimas dėl nusikalstamų veikų, padarytų vaiko atžvilgiu.

Kontekstas buvo toks: jeigu gerai prisimenate, šių metų gegužės–birželio mėnesiais buvo žinių apie tai, kad iš įkalinimo įstaigų toms vadinamosioms laikinoms atostogoms yra paleidžiami asmenys, kurie yra padarę nusikaltimus prieš savo vaikus, ir jie susiduria tose viešosiose erdvėse arba netgi paleidžiami į jų namų erdves. Tarp Teisingumo ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Kalėjimų tarnybos, Probacijos tarnybos ir Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos buvo sudaryta tam tikra darbo grupė, kuri iki šiol veikia ir diskutuoja, kaip išvengti tų visų situacijų. Be tarpinstitucinio derinimosi dėl būdų, kaip to išvengti, iš esmės Seime buvo pateiktos dvi galimos įgyvendinti idėjos.

Viena iš jų yra, kurią aš teikiu šiandien. Tai yra tiesiog geresnis informacijos suvaikščiojimas į Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą. Ir paaiškinimas kolegoms, kadangi iškart gali kilti klausimas: kodėl to reikia, negi negauna iš karto? Reikia suprasti, kad ne visi tėvai praneša apie tai, kad jų sutuoktinis ar artimoje aplinkoje esantis žmogus buvo už prievartą ar smurtą prieš tą vaiką nuteistas. Dėl to Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba net neturi tos informacijos, o tada gauname tokią specifinę situaciją, kada *post factum* yra reaguojama. Taigi šitie pakeitimai iš esmės įpareigoja viso labo, kaip čia tikrai teisingai Seimo Teisės departamentas pastebėjo, ne kopijas, bet nuorašus tų pačių sprendimų persiųsti tarnybai ir bent jau tarnyba galėtų kai kuriais atvejais, kada tai yra būtina, tarkime, pradėti tėvo valdžios ribojimo procesą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega, jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmas klausia V. Gailius. Prašau, kolega.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Kolega, nekvestionuodamas projekto tikslo, norėčiau jūsų paklausti: su kuo konsultavotės rengdami šį projektą, kadangi tiesiog netinkamai pasirinkote Baudžiamojo proceso įstatymo normas ir ne tos normos reguliuoja jūsų siekiamo tikslo įgyvendinimą? Į tai atkreipė dėmesį, net neabejoju, ir Teisės departamentas. Ne tas normas jūs nurodėte.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Konkrečiai Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija iš esmės siūlė tokį problemos sprendimo būdą. Jeigu jis nėra tobulas, visada galima eiti ir kitais keliais, bet tiesiog įgyvendinti panašią intenciją, kad informacija tokiais atvejais tiesiog suvaikščiota tarp kitų žmonių, kurie gali padėti. Jie akivaizdžiai susiduria su kritinėmis situacijomis. Jos nėra tokios dažnos, bet jos yra tokios, kad pasiekia ir mūsų medijų antraštes.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia L. Girskienė. Prašau, kolege.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Aš noriu paklausti jūsų: iš tikrųjų nežinau paties bylos nagrinėjimo proceso, ar tikrai nėra tokiu atveju į tokias bylas įtraukiami vaiko teisių apsaugos specialistai, kada yra nagrinėjama baudžiamoji byla dėl vieno iš tėvų galimo, na, sakykime, prievartos ar smurto taikymo artimoje aplinkoje, ar panašiai? Ar tikrai yra būtina?.. Galbūt tiesiog galėtų vaiko teisių apsaugos specialistai dalyvauti nagrinėjant tokią bylą kaip šalis ir išsakyti savo nuomonę?

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Priežastis, kodėl šitas įstatymo projektas teikiamas toks, koks yra: taip, nutinka atvejų, kada sprendimas yra priimtas dėl smurto, dėl prievartos (ar panašiai) prieš vaikus pačioje artimiausioje aplinkoje, bet Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba to, kad jisai yra priimtas, negauna.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia D. Razmislevičius.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Kolega, noriu paklausti: ar tikrai reikia tų 5 dienų? Gal galima, pavyzdžiui, kad iš karto įsiteisėjus būtų persiųsta, pavyzdžiui, kitą darbo dieną? Arba gal net įmanoma teismų elektroninę sistemą automatiškai nustatyti, kad įsiteisėjus būtų galima be žmogaus įsikišimo išsiųsti? Tai net ir tų 5 dienų nereikėtų. Ar jos reikalingos kokiai nors dar informacijai apdoroti? Ačiū.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Man atrodo, čia yra teisės norma, kuri egzistuoja. Panašiuose straipsniuose panašus periodas yra suteikiamas. Matyt, buvo prisitaikoma prie ankstesnių laikų, kai

mes kalbėjome apie popierinių kopijų siuntinėjimą. Šiais laikais, natūralu, mes naudojamės skaitmena.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis klausia I. Vėgėlė. Prašau, kolega.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas pranešėjau, labai taiklūs buvo V. Gailiaus pastebėjimai dėl to, kad neatitinka straipsniai, kuriuos jūs siūlote. Tai pirmas.

Antras. Aš norėčiau vis dėlto pakartoti L. Girskienės klausimą. Ar vaiko teisių apsaugos pareigūnai dalyvauja tokiose bylose ir ar tai yra tinkamai sureguliuota? Tai yra esminis klausimas.

Ir trečias klausimas. Kodėl formuluotė tokia keista: „Jei byloje sprendžiamas klausimas dėl veikos, padarytos vaiko atstovo pagal įstatymą...“ ir taip toliau, ir taip toliau? Tiesiog kodėl jūs neformuluojate, ar yra kas nors paslėpta, kodėl jūs neformuluojate tiesiai: „Jeigu įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu (arba neįsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu) pripažįstamas kaltu įstatyminis atstovas...“ ir taip toliau? Kas yra šita per formuluotė? Kodėl jūs taip keistai formuluojate? Toks įspūdis, kad jis gali būti ir nepripažintas kaltu, bet visos kopijos vis tiek bus siunčiamos ir bus persekiojama. Kas čia tuo norima pasakyti?

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Aš jūsų klausimo iki galo nesuprantu, nes jūs patį galą užsukote. Paaiškinimas dėl tokios formuluotės. Buvo diskusija, kaip tiksliau šitą dalyką suformuluoti, buvo keletas versijų. Prie tokios galutinės formuluotės buvo prieita konsultuojantis su Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai už ir prieš. Užsirašiusių kalbėti nėra. Kolegos, apsispręskime balsuodami.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 4. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Svarstyti numatyta gruodžio 11 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.01 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-687 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo 75³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-687. Pranešėjas – D. Varnas. Prašau, kolega.

D. VARNAS (NAF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pristatau Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-687, kurį teikiame kartu su 15 kolegų iš įvairių frakcijų. Ačiū visiems, kurie remia ir prisideda.

Šio projekto esmė yra paprasta ir labai konkreti – ištaisyti techninę teisėkūros klaidą. 2023 metais keičiant 70 straipsnį netyčia buvo gražinta sena 4 dalies redakcija ir taip sumažintas finansavimas kolegijų meno ir ekonominės plėtros veiklai. Tai buvo visiška naujiena kolegijoms, apie šią klaidą bendruomenė sužinojo tik šiais metais, kai, skirstant 2024 metų finansavimą, buvo gautas jau mažesnis finansavimas. Jūs viską galite patikrinti, mes tai jau išsiaiškinome Švietimo ir mokslo komitete. Ši klaida atsirado svarstant projektą Nr. XIVP-2559, kai buvo keičiamas visas straipsnis, nors norėta pakoreguoti tik 2 dalį. Faktinė pasekmė – be diskusijų, be jokio informavimo atkurta senoji 4 dalis ir taip sumažintos lėšos kolegijoms.

Prisiminkime, ką Seimas nutarė 2022 metais. Įstatymu Nr. XIV-1257 pakeitė mokslo tikslus kolegijoms, įtvirtino nuoseklų kolegijų mokslinių tyrimų ir meno veiklos finansavimo didinimą ne mažiau kaip 10 % – 2023 metais, 15 % – 2024 metais ir 20 % – nuo 2025 metų. Tai buvo suderinta su planu „Naujos kartos Lietuva“, su valstybės įsipareigojimais, išdiskutuota su suinteresuotomis grupėmis. Buvo optimizuotas kolegijų tinklas, sujungti ištekliai tam, kad būtų galima įgyvendinti šiuos tikslus, šie veiksmai buvo suderinti su Europos Komisija. Dėl minėtos klaidos dabar galiojančioje 75 straipsnio 4 dalyje vėl kalbama tik apie ne mažiau kaip 10 % kasmet, kas paneigia ankstesnį sprendimą ir griauja teisinį tvarumą bei kolegijų planus. Mūsų siūlomas pakeitimas tai ištaiso ir gražina sutartą trajektoriją – 2025 metais skirti ne mažiau kaip 15 %, 2026 metais ir toliau – ne mažiau kaip 20 % kolegijų bazinio finansavimo mokslinių tyrimų ir eksperimentinei plėtrai.

Tai nėra nauja politika – tai ankstesnio nuosekliai suderėto, išdiskutuoto sprendimo atkūrimas. Kodėl yra tai svarbu? Pirma – teisinis tikrumas, pasitikėjimas valstybės žodžiu. Kolegijos planuoja etatus, žmones, projektus, partnerystę, o klaidos palikimas reikštų, kad sutarti su kolegijomis iškelti kriterijai mokslui iki 2028 metų tampa neįgyvendinami. Tai kertasi su plano „Naujos kartos Lietuva“ logika ir su šalies RRF'o įsipareigojimais.

Antra – kokybė, regionų stiprinimas. Tai yra labai svarbu. Be prognozuojamo pakankamo finansavimo dauguma kolegijų nevykdys tos veiklos ir negalės įvykdyti reikalavimų pagal dabar galiojančias nuostatas, rizikuos akreditacija, paprasčiausiai kalbant, gali neįvykdyti keliamų kriterijų ir tokioms kolegijoms, ypač mažesnėms, grėstų netgi uždarymas. Tai smogtų regionams, kur kolegijos yra pagrindiniai žmogiškųjų išteklių ir inovacijų centrai.

Trečia – nacionalinių ir europinių tikslų darna. Europos lygmens dokumentais nuosekliai raginama stiprinti darbo rinkos poreikius atliepiančią praktiką grįstas studijas, taikomąjį mokslą ir regioninius inovacijų, ekosisteminių ryšių... Kolegijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rėmimas yra būtent ta kryptis, kuri užtikrina kompetencijas čia ir dabar. Inovacijų sklaida turi būti visoje šalyje, neišskiriant regionų. Tarptautiniai partneriai EURASHE, patariamoji organizacija Europos Komisijai, aiškiai palaiko klaidos ištaisymą.

Ketvirta – finansinis aiškumas. Už mokslinės ir eksperimentinės plėtros veiklas apmokama pagal rezultatus, tai yra už šių metų rezultatus – kitais metais ir taip toliau. Taigi įstatymo projekte įrašyta, kad 2025 metų rezultatus apmokės kitais metais, ir tai nėra klaida, nes už 2025 metų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatus bus apmokama 2026 metais. Pakeitimams įgyvendinti papildomą poreikį sudaro apie 4 mln. eurų 2026 metais, 2027 metais – 11 mln. eurų. Be to, vertinant 2024 metų rezultatus dėl klaidos jau susidarė 4 mln. eurų trūkumas, nes finansavimas nebuvo numatytas 2025 metų valstybės biudžete. Tai tvarkomi planuojami dydžiai, o investicijų grąža pasireiškia didesne mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros apimtimi, partnerystėmis su verslu ir regionų rodikliais. Kartu pažymiu, kad numatytų naujųjų teisės aktų įgyvendinimas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės. Skatinamas kolegijų ir įmonių bendradarbiavimas.

Šiandien nekeičiame kurso – mes jį atkuriamo, užtikriname valstybės pažado įgyvendinimą. Gražiname aiškią Seimo jau patvirtintą finansavimo trajektoriją, suderinamą įstatymo tekstą su šalies strateginiais dokumentais ir europinėmis kryptimis. Užtikriname, kad kolegijos galėtų vykdyti savo misiją – rengti aukštos kvalifikacijos specialistus, vykdyti taikomąjį mokslą ir kurti vertę regionams.

Visus kviečiu nuoširdžiai pritarti projektui po pateikimo, perduoti Švietimo ir mokslo komitetui ir prašau Vyriausybės išvados, kadangi reikalingas finansavimas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmas klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, labiau į dešinę reikėtų žiūrėti. Norėčiau jūsų paklausti. Nėra diskusijos dėl to, ką jūs pasakėte – techninė klaida, susitarimas su kolegijomis, nes, žinoma, kolegijos turi stiprinti savo mokslinę ir eksperimentinę veiklą. Dabar yra tiksliai toks klausimas: ar yra susitarta su Vyriausybe, kad bus skirtas papildomas finansavimas? Kad nebūtų taip, kad tą pačią sumą, kurią skyrė kolegijoms pagal inerciją iš praeitų metų, kad tiesiog tą pačią sumą padalins naujomis proporcijomis ir išeis, kad kolegijoms teks kažkur mažinti savo išlaidas, kad galėtų vykdyti eksperimentinę veiklą. Kad norėdami pagerinti mes nepablogintume situacijos.

D. VARNAS (NAF). Aš matau sprendimą būtent finansavimo. Vyriausybė nuspręs. Kitu atveju tikrai, pagal užsibrėžtus ir nustatytus jau Vyriausybės kriterijus... kaip ir sakau, jeigu to finansavimo nebus, tai kolegijos negalės įvykdyti šitų nustatytų kriterijų ir taip grės uždarymas kai kurioms, kai kurios negalės vystyti ir, kaip suprantame, tada kris lygis. Nežinau, Vyriausybė turi kitus sprendimus. Aš matyčiau ir prašyčiau pritarimo, kad turime eiti šituo keliu, kad nenukentėtų žmonės, nenukentėtų kolegijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kitą klausimą noriu suteikti žodį J. Zailskienei. Ji mums praneš gerąją žinią.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Sveiki visi. Labai noriu pristatyti, kad mus šiandien aplankė Prienų švietimo žiedas, tai yra įstaigų vadovai, pavaduotojai, Švietimo skyrius ir politikai, kurie kuruoja švietimą. Tai pasveikinkite mūsų svečius. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname prieniškius. Toliau klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Mielas kolega, įdėmiai klausiausi jūsų pristatymo ir iš tiesų pagirtina, kad jūs matote meno veiklos finansavimo spragas ir norite ištaisyti. Kaip ir klausė kolega V. Rakutis, ištis labai svarbu, kad būtų jūsų, kaip valdančiosios daugumos, jau suderintas veikimas ir kad nebūtų tik pažadas žmonėms, kuris liktų pažadu ir neįgyvendintas. Šito labai linkiu, kad pasiektumėte. Tačiau jūs negalite keisti 2025-ųjų, šitų metų, finansavimo procentų, nes šitie metai jau dabar, jūsų siūlymas šiuo atveju jau turėtų būti taisytinas. Ar galėtumėte pakomentuoti tai? Ačiū.

D. VARNAS (NAF). Komitete galima bus tobulinti įstatymą. Kolegė Agnė pasakys.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke, Seimo Pirmininke. Mano klausimas, matyt, bus atsikartojantis. Jūs dabar esate valdančiojoje daugumoje. Ar šitą įstatymo projektą derinate su finansų ministru ir ar esate numatę, kaip bus perskirstomi biudžeto pinigai, kad jūsų projektas būtų įgyvendintas? Ar buvote susitikę su finansų ministru ir šitą projektą aptarę?

D. VARNAS (NAF). Projekto svarbą pateikiau, parlamentas apsispręs. Su finansų ministru nekalbėjau, tačiau problema yra didelė. Kalbėjau su švietimo ministre. Yra įvairių sprendimo būdų, aš matau sprendimo būdą tokį. Bandysime derėtis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai už, prieš. Už – V. Šeršniovas. Prašau, kolega.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Tikiuosi, kad gerbiamų kolegų, kurie klausė klausimų, tie klausimai bus atsakyti teigiamai kolegijų naudai. Manau, kad šituo balsavimu mes atkursime teisybę kolegijoms ir sustiprinsime regionus. Kviečiu palaikyti visus tuos, kam rūpi regionai.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 94 Seimo nariai: visi – už, prieš, susilaikusių nėra. Projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Svarstyti siūloma lapkričio 25 dieną. Ir prašome Vyriausybės išvados, kaip autorius buvo pristatęs. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-796 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-796. Į tribūną kviečiu pranešėją – Seimo vicepirmininkę O. Leiputę.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). 1 straipsnis. Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip: prie Ateities komiteto vietoj 17 įrašyti skaičių 16. Ir 2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti norinčių nėra. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Pritarta. Pereiname prie svarstymo stadijos. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Priėmimo stadija. Užsirašiusių kalbėti nėra. Du straipsniai. Norinčių paklausti ar prieštarauti nėra. Ar galime pritarti abiem? Pritarta. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio nutarimo priėmimas

Ačiū, kolegos. Balsavo 102 Seimo nariai: už – 99, prieš – 1, susilaikė 2. Po pateikimo... tai yra pritarta. (*Balsas salėje*) Priimtas mūsų nutarimas. (*Gongas*)

11.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-797 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-797. Kviečiu į tribūną Seimo vicepirmininkę O. Leiputę.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). 1 straipsnis. Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip, tai yra 2 straipsnyje išbraukti 1 numeriu pažymėtą A. Bagdono pavardę. Tada keičiasi numeracija. 2 straipsnis. Pakeisti 6 straipsnį ir išdėstyti taip: 6 straipsnis. Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komitetą ir 3 numeriu įrašyti G. Balčytę. 18 numeriu... Atsiprašau, įrašytą 5 numeriu A. Bilotaitės pavardę išbraukti, 18 numeriu A. Norkienės pavardę taip pat išbraukti ir 22 numeriu R. Šukio pavardę išbraukti. Įrašyti 22 numeriu D. Varno, 23 numeriu I. Vėgėlės pavardes.

3 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų paklausti norinčių nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Svarstymo stadija. Užsirašiusių diskutuoti taip pat nėra. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

Priėmimo stadija. Trys straipsniai. Ar yra prieštaraujančių dėl priėmimo pastraipsniui? Nėra. Dėl viso nutarimo už ir prieš pasisakyti taip pat nėra norinčių. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 97, prieš – 1, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-799 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-799. Į tribūną kviečiu Seimo vicepirmininkę O. Leiputę.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Atsiprašau, kad užtrukau. Tai yra 1 straipsnis. Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: 4 straipsnis. Patvirtinti Lietuvos Respublikos Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pavaduotoju Seimo narį V. Ažuolą. 2 straipsnis. Pakeisti 15 straipsnį ir išdėstyti taip: 15 straipsnis. Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininku Seimo narį J. Narkevičių. 3 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų paklausti nėra norinčių. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritarta. Svarstymo stadijoje užsirašiusių dalyvauti diskusijoje taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Pritarta.

Priėmimo stadija. Dėl 1 straipsnio turime Teisės departamento redakcinę pataisą. Ar galime jai pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl kitų straipsnių pataisų ir pastabų neturime. Ar prieštaraujančių priimti pastraipsniui yra? Ne, nėra. Pastraipsniui priimta. Prašom... Dėl viso straipsnio užsirašiusių kalbėti nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio nutarimo priėmimas

Kolegos, balsavo 101 Seimo narys: už – 85 Seimo nariai, prieš – 7, susilaikė 9. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.24 val.

Seimo savaitės (2025-10-13 – 2025-10-17) – 2025 m. spalio 14 d. (antradienio) ir 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Ar neprieštarausite, jeigu aš iš vietos pristatysiu kitos savaitės darbotvarkę? Matau, yra priitariančių. Kolegos, kitą savaitę pradėsime pagerbdami mūsų Nepriklausomybės Akto signatarus, paminėdami jų gimimo metines. Taip pat antradienį turėsime nemažai svarstymų, ką buvome pristatę, pateikę jau anksčiau: Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą, Elektros energetikos įstatymą, Saugiųjų dokumentų įstatymą ir kitus. Taip pat turėsime Seimo nutarimą dėl naujos Nacionalinės sveikatos tarybos paskyrimo. Prisimename ne per seniausią jų pristatymą čia mums, man atrodo, tai tikrai svarbus dalykas.

Ketvirtadienį turėsime diskusiją dėl 2028–2034 metų Europos Sąjungos daugiametės finansinės programos. Pas mus viešės Europos Komisijos narys P. Serafinas, atsakingas už biudžetą ir kovą su sukčiavimu bei viešąjį administravimą. Ketvirtadienį bus tokia priėmimų diena, visi tie įstatymų projektai, kurie buvo anksčiau svarstyti, tai Gynybos, Elektroninių ryšių ir, matote, jūs turite daugybę, faktiškai ketvirtadienio visas laikas bus skirtas mūsų apsvarstytiems įstatymams priimti. Todėl siūlau pritarti mūsų tokiai darbingai savaitės programai.

Paklausti nori J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, nebe pirmą kartą į darbotvarkę, kaip šiandien, buvo įrašomas S. Čaplinsko Tabako, tabako gaminių įstatymo pataisų projektas, kuriuo siūloma uždrausti elektronines cigaretes, bet po to jis išbraukiamas. Gal jūs galite pasakyti, kokie elektroninių cigarečių lobistai čia padaro lemiamą įtaką, kad mes negalime pajudėti iš vietos su tuo klausimu? Ir ar galima būtų tikėtis, kad kitą savaitę jį įrašysite?

PIRMININKAS. Negaliu, nes nežinau apie jokių lobistus.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai pats darbotvarkę sudarėte.

PIRMININKAS. Kolega, jūs klausiate, aš atsakau. Nežinau apie jokių lobistus. Taip apsisprendė Seniūnų sueiga ir todėl jis buvo išbrauktas.

Per šoninį mikrofoną – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Paminėjus per pastarąjį posėdį, spalio 7 dienos, aukų atminimą, aš jums oficialiai perduodu padėką už šį labai svarbų visų Lietuvos partijų ir atstovavimo čia, Lietuvos Seime, aktą. Manęs prašė perduoti padėką. Ačiū.

PIRMININKAS. Grįžtame prie mūsų kitos savaitės darbotvarkės svarstymo. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Girdžiu pritarimo balsus, tai pritarta kitos savaitės darbotvarkėi.

11.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-798 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-798. Kviečiu į tribūną Seimo vicepirmininkę O. Leiputę.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, kadangi tai nauja redakcija, tai galbūt jums leidus aš visų pavardžių neskaitysiu, bet siūlytume, kad Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 44 straipsnio 10 dalimi ir atsižvelgdamas į Seimo frakcijų rekomendacijas, nutarė:

1 straipsnis. Tvirtinti Aplinkos apsaugos komiteto narių pavaduotojus. 2 straipsnis. Tvirtinti Ateities komiteto narių pavaduotojus. 3 straipsnis. Tvirtinti Seimo Audito komiteto narių pavaduotojus. 4 straipsnis. Seimo Biudžeto ir finansų komiteto. 5 straipsnis. Ekonomikos komiteto. 6 straipsnis. Europos reikalų komiteto. 7 straipsnis. Seimo Kaimo reikalų komiteto. 8 straipsnis.

Seimo Kultūros komiteto narius... narių pavaduotojus. 9 straipsnis. Nacionalinio saugumo ir gyvybės komiteto narių pavaduotojus. 10 straipsnis. Socialinių reikalų ir darbo komiteto narių pavaduotojus. 11 straipsnis. Sveikatos reikalų komiteto narių pavaduotojus. 12 straipsnis. Švietimo ir mokslo komiteto. 13 straipsnis. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pavaduotojus. 15 straipsnis. Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto narių pavaduotojus. 16 straipsnis. Seimo Žmogaus teisių komiteto narių pavaduotojus.

Ir 2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Klausiančių nėra. Po pateikimo galima pritarti. Bendru sutarimu pritarta.

Svarstymo stadija. Diskusijose dalyvauti norinčių nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Pritarta.

Priėmimo stadija. Dėl straipsnių nuo 1 iki 16 pasiūlymų ir pastabų nėra. Ar galime pastraipsniui pritarti? Prieštaraujančių pastraipsniui pritarti nėra. 1, 2 straipsniai. Ar galima pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Prašom apsispręsti balsuojant dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: 90 – už, prieš – 1, susilaikė 10. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Kolegos, ačiū už labai spartų ir profesionalų darbą.

11.31 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 2, 4, 10 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-768 (pateikimas)

Dabar Profesionaliojo scenos meno įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-768. Kviečiu į tribūną mūsų kolegę ministrę R. Popovienę. Prašau, ministre.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Laba diena. Gerbiami kolegos, pristatau Kultūros ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo 10 straipsnio, IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektą.

Įstatymo projektu siūloma sudaryti galimybę su nacionalinių, valstybės ir savivaldybių profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniais darbuotojais sudaryti ilgesnes terminuotas sutartis. Įstatyme yra siūloma, kad su nacionalinių, valstybinių ir savivaldybių teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniais darbuotojais galėtų būti sudaroma terminuota darbo sutartis ar kelios paeiliui einančios terminuotos darbo sutartys, kurių maksimalus terminas būtų ne ilgesnis kaip treji metai.

Taip pat siūloma, kad su nacionalinių, valstybinių ir savivaldybių teatrų ir koncertinių įstaigų vadovų pavaduotojais, šių įstaigų struktūrinių padalinių, kurie vykdo kūrybinę veiklą, vadovais ir meno vadovais galėtų būti sudaroma terminuota darbo sutartis ar kelios paeiliui terminuotos sutartys, kurių maksimalus terminas būtų ne ilgesnis kaip penkeri metai. Ilgesnis termino sutarties laikotarpis suteiks kūrybiniams darbuotojams stabilumo veikloje, leis nuosekliai įgyvendinti ambicingesnius projektus, kuriems suplanuoti ir įgyvendinti reikalingas ilgesnis laiko tarpas.

Atsižvelgiant į ilgą pasirengimo laikotarpį, kuris reikalingas profesionaliojo scenos meno kūriniams sukurti ir atlikti, dvejų metų laikotarpis gali praeiti kūrėjui taip ir neatradus savęs, neatskleidus pilnai savo kūrybinio potencialo, o sudaryti penkerių metų terminuotas darbo sutartis yra ypač aktualu naujiems būtent meno vadovams dėl repertuaro planavimo specifikos. Taip pat tas laikotarpis kartais labai užtrunka ir to buvusio trumpesnio termino kartais neužtenka.

Taip pat įstatymas papildomas nauja sąvoka „profesionaliojo scenos meno įstaigos meno vadovas“. Įstatymo projektas išties yra parengtas atsižvelgiant į Valstybės scenos meno įstaigų asociacijos pateiktą prašymą suteikti šioms įstaigoms galimybę ilginti terminuotų darbo sutarčių terminą su kūrybiniais darbuotojais.

Pristačiusi šį įstatymo projektą, kviečiu Seimo narius balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų paklausti norės keletas Seimo narių. Bet perduodu toliau pirmininkavimą Seimo vicepirmininkei D. Žebelienei.

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Laba diena. Tęsiame posėdį. Ačiū pranešėjai. Jūsų norėtų paklausti Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiama ministre, jūs tikrai labai sklandžiai perskaitėte visą tekstą. O gal galėtumėte paprastai, keliais žodžiais pasakyti esmę šio projekto ir kas paskatino? Aš suprantu, kad jūs pasakėte, kad asociacija parašė tokį prašymą, bet vis dėlto 35 metus buvo viena sistema, o dabar kas pasikeitė? Ar čia yra palengvinimas tiems meno kūrėjams, kad jie turėtų didesnes garantijas ir galimybę būti toje veikloje, ar tai yra, na, kaip tik jų suvaržymas? Kaip jūs tą interpretuojate ir kaip interpretuoti turėtų tie žmonės, kurie neskaitė dabar šito projekto, bet išgirdę, kad kažkas keičiama, nesuprastų klaidingai?

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Išties, kadangi trumpą laikotarpį esu dabar ministrė, kalbėjausi su specialistais dėl šito įstatymo projekto. Kadangi, kaip ir akcentavau prieš tai, terminuotos sutartys buvo ne daugiau kaip dveji metai, bet žinome, kad įvykdyti tam tikrą repertuarą, įgyvendinant profesionaliojo scenos meno tam tikrus repertuarus, kartais tikrai tų dvejų metų neužtenka. Tam, kad iš tiesų būtų terminuota sutartis dveji metai, po to jina nutraukta ir vėl pratęsiama kaip terminuota sutartis, ir yra pasiūlymas, kad būtų būtų pailgintas tų terminuotų sutarčių laikotarpis kūrybiniais darbuotojams iki trejų metų, o meno vadovams – iki penkerių metų... Tai ir pačių įstaigų buvo toksai prašymas ir jų iniciatyva. Aš manau, kad ir komitete bus svarstymai, aptarimai ir įsivertinimai, kad tas procesas būtų sklandesnis, mažiau biurokratijos ir vyktų daugiau kūrybinio proceso.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių paklausti nėra. Ačiū pranešėjai.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už, prieš. Motyvai už – Seimo narys K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tie, kurie susidūrę su kūrybiniais procesais, suprantame, kad nuo idėjos iki įgyvendinimo tikrai nemažas tas kūrybinis procesas, nes reikia tikrai įdėti daug darbo į tą kūrybinį procesą ir įvairių sričių specialistų. Tie kūrybiniai darbuotojai, meno vadovai, kurie rūpinasi tuo ir siekia, kad žiūrovą pasiektų tikrai įspūdingas spektaklis, renginys, tikrai turi turėti didesnes ir juridines galimybes. Tai yra tokia savotiška pagalba. Atrodo, labai paprastas įstatymo projektas, bet jis labai reikalingas, todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvų prieš nėra. Kviečiu balsuoti po pateikimo.

Užsiregistravo 78 Seimo nariai, balsavo 78: už – 77, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Kultūros komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 18 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.38 val.

Ministrės Pirmininkės Ingos Ruginienės atsakymai į Seimo narių klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 ir 14 dalis)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Ministrės Pirmininkės I. Ruginienės atsakymai į Seimo narių klausimus pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 ir 14 dalis. Į tribūną kviečiu Ministrę Pirmininkę I. Ruginienę. Prašom.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Gerbiami Seimo nariai, šiandien pateiksiu atsakymus į jūsų užduotus klausimus. Na ir turbūt tuose klausimuose figūruoja vienas esminis. Šis laikas čionai, nors formaliai ir skirtas kalbėti apie Kultūros ministeriją, iš tiesų atskleidžia, kaip mes suprantame demokratiją, valdžios formavimą ir pagarbą rinkėjų valiai. Kitaip tariant, opozicijos užduotame klausime aš iš karto matau politinio spaudimo ir net politinio šantažo atspalvius. Suprantu, kad opozicijai nepatinka ši koalicija, ši valdančioji dauguma. Suprantu. (*Balsas salėje: „Labai patinka.“*) Bet užduoto klausimo formuluotė siekia kur kas toliau – opozicija siekia iš esmės paneigti demokratijos procesus ir valdančiosios koalicijos teisę formuoti Vyriausybę. Todėl norėčiau savo atsakymuose aptarti ir elementarų politinį raštingumą, kurio, reikia pripažinti, dažnai trūksta. Iš klausimo galima daryti prielaidą, kad valdančioji koalicija turi derėtis su opozicija dėl to, kas imasi ar imsis

vadovauti vienai ar kitai ministerijai. Jeigu gerai suprantu, jums, opozicijai, nepatinka vienas koalicijos partneris ir tai, kad šiai partijai atiteko Kultūros ministerija. Kyla klausimas: galbūt blogai ir tai, kad socialdemokratai, valstiečiai ir žalieji, Lietuvos lenkų rinkimų akcija taip pat vadovauja ministerijoms? Galbūt jūs, opozicija, norėtumėte mums parinkti ministrus? O galbūt jūs norėtumėte būti valdančiaisiais be rinkimų? Taip galima prieiti prie absurdo. Jūsų klausimu daroma prielaida, kad valdančioji koalicija gali dalyvauti koalicijos kompozicijoje ir kelti savo sąlygas. Galbūt opozicija nori ateiti į valdančiąją koaliciją? Jeigu norite jungtis prie koalicijos, prašau pasiūlyti ir mes tai svarstysime.

Matyt, mums visiems reikėtų prisiminti Konstituciją. Seimo dauguma sprendžia dėl Ministro Pirmininko kandidatūros. Ministras Pirmininkas, remdamasis Seimo dauguma, formuoja Vyriausybės sudėtį. Opozicija šiame etape dalyvauja reikšdama savo nuomonę, bet neturi konstitucinės galios nulemti Vyriausybės sudėties. Vyriausybės formavimas – tai ne vien politinė procedūra, o konstituciškai apibrėžtas procesas, turintis lemiamą reikšmę valstybės stabilumui. Po kiekvienų rinkimų Seimo dauguma, remdamasi Konstitucijos 84 ir 92 straipsniais, prisiima atsakomybę už naujos Vyriausybės sudarymą. Tai būtina tam, kad valstybė galėtų tęsti darbus – priimti biudžetą ir užtikrinti žmonėms svarbius sprendimus dėl pensijų, darbo užmokesčio, švietimo ir sveikatos finansavimo. Štai kodėl šiandien itin svarbu, kad Vyriausybė galėtų dirbti be dirbtinai keliamų kliūčių. Biudžetas – tai mūsų visos politinės darbotvarkės pamatas, kuris lems, ar valstybė bus socialiai teisingesnė, ar mažės atskirtis ir nelygybė. O tam reikia stabilios, veikiančios Vyriausybės.

Kodėl verta priminti šią elementarią logiką? Nes pareiškimai, nukreipti prieš šią koaliciją, jau peržengė sveiko pilietiškumo ribas. Jeigu opozicija negali pripažinti, kad ši valdžia turi teisę spręsti dėl Vyriausybės kompozicijos, jų aktyvus išitraukimas reiškia tik nepagrįstą politinį spaudimą ir rinkimų teisėtumo kvestionavimą. Už „Nemuno Aušrą“ balsavo beveik 200 tūkst. valstybės piliečių, 15 % visų rinkėjų. Dalis iš jų galbūt nenorėtų matyti konservatorių ar liberalų politiniame lauke, bet ką darysi, gerbiame visų žmonių nuomonę ir jų teisę ją išreikšti laisvuose rinkimuose. Ar ne taip? Jeigu mes, skirtingo politinio spektro atstovai, savo oponentus matysime kaip valstybės priešus, poliarizacija ir susiskaldymas tik stiprės. Tada priimti sprendimus valstybėje, ieškoti visuomenės sutarimo bus vis sunkiau.

Taigi dar kartą klausiu: galbūt opozicija nori jungtis prie valdančiosios koalicijos? Jeigu ne, prašau nešantažuoti daugumos. Ne opozicija ir ne siauri politiniai interesai formuoja Vyriausybės sudėtį, o valdančioji koalicija kolegialiai, visos frakcijos vieningai. Jeigu opozicija yra pasiruošusi menkinti demokratinius procesus, tyčia kurstyti poliarizaciją ir susipriešinimą, tada reikėtų matyti ir atsakyti sau į klausimą: kam tai naudinga? Tokie bandymai destabilizuoti demokratiją pirmiausia yra naudingi priešiškomis valstybėms. Būtent tada, kai viena ar kita politinio spektro pusė bando eliminuoti iš politinio lauko demokratiškai išrinktas politines jėgas, mūsų priešai trina rankas. Todėl labai kviečiu opoziciją neprisidėti prie valstybės skaldymo. Dirbkime išvien, kalbėkimės. Politiniam šantažui valstybės valdyme vietos nėra.

Vėlgi pasiskaitykite Konstituciją – ne opozicija sprendžia, ką reikia eliminuoti iš politinio proceso, tai sprendžia žmonės, patinka jums tai ar ne. Konstitucijos 92 ir 94 straipsniai aiškiai apibrėžia: Ministras Pirmininkas ir Vyriausybė atsako už valstybės reikalų tvarkymą, bet ne opozicija. Seimo dauguma, išreiškianti rinkėjų valią, turi teisę ir pareigą formuoti Vyriausybės sudėtį. Tai nėra privilegija – tai demokratijos pamatas. Kai opozicija bando daryti viešą spaudimą ir daryti įtaką Vyriausybei dėl sudėties, ji ne tik kenkia politinei kultūrai, bet ir rizikuoja pažeisti pačią demokratinės valdžios pusiausvyrą.

Per pastarąsias savaites girdėjome daug žodžių apie prasčiokus, „runkelius“ ir paprastesnius žmones, kurie esą balsavo už valdančiąją koaliciją. Tad štai kaip opozicija dalija valstybę į gerus ir blogus. (*Balsas salėje*) Ir kaip mes tada tikimės stiprinti mūsų atsparumą, socialinę sanglaudą, pagarbą vienas kitam, patriotiškumą? Ar bandėte, užuot žeminę kitaip manančius, pakviesti žmones kalbėtis? Galbūt tai padėtų jums atgauti pasitikėjimą? Pamąstykite apie tai.

Priminsiu tiems, kurie stengiasi nurašyti ar eliminuoti vieną ar kitą Seime esančią jėgą: Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo 3 straipsnis sako, kad Lietuvos Respublikos piliečiai

turi teisę laisvai jungtis į politines partijas; politinių partijų steigimas ir veikla draudžiami tik tada, kai jų tikslai ar veikla prieštarauja Konstitucijai ar įstatymams, kelia grėsmę Lietuvos nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ar konstitucinei santvarkai. Jeigu kyla klausimų dėl vieno politiko neatsakingų veiksmų ir ar gali veikti politinė organizacija pagal Politinių organizacijų įstatymą, tuomet kyla klausimas ir dėl to, ar gali veikti tokia politinė organizacija, kuri, pavyzdžiui, buvo teista už korupcinius nusikaltimus kaip juridinis asmuo. Yra apie ką pagalvoti.

Pamąstykime ir apie tai, ką ši koalicija jau nuveikė gynybos ir saugumo srityje. Visos koalicijos balsais įsipareigojome gynybai skirti rekordines sumas, kaip sutarta Valstybės gynimo taryboje. Padidinome gynybos finansavimą iki 5–6 % nuo BVP. Per trumpą laiką ši valdančioji dauguma įgyvendino sprendimus, kurie ženkliai sustiprino mūsų saugumą: dislokavome Italijos ilgojo nuotolio oro gynybos sistemas, pradėjome Baltijos gynybos linijos įrengimą kartu su sąjungininkais, pasiekėme istorinį NATO sutarimą dėl gynybos finansavimo didinimo, užtikrinome sklandų Vokietijos brigados dislokavimą Lietuvoje, sparčiai investuojame į oro gynybą, rūpinamės karine infrastruktūra visoje šalyje, ruošiamės atidaryti naują poligoną. Taigi darome tai, ko nepadarė dešinieji. Tie patys žmonės, kurie, anot opozicijos, esą neverti dalyvauti valdant Kultūros ministeriją, priima sprendimus gynybos ir saugumo srityse, tuos sprendimus, kurių buvusi valdžia neišdrįso ir net nesugebėjo priimti.

Po XIX Vyriausybės atsistatydinimo turėjome greitai paruošti naują komandą tam, kad galėtume stabilizuoti valstybės darbą, parengti biudžetą, priimti sprendimus dėl gynybos finansavimo, pensijų didinimo. Visos formavimo eigos metu girdėjome opozicijos priekaištų, kad bet kokia Vyriausybės kompozicija yra bloga ir netinkama. Prisipažinsiu, man iš jūsų labai trūksta valstybinio požiūrio. Turime skirti dėmesį gynybai ir piliečių saugumui stiprinti. Važiuojame į Ukrainą, semiamės patirties, norime perkelti jų gerąją patirtį į mūsų darbotvarkę.

Taip pat svarbus socialinis saugumas, mūsų švietimas ir sveikatos apsauga, kurie iš tikrųjų kenčia nuo per mažo finansavimo. Turime kalbėti apie didesnius darbo užmokesčius, socialines garantijas. Mūsų skurdo rodikliai rodo, kad daugelis šeimų gyvena skurde. Tai ypač svarbūs tikslai, kuriuos keliame kaip Vyriausybė. Ir aš neturiu prabangos paisyti kiekvieno ultimatumo. Esu čia tam, kad stabilizuočiau valstybės valdymą ir sugrąžinčiau Vyriausybę į normalią darbo eigą. Tikiuosi, kad ir opozicija teiks konstruktyviai, ne spaudimu, o darbais prisidėti prie svarbiausių mūsų valstybei darbų.

Kalbant apie Kultūros ministeriją, taip, ministras I. Adomavičius nepateisino lūkesčių. Jis darė klaidų, daug klaidų, ir dėl to jam dirbti buvo neįmanoma, tačiau net ir jam atsistatydinus spaudimas nesibaigė. Užuoat padėję stabilizuoti situaciją Kultūros ministerijoje, opozicijos atstovai veržiasi patys spręsti, kokia Vyriausybės sudėtis turėtų būti. Ačiū, sprendimus galime priimti patys. Šiandien kultūros ministrą pavaduoja R. Popovienė. Ji susitiks su kultūros bendruomene, ieškos sutarimo ir užtikrins situacijos stabilizavimą. Vyriausybė padarys viską, kad dėl svarbiausių politinių prioritetų mes kartu su kultūros bendruomene galėtume sutarti ir eiti išvien.

Aš kviečiu ir kviesiu kultūros bendruomenę kalbėtis. Esu pripratusi prie konstruktyvių derybų, tad tam skirsiu didžiulį dėmesį. Aš girdžiu protestuojančių žmonių balsus, tačiau lygiai taip pat norėčiau kartu ir išvien ieškoti tinkamų sprendimų ir kompromisų. Tai yra kalba apie pagarbą piliečiams ir atsakomybę valstybės atžvilgiu. Demokratijos sprendimus priima ne siauri interesai, o žmonių išreikštą mandatą turinčios politinės jėgos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū Ministrei Pirmininkei. Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama premjere, jūs, panašu, mokotės iš prasčiausių pavyzdžių degindama laiką, neatsakydama į tiesiogiai jums užduotą vieną vienintelį klausimą, kuris skambėjo: kada atribosite „Nemuno Aušrą“ nuo Kultūros ministerijos valdymo ir kaip pabaigsite vykstančią valstybės diskreditaciją? Jūs mums paskaitėte moralą, kaip turėtų elgtis opozicija, kaip puikiai dirba šita Vyriausybė, bet tai nebuvo šio klausimo turinys. Statuto nuostata numato, iškvietus dešimčia parašų į tribūną, atsakyti į tą konkretų klausimą, kuris yra užduotas. Mes negavome atsakymo. Yra sudeginta 13 minučių, todėl prašom pirmininkę pridėti 20 minučių prie skirto laiko šiai procedūrai (yra 18 Seimo narių, užsirašiusių klausti) ir taip sudaryti

galimybę užduoti jums klausimus iš tos operos, iš kurios norima užduoti, o ne tai, ką jūs norite paskaityti degindama laiką.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Gerbiama premjere, tikrai būtų smagu, kad jūs kitą kartą atsineštumėte savo rašytą kalbą, nes dabar susidaro įspūdis, kad autorius buvo R. Žemaitaitis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pagal Seimo statutą, Vyriausybės nariui atsakyti į klausimą posėdžio pabaigoje skiriama ne daugiau kaip 20 minučių. Seimui nutarus, laikas atsakyti gali būti pratęstas. Pirmumo teisę užduoti klausimus žodžiu turi pasirašę reikalavimą Seimo nariai. Jeigu Vyriausybės narys pageidauja, sudaroma galimybė atsakyti į pateiktą klausimą kitame posėdyje, bet ne vėliau kaip po 3 dienų. Kadangi buvo išreikštas noras pratęsti laiką klausti, kreipiuosi į Seimo narius. Balsuodami apsispręsimė, ar pratęsti laiką klausti. Kas už laiko pratęsimą, prašome spausinti „už“, kas prieš laiko pratęsimą, spaudžiame „prieš“. Kviečiu apsispręsti balsuojant už pratęsimą atsakymų į klausimus. Kas už pratęsimą – už, kas prieš pratęsimą – prieš.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 34, prieš – 44. Mes turime dar likusį laiką, kurį galime skirti pateikti klausimams. Pirmumo teisę paklausti turi tie Seimo nariai, kurie raštu kreipėsi, turiu omenyje dešimt Seimo narių. Pirmoji iš jų būtų D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. Prašome.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Na, premjere, nuoširdžiai pasakysiu: darosi jūsų šiek tiek jau ir gaila, nes panašu, kad jūs viena paliekama kovoti prieš netgi jau ir savo partijos bičiulius už „Nemuno Aušros“ dalyvavimą Kultūros ministerijoje... Po vakar jūsų partijos laikinojo pirmininko pasisakymo LRT televizijoje akivaizdu, kad tai nebėra bendra partijos pozicija išlaikyti „Nemuno Aušrą“ ne tik Kultūros ministerijoje, bet ir jūsų koalicijoje. Tiesiog atsakymo, ko gero, nereikia. Bet nuoširdžiai – atrodo, kad jūs esate jau vieniša šituo klausimu.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytą nuomonę. Klausia L. Kasčiūnas. (*Balsai salėje*) Nematau. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašom.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Premjere, gaila, kad pasirinkote arogantiškai nukreipti dėmesį nuo esmės, sumenkinti pilietinės visuomenės keliamus nuogastavimus. Jūs juk patys apgavote žmones, nes prieš rinkimus sakėte: nebūsime koalicijoje su „Nemuno Aušra“. TS-LKD surinko daugiau balsų nei „Nemuno Aušra“. Pagal jūsų logiką turėtumėte mus kviešti į koaliciją, bet mes nesiprašome, nors galime ir paremti vardan valstybės. Visas teises jūs turite formuoti, kaip ką norite. Klausimas: ar turite bent krislą atsakomybės?

O dabar apie kultūrą. Leisiu sau tokį trumpą *intro* į klausimą. Mano tėvai ilgus dešimtmečius dirbo muziejuje – dirbo kraštotyrinį darbą. Atlygis muziejuose niekada nebuvo didelis, bet aš niekada negirdėjau jų skundžiantis, kaip ir daugybės kitų jų kolegų. Nors žinoma, kad finansavimas turėtų būti didesnis, bet žmonės darbą kultūroje pasirenka ne dėl pinigų, o dėl idėjos, aukštesnės prasmės. Tad klausimas jums: ar jūs suprantate kultūros žmonių poziciją, reikalavimą ir jei taip, kodėl jiems siūlote pinigėlių, kyšių, taip juos žemindama?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Čia turbūt ne apie žmones. Ir mano kalba buvo ne apie kultūros bendruomenę, kurią be galo gerbiu, ir gerbiu jų nuomonę ir teisę išreikšti savo poziciją. Aš lygiai taip pat gerbiu jų teisę į protestus ir ne vieną kartą esu pasakiusi, kad dėsiu visas pastangas, kad įtikinčiau kultūros bendruomenę, kad mes ateiname dirbti už juos, bet ne prieš.

Mano kalba buvo apie opoziciją, kuri daro spaudimą mums formuojant Vyriausybę. Šiandien koalicija yra tokia, kokia yra. Šiandien mes išgirdome kultūros bendruomenės lūkesčius ir šiandien Kultūros ministerijai vadovauja ypač kompetentingas žmogus, tai yra R. Popovienė. Aš tikrai tikiu, kad jai vadovaujant rasime kontaktą su kultūros bendruomene ir galėsime atliepti tuos lūkesčius, kuriuos ji išreiškia. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Premjere, iš tikrųjų tikiuosi, kad tas bulvarinis skaitalas, kurį čia pateikėte iš tribūnos, buvo juokingas bent jums vienai, nes net jūsų kolegoms socialdemokratams irgi buvo ne visai jauku klausytis kai kurių jūsų teiginių. Bet kai protestuoja kultūros bendruomenė arba,

na, viešasis diskursas pradeda krypti į tai, kad Kultūros ministerija iš esmės yra demokratijos ministerija, žiūrint į Kultūros ministerijos kuravimo sritis, kaip jūs įsivaizduojate, kokia jūsų nuomonė, iš tų kuravimo sričių kokios yra svarbiausios temos, už kurias yra atsakinga Kultūros ministerija, kurios galėtų būti būtent tie demokratijos pagrindai?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Kaip galima išrinkti kokią nors vieną ar dvi svarbiausias temas? Man atrodo, ministerija sprendžia daugybę klausimų nuo kultūros paveldo iki įvairių rūšių meno, jungia bibliotekas, muziejus, galerijas ir daugybę, daugybę, jau nekalbu apie žiniasklaidą, dezinformacijos priemonių... kovą prieš dezinformacijos priemonių visą rinkinį. Tai kaip galima išskirti, kad kas nors yra svarbiau, o kas nors yra mažiau svarbu?

Kultūros sritis yra ypač svarbi sritis, kaip ir kitos 13 sričių, kurias jungia kitos ministerijos. Ir mes, ateidami į Vyriausybę, tai aiškiai deklaravome, kad dirbsime, kad šios sritys stiprėtų.

PIRMININKĖ. Ačiū, premjere. Jūs atsakėte į klausimus.

12.00 val.

Vyriausybės valanda

Kviečiu Vyriausybės ministrus užimti vietas. Kitas darbotvarkės klausimas – Vyriausybės valanda.

Prašom. Per šoninį mikrofoną – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, jūs pažeidėte taip pat procedūrą. Organizuoti balsavimą dėl laiko pratęsimo reikėjo pasibaigus laikui. Jūs sudeginote bent 2 minutes ir dėl to nebegavo galimybės paklausti Seimo nariai, kurie buvo užsirašę. Tikrai ta procedūra nėra užsibaigusi ir prašau dar bent porai žmonių sudaryti galimybę paklausti. O kadangi iš premjerės tiesaus atsakymo negirdime į tą užduotą pagrindinį klausimą, tai panašu, kad teks naudotis Statuto nuostata, kuri kalba apie paklausimo procedūrą, ir tą klausimą grąžinti į tribūną tokia forma.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pastebėjimą. Manau, kad to laiko daugiau sudeginote jūs nei aš. Kviečiu Vyriausybės ministrus užimti vietas. Pradėsime Vyriausybės valandą. (*Triukšmas salėje*) Taip, informavo, kad Vyriausybės valandoje nedalyvaus du ministrai: sveikatos apsaugos ministrė M. Jakubauskienė ir vidaus reikalų ministras V. Kondratovičius. Prašom, ministrai, laukiame jūsų.

Pirmasis frakcijos vardu paklausti užsirašė J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš nematau, ar yra ministras Ž. Vaičiūnas. Bent jau pasakėte, kad turi dalyvauti. Jeigu nėra, tai aš palaukčiau, kol ateis, duokite klausimą kitam. Ar ateina jau?

PIRMININKĖ. Dar renkasi. Sulauksime. Gerai. Frakcijos vardu klausia A. Butkevičius. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas premjerei ir kaip buvusiai socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Vis dėlto grįžkime į tą laikotarpį, kada buvo duoti pažadai visuomenei dėl pensijų didinimo. Pastaruoju metu pasigirdo, kad jau bus pensijos didinamos ne 20 % ar daugiau, bet 12 %. Kaip visai neseniai rašė viena garsi knygų rašytoja, kad Velykų bobutė V. Blinkevičiūtė visuomenę vėl apgavo žadėdama, kad ateikite ir balsuokite už mus ir jūsų gyvenimas stipriai pasikeis, nes visos buvusios vyriausybės į jūsų norus, pageidavimus neatsižvelgė ir pensijos taip sparčiai nebuvo didinamos. Tai kaip jūs vertinate kaip premjerė šiuo metu duotus jūsų partijos pažadus ir ar juos įgyvendinsite, ar vis dėlto bus tie 12 %, kurie skamba dabar visuomenėje?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Tikrai įgyvendinsime. Jeigu nieko nedarytume, nuo kitų metų pensijos augtų 8–9 %. Tai mes kaip ir buvome... ne vieną kartą irgi sakiau, kad intensyvinsime pensijų indeksavimą, tą ir padarėme. Nuo kitų metų, labai tikiuosi, jeigu pritarsite biudžetui, kitais metais pensijos augs 12 %.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi atvyko ministras Ž. Vaičiūnas, tai atsiprašysiu, Viktorija. J. Razma norėtų paklausti ministro.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis energetikos ministre, aš manau, kad jūs puikiai prisimenate tą momentą, kai jūs stovėjote Seimo tribūnoje, teikdamas įstatymo pataisas dėl antro vėjo jėgainių

parko reikalavimų, nustatant, kad privalomai turi būti du dalyviai. Kai aš paklausiau, jūs garantavote, kad be vargo tie du dalyviai bus, ir net prisiėmėte asmeninę atsakomybę, kad taip atsitiks. Tai norėčiau paklausti: po dabartinių rezultatų, kai buvo tik vienas dalyvis ir be jūsų pataisų konkursas galėjo būti įvykęs, kaip jūs dabar realizuosite tą savo pažadėtąją asmeninę atsakomybę?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Tikrai pažadus atsimenu ir nuo atsakomybės nebėgu. Noriu pastebėti labai paprastą ir elementarų dalyką, kad anksčiau skelbtas konkursas, kuris buvo paskelbtas jūsų Vyriausybės laikotarpiu, neatitiko valstybės pagalbos taisyklių, ir tai yra juodu ant balto parašyta, tai jūs puikiai žinote ir puikiai suprantate. Ir nereikia skleisti demagogijų, kad yra kitaip.

Jei yra kokios nors informacijos dėl to, kad galėjo būti vienas dalyvis ir tai buvo suderinta su Europos Komisija, aš labai laukčiau tokios informacijos. Jokių slaptų protokolų ministerijoje neradau. Bet jeigu tokie yra, tai prašau pateikti.

Dėl dviejų dalyvių yra taip, kad mes privalėjome keisti tas sąlygas, nes kitu atveju, čia kalbama apie atsakomybę, jeigu būtų buvęs vienas dalyvis, sąlyga įstatyme likusi, ir jeigu mes būtume turėję vieną dalyvį konkurse, tai šiuo metu mes turėtume Europos Komisijos teisės pažeidimo procedūrą ir konkursas būtų sustabdytas. Tai čia apie atsakomybę tiek.

O dėl tolesnių procedūrų, tai kalbėsime, dėsiosime ir projektas tikrai nėra stabdomas, jįsai vyks, tik su kitais parametrais.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra premjerei. Premjere, jūs sakote, kad suprantate, girdite ir gerbiate kultūros srities žmones, tačiau tuoj pat jų reikalavimus suvedate į piktybinį opozicijos veikimą ir teigiate, kad jie... tuo parodydami, kad jūs negirdite esminio jų pasakymo, kad tai yra pilietinis, o ne politinis judėjimas. Jūs teigiate, kad suprantate demokratinį procesą, tačiau suvedate savo nesėkmę formuojant Vyriausybę į opozicijos kaltę, nors mandatą turite tikrai didžiulį. Tai, kas vyksta dabar, yra jūsų, jūsų taip pat asmeninis darbo brokas. Jūs sakote, kad jūs esate kairiųjų pažiūrų politikė, kad jums rūpi žmogaus teisės. Tačiau jūsų teisingumo viceministrė yra asmuo, kuris kalba apie žmogaus teises kaip apie mirties kultūrą. Vaikus, pradėtus pasitelkus pagalbinių apvaisinimą, vadina vaikais pagal užsakymą. Premjere, kas, iš to ką sakote, yra teisybė ir kuo jūs iš tiesų tikite?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Dar kartą kartoju tą patį: aš girdžiu, aš girdžiu visuomenės balsą. Gerbiu ir dėsiu visas pastangas savo darbe susikalbėti su ta visuomene.

Bet šiandien kalbame ne apie tuos procesus, ir labai norėčiau, kad jūs, kaip opozicija, neprišidengtumėte žmonėms, o lygiai taip pat prisiimtumėte atsakomybę už tuos procesus, kurie vyksta. Tai nereikia manęs kaltinti, nereikia mokyti. Mes, kaip koalicija, tikrai suformuosime Vyriausybę ir ji jau yra suformuota. Vyriausybė dirba efektyviai ir gerai, mes jau turime pirmuosius darbus, ir labai tikiuosi, kad ir jūs valstybinį požiūrį pademonstruosite svarstydami biudžetą ir pritardami jam.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Zuokas. Kortelę prašom įdėti. Prašom.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju jums už galimybę paklausti. Mano klausimas adresuotas energetikos ministrui. Gerbiamas ministre, kaip žinote, nepriekaištingos reputacijos sąvoką valstybės tarnautojui sudaro ir viešai duotų pažadų vykdymas. Tai norėjau paklausti: ar viešai duotą pažadą, kad įstosite į Socialdemokratų partiją, jau įvykdėte, ar dar ne?

Ž. VAIČIŪNAS. Turbūt tarnautojo ir politiko sąvokos skiriasi šiek tiek, čia šiaip patikslinimas. O dėl viešai duoto pažado, tai ne, jis dar nėra įvykdytas. Klausimas yra atviras ateičiai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Busila.

A. BUSILA (LSDPF). Dėkoju Seimo vicepirmininkei. Norėjau paklausti finansų ministro. Vakar buvo pasirašyta nacionalinė kolektyvinė sutartis ir buvo padidintas... kur išipareigojama padidinti pareiginės algos bazinį dydį net 12 eurų 60 centų. Nuo šio dydžio priklauso 200 tūkst. dirbančiųjų biudžetiniame sektoriuje atlyginimo dydis. Kaip jūs jį vertinate, atsižvelgdamas į tai, kad šis dydis nebuvo didintas jau trejus metus, ir kokios būtų šio dydžio projekcijos 2027 metų biudžete? Ar mes vėl trejus metus stovėsime vietoje? Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už klausimą. Tas padidėjimas iš tiesų turbūt yra ganėtinai kuklus, bet turbūt reikia įvertinti ir tai, kad daugumos valstybės sektoriaus darbuotojų atlyginimai nuo kitų metų vis tiek bus didinami spartesniu tempu. Tas bendras didėjimas, kad ir nedaug – 0,7 procentinio punkto, vis tiek yra tam tikras pasiekimas. Manau, kad bendrame kontekste mūsų kitų metų visas biudžetas vis tiek atrodys kaip ganėtinai stipriai orientuotas į žmonių pajamų didinimą. Tas dydis, nors ir kuklus, yra viena iš priemonių ir bendrą poveiklį padeda nutapyti tokį, kad pajamų bus gerokai daugiau. Kaip bus dėl 2027 metų, turbūt šiek tiek anksti dar kalbėti. Dėkui jums už klausimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas energetikos ministre, vasario mėnesį baigiasi „Litgrido“ generalinio direktoriaus kadencija. Įvertindamas šios įmonės veiklos svarbą energetikoje, norėčiau sužinoti, kokius lūkesčius keliate būsimame konkurse dalyvaujantiems kandidatams, kaip vertinate dabartinio vadovo apsisprendimą kandidatuoti antrai kadencijai, nes esate išsakę, kad tikslas – turėti kompetentingiausius, stipriausius, ambicingiausius žmones? Kokius papildomus kriterijus galėtumėte įvardinti? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Kaip ir esu minėjęs, yra daromos vadovų atrankos, konkursai, kad turėtume pačius stipriausius vadovus ir tikrai turėtume didelį rinkos dėmesį. Dėl to yra ir organizuojama „Litgrido“ vadovo atranka. Ji yra paskelbta. Kandidatų paraiškų laukiame, pasinaudodamas proga irgi galiu viešai pasakyti, dar kartą pakartoti, iki spalio 27 dienos.

Valdyba yra suformulavusi kartu, be abejo, su mano žinia kriterijus, kokie turėtų būti keliai mi naujam vadovui. Paminėčiau galbūt keletą svarbiausių. Įvertinant kritinės energetinės infrastruktūros svarbą, vienas iš svarbiausių aspektų yra užtikrinti esamos energetinės infrastruktūros apsaugą. Čia, kaip žinote, kadangi turime įgyvendintą ir sinchronizacijos projektą, turime stiprią infrastruktūrą, yra pirmiausia infrastruktūros apsauga.

Antras kriterijus, be abejo, kalbant apie darbo sritis, yra užtikrinti tarpvalstybinių jungčių sėkmingą įgyvendinimą. Pirmiausia kalbu apie „Harmony Link“ jungtį ir kitus dalykus. Čia jau nekalbu apie bendruosius kompetencijos kriterijus – kalbu apie specialiuosius, kuriuos aš, kaip ministras, keliu naujam vadovui.

Dėl pačios atrankos. Atranką vykdo valdyba pagal šiuos suformuluotus kriterijus. Tikiuosi, kad tikrai procesas bus toks, kad užtikrins, jog naujasis vadovas sėkmingai įgyvendins šiuos projektus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Klausimą turiu Ministrui Pirmininkei. Dabar yra valstybės biudžeto formavimas. Visiems dalykams, kurie yra suplanuoti, reikia lėšų, nes vis tiek norima padaryti kuo daugiau, bet susiduriama su tikrai akivaizdžiu lėšų panaudojimo neefektyvumu per viešuosius pirkimus, ypač per žaliuosius pirkimus, nes kiekvienas žaliasis pirkimas kažkodėl kainą padidina vos ne dvigubai. Ta kaina padidėja, nors ir efektas, ir ta prekė ar paslauga yra panaši. Pavyzdys: tarkime, kompiuterinės programinės įrangos pirkimas. Jeigu yra žaliasis pirkimas, automatiškai tai yra brangiau. Kuo jis mūsų aplinką pagerins ar kitaip, kaip pavadins, bus nuo to geriau? Tikrai tiek, kad išleisime daugiau lėšų, kurias galėtume tikrai panaudoti efektyviau kitoms veikloms įgyvendinti. Ar planuojate ką nors daryti ir peržiūrėti viešųjų pirkimų reikalavimus, ypač žaliųjų, iki Europos Sąjungos reikalaujamo minimumo?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Man atrodo, kad turime kartu sutarti, kad aplinkosauginė kryptis yra viena iš svarbiausių, tai mes pabrėžiame ir savo Vyriausybės programoje. Žaliasis kursas yra ne tik Europos Sąjungos prioritetas, bet ir mūsų Vyriausybės. Palietėte labai gerą temą apie viešuosius pirkimus ir aš manau, kad mes turėtume pasižiūrėti į tai plačiau. Nebūtinai žaliasis kursas daro problemas ir kelia kainą, bet tam tikri momentai ir procedūros irgi kelia klausimų. Mūsų pagrindinė kryptis – turėti viešuosius pirkimus skaidrius ir gana aiškius, be jokių interpretacijų. Todėl ir su ministrais jau esame apie tai kalbėję, kad turime peržiūrėti dar kartą savo pavaldžiame sektoriuje pačius viešuosius pirkimus ir jų procedūrą, kad nekiltų abejonių, kad viešieji pirkimai yra nukreipti ir į tam tikrą suinteresuotą, siaurą suinteresuotą grupę.

Labai kviečiu ir jus teikti pasiūlymus ir pradėti diskusiją. Kodėl ne, mes tikrai tam esame atviri.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama premjere, norėčiau jūsų paklausti apie pasikeitusią jūsų poziciją. Duodama interviu rugsėjo 20 dieną ELTA'ai apie ministerijų mainus, jūs sakėte, kad išeities taškas yra apsikeisti ministerijomis. Gerai, galima apsikeisti. Vakar kalbėdama apie ministerijų mainus sakėte: nepradėsiu žaidimų su ministerijų mainais. Tai aš noriu paklausti: ar pakitusi pozicija reiškia, kad jūs jau laikote, kad ministerijų apkeitimas iš Energetikos į Kultūros „Nemuno Aušrai“ buvo klaida? Jeigu klaida nelaikote, tai gal galite pavadinti ministerijas, nuo kurių reikėtų saugoti „Nemuno Aušrą“, o kurių pozicijas galėtų užimti jos atstovai?

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Ministerijomis jau apsikeitėme ir aš manau, kad šitas procesas baigtas. Nematau tikslo, kad reikėtų dar keistis ir kad tai spręstų problemą.

Pagrindinis yra klausimas – kompetentingas ir tinkamas žmogus, ateinantis vadovauti į ministeriją. Šiandien turime laikiną ministrą, manau, labai kompetentingą ir tinkamą vadovauti. At eis geras specialistas, jis galės pakeisti laikiną ministrą. Tai mes turėtume judėti tokia kryptimi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Gentvilas. (*Šurmulyš salėje*)

E. GENTVILAS (*LSF*). Norėčiau paklausti Ministrės Pirmininkės. Teikdama ministro I. Adomavičiaus kandidatūrą pasakėte: empatiškas žmogus, gerai sudėliojo akcentus. Žadėjote asmeniškai padėti ministrui kultūros klausimais. Po savaitės sakote: jis visiškai nepateisino vilčių. Ar jis toks beviltiškas buvo, ar jūsų sugebėjimai padėti jam kultūros sferoje buvo nepakankami? Kokia priežastis, kad jis nepateisino vilčių? Ar ta priežastis nesate jūs pati, kuri nesugebėjote jam ištiesti pagalbos rankos kaip žmogui, nieko neišmanančiam apie kultūrą?

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Man atrodo, jūs kaip niekas geriau žinote darbuotojų priėmimo procedūrą. Tikrai pirmas pokalbis buvo geras, kalbėjome apie daugelį klausimų ir tada kandidatas į ministrus pasirodė gana gerai, kiek mes tą galėjome padaryti ir aš galėjau įvertinti per trumpą laiką. Bet taip jau atsitiko, kad ministras priėmė sprendimą per savaitę pasitraukti iš ministerijos. Dabar yra nauja procedūra, ieškosime tinkamo kandidato vadovauti šitai ministerijai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Užsirašęs buvo ir T. Tomilinas, bet kadangi jo salėje nematau, tai tiktai įvardinu, kad buvo užsirašęs. Toliau klausia V. Šeršniovas. Prašom, Vitalijau.

V. ŠERŠNIOVAS (*MSNG*). Ačiū. Aš į susisiekimą ministrą norėčiau kreiptis. Mišrios Seimo narių grupės susitikimo metu mes kėlėme klausimą dėl „Via Lietuvos“ nelankstumo. Jūs ten tuo metu turėjote savo poziciją, tai norėčiau šiandien patikrinti jūsų ateities planus. Šiuo metu „Via Lietuva“ yra gavusi Jasonių bendruomenės prašymą, Utenos eismo saugumo komisijos prašymą ir Utenos rajono savivaldybės vadovo prašymą sumažinti tam tikroje teritorijoje, tam tikrame kelyje greitį. Šiuo atveju „Via Lietuva“ parodė nelankstumą.

Klausimas būtų toks globalesnis: ar jūs imsitės kokių nors veiksmų, kad „Via Lietuva“ labiau girdėtų savivaldybių gyventojų ir bendruomenių klyksmą ir šauksmą, ir prašymus?

J. TAMINSKAS. Dėkui už klausimą. Pozicija nėra pasikeitusi, šiuo metu yra formuluojamas lūkesčių laiškas „Via Lietuvai“, atliepiant ir dėl biurokratizmo ir biurokratijos mažinimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Matau savo kraštiečių A. Endziną, tai pasisveikinsiu su juo. Smagu matyti jus Seime.

Toliau klausia K. Podolskis. Prašom.

K. PODOLSKIS (*LSDPF*). Ačiū. Turėčiau porą klausimų socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Nuo kitų metų sausio 1 dienos gyventojai galės atsiimti II pensijų pakopoje sukauptas lėšas. Kaip ministerija ir „Sodra“ ruošiasi šiam procesui? Kokiomis priemonėmis gyventojams bus suteikta visa reikiama informacija?

Antras klausimas būtų dėl šildymo kompensacijų. Savivaldybių asociacija užsiminė, kad kitamet gali pritrūkti savivaldybėms lėšų šildymo kompensacijoms. Ar parama gyventojus pasiekia laiku, ar nebus vėluojama? Ar pakaks pinigų? Kaip ruošiamasi, kiek lėšų yra numatoma? Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Dėl II pensijų pakopos. Pirmiausia norėčiau pasidžiaugti, kad buvo atlikta gyventojų apklausa. Šios pensijų pakopos reformą teigiamai vertina

80 % gyventojų. Galiu pasakyti: ruošiamasi, kad nuo sausio 1 dienos viskas startuotų taip, kaip reikia. Buvome susitikę su „Sodros“ atstovais, kalbėjome apie rengiamą skaičiuoklę. Jinai bus labai aiški, bus galimybė pasiskaičiuoti, kiek žmogus, prognozuojama, gautų pensijos, jeigu pasitrauktų iš II pensijų pakopos. Jeigu nepasitrauktų, kiek jisai atgautų lėšų, kiek lėšų būtų grąžinta į tą pačią „Sodrą“ ir grįžtų taškais. Ši sistema tikrai yra rengiama ir bus parengta laiku. Gyventojai turės visas galimybes apsilankyti pas „Sodros“ specialistus, kurie lygiai taip pat paaiškins ir pagal skaičiuoklę dėsios visus skaičius. Turės galimybę skambinti „Sodros“ konsultantams. Žinoma, viskas bus internetinėje erdvėje, kiekvienas, kuris naudojasi informacinėmis technologijomis, galės pasiskaičiuoti ir nuspręsti. Svarbiausia, kad žmonės žinotų visas sąlygas, galimybes, aplinkybes, nes kiekvienam asmeniui tai yra labai individualu. Visą maksimalią informaciją jie gaus, kad galėtų priimti sprendimą.

Nepamirškime ir to, kad pasitraukimo langas yra dveji metai. Tikrai bus gražaus laiko pasižiūrėti, susidėlioti ir nuspręsti, ar likti II pensijų pakopoje, ar išeiti. Kita vertus, jau nuo sausio gyventojai vėl bus kviečiami savanoriškai prisijungti ir dalyvauti II pensijų pakopos sistemoje. Tuo labiau kad valstybė paliko 1,5 % prisidėjimą tiems, kurie lieka arba naujai įstos į II pensijų pakopą. Svarbiausia šios reformos esmė yra savanoriškumas, nieko per prievartą.

Dėl kompensacijų. Aš žinau, kad merai jau išreiškė nuogastavimą dėl finansų, bet galiu patikinti, kad lėšas, kurių trūksta, jie tikrai gaus laiku. Gyventojai gaus šildymo kompensaciją tada, kada reikia. Dabar biudžete, natūralu, mes skaičiuojame pagal nustatytus teisės aktus ir skaičiuokles, kokios yra, nes lėšos tam yra skaičiuojamos pagal 2011–2013 metų išlaidas. Bet mes, ministerija, parengėme pasiūlymą Finansų ministerijai, kad jau vertėtų galvoti apie pačios sistemos pakeitimą ir lėšas skaičiuoti pagal pastarųjų trejų metų poreikį. Jau ne vienerius metus savivaldybėms yra skiriamos papildomos lėšos. Tiesiog tai rodo, kad ta skaičiuoklė jau atgyveno savo ir tiesiog jau nebeatspindi realijų. Bet turiu nuraminti, kad lėšas savivaldybės tikrai taip, kaip gavo, gauna, gaus ir ateityje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tikrai mačiau, kad laukiančiųjų eilėje buvo A. Skardžius. Bet nežinau, kaip sistema išbraukė jus.

A. SKARDŽIUS (NAF). Išbraukėte, gerbiama pirmininke.

PIRMININKĖ. Ne aš išbraukiau, bet sistema. Tai prašom, Artūrai. Per šoninį mikrofoną gal jūs užduokite tada, Artūrai, klausimą. Tikrai negaliu pasakyti, kodėl taip atsitiko, nes tikrai mačiau jūsų pavardę laukiančiųjų eilėje.

A. SKARDŽIUS (NAF). (Prašom įjungti laikmatį.) Mano klausimas būtų gerbiamajam energetikos ministrui. „Litgrido“ vadovas R. Masiulis išreiškė savo ketinimus siekti antrosios kadencijos. Gerbiamas ministre, šiame sudėtingame geopolitiniame kontekste reikėtų atkreipti dėmesį į jums labai gerai žinomą faktą, kad R. Masiulis vadovavo strateginiam objektui „Klaipėdos nafta“ 2010–2014 metais. 2012 metų rugpjūčio mėnesį buvo sudaryta pono R. Masiulio sutartis su Rusijos kompanija „Litasco“ ir perduotas „Klaipėdos naftos“ valdymas šiai kompanijai. Prasidėjus karui Ukrainoje, 2014 metų vasario mėnesį, R. Masiulis į tai neatkreipė jokio dėmesio ir 2014 metų birželio mėnesį tą sutartį pratęsė iki 2015 metų rugpjūčio mėnesio. Rusijos kompanija sprendė savo geopolitinius tikslus, valdė „Klaipėdos naftą“, priėmė sprendimus ir dabar šis asmuo šiame geopolitiniame kontekste siekia, sakykime, tapti, kad vėl penkerius metus valdytų šį strateginį objektą.

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SKARDŽIUS (NAF). Tai mano klausimas: ar komisija įvertins, ar ne šiuos R. Masiulio nuopelnus?

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. SKARDŽIUS (NAF). O jūs dalyvavote su „Litasco“ kompanijos...

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Tai, kaip ir minėjau, yra sudaryti kriterijai, yra valdyba, kuri atsakinga už įmonės vadovų atranką ir, be abejo, vertina visus aspektus, kurie yra susiję su vadovo kompetencija. Tikrai turbūt ir R. Masiulis, kaip ir kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis, kuris atitinka kvalifikacinius kriterijus, gali teikti paraišką tapti įmonės vadovu, o tada jau visus ir jūsų paminėtus aspektus, taip pat visas aplinkybes įvertins valdyba.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Neimantas.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū pirmininkei. Klausimas būtų ministrei J. Zailskienei dėl pensijų. Ir klausimas. Matėme biudžeto projekte, kad numatytas pensijų kėlimas ir koks procentas, bet konkrečiau norėčiau apie statutinius tarnautojus, darbuotojus, išėjusius į pensiją. Kaip tai atlieps naujajame biudžete būtent statutinius tarnautojus, ypač tuos, kurie yra išėję į pensiją jau gerokai seniau, prieš 15 ar net 20 metų, kuriems pensijos yra pačios mažiausios iš statutinių darbuotojų, nesiekiančios net 300 eurų, jos nėra indeksuojamos ir kitaip kylančios? Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Jeigu gerai supratau, jūs kalbate apie tuos statutinius pareigūnus, kurie išėjo išdirbę tą būtinają stažą policijoje ir gauna vadinamąją valstybinę pensiją, kuri yra nedidelė. Dėl to klausimas? (*Balsas salėje*) Tai yra dėl pareigūnų, taip. Žiūrėkite, ši pensija mokama žmonėms, kurie tiesiog dėl įvairių priežasčių nusprendžia nutraukti tarnybą, ir yra skiriami pinigai tam, kad jie galėtų išgyventi. Didysis valstybės noras ir mūsų visų noras, kad jie kuo ilgiau liktų sistemoje ir normaliai atidirbtų, ir sulauktų pensijos, ir gautų pensijas normalias, kokias gauna ir visi kiti darbuotojai. Dabartinė mūsų pareigūnų sistema, mes dar apie ją tikrai kalbėsime, bet galiu pasakyti, kad aplinkui nėra net tokio jau, kad po 20 metų stažo žmogus išeina iš darbo ir ieško kitų darbų, nes nori gauti ir tą vadinamąją valstybinę pensiją... (*Balsas salėje*) Tiems didės normaliai papildoma dalis – 3 %. Sulaukus pensijos, tai yra sulaukus pensijos. Ta pati sistema. Bendra suma didės apie 12 %. Tiems, kurie turi būtinają darbo stažą, didės apie 90 eurų (vidurkis), kurie neturi būtinojo darbo stažo, didės apie 80 %... Iš esmės tikrai, kad ši kartą didesnė ta papildoma dalis, kuri šiek tiek geriau palies tuos, kurie ilgiau išdirbę.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ponia premjere, jūsų šiandienos pademonstruotas opozicijos menkinimas ir įžeidinėjimas yra neįtikėtinais žūlus valdžios arogancijos demonstravimas, rodantis ne jūsų stiprybę, o baimę, baimę tų, kurie negeba klausytis ir nebeturi ką pasakyti argumentais. Bet čia ne apie tai.

Aš noriu pacituoti vieną socialdemokrato *postą*, kuris šiandien pasirodė, tai yra A. Vinokuro, iš tikrųjų žmogaus, kuris išgyvena dėl visos situacijos. Jis cituoja jūsų partijos pirmininką, kuris sako: „Aš norėčiau, kad jos (LSDP) istorija nesibaigtų šia kadencija.“ Toliau A. Vinokuras rašo: yra tik vienas būdas išgelbėti partiją – susigrąžinti socialdemokratines vertybes bei jos ideologiją. Svarbiausia ne asmeniniai ar partiniai interesai, svarbiausia – valstybė. Tokioje partijoje vietos kremliniams antisemitams niekada nebūtų atsiradę, kaip ir chaoso, neleidžiančio skirti visas jėgas valstybės gerovei ir jos saugumui. Saugumo pagrindas – mūsų kultūra. Kovoje ne už centimetrą teritorijos, bet už savo kultūrinį išgyvenimą. Praradę kultūrą, prarasime ir teritoriją. Kultūros ministerija „Nemuno Aušros“ rankose...

PIRMININKĖ. Laikas!

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...bet kokių formatu jokiais būdais nepriimtina.

Aš baigiau. Galite ir neatsakyti. Tiesiog čia toks retorinis klausimas jums pamąstyti ir galbūt suminkštins jūsų tą aroganciją, kuri tikrai jums labai labai netinka. Labai ačiū.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Kodėl? Aš atsakysiu. Ačiū už jūsų pastebėjimus. Bet šiandien tikrai nemenkinau opozicijos, nedemonstravau arogancijos, bet sudėliočiau tam tikrus faktus ir taškus. Labai norėčiau, kad mes ir toliau dirbtume abipusės pagarbos būdu ir kad jūs irgi gerbtumėte ir mūsų sprendimus, ir gerbtumėte mūsų procesą, kuomet mes formuojame Vyriausybę. Visos jėgos šiandien Vyriausybės yra skiriamos saugumui ir valstybės gerovei. Tai galiu jus drąsiai patikinti – baimės nėra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi V. Gailius.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, jūs išvardijote prioritetus, bet dar vienas prioritetas – tai žemės ūkis, kiek žinau, ir Vyriausybės programoje. Turbūt girdėjote, kad vis tik ateinančios bendrosios žemės ūkio politikos projektas žada 20 % mažesnę biudžetą. Dėl tų pavasariinių šalnų ir liūčių, kur buvo prašyta suma, Europos Komisija siūlo tik 1 mln. vietoj beveik 10 mln. Lietuva gali prisidėti, aišku, 200 %. Kaip jūs, kaip Vyriausybės vadovė, ar tikrai pabandykite surasti tą galimybę prisidėti prie žalios ūkininkams atlyginimo ir

kaip ilgalaikėje perspektyvoje planuojate padėti ir įgyvendinti žemės ūkio tikslus dėl būtent bendrosios žemės ūkio politikos? Ar ieškosite papildomų pinigų, ar kažkokiais kitais įrankiais? Labai ačiū.

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už jūsų klausimą. Niekada nebuvo abejingi žemės ūkiui ir jo kylančioms problemoms. Man atrodo, turime puikų ministrą, kuris tikrai aktyviai nuo pat pirmų dienų ėmėsi žemės ūkio klausimų. Kviečiu susėsti ir su juo padiskutuoti. Aš manau, atrasite tikrai daug bendrų sąlyčio taškų.

Kitas dalykas – Europos Sąjungos finansavimas. Taip, iš tiesų yra tam tikrų signalų ir matome tam tikrą finansavimo mažėjimą, bet nepamirškime, kad ateina naujas Europos Sąjungos finansavimo periodas ir reikia dėti pastangas ir derėtis dėl jo. Manau, kad į tai ir susikonsultuosime.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. PALIONIS. Gal aš galėčiau papildyti?

PIRMININKĖ. Klausia V. Gailius. Ruošiasi A. Sysas. Taip, nori papildyti. Prašom.

A. PALIONIS. Labai ačiū komiteto pirmininkui už klausimus, aktualius klausimus, kurie rūpi sektoriui. Tikrai noriu pasakyti atsakingai kad ir dėl tų pačių sodų, dėl kurių ministerija tikrai labai greitai kreipėmės į Europos Komisiją ir tikėjomės, kad jau liepos mėnesį bus padalinti pinigai, bet kadangi Europoje siautėjo daugiau – ne tik šalnos ir liūtys, tas pinigų dalinimas nusikėlė tikrai į spalio mėnesį. Mes žinome, kad yra paskelbta ekstremalioji situacija, dvi ekstremaliosios situacijos: viena dėl šalnų, kita dėl ilgo lietingo laikotarpio, tai įsijungia ir kitoks kompensavimo mechanizmas – gali ir ūkininkai kreiptis į savivaldybių komisijas, komisijos tą žalą apskaičiavusios kreipiasi į Finansų ministeriją, Vyriausybė patvirtina ir kompensuoja tą žalą.

Dabar dėl Komisijos sprendimo dėl 1,1 mln. kompensavimo. Taip, mes žalą suskaičiavome visą bendrą, bet kada nėra derliaus, nėra ir sąnaudų tam tikrų, nereikia atlikti darbų, nereikia sandėliuoti obuolių, tai tos žalos kompensavimas ūkiui, galima sakyti, išeina dalinai dėl negauto pelno. Jeigu žiūrėtume iš tos pusės, ir dabar ministerija skaičiuoja, su ta duota Europos Komisijos galimybe Lietuvai padidinti 200 % tą sumą, turėtume susitvarkyti, bendraujame su didžiaisiais sodų ūkiais, kurie turi 95–97 % nuostolį, derliaus negavimą, tas turėtų patenkinti.

Dėl naujo finansinio laikotarpio. Mes prieš 3 savaites gavome jau tą atskleistą informaciją voko. Taip, tai neramina, bet turime suprasti ir labai paprastą dalyką, kadangi pasikeitė BŽŪP'o finansavimo principas: turėjome du ramsčius, dabar yra vienas ramstis ir fondų fondas, kaip mes vadiname, tai NRP, kurį valdo Finansų ministerija. Anksčiau ten buvo tikrai sanglaudos pinigai, bet šiandien yra tenai ir žemės ūkio pinigai. Komisija yra patikinusi, kad tame fonde yra numatyta toms šalims, kurios, jeigu žiūrėtume vien konvergenciją, nepasiekia konvergencijos iki 80 %, tame fonde yra numatyti pinigai, kad mes Komisijos tą pažadą įvykdytume. Tai šio mėnesio 23 dieną mes susitiksime ir su Finansų ministerija. Dar nežinome formulį, kaip buvo skaičiuota ir kaip skirstyti pinigai, bet aš manau, kad čia laiko klausimas, kada mes galėsime pasakyti, kokia iš tikrųjų žemės ūkio laukia finansinė injekcija nauju finansiniu laikotarpiu.

PIRMININKĖ. Ačiū žemės ūkio ministrui už išsamų atsakymą. Per šoninį mikrofoną D. Ulbinaitė. Prašom.

D. ULBINAITĖ (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, šis tas smagaus mūsų įtemptoje darbotvarkėje – pasveikinkite Riešės gimnazijos ketvirtokus. Atidžiai stebi mūsų darbą. Būsimi mūsų politikai. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveikiname atvykus į Seimą. Ačiū. Prašom, gerbiamas Vitalijau, jūsų klausimas.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ministrė Pirmininke, viešai žinoma informacija apie vis dar Vilniaus rajono garbės pilietį, kurio vardu pavadintos net trys gatvės Vilniaus rajone, – H. Gulbinovičių, jo apgailėtiną veiklą ir negrižtamas pasekmes jaunų žmonių gyvenimui. Po Vatikano teisinio tyrimo jis buvo nušalintas nuo visų funkcijų, uždrausta naudotis atributais, atimti Lenkijos garbės piliečio vardai, įpareigotas mokėti kompensacijas aukoms.

Vilniaus rajono savivaldybė, Lenkijos rinkimų akcijos teikimu, už rajono vaikų vežimą pas H. Gulbinovičių 2015 metais jam suteikė garbės piliečio vardą. Po pavišintų faktų apie jo veiklą Vilniaus rajono savivaldybės taryba bandė spręsti situaciją, pažeisdama savo pačios patvirtintas

tvarkas, ir paliko galioti tokį sprendimą, verčia žmones gyventi to žmogaus vardu pavadintose gatvėse, jausti pažeminimą ir svetimą gėdą.

PIRMININKĖ. Laikas.

V. GAILIUS (*LSF*). Inga Ruginiene, kaip jūs vertinate tokį sprendimą? Ar Vyriausybė planuoja imtis veiksmų, kad būtų užtikrinta savivaldybės sprendimo atitiktis viešajam interesui ir Konstitucijai? Ar jums žinoma, kad Vyriausybės atstovo įstaiga...

PIRMININKĖ. Laikas.

V. GAILIUS (*LSF*). ...vadovaudamasi savo įstatymu sprendžia tokias situacijas ir įpareigoja teismo keliu naikinti tokius...

PIRMININKĖ. Gerbiami Seimo nariai, klausti skiriama 1 minutė. Ministrai, atsakyti – 2 minutės. Laikymės Statuto. Prašom.

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Ačiū. Vitalijau, tikrai supratau klausimą, net jeigu ir neužbaigėte. Tikrai apie šią situaciją nieko nežinau. Tai nenoriu net ir meluoti. Bet jeigu jūs man atsiųstumėte daugiau medžiagos į mano (Inga Ruginienė) pašta, tai mielai išsigilinsiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Sysas taip pat norėtų jūsų paklausti. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš kreipiuosi į energetikos ministrą su prašymu pirmiausia susitikti su Ignalinos atominės elektrinės profesine sąjunga arba bent atsakyti į jų laiškus, nes neatsakytą į keturis laiškus, kiek man žinoma.

Bet mano klausimas bus apie darbo užmokesčio politiką Ignalinos atominėje elektrinėje. Darbo užmokestis siejamas su strateginiais įmonės rodikliais. Įmonės vadovų vidutinis darbo užmokestis – 13,5 tūkst. XIX Vyriausybėje pasitraukdamas iš posto (ar teisingai? turiu tokią informaciją), dar būdamas XIX Vyriausybės ministru, pasitraukdamas jūs pasirašėte, pakoregavote strateginius įmonės rodiklius, kad įmonės vadovai galėtų išsimokėti papildomas išmokas, kurios sieks apie milijoną eurų, nes nepakoregavus rodikliai nebus pasiekti? Labai ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Tai pirmiausia dėl profsąjungos laiškų, į juos bus atsakyta. Žinote, jeigu per savaitę, aš kaip tik dabar tikrinuosi, atsiųsti trys ar keturi laiškai, tai tiesiog techniškai nespėjau to padaryti. Tie laiškai yra susiję su ta pačia problema. Tai manau, kad atsakymas vienu laišku į keturis paklausimus bus pakankamas. Dabar dėl susitikimo, taip, visada buvau atviras ir derinama susitikimo data. Dėl jūsų minimo įsakymo, dėl rodiklių pakoregavimo, tiksliau dar pasitikslinčiau, bet jeigu teisingai atsimenu, gali atmintis ir apgauti, tada buvo klausimas tas, kad buvo objektyvių priežasčių, dėl kurių tie rodikliai buvo koreguojami. Bet šiuo klausimu, jeigu leistumėte, dar pasitikslinčiau ir atsakytiau raštu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašom.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas bus ministrei R. Popovienei, bet gal ir premjerė norėtų sureaguoti bent į pirmą dalį, į pirmą klausimą.

Ministre, tikrai jus gerbiu, tad nesuprantu, kodėl jūs viešai niekaip neįvertinote R. Žemaitaičio veiksmų, užsipuolant Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos mokytojus ir mokinius. Juoba kad ministerija yra šios mokyklos steigėja.

Ir kitas klausimas dėl sporto. Federacijos, norinčios gauti valstybės finansavimą, jų vadovai ir valdybų nariai turi turėti nepriekaištingą reputaciją. Jūs gi teikiate pataisas Sporto įstatyme ir mažinate šią kartelę, išbraukiate valdybos narius, paliekate tik vadovą ir įvedate nuostatą, kad žmonės, padarę administracinių pažeidimų, pavyzdžiui, korupcinių ar ten mokesčių vengimo ir panašiai, kad ir savo ankstesnėse darbovietėse, galės būti vadovais. Ar nėra šios nuostatos taikomos keliems konkrečioms žmonėms, kas jaudina sporto bendruomenę? Dėkui.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimus. Dėl pirmo klausimo. Šiandien kaip tik ryte buvau „Žinių radijo“ laidoje, tai tikrai labai aiškiai išsaciau Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos poziciją ir savo poziciją dėl M. K. Čiurlionio menų gimnazijos. Žinau, mačiau, kad ir publikuota viešojoje erdvėje, tai tiesiog tikrai manau, kad demokratiniai procesai kiekvieną pilietį turi paliesti taip, kaip jie nori elgtis ir išsakyti savo poziciją. Ir, žinoma, svarbu, kad politikai kuo mažiau kištųsi ir nesikištų į ugdymo įstaigų veiklą. Tai tikrai išsaciau tą poziciją.

Dėl sporto norėčiau akcentuoti, nežinau, tikrai nepastebėjau tokių nuostatų, kaip jūs paminėjote, nes įstatymo projektas, noriu pasakyti, tik rengimo stadijos, dabar pateiktas visuomenei svarstyti. Pirmadienį pasibaigs svarstymai, laukiame pasiūlymų, tikrai labai laukiame pasiūlymų. Pats įstatymo projektas antikorupciniu atžvilgiu yra įvertintas mūsų antikorupcijos specialisto ministerijoje. Bet aš žinau, kad ir Seimo narių grupė kreipėsi dėl antikorupcinio vertinimo, ir vertinu tikrai kaip labai normalų procesą įstatymine tvarka. Tikrai lauksime pasiūlymų, jeigu bus kokių nors pastabų, nors manau, kad neturėtų būti, bet įvertinsime, išsiklausysime. Aš tikrai labai nuoširdžiai noriu pasakyti, kad šios tokios mažos korekcijos, galiu sakyti, įvedamos administravimo tvarka, būtent kviečiant nevyriausybines organizacijas, federacijas ir pačius sportininkus labiau prisidėti prie skaidresnio finansavimo skirstymo, tai čia tokios nedidelės korekcijos naujame projekte. Bet tikrai noriu pasakyti, kad laukiame pasiūlymų, įsivertinsime, visi kartu diskutuodami rasime pačius geriausius sprendimus ir tikrai neskubėsime, kad tie sprendimai būtų priimti. Tikrai noriu nuraminti sporto bendruomenę, nebus jokių skubotų, greitų sprendimų, bus išdiskutuoti sprendimai. Jautri sporto bendruomenė. Žinoma, tokių, kad visiems būtų gerai, galbūt nebus, bet ieškosime paties geriausio sprendimo.

PIRMININKĖ. Ačiū ministrei. Nematau D. Griškevičiaus, tai kviečiu savo klausimą pateikti V. Alekną.

V. ALEKNA (*LSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Vidaus reikalų ministro šiandien nėra, tai aš tada, ko gero, savo klausimą adresuosiu premjeriui. Šiandien ryte ministras išleido tokį įsakymą, aš jį pacituosiu: „Vykdamas biudžeto finansavimo formavimo procesą ir siekiant išlaikyti subordinaciją bei nedaryti spaudimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei, susitikimuose su Seimo nariais, dalyvaujant komitetuose, dalyvauti tik kartu su ministerijos atstovais ir atstovauti bendrai ministerijos pozicijai.“ Iš tikrųjų toks įsakymas galbūt nuostabos nekeltų mūsų kaimynams baltarusiams, galbūt Rusijai tai būtų priimtina, bet mes vis dėlto esame demokratinė valstybė ir visi turi, kaip sakant, galimybę išsakyti savo nuomonę. Tai aš norėčiau jūsų paklausti: kaip jūs vertintumėte šį ministro įsakymą?

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Man atrodo, tik dalį gal pacitavote. Reikia turbūt sulaukti paties ministro ir jis tikrai turės paaiškinimą, bet niekas neriboja žodžio laisvės. Greičiausiai turbūt kalbame apie ministeriją ir oficialios pozicijos formavimą, tai normalu, kad tiek ministras, tiek politinė komanda eina platesnės sudėties tam, kad atsakytų daug plačiau ir daug tiksliau į jūsų klausimus. Kai eina į komitetą arba kur nors kitokiu formatu, tai normalu, kad ta sudėtis yra platesnė. Nemanau, kad tai reiškia, kad kam nors yra apribota teisė pasisakyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia T. Martinaitis. Ruošiasi D. Ulbinaitė.

T. MARTINAITIS (*LSDPF*). Sveiki. Norėčiau užduoti klausimą mūsų krašto apsaugos ministrei D. Šakalienei. Iš tikrųjų pastaruoju metu mūsų pafrontės valstybės, Europos Sąjungos valstybės, susiduria su gausiu būriu naujų hibridinių grėsmių. Norisi kalbėti apie ateities darbus. Žinau, kad kitą savaitę planuojamas Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos gynybos ministrų komiteto susitikimas. Tai vis dėlto kokius klausimus planuojate kelti, kokie klausimai bus svarstomi? Galbūt jau yra aiškūs galimi susitarimai, kaip tas einamojo laikotarpio grėsmės galima būtų atremti?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Labai ačiū už klausimą. Tikrai labai aktualu. Kaip tik ir Užsienio reikalų komitete turėjome apie tai diskusiją, bet tikrai nusipelno ir platesnio dėmesio.

Vienas turbūt iš esminių dalykų: tai iš tiesų šitame susitikime mūsų pasirėngimas reaguoti į tas grėsmes bus aptariamasis ne tik praktiniu aspektu, tai yra ką mes darysime, bet ir iš tikrųjų finansiniu aspektu, kuris vis dar yra jautrus ir nėra iki galo tinkamai išspręstas. Labai džiaugiuosi, kad perėjome prie suvokimo, kad vis tik tai yra ne tik nacionalinis reikalas, tai yra valstybėms, kurios turi sieną su Rusija ir Baltarusija, imtis papildomų veiksmų, imtis kartais turbūt ir paskolų, bet taip pat turėtų būti sukurti papildomi greito veikimo finansiniai instrumentai.

Daugiametės finansinės perspektyvos planavimas, aišku, bus kitoks. Visi supranta, kad gynybos reikmėms, ypač turint omenyje besikeičiantį grėsmių vaizdą, tikrai bus reikalingos didelės lėšos, tačiau per vėlai. Tikrai turime judėti dabar. SAFE'o instrumentas davė tam tikrą postūmį ir

tarp mūsų prioritetų, kurie ten taip pat sukelti, yra taip pat ir oro gynyba, ir specifiškai taip pat su dronais ir antidroninėmis priemonėmis susiję išsigijimai, tačiau, matyt, reikia arba antro SAFE'o instrumento, arba dar kitų papildomų priemonių, nes, deja, aplinkybės tikrai spaudžia mus veikti.

Taip trumpai sakant, iš tikrųjų šito susitikimo metu Lietuvos pozicijoje bus akcentuojama, kad gynybos išlaidos turi būti didinamos visose Europos Sąjungos šalyse, nes bendriems gynybos planams, NATO regioniniams gynybos planams įgyvendinti reikalingi resursai, kurie turi būti užtikrinami bendrai. Vyriausiasis sąjungininkų pajėgų vadas taip pat ir naujais formatais, pavyzdžiui, „Rytų sargybos“, turi turėti galimybę tuos resursus sukaupti tose vietose, kurios yra pažeidžiamiausios, kai kalbama apie Aljanso apsaugą. Dėl to visos valstybės tikrai turi paspartinti stiprinti savo gynybos pajėgumus.

Kalbėsime iš tikrųjų ir apie Ukrainą, ir apie darbą, ką mes tikrai turime nuveikti kartu, dirbdami su Europos gynybos agentūra ir kitomis institucijomis, kad užtikrintume geresnį bendradarbiavimą su Ukraina gynybos pramonės srityje. Labai tikiuosi, kad ir tas jautrus klausimas vis tikrai dėl Europos gebėjimo priimti sprendimus dėl Rusijos finansinių resursų panaudojimo Ukrainos gynybos pramonei ir Ukrainos pajėgumams stiprinti tuo kompensaciniu paskolų mechanizmu būtų judinamas.

Dar vienas dalykas, kai kalbame apie karinį mobilumą, – kelkime iš tikrųjų šitą klausimą, nes derybų metu mes tikrai norime išlaikyti Europos Komisijos pasiūlytą finansavimą dėl dvigubos paskirties karinio mobilumo infrastruktūros plėtros, taip pat kalbėsime apie Europos gynybos pramonę. Investicijos tikrai turi būti tolygiau paskirstytos, ypač skatinant ir pramoninį bendradarbiavimą, įtraukiant ne tik mažesnes valstybes, bet taip pat mažas ir vidutines įmones.

Vienas iš dalykų, kuris taip pat mums visiems yra svarbus, yra Europos gynybos pasirengimo *roadmap'as*, tai yra gairės iki 2030 metų. Tai Europos valstybių vadovai EVT formatu tvirtins spalio 23 dieną. Mes turime užtikrinti du mums esminius tikslus: kad būtų kuriami pajėgumai kritinėse srityse, tokiose kaip oro gynyba, turime devynis prioritetus; taip pat turi apimti tuos projektus, kurie mums yra kritiškai svarbūs. Tai yra „Rytų flango sargyba“ ir Europos „Dronų sienos“ projektas, kuris, nors ir sulaukė tam tikros kritikos iš mūsų kolegų, taip pat ir Vokietijos gynybos ministro, vis dėlto yra formatas, kuriuo tikrai galime ženkliai sustiprinti savo apsaugą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia D. Ulbinaitė. Prašom.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas premjerei. Premjere, kai vakar LSDP pirmininkas ir krašto apsaugos ministrė pripažino suprantantys, kokią reputacinę kainą tenka mokėti socdemams už „Nemuno Aušros“ buvimą koalicijoje ir kaip nusibodo R. Žemaitičio šantažas, tai iš tikrųjų suteikė vilties, kad „Nemuno Aušra“ bus patraukta ne tik nuo kultūros, bet ir iš koalicijos. Tačiau, premjere, šiandien jūs savo cinišku pareiškimu Seime vėl nužudėte kultūros žmonių ir pilietinės visuomenės viltį pareikšdama, kad ne opozicija ir ne gatvė formuos Vyriausybės sudėtį. Aš kartoju jums kultūros žmonių klausimą: ar ir kada „Nemuno Aušra“ bus patraukta nuo kultūros?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū, kad jūs formuluojate žinutę, kurios aš net nesakiau. Žodžio „gatvė“ mano kalboje nebuvo. Labai gaila, kad jūs sąmoningai prisidengiate žmonėmis ir formuojate kitokią nuomonę, kurią aš šiandien pasakiau. Šiandien mano kalba buvo išimtinai nukreipta į opoziciją ir tam tikrų faktų sudėliojimą. Nežinau, gal jums tai pasirodė ciniškas pareiškimas, bet absoliučiai gerbiu žmones, kurie aktyviai reiškia savo politinę poziciją, gerbiu jų teisę į protestus ir nereikia iškreipti mano žodžių. Šiandien turime koaliciją ir tol, kol žmonės susivienija įgyvendinti programą, tol šita koalicija gyvuos. Jeigu bent vienas koalicijos partneris matys, kad jiems ne pakeliui įgyvendinant mūsų Vyriausybės programą, tai atitinkamai sprendimai ir bus padaryti, bet nereikia dėti savo žodžių man į lūpas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už žodį. Kolegos, norėčiau paklausti. Klausimas gal būtų premjerei, šį kartą apie energetiką labiau. Kaip žinome, sužlugo antrojo jūros vėjo parko konkursas ir būtent, kas įdomiausia, sužlugo pakeitus sąlygas, nes, jeigu jos būtų nepakeistos, tas vienas dalyvis buvo ir konkursas būtų įvykęs. Kaip jūs manote, ar nėra taip, kad energetikos ministras nepasiekė vie-

no pagrindinių politinių tikslų – 2030 metais matyti Lietuvą kaip elektros energiją eksportuojančią valstybę ar 10–15 metų perspektyvoje matyti pigesnę elektros energiją ir neatsilaikė prieš A. Skardžių, jo auditus ir Energetikos komisiją su jos pirmininku priešakyje, patirdamas iš esmės spaudimą? Kaip matote šitos situacijos tolesnį narpliojimą?

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už jūsų klausimą. Šita Vyriausybė susitelkusi į tai, kad konkursai vyktų skaidriai, ir dviejų konkurso dalyvių reikalavimas tą skaidrumą užtikrina. Suprantu, kad jūs galbūt norėtumėte turėti vieną iš vieno pasirinkimą, bet mes matome šiek tiek kitaip šią situaciją.

Taip, neatsirado antro dalyvio, neįvyko konkursas, bet tai nenuneigia mūsų siekių daryti konkursus skaidresnius.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Janušonienė. Prašom.

R. JANUŠONIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas bus užsienio reikalų ministrui. Noriu paklausti. Dažnai pasisakome, kad įšaldytas Rusijos turtas būtų panaudotas Ukrainos reikmėms. Noriu paklausti: ar šitas klausimas Europos Sąjungoje jau pajudėjo kiek nors iš mirties taško, kokios dabar naujienos? Ačiū.

K. BUDRYS. Ačiū už jūsų klausimą. Iš tiesų, judiname šią temą kaip Lietuva įvairiais aspektais: tiek tarptautinės teisės aspektu pavasarį, dabar ir ekonominių, finansinių rizikų vertinimu, kurį pristačiau pačioje rugsėjo pradžioje kolegoms, taip pat koordinuojame savo veiksmus ir su Lietuvos banku, į jų ekspertizę atsižvelgiame.

Turime vilties, kad ir šios temos paminėjimas Europos Komisijos prezidentės metiniame pranešime pralauš ledus, nuramins nuogastavimus valstybių, visų pirma, Belgijos, kurioje ir yra tas pats įšaldytas turtas, „Euroclear’e“, nuogastavimus dėl rizikos pasidalinimo, ir mes galėsime priimti sprendimą. Kalbama dabar apie kokius 140 mlrd. eurų, kurie galėtų būti panaudoti Ukrainos reikmėms. Aišku, reikia nuspręsti, kokiems prioritetams – ar vis dėlto atstatyti, ar ginkluotei įsigyti. Bet tikiu, kad, artėjant nacionalinių biudžetų svarstymams Europoje, kai didės spaudimas (taip pat ir vidinis) ieškoti pinigų Ukrainai kitiems metams, politinė valia greičiau atsiras įšaldytą turtą panaudoti. Taigi, dirbame iš tikrųjų intensyviai šia tema. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia L. Kazlavickas. Prašom.

L. KAZLAVICKAS (*TS-LKDF*). Klausimą norėčiau užduoti švietimo, mokslo ir sporto ministrei. Ministre, pirmadienį Seime susirinkusi sporto bendruomenė planuojamą sporto politikos valdymo pertvarką vertino kaip Lietuvos tautinio olimpinio komiteto ir dar kelių federacijų bandymą užvaldyti ir uzurpuoti gerai valdomą, apčiuopiamus rezultatus generuojančią sistemą ir lėšas. Skambėjo teiginiai, kad agentūra tapo kliuviniu tiems, kas nori įsisavinti ar vogti sporto lėšas, kuriems reputacija – antraeilis dalykas. Abejonių dėl pertvarkos autorystės kilo ir dėl įvardinto fakto, kad ministerijos paskelbto dokumento metaduomenys rodo, jog autorystė siejama su Lietuvos tautiniu olimpinio komitetu.

Ar galėtumėte konkrečiai atsakyti, kas yra šios pertvarkos iniciatorius ir kas rengia dokumentus?

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Žinoma, kad įstatymo projektą, kuris nėra pateiktas dar Seimui (yra pateiktas tiktai viešojoje erdvėje dėl pasiūlymų), parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Noriu pasakyti, dar kartą galbūt pakartoti, kad tai yra iš tiesų tos dabar galiojančios tvarkos papildymas, įtraukiant daugiau nevyriausybinių organizacijų, sportininkų, federacijų atstovų būtent į administravimo valdymą, į tokių galbūt skaidresnį finansavimo paskirstymą. Šios pasiūlytos korekcijos iš tiesų nekeis nei tam tikrų sportininkų veiklos sąlygų (dėl to labiausiai nuogastaujama), nei finansavimo, nei juo labiau sportui skiriamų lėšų dydžio. Iš tiesų keisis tai, kad patys sportininkai, jiems atstovaujančios nevyriausybinių organizacijos turės daugiau įtakos priimant sporto valdymo sprendimus, būtent skirstant lėšas aukštam sportiniam meistriškumui ir fiziniam aktyvumui. Tie galimi maži pakeitimai, noriu pasakyti, tikrai nėra naikiniams, kaip yra sakoma, arba sporto griovimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norėčiau padėkoti visiems ministrams, atvykusiems į Vyriausybės valandą. Valanda baigėsi. Dėkojame.

Tęsiame mūsų posėdį. Per šoninį mikrofoną – A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėl vedimo tvarkos. Aišku, norėtusi, kad tos darbo dienos, kuomet iš visų Lietuvos kampų visi suvažiuojame į Vilnių, būtų visiškai išpildytos. Ir noriu dar kartą atkreipti Lietuvos žmonių dėmesį. Nepaisant to, kad dėl visko yra kalta opozicija, sulaukiame labai daug priekaištų, bet darbotvarkės yra tokios tuščios, kad apie pietus mes turime baigti posėdžiauti ir skirstomės. Vis dėlto beveik metai (su nedidelėmis korekcijomis), kai vienokia ar kito forma jau dirba ši valdančioji koalicija, bet darbai taip ir neatvažiuoja. Ateityje norėtusi sulaukti prasmingesnių darbotvarkių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tokia buvo šios dienos darbotvarkė. Ačiū už išsakytą pastabą.

13.01 val.

Seimo narių pareiškimai

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo narių pareiškimai. Užsirašęs yra V. Juozapaitis. Prašom. Prašoma, kad klausytumėte pareiškimo ir salėje būtų ramiau.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos Seimo nariai, gerbiama pirmininke, tie, kam ištis neįdomu, gali palikti salę. Aš šiandien tikrai neplanavau daryti jokie pranešimo, bet po to akibrokšto, kuomet Lietuvos Respublikos premjerė teikėsi arba leido sau neatsakyti Statuto nustatytu laiku į jai užduotą klausimą ir tiesiog sudeginti laiką, aš tiesiog dabar perskaitysiu tą klausimą, kurį būčiau jai pateikęs tuo metu. Šiandien iš Seimo tribūnos premjerės pademonstruotas opozicijos menkinimas ir įžeidinėjimas yra įžūlus valdžios arogancijos demonstravimas, rodantis ne stiprybę, o baimę. Baimę tų, kurie nebemoka klausytis ir nebeturi ką argumentuotai pasakyti.

Taigi, tas mano buvęs klausimas, kuris dabar liks retorinis. Galbūt kas nors iš patarėjų, kurie čia dažnai stebi mūsų posėdžius, arba tie iš Vyriausybės, kurie girdi ir klauso, perduos premjeri arba partijos vadams.

Jūsų Vyriausybės programoje įtvirtinta: „Itvirtinsime kultūrą kaip nacionalinio saugumo sudedamąją dalį, stiprinančią demokratiją, istorinę atmintį ir pilietinį atsparumą.“ Kartu pažadėta (vėlgi citata) „įgalinti pilietinę visuomenę įsilieti į dalyvaujamąsias demokratijos iniciatyvas“. Tačiau realybė visiškai priešinga: vietoj pilietinės visuomenės įgalinimo – bandymas ją marginalizuoti, vietoj dialogo su kultūros bendruomene – politiniai sandoriai, vietoj demokratijos stiprinimo – jos imitacija.

Štai paradoksas. Vadinamoji „Nemuno Aušra“, kurios lyderis yra svarbiausias jūsų koalicijos partneris, nenustoja tyčiotis iš kultūros žmonių ir jų teisėtų lūkesčių. Ji dėl grėsmės nacionaliniam saugumui buvo nušalinta nuo energetikos, neprileista prie krašto apsaugos ir užsienio reikalų, šiandien brukama į Kultūros ministeriją. Į sritį, kuri yra valstybės pagrindas ir jos atsparumo branduolys, pagal tą pačią Vyriausybės programą. Kaip tai suprasti? Ar kultūra, jūsų akimis, ponja premjere, mažiau verta apsaugos nei energetika ar krašto gynyba? Ar valstybės siela, jos kultūra, jau tapo tokia silpna, kad ją galima paversti politinių eksperimentų poligonu? Ar suprantate, ponja premjere, kad Vyriausybė, leisdama neatsakingoms politinėms jėgoms, kurios menkina kultūros žmones, visuomenės intelektą ir pilietinę savigarbą, brautis į kultūros sritį, ne stiprina, o ardo valstybės pamatus? Šiandien pavojuje ne ministras ir ne postas, o pačios Lietuvos kultūrinis imunitetas, dvasinė gynyba ir mūsų kaip valstybės gebėjimas atskirti vertybes nuo imitacijų.

Tai buvo klausimas Lietuvos Respublikos premjeri, aš neturėjau galimybės jo pateikti. Jeigu premjerė kada nors turės laiko ir gebėjimų atsakyti, būsiu dėkingas sulaukęs atsakymo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū Seimo nariui V. Juozapaičiui. Gerbiami Seimo nariai, visi vakarinio posėdžio darbotvarkės klausimai buvo išnagrinėti rytiniame posėdyje, taigi skelbiu spalio 9 dienos rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 87 STENOGRAMA

2025 m. spalio 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. ŠUKYS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ*

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame spalio 14 dienos rytinį posėdį. (*Gongas*)

Užsiregistravo 57 Seimo nariai.

10.00 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų Mykolo Arlausko 95-ųjų gimimo metinių ir Eduardo Vilko 90-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Šios dienos posėdį pradėsime Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų M. Arlausko 95-ųjų gimimo metinių ir E. Vilko 90-ųjų gimimo metinių paminėjimu. Į tribūną kviečiame Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą E. Grakauską. Prašom.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Eimanto Grakausko kalba

E. GRAKAUSKAS. Laba diena visiems. Anksčiau pratęs buvau kalbėti be popieriaus, bet kadangi jau amželis spaudžia, tai dabar jau iš teksto kalbėsiu, prašau nepykti.

Prieš penkerius metus netekome bendražygio, vieno iš penkiasdešimties Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatų mokslininkų, vieno iš dešimties Aukščiausiosios Tarybos deputatų profesorių. Tai signataras, Aukščiausiosios Tarybos Agrarinės komisijos narys, kurio 95-ąsias gimimo metines šiandien ir mini Lietuvos Respublikos Seimas.

Į Lietuvos valstybingumo atkūrimo politikos viršūnę M. Arlauskas atėjo turėdamas jau sukaupą didelį žinių, mokslo, gyvenimiškos patirties sluoksnį: aukso medaliu pasiektą vidurinį išsilavinimą, su pagyrimu baigtas studijas Lietuvos žemės ūkio akademijoje, 35-erių metų stažą Lietuvos žemdirbystės mokslinių tyrimų institute, dvi disertacijas: vieną – daktaro, antrą – habilituoto daktaro. Jis – pirmųjų Lietuvos artojų varžybų organizatorius. 20 metų buvo Lietuvos artojų komandos siela ir treneris ir gavo pravardę – Artojas. Vienas iš artojų varžybų tuometinėje Tarybų Sąjungoje organizatorių, TSRS artojų komandos treneris, penkerius metus buvo tarptautinių varžybų treneris. XX amžiaus keturių paskutiniųjų dešimtmečių ir XXI amžiaus pirmojo dešimtmečio vykdyta mokslinė veikla, kurios pagrindą sudarė žemė, ypač žemės ūkio paskirties žemė, tai yra žmonių gyvybės pagrindas. Žemės dirbimo kokybės gerinimas, kultūrinimas, išsaugojimo tematika ir problematika – su tokiu turiniu ir patirties gebėjimų apimtimi M. Arlauskas atėjo į Lietuvos valstybingumo atkūrimo olimpą.

Asmenybės politinio ir teisinio turinio pagrindai yra tokie: Lietuvos žemdirbių sąjūdis, viena iš Sąjūdžio sudėtinių dalių. Žemdirbių sąjūdis, Kėdainių rajono taryba iškelė jį kandidatui ir jis buvo išrinktas į tuometinės dar Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatus. Kaip Sąjūdžio atstovas M. Arlauskas į didžiąją politiką – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą – atėjo kaip į kovą. Visi mes tuo metu atėjome į politiką kaip į kovą. Kova buvo akivaizdžiai tarp gyvenimo ir mirties, tarp vergovės ir laisvės, tarp išdavystės, melo ir tiesos, teisingumo, ateities kūrimo. M. Arlauskas tapo aukščiausio politinio lygmens aktyviu deputatu, politiniu veikėju, dirbusiu tėvynės valstybingumo veiklos sukuryje, jos verpetuose. Jis, vienas iš mūsų – iš 124 deputatų, valstybės atkūrimo signatarų – kartu su jau tapusia ne tarybine, o Lietuvos Respublikos Aukščiausiaja Taryba, kaip Lietuvos atgimimo politikos komanda, deleguota tautos, veikė ir dirbo. Jis nedvejodamas

pasirinko žemės ūkio, kaimo pertvarkos politiką, ekonominių ir teisinių įstatymų pagrindų sukūrimo ir įgyvendinimo kelią. Dalyvavo deputatų Sąjūdžio centro frakcijoje. Įstojo į Aukščiausiosios Tarybos Agrarinę komisiją, kurią sudarė 15 narių, tarp jų buvo irgi 7 mokslų daktarai, 5 aukščiausio lygio žemės ūkio įmonių vadovai ir 3 išskirtinės prabos žemės ūkio specialistai. Kartu su dešimčia komisijos narių atliko agrarinės reformos rengimo ir įgyvendinimo projektavimo darbus. Penki deputatai buvo opozicijoje, o vienas, pasiskelbęs esantis lenkų tautybės, išvis nedalyvavo komisijos darbe. Signataras M. Arlauskas prie mūsų 13 pagrindinių agrarinės reformos įstatymų projektų rengimo prisidėjo nuo pat pirmos dienos. Svarbiausias, ypatingas dėmesys buvo skiriamas Žemės reformos įstatymui. Jis rūpinosi vienu svarbiu dalyku, tai yra kad nekilnojamojo turto grąžinimo ir privatizavimo žemės ūkyje procesas nepadarytų žalos bežemiams eiliniams kaimo žmonėms.

Matydamas kylantį buvusios okupacinės valdžios atstovų destruktinį veikimą ir žūtbutinį siekį grįžti prie šalies politinio valdymo, signataras M. Arlauskas kartu su dauguma Sąjūdžio deputatų kovojo, kad būtų priimta Lietuvos Respublikos Konstitucija. Tai pasiekus tautos sprendimu referendume, Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba savo nutarimu nutraukė veiklą prieš laiką, motyvuodama tuo, kad padėti pagrindai valstybei atkurti ir jos ekonomikai, ūkiui pertvarkyti yra pakankami, todėl buvo priimtas sprendimas perduoti tautos valiai išrinkti pirmąjį nepriklausomą Lietuvos Respublikos Seimą. M. Arlauskas atsisakė dalyvauti tolesnėje politinėje veikloje ir nutarė grįžti prie savo profesinės veiklos – į Lietuvos žemės ūkio ekonomikos mokslinio tyrimo institutą. Praėjus pirmam Lietuvos valstybinio gyvenimo dešimtmečiui, Mykolas rašė: „Kokia buvo vienybė, buvo visi susitelkę, buvo aiškus tikslas.“ Tai pažymėta knygoje „Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai“ 2000 metais.

Ir dar apie M. Arlausko asmenybės turinį. Ryškus Lietuvos žemės ūkio gamybos moksliniais pagrindais organizatorius, lyderis, kaimiško gyvenimo būdo puoselėtojas, mokslininkų plejados atstovas. Jis rūpinosi žemės kultūrinio apdirbimo moksliniais tyrimais ir, svarbiausia, buvo vienas iš pirmųjų Baltijos šalyse ir valstybėse tapęs habilituotu daktaru ir profesoriumi, kuriam 2001 metais Kembridžo tarptautinis biografijų centras Anglijoje už indėlį į žemdirbystę suteikė Metų žmogaus titulą.

Svarbus ir ryškus M. Arlausko asmenybės turinys. Pirmiausia, jis buvo vienas iš valstybės atkūrėjų, antra, kultūrinio žemės dirbimo Baltijos šalyse strategas ir puoselėtojas, vienas iš Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Agrarinės komisijos narių, besirūpinusių agrarinės reformos (žemės reformos) ir privatizacijos reikalais, Žemės ūkio akademijos mokslų daktaras, profesorius. Šių keturių garbės panteono dalių pakaktų, tačiau yra dar keturios ypatingos svarbos sudėtinės dalys: žemės dirbimo mokslinis žinovas, tyrėjas, analitikas, tarp Lietuvos artojų turėjo garbingą pravardę – Artojų Tėvas. Garbingas, tikslus, labai kuklus mokslininkas, Lietuvos žemdirbių sąjūdžio deleguotas tautos vienybės puoselėjimui ir sklaidai. Svarbiausios jo savybės buvo profesionalumas, principingumas, nesavanaudiškumas, darbštumas, pasiaukojimas bendram labui ir gėriui. Tokia M. Arlausko asmenybės turinio sudėtis turi būti priesakas dabartiniam jaunimui ir ateinančioms lietuvių kartoms.

M. Arlauskas 2000 metais išėjo į pensiją. Vėliau, matydamas vykdomus pakrikimus ir valstybės žlugdymo variantus, paprašytas pakomentuoti savo poziciją atsisakė teigdamas, kad jo pozicija tokia: apie politinius dalykus ir reikalus daugiau niekada nekalbės ir nereikš savo pozicijų dėl to, kad jis nutarė pasitraukti iš politinės veiklos, nutraukus veiklą Aukščiausiajai Tarybai. Kaip ir dauguma signatarų iš 85 likusių, nepagerbtas jokių Lietuvos valstybiniu apdovanojimu, išskyrus, kaip ir visi, proginiu pirmojo dešimtmečio nepriklausomos Lietuvos valstybingumo paminėjimo atminimo medaliu.

Praėję dešimtmečiai ištrynė tarp Aukščiausiosios Tarybos deputatų buvusias politines priešpriešas, dauguma tapo vieningi, vieno likimo broliai ir seserys, bendražygiai, dėkingi savo likimui, kad galėjome pasitarnauti Lietuvos atgimimui. Tautinė ideologija, idealizmas ir dvasinė bendrystė suvienijo mus visus ir visiems laikams.

Signataras M. Arlauskas išėjo iš gyvenimo ir mūsų Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos komisijos gyvosios 15 narių sudėties. Beliko gyvi tik septyni tos komisijos nariai. Šviesus šio didžiavario, lietuvių tautos sūnaus atminimas lieka kelrodžiu ir atminimu ateities kartoms. Labai ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame E. Grakauskui. Dabar pasisakyti kviečiame Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą A. Kumžą. Prašome.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Algirdo Kumžos kalba

A. KUMŽA. Gerbiamoji Seimo vicepirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Mane ir E. Vilką skiria du amžiaus dešimtmečiai, buvome skirtingų kartų žmonės, bet čia, išrinkti į Atkuriamąjį Seimą, buvome vienoje frakcijoje – Liberalų frakcijoje. Dažnai pasikalbėdavome ir kartais man atrodydavo, kad jis tiesiog nori pakalbėti žemaitiškai. O su kuo geriau pakalbėti, jeigu ne su dūnininku nuo Varnių. *Žemaitiška rokoudavomės* ir kuo dažniau kalbėdavome, tuo daugiau rasdavome tokių bendrų gyvenimo paralelių, bendrysių. Pasirodo, mūsų tėvai buvo labai panašūs – labai nagingi, darbštūs, bet tokie poetai, poetiški. Užtat motinos, mamos, buvo labai valdingos moterys, ant kurių pečių tekdavo visi namų rūpesčiai, visas namų ūkis.

Man kartais atrodydavo, kad mes jaunystėje irgi kažkuo buvome panašūs – guvūs bernai, mokslo pirmūnai, šuolių į aukštį čempionai. Jis buvo nepralenkiamas Gargžduose, aš – Varniuose. Žinoma, skirtingos kartos, skirtingos patirtys. Pavyzdžiui, apie pokarį aš jau girdėjau tik iš pasakojimų, ir tai labai pavėluotų, nes tėvai vengė apie tai kalbėti. Paskui klausiau: kodėl? Sako, todėl, kad neprisišnekėtume, neprisidirbtume. O E. Vilkas visa tai matė pats. Jis dar būdamas vaikas matė, kaip Gargžduose naciai karo pradžioje sušaudė 200 žydų ir kaip liepsnojo visi Gargždai. Ir tai liko visam gyvenimui jo atmintyje, jis apie tai kalbėdavo. Ir kartais, kada jis mus, jaunesnius, kelyje į nepriklausomybę ramindavo, kad nebus visko iš karto, nebus visko greitai, radikaliai, aš matydavau, kad turbūt ta patirtis labai lėmė.

Kiekviena talentinga asmenybė yra daugiabriaunė kaip briliantas. Šiandien aš tik tris briaunas noriu labai trumpai paminėti, tai yra E. Vilkas mokslininkas, E. Vilkas politikas ir E. Vilkas tiesiog žmogus. E. Vilkas mokslininkas padarė labai greitą ir labai tokią fantastišką karjerą. Būdamas 28 metų jis jau buvo daktaras, tada mokslų kandidatas, tais laikais tai buvo geras rezultatas. Po dešimties metų jis jau habilituotas daktaras ir netrukus profesorius. Maža to, jis įkūrė savarakišką mokslo sritį, kuri vadinosi taikomosios matematikos ir lošimų teorijos mokykla. Ir ta mokykla pasaulyje vadinosi Vilniaus mokykla. Buvo čia konferencijos. Jis buvo pripažintas ir ta mokykla buvo pripažinta pasaulyje. Tais laikais, aštuntajame dešimtmetyje, kada čia buvo geležinė uždanga, gūdūs laikai, jis buvo kviečiamas į garsiausius Amerikos universitetus ir ten skaitė paskaitas, bendravo kaip lygus su lygiu su Nobelio premijos laureatais. Ir tada atsirado toks, sakyčiau, gal ne gandas, gal ir teisybė, kad iš jo gali išaugti būsimas Nobelio premijos laureatas. Žinoma, ne matematikos srityje, matematikams neteikiama Nobelio premija, – ekonomikos srityje. Ir kas žino, gal iš tikrųjų, jeigu ne tikras Nobelio laureatas, gal bent nominantas jis galėjo būti, jeigu jo nebūtų įtraukusi Atgimimo politikos banga. Bet kaip mokslininkas, žinoma, jis nepaprastai iškilus. Jis 23 metus, iki pat savo mirties, buvo Ekonomikos instituto vadovas, direktorius. Beveik dešimt metų jisai buvo Mokslų akademijos viceprezidentas.

Politikoje, kaip sakiau, jį pakėlė Atgimimo banga. Ir pirmoji ta žvaigždžių valanda buvo, kada 1989 metais jį išrinko TSRS liaudies deputatu. Tada jis sakė: mane išrinko palaidoti Tarybų Sąjungą. Iš tikrųjų taip ir buvo. Ir ta institucija, aišku, padarė labai daug ir Lietuvai kelyje į nepriklausomybę. Vien tai, kad Molotovo–Ribentropo paktas buvo pripažintas, ištrauktas iš archyvo ir pasakyta, kad melas, jog Lietuva savo noru įstojo į Tarybų Sąjungą. Jis turėjo labai aukštas pareigas, jis buvo Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo narys ir labai svarbios komisijos – Ekonomikos ir socialinės raidos komisijos – pirmininkas. Ir turėdamas tokias pareigas, jis tikrai labai daug galėjo padaryti Lietuvai ir, žinoma, ne tik Lietuvai. Jis labai mėgdavo papasakoti, kaip tuo metu,

kada Maskvoje buvo rengiama egzekucija estams, kadangi jie priėmė tokį rinkimų įstatymą, kuris neva diskriminavo rusus... Tada E. Vilkas, nutraukęs atostogas, traukiniu važiavo į Maskvą ir, kaip jis pasakojo, visą naktį kūrė kalbą. Jis pasakė tokią kalbą, kuri nuskambėjo visoje Sovietų Sąjungoje, o Estijoje už tai jam net, žinau, paminklą ruošėsi statyti. Estai po to suprato, kad lietuviai iš tikrųjų yra estų draugai. Ir ką jis pasakė? Viena sakinių. Žinoma, tai nebuvo vienas sakinyss, bet jis pasakė, kad rusai Estijoje turi turėti visas teises, išskyrus neturi teisės iš Estijos daryti Rusijos. Žinoma, tai nuskambėjo labai plačiai ir jį padarė tokį, galima sakyti, politikos megažvaigždę.

Ir, beje, po Kovo 11-osios jis iš karto atsistatydino iš visų tų savo aukštų pareigų, nors tai buvo labai ryžtingas poelgis, nors diskusijų buvo įvairių, kad reikia likti ir taip pasitarnaus tie deputatai Lietuvai. O po Kovo 11-osios, žinoma, visi pamatėme, kad visuose darbuose reikia E. Vilko erudicijos, išminties, intelekto, ir aš galiu dabar pasižiūrėti visus tuos darbus, didžiuosius darbus, kuriuos padarė mūsų kadencija, visur yra E. Vilko indėlis. Tai ir ekonominės, ir finansų reformos vykdymas, ir nuosavybės teisių atkūrimas, ir privatizavimas, ir Lietuvos banko atkūrimas, ir lito sugrįžimas, ir nauja Konstitucija. Ir pabaigęs kadenciją jis irgi liko labai aktyvus ir reikšmingas. Ilgus metus jis buvo Privatizavimo komisijos pirmininkas, jis kūrė ilgalaikę Lietuvos strategiją, tą vadinamąją baltąją knygą, ir, žinoma, kaip sakiau, visą laiką buvo Ekonomikos instituto direktorius ir Mokslų akademijos viceprezidentas.

O žmogus, jis turėjo Dievo dovaną burti aplink save žmones. Visada mums norėdavosi prie jo prieiti ir išgirsti, ką jis galvoja apie vieną ar kitą dalyką. Nes tos jo išvalgos kartais būdavo tokios paradoksalios, bet visada sąmojingos, visada linksmos ir visada jo prognozės pasitvirtindavo. Tikras ir tiesus žmogus buvo, lakoniškas ir ironiškas, drąsus ir originalus. Ir, žinoma, tie jo aforizmai. Čia jau visi, gal ir jūs prisimenate, jaunesni kaip jis, einant į nepriklausomybę, sakė: „Tik nešokime nuogi į dilgėles.“ Tokiems šventuoliams jis sakė, kad kryžių nešti yra lengviau, negu būti tikru krikščioniu. Ir pasakysiu vieną prisiminimą iš dar ankstesnių dalykų. Štai mirė L. Brežnevas, Tarybų Sąjungos, Sovietų Sąjungos vadas, generalinis sekretorius, ir visur buvo duota komanda surengti tokius gedulingus mitingus. Aš irgi viename dalyvavau universitete. Visi sakė verksmingas kalbas, o jis irgi, kadangi privaloma, kaip direktorius, sukviėtė Ekonomikos institutą (aš ten nebuvau), bet, sako, sukviėtės pasakė tik kelis žodžius: „Mirė žmogus, pagerbkime tylos minute.“ Ir viskas. Va čia buvo E. Vilko stilius. E. Vilko stilius. Šiandien tai mes ir politikoje, ir visur pridarome visokių *šposų*. Bet tai buvo tas laikas, žinoma, ne Stalino laikas, kada galėjo sušaudyti, bet prisiminkite, politikos temomis tada niekas nejuokavo, šiek tiek buvome sustingę.

Šitais žodžiais aš baigiu ir labai nuoširdžiai dėkoju Seimui už galimybę pagerbti tikrai iškilų mokslininką, politiką, patriotą, labai talentingą žmogų ir kad galime prisiminti tikrai didį žmogų ir didelius jo darbus. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame gerbiama A. Kumžai. Į tribūną kviečiame Signatarų klubo kancelerę I. Andrukaitienę. Prašom.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo kanclerės Irenos Andrukaitienės kalba

I. ANDRUKAITIENĖ. Laba diena, gerbiamas Seime. Prisilietimas prie signataro asmenybės, prie jo indėlio į valstybės tapsmą yra kartu ir grįžimas į modernios valstybės pradžios istoriją. Iš tiesų tai yra labai svarbu. Kaip tų laisvės dienų, didelių vilčių ir didelių lūkesčių aidą Signatarų klubas kiekvieno signataro šeimai dovanoja dailininkės R. Ničajienės darbą, pavadintą labai trumpu, aiškiu ir prasmingu žodžiu „Laisvė“. Taigi tegul šitas laisvės atgarsis būna kiekvieno signataro namuose, kiekvieno signataro šeimoje.

Šiandien nėra akademiko E. Vilko artimųjų ir mes kita proga įteiksime, bet užtai turime labai gražią, gausią M. Arlausko šeimą. Aš kviečiu sūnų Giedrį ir dukrą Žydrę atsiimti šios dovanos. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Minėjimą baigėme. Ačiū svečiams.

10.28 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 14 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Mūsų reikalas atkreipti dėmesį, kad šiuo metu Lietuvoje nėra trijų ministrų. Yra dešimt ministrų, todėl mes siūlome, reikalaujame, kaip jau jūs priimsite, įtraukti Vyriausybės pusvalandį. Jūsų reikalas rasti kurį nors iš dešimties ministrų, esančių mūsų valstybėje.

Dar vienas klausimas, toks netiesiogiai susijęs su darbotvarke. Nuo penktadienio pasklido informacija, kad jūs, gerbiama Orinta Leipute, pavaduojate Seimo Pirmininką, kuris serga. Ar yra koks nors dokumentas, kuriuo jūs esate įgaliota eiti pareigas vietoj Seimo Pirmininko? Nes Seimo statutas sako, kad automatiškai Seimo Pirmininko pareigas turi perimti pirmasis Seimo Pirmininko pavaduotojas. Tai yra įgauna teisę pavaduoti Prezidentą, jeigu Prezidentas negali, įgauna teisę pasirašyti Seimo priimtus dokumentus, jeigu Seimo Pirmininkas negali, o eilinis Seimo vicepirmininkas gali eiti Seimo Pirmininko pareigas tik Seimo sprendimu. Taigi, ar yra koks nors dokumentas, kuris jus nuo penktadienio įpareigojo eiti Seimo Pirmininko pareigas?

PIRMININKĖ. Dėkojame Eugenijui. Dėl darbotvarkės siūlymo įtraukti Vyriausybės pusvalandį apsispręsimė balsuodami.

Atsakau į jūsų užduotą antrą klausimą: ir Seniūnų sueigoje tai aptarinėjome, Seimo Pirmininkas eina pareigas, mes esame tikrai susikeitę pirmininkavimą posėdžiui. Seimo Pirmininkas eina pareigas, todėl jokių potvarkių, jokių kitų sprendimų nereikia.

Per šoninį mikrofoną T. Prajara. Prašom.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Prašau papildyti Seimo vakarinio plenarinio posėdžio darbotvarkę šiais septyniais klausimais: Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados Nr. 250-I-22 projektu Nr. XVP-818, Seimo nutarimo dėl Peticijų komisijos išvados Nr. 250-I-18 projektu Nr. XVP-819, taip pat Seimo nutarimo dėl Peticijų komisijos išvados Nr. 250-I-19 projektu Nr. XVP-820, Seimo nutarimo dėl Peticijų komisijos išvados Nr. 250-I-17 projektu Nr. XVP-821, Seimo nutarimo dėl Seimo Peticijų komisijos išvados Nr. 250-I-20 projektu Nr. XVP-822, Seimo nutarimo dėl Seimo Peticijų komisijos išvados Nr. 250-I-21 projektu Nr. XVP-823, Seimo nutarimo dėl Seimo Peticijų komisijos išvados Nr. 250-I-23 projektu Nr. XVP-824. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Per šoninį mikrofoną J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jūs čia taip pasakėte, kad balsuosime, ar daryti Vyriausybės pusvalandį, bet Statutas, atrodo, nenumato, kad balsavimo būdu tai būtų sprendžiama. Tai yra išakmiai įrašyta. Jūs turite užtikrinti, kad bent vienas ministras turėtų drąsos ateiti į Seimo tribūną ir ką nors svarbaus pasakyti iš savo srities, atsakyti į klausimus. Tikiuosi, tai suorganizuosite tiesiog.

O dėl jūsų pirmininkavimo, negi žiniasklaida pati sugalvojo, kad jūs einate Seimo Pirmininko pareigas? Tai turbūt išėjo iš Seimo Pirmininko biuro toks pranešimas. Seimo Pirmininkas, kaip skelbta, guli ligoninėje, jis turbūt yra išiforminęs biuletenį ir tokiu atveju jis nėra dirbantis. Tai ko jūs taip bijote, kad R. Šukys formaliai eis pareigas? Nu ką jis čia padarys?

PIRMININKĖ. Dėkojame už jūsų pastebėjimus. Sureaguočiau į pirmą pasakymą dėl Vyriausybės pusvalandžio, kad „paprastai skiriamas Vyriausybės pusvalandis“, tai nėra įpareigojimas. O dėl Seimo Pirmininko – jisai pasirašo ir dokumentus, ir dirba, tai aš daugiau neturėčiau ko ir pridurti.

Per šoninį mikrofoną – I. Vėgėlė. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke ir gerbiami Seimo nariai, noriu kreiptis į visus. Mus rinkėjai yra išrinkę tam, kad mes dirbtume ir Seimo plenarinių posėdžių metu, antradieniais ir ketvirtadieniais, turėtume *pilną* posėdžių darbotvarkę. Aš norėjau paprašyti gerbiamos posėdžio pirmininkės, gerbiamų Seimo narių taip pat, kad taip, kaip buvo ketvirtadienį, kai mes baigėme darbą kaip Seimo nariai 11 val. 30 min., o šiandien planas yra baigti darbą 15 valandą, tai aš kviesčiau įtraukti pagal registracijos eilę kuo daugiau Seimo narių pasiūlymų, jei-gu tokių pasiūlymų nėra pateikusi Vyriausybė. Mes privalome dirbti, dėl to gauname algą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dėl pateiktų siūlymų dėl darbotvarkės. Pirmasis buvo siūlymas dėl Vyriausybės pusvalandžio. Tai kas... Prašau, per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ponia, laikinai einanti Seimo Pirmininko pareigas, kaip sako spauda, žiniasklaida, čia ne balsavimo reikalas. Jūs turite tikrai, kaip J. Razma sako, užtikrinti, kad būtų ministras tribūnoje.

PIRMININKĖ. Dėkojame. 97 straipsnio 4 dalyje yra rašoma, kad „paprastai“, tai šiuo metu nėra numatyta. Seniūnų sueigoje apie tai buvo diskutuota, nepritarta. Dabar yra teikiama balsuoti. Per šoninį... Kas už tai... Per šoninį mikrofoną – I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. „Paprastai“ tai ir reiškia paprastai, bet jau nepaprastai mes neturėjome Vyriausybės pusvalandžio aš neatsimenu kiek antradienių. Kažkada paprastai tas antradienis vis dėlto turėtų ateiti, kai ministras bus tribūnoje. Jūs net to „paprastai“ nesilaikote.

PIRMININKĖ. Dėkojame už išsakytą pastabą. Seniūnų sueigoje buvo informuota, bet pakartosiu dar kartėlį. Šią minutę jau yra sudarytas grafikas ir suplanuoti visi ministrų atėjimai į salę, Vyriausybės pusvalandžiai. Jeigu bus poreikis ką nors keisti dėl aktualijų (tai mes ir kalbėjome Seniūnų sueigoje), taip ir padarysime. Šiandien, atsižvelgiant į E. Gentvilo siūlymą, prašom apsispręsti ir balsuoti. Kas už tai, kad įrašytume Vyriausybės pusvalandį į šios dienos darbotvarkę.

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 42, prieš – 27, susilaikė 41. Nepritarta įrašymui. Replika po balsavimo – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, jūs tikrai teisi, kad Statute sakoma – „paprastai“. Taigi, paprastai ir turi būti nuolatos, nebent balsuojant būtų nutarta išbraukti klausimą. O jūs balsuojant siūlote įrašyti. Tai jūs apverčiate visą Statuto logiką. Statuto logika sako: kiekvieną savaitę turi vykti Vyriausybės pusvalandis, nebent būtų išbraukta. Jūs dabar siūlote balsuoti dėl Statuto laikymosi. Atleiskite, tai prasilenkia su Statuto logika.

PIRMININKĖ. Dėkojame už pastebėjimą. Kitas siūlymas buvo T. Prajaros – dėl projektų Nr. XVP-818, Nr. XVP-819, Nr. XVP-820, Nr. XVP-821, Nr. XVP-822, Nr. XVP-823 ir Nr. XVP-824 įrašymo į vakarinio posėdžio darbotvarkę, jo pabaigoje. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Balsuojame dėl visos darbotvarkės. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už.

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 72, prieš – 12, susilaikė 26. Darbotvarkei yra pritarta.

10.38 val.

Informaciniai pranešimai

Taip pat norėčiau, prieš pradėdama pirmąjį klausimą, pagarsinti pareiškimą. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui. Dėl pasitraukimo iš „Nemuno aušros“ frakcijos. Pareiškimas. Pranešu, kad aš, Lietuvos Respublikos Seimo narys D. Varnas, pasitraukiu iš „Nemuno aušros“ frakcijos Seime. (*Plojimai*)

10.38 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-661(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1 klausimas – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-661. Prašom. Komiteto nuomonė. B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena visiems. Spalio 8 dieną Kaimo reikalų komitetas svarstė šitą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-661 ir komiteto išvada. Už balsavo 5, susilaikiusių ir prieš nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų nėra. Apsispręsimė per balsavimo langą, kuris bus 10 val. 50 min.

10.39 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21¹, 22, 22¹, 31, 35, 39, 39¹, 40¹, 41¹, 46, 46², 46³, 47, 48, 48², 48³, 48⁴, 51, 52, 52¹, 61, 61¹, 61², 67, 69, 73², 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-578(2)ES, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-579(2)ES (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 61² straipsniu įstatymo projektas. Prašom S. Bucevičių į tribūną pristatyti abudu, tai yra ir lydimąjį projektą Nr. XVP-579.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū, pirmininke, supratau. Ekonomikos komitetas spalio 8 dieną svarstė minėtus įstatymų projektus ir abiem pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti... Atsiprašau, komisija. Komisijos nuomonę pasakys A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mūsų komisijos išvada dėl įstatymo projekto Nr. XVP-578, jis svarstytas posėdyje. Priimtas sprendimas iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XVP-578 ir siūlyti pagrindiniam Ekonomikos ir inovacijų komitetui įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į pasiūlymus, kuriems komisija pritarė. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame A. Gedvilui.

A. GEDVILAS (NAF). Kitą irgi?

PIRMININKĖ. Taip.

A. GEDVILAS (NAF). Taip pat dėl projekto Nr. XVP-579 komisijos sprendimas – iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XVP-579 ir siūlyti pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į pasiūlymus, kuriems komisija pritarė. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Pasisakyti norinčių nebuvo. Dėl motyvų taip pat neturime norinčių pasisakyti. Balsuosime per balsavimo langą.

10.42 val.

Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-573(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 25, 26, 33, 38, 40, 43, 45, 46, 47, 90, 101, 103, 115, 164 straipsnių pakeitimo ir 44, 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XVP-574(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106 ir 110 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2805 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-575(2), Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 10, 30, 35 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-576(2), Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 6, 7¹, 7³, 10, 10⁴, 16, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹, 15³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-577(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas apims ir lydimuosius, tai yra darbotvarkės 1-5.1–1-5.5 klausimus. Tai būtų Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-573(2). Pranešėjas – S. Bucevičius. (*Balsai salėje*) S. Bucevičius kviečiamas į tribūną. Pranešėjas dėl saugiųjų dokumentų.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ekonomikos komitetas Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo projektą svarstė spalio 8 dieną ir siūlo pritarti pakoreguotam įstatymo projektui su komiteto išvadomis. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių pasisakyti nėra. Bet tęsiame dar dėl lydimųjų. Dėl Mokesčių administravimo įstatymo – A. Sysas. Prašom. Ir dėl visų ten kelių likusių.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaistė Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios projektą. Buvo gauta Teisės departamento

pastabų, į jas atsižvelgta. Iš kitų institucijų jokių pastabų negauta. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui. Už balsavo 10, susilaikė 1.

Kitas įstatymas – Mokesčių administravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat buvo gauta viena Teisės departamento pastaba, į ją atsižvelgta ir analogiškai, kaip ir pirmajam įstatymui, siūlėme pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Už balsavo 10, susilaikė 1.

Kitas įstatymas – Muitinės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas. Buvo gauta Teisės departamento pora pastabų, į jas atsižvelgta. Išvada – pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui. Už balsavo 10, susilaikė 1.

Ir paskutinis įstatymas – Azartinių lošimų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo dviem straipsniais įstatymo projektas. Gauta Teisės departamento pastabų, į jas atsižvelgta. Taip pat buvo gauta Valstybės saugumo departamento nuomonė dėl šito įstatymo. Išvada dėl įstatymo – pritarti iniciatorių pateiktam patobulintam įstatymo projektui. Už balsavo 10, susilaikė 1. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų irgi nėra. Balsuosime per balsavimo langą.

10.46 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹, 18² straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-677(2)ES, Statybos įstatymo Nr. I-1240 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-678(2)ES (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 18¹, 18² straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-677 ir lydimasis projektas Nr. XVP-678. Pranešėjas – D. Razmislevičius. Prašom į tribūną.

D. RAZMISLEVIČIUS (*LSDPF*). Sveiki, kolegos. Komitetas nutarė pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių kalbėti diskusijoje nėra. Dėl motyvų taip pat nėra.

10.47 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 13¹, 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-534(2)ES (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 13¹, 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-534. Pranešėja – I. Gelažnikienė. Prašom į tribūną.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Laba diena, kolegos. Ekonomikos komitetas Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo kelių straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių diskutuoti nėra. Dėl motyvų taip pat nėra.

10.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-601(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-601. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašom į tribūną.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarcos komitetas nagrinėjo Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir atsižvelgęs į pastabas, kurių, tiesa, nebuvo labai daug, pritarė iniciatorių pateiktam projektui 8 balsais už, 1 susilaikius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių kalbėti diskusijoje nėra. Dėl motyvų irgi nėra. Apsispręsimė per balsavimo langą.

Dabar per šoninį mikrofoną, prašom, Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo nariai, mūsų posėdį stebi Vokietijos kariuomenės jaunimo atstovai, kurie labai domisi Lietuva, tai gal padėkokime jiems už tai, kad jie mumis taip domisi ir saugo. (*Plojimai*)

10.50 val.

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-692(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Kitas darbotvarkės klausimas – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-692. Pranešėjas – M. Skamarakas. Prašom.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaimo reikalų komitetas spalio 8 dieną svarstė Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo projektą. Buvo gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, į kurią siūlo atsižvelgti. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvados. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių kalbėti nėra. Dėl motyvų? (*Šurmulyš salėje*) Taip pat nėra. Mes pasiekėme balsavimo langą. Kviečiu apsispręsti dėl ką tik pristatyto įstatymo projekto Nr. XVP-692. Balsuojame.

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 106, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

Per šoninį mikrofoną – I. Vėgėlė. Prašome.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Dėl balsavimo motyvų. Visi balsavome už. Klausimas tik vienas – aiškinamajame rašte ir visur kitur parašyta, kad buvo pažeidimų ir žmonės, įsigydamie žemės, pažeisdavo Lietuvos Respublikos teisės aktus. Bandome užkirsti tam kelią. Ar bus pateiktas įstatymo projektas, kuris nubaš tuos arba bus kokios nors sankcijos tiems, kurie įsigijo žemės viršydami maksimalią vertę? Tiesiog klausimas retorinis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame už retorinį klausimą. Grįžtame į darbotvarkės pradžią.

10.52 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-661(2) (svarstymo tęsinys)

Balsuosime dėl darbotvarkės 1 klausimo – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-661. Balsuojame.

Užsiregistravo 106, balsavo 105: už – 105, prieš ir susilaikiusių nėra. Po svarstymo yra pritarta.

10.53 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21¹, 22, 22¹, 31, 35, 39, 39¹, 40¹, 41¹, 46, 46², 46³, 47, 48, 48², 48³, 48⁴, 51, 52, 52¹, 61, 61¹, 61², 67, 69, 73², 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-578(2)ES, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-579(2)ES (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės klausimai, dėl kurių balsuosime, – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-578 ir lydimasis projektas Nr. XVP-579. Balsuojame.

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 100, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymų projektams po svarstymo yra pritarta.

10.54 val.

Saugiųjų dokumentų ir saugijų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-573(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 25, 26, 33, 38, 40, 43, 45, 46, 47, 90, 101, 103, 115, 164 straipsnių pakeitimo ir 44, 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XVP-574(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106 ir 110 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2805 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-575(2), Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 10, 30, 35 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-576(2), Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 6, 7¹, 7³, 10, 10⁴, 16, 28 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹, 15³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-577(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Saugijų dokumentų ir saugijų dokumentų blankų gamybos įstatymo projektas Nr. XVP-573 ir lydimieji. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 105, visi – už. Įstatymų projektams nuo Nr. XVP-573 iki Nr. XVP-577 pritarta po svarstymo.

10.55 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹, 18² straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-677(2)ES, Statybos įstatymo Nr. I-1240 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-678(2)ES (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio balsuosime, būtų įstatymo projektas Nr. XVP-677 ir lydimasis projektas Nr. XVP-678. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimai. Balsuojame.

Užsiregistravo 106, balsavo 106, visi 106 yra už.

10.56 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 13¹, 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-534(2)ES (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio balsuosime, – Transporto veiklos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-534. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 103, prieš nėra, susilaikė 1. Transporto veiklos pagrindų įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

10.57 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-601(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, – Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-601. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 102, prieš nėra, susilaikė 3.

Per šoninį mikrofoną – J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Frakcijos vardu prašau dėl įstatymo projekto Nr. XVP-601 skubos tvarkos, kadangi iš tikrųjų labai svarbus ir reikšmingas sprendimas būtų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prašom apsispręsti dėl skubos. Frakcijos vardu yra pateiktas siūlymas. Balsuojame.

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 94, prieš – 2, susilaikė 11. Skubai pritarta.

Dėl visų apsvaistytų projektų yra balsuota, apsispręsta.

10.59 val.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XVP-804, Fiskalinės drausmės įstatymo Nr. X-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-805, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 6, 15, 18, 19, 20, 21, 27 straipsnių, VII skyriaus, Įstatymo priedo pakeitimo ir VIII skyriaus pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-806, Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 1, 2, 3, 6, 7, 8, 18, 22, 30 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XVP-807 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas yra Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XVP-804. Kviečiame ministrą K. Vaišiekūną į tribūną. Kartu pristatykite ir lydimuosius projektus.

K. VAITIEKŪNAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Ačiū už galimybę pateikti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo projektą. Aš rodysiu skaidres, jos matosi, tai pradėkime. Visų pirma kodėl tas įstatymas atsigula būtent dabar į jūsų darbotvarkę ir kam jisai reikalingas? Pokyčiai reikalingi, nes būtent iki šių metų gruodžio 31 dienos turi būti perkeltos naujosios direktyvos nuostatos, apibrėžiančios vidutinio laikotarpio biudžeto sistemą.

Taigi perkeliame direktyvą į nacionalinę teisę suderinamos nacionalinės fiskalinės drausmės taisyklės, kuriomis bus padidinama fiskalinė erdvė ir išsaugojamas viešųjų finansų tvarumas. Taip pat bus supaprastinama sistema. Vietoj kelių rodiklių bus nustatyta viena pagrindinė taisyklė, kad bus ribojamas biudžeto išlaidų augimas vidutiniškai apie 5 % per metus ir į ateitį šiek tiek mažėjanti tendencija. Bus skatinamos investicijos ir plečiamos savivaldybių galimybės įgyvendinti didesnės apimties projektus.

Šioje skaidrėje ir šioje schemoje matosi tas kelias, kuriuo šalys narės, šiuo atveju Lietuva, eina į šią nustatytą išlaidų augimo ribą. Tai yra trys keliai: šalims, kurios atitinka Maastrichto kriterijus, turi mažesnę nei 3 % BVP deficitą, mažesnę nei 60 % BVP skolą. Tokioms šalims nustatoma taisyklė, atsižvelgiant į jų nacionalinius ekonomikos ypatumus. Lietuvai nustatomas struktūrinis deficitas, kuris turėtų neviršyti 1 % BVP ribos. Ir iš šitos... būtent šiuo keliu Lietuva nuėjo į išlaidų augimo ribos apribojimą ir išsiderėjo sau vienas palankesnių sąlygų Europos Sąjungoje, nes mūsų tas išlaidų augimo kelias yra šiek tiek, galima sakyti, liberalesnis negu daugumos kitų valstybių.

Kitas kelias būtų šalims, kurios neatitinka Maastrichto kriterijų (tai būtų vidurinis stulpelis). Kai turi didesnį deficitą nuo BVP arba skolą nuo BVP, tada šią išlaidų augimo orientacinę trajektoriją jau nustatytų Europos Komisija. Tai turbūt būtų griežtesnis apribojimas, kuris išlaidų augimą gerokai konservatyviau valdytų negu toms šalims, kurios iš tikrųjų laikosi fiskalinės drausmės, ir Lietuva būtų viena iš tų.

Na, ir trečiasis kelias, tai yra papildomos Europos Sąjungos išlygos dėl tam tikrų specialių ypatybių. Pavyzdžiui, Lietuvai čia ateina apie... tas *national* (...) naudojamas galės būti, na, dalis jo jau panaudota, čia vėliau apie tai. Tai yra trys keliai, kaip galima ateiti prie to išlaidų apribojimo. Lietuva atėjo turbūt pačiu geriausiu keliu ir todėl turi šiek tiek didesnes išlaidas ateičiai, didesnį išlaidų augimą, negu galėtų būti neturint. Labai dėkui.

Šiuo įstatymu bus supaprastinama fiskalinės drausmės laikymosi taisyklė, nes čia, kaip ir parašyta šioje skaidrėje, pagal dabartinį įstatymą, kurį mes turime, kuris yra galiojantis, bet nebeatitinkantis jau naujo Europos Sąjungos rodiklio – išlaidų augimo, tai dabar jis yra ganėtinai sudėtingas, nes galioja tokia daugiasluoksniška fiskalinės drausmės taisyklių sistema, kurioje atsižvelgiama į valdžios sektoriaus struktūrinį balansą, vidutinio laikotarpio tikslą, struktūrinio postūmio užduoties ir kitų rodiklių visumą.

Dabar su šiuo įstatymu ne tik atitinkame Europos tuos naujus standartus, bet ir vietoj kelių rodiklių prisiimame laikytis vieno rodiklio, tai yra išlaidų augimo tempo – apie 5 %, palyginti su praėjusiu laikotarpiu. Šis rodiklis galės būti nuolatos stebimas ir aiškiai apibrėžiamas. Išlaidų augimo ribos nustatomos penkerių metų laikotarpiui, tai mums yra nustatyta 2025, 2026, 2027 ir

2028 metams. Šis rodiklis bus suderintas su ES reglamentu, kadangi apibrėžiamas penkeriems metams išlaidų augimas, tai iš dalies palengvins vidutinio laikotarpio finansų planavimą.

Toliau. Čia matome tokį galiojančio teisinio reguliavimo ir naujo siūlomo įstatymo palyginimą. Čia turbūt galima...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, ministre. Gerbiami kolegos, kas kalbate palei pakraščius, gal eikite tada atskirai, netrukdykite, nes čia triukšmas didelis ir sunku pristatyti, o klausimas labai svarbus. Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Šioje skaidrėje iš tiesų galime matyti, kad, pagal dabar galiojantį įstatymą, tais laikais, kuomet nebuvo dar kovido situacijos, kur matome 2020 metais staigų skolos išaugimą, buvo išties griežtas reguliavimas. Galime matyti, kaip mūsų skolos ir BVP santykis staigiai mažėjo. Taigi dabar grįžtant į tokius sąlyginai normalesnius laikus, kai jau nebėra kovido pandemijos, juoda punktyrinė linija galėtų rodyti, kaip pagal dabartinį įstatymą, jo laikantis, mūsų skola būtų mažinama. Iš dalies yra gerai maža skola, kita vertus, tai labai apriboja valstybės išlaidas, valstybės vystymąsi ir investicijas.

Punktyrinės mėlynos linijos rodo, kaip tas išlaidų apribojimas paveiks mūsų skolos ir BVP santykį. Naujas įstatymas, matome, išties yra liberalesnis, suteikiantis daugiau erdvės mūsų valstybės išlaidoms ir poreikiams tenkinti. Šita skaidrė būtent ir parodo tą tokį seno reguliavimo konservatyvumą ir naujo liberalumą.

Investicijų skatinimas. Reikėtų paminėti, kad dabartinis įstatymas neturi koreliacijos su investicijų skatinimu, o naujasis vis dėlto turi tam tikrą išimtį: nukrypęs nuo struktūrinio balanso, bet nenukrypęs nuo išlaidų augimo kelio, vis dėlto tas nacionalinis rodiklis, kuris yra šiame įstatyme, būtent tas struktūrinis balansas... deficitas galės būti truputį didesnis negu nustatytas – minus 1 %. Išties ta erdvė, kuri tokiu atveju atsirastų, galėtų būti naudojama valstybės investicijoms skatinti. Tai irgi būtų naujojo įstatymo privalumas.

Taip pat naujuoju įstatymu būtų didinamas skaidrumas ir atsakomybė, nes šiuo metu fiskalinės drausmės taisyklių nesilaikymo atveju nenumatytas joks kompensavimo mechanizmas, trūksta aiškaus sprendimų pagrindimo, pasekmių paaiškinimo. Naujuoju įstatymu būtų vis dėlto siūloma įtvirtinti automatinį nukrypimo kompensavimą: jeigu limitas būtų viršytas, būsimais biudžetais reikėtų tą nukrypimą kompensuoti ir grįžti į tą tokį išlaidų augimo kelią. Tai taip pat stiprintų tiek centrinės valdžios, tiek ir savivaldos politinę atsakomybę, nes turėtų būti paaiškinta, kodėl atsirado tie nukrypimai, ir atsakyta į klausimus, kaip tai atsitiko.

Savivaldybėms naujos galimybės. Turbūt čia nemažai buvo diskusijų su savivaldybėmis, ypač ir dėl jų sukaupytų lėšų likučių. Iš tiesų, kiek žinau, yra atsižvelgta į jų nuogastavimus, bus bandoma rasti kažkokį kompromisą, bet šiame siūlomame įstatyme yra taip pat numatytos tam tikros papildomos naudos savivaldybėms. Tai lankstesnės deficito taisyklės: anksčiau buvo 1,5 % mažoms savivaldybėms, o didelėms – pagal ciklinės komponentės dydį, dabar visoms savivaldybėms galės būti 1,5 % deficitas, kurį netgi galima per kelerius metus akumuliuoti ir vieną kartą per trejus metus panaudoti 4,5 % pajamų.

Taip pat praplėstas garantijų limitas ir plečiama pajamų bazė. Taigi savivaldai išties yra suteikta papildomų paskatų ir iš dalies palengvinamas investicinių projektų įgyvendinimas. Tai tiek. Labai dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų paklausti norėtų nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia V. Ažuolas. Prašom. Valiaus nėra. S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiamas ministre, iš esmės tie dalykai, kurie čia yra siūlomi, gal kokią nors logiką ir turi, bet kaip jūs vertinate, kad, kalbant apie skolinimosi limitus, mes jau dabar keliujame tokiu visai keistu keliu? Pavyzdžiui, Konstitucinis Teismas pasisakė dėl Lietuvos kultūros tarybos, kad negali perkelti pinigų į kitus metus. Neseniai Seime jau buvo bandomi priimti sprendimai dėl Kino centro, dabar savivaldybės. Kitaip tariant, formuojasi praktika, kad kokį Seimas patvirtino biudžetą, toks jis yra esminis ir bet kokie tarpiniai sprendimai dėl likučių įvertinimo ir panašiai yra negalimi, nors tai yra visiškai neūkiškas, neekonomiškas požiūris. Tai puikiai pamatytumėte kiekvienos institucijos gruodžio mėnesio ataskaitoje, kada visi tie pinigai ir būna

bandomi išleisti, nes kaip nors reikia suspėti tą padaryti. Tai ar neįžvelgiate, kad čia gali būti visai kitu galu pasekmės, nei kad kalbate apie tuos pozityvius...

PIRMININKĖ. Laikas!

S. KAIRYS (*LSF*). ...rezultatus?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už jūsų klausimą ir pasisakymą turbūt pačiu aktualiausiu klausimu šito įstatymo *rėmuose*. Apie savivaldybių likučius norėčiau jums paantrinti, kad abudu keliai (tiek ribojimas likučių, tiek toks liberalus požiūris į likučius) turi tam tikrų privalumų ir turi tam tikrų trūkumų. Manau, kad dabar pateiksime Seime ir Seimas tikrai apsispręs dėl geriausio varianto, kaip elgtis su savivaldybių likučiais. Manau, kad tam tikras laisvumas čia galbūt galės būti rastas, tikrai rasime kompromisą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Per šoninį mikrofoną – L. Šedvydis. Prašom.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, šiandieną Seime lankosi Kauno „Santaros“ gimnazijos gimnazistų delegacija. Aš kviesčiau Seimą pasveikinti. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveikiname mūsų svečius. O dabar klausia G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau paklausti ne apie patį įstatymą, kadangi aš jį perskaičiau, bet apie procesą. Proceso metu, matyt, pagrindinis klausimas, kuris iškilo, tai yra savivaldybių likučiai. Man šitas procesas pasirodė šiek tiek nesuvaldytas, nes vieną pasiūlymą pateikė Finansų ministerija, dabar yra registruotas Biudžeto ir finansų komiteto alternatyvus pasiūlymas. Jeigu mes prieš tai kalbėjomės visiškai apie įstatymo turinį ir jo priėmimą, kadangi jam balsų reikia daugiau negu paprasta dauguma, tai reikės ir opozicijos palaikymo. Derinant likučių klausimą, alternatyvų variantą, aš to derinimo nejaučiau. Nežinau, su kuo jūs ieškote to kompromiso, bet tikrai ne su mumis, nes tas užregistruotas variantas tikrai nebuvo mums prieš tai parodytas. Norėdama, kad visgi įstatymas būtų priimtas ir sulauktų mūsų visų pritarimo, aš tai kviesčiau ieškoti kompromiso registruojant pasiūlymus ankstyvesnėje įstatymo stadijoje, ne tik tuomet, kai pasiūlymas padėtas ant stalo ir jam reikia pritarti arba nepritarti, nes alternatyva nėra visai, matyt, tobula...

PIRMININKĖ. Laikas!

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). ...kurią aš asmeniškai norėčiau matyti. Tai linkiu sėkmės, norėtusi to didesnio įtraukimo iš jūsų pusės.

K. VAITIEKŪNAS. Labai ačiū už pastebėjimą. Tikiu, kad Seime bus kompromisas rastas tarp dviejų šitų tokių variantų, esančių vienoje pusėje ir kitoje. Tikrai manau, kad kompromisas bus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia Ingas... Ignas, atsiprašau, Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Labai ačiū. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamas ministre, aš lygiai taip pat kaip G. Skaistė tiesiog atkreipiu dėmesį dėl likučių perkėlimo. Pritariau A. Syso pateiktoms pastaboms dėl įstatymo projekto. Manau, kad jis toksai turėtų būti arba dar tobulesnis, bet bent jau nenuimti likučių perkėlimo galimybes.

Mano klausimas paprastas, bet gana svarbus, tikrai apsispręsiu dėl jo balsuodamas. Konstitucijos 67 straipsnyje nustatyta, kad valstybės biudžetą tvirtina ir prižiūri Lietuvos Respublikos Seimas. 131 straipsnyje sakoma, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu. Svarstymo metu gali didinti išlaidas tik nurodydamas šių išlaidų finansavimo šaltinius ir taip toliau, ir taip toliau. Šiame įstatymo projekte jūs kalbate apie tai, kad grynųjų išlaidų augimas vietoj Seimo nustatytų grynųjų išlaidų augimo ribų turi atitikti šias Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijas Lietuvai... metais. Kitaip tariant, pagal Europos Sąjungos rekomendacijas jūs savavališkai keisite Seimo sprendimą.

PIRMININKĖ. Laikas.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ar tai tiesa, ar aš teisingai suprantu įstatymo projektą?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą ir pastebėjimą. Taip, išties mes turbūt esame įsipareigoję perkelti direktyvas ir atitikti reglamentus. Čia ir yra mums nustatytas tas išlaidų augimo kelias. Kai jisai buvo nustatomas, tai vis dėlto buvo atsižvelgiama į šalių specifiką, konkrečiai į Lietuvos specifiką, į Lietuvos ekonomikos specifiką, dėl to šiame įstatyme tas nacionalinis komponentas yra minus 1 % nuo struktūrinio balanso. Seimas vis tiek turbūt yra tas pagrindinis biudžetą priimančias organas. Manau, kad Seimas vis tiek spręs, kaip ir anksčiau spręsdavo. Jeigu vis dėlto

bus viršytos augimo ribos, tai tada Europos Sąjunga turbūt prisijungs su savo procedūromis, kaip gražinti šalį prie tvaraus išlaidų augimo. Bet Seimas išlieka pagrindiniu, priimančiu sprendimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, klausimas šiek tiek vėliau. Aš kolegoms pasakysiu, kad tikrai buvo daug derinta su savivalda dėl šių mano įregistruotų pasiūlymų. Ačiū visiems, kas pasirašė. Vakar buvo dar vienas susitikimas su savivaldos atstovais, dar yra keletas pastabų. Tikrai mes komitete pasieksime geriausią rezultatą.

O mano klausimas ministrui. Prezidentas siūlo ir savivaldos atstovai išsakė dėl laisvesnio Europos lėšų panaudojimo, įskaitant ir pajamas. Aš norėčiau girdėti ir žinoti jūsų ar Finansų ministerijos poziciją. Vakar savivalda išsakė tokį pasiūlymą.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui gerbiamam Seimo nariui už klausimą. Su Lietuvos Respublikos Prezidento siūlymu ištis dar nesu detalčiai susipažinęs, tačiau, kalbant dėl ES lėšų panaudojimo, net ir mūsų siūlomame variante ganėtinai liberaliai yra žiūrima. Net ir pagal mūsų siūlomą variantą, likučių panaudojimas nėra ribojamas Europos Sąjungos projektams avansuoti arba kofinansuoti. Manau, kad irgi atliepiame šį poreikį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Zuokas.

A. ZUOKAS (*MSNG*). Dėkoju. Gerbiamas ministre, pirmiausia padėka už modernų įstatymo pristatymą naudojant *PowerPoint* prezentaciją. Daug aiškiau ir patogiau Seimo nariams. Tikiuosi, kiti ministrai seks tuo pačiu pavyzdžiu. O mano klausimas (jau ne vieną kartą čia buvo paliestas) apie savivaldybių laisvas lėšas ir galimybę jas perkelti į kitus metus, kas šiuo metu galioja. Tikiuosi, sprendimą rasite. Tačiau, kaip jūs gerai sakėte, yra ir kita medalio pusė. Vien Vilniuje šiuo metu yra 140 mln. eurų laisvų lėšų, kurios yra nenaudojamos. Bendrai savivaldybės šiuo metu turi sukaupusios virš 600 mln. eurų. Kaip priversti, kaip paskatinti, kad savivaldybės, turinčios tokį kiekį laisvų lėšų, investuotų į tuos projektus, kurie reikalingi bendruomenėms? Mokyklų statyba, darželių ar kiti projektai. Iš vienos pusės, nereikia atimti, riboti teisės perkelti į kitus metus, bet kaip paskatinti, kad tos lėšos negulėtų? Tai rodo savivaldybių efektyvumą.

K. VAITIEKŪNAS. Iš tiesų dėkui už pastebėjimą. Gal taip plačiau atsakysiu, kaip tie likučiai susidaro. Jie susidaro dėl to, kad tiesiog surenkama daugiau pajamų, negu planuojama. Tai, kas būna suplanuota kaip išlaidos, ne visada visos jos būna įgyvendinamos. Tada metų gale likutis pasidaro dar didesnis, negu buvo. Kaip paskatinti panaudoti pačiu efektyviausiu būdu ir labiausiai reikalingiems projektams? Manau, kad savivalda ištis yra arčiausiai žmonių esanti valdžia, būtent ji turi geriausiai atliepti tuos žmonių turimus poreikius. Kaip juos dar labiau paskatinti? Manau, kad geriau nei savivaldybės tikrai nežinome, ko reikia ten gyvenantiems žmonėms.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, forumo, kuris vyko prezidentūroje praeitą penktadienį, metu merai akcentavo dėl vadinamųjų likučių, kad tie likučiai yra ne tik pinigai, kurie yra surinkti papildomai, bet tai tiesiog nepadarytų darbų finansavimas kitais metais, nes tie pinigai nepatenka į kažkokią kojį, bet jie patenka į kitų metų biudžetus. Matyt, nebūtų tokio triukšmo kilę tame forume, jeigu prieš priimant tokį sprendimą būtų pasitarta su Savivaldybių asociacija, tada, matyt, iš karto būtų rastas kažkoks sprendimas. Tai čia toks kelias ateityje. O vis tik tai reikėtų pagalvoti apie kažkokį kitą būdą, kaip valdyti tuos procesus lanksčiau. Kada iš tikrųjų yra numatyti tokie limitai, tai merams yra sunku valdyti ūkį. Tai būtų toks klausimas: ar jūs galvojate apie kokį nors modelio keitimą, tai yra ne tik ribas nustatyti, bet taip pat paties sprendimo priėmimą kažkokiu būdu daryti, kad būtų diskusija su merais, o ne tik nustatytos griežtos taisyklės? Dėkui.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą ir už pasiūlymą. Atsakau šiek tiek dėl tarimosi su savivaldybėmis, tai iš tiesų buvo derinama su jomis. Iš penkių klausimų mes keturis suderinome, atsižvelgėme ir dėl jų klausimų neliko. Iš tiesų pagerinome – padidinome ir garantijų ribas, ir šiek tiek išplėtėme pajamų bazę.

Dėl likučių klausimo buvo toks ganėtinai politinis apsisprendimas, ar mes norime į tai žiūrėti konservatyviai ir apriboti tą grėsmę, kuri kyla dėl tokių didelių lėšų buvimo ir netikėto, pava-

dinkime, panaudojimo per vienus metus, ar norime eiti tuo liberalesniu tokiu keliu, kuomet tos lėšos ganėtinais laisvai planuojamos ir naudojamos, ir tada iš tiesų yra turbūt šiek tiek patogiau vykdyti kažkokius daugiamečius projektus. Toks mano būtų atsakymas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai klausimų būtų labai daug, bet šiuo metu daugiausia diskutuojame apie savivaldybių biudžetų tam tikrų likučių panaudojimą. Vis dėlto norėčiau paklausti: ar jūs bandysite taikyti tam tikrą ir tarptautinę praktiką, pavyzdžiui, kaip Vokietija, Didžioji Britanija, kitos šalys, kurios likučius, kurie metų pabaigoje susikaupė, labai griežtai reglamentuoja, kam tos lėšos gali būti panaudojamos? Neleidžiama panaudoti einamosioms išlaidoms didinti, o tiesiog jos yra perkeliamos infrastruktūros projektams įgyvendinti, gerbūviui atkurti. Man Vokietijoje teko labai išigilinti į savivaldybių biudžetų planavimą, vykdymą ir kontrolę, tai tikrai yra toks pats patraukliausias momentas, tada ir planavimo procesas būna atsakingesnis. Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už pastebėjimą. Galiu tik paantrinti, kad tarptautinė praktika, be abejo, yra labai naudinga. Šiuo metu riboti tų likučių, būtent atsižvelgiant į panaudojimą, pagal panaudojimo paskirtį, įstatyme nenumatoma.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia I. Braziulienė.

I. BRAZIULIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministre, klausimas jums būtų toks labai paprastas: ar galite nuraminti, kad savivaldybės savo laisvus likučius galės naudoti?

K. VAITIEKŪNAS. Kompromisas bus rastas. Ačiū už klausimą. Kompromisas bus rastas ir likučius savivaldybės ir galės, ir gali naudoti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis ministre, mano klausimas vis dėlto būtų dėl pačių lėšų efektyvaus panaudojimo ypač savivaldybėse, nes mes matome, tai keliai siaurinami, tai vėl keliai platinami, tai dviračių takai tiesiami, po to iš naujo suariami, tai galima stadionui skirti tiek lėšų, kad galima būtų pastatyti tris stadioneus pagal kitų miestų pavyzdį, aš kalbu apie Vilnių. Būtent kaip užtikrinti tą lėšų panaudojimo efektyvumą? Čia tas pats viešųjų finansų panaudojimas, tik savivaldybės lygmeniu. Valstybės lygmeniu tam tikros tvarkos jau tokios nusistovėjusios, o kaip čia centralizuotai galima būtų prižiūrėti tų lėšų efektyvų panaudojimą? Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už pasisakymą ir už klausimą. Pirmai pasisakymo daliai visiškai pritariu, o dėl efektyvesnio lėšų panaudojimo turbūt reikia ieškoti kokio nors ir sprendimo, ir kartu kompromiso. Bet tam, ką jūs pasakėte, visiškai pritariu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. Janušonienė. Prašom.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Laba diena. Čia. Noriu paklausti, kaip apskritai vis dėlto šitas fiskalinių įstatymų paketas paveiks investicijų lankstumą? Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Investicijų lankstumą jisai paveiktų teigiamai, nes jisai suteiktų savivaldybėms galimybę turėti deficitinius biudžetus, nepriklausomai nuo ekonominio ciklo. Be to, padėtų šiek tiek suakumuliuoti tam tikrą deficitą, jį būtų galima turėti didesnę kažkuriais metais ir panaudoti didesnę lėšų dalį. Taip pat teikiamas įstatymo variantas neapriboja Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų avansavimo likučio arba kofinansavimo. Aš manau, kad poveikis investicijoms būtų teigiamas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Norėčiau paklausti (labai ačiū už galimybę), kodėl yra sugalvota tokia įdomi procedūra, kad savivaldybės, kuri pažeis tas taisykles, meras iki birželio 30 dienos turi žodžiu BFK posėdyje paaiškinti priežastis, kodėl nesilaikė tos nustatytos fiskalinės drausmės taisyklės? Sakykite, iš kur čia atsirado toks įdomus žanras?

K. VAITIEKŪNAS. Aš manau, kad tai tiesiog atsakomybės didinimas. Kaip ir gerbiamas ponas A. Skardžius minėjo, kad tam tikras atskaitomybės ir atsakomybės didinimas. Aš manau, kad tai labai prasminga, kad visos valdžios grandys galėtų pateikti argumentus, kodėl buvo nukrypta nuo gerųjų fiskalinės drausmės laikymosi praktikų. Aš manau, kad tai visai puikus sumanymas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia T. Prajara. Prašom.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, noriu jūsų paklausti dviejų klausimų. Pirmasis. Kaip Finansų ministerija užtikrins, kad nauja lankstesnė savivaldybių biudžeto deficito taisyklė iki 4,5 % per trejų metų vidurkį nepaskatins pernelyg rizikingo skolinimosi ir ilgalaikių finansinių įsipareigojimų augimo savivaldybėms?

Ir antrasis, daug lengvesnis klausimas, ar jau galime nuraminti savivaldybes, kad tikrai galės naudoti savo finansinius likučius? Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už klausimus. Gal nuo antro pradėsiu. Dabar niekada nebuvo tos intencijos atimti tuos likučius ar neleisti panaudoti. Tiesiog mes matome tam tikrą grėsmę dėl tokių didelių sumų ir norėtume apsidrausti nuo to, kad tai nebus panaudojama per vienerius metus. Tik tokia intencija. Bet, matėme, savivaldybės labai jautriai į tai sureagavo, tai manau, kad Seime tikrai visi rasime visus mus tenkinantį kompromisą, kad ir ta lėšų dalis galėtų būti lengviau panaudojama, taip, kaip savivaldybės mato, bet kartu kažkaip šiek tiek ir įneštume tokio apsidraudimo nuo tokios didelės grėsmės, kad tos lėšos galėtų siūbtelėti į išlaidas vienu metu.

O dėl pernelyg rizikingo skolinimosi, tai tas dabartinis apribojimas, kad tik 1,5 % nuo savivaldybių pajamų ir leidžiama šiek tiek akumuliuoti per trejus metus, manau, iš esmės ir apsaugo nuo tokio neatsakingo skolinimosi. Tie limitai gana racionalūs ir manau, kad čia grėsmės nėra.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Paskutinysis klausia L. Urmanavičius.

Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas R. Šukys.

L. URMANAVIČIUS (*DFVL*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, dabar yra nustatoma viena taisyklė valdžios sektoriuje dėl išlaidų: apie 5 % lyginant... išlaidų didėjimas negali būti ataskaitiniu laikotarpiu. Aš noriu paklausti. Negali susidaryti tokia situacija, kad tam tikrame sektoriuje ar tam tikroje srityje gali reikėti ir daugiau didinti išlaidas vienais ar kitais metais? Nesusidarys tokia situacija, kad mes turėsime mažinti išlaidas tam tikrose srityse?

K. VAITIEKŪNAS. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų geras klausimas. Taip, viename sektoriuje tokia susidariusi situacija turbūt įtakos neturės, nes kalbama apie visus šalies biudžetus. Tai toks... Vienas sektorius turbūt... tokia situacija galbūt ir negalima, bet iš esmės turbūt jūsų klausimas, jeigu žiūrėtume plačiau, išties labai geras ir aktualus, ar negali būti tokia situacija, kai išlaidos turėtų augti greičiau, atsižvelgiant į tam tikrus makroekonominius šalies rodiklius. Išties ačiū už klausimą.

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Dėkoju, jūs atsakėte į visus kolegų klausimus. Gerbiami kolegos, mes turėtume pratęsti balsavimo laiką. Dėl balsavimo motyvų po pateikimo nėra užsirašiusių. Ai, yra. Motyvai už – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi įsigaliojo nauja europinė tvarka ir yra kitokie rodikliai, kuriuos mes turėsime vykdyti, mes privalome pakeisti šito įstatymo reguliavimą, kad jis atitiktų europinius reikalavimus, todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Mielieji valdantieji, jau metai, kuomet laikote įkaitais visą Lietuvą žaisdami valdžios formavimo žaidimą, kurio metu sėjate neapibrėžtumą ir nerimą visuomenėje, nes atrodo, kad jau metai, kai Lietuva yra priversta gyventi tik postų dalybomis, lyg valstybės viduje ir išorėje nebūtų daugiau spęstinių klausimų.

Tiesa, per tą laiką sukiršinate Lietuvos kultūros bendruomenę, o dabar, matyt, atėjo laikas sukiršinti ir savivaldybes visoje Lietuvoje. Kitaip situacijos, kuomet socialdemokratų valdoma ministerija užsimoja keisti dabar galiojančias taisykles ir parengia projektą, pagal kurį būtų panaikinama galimybė savivaldybių biudžetą einamųjų metų prie šių pajamų pridėti, grubiai tariant, praėjusių metų sutaupyta lėšas su tam tikromis išimtimis... Tuomet dėl neadekvataus pasiūlymo sulaukė milžiniško savivaldybių pasipriešinimo ir dar nepriėmus planuojamo pokyčio patys socialdemokratai registruoja pasiūlymus gražinti šiandien galiojantį reglamentavimą. Taip sakant, jūs sprendžiate problemas, kurių nėra. Lieka tik klausimas, kada nustosite Lietuvos žmones laikyti kvailiais ir pradėsite dirbti, o ne patys kurti problemas ir vaizduoti jų sprendimus ir dar, maža to, užsiimti savireklama po tokių sprendimų.

Taip neskoningai pasikėsinti į savivaldybių savarankiškumą dar reikia sugebėti. Nors tam tikrais atvejais galima sutaupyti lėšų dėl neveiklumo, tačiau kur kas dažniau šitie instrumentai savivaldybių yra naudojami racionaliems tikslams, pavyzdžiui, sukaupti didesniems investiciniams projektams. Ne visus išpareigojimus rangovai dėl įvairiausių priežasčių geba atlikti laiku, todėl projektų grafikai ne pagal planą kartais pasiskirsto per laiką kitaip, nei norėtume, ir dar daugybė įvairiausių priežasčių. Bet, žinoma, jeigu versite savivaldybes žūtūt išleisti lėšas einamaisiais metais, tai savivaldybės gal nukentės labiau pirmaisiais metais, o vėliau išmoks jas išleisti. Tik tuomet nesistebėkime, kad metų gale perkami milžiniški saldinių ir kavos kiekiai ar leidžiamos neadekvačios sumos kanceliariinėms prekėms.

Nepaisydamas to, kad projekte yra daug gerų ir teisingų dalykų, tačiau kol nebus ištaisytos tokios grubios klaidos, kurias šiandien pavadinate politiniu apsisprendimu, vėliau – grėsme, nematau galimybės palaikyti tokį projektą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prieš suteikiant žodį gerbiamai I. Šimonytei, per šoninį mikrofoną – I. Gelažnikienė. Prašom.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, šiandien pas mus svečiuojasi Pasvalio rajono Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijos 10 klasės moksleiviai ir jų mokytoja Justina. Kviečiu pasveikinti. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kadangi čia yra ir lydimųjų projektų, taip pat yra dėl balsavimo motyvų. Motyvai prieš – I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Viskas su tuo įstatymu būtų gerai, jeigu ne tai, kas tame įstatyme yra, sakyčiau, paskutinę minutę pridirbta dėl savivaldybių galimybių disponuoti jų sutauptomis lėšomis. Aš priminsiu, kad kai buvo keičiamas Fiskalinės drausmės įstatymas praėjusioje kadencijoje, diskusijoms su savivaldybėmis dvišaliu formatu, dvišalės komisijos formatu ir kitais formatais, taip pat ir Seime, buvo skirta pakankamai daug laiko. Na, o jūs vis mėgstate pasakyti, kaip dabartinė valdžia su visais kalbasi ir kokia buvo bloga praėjusi, kad nesikalbėjo. Bet šalto vandens kibirą ant savivaldybių tai jūs dabar išpylėte, kad jos paskaičiusios pasipiktino įstatymo nuostatomis. Jūs puikiai galite susiskaičiuoti, kiek jūs turite savivaldybių merų ir kiek jų turi opozicija. Akivaizdu, kai jūsų pačių savivaldybių merai yra nepatenkinti jūsų įstatymų keitimais, kadangi jūs pakeičiate tvarką, dėl kurios buvo ilgai derėtasi ir rastas tikrai geras kompromisas. Na, tai nėra kažis kas. Jei ne ši nuostata, tai tikrai raginčiau balsuoti už įstatymą.

Keistai atrodo, kai Vyriausybė nespėja išeiti iš Vyriausybės, o Seime jau atsiranda įstatymą taisanti pataisa. Akivaizdu, kad turbūt vienaip ar kitaip tas kompromisas bus rastas ir nesąmonių bus išvengta. Bet vis dėlto tai tarsi atspindi tam tikrą tendenciją jau, kai patys sukuriate problemą, paskui patys ją išsprendžiate ir labai didžiuojatės, kad ją išsprendėte, nors paprasčiausias dalykas būtų buvęs jos nesukurti.

Tai šiandien susilaikysiu, bet labai tikiuosi, kadangi tai konstitucinis įstatymas ir jo yra nemažai stadijų, labai tikiuosi, kad iki priėmimo vis dėlto šis nesusipratimas bus ištaisytas ir už įstatymą bus galima balsuoti, juoba kad čia reikia tikrai labai daug balsų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Išklausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Taigi, kolegos, kadangi buvo kalbėta ir dėl motyvų prieš, tuomet apsispręsimė balsuodami. Kas už tai, kad po pateikimo būtų pritarta Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo pakeitimo konstitucinio įstatymo projektui, taip pat trims lydimiesiems įstatymų projektams: Fiskalinės drausmės įstatymo pakeitimo įstatymo projektui, Biudžeto sandaros įstatymo kai kurių straipsnių, įstatymo priedo pakeitimo ir VIII skyriaus pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui bei Valsybės kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektui. Prašom pasiruošti ir balsuoti.

Užsiregistravo 99, balsavo 99: už – 63, prieš – 1, susilaikė 35. Visiems įstatymų projektams pritarta po pateikimo.

Turėtume apsispręsti dėl siūlomų komitetų svarstyti šiems projektams. Dėl Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XVP-804 kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas ir Valsybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Toliau Fiskalinės drau-

smės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-805. Čia siūlomas tik pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Galime pritarti? Dėkoju. Ir Biudžeto sandaros įstatymo projektas Nr. XVP-806. Siūlomas kaip pagrindinis taip pat Biudžeto ir finansų komitetas. Dėkoju, pritarta. Ir paskutinis – Valstybės kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-807. Kaip pagrindinis siūlomas Audito komitetas. Papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Siūloma visų projektų svarstymo data – 2025 m. gruodžio 9 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi, norėčiau iš karto galbūt susitarti, kad pratęsiame balsavimo laiką iki posėdžio pabaigos.

11.39 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 574¹, 590, 611, 671 ir 682 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 574² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-781, Viešojo administravimo įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-782, Administracinių nusižengimų registro įstatymo Nr. XII-603 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-783 (pateikimas)

O dabar toliau pateikimo stadija. Kviečiu pateikti projektus. Administracinių nusižengimų kodekso 574¹, 590, 611, 671 ir 682 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 574² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-781. Pateikimo stadija. Ir lydimieji projektai. Tai būtų Viešojo administravimo įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-782 ir Administracinių nusižengimų registro įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-783. Į tribūną pateikti šiuos projektus kviečiu viceministrą V. Jakštą. Prašom.

V. JAKŠTAS. Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Teikiame Administracinių nusižengimų kodekso ir lydimųjų įstatymų pakeitimo projektus. Šių įstatymų pakeitimo tikslas yra tas, kad pasikeitė ir praeitais metais įsigaliojo Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, kuriame buvo numatyti reikalavimai informacinėms sistemoms. Tai reiškia, kad reikia patikslinti, pakeisti dabar esančius įstatymus, kad jie atitiktų pakeisto įstatymo nuostatas. Dėl to iškilo poreikis pakeisti, spręsti dėl dabar galiojančio Administracinių nusižengimų registro įstatymo. Kadangi Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme yra nuostata, jog atskirais įstatymais yra reglamentuojami tik svarbiausių informacinių sistemų reikalavimai, o kitų informacinių sistemų reikalavimai turėtų būti reglamentuoti, vadinkime taip, šakiniuose įstatymuose, tai buvo nuspręsta, kad tinkamesnis būdas įgyvendinti nuostatas yra panaikinti Administracinių nusižengimų registro įstatymą, o nuostatas, kurių reikia registrai funkcionuoti, nustatyti Administracinių nusižengimų kodekse. Kadangi administraciniai nusižengimai yra didžiausia dalis informacijos, kuri kaupiama šioje informacinėje sistemoje, natūralu, kad būtent ten ir turėtų būti tos nuostatos nustatytos.

Kitas momentas, kad pasikeitus direktyvai atsirado galimybė kaupti ir apdoroti informaciją, susijusią su transporto įvykiais ir transporto reikalavimų pažeidimais, įvykusiais užsienyje. Tai šios nuostatos, ši informacija taip pat gali būti kaupiama Administracinių nusižengimų registre tam, kad būtų galima tikslingiau, efektyviau apdoroti gautą informaciją, atlikti teiseną, pateikti pranešimus, gauti informaciją ir kitokius dalykus atlikti.

Taip pat šiame registre galėtų būti numatoma kaupti informaciją ne tik apie fizinių asmenų, bet ir apie juridinių asmenų nusižengimus teisei ir tą teiseną atlikti naudojantis šia informacine sistema. Tai štai teikiami trys įstatymų projektai: vienas dėl Administracinių nusižengimų registro įstatymo pripažinimo netekusiu galios, kitas, pagrindinis, tai yra Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimas ir Viešojo administravimo įstatymo pakeitimas, kuris, kaip minėjau, yra skirtas juridinių asmenų teisės aktų pažeidimams registruoti. Tai toks pristatymas. Prašau klausti.

PIRMININKAS. Dėkojame, bet jūsų nėra užsirašiusių klausti. Gerbiami kolegos, galime galbūt bendru sutarimu visiems pateiktiems įstatymų projektams pritarti? Yra pageidaujančių balsuoti. Gerbiami kolegos, pasiruoškime ir balsuosime. Kas už tai, kad būtų pritarta po pateikimo projektams Nr. XVP-781, Nr. XVP-782 ir Nr. XVP-783. Prašom pasiruošti balsuoti.

Balsavo 82: už – 82, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra. Projektams po pateikimo pritarta.

Taigi, gerbiami kolegos, siūlomi komitetai: pagrindinis dėl Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime pritarti šio komiteto paskyrimui? Dėkoju, pritarta. Nėra prieštaraujančių. Dėl Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-782 siūlomi komitetai: pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Nėra prieštaraujančių, pritarta. Ir dėl Administracinių nusižengimų registro įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Prieštaraujančių nėra, pritarta. Numatoma visų trijų projektų svarstymo data – 2025 m. gruodžio 9 d. Nėra prieštaraujančių. Dėkojame, pritarta.

Toliau. Kadangi dėl įstatymo projekto Nr. XVP-709 dar yra parašų rinkimo stadija, procedūra vykdoma, mes toliau pagal darbotvarkę judame.

11.46 val.

Savivaldybių ekologinių investicinių vietovių pagrindų įstatymo projektas Nr. XVP-393(2) (pateikimas)

Savivaldybių ekologinių investicinių vietovių pagrindų įstatymo projektas Nr. XVP-393. Pateikimas. Kviečiu į tribūną K. Vilkauską. Prašom.

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, čia jūs įdomiai pasakėte. Dėl įstatymo projekto Nr. XVP-709 dar yra parašų rinkimo stadija, atleiskite, kas čia per žanras? Seimas įtraukė klausimą į darbotvarkę, dar iki tol nebuvo parašų. Dabar ateina laikas svarstyti, jūs sakote – dar nėra parašų. Tai reikia braukti tą klausimą. Nebent dabar atneša.

PIRMININKAS. Būtent ir turiu atsiprašyti, bet dabar jau ir atnešė tuos parašus, taigi procedūriškai nebuvo spėta sutikrinti. Tik tiek. Parašai kaip ir yra, bet dar procedūra nebuvo įvykdyta. Prašau pateikti šį ir tuomet grįšime prie mano anksčiau minėto projekto. Prašom, pranešėjau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, laikas *įnešti* gyvybės į ištuštėjusius Lietuvos laukus. Įstatymo projektu yra siekiama sukurti teisinius pagrindus savivaldybei steigti ir plėtoti savivaldybių ekologines investicines vietas, kuriose jų gyventojams būtų suteikiamas (iš pradžių panaudos pagrindais 20 metų, vėliau, išgyvenus 10 metų, išsigyjant lengvatinė tvarka nuosavybėn) žemės sklypas su visa reikiama gyvenimui infrastruktūra.

Už įrengimą būtų atsakinga savivaldybė, o lėšos iš dalies kompensuojamos iš valstybės biudžeto, įskaitant ir tai, kad tokios vietovės turėtų būti nutolusios ne didesniu kaip 10 kilometrų atstumu nuo ugdymo ir gydymo įstaigų. Šiose vietose gyvenantiems asmenims ne tik būtų sudaromos puikios išikūrimo ir gyvenimo sąlygos, bet ir atitinkamos lengvatos. Įstatymo projektas jau perėjęs... kad ne tik tai būtų galima išigyti pirmąjį būstą, bet ir jį pasistatyti.

Būtų taikoma parama būstui statyti, gyventojai būtų atleidžiami nuo savivaldybių infrastruktūros plėtros įmokų mokėjimo, žemės sklypai nebūtų apmokestinami žemės mokesčiu ir vietovėje esančiam nekilnojamajam turtui būtų taikomos nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos. Šiose teritorijose galėtų būti pritaikytas valdymas, kuris atitiktų sodų bendrijos valdymą.

Šio įstatymo pagrindinė idėja yra ta, kad mes matome, kad miestuose yra didžiulė koncentracija gyventojų, kamščių, spūsčių, infrastruktūros klausimų, o čia būtų galimybė jaunoms šeimoms ir ne visai jaunoms šeimoms palikti miestą, kuriame daug užterštumo, daug spūsčių, ir persikelti į tas vietas, kurios galbūt ir nelabai nutolusios nuo didmiesčių, bet galima gyventi švarioje ir saugioje aplinkoje. Valstybė prisidėtų nutiesdama galbūt asfalto kelią iki greitkelio, kuriais galėtų pasiekti savo darbo vietas. Tuo labiau kad šiais laikais, kai mes galvojame apie ekologiją, tikrai galėtų būti suteikiamos lengvatos ūkininkams, kurie prekiauja ekologine produkcija, tiekti toms gyvenamosioms vietovėms savo produkciją. Aišku, pritaikant vėlgi lengvatas.

Noriu pabrėžti, kad tai nėra privaloma, o taip yra suteikiama galimybė savivaldybėms išnaudoti progą ir pagyvinti savo savivaldybę. Kadangi turime klausimų dėl demografinių problemų, manau, kad šis įstatymo projektas, pritaikant visas tas lengvatas, suteiktų didesnę galimybę ir norą apsigyventi labiau nutolusiose teritorijose. Taigi, trumpai tiek.

Taip, gavome labai nemažai pastabų iš Teisės departamento. Bet noriu pabrėžti, tai visiškai naujas įstatymas. Šitas įstatymas ilgai buvo mintyse, paskui konsultuojantis, kalbantis su įvairių sričių specialistais jis ėgavo teisinį pavidalą. Manau, kad šita galimybė galėtų pasinaudoti savivaldybės, galėtų pasidaryti *pilotinį* savo projektą, nes vienos savivaldybės turi jau nusimačiusios žemės sklypus plėtrai, kitos galėtų tikrai nenašiu žemių iš ūkininkų išpirkti ir, kompensuojant valstybei, gauti gyventojų pajamų mokestį, kas tikrai padidintų ir finansinius savivaldybių pajėgumus. Kviečiu pritarti. (*Balsas salėje: „Balsuojame.“*)

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama pranešėjui. Jūsų užsirašė paklausti 11 Seimo narių. Pirminis klausia I. Vėgėlė. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena, gerbiamas pranešėjau. Ačiū, pirmininke, už leidimą paklausti. Mano klausimas susijęs su tuo, kas vis dėlto slepiasi iš tiesų po šituo įstatymo projektu. Panašu, kad čia yra kažkokios interesų grupės, – turbūt tos, kurios turi nusipirkę žemės ir tą žemę reikia įdarbinti, tiksliau, užstatyti daugiabučiais, vieno buto ar dvibučiais pastatais. Sudaryti išskirtinę sąlygą tam tikroje teritorijoje asmenims be kokio nors aiškaus tikslo, kad jie galėtų nemokėti *eilės* mokesčių, atleisti nuo *eilės* valstybės prievolių, turėtų būti labai pagrįstas ir aiškus konstitucinis tikslas. Dabar šiame įstatymo projekte aš to, tiesą pasakius, pasigendū. Jis įvardintas labai įmantriai. Bet taigi koks tikslas, ką gaus žmonės? Gal tiesiai duoti jauniems žmonėms paramą pirmajam būstui įsigyti, ir taškas? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Mes visi matome, kaip iš tikrųjų tos teritorijos apie mažus miestelius tuštėja, ir jeigu mes norime grąžinti gyvybę, tai mes turime investuoti į žmogų.

Kaip minėjau, LEZ'ai. Tai mes LEZ'uose investuojame į ekonomiką, taip sukuriame darbo vietas. O šito projekto pagrindinis tikslas, kad toms jaunoms šeimoms padėtų gyventi neužterštoje aplinkoje ir maksimaliai sudarytų sąlygas, kad jie galėtų persikelti į tas nutolusias teritorijas. Visa tai kontroliuotų ir žiūrėtų, kad nebūtų kokių nors lobizmo apraiškų, savivaldybės kartu su savivaldybių tarybomis. Ir, dar kartą pasikartosiu, nuspręst pačios savivaldybės, ar pasinaudoti. Tai nėra imperatyvus teisės aktas.

PIRMININKAS. Klausia M. Katelinas. Prašom.

M. KATELYNAS (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs pristatydami kalbėjote apie tuštėjančias savivaldybes, regionus. Na, tikslas kilnus, tikrai reikėtų stengtis tą pabandyti išspręsti. Bet kalbėdamas jūs, ir pačiame projekte yra parašyta, teigiate, kad teritorijos, kurios galėtų būti vystomos, būtų prie miestų ir miestelių. Pačiame projekte nerandu nieko apie žemės paskirties keitimą. Tikrai turime savivaldybių, aš pats iš tokios esu, pavyzdžiui, Varėnos rajonas. Mes esame tam tikri miškų įkaitai. Ta plėtra, net ir be šio projekto, apskritai yra sunkiai įmanoma, nes pakeisti miško paskirties žemę yra labai brangu. Kaip jūs manote, ar tai nebūtų tam tikra prasme apribojimas vien tik dėl tokių dalykų kai kurioms savivaldybėms pasinaudoti šio projekto nauda? Taip pat projekte pasigendū tiems gyventojams, kurie pasinaudotų šia galimybe įsteigtoje vietovėje gyventi, lengvatų dėl prievolės deklaruoti gyvenamąją vietą. Tik tokiu būdu savivaldybė gali gauti pajamas iš GPM'o.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Pradėsiu nuo antros dalies. Jeigu jau savivaldybė apsisprendžia ir valstybė remia, tai iš tikrųjų toje teritorijoje turėtų deklaruoti gyvenamąją vietą. Logiška, investavusi savivaldybė turėtų turėti grąžą: turėtų būti ten deklaruojama ir gyventojų pajamų mokestis turėtų atitekti tai savivaldybei. Tai yra logiška.

O dėl kito klausimo. Kaip ir minėjau, vienos savivaldybės yra numačiusios gyvenamųjų zonų plėtrą, kitos – ne. Aš manau, po šio pateikimo tikrai bus galima apie tai kalbėti ir svarstyti jau komiteto formatu.

PIRMININKAS. Klausia A. Mockus. Prašom.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Kęstuti, labai džiugu, vertinu jūsų pasiūlymą kaip kolegos, kuris turi didžiulę patirtį vietos savivaldoje, daug gyvenimo ir darbo yra įdėjęs į šitą procesą. Mano diskusinis klausimas būtų toks. Ar nemanote, kad tos vietovės jau egzistuoja? Mes turime sodų bendrijas, kurių infrastruktūra yra labai silpna, ten įsikūrę žmonės minimaliai ūkininkauja savo sklypeliuose. Kaip ir minėjote, taip pat mes turime nuostabius regionus,

kurie tuštėja. Galbūt reikėtų visą šitą, kaip sakyti, siūlomą struktūrą ir valstybės finansavimą skirti sodų bendrijų infrastruktūrai įrengti, tuštėjantiems regionams gaivinti, juolab kad turime ir jau įrengtas mokyklas, o čia reikėtų visą infrastruktūrą sukurti iš naujo. Kaip manote, kolega, ar nereikėtų šito jūsų siūlymo adaptuoti jau esamai infrastruktūrai, ją gaivinti papildomomis lengvatomis, atnaujinant infrastruktūrą, stiprinant mokymo bazę? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Dažniausiai sodų bendrijos yra visiškai netoli nuo miestų, nuo didmiesčių, dažnai sodų bendrijos jau beveik sujungiamos su miestu. Ten sodininkų veikla, kaip žinome, kuo toliau, tuo mažiau vykdoma. Čia yra skirta visai Lietuvai, visiems Lietuvoje esančių didmiesčių gyventojams, kad jie tikrai galėtų ta galimybe pasinaudoti. Aš manau, kalbant apie modelį, čia yra taikoma sodų bendrijoms, nes vis tiek vietos bendruomenei reikės stiprinti tuos bendruomeninius ryšius. Šitas modelis skirtas ne tik gyvenimo kokybei, bet ir bendruomeniškumui. Be abejo, su sodų bendrijomis tai reikėtų atskirai spręsti. Suprantame, kad daug klausimų ir dėl kelių, ir dėl infrastruktūros. Dar kartą pakartosiu, kad dažnai sodų bendrijos jau yra arba prie didmiesčių, arba jų dalis. Taip labai nutolusių sodų bendrijų nėra kitose mūsų regionų dalyse, kaip, pavyzdžiui, Vilniuje, Kaune, galbūt Klaipėdoje.

PIRMININKAS. Klausia L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš čia. Laba diena. Noriu jūsų paklausti. Tikrai žinau savivaldybių, kurios ir dabar jau įgyvendina panašų modelį, panašią programą. Ar yra kokių nors kliūčių, kad reikia dar papildomai keisti teisinį reglamentavimą ir negalima šiuo metu vykdyti tokių programų?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Kaip ir minėjau, sudedame įvairius *bonusus* tam, kad iš tikrųjų tos žemesnės ir vidutinės pajamas turinčios šeimos, ir jaunesni, ir vyresni, pasinaudotų ta galimybe. Savivaldybės taip vykdo, bet vėlgi atsiremiamė į tą klausimą, kiek valstybė gali padėti savivaldybėms? LEZ'ų atveju, laisvųjų ekonominių zonų, tikrai valstybė prisideda, nes ten skatinamas ekonominis augimas, darbo vietų kūrimas. O čia iš kitos pusės, na, kitur nėra tų darbo vietų. Atsiradus tai gyvybei, atsiradus žmonėms, jie patys pradėtų kurti darbo vietas ir skatintų ekonominį savivaldybių augimą.

PIRMININKAS. Toliau klausia E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Kęstuti, įstatymo projekto tikslas gal ir geras, kad į regionus reikia grąžinti gyventojus, bet man jis dvelkia tokiu truputį tarybiniu laiku, kai viskas nemokamai, paskirtas nemokamas kažkoks butas ir perkeltas gyventojas. Žinome, nei nemokamų sklypų, nei nemokamų namų, nei nemokamų kelių nebūna. Vis dėlto gal galite pagarsinti, kiek reikėtų pinigų? Pasakysite, kad tai pačios savivaldybės nuspręs, bet kas finansuos savivaldybes ir iš kur savivaldybės paims papildomų lėšų? Tai, kad persikels gyventojai, tikrai neišspręs viso pirkimo žemių, namų ir kelių tiesimo klausimo. Tai vis dėlto kiek kainuos valstybės biudžetui šis jūsų įstatymo projektas?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Kolegė į pirmą dalį beveik ir atsakė. Kainuos tiek, kiek savivaldybės nuspręs. Iš tikrųjų vėlgi atsižvelkime į tai, kad savivaldybės, investuodamos į infrastruktūrą, lauktų ir valstybės dėmesio. Šio projekto jos galėtų sulaukti, kai būtų iš dalies joms kompensuojama iš valstybės biudžeto. Tai yra sinergijos klausimas savivaldybių ir valstybės, ko mes visą laiką pasigendame. O pagrindinis tikslas – tie gyventojai, tos jaunos šeimos, kurios gyvena tikrai kokybiškoje aplinkoje.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ponas pranešėjau, ištis jau kolegos minėjo, bet man labai panašu, kad grįžta sovietmetis kažkoks, ar ne? Ir mes dabar siūlysimė savivaldybėse, kažkur periferijoje kurti jaunimui savivaldybių sąskaita. Aš suprantu, jaunimui, taip, įdomus turbūt Vilniaus priemiestis, galbūt Kauno ar dar Klaipėdos. Viskas, tuo mes ir baigiame. Ir čia investuoti dabar valstybės lėšas, kai sudarius sąlygas galėtų puikiai investuoti ir atsakingai naudoti paskolas, galbūt lengvatines kažkokias dotacijas jaunos šeimos, bet grįžti prie sovietmečio, prie kolektyvinių sodų?! Man teko dirbti čia, mieste, sovietmečiu, kai kūrėsi kolektyviniai sodai. Tai man jūsų siūlymas labai primena būtent grįžimą į tuos sovietinius laikus. Ar aš neteisy, kolega?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ne, neteigus. Paimkime, kokius sovietinius... matė Izraelis? Tai yra pavyzdys kaip mūsų. Iš tikrųjų jie, norėdami (aišku, jie kitais tikslais, saugumo, sakykime) tų žemių didesnio kolonizavimo, pasinaudoja šiuo būdu. Pas juos dar ten viskas daugiau supaprastinta ir daug daugiau tokių, kaip pasakyti, yra lengvatų. Čia yra principas tas, kad jeigu mes nieko nedarysime, tik kalbėsime apie regioninę politiką, kaip mums trūksta žmonių periferijoje, jaunų žmonių, jeigu mes nieko nedarysime ir neskatinsime, taip nieko ir neįvyks. Toliau, matome, tuštėja, visi keliai į miestus ir mes turime imtis galbūt ir tokių jau daugiau nukreiptų į lengvatas, bet turime siekti tokio rezultato, kad mes tikrai gyventume Lietuvoje daugiau taip, kad valstybė decentralizuotis turėtų. Dėl to, mano nuomone, tai turėtų pasiteisinti.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiama pranešėjui. Klausimams skirtas laikas baigėsi.

Dėl balsavimo motyvų, iki apsisprendimo balsuodami, kviečiu pasisakyti M. Katelyną. Motyvai už.

M. KATELYNAS (LSDPF). Dėkoju. Kaip kalbėjau klausdamas, iniciatyva tikrai graži. Panašių iniciatyvų galima rasti Vakarų Europoje, kur susiduriančios su depopuliacija savivaldybės imasi panašių priemonių. Yra bandoma pritraukti gyventojus apsigyventi tose vietovėse, ten yra kažkokios kompensacijos ar sukurama infrastruktūra, ar suteikiami žemės sklypai, ar dar kokie nors kiti dalykai, bet tai vyksta, aišku, savivaldybių pagrindu. Mūsų savivaldybės dar tokio bandomojo projekto nėra sugalvojusios. Jeigu būtų pritarta šiai iniciatyvai (sutinku, kad tai tikrai gana brangi iniciatyva, gana daug klausimų kelianti net ir man pačiam), būtų galima Vyriausybei pagalvoti apie kokį nors *pilotinį* projektą ir pasižiūrėti, kaip tai veikia.

Prieš tai kalbėjęs gerbiamas kolega A. Skardžius minėjo, kad čia kažkoks grįžimas į sovietmetį. Aš nelaikyčiau grįžimu į sovietmetį siekio bandyti pritraukti gyventojus į regionus. Jau dabar mes stebime žmonių migravimą iš didelių miestų į mažesnius siekiant patogesnių, lengvesnių ir geresnių gyvenimo sąlygų. Jeigu būtų galima tam skirti kažkokias paskatas iš valstybės biudžeto, tai tikrai būtų teigiamas dalykas, nes supraskime, kad vien tiktais trimis didžiaisiais miestais Lietuva nebus gyva. Lietuvoje yra 60 savivaldybių ir tikslas turėtų būti, kad jos visos būtų gyvybingos, o ne kaip dabar – depopuliacijos skaičiai siekia dviženklus procentus. Taip, pateikimo stadijoje tikrai, kolegos, siūlau palaikyti, o toliau jau spręstume komitetuose ir žiūrėsime, ką galima iš šio projekto išspausti geriausio. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsavimo motyvai prieš – M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Na, jeigu noro yra pritraukti žmones į regionus, tai tų priemonių jau dabar egzistuoja, ir ne viena. Ne visos jos yra veiksmingos, ne visos jos yra taiklios, bet bent jos turi tokį tikslą. Tačiau kas čia yra kuriama ir koks klausimas sprendžiamas, tai panašu, kad valdančiųjų pusė apsisprendė atkurti kolūkius, tačiau šiuo atveju privilegijuotus kolūkius. Kolūkių požymiai, kaip žinome, yra ir priklausomybė nuo valdžios, ir valstybės planavimas, valstybės aprūpinimas, įvairios ribotos asmeninės iniciatyvos. Panašu, kad judama ta kryptimi. Galbūt ir būtų suprantama, iš kokio pagrindo ir iš ko ateina ši iniciatyva, bet privilegijuotas kolūkis visai nėra ta sritis, matyt, kuri buvo anos valdžios. Dabar matome privilegijų, nomenklatūros ir socialinio neteisingumo programavimo iniciatyvą, pagal kurią vieni mokesčių mokėtojai turėtų susimokėti kitų naudos gavėjų gerovės labui. Matyt, tai nėra teisingas ir socialdemokratinis požiūris.

Daugiau kaip lengvatų katalogu, kuriame čia bandoma į vieną vietą surašyti, kiek įmanoma turėti maksimaliai daugiau įvairiausių lengvatų, tai turbūt sunku ir būtų pavadinti. Tačiau žiūrint ir į tai, kas buvo kuriama pavasarį vadinamosios mokesčių reformos formatu, išties toli gražu ir ganėtinai ciniškai atrodantys dalykai, kada daug pajamų į biudžetą generuoti įvairiomis gerovės išraiškomis nepavyko, tačiau padalinti įvairių lengvatų tam tikrai visuomenės grupei, kuri taptų privilegijuota, šiuo atveju jau kuriamas toks rojus žemėje. Nežinia, ar kitas žingsnis bus socialinė kontrolė ir ideologinis auklėjimas tose teritorijose, bet pamatysime, gyvenimas gal iki ten neprives.

PIRMININKAS. Išklausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Kviečiu pasirengti ir apsispręsti balsuojant dėl Savivaldybių ekologinių investicinių vietovių pagrindų įstatymo projekto. Prašom pasirengti ir balsuoti. Prašom.

Balsavo 88: už – 40, prieš – 12, susilaikė 36. Projektui po pateikimo nepritarta. Turėtume apsispręsti, kolegos, balsuodami, ar grąžiname iniciatoriams tobulinti, ar projektas atmetamas. Taigi

balsuojame alternatyviai. Kas balsuoja už, balsuoja už gražinimą iniciatoriams tobulinti, balsavimas prieš reiškia, kad projektas atmetamas.

Balsavo 89: už – 53, prieš – 36. Įstatymo projektas gražintas iniciatoriams tobulinti. Dėkojame.

12.13 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-709 (pateikimas)

Tuomet mūsų darbotvarkės prieš tai buvęs skelbtas klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-709. Pateikimo stadija. Kviečiu į tribūną pateikti projektą Seimo narį R. J. Jankūną. Prašom.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, galiojantis Administracinių nusižengimų (teisės pažeidimų) kodekso 547 straipsnis numato atsakomybę už atsisakymą teikti informaciją visuomenės informavimo priemonių atstovams ir už trukdymą eiti žurnalistams savo pareigas.

Matau jame tris problemas. Viena, kad į straipsnio apimtį yra įtrauktos valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, bet neįtrauktos įmonės, nėra aišku, kodėl taikomi kiti reikalavimai.

Antra problema yra ta, kad yra tokia nieko nesakanti frazė, nenurodant atsisakymo priežasties, ir čia pat yra pasakyta: išskyrus neskelbtiną informaciją, vadinasi, aiškiai parašyta, kad jos teikti nereikia. Gerai žinome, kad neskelbtina informacija yra valstybės paslaptis, tarnybos paslaptis arba asmens duomenys, asmens gyvenimas. Viskas labai aišku. Patraukę šitą formalią išlygą, mes panaikintume galimybę nurodyti tiesiog, na, kokia papuolė formalia priežastį, dėl kurios ta informacija nepateikiama.

Toliau. Trečia problema yra pasenusios baudos už informacijos neteikimą. Dabar yra nuo 20 iki 140 eurų. Išivaizduokime kokį ESO, kuris atsisako pateikti informaciją, ir vadovas gauna 20 eurų baudą. Tai yra juokinga. Norėčiau atkreipti dėmesį į Vyriausybės programos 418 straipsnį, kuriame kalbama apie visuomenės informacinio raštingumo didinimą ir poreikio gauti patikimą informaciją patenkinimą.

Taip pat reiktų pažymėti, jog Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pastebėjo tam tikrų vietų Visuomenės informavimo įstatyme, kur gali kilti abejonių dėl suderinamumo su šiuo projektu. Jie kategoriškai neteigia, kaip čia yra, tiktai sako, kad ten irgi yra tas pats teiginys, kad nenurodant priežasties. Tačiau aš jau paaiškinau pačią problemą, kad iš principo galimos trys priežastys, o praktikoje su dabartiniu Administracinių nusižengimų kodeksu yra taip, kad tos priežastys plečiamos ir padaromos formaliai.

Jeigu būtų pateikta, spėju, kad bus siūloma prašyti Vyriausybės išvados, tai mielai tam priartčiau. Tai tiek ir ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas pranešėjas, jūsų paklausti pageidauja aštuoni Seimo nariai. Pirmoji klausia gerbiama D. Ulbinaitė. Prašom.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke, už galimybę paklausti. Aš norėčiau paklausti, kieno, kokių pseudožurnalistų iniciatyva teikiate šitą pasiūlymą, nes kiek šiandien apklausiau tradicinės žiniasklaidos asociacijų, tai niekas šitos problemos nekelia. Ar čia nebus kokių nors, tikrai nežinau, pseudožurnalistų, tokių kaip A. Kandrotas-Celofanas, pageidavimu kažkas taisoma? Ar jūs iš tikrųjų kalbėjotės su žiniasklaidos organizacijomis apie šitą problemą, nes problemos jie čia nemato? Tai kas mato, kurie žurnalistai mato problemą, kurią jūs siūlote štai taip spręsti?

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Konkrečiai su jūsų įvardintais asmenimis ne, nekalbėjau. Apskritai taip, kalbėjau. Man labai liūdna, kad Seimo nariai rūšiuoja žurnalistus į žurnalistus ir pseudožurnalistus. (*Balsas salėje: „Tai įvardinkite...“*) Aš žinau tokius pavyzdžius ir man, kartoju, labai nemalonu, kad žurnalistai yra rūšiuojami. Aš puikiai žinau... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, toliau klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Kolega, sakykite, ar rengdamas šį įstatymo projektą, kurį jūs pateikėte, jūs skaitėte Visuomenės informavimo pagrindų įstatymą ir ar

bandėte derinti nuostatas? Nes ištis matosi labai daug prasilenkimų. Ar visą tą našą jūs numatote atiduoti komitetui, jeigu pritarsime po pateikimo?

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkui, čia yra teisingas pastebėjimas ir aš apie tai netgi užsiminiau, kad iš tikrųjų ten yra panašus teiginys apie tai, apie tą priežasties nurodymą. Akivaizdu, kad tos priežastys turėtų apsiriboti tais trimis dalykais, kuriuos aš jau suspėjau išvardinti. Kaip tą vietą suderinti, jau ir Teisės departamentas atkreipė dėmesį į tą problemą, manau, kad, kartoju, paprašysime Vyriausybės išvados ir rasime. Nes nebūtinai Teisės departamentas teisus, o gal ir teisus, manau, kad rasime, kaip tą suderinti. Vėlgi dabartinė formuluotė leidžia interpretuoti ir nurodyti kokias nors priežastis už tų trijų dalykų ribų, tai yra kažką dar nurodyti negu valstybės paslaptis, tarnybos paslaptis arba asmens gyvenimas, asmens duomenys. Tų dalykų jokių būdu ne. Visa kita jie turi pateikti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Zuokas. Prašom.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju. Mano klausimas būtų: ar nereikėtų šiek tiek plėsti šio įstatymo taikymo? Kodėl? Taip, yra piktnaudžiavimo, ypač savivaldybių, valstybinių įmonių, taikant arba neduodant informacijos. Priežastis dažniausiai būna įvairūs slaptumo arba konfidencialumo apribojimai, kuriuos suteikia pati organizacija, ir prisidengiant konfidencialumu arba slaptumu ta informacija neteikiama. Plius, be žurnalistų, yra ir asmenys, miesto tarybos nariai, mes turime pavyzdžių net iš darbo Seime, kad įmonės, ar valstybinės įmonės, savivaldybės įstaigos, būtent piktnaudžiauja tais slaptumo arba konfidencialumo grifais ir neteikia informacijos. Tai ar nereikėtų praplėsti šio įstatymo taikymo, kalbant ne tik apie žurnalistus, bet ir oficialius asmenis, kaip tarybos nariai ir panašiai, ir, aišku, piktnaudžiavimą slaptumo grifais arba apribojimais, arba BDAR'o reikalavimais ir panašiai?

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkoju. Tai, ką jūs dabar klausėte, mes svarstėme ir tarėmės su patarėjais. Nusprendėme pasiūlyti konservatyvesnį variantą. Bet jeigu būtų tokių pasiūlymų, tai būtų tiesiog smagu. O kitas dalykas dėl tos informacijos, kokią atsisako teikti, manau, kad aš ir siūlau vieną iš priemonių, kad tos neteikiamos informacijos sąrašas būtų griežtai apribotas jau minėtomis trimis sritimis ir kad tuo nebūtų piktnaudžiuojama, atitinkamai suderinant su Visuomenės informavimo įstatymu. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Rimantai, mano klausimas šiek tiek irgi su kolegos A. Zuoko susijęs. Tikrai jūsų tas rūpestis dėl ketvirtosios valdžios, žiniasklaidos, yra sveikintinas, nors čia opozicijai kyla klausimų. Bet kodėl jūs nesirūpinate pirmąja valdžia parlamentinėje valstybėje – parlamentariais, kurie, vykdydami parlamentinę kontrolę, negauna informacijos iš valstybės valdomų įmonių, savivaldybių valdomų įmonių ir iš tų pačių savivaldybių, prisidengiant komerciniu konfidencialumu ir taip toliau. Tai aš nesuprantu, svetimas rūpestis yra jums kur kas svarbiau negu tiesioginės jūsų pareigos ir visas mūsų parlamentinės kontrolės mechanizmas? Ačiū.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Tikrai dėkoju už klausimą. Žinote, čia iš tų dalykų, kur norėjosi daryti, bet galvojau... jau prieš tai atsakydamas sakiau, pasirinkome šiek tiek konservatyvesnį variantą. Bet jeigu jūs pateiktumėte tokį papildymą, tai būtų labai šaunu ir jį apsvastyti, ir tikėtis, kad Seimas... Seimas galės pasirinkti, ar pasilikti prie to, ką aš pasiūliau, ar palaikyti tą, ką ir jūs pasiūlėte. Aš palaikysčiau jūsų pasiūlymą, jeigu jis būtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Kitas klausia V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas kolega, ar jums neatrodo, kaip valstybėje leidžiami pinigai turėtų būti vieša vien dėl to, kad būtų skaidru? Kad mes žinotume, kur leidžiame ir kaip leidžiame. Ir matydamas didžiulę baimę dešinėje pusėje, kurie balsuos prieš jūsų projektą, jūs nemanote, gal tada žurnalistai galėtų gauti, kaip buvęs kultūros ministras liberalas dalino nemokamus bilietus, nupirktus už valstybės pinigus, ir taip papirkinėjo rinkėjus? Ar negalvojate, kad taip atsitiks, kad ir čia sėdinčių daug politikų bijo to viešumo ir kad žurnalistai gaus duomenis, ar jums taip neatrodo?

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Aš manau, kad pats pirmas klausimas ir atsakė. Ir tas žurnalistų noras rūšiuoti, kad va tuos, tiems pateiksime, tiems ne. Dar kartą kartojuosi, yra trys atvejai, kai turi teisę informacijos neteikti ir negali jos teikti, visais kitais atvejais turi pateikti. Norėtųsi šią dalį išskaidrinti. Ir į tą jūsų klausimą taip pat kad būtų atsakyta. O jeigu ne, tai turi būti taikomos atitinkamos priemonės. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, visada lengviau apsispręsti, kai yra kokia nors statistika.

Aš turiu tris trumpus klausimus: kiek tokių atsisakymų, gal žinote, buvo per metus, dvejus ar trejus? Kiek buvo kreiptasi į teismą ir, jeigu buvo, kiek skirta baudų, kokie dydžiai? Tada galima kalbėti apie didesnes baudas, kitokias sankcijas. Paprasčiausiai gal mes nesinaudojame dabartine esama tvarka ir bandomė lipti pro langą. Ačiū.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkui. Gerai žinau apie vieną bylą Europos Žmogaus Teisių Teisme ir žinau apie tiesiog nusiskundimus, pavyzdžiui, dėl įmonių, kai: o kur kreipsiesi, jeigu tiesiog nėra ko skųsti? Aš siūlau įvesti papildomą teiginį, kad ir valstybės įmonės – vienas iš šio įstatymo tikslų. Toliau šita frazė, apie kurią sakiau, kuri perteklinė ir derintina su Viešojo informavimo įstatymu, irgi komplikuoja tą kreipimąsi į teismą. Pačios statistikos, ne, pačios statistikos neturiu, bet, sakau, turiu vieną ryškų pavyzdį ir kelis mažesnius galvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinysis jūsų klausia V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Aš čia. Alio! Jūsų įstatymo projekto lyginamajame variante yra padaryta turbūt esminė klaida arba gal jūs turėjote tokį tikslą, kai rašėte, kad trukdymas žurnalistams atlikti profesines pareigas užtraukia baudą valstybės ir savivaldybių institucijų, po to buvo „ir įstaigų, valstybės ir savivaldybių institucijų“. Dabar jūs padėjote kablelį ir nubraukėte žodį „ir“. Vadinasi, prieš tai parašyta „valstybės ir savivaldybių institucijų“, o toliau po kablelio eina „įstaigų ir įmonių vadovams“. Ar tai reiškia, kad, pavyzdžiui, įstaiga, kuri yra viešoji įstaiga, tai LRT turės atsakinėti į klausimus, pavyzdžiui, uždarajai akcinei bendrovei „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“? Ačiū.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkui. Čia toks įdomus aspektas. Žinokite, kablelio, šito „ir“ nubraukimo ir kablelio padėjimo tikslas buvo tiesiog pridėti įmones prie institucijų ir įstaigų. Jeigu lingvistiškai skamba kitaip, tai pagalvosime apie formuluotes. Bet man atrodo, kad čia jinais reiškia tą, ką ir norėjome pasakyti. Pati... (*Balsai salėje*) Gerai, aš supratau, ką jūs sakote, bet pats principas, kad tie du „ir“ gali painioti, apie tai galima kalbėti. Mes svarstėme, mes tos problemos nematėme. Bet taip, valstybės įmonės, be jokios abejonės, turėtų teikti informaciją žurnalistams.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamam pranešėjui. Jūs atsakėte į visų Seimo narių, kurie buvo užsirašę paklausti, klausimus. Dėl balsavimo motyvų užsirašiusių kalbėti nėra nei už, nei prieš. Gerbiami kolegos, ar galėtume projektui po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Yra prašymas balsuoti.

Gerbiami kolegos, prašau pasirengti balsuoti. Kas už tai, kad Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui būtų pritarta po pateikimo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 81, balsavo 80: už – 45, prieš – 9, susilaikė 26. Projektui po pateikimo pritarta. Siūlomas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstymo data – 2025 m. gruodžio 9 d. Galime pritarti šiai datai? Dėkoju, pritarta.

12.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ projektas Nr. XVP-785 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ projektas Nr. XVP-785. Į tribūną pateikti kviečiu pranešėją gerbiamą Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę L. Šukytę-Korsakę. Prašom.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, šių metų spalio 8 dieną Seime vyko Sveikatos reikalų komiteto posėdis dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo.

1 straipsnis. Paskirti Nacionalinės sveikatos tarybos nariai: E. Arbačiauskienė – Kauno technologijos universiteto Cheminės technologijos fakulteto Organinės chemijos katedros vedėja, profesorė, mokslų daktarė; V. Brukienė – Lietuvos Respublikos odontologų rūmų tarybos pirmininkė, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Odontologijos instituto direktorė, profesorė, mokslų daktarė; R. Falkauskas – Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto Veterinarijos rizikos vertinimo skyriaus patarėjas, mokslų daktaras; T. Ivaškienė – Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro direktorė, mokslų daktarė; L. Jančorienė – Lietuvos infektologų draugijos valdybos narė, viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Infekcinių ligų centro vadovė, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Klinikinės medicinos instituto Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinikos vadovė, profesorė, mokslų daktarė; D. Jatužis – Lietuvos neurologų asociacijos prezidentas, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto dekanas, Neurologijos ir neurochirurgijos klinikos profesorius, mokslų daktaras; A. Karmonas – Pakruojo rajono savivaldybės Bendruomenės sveikatos tarybos narys, viešosios įstaigos Pakruojo sveikatos centro direktorius; M. Kyguolis – Kauno rajono savivaldybės Bendruomenės sveikatos tarybos narys, viešosios įstaigos Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centro direktorius; I. Liseckienė – Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Visuomenės sveikatos fakulteto dekanė, Medicinos fakulteto Šeimos medicinos klinikos profesorė, mokslų daktarė; R. Noreikienė – Nacionalinės sanatorijų ir reabilitacijos įstaigų asociacijos viceprezidentė, akcinės bendrovės Birštono sanatorijos „Versmė“ direktorė; V. Pečeliūnas – Nacionalinio vėžio instituto direktorius, Vilniaus universiteto docentas, mokslų daktaras; R. Perminienė – Kretingos rajono savivaldybės Bendruomenės sveikatos tarybos narė, Lietuvos savivaldybių asociacijos Sveikatos reikalų komiteto narė; D. Rėklaitienė – Lietuvos sporto universiteto rektorė, Treniravimo mokslo katedros profesorė, mokslų daktarė; D. Šakalytė – viešosios įstaigos Utenos kolegijos Medicinos fakulteto dekanė, mokslų daktarė; R. Vaičekauskaitė – Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakulteto dekanė, profesorė, mokslų daktarė.

2 straipsnis. Pavesti R. Noreikienei laikinai, iki nuolatinio Tarybos pirmininko paskyrimo, eiti Tarybos pirmininko pareigas. Seimo Sveikatos reikalų komiteto vardu teikia komiteto pirmininkė L. Šukytė-Korską.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama pranešėja, nėra pageidaujančių jūsų paklausti. Gerbiami kolegos, dėl balsavimo motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Ar galime po pateikimo pritarti nutarimo projektui bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstymo data – 2025 m. lapkričio 11 d. Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

Tuomet norėčiau jūsų bendru pritartimu pereiti prie popietinio posėdžio paskutinių klausimų, kurie iš rezervinių buvo perkelti į paskutinius, tai yra Peticijų komisijos projektai. Jų yra septyni.

12.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-22“ projektas Nr. XVP-818 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pradėsime nuo Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-22“ projekto Nr. XVP-818. Pranešėjas – T. Prajara. Čia yra numatytos visos stadijos: pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom pirmąjį.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-22... Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. rugsėjo 24 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl teisės aktų, susijusių su sodininkų bendrijų likvidavimu,

pakeitė ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateiktų siūlymų. Įvertinusi pareiškėjo pateiktus argumentus ir ministerijos pateiktą nuomonę, komisija mano, kad, siekiant likviduoti kreipimesi nurodytas sodininkų bendrijas, įtvirtintas teisinis reglamentavimas yra pakankamas ir papildomų teisės aktų priimti nereikia.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, įvertinęs projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau Peticijų komisijos išvadai pritarti.

PIRMININKAS. Jūsų pageidauja paklausti vienas Seimo narys – K. Mažeika. Prašom klausti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, dėl sodininkų bendrijų turbūt klausimas, jau nežinau, kiek čia tų kadencijų. Bet turbūt tas žmogus, kuris kreipėsi, ir apskritai turbūt ta situacija nėra vienintelė... Kai sodininkų bendrija, tarkime, vadovybė, ten vadovas nėra aktyvus, nėra valdybos, nėra įvairių organų, susijusių su normalia situacija, kai reikia likviduoti bendriją, tai iš tiesų galbūt tokiais atvejais vis dėlto reikėtų teisinio reguliavimo? Tai padėtų turbūt šiuo atveju patiems gyventojams, tampantiems įkaitais sodų bendrijose, kurių likę tik pavadinimai.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju už klausimą, tačiau peticija buvo dėl sodininkų bendrijų skirtų mėgėjų sodo ribų nustatymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Daugiau klausimų nėra. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Dėkoju, pritarta.

Pereiname prie svarstymo. Diskusijoje dalyvauti nėra užsirašiusių, dėl balsavimo motyvų taip pat nėra.

Pereiname prie priėmimo. Dėl balsavimo motyvų pageidaujančių pasisakyti nėra. Prašau pasiruošti ir pastraipsniui, kadangi nutarimas yra iš dviejų straipsnių. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta. Taigi, dėl viso nutarimo dėl balsavimo motyvų taip pat nėra pageidaujančių pasisakyti. Prašau pasiruošti ir balsuoti dėl nutarimo priėmimo. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86: už – 79, prieš nėra, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-18“ projektas Nr. XVP-819 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-18“ projektas Nr. XVP-819. Prašom. Pranešėjas – gerbiamas T. Prajara.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-18“ projektas Nr. XVP-819. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija išnagrinėjo pareiškėjos peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl senatvės pensijos apskaičiavimo ir indeksavimo pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Pažymėtina, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Socialinio draudimo pensijų įstatymo redakcija, pagal kurią senatvės pensijos yra skiriamos atsižvelgiant tik į pajamas, gautas nuo 1994 metų. Socialinio draudimo pensijos, paskirtos iki 2018 metų, buvo peržiūretos ir perskaičiuotos pagal naujai įsigaliojusią šio įstatymo redakciją. Tačiau ne visiems nauja pensijų apskaičiavimo tvarka buvo naudinga, todėl toliau tęsiamas iki 2018 metų paskirtų pensijų mokėjimas. Ministerijos nuomone, nepaisant to, kad valiuta asmeniui buvo mokamas darbo užmokestis,

pagal kurį apskaičiuota senatvės pensija, yra tinkamai įvertintas jo tuo metu gautas darbo užmokestis, palyginti su to meto vidutiniu darbo užmokesčiu, ir pareiškėjos peticijoje nurodyta senatvės pensijų apskaičiavimo tvarka neturėtų būti keičiama.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų pageidauja klausti I. Vėgėlė. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Čia turbūt klausimas ne gerbiamam pranešėjui – komisijos pirminininkui T. Prajarai, bet Seimo kanceliarijai ir Sekretariatui. Mes ką tik balsavome dėl prieš tai pateiktos Lietuvos Respublikos piliečio peticijos. Gal aš netinkamai ieškau, bet aš nerandu šitos peticijos kopijos, už ką Seimas ką tik balsavo. Aš matau tik Seimo Peticijų komisijos išvadą, bet pačios kopijos nematau. Gal netiksliai ieškau?

Lygiai tą patį galiu pasakyti ir dėl šitos peticijos. Mes dabar tuoj svarstysime peticiją ir balsuosime už ar prieš, bet pačios peticijos net nėra. Kolegos, sutinku, Peticijų komisijos sprendimas yra svarbus, bet tam, kad Seimas apsispręstų, mano supratimu, reikėtų matyti ir patį dokumentą. Toks darbas Seime tikrai nėra tinkamas. Ačiū.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju už klausimą. Laukiame atsakymo.

PIRMININKAS. Ar jūs tikrai, gerbiamas Ignai, pažiūrėjote susijusius dokumentus? (*Šurmulyš salėje*) Gerbiami kolegos, klausimas iškeltas teisėtai, prie susijusių dokumentų, kiek mane informavo Sekretariatas, peticijos tekstas nėra įkeltas. Gerbiami kolegos, aš manau, būtų visiškai priimtina (naudojuosi posėdžio pirmininko teise) šio projekto pateikimo stadijoje dabar daryti pertrauką iki popietinio posėdžio, taip, kaip ir buvo tie projektai įtraukti. Pratęsime popietiniame posėdyje. Tada bus prie susijusių dokumentų atitinkamai įkeltos ir peticijos, dėl kurių yra apsisprendžiama ir balsuojama. Taigi, gerbiami kolegos, dėkoju. Daroma šio projekto svarstymo pertrauka.

Gerbiamas K. Mažeika – dėl vedimo tvarkos. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Siūlau grįžti prie visų peticijų, nes prie visų peticijų dokumentų nėra prisegta. Grįžkime prie pirmos peticijos, kuri buvo pristatyta, nes irgi buvo be dokumentų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl pirmosios buvo balsuojama, gerbiami kolegos, jau yra nubalsuota. Dėl visų kitų, suprantama, net nebuvo paskelbti šie klausimai, kaip jie buvo popietinėje darbotvarkėje, taip ir lieka. Bus sutvarkyti susiję dokumentai – priedai įkelti, ir popietiniame posėdyje klausimai bus svarstomi. Taigi, gerbiami kolegos, pagal darbotvarkę rezervinių klausimų svarstyti negalime, kadangi nėra įkelta Teisės departamento išvada.

12.40 val.

Seimo narių pareiškimai

Taigi turėtume pereiti prie pareiškimų. Dėl pareiškimų yra užsirašę du Seimo nariai. Pirmąjį pareiškimą pateikti kviečiu I. Vėgėlę į tribūną. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiami Seimo nariai, kreipiuosi į jus. Iš tiesų neretai pareiškimus teikiame tam, kad išgirstų visuomenė, o aš norėčiau, kad išgirstų Seimo nariai. Tai yra pirmas ir labai aiškus tikslas.

Kreipiausi į Seimo kanceliariją, prašydamas atsakymų dėl nuolat lygiavertiškai su Lietuvos trispalve pakabintos užsienio valstybės vėliavos Seimo posėdžių salėje. Nuolatinis bet kurios užsienio valstybės vėliavos pakabinimas lygiavertiškai su mūsų trispalve, mano nuomone, pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstituciją, taip pat Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymą. Necituosiu, kas parašyta Lietuvos Konstitucijoje, tai I skirsnyje labai aiškiai apibrėžta; necituosiu, kas parašyta Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatyme, taupydamas Seimo narių laiką. Mūsų visų pagrindinėje darbo vietoje – nepriklausomos Lietuvos įstatymų leidžiamosios valdžios susirinkini-

mų salėje, vienoje svarbiausių Lietuvos demokratinių institucijų salių, jau ketvirti metai kas dieną matome teisės pažeidimą ir į jį niekaip nereaguojame.

Man už nugaros neaiškus penkių spalvų koliažas, kuris, nepriklausomai nuo kameros kampo, vaidenasi skirtingų valstybių vėliavų spalvomis – Ukrainos, Rumunijos, Venesuelos, kartais Lietuvos ar dar kokios nors kitos valstybės. Į šį teisės pažeidimą nereaguojama, nes, kaip pasakytų ne vienas Seimo narys, ši tema yra toksiška. Baimė kalbėti apie pagarbą mūsų trispalvei – valstybingumo ir nepriklausomybės simboliui – sukaustė drąsą veikti ir taisyti klaidas. Šis pavyzdys patvirtina visuomenės nusivylimą, kad Seimas ir valstybės institucijos teise vadovaujasi tik tuomet, kai tai patogų valdžiai, o dėl nepatogių klausimų užmerkiame akis – ketvirti metai matome Seime neteisėtumą ir į jį niekaip nereaguojame. Tik keli Seimo nariai išdrįsta į tai atkreipti dėmesį. Nenuostabu, kad ir atliekant visuomenės vertinimą Seimas yra ganėtinai žemai.

Bet ir tai dar ne viskas – šios dvi valstybinės vėliavos man už nugaros yra ne pakabintos ar iškeltos, o tiesiog padžiautos. Padžiautos taip, kad net negalime atskirti, ar tai vėliavos, kiek jų ir kokios jų spalvos? Nejau apsimesame, kad tokios vėliavos džiovinimas ant Pirmininko stalo yra pagarba Ukrainos valstybei? Kelias savaites šios sesijos pradžioje mūsų vėliava net nebuvo išlyginta – lyg koks rankšluostis po prausimosi ar paklodė. Norite pasakyti, kad tai derama pagarba mūsų trispalvei? Greičiau paniekinimas tų, kurie kovojo už mūsų laisvę su trispalve širdyse ir rankose. Meilė Lietuvai, išreikšta pagarba jos simboliams atsispindi pokario rezistentų kovose. Okupacijų ir laisvės kovų muziejus – pažiūrėkite į nuotrauką. Jie patys skelbia tai, ką tik dalyvauja Okupacijų ir laisvės kovų muziejuje. Štai Vanago, štai visų kitų mūsų rezistentų širdyse ir rankose kokie simboliai.

Aš suprantu, kad įvykus agresijai reikėjo skubiai reaguoti, suprantu, kad reikėjo susivienyti parodant paramą Ukrainai, suprantu, kad tuomet skubiai turėjome iškabinti Ukrainos vėliavas, kad solidarizuotumės su okupuojama kaimynine valstybe, tačiau po šio laiko praėjo daugiau nei treji metai. Per tuos trejus metus nesugebėta nei įrengti tinkamos Ukrainos kovos už jos laisvę ir nepriklausomybę pagerbimo vietos Seimo plenarinių posėdžių salėje ar kitoje salėje, nei sugebėta tinkamai sureguliuoti šį akis badantį neteisėtumą.

Parodykite bent vieną savo istoriją ir savo simbolius gerbiančią valstybę, kurios pagrindinės demokratinės įstatymų leidžiamosios institucijos centrinėje vietoje nuolat ir lygiavertiškai būtų kabinama užsienio valstybės vėliava. Kad nereikėtų abejoti mano žodžiais, jūs matote ekranuose Latvijos, Estijos, Lenkijos, tos pačios Ukrainos, Suomijos parlamentų nuotraukas, darytas šiais metais.

Gerbiami Seimo nariai, Seimas turi būti ta pavyzdinė institucija, kuri rodo pagarbą teisei ir Lietuvos valstybei. Kviečiu nebijoti ištaisyti savo ar buvusių Seimo narių klaidų. Klaidų, kurios jau ketvirti metai džiūna prieš jūsų akis. Kreipiuosi ir į Seimo valdybą. Kai Seimo valdyboje aš iškėliau šį savo klausimą, atsakė atidėjimu iš esmės neribotam laikui. Būtent taip skamba Seimo valdybos sprendimas laikinai palikti taip, kaip yra (cituuju): „Iki numatomo teisinio reguliavimo pakeitimo įsigaliojimo Ukrainos vėliava Seime, įskaitant Seimo ir Seimo padalinių posėdžių sales, būtų naudojama.“

Taip, Ukrainos vėliavą iškelti galima ir reikia, tačiau ji negali kabėti lygiavertiškai ir nuolat su mūsų trispalve. Net ir pagal šią formuluotę, svetimos vėliavos iškėlimas lygiavertiškai su trispalve, jos pakabinimas šitoje Seimo posėdžių salėje yra neteisėtas. Kviečiu pagerbti ir paremti besiginančią šalį būdais, kurie nežemintų mūsų valstybės simbolių ir nepažeistų Konstitucijos ir Lietuvos įstatymų. Ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu pareiškimą paskelbti V. Ažuolą. Prašom.

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – gerbiama R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašom.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Nežinau, ar I. Vėgėlė yra nusiteikęs prieš Lietuvos valstybę, dar yra toks pavadinimas – naudingi idiotai, nes garantuotai jūsų šitą pasisakymą ištransliuos Kremliaus ruporai. Neužimsiu daug laiko, nes jūs čia viską malate ir veliate į vieną, prisidengdamas ir partizanais, ir už ką jie kovojo. Tai ir partizanai kovojo už Lietuvos laisvę, ir ukrainiečiai šiandieną už savo valstybės laisvę kovoja.

Beje, ką jūs vadinate nesusipratimu, kad čia šiandieną kabo Ukrainos vėliava, tai žinokite, Ignai, kad ukrainiečiai gina ir mūsų trispalvę.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prašom. Gerbiamas V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Mano tema bus kitokia, žemiškesnė. Turbūt visi puikiai atsimename buvusią valdančiąją daugumą, liberalkonservatorių, ir kaip jie keršijo regionams. Tada turėjome didelį protestą, kai žemdirbiai atvažiavo su traktoriais, ir vienas iš punktų, dėl ko jie atvažiavo, buvo mokesčiai dujom.

Kokias dujas naudoja Lietuva? Vienos dujos, tai yra tos vadinamosios gamtinės, gaunamos per vamzdį. Jomis gali naudotis tik tie, kurie turi prieigą prie to vamzdžio, iš kurio gali naudotis. Tai dažniausiai yra didieji miestai arba vietovės, į kurias ta dujų trasa atitempta. Visi kiti, ypač regionai, naudoja suskystintas dujas, nes kitos galimybės jie neturi, kaip tik gauti suskystintas dujas. Dabar ką buvo padarę tuometiniai valdantieji? Jie suskystintoms dujom, kurias naudojo regionai, buvo uždėję drakoniškus mokesčius, jie siekė kelis šimtus eurų. Taip buvo baudžiami visi regionai, nes jie gali naudoti tik tas dujas. Kas tada atsitiko 2024 metais? Atvažiavo žemdirbiai protestuoti. Mes kartu su kolega A. Palioniu, kitu kolega Seime užregistravome pasiūlymą, kad tą akcizą sumažintume iki 13 eurų. Seimas nubalsavo, pritarė – sumažinome. Atrodo, problema išspręsta.

Bet tada visi regionai buvo išdurti per kitą lentyną – CO₂ mokestį. 2025 metais per tą lentynėlę prakišta gražiai, per Seimą gražiai, nepastebėta – ten toms dujom mokestis atsirado nebe 13 eurų, o 86 eurai. Kiek kartų daugiau? N kartų daugiau. Atrodo, čia jau būtų pabaiga, na, kaip ir regionai galbūt jau sustoję, nebebus to dalyko, bet 2026 metais, kadangi buvę valdantieji 2020 metais atnešė trimetį biudžetą, tas mokestis nuo 86 eurų kyla iki 160 eurų – 100 %.

Vadinasi, dabartiniai valdantieji, tie, kurie esame tikrai už regionus ir tikrai žadame tuos regionus saugoti nuo tokių dalykų, nuo bausmių, tai ką dabar reikia greitai daryti – tą bombą, kurią mums paliko valdantieji liberalai ir konservatoriai, tą mokestį reikia atšaukti ir sugrąžinti atgal iki 13 eurų, nes negalima bausti regiono žmonių vien dėl to, kad jie neturi gamtinių dujų. Bet tą turėsime padaryti greitai, nes kitaip, pavyzdys, rajonas, toks kaip Skuodas, neturi išvis gamtinių dujų, nė vienos prieigos prie gamtinių dujų. Vadinasi, mes tokį rajoną kaip Skuodas nubausime drastiškais mokesčiais, kad ten negalėtų nei dirbti verslas, kuris naudoja suskystintas dujas, nei kurti verslas, kuris naudoja suskystintas dujas, netgi tie patys žemdirbiai, kurie grūdus džiovina suskystintomis dujomis, bus baudžiami už tai, kad jie yra regionuose. Tad tikiu, kad ši valdančioji dauguma, kuri tikrai deklaruoja, kad atsisuka į regionus, už tai žmonės už juos balsavo, tą sprendimą priims ir tą mokestį sugrąžins atgal į 13 eurų.

PIRMININKAS. Dėkojame, išklausėme visus pareiškimus. Gerbiami kolegos, visi darbotvarkės klausimai. (*Šurmuly s alėje*) Atsiprašome, sistema čia vienu metu rodė, paskui jūsų išsitrynė kažkodėl. Dar papildomai pareiškimas. V. Prancietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiami kolegos ir gerbiami Lietuvos žmonės, neičiau kalbėti šiandien į tribūną, jeigu neišgirsčiau čia apie vėliavų džiovinimą arba kokių nors tokių keistų pareiškimų, keliančių vidinį pyktį žmogaus, kuris atėjęs čia drįsta kalbėti apie Ukrainos vėliavos nereikalingumą mūsų Seime.

Pirmas dalykas, kurį pabrėžė I. Vėgėlė, – tai vėliavų nelygiavertiškumas. Gerbiamasis, pasižiūrėkite, kokio dydžio už nugaros prezidiume vėliava, ir tokiu pat būdu yra pakabinta Lietuvos Respublikos trispalvė. Atkreipiu jūsų dėmesį, jeigu jums sunkiai matosi. Visose jūsų nuotraukose visuose parlamentuose buvo aiškiai matoma Europos Sąjungos vėliava – tai taip pat ne tautinė ir ne jų nacionalinė vėliava. Visi jas gerbia.

Toliau. Padžiauti galima tik tą daiktą, kuris yra šlapias. Tai prašom žodžius vartoti taisyklingai. Ir siūlau kartais padžiauti smegenis, kad jos tiesiog išsiblaivytų. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Išklausėme visus pareiškimus. Gerbiami kolegos, klausimai, numatyti darbotvarkėje, išnagrinėti. Taigi 2025 m. spalio 14 d. rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 88 STENOGRAMA

2025 m. spalio 14 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja R. BUDBERGYTĖ

PIRMININKĖ (R. BUDBERGYTĖ, LSDPF). Sveiki, gerbiami kolegos. Vakarinis posėdis prasideda. (*Gongas*) Kolegos, prašom registruotis.

Užsiregistravo 72 Seimo nariai.

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Tomą Venckų šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XVP-784 (*pateikimas*)

Mūsų darbotvarkės šiuo metu klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Tomą Venckų šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XVP-784. Pranešėjas – Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas A. Kabišaitis. Prašom, gerbiamas pranešėjau, žodis jums.

A. KABIŠAITIS. Posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 3 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 77 straipsnio 2, 3 ir 4 dalimis ir atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2025 m. rugsėjo 26 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui pritarti Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo T. Venckaus skyrimui šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku.

T. Venckus turi ilgametę teisėjo patirtį, jo aukšta darbo kokybė nagrinėjant civilines bylas prisideda prie teisingumo jausmo valstybėje didinimo. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija, atlikusi neeilinį teisėjo T. Venckaus profesinės veiklos vertinimą, nutarė profesinę veiklą ir teisinio darbo kokybę pripažinti puikia ir konstatavo, kad teisėjo asmeninės ir dalykinės savybės atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkės D. Bublienės ir Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko N. Meilučio pateiktose rekomendacijose ir jų vadovaujamų teismų nuomonėse yra pabrėžiama teisėjo aukšta kompetencija ir darbo kultūra. Iš Lietuvos apeliaciniame teisme atliktos anoniminės darbuotojų apklausos, kurioje dalyvavo 40 respondentų, matyti, kad net ir didžioji dalis teismo darbuotojų, dalyvavusių apklausoje, palaiko teisėjo siekį užimti skyriaus pirmininko pareigas.

T. Venckus Lietuvos apeliacinio teismo teisėju dirba nuo 2022 metų sausio, specializuojasi bylose dėl užsienio teismų (arbitražų) sprendimų pripažinimo ir leidimo vykdyti, taip pat bylose pagal skundus dėl nacionalinių teismų ir arbitražų sprendimų. Teisėju apskritai dirba nuo 2011 metų. Yra dirbęs ir apylinkės, ir apygardos teismų teisėju. Nuo 2024 metų yra Teisėjų tarybos narys. Teisėjas T. Venckus taip pat aktyviai dalyvauja teismų visuomeninėje veikloje, informacijos ir žinių apie teismų darbą, teisėjo profesiją sklaidoje. Dalyvavo projekte „Diena su teisėju“, lankėsi mokinių ugdymo įstaigose, ne kartą yra pristatęs teismų veiklos ir teisėjų darbo ypatumus studentams, pasisako žiniasklaidoje. Teisėjas nuolat kelia savo profesinę kvalifikaciją, dalyvaudamas įvairiuose nacionaliniuose ir tarptautiniuose mokymuose, seminaruose ir konferencijose.

Respublikos Prezidentas, įvertinęs teisėjo T. Venckaus turimą teismo skyriaus darbo organizavimo viziją, siekį spręsti bylų skirstymo problemas, aktyvų žinių apie administravimo veiklą gilinimą bei siekį tobulinti teismo komunikaciją, mano jį galint užimti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Jūsų nori paklausti... T. Venckus. Prašom.

T. VENCKUS. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Dėkoju Respublikos Prezidento vyriausiajam patarėjui, pristatiusiam mane kaip kandidatą į Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas. Norėčiau ir jums padėkoti už suteiktą galimybę prisistatyti išsamiau.

Beveik 20 metų nuosekliai dirbu teismų sistemoje. Savo profesinį kelią pradėjau kaip teisėjo padėjėjas Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme. Po to dirbau Vilniaus miesto apylinkės teisme, vėliau – apygardos teisme, dabar jau trejus metus dirbu Lietuvos apeliaciniame teisme.

Taigi jau daugiau kaip 13 metų einu teisėjo pareigas. Esu susipažinęs tiek su atskirų teismų, tiek su visų teismų, su visos teismų sistemos veikla. Aš dirbu privatinės teisės srityje, nagrinėju civilines bylas. Vis tik per ilgametės karjeros praktiką teko nagrinėti ir kitų bylų. Mano apsisprendimą siekti šių pareigų paskatino ir kolegų pasitikėjimas – pernai slapta balsuojant buvau vienbalsiai išrinktas į Teisėjų tarybą, joje esu dviejų komitetų, tai yra Teismų administravimo komiteto ir Informacinių technologijų komiteto, narys. Taigi jau ir dabar nuolat susiduriu su administravimu susijusių probleminių klausimų sprendimu, ir ne vien tik liečiančiu Lietuvos apeliacinį teismą. Esu įsitikinęs, kad sukaupia ilgametė teisėjo darbo patirtis ir žinios leis tinkamai vykdyti pareigas, į kurias šiandien pretenduoju.

Teismo funkcija yra vykdyti teisingumą, tai daryti kokybiškai, su pagarba žmogui ir reiklumu sau. Tikiu, kad toks teisingumo vykdymas augina pasitikėjimą teismais. Teisingumą, kaip vieną iš valstybės valdžios funkcijų, vykdo kiekvienas teisėjas. Skyriaus pirmininkas taip pat lieka teisėjas, kuris vykdo teisingumą, tačiau greta to įgyja administracinių pareigų ir kartu pareigą padėti kitiems teisėjams. Pagrindinė pirmininko funkcija ir misija yra užtikrinti sklandų vadovaujamo skyriaus darbą, kuriam didelę reikšmę turi ir geri tarpusavio santykiai, bendrumas.

Jeigu būčiau paskirtas Civilinių bylų skyriaus pirmininku, vadovaučiausi tokiais principais: netrukdyčiau teisėjams dirbti, padėčiau organizacinėmis priemonėmis, užtikrinčiau kvalifikuotą komandą, dalyčiausi teismų praktikos tendencijomis, doktrinos naujovėmis, stengčiausi, kad visiems skyriaus teisėjams ir darbuotojams būtų sudarytos tinkamos darbo sąlygos. Išaiškėjus teisėkūros trūkumams, spragoms, klaidoms ir panašiai, apie tai laiku informuočiau įstatymų leidybos proceso subjektus, esant reikalui ir galimybėms, pateikčiau jiems atitinkamų pasiūlymų *de lege ferenda*, nedelsdamas reaguočiau į iškilusias teisės aktų taikymo ir apskritai teismų problemas, kreipčiausi į kompetentingus jas spręsti asmenis, išsamiai aptarčiau jas teisėjų pasitarimuose su teismų vadovybe ir visa bendruomene, ieškočiau sprendimo būdų. Išryškėjus atskirų privatinės teisės ir civilinio proceso nuostatų interpretavimo skirtumams, skatinčiau tarpinstitucinį bendradarbiavimą.

Matau ir suprantu, kad laukia daug iššūkių: teisėjų specializacijų peržiūra, darbo krūvio tolygumo užtikrinimas, efektyvus naujo bylų skirstymo modelio įdiegimas, viešo proceso intensyvinimas, prisidėjimas prie išorinio teismų administravimo ir, žinoma, teismų praktikos vienodinimas. Jaučiu skyriaus bendruomenės palaikymą ir esu pasirengęs įveikti šiuos iššūkius.

Baigdamas dar kartą dėkoju už galimybę prisistatyti. Tikiuosi pritarimo mano kandidatūrai. Jeigu turėtumėte klausimų, į juos atsakysiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Yra užsirašiusių Seimo narių jūsų paklausti. Pirmoji nori klausti L. Vaitiekūnienė. Prašau.

L. VAITIEKŪNIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendentė, kokius pagrindinius pokyčius laikytumėte svarbiausiais, siekiant didinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus sprendimų kokybę, vienodumą ir visuomenės pasitikėjimą teismais?

T. VENCKUS. Taip, tai pirmas punktas, kurį norėčiau šiuo klausimu pasakyti. Kokybės stiprinimas būtų susijęs su tuo, kad teismo sprendimai, tai yra sprendimų motyvuojamoji dalis, turėtų būti aiškesnė ir labiau suprantama plačiajai visuomenei, ne tik teisininkų bendruomenei. Šiuo klausimu jau yra pradėti daryti keli žingsniai: teisėjai yra mokomi specialiuose mokymuose, seminaruose, kaip tą daryti, yra analizuojami konkrečių sprendimų, nutarčių, nuosprendžių argumentai, tekstas ir bandoma žiūrėti, kaip juos padaryti struktūriškai aiškesnius, suprantamesnius, galbūt ir trumpesnius.

Antras dalykas, kurį reikėtų padaryti taip padidinant visuomenės pasitikėjimą teismų vykdymu teisingumu, yra būtent teismų sprendimų komunikavimas. Teismų sprendimų paaškinimas turėtų būti vykdomas taip pat teisėjui tai darant diskretiškai, glaustai, nesileidžiant į labai plačias diskusijas. Tokie būtų pagrindiniai punktai.

PIRMININKĖ. Klausia I. Braziulienė. Oi, atsiprašau, V. Gailius. Praleidau V. Gailių.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke, kad sugrįžote prie manęs.

Gerbiamas pretendente, daug kartų buvo minėta, kad jūs per trumpą laiką – per dvejus metus – Civilinių bylų skyriuje įgavote autoritetą ir esate pripažįstamas kolektyvo kaip autoritetas. Kaip jums tai pavyko?

Kitas klausimas. Ar Civilinių bylų skyriuje pakankamai žmonių, kurie yra glaudžiai susiję su teisės mokslu: dėsto, turi mokslo laipsnį, kaip jūs žiūrite į aukštesnės instancijos teismuose dirbančius teisės mokslininkus?

T. VENCKUS. Dėkoju už klausimą. Atsakyti tiesiogiai, kaip man pavyko užsitarnauti kolegų pasitikėjimą, tikriausiai aš nelabai galėčiau. Į tai tikriausiai geriausiai galėtų atsakyti patys mano kolegos, tačiau, aš manyčiau, galbūt prie to galėjo prisidėti ir mano požiūris į teisėjo darbą.

Pagrindinis principas, kuriuo aš vadovaujuosi, yra diskusija. Diskutuoti kiekvienos konkrečios bylos atveju, kadangi Lietuvos apeliaciniame teisme darbas vyksta kolegijose, taigi kolegijose būtent diskusijose ir gimsta tiesa. Taip pat tam tikrų klausimų aptarimai vyksta ir teisėjų pasitarimuose. Juose taip pat, mano požiūriu, pagrindinis dalykas yra būtent diskutuoti, išdiskutuoti, pateikti savo argumentus vienais ar kitais klausimais ir taip formuoti vieną ar kitą kryptį tam tikrų teisės aiškinimo ir taikymo klausimų aspektu.

Kitas dalykas, kita jūsų klausimo dalis dėl Apeliaciniame teisme dirbančių teisėjų, tiek mokslininkų, tiek ir praktikų, santykio. Žinoma, mūsų teisme yra dirbančių teisėjų, kurie taip pat vykdo ir mokslinę veiklą, tačiau manau, kad turi būti išlaikomas santykis tarp teisėjų praktikų ir teisėjų mokslininkų. Negali būti taip, kad Lietuvos apeliaciniame teisme, kurio pagrindinė funkcija yra būtent teisės taikymas, būtų vien tiksliai teisėjai mokslininkai. Būtent didžioji dalis turėtų būti ir praktikų.

PIRMININKĖ. I. Braziulienė.

I. BRAZIULIENĖ (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke. Gerbiamas pretendente, aš turėčiau tokį bendražmogišką klausimą jums: kaip tvarkotės su situacijomis, kai sprendimai yra labai sudėtingi ir emociškai sunkūs, ar pavyksta atsiriboti nuo emocijų ir išlikti nešališkam, kai byla būna jautri ir skaudi? Aš kalbu apie vaikų prievartą ir taip toliau, tas pažeidžiamiausias grupes. Ačiū.

T. VENCKUS. Žinoma, kiekvieną kartą teisėjas, nagrinėdamas bylą, į ją įsigilina, bando pažiūrėti ne tiksliai iš šalies, bet taip pat ir iš kiekvienos byloje dalyvaujančių asmenų pozicijos, įvertinti, kaip jaučiasi vienas byloje dalyvaujantis asmuo, kaip jaučiasi kitas byloje dalyvaujantis asmuo, bet, vienokiu ar kitokiu būdu, teisėjo pagrindinis darbas yra būtent išspręsti ginčą. Šiuo metu yra aktuali tendencija bandyti išspręsti tą ginčą taikiai, tai yra pasiekti taiką. Visuomet yra žinoma, kad ir blogiausia taika yra daug geriau už patį geriausią teismo sprendimą. Būtent siekis pasiekti šalių taiką ir yra pagrindinis dalykas teisėjo darbe.

PIRMININKĖ. D. Jakavičius.

D. JAKAVIČIUS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendente, noriu tokio gyvenimiško klausimo jūsų paklausti. Įsivaizduokime, kad yra skyrybų procesas. Dažniausiai dėl ko nesutaria buvę sutuoktiniai – turtas. Vienam iš sutuoktinių reikia gyventi kur nors kitur, bet jis negali įsigyti turto, nes jisai traktuojamas kaip bendras sutuoktinių turtas. Ar jūs nemanote, kad reikėtų teisėkūroje keisti šitą sistemą, kada prasidėjęs skyrybų procesas, kad įsigyjamas turtas vieno iš sutuoktinio nebūtų traktuojamas kaip bendras šeimos turtas? Mes žinome, kad yra daug situacijų, kada gyventi neina kartu, bet tada vienas iš sutuoktinių nuomojasi, nors galėtų įsigyti turtą. Kokia jūsų pozicija?

T. VENCKUS. Dėkoju už klausimą. Šiuo klausimu norėčiau priminti, kad Lietuvos civiliniame kodekse yra nustatyta sutuoktinių bendro turto prezumpcija, tačiau vykstant ištuokos bylai tam tikrais atvejais byloje dalyvaujantys asmenys gali įrodyti ir paneigti šią prezumpciją teigdami, kad jų gyvenimas atskirai prasidėjo jau anksčiau, ir būtent nuo to momento, kai jie jau gyvena atskirai, jų įgyti daiktai yra kiekvieno jų atskira nuosavybė.

Šiuo atveju šiuos klausimus būtent išsprendžia teismas, nagrinėdamas konkrečią bylą. Manau, kad šiuo atveju kokių nors kitokių įstatymų pakeitimų, naujovių kol kas nereikėtų priimti.

PIRMININKAS. Gerbiamas kandidate, ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Noriu informuoti, gerbiami kolegos, kad pagrindiniu komitetu yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūlo ma svarstyti lapkričio 11 dieną.

Kitas darbotvarkės klausimas...

14.17 val.

Informaciniai pranešimai

Dar prieš tai norėčiau paskelbti tokią informaciją dėl Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vadovų pasikeitimo. Frakcijos seniūnas S. Skvernelis atsiuntė: vadovaudamasis Seimo statuto 39 straipsnio 3 dalimi, informuoja, kad spalio 25 dieną... spalio 14 dieną Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ posėdyje frakcijos seniūno pavaduotojais išrinkti D. Griškevičius ir L. Savickas. (*Balsai salėje: „Valio!“*) (*Plojimai*)

14.17 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-684 (*pateikimas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-684. Pranešėjas – L. Jonauskas. Prašau. Pateikimas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolegos, įstatymo pataisų esmė yra labai paprasta, kad karo prievolininkai (šauktiniai), atlikę privalomąją 9 mėnesių karo tarnybą, galėtų per metus po karinės tarnybos gauti kompensaciją už per metus įgytas vairuotojo A arba C kategorijos teises. Jau dabartiniame įstatyme galioja, kad kiekvienas šauktinis turi teisę į kompensavimą B kategorijos vairuotojo teisių, tai tiesiog praplečiame galimybes tiems žmonėms, kurie nori kitų kategorijų arba jau ateina atlikti privalomosios karo tarnybos su B kategorija, turėti galimybę gauti kompensaciją už A arba C kategorijas. Bet kuriuo atveju tai yra papildoma šauktinių motyvacija, kuri turėtų pagerinti motyvaciją, padidinti motyvaciją tarnauti kariuomenėje.

Iš kitos pusės, tai yra ir papildomos galimybės kariuomenei aktyviajame rezerve turėti karius, kurie turi ne tik B kategoriją, bet ir C kategoriją. Be C kategorijos, neįsivaizduoju, matyt, neįmanomas iš viso dalyvavimas aktyviuose kariniuose veiksmuose, vairuojant įvairius sunkvežimius, užtikrinant logistikos grandines, sunkiasvores, apsaugines, šarvuočius ir taip toliau. O A kategorija (motociklai) yra papildoma motyvacija ir tiems, kurie ateina turėdami B kategorijos teises. Kaip rodo aktyvūs karo veiksmai Ukrainoje, A kategorija (motociklo panaudojimas) yra labai veiksminga ir efektyvi priemonė. Mielai atsakysiu į visus klausimus. Prašau pritarti.

PIRMININKĖ. Pirmasis jūsų nori paklausti... pirmoji – E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELINĖ (LSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Matyt, niekas neabejoja, kad C kategorija yra reikalinga. Bet, sakykite, Lietuvos tikslas yra, kad karinė tarnyba palaipsniui būtų privaloma visiems, ar ne? Ar tai reikštų, kad mes, kaip valstybė, išsipareigotume faktiškai už visus jaunuolius apmokėti C kategorijos teisių išlaikymą? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Geras klausimas, bet ne C kategorijos, o pasirinktinai vienos iš kategorijų. Įstatyme dabar jau yra numatyta B kategorija, bet šauktinis galėtų pasirinkti. Jau sakiau, jeigu ateina į karinę tarnybą turėdamas B kategoriją, jis galėtų rinktis arba A, arba C, arba jeigu jis iš viso nenori nieko daugiau laikyti, tai tiesiog nieko ir nereikėtų, valstybė nieko neįsipareigotų. Bet, kaip sakiau, motyvacija yra tokia, kad vieną iš kategorijų valstybė galėtų finansuoti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Šeršniovas.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Ačiū. Labai gera iniciatyva, tikrai palaikysiu, gal dar papildomai užmesiu, sakykime, tokių idėjų. Ar kada nors pagalvojote apie tai, ar ne? Pavyzdžiui, ne pačiais geriausiais pažymiais baigęs mokyklą jaunuolis galėtų eiti į kariuomenę, atitarnauti ir tikėtis, kad kas nors sukurs Seimo teisės akto kokį nors pakeitimą, dėl ko baigęs kariuomenę jau tas potencia-

lus būsimas studentas galėtų stoti į universitetą ir gauti papildomai balą arba du, nes jisai atliko tarnybą. Toks asmuo, grįžęs iš tarnybos, turės ir atitinkamą mentalitetą, tikrai mokės geriau mylėti savo tėvynę, galbūt net ir nuomonę formuotų pačiame universitete kitų studentų, kurie, sakykime, nebuvo susidūrę su ta sritimi, ir galbūt ką nors suaktyvintų toje kryptyje. Dar tokia mintis. Galbūt kiekvienas atitarnavęs kareivis išeidamas galėtų gauti kario krepšėlį, apie 1 tūkst. eurų, ir galėtų kur nors panaudoti.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū už pasiūlymą. Tikrai manau, kad vertas dėmesio ir turėtų būti apsvaistytas. Dėl krepšelio. Ir taip, pagal galiojančius teisės aktus, šiandien šauktiniai, priklausomai nuo jų tarnybos rezultatų, gauna išmokas, yra motyvacija stengtis, kuo geriau išmokyti visas disciplinas, būti pavyzdingu šauktiniu kariu. Iš tikrųjų tas pažangiausių kareivių krepšelis yra net didesnis negu 1 tūkst. Šiandien tai galioja. O dėl jūsų pasiūlymų iš tikrųjų verta pasvarstyti. Manau, kad čia bus kitas etapas po to, kai pritarsite mano pataisoms. Ačiū.

PIRMININKĖ. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiamas pranešėjas, norėjau paklausti. Tai bus daroma iš gynybos lėšų, kiek aš suprantu, nes tai yra šauktiniai. Bet tada techninis klausimas. Kodėl mes nenorime to daryti nuo pirmos dienos, kai šauktinis ateina atlikti savo tarnybą. Juk mes puikiai žinome, kad kuo daugiau kompetencijų ir gebėjimų turi šauktinis, ar valdyti motociklą, ar automobilį, ar krovinį automobilį, visos tos kompetencijos gynybai yra reikalingos. Kodėl jūs nenorite to daryti per 9 mėnesių laikotarpį? Pavyzdys. Tu įstojai į profesinę mokyklą, tau iš karto sudaromos galimybės išsilaikyti teises. Tai gal ir čia tą patį reikėtų daryti? Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas Valiau, jūsų klausimas yra labai taiklus. Pirminė mintis būtų tokia ir buvo. Mūsų partneriai Vokietijoje turi tokią programą, kad šauktinių pratybų metu, privalomojo šaukimo metu, per tą laikotarpį tu gali gauti, išsilaikyti, jeigu nori, ir B, ir C kategorijas ir išeiti po šauktinių programos jau turėdamas vairuotojo pažymėjimą. Pirminė mintis būtų tokia ir buvo. Tačiau šiandien tos disciplinos, kurios užima didžiąją šauktinių apmokymo laiko dalį, tiesiog reikalauja per daug laiko. Norint įrašyti vairavimo kursus, kaip jūs sakote, ir taip toliau, kad šauktinių parengimo metu dar būtų įtraukta, tai pareikalautų papildomo laiko ir reikėtų dėl to pratęsti šaukimo laiką. Tada daug daugiau kainuotų, ne tik kategorija. Čia yra kompromisinis variantas. Mes puikiai suprantame, kad jeigu ateis diena X, mes turime turėti rezervą žmonių, kurie ne tik mokės naudotis karo taktika, ginklais ir taip toliau, bet ir turės tų kompetencijų, apie kurias šiandien mes kalbame, tai yra vairuoti motociklą, automobilį ar sunkiasvoro transporto priemones. Jūsų mintis yra gera, nuo jos buvau pradėjęs įstatymo projektą, bet dėl mano paaiškintų aplinkybių įstatymo projektas išėjo šiek tiek kitoks.

PIRMININKĖ. A. Mockus.

A. MOCKUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, aš būčiau linkęs tęsti šią diskusiją, kurią pradėjo gerbiamas kolega Valius. Iš tikrųjų mūsų kariūnams reikalingas pasirengimas ir kompetencijos. Ar nesvarstytumėte grįžti prie pirminės idėjos, aš manau, tikrai sulauktumėte palaikymo Seime, galbūt šių lengvatų taikymą šauliams vertėtų svarstyti, siekiant paskatinti visuomenę įsitraukti į krašto gynybą, įgyti atitinkamas kompetencijas ir taip, kuriant naudų paketą, suteikti jiems tokias garantijas, privilegijas? Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš irgi įsivaizduoju, kad būtų labai sveika tęsti šias diskusijas ir ieškoti visų galimybių, kaip būti pasirengusiam, jeigu tokia diena X išauštų, ir turėti galimybes ne tik šauktinius išmokyti ir suteikti kompetencijų įvairiose srityse, taip pat ir vairavimo, bet ir šaulius, ir kitus mūsų krašto apsaugos gynyboje dalyvaujančius asmenis. Bet, kaip daugelis ir pastebėjo, tai vis tiek kainuoja. Matyt, pirmiausia reikėtų išspręsti šauktinių parengimo klausimą, o tada keliauti prie kitų etapų ir plėsti ne tik tą diskusiją, bet ir matyti galimybes mokyti mūsų karius.

PIRMININKĖ. T. Domarkas.

T. DOMARKAS (*NAF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegai būtų klausimas. Gal netgi iš tikrųjų palaikytumėte ir Valiaus poziciją, ir Alvydo poziciją tikrai sveikintina. Klausimas būtų, ar nereikėtų praplėsti kategorijų? Galbūt reikėtų suteikti galimybę išsilaikyti ir D, ir E kategorijas, ir, aišku,

turėtume pagalvoti apie kitą techniką, nes manau, kad krašto apsaugos gynybai reikia ne tik A, B, bet reikalingi ir ekskavatoriai, ir buldozeriai, ir kitokie dalykai. Tai vienas momentas. Kitas momentas – prašom atsakyti, kiek tai kainuos mūsų biudžetui? Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Tikrai geras klausimas. Dėl kitų transporto priemonių vairavimo reikia vairuotojo stažo. Dėl keleivių vežimo, dėl D kategorijos yra diskusijos jau senos, bet Europos reglamentas riboja galimybes jauniems šauktiniams nuo 18 iki 21 metų įgyti tokią vairavimo kategoriją. Tai čia atsakymas, matyt, paprastas. O kaina priklausys nuo visų norinčiųjų, kiek žmonių norės ir galės pasinaudoti šiomis galimybėmis. Bet atsakymas labai paprastas: 20 % jau šiandien ateina šauktinių, kurie turi B kategoriją, ir kyla klausimas, ar jie norės vėliau pasinaudoti galimybe gauti kompensaciją už A arba C kategorijas. Tarkime, mūsų kolegos praeitą savaitę pristatė įstatymo pataisas dėl A kategorijos (motociklo vairavimo) išlygų palengvinimo ir jeigu reikės išsilaikyti tikrai praktinį vairavimo egzaminą, tai tikrai kainuos santykinai nedaug. Bet aš įsivaizduoju, kad tos sumos, matyt, tikrai nebus didelės. Konkrečiai nepasakysiu, nes nežinau, kiek žmonių pasinaudos tokia galimybe, bet įsivaizduoju, kad tikrai geriau kariškis, turintis A, B ar C kategorijas, negu karo lauke vairuojantis paspirtuką.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia V. Gailius. Prašau.

V. GAILIUS (*LSF*). Posėdžio pirmininke, per šoninį mikrofoną, matau, svarbų pareiškimą turi. Jeigu leisite, aš...

PIRMININKĖ. Labai ačiū. J. Šukevičienė. Prašau.

J. ŠUKEVIČIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, tikrai labai svarbus pareiškimas. Alytiškiai Panemunės progimnazijos mokinukai šiandien lankosi, tai pasveikinkime juos. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Taip. Gerbiamas Vitalijau, prašau, dabar jums žodis.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas Linai, iš tikrųjų daug klausimų yra ta tema, kuria norėjau jūsų paklausti. Be jokios abejonės, po šių jūsų labai tikslių atsakymų palaikysiu šį projektą. Manau, kad svarstymo stadijoje derėtų svarstyti – ar jūs pritarsite tam? – galimybę galbūt atidėti šaukimą, kol žmogus įgis tam tikrą kategoriją, o tuomet, jam jau atėjus ir pasirengus, kompensuoti. Nesu karinės doktrinos ekspertas, bet manau, kad mokymaisi bendrų įgūdžių ir jau žinodami savo karinę profesiją turbūt būtų tobuliau parinkti kariai. Manau, kad mes šalia to projekto galime svarstyti ir galimybę atidėti ir kompensuoti už iki šaukimo įgytas kategorijas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Manau, kad logiški pasiūlymai, iš tikrųjų pagrindiniame komitete svarstant būtų galima išdiskutuoti ir priimti tuos sprendimus, juo labiau kad yra tam tikrų niuansų. Šiandien, kaip sakiau, Europos Sąjunga reglamentuoja ir vairuotojų amžių. C kategoriją Lietuvoje gali įgyti asmenys nuo 21 metų. Tai reiškia, kad... Aišku, yra išlygų, valstybė narė gali pasirinkti ir sudaryti sąlygas nuo 18 metų, minėjau Vokietijos pavyzdį. Galima turėti savo nacionalinėje teisėje tokias išlygas, jas reikėtų, aišku, priimti. Šiandien iš ryto apie tai kalbėjome su susisiekimo ministru ir pažadėjo ieškoti galimybių ir svertų, argumentų, kodėl tai reikia padaryti. Čia vienas iš tų niuansų dėl atidėjimo arba dėl pažiūrėjimo į tą istorinį laikotarpį, jeigu šauktinis atkeliauja jau su teisėmis, bet, iš kitos pusės, jeigu jis turi B arba A kategoriją, tai valstybė sudarys sąlygas ir B arba C turėti. Čia irgi vienas iš tų variantų, kuris turėtų būti papildoma motyvacija šauktiniui. Bet jus išgirdau, jeigu tolesnės diskusijos vystysis šiuo klausimu, neabejotinai palaikau jūsų idėjas.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų, kolegos, nesate užsirašę nei už, nei prieš. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Dabar jau yra balsavimo langas, todėl balsuojame, kolegos, dėl įstatymo projekto po pateikimo.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 77, prieš nebuvo, susilaikė 5. Projektui po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Ir siūloma svarstyti lapkričio 11 dieną. Ar nėra prieštaraujančių? Nėra. Ačiū, pritarta. Matau, nori per šoninį mikrofoną replikuoti po balsavimo. Prašau.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, bet mes čia kalbame vis dėlto apie biudžeto pinigus, tai man atrodo, kad reikėtų Vyriausybės išvados. (*Balsas salėje: „Logiška.“*)

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime balsuoti dėl to, ar reikalinga yra Vyriausybės išvada, ar siūlymas būtų bendru sutarimu? Bendru sutarimu? Kaip? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu. Gerai, prašome Vyriausybės išvados bendru sutarimu. Labai ačiū.

14.33 val.

Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-466(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 17, 26, 27, 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-467(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 29, 38, 39, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-763 (pateikimas)

Tuomet einame prie kito darbotvarkės klausimo – Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-466. Pranešėjas jau tribūnoje, A. Zuokas. Prašau. Pateikimas.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiama pirmininke, gerbiamieji kolegos, norėčiau šiandien pristatyti trijų įstatymų – Strateginio valdymo, Viešųjų pirkimų ir taip pat Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto... pakeitimus. Šių įstatymų iniciatyva gimė dirbant Audito komitete ir Antikorupcijos komisijoje, todėl šiuos įstatymų projektus teikia trys Seimo nariai, dirbantys komitetuose ir komisijoje. Be manęs, yra R. Kuodis ir A. Skardžius, nes būtent dirbdami komitetuose matėme tą problematiką, kurią tenka dažnai nagrinėti, nes iškyla ginčų arba reikia vertinti dėl galimo piktnaudžiavimo arba neefektyvaus viešųjų lėšų panaudojimo tais atvejais, kada niekada nebuvo normaliai atlikta kaštų ir naudos analizė, kada nebuvo palyginimų, nebuvo pateiktos alternatyvos, todėl labai sunku nuspręsti arba apsispręsti, kodėl tokie sprendimai buvo padaryti ir jiems buvo leidžiamos didžiulės lėšos.

Būtent šiuo trijų įstatymų pakeitimo paketu mes ir norėtume, kad kaštų ir naudos analizė, kuri yra esminis gero valdymo, efektyvaus išteklių naudojimo ir atsakingos fiskalinės politikos elementas, taptų privaloma. Būtent atsižvelgdami į tai šiuo projektu mes siekiame įtvirtinti kaštų ir naudos analizę įstatymo lygmeniu kaip bendrąjį vertinimo metodą, ko iki šiol nebuvo. Tiek aš, tiek kolegos buvome nustebę, nes galvojome, kad kaštų ir naudos analizė yra jau imperatyvi nuostata, įtvirtinta įstatymuose, todėl viskas turėtų būti aišku. Pasirodo, ne, nes tai yra daugiau pasirinkimo galimybė.

Mes siekiame šiais įstatymų pakeitimais, kad visiems pirkimams, išskyrus supaprastintus pirkimus, tarp jų ir tarptautiniai pirkimai, būtų taikoma kaštų ir naudos analizė prieš pradedant pirkimus. Todėl būtent šio projekto esminis uždavinys ir yra įtvirtinti aiškia pareigą atlikti kaštų ir naudos analizę tais atvejais, kada yra nesupaprastinti pirkimai, ir nustatyti, kad kaštų ir naudos analizės atlikimas būtų privalomai atspindimas pirkimų planuose, Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir pirkimų dokumentuose. Tai yra norime nustatyti, kad kaštų ir naudos analizė taptų ne išimtimi, o bendrąja praktika viešajame sektoriuje.

Teisės departamentas yra pateikęs keletą pastabų, ar tikrai būtina numatyti pirkimo dokumentuose. Be abejo, pastaba teisinga, svarstymo metu būtų galima diskutuoti. Tačiau tikslas – jeigu nėra kaštų ir naudos analizės, viešasis pirkimas yra negalimas, neįmanomas, ir tai yra imperatyvi įstatymo nuostata.

Šiuo metu yra taikomos įvairios vertinimo metodikos, tačiau kaštų ir naudos analizė, nors yra minima, niekaip nėra apibrėžta ir nėra įtvirtinta įstatymuose. Todėl būtent, kaip rodo praktika, kaštų ir naudos analizė taikoma nevienodai, pasirinktinai ir be jokio įpareigojančio teisinio pagrindo.

Keletas pavyzdžių. Čia kolegos klausia, o kaip, kad tai apsunkins, kad tai reikalaus daug laiko sąnaudų, labai ilgai užtruks. Iš tiesų ne. Duosiu paprastą pavyzdį. Vilniaus savivaldybėje, dar man būnant miesto vadovu, sprendėme labai paprastą klausimą: į mokyklą atėjo draudimo kompanija, sako, apdrausite nuo vagystės, plius reikalavimas sustiprinti apsaugos sistemas. Lyg ir reikėtų apdrausti, tačiau padarėme kaštų ir naudos analizę, pamatėme, kad per dešimt metų ten nebuvo nė vienos vagystės, plius mokykla nenori atsakyti sargo, kuris atlieka daugiau funkcijų.

Tada kam draustis, jeigu nėra dėl ko draustis? Būtent kaštų ir naudos analizė netgi tokiu mikroygmeniu leidžia taupyti viešuosius finansus.

Dėl stambesnių projektų, matyt, galima diskutuoti be galo. Jeigu būtų atlikta kaštų ir naudos analizė, matyt, būtų mažai ginčų kalbant apie vėjo parkus, kurie buvo pastatyti. Kiek mes bandėme gilintis, niekas nepateikė palyginimo, ar tikrai reikia išleisti 3 mlrd. eurų šiam projektui, kai tikslas yra aprūpinti Lietuvą ir Lietuvos gyventojus bei pramonę elektros energija. Gal yra kitų alternatyvų, tačiau kai nėra jos pateikiamos, sudėtinga spręsti, geras ar blogas projektas.

Karyboje, krašto apsaugos sistemoje ir taip toliau kaštų ir naudos analizė leistų išvengti daugelio ginčų ir daugelio nesutarimų arba net tų pačių įtarimų. Puikiai girdime apie „Embraer“ lėktuvų pirkimą. Jeigu būtų pateikta kaštų ir naudos analizė, kodėl, jeigu prioritetas yra gynybos stiprinimas dabar, natūralu, kad net nedarant didelių analizių aišku, kad kaštų ir naudos analizė atsakys: nėra tikslo pirkti tokių lėktuvų, nes prioritetai yra kiti.

Taigi pritaikymas yra didelis ir šiandien tai atlikti nėra sudėtinga. Norime, kad kaštų ir naudos analizė taptų ne išimtimi, o bendrąja praktika viešajame sektoriuje. Norėčiau, kad pasiektume tokį bendrą supratimą, ką dažnai girdime – čia politinis sprendimas, tai norėtusi, kad politinis sprendimas ir visuomenėje, ir tarp politikų, ir, aišku, kai STT atlieka antikorupcinius vertinimus, būtų suprantamas kaip korupcinis sprendimas, nes, kaip praktika rodo, kaip sakoma, politinis sprendimas neigia teisės principus, ekonominę logiką ir dažniausiai yra abejotinos reikšmės.

Kalbant apie šiandieninę situaciją, taikyti kaštų ir naudos analizę yra ženkliai paprasčiau, nes atsiranda galingi instrumentai, kurių anksčiau nebuvo, tai yra dirbtinis intelektas ir duomenys, kuriuos šiandien turi mūsų valstybė. Duomenys susisteminti, ar tai būtų Valstybės duomenų agentūra, ar Registrų centras, kiti mūsų registrai, todėl šiandien atlikti kaštų ir naudos analizę yra ženkliai paprasčiau ir ženkliai greičiau. Faktiškai nereikia ypatingos kvalifikacijos, išskyrus kai yra kalbama apie ypač didelius projektus, kur reikia specialių kompetencijų. Todėl tikslas, kad būtent kaštų ir naudos analizė būtų perkelta iš biurokratinio proceso į nuolatinį, automatizuotą sprendinį, naudojant dirbtinį intelektą, ir jis leistų mums, politikams, valstybės tarnybai realiuoju laiku matyti būtent tokius pokyčius. Jeigu mes tai įgyvendintume, o galimybių turime, resursų tam mes skiriame, tik reikia įstatymiškai įgalinto sprendimo, Lietuva būtų viena iš pažangiausių ir pirmųjų valstybių, įdiegusių tokį valdymo modulį, tarp Europos Sąjungos valstybių.

Kaip jau minėjau, šį įstatymą teikia dviejų skirtingų komitetų atstovai, be manęs, R. Kuodis, A. Skardžius. Dėkoju tiems, kurie pasirašė, kad šis įstatymas atsirastų darbotvarkėje, tai yra 29 Seimo nariams. Tikiuosi jūsų klausimų ir pritarimo. O diskusijų metu tobulinti, be abejo, mes galėsime ir galėsime išgirsti tuos argumentus, kuriuos, matyt, pateiks Vyriausybė, nes Vyriausybės išvados tikrai tam reikės. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas, jūs pristatėte ir susijusius projektus – Viešųjų pirkimų įstatymo ir Pirkimų, atliekamų... Dėkoju jums už tai. Dabar jūsų nori paklausti nemažai kolegų. Pirmas klausia A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų toks suprantamas ir reikalingas jūsų įstatymo projektas, kad jeigu būtų galima, tai net paraginčiau iš karto pereiti į priėmimo stadiją ir balsuoti.

A. ZUOKAS (MSNG). Pritarčiau.

A. GEDVILAS (NAF). Iš tikrųjų dažnu atveju iš pirmo žvilgsnio, kaip jūs labai teisingai įvardijote, kad tai neva politinis sprendimas, dangstomasi tokiomis interpretacijomis... Bet iš tikrųjų žinoti valdant viešuosius pinigus, kiek tai kainuos, kokios atsipirkimo galimybės ir visa kita, tiesiog būtina sąlyga. Aš tik norėjau jūsų paklausti: kokia galima nauda galėtų būti, sakykime, priėmus šį įstatymą ir kokie pagrindiniai pavyzdžiai, gal pateiktumėte, jus pastūmėjo imtis tos iniciatyvos? Labai ačiū jums.

A. ZUOKAS (MSNG). Labai dėkoju už gerą komentarą ir klausimą. Kaip minėjau, dirbant Audito komitete, taip pat Antikorupcijos komisijoje daugiausia ginčų arba galimo, arba tariamo neskaidrumo kyla ten, kur negali nieko su kuo nors palyginti. Jeigu yra priimtas politinis sprendimas investuoti kur nors viešuosius pinigus, tačiau nėra pateiktų alternatyvų ir nėra kaštų ir nau-

dos analizės, iš karto kyla klausimas: kas yra gerai, o kas yra blogai? Tai šiuo atveju aš manau, kad priėmus šį įstatymą, juo labiau jį modernizavus, įdiegiant dirbtinio intelekto modulius ir duomenis, kuriuos šiandien mūsų valstybė turi, viešųjų resursų taupymas galėtų siekti, manyčiau, šimtus milijonų eurų. Nes mes kalbame apie ypač didelius projektus, kurių, mano nuostabai, nėra nei kaštų ir naudos analizės, nei alternatyvų palyginimo. Jau kalbėjau ir apie vėjo parkus, kalbėjau ir apie krašto apsaugos sistemos pirkimus. O tokių pirkimų, matyt, yra ženkliai daugiau, bet mes dar jų komitetuose nesame svarstę.

PIRMININKĖ. R. Kuodis. Prašom.

R. KUODIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Niekas mes čia naujo nesugalvojome, kaštų ir naudos analizei šiuo metu yra 182 metai. Čia tiesiog yra civilizacijos atributas, kurio Lietuva, kaip sakant, sėkmingai kratėsi gausybę metų. Norėčiau padėkoti kolegoms, kurie vėl ėmėsi kelti šį klausimą. Ir anksčiau kadencijose buvo bandymų įregistruoti kažką panašaus, bet, deja, mūsų politikai mėgsta laisvę, taip pat ir laisvę, kaip sakant, tiesiog nuo sveiko proto. Kiek mes girdėjome projektų, pagrindžiamų sukuriamomis darbo vietomis, nors tai yra kaštai, o ne nauda ir taip toliau. Aš tiesiog kviesčiau civilizuoti Lietuvą galutinai priimant šitą seną instrumentą, ir pamatysime, kad tai nėra taip sunku daryti ir tikrai pagražins mūsų šalį. Ačiū.

A. ZUOKAS (*MSNG*). Dėkoju gerbiama Raimondai. Iš tikrųjų gerbiamas Raimondas yra, matyt, tėvas šito termino, kurį žino Lietuvoje vien tik R. Kuodžio dėka. Ir, aišku, metodinė pagalba ar metodologinė pagalba yra visada galima ir tai tikrai nebūtų sudėtinga, kaip minėjau, ypač atsiradus naujiems instrumentams kaip dirbtinis intelektas.

PIRMININKĖ. V. Grubliauskas. Prašau.

V. GRUBLIAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Artūrai. Aš tikrai noriu akcentuoti galbūt tokių keletą niuansų, kad mes kalbame apie Strateginio valdymo įstatymo straipsnių tam tikrus pakeitimus. O įstatymo projektas, pagal Seimo statuto nuostatas, elementarią logiką, parlamentinės kontrolės praktiką, ko gero, labiau krypta lig Ateities komiteto dispozicijos, Ateities komiteto veiklos lauko.

Kita vertus, jūs keletą kartų minėjote dirbtinio intelekto aspektą. Dabar turbūt nebestebina dirbtinio intelekto naudojimas įvairiausiuose procesuose, galbūt labiau stebina jo nenaudojimas, nes tai jau tampa retenybe. Todėl mano klausimas galbūt iš dalies kaip ir atsakytas, tačiau papraščiau gal patikslinti. Jūs minėjote, kad šiandieninis reglamentavimas imperatyviai nenustato privalomosios tos kaštų ir naudos analizės. Mano klausimas. Patvirtinus šį įstatymo projektą, ar tai jau taps imperatyvia nuostata ir ar tikrai, sakykime, tuo atveju nebus kokio nors dubliavimo, kuo jūs dažnai čia bandote kaltinti? Labai ačiū.

A. ZUOKAS (*MSNG*). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų dėl to ir teikiame ne tik Strateginio valdymo įstatymo pakeitimus, bet ir dar dviejų įstatymų, tai yra Viešųjų pirkimų ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityse... Ir imperatyvumas pasireiškia per ką? Per tai, kad neįmanoma, tai yra nebūtų galima atlikti viešojo pirkimo neatlikus kaštų ir naudos analizės, jeigu mes pritartume šioms įstatymo pataisoms. Čia reikia padėkoti Teisės departamentui, dėl mūsų pirmos registruotos versijos pateikusiai tam tikrų pastabų. Mes išplėtėme, kad tai būtų ne tik Strateginio valdymo įstatymas, bet ir viešųjų pirkimų du įstatymai, kurie reglamentuoja pagrindinius pirkimus.

O kalbant dėl dirbtinio intelekto ir Ateities komiteto, be abejo, čia, kaip sakyti, jūsų daržas, kad tie instrumentai, kurie šiandien yra, kuo greičiau su mūsų pagalba per įstatymus, per imperatyvias nuostatas būtų naudojami.

PIRMININKĖ. B. Ropė.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, ačiū už iniciatyvą. Bet noriu šiek tiek patikslinti dėl teikiamo įstatymo naudos ir privalumų.

Visų pirma, prisimenant pradžią Europos Sąjungos pinigų naudojimo 2004–2006 metais: reikėjo teikti paraišką, galimybių studiją už keliasdešimt eurų ir techninį projektą už kelis šimtus tūkstančių. Paskui pasirodė, kad tai buvo niekam nereikalingi dokumentai ir negavus to finansavimo buvo išmesta į šiukšlių dėžę, tai milijonus mes, dar daugiau, per Lietuvą išmėtėme. Ar tai

bus dokumentas kaip, sakykime, teikėjo mąstymo lygio dokumentas, ar reikės užsakyti už keliasdešimt tūkstančių galimybių studiją? Vėl kursis firmos ir rengs kaštų ir naudos analizę, šampuos visiems. Koks siūlomas variantas? Ar neužtenka pirkimo pagrindimo? Jeigu pirkimo pagrindimas yra gerai parengtas pagal, sakykime, pirkimų procedūros klausimus, tai kokią dar kaštų ir naudos analizę specialiai daryti? Nes čia gali tiek nueiti į lankas, kad gali pradėti nuo akmens amžiaus ir baigti kosmoso amžiumi. Ačiū.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju. Geras klausimas, jis dažnai iškyla, ar tai nesukurs papildomų sąnaudų, taip pat biurokratinių procesų ir taip toliau. Mūsų įstatyme numatyta, kad pačią metodiką ir tvarką jau patvirtins Vyriausybė ir, be abejonės, jina neturi būti kokia nors perteklinė ar biurokratinė. Europos Sąjungos reikalavimai, kuriuos, be abejo, mes žinome ir prisimename, atliekame tam tikro lygio tarptautinius pirkimus, kaštų ir naudos analizę ir alternatyvų palyginimas yra privalomas. Ir nesakyčiau, kad yra blogas sprendimas. Viską galima blogai padaryti, net ir turint gerus instrumentus, bet profesionaliai padaryta kaštų ir naudos netgi europinių projektų analizė duoda labai daug atsakymų, ar tikrai mums to reikia, o jeigu reikia, ar tada nauda, kurią gauname panaudodami viešuosius pinigus, atitinka tam skirtus kaštus.

Šiais laikais atsiranda, kaip jau minėjau, ypatingas instrumentas, kurio anksčiau nebuvo. Anksčiau vien duomenims surinkti reikėdavo 4, 6 ir daugiau savaičių. Dabar duomenis dirbtinis intelektas surenka per kelias valandas arba minutes. Anksčiau nebuvo duomenų bazių, kurias šiandien turi mūsų valstybė: Valstybės duomenų agentūra, Registrų centras ir taip toliau, jas reikia naudoti. Taigi tai, kas anksčiau kainavo pinigų, kainavo laiką, šiandien visiškai laisvai gali atlikti mūsų viešojo valdymo atstovai, savivaldybių, ministerijų darbuotojai, išskyrus ypatingos reikšmės projektus, kurie yra labai dideli ir kuriems reikia papildomų kompetencijų. Taigi tai yra geras instrumentas, bet, žinote, gerą instrumentą atgrubusios rankos taip pat gali sugadinti.

PIRMININKĖ. A. Mockus.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų labai gera vizija ir geras projektas. Valdant viešuosius resursus, viešuosius pinigus, net neabejojame, kad pinigų panaudojimas tikrai turi būti pagrįstas realiais argumentais. Jūs labai dažnai minite dirbtinį intelektą. Kaip manote, šiandien dirbtinis intelektas yra objektyvus ar gali paklusti užsakovo poreikiams? Šituo atveju kaštų ir naudos analizės rengėjas kokią turėtų atsakomybę, jūsų manymu? Ar tai turėtų būti nepriklausomas arbitras, ar institucija, rengianti projektą? Ačiū.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkui. Labai geras klausimas. Kaip tik ne per seniausiai Audito komiteje mes pradėjome nagrinėti Valstybės kontrolės ataskaitą apie dirbtinio intelekto naudojimą viešajame sektoriuje, kiek yra skiriama jam lėšų ir kaip jis naudojamas. Rezultatai nuvilia: dabar nepamenu, 87 % nesinaudoja arba net nežino, kaip jį naudoti, nors skiriama dešimtys milijonų būtent dirbtiniam intelektui naudoti.

Dirbtinis intelektas šiandien – tik instrumentas, kuris gali greitai surinkti duomenis, susisteminti ir pateikti jums arba šiuo atveju sprendėjams priimti geriausią sprendimą. Suprantama, kad ta politinė viešojo intereso dedamoji neišvengiama, nes gali pateikti matematinius modelius, gali pateikti kaštų ir naudos analizės skaičiuojamus modelius, bet egzistuoja daug ir minkštųjų kriterijų, kuriuos jau turės naudoti, be abejonės, tie, kurie priima galutinį sprendimą. Bet ir jie labai aiškiai patenka į kaštų ir naudos analizės metodologiją, kad būtų objektyvus sprendimas. Jeigu mes dar naudotume duomenis, kuriuos turime šiandien kaip valstybė, mes, kaip jau ir minėjau, būtume vieni iš pirmųjų Europos Sąjungoje.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūs atsakėte beveik į visus klausimus. Gerbiama kolegė Roma galės paklausti kitu laiku.

Dabar, kadangi trys projektai, siūlau balsuoti. Dėl motyvų yra užsirašęs A. Skardžius – už. Prašau.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties norėčiau prisiminti tuos laikus, kai profesorius R. Kuodis bemaž du dešimtmečius spaudė Vyriausybę, Seimą, kad atsirastų tokia kaštų ir naudos analizė, ypač įgyvendinant strateginius, stambiuosius projektus. Visi mandagiai palinksėdavo galvomis, sakydavo – puiku, tačiau pagrindiniai, kaip rodo praktika, strateginiai pro-

jektai, milijardiniai projektai, taip ir būdavo įgyvendinami be jokios naudos ir kaštų analizės, greičiausiai prisidengiant tam tikrais geopolitiniais dalykais ir visa kita. Bet tai yra viešieji finansai.

Šis projektas tikrai labai reikalingas atsakingai ir efektyviai naudojant viešuosius finansus. Todėl, kolegos, siūlau pritarti po pateikimo. Komitetai, be abejo, galės jį tobulinti, bet turime padėti iš mirties taško. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kadangi dabar yra pateikiami trys projektai, duodu dar dėl motyvų už pasisakyti V. Grubliauskui pagal jau suformuotą mūsų darbo veiklos precedentą. Prašom.

V. GRUBLIAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Iš tiesų būtent stiprybė ir yra tai, kad yra trys projektai, kurie tikrai vienas su kitu susiję ir vienas kitą papildo. Aš tikrai drąsiai sakau, kad ta kritika, kuri skamba *a priori* apie tam tikrą dubliavimą arba galbūt perteklines perspektyvas, mano giliu įsitikinimu, yra šiek tiek perdėta.

Kita vertus, jeigu iš tikrųjų kyla kam tokių abejonių ar įžvelgiami, sakykime, vilkinimo ar biurokratinių procedūrų gausėjimo aspektai arba tendencijos, aš manau, kad per svarstymą komitetuose tikrai bus galima į tuos klausimus atsakyti. Juo labiau kad iš tiesų buvo daug pastebėjimų ir minima dirbtinio intelekto naudojimo situacija, perspektyvos, apimtis. Aš manau, kad tai kreipia link to, kad mes, kalbėdami apie Strateginio valdymo įstatymo straipsnių pakeitimą, tikrai turime nagrinėti tuos klausimus Ateities komitete pirmiausia, be abejo, neeliminuoju ir Audito komiteto. Vėlgi pritariu ir paties kolegos Artūro išsakytai minčiai, kad turbūt Vyriausybės išvada tikrai būtų pageidautina.

Kitas dalykas, aišku, ne tai, kad gaila, bet tenka konstatuoti, kad atgaline data tas įstatymas neveiks. Bet, žvelgdamas į perspektyvą, aš esu giliai įsitikinęs, kad tai tikrai palengvins, pagreitins visus su tuo susijusius procesus. Tad tikrai palaikau išsakytą kolegos A. Skardžiaus nuomonę ir kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKĖ. Kolegos, po pateikimo siūlau balsuoti dėl trijų projektų: Strateginio valdymo, Viešųjų pirkimų ir Pirkimų, atliekamų įvairiuose sektoriuose, įstatymų pakeitimo įstatymų projektų. Prašau balsuoti, kolegos.

Balsavo 86: už – 76, prieš nebuvo, susilaikė 10. Projektams po pateikimo pritarta.

Dabar noriu jus informuoti, kolegos, kad dėl Strateginio valdymo įstatymo projekto pagrindiniu komitetu siūlomas Ateities komitetas, papildomu – Audito komitetas. Siūloma svarstyti Seimo IV (pavasario) sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo pagrindiniu komitetu siūlomas Ateities komitetas, papildomais – Audito komitetas, taip pat Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti taip pat Seimo IV (pavasario) sesijoje. Ar galime pritarti? Pritarta. Labai ačiū.

Ir dėl trečiojo projekto Nr. XVP-763 pagrindiniu komitetu taip pat siūlomas Ateities komitetas, papildomais – Audito komitetas ir Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti taip pat pavasario sesijoje.

Tuomet, kolegos, labai ačiū.

14.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-18“ projektas Nr. XVP-819 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Einaime prie kito mūsų darbotvarkės klausimo, dėl kurio buvo padaryta pertrauka, – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-18“ projekto Nr. XVP-819. Pranešėjas – T. Prajara.

Labai ašiprašau, per šoninį mikrofoną replika po balsavimo. Prašau. V. Grubliauskas.

V. GRUBLIAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mes kažkaip praleidome Vyriausybės išvados aspektą, kaip ir buvo, tarsi ir pats teikėjas buvo, kaip sakyti, sutikęs dėl Vyriausybės išvados. Tai aš nežinau, ar mums čia reikėtų apsispręsti, ar mes bendru sutarimu kaip nors? Tačiau tas klausimas nuskambėjo ir pristatant šį projektą. Dėkui.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti, kad prašome išvados dėl šitų trijų įstatymų projektų? (*Šurmulyš salėje*) Galime. Labai ačiū. Matau, pritariate.

Prašau, Tada.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-18“ projektas Nr. XVP-819. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija išnagrinėjo pareiškėjo petiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl senatvės pensijos apskaičiavimo ir indeksavimo pakeitimų, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Pažymėtina, kad 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Socialinio draudimo pensijų įstatymo redakcija, pagal kurią senatvės pensija yra skiriama atsižvelgiant į pajamas, gautas nuo 1994 metų. Socialinio draudimo pensijos, paskirtos iki 2018 metų, buvo peržiūrėtos ir perskaičiuotos pagal naujai įsigaliojusią šio įstatymo redakciją. Tačiau ne visiems nauja pensijos apskaičiavimo tvarka buvo naudinga, todėl toliau tęsiamas iki 2018 metų paskirtų pensijų mokėjimas. Ministerijos nuomone, nepaisant to, kad valiuta asmeniui buvo mokėtas darbo užmokestis, pagal kurį apskaičiuojama senatvės pensija, yra tinkamai įvertintas jo tuo metu gautas darbo užmokestis, palyginti su to meto vidutiniu darbo užmokesčiu, ir pareiškėjo peticijoje nurodyta senatvės pensijos skaičiavimo tvarka neturėtų būti keičiama. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, įvertinęs projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Šiuo metu svarstymo stadija. Turime... Nieko nėra. Kolegos, tuomet einame į priėmimo stadiją. Šis nutarimas yra iš dviejų straipsnių. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu tiems abiem straipsniams? Taip. Labai ačiū, pritarta. Kolegos, tuomet siūlau balsuoti dėl viso Seimo nutarimo projekto Nr. XVP-819.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 17 d. išvados Nr. 250-I-19...“

PIRMININKĖ. Labai atsiprašau, gerbiamas pranešėjas, minutėlę. Aš dar nespėjau pasakyti balsavimo rezultatų.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 2. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) Kolega, dabar jūs galite tęsti tai, ką pradėjote.

15.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 17 d. išvados Nr. 250-I-19“ projektas Nr. XVP-820 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 17 d. išvados Nr. 250-I-19“ projektas Nr. XVP-820.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. rugsėjo 17 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjos petiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo 18 straipsnio pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Respublikos Prezidento diskrecija spręsti, ar apdovanoti Lietuvai nusipelnusį asmenį, suponuoja ir jo įgaliojimą panaikinti savo priimtą sprendimą dėl valstybės apdovanojimo skyrimo. Jeigu, Respublikos Prezidento vertinimu, atsiranda įstatyme nurodytos aplinkybės, dėl kurių apdovanotasis turi netekti jam skirtą valstybės apdovanojimo, tai atsižvelgdama į tai komisija mano, kad pareiškėjo peticijoje pateikiama argumentacija nepagrindžia įstatymo 18 straipsnio 1 dalies nuostatų pakeitimo būtinumo. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, įvertinęs projekto

atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Kolegos, svarstymo stadija. Seimo nutarimo projektas turi du straipsnius. Ar galime?..

T. PRAJARA (LSDPF). Galime.

PIRMININKĖ. Nėra užsirašiusių kalbėti. Einame į priėmimą. Yra du straipsniai. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Taip, kolegos, matau, pritariame. Balsuojame dėl viso Seimo nutarimo projekto Nr. XVP-820.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-17“ projektas Nr. XVP-821 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. liepos 2 d. išvados Nr. 250-I-17“ projektas Nr. XVP-821. Pranešėjas – T. Prajara. Prašau.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados Nr. 250-I-17“ projektas Nr. XVP-821. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. liepos 2 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą tenkinti šį siūlymą. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Pažymėtina, kad Generalinė prokuratūra pritarė pareiškėjam pasiūlymui papildyti BPK nauju reglamentavimu, nustatančiu galimybę ištaisyti prokuroro priimtame procesiniame sprendime padarytas klaidas ir netikslumus, nes, pagal galiojantį reglamentavimą, tokia galimybė numatyta tik teismui, ir atkreipė dėmesį, kad, nustatant naują reglamentavimą, susijusį su klaidų prokurorų nutarimuose ištaisymu ir neišspręstų klausimų pašalinimu, būtina nurodyti ne tik tokių nutarimų priėmimo, tai yra ar juos priimti gali tik aukštesnysis prokuroras, bet ir apskundimo tvarką, nustatyti požymius to, kas laikytina klaida ir neišspręstu klausimu. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, komisija mano, kad pareiškėjo pasiūlymas papildyti Baudžiamojo proceso kodeksą nuostatomis, nustatančiomis galimybę ištaisyti prokuroro nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą padarytas klaidas ir netikslumus, yra pagrįstas. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, įvertinęs projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pateikė pastabą. Komisija pritarė ir sutinka, kad būtų patikslinta. Prašome pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Kolegos, po pateikimo eisime prie svarstymo stadijos. Pažiūrime, ar yra užsirašiusių kalbėti. Nėra. Taip, nėra. Einame prie priėmimo stadijos. Seimo nutarimas turi tris straipsnius.

Dabar noriu dar jus informuoti apie tai, kad yra Teisės departamento išvada dėl šio nutarimo projekto, kad preambulėje turi būti nurodyta ir Seimo statuto 80 straipsnio 5 dalis, kuri reglamentuoja atvejį, kai Seimas nusprendžia visiškai ar iš dalies tenkinti peticijoje pateiktą prašymą ar siūlymą. Taigi, kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti ir išvadai, ir trims straipsniams? Taip, matau, kad galime. Labai ačiū. Tuomet, kolegos, balsuojame dėl viso Seimo nutarimo.

Seimo nutarimo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių, už – 90. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 17 d. išvados Nr. 250-I-20“ projektas Nr. XVP-822 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 17 d. išvados Nr. 250-I-20“ projektas Nr. XVP-822. Prašau. Pranešėjas – T. Prajara. Pateikimas.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 17 d. išvados Nr. 250-I-20“ projektas Nr. XVP-822. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. rugsėjo 17 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinanti šio siūlymo.

Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Biometrinių duomenų įrašymas yra susijęs su asmens duomenų saugumu ir autentiškumo užtikrinimu. Be to, valstybių narių išduodamų kelionės dokumentų suderinimas yra svarbus užtikrinant ir palankesnes sąlygas Europos Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams naudotis judėjimo laisve. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija pabrėžė, kad galiojančių nacionalinių teisės aktų nuostatos dėl biometrinių duomenų įrašymo piliečiams išduodamose asmens tapatybės kortelėse ir pasuose yra suderintos ir atitinka reglamentų, kurie yra privalomai ar tiesiogiai taikomi teisės aktai, nuostatas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, komisija mano, kad pareiškėjo peticijoje pateikiama argumentacija nepagrindžia įstatymo pakeitimo būtinumo.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, įvertinęs projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau kolegų pritarti išvadai.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Po pateikimo einame į svarstymo stadiją. Ai, tuoj pat pažiūrime, ar yra kas nors užsirašęs. Nėra niekas užsirašęs dalyvauti svarstymo diskusijoje.

Tuomet einame į priėmimo stadiją. Seimo nutarimas susideda taip pat iš dviejų straipsnių. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti abiem straipsniams? Taip, matau, galime. Labai ačiū. Yra pritarta straipsniams.

Tuomet einame į priėmimo stadiją, balsavimą. Prašau balsuoti, kolegos, dėl viso Seimo nutarimo projekto Nr. XVP-822.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-21“ projektas Nr. XVP-823 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-21“ projektas Nr. XVP-823. Prašau. Pranešėjas – T. Prajara. Prašau. Pateikimas.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-21“ projektas Nr. XVP-823. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. rugsėjo 24 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjos peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl nuosavybės teisių atkūrimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinanti šio siūlymo.

Komisija sprendimą priėmė įvertinusi pareiškėjos peticijoje pateiktų prašymų ir siūlymų teisėtumą, pagrįstumą, tikslingumą, atitiktį teisėkūros principams ir jų įgyvendinimo galimyboms,

taip pat atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Nacionalinės žemės tarnybos pateiktus argumentus dėl peticijoje pateikto siūlymo. Nacionalinė žemės tarnyba yra priėmusi visus sprendimus, susijusius su nuosavybės teisių atkūrimu Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje, žemės sklypams nustatytus kadastro duomenis įregistravo Nekilnojamojo turto kadastre. Peticijos nagrinėjimo metu pareiškėja buvo informuota, kad, siekdama disponuoti pirmiau nurodytais sugražintinais žemės sklypais, dėl žemės sklypų ir nuosavybės teisių į juos įregistravimo Nekilnojamojo turto registre į Registrų centrą turi kreiptis pati tiesiogiai.

Komisijos nuomone, pareiškėjos peticijoje pateikiama argumentacija nepagrindžia Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo, Lietuvos Respublikos peticijų konstitucinio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatų keitimo būtinumo.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, įvertinęs projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Projekto pateikimas įvyko. Einame į projekto svarstymo stadiją. Pažiūrime, ar yra norinčių pasisakyti diskusijoje svarstymo metu. Nėra užsirašiusių kolegų.

Tuomet einame į priėmimo stadiją. Seimo nutarimas taip pat susideda iš dviejų straipsnių. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti? Neprieštarautumėte pritarimui? Matau, kad taip. Labai ačiū. Yra pritarta. Kolegos, tuomet siūlau balsuoti priėmimo stadijoje dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XVP-823.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 89: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-23“ projektas Nr. XVP-824 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. rugsėjo 24 d. išvados Nr. 250-I-23“ projektas Nr. XVP-824. Pranešėjas – T. Prajara. Prašau.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. rugsėjo 24 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjų peticiją dėl daugiavaikių šeimų diskriminacijos panaikinimo ir šeimos tarnybos valstybei statuso įteisinimo ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo.

Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Nacionalinės šeimos tarybos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Komisija sutinka, kad pareiškėjų iškelta problematika yra reikšminga ir verta neatidėliotino sprendimo, todėl pagal savo kompetenciją ragina atsakingas institucijas atsižvelgti į peticijoje išdėstytus argumentus ir pateiktus siūlymus, bet ir imtis priemonių, skatinančių pagarbos ir dėkingumo gausioms šeimoms kultūrą tiek teisėkūros procesuose, tiek praktinėje institucijų veikloje.

Išanalizavusi pareiškėjų pateiktą informaciją komisija mano, kad dauguma peticijoje nurodytų atvejų susiję ne su įstatymų reguliavimu, o su poįstatyminiais teisės aktais bei institucijų veiklos praktika ir vadybiniais sprendimais.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, įvertinęs projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadam. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiamas pranešėjau, jūs pateikėte nutarimo projektą. Svarstymas. Ar yra užsirašiusių kolegų? Matyt, nėra. Patiksliname, pažiūrime. Nėra užsirašiusių kolegų kalbėti diskusijoje svarstymo metu.

Tuomet priėmimo stadija. Seimo nutarimas taip pat iš dviejų straipsnių. Kolegos, gal galėtumėte pritarti, kad bendru sutarimu mes pritariame dviem straipsniams ir balsuojame priėmimo stadijoje dėl viso Seimo nutarimo projekto? Prašau, kolegos.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 82, prieš nebuvo, susilaikė 2. Seimo nutarimui pritarta. (*Gongas*)

Kolegos, skelbiu 5 minučių techninę pertrauką. Taip pat prašau jūsų sutikimo, kad balsavimo langas būtų pratęstas iki Seimo posėdžio pabaigos. 5 minučių pertrauka. Taigi pertrauka baigiasi 15 val. 23 min. Atsiprašau, dirbame labai greitai, žinokite, dėl to čia ta pertrauka tokia.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, jau pertrauka eina visiškai į pabaigą. Tęsiame toliau vakarinį Seimo posėdį.

15.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-826 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar mūsų dėmesiui darbotvarkės rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-826. Pranešėja O. Leiputė jau yra tribūnoje. Prašau. Pateikimas.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Labai atsiprašau, kad teko sugaišti. Lietuvos Respublikos Seimas nutaria: 1 straipsnis. Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip: 2 straipsnis. Išbraukti G. Balčytės pavardę, 1 numeriu įrašytą, ir įrašyti 10 numeriu M. Maldeikį. 2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Svarstymo stadija. Žiūrime, ar yra kas nors. Tikriausiai nėra. Nėra. Matau, kad nėra užsirašiusių. Ar galima pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Labai ačiū. Matau, kolegos pritaria.

Tuomet einame prie priėmimo stadijos. Nutarimas yra iš dviejų straipsnių. Ar galime bendru sutarimu pritarti dviem straipsniams? Kolegos, matau, sutariame. Labai ačiū.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XVP-826 priėmimo. Balsuojame, kolegos.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 74, už – 74. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-817 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-817. Pranešėja – O. Leiputė. Prašom. Pateikimas.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Lietuvos Respublikos Seimas nutaria: 1 straipsnis. Pakeisti Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimą Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos

Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija. Tai būtų: 1 straipsnis. Aplinkos apsaugos komiteto narių pavaduotojai. Prie 5 numeriu pažymėtos L. Girskienės anksčiau buvusį pavaduotoją B. Ropę išbraukti ir įrašyti E. Kirkutį. Toliau. Seimo Ateities komitete pasikeitimų nėra. 3 straipsnis. Audito komitetas. Prie Z. Balčyčio įrašyti L. Savicko pavardę. 4 straipsnis. Biudžeto ir finansų komiteto narių pavaduotojai. Išbraukti R. Tamašunienę, įrašyti B. Ropę. Toliau. 9 numeriu pažymėto V. Sinicos pavaduotoju įrašyti V. Fiodorovą ir A. Syso – R. Vyžintą.

5 straipsnis. Ekonomikos komiteto narių pavaduotojai. Išbraukti prie A. Norkienės įrašytą J. Narkevičių ir vietoj jo įrašyti I. Vėgėlę. Išbraukti I. Vėgėlę, įrašyti L. Girskienę. Taip pat G. Pauluko pavaduotoju įrašyti K. Podolskį. O prie L. Savicko, įrašyto 12 numeriu, įrašyti A. Butkevičiaus pavardę. 6 straipsnis. Europos reikalų komitetas. Prie 22 numeriu pažymėto D. Varno įrašyti M. Poškų, prie 23 numeriu pažymėto I. Vėgėlės – A. Norkienę. 7 straipsnis. Kaimo reikalų komiteto narių pavaduotojai. Pokyčių nėra.

8 straipsnis. Kultūros komiteto narių pavaduotojai. Prie V. Grubliausko įrašyti I. Braziulienę. 9 straipsnis. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narių pavaduotojai. Prie Š. Biručio įrašyti O. Leiputę. Išbraukti D. Gaižausko pavaduotoją R. Tamašunienę, įrašyti E. Kirkutį. Prie A. Gedvilo, pažymėto 4 numeriu, įrašyti T. Sadauskį. Prie 7 numeriu pažymėto R. Kauno – A. Radvilavičių. Prie 10 numeriu pažymėto R. Sinkevičiaus įrašyti pavaduotoją R. Budbergytę. Prie S. Skvernelio – G. Jeglinską.

10 straipsnis. Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto narių pavaduotojai. Prie 2 numeriu pažymėto K. Biliaus įrašyti L. Šukytę-Korsakę ir V. Jucių. Prie E. Kirkučio – R. J. Jankūną ir J. Narkevičių. Toliau 11 straipsnis. Pokyčių nėra tarp Sveikatos reikalų komiteto narių. 12 straipsnis. Švietimo ir mokslo komiteto narių pavaduotojai. Prie R. Tamašunienės, pažymėtos 10 numeriu, įrašyti A. Norkienę ir J. Narkevičių. 13 straipsnis. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių pavaduotojai. Prie T. Prajaros, pažymėto 4 numeriu, įrašyti D. Jakavičių, prie D. Šakalienės – R. Janušonienę. Prie R. Šukio išbraukti K. Neimantą, įrašyti R. Puchovičių.

14 straipsnis. Užsienio reikalų komiteto narių pavaduotojai. Prie 4 numeriu pažymėto G. Drukteinio įrašyti pavaduotoją S. Čaplinską. Prie G. Jeglinsko, pažymėto 5 numeriu, – S. Skvernelį. Toliau 15 straipsnis. Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto narių pavaduotojai. Prie 6 numeriu pažymėto J. Narkevičiaus įrašyti B. Ropę ir E. Kirkutį. Ir 16 straipsnis. Seimo Žmogaus teisių komiteto narių pavaduotojai. Prie 3 numeriu pažymėtos R. Miliūtės įrašyti T. Tomiliną. Prie 7 numeriu pažymėtos J. Zailskienės – B. Vėsaitę.

2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama pranešėja. Jūsų nori paklausti E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama pranešėja, jūs galvojate, kad mes čia sėdime ir nestebime? Mes, kaip opozicija, savo darbą atliekame, ir gerai atliekame. Aš tikrai nuoširdžiai noriu pasidomėti, ar čia nėra suklydimo, nes šiandien pasikeitė situacija. Jūs sakote, 6 straipsnyje Europos reikalų komitete vietoj D. Varno pavaduotoju įrašomas M. Poškus. Paprastai įrašomas tos pačios frakcijos narys. Noriu atkreipti dėmesį, kad šiandien D. Varnas pranešė, kad jis išstoja iš „Nemuno aušros“ frakcijos. D. Varnas tampa, jeigu neklustu, Mišrios Seimo narių grupės nariu. Tai ar galėtų M. Poškus būti jį pavaduojančiu asmeniu? Aš noriu tik pasitikslinti, nes, man atrodo, neįvertinta šio ryto informacija, kad D. Varnas išstoja iš „Nemuno aušros“ frakcijos.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Jūsų pastebėjimas yra teisingas, bet mes kol kas neturime jokio naujo teikimo. Kai Mišri frakcija padarys teikimą, tada ir bus atliekamas pakeitimas. Jūsų pastebėjimas yra teisingas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Dėl motyvų niekas nėra užsirašęs kalbėti. Tuomet einame prie svarstymo stadijos. Kolegos, mes turime... Svarstymas. Nėra užsirašiusių dalyvauti diskusijoje svarstymo stadijoje, todėl einame prie priėmimo stadijos.

Yra 1 straipsnis, kuris siūlo pakeisti sausio 14 dienos nutarimą Nr. XV-115 ir jį išdėstyti nauja redakcija. Tai yra visa nauja redakcija, kurią gerbiama pranešėja pristatė. Taip pat yra 2 straipsnis, kuris nustato, kad nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

Gerbiami kolegos, ar galime sutarti, kad pritariame? Neprieštaraujate? Labai ačiū. Tuomet balsuojame priėmimo stadijoje dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XVP-817.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 76, už – 76. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-825(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas, tai yra paskutinis mūsų darbotvarkės klausimas, – Seimo nutarimo „Dėl Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-825. Pranešėja – O. Leiputė. Pateikimas. Prašau.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Lietuvos Respublikos Seimas nutaria: 1 straipsnis. Pakeisti 7 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: 1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininku Seimo narį B. Ropę.

2 straipsnis. Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip: 10 straipsnis. Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininku Seimo narį K. Bilių.

3 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama pranešėja. Jūsų niekas nėra užsirašęs paklausti. Svarstymo stadija. Irgi nėra norinčių dalyvauti diskusijoje svarstymo metu. Tuomet einame prie priėmimo stadijos. Seimo nutarimas turi tris straipsnius. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Neprieštaraujate šioms straipsniams? Ačiū, matau, kad pritariate.

Kolegos, balsuojame dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XVP-825. Prašau.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 75, už buvo 75. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Kolegos, tai buvo, kaip minėjau, paskutinis mūsų darbotvarkės klausimas. Matyt, nėra jokio būtinumo registruotis. Ar norite registruotis? Registruojamės.

Užsiregistravo 77 Seimo nariai.

Ačiū, kolegos. Vakarinį mūsų posėdį mes baigėme. Gero vakaro! (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 89 STENOGRAMA

2025 m. spalio 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKAS (J. OLEKAS). Gerbiami kolegos, kviečiu užimti savo vietas. Šiandien posėdį pradėsime nuo įdomios diskusijos. Kviesčiau dėmesio mūsų svečiams, pasisakantiems. Pradžioje kviečiu visus registruotis. Pradedame posėdį. (*Gongas*)

10.00 val.

Diskusija „2028–2034 metų Europos Sąjungos daugiamečių finansinė programa. Lietuvos prioritetai ir Europos Sąjungos strateginiai tikslai“

Ačiū. Kolegas kairėje ir dešinėje dar kartą kviečiu užimti savo vietas. Pradėsime diskusiją „2028–2034 metų Europos Sąjungos daugiamečių finansinė programa. Lietuvos prioritetai ir Europos Sąjungos strateginiai tikslai“. Pirmąjį kviečiu kalbėti P. Serafiną, už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą atsakingą Europos Komisijos narį. Prašom.

**Europos Komisijos nario, atsakingo už biudžetą,
kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą, Piotro Serafino kalba**

P. SERAFINAS. Gerbiami Seimo nariai, norėčiau padėkoti jums už pakvietimą šiandien kreiptis į jus ir pakalbėti apie Europos ilgąmetį biudžetą. Šis biudžetas, nei mažiau, nei daugiau, – politika, išreikšta skaičiais. Pasirinkimų, prioritetų išraiška, kuri apibrėžia mūsų Sąjungos tolesnę kryptį. Visi suvokiame, kokiam pasaulyje gyvename, tai yra pasaulis, kuriame vyksta Rusijos agresija prieš Ukrainą, prekybos įtampa, taip pat technologiniai pokyčiai, kurie keičia mūsų pramonės ir visuomenės.

Dėl tokio konteksto šių metų liepos mėnesį Komisija pateikė naują pasiūlymą dėl Europos Sąjungos daugiamečių finansinės programos biudžeto, kuris bus naudojamas Europos Sąjungos iki 2035 metų ir toliau. Tad šiame kontekste mūsų pasiūlymu siekiama išlaikyti pusiausvyrą.

Mes toliau remiame politikos kryptis, kurios pasiteisino, kartu mes reaguojame ir į naujus iššūkius, tai yra iššūkius, susijusius su gynybos saugumu ir konkurencingumu. Siekiame išlaikyti Europos sanglaudos ir žemės ūkio politikas kaip vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos biudžeto ramsčių. Tačiau jų biudžetai išliks stabilūs. Naujus išteklius skirsime toms sritims, kuriose politinis poreikis yra didžiausias, tai yra gynybai, saugumui, konkurencingumui ir sienų apsaugai.

Mūsų pasiūlymo pagrindą sudaro nacionaliniai ir regioniniai partnerystės planai. Tai yra naujas integruotas bendro investavimo būdas. Europos prioritetai yra bendri, tačiau mūsų iššūkiai yra įvairūs. Šie planai sujungia reformas ir investicijas į vieną nuoseklią sistemą, susiejančią sanglaudos, žemės ūkio ir kitas pagrindines programas, kurių bendra finansavimo suma siekė 865 mlrd. eurų. Planai bus įgyvendinami kartu su Komisija, su nacionaliniais, regioniniais subjektais. Žemės ūkio politika ir toliau išliks svarbia politikos kryptimi siekiant užtikrinti maisto saugą. Mes stengsimės pasirūpinti, kad ūkininkams būtų išlaikomas stabilus finansavimas, tam bus rezervuota apie 300 mlrd. eurų. Finansavimas žemės ūkiui bus paprastesnis.

Tam, kad sustiprintume Europos pajėgumus tinkamai reaguoti į bendrus iššūkius pasienyje, mes integruosime fondus į nacionalinius ir regioninius planus. Valstybės narės gaus iš anksto paskirtą 34 mlrd. eurų sumą migracijai ir sienoms valdyti, tai yra tris kartus daugiau, nei šiuo metu

skirta suma. Mes padvigubinsime FRONTEX'o agentūros ir Europolo finansavimą. Pasiūlyme atsižvelgiama į konkrečius Europos Sąjungos išorės sienas turinčių valstybių narių poreikius, ypač atsižvelgiama į dabartinę geopolitinę padėtį. Komisija aiškiai pripažįsta svarbų Lietuvos vaidmenį saugant Sąjungos išorės sieną ir užtikrinant regiono saugumą, todėl pasiūlymu didinamas finansavimas sienų valdymo ir atsparumo priemonėms. Taip pat yra numatyta papildoma suma regionams, kurie turi pasienį su Baltarusija ir Rusija. Tokiu būdu atsižvelgiama ir į specifinius iššūkius, su kuriais susiduria tokia valstybė kaip Lietuva. Tai yra tikras Europos Sąjungos biudžeto modernizavimas, kai mes pereiname nuo fragmentiškų priemonių prie strateginių investicijų.

Su programa „Europos horizontas“ siūlome sukurti ir konkurencingumo fondą, kuris pasiektų 410 mlrd. eurų galią. Šis fondas sutelktų mūsų investicijas į švarias technologijas, skaitmenines technologijas, biotechnologijas, taip pat gynybą, kosmosą ir maisto saugą, remdamas tokius projektus nuo idėjos iki pramoninio įgyvendinimo. „Europos horizontas“ ir toliau išliks pavyzdine programa, kurios biudžetas padvigubės iki 175 mlrd. eurų. Jis sąveikaus su Konkurencingumo fondu, kad būtų užtikrinta sklandi parama, pradedant fundamentiniais moksliniais tyrimais, baigiant komerciniu diegimu.

Gynyba dabar yra Europos prioritetas, ir tai aiškiai atspindės skaičiai. Konkurencingumo fondo gynybos ir kosmoso srities biudžetas sieks 131 mlrd. eurų, tai yra penkis kartus daugiau nei dabartinis biudžetas. Tai leis mums kartu investuoti į mokslinius tyrimus, gamybą ir inovacijas, kad būtų sukurta moderni Europos gynybos pramonė. Kalbant apie gynybą, nėra laiko gaišti. Negalime laukti, kol pradės veikti naujoji daugiametė finansinė programa, todėl Europos Komisija yra sukūrusi Europos saugumo veiksmų priemonę SAFE. Tai yra 150 mlrd. eurų vertės priemonė, kuri leidžia mums jau dabar investuoti į gynybą, pasinaudojant Europos Sąjungos biudžeto paskolų galimybėmis.

Na, o grįždamas prie kitos daugiametės finansinės programos, turėčiau paminėti ir karinį mobilumą, tai yra gebėjimą greitai perkelti karius ir įrangą visoje Europoje. Jam bus skirta 18 mlrd. eurų, tai yra dešimt kartų daugiau nei dabar. Karinis mobilumas bus įtvirtintas per Europos infrastruktūros tinklų priemonę, užtikrinant, kad junglumas, atsparumas ir saugumas būtų plėtojami kartu. Todėl Europos infrastruktūros tinklų priemonė atliks svarbų dviejopą vaidmenį, stiprins Europos bendrąją rinką ir jos strateginį saugumą.

Lietuvai Europos infrastruktūros tinklų priemonė jau įrodė savo vertę tokiais projektais kaip „Rail Baltica“, jis dabar jau įgauna formą visame regione. Taip pat ir tokiu projektu kaip dujų jungtis su Lenkija, jis užtikrina tikrą energetinę nepriklausomybę. Europos infrastruktūros tinklų priemonė išliks viena iš stipriausių mūsų priemonių regionams sujungti, energetikos tinklams integruoti ir ypatingos svarbos transporto koridoriams, užtikrinantiems mūsų Sąjungos konkurencumą ir gynybą, kurti.

Mūsų stiprybė Europos Sąjungos viduje turi virsti patikimumu užsienyje. Skirdami 200 mlrd. eurų priemonei „Globali Europa“, galėsime veikti greičiau, geriau reaguoti ir kurti gilesnius partnerystės ryšius, pradedant plėtra ir baigiant humanitarine pagalba. Plėtra nėra tik politinis įsipareigojimas, bet ir strateginė investicija į mūsų ateitį, kurią remsime didesne, beveik 43 mlrd. eurų vertės priemone „Globali Europa“.

Galiausiai mes atidėjome 100 mlrd. eurų, atskirdami juos nuo daugiametės finansinės programos viršutinių ribų Ukrainai, mūsų svarbiausiai strateginei partnerei. Tai yra ilgalaikis įsipareigojimas dėl Ukrainos atsigavimo, atsparumo ir jos kelio į narystę. Ukraina yra ne tik mūsų partnerė, bet ir mūsų bendros saugumo sistemos dalis. Parama Ukrainai yra investicija į pačios Europos stabilumą.

Mes ir toliau finansuosime programas, kurias piliečiai labiausiai vertina ir pripažįsta. Programa „Erasmus+“, kuriai skirta 41 mlrd. eurų, atvers galimybes jauniems europiečiams studijuoti, mokytis ir dirbti užsienyje. Nauja programa „AgoraEU“, kuriai skirta 9 mlrd. eurų, rems žiniasklaidą, kultūrą, demokratiją ir vertybes. Mūsų Sąjungos civilinės saugos mechanizmas bus penkis kartus padidintas, sujungiant civilinę saugą ir pasirengimą sveikatos srityje. Pandemijos ir gamtos kataklizmų pamokos yra aiškios – krizių bus ir Europa turi būti pasirengusi.

Pasiūlymu taip pat laikomasi ir Europos Sąjungos išipareigojimų pagal Lietuvos stojimo sutartį, užtikrinant tolesnį Ignalinos atominės elektrinės uždarymo ir Kaliningrado specialiosios tranzito schemos finansavimą.

Gerbiami parlamento nariai, stipresnis biudžetas taip pat reiškia ir stipresnę, teisingesnę finansavimo sistemą. Mes supaprastinsime pajamų sistemą. Siūlome panaikinti pasenusias korekcijas ir padaryti Europos Sąjungos finansavimą skaidresnį. Tuo pačiu metu turime diegti naujus su mūsų prioritetais suderintus pajamų šaltinius tam, kad galėtume finansuoti konkurencingumą, sanglaudą ir saugumą, nedidindami naštos nacionaliniams biudžetams. Čia yra viena iš to pasiūlymo prielaidų, tai yra turime stabilizuoti nacionalinius įnašus.

Tačiau mes čia kalbame ne tik apie skaičius. Mes kalbame ir apie tai, kad Sąjungai turi būti suteiktas finansinis pagrindas strategiškai veikti, pasiekti rezultatų. Naujoji daugiametė finansinė programa bus lankstesnė ir greičiau reaguos į pokyčius, o reagavimo į krizes mechanizmas leis valstybėms narėms greitai, be improvizacijos ir delsimo, gauti Europos Sąjungos paramą didelių sukrėtimų atvejais. Ir toliau bus užtikrinamas ilgalaikių investicijų, kurios stiprina mūsų ekonomiką ir saugumą, nuspėjamumas, ypač energetikos, transporto ir mokslinių tyrimų srityse.

Teisinės valstybės principo laikymasis išlieka pagrindine sąlyga Europos Sąjungos finansavimui gauti. Ir tai nesikeis. Kai nuolat pažeidžiamos tokios pagrindinės vertybės kaip teisinės valstybės principas ar Pagrindinių teisių chartija, finansavimas gali būti sustabdytas. Tačiau parama galutiniam naudotojams turi būti tęsiama, todėl mes įtraukiame išmanesnę ir veiksmingesnę paramos sąlygų sistemą. Jei situacija nebus išspręsta, nepanaudotos lėšos gali būti perskirstytos tiesiogiai per tokias programas kaip „AgoraEU“ pilietinei visuomenei, žiniasklaidai ar kitiems subjektams remti. Tai yra svarbi naujovė. Taip yra užtikrinama, kad Europos Sąjungos lėšos visada tarnautų europiečiams ir kad mūsų vertybės būtų ne tik saugomos, bet ir įgyvendinamos.

Gerbiamieji parlamento nariai, kitas Europos Sąjungos ilgalaikis biudžetas yra susijęs su strateginiais pasirinkimais. Kai kalbame apie strategijas, mes turėtume pasimokyti iš pačių geriausiųjų – tokių, kaip didysis kunigaikštis Gediminas. 1323 metais kunigaikštis Gediminas išsiuntė laiškus po visą Europą, kviesdamas mokslininkus, amatininkus, ūkininkus atvykti į Vilnių statyti, prekiauti, melstis, mokytis. Jie būtent tai ir padarė. Tačiau Gediminas rašė tuos laiškus ne vien tik dėl ekonominių priežasčių, jis mąstė geopolitiškai, jis ieškojo partnerių, o ne tik naujakių. Tuo metu, kai Lietuva susidūrė su Kryžiuočių ordino spaudimu ir agresija, Gediminas suprato, kad ryšiai su Europa taip pat gali reikšti ir apsaugą. Praėjus septyniems šimtmečiams, kai Lietuva nusprendė prisijungti prie Europos Sąjungos, ji parodė tą patį aiškumą ir drąsą. Gyvendami Rusijos – nenuspėjamo kaimyno – šešėlyje, jūs žinojote, kad laisvė turi būti įtvirtinta bendruomenėje, o taika turi būti ginama pasitelkiant vienybę.

Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą šiuo metu sukrėtė mūsų žemyną ir priminė mums, kad taika ir laisvė negali būti laikomos savaime suprantamos, tai turi būti ginama ir Europos Sąjunga turėtų prisidėti prie šių pastangų. Pasitelkdami bendrus išteklius, investicijas ir sprendimus, galime užtikrinti, kad Europos saugumo ir galimybių pažadas pasiektų kiekvieną mūsų Sąjungos kampelį. Jeigu norime elgtis strategiškai šiandien, kaip tai prieš septynis šimtmečius padarė kunigaikštis Gediminas, mes turime pasirūpinti, kad mūsų biudžetas galėtų užtikrinti Europos nepriklausomybę, teritorijos apsaugą, infrastruktūros junglumą ir gebėjimą veikti pasaulyje. Būtent tam ir yra skirtas kitas Europos Sąjungos biudžetas. Dėkoju. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas komisare. Toliau pasisakyti kviečiu Seimo Pirmininko pavaduotoją ir Seimo Europos reikalų komiteto pirmininkę R. Budbergytę. Prašom, kolege.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos, Europos reikalų komiteto pirmininkės Rasos Budbergytės kalba

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas Europos Komisijos narys ir gerbiami kolegos, esame tikrai pradžioje naujo laikotarpio, kuris prasidės 2028 metais ir tęsis iki 2034 metų. Tas laikotarpis yra tikrai be galo, sakyčiau, ypatingas tikriausiai ir visai Europai, ir

taip pat Lietuvai, nes mes turėsime kartu atliepti visus globalius iššūkius, o svarbiausia – nepamiršti parodyti, kad ir Lietuvos žmonės, taip pat jų lūkesčiai, jų poreikiai yra atliepiami, nepaisant jokių globalių iššūkių. Derybos tikriausiai bus nelengvos, o galutinis susitarimas gali būti priimamas tuomet, kai Lietuva 2027 metų pirmąjį pusmetį pirmininkaus Europos Sąjungos Tarybai. Tai mums, kaip valstybei, labai svarbi galimybė aktyviai prisidėti prie svarbiausių Europos Sąjungos sprendimų ir formavimo, ir priėmimo.

Diskutuojant apie naująją daugiametę finansinę perspektyvą, taip pat kartu ir apie Europos ateitį, aš pasakyčiau: labai vertinu, kad šiandien su mumis yra Europos Komisijos narys P. Serafinas. Gerbiamas komisare, jūsų buvimas tai yra ženklas, kad Europos Komisija vertina atvirą dialogą su valstybėmis narėmis ir kad ne tik atneša žinias, bet taip pat ir labai išgirsta, išklauso tai, ką mes norime pasakyti. Tai yra be galo svarbu, nes tai yra dialogas. Aš labai tikiuosi.

Gerbiamas komisare, jūsų kalboje paminėti Gedimino laišakai tikrai mus jaudina. Noriu pasakyti, kad tai yra mūsų Tautos ir valstybės, kaip sakoma, strateginis DNR. Mes šiandien, kai yra ypač tas nelengvas laikotarpis, tikrai turime suprasti ir žinoti, kad visi turime būti vieningi ir pačioje Lietuvoje, ir pačioje Europoje. Mūsų valstybes sieja ne tik Liublino unijos dvasia, tačiau taip pat, sakyčiau, ir bendras toksai mąstymas, kad mes kartu, vieningai turime stiprinti Europą, kad būtume visi atsakingi ir drąsūs.

Kalbant apie Lietuvos prioritetus, pirmiausia reiktų pabrėžti, kad Lietuvos žmonėms šiandien saugumo tema tikrai nėra teorinė. Visi jau keletą metų gyvename, kai už sienų, visai netoliese, vyksta Rusijos agresijos karas. Jaučiame ir patiriame hibridines grėsmes, informacinius išpuolius, tai mus verčia imtis veiksmų ir įsipareigojimų ir siekti, kad naujoji būtent finansinė Europos programa užtikrintų ilgalaikį Europos Sąjungos gynybos pramonės finansavimą, stabilų paramos Europai... atsiprašau, Ukrainai, finansavimą.

Be to, visi suprantame ir žinome (ir labai džiugu, kad girdi tai ir Europa jau), kad Lietuva yra Europos Sąjungos, yra NATO išorinis pasienis, besiribojantis su Rusija ir Baltarusija. Tai reiškia, kad mūsų iššūkiai yra ir Europos iššūkiai, todėl esame įsitikinę, kad Rytų pasienio regionai turi gauti papildomą tikslingą finansavimą, kad galėtume atliepti saugumo ir atsparumo iššūkius. Ir gerai yra tai, kad Europos Komisijos pasiūlyme mes matome finansavimo padidėjimą migracijai valdyti, išorės sienoms, vidaus saugumui ir gynybos pramonei.

Aš noriu pabrėžti, kad Lietuvai svarbu reikšmingai padidintas finansavimas strategiškai svarbiems transporto, energetikos infrastruktūros, karinio mobilumo projektams. Tokie projektai kaip „Rail Baltica“ ar „Via Baltica“ yra daugiau nei transporto koridoriai – jie tiesiogiai stiprina Baltijos šalių ryšį su Vakarų Europa ir prisideda prie NATO mobilumo didinimo, taip pat didina ir regiono konkurencingumą. Todėl aš šiandien labai džiaugiuosi, kad šiems projektams yra skiriamas aiškus prioritetas ir tinkamas finansavimas. Tačiau reiktų nepamiršti ir mūsų finansavimo poreikio kritinės infrastruktūros atsparumui stiprinti.

Kalbant apie kitas mūsų, Lietuvos, prioritetines sritis, yra svarbu išlaikyti finansavimą tradicinėms sanglaudos ir bendrosios žemės ūkio politikoms ir kartu užtikrinti nuoseklų Europos Sąjungos sutartinių įsipareigojimų vykdymą. Viena iš jų yra Ignalinos atominės elektrinės uždarymo finansavimas. Gerai yra tai, kad programoje yra numatyta finansuoti atskira Europos Sąjungos biudžeto eilutė ir numatytas Lietuvos poreikius atitinkantis finansavimas, kuris, tikimės, nesumažės.

Europos Komisija siūlo iš esmės naują Europos Sąjungos biudžeto integruotą modelį, kuris apimtų skirtingas sritis: ir sanglaudą, ir žemės ūkį, ir žuvininkystę, vidaus saugumą, migracijos valdymą, socialinį klimatą ir net gynybos pramonės paramą. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad toksai modelis yra patrauklus, nes žada daug lankstumo, aiškesnį rezultatų vertinimą. Vis dėlto Lietuvai yra svarbu, kad šis naujas mechanizmas nesusilpnintų atskirų Europos Sąjungos politikų. Jeigu turėsime bendrą planą, bendrą sistemą, iškyla rizika, kad tradiciškai stiprios politikos, tokios kaip bendroji žemės ūkio politika ar žuvininkystės politika, praras savarankiškumą ir taps sudėtingiau įgyvendinti tuos tikslus ir užtikrinti rezultatus. Todėl mes sieksime, kad sanglaudos

ir žemės ūkio politika išliktų atskirtos ir tinkamai finansuojamos ir kad būtų užbaigtas tiesioginių išmokų konvergencijos procesas, kad Europos Sąjungos ūkininkai, tarp jų ir Lietuvos ūkininkai, konkuruotų vienodomis sąlygomis.

Taip pat, mano nuomone, ne mažiau yra svarbu kelti klausimą dėl administracinės naštos. RRF'o patirtis ir šio modelio trūkumai (o jų yra) rodo, kad lankstumas yra labai svarbus. Naujas planas formaliai deklaruoja paprastinimą, tačiau mes matome, kad atsiranda koordinuojančios institucijos funkcijos, įvairūs stebėsenos reikalavimai, kurie gali sukelti dar daugiau biurokratijos, todėl manau, kad turime siekti geresnių rezultatų ir lankstumo, bet tikrai tada, kai visa sistema išliks skaidri ir paprasta. Svarbu, kad tai nesukurtų papildomos naštos ir kad kiekviena sritis, o ypač sanglauda ir žemės ūkis, turėtų jai tinkamą vietą bendrame plane. Europos Sąjungos atsakomybė plečiasi nuo gynybos ir sienų apsaugos iki konkurencingumo stiprinimo, paramos Ukrainai ir kovos su klimato kaita. Šie uždaviniai yra svarbūs visai Sąjungai, tačiau jie kainuoja.

Norint realiai įgyvendinti išsikeltus prioritetus, biudžetas turi atspindėti jų mastą. Lietuva palaiko tvarų, gerai pagrįstą Europos Sąjungos biudžeto didinimą. Klausimas tik tas, kaip suderinti finansinę drausmę su augančiais poreikiais ir kaip padaryti, kad papildoma našta valstybėms narėms būtų kuo teisingiau padalinta. Lietuvai gi svarbu, kad nauji, nuosavi ištekliai netaptų neproporcinga našta mažesnėms ekonomikoms, bet prisidėtų prie bendro Europos Sąjungos solidarumo.

Baigdama noriu pabrėžti, kad Lietuva tvirtai palaiko teisės viršenybės principą ir siekia, kad Europos Sąjungos lėšos visose valstybėse narėse būtų naudojamos skaidriai ir atsakingai. Tik tada galime kalbėti apie tikrą solidarumą, ir ne tik jį – taip pat ir apie bendras europines vertybes ir pasitikėjimą, kuris yra būtinas, kad Europos Sąjunga išliktų stipri ir patikima jėga šiandienos nestabiliame pasaulyje.

Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Toliau pasisakyti kviečiu A. Sysą, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką. Prašau, kolega.

Lietuvos Respublikos Seimo nario, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko Algirdo Syso kalba

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamas Europos Komisijos nary, gerbiami Seimo nariai, svečiai, aš matau jų daug šiandien. Nuoširdžiai dėkoju, komisare, kad jūs atvykote į Lietuvos Respublikos Seimą ir galime pasikeisti nuomonėmis, nes šis susitikimas vyksta svarbiu laikotarpiu – prasidėjusių derybų dėl Europos Komisijos pasiūlyto ambicingo 2028–2034 metų daugiametės finansinės programos pasiūlymų pradžioje. Lietuva laikosi pozicijos, kad mums visiems reikia finansiškai tvirtos, saugios ir konkurencingos Europos Sąjungos, gebančios greitai reaguoti į krizes ir užtikrinti, kad ekonominė konvergencija tarp valstybių narių ne tik išliktų, bet ir stiprėtų.

Pereidamas prie konkrečių temų, pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį į sanglaudos politiką. Sanglauda yra vienas iš kertinių Europos Sąjungos solidarumo principų. Mums kelia nerimą, kad jos realus finansinis lygis gali mažėti, nors regioniniai skirtumai išlieka vis dar dideli. Todėl norėčiau pabrėžti du dalykus. Svarbu išsaugoti sanglaudos politikos pagrindinius elementus – tai partnerystės principą, kuris egzistuoja, bendrą pasidalinamąjį valdymą ir teritorinį požiūrį. Taip pat sanglaudos fondų lėšos turi būti aiškiai atskirtos, jos turi būti aiškiai identifiкуotos, skiriamos tik sanglaudos tikslams ir valdomos pagal savas taisykles. Antra, atsižvelgiant į Lietuvos geografinę padėtį, prie Europos Sąjungos išorinės sienos su Rusija ir Baltarusija būtina, pabrėžiu – būtina, numatyti papildomą finansavimą pasienio regionų atsparumui.

Kalbant apie saugumą, inovacijas ir infrastruktūrą, šios sritys tampa vis svarbesnės mūsų atsparumui geopolitiniame grėsmių kontekste, todėl Lietuva vertina Komisijos siekį sustiprinti finansavimą išorinių sienų valdymui ir kovai su hibridinėmis grėsmėmis. Šiame kontekste remiame

finansavimo didinimą tokiems strateginiams projektams kaip „Rail Baltica“ bei karinio mobilumo infrastruktūrai. Svarbu užtikrinti finansavimą kritinės infrastruktūros apsaugai bei atsparumo stiprinimui. Palaikome konkurencingumo fondo supaprastinimą ir išteklių didinimą gynybos, saugumo bei inovacijų srityse. Svarbu, kad atrankos mechanizmai išliktų proporcingi ir geografiškai subalansuoti.

Ignalinos atominės elektrinės uždarymo programa ir Kaliningrado specialiojo tranzito schema yra sutartiniai įsipareigojimai, todėl jiems siūlomas atskiras finansavimas yra strategiškai svarbus, visiškai pagrįstas ir turi būti išsaugotas.

Toliau žemės ūkio klausimai, kurie išlieka itin reikšmingi tiek ekonominiu, tiek socialiniu požiūriu. Lietuva ir toliau sieks užbaigti tiesioginių išmokų išorinės konvergencijos procesą, kad visų valstybių narių ūkininkai turėtų lygias sąlygas bendrojoje rinkoje. Drauge būtina išlaikyti pakankamą finansavimą abiem bendrosios žemės ūkio politikos ramsčiams: tiek tiesioginėms išmokoms, tiek kaimo plėtrai. Be to, nepritariame, kad bendrosios žemės ūkio politikos tikslai būtų perkelti į Nacionalinį ir regioninį partnerystės planą. Tai didintų administracinę naštą ir mažintų veiksmingumą. Siūlome išlaikyti dabartinį mechanizmą, užtikrinantį lankstumą ir realistinį projektų įgyvendinimo etapą.

Kitas labai svarbus aspektas – išoriniai santykiai. Teigiamai vertiname instrumentų konsolidaciją ir didesnę dėmesį geografinėms prioritetinėms sritims. Sveikiname, jūs jau minėjote, atskiras 100 mlrd. eurų priemones Ukrainai ir pasisakome už dotacijų dalies didinimą. Taip pat palaikome didesnę finansavimą Moldovai ir kitoms Rytų partnerystės šalims proporcingai jų reformų pažangai ir santykiams su Europos Sąjunga.

Galiausiai tiesiog klausimai, susiję su visos Europos finansiniu tvarumu ir ateities iššūkių valdymu. Nauji nuosavi ištekliai – Lietuva supranta Komisijos siekį stiprinti Europos Sąjungos biudžeto tvarumą ir autonomiją. Palaikome naujų nuosavų išteklių, tokių kaip pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas, sukūrimą ir laikomės trijų aiškių principų: nauji nuosavi ištekliai turi generuoti papildomas lėšas, kad jos nebūtų perkeltamos į nacionalines lėšas, į Europos Sąjungos biudžetą; jie turi būti paprasti, skaidrūs ir nuspėjami; trečia, jų poveikis valstybėms narėms turi būti teisingas ir proporcingas. Taip pat Lietuva palankiai vertina sprendime dėl nuosavų išteklių pasiūlytą išskirtinio krizės instrumento sukūrimą, nes Europos Sąjungai susiduriant su vis sudėtingesnėmis krizėmis ir iššūkiais turime turėti tinkamų įrankių jiems valdyti.

Gerbiamas komisare, esame pasirengę konstruktyvioms diskusijoms ir tikimės, kad Lietuvos išdėstyti prioritetai bus tinkamai įvertinti ir į juos bus atsižvelgta. Taip pat norime jus iš anksto pakviesti dalyvauti mūsų renginiuose 2027 metais, kada Lietuva pirmininkaus Europos Sąjungos Tarybai ir, tikėtina, turės užbaigti derybas dėl 2028–2034 metų daugiametės finansinės programos. Lietuva planuoja surengti tarpparlamentines konferencijas ir aukšto lygio renginius, kuriuose labai tikimės jūsų dalyvavimo, jūsų įžvalgos, patirties, tai būtų neįkainuojamos diskusijos apie Europos ekonominės integracijos, sanglaudos ir valdymo ateitį. Dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas komiteto pirmininke, ypač už įžvalgas dėl Lietuvos ūkininkų, paramos Moldovai, Ukrainai ir kitų dalykų.

Dabar kviečiu pasakyti frakcijų atstovus. Primenu, kad tarėmės, kad laiko limitas yra 3 minutės. Pirmą kviečiu kalbėti J. Šukevičienę Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu.

Lietuvos Respublikos Seimo narė Jurgitos Šukevičienės kalba

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamas Europos Komisijos nary, gerbiami Seimo nariai, svečiai, kai šiandien diskutuojame apie naująją Europos Sąjungos daugiametę finansinę programą, Socialdemokratų frakcijos vardu noriu pabrėžti, kad būsimas Europos Sąjungos biudžetas – tai ne tik techninis dokumentas. Nuo jo priklausys ne tik tai, kiek Lietuva galės investuoti į savo prioritetus, bet ir kokia kryptimi judės visa Europa. Mūsų atsakymas aiškus: mes norime teisingos, solidarios ir saugios Europos ir tam reikalingas stiprus, socialiai atsakingas ir ambicingas Europos Sąjungos biudžetas, paremtas naujais ir sąžiningais finansavimo

šaltiniais. Karo akivaizdoje negalime apsiriboti vien retorika. Reaguojant į augančias grėsmes, būsimas biudžetas privalo numatyti realias, reikšmingas investicijas į Europos gynybą ir saugumą. Tai būtina, kad galėtume apsaugoti ne tik savo sienas, bet ir demokratines vertybes, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga.

Tuo pat metu negalime pamiršti socialinės Europos svarbos. Sanglaudos politika, skatinanti darnią regionų plėtrą, turi išlikti vienu svarbiausių Europos Sąjungos prioritetų. Sieksime užtikrinti pakankamą šios srities finansavimą, kuris yra būtinas mažinant regionines ir socialines atskirtis, stiprinant Europos sanglaudą ir užtikrinant, kad pažanga būtų vienodai pasiekama visiems, nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos ar socialinės padėties.

Ne mažiau svarbi socialiai atsakinga žemės ūkio politika. Derėdamiesi dėl kitos daugiamečių finansinės perspektyvos visais lygmenimis sieksime, kad bendrajai žemės ūkio politikai būtų skirtas savarankiškas, pakankamas ir stabilus finansavimas. Sektoriaus iššūkiai vienodai paveikia ūkininkus visose valstybėse narėse, todėl turime siekti, kad jiems būtų užtikrintos vienodos sąlygos, o išmokos – teisingos ir vienodos.

Norėčiau kartu pabrėžti Europos konkurencingumo fondo iniciatyvą. Mes tikimės, kad jos įgyvendinimas veiksmingiau remis inovatyvius projektus, skatins aukštos pridėtinės vertės produktų kūrimą, stiprins Europos, tarp jų ir Lietuvos, konkurencingumą.

Pabaigai norėčiau akcentuoti, kad ši nauja finansinė perspektyva – tai daugiau nei biudžeto skaičiai. Tai investicija į Europos atsparumą, konkurencingumą ir saugumą, kartu proga parodyti, kad Europa moka veikti strategiškai ir išvien. Tai Europa, kuria tikime, ir tai kryptis, kuria eisiame. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Dabar kviečiu į tribūną Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu kalbėti I. Šimonytę. Prašau, kolege.

Lietuvos Respublikos Seimo narės Ingridos Šimonytės kalba

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas komisare, ekscelencijos ambasadoriai, ponai ir ponios, turbūt nepasakysiu nieko naujo sakydama, kad su kiekviena diena iššūkių Europos Sąjungai didėja ir didėja bendro veikimo poreikis. Tai jau matome nuo kovidą ir matome poreikį tiek didesniems ištekliams, tiek didesniam lankstumui.

Dėl didesnio lankstumo dar kažką sugebame nuspręsti, bet vis dar esame įsitikinę, kad to 1 % Europos Sąjungos BVP mums užteks adekvačiai spręsti visus iššūkius, ir bandome visus tuos poreikius padengti vienu mažu striuku apklotu. Iššūkius pripažįstame, bet sprendimų ieškome toje pačioje aikštelėje ir būsima perspektyva yra to geras įrodymas. Per pastaruosius metus ant Europos Sąjungos pečių atsigulė ne tik kovidą, bet ir Rusijos karo prieš Ukrainą kaštai – nuo paramos Ukrainai iki pasekmių kaštų valstybėms. Karui pasibaigus Ukrainos pergalė, atsakomybė už atstatymą didžiąja dalimi guls ant Europos Sąjungos. Nesugebėję gi užtikrinti Ukrainos pergalės, galime tik spėlioti, kokio masto finansiniai poreikiai gynybai mūsų laukia. Nors visi iššūkius pripažįsta, jie yra milžiniški, nauji ir nežinia kiek truksiantys, bet ir iki šiol girdėjome, kad diskusijos sukasi aplink tas pačias pozicijas kaip ir pastaruosius 20 metų: šalys neto mokėtojos nori mažiau mokėti, šalys neto gavėjos nori daugiau gauti, o šalių lygmeniu, kaip įprasta, prioritetu įvardijama viskas – nuo bendrosios žemės ūkio politikos iki sienų apsaugos.

Galima būtų išskirti keletą būsimos perspektyvos labai aiškių privalumų. Tai finansavimas esminiems ir pirmos būtinybės poreikiams (klausimas, ar pakankamas?), saugumui ir gynybai Ukrainai, didesnis finansavimas strategiškai svarbiems infrastruktūros projektams, išorės sienoms ir vidaus saugumui, didesnis lankstumas, galimybės pritraukti privačių lėšų ir didinti efektyvą svertą pagalba.

Kalbant apie Lietuvos poreikius, labai džiugu, kad šį kartą tie įsipareigojimai, kurie yra ne nuo mūsų valios priklausantys, kaip Kaliningrado tranzitas ir Ignalinos atominės elektrinės uždarymas, yra atliepti adekvačiai, bet reikia paminėti ir trūkumus. Visų pirma biudžetas yra per

mažas realiai spręsti iššūkius, su kuriais susiduriame. Administracinė našta ir eventuali finansinė našta nacionaliniam biudžetui taip pat yra tai, ką turime turėti omenyje.

Yra ir rizikų, pirmiausia susijusių su valstybių galimybėmis pasinaudoti tokiomis programomis kaip Konkurencingumo fondas. Ne paslaptis, kad iki šiol Lietuvai sekėsi ne taip gerai.

Apibendrinu. Vienoje iš tarybų Komisijos atstovas pavadino, gal pasąmoningai, šį biudžetą Europos Sąjungos „išgyvenimo biudžetu“. Išgyventi jo ambicijos gal ir pakaks, o kad pakaks atliepti iššūkius, apie kuriuos kalbame, tikėti yra sunku.

Demokratijos, per dešimtmečius susikūrusios įvairias priklausomybes nuo nedemokratinų režimų ir susidūrusios su jų karinėmis priemonėmis, bandomomis primesti taisyklėmis, vis dar elgiasi taip, tarsi to nematytų. Nepaisydami milžiniškų požiūrių pokyčių, kuriuos padarė Rusijos agresija prieš Ukrainą, veiksmais vis dar elgiamės taip, tarsi negalėtume patikėti tuo, kas vyksta. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju, kolege. Toliau kviečiu kalbėti S. Gentvilą Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu. Prašau, kolega.

Lietuvos Respublikos Seimo nario Simono Gentvilo kalba

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamas komisare, gerbiama svečiai, šiandien mūsų Vyriausybė pristato šalies biudžetą, mums tai yra gera proga pašnekėti apie ateinančio laikmečio Europos biudžetą. Pristatytas daugiametis Europos biudžetas yra gera kryptis, bet stipriai nepakankama ambicija. Mums reikia stipresnės Europos, o tokią Europą įmanoma sukurti tikrai Briuseliui patikint didesnę finansavimą ir didesnius įgaliojimus.

Ar mes galime tikėtis nuolatinės paramos iš europiečių, jeigu nestipriname Europos biudžeto? Ar galime tikėtis geriau integruotos Europos energetiškai, jeigu neinvestuojame bendrai? Ką tik komisaras priminė mūsų skaudžią istoriją su A. Lukašenos per sieną lipančiais migrantais. Kodėl FRONTEX'as turi 2 tūkst. europiečių pasieniečių, kai nacionalinės valstybės turi 100 tūkst.? Mūsų išorines sienas turi saugoti bendros tarptautinės europiečių FRONTEX'o pajėgos. Ar galime tikėtis geresnio atsako į pandemines krizes, jeigu Europos šalys laboratorijas steigs ir rezervus kaupis atskirai?

Šiandien vėl Europą norime matyti ir konkurencingą, investuojančią, pradedant dirbtiniu intelektu, baigiant automobilių pramone, bet tikrai investuodami kaip kontinentas, ne atskiros šalys, ir investuodami tiek, kiek investuoja Amerika ir Kinija, galime pasivyti. Bet to mums nepavyks pasiekti. Kaip ir gerbiama Ingrida prieš tai... Liberalų įsitikinimu, per Europą persikirstyti 1,26 % Europos BVP stipriai nepakanka dėl tų iššūkių, kurie yra šiandien Europoje. Praėjo lygiai metai nuo M. Dragio raporto, nedaryta beveik nieko, pradelsti metai nuo to, kai M. Dragis paskelbė, kad Europa sensta, ir arba Europa investuoja, arba kris mūsų gyvenimo kokybė, konkurencingumas ir nesukursime Europos rinkos.

M. Dragio raporte, kurį užsakė Europos Komisija, aiškiai sakoma: mes turime investuoti 4 % Europos Sąjungos BVP. Milijardais tai yra ne 300 mlrd. eurų, kurie šiame biudžete parodyti, bet 800 mlrd. kasmet, kad pasivytume pasaulį, atstatytume Europą ir pasiruoštume dabartiniams iššūkiams, pradedant gynyba, baigiant dekarbonizacija.

Ir mes turime pradėti kalbėti apie tai, kad mes, kaip nacionalinės šalys, turime stiprinti Briuselio pajėgumus ir nuosavais įnašais, ir pajamomis nuo taršos mokesčių iki muitų, saugodami savo pramonę nuo išorės ekonominių atakų, ir nacionaliniais įnašais. Ne atsiliekančioje, bet globaliai konkurencingoje Europoje mes norime gyventi ir mums reikia žymiai spartesnės energetinės nepriklausomybės, dekarbonizacijos, reikia žymiai didesnių kapitalo rinkų, kad mūsų įmonės galėtų augti ir konkuruoti globaliu mastu. Mes turime atsispirti ir 140 mln. turinčiai Rusijai, būdami 500 mln. gyventojų kontinentu, neprašydami kitų mūsų apginti, tad mūsų gynyba yra mūsų interesas.

Todėl liberalai supranta, kad laikmetis reikalauja stipresnės Europos, stipresnės Europos paramos Ukrainai, ir tai įmanoma tikrai pakankamai finansuojant. Todėl šitas biudžetas yra teisinga linkme, bet su nepakankama ambicija. Ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Toliau Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu kviečiu kalbėti A. Butkevičių. Prašom, kolega.

Lietuvos Respublikos Seimo nario Algirdo Butkevičiaus kalba

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamas komisare, gerbiama kolegose, tikrai laikas bėga labai greitai. Puikiai prisimenu 2013 metus, kada Lietuva pirmininkavo paskutiniame etape, 2013 metų II pusmetyje. Prisimenu Europos Komisijos tam tikras abejones dėl to, kad Lietuva buvo viena iš pirmųjų šalių, tų šalių, kurios 2004 metais prisijungė prie Europos Sąjungos, ir buvo išsakytos tam tikros abejonės, ar tikrai Lietuva įveiks iškeltus uždavinius, tvirtinant tuo metu 2014–2020 metų finansinę perspektyvą.

Galiu pasakyti, kad Lietuvos žmonės yra nepaprastai ryžtingi, atsakingi. Pasibaigus pirmininkavimui, visa Vyriausybė Europos Komisijos buvo pakviesta į Briuselį ir buvo įvertinta kaip aukščiausio lygmens, įgyvendinusi ne tik tai, ką prašydavo premjerai (2014–2020 metų finansinę perspektyvą patvirtinkite, po to kitų dalykų galite ir neįgyvendinti), bet viskas buvo įgyvendinta. Tada Europos Komisijos Prezidentas Ž. M. Barozas pasakė: jūs pakėlėte pirmininkavimo kartelę labai aukštai ir aš linkiu, kad tikrai Lietuva ir 2027 metų I pusmetyje išlaikytų šituos principus.

Kalbėdami apie tam tikrus daugiametės finansinės programos prioritetus, aišku, teigiamai vertiname konkurencingumo skatinimą, nors pavėlavome beveik dešimčia metų. Tai tikriausiai lėmė M. Dragio konkurencingumo planas, kuris yra parengtas visai Europos Sąjungai ir, kaip bebūtų gaila, tame plane pažymėta, kad Europos Sąjunga nuo Jungtinių Amerikos Valstijų konkurencingumu atsilieka dešimčia metų. Geriau vėliau negu niekada. Bet norint paspartinti tos programos įgyvendinimą, aš manau, reikia, kad Europos Sąjungos biurokratija susitvarkytų su tam tikromis biurokratinėmis kliūtimis. Jeigu ir toliau bus toks pat požiūris į tam tikrų strateginių projektų įgyvendinimą, ką aiškiai aprašo M. Dragis savo konkurencingumo plane, tai gali tam tikri planai likti vien tam tikruose dokumentuose.

Kadangi laiko yra labai mažai, tai nekartosiu, kas buvo kalbama apie tiesiogines išmokas. Demokratai „Vardan Lietuvos“ tikrai palaiko, kad tiesioginės išmokos būtų sulygintos su kitų valstybių ūkininkams mokamomis išmokomis. Bet tam tikrų ir galimų rizikų gali atsirasti, pavyzdžiui... Kadangi dalis finansavimų per nacionalinės regioninės partnerystės planus priklausys nuo sutarčių, aš noriu pabrėžti, su Europos Sąjungos reformų, investicijų pasiūlymų įgyvendinimu yra rizika, kad Lietuvos regionų specifiniai poreikiai gali būti mažiau išskirti, jeigu prioritetai bus centralizuotesni. Tai būtų vienas iš tokių pasiūlymų.

Dėl energetikos, aš manau, kad Lietuva energetikos srityje yra kaip lyderiaujanti šalis. Ir varė Europos Komisijoje, atsiprašau, Energetikos komisijoje, buvo pristatyta „Lidgrid“ strateginė programa žvelgiant į ateitį. Bėlieka tik pasigirti ir, aišku, paprašyti, kad tam sektoriui Europos Komisija neliktų abejinga. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju, kolega, už jūsų pasisakymą. Toliau Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu kviečiu V. Ažuolą. Prašau, kolega.

Lietuvos Respublikos Seimo nario Valiaus Ažuolo kalba

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Sveiki, komisare, kolegose. Europos stiprybė turbūt priklauso nuo žmonių ir šalių tikėjimo Europos ateitimi. Ir ką mes matome iš pateikto naujo laikotarpio Lietuvai? Minus 25 %. Ar tai sustiprina tikėjimą? Turbūt ne. Mes Europoje gyvename jau virš 20 metų ir mes, nuolat matydami naują biudžeto laikotarpį, tikimės, kad tos pamatinės valstybių vertybės: tai konstitucinės teisės, savarankiškumas, šalių lygiateisiškumas, visada bus išlaikomos. Bet du dešimtmečius žemdirbiai vis girdi pažadą dėl suvienodinimo, mes vis daugiau matome centralizuotai priimamų sprendimų, apeinant valstybes.

Vienus iš tokių sprendimų – kaip konstitucinės teisės ir fiskalinė politika – valstybės dabar priverstos keisti taip, kaip nori iš viršaus. Ką mes matome dėl mokesčių, kurie ateina? Mūsų valstybė jau pabandė įtraukti drakoniškus mokesčius žemdirbiams, žemdirbiai buvo gatvėse. Europa

planuoja tokius mokesčius už orą, pavadintus CO₂, įtraukti visiems, tai palies kiekvieną. Ar tai stiprina mūsų tikėjamą ateitimi? Turbūt ne. Tai turbūt reikia grįžti prie pamatinių vertybių, sugrįžti prie sprendimų, kurie stiprina tą tikėjamą, ir nedaryti sprendimų, kurie mažina mūsų konkurencingumą.

Europai dabar jau reikia greitų sprendimų. Jeigu pramonė sako, kad reikia greito sprendimo, vadinasi, greito. Jeigu verslas sako, kad mums reikia greitų sprendimų, vadinasi, reikia greitų. Mes nebeturime kada laukti, nes kitos šalys (tiek trečiosios šalys, tiek Amerika) mus lenkia. Tad tikėjimas, kad šis biudžetas atlieps visus tuos dalykus, kad suteiks tą tikėjimo jausmą Europos ateitimi, vis išlieka. Bet Europa turi imtis ryžtingų žingsnių ir greitai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, norėję pasisakyti, pasisakė, užsirašiusių daugiau nėra. Klausiti norėjo V. Pranckietis. Prašau, gerbiamas kolega. Prašom pasakyti, kam jūsų klausimas yra adresuotas.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Žinoma, aš norėčiau klausimą pateikti komisarui. Tas klausimas būtų dėl biudžeto. Tame biudžete yra numatytas nacionalinis planas, kuriame yra nurodytos priemonės... *Okay*, iš naujo turbūt reikia pakartoti. Vakar mes svarstėme Kaimo reikalų komitete planą, skirtą... naujo ES fondo finansavimo struktūra buvo parodyta. Toje struktūroje yra išskirta bendrosios žemės ūkio politikos pajamų parama. Ta parama yra suskirstyta į daug punktų. Pirmu punktu ten yra nurodyta, kad proporcingai mažinama su plotu susijusi pajamų parama.

Mano klausimas labai paprastas. Parama yra skiriama netektoms pajamoms kompensuoti. Jeigu ji yra mažinama ir visi kiti punktai taip pat skelbia apie nedidinimą, ir 20 % ji yra sumažinta, kaip mes užtikrinsime žemės ūkio konkurencingą gamybą nekonkurencingomis sąlygomis? Ypač lyginant su tomis šalimis, kurios nesivadovaus bendrosiomis Europos Sąjungos taisyklėmis, nuleistomis nacionalinėms valstybėms. Ačiū.

P. SERAFINAS. Dėkoju už klausimą. Ko gero, turėčiau šiek tiek labiau paaiškinti, kokia yra tų nacionalinių strateginių planų logika. Šiuose planuose yra numatytas tas nacionalinis vokas, tai yra lėšos, kurios bus skirtos valstybei narei. Tokio pasiūlymo logika remiasi prielaida, kad būtų siekiama daugiau decentralizacijos. Lankstumas reiškia, kad bus daugiau galimybių nacionaliniu lygmeniu priimti sprendimus, kaip reikėtų paskirstyti valstybei skirtas lėšas. Tai turima omenyje dėl lankstumo. Mes, Komisija, taip pat suvokiame, kodėl reikalingas lankstumas. Nors ir reikia to lankstumo, suvokiame, kad turi būti ir nuspėjama. Būtent dėl to ir kyla ta diskusija, susijusi su žemės ūkio sritimi.

Ne viską galima garantuoti, užtikrinti. Išteklių visiems negalima užtikrinti. Tačiau yra viena kategorija, kuri garantuojama pagal nacionalinius regioninius planus. Ta kategorija – tai mūsų ūkininkai. Kai aš kalbėjau apie 300 mlrd. eurų, aš kalbėjau apie garantuotą sumą ūkininkų pajamoms padengti. Tai yra ta suma, kuri paremta prielaida, kad reikia stabilizuoti ūkininkų pajamas dabartinės daugiametės finansinės programos lygiu. Čia kalbame ne tik apie tiesiogines išmokas, bet ir, pavyzdžiui, apie aplinkosaugos priemones žemės ūkyje. Tai viskas, kas yra numatyta ūkininkams, yra garantuota suma, tai bus tęsiama ir po 2027 metų.

Kylantys klausimai ir nesusipratimai yra susiję su kaimo plėtra, tai yra susiję su investicijomis ūkiuose. Tarkime, vandens valymas žemės ūkyje arba socialinės paslaugos žemės ūkio sektoriuje. Šiuo metu investicijos šiose srityse yra numatytos ir pagal bendrąją žemės ūkio politiką. Būtent todėl dabar žmonės sako, kad dėl to dabar sumažės bendras žemės ūkio politikos biudžetas. Tačiau taip nėra. Mes siūlome garantuoti paramą pajamoms. Kai kalbame apie investicijas, įskaitant žemės ūkio investicijas, tuomet mes sudarome valstybėms, regionams galimybę, kaip išleisti tam tikslui skirtas lėšas, kaip turėtų būti paskirstytos valstybei narei skirtos lėšos. Aš tikiu, kad daugelyje valstybių, ko gero, ir Lietuvoje, tai leis investuoti net ir daugiau, negu dabar yra kaimo vietovėse. Taigi tokia būtų šių planų logika. Tad norėčiau pasakyti, kad ta mintis, jog 20 % sumažinamas bendrasis žemės ūkio politikos biudžetas, yra neteisinga, nes kai kalbame apie ūkininkų pajamas, jos yra stabilizuojamos, kai kalbame apie tas investicijas, tai tikrai nėra jos sumažinamos, žinoma, viskas dar priklauso ir nuo infliacijos.

PIRMININKAS. Pirmas klausia – o gal abudu iš karto paklauskite ir tada bus atsakymas? – V. Ažuolas ir toliau B. Ropė. V. Ažuolas – pirmas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Mano klausimas būtų labai panašus. Kaip Lietuvai pasiekti tikslų per naująjį laikotarpį, kai matome minus 25 % finansavimo?

Kitas klausimas. Kaip kiekvienam Lietuvos žmogui turėti tikėjimą Europos ateitimi, kai mato mokesčius už CO₂ ir kitus mokesčius, kurie nuskurdins kiekvieną, nes svajonė visiems važiuoti elektromobiliais ar kitais dalykais, deja, neišsipildė?

PIRMININKAS. Ačiū. B. Ropė. Ir gal tada iš karto komisaras galės atsakyti.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš labai trumpai. Mes išorės konvergencijos prašome ne šiaip sau, o dėl to, kad, stojant į Europos Sąjungą, Lietuvai buvo pažadėtas ir priimtas Vadovų Tarybos sprendimas, kad 2013 metais įvyksta išorės konvergencija. Gerbiamas komisare, ar jūsų siūlymas atspindės, kad bus įvykdytas Vadovų Tarybos sprendimas? Tai būtų pirmas klausimas.

Antras klausimas. Kiek žinau, Europos Parlamento nuomonė ir didelės dalies valstybių nuomonė dėl bendrosios žemės ūkio politikos atitinka mūsų išsakytą nuomonę. Siekiant sutarimo su Europos Parlamentu, ar jūs pasirengę ir planuojate savo pasiūlymą koreguoti? Ačiū.

P. SERAFINAS. Ačiū už klausimus. Pasakysiu, kokia šio biudžeto logika. Kaip jau pasisakiau kalbos metu, ten, kur mes norėtume matyti daugiau pinigų biudžete, yra konkurencingumas ir gynyba. Manau, kad nėra didinimo sanglaudai ir žemės ūkiui, bet reikia priimti strateginius sprendimus įvertinus dabartinę situaciją: arba reikia didinti išmokas, arba didinti gynybos išlaidas. Tai yra strateginis klausimas.

Kitas komentaras yra toks. Kalbant apie sanglaudą ir apie žemės ūkį, aš pakartosiu, biudžeto logika yra tokia: mes imame tai, ką turime dabar, ir užtikriname to tąsą. Tai yra tam tikra stabilizacija. Yra tam tikrų pataisymų, kurie susiję su besikeičiančiomis makroekonomikos sąlygomis, kai kurie regionai turtėja. Pakeitimų yra, tai yra ir Lietuvos atvejis dėl išorinės tiesioginių išmokų konvergencijos. Kalbant apie Lietuvą, Lietuvoje išmokos yra mažesnės nei kitose Europos Sąjungos šalyse, bet visos... Mes siekiame stabilizuoti biudžetą, nedidiname jo, siekiame jį stabilizuoti. O Lietuvos atveju, tiesą pasakius, netgi yra ir papildomų pozityvių postūmių, tai yra papildomai skiriama lėšų sienos apsaugai. Čia jeigu kalbėtume vien tik apie Lietuvą.

Kalbant apie nuosavus išteklius, taip. Jūs, ko gero, taip pat kalbėsite ir svarstysite savo biudžetą, visuomet tenka pasvarstyti du dalykus – išlaidas ir pajamas. Aš išgirdau tą kritiką, kad Europos biudžetas nėra pakankamai ambicingas, kad turėtume siūlyti dar ir didesnę biudžetą. Tiesiog norėčiau priminti: dabartinis biudžetas siekia 1,13 % Europos Sąjungos BVP, mes siūlome 1,26 %. Taip, žinoma, nukentėjome ir nuo pandemijos, tačiau bet kokių atvejų siūlome šiek tiek jį didinti, tai yra 2 mlrd. eurų. Nežinau, ar valstybės narės sutiks su tuo, kas yra siūloma dabar, bet džiaugiuosi, jog išgirdau Lietuvoje, kad yra raginama siekti ambicingesnio biudžeto. Tačiau iš kitų valstybių narių esu išgirdęs, kad jis yra per daug ambicingas. Tačiau kai kalbame apie nuosavus išteklius, galiu pasakyti, kad visi, kurių paklauskite, galėtų dėl to skųstis. Tačiau realybė yra tokia, kad jeigu norime turėti pakankamų išteklių tam, kad galėtume toliau tęsti sanglaudos, bendrąją žemės ūkio politiką ir taip pat išleisti dar ir daugiau gynybai bei konkurencingumui užtikrinti, tuomet nėra kitos išeities. Turime pateikti penkių kandidačių nuosavų išteklių pasiūlymus, tačiau taip pat turime pakalbėti ir apie nuolaidas. Lietuvai tas netaikoma. Tad kuomet yra siūlomi nuosavi ištekliai, turėtumėte įvertinti ir tą aspektą.

Ir galiausiai diskusijos su Europos Parlamentu. Taip, žinau, kas vyksta Europos Parlamente, ir suprantu, iš kur kyla tos diskusijos. Kaip jau minėjau, daugiau lankstumo ir daugiau netikrumo sukuria, bet mes siekiame rasti tą tinkamą pusiausvyrą tarp lankstumo ir nuspėjamumo, tai yra savaime suprantama. Jeigu yra per daug lankstumo, tuomet išauga netikrumas. Būtent todėl ir siūlome tą garantuotą sumą ūkininkų pajamoms išlaikyti – ne tam, kad kurtume daugiau to netikrumo. Žinau, kad kolegų Europos Parlamente siekia dar ir daugiau sustiprinti tą nuspėjamumą, kai kalbame apie žemės ūkio politiką, tačiau tos diskusijos dar tebesitęsia, tad nenorėčiau daryti galutinių išvadų, kaip tos diskusijos baigsis. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas komisare, už jūsų išvalgas, atsakymus į Seimo narių klausimus ir tikiuosi mūsų konstruktyvaus bendradarbiavimo. Linkiu gero pabuvimo Lietuvos pa-dangėje.

11.03 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Kolegos, tęsiame mūsų darbotvarkę. Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar būtų kokių pasiūlymų dėl darbotvarkės? M. Lingė, prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, kaip ir Seniūnų sueigoje, turime prašymą. Yra surinkti 47 parašai prašančiųjų įtraukti į šios dienos darbotvarkę komisijos dėl apkaltos G. Paluc-kui klausimą. Jisai buvo įtrauktas, mes prašėme rytiniame posėdyje, kad tai būtų įtraukta, tai no-rime, kad Seimas apsispręstų ir iš popietinės darbotvarkės būtų perkeltas į rytinį posėdį.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar daugiau būtų kokių nors pasiūlymų? Nėra. Tada kviečia-me apsispręsti balsuojant. Kas už tai, kad klausimą, projektą Nr. XVP-694, iš popietinio posėdžio perkeltume į rytinį?

Balsavo 109 Seimo nariai: už perkėlimą – 34, prieš – 68, susilaikė 7. Klausimas lieka, kaip nu-matyta darbotvarkėje.

Kolegos, jeigu daugiau siūlymų nėra, noriu pastebėti, kad klausimai – projektai Nr. XVP-789, Nr. XVP-792, Nr. XVP-793 ir Nr. XVP-816 – nėra įtraukti į rudens sesiją. Ar galime bendru sutari-mu juos įtraukti? Galime. Ačiū, įtraukti. Bendru sutarimu? Taip. Bendru sutarimu įtraukti į mūsų rudens sesiją ir į šios dienos darbotvarkę.

Ar galime bendru sutarimu patvirtinti dabartinę posėdžio darbotvarkę su papildymais? Ga-lima. Ačiū. Bendru sutarimu... (*Balsas salėje: „Negalima.“*) Ne, negalima? Tada balsuojame. Kole-gės, ko jūs taip piktai? Balsavimas – šventė.

Ačiū, kolegos. Balsavo 114 Seimo narių: už – net 80, prieš – 6, susilaikė 28. Darbotvarkė pa-tvirtinta.

11.06 val.

Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XVP-106GR) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-106. Kviečiu į tribūną pranešėją J. Sabatauską. Svarstymas ir priėmimas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Prezi-dento veto dėl Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymo ir komitetas nusprendė pritarti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XV-438 priėmimui be pakeitimų. Už – 6 balsai, prieš – 4.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje užsirašė kalbėti kolega R. Šukys. Prašom.

R. ŠUKYS (NAF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tikiuosi, mano kalba padės kolegoms apsispręsti, kaip balsuoti šiuo atveju dėl Prezidento veto. Labai gaila, kad buvo mažai diskutuota apie Seime svarstytų pataisų... ir dėl šio veto teisinių aspektų. Būtent tei-sinių – ne politinių, ne asmeninių, ne moralinių, o teisinių. Norėčiau šiek tiek priminti.

Baudžiamoji atsakomybė yra grindžiama bendraisiais principais ir specialiaisiais. Bendrieji principai tai yra teisėtumas, teisingumas, humanizmas, lygybės prieš įstatymus principas. Specia-lieji principai: niekas negali būti pripažintas kaltu ir nubaustas, jeigu nėra įstatymo, kalto asmens atsakomybės principas – būtent kalto asmens, asmeninės atsakomybės ir bausmės individualiza-cijos principas, atsakomybės neišvengiamumo principas, draudimas bausti už tą pačią veiką du kartus. Svarbiausia yra šiuo atveju ir baudžiamojo proceso principas, kurį norėčiau priminti, – tai bausmės proporcingumas padarytai veikai.

Jeigu mes pažiūrėtume į visus šiuos principus, Seimo priimto įstatymo 2 dalyje vienais metais sankcija sumažinama nuo septynerių iki šešerių, 1 dalyje buvusi penkerių metų maksimali sankcija sumažinama iki ketverių metų. Tai laisvės atėmimo realios bausmės. Gerbiamieji kolegos, aš galiu jums atsakingai pasakyti, kad, ko gero, per visą šių straipsnių galiojimo laikotarpį nebuvo nė karto, ir ateityje, matyt, dar penkerius metus, nebuvo pritaikyta maksimali bausmė – septyneri ar penkeri metai. Ir garantuoju, kad ir šešeri metai, ir ketveri, kuriuos mes nustatėme 1 dalyje, o 2-oje – šešeri, nebus pritaikyta.

Taigi apie ką mes kalbame? Mes kalbame iš esmės apie 2 dalies sunkaus nusikaltimo kvalifikavimą į apysunkį. Ką tai duos? Tai duos galimybę individualizuoti bausmę, tai duos galimybę taikyti bausmę, laikantis proporcingumo principo. Ne taip, kaip yra dabar, kada teismas privalomai ir tam, kuris gailisi, gražino pinigų – 500 ar 800 eurų, pripažįsta savo kaltę, ir tam, kuris 12 tūkst. – ir nepripažįsta, ir ginčijasi iki paskutinio, taiko tą pačią bausmę, vienokią ar kitokią baudą, dažnai labai panašią. Ir svarbiausia, kaip privalomą papildomą bausmę – draudimą būti renkamam ir dirbti valstybės tarnyboje trejus ar ketverius metus. Gerbiamieji, tokiu būdu principai yra pažeidžiami.

Prezidento išdėstyti aspektai, kad gal kažkas išvengs atsakomybės, Prezidento dekrete nurodytas argumentas, kad galimai bus skiriamos per švelnios bausmės. Gerbiamieji, aš pasitikiu prokurorais, aš pasitikiu teismais. Teismas vykdo teisingumą kiekvienu individualiu atveju. Nė vienas, kaip čia vadino kolegos, čekutininkas ar kitą veiką padaręs asmuo atsakomybės neišvengs. Tai yra vienas iš pagrindinių specialiųjų baudžiamosios atsakomybės principų. Visi turės reikalų, jau kai kas ir turi su prokurorais ir su teismais, visi ten atsidurs. Tačiau kiekvienas konkretus atvejis bus išnagrinėtas ir teismas paskirs individualią bausmę, proporcingą bausmę. Ir tai yra labai svarbu.

Kalbama... Motyvas išdėstytas yra, kad nebuvo laikomasi viešumo, skaidrumo principų. Gerbiamieji, šių pataisų svarstymas tiek... Aš ankstesnėms pataisoms, kurios buvo, taip drąsiai nepritarčiau ir nekalbėčiau, bet šios pataisos ir apskritai šis klausimas visuomenėje, žiniasklaidoje tiek buvo nagrinėtas, kaip nė viena Baudžiamojo kodekso pataisa nebuvo nagrinėta ir tiek nebuvo aiškinamasi. Pavardėmis įtariamieji visi žinomi, rajonuose, miestuose visi tarybų nariai, mūsų Seimo nariai. Leidome, neleidome patraukti atsakomybėn, visi yra žinomi ir tikrai nė vienas šio straipsnio svarstymo posėdis nebuvo uždaras. Komiteje buvo atviri posėdžiai, galėjo žiniasklaida ir visuomenė klausytis ir dalyvauti. Tai tikrai jokių būdu nebuvo neskaidru, argumentai buvo dėstomi, ir be jokių baimių.

Na ir paskutinis Prezidento dekrate nurodytas argumentas, kad neva tai paveiks esamas ar būsimas bylas, nes nebus galima taikyti kriminalinės žvalgybos, nes negalima taikyti automatiškai esant veikai, kuri yra apysunkė. Tai kitas klausimas šiandien priėmimo stadijos pagal darbotvarkę yra būtent Kriminalinės žvalgybos įstatymo pakeitimas, kur mes pritarsime, kad šis pakeistas mūsų įstatymas (tikiuosi, kad veto bus atmetas) bus priimtas toks, koks jis buvo priimtas. Jo pagrindu bus galima, taip yra nustatyta Kriminalinės žvalgybos įstatyme, kuriam mes pritarsime per priėmimą, taikyti kriminalinę žvalgybą. Niekas nepasikeis tiriant veikas prokurorams ar kitiems teisėsaugos pareigūnams. Viskas liks taip, kaip buvo, kiek susiję su veikų tyrimu.

Taigi, gerbiamieji kolegos, aš labai tikiuosi, kad kiekvienas šiandien įvertinsime savo balsavimą, atsikratysime baimių, prisiminsime priesaiką, prisiminsime tai, kad kiekvienas balsuoja laisvai. Ir pabaigoje svarbiausia norėčiau pasakyti: Platonas – draugas, bet tiesa yra brangesnė. Taigi ne čekutininkai, ne kolegos man rūpi. Man rūpi principai. Principus reikia ginti. Tai brangu, bet reikia ginti. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, už tokį išsamų pasisakymą. Po svarstymo mūsų nutarimui pritarta. Pereiname prie priėmimo stadijos. Nuomonės už ir prieš. Ką mes čia turime? Prieš – A. Širinskienė. Prašau, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Išklausėme čia apologetikos seansą, kuris buvo lydimas nusišnekėjimo apie teisingumą. Apie koki teisingumą jūs kalbate, kada šeši žmonės, kurie yra įtariamieji, kurie turi bylas teismuose, balsavo dėl įstatymo projekto priėmimo priėmimo stadijoje ir tie šeši

balsai, šešios kortelės lėmė priėmimą. Tai yra akivaizdu, kad tai yra tiesiog priėmimo tvarkos esminis pažeidimas, ir akivaizdu, kad Konstitucinis Teismas konstatuos, jog priimant įstatymą yra pažeista priėmimo tvarka, nes yra VTEK'o išaiškinimas, kad tie asmenys, kurie yra įtariamieji, kurie dalyvauja kituose baudžiamuosiuose proceso etapuose, negali balsuoti dėl įstatymo, kuris yra palengvinantis. Brangūs Seimo čekutininkai, jūs pagalvokite, kokia bus jūsų teisinė situacija, kai Konstitucinis Teismas konstatuos, kad jūsų balsavimas, ne jūsų frakcijos lyderių, ne kieno nors kito, pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją. Aš net neabejoju, kad jūs vėl bandysite balsuoti ir atmesti Prezidento veto dėl įstatymo, kuris yra jums tiesiogiai taikomas. Aš suprantu, kad Socialdemokratų partija jau, matyt, gėdą yra praradusi, bet dar tikrai kreipiuosi ir į tuos jaunuosius narius, kurie ėjote su visai kitokia vėliava, kuriems nebuvo priimtini bebrų gyvenimo epizodai, tai jūs pagalvokite, kaip jūs tarp jaunimo atrodysite, kuomet jūs bandote būdami švarūs ir nesusitepę išsukinėti kolegas, kurie turi teisinių problemų. Jūs taip bandote daryti įtaką teisėsaugos veiklai ir bylų baigčiai. Tikrai balsuosiu prieš. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kita nuomonė – A. Bilotaitė. Prašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Norėčiau dar kartą atkreipti visų dėmesį į keletą argumentų.

Pirmas dalykas. Priėmus šias Baudžiamojo kodekso įstatymo pataisas bus palengvinamas atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės. Šitie pakeitimai sudaro sąlygas platesniam atleidimo taikymui, kas tikrai gali turėti įtakos rezonansinėms byloms, ir ne tik čekutininkams, bet ir kitoms.

Taip pat yra sutrumpinamas senaties terminas ir reputacijos reikalavimai. Senaties terminas sumažės trejais metais, o valstybės tarnyboje galės dirbti asmenys, pripažinti kaltais dėl piktnaudžiavimo, jau po ketverių metų.

Ir paskutinis aspektas – pats procesas, kaip šitos įstatymo pataisos buvo stumiamos. Tikrai reikia pripažinti, kad Teisės ir teisėtvarkos komitete, kiek kartų mes buvome kreipęsi dėl ekspertizės, dėl įvertinimo, dėl institucijų įtraukimo, tai nuolatos buvo jungiama buldozerio aukščiausia pavara ir dėl to tenka apgailestauti. Kažkaip labai labai neskaniai kvepia visas tas procesas, kai mūsų komiteto pirmininkas dabar pretenduoja tapti Konstitucinio Teismo teisėju. Gal čia yra atlygis už tai, kad mes šitas pataisas turėsime? Tikrai nesinorėtų galvoti, kad tai yra tiesa.

PIRMININKAS. Dėkoju, kolege. Kitas pasisako K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš, apeliuodamas iš tribūnos kalbėjusiam kolegai, noriu pasakyti, kad reikia ginti ne moralę, o principus. Iš tiesų ir parodote savo kalboje, kad svarbu išsaugoti turbūt partiją, kuri žadėjo saulėlydį visiems korumpuotiems politikams, bet panašu, kad tokiais pasisakymais žadate saulėlydį savo partijai. Iš tiesų turbūt... kaip turėtų jaustis dabar 30 tūkst. nusikaltėlių, kurių Lietuvoje skaičiuojama per metus, kad tiek nusikaltimų yra įvykdoma? Ir tos vagystės, kurias įvykdė tie asmenys, jie šiandien turbūt žiūri su gailėsčiu, ilgesiu ir galvoja, kodėl mūsų atstovų nėra Seime, bet pasirodo, kad atstovai rūpinasi savo draugais ir bičiuliais, kurie vis tik bando reabilituoti tik vieną mažą grupę ir turbūt atskirti taip vienus nuo kitų, kad yra aukštesni, ir galėdami padaryti tam tikrus sprendimus jie juos daro. Turbūt šiandien važiuojant ryte per žinias kalba be penkių minučių Konstitucinio Teismo teisėjas, kuris ne tik diskredituoja turbūt Konstitucinį Teismą, bet ir klaidina visuomenę, pasakydamas, kad tik pagreitiname procesą.

Kolegos, ar tai yra tik proceso pagreitinimas? Galbūt jūs tikite tuo, kas jums sakoma, bet neskaitote, kas yra parašyta juodu ant balto. Turbūt reikėtų atsipeikėti ir priimti adekvačius sprendimus šiuo atveju. Tikrai skatinu ir raginu balsuoti prieš, nes Prezidentas turbūt dabar sėdi ir verkia.

PIRMININKAS. Ačiū. Nušluostykime ašaras. Dėl vedimo tvarkos – R. Šukys.

R. ŠUKYS (NAF). Aš dėl asmeninių motyvų. Kadangi buvo adresuota pasisakymo dalis man, nors ir neįvardino tiesiogiai pavardės, noriu pasakyti: prašom neiškreipti mano žodžio – aš kalbėjau apie tai, kad aš paliesiu teisinę pusę klausimo, neneigdamas nei moralinės, nei politinės atsa-

komybės. Tai, ką jūs pasakėte, jūs pasakėte, gerbiamas Kęstuti Mažeika, netiesą, taip aš nesakiau, kaip jūs citavote.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau – I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ko neduodate R. Baranovui už pasisakyti, kad jau jis nusprendė visą šito Seimo garbę savo krūtine pridengti? Galvojau, kad ir ši kartą nebus nė vieno, kuris už šitą vargšą našlaitį pasakys...

PIRMININKAS. Klydote.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). ...nors vieną gerą žodelį, bet štai jaunieji socialdemokratai bėga į pagalbą.

Tai, ką sakė kolega Raimondas, kvalifikuotas teisininkas, iš esmės pasakė daug tiesos. Bausmių peržiūrėjimas, Baudžiamojo kodekso nuostatų peržiūrėjimas bet kokioje valstybėje yra normalus procesas ir vyksta nuolat. Bet mes čia kalbame ne apie tai, kiek metų kalėjimo, kuris realiai niekada neskiriamas, turėtų būti numatyta įstatymo nuostatose, mes kalbame pirmiausia apie tai, dėl ko šitas įstatymas yra priimamas, dėl ko jis priimamas toks, koks yra, ir dėl ko jis priimamas dabar, dėl ko tai nėra kokia nors generalinė Baudžiamojo kodekso peržiūra, kur galima būtų kalbėti apie įvairius sprendimus įvairiose baudžiamosiose bylose. Todėl, kad šitoje salėje ir už šitos salės ribų sėdi labai daug žmonių, kuriems šitų pataisų tiesiog labai reikia, ir tai visus kitus argumentus, susijusius su teisine technika, su bausmės protingumu ir taip toliau, ir panašiai, padaro tiesiog niekinius. Todėl, kad moralės klausimas, moralės argumentai čia yra pirmi.

Ponai, jūs priimate įstatymus dėl savęs pačių! Aš bandau įsivaizduoti, kas būtų buvę, jeigu praėjusioje kadencijoje buvusi dauguma būtų pasiūliusi kokį nors Baudžiamojo kodekso pakeitimą, aktualų kokiam nors kokios nors partijos nariui, bet to niekada nebuvo, nepaisant to, kad visokių nesąmonių tenka išgirsti. Aš siūlyčiau vis dėlto, kol dar yra laiko, nedaryti klaidos, nedaryti tos klaidos ir pritarti Prezidento veto. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Toliau pasakys R. Baranovas. Prašau, kolega.

R. BARANOVAS (LSDPF). Kolegos, turbūt buvusi premjerė yra pirmas žmogus, kuris kalbėjo apskritai apie tai, ką mes čia veikiame, – visi kiti užsiėmė kažkokiais įdomiais politiniais dalykais, bet jaunieji socialdemokratai ir ėjo į rinkimus, ir, man atrodo, visi yra įsitikinę, kad mūsų baudžiamosios priemonės įvairiais lygiais yra per griežtos. Dėl to Europoje mes turime beveik daugiausia žmonių, sėdinčių kalėjime, ir tai yra visiškai kairioji darbotvarkė – mažiau žmonių kišti į kalėjimus. Ar ši bausmė, apie tai turėtų būti dabar diskusija, ar žmogus, kuris nesugebėjo pagrįsti ten 500 ar 300 eurų savo dokumentais, yra vertas tokios bausmės, kuri dabar yra? Mano įsitikinimu – ne. Ir dėl to aš ramiai ir drąsiai, ir laikydamasis savo principų balsuosiu už.

O kalbant apie tai, ne pirmą kartą Seimas, įvykus tam tikriems dalykams, daro tam tikras pertvarkas ir reaguoja į tai, kas visuomenėje vyksta. Čia irgi jokio nėra naujo žanro ar dar ko nors.

Kviečiu kolegas nepasiduoti šitiems politiniams argumentams. Bausmės dabar yra per griežtos. Ir mes gelbėjame ne tik kokius nors mistinius čekiukininkus, bet gelbėjame ir tuos, kurie susitvarkė kitaip, tą pačią G. Skaistę, matau, A. Bagdoną, J. Šiugždinienę. Ji vienintelė gal čia galėtų atėjusi mums papasakoti iš tikrųjų moraliai, nes atsistatydino, o visi, kas neatsistatydino, nes buvo tvarka kitokia, gal lai pasitaupo moralinius pamokymus kitai dienai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės sakytos. Apsispręsimė, balsuodami. Balsuojame už tai, ar priimti įstatymą be pakeitimų.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių: už – 79, prieš – 33, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – I. Šimonytė. Prašom, kolege.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš tik kolegai R. Baranovui, kuris nebuvo Seime praėjusioje kadencijoje, tiesiog informuosiu jį, kad praėjusią kadenciją buvo esminis Baudžiamojo kodekso peržiūrėjimas, jis buvo parengtas kartu su teisės mokslininkais, ir būtent tuo pačiu tikslu, kad žmonės nebūtų be reikalo sodinami į kalėjimus. Taigi tai, ką jūs čia sakėte, yra, švelniai tariant, labai toli nuo tiesos.

11.26 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės išsakytos. Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-775. Priėmimo stadija. J. Sabatauskas kažką nori per šoninį mikrofoną.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamoji buvusi premjere, iš tiesų buvo peržiūrimas pagal Vilniaus universiteto teisės mokslininkus, bet buvo peržiūrimos tik dispozicijos. Sankcijų peržiūrėjimo nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Norinčių pasakyti už, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant dėl Kriminalinės žvalgybos įstatymo projekto Nr. XVP-775.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 116 Seimo narių: už – 107, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Replikos po balsavimo. Prašom. Gerbiamas V. Šeršniovas.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Mano balsą įskaitykite už.

PIRMININKAS. Už – dar vienas balsas dėl protokolo – V. Šeršniovas. Ir gerbiamas A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Tiktai noriu pasakyti, ir šito balsavimo metu aš balsavau už. Matau, kad nesuveikė. Ano balsavimo metu balsavau už, bet žiūriu – prieš, tai tada suklydimas.

PIRMININKAS. Dėl pirmojo taip pat dar vienas už, A. Anušauskas. (*Triukšmas salėje*)

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). To metu aš balsavau prieš. Ne, prieš tai buvusio balsavimo metu, aš turiu galvoje.

PIRMININKAS. Ką tik sakėte, kad už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ne, sakiau dėl šito įstatymo aš balsavau už. Bet pažymėtas juodai, kad balsavimas neįskaitytas.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasitikriname, kaip balsavo ponas A. Anušauskas. Dėl Kriminalinės žvalgybos įstatymo kaip jūs norite balsuoti?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėl Kriminalinės žvalgybos – už.

PIRMININKAS. Už. Gerai.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). O prieš tai balsuojant balsavau prieš, bet žiūriu...

PIRMININKAS. Dėl protokolo – ponas A. Anušauskas prieš. Ačiū, kolegos, išsiaiškinome. Patyrę kartais irgi kažkaip suklysta.

11.28 val.

Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-600(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-600. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Trys straipsniai. Prieštaraujančių pastraipsniui nėra. Galime visus keturis straipsnius priimti bendru sutarimu? Priimta. Dėl viso įstatymo. Nuomonės už – A. Anušauskas. Prašom. Nesuklyskite šį kartą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vakar, vykstant gynybos pramonės klausymams Ekonomikos komitete, iš tikrųjų mes išgirdome daug verslo pasiūlymų ir vienas iš jų – spartinti gynybos pramonės projektų įgyvendinimą. Labai gerai, kad į tas pataisas įtraukiami tie principai, kuriais jau naudojasi ir krašto apsauga, atlikdama savo projektų vystymą karinėse teritorijose. Šiuo atveju jau, be abejonės, kalbame apie verslą, kuris vystomas už karinių teritorijų ribų, ir, be abejonės, tie įstatymo pakeitimai leis paspartinti, juo labiau kad gynybos pramonė yra labai stipriai auganti pramonės šaka. Pastaraisiais metais didino savo apyvartą po pusantro karto

kiekvienais metais. Pabrėžiu, pusantro karto. Be abejonės, tie pataisymai, ko gero, pridėtų gynybos pramonei dar didesnę potencialą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos, nuomonės išsakytos. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: 102 – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)
Toliau posėdžiui pirmininkaus...

11.30 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-602(2) (priėmimas)

Kitas – Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-602. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką R. Sinkevičių kviečiu pristatyti.

Toliau pirmininkaus posėdžiui gerbiama D. Žeblienė. Prašau.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Pritarta jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Gal galite įvardinti?

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – Teisės departamento pastabai pritarti iš dalies. Atsižvelgta į tai, kad testuojant radijo ryšio slopinimo įrangą turi būti prieš 5 dienas informuojama Ryšių reguliavimo tarnyba. Tačiau, pačios Ryšių reguliavimo tarnybos nuomone, nebūtina kiekvieną kartą nurodyti tikslų testavimo laiką. Taigi, komitetas pritarė Teisės departamento pastabai iš dalies. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime 2 straipsniui su pastabomis pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Užsirašiusių nėra... Dar yra 3 straipsnis, teisingai. Nėra pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso nėra... Tuoj pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių. Dėl motyvų dėl viso užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 98 Seimo nariai, balsavo 98, už – 98. Vienbalsiai. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.33 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-603(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-603.

Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom įgarsinti.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą ir siūlo pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti su komiteto nuomone? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų... Dar yra 3 straipsnis (mane patikslina). Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų dėl viso nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai, už – 95. Vienbalsiai. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Per šoninį mikrofoną – replika po balsavimo. Prašom.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Ir mano balsą už prašyčiau įskaityti.

PIRMININKĖ. Prašom įskaityti Seimo nario E. Zingerio balsą už. Ačiū.

11.35 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 27 ir 27² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-604(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 27 ir 27² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-604. Pastabų, motyvų nėra. Keturi straipsniai.

Pastraispniui tada. 1 straipsnis. Kaip ir sakau, pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar mes galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir dėl 4 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvų nematau dėl viso. Apsispręskime balsuodami dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99: vienbalsiai už – 99. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.36 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-605(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-605. Priėmimo stadija.

Pastabų dėl straipsnių nėra, tai pastraipsniui. Pagarsinu, kad dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir dėl 4 straipsnio pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvų dėl viso nėra. Balsuodami apsispręskime dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už vienbalsiai – 98. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.38 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 9, 13¹, 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-606(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 9, 13¹, 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Turime pastabų, tai pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio pastabų taip pat nėra. Yra, teisingai. Yra pažymėta, kad yra pastabų. Prašom pagarsinti, Rimantai Sinkevičiaus.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė yra nepritarti Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabai. Čia kalbama apie eiliškumą, pagal kurį išnuomojami rezervuoti investiciniai valstybinės žemės sklypai. Nuostata derinta su Krašto apsaugos, Aplinkos apsaugos ministerijomis. Bendra nuomonė – toks eiliškumas pasirinktas tikslingai, todėl Teisės departamento pastabai siūloma nepritarti. Komitetas balsavo vienbalsiai bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū už komiteto nuomonę, kuriai yra nepritarta. Ar galime pritarti visam 3 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 6 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 7 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 8 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti? Taip, pritarta. Ir dėl 9 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 101 Seimo narys: vienbalsiai, 101 pritarė įstatymo projektui. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-601(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-601. Dėl šio įstatymo projekto pastabų nėra. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl motyvų dėl viso užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: vienbalsiai, 103 balsais, priimtas įstatymas. (*Gongas*)

11.42 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 2, 7, 19, 20, 21, 22, 23, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-619(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-619. Kadangi yra Teisės departamento pastabų, kviečiu į tribūną... Nėra V. Čmilytės-Nielsen, gal galėtų kas nors pakomentuoti? (*Balsas salėje*) Prašom, L. Kasčiūnas norėtų pakomentuoti. (*Balsas salėje*) Iš eilės, einame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio turime Teisės departamento pastabą. Prašom komiteto narį L. Kasčiūną pargarsinti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tuos formalumus pataisėme, atsižvelgėme ir į Teisės departamento pastabą. Už – 12, prieš – 0.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti komiteto išvadai bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat nėra jokių pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 6 straipsnio nėra pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 7 straipsnio taip pat nėra pastabų. Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 8 straipsnio taip pat nėra pastabų. Ar galime pritarti? Ačiū. Dėl 9 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti? Ačiū. Dėl 10 straipsnio taip pat pastabų nematau, nėra. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 11 straipsnio pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti? Ačiū. Ačiū, Laurynai, jums už pateikimą.

Ir dėl viso motyvų yra? (*Balsas salėje: „Yra.“*) Sako, kad yra. Tai prašom, A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Dar norėčiau vis dėlto labai pasisakyti už šį įstatymą, nes ir verslas tai vertina kaip pirmą žingsnį, kalbant ir apie A kategorijos ginkluotės, ir sprogmenų apyvartą Lietuvoje, kad verslas turėtų galimybę, gamindamas, pavyzdžiui, kovinius dronus, įsigyti kitose šalyse, pavyzdžiui, Lenkijoje, sprogmenų, vežtis juos. Ir išties visa ta veikla būtų licencijuojama. Aš manau, kad priėmę šį įstatymą turime žengti toliau ir sudaryti šiam gynybos pramonės verslui tas pačias sąlygas, kurias turi Lenkijoje, Estijoje, Latvijoje. Neturime būti išimtis. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių pasisakyti nėra. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101: už – 101, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.46 val.

Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-620(2) (priėmimas)

Lydimasis įstatymas – Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-620. Priėmimo stadija. Teisės departamento pastabų nėra. Pastraipsniui.

1 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta, ačiū. Dėl 2 straipsnio pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti? Ačiū.

Motyvai dėl viso. Nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 100, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XVP-620) priimtas. (*Gongas*)

11.47 val.

Nacionalinio plėtos banko įstatymo Nr. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15 straipsnių ir II skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-672(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Nacionalinio plėtos banko įstatymo Nr. XIV-3098 kai kurių straipsnių ir II skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-672. Yra Teisės departamento pastabų. Į tribūną kviečiu Š. Šukevičių ir mes einame pastraipsniui.

1 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta. 3 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 4 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašom. Atsiprašau, įjungsiu tribūną. Taip, prašom dabar.

Š. ŠUKEVIČIUS (*LSDPF*). Biudžeto ir finansų komitetas pritarė Teisės departamento pastabai ir priėmė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti su komiteto nuomone 4 straipsniui? Ačiū, pritarta. 5 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 6 straipsnis. Pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 7 straipsnis. Pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 8 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 9 straipsnis. Pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Pastabų nėra. Ačiū, pritarta. Ir 11 straipsnis. Pastabų taip pat nėra. Ar

galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 12 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta. Ačiū, pranešėjui.

Ar galime sutarti pratęsti balsavimo laiką? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Yra užsirašiusi G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, kuomet praėjusioje kadencijoje konsolidavome keturias nacionalinės plėtros įstaigas į vieną – dabar nacionalinį plėtros banką, man atrodo, tai buvo labai teisingas žingsnis, kad valstybė turėtų stiprų instrumentą, kuris apimtų rinką ten, kur privatus sektorius negali ar nenori – ar dėl rizikos, apetito, ar dėl kitų dalykų.

Šiuo pakeitimu yra numatyta, kad nacionalinis plėtros bankas galės savarankiškai atlikti daugiau veiksmų, tai yra pasirinkti sritis, į kurias yra investuojama, ir taip pat perskirstyti lėšas tarp įvairių priemonių. Tai tikrai suteikia įstaigai daugiau lankstumo, greičio ir, man atrodo, tai bus svarbus instrumentas valstybei investuojant į tas sritis, kur proveržis šiandien yra labai reikalingas, tai yra verslo plėtra, inovacijos, būstas, energetikos transformacija bei regionai. Todėl kviečiu neužmiršti šio instrumento, nes manau, kad jis turi tikrai didelių galimybių prisidėti nenaudojant valstybės biudžeto lėšų.

Finansinės priemonės, įgyvendinamos per nacionalinį plėtros banką, gali su mažiau lėšų pasiekti tą patį efektą. Tai nėra vien tik techniniai pakeitimai, tai yra žingsnis nacionalinio plėtros banko brandos link, ir tikiu, kad šie pakeitimai padarys instituciją dar stipresnę. Jau buvo padidintas įstaigos įstatinis kapitalas keletą kartų. Kartu su šiais pakeitimais tai yra svarbus žingsnis, kad nacionalinis plėtros bankas galėtų veikti savarankiškai, turėtų pakankamai raumenų tiems veiksams atlikti ir galėtų tapti tuo žaidėju, kuris prisidės ten, kur dabartinės privačios finansinės institucijos neuždengia pakankamai. Kviečiu pritarti.

PRIMININKĖ. Ačiū. Daugiau užsirašiusių nėra. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96: už – 96, susilaikiusių ir prieš nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kadangi dar turime iki Vyriausybės valandos keletą minučių, bendru sutarimu pratęsiame balsavimo langą. Primenu, nėra užsirašiusių dėl pareiškimų Seimo narių.

11.53 val.

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-816 (*pateikimas*)

Darbotvarkės galbūt paskutinis klausimas – Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-816. Gal galite? Buvo neseniai, mačiau, ką tik buvo B. Ropė. Ar galėtumėte? Pateikimo stadija. Kviečiame į tribūną B. Ropę. Atsiprašome, neperspėjome iš anksto, bet kadangi dar turime laiko...

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo metu žala už padarytus nuostolius pasėliams, pievoms, sumedėjusiems sodo augalams ir hidrotechnikams statiniams, melioracijos statiniams, kurią padaro kanopiniai žvėrys ar bebrai, jeigu juos medžioti nėra uždrausta ištisus metus, savininkams ir naudotojams atlyginama nuo nulio padarytos žalos, nuo ten vieno kvadrato ar taip toliau... Bet, norėdamas gauti žalos atlyginimą, turi įvykdyti daugybę reikalavimų pagal specialią metodiką, tai yra atskirais atvejais ir aptverti, ir taip toliau, ir taip toliau. Yra tokios nustatytos taisyklės, tik tada gali pretenduoti į žalos atlyginimą.

Šių metų birželio 30 dieną priimant Medžioklės įstatymą, sakyčiau, faktiškai be didesnių diskusijų kažkurioje stadijoje (ar svarstymo, ar priėmimo) buvo įtrauktas pasiūlymas. Į jį buvo, sakykime, neatkreipta dėmesio ir priimta, kad žala atlyginama tik tokiu atveju, jeigu jinai padaryta didesniai negu 5 % plotui. Vadinasi, jeigu pasėjai 20 hektarų, tai tiktai nuo antro hektaro tau bus atlyginama, jeigu tokia įvyko žala. Iš tikrųjų tai sukėlė labai didelį, sakyčiau, savininkų ir žemės naudotojų nepasitenkinimą, kad įvykdęs prievolės pagal metodiką dar tu vis tiek negali pretenduoti į 5 %. Tai gana didelės išlaidos. Jeigu paimsime, sakykime, 100 hektarų, tai išeina, kad

tiktai nuo 6 hektaro, tai 5 hektarai, sakykime, ploto yra gana, sakyčiau, skaudu žmonėms. Todėl įvertinę visa tai, mes, grupė Seimo narių, siūlome palikti dabar galiojančią tvarką, atsisakyti 5 %, kad jįnai nuo sausio 1 dienos neįsigaliotų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti vienas Seimo narys – A. Mockus. Prašom.

A. MOCKUS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, diskusinis klausimas. Kaip manote, ar pavyks visada atrasti kompromisą tarp žalą patyrusių asmenų ir asmenų, kurie privalės atlyginti žalą? Ačiū.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Nelabai supratau pabaigos per tą triukšmą. Kompromisą tarp medžiotojų ir tarp savininkų turite omenyje? Kompromiso, žinoma, reikia visada ieškoti, ir geriausias dalykas, kada įvyksta kompromisas. Kada jau prasideda ginčas, tada ginčas, suprantame, kad baigiasi taip, kaip baigiasi. Geriau, žinoma, ieškoti kompromiso nuo pradžių. Bet šiandieną galiojanti metodika reikalauja savininkui arba naudotojui atlikti daugybę prievolių norint gauti už žalą. Jeigu mes dabar dar vieną prievolę dedame, kad tik nuo 6 %, tai tikrai per daug jau mes nenorime visiškai nieko kompensuoti ir gauti teisėtą atlyginimą už žalą žmogui kaip ir atimame. Tuo labiau kad ne visas žalas atlygina medžiotojai. Didžiąją žalą atlygina valstybė.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai už, prieš. Motyvai už – T. Domarkas. Prašom.

T. DOMARKAS (*NAF*). Iš tikrųjų labai geras gerbiamo B. Ropės pasiūlymas ir tikrai tai užtikrins visų patyrusių žalą ūkininkų ir ne tik ūkininkų, yra ir privačių sklypų, kuriuose yra padaroma tam tikrų laukinių gyvūnų žala, ir yra problema dėl atlyginimo. Manau, kad tikrai sveikintinas pasiūlymas ir tikrai siūlau palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Mažeika. Nėra salėje. Balsuojame. Kadangi buvo užsirašęs prieš, tai kviečiu balsuoti po pateikimo.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 60, prieš nėra, susilaikė 16. Pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos komitetas arba Kaimo reikalų komitetas. Turėtume apsispręsti. Alternatyvus balsavimas. Kviečiu dabar apsispręsti balsuojant. Kas už pagrindinį Aplinkos apsaugos komitetą, spaudžiame už, kas už Kaimo reikalų komitetą, spaudžiame prieš.

Užsiregistravo 84 Seimo nariai: už – 55, prieš – 29. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, o papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti 2025 m. gruodžio 11 d. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Klausimus, kuriuos turėjome išnagrinėti iki pietų, priėmėme.

11.59 val.

Vyriausybės valanda

Dabar kviečiu Vyriausybės valandos metu užimti vietas visus ministrus. (*Balsas salėje: „Negirdi.“*) Laukiame ministrų! Pradedame Vyriausybės valandą. Vyriausybės valandos metu turėtų nedalyvauti du ministrai: D. Šakalienė, kadangi jįnai yra komandiruotėje, o K. Budrys yra susitikime su Latvijos užsienio reikalų ministre. Visi kiti ministrai turėtų užimti savo vietas. Labai pasyviai, neskuba.

Pirmasis frakcijos vardu norėtų paklausti L. Kasčiūnas. Prašom, Laurynai.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Klausimas bus Ministrėi Pirmininkei ir vidaus reikalų ministrui.

Ministrė Pirmininke, kol kas apie gynybos finansavimo reikalus neklausiamo, laukiame biudžeto, laukiame pirkinių sąrašo, plano, tada, matyt, viską vertinsime. Reaguosiu į tai, kas šią dieną viešojoje erdvėje dominuoja, bet tie signalai, kurie pasiekė dėl vidaus reikalų sistemos finansavimo būsimais metais, na, mažų mažiausia kelia daug nerimo. Jau vasarą turėjo ir buvo parengtas naujas Vidaus tarnybos statutas, susietas su tam tikru finansavimu ir numatantis, kad pradedančio tarnybą statutinio pareigūno darbo užmokestis ilgainiui būtų ne mažesnis nei pasutinių kalendorinių metų vidutinis šalies darbo užmokestis. Tačiau šita nuostata išnyko iš Vyriausybės programos, pirma. Ir antra: šitas Statutas, nauja redakcija, kur jisai? Jis turėjo būti pateiktas būtent rudens sesijoje, susietas su tam tikru finansavimu. Mūsų žiniomis, buvo planuota

šiam statutui, bent tokiam baziniam, įgyvendinti 53,8 mln. eurų poreikis. Girdime, kad bus tikrai 19 mln. eurų arba dar mažiau, kitaip tariant, atlyginimai mūsų pareigūnams nekils.

PIRMININKĖ. Laikas!

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Arba kils tikrai simboliškai – 8 eurai. Būkite geri, atsakykite į klausimą ir išsklaidykite abejones. Ačiū.

PIRMININKĖ. Aš norėčiau tikrai priminti: klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės.

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Pirmiausia mes kiekvieną teisės aktą, ypač, jeigu kalbame apie Statutą... Kai tikrai suderinsime su profesinėmis sąjungomis, kai bus rastas abipusis sutarimas, tas klausimas ir išjudės, nes kažkaip jūsų Vyriausybei nepavyko padaryti ir buvo įvairių nesusipratimų, gal pavadinkime taip. Mes girdime darbuotojų balsą ir toliau girdėsime. Čia dėl paties teisės akto.

Dėl pinigų: bendraja prasme 5 % augs darbo užmokestis, ir didžioji dalis viešojo sektoriaus tą augimą pajaus. Bet paprašysiu dar papildyti ir ministrą.

V. KONDRATOVIČ. Laba diena, sveiki. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų dar karšti skaičiai, vakar jie pasikeitė, šiandien mes turime, kad bendrai VRM, TM ir Finansų ministerijos statutiniais pareigūnams yra numatoma daugiau negu 32 mln. eurų. Natūralu, kad minėta jūsų suma nebus pasiekta, bet būtent tos sumos apimtimi mes irgi rengiame Statutą, kartu su biudžetu bus pateikta, manyčiau, po Vyriausybės sprendimo pateikti biudžetą Seimui mes iškart pateiksime ir Statutą, kuriame ir bus numatytos garantijos arba išmokos tam tikriems statutiniais pareigūnams.

Vienas iš jų, tikrai mes galvojame apie kompensaciją arba lojalumą to mokesčio, jeigu taip galima pasakyti, dėl valstybės pensijų negavimo, kada būtent lieka statutinėje tarnyboje, o tokių tarnautojų, atsiprašau, statutinių pareigūnų, yra kartu paėmus visas tarnybas apie 33 %. Tai 33 %, maždaug 4,5 tūkst., pareigūnų šiandien yra toje rizikos grupėje. Galvojame apie ją. Aišku, kelsime minimalius koeficientus toms žemesnėms grupėms ir numatysime papildomus pakėlimus, bet įvertinę visų statutinių tarnybų situaciją.

PIRMININKĖ. Ačiū. Frakcijos vardu norėtų paklausti A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Kaip jūs tikriausiai žinote, vakar baigėsi kvota įdarbintųjų iš trečiųjų šalių statybų sektoriuje, transporto, pramonės ir kitose veiklos srityse. Jeigu išliks ir toliau tokia tvarka, iki šių metų pabaigos vien tik iš transporto sektoriaus eksporto pajamų negausime maždaug 30 mln. į biudžetus. Visus 3 mėnesius, negausime kiekvieną mėnesį po 5 mln., o jeigu dar įvertinsime statybų sektorių, apdirbamąją pramonę, tai tikrai paskutinį ketvirtį bus gana nemaži praradimai. Ar jūs nesiruošiate Vyriausybėje, kad kvota būtų padidinta? Buvo kvota, aš manau, per griežta, dar konservatorių valdymo laikotarpiu patvirtinta? Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Gal čia tikrai trumpai pakomentuosiu. Mes vakar kalbėjome ir su Vidaus reikalų ministerijos viceministre, kad nėra tokia drastiška situacija, kaip jūs sakote. Kita vertus, darbdaviams neuždraudžiama pasikviesti darbuotojų, tiesiog yra tam tikri didesni įsipareigojimai. Tai manau, kad problemos nėra ir vidaus reikalų...

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Aš tai papildysiu vienu paprastu dalyku. Kvotą visada galima padidinti ir tą gali padaryti darbdaviai, susitarę su profesinėmis sąjungomis, kolektyvinėje sutartyje. Kai mes kalbėjome apie konkrečią kvotą, tai tą kvotą nustatė Vyriausybė. Bet dėl didesnių skaičių skatinu ir kviečiu darbdavius susėsti su savo socialiniais partneriais ir sutarti dėl kitokių skaičių.

PIRMININKĖ. Klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (*LSF*). Premjere, jūs vakar teigėte, kad jums atrodo, kad kultūrai ilgą laiką nebuvo skiriama daug lėšų arba iš viso neskiriama, ir dabar laužote standartus, ir pridedate 12 mln. eurų. Bet jūsų finansų ministras, gerbiamas Kristupas, frakcijoje sakė, kad Kultūros ministerija, padedant Finansų ministerijai, sėkmingai nusibraukia 5 %, kas yra apie 18 mln. eurų. Ar tai reiškia, kad jūs gal turėjote omenyje atlyginimų didinimą, lyginant su praėjusiais metais? Bet tai irgi klausimas, ar jūs žinote, kiek praėjusią kadenciją tie atlyginimai didėjo? Po 25 mln. kas metus, po 34 mln.? Ir ar nebus taip, kad jūs kultūros bendruomenei žadėjote *steigą*, o iš tikrųjų paduosite tikrai kaulą?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Nežinau... Suprantu jūsų norą visą laiką pagirti save už praeitą kadenciją, bet noriu pasakyti, kad kultūros bendruomenė visada buvo su pačiais mažiausiais atlyginimais ir kad to drastiško augimo niekada neturėjo. Profesinės sąjungos būtent su jumis turėjo problemų, pasirašydamos kolektyvinę sutartį. (*Balsai salėje*) Taip, per visus vargus pasirašė. Tai dabar mes kalbame apie tai, kad visos ministerijos priėmė sprendimą kartu, visa Vyriausybės sudėtimi, taupyti tam tikrų eilučių lėšas, ir man atrodo, kad tai yra teisinga ir tą reikia daryti, bet ne per darbo užmokestį. Į žmones mes investuojame daugiau, tai papildomos lėšos, skiriamos būtent žmogiškiesiems ištekliams ir jų darbo užmokesčiui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti gerbiamas Seimo narys V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ministrė Pirmininke, 2018 metais Seimo parlamentinis tyrimas aiškiai konstatavo, kad elektroninė sveikatos sistema buvo diegiama neefektyviai, įsisavinant dešimtis milijonų eurų ir nesukuriant realios naudos nei pacientams, nei medikams. Tačiau Vyriausybė šiandien skiria dar 25 mln. iš valstybės biudžeto sistemai dekomponuoti ir beveik 13 mln. eurų atskirai GMP sistemai diegti, neįvertinus ankstesnių nusikalstamų klaidų, neįtraukus medikų bendruomenės ir nepasiekus jokio sisteminio atskaitingumo. Kodėl šios paslaugos nėra perkeliamos į PSDF'o valdomą sritį, kur būtų užtikrinta kokybė ir kontrolė, o paliekamos Registrų centrui, kuris neturi nei atsakomybės, nei paslaugų kokybės kontrolės? Kodėl GMP sistema nuomojama iš privačios įmonės, o ne integruojama į bendrą 112 sistemą, kaip to reikalauja Europos Sąjungos direktyvos?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Tai kodėl nepadarėte to per savo kadenciją? Nepadarėte. Dabar noriu pasakyti vieną dalyką. Informacinės sistemos kritiškai svarbios visuose sektoriuose. Lygiai taip pat ir elektroninė sveikatos priežiūros sistema. Taip, problemų buvo, ir ne su viena sistema. Tai nereikia, kad mes dabar turime pereiti prie popieriaus ir atsisakyti informacinių sistemų. Informacinės sistemos sensta ir jos turi būti pritaikytos mūsų vartotojams. Jeigu buvo padarytas toks darbas, kad vartotojams sunku naudotis sistema, tai mūsų, šios Vyriausybės, pareiga šią sistemą pritaikyti lengvesniam vartotojų naudojimui. Tai ir ketiname daryti, *šiai dienai* yra skiriamos lėšos. O iš kur atsirado tokia mintis, kad nepasitarus su specialistais, kad nebus tos lėšos paskirstytos taip, kaip reikia, naudingai vartotojams ir pačiai sistemai sukurti, tai aš nelabai suprantu. Visas tas procesas bus, o jeigu jo nebus, tada galėsite ir klausti tokių klausimų. Nežinau, gal sveikatos... Gal Marija?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Ačiū jums už klausimą. E. sveikatos sistema iš tiesų kelia daug klausimų mums patiems. Turbūt trumpiausias atsakymas būtų toks. Tikrai vyksta svarstymas dėl e. sveikatos atskyrimo nuo Registrų centro, vertinami ir svarstomi įvairūs variantai. Tas sprendimas neįvyktų nei per mėnesį, nei per kelis artimiausius mėnesius. Mes labai atsakingai žiūrime į e. sveikatos sistemos veikimą, nes tai yra paslaugų teikimo infrastruktūros platforma.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Turauskaitė. Ruošiasi A. Skardžius. Prašom, Violeta.

V. TURAUSKAITĖ (LSDPF). Mano klausimas būtų aplinkos ministrui. Aplinkos ministerija vakar paskelbė, kad parengė statybas leidžiančių dokumentų išdavimo tvarką, reglamentuojančią statybos techninio reglamento pakeitimus. Paskelbta, kad jais siekiama statybų procesą supaprastinti, padaryti greitesnį ir mažiau biurokratinį.

Klausimas. Kaip šis procesas palengvėtų gyventojams? Kaip vertinate, ar, tarkime, tokiems statytojams kaip savivaldybių administracijos nebus grėsmių techninius darbo projektus, projekto dalis rengiant ir jas atskirai ekspertuojant... ar tie bendri techniniai sprendiniai bus suderinami ir dėl to nekils kokių nors papildomų grėsmių?

K. ŽUROMSKAS. Labai dėkui už klausimą. Pirmas gal aspektas. Nuo praeitų metų lapkričio 1 dienos buvo įsigaliojęs įstatymas, kad techninį darbo projektą turi ekspertuoti tik visa apimtimi ir tada galima pradėti statyti. Praktikoje tai yra sunkiai suvokiamas ar įgyvendinamas procesas, nes vis tiek suprantame, kad techninis darbo projektas yra gyvas, nuolatos keičiasi. Yra taip, kaip yra. Buvo gauta iš socialinių partnerių labai nemažai pasiūlymų, kad tą techninį darbo projektą būtų galima ekspertuoti dalimis. Vadinas, ir statybas būtų galima pradėti anksčiau, nežinau, mažinant statybų kainą, trumpinant procesą, administracinę naštą ir taip toliau.

Ką mes šiuo atveju padarėme? Mes leidome susitarti verslui su (kaip čia pasakyti) architektais, projektų vadovais. Jie ir susitartų patys, ir prisiimtų kartu atsakomybę, ir čia valstybė nereguliuotų. Dėl kokių projekto dalių jie kartu susitars, taip ir susitars. Gali būti taip, kad jie susitars daryti tą patį *pilną* darbo projektą ir tas rizikas prisiimti, arba prisiimti rizikas ir daryti tą techninį darbo projektą dalimis. Manome, kad tai yra labai geras pakeitimas, rinkta to labai laukia. Matysime, kaip tas procesas vyks toliau. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū aplinkos ministrui. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Mano klausimas būtų energetikos ministrui, formuojančiam energetikos politiką. „Ignitis“, nelaukdamas Valstybės kontrolės ataskaitos, kurią Seimo pavedimu turi pateikti Seimui lapkričio pradžioje, nusprendė išpirkti iš „Ocean Winds“ pirmojo jūrinio vėjo parko 49 % akcijų. Jie neinvestavo nė euro, visus 105 mln. į išties avantiūristinį projektą sukišo „Ignitis“ ir toliau tęsia šią, sakykime, pono D. Kreivio sugalvotą avantiūrą. Priešingu atveju nereikėtų 3 mlrd. kišti į antrąjį parką, jeigu pirmasis parkas būtų gyvybingas be valstybės paramos. Gerbiamas ministre, visi suprantame, ką reiškia tokie perėmimai: atsakomybė išsibarsto, kaltų nėra, o milijonai valstybės pinigų toliau tirpsta kaip sniegas pavasarį. Mano klausimas: ar tai proveržis, ar tiesiog tai energetinis eksperimentas, kurį bandoma tęsti, ministro D. Kreivio eksperimentą? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Turbūt taip, pirmasis jūrinio vėjo parkas nemaža apimtimi gali būti traktuojamas kaip eksperimentas, įvertinant panašių projektų pobūdį pasaulyje. Apskritai čia turbūt yra globali tendencija, kad be skatinimo tarifo būtent su vystymo mokesčiu turbūt 98 % projektų yra atšaukti arba sustabdyti. Čia kalbu apie globalias tendencijas.

Kalbant konkrečiai apie šį projektą ir šiuos veiksmus, turbūt reikėtų prisiminti ir pavasarį pateiktas „Ignicio“ ataskaitas, kuomet buvo pripažinta, kad yra esminių rizikų, kad galutinis investavimo sprendimas 2027 metais gali būti nesudarytas.

Konkrečiai dėl jūsų minimo fakto – dėl akcijų perėmimo iš „Ocean Winds“ kompanijos, tai natūralu, matyt, tai buvo abipusiai ir „Ocean Winds“ kompanijos, ir „Ignicio“ sprendimai. Tai yra tam tikra turbūt jau pasekmė procesų, kurie buvo užprogramuoti daug anksčiau. Tokia situacija. O dėl pačios šios situacijos vertinimo, be abejo, mes turėsime ir dar tolesnius pokalbius dėl šio projekto galimybių apskritai jį tęsti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia B. Ropė. Ruošiasi G. Skaistė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama premjere, kaip žinome, šių metų pavasarį buvo kaip niekada labai didelės šalnos, iš esmės šalčiai, ir labai vėlai – per patį sodų ir uogų žydėjimą. Būtent šie sektoriai labai nukentėjo ir iš esmės liko be derliaus, be pajamų. Tais darbais užsiima ir jauni, ir nauji žmonės. Europos Komisija svarstė šį Lietuvos prašymą ir skyrė 1,1 mln. paramą, bet apskritai nuostoliai siekia apie 7 mln. Žinoma, yra labai daug šeimos ūkių, kurie tikėjosi uždirbti, ir Europos Komisija leido Lietuvai prisidėti 200 %, arba 2,2 mln. Noriu paklausti, kokia bus Vyriausybės pozicija ir ar galima tikėtis, kad bus surasta papildoma parama?

A. PALIONIS. Jeigu galima, aš atsakysiu, gerbiamas Seimo nary Broni. Kaip tik į šį posėdį atvažiavau iš susitikimo su sodininkais ministerijoje. Yra rugsėjo mėnesio 26 dienos Europos Komisijos sprendimas skirti Lietuvai kompensacijai 1,1 mln. paramą. Su sodininkais mes suprantame, dar į Komisiją kreipėmės ir papildomai dėl mūsų žalos ir dėl didesnės paramos skyrimo, bet šnekėdami su sodininkais mes irgi turime suprasti tokį labai paprastą dalyką, kad tie sodai, kurie patyrė žalą 95 % ir daugiau procentų, patyrė dabar ir mažesnes sąnaudas – nereikėjo samdyti darbuotojų, kurie nuskintų tą derlių. Vertiname šį dalyką. Kitas dalykas. Kadangi buvo labai mažai pasiūla vaisių, obuolių ir uogų, tai tos supirkimo kainos, jeigu jas lygintume su tuo, kas buvo pernai, kai tie patys obuoliai kainavo 60–70 centų, tai šiemet supirkimo kainos yra 1 euras 20 centų, 1 euras 40 centų. Yra dvigubai didesnės. Tie sodai, kurie patyrė žalą 50–60 %, kompensavosi per didesnes kainas savo parduotų produktų.

Dabar ta suma, kuri yra skirta ir norime teisingai... Kadangi formuojame naują praktiką, iki šiol buvo kompensavimas skaičiuojamas pagal negautas pajamas, bet visada buvo taip, kad nebuvavo šimtaprocentinės žalos. Tai pagal negautas pajamas ir notifikavimą Komisijoje, kaip pavyzdį

galiu pasakyti, kad 2024 metų pavasarinių šalnų tikrai dabar notifikuota visa schema, nes turi su-
laukti derliaus ir tik dabar pasieks sodus pinigai už 2024 metų šalnas. Norime dabar suformuoti
naują praktiką, kad būtų pagal žalą, žalos kiekį, procentinę dalį progresinis skaičiavimas: žala
nuo 30 iki 50 %, nuo 50 iki 80 %, nuo 80 iki 100 % ir pagal skirtingas kultūras, kad tas pinigų ilie-
jimas į sektorių būtų kuo greitesnis. Kaip pavyzdys, 2020–2025 metų šalnų žala bus kompensuota
šių metų lapkričio pabaigoje, pinigai padalinti.

PIRMININKĖ. Ačiū žemės ūkio ministrui. Gintare Skaiste, prašom, jūsų klausimas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano klausimas būtų finansų ministrui. Norėjau šiek tiek pasitikslinti,
nes viešojoje erdvėje yra skirtingos informacijos. Krašto apsaugos ministrė pasakė, kad „Embraer“
lėktuvus už 700–800 mln. planuoja įsigyti iš sanglaudos lėšų, viceministras pasakė, kad yra iš bū-
simosios perspektyvos Europos Sąjungos biudžeto. Kaip supratau, vienas iš trijų lėktuvų turi būti
nupirktas jau iki 2028 metų, tai reiškia, kad kalbame apie šią finansinę perspektyvą. Man atrodo,
kad šios finansinės perspektyvos sanglaudos lėšos tikrai yra išdalintos per mūsų plėtros progra-
mas ir jokių laisvų pinigų niekur nesimėto. Tai man gal tiesiog atsakykite, ar ministrė nusikalbėjo,
ar planuojate ką nors persikirstyti ir atimti lėšas iš aplinkosaugos, socialinės apsaugos ar kitų da-
lykų, kurie šiuo metu jau yra paskirstyti per plėtros programas?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą, gerbiama Seimo nare. Išties turbūt visas tas lėktuvų
klausimas yra dar toks ganėtinai koncepcinis, kaip aš suprantu, ir STT vykdo tyrimą. Tikrai gir-
dėjau tą norą pirkti iš sanglaudos lėšų lėktuvus, bet tikrai jokio sprendimo neturime ir laukiame
galų gale tyrimo pabaigos ir bendros kokios nors politikos, kur tos lėšos skiriamos, nes girdėjome
apie lėktuvus daug visko viešojoje erdvėje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia L. Savickas. Ruošiasi S. Kairys.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėjau užduoti klausimą
užsienio reikalų ministrui. Buvo informuota, kad jo nėra, tai, gerbiama premjere, norėčiau tą klau-
simą adresuoti jums. Klausimas darosi vis aktualesnis, tai kalbu apie prekybos tinklą „Mere“, jo
veiklą Lietuvoje. Mes girdime, kad štai ir ekonomikos ir inovacijų ministras yra pasakęs savo
principinę laikyseną šiuo klausimu, kad reikėtų priimti ryžtingus sprendimus. Lenkija tuo tarpu
nedelsė, savo sprendimus yra priėmusi: yra viešai rašoma, kad įtraukė savininkus į sankcionuotų
subjektų sąrašą, priėmė kitus su sankcijomis susijusius sprendimus. Tai yra, aišku, užsienio reika-
lų ministro veiklos baras, bet kol mes šnekame ir sakome savo principinę laikyseną, pasikeičia,
nuosavybė yra perleidžiama Ispanijos įmonei. Ekspertai vertina, kad tai yra jau galimai tikslingi
bandymai išvengti sankcijų. Tai ką numatoma padaryti artimiausiu metu, kad neleistume, taip
sakant, šiems įvykiams pasiekti savo norimo rezultato, o užkardytume ir parodytume tą principi-
nę laikyseną, kuria mes tikrai tarptautinėje arenoje stengiamės didžiuotis?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Aš tik pradėsiu, o mane papildys ekonomikos ir
inovacijų ministras. Tai principinė laikysena nesikeičia. Aš manau, kad mes praradome daug lai-
ko kalbėdami apie tai, kad sankcijų kiekvienas paketas yra labai svarbu ir mes jį remiame, bet
kažkodėl vienas prekybos centras kaip gyvavo, taip ir gyvuoja. Tai dėl detalesnių veiksmų, ką
planuojame, ministrui perduosiu.

E. GRIKŠAS. Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų principinė pozicija yra aiški. Pastarųjų dienų
„Meres“ pokyčiai, poslinkiai, kai perrašoma savininkystė kitiems savininkams – tikrai galiu pasa-
kyti, kad, na, nereikia mūsų kvailinti. Institucijos dirba, bendradarbiaujame tiek su Užsienio rei-
kalų ministerija aiškindamiesi, kas tie naujieji akcininkai, ir kryptis nekinta. Dar dėliojamės visus
teisinius veiksmus, ką mums reikia įgyvendinti, kad artimiausiu metu būtų sankcionuota ši vers-
lo įmonė.

PIRMININKĖ. Ačiū. Monitoriuje pasislinko S. Kairys į viršų kaip jau paklausęs, tai dabar
klausia R. Janušonienė. Ruošiasi A. Gedvilas.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turiu labai paprastą klausimą. Vy-
riausybės programoje yra nemažai pažymėta apie daugiabučių namų renovaciją. Kadangi šildy-
mo sezonas ir suprantama, kad kainos dėl PVM'o išaugusios, bus didesnės, norėčiau aplinkos

ministro paklausti, kaip sekasi šitą programą paskatinti, gal kokių naujų idėjų yra kilusių, nes, kaip žinome, šita daugiabučių namų renovacijos programa vis neturi tokio proveržio, kokį norisi turėti? Ačiū.

K. ŽUROMSKAS. Taip, neturi. Dėkui už klausimą. Šiuo metu laukiame naujo viceministro statybų sektoriuje, yra sukurta darbo grupė prie Vyriausybės, kuri būtent buvo sukurta 2015 metais, man atrodo, kada labai gerai veikė renovacijos procesai, kartu dirbo Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Sveikatos apsaugos, Darbo ir taip toliau. Tie sprendimai buvo priimami greičiau.

Iš principo dabar deramės ir dėl Socialinio klimato fondo kitiems metams, matysime, kiek pinigų turime ten, tada dėl jo, kaip čia pasakyti, procentų socialiai remtiniams asmenims. Tai vėlgi turėtų paspartinti, nes intensyvumas bus didesnis.

Trečias dalykas. Laukiame tos, kaip sakyti, darbo grupės, nes Aplinkos projektų valdymo agentūra yra priėmusi tam tikrus sprendimus ir laukia, kada galėtų pristatyti. Dar vienas dalykas. Taip pat kalbamės kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija dėl Centrinės perkančiosios organizacijos ir kad pirkimus leistume vykdyti galbūt pradžioje per katalogą, o jeigu nepavyktų, tai, vadinasi, kitu būdu, taip pat atsižvelgiant į tuos rangos klausimus, kurie iš tikrųjų apima labai daug niuansų. Planą turime ir norėtume judėti. Ačiū už klausimą.

PIRMININKĖ. Ačiū ministrui. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nematau krašto apsaugos ministrės, tad galbūt galėsite, gerbiama premjere, atsakyti.

Vieni teigia, kad ginkluotei, infrastruktūrai ir kariuomenės personalui galimai bus mažiau, nei žadama, ir lėšos bus skirtos dvejopos paskirties objektams. Kiti pastebi, kad su gynyba susijusių eilučių tose sferose, kurios su gynyba neturi nieko bendro, turiu omenyje švietimo, sveikatos apsaugos sistemas ir panašiai... O kariuomenės vadas net pradeda nurodinėti jums, kaip reikia gyventi valdančiajai daugumai. Vis dėlto kiek iš tikrųjų suplanuota lėšų tikslinėms priemonėms ir bendriesiems poreikiams?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Man atrodo, jau vakar mes paskelbėme – 5,38 % yra skirta krašto apsaugai. Tokį biudžetą, tikiuosi, kad viskas gerai, šiandien patvirtinsime Vyriausybėje ir jis judės pas jus čia, į Seimo salę. Jūs, Seimo nariai, dar galėsite teikti pasiūlymus, koreguoti ir įvairiai keisti eilutes.

Bet noriu pasakyti, kad mes netgi viršijame savo pažadus ir įsipareigojimus, ir tai tikrai yra įspūdinga suma, turėdami nepilnus 4 %, taigi šoktelėjome per vienus metus iki tokio dydžio. Tai tikrai rodo mūsų didelį pasiryžimą investuoti į šalies saugumą. Šiandien buvau susitikusi su Europos komisaru, atsakingu už biudžetą, ir mes kalbėjome apie kitą Europos Sąjungos laikotarpį, apie kitą Europos Sąjungos finansavimo laikotarpį. Europos Sąjunga, Europos Komisija irgi aiškiai nurodo prioritetus – tai gynyba, bet lygiai taip pat ir karinis mobilumas. Nepameskime šitų dviejų dalių.

Man atrodo, jeigu mes ruošiamės X dienai, mes turime ruoštis plačiąja prasme: turime visokeriopai aprūpinti mūsų krašto apsaugą, mūsų kariuomenę, bet lygiai taip pat kartu turi ruoštis ir mūsų bendruomenės, civiliai, mūsų pareigūnai, mūsų Sienos apsaugos tarnyba su pareigūnais, kurie X dieną prisijungtų prie kariuomenės, mūsų sveikatos priežiūros sektorius – visi turi ruoštis. Mes turime gerą pamoką ir matome iš Ukrainos, ko ukrainiečiai neturėjo pirmomis dienomis. Jie dabar suprato, kad tikrai sinergija, tikrai bendras darbas, komandinis darbas ir pasiruošimas ypač sudėtingai situacijai, kuri, mes tikimės, niekada galbūt ir neateis, bet bendras darbas gali atnešti puikių rezultatų. Taip, mes su visa Vyriausybe tokia kryptimi ir judėsime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Salėje nematau V. Ažuolo. Kviečiu klausiti M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau adresuoti savo klausimą vidaus reikalų ministrui. Noriu klausti apie atlyginimus Jungtinių specialųjų pajėgų pareigūnams. Kaip žinome, praėjusiais metais sukurta nauja struktūra, į kurią yra ir atrankos, ir griežtos specifinės treniruotės, ir kuriama neeilinių gabumų reikalaujanti pasirengimo sistema. Jie yra priešakinėse linijose ir jie bus. Ar dronai, ar migrantai, ar net kai reikėjo dujų sklendę užsklęsti gaisro metu, jų pajėgos buvo pirmose eilėse. Bet jų atlyginimai yra vienodi, nesiskiria niekuo nuo tų pareigūnų, kurie

dirba tose sistemose, iš kurių jie ateina ir kur pereina dideles atrankas. Ar jūs manote, kad ta lygiava yra pateisinama? O jeigu nėra pateisinama, kad reikalinga didesnė motyvavimo sistema? Koks yra planas kitais metais turėti šios kategorijos pareigūnų augimą?

V. KONDRATOVIČ. Kiekvienas specialusis padalinys turi savo atskirą finansavimą. Tarkime, jeigu mes paimsime policijos „Aro“ padalinį, jie visada turi ten atskirų ir turėjo anksčiau visada atskirų priedų. Kaip jie atrodo pagal atlygio politiką pačioje organizacijoje, tai tikrai yra numatoma, apkalbama, nemaža dalis yra ir kolektyvinėje sutartyje, irgi ta dalis, kaip yra finansuojama. O biudžetas yra toks, koks yra, ir iš to biudžeto mes bandomė maksimaliai teisingai pagal kategorijas, pagal užduočių sudėtingumą atlyginti už tarnybą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mano klausimas švietimo, mokslo ir sporto ministrei, kuri dabar kalba telefonu.

Ministre, noriu paklausti dėl situacijos dėl tų 10 balų pridėjimo. Vis tik buvo jums visokių raginimų atsistatydinti, tokių siūlymų. Suprantu, kad to sprendimo kol kas nesvarstote, bet galbūt galite pasakyti a, b, c žingsnius, ką planuojate daryti? Nes vis tik situacija nėra baigtinė ir kitais metais stojantys mokiniai, kuriems šiemet buvo pridėti tie 10 balų, irgi tokioje nežinomybėje, ar jie dabar teisėtai ten įstos, ar neteisėtai. Kaip jūs matote išėjimą iš tos situacijos, kuri yra tikrai labai keblė? Ačiū.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Vakar tikrai daug jau komentavau šiuo klausimu ir dar kartą noriu akcentuoti, kad tikrai ir pati tikiu tuo sprendimu, kad tas sprendimas buvo tuo metu pagal tą situaciją, iš paliktos mums situacijos praeitos Vyriausybės sprendimų dėl valstybinių brandos egzaminų vykdymo ir organizavimo. Tas sprendimas tuo laiku buvo pats teisingiausias vaikų ir mokinių atžvilgiu. Vėliau ta situacija tikrai buvo suvaldyta, buvo sudarytos sąžiningos, konkurencingos sąlygos stojant į aukštąsias mokyklas. Netgi atlikę tam tikras analizes mes matome, kad iš tiesų tam tikrų kokių nors nesklaidumų nebuvo. Jokių skundų nėra. Taigi visa situacija praėjo sklandžiai.

Dėl Generalinės prokuratūros įvertinimo. Aš norėčiau tik akcentuoti, kad oficialiame dokumente mes tikrai nematome to teiginio prieštaravimo imperatyvioms įstatymo nuostatoms, yra tikrai pabrėžta, kad tam tikras punktas, 7.1, neatitinka, prieštarauja tam tikroms švietimo ministro įsakymo nuostatoms, kurios buvo susijusios su praeitų senųjų programų vykdymu, o pagal atnaujintas programas būtent tas punktas net neegzistuoja ir Vertinimo komitetas išvis net nesivadovavo juo. Mes tą reglamentą ištaisėme.

Dabar, jeigu kalbėtume apie ateitį, tai tikrai dirbame prie to klausimo, analizuojame situaciją. Tvirtinsime netrukus naują, pakoreguotą Valstybinių brandos egzaminų laikymo ir organizavimo aprašą, derinsime su socialinėmis grupėmis ir, žinoma, sieksime tokios situacijos ir tokių rezultatų, kad tikrai nebūtų ta situacija tokia, kartotųsi, kaip mes turėjome pavasarį. Bet noriu akcentuoti, kad jinai buvo dėl to, kad mes gavome tokį palikimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi I. Braziulienė.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmiausia trumpą repliką. Premjere ir socialinės apsaugos ministre, jūs visiškai teisios dėl A. Butkevičiaus klausimo, kvotų klausimo, kad reikia tartis su profsąjungomis. Deja, bet čia mes prisiimame kaltę. A. Ažubalis įstatymą svarstant teisę derėtis su profsąjungomis paliko nuo 2026 metų. Tai gelbėkite transporto sektorių. Tikrai tūkstančiai darbuotojų galėtų mokėti Lietuvos „Sodrai“ važinėdami užsienyje.

Bet klausimas visgi yra finansų ministrai. Iš tikrųjų norėčiau... Dar vienas skausmingas gaisras Vilniuje, Dzūkų gatvėje sudegė devynbutis namas. Prieš tai buvo sprogimas Viršuliškių name. Savivaldybė 1,2 mln. išleido. Palangoje buvo gaisrų. Aš balsuosiu tikrai už, bet turbūt jau atėjo metas daugiabučiuose turėti privalomąjį civilinį draudimą. Automobiliams turime nuo 2002 metų, bet pastatai sensta, užliejami. A. Palionis ką tik atsakinėjo žemdirbiams dėl nuostolių padengimo. Valstybė ir savivaldybės neturi tapti *kraštiniai*. Gyventojai turi atsakyti už savo turtą. Ar imtumėtės savo Vyriausybės įgyvendinimo plane tokios priemonės? Ačiū.

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Aš pirmiausia į pirmą dalį atsakysiu. Jūs absoliučiai teisus – nuo 2026 metų, bet aš pati daviau savo pažadą tiek darbdaviams, tiek profesinėms sąjungoms, jeigu jie susitartų, net žinodami, kad yra galimybė nuo 2026 metų, mes tą susitarimą priimtume ir palaimintume. Dėl to komentuodama ir skatinu juos susitarti.

K. VAITIEKŪNAS. Dėl jūsų net ne klausimo, pasiūlymo, Simonai, tai iš tiesų jį turėtų būti svarstyti. Matau, toks racionalus, tikrai vertas apsvaistinti. Tikrai kaip finansų ministras nenorėčiau, kad tai taptų išimtimi draudimo mokesčio. Čia taip nėra labai liberalu, ką jūs siūlote.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašom, gerbiama Ingrida, jūsų klausimas. Prašom, Ingrida, jūsų klausimas.

I. BRAZIULIENĖ (*LSDPF*). Aš turėčiau klausimą švietimo ministrei. Sporto infrastruktūros plėtrai ateinančių metų biudžete yra numatyta 19 mln. eurų. Kokie projektai gaus prioritetą ir kaip jie bus paskirstyti regionuose, gal galėtumėte pakomentuoti? Ačiū.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Sporto infrastruktūra jau ir apibrėžia tai, kad tai, žinoma, yra sporto infrastruktūra, tai tam tikri pirmiausia ir sporto aikštynai, arenos, baseinai, kurie yra skirti daugiausia fiziniam aktyvumui ir aukšto sportinio meistriškumo rezultatams siekti. Kaip visada, paskirstymas bus konkursine tvarka vertinant paraiškas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia D. Ulbinaitė. Ruošiasi R. Baškienė.

D. ULBINAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamoji premjere, aš norėčiau paklausti jūsų dėl nesusikalbėjimų ir labai prašyčiau atsakyti be jokio sarkazmo ir nepagarbos, kaip jūs labai dažnai atsakote, kai gaunate nepatogų klausimą. Aš noriu paklausti dėl jūsų nesusikalbėjimų ne tik su visuomene, bet ir su savo ministrais. Su socialinės apsaugos ministre J. Zailskiene nesusikalbate dėl nedarbo išmokų ir skurdo lygio šalyje, su krašto apsaugos ministre D. Šakaliene ir kariuomenės vadu nesusikalbate dėl gynybos biudžeto. Ministrė bendrapartiečių net kaltinama informacine ataka, sabotazu prieš Vyriausybę. Su teisingumo ministre R. Tamašuniene nesusikalbate dėl požiūrio į partnerystės reglamentavimą ir žmogaus teises, su užsienio reikalų ministru K. Budriu nesusikalbate dėl užsienio partnerių požiūrio į R. Žemaitaičio daromą žalą šalies reputacijai, su kultūros žmonėmis – dėl atsakingo valdymo ir su partijos pirmininku taip pat nesusikalbate dėl „Nemuno Aušros“ buvimo koalicijoje. Kas yra šitų nesusikalbėjimų priežastis, gerbiamoji premjere? Lyderystės trūkumas, kompetencijos stoka, prastas darbo organizavimas ar kokie nors vertybiniai skirtumai? Šalies gyventojai klausia, kada pagaliau rimtai pradėsite gilintis į valstybės reikalus ir užtikrinsite sklandų Vyriausybės darbą?

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Atsakau be jokio sarkazmo. Susikalbu. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Trumpai. Prašom. Rima Baškienė, jūsų klausimas.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju. Gerbiamoji premjere, ir aš norėčiau paklausti jūsų. Šiandien Žinių radijo laidoje Socialdemokratų partijos pirmininkas M. Sinkevičius, paklaustas dėl kultūros ministro ir jo politinės komandos sudėties galimai atribojimo nuo „Nemuno Aušros“, kalbėjo (ir čia cituoju): „Logika diktuoja, jog bus atliepta į kultūros bendruomenės prašymą.“ Šiuo klausimu nuolat pasigirsta labai skirtingos jūsų komandos žmonių informacijos pozicija. Tad prašau pasakyti, ką jums diktuoja jūsų logika dėl Kultūros ministerijos, jos politinės komandos sudėties?

Antra. Matau, kad dar turiu laiko. Šiandien buvo atmestas Prezidento veto dėl Baudžiamojo kodekso. Dar visai neseniai jūs sakėte, kad įstatymo pataisos dėl čekutininkų į Seimą nesugrįš. Atmetant Prezidento veto jūsų salėje nebuvo. Tad gal galėtumėte atskleisti, kaip būtumėte balsavusi? Ačiū.

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Dėl Kultūros ministerijos mano logika labai paprasta ir įvairių interpretacijų yra. Kiekvienas, man atrodo, turime teisę pasakyti savo nuomonę, bet aš norėčiau, kad jūs girdėtumėte mane, nes premjeras skiria ir teikia Prezidentui pavardę dėl visų ministerijų ir ministrų pozicijas, tai lygiai taip aš irgi pasinaudosiu šita teise ir pati išsirinksiu geriausią žmogų. Žinau, kad daug kas nori primesti man vieną ar kitą kandidatūrą, bet taip nebus. Turiu tam laiko ir tą laiką išnaudosiu tikslingai. Šiai dienai turime laikinąją ministrę, aš manau, kad jos puiki kandidatūra, puikiai atlieka, nors ir labai sunkų tiek švietimo, tiek kultūros srityje darbą, jau šiandien tikrai styguoja tą darbą. Buvo susitikusi su darbuotojais. Tai laikiną sprendimą turime.

Dabar po truputį surinksime komandą ir ateis, atsiras tikrai ir kultūros ministras. Bet tą darysiu neskubėdama ir labai atsakingai. Dėl pačių Baudžiamojo kodekso pataisų. Aš, man atrodo, sakiau, kad Vyriausybė tokio projekto nerengs ir iš Vyriausybės toks projektas neišeis. Taip ir atsitiko. Taip ir yra. Man atrodo, kad sąžininga.

PIRMININKĖ. Eugenijau Gentvilai, jūsų klausimas ministrams.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamoji premjere, kai buvo paskirtas I. Adomavičius, pirmas jo interviu Lietuvos radijuje sakinyss prasidėjo tokiais žodžiais: „šiai dienai“. Šiandien šitos Vyriausybės valandos metu jūs pati du kartus pavartojote „šiai dienai“. Atkreipiu dėmesį, tai yra netaisyklinga, ir susitarkime nebekartoti tokių primityvių kalbos klaidų. Mano klausimas dėl to, kad M. Sinkevičius, jūsų partijos pirmininkas, šiandien įvertino ministrės D. Šakalienės elgesį, jūsų socialdemokratės ministrės elgesį, kalbant apie klaidinimus dėl krašto apsaugos finansavimo biudžete. Aš neišsigalvoju, jūs turbūt pati skaitėte M. Sinkevičiaus frazes: toks ministrės elgesys nėra nuoseklus ir komandiškas; tai keistas žanras ir aš jo nesuprantu. Kaip jūs vertinate tai, kas įvyko Krašto apsaugos ministerijoje prieš kelias dienas, pateikiant galimai neteisingus skaičius žiniasklaidos, visuomenei įtaką darančių asmenų žiniai ir dėmesiui?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už pataisymus, tikrai stengsiuosi ir vartosiu žodžius taisyklingai, jeigu dar išgirsite, tikrai labai lauksiu, kad primintumėte ir parodytumėte, kaip reikia tą daryti teisingai.

Dabar vertinu lygiai taip pat kaip ir partijos pirmininkas, galbūt dar griežčiau vertinu – kaip sabotažą, nes biudžeto projektas yra parengtas ganėtinai iš ankščiau, šiandien į Vyriausybę ateina biudžeto projektas ir tie skaičiai yra žinomi, tie skaičiai buvo aptariami ir platesniu ratu, ir finansų ministras vaikščiojo ir į platesnę koalicinę tarybą. Tikrai nėra pagrindo teigti, kad gynybai mes skiriame kitokius procentus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti gerbiamas V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Norėčiau kreiptis į gerbiamą švietimo, mokslo ir sporto ministrę. Mes jau čia nuo gegužės mėnesio kaip Lituanistikos komisija lankome įvairias institucijas – ir mokslo, ir studijų, ir pastebėjome tokią tendenciją, kad turime didelę problemą su lituanistikos specialistų rengimu, jų skaičiai yra nedideli, kai kuriais atvejais jų iš viso neruošiama, pavyzdžiui, etnokultūros specialistai nėra ruošiami nuo 2016 metų, o ir lietuvių kalbos, literatūros ir kitos panašios disciplinos sulaukė, na, po kelis žmones. Vakar, tarkime, lankėmės Švietimo akademijoje Vilniuje, ten pirmas, antras lietuvių kalbos kursas išvis nesuformuotas, nesurinko žmonių. Turėsime problemą.

Gerbiama ministre, kaip jūs galvojate užtikrinti lituanistikos studijų prioritetą ir mokslo sektoriuje? Iš kur mes paimsime tuos žmones, jeigu šiandien jų yra mažai arba nėra?

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Labai ačiū už klausimą ir už pastebėjimą, kuris tikrai yra labai svarbus. Vienas iš prioritetų – baltistikos, lituanistikos centrų stiprinimas. Yra šios krypties darbas ir mūsų Vyriausybės programoje, buvo ir XIX Vyriausybės priemonių plane, taip pat planuojame, kad tai bus vienas iš prioritetų ir XX Vyriausybės priemonių plane. Mes tęsiame tą darbą, jau dabar yra sudaryta darbo grupė, ir mes ieškome tų sprendimų, ieškome naujo lituanistikos, baltistikos centrų stiprinimo ir specialistų rengimo modelio. Darbo grupė jau visai eina į pabaigą su savo pasiūlymais. Tikrai turėsime siūlymų, pasidalinsime, pristatysime ir tikrai ieškome tų sprendimų.

Ačiū jums. Taip pat jeigu turėtumėte kokių nors pasiūlymų, mes tikrai su malonumu padiskutuotumėme.

PIRMININKĖ. Ačiū švietimo ministrei. Paskutinė užsirašiusi, kuri nori jūsų paklausti, J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Na, K. Mažeika paklausė jau mano klausimo gerbiamos švietimo, mokslo ir sporto ministrės. Tai aš tada turiu kelis klausimus sveikatos apsaugos ministrei.

Gerbiama ministre, jūs, pradėdama savo kadenciją, deklaravote, kad eilės sveikatos priežiūros sistemoje yra didelė problema, ir ėmėtės tikrai ne vienos priemonės problemai spręsti. Tai no-

riu paklausti, kaip pati vertinate, ar tos eilės kažkiek mažėja ir jūsų priemonės, kurių ėmėtės, yra veiksmingos?

Antras klausimas dėl viršplaninių paslaugų apmokėjimo. Tikrai tenka lankytis ne vienoje sveikatos priežiūros įstaigoje. Pastaruoju metu irgi matau tą tendenciją, kad beveik apie 90 %, nemažos dalies įstaigų, darbo užmokesčio fondą sudaro... būtent biudžetą sudaro darbo užmokesčio fondas. Kaip manote, nuo III ketvirčio, jeigu bus apmokama už viršplanines paslaugas pagal jūsų pasirašytą įsakymą, o Valstybinės ligonių kasos direktorius deklaravo, kad taip ir bus, kaip keisis įstaigų finansinė situacija?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimus. Iš tiesų, paslaugų prieinamumas ir eilių mažinimo klausimas, gaunant paslaugas, – ir problema, ir prioritetas. Pradėję darbą XIX Vyriausybėje, pasidarėme eilių mažinimo planą. Tą darbą tęsiame ir XX Vyriausybėje, savo priemonės susiskirstę į tokias strateginio, kompleksiškesnio, ilgalaikio poveikio priemones, kaip specialistų rengimą ir gydytojų rezidentų, ypač regionuose, papildomą valstybės lėšomis finansuojamų vietų skaičiaus didinimą, ir tokias greitesnio poveikio priemones.

Iš tiesų, duomenys, kuriuos mes matome, rodo, kad bent jau universitetinėse ligoninėse eilės pas kai kuriuos specialistus mažėja. Jeigu žiūrėtume į 2025 metų, sakykime, pusės metų laikotarpį ir lygintume su 2024 metų laikotarpiu, tai eilės yra panašaus dydžio. Kaip ir puikiausiai turbūt žinote, kad eilių sprendimo klausimas pas mus atėjo ir eilės yra labai aktuali realybė, yra aktuali realybė. Pritaikę visą kompleksą priemonių nuo eilių stebėsenos, išankstinio pacientų registravimo sistemoje, didesnio efektyvumo naudojimo, visgi manome, kad priemonės yra veiksmingos, ir laukiame kitų priemonių išgalėjimo, įsiteisėjimo ir pradėjimo taikyti, kada turėtų jau ryškūs poslinkiai matytis, net ir vertinant stebėsenos rodiklius.

Iš tiesų yra labai geras jūsų pastebėjimas, kad didžioji dalis gydymo įstaigų biudžeto tenka darbo užmokesčiui. Ir visgi tikėtina, kad, gavus gydymo įstaigoms apmokėjimą nuo III ketvirčio, situacija iš tiesų pasikoreguos. Dabar mes matome didžiausias problemas rajono, regiono ligoninėse, kur balansas nėra toks pozityvus, kokį norėtume matyti. Bet visgi turbūt galutinį gydymo įstaigų efektyvumo, valdymo ir balanso rezultatą reikėtų vertinti metų pabaigoje, kada bus apmokėta už visas paslaugas. Atsižvelgdami į resursus, žiūrėsime, ar bus įmanomas kažkoks indeksavimas, ir taip toliau.

PIRMININKĖ. Ačiū ministrei. Per šoninį mikrofoną – V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, aš manau, kad kokia nors reakcija turėtų būti, nes ką tik I. Ruginienė, atsakydama į Seimo narių klausimus, situaciją Vyriausybėje įvardino kaip sabotažą. Ar sabotažą kaip grėsmę nacionaliniam saugumui, ar sabotažą kaip nusikalstamą veiką? Aš manau, į šį Ministrės Pirmininkės atsakymą derėtų reaguoti Seimo nutarimu, kreipiantis į teisėsąugą, kad būtų įvertintos grėsmės nacionaliniam saugumui arba padaryta nusikalstama veika.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytą nuomonę ir poziciją. Padėkosiu visiems ministrams, atvykusiems į Vyriausybės valandą, ir Seimo nariams, kurie uždavė klausimus Vyriausybei.

Skelbiu spalio 16 dienos rytinį posėdį baigtą. (Gongas)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 90 STENOGRAMA

2025 m. spalio 16 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. ŠUKYS

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Gerbiami kolegos, pradedame 2025 m. spalio 16 d. vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašom registruotis.

Užsiregistravo 83 Seimo nariai.

14.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, norėčiau paskelbti balsų skaičiavimo grupę, kuri dirbs nuo spalio 16 dienos iki lapkričio 16 dienos. Tai yra V. Ažuolas (Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija), R. Janušonienė (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija), L. Kazlavickas (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija), M. Poškus („Nemuno aušros“ frakcija), E. Rudelienė (Liberalų sąjūdžio frakcija), V. Sinica (Mišri Seimo narių grupė) ir L. Urmanavičius (Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“).

Dėl vedimo tvarkos – gerbiama R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). ...Laikinosios maldos grupės daugumos narių išrinktas naujas pirmininkas. Nuo spalio 16 dienos juo bus Seimo narys V. Rakutis. Linkiu sėkmės naujam pirminkui. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame.

14.02 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58² ir 58³ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹, 7¹ ir 49¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-516(2) (*priėmimas*)

Popietinio posėdžio darbotvarkės 1 klausimas – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹, 7¹ ir 49¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-516. Tribūnoje – pranešėjas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, pagrindinis komitetas apsvarstė abu įstatymų projektus. Buvo gauta Teisės departamento pastabų, į jas yra atsižvelgta. Buvo balsuojama: abiem įstatymams – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam pranešėjui. Tuomet, gerbiami kolegos, galėtume priimti įstatymo projektą pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio jokių pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat jokių pasiūlymų, pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 3 straipsnio (6 straipsnio pakeitimas) yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Ar galime pritarti 3 straipsniui, atsižvelgdami į Teisės departamento pastabą, kuriai pritarė komitetas? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio nėra pastabų, pasiūlymų. Galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta. Dėl 5 straipsnio turime Teisės departamento pastabą, kuriai komitetas pritarė. Ar galėtume 5 straipsniui su Teisės departamento pastaba pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. 6 straipsnis. Pasiūlymų, pastabų nėra. Galime bendru sutarimu priimti? Priimta. 7 straipsnis. Pasiūlymų, pastabų nėra. Galime bendru sutarimu priimti? Dėkoju, priimta. Ir 8 straipsnis. Taip pat nėra pasiūlymų, pastabų. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. 9 straipsnis. Taip pat pasiūly-

mų, pastabų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Gerbiami kolegos, iki 22 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

Dėl 22 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritaria. Ar galime priimti su Teisės departamento pastaba, atsižvelgę į ją? Nėra prieštaraujančių, priimta. Taigi priėmimas pastraipsniui baigtas.

Dėl balsavimo motyvų pasisakyti nėra pageidaujančių. Taigi prašau pasirengti ir balsuoti. Kas už tai, kad Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹, 7¹ ir 49¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-516 būtų priimtas, prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 79 Seimo nariai, balsavo 79: už – 78, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.07 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-517(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-517.

Galime pradėti priėmimą pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio jokių pastabų, pasiūlymų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritaria. Ar galime priimti 2 straipsnį, atsižvelgdami į Teisės departamento pastabą? Nėra prieštaraujančių, priimta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų, pastabų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimta. Ir 4 straipsnis „Įstatymo išgaliojimas ir įgyvendinimas“. Pasiūlymų, pastabų nėra. Ar galime priimti šį straipsnį bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimta.

Taigi dėl viso įstatymo projekto dėl balsavimo motyvų taip pat pasisakyti pageidaujančių nėra. Prašau pasirengti ir balsuosime. Kas už tai, kad būtų priimtas Pensijų kaupimo įstatymo 20, 21 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-517, prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78: už – 78, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.09 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2226(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pelno mokesčio įstatymo 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2226. Pasiūlymų nėra. Galėtume priimti pastraipsniui. Įstatymo projektas iš trijų straipsnių. Ar galime bendru sutarimu priimti 1 straipsnį? Nėra prieštaraujančių, priimta. 2 straipsnis. Galime bendru sutarimu priimti? Dėkoju, priimta. Ir 3 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

Dėl balsavimo motyvų pageidaujančių pasisakyti nėra. Prašau pasirengti, balsuojame. Kas už tai, kad būtų priimtas Pelno mokesčio įstatymo 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra, susilaikė 4. Priimta. (*Gongas*)

Gerbiamas R. Vyžintas per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos. Prašom.

R. VYZINTAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, šiandien su A. Dudėnu mes pasikvietėme labai įdomius svečius – „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ atpūškavo pas mus. Pasveikinkime. (*Plojimai*) Ačiū, posėdžio pirmininke.

14.10 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 21, 34, 47, 48 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-547(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Statybos įstatymo 1, 2, 4 ir kitų straipsnių, ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-547. Priėmimo stadija. (*Balsai salėje*) Pasiūlymų nėra. Įstatymo projektas iš 14 straipsnių. Ar galėtume, nevardindami kiekvieno straipsnio, priimti pastraipsniui įstatymo projektą bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Nėra prieštaraujančių. Taigi, priimta.

Dėl balsavimo motyvų pageidaujančių kalbėti nėra. Prašau pasiruošti. Balsuojame, kas už tai, kad būtų priimtas Statybos įstatymo 1, 2, 4 ir kitų straipsnių, ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 89, balsavo 88: už – 88, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.13 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4281(3)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4281. Pranešėjas – T. Tomilinas. Ir čia nauja redakcija. Priėmimo stadija. Prašom į tribūną.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, teikiame Aplinkos komiteto išvadą dėl Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo projekto. Čia yra daug Teisės departamento pastabų. Šiandien ryte vyko posėdis, visoms joms (daugelis jų tiesiog techninio pobūdžio) pritarta. Yra tik tai viena pastaba, 15-a, kuriai nepritarta. Bendru sutarimu pritarta projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau. Taigi priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Dėl jo buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė.

T. TOMILINAS (DFVL). Pritarė.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galime priimti 1 straipsnį bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 2 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Pritarta iš dalies. Jeigu pageidaujate, pranešėjau, prašom pakomentuoti.

T. TOMILINAS (DFVL). Čia redakcinio pobūdžio pastaba ir jai komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime priimti 2 straipsnį su iš dalies pritarta Teisės departamento pastaba bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimta. Dėl 3, 4, 5 straipsnių nėra pastabų. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, kurioms, matau, komitetas pritarė. Ar galime priimti bendru sutarimu?

T. TOMILINAS (DFVL). Galime.

PIRMININKAS. Dėkoju, priimta. Dėl 7 straipsnio nėra pastabų. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento dvi pastabos, joms komitetas pritarė. Ar galime pritarti priėmimui bendru sutarimu?

T. TOMILINAS (DFVL). Galime.

PIRMININKAS. Dėkoju, priimta. Dėl 9 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Jai komitetas pritarė. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. 10 straipsnis. Pastabų nėra. Gali-

me priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 11 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė iš dalies. Ir čia, jeigu pageidaujate, prašom pakomentuoti.

T. TOMILINAS (DFVL). Ne, ji taip pat redakcinio pobūdžio.

PIRMININKAS. Redakcinio pobūdžio pataisa. Ar galime 11 straipsnį priimti? Dar viena pastaba, bet jai taip pat pritarta. Tai vis tiek, ar galime priimti 11 straipsnį su Teisės departamento pastabomis? Priimta. Dėkoju. Bendru sutarimu. 12 straipsnis. Pastabų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 13 straipsnio yra Teisės departamento pastabų. Komitetas pritarė visoms, išskyrus vieną, kuriai pritarė iš dalies. Trims iš dalies, visoms kitoms yra pritarta. Ar pranešėjas nori pakomentuoti?

T. TOMILINAS (DFVL). Ne. Ačiū. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Iš viso devynios pastabos: trims pritarta iš dalies, kitoms visiškai. Ar galime priimti 13 straipsnį bendru sutarimu, atsižvelgus į Teisės departamento pastabas? Priimta. Dėkoju. 14, 15, 16, 17 straipsniai. Pastabų nėra. Ar galime šiuos straipsnius priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 18 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Pritarta iš dalies. Trys pastabos ir joms pritarta iš dalies. Ar yra kokių esminių pastabų, aspektų?

T. TOMILINAS (DFVL). Ne.

PIRMININKAS. Nėra. Ar galime 17 straipsniui pritarti, priimti jį, atsižvelgus į pastabas, kurioms pritarė komitetas iš dalies, bendru sutarimu? Atsiprašau, 18 straipsnis. Dėkoju, priimta. Dėl 19 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, jų yra trys. Dviem pritarta iš dalies, vienai visiškai pritarta. Jeigu irgi redakcinio pobūdžio klausimai, tai galime priimti 19 straipsnį bendru sutarimu su pastabomis, atsižvelgus į jas? Dėkoju, priimta.

Dėl 20 straipsnio yra trys Teisės departamento pastabos. Komitetas dviem pritarė, paskutinei nepritarė. Pranešėjau, gal galėtumėte pastabą, kuriai nepritarėte, pakomentuoti?

T. TOMILINAS (DFVL). Čia buvo Teisės departamento pastaba dėl sąvokos vartojimo ir komitetas bendru sutarimu nusprendė, kad bendrinėje lietuvių kalboje vartojamas terminas „plombavimas“, „plomba“ atitinka keičiamo įstatymo tikslais vartojamą sąvoką, tai yra uždarymas tokiu būdu, kad jų nebūtų galima atidaryti ir naudoti nepažeidžiant plombos. Komiteto nuomone, šitai pastabai reikėtų nepritarti, ir būtent toks sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl Teisės departamento pastabų nebalsuojama. Išgirdome komiteto nuomonę dėl pastabų. Galime bendru sutarimu priimti 20 straipsnį? Dėkoju, priimta.

Dėl 21 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime priimti bendru sutarimu su pastaba, atsižvelgdami į ją? Dėkoju, priimta. Dėl 22 straipsnio yra Teisės departamento trys pastabos: dviem yra pritarta iš dalies, vienai – visiškai. Jeigu nėra papildomo komentaro, ar galime priimti 22 straipsnį bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 23 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai pritarta. Ar galime priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Priimta.

24 straipsnis. Nėra pastabų. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 25 straipsnio yra keturios pastabos. Trims yra pritarta, vienai pritarta iš dalies. Ar galime priimti 25 straipsnį bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimta. 26 straipsnis. Viena pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 27, 28, 29, 30... Atsiprašau, nuo 27 straipsnio iki 29 straipsnio nėra pastabų. Ar galime priimti šiuos straipsnius bendru sutarimu? Priimta bendru sutarimu.

Dėl 30 straipsnio yra Teisės departamento viena pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimta. 31 straipsnis. Pastaba... Yra trys pastabos dėl 31 straipsnio ir visoms joms komitetas pritarė. Ar galime priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, priimta. Dėl 32, 33... Iki 34 straipsnio dėl dviejų straipsnių nėra pastabų. Ar galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 34 straipsnio yra Teisės departamento penkios pastabos, joms visoms komitetas pritarė, išskyrus vieną, jai pritarė iš dalies. Ar galime bendru sutarimu priimti? Dėkoju. Nėra prieštaraujančių. Priimta.

35 straipsnis. Teisės departamento pastabos, trys pastabos yra, joms komitetas pritarė. Ar galime priimti 35 straipsnį bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimta. Dėl 36 straipsnio nėra

pastabų. Galime priimti bendru sutarimu? Priimta. Dėl 37 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, iš jų keturioms komitetas pritarė. Daugiau... Vadinasi, pritarta iš dalies. Yra dvi pastabos.

T. TOMILINAS (DFVL). Vienai – iš dalies, dviem pritarė. Ai, ne, atsiprašau, suklaidinau.

PIRMININKAS. Galime 37 straipsnį priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju. Čia, atsiprašau, buvo 37 straipsnis, buvo dvi pastabos. Vienai – iš dalies, kitai... Tai 37 priėmėme.

38 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento viena pastaba. Jai komitetas pritarė. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. 39 straipsnis. Nėra pastabų. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 40 straipsnio yra viena pastaba. Ar galime priimti?.. Jai pritarė komitetas. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 41 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, vienai iš jų pritarta iš dalies, kitoms pastaboms yra pritarta, na, taip, visiškai. Ar galime priimti 41 straipsnį bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimta. Dėl 42 straipsnio nėra pastabų. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

42 straipsnis, atsiprašau, 43 straipsnis. Dėl jo yra dvi pastabos. Vienai pritarta, kitai pritarta iš dalies. Ar galime priimti bendru sutarimu? 44 straipsnis priimtas bendru sutarimu. Dėl 45 straipsnio ir 46 straipsnio... Atsiprašau, dėl 45 straipsnio nėra. Galime jį priimti bendru sutarimu? Priimta. Nėra prieštaraujančių. 46 straipsnis. Yra Teisės departamento keturios pastabos, joms visoms komitetas pritarė, o vienai pastabai... 1 straipsnis naujos redakcijos. Mes dabar su 46 straipsniais, įskaitant paskutinį 46, kurį bendru sutarimu ką tik priėmėme. Ar galime priimti įstatymo 1 straipsnį, kuris tvirtina visus 46 naujos redakcijos įstatymo straipsnius? Galime bendru sutarimu priimti?

Taigi toliau įstatymo projekto 2 straipsnis. Dėl jo jokių pastabų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Ir 3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas. Komitetas Teisės departamento tris pastabas svarstė, vienai pritarta iš dalies, dviem pritarta. Ar galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

Taigi dėl balsavimo motyvų. Dėl viso įstatymo projekto pageidauja pasisakyti... Motyvai už – A. Mockus. Prašom. Dėkoju pranešėjui.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų, kolegos, priimame išpūdingai didelės apimties aplinkos apsaugos pareigūnų kontrolės mechanizmą sustiprinantį įstatymą. Kyla labai diskusinis klausimas, kodėl anksčiau tai buvo nepadaryta, ir kiekvienas sau turėtų atsakyti, ar drauge su ankstesniu Seimu dirbusios Vyriausybės tikrai norėjo efektyvios aplinkosaugos? Žinoma, išplėtę pareigūnų galias vykdyti valstybinę kontrolę, mes turime neužmiršti, kad būtina didinti ir pareigūnų atlyginimus. Labai džiaugiuosi, kad ši Vyriausybė mato sistemoje esančias problemas ir mato galimybę jas spręsti. Ačiū. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pasisakyti prieš nėra pageidaujančių. Prašau pasirengti ir balsuojame. Kas už tai, kad būtų priimtas Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-4281, prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 87, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

14.29 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 251¹, 317, 318, 426, 505, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 521¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4282(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 251¹, 317, 318, 426, 505, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 521¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4282. Priėmimo stadija. Įstatymo projektas iš devynių straipsnių. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu priimti pastraipsniui? Dėkoju. Prieš balsuojant už visą, dėl vedimo tvarkos – K. Vilkauskas. Prašom. Per šoninį mikrofoną.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Padariau klaidą – ne savo vietoje pabalsavau. Taip pat, kaip ir turėjau pabalsuoti, bet ne taip.

PIRMININKAS. Dėkojame. Protokole tai bus pažymėta.

Gerbiami kolegos, prašau pasirengti balsuoti. Kadangi dėl balsavimo motyvų nėra užsirašiusių kalbėti, tai pasirengiame ir balsuojame. Kas už tai, kad būtų priimtas projektas Nr. XIVP-4282?

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 89, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.30 val.

Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 21, 25, 26, 29, 33¹, 33⁴, 35, 40, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-485(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Dizaino įstatymo 21, 25, 26, 29, 33¹, 33⁴, 35, 40, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-485. Priėmimo stadija. Kviečiu į tribūną komiteto pirmininką gerbiamą J. Sabatauską. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Turiu informuoti, kad yra Teisės departamento pastaba dėl 2 straipsnio, ją komitetas apsvarstė. Ar dabar man pristatyti? (*Balsai salėje*) Tik dėl vieno 2 straipsnio. Teisės departamentas pateikė pastabą, kad 3 dalyje vietoj žodžio „registre“ įrašyti žodžius „registro informacinėje sistemoje“. Komitetas apsvarstė ir pritarė. Už – 10.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau. Gerbiami kolegos, įstatymo projektą priimsime pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nėra pastabų, pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio, dėl kurio buvo Teisės departamento pastaba, kaip matome, komitetas pateikė išvadą, kad yra atsižvelgta į šią pastabą. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta. Ir dėl straipsnių nuo 3 iki 11 jokių pasiūlymų, pastabų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu pastraipsniui šiam įstatymo projektui? Dėkoju, pritarta.

Dėl balsavimo motyvų užsirašiusių kalbėti nėra. Todėl prašau pasiruošti ir balsuoti, kas už tai, kad būtų priimtas Dizaino įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-485. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 89, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.33 val.

Patentų įstatymo Nr. I-372 29, 30, 42, 45, 46, 47, 61, 62 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-486(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Patentų įstatymo 29, 30, 42, 45, 46, 47, 61, 62 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-486. Priėmimo stadija. (*Balsai salėje*) Pasiūlymų, pastabų nėra gauta. Projektas yra iš dešimties straipsnių. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu priimti įstatymo projektą pastraipsniui? Nėra pasiūlymų ir pastabų, prieštaravimų, priimta pastraipsniui.

Prašau dėl balsavimo motyvų. (*Šurmuly salėje*) Dėl balsavimo motyvų nėra pageidaujančių pasisakyti. Prašau pasiruošti. Balsuojame, kas už tai, kad būtų priimtas Patentų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-486.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84: už – 84, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.34 val.

Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 26, 27, 28, 29, 34, 38, 47, 48, 50, 63, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-487(2) (priėmimas)

Kitas pagal darbotvarkę mūsų svarstomas klausimas – Prekių ženklų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-487. Į tribūną kviečiu komiteto pirmininką J. Sabatauską. Prašom. Priėmimo stadija.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, dėl Prekių ženklų įstatymo priėmimo yra gauta viena Teisės departamento pastaba dėl 7 straipsnio. Teisės departamentas taip pat 2 dalyje siūlo vietoje žodžio „registre“ įrašyti „registro informacinėje sistemoje“. Komitetas apsvairstė ir pritarė bendru sutarimu. Daugiau pastabų nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju komiteto pirmininkui. Gerbiami kolegos, ar galime nuo 1 iki 6 straipsnio, dėl kurių nebuvo pasiūlymų, pastraipsniui priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

7 straipsnis. Ką tik komiteto pirmininkas įvardijo, buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime priimti šį straipsnį su Teisės departamento pastaba bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

Nuo 8 iki 15 straipsnių jokių pastabų nėra. Ar galime priimti šiuos įstatymo projekto straipsnius? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, priimta.

Dėl viso įstatymo. Pageidaujančių kalbėti dėl balsavimo motyvų nėra užsirašiusių. Prašau pasiruošti ir balsuosime. Kas už tai, kad būtų priimtas Prekių ženklų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-487.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 90, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

14.38 val.

Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo Nr. VIII-791 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-488(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-488. Projektas iš trijų straipsnių. Jokių pastabų, pasiūlymų dėl jo nebuvo gauta. Ar galime priimti pastraipsniui bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Priimta.

Dėl viso įstatymo projekto dėl balsavimo motyvų pasisakyti nėra užsirašiusių, todėl prašau pasiruošti ir balsuosime. Kas už tai, kad būtų priimtas Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-488.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 87, balsavo 85: už – 85, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

14.39 val.

Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 11, 29, 32, 42, 61 straipsnių, 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-654(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas (taip pat priėmimo stadija) – Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 11, 29, 32, 42, 61 straipsnių, 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-654. Priėmimo stadija. Įstatymo projektas iš septynių straipsnių. Jokių pasiūly-

mų, pastabų nėra. Ar galime priimti pastraipsniui bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Priimta pastraipsniui.

Kalbėti dėl balsavimo motyvų nėra užsirašiusių. Gerbiami kolegos, prašau pasiruošti ir balsuojame. Kas už tai, kad būtų priimtas įstatymo projektas Nr. XVP-654.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 88: už – 88, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.41 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 17, 21 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo priedu ir 10 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-591(2)ES NKL (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo projektas Nr. XVP-591. Jis yra sujungtas su projektu Nr. XIVP-2466. Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 17, 21 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo priedu ir 10 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiu gerbiamą L. Kukuraitį. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Spalio 15 dieną Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė projektą ir priėmė tokį sprendimą: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Atsižvelgiant į sutampantį siūlomo teisinio reguliavimo pakeitimo tikslą, tai yra didinti vyresnio amžiaus bedarbių socialines garantijas nedarbo atveju, šį projektą, vadovaujantis Seimo statuto 137 straipsnio 4 dalimi, sujungti su Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-2466 ir teikti Seimui svarstyti vieną bendrą Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo priedu ir 10 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XVP-591(2).

Pritarta tobulinti projektą, atsižvelgiant į visas Teisės departamento pastabas. Siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui patobulintą įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka, atsižvelgiant į tai, kad šio įstatymo projekto nuostatos prisideda prie plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo. Šiuos pakeitimus būtų gerai priimti iki lapkričio mėnesio. Dėl to prašome skubos. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjas. Diskusija. Kviečiu jus vėl grįžti į tribūną ir dalyvauti diskusijoje, nes jūs esate užsirašęs. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šie nedarbo socialinio draudimo pakeitimai tikrai yra labai svarbūs, nes tai yra ne tik išipareigojimas Europos ekonomikos gaivinimo fondo lėšoms gauti, bet tai ir kokybiškai keičia nedarbo išmokų galimybes. Taip yra kuriama didesnė nedarbo apsauga priešpensinio amžiaus asmenims ir padedama nuo darbo rinkos nenuvilti. Daromi pakeitimai, kuriais skatinama kuo greičiau įsidarbinti, balansuojamos paskatos dirbti, užtikrinamos didesnės nedarbo išmokų sąsajos su mokėtomis įmokomis ir *taiklinamos* išmokos pakartotinio nedarbo ir išmokos atnaujinimo atvejais.

Džiugu, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įvertino mūsų frakcijos dar praėjusią kadenciją teiktą iniciatyvą pailginti priešpensinio amžiaus nedarbo išmokų mokėjimo laikotarpį – tais pačiais 4 mėnesiais planuojama pratęsti išmokos galimybę. Tačiau, tai padarius, labai svarbu yra grįžti prie diskusijos, ar mums išvis reikia išankstinių pensijų sistemos, kurioje šiuo metu dalyvauja apie 7 tūkst. Tai yra į mažesnių pensijų žabangas įtraukianti sistema, kurioje jau daug metų, sakyčiau, kenčia vyresnio amžiaus žmonės, nes gauna 20 % mažesnes senatvės pensijas. Šiais pakeitimais stipriname vyresnio amžiaus žmonių nedarbo apsaugą, tuo keliu turime eiti, taip pat turbūt išvis atsisakyti išankstinių pensijų sistemos kaip tokios galimybės, sudėti kiek galima daugiau vadinamųjų pagalvių, kad žmonės išliktų darbo rinkoje.

Bet noriu pakalbėti ne apie tai. Visomis reformomis, kuriomis įvedami nauji dalykai, sukuriamas ir papildomų problemų. Viena iš tokių problemų – šiuo įstatymo projektu įvedant nedarbo išmokų grindis, jos kitais metais būtų apie 350 eurų per mėnesį. Tai reiškia, kad žmogus, kuris gauna nedarbo išmoką, gaus ją ne mažesnę negu 350 eurų. Sukuriama tokia situacija, kai žmogus galės gauti kur kas didesnę nedarbo išmoką, negu už jį bus sumokėta nedarbo draudimo įmokų. Tai darbuotojai, kurie yra atleisti nuo „Sodros“ įmokų grindų mokėjimo, tai yra tie, kurie dirba pas keletą darbdavių ir gauna darbo užmokestį, kai, jį susumavus, jis yra mažesnis negu minimalus mėnesinis atlygis. Ministerijos duomenimis, tokių žmonių yra apie 3 tūkst. ir jie gautų neproporcingai dideles nedarbo išmokas.

Ši įstatymo skyklė prieštarauja socialinio draudimo sistemos principams bei socialiniam teisingumui. Priėmimo stadijoje teikiu pasiūlymą, kaip tai spręsti, nes ministerija kol kas jokių sprendimų nesiūlo, o sisteminius pakeitimus žada tik nuo 2027 metų sausio mėnesio. Šis įstatymas įsigalios nuo liepos mėnesio, dėl to delsti nebegalime. Ir mums pritarus šiame svarstymo etape, kviesčiau atkreipti dėmesį į pasiūlymą, kurį teiksiu priėmimo stadijoje ir kuris užkardys skyklę, kuri, kaip minėjau, sukuria socialinio neteisingumo situaciją. Labai ačiū. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Gerbiami kolegos, tuoj pasitikrinsime, ar kalbėti dėl balsavimo motyvų svarstymo stadijoje yra užsirašiusių. Yra norinčių. Motyvai už – T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš labai džiaugiuosi, kad mūsų senas projektas dėl vyresnio amžiaus nedarbo pašalpos gavėjų sąlygų gerinimo buvo sujungtas su šiuo įstatymo projektu. Noriu pasidžiaugti, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas padarė tą veiksmą. Ypač noriu pabrėžti šio įstatymo tokią gerą naujieną žmonėms. Mes daug kalbame apie sidabrinę ekonomiką, kalbame, kad vyresnio amžiaus ir bedarbių grupė yra labiausiai skurstanti Lietuvoje, tai yra rizikingiausia grupė, dėl to jiems situacija tikrai gerėja ir paskatų imti išankstinę pensiją bus mažiau. Žmonėms, kuriems liko ne daugiau kaip penkeri metai iki senatvės pensijos, bedarbio pašalpa automatiškai pratęsiama du mėnesius. Dar daugiau – jie galės pratęsti tą pašalpos gavimą dar keturis mėnesius, jeigu jie yra sukaupę daugiau negu 20 metų pensinio stažo. Tai tikrai gera naujiena. Mes pagaliau kalbame ne šiaip abstrakčiai apie sidabrinę ekonomiką, o darome kažką konkrečiau ir sprendžiame išankstinių pensijų problemą, kuri sistemiškai, struktūriškai sukuria žmonėms prielaidas gauti mažesnes pensijas. Visi žinome, kad darbo rinka nori jaunesnių ir rasti darbo vyresniems nei 55 metų asmenims yra sunki misija. Šiuo sprendimu mes stipriai padėsime vyresnio amžiaus darbuotojams.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nėra užsirašiusių kalbėti prieš. Taigi motyvus už iš klausėme. Galbūt galėtume bendru sutarimu pritarti įstatymo projektui po svarstymo? Nėra prieštaraujančių? Dėkoju, pritarta. Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstant siūlo taikyti projektui skubos tvarką. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta. Dėkojame.

14.48 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-789, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 15 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-350 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-790, Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 35¹, 35², 35⁷, 35⁸, 35⁹, 35¹⁰, 36, 37, 40 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 29¹ straipsniu ir 6 straipsnio bei Įstatymo priedo pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XV-348 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-791 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-789. Pateikimo stadija. Kviečiu į tribūną pranešėją gerbiama D. Razmislevičiū. Prašom.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Laba diena, kolegos. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimais siūlau sudaryti sąlygas, kad „Sodra“, prognozuodama pensijos prieaugį, savo skai-

čiuoklėje galėtų gyventojams pateikti visus duomenis. Šiuo metu numatyta, kad pensijų kaupimo bendrovės tuos duomenis turėtų teikti nuo 2028 m. sausio 1 d., o langas, kai iš II pensijų kaupimo pakopos galės pasitraukti gyventojai, norintys tai padaryti, atsidaro nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. Išeina toks nesutapimas, kad dabar žmonės, patys pasiėmę duomenis iš savo banko, iš „Sodros“, turi patys susivesti ranka duomenis, kad patikrintų, ar tame fonde uždirbo, ar neuždirbo ir ar verta trauktis iš II pensijų pakopos, ar neverta. Jeigu mes įpareigosime bendrovės pateikti tuos duomenis, tiksliau, tą terminą paankstinti – ne 2028 m. sausio 1 d., o 2026 m. sausio 1 d., tuomet „Sodra“ turės visus duomenis, galės parengti tinkamą skaičiuoklę ir tada, matyt, gyventojams bus dar paprasčiau ir lengviau apsispręsti vis tik priimant sprendimą, ar verta pasitraukti iš II pakopos, ar pasilikti joje.

Toliau. Tai aš visą paketą tada pristatysiu, ar ne?

PIRMININKAS. Kol kas dėl šio įstatymo projekto jūsų yra užsirašę paklausti. Kolega A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas bičiuli, mano klausimas būtų: mes padarome kokį nors langą ir tada dėl jo kyla problemų, ar negrįžtume prie to mano siūlymo, kad nereikia jokio lango, o paprasčiausia reikia padaryti langą amžiną, kol gyvuoja II pensijų pakopa? Tada būtų mažiau problemų, kad vienu metu visi pasiims, kad infliacija padidės, kad tas, anas ir trečias. Tai mano klausimas, ar ne paprasčiau būtų paprasčiausiai langą atverti ir neuždaryti?

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Matote, kolega, jeigu būtų taip, kaip jūs siūlote, tai tiesiog būtų ne pensijų kaupimo įrankis, o tiesiog būtų pinigų pasaugojimo įrankis. Tas langas tikrai, mano nuomone, yra reikalingas, yra geras ir pakankamas toks, koks yra dabar numatytas įstatyme. (*Šurmulytės salėje*)

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – gerbiama I. Kižienė. Prašom.

I. KIZIENĖ (LSDPF). Laba diena, labai ačiū už galimybę. Kolegos, noriu pasveikinti Ukmergės krašto neįgaliųjų sąjungą. (*Plojimai*) Labai ačiū, kad atvykote, ir geros dienos Lietuvos Respublikos Seime. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiamas pranešėjas, galite dar palaukti tribūnoje. Dėl balsavimo motyvų pateikimo stadijoje dėl jūsų ką tik pateikto projekto nėra norinčių kalbėti. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti įstatymo projektui po pateikimo? Nėra prieštaraujančių, pritarta po pateikimo. Numatomas, siūlomas pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Kitų komitetų nėra siūloma. Numatoma svarstymo data – 2025 m. lapkričio 18 d. Ar galime bendru sutarimu pritarti siūlomam komitetui ir numatomi svarstymo datai? Dėkoju, pritarta. Taigi šio klausimo svarstymas pateikimo stadijoje baigtas.

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 7, 15 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-790 ir galbūt dar papildomai iš karto taip pat susijęs Pensijų kaupimo įstatymo 1, 3, 4, 5, daugelio kitų straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo 29¹ straipsniu ir 6 straipsnio bei įstatymo priedo pripažinimo netekusiais galios įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-791. Taigi abu iš karto prašom pateikti.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Aš jau pirmąjį jūsų paminėtą pristačiau: patikslinti Socialinio draudimo įstatymo straipsnį ir nustatyti, kad duomenis apie sukauptą turtą teikia nuo 2026 m. sausio 1 d., tai yra pakeisti galiojimą.

Toliau. Pensijų kaupimo įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūlau aiškiau reglamentuoti galimybės kaupiantiems atsiimti 25 % sukaupto pensijų turto realizavimo tvarką todėl, kad šiuo metu galiojančiame įstatyme yra parašyta (ne galiojančiame, bet kuris įsigalios nuo sausio 1 dienos), kad asmenys, kurie sukaupe iki... 25 % sudaro mažesnę dalį, negu jisai pats savo įnašą yra padaręs. Tai įstatyme numatyta, kad jis atsiima ne 25 % nuo viso turto, o visą savo įneštą turtą. Kaip pavyzdį galiu pasakyti, tarkime, jeigu visas turtas yra 10 tūkst., asmuo pats yra įnešęs savo lėšų 4 tūkst., o 6 tūkst. yra valstybės paskata, uždarbis ir taip toliau, pagal dabar nurodytą tvarką jisai galėtų atsiimti vietoj 25 %... sudarytų 40 %, nes numatyta jo 25 % dalis būtų mažesnė už tą, ką jis įnešęs. O kaip minėjau, jis būtų įnešęs 4 tūkst. eurų.

Mano siūlymas yra būtent tą tvarką nustatyti, suvienodinti ir konkrečiai, aiškiai numatyti, kas yra tuo atveju, kai ta 25 % suma yra didesnė už paties asmens įnašą. Ir lygiai taip pat nustatyti tvarką, kaip elgtis tokiu atveju, jeigu ta suma yra mažesnė už tą sumą, kurią yra įnešęs pats asmuo.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Jūsų paklausti pageidauja du Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Baranovas. Prašom.

R. BARANOVAS (LSDPF). Gerbiamas bičiuli Dariau, o kaip jūs pats planuojate: trauktis ar ne?

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Geras klausimas. Bet, kaip ir minėjau, kiekvienas asmuo, įskaitant ir mane, kai bus aiški, konkreti „Sodros“ skaičiuoklė, mes kiekvienas galėsime, prieš priimdami sprendimą, tam mes turėsime dvejus metus, išanalizuoti visą situaciją, pasitelkti „Sodros“ skaičiuoklę ir įvertinti, ar verta pasilikti, ar vis tik verta išeiti. Aš, matyt, kaip ir daugelis, priimsiu sprendimą, koks man atrodoys geriausias. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Labai ačiū. Iš tiesų jūsų pateikimas turi logikos, kad valstybės prisidėjimą reikėtų minusuoti ir galvoti tik apie asmens indėlį į II pakopą. Tačiau sakykite, ar jūs analizavote kitą situaciją, kai anksčiau II pakopoje pradėjusių kaupti asmenų dalis buvo mažinama, jų socialinio draudimo pensijos dalis? Tai čia vėlgi reikėtų išsamesnį išsiaiškinimo ir skaičiavimo ir tų, kurie pradėjo kaupti anksčiau ir dėl to sumažėjo jų socialinio draudimo pensija. 2 % ar kiek buvo mažinama. Ačiū.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Bet čia, kolege, gal truputį kitu klausimu aš kalbu, nes, sakau, pavyzdžiui, tai, ką įnešęs pats asmuo, ir tie 25 % gali būti nuo viso turto netgi 40 %. Tai, vadinasi, prieštarauja pačiai įstatymo logikai, nes įstatyme parašyta viena tvarka, o išmokėjimo tvarka prieštarauja įstatymui. Tada susidurtume su tokia problema. Tai čia yra mintis, kad būtų aiškiai nurodyta. Tarkime, jeigu, sakau, iš 10 tūkst. žmogus įnešė 4 tūkst., tai pagal dabartinį reglamentavimą jis atsiimtų ne 2,5 tūkst., kas yra 25 % nuo 10, bet jis atsiimtų 4 tūkst. Suprantate? Būtent ir yra šita pataisa tam, kad būtų sukonkretinta, kaip turi elgtis fondai ir išmokėti, kai įnašas yra didesnis negu 25 %, ir kaip turi elgtis kitu atveju, kai tas įnašas yra mažesnis negu 25 %.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Dėl balsavimo motyvų pasisakyti nėra užsirašiusių. Gerbiami kolegos, noriu paklausti, ar galėtume projektams Nr. XVP-790 ir Nr. XVP-791 pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Pritarta. (*Balsai salėje*) Vis dėlto yra pageidaujančių apsispręsti balsuojant. Taigi prašau pasiruošti ir balsuoti dėl abiejų projektų pateikimo: pritariame, o kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip. Prašom balsuoti.

Balsavo 97: už – 94, prieš nėra, susilaikė 3. Projektams pritarta po pateikimo. Apsispręsimas dėl pagrindinio komiteto dėl šių projektų. Siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip pagrindinis. Nėra prieštaraujančių. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstymo data – 2025 m. lapkričio 18 d. Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta svarstymo datai.

15.00 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-792 (pateikimas)

Prašom pranešėją pristatyti kitą mūsų darbotvarkėje numatytą pateikimo stadijos projektą – Socialinių paslaugų įstatymo 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-792. Prašom.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Socialinių reikalų... Socialinių paslaugų įstatymo pakeitimais siūlau sudaryti sąlygas... reguliavimą... savivaldybių administracijai turėti galimybę, kad tarybos galėtų įgalinti kitus savivaldybės padalinius ar įstaigas, kurios vertintų asmens ar šeimos pajamas ir galimybes gauti kompensacijas ir kitas išmokas. Vienas punktas. Todėl yra toks siūlymas sudaryti galimybę taryboms įgalinti savivaldybės padalinius, ne tik administraciją, bet ir kitus padalinius ar savivaldybės įstaigas vertinti šeimos finansines galimybes.

Antras punktas. Siūlau šio įstatymo pataisą, tai yra jeigu asmuo, atsiėmęs 25 % iš II pensijų pakopos, tai vertinant jo pajamas ir finansines galimybes šis turtas nėra nebūtų priskirtas nei prie turto, nei prie pajamų, vertinant jo finansines galimybes.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų pageidauja paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, tikrai darote daug reikšmingų darbų teisėkūros srityje. Ar ši jūsų veikla aktyvi yra todėl, kad pasyvi yra Vyriausybė šioje srityje, ar tiesiog nerandate pritarimo Vyriausybėje šiems reikšmingiems ir reikalingiems projektams?

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Matyt, mūsų rinkėjai po trejų jau likusių metų greičiausiai spres pagal mūsų visų Seimo narių aktyvumą, ar suteikti mandatą per kitus rinkimus, ar ne, bet ne pagal tai, pagal Vyriausybės darbą. Aš nesu Vyriausybės narys, tai, matyt, mes, kaip ir visi, turime iniciatyvos teisę. Tai aš stengiuosi tą ir daryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų taip pat nori paklausti E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, nelabai supratau aš jūsų pristatymą, nes ir dabar savivaldybės padaliniai yra įgalioti skaičiuoti, vertinti turtą. Tai kas čia yra keičiama šiuo įstatymu? Ar vis dėlto čia yra labiausiai paliečiama tik tai, kad kai atsiims tuos procentus, kad jie nebūtų įtraukti? Nes padaliniai ir dabar tą patį daro, tai koks čia pokytis? Ačiū.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Šiuo metu įstatyme yra numatyta, kad būtent savivaldybės administracija atlieka tą darbą. Savivaldybės administracija, bet ne padaliniai ir, pavyzdžiui, viešosios įstaigos. Šiuo metu įstatyme to nėra. Jeigu atlieka, gal ir atlieka, bet įstatyme tikrai nėra tokių galimybių. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų daugiau nepageidauja niekas klausti. Dėl balsavimo motyvų užsirašiusių nėra. Noriu paklausti, kolegos, galbūt galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritariame. Tai gerai, ačiū. Pritarta po pateikimo bendru sutarimu. Siūlomas pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ar galime apsispręsti dėl šio komiteto?

Jurgita Šukevičienė, prašom per šoninį mikrofoną.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Dėl šių įstatymų projektų frakcijos vardu prašau skubos. Dėl visų trijų.

PIRMININKAS. Aš atsiprašau, frakcijos vardu, jūs minėjote, taip? Tai vis dėlto reikia vis tiek tada balsuoti dėl šio pasiūlymo. Dėl komiteto mes sutarėme, tai dabar apsispręsimė dėl siūlymo, ar taikyti projekto svarstymo skubą.

V. Gailius pageidauja per šoninį mikrofoną.

V. GAILIUS (LSF). ...motyvus ir to reikalauja Statutas.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Kolegos, II pensijų pakopos...

PIRMININKAS. Gal frakcijos vardu galite papildyti vis dėlto dėl motyvų?

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Kadangi II pensijų pakopa nuo sausio 1 dienos įsigalioja, dėl šio įstatymo mums reikia skubos tvarkos. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai yra pateikti, jie gali nulemti jūsų apsisprendimą, kolegos. Prašom pasirengti.

Taip pat dėl vedimo tvarkos dar J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tikrai nesuprantu tų siūlymų skubotumo, nes kitą antradienį posėdis, paskui pusantros savaitės nebus posėdžių, tai iki antradienio mes nespėsime priimti. Kokia čia skuba reikalinga, kai viską ramiai galima apsvarstyti? Be to, skaitykite Konstitucinio Teismo nutarimus – motyvai turi būti rimti, kai prašoma skubos. Tikrai čia nieko degančio nėra.

PIRMININKAS. Šiuo atveju vis tiek mes turėsime balsuoti. Gerbiami kolegos, motyvai buvo pateikti, dėl jų rimtumo lygio pirmininkas tikrai negali spręsti. Jūs balsuodami galite dėl jų pasisakyti. E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELIENĖ (LSF). Kolegos, tikrai prašyčiau balsuojant neprašyti skubos, nes atvirkščiai, sakyčiau, kad net prašosi beveik čia Vyriausybės išvados, nes tai yra susiję su papildomomis išmokomis, nes žmonės atsiims. Kai kurie kreipsis vėlgi kompensacijų, ir tai yra papildomos valstybės lėšos. Gal neprašome Vyriausybės išvados, bet skubos irgi nedarykime. Ačiū.

PIRMININKAS. Tuomet, kadangi du pasisakė, tai I. Vėgėlė. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Kolegos, aš visada esu prieš bet kokią skubą ar bet kokią ypatingą skubą ir dėl to priėjau prie mikrofono paklausti motyvų. Motyvai yra tokie, kad įsigaliotų iki sausio 1 dienos. Kolegos, nepriėmus dėl šito įstatymo skubos tvarkos, mes turėsime situaciją, kai bus apmokestinamos lėšos, gautos iš pensijų fondų. Čia yra dėl to rizika, ir aš šiuo atveju visiškai suprantu logiką dėl skubos tvarkos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Taip pat dėl vedimo tvarkos A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Kolegos, aš nesuprantu, jeigu nuo sausio įsigalioja, tai šiandien mes turime spalio vidurį. Jūs turite, kad įstatymas įsigaliotų, du mėnesius. Ne skubos tvarka eina įstatymai, jeigu komitetai nepraleidžia terminų, per dvi savaites įmanoma priimti. Jūs realiai iki lapkričio vidurio galite priimti, lapkričio gale pasirašys, o dabar jūs prašote skubos, nors realiai ta skuba neišeis, nes yra tarpas sesijos metu. Kam jūs dabar lipate ant to grėbliu dėl skubų? Nes motyvas, kad čia turi įsigalioti, yra nelogiškas motyvas. Jisai Konstituciniame Teisme nepereitų jokios patikros. Kam dabar patiems grėblį kaišioti?

PIRMININKAS. Iš klausėme pasisakymus dėl skubos taikymo tikslingumo. Prašom pasirengti ir aš turiu pagal Seimo statutą teikti balsuoti. Prašom pasirengti ir balsuoti. Kas už tai, kad šiam Socialinių paslaugų įstatymo 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-792 būtų taikoma skubos tvarka? Prašom.

Užsiregistravo 101, balsavo 99: už – 65, prieš – 18, susilaikė 16. Skubai pritarta.

Replika po balsavimo – J. Zailskienė. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, noriu pristatyti, šiandien į Seimą atvyko Prienų rajono savivaldybės ir administracijos darbuotojai. Čia jų kelionės tikslas, su Vietos savivaldos diena. Tai sveikiname. (*Plojimai*) Labai geras kolektyvas.

PIRMININKAS. Kolegos, kadangi buvo pritarta skubai, svarstymo datą siūlome nustatyti spalio 21 dieną. Ar galime bendru sutarimu pritarti šiai svarstymo datai? Nėra prieštaraujančių. Pritarta.

15.10 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 10, 14, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-793 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo 10, 14, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-793. Pateikimo stadija. Pranešėjas D. Razmislevičius tribūnoje. Prašom.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimai. Siūlome Pensijų kaupimo įstatymo nuostatų pakeitimą, siekdami spręsti Lietuvos banko identifikuotas problemas, susijusias su 2019 metais priimtos gyvenimo ciklo fondų investavimo strategijos įgyvendinimu.

Šiuo metu nustatyta, kad kiekvienas fondas veikia tol, kol paskutiniame dalyviui arba bent vienam esančiam sukanka pensinis amžius, tik tada fondas yra likviduojamas. Numatyta netgi galimybė jaunesniems asmenims, kurie gal labiau bijo rizikos ir pasirenka mažesnę riziką, pasirinkti fondą ir ne pagal savo amžiaus grupę.

Šiuo pakeitimu yra numatyta: kai asmenims sueina pensinis amžius, jeigu tame fonde nelieka daugiau asmenų, kaupiančių savo lėšas, tas fondas yra likviduojamas; jaunesni asmenys, kurie yra iš kitų amžiaus kategorijų, perkeliama į tikslinį fondą, yra informuojami ir jiems yra pasiūloma pasirinkti būtent kitą iš visų likusių fondų, bet kurį – mažiau, daugiau rizikingą. Taip tas fondas likviduojamas ir steigiamas kitas, dabar jau pagal kitą amžiaus kategoriją.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūsų pageidauja paklausti. Pirmasis klausia A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju už pristatymą. Išties prasmingi projektai. Kadangi prieš keletą klausimų dar nebuvote apsisprendę, ar pasitrauksite iš II pensijų pakopos, norėtusi dabar sužinoti, gal jau po visų pristatytų klausimų vis dėlto priėmėte sprendimą, ar pasitrauksite iš II pensijų pakopos?

Ar svarstėte, kokius teigiamus padarinius galėtų sukelti, pavyzdžiui, toks variantas, kad žmonės, mieli Lietuvos žmonės, galėtų atsiimti ir valstybės tą priedą, kuris buvo dedamas prie to kaupimo, kuomet ją kaupė II pensijų pakopoje?

D. RAZMISLEVIČIUS (*LSDPF*). Kolega, dėl savo apsisprendimo aš turbūt ir paminėjau, kad apsisprendsiu, kai bus skaičiuoklė, išanalizuosiu, išnagrinėsiu. (*Balsai salėje*) Gerai.

O dėl klausimo kitos dalies, aš manau, šiuo metu pateiktas įstatymas visiškai atitinka ir yra išdiskutuotas, apsvaistytas. Aš manau, kad jis visiškai atitinka žmonių lūkesčius. (*Balsas salėje: „Kokių žmonių?“*) Visų.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju. Gerbiamas kolega, aš tiesiog techniškai bandau suprasti, kodėl jūs teikiate du įstatymų projektus, kurie registruojami vienas po kito, abu jie kalba apie pensijų kaupimą, netgi straipsniai kai kurių dubliuojasi, ar dėl to, kad būtų daugiau pateiktų įstatymų projektų? Tai čia šaržuojau. Ar nemanote, kad iš visumos teisėkūros praktikos sujungimo įstatymų, jeigu įstatymas eina vienas tuo pačiu pavadinimu ir su tais pačiais straipsniais, tikslinga būtų sujungti? Ar jūs tą pasiūlysite daryti komitete?

D. RAZMISLEVIČIUS (*LSDPF*). Taip, gera jūsų pastaba. Greičiausiai, bet aš... Jūs teisi, šita stadija yra pateikimo ir, matyt, mes ir kitus klausimus, gal kolegoms kurie kilo, galėsime apsvaistyti komitete, lygiai tą patį, ko jūs paklausėte dabar. Jeigu bus poreikis, tikrai galėsime tą padaryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Taigi dėkoju gerbiamam pranešėjui, jūs atsakėte į visų Seimo narių, kurie pageidavo paklausti, klausimus. Dėl balsavimo motyvų. Motyvai už – V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, palaikykime mūsų jauno, darbštaus kolegos iniciatyvą, nes jisai kompensuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos neveikimą šioje srityje. Kviečiu palaikyti. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Kalbėti dėl motyvų prieš nėra užsirašiusių. Gerbiame kolegos, noriu paklausti, ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Galime. Dėkoju, po pateikimo pritarta bendru sutarimu. Siūlomas svarstyti šį įstatymo projektą kaip pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti data – 2025 m. lapkričio 18 d. Ar kolega D. Razmislevičius nori per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos? Prašom. D. Razmislevičius. Atsiprašau.

D. RAZMISLEVIČIUS (*LSDPF*). Kolegos, dėl šio įstatymo projekto taip pat noriu paprašyti skubos. Jeigu reikia jums argumentų, tai tikrai tame fonde, apie patį anksčiausią fondą, jau likęs vienas asmuo, gal jau net nelikę, pagal amžiaus kategoriją, kuriam sukanka būtent tas pensinis amžius. Tai nėra prasmės toliau laukti ir tikrai reikalinga skuba dėl šio įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Noriu pasitikslinti, jūs frakcijos vardu prašote?

D. RAZMISLEVIČIUS (*LSDPF*). Taip.

PIRMININKAS. Prašymas frakcijos vardu. Motyvai buvo paaiškinti. Ar galime bendru sutarimu pritarti skubai? Tai gal vis dėlto balsuojame? Prašau pasiruošti. Kas už tai, kad būtų svarstomas šis įstatymo projektas Nr. XVP-793 skubos tvarka?

Balsavo 98: už – 73, prieš – 3, susilaikė 22. Projektą svarstyti skubos tvarka pritarta. Tuomet svarstyti data būtų kaip ir prieš tai buvusio projekto, dėl kurio apsisprendėme svarstyti skubos tvarka, – spalio 21 diena. Dėkoju, pritarėme. Šio klausimo svarstymas baigtas.

15.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Gintautui Paluckui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XVP-694 (pateikimas)

Darbotvarkės klausimas – Nr. XVP... T. Barauskas dėl vedimo tvarkos. Prašom. Atsiprašau, aš dar perskaitysiu projektą, tuomet suteiksiu žodį. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos

Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Gintautui Paluckui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XVP-694. Taigi, dėl vedimo tvarkos T. Barauskas. Prašom.

T. BARAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, dėl šio įstatymo projekto prašau pertraukos iki *sekančio* posėdžio. Frakcijos vardu. Ačiū.

PIRMININKAS. Čia Seimo nutarimas, jūs suklydote.

T. BARAUSKAS (*LSDPF*). Atsiprašau, dėl Seimo nutarimo.

PIRMININKAS. Yra siūlymas dėl pertraukos iki kito posėdžio. Taip pat dėl vedimo tvarkos gerbiamas V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kol atėjau, jūs pataisėte. *Sekančio* posėdžio nėra, yra kitas posėdis.

PIRMININKAS. Atsižvelgsime, taip ir būčiau formulavęs balsavimą – kitas posėdis. J. Razma per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš taip pat frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio, nes jei gu neužteks trečdalio balsų, tai užteks penktadalio. Aš suprantu, kad socialdemokratai, kaip matyti iš jų lyderių komentarų, nėra įsigilinę į šią klausimą. Sieja su teisėsaugos tyrimais kažką. Tikrai reikia pertraukos, per savaitgalį įsigilins. (*Triukšmas salėje, plojimai*)

PIRMININKAS. Kolegos, aš suprantu, galime bendru sutarimu dėl pertraukos iki kito posėdžio? Dėkoju. Bendru sutarimu daroma šio klausimo svarstymo pertrauka iki kito posėdžio.

15.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-841 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau pagal darbotvarkę – rezerviniai klausimai. Rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-841. Į tribūną kviečiu Seimo Pirmininką J. Oleką. Prašom.

J. OLEKAS. Laba diena, gerbiami kolegos. Komitetuose įvyko šiokių tokių pasikeitimų. Komitetai balsavo ir priėmė sprendimus. Lietuvos Respublikos Seimo Ateities komiteto pirmininko pavaduotoja išrinkta A. Jakavičiūtė-Miliauskienė. Taip pat Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komitete vietoj V. Ažuolo pavaduotoju išrinktas I. Vėgėlė. Socialinių reikalų ir darbo komitete pavaduotoju patvirtintas, išrinktas Seimo narys L. Kukuraitis. Kviečiu pritarti ir patvirtinti Seimo sprendimu.

PIRMININKAS. Aš tik norėčiau galbūt dar atkreipti dėmesį. Priėmimo stadijoje bus Teisės departamento redakcinė pastabėlė. Po pateikimo apsisprendžiame, ar galime bendru sutarimu... (*Balsai salėje*) Gerai, kolegos, bendru sutarimu po pateikimo pritarta.

Svarstymo stadija. Norinčių diskutuoti nėra. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Galime pritarti projektui po svarstymo? Nėra prieštaraujančių. Pritarta.

Priėmimas. Aš noriu atkreipti dėmesį į tai, kad yra Teisės departamento redakcinio pobūdžio pastaba dėl 2 straipsnio (keičiamas nutarimo 6 straipsnis). Nutarimo projekte ir jo lyginamajame variante numeruojant 6 straipsnio dalis vietoj skliaustų turi būti rašomi taškai. Galime bendru sutarimu, pritardami šiai pastabai, pritarti nutarimui pastraipsniui? Keturi straipsniai. Nėra prieštaraujančių. Pritarta.

Pratęsiame balsavimo langą iki posėdžio pabaigos. Prašau pasiruošti ir balsuoti. Kas už tai, kad būtų priimtas šis nutarimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 83: už – 78, prieš nėra, susilaikė 5. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-840 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XVP-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-840. Prašom į tribūną gerbiamą Seimo Pirmininką J. Oleką. Prašom.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, yra šiokių tokių pasikeitimų Europos reikalų komitete. Gautas bičiulio, kolegos V. Fiodorovo prašymas jį išbraukti. Siūlomas D. Razmislevičius į šį komitetą. Kviečiu pritarti. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti jūsų niekas nėra užsirašęs. Dėl balsavimo motyvų nėra. Ar galime pritarti nutarimo projektui po pateikimo? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

Ar galime pereiti prie svarstymo? Diskutuoti nėra užsirašiusių. Taip pat nėra užsirašiusių dėl balsavimo motyvų. Galime pritarti projektui po svarstymo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Pereiname prie priėmimo. Projektas iš dviejų straipsnių. Ar galime pritarti 1 ir 2 straipsniams pastraipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Pasiruoškime ir balsuokime. Kas už projektą Nr. XVP-840, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 80: už – 79, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. *(Gongas)*

15.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-842(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XVP-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-842. Tribūnoje pranešėjas Seimo Pirmininkas J. Olekas. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Yra keletas pakeitimų, pasikeitus Seimo nariams komitetuose ir juos pavaduojantiems asmenims. Ateities komitete M. Maldeikį nuo šiol pavaduos V. Kernagis, kuris anksčiau vadavo G. Balčytytę, o Europos reikalų komitete K. Neimantą anksčiau vadavo D. Varnas, dabar vaduos T. Sadauskis. Tame pačiame komitete D. Varno nebelieka ir pavaduojančio D. Varną M. Poškaus nebelieka. Taip pat Kultūros komitete I. Kižienę toliau pavaduos ne V. Grubliauskas, bet Š. Birutis. Švietimo ir mokslo komitete nebelieka D. Varno, tai nebelieka ir jį pavaduojančių M. Gedvilo ir D. Žebelienės. K. Neimantą Užsienio reikalų komitete nuo šiol pavaduos ne D. Varnas, bet M. Gedvilas, o J. Šukevičienę tame pačiame komitete pavaduos ne G. Drukteinis, bet L. Šedvydis. Siūlau pritarti šiems pakeitimams dėl pavaduojančių asmenų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas Pirmininke, jūsų niekas nepageidauja paklausti.

Kolegos, noriu paklausti, ar galime bendru sutarimu pritarti nutarimo projektui po pateikimo? Dėkoju, pritarta.

Pereiname prie svarstymo. Diskusijoje nėra užsirašiusių pasisakyti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu nutarimo projektui? Dėkoju, pritarta.

Pereiname prie priėmimo. Projektas yra iš šešių straipsnių. Ar galime priimti pastraipsniui nutarimo projektą? Nėra prieštaraujančių, priimta pastraipsniui. Dėl balsavimo motyvų nėra užsirašiusių kalbėti.

Pereiname prie balsavimo už visą nutarimo projektą. Prašau pasirengti ir balsuoti. Kas už tai, kad būtų priimtas nutarimo projektas Nr. XVP-842?

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 78: už – 77, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo ar dėl vedimo tvarkos? Gerbiamas T. Prajara – per šoninį mikrofoną.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju, pirmininke. Turime labai gerą ir džiugią naujieną – tai Prienų savivaldybės atstovai. Čia antra grupė. Pasveikinkime juos. Dėkojame. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame.

15.29 val.

Seimo 2025 m. spalio 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dar turime paskutinį rezervinį klausimą – 2025 m. spalio 21 d. Seimo posėdžių darbotvarkę. Kviečiu į tribūną Seimo Pirmininką J. Oleką. Prašom.

J. OLEKAS. Laba diena dar kartą. Gerbiami kolegos, noriu pristatyti kitos savaitės antradienio darbotvarkę, kuri, sakyčiau, bus tokia įspūdinga, tikra rudeninės sesijos darbotvarkė. Bus pristatytas 2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektas, taip pat Lietuvos Respublikos 2024 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo projektas, Valstybės socialinių fondų biudžetų 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas su lydimaisiais aktais, Pensijų fondo biudžeto 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas ir 2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių projektas. Taip pat Konstitucinio Teismo teisėjų paskyrimai. Na, ir turbūt iš šios dienos persikels tie klausimai, dėl kurių mes paskelbėme pertrauką iki kito posėdžio. Taip pat pagaliau bus Vyriausybės pusvalandis. (*Šurmulys salėje*) Vidaus reikalų ministras V. Kondratovičius yra pasiruošęs atvykti ir atsakyti į daug klausimų. Na, ir demokratijos šventė – opozicinių Liberalų sąjūdžio frakcijos ir Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ opozicinė darbotvarkė. (*Balsai salėje*) O vakare, man kolega kugžda, bus Seimo komandos krepšinio varžybos, tai po visų darbų taip pat prašom ir ten dalyvauti.

PIRMININKAS. Dėkoju.

J. OLEKAS. Galbūt dar pasitikslinsime dėl komisijų, komitetų ir sprendimų dėl Statuto pakeitimų, kuriais mes įtvirtinome ir komitetų skaičius, apie kuriuos buvome kalbėję, ir dar pora pakeitimų. Šito dar nėra dabartiniame projekte, bet aš stengsiuosi, kad galbūt galėsime kur nors įrašyti.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Jūsų paklausti pageidauja J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, aš ir anksčiau jau klausiau jūsų, ar galima tikėtis, kad jau nors antradienį jūs kaip nors baigsite spręsti situaciją su Etikos ir procedūrų komisija? Jeigu jūs ten kažką buriate dėl būsimo komisijos pirmininko, pateikite bent nutarimą, kad išbrauktume dabartinę komisijos pirmininkę, nes yra dviprasmiška situacija: A. Norkienė, kaip žinote, pagal Statutą negali būti komisijos pirmininkė, kadangi yra daugumos atstovė, o pavaduotoja kaip ir gerai, ji yra daugumos atstovė, bet ji nesiryžta pirmininkauti komisijai, nes lyg ir yra patvirtinta komisijos pirmininkė. Tai Etikos komisija jau mėnesį laiko neatlieka savo pareigų. Pasibaigia skundų nagrinėjimo terminai ir yra konkrečios teisinės pasekmės dėl tokios situacijos.

J. OLEKAS. Kolega, ačiū už klausimą. Kitas tikrai pasiginčytų, bet aš sutinku. Padarysime.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Na, apsileidimas.

PIRMININKAS. Jūsų dar, gerbiamas Pirmininke, užsirašė ir nori paklausti I. Vėgėlė. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Kadangi tai yra... Čia, Pirmininke. Kadangi tai yra paskutinis klausimas, paskutinis posėdžio darbotvarkės klausimas, tai klausimas yra, kaip jūsų sveikata? Ir iškart linkiu, kad ji būtų kuo geresnė. (*Šurmulys salėje*)

J. OLEKAS. Kolega, iki šiol dar aš turėjau abejonių, bet po jūsų palinkėjimo mano sveikata yra puiki. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam Pirmininkui. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu patvirtinti 2025 m. spalio 21 d. posėdžių darbotvarkę? Nematau prieštaraujančių, patvirtiname bendru sutarimu. Siūlau visiems registruotis prieš paskelbdamas posėdžio pabaigą.

Užsiregistravo 78 Seimo nariai. Taigi, gerbiami kolegos, 2025 m. spalio 16 d. vakarinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 91 STENOGRAMA

2025 m. spalio 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas J. OLEKAS,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. ŠUKYS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKAS (J. OLEKAS). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradėsime šių metų spalio 21 dienos (antradienio) posėdį. Prašome registruotis.

Ačiū. Užsiregistravo 97 Seimo nariai. Pradedame spalio 21 dienos posėdį. (*Gongas*)

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. spalio 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Prie mikrofono signatarų eilė. Pirmasis – E. Zingeris, Kovo 11-osios Akto signataras. Kolegos, dėmesio!

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiami bičiuliai, kol jūs susėsite, aš norėčiau šiandien, kadangi prieš daugybę metų buvau Gegužės 3-iosios Konstitucijos dienos įrašymo į atmintinų dienų sąrašą iniciatorius, po to mes įrašėme ir spalio 20 dieną – Tarpusavio įžadą Lietuvos ir Lenkijos 1791 metų, o vakar mūsų abu prezidentai, atidarydami greitkelį tarp Vilniaus ir Varšuvos, paminėjo, kad jie pasirinko tą dieną, spalio 20 dieną, kuri yra visuose jūsų kalendoriuose įrašyta kaip atmintina, ypatingos svarbos diena, tai jeigu jūs leisite, aš norėčiau 1 minutę, turėdamas galvoje ir Lenkijos kolegas, ir diplomatus, kurie sėdi čia, skirti 1 minutę, ne daugiau, jūsų laiko šiai reikšmingiausiai mūsų Abiejų Tautų įžado dienai, kurią mes labai stipriai diskutuodami prieš daugybę metų įrašėme į Lietuvos valstybės, o Lenkija – į Lenkijos valstybės atmintinų dienų sąrašą. Ačiū.

PIRMININKAS. Signataras E. Gentvilas. Prašau. Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos, labas rytas. Aš taip pat dėl darbotvarkės. Po keleto savaitių sausros, kai projektų buvo labai nedaug ir mažai laiko posėdžiaudavome, šiandien prasi-dėjo potvynis. Projektų tikrai daug ir tas džiugina. Tačiau atkreipiu dėmesį, kad, pradedant darbotvarkės 1-6 klausimu, šiandien mes turime darbotvarkėje devynis projektus, kuriems skirta po 5 minutes, tai yra devyniems projektams 45 minutės. Jūs, kaip darbotvarkių sudarymo strategai, turite apgalvoti ir peržiūrėti, ar tikrai viskas gerai, nes priešingu atveju sužlugs, dievaži, tikrai su-žlugs, darbotvarkė.

PIRMININKAS. Ačiū už pastabas, bandysime peržiūrėti. A. Busila.

A. BUSILA (LSDPF). Laba diena, kolegos. Kol dar nepradėjome įtemptų darbų, noriu pasi-džiaugti, kad šiandien mus lanko Panevėžio rajono savivaldybės administracijos darbuotojai, bu-vę mano kolegos. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname. Kolegė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Frakcijos vardu norėčiau paprašyti išbraukti iš darbotvarkės 1-14.1 klausimą ir lydimąjį – projektus Nr. XVP-875 bei Nr. XVP-876, nes iš tiesų, vykdant tą reformą, nėra... piktybiškai Sveikatos apsaugos ministerija nepateikia duomenų, esame kaip frakcija prašę duomenų dėl ankstesnio etapo, nesame gavę. Siūlome iš-braukti iš šiandienos darbotvarkės šį įstatymo projektą ir lydimąjį tol, kol Sveikatos apsaugos mi-nisterija nepradės teikti duomenų ir nepagrįs šios reformos būtinumo ir pasekmių.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Visi pasiūlymai yra išklausyti. Pirmiausia, apsispręskime bal-suodami dėl projektų Nr. XVP-859 ir Nr. XVP-860 išbraukimo, kaip siūlo Liberalų sąjungos frak-cija. Prašom balsuoti ir apsispręsti.

Ačiū. Balsavo 109 Seimo nariai: už išbraukimą – 48, prieš – 48, susilaikė 13. Projektai lieka darbotvarkėje.

Kolegos, opozicinėje darbotvarkėje yra nemažai klausimų, kurie neįrašyti į rudens sesijos darbų programą. Ar galime bendru sutarimu juos įrašyti? Projektai Nr. XVP-765, Nr. XVP-774, Nr. XVP-800, Nr. XVP-847, Nr. XVP-832, Nr. XVP-539 ir Nr. XVP-218. Galime bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū. Įrašyti į darbotvarkę galime. Su šiais pakeitimais bei žodžio suteikimu signatarui E. Zingeriui darbotvarkė bendru sutarimu patvirtinta. Ačiū. (*Balsai salėje*) Ne, balsuojame? Balsuojame dėl šios dienos darbotvarkės.

Ačiū, kolegos. Balsavo 107 Seimo nariai: 84 – už, 7 – prieš, 16 susilaikė. Darbotvarkė patvirtinta. Žodis E. Zingeriui. Prašau.

10.06 val.

Seimo narių pareiškimai

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mieli bičiuliai, šia iškilminga, iš tikrųjų labai reikšminga proga vakar jūs kalendoriuose matėte įrašytą Lietuvos ir Lenkijos tarpusavio įžadą. Šiame Seime 2008–2009 metais vyko didžiuliai debatai, ar įrašyti Gegužės 3-iosios Konstituciją kaip mūsų valstybės bendrą, sinchronizuotą su Lenkijos valstybe dieną. Žinoma, iš to išplaukė ir pozityvus mūsų 500 metų Abiejų Tautų valstybės suvokimas iki pat baisaus 1795 metų padalinimo. Todėl šiandien, turint salėje mūsų Lenkijos bičiulius, kurie vakar buvo, matyt, per bendrą mūsų renginį Suvalkuose, labai džiugu pasakyti, kad visgi mes, abi tautos, turime bendrą požiūrį į mūsų bendrą palikimą. Gegužės 3-iosios Konstitucija yra esminis... viena iš pirmųjų rašytinių konstitucijų, bet tai yra esminis įnašas į Europos statybą jau tada. Vėliau mus užgriuvo baisus Rusijos režimas, Austrijos Habsburgų imperija ir Prūsija padalino mūsų nepriklausomą Lietuvos Kunigaikštystės ir Lenkijos erdvę. Todėl šiandien mes minime ir abu Seimai kitais metais, gerbiamas Pirmininke, turėtų paminėti, kad bus 235 metų jubiliejus, paminėti kartu, kartu paminėti šio spalio 20 dienos įžado reikšmę taip, kaip buvo padaryta 2008 metais, kada abu Lietuvos ir Lenkijos Seimai, sujungti televizijos ekranu, turėjo bendrą posėdį.

PIRMININKAS. Padarysime.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Žodžiu, kiti metai yra jubiliejiniai, todėl šiandien svarbu pasakyti, kad spalio 20 dienos priedas prie Konstitucijos patvirtino abiejų tautų lygiateisiškumą, Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės. Seimai, karalius, užsienio politika išliko bendra, bet atskira administracija, finansai ir administracija. Lietuva turėjo savo išdą ir kariuomenę, nors pavaldžią bendrai valstybės galiai, Lietuvos vardas ir politinis savarankiškumas buvo įtvirtintas konstituciniu lygmeniu. Tad šiandien mes minime šį Lietuvos Kunigaikštystės valstybingumo įtvirtinimą bendrame mūsų Abiejų Tautų valstybės kontekste ir mes atsimeiname mūsų herojus, atsimeiname poną T. Kosciuską, kuris vėliau vadovavo sukilimui, o vėliau atsimeiname ir E. Pliaterytę, ir K. Kalinauską, ir visus kitus. Mūsų puiki istorikų istorinė komisija, kuri dirba mūsų Seime, pasiūlė vieną iš herojų, iš sukilimo vadų, kad jo vardas būtų įrašytas į būsimą miniųjų vardų sąrašą. Todėl šiandien, žiūrėdamas į mūsų Lenkijos bičiulius, kurie yra balkone, norėčiau, prieš išstardamas lemtingus žodžius: „*Za waszą i naszą wolność*“, norėčiau pasakyti, kad mes esame kartu: „*Jesteśmy razem*.“ Ypač šio baisaus karo akivaizdoje, Ukrainos užpuolimo, esame kartu. Esame kartu ir istorijoje.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ačiū.

10.10 val.

2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XVP-851 (*pateikimas*)

Dėkojame ir kviečiame finansų viceministrą K. Vaitiekūną pristatyti 2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą. Prašau, kolega. (*Balsai salėje*) Ministrą K. Vaitiekūną. (*Balsai salėje, plojimais*)

K. VAITIEKŪNAS. Sveiki. Laba diena. Dėkui už galimybę pristatyti jums 2026 metų valstybės biudžeto projektą. Tai yra Finansų ministerijos parengtas biudžetas, bet tai yra visos valstybės biudžetas ir visų mūsų biudžetas.

Pirmosios skaidrės yra apie mūsų ekonominę padėtį ir prognozuojamus makroekonominis pokyčius. Turbūt verta čia šiek tiek sustoti ir pasiaiškinti, kokiomis ekonominėmis sąlygomis mes gyvensime artimiausius kelerius metus. Kaip turbūt galime matyti iš šitų keturių grafikų, 2026 metai iš tiesų bus šiek tiek išskirtiniai. Kaip matome, ir BVP augimas bus šiek tiek greitesnis, ir namų ūkio vartojimas šiek tiek greitesnis, metinė infliacija ir darbo užmokesčio pokyčiai bus nuosaikesni, šiek tiek lėtėjantys. Bet vis dėlto grįžtant prie ekonomikos augimo ir namų ūkio vartojimo ir kas darys įtaką šiems pokyčiams, tą tokį išsišokimą iš bendro konteksto, tai reikėtų paminėti II pensijų pakopos pakeitimus ir tam tikrą pinigų kiekio išiliejimą į ekonomiką, be abejo, kad tai šiek tiek paskatins ir ekonomikos augimą, ir infliaciją. Išties, jeigu žiūrėtume tikrai į šitas makroekonominės prognozes, turbūt galėtume matyti, kad ta mūsų ateitis, ta trumpo vidutinio laikotarpio iki 2028 metų, yra ganėtinai optimistinė ir giedra. Iš tikrųjų, aišku, yra tam tikrų iššūkių. Galbūt norėtume šiek tiek ir greitesnio ekonomikos augimo, bet matant tai, kas aplink mus vyksta, tai iš tiesų prognozės yra neblogos ir jeigu jos išsipildys, manau, kad tikrai bus labai gerai.

Mūsų šalį veiks iš tiesų nemažai tiek teigiamų, tiek neigiamų rizikos veiksnių. Deja, reikia pabrėžti tai, kad neigiamų rizikos veiksnių bus daugiau aplink mus ir mūsų šalyje ir jie turbūt turės didesnę įtaką. Be abejo, čia išskirti patys svarbiausi, bet turbūt galima trumpai paminėti, kad tokia karo egzistencinė grėsmė, kokia dabar vyksta Ukrainoje, turės didelę įtaką mūsų šalies raidai. Taip pat mūsų pagrindinės tarptautinės partnerės toks naujo kurso ieškojimas, šiek tiek senų tvarkų peržiūrėjimas gali atsiliiepti, ir atsiliepia turbūt jau dabar, prekybos grandinėms ir bendrai ekonomikai.

Be abejo, turime tų fundamentalių iššūkių šalies viduje, kaip visuomenės senėjimas, čia nepaminėtas, bet turbūt irgi galima paminėti, kad ganėtinai aukštas nedarbas, turintis struktūrinio nedarbo požymių.

Kalbant apie teigiamus veiksnius, tai, be abejo, turbūt visi žinome, kad mūsų ekonomika dabar pasižymi gana stipria vidaus paklausa, tokiu gana optimistiniu požiūriu į ateitį žmonių, kai iš tiesų vartojama yra nemažai. Yra efektyviau galbūt įsisavinamos tam tikros ES lėšos.

Čia parašyta „geresnės demografinės tendencijos“, kas lyg prieštarautų ekrano dešinėje pusėje esančiam visuomenės senėjimui, bet čia yra grynai žiūrint per finansinę, netgi dar siauriau – per viešųjų finansų prizmę, žiūrint į migracines tendencijas, kai į mūsų šalį iš tiesų atvažiuoja žmonių dirbti, bet vėlgi čia noriu dar kartą pabrėžti, atsiribojant nuo kultūrinių ir socialinių veiksnių, kurie lydi šį procesą.

Kaip žinote, 2025 metais mes pirmą kartą parengėme ir patvirtinome Lietuvos vidutinio laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą 2025–2029 metams, kuriame buvo apribotas mūsų valstybės grynujų išlaidų augimo tempas. Dabar šitoje lentelėje matome tą apribojimą pirmoje eilutėje, jis yra kaip ir mūsų išsiderėtas, pasiektas derybose su Europos Komisija. Antroje (vidurinėje) eilutėje matome faktinį augimo tempą, kuris iš pirmo žvilgsnio yra didesnis ir viršija tas ribas. Įvertinus visas išlygas ir lankstumus, kuriuos turime, europinė išlyga dėl papildomo 1,5 % BVP gynybai ir diskrecinių priemonių, kurias pasiekėme, paprastai tarant – mokestinių pakeitimų, priimtų pavasarį, išties mes 2025 ir 2026 metais, įvertinus šitas išlygas, patenkame į išlaidų ribas, kurias mums nubrėžė Europos Komisija.

Valstybės biudžeto pajamos. Šioje skaidrėje galima iš tiesų matyti, iš ko susideda mūsų valstybės biudžeto pajamų struktūra, galima matyti pagrindinius mokesčius. Pridėtinės vertės mokestis, be abejo, yra turbūt pagrindinis šaltinis, beveik 36 % pajamų, gyventojų pajamų mokestis, akcizai, pelno mokestis ir šiek tiek mažesni, smulkesni pajamų šaltiniai. Taip pat čia turbūt reikėtų paminėti, grįžti dar kartą prie mūsų priimtų mokestinių pakeitimų, kurie, apskaičiuota, kitais metais, 2026 metais, į valstybės biudžetą po naujausių atnaujinimų atneš apie 280 mln. eurų ir keliaus gynybos finansavimui.

Šiuo atveju turbūt paminėsiu ir mūsų Vyriausybės programos vykdymo vieną iš punktų, tai yra kad peržiūrėsime akcizų politiką ir šiek tiek prilėtinsime dyzelinio kuro akcizo augimą. XVIII Vyriausybė iš tikrųjų buvo priėmusi gana ambicingą planą, kuris per dyzelino vartojimo prizmę buvo šiek tiek per optimistinis, ir ištis mes vasarą skyrėme nemažai laiko ir resursų, kad išsianalizuoti situaciją ir iškristalizuotume kelis scenarijus, kaip galima būtų dėl to elgtis, nes ištis dyzelinio kuro vartojimas 2025 metais yra sumažėjęs, atrodo, daugiau negu 10 %, kai buvo planuojama, kad mažėjimas bus 6 %.

Iškart užbėgant už akių klausimui, kaip su pajamomis iš akcizų, netgi ir iš to paties dyzelino akcizo surinkta pajamų yra šiek tiek daugiau negu 2025 metais, bet ne tiek daugiau, kiek buvo planuota. Taigi visiškai natūralu, kad, peržiūrėjus šitą situaciją, įsivertinus ją, buvo įvertinti trys galimi elgesio sprendimai, buvo trys išgryninti, iš jų vieno labai gero kokio nors ir nebuvo, visi jie turėjo savų privalumų, savo trūkumų.

Pirmasis būtų atkurti akcizus atgal į 2024 metų lygį, tai iš tiesų būtų biudžetui labai brangus veiksmas ir turbūt net negarantuojantis, kad susigražintume tuos prarastus parduoto kuro kiekius. Antrasis buvo šiek tiek stabtelėti dėl akcizų kėlimo, jį ir pasirinkome, o trečiasis turbūt būtų likti prie tos politikos, kuri buvo užprogramuota XVIII Vyriausybės. Mes pasirinkome tarpinį variantą, švelniausią, šiek tiek akcizų brangimą pristabdėme. Su šituo akcizų pakeitimu šiandien eina Akcizų įstatymo pakeitimas, kurį čia ir pristaciau.

2026 metų biudžetai – visi šalies keturi pagrindiniai biudžetai. Matome, valstybės biudžetas pats didžiausias ir su didžiausiu deficitu, net 6,5 mlrd. deficitas yra, ne paslaptis, kad *didele dalimi* jisai susidaro, be abejo, dėl gynybos finansavimo, nereikia turėti iliuzijų, kad mes galime pasiekti tokias finansavimo apimtis ir neturėti poveikio viešiesiems finansams, tad šitoje skaidrėje tas labai aiškiai matosi.

„Sodros“ biudžetas numatomas perteklinis – Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir savivaldybių biudžetai numatomi subalansuoti. Iš 6,5 mlrd. deficito 2,5 mlrd. netgi galima priskirti didinamoms krašto gynybos išlaidoms. Augimas, palyginti su 2025 metais: iš tiesų matome, kokiais tempais auga mūsų biudžetai. Dviženkliai skaičiai. Iš tiesų, turbūt galime pasidžiaugti, tai atspindi, kad ekonomika vystosi, auga ir tikrai turime komfortą sudaryti biudžetus, kai nereikia nuo nieko nurežti, dar galime kažką dalinti ir didinti. Tai iš tiesų yra didelis komfortas ir didelis pasiekimas visos šalies.

Čia dabar šiek tiek giliau galima pasižiūrėti, kas sudaro būtent tą išlaidų augimą. 2026 metų biudžeto išlaidų augimas. Didžiausia dalis – tai, be abejo, valstybės biudžetui, lyginant su 2025 metų savivaldybių biudžetais, „Sodra“, PSDF'o biudžetais ir kitomis išlaidomis.

Kalbant vien tiktai apie valstybės biudžetą, kur pasidalina išlaidų augimas, kur mes jį išleidsiame, tą padidėjimą? Kaip matome, kitais metais skolos valdymo išlaidos didėja beveik 200 mln., ištis didelė suma. Maždaug tiek yra skiriama mokytojų ir pareigūnų algoms didinti, kad įsivaizduotume skolos mastą ir skolos augimo tempą. Taip pat nemažai skiriama mūsų pinigų prieaugiui, kurį galime dalinti, tai mokytojų darbo užmokesčiui išlaikyti. Tas augimas yra padarytas šių metų rugsėjo 1 dieną, vien tiktai jam palaikyti kitais metais skiriama 146 mln. Iš tos likusios sumos (482 mln.) dar mokytojų augimui nuo 2026 metų taip pat numatoma apie 150 mln. Tai vien tiktai mokytojų algoms išlaidos yra išaugusios apie 300 mln. Kitos įmokos į ES biudžetą auga 107 mln. Pagal tai galima susidaryti bendrą vaizdą, kur mūsų tas išaugęs biudžetas pasidalina ir kiek realiai mes turime tokios laisvės ir galimybės priimti diskrecinius sprendimus ir skirti lėšų ten, kur reikia. Tai iš tiesų mūsų biudžetas praktiškai 90 % ar 95 % *pasidaro* (čia gal „pats“ negali sakyti), yra užprogramuotas *pasidaryti* taip, kaip pasidaro, ir maždaug apie 5 %, kuriuos matome, galime skirstyti patys, nors ir iš tų 5 % dar yra tokių išlaidų, kurios tiesiog yra neišvengiamos, jau sutartos, pažadėtos. Tai iš tiesų erdvės formuojant biudžetą nėra tiek daug, kaip dauguma iš mūsų galvoja.

Pagrindiniai šio biudžeto prioritetai – tai, žinoma, yra žmonių pajamos ir socialinis saugumas, kam bus skiriama apie 950 mln. eurų daugiau. Infrastruktūrai (čia turbūt kelių infrastruktūrai) bus skiriama 815 mln. ir gynybai – 4,8 mlrd. eurų.

Žmonių pajamos ir socialinis saugumas. Visų pirma, dirbančiųjų pajamos, parama pažeidžiamiausiems ir senatvės pensijos. Dirbančiųjų pajamos. Dirbančiųjų pajamos iš tiesų auga. Dirbančiųjų, kuriems apmokama iš valstybės biudžeto, pajamos auga beveik 440 mln., tai didžiąją dalį, kaip jau minėta, sudaro mokytojų algų augimas, medikų algų augimas, statutinių pareigūnų, kultūros darbuotojų. Taip pat su minimaliąja mėnesio alga susietų atlyginimų didėjimas ir DU indeksavimas, kuris sudarys visiems valstybės tarnautojams 0,7 % (tiek algos auga visiems kitiems, kurių nėra šitame sąraše).

Atlyginimo į rankas pokytis. Minimalioji alga išties auga 69,58 euro, ir tai yra neskaitant NPD pokyčio, kuris dabar dvejus metus iš eilės nedaromas. Tai yra greičiausias augimas per šešerius metus, procentiškai – 11,1 %. Ir kiekgi augs atlyginimai specialistams konkrečiau? Šitoje skaidrėje galime matyti, kad nuo kitų metų gydytojams augs 100 eurų, slaugytojams – 127. Išties mūsų Vyriausybės programoje didelis akcentas slaugytojų atlyginimams. Manau, kad mes čia taip pat atliepiame tą poreikį ir įgyvendiname programos nuostatas.

PIRMININKAS. Jau laikas. Jeigu galite...

K. VAITIEKŪNAS. Ai, jau laikas, ar ne? Aš tada pabandysiu greičiau. Parama pažeidžiamiausiems. Yra atliktas papildomas indeksavimas nuo 0,9 % iki 5,4 %, dėl to didėja dauguma išmokų. Čia yra RRF'o rodiklio įgyvendinimas, kodėl buvo tai padaryta. Senatvės pensijos iš tiesų auga irgi labai dideliu tempu – 12 %, arba 80–90 eurų. Tai paliečia 630 tūkst. žmonių.

Infrastruktūra. Infrastruktūrai finansavimas šiek tiek išauga. Kaip žinote, dėl finansavimo keliams yra įkurtas Kelių fondas. Čia šiek tiek yra sumaišties atsiradę, kad savivaldybių keliai nenukentėtų, galbūt bus keičiama procentuotė. Taip pat radome papildomus 48 mln., stengiamės, kad nenukentėtų savivaldybių kelių finansavimas.

Gynybos skaidrė turbūt viena svarbiausių ir turbūt didžiausias mūsų pasiekimas. Išties mes pasiekėme didesnę negu 5 % finansavimą. Gynybos fonde – 700 mln. ir apie 4 mlrd. 100 mln. kitų asignavimų.

ES lėšos. Taip pat bus įsisavinta rekordiškai didelė suma, šiek tiek didesnė nei 2025 metais ir gerokai didesnė nei 2024 metais.

Savivaldybių finansavimas taip pat didėja. Didėja 696 mln. eurų. Čia biudžeto išlaidos. Kur mes išleidžiame tuos pinigus? Laikas čia baigiasi, būtų galima šiek tiek ilgiau pašnekėti, bet... Aišku, pagrindinė dalis yra socialinė apsauga, o paskui antras mūsų prioritetas yra gynyba, kuri dabar labai svarbi visiems.

Biudžeto išlaidų augimas... Ir paskutinė skaidrė, prie jos norėčiau šiek tiek apsistoti. Nors laikas ir baigėsi, bet vis dėlto čia turbūt yra pati svarbiausia skaidrė, kad niekas neturėtų iliuzijų, kad tai, ką pasiekėme, yra nemokamai ar kažkur paslėpta, ar kažkur kažkaip kažkas. Nieko tokio nėra. Biudžeto deficitas kitais metais yra 2,7 %, bet tai yra todėl, kad daug išlaidų krašto apsaugai yra avansu. Realus deficitas yra 4,7 %. Skola auga nuo 40 % iki 45 % nuo BVP. Taigi mūsų saugumo ir mūsų laisvės vertę mes visi matome už langą. Šioje skaidrėje mes matome kainą. Mano manymu, kaina, palyginti su ta kaina, kurią moka Ukrainos kariškiai ir civiliai, yra nedidelė ir mums priimtina. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Kolegos, pagal mūsų Statutą, klausimai nenumatyti po biudžeto, bet dėl demokratijos gal po keletą klausimų užduosime, gerai? Pirmas klausia A. Skardžius. (*Balsai salėje*) Nenori? Ai, kolega nori, kad pacituočiau straipsnį. „122 straipsnis. Valstybės biudžeto projekto pateikimas. Artimiausiame Seimo posėdyje išklausomas Vyriausybės pranešimas apie valstybės biudžeto projektą.“ Klausimų ten nėra. Bet dėl demokratijos – 15 minučių. Pirmas – A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, labai daug dėmesio skiriama biudžetui, tačiau aš pasigendu esminių biudžeto panaudojimo efektyvumo kriterijų. Kokie bus nustatyti kriterijai? Kokios jūs laikysitės biudžeto panaudojimo efektyvumo politikos, taikytinos asignavimų valdytojams? Pinigai, kaip Valstybės kontrolė dešimtmečiais teikia savo ataskaitose, labai dažnai panaudojami neefektyviai.

Gerbiamas ministre, kitas klausimas būtų. Veržiantis viešajam sektoriui diržus (ką tik matėme jūsų prezentacijoje kreivę), vis dėlto nematome bankų apmokestinimo. Bankai vėl uždirbs milijardą grynojo pelno – paslaugų įkainiai didžiausi, pinigų prieinamumas mažiausias. Gerbiamas ministre, kodėl jūs prie gynybos neprašote prisidėti komercinių bankų, kurie tikrai pas mus gyvena sočiai?

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimus ir pastebėjimus. Dėl efektyvumo, be abejo, tai turbūt labai svarbus aspektas ne vien tik Finansų ministerijai, bet ir visoms institucijoms, kurios tas lėšas gauna ir panaudoja.

Dėl efektyvumo. Tikrai visada reikia siekti jo didesnio. Čia turbūt galima įvertinti kaip teigiamą poslinkį ir tai, kad dar praeita Vyriausybė praeito finansų ministro R. Šadžiaus iniciatyva įpareigojo kitas ministerijas sutaupyti lėšų. Tai turbūt ir yra tas toksai efektyvumo gerinimas, kai iš tiesų viešojo sektoriaus efektyvumą įvertinti nėra taip lengva. Turbūt toks teisingas ėjimas tiesiog yra prašyti atlikti tas funkcijas, kurias atlieka su šiek tiek mažiau lėšų. Aš manau, kad efektyvumas lieka dideliu iššūkiu, bet mes vis tiek judame teisinga linkme.

Dėl bankų mokesčio ir papildomo bankų apmokestinimo. Turėjome papildomą apmokestinamą per solidarumo įmoką, kuri nunyksta dėl palūkanų pokyčių. Tai, kad bankų sektoriuje ištis yra tų problemų, kurias jūs minėjote, turbūt reikia sutikti, bet tam turbūt daro įtaką ir tai, kad bet koks banko apmokestinimas turbūt netiesiogiai gula ant vartotojų pečių, ant banko paslaugų naudotojų pečių. Jūs sakėte, kad yra tų problemų tame sektoriuje, tai bankams bepigū tas visas mokesčines išlaidas, mokesčinius kaštus perkelti vartotojams, todėl iš tiesų šios Vyriausybės vienas iš prioritetų yra kapitalo rinkų plėtra ir didesnė konkurencija bankų sektoriuje. Tas turbūt labiausiai prisidės prie to, kad bankai efektyviau skatintų mūsų ekonomiką.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Anušauskas. Prašau, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, paminėjote, kad keliams bene 800 mln., bet tuo pačiu metu krašto apsaugos sektoriuje numatote išlygą savivaldybių socialinei, inžinerinei infrastruktūrai plėsti. Tai viena išlyga. Kita yra susijusi su Gynybos fondo įstatymo pakeitimu, kad dvigubos paskirties infrastruktūra galės būti finansuojama ir pasibaigus laikinojo solidarumo įnašo galiojimui. Šiuo atveju vis dėlto gal galėtumėte aiškiau apibrėžti, kokio dydžio numatomi asignavimai iš krašto apsaugos būtent šioje srityje, nes Gynybos fondo lėšos priskirtos visos *in corpore* krašto apsaugos biudžetui?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą. Pabandysiu atsakyti šiek tiek plačiau. Iš tiesų Gynybos fondo instrumentas iki šiol turėjo tą galimybę finansuoti dvigubos paskirties ir karinio mobilumo išlaidas. Kadangi dabar solidarumo įnašas baigėsi, siekiant išlaikyti fondo funkcionalumą ir ištis suteikti lankstumą Krašto apsaugos ministerijai, kad užtikrintų mūsų saugumą pačiu efektyviausiu ir geriausiu būdu, tas funkcionalumas yra išlaikomas ir Krašto apsaugos ministerija Gynybos fondo lėšas galės panaudoti taip, kaip matys, kad jos labiausiai tinkamos užtikrinti mūsų visų saugumui ir atgrasyti galimą priešą.

Dėl kelių finansavimo ten turbūt buvo daugiau pastebėjimas? (*Balsas salėje*) Taip, ta išlyga dabar ir lieka, kad jeigu Krašto apsaugos ministerija nuspręs, kad yra reikalingas kažkoks privažiavimas prie kažkokio karinio objekto, kad jina galėtų iš savo pinigų tą privažiavimą pasidaryti ir nebūtų... (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, ačiū, atsakymą išgirdome. Diskusijos bus vėliau. Kitas klausia E. Gentvilas. Prašom, kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, mes, liberalai, patenkinti, kad šiame biudžete yra numatyta 5,38 % gynybai. Kaip ten viduje išsidėstys, dar žiūrėsime. Žiūrime rezervuoti, bet iš principo patenkinti. Tačiau štai prieš 10 minučių jūsų koalicijos partneris R. Žemaitaitis už durų rodė skaidres, kad valdančioji koalicija vieną penktadienį Seimo Pirmininko J. Oleko kabinete buvo sutarusi dėl 5 % skyrimo gynybai. Tą patį R. Žemaitaitis šį ryt sakė nacionalinio transliuotojo Lietuvos radijo eteryje, kad buvo numatyti 5 %. Kitaip sakant, dabar padaugėjo. Aš tuo patenkintas, bet noriu paklausti jūsų. Ar jūs, kaip ministras, buvote gavęs valdančiosios daugumos nurodymą rengti biudžeto projektą, kuriame gynybai numatoma tik 5 %?

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už klausimą. Tokio nurodymo nesame gavę. Tiesą sakant, pakomentuosiu plačiau. Kai mes koalicinėje taryboje derėjomės, planavome biudžetą, buvo kalba apie ne mažiau kaip 5 % finansavimo, lygiai taip, kaip parašyta Vyriausybės programoje. Tai aš bent jau atsimenu tokias diskusijas – ne mažiau nei 5 %.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Butkevičius. Prašau, kolega.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, pirmiausia gal nuo planuojamų ateinančių metų, aš turiu mintyje, valstybės biudžeto pajamų augimo. Tikrai yra rekordiškas augimas, lyginant su 2025 metais planuotu pajamų augimu. Jūs planuojate, kad papildomai augimas bus 1 mlrd. 780 mln., kas 2025 metais, lyginant su 2024 metais, buvo 1 mlrd. Tai vienas aspektas. Kokios tai priežastys nulėmė? Matau, kad įmonių finansinė padėtis blogėja, konkurencingumo indeksai, visi rodikliai, tiek Europos Sąjungoje lyginant, tiek už Europos Sąjungos ribų, Lietuvos įmonių irgi blogėja, prekių eksportas per 9 mėnesius yra sumažėjęs irgi 1,2 %. Kol kas varomoji jėga, matau, tik vidaus vartojimas ir paslaugų eksportas. Tai ar buvo koks nors modeliavimas atliekamas, kodėl taip optimistiškai esate nusiteikę surinkti pajamas? Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už klausimą. Iš tiesų biudžeto pajamų augimui, aišku, įtaką daro auganti ekonomika ir priimti diskreciniai sprendimai, tai yra mokestiniai pakeitimai, kuriuos jums padedant priėmėme. Ačiū už tai.

Konkurencingumo mažėjimas turbūt gali būti siejamas labiausiai vis dėlto su mūsų geopolitine aplinka ir iš jos kylančiomis rizikomis, o prekių eksporto mažėjimas turbūt gali būti siejamas su mūsų pagrindinės prekybos partnerės Vokietijos pramonės sulėtėjimu, su tam tikromis naujomis problemomis, kurios jau turbūt taps struktūrinėmis problemomis, automobilių sektoriumi, kuriam tam tikrus komponentus tiekia ir mūsų gamintojai. Tai iš tiesų pramonė susiduria su lėtėjimu, čia ne tiktai Lietuvos – čia visos Europos iš tiesų turbūt yra požymis. Be abejo, tam įtaką daro turbūt ir muitai, ateinantys iš mūsų pagrindinio tarptautinio partnerio, muitų politika pasikeitusi, taip pat turbūt ir iš Kinijos plūstantys ganėtinai aukštos kokybės pigesni gaminiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Gedvilas. Prašau, kolega.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, šiemet padidintas akcizas dyzelinui sukūrė neigiamą precedentą – Lietuvoje stipriai nukrito dyzelino pardavimai litrais, ir jūs apie tai minėjote savo pristatyme. Ar bent yra galvojama, kaip ištaisyti susidariusią situaciją ir susigrąžinti vežėjus iš Lietuvos... į Lietuvą iš Lenkijos, kad neprarastume biudžeto pajamų, o atvirkščiai – galėtume surinkti daugiau, susigrąžinant Lietuvai apie 320 mln. litrų degalų, kurie šiais metais buvo, kaip minėjau, supilti Lenkijoje, bet ne pas mus? Kodėl neatsižvelgiama nei į verslo atstovų, nei į ekspertų išsakomą nuomonę, kodėl toliau numatomos tokios tendencijos, kurios, be abejo, liečia ir mūsų piliečius? Kada galėsime turėti atvirą diskusiją, pagrįstą faktais, ir pasimokysime iš iki šiol padarytų klaidų?

PIRMININKAS. Kolega, laikas! Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už klausimą. Išties galime dar kartą grįžti prie akcizų, šiek tiek pakomentuosiu tai. Dyzelinio kuro pardavimas išties yra sumažėjęs, kaip jūs ir pastebėjote, apie 10 % sumažėjimas, kai buvo planuotas apie 6 %. Bet pajamų iš šio akcizo, iš dyzelinio kuro, yra daugiau surenkama negu 2024 metais, bet mažiau, negu buvo planuota 2025 metais. Taigi, taip, išties buvo šiek tiek per greitai padidintas akcizas, per greitai todėl, kad aplinkinės valstybės tokios politikos nesiėmė, bet turbūt reaguoti į kainas daugiausia Lenkijoje, kuri turi plaukiojantį zloto kursą, būtų išties ganėtinai sudėtinga ir ar to reikia.

Dabar apie ekspertus. Ekspertų yra įvairių sričių. Tai yra, be abejo, ekspertų, kurie dirba kuro pardavimo srityje, yra aplinkosaugos ekspertų. Iš visų pusių yra ekspertų ir jie turi skirtingas nuomones. Aš manau, kad dabartinis sprendimas šiek tiek pristabdyti, sulėtinti dyzelinio kuro kainų augimą yra subalansuotas ir šitoje situacijoje iš trijų nelabai gerų variantų jisai yra šiek tiek geresnis negu kiti du.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia G. Skaistė. Prašau, kolege.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties tuomet, kuomet buvo parengta mokesčių reforma ir pinigai turėjo keliauti į Valstybės gynybos fondą, mes, kaip opozicija, parėmėme didelę dalį tų projektų tikėdami, kad visos lėšos keliaus krašto apsaugai. Pagal tuo metu galiojusį reguliavimą, Valstybės

gynybos fondo išlaidos galėjo būti skirtos iš kitų mokesčių būtent tikrai krašto apsaugai, o iš laikinojo solidarumo įnašo, kuris buvo laikinas ir akivaizdu, kad tos pajamos bus laikinos, tos išlaidos galėjo būti skirtos karinio mobilumo projektams ir krašto apsaugai. Balsuodami už mokesčių įstatymus mes tikrai tikėjome, kad visos naujos išlaidos iš tų mokesčių keliaus būtent krašto apsaugai. Jūs dabar atnešate po to, kai pakeisti mokesčiai, po to, kai opozicija ir pozicija už juos nubalsavo, atnešate pakeitimą, kad Valstybės gynybos fondo išlaidos gali būti skirtos ne tikrai krašto apsaugai, bet taip pat ir karinio mobilumo projektams. Klausimas, kodėl? Kodėl tuomet neatnešate Valstybės gynybos fondo sąmatos, kas būdavo anksčiau, kad būtų galima matyti...

PIRMININKAS. Kolege, laikas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). ...kas yra krašto apsaugai, o kas yra karinio mobilumo projektams? Ar nejaučiate, kad išduodate pasitikėjimą tų žmonių, kurie balsavo už mokesčių pakeitimus?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui iš tiesų už klausimą ir pastebėjimus. Tikrai nesijaučiame, kad išduodame pasitikėjimą. Kaip tik suteikiame pasitikėjimo daug daugiau Krašto apsaugos ministerijai panaudoti pinigus mūsų gynybai ir krašto apsaugai, neskirstant į tam tikras eilutes. Aš manau, kad Krašto apsaugos ministerija turi pagrindinę funkciją, tai yra užtikrinti šalies saugumą ir mūsų visų saugumą, ir niekas geriau nenuspręs, kaip tuos pinigus panaudoti, negu būtent Krašto apsaugos ministerija.

Manau, kad tai, kad neapribojame jiems pinigų panaudojimo ir leidžiame jiems turėti galimybę panaudoti kažkokiu kitu pavadinimu esančioms išlaidoms, pavyzdžiui, kaip jau minėtas kelio į poligoną nutiesimas, aš manau, tai irgi yra mūsų saugumą tiesiogiai veikiantis veiksnys. Aš manau, kad tai yra geras sprendimas, savalaikis sprendimas ir suteikia daugiau lankstumo planuojant mūsų gynybą.

PIRMININKAS. Klausimus užbaigia V. Fiodorovas. Prašau, kolega.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, Seimo Pirmininke. Mano klausimas yra apie kelis pažadus, kurie lyg ir bent iš dalies yra sulaužomi. Pirmas klausimas yra dėl dyzelino akcizo. Kodėl žadėtas didinimo stabdymas vis dėlto virto į didinimą 6,5 %? Sutinku su kolegomis, kurie šiandien apie tai kalbėjo. Matant Lenkijos biudžeto projektą, kuriame nėra numatytas toks didinimas, tai iš esmės iškreipia (ir toliau iškreipia) konkurencingumą tarp mūsų vežėjų arba apskritai nesustos pas mus įsipilti kuro, jeigu kuras bus brangesnis.

Kita dalis, kitas pažadas – Kelių priežiūros ir plėtros programa. Buvo kalbama, kalbėjome, kai buvo priimamas įstatymas dėl Kelių fondo steigimo, buvo, nežinau, mušamasi į krūtinę ir sakoma, kad Kelių priežiūros ir plėtros fondas nemažės, bet projekte mes matome mažėjimą. Jūsų tas pristatymas, toks negarantuotas, apie savivaldybių pinigus, visa kita, atrodo, kad tas pažadas nėra ištesėtas. Mažėja daugiau negu 100 mln. Klausimas, kas lėmė, kad tų pažadų nėra laikomasi ir kodėl negalima padaryti, kad būtų tai, kas pažadėta, ir įgyvendinta?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą. Dėl akcizo jau atsakinėjau ne vieną kartą. Aš manau, kad tai yra mūsų programos įgyvendinimas – yra sustabdoma kintamoji akcizo dalis. Be abejo, kad tai yra dalinis sprendimas, bet šitie sprendimai iš tiesų, kaip matėte prezentacijoje, yra ganėtinai brangūs. Šitas pristabdymas, kad dyzelinis kuras brangtų ne 10 centų, kaip buvo planuota XVIII Vyriausybės, bet 3–4 centais, biudžetui kainuoja 61 mln. Taip, jūs teisus, turbūt tokios galimybės, kad tie sunkvežimiai, kurie čia pildavosi kuro pravažiuodami, dabar sustos ir pilsis čia tik dėl to, kad kaina auga ne taip sparčiai, nėra. Bet tai turbūt subalansuotas sprendimas, žiūrint į vidaus vartojimą, siekiant apsaugoti vidaus vartotojus, kadangi dyzelinis kuras tai ne tikrai lengvieji automobiliai – tai absoliučiai visas komercinis transportas, prekių išvežiojimas, keleivių vežimas, viskas vyksta naudojant dyzeliną. Toks šiek tiek švelnesnis augimas, tikrai manau, yra orientuotas į vidaus vartojimą.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus 15 minučių klausimus.

Toliau mūsų sprendimas: pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomi – visi komitetai. Taip pat numatyti svarstymai frakcijose. Pirmasis svarstymas siūlomas lapkričio 25 dieną, antrasis svarstymas – ne vėliau kaip gruodžio 9 dieną.

Ar galėsime dėl to apsispręsti balsuodami per balsavimo langą? Yra iš karto... Sako man, kad Statutas iškart taip numato. Ačiū tada.

Dabar žodį suteikiu J. Sejonienei. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš, norėdama pašalinti šiek tiek įtampos ir nuo ministro, ir nuo tikrai įtempto...

PIRMININKAS. Ačiū.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). ...biudžeto pateikimo, norėjau pasakyti, kad šiandien Seime lankosi Panemunės progimnazijos moksleiviai kartu su organizacija „Gelbėkit vaikus“. Jie Seime net 2 dienas spęs tikrai labai svarbius aplinkosaugos klausimus ir savo ateities klausimus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname panemuniečius. Toliau nori pasisakyti M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, jūs išradinėjate dviratį, bet tikrai prastai važiuojantį dviratį. Dar nėra taip buvę, kada pagrindinis įstatymas, metų įstatymas, ateina į Seimą ir Seimo nariai negali paklausti – tiek, kiek užsirašė. Darbotvarkėje skirta buvo iki 11 val. 20 min. Dėl trijų lydimųjų net nėra užsirašiusių apskritai klausti, tai dar tikrai to laiko bus. Pirmininke, neribokite galimybės apie vieną svarbiausių įstatymų projektų paklausinėti ministro, užduoti konkrečių klausimų ir neimprovizuokite su šia Statuto nuostata. Ankstesni ministrai po kelias valandas prastovėdavo tribūnoje ir tos teisės nebūdavo ribojamos.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Toliau Simonas Gentvilas. Simonas Kairys, atsiprašau.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, tikrai aš nepamenu tokios situacijos, kada dėl biudžeto klausimo ir, atkreipsiu dėmesį, klausimo, kuris turi daugybę lydimųjų įstatymų, nuo kurių ir priklauso iš esmės duodamas laikas klausti, mes bandome apsisukti per 15 minučių ir sakote: finansų ministras atsakė į visus klausimus. Neatsakė. Dar daugybę klausimų turi kultūros bendruomenė, pedagogai, VRM sistemos žmonės. Tai tikrai siūlyčiau pratęsti klausimų laiką ir tikrai kokybiškai išanalizuoti 2026 metų biudžeto projektą, o ne priimti jį tiesiog po stalų šiek tiek pasitarus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas Pirmininke, dėl to paties prašau. Juolab kad numatyta programoje, man atrodo, iki 11 valandos su kažkiek. Nelabai suprantame, kodėl.

PIRMININKAS. Tuoj atsakysiu, jeigu nesuprantate.

Toliau kitas. Iki 11 val. 20 min. mūsų klausimai dar yra projektai Nr. XVP-852, 853, 854 ir 855. Pateikiant tuos klausimus, jūs taip pat galėsite užduoti klausimą.

10.48 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-852 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-852. Į tribūną kviečiu ministrą K. Vaitiekūną. Prašau, kolega. Po vieną, kiekvieną atskirai.

K. VAITIEKŪNAS. Gerai, nes aš galvojau, sekundę... Gerai. Tada čia yra keturi lydimieji. Aš išties pristatydamas biudžetą nespėjau pasakyti apie du pakeitimus, susijusius su ILTE'e.

Gerai, trumpai tada. ILTE'ės tie keli pakeitimai. Dėl grįžtančių lėšų yra pakeitimas. Išties turbūt visi girdėjote ir žinote, kad bandome stiprinti ILTE'ę kaip nacionalinį plėtros banką. Pagrindinė stiprinimo kryptis yra kapitalo didinimas ir finansinio pajėgumo didinimas. Vienas iš tokių lėšų šaltinių būtų lėšos, grįžtančios iš investicijų, įgyvendinant finansines skatinamąsias priemones. Šiuo metu Biudžeto sandaros įstatyme nenumatyta tokia teisė, kad Vyriausybė galėtų priimti sprendimus ir panaudoti šitas grįžtančias lėšas nacionalinio plėtros banko įstatiniam kapitalui padidinti. Mes norėtume pakeisti, kad tokia galimybė iš tiesų atsirastų, kad padidintume nacionalinio plėtros banko pajėgumus ir kad nacionalinis plėtros bankas galėtų prisidėti prie to mūsų programos turbūt vieno iš pagrindinių tikslų – kapitalo rinkos stiprinimo. Kaip čia gavau pastabą ir pastebėjimą, kad išties kapitalo rinkoje bankai gal net ir tiesiogiai nekonkuruodami su ILTE'e,

bet vis dėlto jaustų tą tokį šiek tiek kitokio, ne konkurento, bet partnerio buvimą ir būtų priversti šiek tiek labiau pasistengti. Tam reikalingas ILTE'ės sustiprintas įstatinis kapitalas. Šitos lėšos galėtų prie to labai efektyviai prisidėti. Toks trumpas pristatymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmas klausia T. Tomilinas. Prašom, kolega.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas ministre, kadangi čia yra tokia betvarkė dėl klausimų, tai išeina, kad aš, Pirmininkui leidus, užduosiu bendrą klausimą apie biudžetą, ne tikrai apie jūsų ką tik pristatytą projektą. Aš žiūriu į biudžeto aiškinamąjį raštą ir niekaip negaliu suprasti – nuo šių metų iki 2026 metų asignavimai biudžete auga 18,9 %. Tai iš tiesų yra išpūdingas augimas, bet kai aš žiūriu į tą trejų metų planą, tai asignavimų pokytis nuo 2027 metų, lyginant su 2026 metais, jau yra minus 2 %. Toliau 2028 metais dar minus 0,5 %. Aš tokių dramatiškų asignavimų mažėjimų nepamenu Lietuvos biudžeto istorijoje. Jeigu jūs kalbate apie tai, kad tai yra trejų metų jau fiksuotas biudžetas, kurio iš esmės keisti negalėsite, bent jau šitie skaičiai sako apie tai, kad jūs numatote ekonominę krizę ar kokį nors kataklizmą, arba aš kažko nesuprantu, nes... (*Balsas salėje*) Prašom pakomentuoti šituos skaičius.

PIRMININKAS. Kolega, jau viršytas laikas.

K. VAITIEKŪNAS. Gerai, dėkui už klausimą. Iš tiesų krizės nenumatome. Galime šiek tiek nuraminti, kad, kaip matėte pirmoje skaidrėje, ekonomikos augimas išties numatytas ganėtinai stabilus, kad bus... Dabar čia greitai nerandu tos skaidrės su asignavimų mažėjimu, bet turbūt galime įvertinti, kad tai yra trimetis biudžetas. Tolimesni metai yra tam tikros projekcijos, kurios dar, aišku, kad keisis vertinant faktinius makroekonominis pokyčius. Turbūt tai taip pat koreliuoja su mūsų išlaidų augimo lėtėjimo tempu. Turbūt tai, ką jūs šnekate, yra išvestinis dydis iš šitų trijų veiksnių. Bet dar kartą noriu tikrai pasakyti, kad ekonominės krizės tikrai horizonte nematome, nebent tie rizikos veiksniai, kurie paminėti, kaip nors labai stipriai pasireikštų.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia S. Kairys. Prašau, kolega.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiamas ministre, biudžeto sandara yra biudžeto sandara, bet visi ten atsirandantys skaičiai ir kiti dalykai, akivaizdu, kad priklauso ne tik nuo politinės krypties, bet ir nuo susitarimų, pavyzdžiui, su profsajungomis, kas turint premjerę I. Ruginienę, manau, turėtų būti jums labai svarbu. Bet žiūrint tiek į pedagogų atlyginimus, tiek į kultūros darbuotojų, tiek į VRM sistemos darbuotojų, tie 5 % yra mažas atlyginimų augimas. Tuo labiau kad sparčiai didinate minimaliąją algą ir tiesiog nevykdote susitarimų, kurie buvo užbrėžti ne tik susitarimuose su profsajungomis, bet ir Vyriausybės programoje ir bent jau tos Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo planuose. Kaip čia taip išejo?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą. Visų pirma šiek tiek pakomentuosiu dėl MMA. MMA augimas, nors ir matėme jį prie biudžeto išlaidų, bet iš tiesų MMA didinimas turbūt yra biudžetui neutralus, nes, padidinus minimaliąją algą, jina didėja tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuje. Turbūt suminis efektas biudžete yra nulinis, nes surenkama daugiau gyventojų pajamų mokesčio.

Dabar grįžtant prie atlyginimų didinimo. Išties yra susitarimų su tam tikromis profsajungomis dėl šiek tiek dosnesnio atlyginimų augimo. Manau, kad bus bandoma rasti kokį nors kompromisą, su jomis bus šnekamasi. Iš tiesų visi mes norime, be abejo, kad atlyginimai augtų kaip įmanoma greičiau. Yra priiimti išipareigojimai, kartais tie išipareigojimai gali viršyti mūsų galimybes. Manau, kad...

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia S. Gentvilas. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, visų pirma liberalai tikrai sveikina, kad gynybai skiriami 5 %, čia gerasis biudžeto aspektas, bet norėčiau paklausti dėl skolos lygio augimo. Projekcija, kurią jūs paskutinėje skaidrėje rodote, yra, kad jūsų kadencijos laikotarpiu Lietuva valstybės skolą padidins 10 % nominaliojo BVP. Lietuvos skolos lygis niekada taip greitai nešoko, kaip jūsų... Praeita Vyriausybė mažino valstybės įsiskolinimą – šita didina, ir tai nepaaiškinama valstybės krašto apsaugos reikmėmis, nes kitų metų biudžete jos auga 1,5 mlrd., kai pats biudžeto

deficitas yra 6,5 mlrd. Kas ketvirtas valstybės išleidžiamas euras yra skolintas euras arba ateities kartų euras. Kodėl socdemai nekarpė savo poreikių? Gynyba jūs neprisidengsite. Jūs skolinatės 1 mlrd. papildomai socialinei paramai. Pasižiūrėjus išlaidų eilutėse vienintelė sritis, kuriai mažinama, yra ekonomika, tai minus 51 mln. ekonomikai mažinama.

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

S. GENTVILAS (LSF). Kodėl praskolinama valstybė, kai iš tikrųjų to nereikia daryti?

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū iš tiesų už klausimą. Labai platus klausimas, toks vedantis į ilgą diskusiją. Bet iš tiesų praeityje tų laikotarpių, kai skola greitai augdavo, buvo, būdavo netgi ir greitesnis augimas, atrodo, 2020 metais per kovidą buvo tas išaugimas daugiau negu 6 procentiniais punktais. Ačiū Dievui, kovidui ruošėmės ilgesniam ir sunkesniam, jisai greičiau pasibaigė ir turėjome geresnį atsigavimą. Dėl to ta skola paskui sumažėjo jūsų Vyriausybės metu. Išties dažnai šituos dalykus (ir dabar) lemia, deja, ne kokie nors mūsų diskretiški sprendimai skirti kam nors per daug pinigų, bet būtent ta išorės aplinka, išorės rizika, kurios mes tiesiogiai paveikti negalime. Taip ir šiuo atveju mes, nepamirškite, kad esame dabar apriboti dėl išlaidų augimo labai griežtai iš tiesų.

PIRMININKAS. Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Vienintelė išlyga yra tikrai dėl gynybos. Mūsų tas išlaidų augimo kelias yra nubrėžtas Europos Komisijos. Jeigu jo laikytumės, iš tiesų laikytumės ir nesinaudotume išlyga dėl gynybos – mūsų skola iš tiesų sumažėtų. Didžioji dalis išlaidų, apie kurias jūs šnekėjote, socialinės išmokos ir panašiai, yra indeksuotos, yra automatinės, čia socdemai jokio sprendimo nepriėmė. Galbūt vienoje vietoje tikrai, kur susiję su RRF'o rodikliu. Tai išties šiuo atveju...

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiamas ministre, žinomi du prioritetai šios Vyriausybės: vienas – gynyba, kitas – žemės ūkis, na, bent jau buvo taip pradžioje pasakyta. Bet iš projekto matyti, kad iš tiesų žemės ūkiui ir ūkininkams, žemdirbiams prie visų tų ir geopolitinių, ir ekonominių smūgių, ir dar klimato smūgių, matant iš biudžeto, tikrai turbūt CO₂ dedamosios išaldymas metams yra tam tikras saldinis, nes visa kita faktiškai biudžete, tiek ir pačiai Žemės ūkio ministerijai asignavimai mažėja, kokių nors prošvaisčių nėra. Kur jūs matote tą prioritetiškumą, kad vis tik žemdirbiai galėtų kaip nors patikėti, kad šiai Vyriausybei jie yra kur nors ne paraštėse? Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą. Turbūt geriausiai žemdirbių svarbą ir išskirtinumą iliustruoja mokestinių pakeitimų metu padaryta lengvata, kuri šios sesijos metu yra taip pat dar sukama, apiforminama ir įforminama būtent taip, kad būtų tikrai žemdirbiams iš žemės ūkio veiklos.

Dėl Žemės ūkio ministerijos asignavimų, na, sudarydami biudžetą laikėmės taisyklės niekam nieko nenuręžti, nebent kokios nors programos baigiasi, tada jos baigiasi, tada to finansavimas, be abejo, toms programoms nebėra, bet Žemės ūkio ministerijai nebuvo mažinti asignavimai.

PIRMININKAS. Ir jeigu D. Ulbinaitė leistų, tada klaustų M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Klausiu ne dėl šio teikiamo įstatymo, o apskritai dėl biudžeto, kadangi tos galimybės nebuvo sudarytos.

Ministre, buvo įpareigojimas ir pageidavimas, kad ministerijos susimažintų 5 % išlaidų. Tai noriu, kad jūs įvertintumėte, kaip ministerijoms sekėsi mažinti. Kurias galbūt rastumėte pagirti, o kurioms dar labiau pasitempti? Ir kaip vertinate šitame kontekste taip ženkliai augančias Prezidento institucijos išlaidas, kurios sieks net 10 % daugiau? Ar neturėtų būti bendro solidarumo valstybėje, kada yra keliami lūkesčiai strateginiams tikslams pasiekti, sukaupti didesnius išteklius?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą ir už gerą pastebėjimą. Visos ministerijos galų gale susimažino visas išlaidas, visas jas galima tik pagirti. O kitos institucijos, manau, kad ateityje tikrai galėtų pagalvoti apie panašią praktiką.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Užsirašiusių kalbėti už, prieš nėra. Kolegos, mes siūlome pagrindiniu komitetu Biudžeto ir finansų komitetą. Svarstyti lapkričio 18 dieną, dėl to apsispręsimė per balsavimo langą.

11.01 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-853 (pateikimas)

Kitas klausimas – Pelno mokesčio įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-853. Prašau, ministre.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už galimybę pristatyti Pelno mokesčio pakeitimus. Jie taip pat susiję su nacionalinio plėtros banko ILTE veikla ir šio banko, kaip jau minėjau, kapitalo stiprinimu, didinimu. Tai, iš tiesų, bankas būtų atleidžiamas nuo pelno mokesčio mokėjimo ir dividendų mokėjimo. Tos lėšos galėtų būti panaudotos, kaip minėta, kapitalui stiprinti, siekiant kapitalo rinkoje pagerinti priėjimą prie skolintų lėšų. Tai tiek labai trumpai.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmas klausia M. Maldeikis. Po to – A. Butkevičius. Prašom, gerbiamasis.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Atsiprašau, kad čia bus platesnis klausimas apie biudžetą, nes vėlgi neišėjo paklausti tame kontekste.

Dėl neįgaliųjų. Lietuvoje 38 % žmonių su negalia patiria skurdą. Mes neseniai aplenkėme Bulgariją ir turime aukščiausią rodiklį visoje Europos Sąjungoje. Kitame biudžete, tiesą pasakius, nesigirdi viešojoje erdvėje ir kažkur nustumtas klausimas dėl neįgaliųjų išmokų indeksavimo ir panašių klausimų. Kokia situacija su neįgaliaisiais kitame biudžete? Kaip jūs tai matote kitais metais ir artimiausioje perspektyvoje, ko jiems tikėtis?

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už klausimą. Iš tiesų, ten, toje skaidrėje, kurioje buvo apie socialiai pažeidžiamas grupes, tai tie pakeitimai, be abejo, kad liečia ir neįgaliuosius. Dabar tiksliai negaliu pasakyti, kokiais dydžiais didėja tos išmokos, bet socialiai pažeidžiamoms grupėms dėmesys vis dėlto yra skiriamas tiek, kiek leidžia mūsų galimybės.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Butkevičius. Prašom, kolega.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamas ministre, aš dėl pelno mokesčio pajamų surinkimo. Šiais metais, kaip matome, analizuojant 9 mėnesius, tai pelno mokesčio planas nevykdomas beveik 5 %, o kitais metais, kaip sakėme ir iš dalies kalbėjome, kad labai ambicingas padidinimas pelno mokesčio pajamų surinkimo. Ar yra tam tikros priežastys, ar stringa avansiniai mokėjimai, ar dėl kitų priežasčių toks plano atsilikimas?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą. Geras ir įdomus klausimas. Išties, kaip jūs ir paminėjote, pelno mokestis mokamas avansais. Iš tiesų, turbūt reiktų pažiūrėti jau bendrą metų rezultatą ir tada būtų galima daryti išvadas, kas ir kodėl įvyko arba neįvyko.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už, prieš kalbėti nėra norinčių. Pagrindiniu komitetu numatytas Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstyti taip pat lapkričio 18 dieną. Galutinai apsispręsimė per balsavimo langą.

11.04 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-854 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės gynybos fondo įstatymo 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-854. Prašom, ministre.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui. Savo pristatyme apie biudžetą buvau šiek tiek palietęs Gynybos fondo įstatymo pakeitimą. Tai išties pakeitimo tikslas yra sudaryti galimybę šio fondo lėšomis ir toliau finansuoti karinio mobilumo ir dvejopo naudojimo infrastruktūrą, karinę infrastruktūrą ir kitas tokias išlaidas. Toks labai trumpas būtų pristatymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Tam skiriame 10 minučių. Pirmoji klausia G. Skaistė. Prašau, kolege.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties turbūt fundamentalus skirtumas nuo to, kas buvo Valstybės gynybos fonde, kad karinis mobilumas buvo finansuojamas iš laikino šaltinio. Vadinasi, buvo pri-

imtas sprendimas, kad tol, kol yra laikinų pajamų, jos gali būti skirtos laikiniems išsipareigojimams. Tai, kas yra tęstiniai išsipareigojimai (o krašto apsaugos finansavimas yra tęstiniai išsipareigojimai), turėtų būti finansuojama iš tęstinių ir tvarių pajamų šaltinių. Todėl sąmoningai buvo apsispręsta, kad karinis mobilumas yra finansuojamas tik iš laikinojo solidarumo įnašo. Aš asmeniškai nepritariu tam, ką jūs siūlote.

Mano klausimas yra apie tai, ko jūs prieš tai neatsakėte. Kur yra Valstybės gynybos fondo 2026 metų sąmata? Kai mes rengėme 2025 metų valstybės biudžeto projektą, sąmata buvo pateikta ir buvo aišku, kiek yra kariniam mobilumui, kiek yra kitiems krašto apsaugos poreikiams. Šiuo metu lyg dūmų uždanga, na, apsispręsta bus vėliau, galimybės yra suteiktos, tačiau aiškumo, koks bus karinis mobilumas, koks bus krašto apsaugos poreikių kompensavimas...

PIRMININKAS. Kolege, laikas!

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). ...šiandien neturime.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui dar kartą už tą klausimą. Pabandyčiau atsakyti aiškiau šį kartą. Išties karinis mobilumas turbūt yra... Gal pradėkime nuo to, kad visos ministerijos, tarp jų ir Krašto apsaugos ministerija, poreikius turi žymiai didesnius, negu leidžia biudžeto galimybės. Dabar karyba yra ypatinga sritis, kuri karo akivaizdoje ir kare keičiasi turbūt ne dešimtmečiais, kaip yra taikos metu, ne metais, ne mėnesiais, galbūt net savaitėmis. Atsiranda naujų poreikių, naujų technologijų, naujų grėsmių ir kontrapriemonių prieš tas grėsmes. Taigi, norint mums labai dinamiškai reaguoti į tas besikeičiančias grėsmes, reikia, kad finansavimo mechanizmai išlaikytų maksimalų lankstumą. Jeigu bus nuspręsta, kad reikia (visiškas pavyzdys) daugiau slėptuvių, Krašto apsaugos ministerija turi turėti galimybę tas slėptuves finansuoti iš savo lėšų. Visas Gynybos fondas turi turėti maksimalų lankstumą, kad galėtų reaguoti į sparčiai besikeičiančias grėsmes ir panaudoti kontrapriemones.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis ministre, vėl grįžtu prie to paties algoritmo. Gynybos fondas. Dvi sudedamosios dalys – paskolos ir aukos. Tiems, kurie aukoja šiam fondui, turbūt labai svarbu, kaip tas fondas efektyviai panaudojamas. Kaip matyti iš krašto apsaugos sistemos, 75 perkančiosios organizacijos vietoj dviejų – ginkluotei ir infrastruktūrai. Tada galima būtų sukontroliuoti, centralizuoti pirkimai ir visa kita. Bet kai to nėra, visokios konservatoriams vadovaujant paliktos įmonės – „Taiklu“, tai yra tarpininkai, siurbia pinigus ir matome rezultatą – permokama po kelis kartus. Jie kviečiami atlikti tokius darbus kaip, tarkime, išminavimo paslaugos, ar ne, kur sėdi buhalteriai ir vien tik vadybininkai su pieštukais.

Gerbiamas ministre, kada atsikratysime tarpininkų, kad jie nesilpnintų mūsų gynybos, krašto apsaugos įsigijimų ir infrastruktūros darbų?..

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už klausimą ir pastebėjimą. Be abejo, turiu sutikti, kad toks didelis finansavimo išaugimas vienai sričiai kelia milžiniškų iššūkių dėl efektyvaus lėšų panaudojimo ir juo labiau efektyvių viešųjų pirkimų. Manau, kad visos institucijos, kurios tik turi tokių galimybių, turėtų būti suinteresuotos padėti efektyviai įsisavinti tas lėšas, kontroliuoti. Šiuo atveju negaliu labiau su jumis sutikti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Gedvilas. Prašau, kolega.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiamas ministre, pagal NATO susitarimo standartą, iki 2035 metų turėjo būti pasiekti 5 % nuo BVP, iš jų 1,5 % – kariniam mobilumui ir infrastruktūrai. Atsižvelgiant į mūsų visų ryžtą stiprinti krašto gynybą (tai yra labai sveikintina), planas jau net kitais metais bus viršytas, kaip žinome, 5,38 % ir nereikės laukti 2035 metų. Norėčiau sužinoti, ar jau yra konkretus priemonių sąrašas, pagal kurį bus išleista 1,5 %, kaip minėjau, kariniam mobilumui ir infrastruktūrai?

Ir dar. Ar nereikėtų numatyti privalomo lėšų panaudojimo audito, beveik 2 mlrd. išauginus biudžetą karinėms reikmėms? Visokių istorijų girdime, kai biudžetas buvo 3 %, o dabar turėsime virš 5 %? Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą. Dėl audito. Kaip ir minėjau, atsakydamas į jūsų kolegų klausimą, be abejo, kad pagalba panaudojant lėšas...

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

K. VAITIEKŪNAS. ...yra be galo svarbu, ir turbūt su tuo sutinku.

Dėl konkrečių išlaidų, kur bus skirta, irgi minėjau, kad Krašto apsaugos ministerijos poreikiai yra gerokai didesni negu net ir tokio didelio biudžeto galimybės. Aš manau, kad jie iš tiesų dar kartą ir ne vieną kartą, atsižvelgdami į besikeičiančias grėsmes, prioritetus surūšiuos tokia tvarka ir taip, kad užtikrintų mūsų saugumą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas ministre, man atrodo, nereikėtų man jums, kaip baigiamam finansų mokslus, aiškinti apie biudžeto išlaidų planavimą, bet mano klausimas tiesiog būtų pratęsiant gerbiamos G. Skaistės dėl Valstybės gynybos fondo. Kodėl? Vis dėlto išlaidos yra planuojamos pagal tam tikrų valstybės funkcijų įgyvendinimą. Aš manau, kad Gynybos fonde numatyti 700 mln. turėtų būti aiškiai apibrėžti, tai yra kokios funkcijos bus įgyvendintos, o po to viduje gal galima ir tarp tų funkcijų tą finansavimą mažinti arba didinti, pakeisti, bet parlamentinėje valstybėje Seimo nariai, kurie tvirtina asignavimus ir pajamas, tai turėtų žinoti. Ar jūsų nuomonė ta pati, ar čia kažkas kito pristatoma? Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už pastebėjimą. Mano nuomonė ta pati, bet turbūt galėčiau pakartoti tą, ką atsakiau gerbiamai jūsų kolegei. Tikrai pridurčiau, kad situacija tikrai turbūt yra neeilinė ir lėšos yra neiliniams poreikiams tenkinti. Tiesiog tokia situacija, kad galbūt šioje situacijoje tam tikras lankstumas padės mums efektyviau reaguoti į kai kuriuos išorės veiksnius.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia S. Kairys. Prašom, kolega.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiamas ministre, mes girdime Krašto apsaugos ministerijos, kariuomenės norą, tiksliau, siekį kovoti dėl didesnio biudžeto gynybai. Koks Finansų ministerijos požiūris į tai – iki 5 %, virš 5 %? Tiesiog norėtusi aiškesnės deklaracijos.

Kitas toks jau šiaip jums, kaip žmogui, kuris nusimano apie finansus, ekonomikos rodiklius ir panašiai. Kokia jūsų nuomonė, kalbant apie Gynybos fondą, neseniai pakeltus mokesčius, kokią matote perspektyvą? Ar nebus taip, kad tie pakelti mokesčiai tiesiog nepateisins tų lūkesčių ir nebus pasiekti tie tikslai vien dėl to, kad žmonės mažiau mokės mokesčių, mažiau vartos ir panašiai ir tokiu atveju nesuplauks tiesiog tiek lėšų, kiek norima, į Gynybos fondą?

K. VAITIEKŪNAS. Iš tiesų ačiū už klausimą. Pirma dalis – kova dėl biudžeto. Tai žinokite, turbūt visos ministerijos kovoja dėl to biudžeto ir labai stengiasi dėl savo kuruojamų sričių, nes jos yra atsakingos. Krašto apsaugos ministerija šiuo atžvilgiu turbūt nebūtų kažkokia išskirtinė, išskyrus turbūt tai, kad jinai vis dėlto dabar grumiasi su tokia ganėtinai egzistencine grėsme.

Dėl Gynybos fondo ir pakeltų mokesčių, kurie tenai suplauks, tai visada tokios rizikos egzistuoja, visada jos yra vertinamos, bet yra kontrapriemonių: yra Mokesčių inspekcija, mokesčių administratorius, kuris turi kontroliuoti tą mokesčių mokėjimą, esame mes, kad galėtume stebėti, galbūt padaryti kažkokius pakeitimus, patikslinimus. Taip ir padarėme, dabar geras pavyzdys ūkininkų lengvata, kuri yra visiškai atvesta į tokį tvarkingą būvį, kad jinai galėtų tik tam, kam turi galioti. Manau, kad tai yra iššūkiai, su kuriais turime dorotis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimus užbaigia J. Razma. Prašom, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, taip ir neišgirdome jūsų tokio aiškaus atsakymo, kas trukdo jums dabar pateikti Gynybos fondo biudžeto tą sąmatą, kas buvo daroma prie ankstesnių vyriausybių. Juk Krašto apsaugos ministerijai reikia žinoti, kiek jūs planuojate paimti kontrmobilumo priemonėms, kiek jiems lieka, kad galėtų planuoti reikiamus įsigijimus. Ar taip svarbu čia kurį laiką pamojuoti teoriškai tuo dideliu procentu nuo BVP, neva skiriamu krašto apsaugai? Juk akivaizdu, kad tas procentas subliūkš, kai jūs tam tikrą Gynybos fondo dalį paimsite kontrmobilumo priemonėms, kur pagal NATO standartus jau prie to procento negalėsite priskirti. Ar ne geriau būtų elgtis garbingai, viską susiskaičiuoti, viską aiškiai pasakyti ir visi žinotų, su kuo turės gyventi kitus metus?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą. Tai tie 700 mln., kurie yra Gynybos fonde, iš tikrųjų yra Krašto apsaugos ministerijos dispozicijoje ir jie turbūt jų teikimu bus skirstomi. Bet kokiu at-

veju tie pinigai yra mūsų saugumui, mūsų krašto apsaugai. Taip, pagal NATO klasifikaciją, tai yra išskiriama į atskirą eilutę, bet bet koku atveju pagrindinė paskirtis yra mūsų saugumas, ar tai yra karinis mobilumas, ar slėptuvė, ar kokia nors karinė technika, vis tiek tai yra pinigai saugumui ir krašto apsaugai.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Tarp užsirašiusių kalbėti yra G. Skaistė. Prašau, kolege, jūsų nuomonė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Taip, viskas yra saugumui ir taikai pasaulyje, tačiau pirmiausia turbūt 5 %, 5–6 % atsirado ne todėl, kad mes norėjome 5–6 %, ar todėl, kad mes NATO pažadėjome 5–6 %. 5–6 % atsirado kaip Valstybės gynybos tarybos sprendimas, kuriame buvo aiškiai suskaičiuoti krašto apsaugos poreikiai tam, kad būtų galima visa apimtimi išvystyti nacionalinę diviziją bei priimti vokiečių brigadą. Tai yra krašto apsaugos poreikiai, gynybos poreikiai, o ne kelių, privažiavimo, saugumo, savivaldybių socialinės infrastruktūros, kitos gerovės poreikiai, sumesti kartu su gynybos poreikiais. Tai reiškia, kad 5–6 % reikia tam, kad nacionalinė divizija būtų išvystyta visu pajėgumu. Todėl buvo keliami mokesčiai, todėl mes balsavome visi kartu už Valstybės gynybos fondo papildymą tam, kad būtų užtikrintas krašto apsaugos finansavimas. Krašto apsaugos, o ne savivaldybių socialinės gerovės vystymas kaip saldainis, kuris padeda jiems priimti poligonus, nes tokiais saldainiais mes turbūt nacionalinės divizijos visgi neišvystysime. Jeigu tokių poreikių reikia, jie turėtų keliauti šalia, iš skolintų lėšų ar iš kitokių lėšų (Vyriausybė, matyt, gali apsispręsti), tačiau 5–6 % reikalingi konkrečioms pirkiniais, kurie buvo suskaičiuoti, ir šalia jų negalima pridėti kitų dalykų, nes tokiu atveju tie įsipareigojimai tiesiog nebus įgyvendinti.

Iš esmės manau, kad tai yra pažado laužymas. Mes visi, balsuodami už mokesčių pakeitimus, pildydami Gynybos fondą, nenorėjome, kad iš jo būtų finansuojami privažiuojamieji keliai prie poligonų, – mes norėjome, kad iš to būtų finansuojamas nacionalinės divizijos išvystymas, koks buvo Valstybės gynybos tarybos sprendimas. Tai kviečiu nepritarti šiam įstatymui, užbaigti šitą diskusiją ir palikti tuos finansus, kurie yra numatyti būtent krašto apsaugai finansuoti.

PIRMININKAS. Ačiū, nuomonės išsakytos, kolegos. Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstyti numatyta lapkričio 18 dieną. Apsispręsimė balsavimo metu.

11.17 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37¹, 38 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-855 (pateikimas)

Kitas klausimas – Akcizų įstatymo 9, 37¹, 38 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-855. Ministras K. Vaitiekūnas. Prašau, kolega, pristatyti.

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už suteiktą žodį. Teikiamas Akcizų įstatymo pakeitimas, kurį šiek tiek jau paminėjau. Yra išaldoma kintamoji dyzelinio kuro akcizo dalis, vadinama CO₂ dedamoji, ir jina 2026 metais išliks tokio paties dydžio, kaip yra 2025 metais, tai yra 53,6 euro už tūkstantį litrų. Visi kiti kuro akcizai keisis taip, kaip buvo numatyta XVIII Vyriausybės strategijoje.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Tam skirta 10 minučių. Pirmoji klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašau, kolege.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Ministre, jūs puikiai žinote, biudžeto poreikiai – tai arba iš ko nors reikia paimti, jeigu trūksta pinigų, arba didinti biudžetą per mokesčius. Dabar, pasirodo, patenkinti poreikiams, ypač viešojo sektoriaus, pinigų labai trūksta, ir ypač kalbant apie mokytojus, dėstytojus (aš jau nekalbu apie VRM sistemos darbuotojus ir kitus). Vien tik mokytojų ir dėstytojų atlygiui kelti pagal kolektyvinę sutartį nuo sausio 1 dienos turėtų būti: mokytojams – virš 7 %, dėstytojams – apie 9 %, vien čia trūksta 60 mln. eurų. Kokiu būdu jūs planavote biudžetą? Ar jūs neįsivertinote poreikių, ar kokie nors kitokie dalykai, pjaunimasis dėl postų ir pozicijų neleido jums suskaičiuoti, kokie yra poreikiai, atitinkamai vykdyti mokesčių reformą? Tas pats akcizas dyzelinui – 60 mln. eurų, tai beveik tas pats, kas padidinti mokytojams atlygį taip, kaip yra pagal valstybės įsipareigojimą. Tai kokios priežastys, kad jūs nesugebėjote tinkamai suplanuoti biudžeto?

K. VAITIEKŪNAS. Iš tiesų dėkui už klausimą. Žinote, ekonomika – tai toks mokslas apie ribotų išteklių paskirstymą neribotiems poreikiams. Jokių būdu netaikau to kažkokiai konkrečiai grupei, bet apskritai mūsų biudžeto poreikis visada yra gerokai didesnis (6 mlrd., jeigu konkrečiau) negu mūsų galimybės. Kaip buvo mano pristatymo vienoje iš skaidrių, ganėtinai nedidelė biudžeto dalis, apie kelis procentus, yra ta, kurią gali skirstyti tokiais valiniais sprendimais. Tiesiog tas paskirstymas nebuvo lengvas, reikėjo daryti, reikėjo atsižvelgti į visus pačius aštriausius poreikius ir priimti kompromisinius sprendimus. Visi sprendimai yra kompromisiniai, visur galėtų būti daugiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis ministre, aš norėčiau klausti dėl akcizų dyzelinui. Buvusios dešiniųjų Vyriausybės komjaunuoliai tiek užsirovė tą akcizą, kad mūsų vežėjai tiesiog arba kaip tranzitinės valstybės, kertančios mūsų valstybę, vežėjai pilasi Lenkijoje ir stiprina jos ekonomiką, palikdami mokesčius ten. Dabar jūs sakote, kad jūs išaldysite akcizą. O akcizą vis dėlto reikėtų suvienodinti, nes tai susisiekančių indų principas. Jūs puikiai tą žinote, ministre. Siekiant susigrąžinti dabar į Lietuvą vežėjus, į mūsų degalines vežėjus, būtina akcizą suvienodinti. Priešingu atveju niekada jų nesusigrąžinsite. Kartais arba dažnai būna, kad mažiau yra daugiau. Tiesiog – jeigu pilsis ir mažesniu akcizu, bet jie pilsis čia.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ministre, kokie būtų jūsų žingsniai? Ačiū.

PIRMININKAS. Laikas klausti baigėsi.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už pastebėjimą ir klausimą. Taip, apie dyzeliną čia jau šnekėta nemažai. Visgi norėčiau pabrėžti tai, kad akcizo surinkimas iš dyzelinio kuro pardavimo yra padidėjęs, o ne sumažėjęs, lyginant su 2024 metais. Jeigu mes susigrąžinsime tuos parduodamus kiekius, bet neteksime biudžeto pajamų, ta nauda bus ganėtinai sąlyginė. Mano nuomone, šitas tarpinis variantas, iš tikrųjų atliepiant visą rinkos specifiką, yra tikrai neblogas.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. J. Jankūnas. Jo nematau salėje. V. Ažuolas. Taip pat nėra. (*Balsas salėje*) Yra V. Ažuolas. Prašau, Valiau.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų sudarant naują valdančiąją daugumą vienas iš valstiečių reikalavimų buvo išaldyti kuro mokesčius. Turbūt nesvarbu, kaip juos pavadinysime – akcizu, CO₂ dedamąja, kita dedamąja, tai vis tiek yra mokesčiai. Iš tikrųjų atsitiko tokia situacija, kad dabar labiausiai nubausime regionus. Tie mokesčiai yra išaldomi tik vadinamajam baltam dyzelinui, bet žaliai dyzelinui didėja 100 %, suskystintoms dujoms didėja 100 %, raudonam dyzelinui, kuris naudojamas šildymui, didėja 100 %. Aš suprantu, kad tai jūs gavote kaip palikimą iš buvusios valdančiosios daugumos, kuri baudė regionus. Bet ar nereikėtų atsižvelgti, kad ši valdančioji dauguma visada šneka apie regionus, kad jie neturėtų būti baudžiami. Kaip manote, ar nereikėtų šiuo punktu ir išaldymą atlikti, siekiant atlikti valdančiosios daugumos tikslus?

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų, tas dyzelino sustabdymas, net ir toks, koks dabar yra padarytas, dalinis, iš tikrųjų nėra pigus, tai yra 60 keli milijonai eurų. Jeigu mes išplėstume tą kuro ratą, išlaidos turbūt būtų dar didesnės. Turbūt tai, ką jūsų kolegė čia prieš tai sakė, kodėl dyzelinui, o ne mokytojams, dabar atvirkščiai – ta prasme visi sprendimai yra kompromisiniai.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia L. Girskienė. Prašau, kolege.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena, ministre. Aš taip pat pasisakysiu kaip koalicijos partnerė. Į koalicijos programą buvo įtrauktas vienas mūsų punktas, kuris biudžete nėra atspindėtas. Noriu paklausti, kokios buvo to priežastys? Pirmiausia, siūlėme didinti lėšas surenkant didesnę alkoholio, tabako ir elektroninių cigarečių akcizą.

Taip pat klausimas, kodėl visgi buvo nepratęstas, nesugalvotas kitoks modelis banko solidarumo mokesčio, kadangi matome, biudžetas yra tikrai įtemptas ir papildomų pajamų tikrai reikės ieškoti? Į tuos du klausimus, jeigu galite, atsakykite. Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Ačiū už klausimus. Akcizų alkoholiui ir tabakui yra trejų metų planas, jis dar tebeina ir tie akcizai tebedidėja. Tai šiuo metu peržiūrėti ir dar taip greitai peržiūrėti tikrai turbūt nebuvo labai čia tikslinga. Tiesiog galime dabar įsivertinti tą brangimą, kuris yra užprog-

ramuotas užpraeitos Vyriausybės. Čia tik norėčiau pabrėžti, kad mes regione šiek tiek išsiskiriame didesniais akcizais alkoholiui ir tabakui. Tai išties, net jeigu erdvės ten dar ir yra, o galbūt ir yra jiems didinti, tai nėra tiek daug ir nebūtina to atlikti iš karto šiandien. Tikrai bus dar tų biudžetų, kur tikrai papildomos pajamos pravers.

Dėl bankų mokesčio, solidarumo mokesčio arba ten kažkokio kitokio mokesčio. Kaip jau esu atsakęs, dėl bankų sektoriaus mes matome, kad pagrindinė vis dėlto kryptis būtų konkurencijos didinimas ir priėjimo prie kapitalo didinimas šios Vyriausybės, nes tiesiog bankų apmokestinimas dabartinėje situacijoje bankams nesudaro problemų tuos pakeltus mokesčius perkelti vartotojams.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia T. Domarkas.

T. DOMARKAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, klausimas būtų iš tos pačios srities, kas liečia akcizą. Jūs puikiai suprantate, kad padidinimas akcizo ir sumažėjęs kuro kiekis atsiliepia ne vien tik per akcizo surinkimą. Yra kitų mokesčių. Yra pridėtinės vertės mokesčio ir yra tokia dar pridėtinė vertė, kuri susidaro iš transporto, logistikos. Jeigu mes sumažiname 30 % dyzelino pardavimus Lietuvos rinkoje, tai jūs įsivaizduokite, kiek mes netekome pajamų iš transporto kompanijų, kiek neteko iš atlyginimo GPM'o ir kitų mokesčių. Ar esate tikrai įvertinę visus mokesčius, iš ko susideda negautos pajamos? Ačiū.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už klausimą. Jeigu kalbame apie prarastą dyzelino kiekį per pardavimus, tai manome, kad jisai susidaro dėl tarptautinių pervežimo įmonių, kurios turbūt prisipila kitoje šalyje. Pridėtinės vertės mokestis turbūt šioje lygtyje nedalyvauja.

O dabar dėl sumažėjusios to sektoriaus veiklos aš nesutikčiau, nes tai, kad jie prisipila kitoje šalyje, nereiškia, kad jie čia nesamdo vairuotojų, kad jie čia neperka transporto priemonių, kad jie čia jų neremontuoja, neturi bazių, nesamdo vadybininkų. Taip tikrai nėra. Tiesiog jie prisipila ten ir akcizas išeina ten, o PVM'as ir visa jų veikla dėl to nesikeičia.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis klausia S. Gentvilas. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas finansų ministre, teisingai buhalteriją suvedant, reikia ne tik akcizų pajamas, pardavimus skaičiuoti, bet ir Lietuvos tarptautinius išipareigojimus. Pagal pastangų pasidalinimo principą Lietuva turi mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas ir mes kol kas viršijame tai. Prognozuojama jūsų bendroje ministerijų, tarp ministerijų bendroje pažymoje, kad 2027 metais truks 2,8 mln. tonų CO₂ emisijų, kas potencialiai kainuos 400 mln. eurų. Atskleiskite, kaip jūs įkalkuliuojate savo sprendimą akcizus mažinti su neįveikiamomis ŠESD'o kvotomis? Ką aš manau, tai reiškia, kad jūs neveiksite tarptautinių išipareigojimų ir mokėsite iš viso biudžeto, o tie, kas teršia, išsisuks nuo atitinkamų taršos mokesčių. Pataisykite mane.

K. VAITIEKŪNAS. Dėkui už pastebėjimą. Emisijos iš tikrųjų geras aspektas šio klausimo ir šios temos. Iš tiesų yra tarptautinių išipareigojimų. Rodos, jei gerai pamenu, yra dvi didelės dalys išipareigojimų, du laikotarpiai. Pirmąjį laikotarpį mes dabar, man atrodo, įvykdome tuos išipareigojimus, dėl antrojo laikotarpio yra klausimų. Yra klausimų, bet toks akcizų pakeitimas faktiškai nedaro įtakos tiems dalykams.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonės už, prieš. Prašom, kolegos, išsakyti.

Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. Šukys. Prašau, kolega,

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Nuomonė už – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, trejų metų planas akivaizdžiai buvo labai optimistiškas ir šių metų rezultatai parodė, kad nors iš akcizų pajamų gauname šiek tiek daugiau, bet būtent dyzelino pardavimai krito maždaug 15 %. Todėl girdime tas diskusijas apie tai, kad jeigu mes išlaikytume tą patį didinimą, kuris buvo priimtas prieš trejus metus, praradimai galėtų būti dar didesni. Todėl aš manau, kad ministerija padarė tam tikrą kompromisą sustabdydama vieną dedamąją, bet palikdama vietoje 10 centų už litrą 4 centus. Taip ir šiek tiek biudžetas praranda, tokiais skaičiavimais apie 60 mln., bet, kita vertus, galbūt tai leistų tikėtis, kad Lietuvoje būtų parduota dyzelino daugiau ir į biudžetą patektų daugiau pajamų. Nevisiškai sutinku dėl kritikos dėl CO₂ emisijos, bet iš kelių blogybių renkiesi mažiausią. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Visų pirma tai yra politinės lyderystės klausimas. Gerbiami socdemai, Europos Sąjungos mastu socdemai yra pagrindiniai Europos žaliojo kurso palaikytojai. U. fon der Lejen pavaduotoja ispanė socdemė T. Ribera yra pagrindinis žmogus, kuris kovoja už tai. Kodėl jūs dabar pasiduodate klimato skeptikams, savo koalicijos partnerių tokiam šantažui? Čia pirmas politinis klausimas.

Antrasis dalykas, kad akcizų mažinti nereikia. Gerbiamas finansų ministre, gerbiamas Algirdas Sysai, prieš 2 savaites Lietuvos vežėjų sąjungą, Lietuvos naftos prekybininkų sąjungą jums pasiūlė schemą, kaip kompensuoti tranzitą vykdančioms vežėjų sunkvežimių puspriekabėms akcizo skirtumą. Tai Europoje daro daugelis šalių, tai daro: Belgija, Prancūzija, Ispanija, Italija, Vengrija, Kroatija ir Slovėnija. Tai yra, kai tu Lietuvoje piliesi ir moki *kolonėlėje* už visą dyzeliną, ir įrodai, kad važiuoji į kitą Europos šalį, tu gali iš Mokesčių inspekcijos susigrąžinti tą skirtumą, kuris yra tarp šalių. Taip bus išsaugotas konkurencingumas tarp šalių. Bet jūs net nesvarstėte, jūs iš karto pasidavėte šitam. Čia yra blogai, nes mums tikrai reikia kovoti dėl klimato kaitos išipareigojimų. Jie yra šimtamilijoniniai. Tą patį pripažįsta A. Sysas, ir jūs sprendimo nesiūlote. Man atrodo, kad čia nėra optimalus sprendimas, todėl svarstymo metu tikrai grįžkime į BFK ir pasižiūrėkime, ką siūlo patys vežėjai, sakydami, kad nemažinkite akcizo, bet leiskite susigrąžinti tą skirtumą, kuris yra mūsų važiuojamoje tranzito šalyje. Kviesčiau susilaikyti.

PIRMININKAS. Iš klausėme pasisakymus. Dėl balsavimo motyvų apsispręsimė balsuodami per balsavimo laiką – 12 val. 40 min.

11.33 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-856, Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-857, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-858 (pateikimas)

Toliau pagal darbotvarkę kompleksinis klausimas 1-3.1, 1-3.2, 1-3.3. Trys projektai. Tai Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo atskirų straipsnių bei priedų papildymo ir pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-856, Kelių įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-857 ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-858. Pranešėjas – gerbiamas susisiekimo ministras J. Taminskas. Prašom.

J. TAMINSKAS. Ačiū, pirmininke. Seimo nariai, projektų Nr. XVP-856 ir Nr. XVP-857 tikslas – pakeisti nustatytą elektroninės kelių rinkliavos, dar geriau žinomos kaip *e. tollingo* paslaugos, Lietuvos Respublikos teritorijoje teikimo pradžią. Dabar nustatyta elektroninės paslaugos pradžia – 2026 m. sausio 1 d. Siūlome nustatyti 2027 m. sausio 1 d. ir iki elektroninės kelių rinkliavos paslaugos pradžios užtikrinti kelių naudotojo mokesčio vinjetės surinkimą. Siūlymas teikiamas atsižvelgiant į tai, kad iki šiol AB „Via Lietuva“ nėra baigusi viešojo pirkimo procedūros, kuria siekiama parinkti elektroninės kelių rinkliavos sistemos diegimo nuomos pagrindu paslaugos teikėją, tačiau net ir sėkmingai užbaigus pirkimą būsimam paslaugos teikėjui bus reikalingas pakankamas laikotarpis pačiai sistemai diegti, testuoti ir integruoti.

Siekiant užtikrinti sklandų, patikimą ir kokybišką naujosios sistemos veikimą nuo pat jos paleidimo pradžios, būtina numatyti realistišką pasirengimo terminą. Projekto Nr. XVP-858 tikslas – išlaikyti tvarų finansavimą, siekiant, kad 2026 metais finansavimas savivaldybių valdomiems vietinės reikšmės keliams nemažėtų, lyginant su 2025 metais. Projektu siūlome nustatyti, kad valstybinės reikšmės keliams nuo 2026 metų būtų skiriama 52,7 %, o vietinės reikšmės keliams – 47,3 % Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų. Šiuo metu nustatyti procentai: atitinkamai 62 % – valstybinės reikšmės ir 38 % – vietinės reikšmės keliams.

Pakeitimas užtikrins tolygesnį Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų paskirstymą tarp skirtingos reikšmės kelių tinklų, atsižvelgiant į savivaldybių kelių infrastruktūros poreikius ir jų svarbą vietos susisiekimo sistemai. Finansavimo balansas leis savivaldybėms efektyviau prižiūrėti bei atnaujinti vietinės reikšmės kelius, taip gerins kasdienės gyventojų susisiekimo sąlygas ir prisidės prie bendros gyvenimo kokybės didinimo regionuose. Ačiū, atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs pristatėte visus tris projektus. Jūsų užsirašė paklausti dešimt Seimo narių. Pirmasis klausia S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, visų pirma pagyrimo žodis už *e. tollingo* projektą ir tikrai dideles ir proporcingas nuolaidas alternatyviajam kurui, iš tikrųjų sveikintina ir noriu pagyrimo žodžiu pradėti.

Klausimas gal ne jums, bet masiškai mažėja kelių priežiūros biudžetas, KPP programa nuo 580 mln. sumažėja iki 436 mln., ir mes visi suprantame, kad keliams išlaikyti, valstybiniams keliams, reikia arti 1 mlrd. per metus. Matome, socialinei apsaugai skiriama plius 1 mlrd. šiemet, kitamet gynybai – 1,5 mlrd., bet keliams *de facto* yra mažinamas biudžetas, valstybiniams keliams. Kaip ir kodėl keliai netapo socdemų prioritetu? Ačiū.

J. TAMINSKAS. Šiais metais KPPP buvo ne 580 mln., o 540 mln. – 40 mln. buvo tikslinės, iš kurių 20 mln. XIX Vyriausybė, peržiūrėdama biudžeto projektą, skyrė žvyrkeliams, nes buvo numatyta 0 eurų. Bendras finansavimas keliams yra didinamas, iš viso yra 741 mln., valstybinės reikšmės keliams skiriama beveik 179 mln. Kelių fonde, plius KPPP asignavimų irgi atitinkamai vietinės reikšmės keliams dalis numatoma, tai bendras biudžetas yra didesnis ir valstybinės reikšmės keliams irgi yra didesnis skiriamas finansavimas.

PIRMININKAS. Klausia E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELINĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą. Pasitikslinkime tada šiek tiek skaičius, ką kolega klausė. Aš matau, kad sumos yra panašios kaip šiais metais, šiek tiek didesnės, bet yra susietos su *e. tollingu*, kuriam yra numatytas surinkimas beveik 200 mln., bet jis kitais metais dar neveiks. Gal įvardinkime vis dėlto garsiai, kiek bus tų pinigų Kelių fonde? Ačiū.

J. TAMINSKAS. Nuliūdinsiu jus, bet jūs neteisi esate. Jis nesusietas su *e. tollingu*, absoliučiai nesusietas, yra numatyta fondo valdytojo lėšos, tai yra „Via Lietuvos“ iš vinječių 81,5 mln., tai nėra *e. tollingas*. *E. tollingas* yra numatomas, pateikiau (dabar pateikimas projekto), kad būtų nuo 2027 m. sausio 1 d. Taip pat bendras finansavimas, jeigu vertintume valstybės biudžetą, yra didesnis 2026 metais keliams. Jeigu mes priskaičiuosime tikslines, kas buvo numatyta, tai, ką minėjo jūsų kolega S. Gentvilas, 583 mln., kitiems metams numatomas kelių finansavimas bus 615 mln. Jis yra didesnis negu šių metų. Šioje vietoje siūlyčiau neklaidinti dėl *e. tollingo*. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš puikiai atsimenu: kai Biudžeto ir finansų komitete svarstėme Valstybinio kelių fondo įstatymo projektą, tada tikrai buvo užduotas klausimas tiek buvusiam susisiekimo ministrui, tiek „Via Lietuvai“, ar neatsitiks taip, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos tik bus padalintos tarp atskirų dviejų finansinių programų? Tai, ką matome ir kas dabar įvykę, kad Kelių priežiūros ir plėtros programoje – beveik 437 mln., Valstybinį kelių fondą sudaro 179 mln. Tai aš vertinu tik kaip įstatymo priėmimą, bet ne kaip įvykusių reformą. Norint įgyvendinti reformą, mano klausimas būtų toks: ar vis dėlto jūs negalvojate per PPP programas pritraukti papildomą finansavimą, per ILTE'ės banką pritraukti papildomą finansavimą, išdėstant tam tikrus finansinius įsipareigojimus vėlesniam grąžinimui, skiriant didesnę lėšų sumą mūsų keliams, kurie atrodo varganai?

J. TAMINSKAS. Ačiū už klausimą. Reforma yra procese, jina neįvyko, yra procese. Rezultatą turėsime po kelerių metų, tai metai iš metų. O dėl PPP, tai taip, PPP projektus vykdomė ir tie projektai bus kitais metais.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, aš norėčiau sužinoti jūsų viziją, nes keliams, vadovaujantis algoritmu „atimti ir padalinti“, tų pinigų niekada nebus.

Reikia mechanizmo, kur pridėjus galima padauginti. Štai, tas Lenkijos pavyzdys, kurį mes nuolat bandome perkelti. Kodėl nepasinaudojus jau egzistuojančia praktika ir jos neadaptuoti Lietuvos kelių plėtros programai? Juk ten daug atsikartoja. Aišku, yra *e. tollingas*, ES fondų, CEF'o lėšos, Europos investicijų banko paskolos, toliau – obligacijų emisijos. Tai tikrai sektinas pavyzdys. Galima akumuliuoti didesnę biudžetą, jį padauginti ir tada būtų ką dalinti.

Dabar iš tos varganos atėmus ir padalinus, nieko čia neišeis. Tai norėtusi, gerbiamas ministre, išgirsti jūsų viziją apie tą pačią ILTE'ę, kurią minėjo buvęs premjeras A. Butkevičius. Išties skolina už juokingą kainą Bulgarijai, Vengrijai, o turi 1,6 mlrd. pasidėję sau kapšą. Ačiū.

J. TAMINSKAS. Skolinimasis Kelių fonde yra numatytas. „Via Lietuva“ gali skolintis, tai yra numatyta įstatyme. Dėl Kelių fondo instrumentų, kad turėtų daugiau iš kur pritraukti lėšų, tai, kaip ir anksčiau minėjau, dėliojome įvairias projekcijas ir kitų metų pavasario sesijoje su įstatymo pakeitimo projektu ateisime į Seimą.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, apie *e. tollingo* įgyvendinimą girdžiu nuo 2023 metų. 2024 metais mes jau turėjome surinkti pinigėlius. Dabar jau nusikelia į 2027 metus. Ar jūs galite duoti garantiją, kad 2027 metai bus ta data, kai tikrai *e. tollingas* pradės veikti, nes prisimenu, ir koku būdu jūs tą darysite? Nuoma buvo, buvo paskelbtas konkursas pagaminti šita, taip sakant, sistemą. Ją laimėjo, bent vyriausybinių komisija nustatė, kad ją laimi lietuviška įmonė, kuri įtraukta į nepatikimų tiekėjų sąrašą. Ji laimi prieš čekų kompaniją, kuri jau ne tik pagaminusi, bet ir įdiegusi trijose šalyse. Kokį kelią jūs pasirenkate: nuomos, naujos sistemos kūrimą ar dar kažkokį trečią?

J. TAMINSKAS. Kas buvo padaryta per šiuos metus, tai buvo išspręstos teisinės problemos, kad galėtų startuoti viešieji pirkimai. Pagal visą procesą mes vėliausiai 2027 m. sausio 1 d. galėsime paleisti *e. tollingo* sistemą.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, kad kelių finansavimas yra mažas, turbūt visiems yra aišku. Dabar turbūt vyksta tik paklodės tampymas, iš ko paimti, kam duoti. Mes turime tokią valstybinę įmonę „Kelių priežiūra“. Ji turi ir specialistų, ir technikos, ir galimybių padaryti daugiau ir smarkiai pagerinti kelių būklę. Pavyzdys – išlyginamieji sluoksniai. Pagal dabar turimą biudžetą, kiek kelių priežiūrai skirsime daugiau, kad jie už mažesnę sumą galėtų daugiau darbų padaryti?

Antras klausimas – karinis mobilumas. Taip sakant, vieniems politikams nepatinka toks NATO standartas, bet jis yra. Norime ar nenorime, teks 1,5 % skirti kariniam mobilumui. Ar „Via Lietuva“ yra pasiruošusi šiam iššūkiui? Už kokią sumą galėtų atlikti darbų kariniam mobilumui? Ačiū.

J. TAMINSKAS. Kokia asignavimų dalis bus skirta kelių priežiūrai, bus aišku tada, kai bus patvirtintas 2026 metų biudžetas. Šiandien buvo biudžeto projekto pateikimas Seime.

Dėl karinio mobilumo. Vėlgi klausimas yra platus. Sąrašą kelių infrastruktūros objektų, kuriuos reikia pritaikyti kariniam mobilumui, turime. Turint pakankamą finansavimą, nuo kitų metų sausio 1 dienos galima startuoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti skirtas laikas baigėsi.

Dėl balsavimo motyvų pateikimo stadijoje pageidauja kalbėti... Nėra užsirašiusių, gerbiama kolegos, tuomet balsavimo langą metu apsispręsimė dėl šių projektų balsuodami.

11.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-803 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-803. Pateikimas. Kviečiu į tribūną pranešėją – gerbiamą finansų ministrą K. Vaitiekūną. Prašom.

K. VAITIEKŪNAS. Sveiki dar kartėlį. Norėčiau pristatyti 2024 metų nacionalinį metinių ataskaitų rinkinį. Vyriausybė šių metų spalio 8 dieną pritarė ir pateikė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą, kuriuo siūlo patvirtinti 2024 metų nacionalinį metinių ataskaitų rinkinį. Kartu su rinkiniu yra teikiama informacija apie valstybės skolą. Teikiamą rinkinį sudaro: valstybės viešojo sektoriaus subjektų, visų savivaldybių viešojo sektoriaus subjektų, valstybės socialinių fondų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir Pensijų anuitetų fondo į vieną viešojo sektoriaus subjektų ataskaitų rinkinį konsoliduoti duomenys apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus ir savivaldybių biudžetų vykdymo duomenis.

Taigi, 2024 metais viešojo sektoriaus konsoliduotas turtas sudarė 86,7 mlrd. eurų ir buvo 2,2 mlrd. eurų, arba 2,6 %, didesnis nei 2023 metais. Finansavimo sumos ir įsipareigojimai ataskaitinių metų pabaigoje siekė 47,6 mlrd. eurų ir, palyginti su 2023 metais, padidėjo 7 %. Per 2024 metus viešojo sektoriaus grynojo turto vertė, palyginti su 2023 metais, sumažėjo 2 % ir ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 39 mlrd. eurų. Viso viešojo sektoriaus, įskaitant savivaldybes, valstybės socialinius fondus, PSD fondą ir Pensijų anuitetų fondą, pagrindinės veiklos pajamos kaupimo principu sudarė 28,5 mlrd. eurų, iš jų didžiausią dalį sudarė mokesčių pajamos (17,4 mlrd. eurų) ir socialinių įmokų pajamos (7,5 mlrd. eurų).

Pagrindinės veiklos sąnaudos, arba sąnaudos, skirtos viešojo sektoriaus subjektų ūkinėms operacijoms, apimančioms pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir pavestų programų vykdymą, sudarė 37,4 mlrd. eurų. Socialinei apsaugai teko 10,5 mlrd. eurų, arba 28 % visų pagrindinės veiklos sąnaudų. Palyginti su 2023 metais, šios sąnaudos padidėjo 12 %. Sąnaudos švietimui 2024 metais siekė 4,4 mlrd. eurų, arba 12 % visų pagrindinės veiklos sąnaudų, ir, palyginus su 2023 metais, padidėjo 17 %. Sąnaudos gynybai – 4 % pagrindinės veiklos (...), palyginti su 2023 metais, padidėjo 21 %.

Prie Nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio yra teikiama informacija apie valstybės skolą. Valstybės skola 2024 metų pabaigoje buvo 30 mlrd. eurų ir sudarė 38,2 % bendrojo vidaus produkto. Valstybės skolos santykis su BVP per 2024 metus padidėjo 0,9 procentinio punkto nuo bendrojo vidaus produkto, o 2023 metais buvo 37,3 %. 2024 metais valstybės skola nominaliaja išraiška padidėjo 2,4 mlrd. eurų, arba 8,8 %. Skolos valstybės vardu valdymo išlaidos 2024 metais sudarė beveik 392 mln. eurų. 2024 metais faktinės išlaidos, palyginti su 2023 metais, padidėjo 40,9 %, arba 113 mln. eurų, nes esami skoliniai įsipareigojimai perfinansuojami didesnio pajamingumo skoliniais įsipareigojimais. Be to, didėjant skolos valstybės vardu valdymo išlaidos buvo 2 tūkst... didėjant valstybės vardu dydžiui atsiranda papildoma skolos rinkos palūkanų normomis... Didžiausios skolos valstybės vardu valdymo išlaidos buvo 2014 metais, kuomet siekė 622 mln. eurų.

Taigi prašome po pateikimo priimti svarstyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Klausimai bus galimi po to, kai mes išklausysime kitą pranešėją – gerbiamą I. Segalovičienę. Kviečiu valstybės kontrolierę. Prašom.

I. SEGALOVIČIENĖ. Dėkoju. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Šiandienos pristatymu kaip ir užbaigėme atskaitomybės už praėjusius 2024 metus procesą. 2025 metų nacionalinis metinių ataskaitų rinkinys bus pateiktas kartu su svarbiausiais valstybės ataskaitų rinkiniais jau 2026 metų pavasarį.

Teikiu išvadą dėl gerbiamo ministro pristatyto 2024 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio. Dėl jo reiškiame sąlyginę nuomonę, nes jame nustatėme reikšmingų klaidų. Jas lėmė iškraipymai žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose. Konkretus klaidas labai detalai aptarėme dar gegužės mėnesį. Trumpai jas priminsiu. Tai yra klaidos apskaitant miško žemę ir medynus, mineralinius išteklius, dėl muziejinių vertybių, turto ir veiklos sąnaudų apskaitos duomenų teisingumo.

Šioje ataskaitoje svarbus ir savivaldybės aspektas, nes jis įtraukiamas ir savivaldybėse nustatytų klaidų mastas taip pat yra reikšmingas žvelgiant į bendrą klaidų apimtį. 2024 metais savival-

dybėse išliko ankstesnių auditų metu savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų nustatytų apskaitos problemų. Buvo nepatvirtintas daugiau nei 1 mlrd. eurų ilgalaikio, 32 mln. biologinio ir beveik 5 mln. eurų trumpalaikio turto ir su jais susijusių finansavimo sumų bei grynojo turto teisingumas. Noriu pabrėžti – nustatyti reikšmingi trūkumai iš esmės nėra taisomi. Mūsų vertinimu, pažadas ištaisyti mineralinių išteklių apskaitos klaidas, iki bus pateiktas Nacionalinis metinių ataskaitų rinkinys, realiai yra neįvykdytas. Aplinkos ministerijos veiksmų, teisingai sudėliojant miško žemės ir medynų apskaitos procesus, dar nesulaukėme. Savivaldybės taip pat turėtų skirti didesnę dėmesį tokio turto, kaip keliai, žemė, nebaigta statyba, apskaitai. Tai kelia didelę riziką jau į pabaigą einančių 2025 metų ataskaitų rinkinių duomenų kokybei.

Gerbiami Seimo nariai, su Nacionaliniu ataskaitų rinkiniu jau antrus metus teikiami ir savivaldybių biudžetų vykdymo duomenys. Reikšmingų klaidų savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitose nenustatyta. Primenu, kad nuo 2024 metų yra įsigaliojusi nauja Biudžeto sandaros įstatymo redakcija, numatanti vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto planavimą ir tvirtinimą. Tokia konsolidacija iš esmės leidžia skaidriau planuoti finansus, užtikrinant fiskalinį tvarumą, ir suderinti finansų politiką su ilgalaikiais tikslais. Tačiau atsiskaitymas už tokio biudžeto vykdymą nebuvo nustatytas, todėl jau praeito audito metu teikėme rekomendaciją Finansų ministerijai, kad Seimui teikiamą Nacionalinį metinių ataskaitų rinkinį sudarytų ne tik visi viešojo sektoriaus konsoliduotieji finansinių ataskaitų duomenys, bet ir konsoliduotieji biudžeto vykdymo duomenys, kurie sprendimų priėmėjams leistų kokybiškai analizuoti valdžios sektoriaus finansus ir užtikrinti Europos Sąjungos reikalavimų įgyvendinimą. Finansų ministerija įsipareigojo šią rekomendaciją įgyvendinti 2026 metų I ketvirtį.

Kartu su Nacionaliniu ataskaitų rinkiniu teikiama informacija apie valstybės skolą. 2024 metų pabaigoje ji sudarė beveik 30 mlrd. eurų. Dėl jos reikšmingų iškraipymų nenustatėme. 2024 metais planuota pasiskolinti 5 mlrd. 967 mln., tačiau pasiskolinta mažiau – 5 mlrd. 522 mln. eurų. Vidaus rinkoje skolintasi mažiau, negu buvo planuota metų pradžioje: planas buvo 2,5 mlrd., faktas – 1,6 mlrd. Tačiau daugiau, nei buvo suplanuota, buvo skolintasi užsienio rinkose ir užsienio paskolų forma. Vyriausybės skolinimosi ir garantijų limitai nustatyti Rodiklių įstatyme, jų buvo laikytasi. Limitai savivaldybėms pagal Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinį įstatymą: nė viena savivaldybė neviršijo skolos ir įsipareigojimų pagal garantijas limitų.

Kalbant apie valstybės vardu prisiimamas skolas, stebime, kad tiek jau priimti, tiek dar planuojami priimti teisės aktai turėtų apimti pagrindinius skolos valdymo klausimus, susijusius su fiskalinio tvarumo užtikrinimu, skolinimosi planavimu ir rizikų valdymu. Būtina išlaikyti kryptį, stiprinti viešųjų finansų sistemą ir užtikrinti, kad valstybės skolos valdymas būtų grindžiamas aiškiomis taisyklėmis, ilgalaikiais tikslais ir būtų suderintas su Europos Sąjungos taisyklėmis. Svarbu nepasiduoti lengviems sprendimams skolinti, jei iki Maastrichto kriterijaus dar yra erdvės, nes skolai grąžinti reikalingos didesnės valstybės pajamos. Kaip fiskalinė institucija, mes prognozuojame skolos augimą beveik iki 54 % BVP 2028 metais, jei būtų scenarijus, kad gynybos finansavimą vidutiniu laikotarpiu padidintume iki 5,25 % BVP, įskaitant jau ir priimtus mokesčių pakaitimus.

Gerbiami Seimo nariai, nuo valstybės skolos yra neatsiejamas rezervų klausimas. Valstybės rezervai per 2024 metus papildyti virš milijardo eurų, tačiau esminį rezervų padidėjimą – net 78 % – lėmė būtent „Sodros“ rezervo augimas, tai yra apie 900 mln. eurų. Rezervų turėjimas tiesiogiai susijęs su valstybės gebėjimu savarankiškai finansuoti nenumatytas išlaidas be būtinybės skolintis nepalankiomis rinkos sąlygomis, tai didina galimybes greitai ir efektyviai reaguoti į krizines situacijas, todėl būtina strategiškai pagrįsti, kokias rizikas jie galėtų amortizuoti ilgalaikėje perspektyvoje.

Atsižvelgdami į tai, kad rezervų kaupimas ir naudojimas – vienas iš instrumentų padidinti valstybės finansiniam atsparumui, ir į tai, kad sukaupintos sumos šiandien neturi aiškaus strateginio pagrindimo, kiek jų pakanka ir kokio dydžio rizikoms amortizuoti jos kaupiamos ilgalaikėje perspektyvoje, mes Finansų ministerijai teikėme rekomendaciją sistemškai peržiūrėti rezervų

teisinį reglamentavimą ir nustatyti bendrus jų sudarymo ir valdymo principus, siejant su valstybės skolinimosi politika. Tikimės rekomendacijos įgyvendinimo 2026 metų pabaigoje. Labai ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų ir finansų ministro užsirašė paklausti keturi Seimo nariai. Prašyčiau kolegų klausiant įvardinti, kam adresuotas klausimas. Pirmasis klausia A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų valstybės kontrolierei. Mes jau tikriausiai prieš metus kalbėjome apie tam tikrą finansinio, valdymo audito pagerinimą, sustiprinimą. Bet šį kartą vis tiek neišgirdau apie tam tikrų pasiektų rezultatų vertinimą. Dažnai kalbame, kad viešąjį sektorių audituoti labai sudėtinga, nors Vakarų šalys tą jau seniai atlieka, nes tai yra valstybės funkcijos, tas funkcijas atlieka tam tikras darbuotojų skaičius, galima nustatyti jų efektyvumą. Taip pat neišgirdau, ar valstybės skola tikrai buvo efektyviai valdoma, kada buvo skolinamasi nulinėmis palūkanomis, o refinansavimas atėjo po keleto metų ir palūkanų normos išaugo. Ar buvo laikomasi monetarinės fiskalinės politikos, nes jūsų institucija yra atsakinga ir už fiskalinę priežiūrą? Norėčiau paklausti, kada sulauksime tokios išsamios audito analizės arba platesnio vertinimo tiek valstybės skolos, tiek ir veiklos rezultatų?

I. SEGALOVIČIENĖ. Labai dėkoju už klausimą. Norėčiau dar kartą priminti iš tiesų, kad Vyriausybės skolinimosi ir garantijų limitų, mūsų vertinimu, tikrai buvo laikytasi. Kažkokių netikslumų, neatitikimų mes neradome. Labai ačiū už pasiūlymą, iš tiesų nuolat ieškome sprendimų. Kas labai svarbu – šiais metais susifokusavome, kalbant apie efektyvumą, būtent į rezervų valdymą, štai kodėl Finansų ministerijai teikiama rekomendacija būtent dėl rezervų strateginės peržiūros, reglamentavimo tiek jų valdymo, tiek ir naudojimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia E. Kirkutis. Prašom.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Klausimas taip pat kontrolierei. Skaitant ataskaitą ir paminėjote savivaldybėms dėl klaidų. Perskaitysiu: dėl apskaitos klaidų perduodant valstybinę žemę savivaldybėms. Buvo perduotos tikrai miestų ir miestelių teritorijos savivaldybėms, planuojama perduoti visą likusią valstybinę žemę savivaldybėms taip pat. Kadangi tikrai pamatėte klaidų, ar teiksite siūlymų sisteminėms klaidoms taisyti, kad tokių pat klaidų tiesiog sistemškai nekartotų ateityje, perduodant likusią žemę savivaldybėms, valstybinę žemę?

Antra klausimo dalis dėl rezervų. Mes girdime dėl rezervų. Mes čia visi žinome Maastrichto kriterijus, mes žinome skolinimosi limitus ir taip toliau. Ar yra koks nors Europos Sąjungoje rekomenduotinas, bent jau rekomenduotinas, rezervų dydis, pavyzdžiui, „Sodros“ rezervų dydis, vienerių metų, pusantų metų ar kito laikotarpio? Ar yra koks nors aprašytas, prie ko galėtume truputėlį prisikabinti ir ne tikrai dėl „Sodros“ tą rezervą ir sukaupti?

I. SEGALOVIČIENĖ. Labai dėkoju už klausimą. Kalbant apie savivaldybes. Iš tikrųjų mes matome nemažai apskaitos klausimų. Kaip žinome, po žemės reformos tų iššūkių tikrai yra daug. Bet noriu įvardinti pagrindines priežastis. Pagrindinės priežastys, kodėl atsiranda tų netikslumų, mes matome, tai yra būtent apskaitos procesų tobulinimas. Trūksta dėmesio iš lyderių, kurie yra atsakingi, būtent šitam klausimui, atitinkamai ir investicijų. Turime tikrai nemažai informacinių sistemų sprendinių, kurie tikrai reikalauja (ir matome) papildomų investicijų. Taip pat apskaitą tvarkančių darbuotojų kompetencija. Tai yra pagrindinės tokios trys priežasčių rūšys.

Be abejo, mes ir sakome, kad tiek Finansų ministerija, tiek atsakingi žmonės savivaldybėse turi skirti didesnę dėmesį šitam klausimui ir tvarkytis, nes dėl šitų klaidų visada yra apgaulės, netikslumo, neefektyvumo ir panašiai rizika. Mūsų darbas yra nustatyti tas klaidas, tas rizikas ir jas labai aiškiai identifikuoti. Tobulinimo turi imtis, be jokios abejonės, vykdomoji valdžia tiek nacionaliniu, tiek vietos lygmeniu.

Dėl antro jūsų klausimo, dėl rezervų. Iš tikrųjų tų patirčių yra visokių. Valstybė turi ieškoti savo sprendinių. Vieno recepto nėra, bet tikrai turime suprasti labai aiškiai, kad šiandien akivaizdžiai neturime susitarimo, kas tie rezervai ir kaip mes juos traktuojame. Pavyzdžiui, 2024 metų pabaigoje sveikatos rezervų buvo sukaupta virš 500 mln. Tokios sumos užtektų 2 mėnesiams

išlaikyti visą sveikatos sistemą. O tikrojo rezervo, kuris yra nustatytas, realiai tai yra beveik 52 mln., pakaktų tik 5 dienoms sveikatos sistemai.

Lygiai taip pat su mūsų Rezerviniu fondu. Jo realiai užtektų šiandien pusantros savaitės būtent valstybės išlaidoms padengti. Mes žinome, kad „Sodros“ rezervas yra turbūt vienas ryškiausių, kuriame principai sudėlioti, tai yra sukaupti vienerių metų rezervą. Bet šiuo atveju mes aiškiai matome, kad šiandien to nepakanka, vadinasi, turime kaupti toliau. Tačiau matome, kad reikia visų rezervų bendros strategijos ir jų valdymo, ne tik sudarymo, bet ir jų valdymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Mano klausimas būtų valstybės kontrolierei dėl atsakingo skolinimosi būtent tą ataskaitinį laikotarpį. Parlamentinis tyrimas, kuris buvo šiek tiek anksčiau, nustatė, kad 2008–2012 metais buvo skolinamasi be reikalo ir už labai aukštas palūkanas. Pasiskolinus 7 mlrd. eurų, buvo permokėta 2 mlrd. eurų, negu galėjo, sakykime, skolintis tuo metu iš kriptovaliutų fondo. Tačiau to nebuvo padaryta. Tai buvo didžiulė našta, kuri tęsėsi metų metais, buvo refinansavimai ir visa kita. Tad kaip tą ataskaitinį laikotarpį, gerbiamoji kontroliere, atrodo atsakingo skolinimosi bendras vaizdas? Ačiū.

I. SEGALOVICĖNĖ. Kokių nors esminių klaidų nematome, senos skolos gražintos. Bet, kaip minėjau ir atkreipiau dėmesį savo pristatymo metu, 2024 metais buvo planuota pasiskolinti daugiau, negu faktiškai pasiskolinta, ir atkreipiau dėmesį dėl proporcijos. Taigi vidaus rinkoje buvo skolintasi mažiau, nei planuota, ir atitinkamai daugiau, nei buvo suplanuota, buvo skolinamasi užsienio rinkose ir užsienio paskolų forma. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Taip pat klausimas Valstybės kontrolei būtų. Žmonės dažniausiai nori, kad jų sumokėti mokesčiai būtų leidžiami skaidriai ir atsakingai. Ir tai iš tikrųjų turėtų būti kuo didesnis viešumas tų ataskaitų, kam panaudotos lėšos, kaip panaudotos lėšos. Bet Lietuvoje einama tuo keliu, kad tų duomenų kažkaip vis mažiau arba jie vis sukišami iš dešimties eilučių į vieną eilutę. Kaip sakant, nebegali suprasti, tai kur tie pinigai nukeliavo. Pavyzdys. Kaip panaudotos lėšos gynybai Suomijoje, tu gauni didžiulę didžiulę ataskaitą, kokie tikslai pasiekti, kas padaryta, gali pamatyti planus į priekį, kas planuojama daryti, ir tai yra skaidrumo, kaip sakant, klausimas. Tai ar jūs nemanote, kad Lietuvoje taip pat reiktų vadovautis Suomijos pavyzdžiais, kitais pavyzdžiais, kad tų duomenų būtų kuo daugiau ir tas skaidrumas būtų kuo didesnis? Ir toks pasakymas, kai Valstybės kontrolė negali rasti, kur išleisti pinigai, arba pinigai išleisti ne pagal paskirtį, na, tai žmones šokiruoja.

I. SEGALOVICĖNĖ. Labai ačiū. Labai ačiū už klausimą. Mes esame tikrai tie, kurie visada pasisakėme ir pasisakysime už didesnę skaidrumą, atvirumą, duomenų teikimą, įrodymais ir duomenimis grįstą sprendimų priėmimą tiek įstaigų lygmeniu, tiek kalbant apie visą valstybę ir apie Vyriausybės sprendimus. Be abejo, kuo ataskaitos skaidresnės, detalesnės, tuo lengviau sprendimų priėmėjams yra analizuoti ir priimti sprendimus. Tačiau ypač noriu atkreipti dėmesį į tas diskusijas dėl valstybės pažangos ataskaitos, kur iš tikrųjų jina turi būti susieta ir teikiama laiku su finansais, tai yra ką mes už valstybės pinigus pasiekėme, kokios valstybės pažangos. Tikrai į tą klausimą labai svarbu atkreipti dėmesį.

Dar norėčiau šiuo atveju atkreipti dėmesį į tai, ką minėjau savo pristatymo metu. Mes esame teikę Finansų ministerijai būtent rekomendaciją, kad būtų teikiami ir konsoliduoti biudžeto vykdymo duomenys, ir tikrai laukiame, kad ta rekomendacija būtų įgyvendinta 2026 metų I ketvirtį, ir tikime, kad tai galėtų kokybiškiau analizuoti valdžios sektoriaus finansus ir užtikrintų Europos Sąjungos reikalavimų laikymąsi. Ačiū.

PIRMININKAS. Iš klausėme atsakymus į visų pageidavusių paklausti Seimo narių klausimus. Po pateikimo dėl šio nutarimo projekto nėra balsuojama, todėl nekalbama ir dėl balsavimo motyvų. Taigi siūlymas yra pagrindiniu komitetu dėl šio projekto svarstymo paskirti Biudžeto ir finansų komitetą ir papildomais – visus kitus komitetus. Ar galime apsispręsti dėl komitetų? Nėra prieštaraujančių, apsispręsta. Siūloma svarstyti 2025 m. lapkričio 25 d. Galime sutarti dėl šios datos bendru sutarimu? Dėkoju, sutarta.

12.12 val.

Valstybės socialinių fondų biudžetų 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XVP-861, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 5, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-862 (pateikimas)

Toliau darbotvarkėje Valstybės socialinių fondų biudžetų 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XVP-861 ir Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-862. Pateikimo stadija. Tribūnoje socialinės apsaugos ir darbo ministrė gerbiama J. Zailskienė. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Laba diena. Gerbiami Seimo nariai, noriu pristatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamą svarstyti Valstybės socialinių fondų biudžetų 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, kuriuo bus tvirtinami trys fondai. Tai Valstybinio socialinio draudimo fondo, Garantinio fondo ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo biudžetai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų pageidauja paklausti...

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ne, ne, ne.

PIRMININKAS. Dar ne?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Oi ne!

PIRMININKAS. Atsiprašau.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Kažkodėl man neveikia skaidrės.

PIRMININKAS. Gal tęskite, gerbiama ministre, kol... Sutvarkė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Gera. Planuojama, kad 2026 metais „Sodros“ biudžeto pajamos sieks beveik 10,3 mlrd. eurų, vadinasi, jis bus net 15,3 % procento didesnis nei 2025 metais laukiamas. Paminėtas augimas 3,8 mlrd. numatomas dėl šalies darbo užmokesčio prognozuojamo fondo 7,5 % augimo, didesnių valstybės biudžeto asignavimų bendrajai pensijos daliai kompensuoti 383 mln. eurų ir grįžtančių pensijų kaupimo dalyvių įmokos 550 mln. eurų suma.

Išlaidos pensijų draudimui 2026 metais didės dėl didesnių pensijų. Dėl individualiosios dalies spartesnio indeksavimo numatomas ženklus vidutinės senatvės pensijos augimas apie 80 eurų ir sieks maždaug apie 750 eurų, dabar yra 670 eurų, o turintiems būtinąją pensijos stažą ūgtelės apie 90 eurų vidutiniškai ir sieks apie 810 eurų, dabar yra 720 eurų, kaip matote skaidrėse. Socialinio draudimo našlių pensijos bei vienišo asmens pensijos didės 9,87 %. 2025 metų rugsėjo mėnesio duomenimis, šiuo metu Lietuvoje yra 634 tūkst. senatvės pensijos gavėjų ir apie 8 tūkst. išankstinės senatvės pensijos gavėjų.

Labai svarbu pabrėžti, kad planuojamas geresnis pensijos santykis su vidutiniu darbo užmokesčiu. Prognozė, kad 2026 metais turintiems būtinąją stažą santykis gali pasiekti 51 %, tai yra labai mūsų siekiamas rezultatas. Aišku, tu, kas neturi būtinojo stažo, santykis nebus dar toks geras, bet, manau, per kelis metus ir tą pavyks pakeisti.

2026 metais planuojamas teigiamas rezultatas ir „Sodros“ fondo biudžetas bus, kaip jau minėjau, didesnis nei 2025 metais laukiamas.

Lygiai taip pat norėčiau trumpai pristatyti Rezervinį fondą. Jis nuosekliai didėja. Planuojama, kad jau 2028 metais jo dydis sieks 7,9 % bendrojo vidaus produkto.

„Sodros“ visos draudimo rūšys yra teigiamos, tuo galima pasidžiaugti.

Dabar Garantinio fondo biudžetas. Skaidrę matote, pagrindiniai rodikliai: Garantinio fondo 2026 metais biudžeto pajamos, prognozuojama, bus apie 55,5 mln., o sąnaudos – 55,4 mln., einamųjų metų rezultatas bus teigiamas.

Kalbant apie Ilgalaikio darbo fondą, irgi Ilgalaikio darbo fondo prognozuojamos 2026 metų biudžeto pajamos bus apie 56 mln. eurų, o sąnaudos – 20 mln. Lėšos 2026 metų pabaigoje, planuojama, sieks 280 mln. Tiek. Pirmas klausimas.

PIRMININKAS. Jūs iš karto gal abu projektus.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Gera.

PIRMININKAS. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Gera, tada judame toliau. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimai. Čia yra išsipareigojimas pagal planą „Naujos kartos Lietuva“, kad didesnės savaran-

kiškai dirbančių socialinio draudimo garantijos, turėtų būti aiškesnė įmokų mokėjimo tvarka, sumažintas pajamų atotrūkis. Čia lentelėje matote dabartinę situaciją, kai ūkininkai, individualios veiklos asmenys pagal pažymą jau moka nuo 90 %. Kiti moka mažiau ir taip sumažina savo socialines garantijas ir kaupdami darbo stažą, ir kaupdami, mokėdami mokesčius, privalomojo socialinio draudimo mokesčius. Tikimės, kad tai padidins socialinį teisingumą ir kaip tik pagerins žmonių, savarankiškai dirbančių asmenų, galimybę pasirinkti ir savimi.

Kiek bazių suvienodinimas paliestų? Maždaug apie 5 tūkst. asmenų, ir biudžetas papildomai surinktų apie 6,5 mln. eurų.

Taip pat siūlomos socialinio draudimo įmokų lubos ir ūkininkams perskaičiuotos socialinio draudimo įmokos už 2023–2025 metus, jiems tos lėšos, jūs kaip žinote, buvo grąžintos, bet dabar sudarytos galimybės, kad jie galėtų apsidrausti iš naujo.

Tai tiek apie šitą projektą. 2026 metų pensijų anuitetų fondo biudžeto projektas.

PIRMININKAS. Atsiprašau, gerbiama pranešėja, čia atskiras klausimas.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Gerai. Įsivažiavau.

PIRMININKAS. Dėl šių dviejų pateiktų įstatymų projektų jūsų užsirašė paklausti devyni Seimo nariai. Pirmasis klausia L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tik aš atkreipsiu dėmesį, kad ir prie antro įstatymo yra dar atskiras sąrašas žmonių, kurie užsirašė paklausti dėl Socialinio draudimo įstatymo projekto. Tai, sudėjus pirmąjį ir antrąjį, yra kur kas daugiau klausiančių. Tai nežinau, kaip suvaldyti šią situaciją, gal daugiau minučių duoti atsakyti, nes tikrai klausimai yra svarbūs. Dėkui.

Ministre, dėl biudžeto. Kokios ekonominės ir kitos prielaidos sudaro, kad „Sodros“ biudžetas auga 18,7 %, kai vidutinis darbo užmokestis – 7,3 %? Tai tikrai labai spartus didinimas. Ir kaip su tuo rezervu, jeigu 1,5 mlrd. planuojama įdėti į rezervą, ar 90 mln. papildomai didinti pensijas yra padoru senjorų ir neįgaliųjų atžvilgiu, kai jos yra labiausiai skurstančios grupės? Tai čia apie fondo biudžetą.

Taip pat noriu paklausti, kadangi individualioji pensijos dalis auga sparčiau, tai kiek procentų augs iš tiesų mažiausios pensijos ir kiek procentų augs didžiausios pensijos? Procentai skiriasi ir skirsis, mažiausios augs mažiau procentų, didžiausios – daugiau.

O dėl VSDĮ, antrojo projekto, tai kiek yra žmonių, kurie patirs trigubą smūgį? Jiems gyventojų pajamų mokestis augs nuo sausio 1 dienos, augs PSD įmokos nuo sausio 1 dienos, ir dabar net ir „Sodros“ bazę išplėsimė nuo 50 % iki 90 %. Tai kiek tokių žmonių, kuriems susiformuos trigubas smūgis? Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Aš minėjau... Atsakysiu nuo galo. Aš minėjau, kad tokių žmonių pagal šitą tvarką lies apie 5 tūkst. visoje Lietuvoje.

Dabar dėl anuiteto. Žinote, rezervas yra labai svarbu ir, man atrodo, visi tą žinome, ir jisai auga. Žinome mūsų valstybės prioritetus, dabar tai yra gynyba. Man atrodo, kad šiais metais pensija didėja daugiau negu pernai, nors kad ir kaip čia kas sakytų. Ir iš rezervo papildomai... (*Balsai salėje*) Ne tiek pat, ne tiek pat. (*Balsai salėje*) Kaip skardžiai jūs kalbate. Žodžiu, didėja maždaug apie 12 %. Kaip jūs sakote, išskirti kiekvienam skirtingai, na, tai čia jums galėtų „Sodros“ specialistai pasakyti. Aš jų klausiau, sakė, kai bus apskaičiuota, tada bus labai aišku. Bet vidurkis yra 12 %. Man atrodo, kad šiais metais iš papildomai sukauptų rezervo fondų lėšų vis dėlto skirta 90 mln., tai yra tikrai ženkli suma. Labai tikiuosi, kad kitais metais su jūsų pritarimu galėsime padidinti ir daugiau.

PIRMININKAS. Dėkojame. Aš noriu kolegas informuoti, kad visi, kurie buvo užsirašę paklausti dėl abiejų projektų, dabar yra viename sąraše. Tiktai mano prašymas: formuluojant klausimą, pasakyti, dėl kurio projekto, ir galimybė paklausti bus visiems, ir laikas bus padvigubintas. Klausia E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ačiū, ministre, už pristatymą. Mano klausimas būtų dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo. Kai buvo mokesčių reforma, socialdemokratai labai garsiai buvo pasisakę, kad mokesčiai nebus daugiau keičiami ir nebus jie peržiūri-

mi. Bet su šituo įstatymu atkeliavo pakeitimai ir atkeliavo pakeitimai savarankiškai dirbantiems žmonėms, išplečiama ir „Sodros“ bazė, ir nuo sausio 1 dienos jie kitų mokesčių turės mokėti daugiau. Tai kodėl vis dėlto jūsų rankomis šiandien savarankiškai dirbantiems žmonėms yra užkraunama papildoma mokesčių našta?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiama Edita, už klausimą. Šiaip čia yra ne mokestis, o įmoka. Tai yra įsipareigojimas RRF'ui. Kaip ir minėjau, tai yra rūpestis ir tais žmonėmis, kurie dirba savarankiškai ir po to išeina į pensiją, gauna mažas pensijas, nes neturi stažo. Tai tiesiog...

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, kiek atsimenu, ir V. Blinkevičiūtė labai plačiai per rinkimų kampaniją kalbėjo, kad bus atsižvelgta į žmones, kurie gauna mažas pensijas. Aš žiūriu, pensijų indeksavimas statutiniais darbuotojams. Statutinių darbuotojų atlyginimai tikrai buvo ir yra santykinai maži. Jų pensijos irgi yra mažos. Bazinė pensija didės 5 eurai, o indeksavimas bus tik 1,009. Kaip su tais pažadais, įsipareigojimais? Ar pamiršta, ar kokios nors kitos priežastys, kad vis dėlto į esančią šių žmonių, darbuotojų, kurie vykdo tikrai atsakingas pareigas, dažnai rizikuoja atlikdami savo pareigas, finansinę būklę neatsižvelgta?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Čia yra toks kompleksinis klausimas. Mūsų visų, man atrodo, tikslas (su kuo mes dabar susiduriame), kad pareigūnai liktų dirbti sistemoje, nes darbuotojų trūksta. Kaip jūs kalbate, tai yra tiesiog socialinės garantijos tiems žmonėms, kurie išėjo iš darbo ir jau nebedirba. Jie dar nesukaupė pensinio amžiaus, didžioji dalis jų dirba kituose darbuose. Tai yra tiesiog valstybės toks pažadas ir garantija prisidėti prie to, kad jiems būtų lengviau.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiama ministre, dėl savarankiškos veiklos. Išties tai niekaip nesusiję su RRF'u, kaip jūs ką tik sakėte. Iš tiesų ankstesnės vyriausybės skirdavo dėmesio savarankiškai veiklai, įvertindamos jos išskirtinumą ir suprasdamos, kad žmonės patys susikūrė darbo vietas. Dėl to tikrai nedarydavo tokių drastiškų žingsnių, kokius jūs siūlote dabar. O dabar siūlote: ir gyventojų pajamų mokestis, ir sveikatos draudimas – nuo didėjančios minimaliosios mėnesinės algos skaičiuojant taip pat įmoka bus didesnė 9 %, štai socialinio draudimo įmokos nuo 50 iki 90. Užsimojote per vienus metus iš kelių krypčių tiesiog sunaikinti arba apsunkinti smulkųjį verslą.

Sakykite, ar nepagalvojote, galbūt galima tą jūsų siekį, kad įmokos didėtų ir po to grįžtamoji... turėtų galbūt didesnę pensiją, bent jau išdėlioti *eigoje* nemažai metų, nedarant tokio šuolio nuo 50 iki 90 per vienus metus? Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Kadangi vis tik tai yra įsipareigojimas pagal RRF'o planą „Naujos kartos Lietuva“, todėl dabar tai ir teikiame.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėčiau sureaguoti į prieš tai buvusią... Kologos, jeigu pagalvotume išdėlioti, ne iš karto padidinti pensiją, o laipsniškai, kaip tai atrodytų? Reikia kalbėti apie pajamas ir ką po to gauna.

O mano klausimas, gerbiama ministre, jums. Aš dėl perviršio. Gal galite pasakyti, koks realus perviršis bus šiais metais? Buvo planuota, atrodo, 800 mln. Koks perviršis kitais metais? Ar nereikėtų tikslinti planavimo? Šita problema yra daug metų: taip sakant, labai rezervuotai suplanuojame biudžetą, o po to perviršis siekia iki milijardo. Aš manau, kad čia prastas planavimas. Ką galvojate dėl to daryti, žiūrint į ateitį?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Tikrai reikėtų pagalvoti apie tai. Šiais metais planuojamas 900 mln. perviršis, o kitais metais – apie pusantro, bet tai susiję ir su II pensijų pakopos pokyčiais.

PIRMININKAS. Klausia A. Zuokas. Prašom.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkui. Gerbiama ministre, žinome didelę demografinę problemą, tai yra mažą gimstamumą Lietuvoje. Matome, faktiškai nesikeičia ir jūsų įstatyme pateiktos sumos, kiek yra skiriama lėšų motinystės išmokoms.

Klausimas būtų, kaip vertinate Lenkijos pavyzdį? Priimtas įstatymas šeimoms, kurios turi du vaikus, nuo tam tikrų pajamų įvesti nulinį gyventojų pajamų mokesčio tarifą. Ar nėra minčių svarstyti panašias įstatymo iniciatyvas, siekiant padidinti gimstamumą Lietuvoje ir palengvinti šeimoms? Jeigu ne du, tai bent jau jeigu trys vaikai yra šeimoje.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų Lenkija nusprendė tai daryti. Kiekviena valstybė įsivertina savo ir finansines galimybes, ir kitus aspektus. Žinoma, finansinės priemonės labai padeda ir prisideda, bet visiškai neišsprendžia problemų dėl gimstamumo.

Kalbant apie mūsų Vyriausybės dabar planuojamus dydžius, tai nuo birželio 1 dienos ženkliai didėja išmoka už vaiką, gimus vaikui, – dabar ji nesiekia 800, o nuo birželio 1 dienos bus 1 tūkst. 36 eurai. Laipsniškai didėja ir pinigai vaikams, tie vadinamieji vaiko pinigai. Manau, yra kompleksinis požiūris į viską: galimybė lanksčiau tėvams, auginantiems mažus vaikus, dirbti, kad neiškristų iš darbo rinkos, finansuojama net ir auklės paslauga, kad gali pasamdyti auklę, jei-gu mama dirba. Dabar išplėsta net bazė – net ir studentai galės ta išmoka pasinaudoti. Manau, kad mes darome pagal mūsų galimybes tikrai gerus ir didelius dalykus. Bet tai, ką jūs sakote, vi-sada galima svarstyti ir dėl trijų ar keturių vaikų. Čia, manau, galėtume padiskutuoti.

PIRMININKAS. Klausia S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (LSF). Ministre, mano klausimas yra dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimų. Aš vertinu šiuos pakeitimus kaip kerštą kultūros bendruomenei. Aš nežinau, ką tik atvykusi premjerė I. Ruginienė vis sako, kad kultūra yra patikimose rankose, nes kultūros sekto-rių prižiūri švietimo ministrė, bet akivaizdu, kad niekas nesirūpina kultūros poreikiais ir niekas raudonų šauktukų nededa prie tam tikrų įstatymų, kuriuos jūs atnešate. Kodėl jūs nekenčiate bū-tent tų žmonių, kurie dirba individualiai, kuria savo gyvenimą patys, užsiima kūrybine veikla? Čia ne senjorai, ne žmonės, dirbantys valstybinėse institucijose, ką jūs matote ir suprantate. Kodėl jūs tiesiog nekenčiate savarankiškų, kuriančių žmonių ir sunkinate jiems sąlygas?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Jeigu gerai suskaičiavau, pavartojote gal šešis kar-tus žodį „nekenčiate“, tai galiu pasakyti, kad tikrai kenčiame ir kaip tik stengiamės padaryti, kad jie sukaupytų darbo stažą. Čia jūs, kalbėdami netiesą, klaidinate juos, nes, mokėdami tik nuo 50 % pajamų, jie sukaupia per metus ne 12 mėnesių, o 6 mėnesius. Atsakiau į klausimą.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiama ministre, iš tikrųjų mane labai stebina tokie dalykai. Dė-liodami valdančiosios koalicijos programą sutarėme, kad mokesčiai nebus didinami ir nebus di-dinami smulkiąjam verslui. Jūs einate atvirkščiai. Jūs man paaiškinkite vieną paprastą dalyką, kodėl verslo rūšys moka skirtingus mokesčius? UAB'ui, AB'ui nuo pajamų nereikia „Sodros“ mo-kesčio mokėti, jie yra laisvi, jie gali nustatyti sau atlyginimą, kokį nori, – minimalų, ne minimalų, o jeigu tu užsiimi individualia veikla, mažojoje bendrijoje veiki ar ką, tau privalomai liepiama iš-simokėti atlyginimą. Dabar sakoma, kad jeigu tu uždirbai pelno, tai ne nuo 50 % pelno tą privalo-mą atsilyginimą, o nuo 90 %... Realiai jūsų sprendimas yra darymas smulkiąjam, vidutiniam ver-slui tokios mokesčių naštos, kad tie žmonės iš ten išeitų arba dar geriau – tegu eina į Darbo biržą, tegul netampa mokesčių mokėtojais, o mokesčių prašytojais. Kodėl jūs einate ta kryptimi? Ir tai nebuvo suderinta su valdančiąja dauguma. Mus, valdančiosios daugumos atstovus: tiek „Nemu-no Aušros“, tiek valstiečius, šokiravo šis jūsų pasiūlymas. Kodėl jūs taip darote?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Tai, ką jau sakiau, nebepakartosiu, bet jeigu jūs žinote, tai ūkininkai ir pagal individualios veiklos pažymą dirbantys jau moka. Tiesiog yra kalbama apie vienodas sąlygas.

PIRMININKAS. Klausia S. Skvernelis. Prašom.

S. SKVERNELIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, tenka grį-žti prie kolegos A. Butkevičiaus klausimo dėl pareigūnų, policininkų, gaisrininkų, pasieniečių valstybinių pensijų. Jūsų pasakyta frazė, arba atsakymas. Turbūt nelabai suprantate, koks mecha-nizmas yra valstybinės pensijos. Norint išlaikyti pareigūnus tarnyboje, reikia ieškoti kitų būdų, kaip kelti atlyginimus, mažinti krūvius, sudaryti sąlygas. Čia kalbama apie žmones, kurie jau gauna valstybinę pensiją, niekur kitur nedirba. Yra ir 70 metų, yra vyresnio amžiaus žmonių ir jų pensijos yra 200–300 eurų. Nežinau, kiek laiko jos yra neindeksuotos. Dabar jūsų numatytas in-

deksavimo koeficientas kitiems metams yra kaip niekada menkas ir mažas, bazė tikrai 5 eurai padidinta. Ar nematote galimybių iš tikrųjų tą indeksavimo koeficientą padidinti arba bazinį dydį padidinti, kad žmonės, kurie niekur kitur nedirba, gautų už tą savo darbą, na, bent jau kokią nors adekvačią pensiją?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Išvis šitas indeksavimas yra, jūs pats žinote, nustatytas teisės aktais. Mes galime svarstyti, kad ateityje reiktų peržiūrėti šituos dalykus, bet šiuo metu pagal teisės aktus yra toksai skaičius.

PIRMININKAS. Sistema rodo, kad dėl vieno iš projektų dar buvo užsirašiusi paklausti ir klausia paskutinė užsirašiusi L. Girskienė. Prašom. (*Balsas salėje: „Mikrofoną įjunkite.“*)

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Va, dabar įsijungė. Aš, ministre, jūsų noriu paklausti dėl bedarbių išmokų, nedarbingumo išmokų. Kokie esminiai pokyčiai yra suplanuoti, nes dabartinė esanti sistema, mano nuomone, labai skatina žmones nedirbti? Iš tikrųjų pati seku ne vieną grupę, kur žmonės susirašinėja, kaip apeiti įvairias tvarkas ir gauti išmokas iš Užimtumo tarnybos. Tai kokie esminiai pokyčiai? Nes manau, kad čia tikrai galima būtų atrasti papildomų finansų apkarpančiam tikrais atvejais išmokas piktnaudžiaujantiems.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Dabar kaip tik yra svarstoma dėl pokyčių būtent užimtumo srityje mokant išmokas ir visus kitus dalykus. Yra skaičiuojama, kad didės šiek tiek pačios išmokos, bet jeigu žmogus Užimtumo tarnyboje išbūna, pavyzdžiui, 9 mėnesius (pagal dabartinę sistemą, kuri yra, išbūna 9 mėnesius Užimtumo tarnyboje), gauna išmokas ir išėjęs padirba 3 mėnesius, jis po 12 mėnesių vėl gali grįžti į sistemą ir tie 9 mėnesiai jam įsiskaičiuoja į būtinąjį stažą. Tai dabar planuojama padaryti taip, kad jeigu žmogus 9 mėnesius gavo Užimtumo tarnyboje išmoką, po to išeina iš sistemos ir dirba, jis tam, kad sugrįžtų atgal ir gautų iš naujo tuos 9 mėnesius, turės atidirbti 12 mėnesių, bet realiai atidirbti. Mes labai tikimės, kad šita sistema šiek tiek sureguliuos tuos atvejus, apie kuriuos jūs kalbate.

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiama pranešėja, atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų yra užsirašiusių. Motyvai už – A. Sysas. Gerbiama pranešėja, galite palaukti, kol motyvus pasakys.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, ačiū ministrei už pristatymą ir atsakymus. Tokia jau mūsų pareiga – kiekvienais metais vis tiek patvirtinti, priimti „Sodros“ biudžetą, nes už jo yra turbūt kiekvienas iš Lietuvos piliečių, nes per socialinę sistemą išmokamos įvairios išmokos – nuo vaiko gimimo iki senatvės pensijų. Tai kviečiu pritarti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Balsavimo motyvai prieš – V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų stebina tokie pasiūlymai, kurie ištraukiami slapčia. Tiek koalicinėje taryboje, tiek derinant koalicijos punktus valstiečių vieni iš reikalavimų buvo ne didinti mokesčius smulkiąjam verslui, o mažinti mokesčius smulkiąjam verslui. Dabar, po mokesčių reformos, mokestinė našta smulkiąjam verslui bus ženkliai didesnė negu akcinėms ir kitoms bendrovėms. Dabar mes ateiname ir sakome, kad, žinote, mielieji, UAB'uose, AB'uose valstybė nereguliuos, kokią jūs algą turite išsimokėti ir nuo to susimokėti visus mokesčius, bet smulkiąjame versle mes jums nurodysime, kokį atlyginimą jūs turite išsimokėti.

Aš galiu pateikti žemdirbių pavyzdį. Prieš penkerius šešerius metus žemdirbiai įvairių socialinių mokesčių turėdavo sumokėti apie 2,5 tūkst. eurų per mėnesį, o dabar jiems reikia mokėti 14 tūkst. eurų per metus... Tai iki ko mes priėjome? Jeigu dabar realiai tikslas yra, kad žmonės, kurie patys kuria verslą, patys moka mokesčius, ima paskolas, rizikuoja visu savo turtu, mes bausime drastiškais mokesčiais, viskas aišku, jie turi du kelius: arba eiti į šešėlį, arba kitas kelias – persiregistruoti verslo formą ir tada valstybei mokėti labai simboliškai.

Aš tik priminsiu vieną dalyką, kad UAB'as iki 300 tūkst. eurų yra laikomas smulkiuoju verslu ir jam pelno mokestis yra tikrai 6 %, bus 7 % ir jo bendras apmokestinimas bus, išsiėmus netgi savo reikmėms, tik apie 20 %, o smulkiąjam verslui tas bendras apmokestinimas jau perlips 40 % – dvigubai daugiau. Tai ši valdančioji dauguma, kuri yra kairės pusės, kuri ėjo į rinkimus ir sakė, kad nebesmaugsime smulkiojo verslo, už tokius dalykus išvis negali balsuoti, nebent jie yra savižudžiai ir nori susipriešinti su smulkiuoju verslu.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš, kadangi buvo du projektai, antras Seimo narys gali pasisakyti, – gerbiama G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties nesiruošiau kalbėti, kol ponia ministrė nepasakė, kad jai atrodo, kad pensijos auga daugiau negu anksčiau. Tai paskaitykite ministerijos pranešimą spaudai. Jame parašyta, kad pensijos vidutiniškai augs 12 %, vadinasi, tiek pat, kiek augdavo pastaraisiais metais, kai pensijos augdavo dviženkliais tempais. Aš suprantu, kad norisi kažkaip auksine pudra papudruoti, kai nėra kuo labai pasigirti, nes iš esmės vykdoma tęstinę politiką.

O Vyriausybės programoje parašyti bent du punktai, kurie nėra įgyvendinami. Vienas iš jų – bazinės pensijos prilyginimas minimaliųjų vartojimo poreikių dydžiui, kas reikštų bazinės pensijos padvigubinimą. Į tą pusę mes, tiesą sakant, nė pusės žingsnio nežengėme, nors jau tai yra antras jūsų koalicijos biudžetas. Kitas įsipareigojimas yra kažkaip sparčiau indeksuoti papildomą pensijos dalį. Realiai vyksta tai, kas būdavo n metų iki jūsų, jokio proveržio nėra. Sakyčiau, girtis dalykais, kurie atitinka tęstinę kelių metų politiką, turbūt ketverių penkerių metų iki jūsų, nėra ko, ypač sakant, kad prie jūsų augo kažkodėl daugiau, nors augo lygiai tiek pat – 12 %, kaip tai buvo ir praėjusiais metais. Su tuo ir sveikinu.

PIRMININKAS. Iš klausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Gerbiami kolegos, mes šiuo metu jau turime laiką, kada galime balsuoti. Taigi už šiuos įstatymų projektus, kurie buvo pateikti, prašau pasiruošti ir balsuojame. Balsuojame dėl Valstybės socialinių fondų biudžetų 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XVP-861 ir Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-862. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 86, prieš – 4, susilaikė 21. Įstatymų projektams pritarta po pateikimo. Dėl pirmojo įstatymo projekto siūlomas pagrindiniu komitetu Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomais komitetais – Biudžeto ir finansų komitetas ir Audito komitetas. Galime sutarti dėl komitetų?

V. Juozapaitis per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš prašau paskirti ir Kultūros komitetą kaip papildomą. Dėl tos dalies, kur kalbama apie meno kūrėjus. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime pritarti, kad papildomu komitetu būtų Kultūros komitetas? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Kitas, antrasis, įstatymo projektas. Siūloma skirti tik pagrindinį komitetą – Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Ar galime apsispręsti? Papildomų nėra siūloma. Dėkoju, apsispręsta. Siūloma svarstymo data – 2025 m. lapkričio 25 d. Galime pritarti šiai svarstymo datai? Dėkoju, pritarta.

12.45 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-852 (pateikimo tęsinys)

Toliau pasiruoškime ir balsuosime pagal darbotvarkę. Biudžeto sandaros įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-852. Prašom pasiruošti. Balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 96, prieš nėra, susilaikė 17. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Galime pritarti šio komiteto paskyrimui? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstymo data – 2025 m. lapkričio 18 d. Nėra prieštaraujančių, pritarta.

12.46 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-853 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas, dėl kurio apsispręsimė balsuodami, – Pelno mokesčio įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-853. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 115, balsavo 113: už – 88, prieš – 2, susilaikė 23. Projektui po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta. Siūloma skirti svarstymo datą – lapkričio 18 dieną. Nėra prieštaraujančių? Pritarta svarstymo datai.

12.47 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-854 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės projektas, dėl kurio apsispręsimė balsuodami, – Valstybės gynybos fondo įstatymo 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-854. Prašom pasiruošti. Balsuojame.

Balsavo 117: už – 84, prieš – 14, susilaikė 19. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Siūlomas pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu dėl Biudžeto ir finansų komiteto.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiama L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš noriu, kad paplotume opozicijai, kuri balsavo prieš Gynybos fondą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Siūloma nustatyti svarstymo datą – lapkričio 18 dieną. Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – gerbiama I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš noriu, kad protokole liktų ne tik melas. Opozicija balsavo už tai, kad jūs Gynybos fondo pinigus naudotumėte ne gynybai.

12.49 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37¹, 38 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-855 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio apsispręsimė balsuodami, – Akcizų įstatymo 9, 37¹, 38 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-855. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 115, balsavo 113: už – 66, prieš – 13, susilaikė 34. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Siūlomas pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Galime bendru sutarimu pritarti šiam komitetui? Dėkoju. Papildomų nėra siūloma. Siūloma svarstymo data – lapkričio 18 diena. Galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

12.50 val.

Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-856, Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-857, Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-858 (pateikimo tęsinys)

Dėl kito darbotvarkės klausimo apsispręsimė balsuodami – Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-856. Prašom balsuoti. Čia yra daugiau, tai gal iš karto apsispręskime dėl visų projektų šio bloko. Dar papildomai būtų Kelių įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-857 ir Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-858. Prašom pasirengti ir balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 88, prieš – 1, susilaikė 27. Projektams po pateikimo pritarė. Dėl visų projektų pagrindiniu komitetu svarstymo stadijoje siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galime pritariti? Dėkoju, pritarė. Svarstymo data, dėl šių įstatymų projektų siūloma nustatyti, – lapkričio 18 diena. Nėra prieštaraujančių, pritarė. Dėl visų, už kuriuos reikėjo balsuoti, mes apsisprendėme.

12.52 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XVP-863 (pateikimas)

Toliau pagal darbotvarkę – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XVP-863. Pranešėja – socialinės apsaugos ir darbo ministrė gerbiama J. Zailskienė. Prašom.

Dėl vedimo tvarkos E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama Jūrate, nesibaiminkite, ne dėl jūsų projekto – dėl bendros situacijos. Ryte aš perspėjau, kad darbotvarkė yra beviltiška. Šios dienos darbotvarkėje iki pietų pertraukos liko 67 minutės, darbotvarkėje liko 18 klausimų, tarp kurių yra ir apkaltos klausimas. Kaip jūs įsivaizduojate, ką darysite su rytine darbotvarkę? Kiekvienam likusiam klausimui yra skirta... dabar liko 3 min. 40 sek. vidutiniškai. Koks jūsų darbo planas?

PIRMININKAS. Darbo planas – kol kas dirbsime pagal darbotvarkę. Ačiū. Prašom, gerbiama pranešėja. Pateikimo stadija.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. 2025 m. rugsėjo 30 d. duomenimis, pensijų anuitetų gavėjų skaičių sudarė 4 tūkst. 832 ir daugiausia asmenų gavo standartinį su garantuojamu laikotarpiu anuitetą. Tuoju, čia gal įjungs skaidres. Vidutinis anuitetas sudarė... Ne, ne ta, nesvarbu, čia ne ta. Gerai. Vidutinis anuitetas sudarė beveik 68 eurus, o vidutinis anuiteto santykis su vidutine senatvės pensija apie 10 %. 2025 metais iš paskirstyto pelno jie buvo indeksuoti vidutiniškai 2,4 %. Pensijų turtas ir anuitantų skaičius nuosekliai auga ir numatoma, kad augs ir toliau. Planuojama, kad pensijų anuiteto fondo biudžeto bendros pinigų įplaukos 2026 metais sieks 10 mln. Čia toks prognozuojamas anuitantų skaičius ir pinigų įplaukos planuojamos, mato te skaidrėje, ir išlaidos, ir... Įstatymo projektu siūloma nustatyti anuitetų mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui 2,5 % dydžio tarifą nuo pervedamų įmokų ir tokio paties dydžio, koks ir buvo ankstesniais metais. Kviečiu pritariti.

PIRMININKAS. Gerbiama pranešėja, jūsų užsirašė paklausti aštuoni Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Gentvilas.

Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiama Seimo Pirmininko pavaduotoja D. Žeblienė. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama ministre, kai socialdemokratai buvo opozicijoje, labai dažnai mėgdavo tokią frazę valdančiųjų atžvilgiu: kodėl jūs nemylite Lietuvos žmonių? Aš, dabar būdamas opozicijoje, noriu paklausti, kodėl jūs, valdantieji socialdemokratai, nemylite Lietuvos žmonių, griunate pensijų II pakopos fondus, atimdami galimybę iš žmonių, kurie norėtų kaupti? Jie nebesukaups, kadangi griūna pensijų fondai: 60 % žmonių, pasirengusių išeiti, jūs pati sakėte – 40 %, ponė I. Ruginienė, spėju, – 20 %, dabar spėjama, kad 60 %.

Kitas dalykas, faktiškai jūs vežate žmones išeiti iš pensijų fondų. Aš cituoju, galėčiau pacituoti ir poną A. Sysą, ir poną R. Žemaitaitį, kurie čia valdančiųjų vardu yra kalbėję šitoje salėje, kad reikia bėgti iš šitų fondų. Kodėl jūs griunate žmonių bandymus sukurti savo ateitį?

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Tikrai negriauame fondų, nes valstybės prisidėjimą 1,5 % paliekame. Jei griautume, tai neprisidėtume ir sakytume: fondai, išgyvenkite! Dabar ne, yra tikrai draugiškas laikotarpis, dveji metai, kada ir fondai turės galimybę įtikinėti žmones, kad nepaliktų fondų, lygiai taip pat valstybė prisidės prie tų žmonių, kurie kaupė.

Sausio mėnesį, kai prasidės galimybė pasitraukti iš fondų, kurie jais nepasitiki arba nenori juose būti, iš karto bus kviečiami ir nauji anuitantai, kad prisijungtų prie pensijų fondų, ir matysime, koks čia santykis bus. Pagal prognozes planuojama, kad šiek tiek sumažės, bet nestipriai.

Dėl procentų. Pagal mūsų prognozes planuojama, kad per dvejus metus – kitais metais pasitraukti turėtų apie 20 %, antrais metais irgi panašiai apie 20 %. 60 %, jūs kur įvardinate, kalbama apie vyresnius nei 60 metų, kad iš 20 % išeinančių didžioji dalis, tikėtina, tokia prognozė, bus vyresnio amžiaus žmonės.

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Ačiū. Jūsų norėtų paklausti E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Mano klausimas panašus kaip kolegos. Gerbiama ministre, aš skaitau aiškinamąjį raštą, kas jame parašyta, kad priešpensinio amžiaus grupėje iš pensijų kaupimo pasitrauks 60 %, čia yra jūsų ministerijos aiškinamasis raštas. Čia vėlgi apie prognozes, kaip jūs planuojate, jeigu premjerė, dar būdama ministre, kalbėjo apie 20 %, jūs pati kalbėjote apie 40 %, mes matėme LRT apklausą, kurioje 60 %, ir dabar jūsų jau aiškinamajame rašte 60 %, bet vis dėlto kokią tą procentą prognozuojate?

Iš vienos pusės, jūs griauinate šią sistemą, iš kitos pusės, jūs prieš tai su įstatymo projektu atnešėte papildomą savarankiškai dirbančių apmokestinimą. Kiek dar tokių bombikių turėsite ateityje? Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Čia arba neteisingai suprantama formuluotė, čia, kur priešpensinio amžiaus, tai ir turima 60+, čia tiesiog gal neaiškiai suformulavo, nes šiaip yra laukiama, planuojama apie 20 %.

PIRMININKĖ. Klausia A. Butkevičius, ruošiasi S. Kairys.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, ir mokslininkai, ir įvairiausieji analitikai, kurie analizuoja privačius fondus ir socialinio draudimo fondus, yra labai susirūpinę dėl gyvenimo trukmės ilgėjimo Europoje, dėl mažo gimstamumo. Susirūpinę dėl to, kad nuo 2030 metų gali prasidėti tam tikros didžiulės socialinės problemos dėl pensijų užtikrinimo, orios pensijos užtikrinimo žmonėms.

Kalbant apie anuitetus, aš manau, kad Vyriausybės irgi turi būti aiški pozicija skatinant, kad žmonės dalyvautų privačiuose fonduose. Bet anuitetai, aš manau, turėtų būti irgi indeksuojami beveik tokiu pačiu procentiniu dydžiu, kaip ir pensijos yra indeksuojamos, nes tada išlieka socialinio teisingumo principas ir skatinimas. Kokia jūsų nuomonė būtų šiuo klausimu?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, mūsų visuomenė amžėja ir mes tikrai susidursime su tam tikromis problemomis, todėl Vyriausybė ir pasiliko tiems, kurie kaupė fonduose, mokėti 1,5 % skatinamąjį dydį.

Dėl indeksavimo, manau, kad tai diskusijų vertas klausimas ir tikrai galėtume apie tai ateityje pakalbėti. Kur dar aš matau didesnę galimybę, kad darbdaviai savo darbuotojus draustų papildomu draudimu pensijai, ir tai būtų puiki pridėtinė vertė darbuotojams, išlaikant darbuotojus darbo vietoje ir didinant jų lojalumą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiama ministre, tikrai sunku susigaudyti visgi jūsų prognozėse. Ačiū, kad paaiškinote, kad čia turite omenyje labiau priešpensinio amžiaus asmenis, kalbant apie 60 %. Bet visgi man įdomi jūsų nuomonė, nes tai yra jūsų vienas iš pagrindinių veiklos barų. Ir finansų ministras, jūsų kolega, viešai kvietė žmones neskubėti išeiti iš II pakopos kitais metais, o tą padaryti metais vėliau, nes bus įmanoma įsigyti naujesnio modelio telefoną arba brangesnį automobilį. Ką jūs manote apie tokį finansų ministro *išsireiškimą*?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Asmeniškai aš negirdėjau, bet jeigu tai, ką jūs pasakėte... Aš manau, kad ministras, ko gero, pajuokavo. Bet ar tai... Čia gal taip ir paliksiu pakomentavimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiama ministre, iš II pakopos kalėjimo žmonės galės išeiti nuo Naujųjų metų. Džiugi žinia. Bet kodėl negalima išeiti, kurie papuolė į anuitetus ir kurie yra „Sodroje“? Tie patys pinigai, taip pat kaupti, bet vien tik pasirašius sutartį iš ten išeiti negalima. Tai ką galite patarti būsimiems pensininkams, kuriems jau reikia pasirašyti anuitetų sutartis? Tai turbūt bėgti kuo toliau nuo tos sutarties, jos nepasirašyti ir tada bus galimybė išeiti? Kada žadate iš anuiteto kalėjimo išleisti žmones taip pat, kaip iš II pakopos? Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Tie žmonės, kurie sudarė anuitetų sutartis ir buvo sukaupę iki sutarties pasirašymo virš 10 tūkst., gal 10 tūkst. 500, tai jie turės galimybę nutraukti sutartis ir atsiimti likutį. Tie žmonės, kurie buvo sukaupę iki 5 tūkst. su viršum ir pasirašę periodines išmokas arba ir anuitetą, jie irgi turės galimybę tą padaryti ir nutraukti sutartis. Tai tokia galimybė. O tie, kurie sukaupė daugiau, taip, sutartys yra pasirašytos ir jie ir gauna ženklesnes priemokas prie pensijos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš vėlgi noriu grįžti prie skaičių, nes ne visai aiški jūsų nuomonė ir jūsų Vyriausybės nuomonė, ir prognozės, kuriomis remiatės. Tuo metu dar ministrė I. Ruginienė Liberalų sąjūdžio frakcijoje kalbėjo, kad tikisi, kad iš kaupimo pasitrauks du iš dešimties. Jūs, svečiuodamasi mūsų frakcijoje, kalbėjote apie keturis iš dešimties. Aiškinamajame rašte, taip, kalbama apie konkrečią grupę, bet jau kalbama apie 60 %, ketinančių pasitraukti. Susidaro įspūdis, kad visą našą įtikinėjimo visgi ne trauktis, o kaupti senatvei, jūs tą našą norėtumėte perkelti pensijų fondams. Ar jūs, kaip ministrė, jūs, kaip Vyriausybės atstovė, matote kažkokį politikų vaidmenį, siūlant galbūt bent jau alternatyvas kaupimui, kad žmonės neišleistų pinigų tuoj pat ir kad turėtų galimybę turėti labiau užtikrintą senatvę?

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Aš tiesiog noriu pasakyti vieną dalyką. Jau gruodžio mėnesį tikrai bus pateikta skaičiuoklė ir kiekvienas asmuo galės įvesti visus savo... visi duomenys bus vienoje vietoje. Suplanuotas ir toks informacinis reklamų blokas, kad apie tai būtų kalbama, kad žmonės nepriimtų skubotų sprendimų, kad tikrai žinotų, kaip būtų, jeigu jie išeina iš pensijų fondų, jeigu jie lieka, kokia pensija būtų. Žodžiu, turėtų būti visos prognozės. Bet vis tiek sprendimas turi būti asmeninis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinis jūsų norėtų paklausti Seimo narys L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Labai dėkui, posėdžio pirmininke, už geranoriškumą. Gerbiama ministrė, akivaizdu, kad mes pensijų fondų plėtrai traukiame rankinį stabdį. Palyginkime, 2027 metų prognozė: prieš metus dar buvo, kad vien išlaidos sieks apie 10 mln., grynai anuitetų išmokos, dabar yra 5,6 mln., tai 43 % krenta fondų plėtros arba tokio augimo tendencijos. Klausimas. Kaip jūs manote, kokią trumpalaikę ir ilgalaikę įtaką tai darys dabartiniams fondų dalyviams, tiems, kurie lieka? Jeigu fondas nebus plečiamas, vadinasi, labai mažos galimybės tiek trumpalaikėje, tiek ilgalaikėje perspektyvoje. Kaip jūs tai vertinate?

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Tikrai kalbėjome apie tai su „Sodra“ ir su kitais specialistais. Toks didesnis svyravimas turėtų būti dvejus ar trejus metus, po to viskas turėtų stabilizuotis. Bet čia, žinote, yra prognozės, to tikimės.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų nėra. Toliau pirmininkaus R. Šukys.

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Gerbiami kolegos, kadangi dėl balsavimo motyvų nėra paheidaujančių kalbėti, gal galime bendru sutarimu pritarti įstatymo projektui po?.. (*Balsai salėje*) Yra prieštaraujančių, reikalaujama balsuoti. Prašau pasiruošti ir balsuoti. Kas už tai, kad būtų pritarta po pateikimo Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui?

Užsiregistravo 102, balsavo 100: už – 87, prieš – 1, susilaikė 12. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomi – Audito komitetas ir Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galime pritarti siūlomiems komitetams bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstymo data – 2025 m. lapkričio 25 d. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, aš norėčiau paprašyti pasveikinti Pasvalio bendruomenių ir Pasvalio jaunimo atstovus, atvykusius šiandien čia. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame.

13.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Gintautui Paluckui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XVP-694 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui G. Paluckui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XVP-694.

Dėl vedimo tvarkos – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašysiu pusvalandžio pertraukos dėl šio klausimo. Man atrodo, logiška, kad mes prieš tai baigtume finansinius, biudžetinius klausimus, kurių dar liko, ir po to persiorientuotume į visai kitas temas, kaip apkalta.

PIRMININKAS. Galbūt, kolegos, apsisprendžiame balsuodami. Aš neabejoju, kad turbūt užteks balsų, bet prašom pasirengti ir balsuoti dėl siūlymo dėl pusės valandos pertraukos šiuo klausimu.

Balsavo 106: už – 33, prieš – 66, susilaikė 7. Opozicinės frakcijos 1/5 balsų pakanka. Skiriama pusės valandos pertrauka.

13.11 val.

Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-864 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-864. Pranešėja – J. Zailskienė. Pateikimo stadija. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už suteiktą žodį. Projekto tikslas – patvirtinti 2026 metų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį, kuris planuojamas 1 tūkst. 798 eurai. Tai palies apie 200 tūkst. darbuotojų. Žinoma tai, kad trejus metus jis nebuvo keistas.

PIRMININKAS. Viskas?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Gerbiama kolegos, yra pageidaujančių paklausti. Gerbiama pranešėja, yra penki Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju už trumpą pristatymą. Ne itin produktyvus, tačiau norėtusi šiandien jūsų paklausti. Šis pokytis buvo pristatytas ganėtinai išdidžiai, tai norėtusi paklausti, kaip jūs patys vertinate šį dydžio didėjimą per tą prizmę, kaip sakėte, kad trejus metus dydis buvo nekoreguotas? Minimalioji alga kilo stabiliais tempais, šis dydis ankstesniais periodais kilo gerokai didesniais tempais. Kaip vis dėlto įvertintumėte galimybes, nes sakote, kad ateityje tai susiesite su MMA augimu, kitais rodikliais? Tai klausimas: kodėl nesusiejote šį kartą, nes dydžio kėlimas atrodo kaip pajuoka iš valstybės tarnautojų?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Taip, aš pritariu, kad tai nėra didelis padidėjimas, bet taip susiderėjo kolektyvinės trišalės sutarties derybininkai. Yra tos sutarties labai svarbus punktas, kad tie dydžiai dabar bus peržiūrimi kasmet. Kad dabar ir nėra toks ženklus, bet vis tik valstybės biudžeto lėšų tam padidininimui reikės 48,9 mln. eurų.

PIRMININKAS. Klausia E. Gentvilas. Jo nėra. Tuomet klausia L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, kai 2024 metais buvo formuojamas šis dydis, jis buvo susietas su 2022 metų vidutiniu darbo užmokesčiu. Ir pažadas visam viešajam sektoriui buvo, kad nuo šiol augs pagal vidutinį darbo užmokestį – tokiu tempu kas dvejus metus. Štai praėjo tie dveji metai ir vidutinis darbo užmokestis per dvejus metus išaugo 25 %. Nacionalinė kolektyvinė sutartis pasirašyta – 0,7 %. Pristatoma, kaip sakė ger-

biamas Audrius, su pasididžiavimu, kad bus didinamos algos. Jūs ir finansų ministras teigiate, kad biudžete yra tam tikroms grupėms papildomai didinama šalia tų 0,7 %, bet yra grupių, kurioms nedidinama. Klausimas: kokios grupės, kurioms grupėms augs tik pagal bazinį dydį ir kiek jų, tokių institucijų, kurioms augs tik 0,7 %, pavaldžios Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Matote, vis tiek didėja ir minimalus atlyginimas, tai natūralu, kad didės atlyginimas tiems, kurie gavo mažiausias bazes, o tikslus skaičius, jeigu jūs norite, galėsiu pateikti vėliau.

PIRMININKAS. Klausia S. Kairys. Jo nėra. Tuomet klausia T. Tomilinas. Prašom. (*Balsas salėje: „Nėra minimalių.“*).

T. TOMILINAS (DFVL). Aš tai noriu pratęsti L. Kukuraičio klausimą. Gerbiama ministre, paaiškinkite, kodėl jūs šitą sprendimą darote? Tai yra socialiai nenaudingas sprendimas, tai yra socialiai žalingas sprendimas, tai mažina, o ne didina derybinę galią įvairių viešojo sektoriaus profesijų, organizacijų ir grupių. Tai yra, na, tų pasiekimų, kuriuos Lietuva padarė... Prieš tai buvo pasiekimas dėl to, kad minimalioji alga auga kartu su vidutine apie 50 %, paskui buvo šitas sprendimas, kuris leido ilgalaikį augimą numatyti priklausomą nuo vidutinės algos, ir dabar mes tai griauame, pasakome, kad didiname 0,7 %. Na, politiškai tai atrodo kaip labiau dešiniųjų programa negu kairiųjų. Nežinau, kodėl jūs pasirašėte šitą?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Kada susitaria Trišalė taryba, tai nežinau, kas čia galėtų nepasirašyti ar, kaip jūs sakote, gražinti, ar panašiai. Tam ir buvo tartasi Trišalėje taryboje. Jie dabar susiderėjo taip, bet kitais metais, tikimės, bus geresni rodikliai. Čia Nacionalinė kolektyvinė sutartis, atsiprašau, ne taip pasakiau.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamai pranešėjai, jūs atsakėte į klausimus. Dėl balsavimo motyvų yra užsirašiusių. Motyvai prieš – A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Man atrodo, čia yra dar vienas valdančiųjų pažadų burbulas, kuris bliūkšta. Šiuokart antausis ir pažeminimas yra skirtas, be kita ko, didžiulei valstybės tarnautojų grupei. Kitaip nei patyčiomis iš valstybės tarnautojų aš tokio pokyčio nepavadinčiau. Jį galima maskuoti įvairiais pabarstukais, įvairiomis pratęsimomis garantijomis, kalbomis apie galimas stažo korekcijas, bet reikia pripažinti: karalius yra nuogas ir didžiulis čia tikrai nėra dėl ko, nes skiriama absoliuti suma, nepaisant to, kad atrodo nemaža, reikia suprasti, yra skiriama didžiulei, bemaž 200 tūkst. tarnautojų liečiančiai žmonių grupei, jeigu aš teisingai pamenu tą skaičių.

Taip, praėjusios kadencijos metu mes turėjome situaciją, kuomet vadovai įstaigose turėjo galimybę nebesivadovauti tomis šakutėmis nustatydami darbo atlygį tam tikroms pareigybėms, kada kalbama apie savo įstaigą, ir tas šakutes nusistatyti patys. Dėl to atsirado galimybių tą patį darbą nudirbti mažesniai darbuotojų skaičiui, mokėti jiems didesnę atlyginimą, tačiau reikia suprasti, kad šitas darbo užmokesčio fondo pakėlimas daro įtaką visiems, įskaitant tuos, kurių tie pokyčiai anksčiau nepalietė. Tai paguoda maža, kadangi patys darbo užmokesčio fondai yra priklausomi nuo šio 0,7 % kilimo. Kaip minėta, dydis buvo nekoreguotas keletą metų, todėl jokia forma nėra pokytis, kaip sakiau, kuriuo galima didžiuotis. Nors ir pažadama ateityje atsižvelgti į minimalaus mėnesinio dydžio pokyčius, tačiau dabartyje šie faktoriai buvo ignoruoti. Turiu atkreipti dėmesį, kad 2022 metais iki tol taikytas bazinis dydis buvo didinamas 2,25 %, 2023 metais – 2,76 %, tai yra per dvejus metus daugiau kaip 5 %, o šiandien turime 0,7 %. Minimalioji alga per tą laikotarpį, prie kurio žadama sietis, tikrai kilo nuosekliai, visada viršijo 10 %.

Man lieka vienintelis klausimas, kodėl per dvejus metus minimaliajai algai kylant 20 %, 20 % viršijančiu skaičiumi, na, vis dėlto nėra laikomasi proporcijos ir valstybės tarnyboje? Nesakau, kad reikia sulyginti, bet tie skaičiai turėtų būti adekvatūs ir atitikti praeityje nustatytus santykius.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prašau pasiruošti, apsispręsimė balsuodami. Prašom pasiruošti ir balsuoti. Kas už tai, kad būtų pritarta po pateikimo projektui Nr. XVP-864? Prašom pasiruošti ir balsuoti.

Užsiregistravo 100 Seimo narių, balsavo 100: už – 72, prieš – 10, susilaikė 18. Projektui po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomai komitetu siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galime pritarti bendru suta-

rimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstymo data – 2025 m. lapkričio 25 d. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta.

13.21 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 17, 21 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo priedu ir 10 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-591(2)ES NKL (priėmimas)

Gerbiami kolegos, kaip teisingai pastebėjo kiti kolegos Seimo nariai, vėluojame pagal darbo tvarkę. Aš siūlyčiau pereiti prie 1-17 klausimo priėmimo. Kadangi mūsų yra pakankamas Seimo narių skaičius, manau, būtų tikslinga įvykdyti priėmimą. Tai būtų Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11 ir kitų straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo priedu ir 10 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-591. Priėmimo stadija.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Priimta. Dėl 2 straipsnio yra Seimo nario L. Kukuraičio pasiūlymas. Prašyčiau pristatyti šį pasiūlymą.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Čia yra pasiūlymas, siekiant išvengti vienos problemos. Šiuo įstatymo projektu įvedamos nedarbo draudimo išmokų grindys – 350 eurų per mėnesį. Dabar mes turime tokią problemą, kad yra dalis žmonių, kurie atleidžiami nuo socialinio draudimo įmokų grindų. Tai yra žmonės, kurie dirba pagal kelias darbo sutartis. Siekiant išvengti šitos problemos, siūlau sprendimą, kad išmokos tiems žmonėms, kurie sumoka mažiau negu minimalųjį mėnesinį atlygį, tai yra pakankamai neapsidraudžia, būtų skaičiuojamos kaip savarankiškai dirbantiems. Ten yra labai aiški schema. „Sodrai“ nebūtų papildomų problemų apskaityti ir šiuos žmones. Taip išvengtume problemos, kad nuo liepos 1 dienos nepadarytume piktnaudžiavimo skylės, kad tie žmonės tiesiog piktnaudžiaus: žmonės įsidarbintų pagal dvi darbo sutartis, o išmoką pasiimtų kur kas didesnę, negu sumokėtų įmokų. Siekiant to išvengti, aš siūlau sprendimą, kad su šiais pakeitimais neturėtume skylės. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Norėčiau paklausti, ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šį pasiūlymą? (*Balsai salėje*) Gal vis dėlto balsuokime, matysime labai aiškiai. Prašom. Ar palaikome šį pasiūlymą? Kas palaiko, balsuoja už.

Turime 32, kurie palaikė. Tuomet dabar komiteto pozicija. Gerbiama L. Asadauskaitė-Zadneprovskienė. Prašom į tribūną.

L. ASADAUSKAITĖ-ZADNEPROVSKIENĖ (LSDPF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Socialinių reikalų ir darbo komiteto nuomonė – nepritarti šiam siūlymui. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 5, susilaikė 1. Siūlymui nepritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų dėl šios pataisos. Motyvai prieš – E. Kirkutis. Prašom.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Truputėlį pagarsinsiu motyvus prieš. Šiandien svarstėme šią klausimą Socialinių reikalų ir darbo komitete. Socialinių reikalų ir darbo komitetas šių metų spalio 15 dienos posėdyje svarstė šį siūlymą. Viso šio siūlymo esmė yra, šiandien ministerija pagarsino, kad yra 475 atvejai ir sistemiškai pakeisti visą sistemą kitiems metams dėl pusės metų kainuotų galimai daugiau, negu būtų naudos gavėjų. Taip pat Socialinių reikalų ir darbo ministerija yra įsipareigojusi pavasario sesijos pradžioje pateikti sisteminius teisingumo reguliavimo pakeitimus – būtent dėl šios bėdos spręsti per sisteminę įmokų gavimo rūšį. Tai yra jau nuspręsta. Prašom. Duodame darbo ministerijai.

PIRMININKAS. Motyvai už – T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, tai visiškai negriauna jokios sistemos, nes jau dabar taip yra apskaitoma savarankiškai dirbantiems nedarbo pašalpa ir „Sodra“ tą lengvai įgyvendins, todėl tie argumentai nėra labai adekvatūs, tikrai sistemos negriauna.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prašau pasiruošti ir balsuosime. Kas už tai, kad būtų pritarta Seimo nario L. Kukuraičio pasiūlymui, kuriam komitetas nepritaria? Prašom.

Užsiregistravo 101, balsavo 101: už – 34, prieš – 40, susilaikė 27. Taigi pasiūlymui nepritarta. Ar galime priimti 2 straipsnį bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

Dėl 3 straipsnio, 4, 5 ir iki 12 straipsnio daugiau jokių pasiūlymų nėra gauta ir dėl 13 straipsnio taip pat nėra gauta. Taigi, gerbiami kolegos, ar galime pastraipsniui priimti bendru sutarimu įstatymo projektą? Gerai, dėkoju. Tuomet prašau dėl motyvų už, prieš? Nėra užsirašiusių. Prašau pasirošti. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto priėmimo stadijoje.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 100, balsavo 99: už – 99, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

13.28 val.

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-867 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-867. Kviečiu į tribūną pranešėją – socialinės apsaugos ir darbo ministrę J. Zailskienę. Pateikimas.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šio projekto tikslas – stiprinti socialinės apsaugos išmokų įtaką skurdo ir pajamų nelygybės mažinimui ir užtikrinti efektyvesnę valstybės biudžeto lėšų planavimą ir panaudojimą. Siūloma pakeisti socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių: minimalių vartojimo poreikių dydžio ir bazinių dydžių – bazinės socialinės išmokos dydžio, šalpos pensijų bazės dydžio, tikslinių kompensacijų bazės dydžio ir valstybės remiamų pajamų dydžio – apskaičiavimo tvarką, siekiant užtikrinti, kad ji atspindėtų kainų ir vidutinio darbo užmokesčio pokyčius. Yra tikslas užtikrinti subalansuotą ir laiku atliekamą Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pajamų ir išlaidų planavimą.

Dydžiai keisis taip. Šalpos pensijų bazė dabar yra 250, bus, siūlome, 261 euras. Valstybės remiamos pajamos buvo 223, planuojama 233. Bazinė socialinė išmoka šiuo metu yra 70 – siūloma 74, tikslinių kompensacijų bazė dabar yra 210 – siūloma 219. Gal tiek. Gal yra klausimų?

PIRMININKAS. Jūsų pageidauja paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausti užsirašęs E. Gentvilas, bet jo nėra. Tuomet klausia L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui, posėdžio pirmininke, dėkui, ministre. Tikrai labai seniai lauktas įstatymo projektas, kaip skaičiuoti minimalių vartojimo poreikių dydį ir visas bazes. Visą praėjusią kadenciją bandėme įtikinti to meto valdančiuosius, kad turime kitaip skaičiuoti, nes, deja, ši egzistavusi metodika tik skurdina skurstančiuosius. Geri pakeitimai, tikrai norisi pasidžiaugti.

Dabar noriu paklausti vieno dalyko. Pagal šią metodiką skirtingai buvo skaičiuojamos pensijų priemokos tiems, kas gauna mažas senatvės pensijas. Jiems buvo aktualus dydis. Klausimas. Kadangi dabar mes aktualizuojame NPD ir visiems, ar nenukentės mažų pensijų gavėjai 2026 metais ir jiems bus bent kažkiek padidintos senatvės pensijos, primokėta, nes visą laiką jiems būdavo metais anksčiau pagal geresnį dydį apskaitoma? Kaip su šia grupe?

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Priemokos tikrai yra numatytos. Tik, kaip mes kalbėjome ir komitete, apskritai yra tokia gana ydinga praktika. Jie sausio mėnesį gauna tą priemoką ir apsidžiaugia, kad padidėjo pensija, ir po to vasarį gauna daugiau negu gruodį, bet iš esmės didžiulis nusivylimas. Mes kalbėjome ir su „Sodros“ atstovais, ir su specialistais, kaip nors reikėtų šitą sistemą reguliuoti, bet dydžiai jiems padidės ir priedai bus.

PIRMININKAS. Klausia I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jūs taip pristatėte tą įstatymo projektą, tarsi šitas įstatymo projektas būtų reikalingas jūsų paminėtiems dydžiams biudžete suplanuoti, bet juk taip nėra. Pagal dabartinį įstatymą jūs taip pat galite indeksuoti dydžius labiau, negu įstatymas reikalauja, ir tai buvo praeityje daroma. Turbūt, kad argumentacija nėra ta. Bet išties dabar galiojanti sistema, kuri buvo užpraėjusioje kadencijoje priimta, yra brangi, nes vien

2025 metais indeksavimams reikėjo skirti papildomai turbūt apie 0,5 mlrd. eurų, tačiau tos brangios sistemos poveikis skurdui yra labai neženklaus.

Aš norėjau paklausti, ar jūs, siūlydami šią sistemą, kurią dabar teikiate, darėte kokį nors modeliavimą, kaip tai atsilieptų skurdo rodikliams, koks būtų praktinis poveikis, nes juk nenoriu galvoti, kad čia tikrai tam, kad ateityje galėtumėte mažiau indeksuoti išmokas, tą formulę sugalvojote dabar keisti?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Formulė ir buvo sugalvota tam, kad mažėtų skurdo rodikliai, nes mes žinome, kad mažiausias pajamas gaunančių žmonių vidutinės pajamos yra daugiau negu šešis kartus mažesnės negu didžiausias pajamas gaunančių asmenų.

Kalbant apie skurdo rodiklį, jisai irgi yra labai blogas vertinant Europos Sąjungos mastu. Yra skaičiuojama, kad per trejus metus Lietuvos gyventojų skurdo rodikliai turėtų pagerėti vertinant vidutinį darbo užmokestį ir skurdo riziką patiriančių asmenų...

PIRMININKAS. Ir klausia E. Kirkutis. Prašom.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Tikrai džiaugiuosi, kad bazinės socialinės išmokos dydis didėja. Jis tikrai didėja ir palies nemažai gyventojų gyvenimo sričių ir gyventojų, kuriems yra sudėtingos gyvenimo sąlygos arba jau tame skurdo lygyje gyvena, arba gyvena tikrai nelabai jau stipriai finansiškai apsirūpinę.

Klausimas yra pagrindinis. Kadangi prie bazinės socialinės išmokos dydžio yra prisirišusios ir dauguma savivaldybių savo savivaldybių išmokų dydžiais, kokį poveikį tai turės savivaldybėms, ne tik tai ministerijų valdomoms sritims?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Pabaigos neišgirdau.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Kokį poveikį turės savivaldybėms, nes savivaldybės yra prisirišusios prie šito dydžio, prie kai kurių kitų išmokų, kurias nustato savivaldybių tarybos?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Taip, bet savivaldybės ir gauna finansavimą socialinėms pašalpoms ir socialinei paramai. Tik tiek, kad ta metodika, jau ne kartą esu sakiusi, yra skaičiuojama pagal 2011–2013 metus ir jau nebe pirmi metai reikia savivaldybėms papildomai skirti pinigų. Manau, kad bus lygiai tas pats ir 2026 metais.

Ministerija turi pasiūlymą Finansų ministerijai, kad reikėtų skaičiuoti sumas nuo per paskutinius trejus metus faktiškai panaudotų lėšų. Bet dabar kol kas tokia situacija ir pinigų papildomų savivaldybės gaus.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama pranešėja. Dėl balsavimo motyvų. Motyvai už – T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, gerbiamas posėdžio pirmininke, tikrai norėčiau pagirti, ministre, už šią pasiūlymą, jis atitinka ir mūsų kartu rašytą programą. Dar prieš metus mes tai buvome numatę, gerai, kad Vyriausybė tą idėją įgyvendina.

Iš tiesų reikia aktualizuoti socialinių išmokų skaičiavimą ir įtvirtinti priklausomybę nuo einamųjų metų rodiklių, taip pat nuo darbo užmokesčio lygio kilimo, tai yra tikrai pažangi politika. Ką aš norėčiau palinkėti, kad kuriant tokį pažangų, socialiai atsakingą modelį po trejų metų neateitų kitas ministras ir nepradėtų jo griauti, kaip buvo padaryta ką tik su bazinės pareiginės algos modeliu, kuris buvusios jau dešiniųjų Vyriausybės buvo neblogas pasiūlytas, kad... (*Balsai salėje: „Labai gerai!“*) ...iš tiesų ta pareiginė alga priklausytų nuo vidutinės algos kilimo, tai dabar kairioji Vyriausybė atėjo ir tą sugriovė, bet dėl socialinių išmokų pasiūlė gana pažangų modelį, už kurį tikrai mes balsuosime ir girsime.

PIRMININKAS. Dėkojame, iš klausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Prašau pasiruošti. Norėčiau paklausti, ar galėtume bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Siūlomas pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Taigi ar būtų pasiūlymų? Nėra kitokių pasiūlymų. Taigi pritarta Socialinių reikalų ir darbo komitetui kaip pagrindiniam dėl šio projekto svarstymo. Svarstymo datą siūloma nustatyti lapkričio 25 dieną. Prieštaravimų nėra. Pritarta.

13.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-755(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dabar pereisime prie darbotvarkės 1-22 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XVP-755.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotoja D. Žebelienė.

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Darbotvarkės klausimas perskaitytas ir į tribūną atėjo pranešėjas R. Šukys. Prašom, komiteto išvada.

R. ŠUKYS (NAF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, apsvarstęs spalio 15 dienos posėdyje, priėmė sprendimą pritarti H. Šinkūno kandidatūrai į Konstitucinio Teismo teisėjus.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui.

R. ŠUKYS (NAF). Už balsavo 10 Seimo narių, prieš nebuvo, susilaikiusių taip pat nebuvo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiame diskutuoti. Užsirašė R. Motuzas. Prašom.

R. MOTUZAS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, mūsų frakcija susitiko su kandidatu į Konstitucinio Teismo teisėjus H. Šinkūnu. Pirmiausia, norime pažymėti, kad pretendentas pasižymi aukšta teisine kvalifikacija ir akademinio pasirengimu. H. Šinkūno teisinis išsilavinimas atitinka aukščiausius standartus: jis yra teisės mokslų daktaras, profesorius, ilgametis konstitucinės teisės specialistas. Jo akademiniai darbai rodo gilų konstitucinės santvarkos – Lietuvos valdžios pasidalinimo principo, žmogaus teisių apsaugos ir teisės viršenybės suvokimą. Tai reiškia, kad kandidatas turi ne tik teisinį išsilavinimą, bet ir akademinę patirtį, susijusią su teisės teorija ir mokslu, kas yra labai svarbu Konstituciniam Teismui, kai vertinamos sudėtingos konstitucinės ir teisinės problemos. Kaip žinome, šiuo metu gerbiamas H. Šinkūnas yra Vilniaus universiteto Teisės fakulteto dekanas, taip pat yra dėstęs ir kituose universitetuose.

Mes taip pat visi žinome, kad pretendentas yra buvęs Prezidento patarėjas teisės klausimais. Tai rodo, kad pretendentas turi ir administracinio darbo patirties, geba bendradarbiauti su įvairiomis, ne tik teisinėmis, institucijomis, turi supratimą apie valstybės institucijų veiklą bei valdžios pasidalinimo praktinius aspektus. Tokia patirtis ypač vertinga, nes Konstitucinio Teismo sprendimai labai dažnai yra susiję tiek su teisės doktrina, tiek su valstybės institucijų realybe. Todėl H. Šinkūnas gali kompetentingai vertinti tiek teisinius argumentus, tiek jų praktinį poveikį valstybei ir visuomenei. Mes taip pat žinome apie jo dalyvavimą mokslinėse konferencijose ne tik Lietuvoje, bet ir tarptautinėse. Jo teisės reforma ir ekspertinė veikla rodo, kad jis ne tik taiko teisę, bet ir aktyviai prisideda prie jos plėtros.

Pažymėtina, kad pretendentas pasižymi nepriekaištinga reputacija ir nešališkumu. H. Šinkūnas žinomas kaip principingas ir profesionalus teisininkas, neturintis politinių įsipareigojimų, kas yra labai svarbu Konstitucinio Teismo teisėjui. Jo vieši pasisakymai ir veikla rodo pagarbą konstitucinei tvarkai, žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principams. Todėl manome, kad H. Šinkūnas yra stiprus kandidatas į Konstitucinio Teismo teisėjus dėl mano minėtos akademinės veiklos, konstitucinės teisės kompetencijos, reputacijos ir patirties teisės sistemoje. Siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiavam R. Motuzui. Seimo nutarimo projekte Nr. XVP-755 yra du straipsniai. Mes apsispręsimė per slapta balsavimą. Slapto balsavimo laikas yra 14 val. 15 min. Ar galime pritarti slapto balsavimo biuleteniui? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Ačiū, pritarta. Yra numatytas balsavimo laikas, gal aš įvardinsiu ir balsavimo laiko pabaigą – 14 val. 40 min. Turime laiką: pradžia – 14 val. 15 min., pabaiga – 14 val. 40 min. Norėtusi, kad visi atliktų balsavimą dėl priėmimo. Dėl motyvų nematau užsirašiusių, tai skaitau kitą darbotvarkės klausimą. (*Balsai salėje*) Kaip sakote? Labai atsiprašau, nemačiau jūsų per monitorius. Tai prašom dėl motyvų.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji Seimo vicepirmininke, pastebėsiu, kad pusvalandis, skirtas nutarimo projektui dėl apkaltos, jau kaip tik suėjo ir jūs privalote dabar skelbti šio nutarimo projekto pateikimą. Man atrodo, slapto balsavimo pertraukos laiką jums būtų logiškiau nurodyti, kai bus apsvarstytos visos trys teisėjų kandidatūros, nes procesai gali ir užtrukti. Dabar taip sakyti, kad 14 val. 15 min. tikrai bus čia visko pabaiga, būtų per drąsu.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytą nuomonę. Manysčiau, kadangi yra atvykę kandidatai, reikėtų užbaigti...

J. RAZMA (TS-LKDF). Na, nesvarbu, Statutas yra Statutas.

PIRMININKĖ. ...visą Seimo nutarimą. Liko du klausimai. Kokia jūsų nuomonė? (*Balsai salėje*)
Prašom per...

E. GENTVILAS (LSF). Gerai, dėl vedimo tvarkos. Žiūrėkite, opozicija inicijuoja apkaltą. Buvo paprašyta viena pertrauka iki kito posėdžio, kita pertrauka – pusės valandos. Jeigu jūs dabar nesudarote galimybės, tai... Kada bus svarstoma? (*Balsai salėje*) Lapkričio 12 dieną ar lapkričio 10 dieną. Ar jūs tikrai sau leisite kaip posėdžio pirmininkė numuiliinti opozicijos klausimą? O kas kaltas dėl visos šitos betvarkės, aš jau ryte tvirtinant darbotvarkę sakiau: dešimt darbotvarkės klausimų, skirta po 5 minutes. Kas iš jūsų prisiima atsakomybę už tokių idiotiškų darbotvarkių sudarymą, gerbiame Seimo vicepirmininkai? Kas iš jūsų prisiima atsakomybę už tokias nesąmones, dėl kurių buvote perspėti? Posėdžio *eigoje* taip pat buvote perspėti, kad 18-ai klausimų liko 67 minutės. Buvote perspėti. Ką jūs padarėte? Jūs žlugdote opozicijos teisę svarstyti jos pateiktus klausimus.

PIRMININKĖ. Prašom. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Gerbiame vicepirmininkai, klausykite, ką sako, nes ateis tuojau su vyrais pas jus! Žinote, opozicija. L. Kasčiūną pasiims, dar porą fašistų, nacistų ir susidoros su jumis. (*Šurmuly salėje*) Žinote, jie kieti yra.

Žiūrėkite, tai jūs tą žaidimą, Eugenijau, ir žaidėte. Jūs prašėte dėl biudžeto leisti daugiau Seimo narių paklausti, jūs vėl pratęsėte. Paprašėte pusės valandos pertraukos, vėl pratęsėte. (*Balsai salėje*) Jūs patys tuo žaidimu, Eugenijau, ir prisidarėte. Būkite dažniau posėdžių salėje, Eugenijau, žiūrėk, dažniau sėdėk posėdžių salėje, o ne savo kabinete, užsibūk *biškeli*. Čia daugiau pasėdėk, žinok, čia procesas vyksta, o ne kabinete.

Iš tikrųjų galima jūsų opozicinę darbotvarkę paslinkti: ne 15 valandą, galima 18 valandą padaryti. Aš vicepirmininkams ir siūlau opozicinę darbotvarkę padaryti nuo 18 valandos. Šiandien jie gali iki vakaro pirmininkauti. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas nuomones. Yra siūlymas pratęsti ir baigti dėl Seimo nutarimų dėl Konstitucinio Teismo teisėjų paskyrimo. Pakeistume 15 minučių balsavimo laiką. Būtų laikas nuo 14 val. 30 min. iki 14 val. 55 min. Gerai? Ačiū. Tai baigsime klausimą dėl Seimo nutarimo...

13.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-756(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skaitau kitą darbotvarkės klausimą. Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-756. Į tribūną kviečiu R. Šukį. Prašom pateikti komiteto išvadą.

R. ŠUKYS (NAF). Gerbiame kolegos, norėčiau pateikti Teisės ir teisėtvarkos komiteto spalio 15 dienos posėdžio sprendimą. Už balsavo 10, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po svarstymo buvo priartta Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektui. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti užsirašė du Seimo nariai. Frakcijos vardu – R. Motuzas. Prašom. Kol ateis, per šoninį mikrofoną – J. Sejonienė. Prašom.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Seimo Pirmininko pavaduotoja, posėdžio pirmininke. Aš tik norėčiau sužinoti. Kai jūs ateinate pirmininkauti posėdžiui, ar jūs bent stengiatės pasiskaityti, kas parašyta Seimo statute? Ar skaitėte jį apskritai? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Aš galiu paskaityti. „Kandidatūrų svarstymas Seimo posėdyje. Ne vėliau kaip per 30 dienų nuo pristatymo teikiamos kandidatūros turi būti apsvarstytos Seimo posėdyje.“

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). O dėl pertraukų?

PIRMININKĖ. Kaip sakote? Prašom, Remigijau Motuzai.

R. MOTUZAS (LSDPF). Dar kartą sveiki, gerbiama posėdžio pirmininke, kolegos, gerbiami pretendentai. Frakcija taip pat buvo susitikusi su kandidatu į Konstitucinio Teismo teisėjus A. Driuku. Pirmiausia pretendentas yra žinomas kaip profesionalus Aukščiausiojo Teismo teisėjas, turintis labai solidų apskritai teisėjo darbo stažą. Tai jam suteikia gilų supratimą apie teisės taikymą ir teismų praktiką. Be to, A. Driukas yra vienas žymiausių civilinio proceso teisės specialistų Lietuvoje: dalyvavo rengiant Civilinio proceso kodekso pakeitimus ir kitus teisės aktų projektus. Mes žinome, kad A. Driukas taip pat yra sukaupęs nemažą akademinio darbo patirtį, yra aktyvus teisės teoretikas, daugelio mokslinių straipsnių ir komentarų, publikacijų autorius, geba teoriškai ir sistemiškai vertinti teisės normas, kas ypač svarbu Konstituciniame Teisme. Be to, pretendentas taip pat dėsto aukštosiose mokyklose, daug metų prisideda prie jaunų teisininkų ugdymo, dalyvauja tarptautinėse konferencijose, teisinėse darbo grupėse, yra pripažintas tiek akademinės, tiek praktinės bendruomenės ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

Be to, pretendentas yra žinomas kaip labai principingas, profesionalus ir nepriekaištingos reputacijos teisėjas, geba išlaikyti nepriklausomumą ir objektyvumą, turi gebėjimą argumentuotai spręsti sudėtingus konstitucinio pobūdžio klausimus. Manome, kad A. Driukas dėl jo ilgametės teisinės ir akademinės patirties, geros reputacijos ir pripažinto autoriteto teisėjų bendruomenėje ir akademinėje bendruomenėje yra labai tinkamas kandidatas į Konstitucinio Teismo teisėjus. Siūlome palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu V. Gailių.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tiesiog norėčiau pasakyti ačiū Aukščiausiojo Teismo pirmininkei už šį pavyzdinį teikimą. Labai svarbus mūsų nuširdus ir maksimalus palaikymas šios kandidatūros, kadangi tai yra pavyzdinis teikimas ir tai yra žinutė teisėjų bendruomenei, kad atsakinga, profesionali, nuosekli, sąžininga karjera yra matoma ir yra įvertinama. A. Driukas – ilgametis teisėjas, mokslininkas, turintis gilų supratimą apie teisę, ypač civilinę teisę, jos taikymą ir principus. Kaip tik baigė kadenciją *civilistė* Konstituciniame Teisme ir A. Driukas šiandien yra Konstituciniame Teisme būtinas. Ačiū už maksimalų palaikymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nutarime du straipsniai, dėl kurių apsispręsime slapto balsavimo metu. Motyvų dėl viso nėra. Biuletenį pasitvirtiname.

Kitas klausimas – projektas Nr. XVP-757. Atsiprašau, dėl vedimo tvarkos – S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiama pirmininke, Statuto 109 straipsnis. Jūs, kaip pirmininkė, turėjote paskelbti pertrauką, kada jinai baigėsi, jūs tai padarėte. Tai daryti galima tikrai dukart, atidėti galite kartą, jeigu prieš tai buvo jau neįvykdyta ši nuostata. Jūs akivaizdžiai pažeidžiate Statutą. Jei-gu dar pirmą kartą būtų svarstoma dėl pertraukos, tai suprasčiau, bet galima maksimaliai du kartus. Kada jūs paskelbėte, kad pertrauka baigėsi, vadinasi, pertrauka ir baigėsi. Negalima iš pusvalandžio padaryti jau tuoj valandos.

PIRMININKĖ. 202 straipsnis „Kandidatūrų svarstymas Seimo posėdyje“. (*Balsai salėje*) Turi būti apsvarstytos. Tai yra labai svarbu.

13.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-757(2) (svarstymas ir priėmimas)

Trečia kandidatūra. Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-757. Tribūnoje pranešėjas R. Šukys pristato komiteto išvadą.

R. ŠUKYS (NAF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas spalio 15 dieną apsvarstė šį nutarimo projektą ir, 7 balsavus už, prieš nebuvo, susilaikius 3, šiam nutarimo projektui pritarė.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl viso diskusijoje užsirašė frakcijos vardu R. Motuzas. Ruošiasi J. Razma.

R. MOTUZAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, taip pat teikiame, kad siūlome pritarti Seimo nario, mūsų kolegos J. Sabatausko kandidatūrai į Konstitucinio Teismo teisėjus. J. Sabatauskas pasižymi

ilgamete teisine ir parlamentine patirtimi. Jis yra teisininkas su ilgamete patirtimi Lietuvos Seime, Seimo narys yra nuo 2000 metų. Kaip žinome, Julius ne vieną kadenciją vadovavo Teisės ir teisėtvarkos komitetui, kuris tiesiogiai formuoja ir prižiūri teisinės sistemos, teismų, konstitucinės teisės politiką.

J. Sabatauskas dalyvavo rengiant ir tobulinant svarbius teisės aktus, susijusius su konstitucinėmis vertybėmis ir teismų nepriklausomumu, turi gilų konstitucinės ir teisinės sistemos supratimą. J. Sabatauskas aktyviai dalyvavo svarstant Konstitucijos keitimo iniciatyvas, įstatymus dėl teismų sistemos, žmogaus teisių apsaugos ir valdžių atskyrimo. Jo darbas Seime suteikė praktinės konstitucinės teisės taikymo patirties, išmanymo, kaip Konstitucijos principai veikia realiaame įstatymų leidybos procese. J. Sabatauskas, kaip žinote, yra teisininkas pagal išsilavinimą, jo profesinė veikla rodo aukštą teisinės argumentacijos lygį, gebėjimą vertinti teisines normas sistemiškai ir konstituciškai.

Per daugiau nei du dešimtmečius Seime J. Sabatauskas įgijo patikimo, atsakingo ir nuoseklaus politiko ir teisininko reputaciją. Kolega yra vertinamas kaip labai principingas, racionalus ir nuosaikus politikas ir teisininkas, gebantis priimti sprendimus, grindžiamus teisiniais, o ne politiniais argumentais. Pasižymi vertybiniu nuoseklumu ir pagarba Konstitucijai. Visuomet pasisakė už teisės viršenybę, žmogaus teisių apsaugą ir valdžių padalijimo principą. Toks vertybinis jo stabilumas ir pagarba Konstitucijos dvasiai atitinka reikalavimus, keliamus Konstitucinio Teismo teisėjui.

Mūsų frakcija siūlo skirti Konstitucinio Teismo teisėju J. Sabatauską kaip turintį gilų teisinį pasirengimą ir didelę teisėkūros patirtį, išsiskiriantį konstitucinių vertybių suvokimu ir taip pat, kaip minėjau, pasižymintį nepriekaištinga reputacija ir teisinio mąstymo brandumu. Tokie bruožai užtikrintų jo gebėjimą nešališkai ir kompetentingai aiškinti bei taikyti Konstituciją. Dėkoju už dėmesį ir prašome palaikyti mūsų kolegą J. Sabatauską skiriant Konstitucinio Teismo teisėju. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu J. Razmą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Prieš mane kalbėjęs kolega išsakė daug gražių žodžių apie J. Sabatauską. Aš galiu ir pritarti kai kuriems dalykams, kas buvo pasakyta, bet, deja, mes čia renkame ne tiesiog gerą žmogų, o renkame kandidatą į Konstitucinio Teismo teisėjus, kuriam yra nustatyti konkretūs formalūs reikalavimai. Be abejo, jeigu jau renkame tokios aukščiausios teisinės institucijos teisėją, tai neturime rinkti užsimerkdami ir nematydami, ko reikalauja Konstitucija ir Konstitucinio Teismo įstatymas. Ten yra aiškiai pasakyta, kad kandidatas turi tenkinti du svarbius reikalavimus: turi turėti aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą, tai yra vienpakopės studijas ar bakalaurą plius magistrą, ir ne mažiau kaip dešimties metų teisinio darbo stažą.

Dėl to bakalauro ir magistro čia buvo iškelta tam tikrų abejonių, kaip J. Sabatauskas galėjo vienu metu baigti ir bakalaurą, ir magistrą. Deja, mano kolegė G. Balčytė, nors parašė atitinkamą paklausimą Mykolo Romerio universitetui, konkretaus atsakymo negavo, remiantis BDAR'o reikalavimais. Bet bala nematė to aukštojo išsilavinimo – svarbiausias reikalavimas, kurio akivaizdžiai netenkina J. Sabatausko kandidatūra, tai yra turėjimas dešimties metų teisinio darbo stažo. Mes nekalbame apie tai, kad žmogus veikė kažką, kas susiję su teise – buvo Seimo nariu, vadovavo Teisės ir teisėtvarkos komitetui. Deja, Seimo nariui neprivalu turėti aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą, o teisinio darbo stažą galima įgyti tik tuomet, jeigu užimi tokias pareigas, kurios privalomai reikalauja aukštojo universitetinio teisinio išsilavinimo. Pavyzdžiui, jeigu I. Vėgėlė pretenduotų, turbūt turi dešimties metų teisinio darbo stažą kaip advokatas ir turbūt jam neišeitų pareikšti formalių priekaištų. Bet, kaip minėjau, Seimo nario darbas, deja, toks nėra, Teisės ir teisėtvarkos komitetui gali vadovauti ir ne teisininkas ir gali labai daug teisinio darbo neturėti. Deja, nenumatyta, kad būtų asmeniškai įvertinama, kokį realų teisinį darbą atliko kandidatas. Gal jis parašė pats asmeniškai sudėtingų įstatymų projektų ar kažkokių atsiliepimų dėl Konstitucinio Teismo svarstymų. Deja, tokios galimybės nėra. Jeigu būtų, galbūt, aš sutinku, J. Sabatausko atveju ir būtų galima įrodyti, kad jis tam tikrą svarbų teisinį darbą dirbo.

Deja, yra formalūs reikalavimai ir dėl to, nors ir kiek mes gerbtume J. Sabatauską kaip asmenį, kaip politiką, bet neišeina niekaip balsuoti už tą kandidatūrą, nepažeidžiant Konstitucijos. Čia

net ne todėl, kad aš pasisakau, kad politikas, Seimo narys negalėtų būti Konstitucinio Teismo teisėju. Čia jau socialdemokratai turi pagalvoti apie savo dviveidiškumą, nes kai buvo svarstoma S. Šedbaro kandidatūra, tuometinė Socialdemokratų frakcija anoje kadencijoje visu balsu šaukė, kad jokių būdu Seimo nario negalima skirti Konstitucinio Teismo teisėju, nors S. Šedbaras, priešingai negu J. Sabatauskas, turėjo tikro teisinio darbo pakankamą stažą – daugiau kaip dešimt metų darbo advokatu, teisėju, dėstytoju, prokuroru ir taip toliau. Bet, nepaisant to, buvo balsuojama prieš.

Šiuo atveju aš nematyčiau didelės tragedijos, kad galėtų būti iš devynių du Konstitucinio Teismo teisėjai ir buvę Seimo nariai. Žinoma, nereiktų sudaryti situacijos, kad jau arti pusės tokių susidarytų. Bet, kaip minėjau, teisinio darbo stažo neturėjimas yra esminė problema, dėl kurios negalima J. Sabatausko skirti į šias pareigas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu J. Narkevičių.

J. NARKEVIČ (LVŽ-KŠSF). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamos kolegės ir kolegos, mes buvome nusiteikę iš tikrųjų paremti gerbiamą kolegą, nes žinome kaip sąžiningą, kaip kompetentingą, kaip tikrai darbštą žmogų. Mūsų negąsdino ta praktika, kai yra siūlomi Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas užimti asmenys iš Seimo narių, nes vis dėlto praeitoje kadencijoje jau buvo toks atvejis ir ta Pandoros skrynija yra atidaryta. Mes suprantame, kad gerbiamas kolega išstojo iš partijos, su kuria sąžiningai ilgus metus dalyvavo ir turi tam tikrus įsitikinimus. Tačiau mes žinome, kad pirmiausia turi būti nešališkas žmogus, turi mąstyti ne tiktai pagal profesionalumą teisine prasme, dėl to mes irgi neturime abejonių, nors čia prieš tai kolega jas kėlė, bet būtent nešališkumas.

Mes žinome, kad žmogaus įsitikinimai, žmogaus teisė į tikyba, į šeimos padėtį yra neliečiama. Deja, paskutinis pasisakymas, gerbiamas kolega, mus labai labai nuliūdino, nes kyla klausimas, ar būdamas aukščiausio lygmens teismo – Konstitucinio Teismo... jūs galėsite nešališkai, atsiribodamas nuo vertybinio vertinimo, priimti teise pagrįstą sprendimą. Jūs pareikšdamas tą nuostatą, kad teisingumo viceministrė neva negali būti viceministre, nes yra šeimos žmogus, yra tikintis žmogus, yra daugiavaikės šeimos žmogus, keliate tam tikrą susirūpinimą. Neslėpsiu, šis jūsų pasisakymas sužlugdė mums tą norą pasitikėjimu jus paremti, nes jūs neišsklaidėte abejonių, kad galėsite būti absoliučiai nešališkas ir vertinti žmogų pagal jo galimybę dirbti, gyventi padorų gyvenimą, pagal konstitucinę teisę užtikrinti savo vertybių puoselėjimą. Taigi mes turime didelį rūpestį, gerbiamas kolega, bet gal dar turėsite laiko tą rūpestį išsklaidyti. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Seimo nutarimo dėl J. Sabatausko paskyrimo yra du straipsniai. Apsispręsimas slapto balsavimo metu. Slapto balsavimo biuletenį esame pasitvirtinę. Toliau pirmininkaus R. Šukys.

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Taigi, gerbiami kolegos, kaip tik pereiname prie balsavimo motyvų. Motyvai prieš – A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Bandymai politizuoti Konstitucinį Teismą, matyt, jau nėra naujiena, turėjome ir praėjusią kadenciją vieną pavyzdį, turėsime, deja, ir šią kadenciją. Matyt, vėlgi su tuo pačiu nerimu lauksime, o ką gi pasakys Europos Komisija, kuri teisės viršenybės principo ataskaitas paprastai teikia ir jau du kartus yra Lietuvą įspėjusi, kad politikai be atšalimo laikotarpio pas mus labai paprastai tampa Konstitucinio Teismo nariais. Tai šiuo atveju čia naujienų nėra.

Kas yra naujiena? Matyt, tai, kad šį kartą asmuo yra parenkamas, nepaisant Konstitucijoje nustatyto labai aiškaus reikalavimo, kuris sako, kad asmuo turi turėti dešimties metų darbo stažą pagal teisininko kvalifikaciją. Tai nėra keista, kad tas Vyriausybės nutarimas, kuriuo čia dengiamasi kaip figos lapeliu, neįvardina, kad vis dėlto jisai įgyvendina Konstitucinio Teismo įstatymą. Akivaizdu, kad jisai negali būti kaip neįgyvendinantis Konstitucinio Teismo įstatymo taikomas skiriant Konstitucinio Teismo teisėjus.

Kitas dalykas, kuris vėlgi ir man buvo naujiena, praėjusią savaitę pasirodė publikaciją apie tai, kad kolega J. Sabatauskas magistro studijas pradėjo po išlyginamųjų studijų, tai yra pradėjo studijuoti dėl magistro laipsnio, neturėdamas bakalauro laipsnio ir bakalauro diplomo. Tai šiuo atveju ir Konstitucinis Teismas yra labai aiškiai pasisakęs apie tokias magistro studijas kaip nepa-

kankamas, siekiant įgyti teisėjo, aš kalbu apie eilinį teismą – ne Konstitucinį Teismą, prokuroro, advokato ar notaro darbą.

Išties tų klausimų yra labai daug ir man yra apmaudu, kad taip aplaidžiai Seimo Pirmininkas pažiūrėjo į savo pareigą teikti tinkamos kvalifikacijos ir tinkamo darbo stažo kandidatą. Aš jau nekalbu apie visą tą bandymą politizuoti, kelintą kartą iš eilės, pasinaudojant konservatorių padaryta klaida, paskirti politiką.

PIRMININKAS. Laikas! Dėkojame. Gerbiami kolegos, apsispręsimė.

Dar motyvai prieš apsisprendimą. Taipgi motyvai prieš – G. Balčytytė. Prašom. Jos nėra. Tuomet – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Prie to, ką pasakiau, dar pridursiu. Jeigu šiandien J. Sabatauskas norėtų tapti notaru, tai jam neišeitų, nes Teisingumo ministerijos paskelbtame konkurse notarams yra konkretūs reikalavimai dėl teisinio darbo stažo. Tai yra nuoroda ne į visą tą Vyriausybės nutarimą, kur surašytos ir politikų pareigybės ir kuris akivaizdžiai prieštarauja Konstitucijai, bet tiksliai į du konkrečius to nutarimo punktus, kuriuose yra aiškios teisinės pareigybės, kurias užimant privalu turėti aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą. Ten reikia tik penkerių metų darbo stažo, bet negalėtų jis pretenduoti, o pasirodė, į Konstitucinio Teismo teisėjus – čia kaip ir mažesni reikalavimai, mes čia plačiau imame traktuoti teisinio darbo stažą. Manau, kad čia tikrai nėra jokios logikos, ir aš tikiuosi, kad Seimo nariai, kurie prisiekė Konstitucijai, vis dėlto pagalvos apie tokią savo teisinę, konstitucinę atsakomybę dalyvaudami slapta balsavime.

PIRMININKAS. Iš klausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Apsispręsimė slapta balsuodami pertraukos metu.

14.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Gintautui Paluckui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XVP-694 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio buvo padaryta pertrauka. Dabar bus galimybė. Tikiuosi, pranešėjas M. Lingė yra pasirengęs. Kviečiu į tribūną. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Gintautui Paluckui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gana simboliškai čia sukrito, kad tenka pristatyti šį klausimą po procedūros, kuria skiriame naujus kandidatus į Konstitucinį Teismą. Labai norisi reikšti lūkestį, kad bus išlaikyta pagarba Konstitucijai ir sieksime teisinio tikrumo ir aiškumo rasdami politinės valios tuos atsakymus gauti nueidami tą procedūrinį kelią, kurį numato mūsų Seimo statutas sudarant specialiąją tyrimo komisiją. Tokia iniciatyva yra pasirašyta 37 Seimo narių ir noriu ją pristatyti. Nors G. Paluckas atsistatydino iš Ministro Pirmininko pareigų, tačiau kaip Seimo nario konstitucinė atsakomybė niekur nėra dingusi.

Pažymėtina, jog savo ruožtu teisėsaugos institucijos vykdo ne vieną ikiteisminį tyrimą, susijusį su Seimo nario ir jo artimųjų įmonių veikla. Nesikišame į teisėsaugos institucijų darbą, ypač kai Konstitucija aiškiai atskiria specialiųjų komisijų ir kitų institucijų veikimo ribas, kurių privalu visiems laikytis. Nepaisant to, bus ar ne baudžiamoji atsakomybė, pakanka konstitucinės atsakomybės pagrindų pradėti apkaltos procesą tiek dėl galimo šiurkštaus Konstitucijos pažeidimo, tiek dėl priesaikos sulaužymo. Yra konkrečių faktų, kurie leidžia kelti Seimo nario G. Palucko konstitucinės atsakomybės klausimą dėl užsiėmimo privačia veikla, kuria buvo siekiama pelno, bei dėl laiku neįvykdyto teismo nuosprendžio atlyginant padarytą žalą piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi byloje einant Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas. Dėl šių dviejų aplinkybių 37 Seimo nariai inicijuoja apkaltą Seimo nariui ir kviečia Seimą sudaryti specialiąją tyrimo komisiją aplinkybėms išsiaiškinti ir inicijuoti kreipimąsi į Konstitucinį Teismą.

Konstitucijos 60 straipsnio 1 dalis įtvirtina, kad Seimo nario pareigos, išskyrus jo pareigas Seime, nesuderinamos su jokiais kitomis pareigomis valstybinėse įstaigose ir organizacijose, taip pat su darbu verslo, komercijos bei kitose privačiose įstaigose ar įmonėse.

Konstitucinis Teismas dar 2004 m. liepos 1 d. savo nutarime pažymėjo, kad Konstitucijos 60 straipsnio 1 dalies formuluotė apima bet kokią veiklą Lietuvos, užsienio ar tarptautinėje privačioje įstaigoje, įmonėje, organizacijoje arba atstovaujant tokiai įstaigai, įmonei, organizacijai, jeigu ši veikla yra susijusi su darbo atlikimu, neatsižvelgiant į tai, ar ta veikla yra nuolatinė, ar laikina, ar vienkartinio pobūdžio; į tai, ar už tą veiklą yra atlyginama kokiomis nors išmokomis arba kaip nors kitaip, ar nėra atlyginama; į tai, ar ta veikla teisės aktuose yra įvardinama kaip darbas, ar kaip nors kitaip; į tai, ar ta veikla yra įforminama kokia nors teisine sutartimi ar kitu teisės aktu, ar yra atliekama be teisės sutarties arba kito teisės akto.

G. Paluckui priklauso 51 % akcijų AB „Emus“, 49 % – UAB „Garnis“. Seimo narys ne kartą viešai teigė, kad vysto kelis skirtingus savo privačius verslus ir kitose valstybėse, tačiau ne akcijų turėjimas yra yda – yda yra sisteminis veikimas asmeninės naudos labui naudojantis pareigomis, kurios nėra suderinamos su duota priesaika ir Konstitucija.

Išskirtini du akivaizdūs aktyvaus veikimo epizodai, kuriais buvo siekiama privačios naudos: pirma, įmonė „Garnis“, kurios vienas pagrindinių akcininkų ir faktinių valdytojų yra Seimo narys, buvo įsteigta G. Paluckui einant Seimo nario pareigas, o 2024 m. lapkričio 6 d. pateikė paraišką dėl lengvatinės paskolos iš nacionalinio valstybinio plėtros banko ILTE. Kad įmonė „Garnis“ galėtų gauti maksimalią lengvatinę paskolą, įmonei reikėjo padidinti įstatinį kapitalą.

Seimo narys 2024 m. gruodžio 30 d., dalyvaudamas UAB „Garnis“ visuotiniame akcininkų susirinkime, priėmė sprendimą didinti bendrovės įstatinį kapitalą iš savo asmeninių lėšų – papildė bendrovės sąskaitą 14 tūkst. 700 eurų. G. Paluckas patvirtino, kad dalyvaudamas visuotiniame akcininkų susirinkime, kuriame buvo priimtas sprendimas didinti bendrovės įstatinį kapitalą, žinojo, kad šis sprendimas reikalingas siekiant gauti maksimalią lengvatinę paskolą iš ILTE'ės.

Pažymėtina, kad įstatinio kapitalo didinimo metu, siekiant gauti maksimalią paskolą, G. Paluckas ėjo naujai išrinkto Seimo nario pareigas šioje kadencijoje. ILTE 2025 metų vasario mėnesį skyrė maksimalaus dydžio – 200 tūkst. eurų – lengvatinę paskolą UAB „Garnis“.

Seimo narys 2024 m. spalio 2 d. lankėsi ILTE'ės biure, nors viešai bandė neprisiminti tokio apsilankymo, vėliau ILTE'ės atstovai patvirtino, kad šis susitikimas vyko. Tokios aplinkybės sudaro pagrįstą pagrindą manyti, kad Seimo narys siekė nuslėpti tikrąjį apsilankymo ILTE'ėje tikslą ir dėl to vengė sąžiningai atskleisti reikšmingas aplinkybes, susijusias su jo asmeniniu verslu ir Seimo nario bei Vyriausybės vadovo pareigomis. Todėl pagrįstai manytina, kad G. Paluckas, naudodamasis Seimo nario mandatu bei Ministro Pirmininko pareigomis ir galimai veikdamas interesų konflikto situacijoje (šio epizodo VTEK'as nėra įvertinęs), domėjosi lengvatinio finansavimo suteikimo galimybėmis savo privačiam verslui, jis netrukus ir buvo suteiktas.

Antra. G. Paluckas, eidamas šios kadencijos Seimo nario pareigas, dalyvavo priimant savo asmeninio privataus verslo sprendimus: 2025 m. kovo 17 d. dalyvavo UAB „Garnis“ visuotiniame akcininkų susirinkime, kuriame priėmė sprendimus dėl šios bendrovės veiklos rezultatų vertinimo, taip pat sprendimus dėl bendrovės vadovo atleidimo ir naujo vadovo skyrimo.

Konstitucinė doktrina numato: kai Seimo narys Seimo nario laisvą mandatą naudoja ne Tautos ir Lietuvos valstybės interesais, bet Seimo nario privačiai naudai gauti ir neišvengia Tautos ir Lietuvos valstybės interesų supriešinimo su Seimo nario privačiais interesais, toks Seimo narys turi būti traukiamas atsakomybėn pagal Konstituciją ir įstatymus. G. Palucko verslo veikla nebuvo epizodinė, atsitiktinė ar vienkartinė. Jis sistemingai, sąmoningai, pakartotinai dalyvavo savo asmeninio verslo veikloje, o Seimo nario, Ministro Pirmininko, didžiausios koalicijos partijos pirmininko statusą galimai naudojo savo ir kito verslo partnerio privačiai naudai gauti. Seimo narys, atlikdamas nurodytus veiksmus, galimai šurkščiai pažeidė Konstitucijos 60 straipsnio 1 dalį bei šiais veiksmais šurkščiai pažeidė ir Konstitucijos 59 straipsnio 4 dalį, nes neveikė vien tik Tautos ir Lietuvos valstybės interesais.

Konstitucinio Teismo įvertinimo reikia ir dėl kito epizodo, kai žurnalistinio tyrimo metu išaiškėjo, kad Seimo narys užėmė pareigas neatlikęs teismo paskirtos bausmės – įpareigojimo atlyginti arba pašalinti nusikaltimu padarytą turtinę žalą. Teismo nutarimu, žalą turėjo atlyginti iki 2013 metų balandžio, tačiau atlygino tik 2025 metų liepos mėnesį.

Darytina išvada, kad G. Paluckas tokiais savo veiksmais, kai būdamas Seimo nariu delsė visiškai atlyginti jam teismo priteistą žalą, pažeidė konstitucinį teisinės valstybės principą, nevykdė iš Konstitucijos Seimo nariui kylančių moralinio pobūdžio reikalavimų, pažeidė priesaiką gerbti ir vykdyti jos Konstituciją.

Gerbiami kolegos, specialiosios komisijos sudarymas – tai ne nuosprendis – tai parlamentinės demokratijos statutinis kelias siekiant išsiaiškinti, ar Seimo narys veikė laikydamasis Konstitucijos ir duotos priesaikos. Šiandieniu balsavimu nespręsimė, buvo priesaikos sulaužymas ar ne. Tai galėtų atsakyti išimtinai tik Konstitucinis Teismas. Tačiau iki jo reikalinga įvykdyti statutinės procedūros. Specialiosios komisijos blokavimas reikštų tiek imperatyviai skambančio Statuto 231 straipsnio 2 dalies, numatančios, kad, jeigu teikimą pradėti apkaltos procesą pateikė ne mažiau kaip 1/4 Seimo narių, Seimas sudaro specialiąją tyrimo komisiją, bet ir reikštų apsisprendimą dangstyti galimą Konstitucijos priesaikos sulaužymą. Labai prastus signalus siunčia praėjusią savaitę įvykęs Seniūnų sueigos balsavimas, kurio metu valdantieji blokavo apkaltos klausimo patekimą į darbotvarkę. Gan ciniškai anksčiau nuskambėjo ir naujojo Seimo Pirmininko viešai išreikšta pozicija, kad, jei buvęs premjeras nesulauks naujų kaltinimų dėl savo praeities ar verslo ryšių, socialdemokratai nepalaikys apkaltos. Skamba kaip siekis lygiuotis į „Farų“ ar „24 valandų“ herojus, kai su pasididžiavimu kolekcionuojami ikiteisminiai tyrimai.

Ypač pabaigoje norisi kreiptis ir į Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos atstovus. Tikiuosi, laikysitės tų pozicijų, kurias išsakė jūsų pirmininkas A. Veryga, išlikti nuosekliams ir, nepriklausomai nuo prisijungimo prie koalicijos, palaikyti inicijuojamą apkaltą. Kviečiu kreiptis Seimo narius į Konstitucinį Teismą, kuris ir pateiktų kvalifikuotą teisinį vertinimą ir atsakymą, ir toliau jau procedūros būtų tęsiamos teisme.

Ačiū už dėmesį, esu pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Jūsų užsirašė paklausti. Pirmasis klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega, praktiškai pabaigoje pradėjote apie tai kalbėti. Mes girdime pasakymą iš socialdemokratų ir iš kitų gerbiamą G. Palucką užstojančių asmenų. Aš noriu pasakyti, kad aš nesu puolantis jį asmuo. Aš ieškantis tiesos asmuo esu. Tai štai kartais sakoma, kad palaukime STT ir FNTT išvadų, verdiktų, tada spręsimė. Gal galite kolegoms paaiškinti, kuo skiriasi konstitucinė atsakomybė nuo baudžiamosios?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Tie klausimai jau ir šiame Seime buvo keliami turbūt 2004 metais, kada turėjome apkaltą Prezidentui R. Paksui. Tada buvo bandoma suplakti į vieną krūvą tiek teisinę, tiek konstitucinę atsakomybes, traktuoti, kad tai yra tapatūs reiškiniai, tačiau taip nėra. Man atrodo, kad geriausiai tai rodo mūsų teisės aktai, kuriais galima pradėti apkaltą. Jų yra trys: kai asmuo šiurkščiai pažeidžia Konstituciją, kai asmuo sulaužo priesaiką, ir trečia priežastis – paaiškėjus, kad padarytas nusikaltimas. Tai tikrai nėra būtinybė, kad pirma turi teisės sauga pateikti savo vertinimus, ikiteisminius tyrimus, ir tik tada yra vienintelis būdas inicijuoti apkaltą. Ne, yra konstituciniai pagrindai, kaip jau ir ne vienas Seimas yra tuo naudoję, ta galimybe, ir be teisės saugos institucijų verdikto vykdyti savo darbą tomis aprėptimis, kur numato galiojantys ir atskiriantys nuo kitų institucijų darbo lauko teisės aktai.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, režėte įspūdingą kalbą ir iš tiesų net kilo mintis, kaip tą žmogų dar šventa žemė nešioja. Kiek galime tikėti jūsų nuoširdumu, kad tai nėra politinis kerštas sąskaitoms suvesti? Ar nemanote, kad tiek perteklinių žodžių gali atvirkščiai suveikti apsisprendžiant balsuoti dėl komisijos sudarymo?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Gal intensyvesnis tonas skambėjo, nes mes tikrai šiandien atsilieiname nuo darbotvarkės ir norėjosi greičiau išdėstyti tai, ką esame išdėstę 18 lapų, teikdami apkaltos iniciatyvos procesą. Tai norėjosi bent jau sutraukti į esminius punktus. O visus

atsakymus paprastai randa, ar yra perteklinių žodžių, ar kaip tik kai ko trūksta, kai yra valia įsteigti specialiąją komisiją, kurią sudaro įvairių frakcijų atstovai, ir tada jie ieško atsakymų.

Aš šiandien negaliu irgi atsakyti į klausimą, ar tikrai užsiėmimas ta veikla, kuria užsiėmė G. Paluckas, verslo veikla, buvo būtent tai, ką šiurkščiai... pripažintų Konstitucinis Teismas. Tų išaiškinimų Konstituciniame Teisme yra ne vienas, bet, kaip ir Konstitucinis Teismas tame 2004 metų savo nutarime yra aiškiai pasakęs, reikia vertinti kiekvieną atvejį, kiekvienu atveju reikia įvertinti tos veiklos turinį ir visas kitas aplinkybes. Manau, turime progą ir išsiaiškinti, ar tos pateiktos priežastys ir aplinkybės yra pakankamos, kad Konstitucinis Teismas pripažintų, ar buvo, ar ne priesaika sulaužyta.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Mano klausimas būtų gerbiamam pranešėjui dėl teisinio tikrumo. Jūs turbūt sutinkate, kad teisė negali būti taikoma selektyviai: vienaip – saviems, o politiniams oponentams kitaip taikoma ta pati teisė, tie patys reglamentai. Na, imkime praėjusią kadenciją: ponias M. Navickienė, santykiai su ponu V. Germanu. Oro uosto žemė už dyką dalinama jos šeimos su tuoktiniui. Toliau – Landsbergių verslai, susiję su „Lietuvos energija“, su energetikos infrastruktūra. Toliau – Š. Stepukonis, Karalienės Mortos mokykla, 7 mln. investuota į privatų verslą, jūsų partijos pirmininko šeimos verslą. Ir jūs sakote, čia viskas yra gerai. O kur dar „Ignitis“? Kur „Igničio“ akcininkai? (*Balsai salėje*) D. Kreivys, G. Norkūnas, kurie tiesiogiai kuravo ir iš to kūrė sau tiesioginę naudą. Gerbiamas Linge, na, tiesiog pasikabinkite veidrodį, pažiūrėkite į jį ir ateikite į tribūną kitą kartą. Ačiū.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Jeigu kam ir reikėtų pasikabinti veidrodį, tai, gerbiamasis, jums pirmiausia. Jūs esate 2018 metais šio Seimo išsuktas nuo atsakomybės, kuri buvo inicijuota taip pat tokia procedūra naudojantis. Beje, sudaryta specialioji komisija dėl jūsų dalyvavimo, ryšių su energetikos įmonėmis ir Seime teiktų įvairių pasiūlymų, tik jus valdančioji konjunkštūra išsuko nuo tos atsakomybės. Šiandieną jūs moralizuojate Seimą, nurodydamas visai su šiuo svarstomu klausimu nesusijusias istorijas. Tai, matyt, iš tikrųjų rodo dėmesio nukreipimo nuo esminio klausimo tikslą. Šiandien yra teikiamas G. Palucko įvertinimo Konstituciniame Teisme klausimas, tai mes jį ir nagrinėkime. Praėjusios kadencijos iniciatyvų, atrodo, nepamenu, kad jūsų paminėtais atvejais būtų išreikštos iniciatyvos pradėti minėtiems Seimo nariams apkaltos procedūrą.

PIRMININKAS. Dėl asmeninių motyvų, kadangi paminėjote Seimo narį, tenka duoti. Prašom. (*Šurmuly salėje*)

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamas Linge, jūs esate melagis, „tulpių pašto“ abonentas, jūs kuriate tas istorijas. Nė vieno teisės akto nėra. Komisija atskleidė melą, sklidusį iš prezidentūros, kurioje jūs dirbote, iš VSD sklido, iš visokių petrašiūnų ir kitų, buvo kurpiamas melas. Jūs užsiėmėte nusikalstama veika, kurpdami man šitą komisiją. (*Šurmuly salėje*)

M. LINGĖ (TS-LKDF). Jūs, matyt, atsakote už visus savo ištartus žodžius, tai yra jūsų ištarti žodžiai ir pasirinkimas. Bet aš turbūt nepamelavau nė vieno fakto, kad jums buvo inicijuota apkalta, buvo sudaryta specialioji komisija, tačiau buvo pabijota gauti teisinį atsakymą kreipiantis į Konstitucinį Teismą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Klausia R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas pranešėjau, kadangi jūs tikriausiai nesupratote A. Skardžiaus klausimo, tai aš jį perfrazuosiu: klausimas buvo apie dvejopus standartus. Jisai priminė, kad jūsų užsienio reikalų ministras G. Landsbergis, tiksliau, jo žmonos verslas gavo milijoninius pelnus kadencijos metu. Taip pat tas verslas gavo milijonines dotacijas. Atsitik tu man šitaip – nusiperka už milijonus vilą Graikijoje.

Kitas pavyzdys. Jūsų socialinių reikalų ministrė, visa jos šeima skrenda su nusikaltėliu, recidyvistu už jo pinigus atostogų. Po to visuomenė sužino, kad kyšius galima tiesiog deklaruoti, ir tada viskas gerai. Ir jūs nieko nedarote. Kaip čia dabar su tais standartais, su tuo nuoseklumu?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Jeigu ir buvo kokie nors standartai palaikomi, tai ir buvo būtent anos kadencijos metu parodyti. Jeigu iškilo tam tikrų įtarimų, ir nebūtinai dėl pačios tiesiogiai susijusios ministrės atsakomybės aprėpties, pareigų, tai buvo prisiimta politinė atsakomybė, buvo pasi-

traukta iš pareigų, nebuvo jokios apkaltos, nebuvo jokio dangstymo. Kokius jūs dvejopus standartus bandote įteigti, nuvesdamas kalbą prie tų asmenų, kuriuos jūs... daugiau turbūt ir nieko nemokate linksniuoti. Nuolatos yra jūsų rinkimų kampanijos *pastatytos ant* Landsbergio pavardės. Jeigu jo nebūtų, turbūt jūs ir net čia, Seime, nesėdėtumėte.

PIRMININKAS. Klausia G. Balčytytė.

G. BALČYTYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiamas kolega, aš tiesiog norėjau paklausti, kodėl mes einame šiuo apkaltos keliu, o neiname tiesiog priimdami atskirą Seimo nutarimą, tarkime, dėl Seimo nario įgaliojimų nutūkimo, neatsisakius su Seimo nario mandatu nesuderinamos veiklos? Kaip žinome, Konstitucijos 63 straipsnyje aiškiai sakoma: „Seimo nario įgaliojimai nutrūksta, kai (7 punktas) neatsisako darbo, nesuderinamo su Seimo nario pareigomis.“ Akivaizdu iš pateiktos informacijos, kad tokio darbo neatsisakė. Juo labiau kad jūsų minimas Konstitucinio Teismo 2004 metų išaiškinimas sako, kad darbas reiškia bet kokią sprendimų priėmimą. Bet kokį. Noriu pasiteirauti, kodėl šis kelias, o ne anas?

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip, matyt, ir diskutavome, kad tokia galimybė galėjo būti, tačiau turbūt nebūtume išvengę vien politinio vertinimo. Dabar siūlomas kelias yra eiti teisiniu keliu, o tą teisinį atsakymą gali duoti tiktai Konstitucinis Teismas, kuris, kaip ir minėjau, yra pasakęs, kad kiekvienu atveju reikia įvertinti tos veiklos visas aplinkybes ir patį pobūdį. Norisi gauti dar atsakymą ir platesniame kontekste dėl santykio su kitu Konstitucijos straipsniu, kuris (rodos, 23) ir kalba apie naudojimąsi nuosavybe. Dažnai tas 60 straipsnis susikerta su 23 straipsniu. Atsakyti dėl tų ribų, ar buvo susikirtimas, ar yra tik naudojimasis nuosavybe, ar tas naudojimasis nuosavybe jau perauga į asmeninės, verslo ir naudos siekimą, matyt, kvalifikuočiausiai galėtų Konstitucinis Teismas, nors ten yra ir ilgesnis kelias. Taip pat yra prasmė išsiaiškinti ir dėl tų kitų teikime minimų dalykų, kalbant ir apie paskirtos baudos atlikimo neįvykdymą paskirtu laiku. Tai taip pat tiktai galėtų įvertinti Konstitucinis Teismas, ar tai laikytina priesaikos sulaužymu, ar ne. Todėl toks kelias yra pasirinktas eiti specialiosios komisijos keliu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimams skirtas laikas baigėsi. Taigi dėl nutarimo projekto dėl balsavimo motyvų pateikimo stadijoje prieš – L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Mes tikrai savo frakcijoje labai aktyviai skaitėme ir analizavome pateiktą apkaltos tekstą ir šiuo metu susidaro tokia nuomonė, kad visgi tai yra labiau politinis noras pareikšti apkaltą buvusiam Ministrui Pirmininkui. Mes neradome motyvų, kodėl reikėtų šiandien pradėti apkaltos procesą. Žinome, kad yra pradėti ikiteisminiai tyrimai, kol kas atsakymų iš specialiųjų tarnybų neturime, esame linkę šiandien nepalaikyti apkaltos proceso ir sulaukti specialiųjų tarnybų išvadų.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nėra norinčių kalbėti už. Noriu atlikti formalumą, tai yra pirmiausia pratęsti balsavimo langą ir, pratęsus balsavimo langą, paskelbti alternatyvų balsavimą. Atsiprašau, alternatyvus bus tuomet, žiūrėsime, kokie sprendimai bus.

Dabar balsuojame dėl nutarimo projekto. Kas už – tai kad po pateikimo šiam nutarimo projektui dėl specialiosios komisijos sudarymo būtų pritarta, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 41, prieš – 68, susilaikė 7. Po pateikimo nutarimo projektui nepritarta.

Dabar apsispręsimė alternatyviai: ar projektą gražinti iniciatoriams tobulinti, ar atmesti. Kas už gražinimą iniciatoriams tobulinti, balsuoja už, kas prieš – už projekto atmetimą. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 114, balsavo 112: už – 40, prieš – 72. Nutarimo projektas atmetas.

Replika po balsavimo per šoninį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, pirmininke. Tai aš dėl tų melagysčių, kurias čia ponas M. Lingė pažėrė. Pirmiausia, nežiūrint visų pastangų ir noro A. Skardžiui padaryti apkaltą, nepavyko nei M. Lingei, nei visai prezidentūrai, nes visi melagiai, tokie kaip T. Gerasimavičius, Rokutis Petrašiūnas ar ten „Lietuvos energijoje“ dirbantys žmonės, kurie finansavo visą šį nusikalstamą projektą, tiesiog save diskreditavo, demaskavo. Be abejo, ta medžiaga yra, aš galiu atiduoti Generali-
nei prokuratūrai, ten pamatys, kas bėgiojo, kur bėgiojo, pas ką bėgiojo, kiek buvo sumokėta už

juos. Tai šito norite? Galima tą padaryti. A. Skardžiui apkaltos nebuvo, nes komisija, pamačiusi liudijimus, kur buvo prievartaujama tiek STT, tiek energetikos ministras, teikti kokias nors nesąmoningas pažymas nematė pagrindo. Tuos iniciatorius reikėjo traukti baudžiamojon atsakomybėn, bet turbūt dar nevelu. Ta medžiaga yra. Pone Linge, jūs nesidžiaukite. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. A. Zuokas – replika po balsavimo.

A. ZUOKAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, gaila, nepalikome galimybės tobulinti. Manau, kad tobulinimo metu būtų galima atkreipti dėmesį ir į tuos Seimo narius, kurie labai dažnai spekuliuoja ir prekiauja akcijomis, kurie per kadenciją, ne kadencijos pradžioje perka, parduoda, perka, parduoda ir, natūralu, gauna dividendų. Būtų gerai išsiaiškinti, kaip tai atrodo, ar tai nėra verslavimas, ir, matyt, būtų galimybė grįžti atgal į Seimo posėdžių salę. Dėkui.

PIRMININKAS. Taigi, gerbiami kolegos, dabar skelbiu balsavimo pertrauką ir renkamės... (*Balsas salėje*) Dabar yra 14 val. 38 min. Balsavimo laikas – iki 14 val. 58 min. (*Balsas salėje*) Skelbiu posėdžio pertrauką balsuoti iki 14 val. 59 min.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, posėdžio pertrauka baigėsi. Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad visi rytinio posėdžio neišnagrinėti klausimai perkeliama į popietinį posėdį po opozicinės darbotvarkės. Taigi, 2025 m. spalio 21 d. rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 92 STENOGRAMA

2025 m. spalio 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. ŠUKYS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja V. ČMILYTĖ-NIELSEN*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN, LSF). Gerbiami kolegos, pradedame spalio 21 dienos vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Mažoka. Kolegos, kadangi matau, kad daug kas labai skubėjote, bėgote, pakartojame registraciją ir ją pailginame. (*Balsai salėje*) Dar kartą registruojamės, pradedame vakarinį Seimo posėdį. Užsiregistravo 41 Seimo narys.

15.01 val.

Vyriausybės pusvalandis

Vidaus reikalų ministro Vladislavo Kondratovičiaus pranešimas

Gerbiami kolegos, pagal darbotvarkę vakarinis posėdis prasideda nuo Vyriausybės pusvalandžio. Kviečiu į tribūną ministrą V. Kondratovičių. Prašau.

V. KONDRATOVIČ. Taigi sveiki, gerbiami Seimo nariai. Iš tikrųjų Vidaus reikalų ministerija kaip visada turi labai platų veiklos barą. Mes tikrai turime nemažai iššūkių, su kuriais šiandien dorojamės, planuojame ateitį, taip pat užtikriname ir dabartį, kurią lemia galbūt ir vidaus saugumo situacija, galime pamatyti ir pasienio kontrolės situaciją. Matome, kad pasitikėjimas mūsų tarnybomis iš tikrųjų yra vienas aukščiausių tarp Lietuvos gyventojų. Tai tikrai džiugina.

Bet, aišku, nesustojame vietoje, rengiame nemažai įstatymų, kaip yra numatyta Vyriausybės programoje. Tie įstatymai palies labai daug sričių. Noriu paminėti, ir valstybės tarnybos pakeitimai yra numatomi, artimiausiu metu planuojama juos paleisti tarpinstituciniam derinimui, jau greitai po pirmojo rato planuojame savivaldos, savivaldybės reguliuojančio įstatymo pakeitimus, šiandien jau turime parengę projektą. Aišku, gavome nemažai pasiūlymų, tas yra normalu, dėl šito įstatymo, tikrai bandysime visus juos suderinti ir pateikti Vyriausybei, kad artimiausią, kaip numatyta, rudens sesiją ateitų į Seimą.

Nemažas paketas yra susietas ir su užsieniečių padėties teisiniu reguliavimu, tai yra vadinaimosios MAP'o darbotvarkės įgyvendinimu. Tikrai kartu su SADM'u turime parengę nemažai projektų ir rengiame nemažai visokių projektų, skirtingo lygio, įskaitant ir įstatymus, įskaitant ir teisės... ministrų įsakymus, ir tvarkas. Tikrai pagal planą, patvirtintą ir suderintą su Europos Komisija, einame laiku ir, kaip numatyta, iki kitų metų liepos mėnesio, planuojame, visi reikalingi teisės aktai įsigalios, o kurie neįsigalios, greičiausiai turėsime tiesiogiai iš reglamento reguliavimą, kuris netrukdo mums taikyti politikos. Pagrindiniai galbūt tokie įstatymai, pagrindinė galbūt darbotvarkė tokia.

Aišku, vienas iš labai svarbių momentų – tai pasiruošimas pirmininkavimui, kuris bus jau greitai, po metų, jau sėdime visiškai šalia pirmininkaujančios šalies, pasiruošimas. Labai džiugu, kad pavyko suformuoti mūsų atašė komandą, visa grupė, visa komanda jau intensyviai dirba Briuselyje, jau ateina pirmi rezultatai. Tikrai nemažai deriname ir dabartinių teisės aktų projektų ir sprendimų, bet ir numatydami į ateitį vykdome intensyvią politiką su kitomis šalimis ir įstaigomis prie Europos Komisijos dėl galimų darbotvarkės klausimų ir dėl galimų pozicijų. Pats asmeniškai su Europolu, su FRONTEX'u buvau susitikęs. Tie klausimai yra aktualūs ir atsidurs greičiausiai mūsų darbotvarkėje per pirmininkavimą. Apskritai galbūt tiek. Jeigu ką, klauskite galbūt konkrečiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas ministre. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Pirmoji klausia D. Ulbinaitė. Ruošiasi K. Mažeika.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, aš noriu paklausti jūsų po susitikimo šandien su profsajungomis. Su pareigūnų profsajungomis turėjome susitikimą frakcijoje ir profsajungos atkreipė dėmesį, kad visiškai ignoruojate jiems duotą pažadą dar vasarą, kad turėjote ateiti į rudens sesiją su statuto projektu, kuriame turėjo būti algų padidinimai. Ir dar į ką atkreipė dėmesį, kas mane labai suneramino, kad karinio aprūpinimo standartui pareigūnams, policininkai sako, skirta nulis. Na, pasieniečiai taip pat sako, kad labai mažėja. Labiausiai nugąsdino ugniagesiai, jie sako, kad civilinės saugos programai, kuriai buvo numatyta lyg ir keli šimtai milijonų, o dabar irgi nulis. Karinio aprūpinimo standartas, žinant geopolitinę situaciją, yra labai svarbus. Kokia yra padėtis? Mes anoje kadencijoje tam skyrėme ypatingą dėmesį.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, jeigu mane teisingai informavo, nuo 2023 metų policija būtent negauna lėšų kariniam standartui, tai yra irgi nusipirkti įrangai, kuri reikalinga, kalbant apie visa kita. Bet galbūt tai nėra tiesa. Aš patikrinsiu. Taip, žinomi visi klausimai. Mes planuojame irgi su profsajungomis susitikti, bet susitikimą padarysime kitą savaitę. Ne visi... Norime su visais profsajungų atstovais susitikti, ne su atskirais galbūt, bet visų profsajungų, kurios pasirašė kolektyvinę sutartį, su policija, kurie veikė... ir nekolektyvinę sutartį, yra ir kitų profsajungų, kurios išreiškė norą. Mes susitiksime, aptarsime apskritai tą situaciją.

Bet tą jūsų išreikštą rūpestį žinome. Iš tikrųjų yra parengti planai ir tiksliai nustatyta dėl karinių standartų dviejų tarnybų, tai yra VSAT'o ir VST. Tikrai pinigai nėra maži, galiu jums pasakyti, kad yra numatyta penkerių metų programa. Jeigu kalbėsime apie VSAT'ą ir VST, suma viršija 300 mln. eurų. Per penkerių metų periodą tikrai suma yra nemaža.

Artimiausiu metu mes turėsime premjerės inicijuotą susitikimą: finansų ministro, krašto apsaugos ministrės, mano, kur mes kalbėsime būtent apie integraciją, nes mes suprantame, kad integracija, kaip mes šiandien parengsime mūsų vidaus reikalų sistemos pareigūnus integruotis į apskritai kariuomenę, į kariuomenės sistemą, tai bus ir mūsų gynybos pagrindas. Tai šitą visą mes irgi turime padarę.

Kalbant apie statuto pakeitimą, jūs, na, kaip XIX Vyriausybės ministro paklausėte, aš atsakyčiau kaip XIX Vyriausybės buvęs ministras. Buvo parengta, mano tiesioginiam buvusiam viršininkui – premjerui irgi buvo pristatyta. Taip išėjo, kad XIX Vyriausybė negalioja jau šiandien, tai XX Vyriausybė pasikeitė programą. Mes irgi matome, kas yra. Pirmus programos įgyvendinimo elementus, kurie buvo ir XIX Vyriausybės parengti, ypač kalbant apie kompensaciją už negautą valstybės pensiją, jeigu taip galima, ir lojalumo išmoką, mes esame numatę ir artimiausiu metu pateiksime statuto pakeitimus, kad būtų atsižvelgta būtent į tuos. O kita sudėliosime, pamatysime, kaip. Mes ir XIX Vyriausybėje planavome laipsniškai kelti atlyginimus. Nebuvo planų vienu metu. Žinome, kokios yra šiandien biudžeto subalansavimo aplinkybės visos. Manychiau, šiandien tai yra gana neblogai.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi V. Gailius.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, na, mano klausimas apie turbūt labiausiai žmonių vertinamą ugniagesių tarnybą. Noriu paklausti. Dabar įvairių tokių gandų ir nerimo toje sistemoje, kalbant su žmonėmis, ypač savivaldybių tais padaliniais, ir koks bus, kokia ateitis, dėl to daugiausiai galbūt nerimo, ar bus pasirinktas tas modelis, kuris buvo *pilotinis*, ir perkeltas į visas savivaldybes, ar bus tiesiog... nes, vėlgi, įrangą nusidėvėjusi, reikia tam tikrų išteklių, resursų įrangai įsigyti. Kokia bus jūsų taktika ir veiksmai, kad vis tik ta institucija ir toliau tą garbingą vardą išlaikytų pirmose gretose? Labai ačiū.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. XIX Vyriausybės ir XX Vyriausybės požiūris į SPT, į savivaldybės priešgaisrines tarnybas, nesikeičia. Mes sakome, kad tai turėtų būti ramstis to pirminio reagavimo, pirminės apsaugos būtent nuo gaisrų... užgesinant dalyvavimo, tai mes einame ir tęsiame tą politiką išlaikydami maksimalų dėmesį SPT, neintegruodami jų į PAGD'ą, ir dėl to tikrai jau padarėme nemažai darbų, apvažiavome, susidūrėme, susitikome su nemažai PT vadovų, aptarėme, kokios problemos. Aišku, finansavimas yra opus klausimas, yra klausimas tikrai

svarbus dėl to, kad faktiškai iš skirtų apie 50 mln. eurų SPT išlaikyti, jeigu taip galima pavadinti, 90 % ir daugiau, 92–93 %, nueina atlyginimams ir, dažnai girdime, dėl etatų kompensavimo. Aišku, tas taupymo biudžetas irgi lemia kokias nors korekcijas, bet ieškome galimybės, kad savivaldybės nepajustų to karinio bendro mūsų sutelkimo dėl biudžeto taupymo, ir tuos 1–2 mln. bandysime atrasti. Aišku, PAGD'ui tai irgi yra skausminga dėl to, kad, pasakysiu, faktas, yra tokia organizacija, kuri gyveno... neturi riebalų, net galima taip pasakyti, iš tikrųjų jie gyveno ir kiekvienas tūkstantis eurų jiems irgi yra labai skausmingas.

PIRMININKĖ. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*) Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ministre, ką tik mano kolegei Daivai atsakėte į pažadą, neišpildytą pažadą, dėl naujo statuto projekto ir su juo siejamų beveik 54 mln. eurų. Liūdna, kad pareigūnai buvo apgauti. Bet mano klausimas tuomet, ar taip jūs bandote kompensuoti netektis vidaus reikalų sistemos biudžete, bandydami užtikrinti komercinių paslaugų pritraukimą vidaus reikalų sistemoje? Spalio mėnesį Vidaus reikalų ministerijos politinė vadovybė pavedė ieškoti komercinių pajamų pritraukimo ir užsiimti viešbučių veikla, transporto priemonių nuomojimo veikla, komercinėmis medicininėmis paslaugomis, vertinti personalo ir technikos naudojimo galimybes renginiuose. Na ir iš tikrųjų liūdniausia, kad bandote ieškoti galimybių gauti pajamų iš budėjimo, viešosios tvarkos apsaugos ir apsaugos funkcijų. Ar jums žinomi 2009–2010 metų administracinių teismų sprendimai, Konstitucinio Teismo nutarimai? O gal jūs planuojate reorganizuoti vidaus reikalų sistemos įstaigas į viešąsias įstaigas?

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų nežinau, kas jums tokią informaciją pateikė. Jokio tokio įsakymo nėra. Klausimas galbūt buvo dėl Medicinos centro paslaugų teikimo, ar jie gali, tarkime, neužimtumo metu teikti ir per Ligonijų kasą paslaugas tam, kad gautų pajamų. Apie šitą mes kalbėjome. Taip, galbūt retkarčiais kyla diskusijų, ar gali, tarkime, tarnybos, kurios turi turto, ar tas turtas gali būti panaudotas, tarkime, stovėjimo aikštei. Vienareikšmiškai mano buvo pasakyta, tokie klausimai neturi būti svarstomi, turi tas turtas atsidurti arba Turto banke, arba, tarkime, kur savivaldybės gali tą turtą daryti... sakysime, paslaugų tiekimą, viešųjų paslaugų teikimą. Mes tuo neužsiimsime, tikrai ne. O jeigu ten kokių nors kalbų gal buvo, aš patikslinsiu. Ačiū už informaciją. Su kancleriu aš pakalbėsiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mockus. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. MOCKUS (*LSDPF*) Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, na, iš tiesų džiugu stebėti jūsų lyderystę ministerijoje. Mano klausimas būtų dėl Administracinių nusižengimų kodekso, kadangi kalbame apie didžiulius krūvius pareigūnams, čia konkrečiai būtų policijos pareigūnai ir aplinkos apsaugos pareigūnai. Ar svarstote, ar jau gal ir procesas yra pradėtas dėl tam tikrų Administracinių nusižengimų kodekso straipsnių perdavimo savivaldybėms? Kaip pavyzdys, kad savivaldybė, pavyzdžiui, išduoda leidimą pjauti medį, galbūt ta pati savivaldybė būtų pajėgi ir apskaičiuoti žalą, jeigu tą medį nupjautų kažkas be leidimo? Norėčiau jūsų išvalgu šituo klausimu. Ačiū.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų galbūt čia Aplinkos ministerijos, jeigu kalbėtume apie medžių žalos skaičiavimą... Jie atlieka tokią paslaugą arba vertinimą, sakysime taip, ne paslaugą.

Dėl mūsų, manyčiau, galima kalbėtis apie tam tikrų administracinių nusižengimų galbūt perdavimą arba apskritai spręsti, kur gali policija ir nevažiuoti, tarkime, dėl šunų, gyvūnų galbūt laikymo arba dar kažkaip. Tokioms diskusijoms tikrai mes atviri: jeigu tai nesukels kažkokių didelių problemų, mes tikrai galėsime tai peržiūrėti. Nors per rudens sesiją mes to neplanuojame, mes daugiau galvojame apie pavasario sesiją, tuo periodu tą diskusiją pradėti.

Jeigu gausime pasiūlymų, jeigu turite – atsiųskite, mes tikrai iškart pažiūrėsime.

PIRMININKĖ. Užsirašė klausti V. Ažuolas, tačiau jo salėje nematau. J. Razma. Jo taip pat salėje nėra. Klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (*LSF*). Gerbiamas ministre, mano klausimas toks kaip ir trumpas, bet gal kažką atsakysite, kokia yra situacija, kaip dėl europinių lėšų, kurios buvo skiriamos per regionų plėtros tarybas? Kokia yra eiga: ar yra kokių nors vėlavimų, ar kokių nors didesnių problemų, ar nereikia nieko perorientuoti ir ar tikrai procesas vyksta sklandžiai?

V. KONDRATOVIČ. Iš tikrųjų ačiū už klausimą. Labai aktualus ir geras klausimas. Tai yra mes matėme, kad dėl tam tikrų ministerijų programų yra vėlavimų, gana nemažų vėlavimų. Yra savivaldybių, kurios tikrai pasistūmėjo, yra dar derinimo procedūrų. Bet mūsų tikslas, ir Europai mes išipareigojome, kad iki metų galo būtų *užkontraktuota* lėšų, sakysime, apie 74 %, atrodo, yra pasiekiamas. Šiandien mes matome, kad greičiausiai mums pavyks tai padaryti arba arti šito tikslo mes būsimė.

Kiek bus jau pateikta mokėjimo prašymų iki metų galo, sunku pasakyti, girdime tam tikrų trukdžių iš savivaldybių, derinant su agentūra, daugiausia su CPVA, tuos reikalus. Tikrai kalbamės ir su Finansų ministerija, ir su pačia agentūra dėl tam tikrų dalykų, bet sunkumų yra, sunkumų yra.

Mes važiuojame į tas savivaldybes, kurios atsilieka, ne mokyti kažkaip, o padėti. Jau applankeime keletą savivaldybių su savo komanda ir politiniu lygiu, ir ekspertų lygiu, kad suprastų arba patartume, kaip galima geriau įgyvendinti projektą, kad tie projektai nesustotų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Butkevičius. Atsiprašau, buvau praleidusi. Ruošiasi A. Anušauskas.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, dažnai kalbama lygtai apie regionų ministerijos tam tikrą kūrimą, bet kada pradėti analizuoti ir dalyvauti įvairiuose regionų seminaruose, konferencijose, regionuose organizuojamose, arba prezidentūra jau daug metų organizuoja įvairiausius regionų forumus, bet kada pasižiūri, praėjus tam tikram laikotarpiui, pasibaigus forumui, ir pradėti vertinti, metams pasibaigus, kokie regionuose projektai įgyvendinti, koks rezultatas pasiektas, faktiškai niekas beveik nesikeičia daug metų.

Čia ne jums gi kaltinimas, bet ką reikėtų padaryti, kad tas lūžis įvyktų, kad regionuose merai susitartų ir pasakytų: va čia mes įgyvendinsime tokį projektą, gausime finansavimą iš Europos, sukursime naujų darbo vietų, o dažniausiai kiekviena savivaldybė dabar po pyragą atsiriečia pinigų – žinote, takai, takeliai, tas irgi reikalinga. Kaip padaryti tą lūžį? Gal jūs turite kokių minčių? Ačiū.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų labai aktualus klausimas. Kalbant apie regionų tarybų veiklą ir jų sprendimų galimybių stiprinimą, turime numatę tam tikrų funkcijų galbūt nuleidimą arba suteikimą taryboms, kad galėtų spręsti apskritai regiono problemas, o ne atskiros savivaldybės. Taip, savivaldybė dažniausiai, kaip jūs sakote... Labai norisi atėjus į tarybą spręsti tik savo savivaldos klausimą. Dažniausiai ir būna dėl to, kad žmonės yra rinkti savo savivaldybės ir jie atsiskaito savo rinkėjams, ir apie tai kalbasi.

Bet tam tikros priemonės, ypač jeigu mes kalbėsime apie funkcinės zonas, pasiteisino. Matome, kam naujame periode mes turėsime dar daugiau galbūt padidinti šitų projektų apimtį, kada viena, dvi ar trys savivaldybės susitelks bendram tikslui pasiekti arba koordinuos tarpusavyje strategiją savo savivaldybės, su kita savivaldybe dalinsis paslaugomis arba savo paslaugų prieinamumu kitai savivaldybei. Tarkime, turime neblogų pavyzdžių, kada viena didelio miesto savivaldybė neturi mokyklų, o kita šalia esanti savivaldybė stato mokyklą, kurią aptarnauja ir kitos savivaldybės. Transporto sistemos plėtra irgi labai svarbu. Tai yra tie geri pavyzdžiai, bet jų yra labai mažai.

Tikrai labai pritariu, kad jų yra labai mažai, ir dažnai tai susitelkia į tai, kad vienos savivaldos meras, tarkime, arba atstovas, nebūtinai meras, nepritaria arba taryba nepritaria gerai idėjai, tarkime, vieno bilieta, vienos transporto sistemos, ir visas regionas faktiškai yra pasmerktas ir merdi, negali išspręsti tų klausimų. Bet yra ir gerų pavyzdžių Klaipėdos regione, galbūt Tauragėje, ir Vilniaus regione yra gerų pavyzdžių, kada tas funkcinis bendradarbiavimas atneša tos naujos visam regionui.

Tikimės, kad ir ateityje, išplėtus ir regiono tarybos galimybes... Aišku, dar diskutuosime apie tai, bet matome tam tikrų funkcijų atidavimą. Kas yra svarbu, mes manome, kad per regionų tarybą turėtų būti sprendžiami klausimai žymiai platesni ir tų galimybių, ir finansavimo turėtų būti daugiau, kad regionas būtų tokia makrosavivaldybė, kiek įmanoma pagal mūsų Konstituciją, toks veiklus organas.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, norėčiau iš šiandien pristatyto biudžeto asignavimų paklausti. Skiltyje „Valstybės valdymas, regioninė politika“ Vidaus reikalų ministerijai skirti asignavimai didėja apie 35 mln., lyginant su šiais metais, ir toliau projekcija yra didėjimo, o štai viešojo saugumo skiltyje mažėja finansavimas, pavyzdžiui, 2027 metais – 34 mln., paskui – daugiau kaip 20 mln. Galite paaiškinti vis dėlto viešojo saugumo srities asignavimų mažėjimą?

V. KONDRATOVIČ. Mes susitarėme su finansų ministru. Jis mano įstatymo nekomentuoja, aš – jo. Juokauju.

Iš tikrųjų čia yra prognoziniai dalykai, apie kuriuos tikrai mes nemažai dar diskutuosime. Visgi krašto apsaugos ir vidaus saugumo ekosistemą reikia vertinti bendrai. Tam tikrų dalykų mes galime nematyti lentelėse, bet jie bus.

Tai kas jau buvo? Pirmą klausimą gerbiama Seimo narė buvo uždavusi dėl bendrų užduočių, bendrų pirkimų. Visa tai egzistuos. Tai svarbu mums, aišku, išlaikyti tą pareigūnų pritraukimo sistemą, kad jie ateitų pas mus tarnauti į vidaus tarnybą, ir tai yra vienas iš pagrindinių dalykų.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas ministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Taigi, Vyriausybės pusvalandį baigiame.

Opozicinių Liberalų sąjūdžio frakcijos ir Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ darbotvarkė

Pereiname prie opozicinės darbotvarkės. Šiandien opozicinę darbotvarkę rengia Liberalų sąjūdžio ir Demokratų frakcijos. Po lygiai pasidalino.

15.24 val.

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 28 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-562 (pateikimas)

Pirmąjį kviečiu į tribūną S. Skvernelį, jis pristatys Prokuratūros įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo projektą Nr. XVP-562. Prašau.

S. SKVERNELIS. Mieli kolegos, įstatymo projektas dar buvusios koalicijos parengtas, dabar pateiktas. Taupant laiką, kadangi jau posėdis ir taip tęsiasi, tiesiog viena iš didžiausių prokuratūros problemų ir bėdų yra konkurencingumas ir pareigūnų motyvacija. Per pastaruosius penkerius metus drastiškai sumažėjo prokurorų skaičius, o tai reiškia, kad vienam prokurorui, kuris organizuoja ir kontroliuoja ikiteisminį tyrimą, tenka keliasdešimt bylų. Turbūt puikiai suprantame, kad turint toki krūvį kokybiškai darbo atlikti negalima. Prokurorai sensta, deja, per artimiausius dešimt metų, sukakus nustatytam amžiui, apie 200 prokurorų, tai yra beveik trečdalis, turės galimybę ir paliks tarnybą. Prokuratūra susiduria su uždaviniu, kaip pritraukti naujų darbuotojų, išlaikyti senus. Įgyvendinant valstybės tarnybos reformą, buvo atsisakyta vienos iš tokių esminių socialinių garantijų, tai yra priedo už ištarnautą stažą. Už ištarnautą stažą valstybės tarnyboje buvo anksčiau – šiandien yra siūloma daryti profesinį stažą ir tą stažą skaičiuoti ne už visą darbą bet kur valstybės tarnyboje, o tik einant prokuroro pareigas: 1 % už vienerius metus, *maksimum* 20 %, taip, kaip yra analogiškai kitose statutinėse struktūrose, ar Specialiųjų tyrimų tarnyboje, ar vidaus reikalų sistemoje. Tiesiog suvienodinti, kad prokurorai turėtų tas pačias socialines garantijas, kurias turi jų kontroliuojamos institucijos, ikiteisminio tyrimo institucijos. Tai būtų toks pasakymas, trumpas, aiškus ir suprantamas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori paklausti vienas Seimo narys. A. Sysas užsirašė klausti, tačiau jo salėje nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė kalbėti. Apsispręsimе balsuoti numatytu metu. Ačiū už pristatymą.

D. Ulbinaitė – dėl vedimo tvarkos. Prašau.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš noriu, kad mes, kolegos, pasveikintume Alytaus Piliakalnio progimnazijos trečiokus. Atvažiavo pažiūrėti, ar mes gerai dirbame. (*Plojimai*)

15.27 val.

Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-765 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, darbotvarkės 2-2 klausimas – Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-765. Į tribūną kviečiu pranešėją A. Bagdoną.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, pristatau jums Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo įstatymo projektu siūloma įtvirtinti pareigą Migracijos departamentui, likus 2 mėnesiams iki asmens tapatybės kortelės ar paso galiojimo pabaigos, informuoti piliečius apie artėjantį dokumento galiojimo pabaigos terminą. Šiandien galiojanti tvarka tokios informavimo pareigos nenustato, todėl žmonės dažnai sužino apie nebegaliojantį dokumentą tik tada, kai jo prireikia. Tada tenka skubos tvarka keisti dokumentą, o tai kainuoja keletą kartų daugiau, nei įprasta tvarka.

Įstatymo tikslas – užtikrinti savalaikį informavimą, sumažinti administracinę naštą, padidinti paslaugų prieinamumą, o piliečiams sudaryti galimybę dokumentus pasikeisti laiku ir papildomai už juos nepermokėti. Teigiamas poveikis numatomas ne tik gyventojams, bet ir verslui, ypač finansų, transporto ir turizmo sektoriuose. Lauksiu jūsų klausimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už greitą pristatymą. V. Fiodorovas turi klausimą. Prašau.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Palaikau jūsų iniciatyvą. Mano toks klausimas. Palyginkime jūsų projektą su praėjusios kadencijos projektu, kurį teikė mūsų buvusi kolegė. Klausimas buvo apie iš esmės identišką procedūrą, tik apie valstybės įmonę „Regitra“, kuri informuoja gyventojus, kai, pavyzdžiui, pasibaigia techninė apžiūra. Seimas tada nusprendė, kad vis dėlto perteklinė procedūra reikalauti, kad valstybės įmonė, turinti veikiančias informacines sistemas, informuotų gyventojus. Manau, kad tada buvo padaryta klaida. Ar jūs, kaip dabartinio projekto teikėjas, buvęs tuo metu valdančiojoje daugumoje (atmesta valdančiosios daugumos balsais), neįžvelgiate kokių nors paralelių? Galbūt verta sugrįžti ir pažiūrėti šiek tiek plačiau? Visos valstybinės informacinės sistemos turi tarnauti gyventojams, labiau gyventojams negu tiems žmonėms arba tiems asmenims, kurie valdo tas informacines sistemas, ir informuoti pagal nutylėjimą, o ne žmogus prašytų malonės, kad būtų informuotas. Ne tik šiuo atveju, bet ir plačiau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už pastabą. Tenka apgailestauti, kad prieš tai buvusioje kadencijoje šitas klausimas nebuvo pradėtas svarstyti ir nebuvo priimtas. Šiandien jo turbūt nereikėtų pristatyti. Bet tikrai jums pritariu, kad tiek informacija apie techninės apžiūros galiojimo laiko pabaigą, tiek galų gale informacija apie besibaigiantį vairuotojo pažymėjimą žmonės tikrai turėtų pasiekti greičiau. Na, apskritai, dalijantis informacija, yra turbūt mūsų spraga, nes kiekviena institucija turi savo duomenų bazę ir su kitomis valstybinėmis institucijomis ta informacija nesidalija. Tikrai pritariu, kad reikėtų pažiūrėti plačiau ir pradėti šio klausimo svarstymą, žinoma, jeigu parlamentas tam pritars.

PIRMININKĖ. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, informacija, kurią teikia ir Teisės departamentas, kad vis tik Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje yra suteikta tokia teisė ir galimybė, kad jeigu žmogus pageidauja, jis gali gauti pranešimą apie tai, kad baigiasi įgaliojimo terminas. Ar neteko domėtis, ar žmonės aktyvūs ir užsisako tokį pranešimą, ar tiesiog ignoruoja ir laukia, kol pabaiga ateina?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama kolege, už klausimą. Jūsų labai taiklus pastebėjimas. Kartais mūsų institucijos sukuria galimybę gauti informaciją, būti išpėtiems prieš tai, bet nepakankamai įtraukia žmones, kad jie ja naudotųsi. Manau, jeigu mes įpareigotume visgi įstatymu, tai turėtų galimybę gauti tą informaciją kiekvienas žmogus, ar vyresnio amžiaus žmonės telefone, ar galbūt kitam žmogui būtų patrauklu gauti elektroniniu laišku informaciją prieš 2 mėnesius, kuomet dokumentas baigs galioti. Manau, tikslas yra bendras, kad gyventojai kuo greičiau gautų

informaciją, kad nepermokėtų už dokumentų skubų gaminimą, o svarbiausia, kad neatsitiktų taip, kad važiuojant į kažkurią šalį, kur reikalingas pasas, paaiškėtų, kad to dokumento galiojimas jau pasibaigęs.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Tuo pažiūrėsime, ar kas užsirašė dėl motyvų. A. Zuokas kalba už.

A. ZUOKAS (MSNG). Be abejonės, taip, aš kalbu už. Ir motyvas labai aiškus, nes tai, ką jūs siūlote, arba tai, ką teikiate, yra vadinamosios proaktyvios paslaugos. Jas įmanoma teikti būtent dabar, kada stipriai įdiegiami dirbtinio intelekto instrumentai. Manychiau, kad tobula valstybė būtų ir bus ta, kuri ne lauks, kol ateis pas ją gyventojas su prašymu, o informuos apie tam tikras prievoles, apie tam tikras pareigas arba apie tam tikras paslaugas iš anksto. Šiuo atveju jūsų siūlymas būtų toks ir yra. Kaip gerai gerbiamas V. Fiodorovas minėjo, kad ir kitose srityse tai yra įmanoma, todėl manychiau, kad apskritai valstybės viešasis sektorius turėtų keliauti į proaktyvių paslaugų teikimą būtent pasinaudodamas dirbtinio intelekto instrumentais. Tikiuosi, artimiausiu metu mes atnešime bendrą įstatymo projektą, kuris ir nukreips viešąjį sektorių, valstybės institucijas būtų ta kryptimi. Todėl jūsų pasiūlymas tikrai yra geras, teisingas ir vienbalsiai turi būti pritarta jam.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsavimas numatytas nuo 16 val. 15 min. Dabar motyvai išsakyti.

15.33 val.

Policijos rėmėjų įstatymo Nr. VIII-800 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-774 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Policijos rėmėjų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-774. Pranešėjas – A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, drauge su 25 parlamentarais teikiame jums Policijos rėmėjų įstatymo Nr. VIII-800 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo įstatymo projektu siūlome ištaisyti teisinę spragą, dėl kurios 18–19 metų jaunuoliai, dar neįgiję vidurinio išsilavinimo, negali būti nei jaunaisiais policijos rėmėjais, nei policijos rėmėjais. Pagal galiojantį įstatymą, jaunuoliai, sulaukę pilnametystės, bet dar besimokantys mokykloje, praranda galimybę tęsti savanorišką veiklą policijoje, o tai demotyvuoja aktyvius jaunuolius ir mažina jų įsitraukimą į visuomenės saugumą stiprinančias veiklas. Projektu siūloma padidinti jaunojo policijos rėmėjo amžių iki 20 metų ir leisti pilnamečiams, dar nebaigusiems mokyklos, toliau dalyvauti šioje veikloje.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūsų norėtų paklausti du kolegos Seimo nariai. Pirmasis vėl klausia V. Fiodorovas, ruošiasi L. Urmanavičius.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų aš vėlgi palaikau jūsų šią iniciatyvą ir balsuosiu tikrai už, juo labiau kad matau jaunųjų policijos rėmėjų tikrai didelį indėlį į tą tokią viešąją saugumą, į prisidėjimą prie tam tikrų iniciatyvų, renginių, tikrai matau to naudą, ypač stebėdamas tai, kas vyksta Kėdainiuose. Bet mano klausimas yra toksai: ištaisius šitą klaidą... arba apskritai – ar toks jaunojo policijos rėmėjo statusas daro kokią nors įtaką tiems, kurie nori studijuoti ir tapti policininkais ateityje? Ar matote kur nors tokių sąsajų? Vis tiek diskutavote su kolegomis, ne šiaip atsirado šitas įstatymo projektas, gal tai kažkaip koreliuoja? Nes dabar tie skaičiai, kai stoja po 11, 15, 12 jaunų būsimų policininkų į šitą specialybę, tikrai nėra tie skaičiai, kurie būtų tokie, kaip pasakyti, optimistiniai arba daug žadantys ateityje. Ar tai koreliuoja, ar tai gali kažkaip padaryti įtaką tam geresniam stojimui?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimą. Na, iš tiesų šis įstatymo pakeitimas buvo inicijuotas dėl jaunimo iniciatyvos. Jie susidūrė su ta problema, kuomet, na, tampa dvyliktokais, tačiau jiems sukanka 18 metų ir iš karto jie yra išbraukiami iš jaunųjų policijos rėmėjų rato, o tik baigę vidurinę mokyklą ar gimnaziją gali tapti, na, policijos rėmėjais. Tai iniciatyva yra būtent jaunimo.

Ar koreliuoja, aš nežinau, bet tikėkimės, kad koreliuoja ir ateityje norinčių dirbti mūsų policijoje, kuri užtikrina tiek viešąją tvarką, tiek saugumą, bus daugiau.

PIRMININKĖ. Klausia L. Urmanavičius.

L. URMANAVIČIUS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai yra labai sveikintina iniciatyva. Tačiau mes sakome, kad 18 metų yra suaugęs žmogus, pilnametis. Kaip žiūrėtumėte į tokį siūlymą, jeigu būtų išlyga įstatyme, kad tie, kurie mokosi mokykloje, sulaukę 18 metų galėtų tapti visaverčiais policijos rėmėjais?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju jums už pastabą. Aš manau, jei parlamentas tokiam įstatymo pakeitimui po pateikimo pritartų, tikrai galima būtų komitetuose diskutuoti ir rasti optimalų sprendimą, kad tie jauni žmonės, sulaukę 18 metų, vis dėlto nebūtų parašėse palikti ir galėtų toliau būti jaunaisiais policijos rėmėjais arba tiesiog policijos rėmėjais. Jūsų pastaba gera. Aš manau, kad galima būtų, jeigu, kaip ir minėjau, parlamentas tam pritartų, komitetuose diskutuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ačiū.

15.37 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XV-287 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-800 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo projektas. Pra-nešėjas – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo narių gru-pė teikia įstatymo projektą, susijusį su pridėtinės vertės mokesčio lengvatiniu tarifu. Kalbame konkrečiai apie šilumos energiją, tiekiamą gyvenamosioms patalpoms šildyti, kitaip tariant, cen-trinį šildymą, liaudiškai kalbant, ir siūlome... Kaip žinome, dabar galioja 9 %, tačiau nuo sausio 1 dienos baigs galioti šita nuostata ir šildymui bus irgi naujas tarifas, jis išaugs dvigubai ir sieks jau 21 %. Nepamirškime, kad bus ir nauji mokestiniai dalykai priimti, ir, be abejo, ta našta gyven-tojams tikrai teks didesnė.

Todėl, atsižvelgdami į susidariusią situaciją ir irgi iš šitos tribūnos premjerės lūpomis skam-bėjusį pasakymą, kad tikrai daug žmonių susiduria su skurdu, siūlome palikti vis dėlto PVM'o lengvatą šildymui. Tiesa, ne 9 %, tačiau 12 %, nes dabar irgi pasikeitė, sakykime taip, reglamenta-vimo eilutės. Siūlome tą 12 % palikti, taikant kartu su dabar irgi galiojančiomis išlygomis, nes manome, kad tai tikrai turėtų didelį poveikį. Juo labiau mes žinome, kad gyvename tokioje laiko, tai yra ne laiko, bet juostoje, kur tikrai šildymas mums faktiškai reikalingas pusę metų. Akivaizdu ir įvairūs tyrimai rodo, kad didžioji dalis mūsų išlaidų yra susijusi būtent su šildymo išlaidomis. Todėl galvojame, kad priėmę šią pataisą tikrai galėtume prisidėti prie paramos žmonėms, juo la-biau tikrai nemaža dalis žmonių gyvena daugiabučiuose namuose.

Be abejo, klausimas gali būti, o kiekgi tai kainuotų biudžetui? Visas paketas, kuris buvo Sei-me priimamas pavasarį, visos įvairios mokestinės lengvatos, buvo skaičiuojama, gali būti iki 85 mln. eurų per metus. Tačiau, be abejo, čia buvo turimos omenyje visos lengvatos. Be abejo, di-džiąją dalį sudarė šildymo lengvatos. Mūsų skaičiavimais, galbūt tai galėtų būti apie 50 mln. Tie-sa, reikia atkreipti dėmesį, konkretaus skaičiaus šiandien vis dėlto pasakyti negalima, nes, kaip žinome, net ir esant naujam reguliavimui ir 21 % PVM'o šioms išlaidoms, tiesiog gyventojų dalis, atitinkanti tam tikrus kriterijus, gali kreiptis į savivaldą ir gauti kompensacijas. Be abejo, žinoti, kiek žmonių kreipsis, sunku pasakyti. Bet štai matėme ir šią savaitę įvairius reportažus, įvairius žinių, naujienų reportažus, kad tikrai eilės savivaldybėse šiuo metu yra gana didelės. Tikėtina, kad tokio efekto, poreikio, turiu omenyje, didžiulio, 50 mln., tikrai neprireiktų, nes jo vis tiek rei-kės kompensacijoms.

Gal tiek trumpai ir jeigu bus jūsų klausimų, be abejo, pasistengsiu atsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Pranc-kietis. Ruošiasi R. J. Jankūnas.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. XX Vyriausybė prisiekė 25 dieną, rugsėjo 25 dieną. Ar rugsėjo 10 dieną būtumėte teikę tokį projektą, tuo metu, kada buvote koalicijoje su dauguma?

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Kaip žinote, formaliai tuo metu jau nebebuvome valdančiojoje daugumoje, bet bet kuriuo atveju, sakau, vertiname bendrą kontekstą. Be abejo, mes puikiai suprantame, kad esant valdančiojoje daugumoje, priėmus šitą pasiūlymą, šitą projektą, tikrai reikėtų papildomo darbo, ieškant papildomų lėšų. Tačiau mes taip pat neturime pamiršti, kad galimybių turbūt tam yra, nes, ką parodė ir naujoji valdančioji dauguma, yra sutarimas atidėti akciją kuriai dar metams, tai galimybių biudžete turbūt visada yra. Taigi klausimas yra prioritetų ir paieškos turėtų būti galima atrasti.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Jankūnas. Ruošiasi S. Gentvilas.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkui. Iš tiesų malonu matyti tokį projektą. Gal čia yra telepatijos, nes aš irgi norėjau užduoti panašų klausimą: o tai kokie argumentai buvo tiesiog prieš keletą mėnesių vis dėlto tai priimti?

Ir dėl akcizo kuriai pakomentuočiau, kad pajamų augimas iš akcizo po to didžiulio padidėjimo 2024 metų ne padidėjo, o sumažėjo. Dėkui.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Aš nekritikuoju jūsų pasirinktos valdančiosios daugumos taktikos ir sprendimų, aš tiktai sakau, kad buvo peržiūrėti tam tikri sprendimai, kurie buvo priimti dar pavasarį bendrame visame mokestiniame pakete, ir sakau, kad yra tokių galimybių. Jeigu šią dieną jūs leistumėte šitam projektui keliauti, be abejo, mes turėtume gauti Vyriausybės išvadą, Vyriausybės pasiūlymą. Man atrodo, šiandien yra puikus momentas tą padaryti, nes šiandien pradėjome ir biudžeto svarstymą, todėl laikas, man atrodo, yra tinkamas kaip niekada.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi V. Fiodorovas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Domai, aš jus aktyviai agitavau, priimant mokesčių reformą: demokratai, persigalvokite. Persigalvojote tik dabar, kai išėjote į opoziciją. Bet apie kokį jūs kontekstą kalbate, kad tą lengvatą reikėtų sugrąžinti, nes aš Lietuvos energetikos agentūros puslapyje aiškiai, juoda ant balto, skaitau: dujų kainos yra pigiausios nuo 2020 metų, biokuras yra pigiausias Lietuvoje per ketverius metus. Vilniuje arba šalies didžiuosiuose miestuose, lyginant su Latvija, Estija, šilumos kaina yra ketvirtadaliu mažesnė – nuo 8,3 cento už kilovatvalandę, Lietuvos vidurkis yra 6,3. Taigi nėra to konteksto, niekas nėra kontekstualu jūsų atveju. Atsiprašau, gal patikslinkite.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Ačiū, gerbiamas Simonai, už gerą klausimą. Aš atsakysiu. Tiktai vieną dalyką lygiai taip pat primenu, kad dar praėjusią kadenciją dėl to laikino 9 % irgi teikėme, beje, ir socialdemokratai tada teikė, kad liktų 9 %. Man atrodo, šiuo atveju mes esame pakankamai nuoseklūs.

Kalbant apie jūsų pastebėjimą dėl tam tikrų kainų, kaip žinome, kainos irgi linkusios kisti ir dažniausiai esant šildymo sezonui tos kainos kyla. Vasaros metu ar rudenį jos turi tendenciją žemėti, bet žiemos metu jos tikrai kyla.

Ir man atrodo, kad pakilimas, net jeigu ir sakote, kad kaina sumažėtų bendrąja prasme resursų, dedamoji vis tiek liktų gana ženkli, ir 12 % prisidėjimas, man atrodo, nekompensuotų net ir tos santykinai mažesnės galbūt kainos būtent pačios žaliavos.

PIRMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi A. Mockus.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nežinau, ką Simono birža sako, bet turbūt dabar tona briketų... granulių, atsiprašau, kainuoja apie 300 eurų. Tai 300 eurų ne visam mėnesiui yra gana didelė pinigų suma. Ir nežinau, biržos kartais ne tuos tikrus skaičius rodo, ką iš tikrųjų žmonės sumoka. Bet aš prisidedu čia prie tų, kurie visi sakė: žiūrėkite, prieš tai buvo toks balsavimas. Tą valdančioji dauguma priėmė tokį sprendimą, koks jis dabar yra. Joje jūs patys buvote ir tuo metu, kai buvo priimamas šis, manau, tikrai ne pats geriausias sprendimas, gal blogas sprendimas, tuometis finansų ministras teigė, kad lengvata kaip priemonė yra iš esmės atgyvenusi ir reikia ją pakeisti į kokį nors normalų paramos mechanizmą. Ar tai reiškia, kad per tuos metus nei buvusi valdančioji dauguma, nei dabartinė valdančioji dauguma nesurado normalaus paramos tiems žmonėms, kuriems tos pagalbos tikrai reikia, mechanizmo ir mums reikia grįžti prie šio klausimo? Ir ar priimti tą sprendimą, kad lengvata būtų panaikinta šildymui...

PIRMININKĖ. Laikas!

V. FIODOROVAS (*MSNG*). ...yra klaida ar ne klaida?

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Žinote, man atrodo, mes esame ne kartą irgi ir deklaravę, kad nesame kažkokie neklystantys. Jeigu mes padarėme klaidą, pavyzdžiui, dalyvaudami praėjusioje valdančiojoje koalicijoje, bet supratome, kad tai yra klaida, mes ją linkę pripažinti. Lygiai taip pat mes galime pasakyti, kad tai buvo tikrai klaida tada priimant šį sprendimą. Be abejo, iš klaidų reikia mokytis. Jeigu jas pastebi, reikia taisyti. Tai vienas dalykas.

Dėl paties buvimo tada klausimas. Aš kartais išgirstu tokį pasakymą: na, tai dabar gali, dabar irgi gauna, sakykime taip, tą lengvatinių PVM'o tarifą net ir tie žmonės, kurie gali sau leisti sumokėti daugiau. Bet lygiai taip pat tada galima kelti klausimą: o ar tie patys žmonės, dabar turintys lengvatinių tarifą, tarkime, spaudiniams, knygoms ar panašiai, ar apgyvendinimo paslaugoms, to negali sau leisti? Tai irgi gali leisti. Bet šiandien jie turi tam tikroms išskirtoms veikloms arba daiktams įsigyti lengvatinių PVM'o tarifą. Man atrodo, kad šiuo atveju, kalbant apie šilumą, kaip minėjau, kadangi yra vis tiek dažniausiai pusės metų laikotarpiu mokame už šildymą ir tai tikrai sudaro didelę žmonių atlyginimo dalį, ignoruoti to dalyko, kad atsirastų nauji mokesčiai, ignoruoti, kad 12 % garantuotai bus padidėjusi kaina už šildymą, man atrodo, šiandien mes to negalime.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Mockus.

A. MOCKUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega diskusijoje, ar nemanote, kad renovacija yra kur kas efektingesnis būdas negu taikyti lengvatas? Renovavę būstą mes sutaupome keleriopai energijos ir sumažiname keleriopai sąskaitas.

Na ir ką kolegoms minėjo dėl socialinio teisingumo, ar manote, kad visiems reikalinga lengvata, nepaisant jų pajamų? Ačiū.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Ačiū už klausimą. Be abejo, renovacija tikrai netrukdo ir yra pagalbinių priemonė, bet visko čia ir dabar... turbūt mes puikiai suprantame, kad visų namų renovuosime. Bet, be abejo, tai yra tikrai puikus dalykas. Man atrodo, mes visas iniciatyvas, susijusias būtent su renovacijos skatinimu, tikrai palaikysime, bet kol kas to nėra. Be abejo, manau, kad ta buvusi lengvata irgi nebuvo veltui, jinais vėlgi egzistavo daugelį metų, ypač siekiant amortizuoti ir tam tikrus kainų šuolius. Pamename ir krizinį pokovidinį, po to karui prasidėjus kainų šuolį, atsiradusį šį sprendimą. Mes, be abejo, suprantame, kad dabar tam tikros sąlygos galbūt nėra tokios kritinės kaip tada, todėl ir siūlome 12 % projektą.

O kalbant dėl antros klausimo dalies, kaip aš ir minėjau prieš tai kalbėdamas, atsakydamas V. Fiodorovui, kad ir dabar yra tam tikrų PVM'o lengvatų, pavadinkime taip, ar knygoms, ar panašiai įsigyjant, ir žmonės, kurie gali sau leisti, irgi gauna nuolaidą.

Kitas dalykas, mes neturime pamiršti, kai kalbame apie tam tikrą administravimą, kad administravimas lygiai taip pat kainuoja ir kainuoja specialistų darbo valandos. Be abejo, atsiradus tam tikriems, sakykime, skirtumams arba informacijos patikrinimui, ar atitinka, ar neatitinka, tarkime, potencialus gavėjas kriterijus gauti būtent nuolaidai, tai kainuoja irgi tam tikrus resursus. Šiuo atveju galvojama, kad vis dėlto tas paprastesnis modelis, taikant visiems, būtų efektyvesnis.

PIRMININKĖ. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Motyvai dėl viso projekto. K. Mažeika kalba už.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegoms, turbūt nereikia sakyti, kad žemos biokuro kainos dabar čia tikrai nesudarys reikšmingos įtakos žmonėms kažkiek daugiau mokėti už šildymą. Turbūt ne pirmi metai matome, kad krentant oro temperatūrai biokuro kainos, atvirkščiai, kyla, ir labai sparčiai. Kuo labiau šąla, tuo labiau kyla, ir turbūt ne tada geriausias momentas spręsti šią problemą. Galbūt kai kas pasakys, kad čia mes prieštaraujame kokioms nors tendencijoms, kad žmonių nemotyvuojame vykdyti renovacijos, tačiau matome, kokia reali situacija. Turbūt svarbiausia tai, kad žemiau skurdo ribos dabar gyventojų turime virš 600 tūkst., o žemiau absoliučios skurdo ribos – virš 150 tūkst. Jeigu vadovaudamiesi Vyriausybės programa mažintume biurokratiją, jau šiuo sprendimu mes galėtume tų žmonių neversti stoti į eiles prie savivaldybių, seniūnijų laukti, rašyti prašymų ir sukurti tą visą biurokratinį aparatą,

tiesiog vienu sprendimu galėtume jiems leisti gyventi bent kiek oriau. Tikrai kviečiu palaikyti šį turbūt savalaikį siūlymą, kad nereikėtų to sprendimo priimti atgaline data, kaip jau buvo, beje, padaryta vieną kartą. Pasimokykime iš tų klaidų ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. S. Gentvilas kalba prieš.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, aš manau, kad socdemai padarė gerą darbą pavasarį panaikindami netaiklią lengvatą ir ta netaikli lengvata nėra toks skausmingas sprendimas, nes šiuo metu biokuro kaina yra per penkerius metus žemiausioje vietoje, dujų kaina yra žemiausioje vietoje ir yra pats tas metas, kai reikia tokias lengvatas naikinti. Aš tikrai sveikinu tą sprendimą, kurį padarėte pavasarį. Mūsų yra labai plačiai išplėtotą socialinės paramos pagalbos schema. Tie, kam reikia paramos su šildymo sąskaitomis, ją gauna, bet tikrai neproporcinga dabar dalinti ir skatinti energetinį neefektyvumą visiems, kurie gali susimokėti. Tam yra renovacija. Mes turime globalius ir nacionalinius tikslus, kad būstas turi būti taupus, ir lengvatiškai atpiginus šilumą žmonės tiesiog nesirūpys reikalingoms investicijoms. Kažkas čia sako, kad labai labai pabrangusi elektra arba, atsiprašau, šildymas. K. Mažeika sako, atėjo šildymo sezonas, tai Vilniuje šildymo kaina yra 5,40 cento už kilovatvalandę dabar spalį, kai Rygoje yra trečdaliu didesnė. Šiauliuose, gerbiamas Domai, energija taip pat yra 3 centais už kilovatvalandę pigesnė negu Rygoje. Leiskime žmonėms susitaikyti, pradėti renovuoti, o tikslingus pinigus naudoti krašto apsaugai. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė jau netrukus balsuoti numatytu laiku.

15.54 val.

Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-847, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 22, 23, 24, 25 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-848(2), Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-849 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas bei lydimasis. 2-6 klausimą bei lydimąjį... kol kas praleidžiame šį projektą, nes vis dar nėra Teisės departamento išvados. 2-7.1 ir 2-7.2 klausimus kviečiu pristatyti L. Savicką. Tai yra Strateginių prekių kontrolės įstatymo pakeitimo projektas Nr. XVP-847 ir du lydimieji. Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, ačiū gerbiamai pirmininkei už galimybę pristatyti įstatymo paketą, kurį iš tikrųjų parengėme kartu su kolegomis iš įvairių frakcijų nepriklausomai nuo to, ar valdančiųjų, ar opozicinių. Tai, mano supratimu, yra geras pavyzdys tokio telkiančio, konstruktyvaus bendradarbiavimo, kurį galime rasti, net jeigu turime ir skirtingas politines jėgas ir jų atstovus, kai turime, aišku, bendrą tikslą. Šis tikslas yra Lietuvos saugumo ir ekonominės stiprybės vystymas.

Per pastaruosius dvejus metus, kolegos, jeigu pasižiūrėtume, kaip keitėsi situacija, pamatytume reikšmingus pokyčius, susijusius su gynybos pramonės plėtra. Mes matėme, kad šiai sričiai atsirado prieiga prie kapitalo, prie finansinių instrumentų, atsirado galimybė investuoti laisvosios ekonominės zonos, priimtas investicijų greitkelio paketas, kuris specifiškai gynybos pramonei sutrumpino procedūras beveik dešimčia kartų, ir visa tai jau veikia. Tačiau vienoje iš sričių jokių esminių pokyčių nuo pat karo Ukrainoje pradžios nebuvo ir jie nėra įvykę. Praėjusią savaitę Seimo Ekonomikos komitete klausimų metu mes būtent apie tai išgirdome tiek iš verslo atstovų, tiek iš institucijų atstovų.

Taigi Lietuva šiandien yra viena iš nedaugelio Europos Sąjungos valstybių, kuriose tarpininkavimo veikla gynybos srityje yra faktiškai draudžiama. Toks teisinis reguliavimas sukuria reikšmingą barjerą Lietuvos įmonėms, vadinasi, mūsų verslai, norėdami dirbti tarptautinėse grandinėse, yra priversti steigti įmones užsienyje, taigi jie veikia per *dukterines* įmones Lenkijoje, Čekijoje, Vokietijoje, kitose šalyse, vadinasi, mokesčiai, darbo vietos, technologinė vertė lieka ne Lietuvoje.

Toks reguliavimas, kokį turime šiandien, silpnina mūsų šalies konkurencingumą. Šiuo metu mūsų įmonės negali dalyvauti daugelio NATO, Europos Sąjungos valstybių tiekimo projektuose vien todėl, kad jų veikimo forma yra ribojama mūsų įstatymais.

Taigi šis įstatymų projektų paketas siūlo atverti rinkos dalį išlaikant visus nacionalinio saugumo kontrolės mechanizmus. Šie pasiūlymai, visų pirma, leidžia užtikrinti tarpininkavimo veiklą gynybos sektoriuje, nustatant aiškias licencijavimo sąlygas, suteikti lankstumo karo ar nepaprastosios padėties metu, kad būtų galima operatyviai aprūpinti gynybos struktūras, trečia, sudaryti konkurencingas sąlygas Lietuvos verslui, kad jis galėtų veikti tomis pačiomis sąlygomis kaip ir užsienio kolegoms.

Apibendrinant, tai nereiškia dereguliacijos, tai yra normalizacija, kad Lietuva išsivaduotų iš išskirtinio apribojimo, kurio nebėra daugelyje Europos šalių. Taip mes atveriamė ir naujas ekonomines galimybes, daugiau darbo vietų, daugiau investicijų ir, žinoma, mažesnes įsigijimų kainas.

Žinoma, reikia iškart pakalbėti apie tai, kad suprantame, jog ši sritis reikalauja ypatingo atsakingumo ir skaidrumo, todėl įstatymų įgyvendinimas bus paremtas aiškiais saugikliais. Priėmus pakeitimus, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, lygiai taip pat Vidaus reikalų ministerija turės parengti poįstatyminius teisės aktus, reglamentuojančius licencijavimą, vidaus kontrolės mechanizmus ir rizikos vertinimo procedūras. Kiekviena įmonė, norinti vykdyti tokią veiklą, turės būti licencijuota ir tikrinama. Tai reikš, kad sistema veiks skaidriai ir prognozuojamai, sudarydama sąlygas dirbti verslui, bet nepažeis valstybės saugumo interesų.

Svarbiausia, kad šis įstatymų paketas yra strateginis nuoseklios... Paketas yra dalis nuoseklios strategijos, kurią Lietuva pradėjo dar XIX Vyriausybės pradžioje: nuo investicijų greitkelio iki iniciatyvos „Vytis“ – visa tai tampa šios ekosistemos dalimi. Lietuva siekia juk tapti ne tik produktų vartotoja, bet lygiai taip pat jų kūrėja ir tiekėja tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygiu, tam būtina teisinė bazė, kuri leistų mūsų įmonėms veikti lygiai tokiomis pat sąlygomis kaip ir kolegoms Europoje.

Taigi kviečiame palaikyti projektą, įstatymų paketą, kuris parengtas, kaip ir sakiau, iš įvairių ir daugelio mūsų atstovaujamų frakcijų. Tai stiprina Lietuvą, kuria ekonominį atsparumą, gynybinį pajėgumą ir didina mūsų konkurencingumą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą įstatymų projektų paketą. Niekas nenori jūsų paklausti. Dėl motyvų užsirašė R. Baranovas. Kalbės už. Prašau.

R. BARANOVAS (LSDPF). Brangūs kolegos, iš tikrųjų labai svarbus yra Luko įstatymo projektas. Turbūt šiandien yra paskutinė tokia ryški vieta, kur mūsų gynybos pramonė dar vis pralaimi kitiems. Kad jūs įsivaizduotumėte, situacija šiandien yra tokia: jeigu jūs gamintumėte šaldytuvą, bet neturėtumėte visų šaldytuvo dalių, jums reiktų Lenkijoje arba Latvijoje įsteigti įmonę, kad nusipirktumėte tas dalis, ir tada atsivežti į Lietuvą, nes tų dalių prekyba Lietuvoje būtų uždrausta.

Mes šiandien pirmąjį kartą išgirdome tą legendinį ir didžiulį gynybos biudžetą, apie kurį ilgai kalbame, ir turbūt visų mūsų interesus, kad kuo daugiau tų pinigų liktų Lietuvoje. Išspręskime tą paskutinę likusią ryškią bėdą gynybos pramonės srityje ir žiūrėkime, kaip mūsų pačių žmonės kurs, augs ir tie pinigai suksis Lietuvos ekonomikoje. Turbūt rasime fantazijos, kur juos panaudoti, čia, Seime. (*Balsas salėje: „Palaikome!“*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi yra trys projektai ir užsirašė trys kalbėti už, suteikiu žodį ir S. Bucevičiui, ir vėliau G. Jeglinskui.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų po klausymų Ekonomikos komitetas ir buvęs ministras greitai sureagavo ir teikia įstatymo projektą. Galbūt tikrai tik truputėlį kalbėti apie ginkluotę... Bet mes šiandien jau, gerbiamas Lukai, komitete formuluojame arba dėliojame prioritetus, ką mes dar turėtume irgi padaryti, ir sugrįšime, matyt, į komitetą. Matyt, turėsime ir pasiūlymų dar atviriau. Arba dabar, kaip girdime šiame kontekste, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija bus pagrindinė ministerija, matyt, ir mes, Ekonomikos komitetas, turėtume imtis dar daugiau lyderystės ir pasakyti, kur yra silpnosios vietos, kaip mes jas galėtume taikyti. Norėtusi išgirsti dar kartą verslus: ką jie geba arba ką jie gali padaryti, – tai mes turime suprasti ir kuo greičiau arba skubiau reaguoti, kad mūsų ekonomika augtų ir pramonė stiprėtų. Ačiū ir manau, kad visi balsuosime už.

PIRMININKĖ. Už kalbės G. Jeglinskas.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Ačiū Lukui už šį pristatymą. Aš tik labai trumpai: norėjau visiems kolegoms priminti, kokia svarbi yra gynybos pramonė. Aš manau, kad tai turi tapti mūsų ekono-

mikos transformacijos varikliu, ir iš tikro galimybės yra didžiulės. Visose šalyse gynybos išlaidos auga, jos auga eksponentiškai, vadinasi, jos dvigubės per artimiausius kelerius metus. Kuo mes greičiau sugebėsime atlaisvinti, aš taip pavadinčiau, būtent šio įstatymo esmė yra ginklų prekybos, ginklų gamybos liberalizavimas, kuomet mes greičiau liberalizuosime, aišku, su protu, su atitinkamais saugikliais, tuo greičiau mes iš tikro sugebėsime ir ekonomiškai, ir finansiškai pasinaudoti šiuo įstatymu. Tikrai raginu visus balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsuosime jau netrukus.

16.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-756(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, trumpam grįžkime į rytinę darbotvarkę. Norėčiau perskaityti balsų skaičiavimo protokolus. Pirmiausia – Seimo nutarimo „Dėl Artūro Driuko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-756.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 123 biuleteniai, rasta biuletenių – 123, galiojančių – 121, negaliojančių – 2. Už – 90, prieš – 22, susilaikė 9. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-756) priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

16.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-757(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-757.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 123 biuleteniai, rasta biuletenių – 123, galiojančių – 120, negaliojančių – 3. Už balsavo 64, prieš – 46, susilaikė 10. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-757) priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

16.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-755(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-755.

Iš viso išduota 123 biuleteniai, rasta biuletenių – 123, galiojančių – 119, negaliojančių – 4. Už balsavo 53, prieš – 44, susilaikė 22. Nutarimas nepriimtas.

Toliau. Grįžtame į popietinę opozicinę darbotvarkę.

16.05 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-163, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-850 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10.1 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Ir lydimasis. Ar yra salėje T. Tomilinas? Šiuo metu nematau, todėl trumpam praleidžiame šį įstatymo projektą.

Darbotvarkės 2-11.1 klausimas ir lydimieji... Taip, D. Griškevičius – per šoninį mikrofoną. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Lyg ir spėjau. Labai ačiū, pirmininke. Tiesiog frakcijos vardu prašome padaryti pertrauką iki kito posėdžio, nes nespėja grįžti.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti dėl pertraukos iki kito posėdžio? Ačiū, pritarta.

16.06 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-832, Administracinių nusižengimų kodekso 112 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-833 (pateikimas)

Taigi dabar 2-11.1 klausimas – Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-832. Ir lydimasis. Yra Teisės departamento išvada, jį galima pateikti. Kviečiu V. Pranckietį.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū už kvietimą. Gerbiami kolegos, toks gana paprastas projektas. Atkreipsiu jūsų dėmesį ir paprašysiu: pakelkite ranką, kas neturite jokio sklypo. Rankų nėra... vienas, T. Prajara, va dar du žmonės. Vadinasi, visi žmonės, kurie turi žemės sklypų, yra suinteresuoti šiuo projektu, nes įstatymas atpalaiduotų žmones nuo įsipareigojimo žymėti sklypą fiziniaisiais elementais, tai yra sukalti kokius nors žymeklius. Šiandien kalbėjausi su matininkais, su žemėtvarkininkais, paklausiau, kiek sukala strypų į žemę. Pasakė – per metus apie 2 tūkst. Tai tik viena įmonė suvaro tiek geležies gabaliukų į žemę su plastmasinėmis viršūnėmis. Jie tampa visiškai nereikalingi, nes šiais laikais mes visas ribas jau nustatome GPS'u. Riboženkliai tampa nereikalingi. Todėl ir projekto esmė yra tokia: atpalaiduoti žmones nuo tokios nereikalingos administracinės naštos, žemės sklypo savininkas galės atsisakyti žemės sklypo ribų vietas ženklinti riboženkliais. Toks klasikinis perteklinių reikalavimų naikinimas. Manau, kad visi juo yra suinteresuoti.

Kita vertus, dabartiniame įstatyme sakoma: jeigu tu esi žemės savininkas ir riboženklis yra įkaltas, kas nors tą riboženklį panaikino, savininkas lieka kaltas. Bet niekada nebūna atsakyta į klausimą, kuris savininkas, kurį reikėtų bausti, jeigu riboženklis yra tarp dviejų sklypų. Tai vien todėl, kad tokių neįdomių dalykų šiais laikais turbūt neturėtume daryti. Šiais laikais būtų netgi priešingai: jei norėtum surasti riboženklį, esantį žemėje, eitum su GPS'u ir ieškotum, kur yra tas riboženklis. Vadinasi, jis visiškai netenka prasmės. Tai projekto esmė yra tokia: jeigu savininkas norės, jis galės tą savarankiškai padaryti, bet jeigu jis nenorės, galės jo atsisakyti.

Ir antrasis projektas yra ANK projektas: 112 straipsnis baudžia už tai, kad žmogus neprižiūri riboženklio. Kitaip sakant, kažkas išmetė arba važiavo technika ir suspaudė riboženklį gilyn, jo nebėra, o žmogus gali gauti baudą nuo 70 iki 150 eurų, jeigu to riboženklio neatstato. Manau, tiesiog pereiname į skaitmeninį amžių, o tą metalą jau palikime praeičiai. Laukiu jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia K. Starkevičius. Ruošiasi V. Fiodorovas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Tikrai ačiū už iniciatyvą, bendrą iniciatyvą dėl šio projekto. Mes laukėme, bet nesulaukėme Aplinkos ministerijos pasiūlymų. Ko sulaukėme, tai birželio mėnesį visuose portaluose pasirodė straipsniai, kad Statybos inspekcija griežtai baus ir tos baudos gali siekti net iki kelių tūkstančių, kai mes esame skaitmenizacijos amžiuje, kai viskas yra užfiksuota ir galima apsieiti be šių taršalų mūsų žemėje. Ar iš tikro reikės peržiūrėti ateityje ir tas baudas kažkaip susisteminti, ar tos baudos ir toliau galės likti, nes jos yra didelės? Čia vėlgi tas teisinis reguliavimas. Bet čia turbūt klausimas dėl ateities.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ta ateitis iš dalies yra ir šiandien, nes antruoju projektu yra naikinamas 112 straipsnis, kuris numato baudas už nepriežiūrą arba neatstatymą, jeigu yra gautas perspėjimas. Jūs labai teisingi dėl tų baudų, baidimų ir to papildomo įpareigojimo, kam reikia Statybos inspekcijai vaikščioti po laukus ieškoti, ar yra, ar nėra riboženklis. Tikrai toks archajiškas dalykas.

O dėl baudų dėl kitų ženklų turbūt ateityje taip pat reikės kalbėti, nes išlieka tie didesni geodeziniai ženklai, kurie buvo dar nuo sovietų armijos laikų kas kilometrą po stulpelį įkalti į žemę. Tuos dar lyg ir išpareigojome saugoti, bet lygiai taip pat jų ieškoti eitume su GPS'u.

PIRMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi A. Mockus.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikro palaikau jūsų iniciatyvą, nes viskuo, ką galime daryti skaitmeniniu būdu, palydoviniais dalykais, turime ir naudotis, tomis sistemomis. Viskas yra sukurta ir tai nėra kažkoks raketų mokslas. Bet mano klausimai du. Vienas rimtesnis, kitas galbūt ne toks rimtas. Ar jums yra žinoma tokių atvejų, kad atėjus matuoti sklypą nėra įkalta ir gaunamos baudos? Ir ar šiuo metu apskritai sklypų turėtojai kala normaliai tuos riboženklus, ar vis dėlto yra pasikliaujama GPS'o matavimais, dokumentų sutvarkymais ir niekas realiai neatvažiuoja ir netikrina?

Antrasis klausimas, kaip ir sakiau, galbūt ne toks linksmas. Klausdamas dėl kolegų, kurie turi sklypų, jūs klausėte dėl to, kad norėjote patikrinti, kiek yra riboženklių, ar dėl to, kad norėjote patikrinti, kiek nusišalins nuo klausimo priėmimo?

V. PRANCKIETIS (LSF). Klausimo pabaiga...

V. FIODOROVAS (MSNG). Ar dėl riboženklių klausėte? (*Balsai salėje*)

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerai. Tam, kad nereikėtų nusišalinti, atsakysiu iš karto į antrąją dalį. Aš paklausiau, kas neturite sklypų, o ne kas turite. Tai nusišalinti turbūt nereikės. Mes čia dėl daugelio klausimų galėtume nusišalinti.

Dėl baudimo. Taip, patikrinau internete, pavarčiau, kiek maždaug tokių dalykų yra. Daug tokių dalykų yra buvę, todėl ta iniciatyva ne veltui ir atsiradusi. Klausiau Žemės savininkų asociacijos, taip pat atsakė, kad visiškai nereikalingas dalykas, dėl kurio vis tiktai yra baudžiami žmonės. Kokiu būdu, kada ateina Statybos inspekcija tikrinti ir kodėl jiems yra ta pareiga, o ne žemėtvarkai, irgi toks sudėtingesnis klausimas. Bet čia jau yra nebe įstatymo dalykai, tai yra jau poįstatyminių aktų sprendimai ir ten yra nustatoma, kada, kas ir kaip turėtų tikrinti. Dabar tiesiog atleiskime nuo tų perteklinių funkcijų tuos žmones, kad jiems nereikėtų pyktis su mūsų Lietuvos piliečiais, turinčiais kokių nors sklypų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mockus. Ruošiasi J. Zailskienė.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai jūsų patirtis ir Kaimo reikalų komiteto pirmininko nesukelia abejonių dėl jūsų teikiamų siūlymų, bet klausimas: kodėl dabar, kodėl ne anksčiau? Ar dėl technologinio proveržio?

Kitas klausimas. Iš tikrųjų žemės ūkio paskirties žemės daugiausiai yra regionuose. Tikrai mūsų ūkininkai modernūs, turi naujausias technologijas, bet ar, panaikinus riboženklus, nekils konfliktų dėl gretimai esančių sklypų? Ar kaimynai pajėgs susitarti ir įrodyti savo teisybę, kad ta riba yra ta? Ar tai nebus papildoma našta kviečiant Statybų inspekciją, apkraunant dar papildomomis procedūromis? Ačiū.

V. PRANCKIETIS (LSF). Iš patirties pasakysiu. Prieš trejus metus, kada svarstėme Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, aš tą patį siūliau. Sakiau, nustokime vieną kartą sieksniais žemę matuoti ir dėl ribų susitarkime, kad jos yra skaitmeninės. Nenaikina įstatymas ribų. Įstatymas tik sako, kad žmogus, savininkas, turi teisę pasirinkti, ar jis nori statyti riboženklį, ar nenori, kad jam tai nebūtų prievolė. Tai vienas dalykas.

O dėl... Kas buvo jūsų? (*Balsas salėje*) Dėl ko? Dėl konfliktų. Konfliktų dažniausiai kildavo dėl to, kad riboženkliai būdavo netgi perkeliami. Ir čia norėčiau priminti slenkančių sienų tokią galimybę. Kai įvyko Rusijos užpuolimas Sakartvele, Abchazijos siena nuolat keliaudavo žemyn (ne siena, bet ta riba, frontas). Jie nuolat perstumdavo savo spygliuotas vielas žemyn, artyn, link Sakartvelo. Kitaip sakant, buvo tos sienos keliaujančios. Lygiai taip ir su riboženkliais. Kada pasikaitai viešojoje erdvėje apie tai, kad žmonės perkėlė tuos dalykus... tai galbūt dėl to ir atsirado baudos. O dabar tiesiog išvengsime konfliktų. Yra GPS'as ir jūs net su savo telefonu galite savo ribą nusistatyti, čia viskas yra labai supaprastinta. O šiaip, jeigu matininkas, irgi pasitikrinau, minimalus matininko atvažiavimas kainuoja 50 eurų, tai bet kada tos ribos ieškotumėte tokiu būdu.

Dar dėl ūkininkų kažkam neatsakiau į klausimą. Žinau, kad buvo pora atvejų, kai į tuos strypus prasidūrė traktoriai padangas. Tai jau tada tie sklypų naudotojai pasakė žemėtvarkinin-

kams: išsiimkite savo šituos arba paduosime į teismą. Aišku, jie turbūt neišsiėmė tuo metu, bet dabar jie turės galimybę išimti visą metalą iš žemės ir neteršti jos.

PIRMININKĖ. Klausia J. Zailskienė. Ruošiasi V. Rakutis.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Aš norėčiau paklausti jūsų kaip liberalo. Kalbėjote apie tai, kad daug tų kuolų sukala, bet tai yra darbas, darbo vietos ir įmonės turi veiklos. Kaip jūs tai vertinate?

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Žinote, buvo toks gražus posakis – beprasmių užsiėmimų ratelis. Tai va čia toks buvo ratelis. Klausį žemėtvarkininkų – jiems to nereikia. Tas kuoliukas, sakiau, kainuoja 2 eurus, kada perki jų tūkstančius, o įkalimas, atvažiavimas kainuoja 50 eurų. Kuriam reikia to darbo? Žemėtvarkininkui to nereikia, ūkininkui arba sklypo savininkui to nereikia, reikėjo tikrai tiems tikrintojams.

Dėl konfliktų. Manau, skaitmeninėmis sistemomis mes išspręsimė juos daug paprasčiau, negu kad kuolą ištraukę. Tas kuoliukas, jeigu kas neįsivaizduojate, yra nuo 40 iki 60 centimetrų ilgio, tai jį iš šlapios žemės gali paimti ir išrauti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas profesoriau, žinote, du tokie klausimai. Pirmas praktiškas. Vaikai, lakstantys kaime, žino, kur yra jų teritorija, kur ne jų teritorija. Kai nebus jokio ženklų, ar nebus taip, kad kažkas užvažiuos ir paskui sakys: na, nesimatė, iš kur mes galėjome žinoti, ne visi gi ten sėdi tose erdvėse. Toks praktinis klausimas.

O antras klausimas yra rimtesnis. Per mano gyvenimą du kartus keitėsi koordinacinės sistemos ir jų apskaičiavimo tikslumas. Ar negali atsitikti taip, kad dėl įvairių elektromagnetinių reiškinių, pavyzdžiui, Žemės ašis pasislinktų, tarkime, neženkliai, keletą metrų arba keliasdešimt metrų, ar nebūtų tada problema, kad įvyktų didelis žemės ribų apskaičiavimo pokytis?

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Taip, keitėsi sistemos, GPS'ai, du kartus, jūs teisingai, pasikeitė ten tos ribos, būdavo gal 30 centimetrų. Dėl to kildavo daug konfliktų, ir tie konfliktai dažniausiai kildavo dėl to, kad tuos riboženklis, būdavo, vienas įsikala vienoje vietoje, kitas įsikala kitoje vietoje. Man yra tekę netgi kaimynams pasiūlyti, sakau, aš jums pridėsiu žemės va iš to kampo, bet jūs tarpusavyje nesiginčykite dėl 15 centimetrų. Ta problema buvo.

Dėl užvažiavimo, kad vaikai užvažiuos arba ten vaikai nubėgs į kitą sklypą, nekyla problemos, nes to riboženklis ir dabar jūs nematote. Jį sukala visą į žemę, ir tikrai žemės paviršiuje raudona kepurėlė, kuri taip pat suskyla greitai, lieka tik metalas žemėje. Tai visiškai neišsprendžia nieko. O tie žmonės, kurie nori ribas užsidėti, turi teisę ir turi galimybę kuolą bet koku atveju įsikalti tokį, kokio jie nori.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Tuoj patikrinsime, ar yra kas nors užsirašęs kalbėti dėl motyvų. Taip, K. Mažeika kalba už.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegų, vis tik turbūt tie, kas turi bent vieną žemės sklypą (jų čia yra turbūt absoliuti dauguma), supranta, apie ką mes kalbame – apie tūkstančius tonų metalo ir daugybę plastiko mūsų žemėje. Turbūt, jeigu jau esame tokie dievobaimingi, kad ten kažkur pasislinks kažkas, pasisuks Žemė, galbūt vietoj to plastiko ir metalo pasodinkime po medį, ažuolą, kuris tikrai galbūt 1 tūkst. metų paženklinys tą ribą, ir bus tikrai daug geriau.

Kalbant apie šių laikų technologines galimybes, tikrai nesame tiek prisiviję šiuolaikinių technologijų, kad reiktų tą metalą ir plastiką kalti į kiekvieną sklypo kampą. O jeigu sklypas turi ir daugiau kampų, kartais reikia 10 ir 15 žymenų. Vis tik turbūt reiktų žengti žingsnį progreso linkme ir atsisakyti ypač neadekvataus dalyko – baudos – už tų žymenų kartais kažkokį netyčinį sunaikinimą. Vis tik kviečiu palaikyti pateikimo stadijoje. Jeigu kils klausimų, diskusijoje svarstymo stadijoje tikrai galima koreguoti, žiūrėti, bet šiandien tai yra progresyvus žingsnis į priekį, todėl kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Mockus – motyvai prieš.

A. MOCKUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų siūlyčiau dar pamąstyti ir pasvarstyti šį įstatymo projektą. Turime atvejų, kai ir valstybinė žemė buvo, sakykime, priglau-

ta po privačiu sparneliu. Riboženkliai šitoje situacijoje tikrai keičia visą reikalo esmę ir siūlyčiau dar neskubėti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jau atėjo balsavimo laikas. Siūlau užimti vietas ir galime pradėti balsuoti būtent nuo šio 2-11 klausimo bei lydimajo, tai yra Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo ir lydimajo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 88: už – 51, prieš – 4, susilaikė 33. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Taip pat dėl lydimajo pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Ir taip pat gruodžio 9 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu.

16.22 val.

Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-765 (pateikimo tęsinys)

Dabar persikelkime trumpam į pačią posėdžio pradžią ir apsispręskime balsuodami dėl 2-2 klausimo – Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projekto Nr. XVP-765. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo pakeitimas.

Balsavo 101: už – 99, prieš – 1, susilaikė 1. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu.

16.23 val.

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 28 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-562 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Prokuratūros įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-562. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 97: už – 28, prieš – 23, susilaikė 46. Po pateikimo nepritarta.

Turime apsispręsti dėl tolesnės eigos. Alternatyvus balsavimas. Kas manote, kad projektas turėtų būti tobulinamas, balsuojate už, kas norėtumėte atmesti, balsuojate prieš. Balsuojame.

Balsavo 103: už – 46, prieš – 57. Projektas atmestas.

16.25 val.

Policijos rėmėjų įstatymo Nr. VIII-800 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-774 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Policijos rėmėjų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-774. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 105: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 16 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.25 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XV-287 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-800 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-800. Balsuojame.

Balsavo 102: už – 29, prieš – 19, susilaikė 54. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas siūlote tobulinti, kas pasisakote už tobulinimą, balsuojate už, kas siūlote atmesti, balsuojate prieš. Balsuojame.

Balsavo 98: už – 39, prieš – 59. Projektas atmetas.

Replika po balsavimo – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Visų pirma ačiū tiems, kurie palaikė, ačiū ir tiems, kurie nepalaikė. Bet suprantu, galbūt priežastis buvo netinkamas teikėjas. Todėl kviečiu daugumos atstovus vis dėlto gero klausimo nepamiršti ir patiems registruoti šį klausimą.

16.27 val.

Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-847, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 22, 23, 24, 25 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-848(2), Sprogmėnų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-849 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Darbotvarkės 2-7.1 klausimas bei lydimieji – Strateginių prekių kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-847 ir lydimieji. Apsispręskime balsuodami.

Balsavo 104: už – 83, prieš – 1, susilaikė 20. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 18 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu?

Matau dar norinčių pasisakyti. Prašau. L. Savickas.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū visiems palaikiusiems. Primenu du aspektus. Kad vis dėlto klausimas kilo būtent Ekonomikos komiteto klausymų formatu. Atsižvelgdamas į tai, kad ir premjerė paskelbė, kad gynybos pramonę siūlo kelti į Ekonomikos ir inovacijų ministeriją, siūlyčiau pagrindiniu komitetu Ekonomikos komitetą, papildomu – NSGK. Jeigu būtų įmanoma susitarti, būtų, manau, racionalu. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Mockus. Prašau.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Čia priminimas gerbiamam kolegai Domui, kad esmė ne teikėjas, o projektas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Taip. Prašau. R. Kaunas.

R. KAUNAS (LSDPF). Norėtume paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Gerai. Pirmiausia apsispręskime dėl komitetų. Ar galėtume pritarti siūlymui, kad Ekonomikos komitetas būtų pagrindinis, o NSGK – papildomas? Ar galime bendru sutarimu pritarti tokiam siūlymui? Nematau prieštaraujančių. Svarstome lapkričio 18 dieną.

Toliau dėl Vyriausybės išvados. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti dėl Vyriausybės išvados? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Ir tiek, sprendimai priimti.

16.29 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-539 (pateikimas)

Toliau 2-12 klausimas – Miškų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-539. Pranešėjas – K. Mažeika. Kviečiu į tribūną.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, trumpai pristatysiu projektą, kurio jau čia yra turbūt irgi kelintas variantas. Netgi prisimenu turbūt XVII Vyriausybėje buvo ir Vyriausybės rengtas panašaus pobūdžio projektas ir turbūt atėjo situacija, kai vis tik reikia įsivertinti, kad, didėjant miškų apsaugos įvairiems lygiams, plotams ir taip toliau, medienos kiekiai tampa gana ribotas išteklis. Nesame prabangos valstybė, kuri gali leisti eksportuoti žaliavinę medieną. Prioritetas yra kurti aukštesnės pridėtinės vertės produkciją ir papildomas darbo vietas, kad tas dešimtmečius augantis medis sukurtų kuo didesnę ir aukštesnę pridėtinę vertę čia, Lietuvoje, kur jis ir augo. O įvertinant tai, kad įvairūs Europos Sąjungos reglamentai skatina dėl anglies kaupimo medienos naudojimą statybose, tai turbūt yra didžiulės galimybės.

Turbūt logiška, kad ta mediena turi pasilikti čia, Lietuvoje, ir sukurti aukštesnę pridėtinę vertę, o gaminiai toliau pildytų mūsų biudžetą kitais papildomais mokesčiais. Toks trumpas projektas, šiek tiek derintas ir su institucijomis. Jeigu bus klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia L. Savickas. Ruošiasi S. Gentvilas.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų mes dėl šio įstatymo pradėjome ieškoti sprendimo tikriausiai jau prieš beveik dešimt metų. Gal jūs galėtumėte atskleisti, kokios čia yra tos priežastys, kad dešimt metų ieškome sprendimo ir sutarimo, bet niekaip nerandame? Ir ką čia reikia padaryti, kad šį kartą pavyktų?

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Turbūt reikia mąstyti ir priimti sprendimus žiūrint valstybiškai, nes anksčiau buvo labai populiaru visą medieną eksportuoti. Lietuvoje dabar atsiradusi ir medienos pramonė, perdirbimas, anksčiau buvo tikrai rangos darbai, tai miško kirtimo įvairiausios įmonės. Šiandien galime turbūt įvertinti ir pamatuoti, kiek sukuriame darbo vietų, ypač regionuose. Turbūt atsakymas yra vienareikšmiškas.

O turbūt dar geras pavyzdys yra ta pati Kinija, į kurią mes dabar tikrai tuščius konteinerius iš Lietuvos per Klaipėdą eksportuojame. Jie netgi sugeba iš to uždirbti. Tai yra rąstai, kurie dedami į konteinerius vietoj balasto, kad jie neplauktų tušti... bet kažkokią žaliavą, iš kurios, be to, sukurama pridėtinė vertė ne čia, Lietuvoje. Vis tik turbūt ir ta galimybė turėtų būti, ir šita išnaukota čia, Lietuvoje, nes tie pavyzdžiai rodo, kad dėl išteklių ir yra pagrindiniai karai.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi R. Vyžintas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Kęstuti, sveikinu su projektu. Manau, teisinga linkme. Gal du dalykai, kuriuos dažnai kritikai įvardina, kad atsiradus tam vidiniam ratui bus numuštos valstybinių išteklių pirkimo kainos. Kaip mes galėtume kritikams į šitai atsakyti?

Antras dalykas. Pasižiūrėjus statistiškai Lietuva jau tapo medienos importo – nebe eksporto šalimi. Vadinasi, mūsų medienos pramonė jau yra stipri. Bet gal žinote ar turite kokių nors indikacijų, kad sukūrus tokį vidinės pramonės skatinimo mechanizmą regionuose, kaip jūs rašote, atsidarytų dar papildomų perdirbimo įmonių? Gal turite indikacijų? Ačiū.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Dėl indikacijų sunku pasakyti, nes bendrai dabar jau sukurama vertė yra didžiulė ir medienos poreikis yra turbūt optimalus tam pagaminamam kiekiui, kiek sugeba pagaminti Lietuvos valstybinių miškų urėdija ir dalis privačių miškų savininkų. Turbūt sunku kalbėti. Galbūt tikrai aukštesnės pridėtinės vertės produktams.

O į pirmąjį klausimą turbūt jūs atsakėte savo antru klausimu, nes vis tik Lietuva jau tapo medienos importuotoja tiek iš Lenkijos, tiek iš Latvijos, nors ten lygiai taip pat yra sudėti įvairūs saugikliai, lygiai taip pat jie kalba apie aukštesnės pridėtinės vertės eksportą. Tos Lietuvos įmonės, kurios nori nusipirkti tenai, turi tenai registruoti įmones ir taip bandyti prisitaikyti prie sistemos. Turbūt tai rodo, kad vidinė konkurencija yra tikrai didelė ir kokių nors baimių tikrai neturėtų būti, nes mediena yra žaliava, kurios reikia visiems.

PIRMININKĖ. Klausia R. Vyžintas. Ruošiasi K. Starkevičius.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Sakykite, ribojant aukcione dalyvaujančių dalyvių skaičius, savaime aišku, dingsta konkurencija, priešingai – aš manau, kad nedidelis kiekis eksporto yra tas vilkas miške, kuris duoda tikrą rinkos kainą. Jeigu mes ribojame tikrai vieniems, tie vieni tiesiai šviesiai uždaro rinką. Tokiu atveju 10–20 eurų kubinio metro kaina gali kristi ir labai didžiuliai uždariai bus vadinamiesiems perdirbėjams vien dėl to, kad jie nusimuš kainą Lietuvoje. Paneikite man tai, kad kaina Lietuvoje nebus numušta uždarius eksportą?

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega. Niekas nekalba apie eksporto uždarymą, nes be reikalo tikriausiai niekas nepirks ir yra tam sudėti saugikliai. Turbūt labiau esama situacija primena jūsų palyginimą, kai vilkas yra avių aptvare. Kai būtent geriausios ir brangiausios pridėtinės vertės mediena, iš kurios būtų galima padaryti aukštesnės pridėtinės vertės produktą, yra eksportuojama.

Latvijos pajėgumai, jūs turbūt puikiai žinote, kokių lentpjūvių yra, kur ten perdirba ir sukuria dar papildomą, turbūt netgi didesnę vertę, nei mes čia parduodami rąstus. Turbūt tai yra pats

geriausias pavyzdys, o visi kiti pavyzdžiai – uoste matomos didžiulės rietuvės, kurios laivais plukdomos tiek per Baltijos jūrą į Skandinavijos šalis, tiek dar toliau, į tą pačią Kiniją, ką minėjau, tai yra turbūt ne be reikalo. Atrodo, tokį dalyką kaip medį plukdyti turėtų neapsimokėti. Bet matome, kad būtent ir sukuriama didžiausia pridėtinė vertė, ir tai yra akivaizdus pavyzdys, todėl pajėgumai, manome, turėtų būti stiprinami čia. Jeigu dar yra galimybė, niša, tai tikrai turėtų būti perdirbta.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų, gerbiamas kolega, tai būtų rinkos ribojimas ir kainų tiesiog sumažinimas tiems, kurie augina mišką. Gal paimkime šitą pavyzdį – gal duona atpigtų ir pyragų gaminiai? Paimkime, sakykime, 50 % negalima parduoti, pirmiausia parduokime mūsų malūnams, perdirbėjams, o po to tik 50 % virš, tai čia ateitų ūkininkai ir mus su šakėmis iš to Seimo išvytų. Tokie analogai.

Panaši tokia praktika dabar, žinau, Ukrainoje taikoma. Ūkininkai irgi nepatenkinti, kai jiems riboja rapsų išvežimą iš pačios Ukrainos dėl įmonių poreikių visų pirma patenkinimo.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, kolega. Turbūt palyginti galima būtų ir kitaip, nes mes kalbame tik apie Valstybinių miškų urėdiją, kurios tikslas užauginti ir tiekti rinkai, o ta rinka šiandien yra nereguluojama. Jeigu lygintume su grūdais, matytume tuos pačius fabrikus, statomus Lietuvoje, kurie sukuria aukštesnę pridėtinę vertę. Jie, sukurdami aukštesnę pridėtinę vertę, gali pasiūlyti brangesnę kainą už žaliavą – nereikia konkuruoti uoste, nereikia konkuruoti dėl transportavimo per vandenynus ir visa kita.

Turbūt, aš manau, ir jūs, ir aš sutinkame dėl to, kad vis dėlto čia turime daugiau pagaminti ir perdirbti: jeigu tų pajėgumų yra, turbūt reikia apie tai ir kalbėti. Ir jeigu tai yra valstybės valdoma dalis, turėtume ir žiūrėti valstybiškai, kad ta pridėtinė vertė būtų sukurta didžiausia. Nėra taip, kad Lietuva valdo žemės ūkį ir grūdus parceliuoja, ar čia į Rytus, ar į Vakarus tą laivą pasiūsti, tai yra rinka, kuri susitvarko savaime.

Aišku, labai gaila, kad šiandien ta grūdų kaina yra tokia apgailėtina, tikrai matome, kad ūkininkai *pečius* kūrena, galbūt tikrai jie norėtų, kad tos pridėtinės vertės būtų sukurta daugiau. Turbūt čia geras pavyzdys.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų užsirašė A. Radvilavičius, kalba už.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke, už suteiktą galimybę pasakyti savo nuomonę. Pranešėjas turbūt išsakė esminius klausimus, esmines priežastis, kodėl yra teikiamas šitas įstatymo pakeitimo projektas. Aš tikrai sutinku su tuo, kad pridėtinė vertė turėtų būti kuriama čia, Lietuvoje. Noriu atkreipti dėmesį, kad įvairios aplinkosauginės organizacijos taip pat nori mums parodyti, kad mes kažkodėl tampame puikios, geros produkcijos – žaliavinės medienos eksporto šalimi, nekurdami pridėtinės vertės čia. Daug šalių taikio tokią vadinamąją išmaniąją eksporto politiką. Tarkime, Latvijoje ir Estijoje yra panašiai tvarkomasi, o Suomija ir Švedija faktiškai beveik neeksportuoja savo žaliavinės medienos ir sugeba ją perdirbti patys. Tai aš manyčiau, kad žaliavinės medienos eksportas duoda galbūt ekonominę naudą trumpuoju laikotarpiu, tačiau ilgalaikėje perspektyvoje gali stabdyti šalies pramonės ir tvaraus miškų ūkio plėtrą.

Ačiū. Siūlau palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. Vyžintas kalba prieš.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, šiai stambųjų Lietuvos medienos perdirbėjų idėjai be konkurencijos pasidalinti valstybinių miškų medieną... Girdžiu iš kolegų: vieni mini 10 metų, kiti – 20 metų, yra siekiama tai padaryti. Dabar, peržvelgus Teisės departamento išvadą, yra tiesiai šviesiai parašyta, kad tai yra valstybės turtas, kad, apribojus dalyvių skaičių, kaina kris ir, neleidžiant aukcionuose dalyvauti visiems norintiems, kaina mažės. Valstybė tokiu būdu praras, ir netgi kažkur buvo minimos sumos, ten 80 mln. ir panašiai.

Antras dokumentas, kuris patvirtina mano teiginius, yra Teisingumo ministerijos išvada, kur parašyta, kad bet koks prekių judėjimo uždraudimas yra draudžiamas pagal Europos Sąjungos

teisę. Galų gale, pačios Europos Sąjungos kaip pamatinis dalykas, rodos, buvo plieno ir anglių ar anglių ir plieno pramonės susitarimai, kad draudžiama riboti konkurenciją.

Vis dėlto, jeigu ta mediena, nedidelis kiekis, yra eksportuojama aukšta kaina, ji nėra perdirbama kažkurioje kitoje gretimose valstybėje, kas konkuruoja ir gaminių kaina, šitas ribojimas prieštarauja daugeliui teisės aktų.

Baigdamas noriu pasakyti, kad, kaip suprantu, yra naujas Miškų įstatymas, svarstoma nauja redakcija. Galbūt dabar mes susilaikome ir tada iš tų dviejų siūlymų, tiek K. Mažeikos, tiek naujo įstatymo, gims daugiau ar mažiau Europos Sąjungos teisės aktams neprieštaraujantis teisės akto projektas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsisprendime balsuodami dėl 2-12 klausimo – Miškų įstatymo pakeitimo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 88: už – 56, prieš – 2, susilaikė 30. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ne. Prašau. A. Radvilavičius.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Kaip pagrindinį siūlau Ekonomikos komitetą.

PIRMININKĖ. Ekonomikos komitetas. Manychiau, kad turėtų būti alternatyvus balsavimas. K. Mažeika taip pat turi pasiūlymą. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėčiau tik sureaguoti, kolega čia bandė apeliuoti į mus kaip į rengėjus. Aš tikrai priminsiu, kur jisai dirbo, tai „Urėdijų servisas“, tokia uždaroji akcinė bendrovė. Tai turbūt atsako į nemažai klausimų, kad medienos eksportas tai ir kitoms įmonėms buvo turbūt ta geriausia, turbūt didžiausias pajamas nešanti... ir atstovauti tiems kolegoms.

Tikrai norisi, kad vis dėlto būtų skaidrumas. Tai turėtų būti iki galo, ir, gerbiamas kolega, advokatauti toms įmonėms tikrai nereikėtų. Jeigu mes žiūrime valstybiškai, žiūrėjime plačiau – ne tik iš vienos varpinės. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Pirmasis buvo L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas galėtų būti kaip papildomas – ne pagrindinis. Tai nereikia balsuoti alternatyviai. Siūlymas.

PIRMININKĖ. Prašom. Gerbiamas R. Vyžintas.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Aš turbūt šiandien neįvardinsiu gerbiamo kolegos sąsąj su tam tikromis kyšančiomis ausimis. Aš neužsiimu tuo dalyku turbūt dešimt ar daugiau metų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Tuo dalyku. Gerai. Kolegos, aš siūlau apsispręsti ir alternatyviai balsuoti. Kas pasisakote už tai, kad pagrindinis komitetas būtų Aplinkos apsaugos komitetas, balsuojate už, kas už tai, kad būtų Ekonomikos komitetas, balsuojate prieš. Balsuojame. Aplinkos apsaugos komitetas – už, Ekonomikos komitetas – prieš.

Balsavo 89: už – 32, prieš – 57. Taigi, pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas. Du papildomi komitetai – Kaimo reikalų komitetas ir Aplinkos apsaugos komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Svarstymas bus gruodžio 9 dieną, kaip ir buvome aptarę.

16.46 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-801 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-801. Pranešėjas – V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas rengtas, išdiskutuotas atsižvelgiant į galimą, mano nuomone, perteklinę diskreciją nustatant asmens statusą baudžiamajame procese, kai asmuo yra apklausiamas apie savo galimai padarytą nusikalstamą veiką. Tautoje ir teisės moksle šis institutas jau įvardijamas kaip specialiojo liudytojo institutas. Šis

institutas kritikuojamas teisės doktrinoje, nes asmeniui suteikus šį statusą galimai nepagrįstai ribojamos tiek jo teisės ir pareigos kaip liudytojo atžvilgiu, tiek jo teisės ir pareigos kaip įtariamąjo atžvilgiu.

Vieną iš praktikoje pasitaikančių teisių ir pareigų ribojimo pavyzdžių specialiojo liudytojo statusą turinčiam asmeniui įvardija gerbiamas G. Goda, teigdamas, kad pareigūnams kartais patogiau gauti tyrimui svarbios informacijos iš asmens, kuris išpėjamas dėl atsakomybės už mela-gingų parodymų davimą ir kuriam išaiškinama pareiga kaip liudytojui duoti parodymus, nutylint apie teisę atsisakyti juos duoti. Neaiški asmens teisinė padėtis ir apsunkintos jo procesinės teisės ir pareigos teisės mokslininkams kelia ir pagrįstą, mano nuomone, klausimą dėl galimo prieštaravimo Konstitucijos 31 straipsnio 3 daliai, kurios nuostatos įtvirtina draudimą versti duoti parodymus prieš save, savo šeimos narius ar artimus giminaičius.

Taigi, šio teikiamo projekto tikslas yra sumažinti rizikas tam, kad šis institutas būtų naudojamas tik išimtiniais atvejais. Kodėl sakau – išimtiniais atvejais? Todėl, kad šis institutas tam ir buvo sukurtas, kad jis būtų taikomas asmenims, kurie dėl imuniteto negali būti apklausiami kaip įtariamieji, o aplinkybės verčia gauti iš jų kokius nors duomenis. Šis institutas labai paplito, jo populiacija labai plati, todėl nauju teisiniu reguliavimu siūlau papildyti Baudžiamojo proceso kodekso 82 straipsnį 4 dalimi, kurioje būtų įtvirtinta, kad asmuo negali būti kviečiamas ir apklausiamas kaip liudytojas dėl savo galimai padarytos nusikalstamos veikos, jeigu prieš apklausą yra surinkti faktiniai duomenys reikšti įtarimą arba yra neišnaudotos visos procesinės priemonės tiems duomenims surinkti. Projekte aiškiai apibrėžtos ribos, koku atveju asmuo gali būti apklausiamas kaip liudytojas, jau įvardintas statusas – specialusis liudytojas. Papildomai pažymėtina, kad liudytojo institutas yra neutralus, jo paskirtis nėra pagrįsti žmogaus kaltumą, todėl toks reguliavimas iškraipo situaciją.

Taigi kviečiu pritarti projektui, kuriuo mes įtvirtintume būtent duomenų ir įrodymų pakankamumą, kuris lemia įtarimo laipsnio kvalifikavimą ir nurodo imperatyvų draudimą apklausti asmenį apie jo galimai padarytą nusikalstamą veiką, suteikiant šį statusą, kai yra surinkti duomenys, pranešantys apie asmens pradinio įtarimo laipsnį, arba neišnaudotos visos procesinės prievartos priemonės duomenims surinkti. Pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių klausti nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nematau. Ar galima būtų pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Taip, teisingai, turime pratęsti balsavimo langą, kuris formaliai pasibaigė 16 val. 50 min. Mano siūlymas būtų pratęsti balsavimo langą iki opozicinės darbotvarkės pabaigos.

Taigi apsispręskime balsuodami dėl ką tik pristatyto Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimo įstatymo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 82: už – 81, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Siūlomas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 18 dieną. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.52 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-218(4) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-218. Pranešėjas – K. Mažeika. Kviečiu į tribūną.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, jau ketvirtą kartą pristatau šį projektą. Ir paskutinį kartą turėjome... Ačiū už įvertinimus. Atsižvelgėme į jūsų lūkesčius ir Žemės ūkio ministerijos užgaidas ir rekomendacijas. Vis tik turbūt atliepta į visų baimes ir nerimą ir kartu Kaimo reikalų komitete turėjome klausymus dėl šio klausimo. Turbūt ne priešinimosi dalykas, ar turėtume tą žemę perleisti ūkininkams auginti produkciją, ar užstatyti saulės parkais, yra konflikto esmė, o kaip įveiklinti dar apie 720 tūkst. hektarų visiškai be jokios paskirties žemės, kuri yra žemės ūkio paskirties, bet ji nenaudojama. Turbūt yra atsakymas čia –

ji turbūt nėra tinkama, ką kalba žemės ūkio specialistai ir ministerijos atstovai, kad vis tik čia yra turbūt ta grupė žemės, apie kurią galėtume kalbėti, dėl kurios galėtų būti palengvinimai. Tikrai turbūt nėra normalu, kad žemės savininkas aukštesnės... daugiau balų turinčioje žemėje negali pasodinti miško, tačiau išnuomoti daugybei metų, užstatyti saulės parkais – viskas yra tiesiog sutikimo klausimas. Turbūt yra tam tikrų niuansų, manome, kad šiuo atveju yra ir Klaipėdos rajono pavyzdys, kai yra padalinami sklypai pagal teisės aktus, jie neviršija to užstatomo ploto, bet greitimi sklypai, ir išeina kelių šimtų hektarų saulės parkai, kurie atskiria miestą ir rajoną ir tiek miesto plėtra, tiek rajono plėtra negalima.

Tie mero turbūt pasakymai, savivaldybės tarybos narių pasakymai, kad vis tik tai yra didžiulė problema, turėtų būti signalas, kad nieko nedaryti ir tiesiog pasakyti, kad čia yra žemės savininkų reikalas apsispręsti, turbūt nėra teisinga. Vienoks ar kitoks reguliavimas turbūt turi būti ir savivaldybių, šiuo atveju ypač koncentruotų savivaldybių, kur yra žemės ūkio ir miesto plėtros klausimai, o dar įsiterpia trečias klausimas. Tai tam tikrą nuomonę turėtų pasakyti ir tam tikri derinimai turėtų būti, tam tikri planavimai turėtų būti. Iš tiesų turbūt tai atliepia mūsų siūlymas, kad vis tik dėl to, kas yra iki 32 balų, tai yra nederlingos žemės, užtektų žemės savininko apsisprendimo, kas yra aukščiau, turėtų būti derinama, turėtų būti atliepta ir į savivaldybės, ir į teritorijų planavimo, ir į kitus poreikius. Nes turbūt nėra klausimo dėl LEZ'ų, ką ir matome, – savivaldybės tas teritorijas suplanuoja, įvertina ir ten vykdoma aukštesnės pridėtinės vertės veikla.

Šiuo atveju tikrai turėtų būti tam tikri derinimai. Tam pritaria tikrai daugybė ir žemdirbių, ir Miško ir žemės savininkų asociacija, tai vis tiktai ta diskusija turbūt galėtų būti ir turėtų būti komitetuose. Tai procesas, kurio mes šiandien dar tiktai, ką Energetikos ministerija teigia, trečdalį pajėgumų esame išvystę. Įsivaizduokite, važiuojant per Lietuvą, dar dviem trečdaliais, dar dukart daugiau tų parkų atsiras. Jeigu nebus niekaip reglamentuota, niekaip planuojama, turėsime tikrai pasekmių, apie kurias primins ateinančios vyriausybės ir Seimo daugumos. Jeigu bus klausimų dar, mielai atsakysiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Mockus. Ruošiasi S. Bucevičius.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų sudėtingas ir opus klausimas, nes matome, kaip žemės ūkio paskirties žemė yra užstatoma saulės jėgainėmis. Dabar, kai žemės ūkis – nacionalinio saugumo prioritetas, mes taip deklaratyviai priėmėme įstatymą su dideliu džiugesiu, bet ar nemanote, kad šitas projektas turėtų būti sprendžiamas kompleksčiau? Na, apriboti vien tiktais pagal žemės naudingumo balus yra šiek tiek drastiška, juo labiau kad tai įpareigos žemės savininkus patirti nuostolį, jų disponavimas savo turtu tampa apribotas. Koks turėtų būti nustatytas kompensavimo mechanizmas, kad išlaikytume žemės ūkį ir kad nekiltų tas noras paversti saulės jėgainių parką į žemės ūkio paskirties žemę? Ačiū.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū už gerą klausimą. Manau, kad vis tik apribojimas iki 32 yra tikrai pakankamai daug, dideli plotai žemės patenka. Kalbant apie žemės našumą, ten netgi ta veikla kartais nuostolinga, ypač šalnos ką parodė, kad žemo našumo žemėje yra didžiulis poveikis ir augalai neatlaiko. O kitu atveju tiesiog, jeigu didesnio našumo žemėje savininkas ar vystytojas, ar savivaldybė mato, kad galėtų įsikurti, tarkime, prie laisvosios ekonominės zonos vystyti, kad būtų iš karto sunaudojimas, tikrai nėra problema suplanuoti teritoriją, pakeisti žemės paskirtį. Tikrai turbūt nėra sąžininga, kad po tais pačiais parkais, ką jūs dabar sakote, tas rangovas ir dažnai vystytojas dar deklaruoja pievas ir gauna išmokas už pievas, kur tikrai nesukuria... nei užaugina pašaro kokiems nors gyvuliams, nei ten gano ką nors. Na, nesu matęs. Tai iš tiesų toks šiek tiek ir apgaudinėjimas dar netgi tų pačių ūkininkų, nes išmokos yra mokamos iš bendro žemės ūkio krepšelio visiems ūkininkams. Jeigu būtų mažiau išmokų gavėjų, vadinasi, išmokos būtų didesnės. Vėlgi ta niša tikrai, matome, yra taisytina.

PIRMININKĖ. Klausia S. Bucevičius. Ruošiasi B. Ropė.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū. Gerbiamas kolega, sakykite. Jūs sakote... arba pradžioje – ketvirtą kartą jau scenoje su tuo pačiu klausimu.

K. MAŽEIKA (DFVL). Tobuliname.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Man vis tiek iš to tobulinimo... Kęstuti, noriu paklausti, iš tikrųjų aš, kaip savininkas, ir man pasakysite, ką savo žemėje man reikia daryti. Na, man nesiseka ūkininkauti, bet aš turiu gerą žemės našumą, ką man daryti? Ir ar yra tokių pasiūlymų, ar jie ką nors pažeidžia? Kaip jūs sakote, suskaidė žemę: pusę žemės dirba, pusę atidaviau, kad man kompensuotų galbūt mano negebėjimą ūkininkauti, ir aš taip debetą su kreditu susivedu. Kodėl reikia vis tiek taip iš savininkų... arba pasakyti, kad jūs privalote tai padaryti, o jeigu ne, mes imsime kitų priemonių?

Kitas klausimas. Dar daug neįveiklintos žemės, todėl tiems žmonėms, matyt, reikia padėti edukacija, šviesti, ką mes galime iš žemės išgauti ir taip toliau.

PIRMININKĖ. Laikas.

K. MAŽEIKA (DFVL). Be abejo, tikrai pritariu jums. O kalbant apie tai, jeigu jūs savo reikmėms norite pasistatyti tuos, čia tikrai nėra jokių apribojimų. Ūkininkams lygiai taip pat: jeigu savo ūkyje ar karvių fermą, ar kažkokią įrangą, dar kažką perdirba, tikrai jokių tokių apribojimų nėra ir negali būti. Kalbame apie parkus. Klaipėdos rajono meras turbūt patį geriausią pavyzdį pateikė, kai iš tiesų kitai infrastruktūrai yra daroma žala, kai atribojami, net reikia daryti kelius, aplinkkelius ar viešą infrastruktūrą ten, kur realiai sukuriamą daugiau problemų ir daug brangiau kainuoja. Iš tiesų tai turėtų būti, aš suprantu, kiekvieno žmogaus interesas, bet turbūt, dar plačiau galvojant, gal šalia jūsų vienas kaimynas sugalvos sąvartyną pasidaryti, turbūt jūs prieštarausite tam. Bet tai yra vizuali tarša. Vėlgi apie tai kalbame.

Ką jaučia Klaipėdos rajono žmonės? Jie jau dabar jaučia tą diskomfortą, kuris yra galimai pasekmė ir kitose savivaldybėse. Tas kiekvieno žmogaus noras turėtų būti derinamas su viešuoju interesu. Mes manome, siūlome, kad tas noras tikrai tose nederlingose žemėse būtų be jokių apribojimų, kaip ir iki šiol, o aukštesnės pridėtinės vertės – turėtų būti derinama ir galbūt turėtų būti mažinami plotai, nes dabar pavyzdžiai rodo, kad ištis formuojasi tokios saulės *panelių* jūros, zonos, ežerai, kaip pavadinsi, tai daro poveikį ir diskomfortą šalia gyvenantiems.

PIRMININKĖ. Klausia B. Ropė. Ruošiasi R. Vyžintas.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, aš manau, jūs patvirtinsite, kad nuosavybė buvo atkurta ir perkama žemė, žemės ūkio paskirties žemė, žemės ūkio produkcijai gaminti, o ne elektrinėms statyti ar kažkam kitam. Ir nebuvo jokių lūkesčių, todėl kalbėti apie lūkesčius, mano galva, yra iš viso neteisinga.

O jeigu kalbėtume apie tai, kad turime daug neišnaudotų stogų, gaminančius vartotojus iš vienos pusės mes remiame, iš kitos pusės – nustatėme jiems tokias prisijungimo sąlygas, kad jos kainuoja penkis kartus brangiau negu pati elektrinė. Išspręskime šitą klausimą, žmonės statysis ant stogų, kiemuose ir nebus išvis problemos, nereikės apskritai žemės ūkio paskirties žemės užstatyti parkais, su kuriais neišku ką toliau reikės daryti. Kai jau pasigaminsime socialiai elektros, tada galėsime apie tai kalbėti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, kolega, tikrai pritarsiu. Kai komitete turėjome klausymus šiuo atveju būtent apie saulės elektrinių plėtrą, parkus ir kiek žemės, turbūt ir man užsifiksavo, kaip ir jums, tikriausiai tas skaičius, kiek dar turime neįveiklintos žemės. Tie patys stogai, ką jūs minite, ir turbūt fiziniai asmenys, nes kuo daugiau tų komercinių parkų atsiranda, tuo didesnė našta arba apribojimų yra individualiems namams ir individualiems vartotojams, kurie iš tiesų už savo pinigus daro tą realią naudą, tai yra kuria nepriklausomų vartotojų tinklą. Aš tikrai pritariu ir manau, kad ta diskusija turėtų būti ir tų saugiklių turėtų atsirasti, apie ką mes ir diskutavome komitete.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. (*Balsai salėje*) Ne, R. Vyžintas. R. Vyžintas jau klausė. Ne, neklausė. Atsiprašau. R. Vyžintas. Prašau.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš prašyčiau, kad jūs vis dėlto pakartotumėte, kokios organizacijos, jūs vadinote jas, taip karštai pritaria žmogaus galimybei disponuoti šventu dalyku – turtu, manau, ir Konstitucija gina. Kokios organizacijos karštai pritarė ir ar nesly-

pi už to stambiųjų ūkininkų noras pigiai išsinuomoti žemės, kai jos nebegalima panaudoti jokioms kitoms reikmėms, taip pat ir saulės parkams?

K. MAŽEIKAI (DFVL). Ačiū, kolega, už klausimą. Tikrai neslypi, nes tai yra smulkieji ūkininkai ir kiekvieno klausimas yra asmeniškasis. Bet kuriuo atveju turbūt suprantate kaip ilgametis ir savivaldybės tarybos narys, kaip suprantu, kas yra teritorijų planavimas. Bet kur, bet ką... sąvartynų irgi bet kur nepastatysi ir kitokios veiklos nepadarysi. Turbūt svarbu yra tas konsensusas, bendras sutarimas, ir žmonių turbūt noras išlaikyti tą balansą. Turbūt šiuo atveju to balanso mes ir linkime. Ir turbūt savivaldybės šiuo atveju, ką turbūt jūs ir kaip tarybos narys... praeityje surištomis rankomis pasakyti, kad mes nieko negalime padaryti, nes įstatymas leidžia daryti bet kur, bet ką tuo mano minėtu pavyzdžiu apie sąvartynus, turbūt būtų didžiulis smūgis savivaldai ir nepasitikėjimo turbūt išraiška.

Šiuo atveju mes pasisakome tikrai turbūt visi už tai, kad būtų derinami tie dalykai ir teritorijų planavimo dokumentas, ką tvirtina savivaldybė, šiuo atveju galėtų būti vienas iš saugiklių, kur mes nustatome teritorijas, kurioje savivaldybė ar tai seniūnijos lygmeniu, ar dar smulkesniu... kur galėtų būti viena ar kita veikla vykdoma. Nes galbūt kartais kai kurias teritorijas nuo pramoninių zonų gal netgi geriau yra atsodinti mišku ir ten įveisti mišką, kur irgi šiandien nėra galima, o kitoje vietoje įrengti tą patį parką, kas leistų, taip sakant, suvaldyti taršą, triukšmą arba gaminti energiją. Iš tiesų turbūt tam ir yra tie dokumentai ir tie žingsniai, kad vis tik nebūtų bet kur, bet kaip ir bet kas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ne. Balsuojame. Kas pritariate projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 78: už – 27, prieš – 23, susilaikė 28. Po pateikimo nepritarta.

Balsuojame alternatyviai: kas už tobulinimą, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš. Balsuojame.

Balsavo 81: už – 42, prieš – 39. Galite tobulinti. Seimas apsisprendė.

V. Pranckietis – replika po balsavimo.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Aš norėčiau ir dėl vedimo tvarkos. Mes buvome užsiregistravę prie atsinaujinančių išteklių ir mūsų kompiuteriai rodo, kad aš esu užregistruotas. Atkreipiu Sekretoriato dėmesį, kad kažkokių nesąryšių yra. Ir galbūt ta motyvacija, kurią mes būtume išsakę, būtų nulėmusi kitokį balsavimą.

PIRMININKĖ. Dabar mes galime tik spėlioti. Bet iš tiesų sistemos klaida, nes mes pasitikrinome, didžiąjame ekrane nerodė užsirašiusių dėl motyvų. Prašau. K. Mažeika.

K. MAŽEIKAI (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Turbūt ne be reikalo esu Jaunimo ir sporto reikalų komisijos narys, nes tai jau tampa sportiniu interesu. Tikrai, kolegos, tobulinsime, pasitarsime su komisijos pirmininke, manau, rasime tą būdą, kaip tą maratoną įveikti. Tikrai manau, kad ir tie patys ūkininkai, ir organizacijos padės kiekvienam vienmandatininkui suprasti to projekto esmę ir prasmę. O jeigu asmeniniai interesai yra svarbiau už valstybės interesus, na, tai turbūt rinkimai ateinantys parodys. Sėkmės.

PIRMININKĖ. Tikėkimės, kad penktas kartas nemeluos.

17.09 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 56 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-802 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-802. S. Kairys. Kviečiu į tribūną. Tai yra Švietimo įstatymo trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Prašau.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, pristatau Švietimo įstatymo siūlomas pataisas, bet iš esmės kalbu apie vieną vienintelį dalyką. Bet kuriuo formatu, ypač tarptautiniu, kalbant apie tai, kokia švietimo politika egzistuoja tose šalyse, kurių švietimo politiką

laikome pavyzdine, tikrai dažnu atveju ekspertai kartoja vieną vienintelį dalyką, kad prieš primant bet koki pokytį švietimo sistemoje be galo svarbu yra testuoti, testuoti ir dar kartą testuoti, o ištėstavus, gavus duomenis, jau turint analizę, spręsti, ar tą pokytį diegti visos valstybės mastu. Turbūt dažnai yra minima tokia, tarkime, Suomija kaip pavyzdys – ten kiekvienas regionas išvis turi savo specifiką, kur švietimas iš esmės susilieja ir su tam tikrais ekonominiais dalykais. Yra tikrai nemažai šalių, kurios turi stipriai išvystytą regionų politiką, ten irgi švietimas tai labai atspindi, o Lietuvoje mes turime tokią situaciją, kad dažnu atveju ką sugalvojome, tą jau rytoj ir diegiame, o tada kitą kadenciją taisome problemas, kurios yra atsiradusios būtent dėl to, kad kažkas gal buvo neišmąstyta. Galiu pateikti keletą tikrai tokių įdomių pavyzdžių. Pavyzdžiui, keitėsi krepšelio metodika, ir krepšelis dabar yra ne vaiko, o klasės. Jeigu kas nors būtų ištėstavęs bandomuoju projektu tokių siūlymą, būtų aiškiai supratęs, kad, pavyzdžiui, Vilniaus mieste yra absoliučiai kita situacija, arba, kitaip tariant, kas tinka regionams, nebūtinai gali tikti sostinei, ir dėl to irgi dabar yra tam tikrų dalykų, kas tikrai neatrodo gerai.

Kitas dalykas. Pavyzdžiui, yra įvairių diskusijų apie, tarkime, pradinį ugdymą iki 6 klasės ir panašiai. Ir galiausiai mes irgi vis bandomė įvardinti, kas yra ta regionų politika, bet nesugalvojame tokio irgi rimtesnio uždavinio jai. Aš manau, kad švietimas tikrai galėtų būti ta sritis, kur regionų politika galėtų Lietuvoje vystytis taip visai, sakyčiau, solidžiai.

Taigi pagrindinis pakeitimas – tiesiog Švietimo įstatyme tarp sąvokų įrašyti, kas yra bandomasis projektas, kaip jis atliekamas, ir po to tai numatyti prie funkcijų, kurios išdėstytos prie Švietimo ministerijos straipsnio ir savivaldybių. Turbūt būtų tiek pristatymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Neužsirašė jūsų paklausti nė vienas Seimo narys. Tuoj patikrinsime užsirašiusius dėl motyvų. Taip pat niekas neužsirašė.

Mieli kolegos, gal norėtumėte pritarti bendru sutarimu? Matau, kad ne. Apsispręskime balsavimu. Kas pritariate Švietimo įstatymo pakeitimo projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 76: už – 42, prieš – 9, susilaikė 25. Po pateikimo pritarta. Siūlomas kaip pagrindinis Švietimo ir mokslo komitetas ir siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

17.13 val.

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-145(3) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo projektas Nr. XVP-145. S. Kairys pristatys. Prašau.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mieli kolegos, iš tikrųjų šitą klausimą ne ketvirtą kartą teikiu kaip kolega, bet antrą, ir tikrai manau, kad pirmą kartą teikiant galėjo kilti klausimų vien dėl to, kad pats pateikimo laikas gal irgi sutapo su visa mokesčių reforma. Iš tikrųjų gal per daug čia buvo dėmesio ir iš tokios neigiamos pusės. Bet esminis dalykas, aš manau, ne vienas esate bendravę su tais asmenimis, kurie tvarko paveldo objektus, vykdo kultūrines veiklas, yra atviri visuomenei. Tikrai daugybė dvarų, daugybė privačių muziejų, daugybė paveldo objektų gražėja, tampa atviri. Ir mes dažnai darome klaidą, kad suprantame, kad padėti tokiems žmonėms arba juridiniams asmenims – tai svarbiausia numatyti pinigų tvarkybai. Taip, tai yra labai svarbu, bet mes dažnai pamirštame, kad ir po tvarkybos yra daugybė išlaidų. Tikrai čia kažkas buvo tokią repliką pasakęs, kad dabar kažkokius dvarininkus norime atleisti, kurie ir taip turtinigi. Ne! Jeigu jau žmogus įsigijo dvarą, tas dvaras iš esmės tampa jo gyvenimu ir tikrai ten ne viskas yra rožėmis klotas. Tikrai, manau, ne vienas ir iš jūsų yra susidūręs su prašymais būtent iš paveldo objektų valdytojų.

Taigi, šito įstatymo tikslas yra tiesiog, kad tie objektai arba, tiksliau tariant, tie valdytojai, savininkai, tiek privatūs asmenys, tiek juridiniai, kurie turi paveldo objektą, kuris, natūralu, yra paveldo registre, kuriame vyksta kultūrinės veiklos, vadinasi, jis jau yra kažkiek bent jau aptvar-

kytas, taip nelietuviškai pasakius, ir jeigu turi su Kultūros paveldo departamentu sudarę saugojimo sutartį, kad jie būtų atleisti nuo nekilnojamojo turto mokesčio.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad pagrindinis saugiklis, kad nebūtų piktnaudžiaujama šita išlyga, būtent ir yra sutartis su Kultūros paveldo departamentu, nes joje yra numatoma daugybė dalykų – nuo įsipareigojimo tvarkyti pagal tvarkybos projektą iki net kokių nors einamųjų tvarkymų, kad irgi būtų derinami su Kultūros paveldo departamentu. Ten taip pat yra nusprendžiama ir dėl objektų atvirumo, daugybės kitų dalykų. Kitaip tariant, tai yra puiki galimybė, kontroliuojama rizika, bet tikrai didelis didelis gelbėjimo ratas tokiems paveldo objektams kaip dvarai arba privatus *Art deco* muziejus Kaune.

Kitas labai įdomus dalykas. Daugybė veikiančių, pavyzdžiui, dvarų nemoka kartais nekilnojamojo turto mokesčio ne dėl to, kad yra kokia nors išlyga, bet jie dar nuo sovietinių laikų, pavyzdžiui, turi ligoninės funkciją, kuri atleidžia juos nuo nekilnojamojo turto mokesčio. Kitaip tariant, tikrai reguliavimas yra su trūkumais ir kviečiu tą reguliavimą patobulinti ir atverti daugiau galimybių paveldo tvarkymui, tam tiesiogiai neskiriant lėšų, o tiesiog atleidžiant nuo nekilnojamojo turto mokesčio.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą projektą. Niekas neužsirašė paklausti. Taip, prašau. Grįžtame. Taip, D. Ulbinaitė užsirašė paklausti.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš noriu pasiteirauti, kokios įtakos turėtų šis jūsų pasiūlymas regionuose veikiančioms, pavyzdžiui, dvarams, įvairioms kultūros įstaigoms, kurios iš tikrųjų turi didelius plotus, daugybę pastatų, jeigu joms tektų mokėti šituos mokesčius, ar jos išliktų apskritai? Gal kokius nors skaičiavimus turite ar kokių nors konkrečių pavyzdžių, kaip atsilieptų, pavyzdžiui, mūsų, nežinau, ir regioniniuose parkuose veikiančioms kultūros objektams, kurie dažnai, pavyzdžiui, kokiam nors regione yra vienintelis tas kultūros židinys, aplink kurį ir telkiasi kūrybiški žmonės, ir yra vienintelė vieta, kur vyksta renginiai? Kokią įtaką turės šitiems kultūros objektams?

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už klausimą. Kalbėti apie skaičius ar skaičiuoti tokius objektus, manau, nėra labai tikslinga, bet visgi vieną skaičių aš turiu.

Ir dabar Nekilnojamojo turto įstatyme yra galimybė pačioms savivaldybėms ar atleisti nuo mokesčio, ar jį sumažinti ir panašiai, bet nėra nė vieno objekto, imant visas savivaldybes, kurios būtų tokias išlygas priėmusios. Kitaip tariant, be valstybės įsikišimo tiesiog neveikia šita nuostata.

Aš manau, kad svarbiausia yra suprasti, kad paveldas visada yra tam tikrų ribojimų sinonimas. Jeigu valstybė tik riboja (taip, valstybė sudaro tam tikras finansavimo sąlygas jau tvarkybos pradžiai, eigai), jeigu paveldas ir toliau lieka taip apkrautas ir žmogus, tiesiog turėjęs gerų norų, pradėjęs tvarkyti, mato, kad iš tikrųjų visą velniavą ant savo galvos dabar užsidėjo, tai iš tikrųjų yra blogai. Valstybė turėtų atsukti į tokius žmones, kurie skiria tam laiko, labai gerai pabrėžėte, kurie galiausiai buria vietos bendruomenę. Yra daugybė pavyzdžių visoje Lietuvoje. Aš labai džiaugiuosi matydamas, kaip atsiranda, pavyzdžiui, privačių iniciatyvų, pavyzdžiui, Rykantų paštas atsiranda privačiose rankose ir ten yra buriama bendruomenė, vyksta veiklos. Bet nekilnojamojo turto mokestį reikės mokėti.

Kitaip tariant, tikrai labai kviečiu palaikyti šią sprendimą ir palengvinti situaciją paveldo tvarkytojams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. V. Rakutis kalba už. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Aš tikrai norėčiau palaikyti šią įstatymo projektą. Esu gerokai įsigilinęs į tą situaciją, teko dirbti trečiojoje Kultūros paveldo komisijoje ir sutikti daug atvejų, kai žmonės griuvėsius paverčia veikiančiais objektais. Taip pat norėčiau paminėti, kad dar yra kita grupė objektų, kurie taip pat gali būti įveiklinti, bet gali būti ir neįveiklinti, tai yra gynybinis paveldas. Lietuvoje iš tikrųjų yra nemažai objektų, tokių kaip fortai, tarpinės kareivinės ir įvairūs kiti įtvirtinimai, kurie nebus įveiklinti. Jus sugriauti sudėtinga, bet jie stovi, trukdo judėjimui ir netar nauja žmonėms. Kultūros paveldas dažniausiai nėra tai, kas duoda pajamas, bet tai, kas padaro mūsų gyvenimą gražesnį. Todėl siūlau pritarti šiam įstatymo projektui ir paskatinti žmones rūpintis gražia Lietuva.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 81: už – 36, prieš – 10, susilaikė 35. Po pateikimo nepritarta. Alternatyvus balsavimas. Kas sutinkate grąžinti tobulinti, balsuojate už, kas norėtumėte atmesti, balsuojate prieš. Balsuojame.

Balsavo 82: už – 45, prieš – 37. Projektas bus tobulinamas, grąžintas tobulinti.

Taigi, mes baigėme opozicinę darbotvarkę. Toliau posėdžiui pirmininkaus R. Šukys.

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Gerbiami kolegos, buvome sutarę, kad rytinio posėdžio klausimai, kurių nespėjome apsvastyti, perkeliame ir bus svarstomi po opozicinės darbotvarkės.

17.23 val.

2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XVP-859, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-860 (pateikimas)

Atsižvelgdamas į tai, kad yra atvykusi sveikatos apsaugos ministrė, dabar kviečiu gerbiama ministrę M. Jakubauskienę pateikti 2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą Nr. XVP-859. Ir yra kompleksinis, susijęs – Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-860. Šiuos abu projektus. Prašom.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, norėčiau pristatyti 2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Iš esmės pats 2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo tikslas yra nustatyti pajamas, išlaidas ir lėšų likučius. 2026 metais planuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo pajamos ir išlaidos yra 4,3 mlrd. eurų. Palyginti su 2025 metais, pajamos, tikėtina, išaugs 9,4 %, o Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervas, tikėtina, sieks 880 mln. eurų. Gautos papildomos lėšos į Privalomojo sveikatos draudimo fondą bus skirtos sveikatos priežiūros paslaugoms ir vaistams finansuoti. Pagrindinės eilutės: 148 mln. eurų skirta asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazinėms kainoms indeksuoti, kad gydymo įstaigose dirbančių darbuotojų pastovioji darbo užmokesčio dalis atitiktų šakos kolektyvinę sutartį; 15 mln. eurų – asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazinėms kainoms indeksuoti, atsižvelgiant į numatomą infliaciją; 30 mln. eurų – skubiosios pagalbos kompensavimui didinti; 17 mln. eurų – šeimos gydytojų tyrimų ir kitų skatinamųjų paslaugų plėtrai; 11 mln. eurų – intensyviosios terapijos paslaugų klasteriui finansuoti; 126 mln. eurų – vaistų (tiek kompensuojamųjų, tiek gydymo įstaigoms centralizuotai perkamų), medicinos pagalbos ir ortopedijos techninių priemonių finansavimui didinti. Kitais metais siūloma skirti ir prašoma patvirtinti tą didesnę finansavimą greitajai medicinos pagalbai, kur finansavimo asignavimų padidėjimas yra 17 % ir papildomai skiriama 21 mln. eurų, palyginti su 2025 metais.

Čia pristačiau Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir drauge, kaip minėta, norėčiau pristatyti Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jo esmė: siūloma reglamentuoti, jeigu leidžia valstybės biudžeto finansinės galimybės, nustatyti, padidinti šiuo metu numatytą minimalią valstybės biudžeto įmoką už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis, mokamą į Privalomojo sveikatos draudimo fondą. Dabar yra reglamentuota, kad ši įmoka sudaro 6,98 % užpraeitų metų 12 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio. Vadinasi, 2026 metais ji turėtų sudaryti 773,9 euro ir, esant finansinėms galimybėms, kitų metų valstybės biudžeto įmoka būtų didesnė ir sudarytų 780 eurų 70 centų.

Šis projektas yra suderintas su Finansų ministerija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija bei Teisingumo ministerija. Pastabų nebuvo gauta ir taip pat šiam projektui buvo pritarta. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų pageidauja paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, kai analizavau ateinančių metų Biudžeto įstatymo projektą ir atkreipiau dėmesį į atlyginimus, kurie turėtų didėti, mane truputį pašiurpino. Pašiurpino dėl keleto priežasčių. Tai, kad gydytojams atlyginimai ateinančiais metais didės mažiausiu procentiniu dydžiu. Slaugytojoms – dar 8 %, kultūros ir meno darbuotojams – 5 %, statutiniams pareigūnams – irgi 5 %, bet gydytojams – tik 3 %. Mes dažnai kalbame, kad gydytojai palieka Lietuvą, puikiai suprantame, kad gydytojo profesiją pasirenka tikriausiai pats gabiausias mūsų jaunimas, taip pat žinome, kokia atsakomybė yra darbe, tai, kai pamatau, kad mokslą, praktikas patyrusiems žmonėms atlyginimas keliamas mažiausiu tempu, man yra visiškai nesuprantama. Kokia jūsų nuomonė ir kodėl taip yra?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Aš jums dėl pastebėjimo ir įžvalgos labai pritariu ir tikrai labai norėčiau, kad turbūt vienai iš labiausiai ir sunkiausiai dirbančių sveikatos sistemos profesinių grupių, tiek medikams ir tiek slaugytojams, atlyginimai didėtų gerokai daugiau. Reikia pripažinti, kad prioritetai valstybėje kotiruojami ir šiuo atveju prioritetas yra šiek tiek kitas, todėl sveikatos sistemai papildomo reikšmingo finansavimo nenumatyta bent jau tame biudžete, kurį mes matome. Mes kalbame apie gydytojų atlyginimų didėjimą pagal kolektyvinės šakos sutarties sąlygas tiems gydytojams, kurie turi mažiausią darbo užmokestį, taip pat slaugytojams ir kitiems, kitam medicinos personalui, kurie turi mažiausią koeficientą. Jiems atlyginimai turėtų didėti didžiausiu procentu. Visiškai pritariu, kad medikai nusipelno gerokai oresnio ir didesnio atlyginimo padidėjimo.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Prašom. V. Ažuolo nėra. Tuomet klausia J. Sejonienė. Prašom.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš suprantu, kad ne jūs rašėte partijos rinkimų programą, bet jums tenka ją įgyvendinti, taip pat ir Vyriausybės programą. Buvo labai skambiai pasakyta ir tikrai pažadėta visiems žmonėms, kad didės valstybės įmoka už valstybės draudžiamuosius ir kad jinai bus sulyginta iš karto su dirbančių žmonių įmokomis. Kaip jūs pati vertinate šitą biudžetą, ar jisai yra toksai tikrai ambicingas, ar bus įgyvendinti pažadai Lietuvos gyventojams, ar bus įgyvendinti pažadai sveikatos sistemoje dirbantiems, ar tikrai pavyks pakelti darbo užmokestį taip, kaip suderėta šakos sutartyje?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiamas Seimo nare, už klausimą. Iš tiesų gyvenimas ir realybė turi savo apribojimų. Lūkesčius mes turėjome šiek tiek didesnius, realios galimybės pasirodė šiek tiek mažesnės. Rankų mes nenuleidžiame ir toliau dirbsime prie to, kad visgi ta įmoka, esant galimybei, tikrai didėtų. Mūsų pastangos tikrai nukreiptos ta linkme ir toliau dirbame. O šakos kolektyvinės sutarties sąlygoms vykdyti numatyti finansai iš PSDF augimo.

PIRMININKAS. Klausia L. Urmanavičius. Jo nėra. Tuomet klausti suteikiama galimybė V. Čmilytei-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mano klausimas nebus vien tiktai susijęs su jūsų teikiamu projektu, o labiau su tais klausimais, dėl kurių mes esame Liberalų sąjūdžio frakcijoje su jumis bendravę ne vieną kartą. Kuomet pastarąjį kartą jūs lankėtės Liberalų sąjūdžio frakcijoje rugsėjo 17 dieną, jūs minėjote, kad teikiate sveikatos reformą remdamasi duomenimis ir poveikio vertinimu, kuris buvo atliktas Sveikatos apsaugos ministerijoje. Šiandien yra spalio 21 diena. Nepaisant to, kad mes frakcijos vardu paprašėme tų duomenų, kuriais jūs rėmėtės, mes atsakymo negavome. Norėčiau pasinaudoti šia galimybe, kada jūs esate tribūnoje, ir užduoti jums klausimą: kokiais duomenimis jūs remiatės, kuomet teikiate reformą, kuri keičia iš esmės sveikatos priežiūros sistemą Lietuvoje?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą ir komentarą. Iš tiesų noriu dar kartą patvirtinti ir paantrinti, kad atlikome poveikio vertinimą ir atlikome analizės remdamiesi statistine informacija, administraciniais duomenimis, kai modeliavome ir vertinome mūsų pateikiamų įstatymų projektų poveikius. Aš patikrinsiu, kokios stadijos ir kodėl nepasiekė jūsų ataskaita ir mūsų įžvalgos. Žinau, kad iš karto po mūsų susitikimo dar vyko redagavimo darbai, tačiau patikrinsiu ir tikrai gausite tą dokumentą, kuriame bus atlikta analizė ir tos pagrindinės

prielaidos, skaičiavimai ir poveikiai pateikti. Remdamiesi tais skaičiavimais, duomenimis ir politiniu prioritetu, numatytu Vyriausybės programoje, iš tiesų teikiame sveikatos sistemos ir viešojo sveikatos sektoriaus stiprinimą užtikrinančius teisės aktų pakeitimus ir laikome juos didesnio sveikatos sistemos skaidrumo užtikrinimo garantais. Nelaikome jų reformomis ir nieko esminio, esminių pokyčių nevyksta – tiesiog sveikatos sistemoje daugiau skaidrumo, tvarkingumo ir aiškumo.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas, tačiau jo nėra. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, jūs atsakydama jau atsakėte, aš neklausiu jūsų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiama pranešėja. Dėl balsavimo motyvų užsirašiusių nėra... Vis dėlto yra. S. Gentvilas – motyvai prieš, tačiau jo nėra. Tuomet J. Sejonienė. Prašom.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju dar kartą, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tiesiog nelaikau ką turiu pridėti prie savo klausimo ir gerbiamos ministrės atsakymo. Aš manau, kad tie pažadai, kurie buvo duoti, yra neįgyvendinti, ir jeigu vertintume tai, kiek gali didėti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas, jeigu kalbame apie suvienodinimą valstybės draudžiamųjų ir dirbančiųjų įmokų, tai, matyt, nutiktų po šimto metų, jeigu mes tokiais tempais judėtume, nors pažadai buvo duoti kitokie. Todėl, deja, negalėsiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Iš klausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Balsavimo langas 17 val. 40 min., bus dar už 5 minučių.

17.36 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-875, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-876 (pateikimas)

Taigi, gerbiama pranešėja, prašau padaryti pateikimą dar dviejų klausimų – Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-875 pateikimas ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-876.

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke ir gerbiama ministre, mes frakcijos vardu dėl abiejų projektų prašome pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Turbūt siūlyčiau šiam siūlymui pritarti ar nepritarti balsuojant. Prašau pasirošti ir balsuoti. Siūlymas dėl abiejų projektų svarstymo daryti pertrauką iki kito posėdžio. Prašom pasirošti ir balsuoti.

Užsiregistravo 79, balsavo 79: už – 24, prieš – 54, susilaikė 1.

Frakcijos vardu prašymas buvo, tikiuosi, taip? Yra 1/5 balsų, pertrauka iki kito posėdžio. (*Šurmulyš salėje*) Dėkoju, gerbiama pranešėja. (*Balsai salėje*) Deja, pertrauka iki kito posėdžio. (*Šurmulyš salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas S. Luščikas per šoninį mikrofoną. Prašom.

M. KATELYNAS (LSDPF). Sumaišėte pavardę, bet nieko. Norėjau paklausti, ar Seimo narių turi būti penktadalis, ar balsavime dalyvavusių?

PIRMININKAS. Balsavime dalyvaujančių.

Gerbiamas Seimo narys R. Motuzas. Prašom.

R. MOTUZAS (LSDPF). Aš balsavau prieš. Nesuveikė mygtukas. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Tai vis tiek nepakeičia bendro sprendimo. Ir gerbiamas R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Sveikinu su sėkme vadinamąją opoziciją. Ministrė laukė 5 valandas, kad galėtų pristatyti, ir dabar jūs taip padarote. Ačiū, labai mandagu. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Dar repliką po balsavimo – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, visai trumpa replika, tikrai nieko neužgaunanti. Šitas klausimas buvo įrašytas rytinio posėdžio darbotvarkėje. Dar kartą atkreipiu dėmesį, kaip blogai dėliojate darbotvarkes. Ryte nespėjote, nusikėlė į vakarinį, tai dabar ir turime lapkričio 11-ąją.

17.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-560 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-838, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-839, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. XV-162 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinųjų komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-836, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-837 (pateikimas)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, toliau pagal darbotvarkę kviečiu į tribūną Seimo Pirmininką J. Oleką pateikti kompleksinį darbotvarkės 1-18.2 klausimą, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą Nr. XVP-838, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektą Nr. XVP-839, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinųjų komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XVP-836 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XVP-837. Prašau, gerbiamas Pirmininke.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kolegos, jūs turite visą medžiagą dėl šio nutarimo. Šio nutarimo esmė yra tai, kad mes artėjame prie Energetikos ir darnios plėtros komiteto sukūrimo, todėl siūlome panaikinti Energetikos ir darnios plėtros komisiją, kuri veikė iki šiol. Siūlau pritarti tokiam sprendimui.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Jūsų nėra pageidaujančių paklausti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra. Gerbiami kolegos, ar galėtume bendru sutarimu pritarti po pateikimo šioms pateiktiems projektams? Galime, prieštaravimų nėra. Vis dėlto yra pageidavimas balsuoti. Kolegos, prašau pasiruošti. Balsuojame. Kas už tai, kad būtų pritarta po pateikimo išvardintiems pateiktiems nutarimų projektams. Prašom.

Balsavo 81: už – 68, prieš – 7, susilaikė 6. Po pateikimo projektams pritarta.

17.43 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-795 (pateikimas)

Į tribūną vėl kviečiu gerbiamą Seimo Pirmininką J. Oleką. Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 44 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-795. Pateikimas.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip buvome sutarę Seniūnų suėgoje, norėdami atsižvelgti į visų mūsų Seimo narių darbą pagal pageidavimą, atsižvelgdami ypač į Mišrios Seimo narių grupės siūlymą, siūlome Statuto pakeitimą, kad paprastai komitete galėtų dirbti, išskyrus Europos reikalų komitetą ir Ateities komitetą, 14 Seimo narių, taip, kaip buvo sutarta. Prašom pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiamas Pirmininke, jūsų pageidauja paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, tikrai smagu, kad vykdoma pažada, kuri esame skaitę spaudoje. Valdyboje jūs, rodos, pažadėjote išplėsti galimybę iki didesnio skaičiaus, bet jūs esate paminėjęs, kad ir pradėdant nuo šešių, tai apatinės ribos jūs nemažinate. Kodėl?

J. OLEKAS. Taip, tokios ribos, tokio pažado nebuvo. Buvo pažadas, kad būtų ne 13, o 14. Pašiūlymų buvo įvairių, bet aš manau, kad užtikrinant komiteto darnesnę darbą tie septyni yra pakankamai mažas skaičius, kad mes turėtume tvirtą, gerą, įvairias nuomones atspindintį komitetą.

PIRMININKAS. Klausia M. Maldeikis. Prašom.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Dėkui, Pirmininke, geras projektas. Vienintelis techninis klausimas. Aš irgi norėčiau į kitą komitetą galbūt. Taip suformuota, kad jau antra kadencija noriu į vieną komitetą, bet dėl kvotų niekaip į jį nepatenku. Ar galima tą komitetą kaip nors didinti, didinti, didinti, kad aš į jį patekčiau? Į Užsienio reikalų komitetą? (*Juokas salėje*)

J. OLEKAS. Vargu bau, nes jeigu norėsime iki 141 padidinti komitetą, tai galėtų nelikti kitiems komitetams. Kol kas sutarimas yra toks, kad mes pasididiname iki 14 ir tas turėtų užtikrinti visų mūsų atstovavimą.

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiamas Pirmininke. Daugiau nėra pageidaujančių klausti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Ar galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Pageidavimas yra vis dėlto balsuoti. Prašom pasiruošti balsuoti.

Balsavo 84: už – 82, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

Siūloma svarstymo data – 2025 m. lapkričio 11 d. Nėra prieštaravimų, pritarta.

17.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rasminos Čepkauskienės skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kontroliere“ projektas Nr. XVP-878 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Rasminos Čepkauskienės skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kontroliere“ projektas Nr. XVP-878. Pateikimo stadija. Tribūnoje – Seimo Pirmininkas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, ne taip seniai mes priėmėme įstatymą, kuriame numatėme, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriai turėtų trečiąjį kontrolierių, kuris mūsų tose diskusijose būtų daugiau skirtas atliepti smulkiojo ir vidutinio verslo lūkesčius, ir po įvairių pasiūlymų, diskusijų jums teikiu R. Čepkauskienės kandidatūrą. Ji iš tikrųjų turi pakankamą teisinio darbo patirtį, taip pat patirtį žmogaus teisių srityje. Manau, kad jinai tikrai atlieps tuos mūsų lūkesčius, susijusius su Seimo kontrolierių institucijos sustiprinimu ir sprendimų dėl smulkiojo ir vidutinio verslo priėmimu. Todėl kviečiu pritarti pateiktai kandidatūrai po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų paklausti nepageidauja niekas ir nėra. Į tribūną kviečiame gerbiamą kandidatę į Seimo kontrolierius. Yra galimybė.

R. ČEPKAUSKIENĖ. Laba diena. Trumpai pabandysiu prisistatyti: esu praktikė teisininkė, turinti ilgametę patirtį ginant asmenų, darbuotojų, smulkiojo bei vidutinio verslo teises. Mano veikla turbūt remiasi aukšta profesine etika, gebėjimu objektyviai vertinti situaciją, spręsti ginčus remiantis teisingumo, proporcingumo bei skaidrumo principais. Turiu sukaupusi didelę patirtį taikydama teisę praktiškai: nuo atstovavimo klientui valstybės institucijose ir ginčo sprendimo bylose, viešojo administravimo, žmogaus teisių ir mediacijos srityse. Esu praktikuojanti teisininkė mediatorė. Šiandien užsiimu privačia veikla. Mano pagrindinė veikla yra konsultavimas darbo santykių, įmonių dokumentacijos analizės rengimas, koregavimas. Taip pat esu Mediatorių rūmų narė ir praktikuojanti mediatorė.

Mano patirtis prasidėjo nuo Darbo inspekcijos, atlikau kontrolės funkcijas tikrindama įmones ir konsultuodama. Turbūt labai panaši veikla, tik truputėlį kitoje srityje. Taip pat turiu patirties ir vadovavau Moters užimtumo informacijos centrui, dirbau su lygių galimybių ir lyčių lygybės veiklomis, įgyvendinau ne vieną nacionalinį projektą, taip pat švietėjiškoje veikloje dalyvauju lyčių lygybės, lygių galimybių klausimais. Turbūt tiek apie mane.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų pageidauja paklausti penki Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš noriu jūsų paklausti: galbūt turite kokią nors sprendimą, vaistą pasiūlyti, kad savivaldybės laiku atsakytų į Seimo narių paklausimus? Iš tiesų darosi labai didelė problema, kad yra iš esmės visiškai nereaguojama arba vėluojama pagal terminus keliais mėnesiais ir panašiai. Galbūt turite sprendimą, kad institucijos laiku atsakytų į paklausimus tiek Lietuvos gyventojams, tiek mums, Seimo nariams?

R. ČEPKAUSKIENĖ. Turbūt čia ir yra Seimo kontrolieriaus darbas ir atsakomybė, kaip paraginti įsikišti į šituos procesus, kad jie tinkamai veiktų, nes teisės aktai įpareigoja laiku, greitai atsakyti, pakonsultuoti, suteikti visą informaciją. Vieno langelio principas irgi yra aktualus, kad nebūtų tų kažkokių perdėtų mechanizmų. Manau, jeigu pradėsiu veikti, galbūt turėsiu galimybę pabendrauti su savivaldybėmis ir tą problemą kažkaip anuluoti iš tų savivaldybės ar valstybinių institucijų. Tai ne tiek savivaldybės, bet turbūt ir kitos valstybinės institucijos, tiek ir verslas, ir paprasti žmonės susiduria su tomis problemomis. Perdėtas formalumas ir ta proceso eiga užtrunka įgyvendinant kokius nors savo lūkesčius.

PIRMININKAS. Klausia J. Sejonienė. Prašom.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama kandidate, sakėte, kad esate atstovavusi smulkiajam ir vidutiniam verslui. Nežinau, ar jau tuo metu dalyvavote posėdyje, kai buvo paimta pertrauka dėl Sveikatos draudimo įstatymo pataisų, kuriomis Sveikatos apsaugos ministerija siekia apriboti privataus verslo dalyvavimą ir galimybę sudaryti sutartį su Valstybine ligonių kasa, kur absoliutus prioritetas sudaromas valstybinėms ir biudžetinėms įstaigoms. Kaip jūs vertinate tokį ministerijos žingsnį?

R. ČEPKAUSKIENĖ. Iš tiesų, negirdėjau, kas vyko čia, bet turbūt smulkusis ir vidutinis verslas galėtų kažkaip prisidėti prie to greitesnio kažkokio proceso ir kontaktuoti su valstybinėmis institucijomis. Manysčiau, reikėtų pasigilinti į šitą situaciją labiau.

PIRMININKAS. Klausia V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pretendente, šiuo metu esate „Teismedos“ teisininkė, lektorė, mediatorė. Šiuo metu esate Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro teisininkė. Taip pat šiuo metu esate Lietuvos mediatorių rūmų mediatorė ir šiuo metu esate Darbo ginčų komisijos narė. Tokia intensyvi jūsų darbotvarkė – keturios darbovietės, kaip spėjate ir ar nepasiilgsite tokios intensyvios darbotvarkės?

R. ČEPKAUSKIENĖ. Tai yra turbūt du keliai – arba likti ir stovėti čia, kur dabar, arba priimti tam tikrus iššūkius. Manau, kad šiandienos sprendimas yra: pasiryžau, atėjau, vadinasi, renkuosi šitą kelią. Taip, kai kurių veiklų, manyčiau, reikės atsisakyti. Kaip spėju? Taip ir spėju. Turbūt laiko planavimas geriausias draugas suspėti.

PIRMININKAS. Klausia V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama kandidate, Seimo kontrolierių įstaiga nagrinėja Lietuvos piliečių skundus, kurie susiję su Lietuvos institucijų galimai neteisėta veikla, sakykime, tų piliečių atžvilgiu. Aš turėjau savos patirties: prieš kokius, nežinau, septynerius, gal aštuonerius metus kreipiausi į Seimo kontrolierių instituciją ir gavau tuometinio vadovo, žymaus profesoriaus, pasirašytą atsakymą. Jis man parašė, kad Seimo kontrolierių įstaiga nagrinėja žmonių skundus, bet ne Seimo narių. (*Juokas salėje*)

Ar jūs taip pat galvojate, kad Seimo nariai neprilygsta žmonėms arba mažiausiai bent Lietuvos piliečiams? Jeigu Seimo narių atžvilgiu, pavyzdžiui, kokia nors institucija veikia neteisėtai (buvo tokių faktų, aš jums paskui galėsiu papasakoti privačiai), ar tikrai Seimo kontrolierių institucija neturėtų bent jau pradėti tyrimo ir pasiaiškinti, kas gi galėtų įvykti? Ačiū.

R. ČEPKAUSKIENĖ. Aš šioje veikloje dar kol kas nedalyvauju, tiktai kandidatuojau. Bet aš noriu pabrėžti, kad vis dėlto po visais mundurais slypi žmogus, po verslu taip pat yra žmonės. Pirmausia reikia atsižvelgti į žmonių interesus, ar tikrai nėra pažeistos tos lygios galimybės. Mes žinome, kad negalime diskriminuoti (žmogaus teisės yra ginamos) nei dėl statuso, nei dėl rasės, lyties, religijos, pažiūrų ar kitų įsitikinimų. Manau, kad kiekvienas prašymas, skundas turėtų būti išnagrinėtas atliepiant žmogaus poreikius.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia Seimo narys L. Savickas. Prašom.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiama kandidatė, štai čia, mojuoju jums. Džiugu matyti jus prisistatant mums. Tikiuosi, turėsime galimybių ir detaliau padiskutuoti tolesniuose etapuose.

Jūs iš esmės kaip kandidatė turite transformuoti Seimo kontrolierių įstaigą, nes yra priimtas šio Seimo sprendimas, kad tai taptų smulkiojo ir vidutinio verslo ombudsmeno institucija. Smulkiojo ir vidutinio verslo bendruomenė turi labai daug pagrįstų lūkesčių, kad tas žmogus bus būtent toksai ledlaužis, kuris užtikrins, kad smulkusis ir vidutinis verslas su savo klausimais nepasikęstų plačiuose kituose kontrolieriaus veiklos baruose. Gal galėtumėte šiek tiek atskleisti tą savo matymą, kaip jūs... jūsų asmeninė patirtis ir savybės padės jums tai realizuoti? Tai tikrai priklausytų asmeniškai nuo jūsų po jūsų sėkmingo paskyrimo.

R. ČEPKAUSKIENĖ. Taip, pokyčiai yra labai svarbu. Kadangi šioje srityje turbūt nebuvo tokios atskiros pareigybės, manau, dėsiu visas pastangas tam, kad atliepčiau ir padėčiau smulkiajam ir vidutiniam verslui, kuris neretais atvejais susiduria su biurokratija, mokesčių sistema, perdėta institucijų kontrole, paramos teikiant projektus dažniausiai nulemia didžiosios įmonės, smulkusis ir vidutinis verslas nuo to nukenčia, taip pat komunikacijos, bendradarbiavimo stoka. Visi šie klausimai yra sprendžiami. Smulkusis ir vidutinis verslas turi žinoti, kad yra tokia institucija, į kurią jie gali kreiptis, kuria gali pasitikėti ir kur jų lūkesčiai bus išgirsti.

PIRMININKAS. Dėkojame kandidatėi. Jūs atsakėte į visų pageidavusių paklausti Seimo narių klausimus. Gerbiami kolegos, po pateikimo nėra balsuojama dėl šio nutarimo. Mes turime apsispręsti dėl komitetų. Siūlomas pagrindinis komitetas – Žmogaus teisių komitetas. Galime priartinti dėl komiteto bendru sutarimu? Dėkojame. Siūloma svarstymo data – lapkričio 13 diena. Galime apsispręsti? Dėkoju, apsispręsta.

Kadangi dabar yra balsavimo langas, mums liko... reikia balsuoti.

17.59 val.

2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XVP-859, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-860 (pateikimo tęsinys)

Skelbiu balsavimą dėl 2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XVP-859 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-860. Prašom pasiruošti ir balsuoti.

Užsiregistravo 75, balsavo 74: už – 55, prieš nėra, susilaikė 19. Projektams po pateikimo priartinti. Siūlomi komitetai: dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomi – Audito komitetas ir Biudžeto ir finansų komitetas. Galime sutarti dėl šių komitetų? J. Sejonienė turi kitą pasiūlymą.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, nuo kada dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto įstatymo pagrindinis komitetas yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas?

PIRMININKAS. Labai gera pastaba, turiu atsiprašyti, ne taip perskaičiau. Vis dėlto tai Sveikatos reikalų komitetas. Dėkoju už pastabą ir pataisymą. Galime dabar jau su pataisymu nuspręsti dėl komitetų? Gerai, apsisprendėme. Ir svarstymo data – lapkričio 25 diena.

Dėl Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pagrindinis ir vienintelis siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Galime apsispręsti dėl komiteto? Dėkoju, apsispręsta. Taip pat svarstymo data – lapkričio 25 diena. Dėl šių, kurie laukė balsavimo, apsisprendėme.

18.02 val.

Seimo savaitės (2025-11-10 – 2025-11-14) – 2025 m. lapkričio 11 d. (antradienio) ir 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dabar rezervinis klausimas – Seimo savaitės, prasidedančios 2025 m. lapkričio 10 d., Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Į tribūną kviečiu gerbiamą Seimo Pirmininką J. Oleką. Prašom.

J. OLEKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, savaitę, prasidedančią lapkričio 11 dieną, turėsime keletą tarptautinių sprendimų, tai yra dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Tarybos susitarimo dėl bendradarbiavimo steigiant Europos Tarybos informacijos punktą Baltarusijos žmonėms Vilniuje, taip pat įstatymą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekimo ratifikavimo“, daugelį paketų dėl sveikatos, dėl civilinės aviacijos. Taip pat bus pluoštas peticijų sprendimų. Man atrodo, kad jau pajėgsime galutinai susitvarkyti mūsų Statuto reikalus dėl komisijų ir komitetų.

Ketvirtadienį turėsime paminėjimą Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro B. J. Kuzmicko 95-ųjų gimimo metinių proga, taip pat daug įstatymų priėmimų, kurie buvo svarstyti šią savaitę ir pasiekė priėmimo stadiją, tai yra ir Civilinio proceso kodekso, ir Civilinio kodekso įstatymai. Taip pat galbūt jau turėsime sprendimą dėl R. Čepkauskienės skyrimo Seimo kontroliere ir Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo į naująją tarybą, kadangi suformuota nauja taryba. Siūlau pritarti po pateikimo kitos savaitės darbotvarkei.

PIRMININKAS. Jūsų pageidauja paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Klausiu, ar trečią kartą apgausite, nes jau du kartus pažadėjote išspręsti dėl Etikos ir procedūrų komisijos suformavimo? Šiandien, deja, neįvykdėte savo pažado, nors praeitą kartą žadėjote. Kaip bus, ar trečias kartas nemeluos, ar taip pat bus? Ir ar Vyriausybės pusvalandis tikrai bus užpildytas kuo nors konkrečiu?

J. OLEKAS. Aš manau, kad taip, mes žengėme žingsnį į priekį. Šiandien Seniūnų sueigoje sutarėme dėl vadovaujamų pozicijų komisijose pasidalinimo ir dabar reikalingas tikrai pateikimas dėl komisijos narių, kadangi susikeitė pozicija ir opozicija. Aš manau, kad iki to laiko tą šventą pareigą frakcijos atliks ir komisija galės tada išsirinkti savo vadovybę, o mes galėsime plenariniame posėdyje ją patvirtinti.

PIRMININKAS. Jūsų klausia V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ekscelencija Seimo Pirmininke, ar opozicija turės priminti apie Vyriausybės pusvalandį antradieniais, ar jau mes galime išgirsti tikslų, patvirtintą, nubrėžtą grafiką ministrų dalyvavimo Seimo posėdyje? (*Balsas salėje: „Ar žadintuvą nusistatysite patys?“*)

J. OLEKAS. Gerbiamas kolega, ir šiandien buvome numatę. (*Balsas salėje: „Šiandien buvo.“*) Tik dėl to, kad opozicija turbūt labai daug kalbėjo per šoninį mikrofoną, užgaišome laiką ir nebeliko laiko Vyriausybės pusvalandžiui, galiu pasiteisinti. Bet grafikas yra Vyriausybės pusvalandžio iki pat metų pabaigos. Kitą antradienį turėtų būti ministrė M. Jakubauskienė, pagal mūsų grafiką, bet jeigu kas nors kitaip bus, matysime. Bet Vyriausybės pusvalandis yra numatytas kitos savaitės darbotvarkėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiamas Seimo Pirmininke. Norėčiau paklausti, ar galime bendru sutarimu pritarti pateiktam darbotvarkės projektui? Dėkoju, pritarta.

18.06 val.

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 2, 4, 6, 7 ir 9 straipsnių bei 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-868 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, grįžtame vėl prie rytinio posėdžio darbotvarkės svarstymo, ten, kur baigėme rytiniame posėdyje. Darbotvarkės 1-10 klausimas – Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 2, 4, 6, 7 ir 9 straipsnių bei 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-868. Tribūnoje – socialinės apsaugos ir darbo ministrė J. Zailskienė. Pateikimas. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Projekto tikslas – padidinti biudžetinių įstaigų struktūrinių padalinių vadovų pavaduotojų (B lygio), A, B ir C lygių pareigybų minimalius pareiginės algos koeficientus, kad, nustačius 1 tūkst. 153 eurų minimalųjį

atlyginimą, minimalūs kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos koeficientai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. Čia yra viskas surašyta, kiek kam didėja. Nežinau dėl laiko, ar čia viską vardinti, kaip jūs sakote, ar gal klausimus?.. Čia lygiai taip pat ir su švietimo įstaigų, nes į tą patį įeina.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti užsirašė penki Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Gentvilas, jo šiuo metu nėra. Tuomet klausia S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (LSF). Ministre, šis klausimas, akivaizdu, eina po biudžeto projekto, bet vis tiek norisi atkreipti dėmesį, kad ta minimalioji alga kyla daugiau nei tie visi išlyginimai ar tie pridėdami 5 %. Dabar yra sunku suprasti, tarkime, iš premjerės, o kam ten visgi bus daugiau pridėdama? Ar tam sektoriui, kurio profsąjunga aktyvesnė ir panašiai? Nes iš tikrųjų gaila viešojo sektoriaus žmonių, kurie tikrai yra išsimokslinę, turi stabilią darbo vietą ir tiesiog labai sparčiai artėja prie minimaliosios algos, nepaisant jūsų šito tokio savotiško žingsnelio į priekį.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Yra didinami koeficientai kvalifikuotiems specialistams, kurie jau uždirba, bet dabar, pagal padidintą atlyginimą, gautų mažiau, jiems didėja labai panašiai, apie 11 %, atlyginimas. O kur aukščiausioje grandyje... Čia yra tik minimalios šakutės... yra minimalios lubos, nes yra šakutės ir jos yra gerokai didesnės, bet čia esmė nustatyti minimalią ribą, tai todėl liečia tuos, kurie gauna mažiausius atlyginimus.

PIRMININKAS. Klausia L. Kukuraitis. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ir visus, nežiūrint, ar profsąjungos narys, ar ne, jeigu taip, nes ir to jūs paklausėte.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke, dėkui, ministre. Iš tiesų taip, kaip S. Kairys ir sakė, minimalios šakutės yra ta minimali koeficiento dalis, jinau auga kur kas mažiau negu minimalusis mėnesinis atlygis. Vadinas, nekvalifikuoti darbuotojai vežasi kvalifikuotus ir taip bus visame viešajame sektoriuje, nes jeigu pažiūrėsime, kai kuriose lentelės dalyse auga 1 %, 3 %, 4 %, o MMA auga 11 %. Čia, manau, svarbi įžvalga, į kurią reikėtų atkreipti dėmesį, siekiant labai nesuplokštinti atlyginimų.

Bet mano klausimas toks. Socialinių darbuotojų atlyginimas yra susietas su tuo minimaliu koeficientu – 21 % virš minimalaus koeficiento, per 2024 metų reformą buvo sumažintas nuo 30 % iki 21 %. Dar praėjusios Vyriausybės, man atrodo, programoje mes turėjome nuostatą grąžinti socialiniams darbuotojams 30 % koeficientą. Gal artėja laikas tai padaryti? Kol kas šitame projekte to nematome.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Šiuo momentu teikiamas toks projektas, koks teikiamas, bet aš norėčiau pasakyti, kad vis tikrai ne 1 %, kaip jūs sakote, didėja – didėja 9,7–11,7 % nuo buvusios. (*Balsai salėje*) Taip, susiskaičiavau, žinokite.

PIRMININKAS. Klausia E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš esmės prieš tai klausę kolegų paklausė to paties, kad vis dėlto minimalioji alga didėja daug greičiau, nors jūs sakote, kad kažkaip ne taip. Bet ir perkamoji galia žmonių, kurie gauna vidutines pajamas, šiek tiek daugiau negu minimaliąją algą, ir dirbančių valstybiniame sektoriuje, mažėja, lyginant su kitais žmonėmis, kuriems atlyginimas auginamas greičiau. Vis dėlto klausimas būtų jums, kodėl vėl vidutinės klasės... vidutinės pajamas gaunantys žmonės labiausiai nukenčia su šiuo biudžetu?

Ir pratęsiu Simono klausimą. Vis dar girdime ministrų pasisakymus, kad tai dar ne galutinis, dar bus kažkam pridėta – tai švietimui, tai socialinei... Kam dar vis dėlto bus pridėta, o kam jau nebus pridėta su šiuo biudžetu?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Tada aš tiesiog galiu... Pavyzdžiui, trenerių darbo užmokestis nuo 2026 m. sausio 1 d. padidėtų vidutiniškai iki mokesčių 144 eurai, pedagoginių darbuotojų nuo 2026 m. sausio 1 d. padidėtų nuo 99 eurų iki 138 eurų, mokyklose pavaduotojų ugdymui – nuo 189 eurų iki 195 eurų, mokyklų vadovų – nuo 194 eurų iki 229 eurų, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų – nuo 165 eurų iki 181 eurų. Čia tikrai viskas išdėliota.

Toliau. Švietimo įstaigų ir vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos koeficientų nustatymą ir keitimą, atsižvelgiant į tai, kad su veiklos vertinimu būtų tas padidėjimas... Taip jau nėra, kad...

Taip, mes visi norime, kad šiek tiek daugiau, bet kadangi minimalioji alga didėja 115 eurų, vis tik-tai sakyti, kad tikrai labai skiriasi tas...

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Gerbiami kolegos, dėl balsavimo motyvų. M. Lingė – motyvai prieš. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Negalima pritarti šitam projektui, ypač dėl to, kad yra laužomi duoti žodžiai, pažadai ir nevykdomas kolektyvinis susitarimas. Man atrodo, iš ko, iš ko, bet iš socialdemokratų to žodžio laikymosi profesinių sąjungų bendruomenėms norėtusi labiausiai, kad bent jau tai, kas yra užrašyta, dėl ko yra susitarta, būtų įgyvendinta. Tai viena, matyt, kolektyvinė sutartis sako – 7,6 % kilimas, tuo tarpu matome pateiktą projektą su daug mažesniu procentu ir tik-tai nuo rugsėjo 1 dienos.

Pirmiausia reikia gerbti duotus įsipareigojimus. Tik taip valstybėje gali kilti pasitikėjimas. Šiuo metu, panašu, ta trūkstama suma įgyvendinti susitarimą yra apie 60 mln. Tai yra tiek, kiek valdantieji sustabdė akcizų didinimą, numatytą nuosekliai, ir ta skylė tokiu būdu atsiranda. Tai ne tik tas socialinis popsas toliau įgyvendinamas, bet ir nevykdomi įsipareigojimai. Tai niekaip neįmanoma pritarti.

PIRMININKAS. Motyvai už – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš nesuprantu, kodėl dešinioji pusė nepitaria atlyginimų didinimui. Švietimo darbuotojų šis įstatymas neliečia, tai yra atskiras susitarimas kolektyvinės sutarties. Čia kalbama apie tam tikrų koeficientų indeksavimą. Skaitykime įstatymą. Aš suprantu, kad empatijos kartais pritrūksta vien dėl to, kad socdemai valdžioje, bet gerbkime piliečius. Aš suprantu, kad norėtusi daugiau, aš irgi labai norėčiau, kad koeficientas ne 0,7 visiems biudžetinėms didėtų, bet daugiau. Taigi jūs esate mūsų pagrindiniai šalies gynėjai ir reikalaujate, kad būtų pakankamai pinigų skirta.

PIRMININKAS. Išklausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Gerbiami kolegos, prašau pasirošti. Balsuosime. Kas už tai, kad būtų pritarta Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 2, 4, 6, 7 ir 9 straipsnių bei 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-868. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 66, balsavo 66: už – 56, prieš nėra, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Ir svarstymo data siūloma 2025 m. lapkričio 25 d. Nėra prieštaravimų? Pritarta.

18.17 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 2, 3, 6, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 18 ir 21 straipsnių, II skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-869, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-870, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-871 (pateikimas)

Darbotvarkės kompleksinis klausimas iš trijų projektų: Išmokų vaikams įstatymo daugelio straipsnių, II skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-869, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-870 ir Socialinių paslaugų įstatymo 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-871. Pateikimo stadija. Kviečiu į tribūną socialinės apsaugos ir darbo ministrę gerbiamą J. Zailskienę. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Išmokų vaikams įstatymo projektas parengtas vykdant Vyriausybės programos priemonės, numatančias didinti vaiko priežiūros išmokas, peržiūrėti vaikų priežiūros teisinį reguliavimą, kovoti su vaikų skurdu. Kartu labai svarbu, kad tai yra įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo (RRF) plane numatytos reformos „Garantuota minimalių pajamų apsauga“ vieną iš priemonių – Minimalių pajamų adekvatumo studiją, jos ataskaitoje pateiktą rekomendaciją.

Kartu su Išmokų vaikams įstatymo projektu teikiami Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo ir Socialinių paslaugų įstatymo projektai, parengti kaip Išmokų vaikams įstatymo projekto lydimieji teisės aktai. Siūlomi pakeitimai yra redakcinio pobūdžio: nuo 2026 m. birželio

1 d. išplėsti išmokas besimokančio ir studijuojančio asmens vaiko priežiūrai. Išmokos dydis 2025 metais buvo 420 eurų, 2026 metais planuojama 444 eurų, nes nuo BSI. Išplečiama ir gavėjų aprėptis – išmokas skirti ne tik besimokantiems ir studijuojantiems, bet visiems vaikus auginantiems tėvams, tėviams, globėjams, neturintiems pakankamo socialinio draudimo stažo ir teisės gauti vaiko priežiūros išmoką pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą.

Taip pat šiuo projektu derinami terminai, siūloma atsisakyti išmokos skyrimo ir mokėjimo sąlygos mokytis ir studijuoti, kaip jau paminėjau. Remiamasi teisės aktais ir Europos Sąjungos teisės aktais, išmoką vaikams, vaiko priežiūrai, papildomai gautų apie 1 tūkst. 700 asmenų, išmetus tą sąlygą dėl mokslo. Kadangi bazinis dydis didėja nuo 70 iki 74, universalios išmokos vaiko pinigų dydis nuo 122,5 padidės iki 129,5. O tie, kurie augina daugiau vaikų, gausios, nepasiturinčios šeimos, jų išmoka vaikui bus 194,6 euro.

Didės kitos išmokos vaikams. Vienkartinė išmoka gimus vaikui nuo sausio 1 dienos bus 814, o nuo birželio 1 dienos – 1 tūkst. 36. Be vaiko pinigų, šeimos, auginančios vaikus, gali pasinaudoti ir kitomis priemonėmis, tai ir išmoka gimus dvynukams, ir vienkartinės išmokos nėščiosioms, ir panašiai. Kviečiu palaikyti ir pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiama pranešėja, jūsų pageidauja paklausti trys Seimo nariai. Kolegos, siūlyčiau klausti dėl visų trijų projektų kartu, jeigu yra toks pageidavimas. Pirmasis užsirašęs E. Gentvilas, bet jo nėra. Tuomet klausia V. Ažuolas. Taip pat nėra. E. Kirkutis. Taip pat nėra. Dėkoju. Klausimų nėra. Dėl balsavimo motyvų užsirašiusių nėra. Gerbiami kolegos, noriu paklausti: galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galime. Matau, pritarta. Ir siūlomi komitetai. Pagrindinis... Yra siūlymas balsuoti? Prašau pasiruošti, balsuosime dėl šių pateiktų trijų projektų. Prašom balsuoti.

Balsavo 66: už – 66, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra. Pritarta po pateikimo balsavimu. Pagrindinis komitetas dėl visų trijų projektų – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Nėra prieštaravimų, pritarta dėl komiteto. Visų trijų projektų svarstymo data – lapkričio 25 diena. Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, klausimo svarstymas baigtas.

18.23 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 16, 22, 24, 29, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-872 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Užimtumo įstatymo 1, 16, 22 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-872. Prašom. Pranešėja – ministrė J. Zailskienė. Pateikimas.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Šiuo Užimtumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu yra siūloma pratęsti darbo užmokesčio subsidijų mokėjimo trukmę iki 60 mėnesių asmenims, kuriems nustatytas 30–40 % dalyvumo lygis, arba vidutinis neįgalumo lygis, ir su tuo susiję patikslinimai: ir išplėsti priemonių sąrašą, ir... Žodžiu, siūlau pritarti šitam sprendimui, nes tai užtikrins didesnę asmenų su negalia užimtumą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Yra užsirašiusių paklausti. Pirmasis – E. Gentvilas. Tačiau jo nėra. Tuomet klausia L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, ačiū už sprendimą. Iš tiesų šita grupė laukia sprendimo. Tikrai ten yra dvejetainė situacija, tai yra žmonės, kuriems šita subsidija baigiasi iki 2025 m. gruodžio 31 d., gautų ilgesnį laikotarpį subsidijas negu tie, kurie po 2026 m. gruodžio 31 d. Ar šitas toks nelygiavertis, dvigubų bėgių sprendimas neiškreipia darbo rinkos ir pačių neįgalųjų situacijos, kad vieni yra lygesni už kitus?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Tikrai čia yra toks nedviprasmiškas klausimas ir turbūt nedviprasmiškas atsakymas. Mes galime neskirti ir tada, kaip jūs sakote, visi gaus po 3 mėnesius. Bet dabar yra padaryta tokia *click* apklausa ir bent jau asmenų su negalia organizacijos signalizuoja, kad dalis žmonių tikrai bus atleista, jeigu darbdaviai negaus subsidijų.

Kita vertus, aš manau, kad mes, pateikę šį pratęsimą, tiesiog ieškosime kartu tvarių sprendimų, kaip, ką gi padaryti, kad asmenys su negalia būtų labiau integruojami į darbo rinką ir kad tai būtų tvaru.

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiama pranešėja. Daugiau dėl šio projekto nėra pageidaujančių klausti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių pasisakyti. Gal galėtume bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Matau pritarimą. Dėkoju, pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis ir vienintelis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime apsispręsti dėl šio komiteto kaip pagrindinio? Nėra prieštaraujančių, apsispręsta. Siūloma svarstymo data – lapkričio 25 diena. Dėkoju. Šio klausimo svarstymą baigiame.

18.26 val.

Vaikų išlaikymo išmokų įstatymo Nr. X-987 1, 2, 4, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-873, Civilinio kodekso 3.204 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-874 (pateikimas)

Kiti darbotvarkės klausimai būtų Vaikų išlaikymo išmokų įstatymo 1, 2, 4, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-873 bei Civilinio kodekso 3.204 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-874. Į tribūną vėl kviečiu socialinės apsaugos ir darbo ministrę gerbiamą J. Zailskienę. Pateikimas.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už žodį. Vyriausybė, dėdama daugiau pastangų prisidėti prie skurdo rizikos mažinimo ir taip stiprinti finansinį šeimų saugumą, o ypač atliepti vaikų poreikių užtikrinimą nepilnose, išsituokusiose šeimose, teikia svarstyti Vaikų išlaikymo išmokų įstatymo pakeitimą, kuriuo siūloma nuo 2022 m. liepos 1 d. padidinti maksimalų vaiko išlaikymo išmokos dydį nuo 1,8 iki 2,5 bazinės socialinės išmokos dydžio ir tai būtų nuo 126 iki 175 eurų. Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2026 metų pradžios bazinės socialinės išmokos dydis bus padidintas iki 74, o vaiko išlaikymo išmokos dydis nuo 2026 m. liepos 1 d. didės iki 185 eurų.

Čia šiuo atveju yra siūloma nustatyti, kad Vaikų išlaikymo išmokų nuostatus tvirtina ne Vyriausybė, o socialinės apsaugos ir darbo ministras. Tai leistų operatyviau reaguoti į pokyčius ir užtikrinti lankstesnį išmokų administravimą. Čia kalbama apie išsituokusias šeimas, kur tėvai, vienas iš tėvų, neišlaiko vaiko. Tiesiog su tuo bus susijęs Civilinio kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Jūsų pageidauja paklausti pirmasis užsirašęs E. Gentvilas, bet jo nėra. Klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamoji ministre. Aišku, visada džiugu, kad didėja išmokos, tačiau leisiu sau priminti Vaikų išlaikymo fondo tikslą, kad vis dėlto būtų išieškoma iš tų tėvų, kurie pamiršo savo atsakomybę ir pareigą, kurie nemoka alimentų ir vengia tą daryti. Tai tiesiog ir galbūt palinkėjimas, mažiau negu klausimas, būtų toks: galvoti apie išieškojimo galimybes ir galbūt teikti įstatymo pataisas ar kitus įstatymus, tiesiog ieškoti šitų sprendimo kelių.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Tik galiu pasakyti, kad iš skolininkų 2024 metais yra išieškota apie 4,6 mln. eurų. Tai tikrai siektinas rezultatas, kad būtų daugiau. Svarstome visus variantus, kad net galbūt tuos tėvus ar mamas, kurie neturi darbo, sakykime, bet jie susiranda tą darbą, kad net atidėtų išmokėjimą, nes daug geriau, kad jis vis tiek sumoka, negu nesumoka. Bet čia tiesiog ieškome maksimaliai geriausių kelių.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiausiai pranešėjai. Jūs atsakėte į visų Seimo narių, kurie pageidavo paklausti, klausimus.

Gerbiami kolegos, ar galėtume po pateikimo pritarti šiems projektams bendru sutarimu? Galime, nėra prieštaraujančių.

Siūlomi komitetai. Dėl pirmojo projekto, Vaikų išlaikymo išmokų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto, kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ar galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Dėl Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo projekto pagrindiniu ir vieninteliu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstymo data dėl abiejų projektų – lapkričio 25 diena. Nėra prieštaraujančių. Pritarta po pateikimo. Klausimo svarstymą baigėme.

18.31 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-865, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-866 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas būtų kompleksinis, iš dviejų įstatymų projektų – Mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-865 ir Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-866. Kviečiu į tribūną gerbiama švietimo ir mokslo viceministrę R. Valutytę. Prašom. Pateikimo stadija.

R. VALUTYTĖ. Labas vakaras, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Norėčiau pristatyti Mokslo ir studijų įstatymo skirtingų straipsnių pakeitimą. Iš tiesų visuose šiuose skirtinguose straipsniuose kalbama apie tą patį, tai yra valstybinių mokslinių tyrimų institutų mokslo darbuotojų atlyginimų peržiūrą. Tiesiog atkreipiu gerbiamų Seimo narių dėmesį, kad būtent valstybinių mokslinių tyrimų institutų mokslo darbuotojų pareiginės algos koeficientų minimalios ir maksimalios ribos yra nustatytos įstatyme. Tam, kad mes galėtume kasmet pakeisti, tai yra padidinti, atlyginimus, mums reikia peržiūrėti būtent tas ribas. Dėl to atitinkamai mes siūlome tiek minimalios, tiek maksimalios ribos peržiūrėjimą, tiesiog peržiūrėti ir padidinti 4,26 %. Atsižvelgiant į tai, kad bazinis dydis apskritai didės, siūloma, kad didėtų 0,7 %, mes galėtume *summa summarum* atlyginimus būtent valstybinių mokslinių tyrimų institutų darbuotojams padidinti 5 %.

Gerbiamieji Seimo nariai, taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad šis pakeitimas neliečia kitų mokslo ir studijų institucijų situacijos, nes tiek universitetai, tiek kolegijos naudojami tiek finansinė, tiek visa kita autonomija ir atlyginimo tvarką nusistato pačios. Be abejo, mes biudžete šiandien planuojame lygiai tokį patį 5 % padidėjimą. Prašome pritarti būtent šių Mokslo ir studijų įstatymo straipsnių pakeitimui po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama pranešėja. Jūsų pageidauja klausti. Pirmasis klausia S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiama viceministrė, išties priimu jūsų pastabą dėl to, kad čia neįeina tie žmonės, kurie dirba mokslo įstaigose, turinčiose Konstitucijos garantuotą autonomiją. Kita vertus, mes vis tiek kalbame apie mokslo įstaigas, tik šiek tiek kitokias, ir mes vis tiek kalbame apie žmones, kurie daug investavo į mokslą, į žinias, bet staiga jų tas atlyginimas vis tiek sparčiai artėja prie minimaliojo atlyginimo Lietuvoje. Visgi tai yra tiesiog tų pačių 5 % per visą sistemą kėlimo tolesnis įgyvendinimas tam tikrais teisės aktais, kurie jau įtvirtina labiau formą, o ne turinį. Ar tai yra galutinis sprendimas? Švietimo ministrė sakė, kad dar kažkokių sprendimų gali būti. Ar jūs dar grįšite į šią tribūną ir dar į viršų kelsite tuos koeficientus? Ačiū.

R. VALUTYTĖ. Labai ačiū už klausimą. Tikrai taiklus pastebėjimas. Siekiamybė yra padidinti pagal kolektyvinę sutartį, pagal šitas sąlygas, kad tas atlyginimas didėtų mažiausiai 5 % nuo šalies VDU. Tikrai mes toliau kalbamės su Finansų ministerija, kad galėtume šį įsipareigojimą įvykdyti. Ir tikrai, jeigu projekto diskusijų stadijoje turėsime tą garantą, kad biudžete tas padidėjimas bus numatytas, mes atitinkamai tuos koeficientus siūlysim koreguoti.

PIRMININKAS. Klausia V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama viceministrė, norėčiau paklausti: o kaip mūsų mokslinių tyrimų institutai?.. Čia apačioje, kairėje. Kaip mūsų mokslinių institutų darbuotojų atlyginimai koreliuoja su mūsų kaimynų šalyse esančiais atlyginimais, pavyzdžiui, su Lenkijos? Kiek reikėtų mums pasiekti, kad mes galėtume išlaikyti savo žmones ir jų šeimas?

R. VALUTYTĖ. Labai ačiū už klausimą. Matyt, klausimas yra tikrai labai labai kompleksinis, priklausomai nuo... Matyt, mes galėtume žiūrėti ne tik į Lenkiją, bet ir į Latviją, taip pat žiūrėti į ne taip toli esančias šalis, sakykime, Vokietiją, Estiją, mes matytume, kad skirtumas tikrai labai labai didelis. Bet aš atkreipsiu dėmesį lygiai taip pat į tam tikrus aspektus. Sakykime, žiūrint į Lenkijos skirtingas mokslo ir studijų institucijas, tas atlyginimas irgi yra labai labai skirtingas, tai

priklauso nuo mokslų ir studijų institucijų. Sakykime, ką šiek tiek daugiau leidžia mūsų atlyginimų sistema, tai iš tiesų mūsų sistema nenumato apribojimų visiems mokslo darbuotojams dirbti papildomai ir gauti pajamų tiek iš projektinės veiklos, tiek iš visų kitų veiklų, sakykime, nežinau, papildomų užsakomųjų tyrimų ar mokymų. Iš tiesų tas papildomai didina konkurencingumą, dėstytojų atlyginimą ar mokslinių darbuotojų atlyginimą. Kas papildomai keliauja, tai šiandien yra numatytos siekiančios beveik 100 mln. investicijos į tarptautinį bendradarbiavimą. Taip, tai yra struktūrinių projektų lėšos, tačiau jos yra skirtos būtent aukštojo mokslo institucijoms ir tai liečia visus sektorius: tiek universitetus, tiek kolegijas, tiek ir institutus. Tai mes labai labai tikimės, kad tai bus irgi papildomas impulsas būtent dėl darbo užmokesčio.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamajai pranešėjai. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl balsavimo motyvų pageidaujančių pasisakyti nėra. Gerbiami kolegos, noriu paklausti, gal galėtume bendru sutarimu pritarti po pateikimo šiems pateiktiems įstatymų projektams? Dėkoju, nėra prieštaraujančių. Pritarta. Ir siūlomi komitetai. Švietimo ir mokslo komitetas – dėl abiejų projektų. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Svarstymo datą siūloma skirti lapkričio 18 dieną ir svarstyti abu projektus. Nėra prieštaraujančių. Klausimo svarstymas baigtas.

18.38 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 43 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 60¹ straipsniu“ projektas Nr. XVP-721(3) (svarstymas)

Kitas mums likęs darbotvarkės klausimas būtų Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 43 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 60¹ straipsniu“ projektas Nr. XVP-721. Svarstymo stadija. Kviečiu į tribūną pranešėją – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas nagrinėjo Seimo statuto keletą straipsnių pakeitimo projektą, buvo klausymai, išnagrinėjo pateiktus siūlymus, ne tik Teisės departamento pastabas, kai kuriems pritarė, kai kuriems pritarė iš dalies. Bendras rezultatas – balsavo ir pritarė patobulintam projektui. Už balsavo 7, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Gerbiamas pranešėju, kol kas dėkoju. Diskusijoje pageidauja dalyvauti J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai negaliu pritarti tokiam sumanymui, kai Statutas yra prievartaujamas ir keitinėjamas dėl vieno asmens užgaidų. Šiuo atveju tas asmuo sėdi paskutinėje eilėje, ne paslaptis, kad mes čia sprendžiame A. Gedvilo ambicijų klausimą. Žmogus, kaip suprantu, svajojo tapti energetikos ministru – netapo, tai dabar bent jau vietoj Energetikos komisijos antpečių nori gauti Energetikos komiteto pirmininko antpečius. Norai, viskas gerai, žmonės daug ko gali norėti, bet ar tai racionalu, ar tai pateisinama iš Seimo pozicijų? Tuo labiau kad yra siūloma, kad Energetikos komitetas būtų formuojamas taip pat kaip Ateities komitetas arba Europos reikalų komitetas – iš įvairių komitetų narių, kur žmonės dirba kaip pagrindiniuose komitetuose. Atsižvelgė, matyt, į tą pastabą, kai per pateikimą aš sakiau, kad bus tam tikras praradimas, kai į Energetikos komisiją būtent dabar gali ateiti nariai iš įvairių komitetų. Bet vis dėlto ar spės Seimo nariai dirbti dviejuose komitetuose, o kai kurie net turės bandyti trijuose komitetuose, nes turbūt dalis norės būti dar ir Europos reikalų komiteto arba Ateities komiteto nariais?

Kita vertus, ką Seimui duoda, kad mes Energetikos komisiją transformuojame į komitetą? Seimui duoda, aišku, pirmiausia nemenkus finansinius kaštus. Energetikos komisiją aptarnauja bendrai Komisijų sekretoriatas ir galima ten lanksčiai skirstyti darbuotojus pagal įvairių komisijų darbo krūvius, o komitetui reiks suformuoti nemenką pastovių darbuotojų korpusą, pradedant nuo referentų iki patarėjų, ir atlyginimų fondui nemažai susidarys. Kai ministerijos dabar taupo ir po 5 % mažina valdymo išlaidas, mes Seime pučiame aparatą pagal atskiros Seimo nario užgaidas.

Ką duoda, kad bus ne komisija, o komitetas? Na, komisija papildo komiteto teisėmis gali svarstyti savo srities projektą, teikti išvadas, pasiūlymus. Nedaug čia skirsis, jeigu dabar tampa pagrindiniu komitetu ir jau kaip pagrindinis komitetas duoda projekto variantą po komiteto svar-

stymo. Nes jeigu sugalvotų gerų idėjų kaip papildomas komitetas, lygiai taip pat mes Seime balsuotume ir tai būtų priimta. Taigi čia niekas iš esmės nesikeičia dėl kažkokio galimo indėlio svarbioje energetikos srityje, pagal Seimo statutą organizuojant projektų svarstymus. Aš tikiuosi, kad vis dėlto Seimo nariai bent priėmimo stadijoje atsikvošės ir supras, kad nedera taip pagal vieno Seimo nario ambicijas tampyti Seimo statutą, prikurti nebūtinų struktūrų, ir, tikiuosi, neatsiras 71 Seimo narys, kuris eis tuo klaidingu keliu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Noriu atkreipti kolegų dėmesį, kad dėl Statuto pakeitimo projekto 7 straipsnio yra daug Seimo nario A. Gedvilo pasiūlymų. Aš tik noriu paklausti, jums nereikia eiti į tribūną, atsiprašau. Noriu paklausti iš vietos, ar jus tenkina Teisės ir teisėtvarkos komiteto sprendimai pritarti iš dalies ir dviem nepritarti? Ar tenkina? (*Balsas salėje: „Taip.“*) Dėkui.

Mes šiuo atveju tuomet turėtume apsispręsti su komiteto iš dalies pritartais Seimo nario A. Gedvilo pasiūlymais dėl šio straipsnio. Ar galime pritarti bendru sutarimu dėl Seimo statuto? Suprasdamas, kad J. Razma kalbėjo prieš, aš siūlau apsispręsti balsuojant. Kas už tai, kad po svarstymo būtų pritarta būtent Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadai? Prašom pasiruošti ir balsuoti. Čia tik dėl A. Gedvilo pasiūlymo balsuojame, dar ne dėl viso projekto. Prašom balsuoti. Taip, kaip komitetas pritarė iš dalies. Už komiteto išvadą. Variantą.

Užsiregistravo 69, balsavo 69: už – 54, prieš – 10, susilaikė 5. Taigi komiteto pozicijai pritarta.

Taip pat turime L. Jonausko ir L. Girskienės pasiūlymą. Čia yra to paties straipsnio, buvo 6 punktas, kuris keičia... 8, 9 punktai. Komitetas nepritarė pasiūlymams. Ar galime paklausti gerbiamo L. Girskienės: ar jūs reikalaujate balsuoti, ar sutinkate su komiteto pozicija?

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš norėčiau balsuoti, nes iš tikrųjų komitete svarstėme, pristačiau. Mano pasiūlymo esmė yra tokia, kad visgi Aplinkos apsaugos komitetui liktų klimato kaitos politikos klausimai, nes tai yra svarbu. Norėčiau, kad kolegos tikrai palaikytų mano pasiūlymą. O energetikai palikti tą dalį, kuri yra susijusi su atsinaujinančiais energetikos, energijos šaltiniais ir kitomis sritimis. O kad klimato kaita liktų Aplinkos apsaugos komitete.

PIRMININKAS. Kviečiu komiteto pirmininką pateikti komiteto poziciją.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Kalbant apie 6 punktą, yra L. Jonausko ir L. Girskienės pasiūlymas. Komitetas nepritarė, kadangi pasiūlymas nebeaktualus, nes pritarus Teisės departamento pastabai, 6 pastabai, projektas patobulintas atsisakant 60¹ straipsnio 8 punkte teiktos Energetikos ir darnios plėtros komiteto funkcijos koordinuoti Seimo komitetų ir komisijų darbą. Tai nebeaktualu. Šita funkcija kaip buvo, taip ir liks Aplinkos apsaugos komitetui, klimato kaitos funkcija. Tiesiog dėl to straipsnio nebeaktualu, nes atsisakyta.

PIRMININKAS. Ar tenkina, ar vis dėlto balsuojame?

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Tai jūs galite pasakyti aiškiai, ar klimato kaitos politikos klausimas lieka Aplinkos apsaugos komiteto kompetencijai?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Taip.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ar taip, ar ne?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Taip.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Taip. Tada tenkina.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju gerbiama komiteto pirmininkui. Tuomet galime apsispręsti dėl viso projekto balsuodami. Dėl balsavimo motyvų. Motyvai už – L. Savickas. Prašom. Jo nėra. Tuomet motyvai prieš – S. Gentvilas. Taip pat nėra. Daugiau užsirašiusių kalbėti dėl motyvų nėra. Prašom apsispręsti balsuojant. Kas už tai, kad būtų pritarta projektui pagal komiteto išvadą?

Balsavo 67: už – 52, prieš – 8, susilaikė 7. Po svarstymo pritarta.

18.50 val.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrės Jūratės Zailskienės atsakymai į Seimo narių klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 dalį)

Mes turime dar vieną darbotvarkės klausimą, likusį iš rytinio posėdžio darbotvarkės. Į tribūną kviečiu socialinės apsaugos ir darbo ministrę J. Zailskienę. Atsakymai į Seimo narių klausimus pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 dalį. (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašytume pertraukos, nors matau, kad Sekretoriatas sukioja galvą. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Seimo statutas pertraukos tokiais atvejais nenumato daryti. Tai yra Seimo statuto 208 straipsnio 13 dalis – speciali procedūra. Klausimams pasirengta, yra galimybė ir klausimės šiuo atveju atsakymų į klausimus.

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip, tik motyvus pagarsinsiu. Susiję su tuo, kad buvo numatyta rytiniame posėdyje, o svarstome iš esmės naktį.

PIRMININKAS. Deja, bet Statutas tokios išimties nenumato. Taigi prašom gerbiamą pranešimą atsakyti į klausimus.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Labas vakaras, nežinau, jau čia sakyti, gerbiami kolegos. Ačiū posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Taip, kaip numato Seimo statutas, turiu pirmame posėdyje po pateikimo atsakyti į opozicijos užduotus klausimus.

Visų pirma gal norėčiau pabrėžti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio 1 ir 2 dalis. Primenu, kad ten rašoma: asmuo nelaikomas nekaltu... kol jo kaltumas neįrodytas įstatymo nustatyta tvarka ir pripažintas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu. Taip pat Konstitucija skelbia, ir į tai noriu irgi atkreipti visų Seimo narių dėmesį, kad asmuo, kaltinamas padaręs nusikaltimą, turi teisę, kad jo būtų viešai ir teisingai išnagrinėtų nepriklausomas ir nešališkas teismas.

Gerbiami opozicijos atstovai, kurie pasirašėte po tuo kreipimusi, iš jūsų pateiktų klausimų formuluočių atrodo, kad jūs jau nuteisėtė žmogų ir tarsi žinote, kad kaltinimai tikrai pasitvirtins, ir žinote, kad viskas kaip buvo, bus. Man ta politinė kultūra, kada yra menkinamas žmogus, nors dar nuteistas ir nepripažinta jo kaltė... tai yra ne mano stiliaus elgesys.

Galui tik pridurti, kad iš tikrųjų visaip būna gyvenime, bet sprendimus, kas kaltas, o kas ne, ar kaltinimai pagrįsti, – visa tai nagrinėja ir sprendžia teismai, nes tikrai mes visi žinome, kad Lietuva yra teisinė valstybė. Ne kartą jau šioje salėje matėme, kaip kai kurių Seimo narių griežti vertinimai tiesiog neišsipildydavo arba netekdavo prasmės, nes jie būdavo neteisingi.

Noriu pažymėti ir atkreipti jūsų visų dėmesį, kad nesame teismas, nesame aukščiau įstatymo. Nei prokurorai, nei advokatai. Mes irgi ne tokie. Mes esame Seimo nariai, kurie leidžia įstatymus, todėl nesiimsiu iš tribūnos vertinti nei kaltinimų pagrįstumo, nei galimos baigties, ką jau kalbėti apie klausimuose pateiktus vertinimus be galimybės net suklysti.

Jūs atsakymus, kaip suprantu, jau radote ir nusprendėte, kas yra tikrai kaltas ir kaip viskas nutiko. Akivaizdu, kad iš anksto norite primesti kaltę viceministrei R. Grigalienei, nors teismas dar nepasisakė ir laukia procesas, kur teismo salėje bus pateikti įrodymai, argumentai, kontrargumentai ir bus priimti sprendimai, bet labai kviečiu palūkėti ir tada priimti sprendimus.

Atsakydama į jūsų klausimą, kada R. Grigalienė pradėjo eiti viceministrės pareigas, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad jina buvo jau priimta XIX Vyriausybės darbo pradžioje, tapo viceministre. Natūralu, kad ir aš, galvodama apie savo darbo kokybę ir darbų tęstinumą... tikrai man, kaip ministrei, buvo ypač svarbu, kad viceministrė tęstų darbą, pradėtus projektus. Vertinu viceministrės darbą, ji savo pareigas atlieka atsakingai, tinkamai ir profesionaliai, yra įsigilinsi į savo kuruojamas sritis. Dar sykį sakau, man, kaip ministrei, tai yra labai svarbu.

Viceministrė R. Grigalienė yra puikiai susipažinusi ir turi profesinės patirties dirbdama su temomis, susijusiomis su smurtu artimoje aplinkoje, visų žmogaus teisių srityje, lygių galimybių srityje, taip pat su pagalba negalia turintiems asmenims bei vaiko teisių klausimais. Nuo pirmos dienos viceministrė išitraukė į veiklas, nuosekliai ir kompetentingai su komanda vykdė ir vykdo bei realizuoja Vyriausybės programos nuostatas ir gyventojams duotus įsipareigojimus.

Viceministrė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje dirba jau 9 mėnesius, todėl įvertinusi vykdomus darbus, tebesitęsiančius projektus, kuruojamas sritis ir įstaigas, manau, kad turi būti išlaikytas tęstinumas ir darbų tempas, nes gyventojai iš mūsų laukia darbų, priimtų sprendimų, o ne pykčių. XX Vyriausybės programos nuostatos, kalbant apie socialinę apsaugą, išlieka tokios pačios kaip ir XIX Vyriausybės, todėl noriu pažymėti, tai taip pat svarbu vertinant tai, kad ministrė tęsia darbus: veiksminga kova su skurdu ir socialine atskirtimi, socialinės paslaugos, negalia

turinčių asmenų teisės, žmogaus teisės, jautri, profesionali ir efektyvi vaiko teisių apsauga – tai sritys, kurias kuruoja viceministrė.

Džiaugiuosi, kad su komanda jai daug kas jau pavyko ir tęsia pradėtus darbus. Lygiai taip pat galėčiau pasakyti, kad derinamas su suinteresuotomis institucijomis teikiamas Moterų ir vyrų lygių galimybių 2026–2028 metų veiksmų plano projektas, su komanda parengtas ir oficialiai derinti su suinteresuotomis institucijomis buvo pateiktas Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, taip pat su komanda kuruoja rengiamą Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo perkeliama 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje. Perkėlus direktyvą, bus sustiprinta pagalbos, apsaugos patyrušiams įvairių formų smurtą artimoje aplinkoje ir smurtą dėl lyties teikimo sistema, prevencija.

Viceministrė su komanda tobulina negalios nustatymo sistemą, reglamentuojami labai aiškūs kriterijai, tiek medicininiai, tiek socialiniai, kuriems esant negalia turi būti nustatoma neterminuotai, atsisakyta pakartotinio vertinimo prievolės ir sumažinta administracinė našta įstaigoms.

Nauda: asmeniui nereikia kreiptis į jį gydantį gydytoją dėl siuntimo ir kiti palengvinimai ir pačiai agentūrai nereikia atlikti asmens negalios vertinimo ir priimti pakartotinių sprendimų.

Taip pat noriu pasakyti, kad viceministrė su komanda darbavosi kuriant sąlygas teikti šunų pagalbinių pagalbą bei kompensuoti jų įsigijimo išlaidas ir užtikrinti šunų pagalbinių įsigijimo kompensavimą, priimant reikiamus Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo ir kitų teisės aktų pakeitimus.

Todėl labai svarbu, kad tie darbai, kurie, kaip matote, apima labai jautrias sritis, būtų tęsiami ir nevilkinama ieškant naujų žmonių, kuriems reikės laiko įsigilinti į kai kuriuos procesus. Ir čia dar ne viskas, ne visos sritys, kurias viceministrė kuruoja.

Taip pat noriu atsakyti į jūsų klausimą, kad sprendimas priimtas jį priimti todėl, kad būtų išlaikytas tempas. Ir dar sykį noriu pasakyti, kad viceministrė savo pareigas atlieka gerai, politinių priekaištų jai nebuvo ir nėra. Tuo labiau kalbant apie situaciją, dėl kurios jūs keliate klausimus, ji tiesiog niekaip nėra susijusi su viceministrės dabartine tiesiogine veikla. Kalbama apie 2019–2023 metų laikotarpį, apie darbą savivaldybės taryboje.

Noriu pažymėti ir atkreipti dėmesį, kad prieš viceministrei pradėdant eiti pareigas, kaip įprasta tokiais atvejais, buvo paprašyta atitinkamų institucijų, tarp kurių ir Specialiųjų tyrimų tarnyba, pažymos. Spalio 2 dieną buvo gauta pažyma dėl R. Grigalienės ir ji buvo teigiama. Spalio 6 dieną ji pradėjo eiti viceministrės pareigas. Taigi aš, kaip ministrė, atlikau visas procedūras ir pati užsakiau pažymą, ar viceministrė gali eiti šias pareigas.

Dėl jūsų klausimo, kad pasikartos galima apgaulė, nors teismo nuosprendžio dar nėra, galiu pasakyti ir pažymėti, ką jau minėjau anksčiau: kol teismas neįrodė kaltės, tol asmuo yra nekaltas. Aš tai vertinu jau kaip šmeižimą. Nesuplakime kaltinimų, įsivaizdavimo ir dalykų, kurie nėra įrodyti. Dar nebuvo teismo, dar niekas nepasisakė ir neteiskime anksčiau laiko.

Gerbiami opozicijos atstovai, jūs puikiai žinote, kad asmuo laikomas nekaltu, kol jo kaltumas neįrodytas įstatymo nustatyta tvarka ir pripažintas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu. Visiškai pasitikiu mūsų šalies teisine sistema, pasitikiu mūsų teisėsauga ir vertinimus bei išvadas kviečiu daryti po teismo sprendimų. To linkėčiau kiekvienam.

Jūsų paskutinis klausimas apie tai, kokie mūsų santykiai – ar artimi, ar giminystės ryšiai. Tai nieko panašaus, mes su R. Grigaliene esame vienoje partijoje ir ne vienerius metus bendraujame kolegiskai. Mūsų ryšys yra darbinis, kolegiskas. Pažįstu viceministrę R. Grigaliene kaip partijos narę, kaip skyriaus pirmininkę, o mūsų partijoje yra 14 tūkst. narių. Vyriausybė, kaip mes visi žinome, formuojama ir iš žmonių, asmenų, priklausančių partijoms, ir iš nepriklausančių partijai asmenų. Svarbiausia yra kompetencijos, pasitikėjimas. Noriu atkreipti dėmesį ir pabrėžti, kad dalykai nėra tokie, kokie yra galimai įsivaizduojami. Demokratija ir yra tai: partijos laimi rinkimus, pagal tai formuoja Vyriausybę ir vykdo savo programą.

Gerbiami Seimo nariai ir opozicijos atstovai, taip, politinių oponentų ir opozicijos tokia jau duona – kritikuoti, kelti nepatogius klausimus. Visa informacija apie atitinkamai pradėtus ikiteis-

minius tyrimus yra vieša ir visiems prieinama. Informaciją apie tai, kad STT, atlikdama ikiteisminę tyrimą, reiškė įtarimus, paskelbė šių metų spalio 14 dieną. Šiuo metu STT atlieka ikiteisminius tyrimus, kaip mes visi žinome, dar dėl 35 savivaldybių galimai netinkamo savivaldos lėšų panaudojimo. Kalbėti apie išskirtinai blogą viceministrės elgesį, manau, šitoje situacijoje mes tikrai neturėtume. Suprantu, kad jūsų toks darbas, bet manau, kad atsakiau pakankamai išsamiai į jūsų klausimus, atlikau visas teises procedūras, kurios buvo privalomos priimant naują, nors ir dirbusią, bet naujai priimamą viceministrę. Visos užsakytos pažymos buvo teigiamos. Galiu atsakingsiai pasakyti, kad darau ir darysiu viską, kad drauge su jumis mes įgyvendintume labai svarbias XX Vyriausybės programos nuostatas ir darbus socialinės apsaugos ir darbo srityje. Labai kviečiu kartu, drauge priimti sprendimus tuos, kokių iš mūsų laukia gyventojai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai pranešėjai. Vadovaujantis Seimo statuto nuostatomis, jūsų paklausti pirmenybę turi Seimo nariai, pasirašę paklausimą. Pirmoji turėtų, pagal eiliškumą ir pagal sąrašą, klausti A. Širinskienė. Kadangi jos nėra, tuomet gali klausti L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Ministre, tikrai nėra malonu apie šią temą kalbėti tribūnoje. Tačiau, man atrodo, labai svarbu yra atskirti, kad mes kalbame turbūt net ne apie konkretų asmenį, net ne apie R. Grigaliene, kaip viceministrę, ir jos kompetencijas, bet apie politinės moralės standartą. Iš tiesų nuoširdžiai opozicija ieško ir bando surasti, kur yra šios koalicinės daugumos, kurią mes dabar turime, politinės moralės standartas. Atrodo, kad vis žemiau ir žemiau mes jo ieškome.

Klausimas būtų toks: ar jūs pati galėtumėte duoti pavyzdžių, kad tokio aukšto rango politinio pasitikėjimo pareigūnai eitų pareigas, kai jiems yra pareikšti įtarimai? Ar yra tokių pavydžių? Ar jūs žinote istoriją, ar galėtumėte jas įvardinti? Tai vienas.

Antras dalykas. Jeigu ne, ar jums pačiai tinka formuoti (jūs esate atsakinga už savo politinę komandą) naują politinės moralės standartą mūsų Vyriausybėje?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad šiuo atveju, kada yra tiriamas savivaldybių tarybų narių... (*Balsai salėje*) Galiu? Šiuo atveju, kai yra tiriamos savivaldybių tarybų narių panaudotos lėšos jų darbe, kanceliarinės lėšos, nėra vienas meras, nėra vienas tarybos narys nėra atsisakęs pareigų (ir Seimo nariai), kol nenuteisė. Yra atvejų, aš nežinau, pavyzdžiui, specialusis liudytojas L. Savickas. Ar čia aukštos pareigos ir ar labai rimti kaltinimai? Bet jisai liko dirbti Vyriausybėje. Žinote, aš čia dabar... jūs užklupote mane su tuo klausimu. Aš tikrai nežiūrėjau visur, bet tokių atvejų yra. Manau, kad moralės reikia, ir iš pradžių pradėkime kiekvienas nuo savęs. Galėčiau ir daugiau pasakyti, bet nekomentuosiu daugiau.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiama ministre, įstatymų, susijusių su čekučiais, priėmimo epopėja, Prezidento veto atmetimas kaip tik ir parodė tam tikrą požiūrį ir galbūt padiktavo norą kreiptis į jus ir sugrįžti prie šitos temos. Jūs, gerbiamoji ministre, šiuo klausimu teigiate ir kalbate apie pyktį. Iš mūsų nėra jokio pykčio paklausti, normaliai paklausti ir pasiaiškinti. Be reikalo taip teigiate. Jūs taip pat tarytum kaltinate opozicijos atstovus, išdrįsusius paklausti, įvardinate tai net šmeižtu.

Aš tiesiog noriu priminti, o galbūt jūsų net ir paklausti. Lietuvos Respublikos Seime turėjau garbės kažkada būti to Valstybės politikų elgesio kodekso rengėja, viena iš rengėjų. Yra toks Valsybės politikų elgesio kodeksas. Aš nuoširdžiai tikiu, kad jūs jį žinote. Gal ir klausi: ar žinote? Jau kaip tik ir kalbama apie etiką, moralę, atsakomybę, pareigingumą, sąžiningumą ir tuos faktorius, kurie labai tinka kiekvieno politiko, ministerijoje ar Seime dirbančio asmens, gyvenime. Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Pirmiausia, aš nekalbėjau apie pyktį, nekalbėjau apie... Aš kalbėjau apie jūsų... jeigu paskaitytumėte, ką jūs pasirašėte, ten būtų teigiami faktai. Nėra net žodžio „galimai“. Todėl ir pasakiau, kad tai yra šmeižtas. Paskaitykite vieną sakinį apie apgaulę ir panašiai. Tiesiog.

Dėl Politikų elgesio kodekso. Aš jį žinau ir aš žinau, kad aš juo vadovaujuosi ir jo laikausi. Nesmerkiu ir nieko nenuteisiu anksčiau laiko. Nesityčioju, nežeminu. (*Balsas salėje*) Aš kalbu apie save. Jeigu jūs prisiėmėte sau, gerbiamas Domai, tai...

PIRMININKAS. S. Gentvilas užsirašęs. Jo nėra. Tuomet klausia M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Nebuvau tarp pasirašiusių, bet naudojuosi proga paklausti. Pirmiausia iš jūsų atsakymų girdime, kad jūs ir toliau norite trinti ribą tarp politinės ir teisinės atsakomybės. Politikams, kaip žinome, taikomi aukštesni reikalavimai ir nereikia plakti, kad jeigu jau nenuteistas, tai atitinka puikiausius standartus.

Dar noriu priminti, pacituoti praeitos kadencijos Socialdemokratų frakcijos seniūnės vieną atvejį: „M. Navickienė turi trauktis ir iš partijos, ir iš politikos, kad visuomenei nekiltų nė menkiausio nerimo, jog ministrė bus kažkaip kompromituojama.“ M. Navickienei, kaip žinome, nebuvo jokių įtarimų pateiktų, bet mosuojama kumščiais ir griaudėjama buvo tikrai nemenkai. Čia tų dvejopų standartų matyti ne vienas, bet norisi paklausti dėl nepriekaištingos reputacijos. Kadangi viceministrai vadovauja ir duoda pavedimus valstybės tarnautojams, kuriems taikomi nepriekaištingos reputacijos reikalavimai, ar jūs manote, kad su šia sąranga viskas yra gerai? Ar jūs nematote tos regimybės, kad demoralizuojama valstybės tarnyba, kad nors ir neįrodyta, bet jeigu yra pateikti įtarimai, kurie neatitinka jau ir tos nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, tai šiuo atveju valstybės tarnautojai lieka tam tikroje izoliuotoje pozicijoje, nes jiems aukštesni reikalavimai negu jų vadovams?

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Aš tik dar kartą pasakysiu, kad visos reikiamos pažymos buvo užsakytos ir gautos ir priimta tikrai po to.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visų Seimo narių, pageidavusių paklausti, klausimus.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas D. Griškevičius per šoninį mikrofoną. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju pirmininkui. Kadangi ministrė atsakydama irgi paminėjo, kad nėra tokio žodžio, galiu dar kartą patvirtinti, kad žodis „galimai“ tekste yra. Jeigu jūs netikite, galite prieiti, parodysiu.

PIRMININKAS. Dėkojame už pastabą. Gerbiami kolegos, mes išnagrinėjome visus likusius šios dienos rytinio posėdžio klausimus ir visus vakarinio posėdžio darbotvarkės klausimus.

Dėl Seimo narių pareiškimų buvo užsirašęs R. J. Jankūnas. Jo nėra, tuomet, gerbiami kolegos, skelbiu 2025 m. spalio 21 d. posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 93 STENOGRAMA

2025 m. lapkričio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas J. OLEKAS,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. ŠUKYS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Labas rytas, gerbiami Seimo nariai. Pradėsime lapkričio 11 dienos Seimo rytinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 103 Seimo nariai.

10.01 val.

Ministrų prisaiškinimas

Gerbiami Seimo nariai, vakar Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda pasirašė dekretą, kuriuo paskyrė du naujus ministrus: V. Aleknavičienę – kultūros ministre ir R. Kauną – krašto apsaugos ministru. Vyriausybės įstatymas numato, kad Vyriausybės nariai prisiekia Seimo posėdyje, priesaiką priima Seimo Pirmininkas. Ministras prisiekia stovėdamas priešais Seimo Pirmininką, skaitydamas priesaikos tekstą padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Prisiekęs ministras pasirašo vardinį priesaikos lapą. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad ministras neprisiekia ir negali eiti pareigų. Vardiniai priesaikos lapai perduodami Seimo Pirmininkui ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Kviečiu Seimo Pirmininką J. Oleką ir kultūros ministrę V. Aleknavičienę prisaiškinimo procedūros.

V. ALEKNAVIČIENĖ (LSDPF). Aš, Vaida Aleknavičienė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Kviečiu prisiekti krašto apsaugos ministrą R. Kauną.

R. KAUNAS (LSDPF). *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKĖ. Sveikiname prisiekusius ministrus ir linkime visada laikytis duotos priesaikos. Sėkmės jums darbuose.

Buvo labai gražus Seimo Pirmininko J. Oleko jubiliejus. Norime pasveikinti su šiuo gražiu jubiliejumi. Tai tikrai puiki proga pasidžiaugti, kiek nuveikta, kiek žmonių sutelkta ir kiek Lietuvai atiduota. Su gražiu jubiliejumi! (*Plojimai*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas J. Olekas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS). Kolegos, tęsiame šia gražia dvasia. Taip pat norime pasveikinti su praėjusiu gimtadieniu mūsų nuostabią bičiulę, tarnaujančią Lietuvos žmonėms, R. Baškiene. (*Plojimai*) Dar galima nesėsti. Sveikiname kitą mūsų kolegę – D. Ulbinaitę. (*Plojimai*) Sveikiname A. Širinskienę. (*Plojimai*) Sveikinimus baigiame vyriška nata – V. Sinkevičių. (*Šurmulys salėje*) Virginių, kaip buvusį kolegą, kurį turėjome.

Kolegos, ačiū, sveikinimai baigti. Per šoninį mikrofoną – R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Prisidėdama prie sveikinimų gražių jubiliejų proga mūsų kolegoms, taip pat noriu pabrėžti, kad šiandien Lietuvos... Lenkijos Respublika švenčia Nepriklausomybės dieną, todėl mūsų, Seimo narių lenkų, Lietuvos lenkų vardu, visos Lietuvos lenkų bendruomenės vardu norime pasveikinti Lenkijos Respubliką, palinkėti šiai

valstybei klestėti, stiprėti ir puoselėti gražius bendrystės ir kaimynystės ryšius su mūsų tėvyne Lietuva. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū.

10.10 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. lapkričio 11 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Kolegos, pereiname prie darbotvarkės tvirtinimo. Matau, prie šoninio mikrofono E. Gentvilas buvo lyg pirmas, atsiprašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Labas rytas, kolegos. Noriu sugadinti nuotaiką tiems, kurie inicijuoja šitą projektą. Frakcijos vardu siūlome išbraukti iš darbotvarkės 2-17 klausimą, tai yra Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-582. Mūsų nuomone, tai yra netikslingas, neprasmingas projektas ir todėl siūlome jo nesvarstyti.

PIRMININKAS. Ačiū, pasižymėjome, apsispręsimė vėliau, balsuodami. Gerbiamas M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip pat frakcijos vardu turime keletą pasiūlymų. Pirmasis siūlymas yra išbraukti Sveikatos sistemos įstatymo projektą Nr. XVP-518. Sveikatos reikalų komitetas svarstė šį reforminį paketą ir ten buvo padaryta procedūrinių pažeidimų, dėl jų buvo kreiptasi į Etikos ir procedūrų komisiją. Veiksnių Etikos ir procedūrų komisijos mes neturime jau antras mėnuo. Turėtų būti išnagrinėti tie klausimai ir daromi pagal procedūras, ir atsakymai duoti Seimui prieš svarstant. Tiesiog siūlome nedaryti skubos – gavus išaiškinimą, toliau grįžti į salę su šiuo projektu.

Antrasis mūsų pasiūlymas yra jau iš popietinės darbotvarkės, tai yra audito pristatymas dėl Nacionalinio radijo ir televizijos veiklos rezultatų. Jeigu yra siūloma pristatyti kontrolei, kalbės ir kontrolierė Seimo tribūnoje, siūlytume sudaryti galimybę ir Nacionalinio radijo ir televizijos direktorei atsakyti į tam tikrus ir Seimo narių klausimus: kaip ir buvo Audito komitete, tas pats principas turėtų, man atrodo, būti išlaikomas ir Seimo salėje.

Trečiasis siūlymas, taip pat frakcijos vardu, iš rezervinių siūlome išbraukti keturis projektus, kurie yra susiję su Energetikos komiteto steigimu. Jeigu jau Seimas sugeba dirbti be Etikos ir procedūrų komisijos, skubėti su naujų komitetų steigimu tikrai neverta, žinant, kad jie yra daromi faktiškai dėl vieno asmens, kad ne komisija, o komitetas, ir komiteto pirmininku galėtų būti. Tai gal vis dėlto dar socialdemokratai įvertins visas savo perspektyvas ir galimybes dirbti su šia partija ir gal nebereikės tokių užgaidų pildyti, jeigu į tai bus pasižiūrėta pirmiausia valstybiškai ir kada nors bus padėtas taškas menkinant šalies reputaciją.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. L. Urmanavičius.

L. URMANAVIČIUS (*DFVL*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, aš prašau, nors jau kolega tą siūlė, išbraukti Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimo projektą Nr. XVP-518. Aš kreipiausi į Etikos ir procedūrų komisiją, komitete nebuvo pažeistos mano teisės... ir frakcijos narių, kurie teikė. Kada išnagrinės Etikos ir procedūrų komisija, aš manau, prie to klausimo galėsime grįžti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, gal iš eilės apsispręskime. Pirmasis siūlymas buvo Liberalų sąjūdžio dėl 2-17 klausimo, viso komplekso, išbraukimo iš darbotvarkės. Prašom apsispręsti balsuojant. Kas manote, kad reikia išbraukti, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Ačiū. Balsavo 111 Seimo narių: už išbraukimą – 44, prieš – 52, susilaikė 15. Klausimai lieka darbotvarkėje.

Toliau Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos siūlymas išbraukti 1-9.1 ir 1-9.2 klausimus iš darbotvarkės. Prašom apsispręsti balsuojant.

Už išbraukimą – 48, prieš – 51, susilaikė 12. Klausimai lieka darbotvarkėje.

Kitas klausimas dėl 2-2 klausimo. Kaip supratau, klausimą norite išbraukti ar palikti ir papildyti? Koks buvo galutinis jūsų siūlymas? Palikti ir pakviesti direktorę. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Pritarta. Pakviesime ir direktorę pasisakyti.

Paskutinis siūlymas, rezervinis 1 klausimas su papunkčiais: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4. Tai rezervinis 1 klausimas. Kas už tai, kad išbrauktume? Ar turite kitą nuomonę? Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 108 Seimo nariai: 43 – už, 49 – prieš, susilaikė 16. Klausimai lieka darbotvarkėje.

Kolegos, dėl 2-13 klausimo – projekto Nr. XVP-780 ir projekto Nr. XVP-899, tai yra Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymo ir Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo. Šie klausimai nėra įtraukti į šios rudens sesijos darbotvarkę. Ar galime bendru sutarimu įtraukti juos? Galime. Ačiū, pritarta.

Tai galime bendru sutarimu patvirtinti darbotvarkę ar norime balsuoti? Balsuojame. Balsuojame dėl darbotvarkės su pakeitimais patvirtinimo.

Ačiū. Balsavo 109 Seimo nariai: 74 – už, prieš – 3, susilaikė 32. Darbotvarkė patvirtinta.

10.17 val.

Informaciniai pranešimai

Kolegos, prieš pradėdant darbotvarkę dar noriu perskaityti pranešimą, kad vakar, jau ne vakar, spalio 23 dieną, Vyriausioji rinkimų komisija įregistravo iniciatyvinę grupę privalomajam referendumui paskelbti. Pagal Referendumo įstatymo 11 straipsnio 4 dalį, Vyriausioji rinkimų komisija ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos savo posėdyje priima sprendimą dėl grupės įregistravimo. Teisės aktų registre paskelbus Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimą įregistruoti grupę, Seimo Pirmininkas artimiausiam Seimo posėdyje praneša Seimui apie piliečių iniciatyvą paskelbti referendumą.

Šio referendumo 1 straipsnis skelbia: „Pakeisti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnio 2 dalį išdėstant ją taip: „Nuosavybės teisės ir teisę atsiskaityti grynaisiais pinigais saugo įstatymai.“ Tai čia Seimo nariams žinotina.

10.18 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Tarybos susitarimo dėl bendradarbiavimo steigiant Europos Tarybos informacijos punktą Baltarusijos žmonėms Vilniuje, Lietuvoje, ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-594(2) (svarstymas)

Mūsų šios dienos 1 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Tarybos susitarimo dėl bendradarbiavimo steigiant Europos Tarybos informacijos punktą Baltarusijos žmonėms Vilniuje, Lietuvoje, ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-594. Pranešėjas – R. Baranovas. Prašau, kolega.

R. BARANOVAS (LSDPF). Brangūs kolegos, komitetas apsvarstė šį klausimą. Pasiūlymų nebuvo sulaukta. Buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje nori pasisakyti I. Vėgėlė. Prašau, kolega.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiami kolegos, pateiktas klausimas dėl susitarimo su Europos Taryba dėl Baltarusijos informacijos punkto įsteigimo Lietuvoje ratifikavimo. Iš tiesų geras pasiūlymas ta prasme, kad iš tiesų reikia padėti žmonėms, kurie Baltarusijoje yra persekiojami režimo, reikia suteikti informaciją, reikia skleisti Europos žmogaus teisių konvencijos tiesas, reikia suteikti Europos Tarybos priimtus įsipareigojimus visam demokratiniam pasauliui, tačiau šitas įstatymas, kuris pateiktas Seimui, turi daugybę neatsakytų klausimų. Aš dar pateikiant įstatymą klausiau ministro apie daugybę dalykų, dėl kurių atsakymo mes neturime. Visi sėdintys čia, Seime, Seimo salėje, nariai, aš dėkočiau, jeigu galėtumėte atsakyti bent vienas iš jūsų į bent vieną čia man keliamą klausimą. Yra totali tylą, ir aš nesuprantu, ką mes planuojame čia pasirašyti ir kodėl.

Ką aš turiu mintyje? Pirma, šalis susitaria bendradarbiauti įgyvendindamos 2024 metais Europos Tarybos kontaktinėje grupėje dėl bendradarbiavimo su Baltarusijos demokratinių jėgų ir pilietinės visuomenės atstovais (toliau – Kontaktinė grupė) pasiektą susitarimą... ir veikti Lietuvoje pagal kontaktinės grupės suderintą veiksmų planą. Tai yra 2024 m. birželio 27 d. valdant prieš tai buvusiai valdančiajai daugumai.

Mano klausimas. Ar kas nors iš čia esančių Seimo narių matė šį susitarimą, matė šį suderintą veiksmų planą? Aš asmeniškai nemačiau, pridėta jo prie dokumentų nėra. Kaip veiks šita grupė, kokiais tikslais, ką ji čia darys? Bet čia dar yra niekas, palyginti su tuo, kas vyksta toliau.

Sutarties, kurią mes dabar ratifikuojame, 2 straipsnyje yra parašyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė imasi išlaikyti biuro patalpas. Kitaip tariant, suteikti biuro patalpas. Tas yra tiesa. Klausiau ministro, kiek kainuos biuro išlaikymas Lietuvai? Atsakymas buvo – nieko, išskyrus, kad turime suteikti patalpas.

Skaitau 2 straipsnio 2 dalį: Informacijos punkto, patalpų įrangos ir priežiūros išlaidos, taip pat visos kitos su jo veikla susijusios išlaidos, įskaitant su personalu susijusias išlaidas, padengiamos (dėmesio!) papildomais biudžeto įnašais, kurie mokami Europos Tarybai ir kuriuos po to Europos Taryba skyrė Informacijos punktui.

Mano klausimas. Kokio biudžeto ir kokie tai yra pinigai, nes atsakymo iš užsienio reikalų ministro paklausęs negavau. Gal kas nors iš jūsų salėje, bent vienas čia sėdinčių, galėtų paaiškinti, už ką mes šiandien čia balsuosime?

Trečia. Užsienio reikalų ministro klausiau, ar šitas projektas, kuris pateiktas šiandien Seimo posėdžių salėje svarstyti, nėra S. Cichanouskajos biuro perkėlimas iš esamos padėties į Europos informacijos biurą, kurį mes steigiamo šituo susitarimu? Užsienio reikalų ministro atsakymas buvo toksai: aš negaliu nustatyti ir žinoti, kokius darbuotojus paskirs Europos Taryba. Vadinasi, mes steigiamo Europos Tarybos informacinį biurą, pasirašome sutartį, įsipareigojame patalpas išlaikyti, įsipareigojame dargi, mano vertinimu, taip, kaip parašyta sutartyje, savo biudžeto pinigų pervesti Europos Tarybai, kad Europos Taryba toliau vėliau paremtų tą Europos informacinį biurą, ir mes net nežinome, kas jame dirbs. Mes nežinome, ar tai nėra perkėlimas S. Cichanouskajos biuro į Europos Tarybos informacinį biurą.

Mieli kolegos, jeigu bent vienas jūsų salėje matėte šiuos dokumentus ar turite atsakymus, kviečiu man paaiškinti, kad aš galėčiau apsispręsti, kaip reikėtų balsuoti. Kol neturiu šitos informacijos, klausęs ministro, kuris į tai neatsakė, aš negaliu kaip Seimo narys pakelti rankos už ir neįsivaizduoju, kaip šitas Seimas balsuos šiandien neturėdamas atsakymų į labai konkrečius, aiškius klausimus, ką Lietuva daro. Klaidų su Baltarusija padaryta jau ne viena. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolega, jūsų laikas baigėsi. Ačiū.

Dėl svarstymo motyvų pasisakančių... B. Vėsaitė. Prašom.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos ir gerbiamas Seimo narys pone Vėgėle, aš, kaip Europos Tarybos parlamentinės delegacijos vadovė, jums patvirtinu, kad Europos Taryba įsipareigojo steigti šitą biurą savo lėšomis. Lietuva prisideda tikrai prie patalpų atidarymo ir išlaikymo. Tai nėra S. Cichanouskajos biuro perkėlimas. Mums vis dėlto galvojant, kad A. Lukašenka nėra amžinas, reikia turėti tokį biurą, reikia turėti tokį tašką, kur mes galėtume būtent baltarusius, esančius Lietuvoje, na, demokratiškai ugdyti ir faktiškai laukti, kada tas režimas pasibaigs, kad jie turėtų tvirtą demokratinį pagrindą, išlaikomą iš Europos Tarybos lėšų. Fundatoriai ten yra Šiaurės šalys.

Aš manau, taip, jūs esate teisus, nutarimas buvo priimtas praeitoje kadencijoje, bet mes turime tam tikrą tęstinumą dėl baltarusių. Taigi, manau, tikrai ramiai galite balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkojame kolegei. Daugiau pasisakančių nėra. Apsispręsimė balsuodami per balsavimo langą.

10.26 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl oro susisieikimo ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-741(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl oro susisieikimo ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-741. Pranešėjas – L. Balsys. Prašau, kolega.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kolegė, Užsienio reikalų komitetas apsvairstė susitarimą su Saudo Arabijos Karalyste dėl oro susisieikimo, dėl transporto ir bendru sutarimu rekomenduoja ratifikuoti. Teisės departamentas pastabų nepateikė.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti norinčių nėra, dėl balsavimo motyvų pasisakyti taip pat nėra. Apsispręsimė balsuodami per balsavimo langą.

10.27 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 13¹ ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-697(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20¹, 20², 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹, 20³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-698(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymų projektai Nr. XVP-697 ir Nr. XVP-698. Pranešėja Ekonomikos komiteto vardu – B. Vėsaitė. Prašau, kolege. Jeigu galima, iškart dėl abiejų prašau pasakyti.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimus. Turbūt svarstysime pastraipsniui, ne? (*Balsai salėje*) Kadangi Ekonomikos komitetas pritarė ir Teisės departamento, ir savo paties pasiūlymams, tai faktiškai siūlau pritarti Ekonomikos komiteto nuostatomis ir išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Aplinkos apsaugos komiteto vardu – A. Radvilavičius. Prašau pristatyti nuomonę.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvarstė Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimus. Komiteto sprendimas – iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į pastabas, kurioms komitetas pritarė. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Abiem.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl papildomo taip pat?

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Taip pat.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir papildomos Energetikos ir darnios plėtros komisijos vardu – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Energetikos ir darnios plėtros komisija iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XVP-697 ir siūlo pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į pastabas, kurioms komisija pritarė. Balsavimo rezultatai: pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kadangi yra balsavimo laikas, tai pradėkime nuo pirmojo mūsų šios dienos... Ai, už ir prieš pasisakančių nėra.

10.30 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Tarybos susitarimo dėl bendradarbiavimo steigiant Europos Tarybos informacijos punktą Baltarusijos žmonėms Vilniuje, Lietuvoje, ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-594(2) (svarstymo tęsinys)

Pradėkime balsavimą nuo pirmojo mūsų šiandien svarstyto projekto Nr. XVP-594. Prašom balsuoti.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 82, prieš ir susilaikiusių nėra. Pritarta po svarstymo.

10.30 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiektimo ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-741(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas klausimas – projektas Nr. XVP-741. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 89 Seimo nariai: už – 89, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymui pritarta po svarstymo.

10.31 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 13¹ ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-697(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20¹, 20², 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹, 20³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-698(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektas Nr. XVP-697 ir Energetikos įstatymo projektas Nr. XVP-698, pataisos. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 73, prieš – nėra, susilaikė 16. Įstatymams pritarta po svarstymo.

10.32 val.

Metrologijos įstatymo Nr. I-1452 9, 18, 30 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-668(2), Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2, 3, 10, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-669(2), Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 4, 6, 10, 11, 12, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 34, 43, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-670(2), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-671(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – kompleksinis: projektai Nr. XVP-668, Nr. XVP-669, Nr. XVP-670 ir Nr. XVP-671. Pranešėjas – G. Paluckas. Ekonomikos komiteto vardu prašom pristatyti nuomonę.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė įstatymo projektą ir pritarė. Pasiūlymai įvertinti, papildomų pasiūlymų iš suinteresuotų asmenų negauta. Pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl projekto Nr. XVP-671 – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, T. Barauskas. Prašom pristatyti nuomonę.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė įstatymo projektą, Viešojo administravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Gauta pora techninio pobūdžio pastabų iš Teisės departamento. Komitete pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dėl šių klausimų diskutuoti norinčių nėra. Dėl motyvų pasakyti taip pat nėra. Galime apsispręsti balsuodami. Prašom balsuoti.

Ačiū. Balsavo 90 Seimo narių: už – 90, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymams pritarta po svarstymo.

10.34 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 6, 16, 17, 19, 24, 27, 35, 41, 41¹, 50 straipsnių, III skyriaus dešimtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19², 19³, 31², 53¹, 53² straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-673(2)ES (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Aviacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-673. Ekonomikos komiteto vardu kviečiu pranešėją I. Gelažnikienę. Prašom, kolege.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Ekonomikos komitetas svarstė Aviacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimus ir bendru sutarimu yra pritarta įstatymo patobulintam variantui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Užsirašiusių kalbėti diskusijoje nėra. Pareikšti nuomonę už ar prieš taip pat nėra. Galime apsispręsti balsuodami. Prašom, kolegos, balsuoti.

Balsavo 92 Seimo nariai: visi – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymui po svarstymo pritarta.

10.35 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-689(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-689. Sveikatos reikalų komiteto vardu – pranešėjas A. Busila. Prašau, kolega.

A. BUSILA (LSDPF). Komitetas klausimą svarstė spalio 15 dieną ir pasiūlė pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasisakančių už, prieš taip pat nėra. Prašom, kolegos, apsispręsti ir balsuoti.

Ačiū. Balsavo 94 Seimo nariai: 93 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymui po svarstymo pritarta.

10.37 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 11 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-518(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9, 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-519(2) (svarstymas)

Kitas mūsų kompleksinis klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo 11 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-518 ir Sveikatos draudimo įstatymo 9, 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-519. Pranešėja – Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė L. Šukytė-Korskė. Prašom, kolege. Pasakykite, kada svarstėte ir ką nusprendėte.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Įstatymų projektai Sveikatos reikalų komitete buvo svarstyti spalio 15 dieną. Yra gauta Seimo narių pasiūlymų.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi yra užsirašiusių diskutuoti, tai dabar leisime diskutantams pakalbėti, o po to grįšime prie svarstymo ir papunkčiui pereisime visas svarstytas pataisas. Dabar grįžkite į savo vietą.

Diskusijoje nori dalyvauti G. Skaistė. Prašau, kolege.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena. Jei kalbame apie sveikatos sistemą, turbūt visi žinome, apklausos rodo, kad 73 % Lietuvos gyventojų svarbiausia Lietuvos problema šiandien laiko būtent sveikatos paslaugų prieinamumą, tiksliau, jo nebuvimą. Žvelgdami į šias reformas, kurias pristatė dabartinė Vyriausybė (išties jos yra kompleksinės, susijusios tiek su šiuo įstatymu, tiek su dar dviem sritimis), mes manome, kad jos sveikatos paslaugų prieinamumo išties nedidina, o galimai net sumažina. Darant tokias kompleksines reformas be plataus išankstinio įvertinimo, manome, yra rizika, kad tiesiog gali kilti didesnė sumaištis ir prieinamumas dar labiau sumažėti. Žvelgdami į šios dienos problemas dėl e. sveikatos atnaujinimo matome, kad su kompleksiniais pakeitimais dorotis dažnai yra gana sudėtinga. Siūlytume visgi įvertinti pateiktų pasiūlymų kompleksinį poveikį.

Priminsiu, kad ši Vyriausybė pasiūlė turbūt tris esminius sprendimus, tai yra riboti pacientų galimybę rinktis, nukreipiant juos iš esmės į viešąjį sektorių, taip pat atskirti privačias įstaigas, joms nesuteikiant kvotų (mes tą įstatymą dar svarstysime). Na, ir trečioji dalis, kuri turbūt teikia daugiausiai vilčių sveikatos sektoriui, tai yra pažadas didinti sveikatos sektoriaus finansavimą didinant valstybės draudžiamų asmenų įmokas ir priartinant jas prie savarankiškai besidraudžiančių ir dirbančių asmenų. Tačiau matome, kad su biudžeto projektu atėjo pakeitimai, kiek realiai augs valstybės draudžiamų asmenų įmokos daugiau, negu kad būtų augusios nedarant reformas, ir pokytis yra 0,9 %. Tai tokiu greičiu mes realiai tas realias valstybės draudžiamų asmenų įmokas prie privačiai besidraudžiančių dirbančių asmenų įmokų priartinsime per 100 metų, kai turbūt nė vienam iš mūsų nereikės nei sveikatos, nei paslaugų. Sakytčiau, kad tai, kas yra pasiūlyta, gali tapti ir dar ilgesnių eilių reforma, užuot padėtų išspręsti tą klausimą, kuris šiandien žmonėms yra svarbiausias, tai yra sveikatos paslaugų prieinamumo.

Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, atsižvelgdami visgi į žmonių poreikius, o ne į tai, kad vyktų deklaratyvios reformos, yra pasiūlę savo pasiūlymų paketą, kuris, manome,

realiai spęstų eilių problemą. Pirmiausia turbūt reikia žiūrėti į įstatymą, kuriame jau dabar yra įtvirtinti tam tikri prieinamumo standartai, tai yra šeimos gydytojas – per 7 dienas, specialistas – per 30 dienų. Atrodo, kad šiandien tie terminai niekam nėra įdomūs, jie yra įrašyti įstatyme, tačiau realiai niekas nevyksta. Siūlome, kad tie prieinamumo standartai taptų faktu, kuris turėtų įtaką taip pat ir finansavimo sprendimams. Dabartinė finansavimo tvarka realiai tik daugina vizitų skaičių, kurių galima būtų išvengti, ir nepadaro nieko, kad prieinamumas gerėtų. Mūsų siūlymas – visgi keisti finansavimo tvarką. Tai realiai galėtų pakeisti paslaugų prieinamumo situaciją, jeigu visgi būtų nustatyta, kad rezultatas yra mūsų siekiamas, o ne tai, kad būtų daugiau vizitų ir pagal tai įstaigos gautų daugiau lėšų.

Akivaizdu, kad situacija galėtų pasikeisti iš esmės – tą patį yra pasakę ir EBPO specialistai, kurie lankėsi Lietuvoje ir vertino mūsų sveikatos paslaugų sistemą, – jeigu finansavimas būtų susietas su prieinamumo rezultatais, su sveikatos rezultatais, didinant įkainius deficitinių paslaugų, taip pat finansuojant virškvotines paslaugas. Tai realiai galėtų padidinti sveikatos paslaugų prieinamumą. Dabar einama atvirkščia kryptimi: dėl daugiau virškvotinių paslaugų, kurias realiai įstaigos galėtų suteikti žmonėms, nes turi pajėgumų, šiuo metu yra nuspręsta, kad jos yra apmokamos ne 100 %, o gerokai mažiau.

Taip pat siūlome vietoj draudimų naudoti skaidrumo garantiją, kad visgi žmogus žinotų, už ką jisai sveikatos įstaigose moka, ir būtų konkretūs mechanizmai, kaip patikrinti, ar yra imamos priemokos, ar ne. Šiandien draudimai įvedami, tačiau jokios kontrolės priemonės neegzistuoja, nebent eitum konkrečiai į kiekvieną įstaigą ir tikrintum, kas turbūt yra didelis apkrovimas pačiai sistemai. Turėtume kalbėti apie tai, kad apmokėjimai kiekvienoje sveikatos įstaigoje tiek PSDF lėšomis, tiek privačiomis lėšomis turėtų būti susieti su konkrečiu žmogumi, kad galima būtų atsekti, ką konkretus žmogus sumokėjo, ir suteikti jam apie tai informaciją. Taip pat siūlome bazinį paslaugų paketą savivaldybėse ir šeimos gydytojų komandų stiprinimą. Būtent tokie sprendimai galėtų realiai padidinti sveikatos paslaugų prieinamumą, o ne ši dar ilgesnių eilių reforma.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Toliau pasisako J. Sejonienė. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia reikėtų pradėti nuo to, ką mes čia apskritai darome. Jau šiandien paaiškėjo, kad įstatymas priimamas ir dabar svarstomas nesilaikant procedūrų Seime. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas savo išvadoje yra aiškiai pasakęs ir ne vienas Konstitucijos ekspertas yra tą pasakęs, kad įstatymai yra prieštaraujantys Konstitucijai. Dabar mes juos priimame pažeisdami procedūras, tai vien jau tai bus pagrindas kreiptis vėl į Konstitucinį Teismą, nes *a priori* patys įstatymai yra prieštaraujantys Konstitucijai ir priimami nesilaikant procedūrų. Tai jau dvi priežastys kreiptis į Konstitucinį Teismą. Dabar mes iš tiesų rizikuojame visų Lietuvos gyventojų galimybe gauti sveikatos priežiūros paslaugas, rinktis sveikatos priežiūros paslaugas gauti ten, kur jie nori. Žaidžiame žaidimus ir paskui turėsime šituos sprendimus atšaukinėti.

Aš noriu paklausti valdančiųjų, noriu paklausti socialdemokratų ir Sveikatos apsaugos ministerijos – tu, kurie rengia šiuos projektus, ką jums padarė Lietuvos pacientai? Nėra jokių prielaidų, kad priėmus šiuos įstatymų projektus paslaugų prieinamumas galėtų didėti, kad valstybinės įstaigos galėtų suteikti daugiau paslaugų, nes nei paslaugų įkainiai iš esmės nedidėja, neatsiranda daugiau darbuotojų ir neatsiranda daugiau galimybių pacientams gauti sveikatos priežiūros paslaugas laiku. Be to, pacientai vėl bus skatinami ir visa sistema vėl bus skatinama grįžti prie vokelių sistemos, nes tikrai bus norinčių, kurie negali susimokėti už paslaugą visos kainos privačioje įstaigoje, susimokėti už eilės sutrumpinimą ir taip apeiti tą bėdą, kurią mes sprendėme tikrai ilgus dešimtmečius ir pakankamai sėkmingai. Mes dabar vėl norime grįžti į 1990–2000 metus. Aš taip suprantu.

Trečia – efektyvumas. Dabar valstybinės sveikatos priežiūros įstaigos už asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir taip gauna daugiau kaip 80 % Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto. Ir efektyvumo mes neturime. Ar jūs girdėjote kada, kad privačios sveikatos priežiūros įstaigos, kurios gauna 14–16 % Privalomojo sveikatos draudimo fondo finansavimo, veiktų neefektyviai? Aš tai negirdėjau. Lygiai taip, kaip ir negirdėjau, kad būtų kyšininkaujama privačiose

sveikatos priežiūros įstaigose. Jūs bandote supriešinti, bandote demonizuoti privatų sveikatos priežiūros sektorių, pasakyti, kad jis yra kažkoks prastesnis, nors aš negirdėjau, kad ten būtų suteikiamos prastesnės paslaugos. Juk specialistai ir vienose, ir kitose įstaigose dirba tie patys – kvalifikuoti, akredituoti.

Jūs nesprendžiate jokios problemos, nedidinate sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo, supriešinate medikų bendruomenę. Netrukus, aš neabejoju, eisite patys į teismus ir atsakinsite pacientams, kuriems laiku nebus nustatyta diagnozė, kurie laiku negaus paslaugos. Nesuprantu, kokių dar reikia argumentų, kad darote nesąmonę. Aš suprantu, kad buvo tokia gerbiamo V.P. Andriukaičio svajonė dar 2014 metais padaryti panašią reformą. Ką tada pasakė Konstitucinis Teismas? Negali būti ribojamos pacientų teisės rinktis, negali būti ribojamos pacientų teisės prisidėti prie savo sveikatos priežiūros, juo labiau kad jūs prisidėti finansiskai, formuodami Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą, negalite. Prašau dar kartą grįžti į sveiką protą ir nebalsuoti už šituos įstatymus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Ir dar mums gerąją žinią nori pranešti T. Prajara. Prašau, kolega.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Mieli kolegos, noriu labai pasidžiaugti ir tikrai pati geriausia žinia, kad atvažiavo iš Petro Armino progimnazijos marijampoliečių gausus būrys su labai nuostabiomis auklėtojomis. Garsūs apłodismentai. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname ir sveikiname savo kolegas, kurie labai gražiai pasipuošę tautiniais rūbais čia šiandien sėdi salėje. Toliau diskusijoje dalyvauja L. Urmanavičius.

L. URMANAVIČIUS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tikrai pritariu nuostatai, kad už teikiamas paslaugas neturėtų būti mokama du kartus, tiek iš Privalomojo sveikatos draudimo, tiek privačiomis lėšomis. Apie 90 % turbūt privačių įstaigų ir yra problema, kad ima už konsultacijas ir dienos stacionarą. Yra dvi *opcijos*, už ką yra imama priemoka. Tai galbūt reikėjo susitvarkyti sąrašus ir kontrolę, kad nebūtų du kartus mokama už tą pačią paslaugą?

Ko aš pasigendu įstatyme, kad aiškiai ir nuosekliai reikėtų nustatyti išsamias valstybės laiduojamas nemokamų bei brangiau kainuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų asmens sveikatos priežiūros įstaigose apmokėjimo sąlygas. Įvertinant ribotą Lietuvos sveikatos sistemos finansavimą ir kitų Europos Sąjungos šalių gerąsias praktikas bei atsižvelgiant į tai, kad įstatymo 3 straipsnio 5 dalyje yra įtvirtinamas reikalavimas, kad tik įstatymai, Europos Sąjungos reglamentai ir sprendimai nustato sveikatinimo veiklos organizavimo, valdymo, sveikatos rėmimo ir finansavimo pagrindus, įstatyme aiškiau reglamentuoti, kokios brangesnės nei valstybės laiduojamos ir visiškai apmokamos valstybės sveikatos priežiūros paslaugos (akcentuoju), vaistai, medicinos priemonės ir technologijos gali būti paciento pasirinkimu apmokamos dalinai sumokant kainų skirtumą.

Mes įstatymu panaikiname galimybę dalinai PSD lėšomis pasidengti vienokias ar kitokias gydymo paslaugas. Turėtume aiškiai reglamentuoti, kad privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšomis sąrašus ir kainų skirtumus, apmokėjimo tvarką nustatytų Vyriausybė. Mes šiandien įstatymu priimame ir pasakome, kad įstatymas nenurodo tvarkos, kaip bus tai daroma ir kas priims tuos sprendimus, nustatant vienokius ar kitokius sąrašus. Lyg ir pavedame, ką ministerijai, ką Ligonii kasai, bet neturime bendro apsisprendimo, kas turėtų atsirasti įstatyme reglamentuota, kas ir kaip apmoka vienokias ar kitokias paslaugas privalomojo sveikatos draudimo lėšomis.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau pasisako R. Šukys. Prašau, kolega.

R. ŠUKYS (*NAF*). Gerbiami kolegos, manau, kad, atsižvelgdami į dešimtmečiais besitęsiančią padėtį sveikatos sistemoje, prioritetine tvarka mes šiandien turėtume svarstyti ne priemokų panaikinimo klausimą, kuris išprovokuos dar daug papildomų problemų – tikrai nesumažins eilių pas gydytojus ir nepadidins sveikatos paslaugų prieinamumo, o reikėtų svarstyti ir galvoti apie valstybės lėšomis draudžiamų asmenų privalomojo sveikatos draudimo įmokos dydžio ir teisinio reglamentavimo tobulinimo klausimą.

Kur yra problema? Jeigu dabar mes pritarsime šiam įstatymo projektui ir lydimajam, po to greičiausiai bus pritarta tiems projektams, kurie šiandien išbraukti iš darbotvarkės, mes turėsime

iš esmės galimybių uždraudimą pasinaudoti alternatyviai, asmens pasirinkimu, ne tik viešojo sektoriaus teikiama sveikatos priežiūros paslaugų sistema, bet ir privačių įstaigų teikiamomis sveikatos paslaugomis. Kodėl? Todėl, kad Vyriausybė, teikdama šių metų biudžetą, lyginamajame įstatyme atitinkamai yra numačiusi padidinti valstybės draudžiamo asmens įmoką viso labo iki 780 eurų su 69 centais. Ji yra 2,8 karto mažesnė negu dirbančiojo įmoka, kuri šiandien sudarys 2 tūkst. 168 eurus. 60 % valstybės draudžiamų asmenų sveikatos priežiūros paslaugų padengia dirbantieji.

Užuot iš esmės ieškoję pinigų, kaip į Privalomojo sveikatos draudimo fondą padidinti įmokas už valstybės draudžiamuosius, mes bandome imituoti prieinamumo didinimą nustatydami apribojimus pasinaudoti privačia sveikatos priežiūra, asmens pasirinkimu netgi sumokant priemoką. Ir jis pagrįstai turi lūkestį, kad tomis draudimo įmokomis, kurias jis mokėjo į Privalomojo sveikatos draudimo fondą, bus padengta dalis jo paslaugos, kuria jis pasinaudos privačioje įstaigoje. Kada mes uždrausime priemokas, be abejo, asmuo, kuris negali sumokėti už visą paslaugą, ne tik kad ir toliau mokės privalomojo sveikatos draudimo įmokas, bet jis iš principo ateis jau į viešąją sveikatos priežiūros įstaigą, savivaldybės ar valstybės pavaldumo, ir ten padidins eiles ir apkrovimą tiek gydytojų, tiek ir visų materialinių išteklių, tai yra visos įrangos. Todėl aš neišgirdau jokių argumentų, kad tai padidins prieinamumą ar sumažins eiles.

Jeigu norite įsivaizduoti, kiek valstybė kitiems metams yra numačiusi biudžete padidinti įmoką už valstybės draudžiamą asmenį, tai yra 56 euro centais per mėnesį. Ar tai yra rimta? Ne. Taigi, gerbiami kolegos, šiam įstatymo projektui, nesprendžiant kompleksiskai apskritai biudžeto formavimo klausimų ir valstybės draudimo įmokų didinimo, aš šiandien pritarti negaliu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Vėl kviečiu į tribūną Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę, bandysime aptarti tas pataisas, kurias siūlė mūsų kolegos.

Dėl 1 straipsnio yra Seimo narės O. Leiputės ir kitų pasiūlymas. Ar galime išgirsti? Girdėjau, kad atsiėmė šią pataisą. Taip, matau gerbiamos O. Leiputės pritarimą. Pataisa atsiimta.

Dėl 1 straipsnio kitų pataisų nėra. Dėl 2 straipsnio taip pat yra O. Leiputės ir kitų 44 Seimo narių pataisų. Kokia komiteto nuomonė?

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Pritarti. Gal gali Seimo nariai pristatyti, kad visi žinotume, kam mes čia priariame?

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Pasiūlymo esmė yra brangiau kainuojančią paslaugą teikti... naudojama priemonę, jeigu... Atsiprašau, jeigu pacientas, kuriam teikiama valstybės laiduojama nemokama asmens sveikatos priežiūros paslauga, savo iniciatyva pasirenka brangiau kainuojančią paslaugą teikti naudojama priemonę nei ta, kurios išlaidos teikiant šią paslaugą yra kompensuojamos valstybės, jis turi sumokėti valstybės kompensuojamos ir brangiau kainuojančios priemonės kainų skirtumą. O priemonių, kurių kainų skirtumai gali būti apmokami paciento lėšomis, sąrašą ir kainų skirtumo apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar čia komiteto pritarimas iš dalies tenkina autorius?

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Taip.

PIRMININKAS. Matau, kad tenkina. Ačiū, pritarta.

Toliau turime dar vieną pasiūlymą Seimo narės O. Leiputės ir L. Šukytės-Korsakės. Kokia čia buvo komiteto pozicija? Ar galima pristatyti dar, gerbiama Orinta?

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Ar turimas mintyje 2 straipsnis – 49 straipsnio pakeitimas? Jeigu taip, tai yra...

PIRMININKAS. 49.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Tai yra įrašyti „visų priemonių tipų“ – ne „priemonių“, bet „priemonių tipų“. Esmė yra tokia. Ir kad sąrašą tvirtina ir apmokėjimą nustato Vyriausybė. Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. 10 Seimo narių yra palaikančių?

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Yra.

PIRMININKAS. Matau, kad yra 11. Ačiū. Komiteto nuomonė buvo pritarti.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Taip, pritarti.

PIRMININKAS. Gerai. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Šurmulyš salėje*) Balsuojame? (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl šios pataisos. (*Balsai salėje*) Dėl 2 straipsnio su pateiktomis, pristatytomis pataisomis prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 95 Seimo nariai: už – 63, prieš – 27, susilaikė 5. Pritarta.

Kadangi mes jau apsisprendėme, tai Seimo narių L. Urmanavičiaus keletui pasiūlymų, trims, ir gerbiamos kolegės J. Sejonienės nepritariame.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Nepritariame.

PIRMININKAS. Nepritariame, nes jie yra priešingi ką tik mūsų priimtam sprendimui.

Ir dėl 3 straipsnio turime taip pat Seimo narės O. Leiputės ir 40 kitų kolegų siūlymą. Ar galima pristatyti?

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Šiame siūlyme yra nustatyta įsigaliojimo data, tačiau komitetas pataisė tą datą, tai turbūt...

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu visi pritarti 3 straipsniui su pataisa? Ačiū, kolegos, pritarta. Daugiau pasiūlymų, pataisų nėra. Norinčių pareikšti nuomonę dėl balsavimo motyvų taip pat nėra. Prašom balsavimu apsispręsti dėl viso įstatymo. (*Balsai salėje*) Yra. Atsiprašau. Ačiū pranešėjai. Nuomonė prieš – V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, buvo daug pasakyta apie tai, kad šis sveikatos reformos etapas svarstomas nesilaikant procedūrų Seime. Tai yra faktas. Akivaizdu, kad vėliau jo laukia sunkus kelias. Bet aš norėčiau pakalbėti ne apie tai, o apie tai, kad jeigu Sveikatos ministerija tikrai tiki savo teikiamos reformos privalumais ir tuo, kad bus pasiekti deklaruojami tikslai, tai yra kad neva sumažės eilės, didės paslaugų prieinamumas, tuomet nebūtų jokios priežasties slėpti duomenų, kaip buvo daroma visą tą laiką. Liberalų frakcija sveikatos apsaugos ministrės ne kartą, ne du, o dešimt kartų prašė pateikti šio teikiamo projekto poveikio vertinimą. Iki šiol poveikio vertinimo duomenų, kuriais vadovaudamasi Sveikatos ministerija teikia šią reformą, mes nesame gavę. Esame išgirdę daug politinių pareiškimų, daug kalbų apie tai, kad Sveikatos ministerija savo priešu yra įvardijusi privatų sektorių ir tikisi, kad nusmukdžiusi jį kažkaip stebuklingu būdu pagerins paslaugas pacientams. Tačiau ką mes matome realybėje? Matome, kad šios sveikatos reformos priemonių panaikinimo tikslas lieka be žmogaus, nesimato nei paciento, nei mediko, o yra noras padėti kelioms įstaigoms. Todėl primygtinai kviečiame balsuoti prieš ir neleisti įgyvendinti to, kas sveikatos paslaugų prieinamumą žmonėms tik pablogins.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Ir nuomonė už – B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tikrųjų noriu padėkoti sveikatos ministeri, ministerijai, kad vis dėlto po daug metų kalbų ir bandymų ryžtasi teikti kiekvienam žmogui esminį įstatymą. Tai yra kuriant privačias sveikatos įstaigas, labai gerai pamenu, buvo kalbama, kad jos padės valstybinėms, valstybinės išlaikys, kiek valstybinės nesugebės suteikti paslaugų, padės privačios įstaigos. O kaip išėjo? Mes per tuos dvidešimt kelerius metus leidome privačioms įstaigoms daryti, ką jie nori, išsirinkti pelningiausias paslaugas, vienas teikti, kitų neteikti, neteisėtai imti priemokas, su Ligoninių kasa sudarytos sutartys vienokios, o žmogus moka už kitą, žmogus net nežino, už ką moka. Tai iš tikrųjų manau, kad labai laiku ir labai teisingai, netgi pavėluotai, teikiame įstatymo projektą.

Kas nori prieštarauti šitam dalykui, tai norėčiau pasiūlyti pažiūrėti į aprūpinimą vaistais. Vaistais šiandien prekiauja tik privatūs, ir tai yra mūsų klaida, kad perduota mažmeninė vaistų prekyba privatiems. Ir išėjo taip, kad nutolusios vietovės, kuriose gyvena ir 500, ir 1 tūkst. žmonių, šiandieną negali nusipirkti vaistų, nes paprasčiausia jų tenai nėra. Jiems reikia važiuoti po 30, po 50 kilometrų nusipirkti paprasčiausių vaistų. Tai pavyzdys, kaip nereikėtų daryti. Ir aš tikrai sveikinu, kad mes pradėdame šią reformą, ir tikiuosi, kad pasieksime tikrai rezultatą ir visi

Lietuvos žmonės bus apginti: arba gaus paslaugą be priemokos, arba mokės, jeigu nori, už visą paslaugą privačiai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kadangi turime du įstatymų projektus... Dabar nuomonė už – O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Aš tikrai raginu visus palaikyti šį įstatymo projektą. Manau, kad jo tikslas būtent ir yra padaryti taip, kad žmonėms nereikėtų mokėti du kartus, nes pagal dabartinę praktiką vis dėlto pasitaiko atveju, kada už valstybės apmokamą sveikatos paslaugą yra paprašoma susimokėti dar kartėlį. Aš manau, kad šis įstatymo projektas yra svarbus ir tai kaip padidins ir skaidrumą, ir aiškumą, kada pacientas galės pasirinkti, kokią paslaugą jam gauti ir ar norėti papildomai geresnės priemonės, jeigu jisai mano, kad to reikia. Aš agituojau ir raginu visus palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – K. Mažeika. Prašau, kolega.

K. MAŽEIKAI (DFVL). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt kolegei Orintai norėtusi pasakyti, kad per dvi vietas iš kairės pusės reikėtų pasitarti su be 5 minučių Konstitucinio Teismo teisėju kolega Juliumi, kuris turbūt pasakytų, kad vis tik tai prieštarauja Konstitucijai, ir tai, kas yra parašyta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabose... Turbūt to darbo jis turės, jūs jam turbūt norite jo suteikti. Turbūt taip ir bus, nes teisiškai yra visos galimybės šį projektą atmesti ir po to taisyti tas klaidas, kurias jūs dabar bandote sukurti.

Vis tik yra turbūt dar ir be to pastabų. Turbūt tas pats biurokratijos mažinimas. Šios Vyrų ir moterų lygybės tikslas yra mažinti biurokrtiją, bet ką šiuo projektu siūlote padaryti? Siūlote, kad kiekvienas žmogus, atėjęs pas gydytoją, raštu atsisakytų tos paslaugos, kuri bus apmokama iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo. Kiekvieną kartą žmogus elgsis, jūs sakote, ar jis pasirinks pats, ar jis klaus gydytojų, kaip jam daryti. Turbūt kaip ir dėl diagnozės, ir dėl gydymo kiekvienas žmogus tariais ir klausia gydytojo patarimo. Turbūt tas biurokratijos didinimas, įvėlimas dar vienos procedūros yra tik proceso ilginimas, tų pačių eilių ilginimas ir to neapibrėžtumo didinimas. Čia tikrai nematau nei skaidrumo, nei ryškumo, o matau tik dar daugiau chaoso. Vis tik reikėtų atsižvelgti į tai, ką kalba specialistai.

Tikrai norisi palinkėti šiandien iš tribūnos kalbėjusių kolegų įsiklausyti ir frakcijos nariams, ir čia kalbu kolegos Raimondo frakcijai. Tikiuosi, kad jie išgirs specialistų nuomonę ir per priėmimą, galbūt ir per svarstymą šis projektas bus sustabdytas ir grąžintas tobulinti taip, kaip iš tiesų jie ir rekomenduoja. Kviečiu nepalaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, aš tik patikslinsiu, kad ne tik Teisės departamento, bet ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto buvo išvados, kad atitinka, nėra pažeidimų. Ministerija, man atrodo, veda gražias ir dalykines derybas, pokalbius su privačiai dirbančiais mano kolegomis ir jūsų ir galbūt suras bendrą sprendimą.

Taigi apsispręskime balsuodami. Du įstatymai, balsuosime atskirai.

Projektas Nr. XVP-518. Prašom pareikšti savo nuomonę balsuojant.

Balsavo 99 Seimo nariai: 56 – už, prieš – 38, susilaikė 5. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XVP-518 pritarta.

Kitas – Sveikatos draudimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-519. Taip pat prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 105 Seimo nariai: už – 58, prieš – 37, susilaikė 10. Įstatymui po svarstymo pritarta. Per šoninį mikrofoną – J. Sejonienė. Prašau, Jurgita.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, aš tiktai pasitikslinti norėjau, nuo kada svarstymo stadijoje mes balsuojame dėl kiekvieno projekto atskirai?

PIRMININKAS. Kodėl?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Todėl, kad būtų aišku, už kurį balsuojame ir kaip balsuojame. Jeigu norite kartu, kitą kartą balsuosime kartu. *(Balsai salėje)*

11.10 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-789(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 15 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-350 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-790(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 35¹, 35², 35⁷, 35⁸, 35⁹, 35¹⁰, 36, 37, 40 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 29¹ straipsniu ir 6 straipsnio bei Įstatymo priedo pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XV-348 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-791(2) (svarstymas)

Kolegos, toliau mūsų darbotvarkėje – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-789, taip pat Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-790 ir Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-791. Pranešėja Socialinių reikalų ir darbo komiteto vardu – L. Asadauskaitė-Zadneprovskienė. Prašau, kolege. Jeigu galima, dėl visų trijų pasakykite ir kartu balsuosime, kaip sakė J. Sejonienė.

L. ASADAUSKAITĖ-ZADNEPROVSKIENĖ (LSDPF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Socialinių reikalų ir darbo komiteto bendras rezultatas – pritarti bendru sutarimu dėl visų trijų.

PIRMININKAS. Ačiū. Girdėjome komiteto nuomonę. Diskusijoje dalyvauti norinčių nėra. Nuomonių už, prieš taip pat nėra. Tada siūlau apsispręsti balsuojant dėl visų trijų įstatymų projektų.

Ačiū. 103 dalyvavo: už – 103. Ką reiškia, kai opozicija yra išklausoma!

11.12 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-792(2) (svarstymas)

Kolegos, kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-792. Ir vėl į sceną, į tribūną kviečiu L. Asadauskaitę-Zadneprovskienę. (*Šurmulytės salėje*) Dabar jau atskirai.

L. ASADAUSKAITĖ-ZADNEPROVSKIENĖ (LSDPF). Vėlgi Socialinių reikalų ir darbo komiteto balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dalyvauti diskusijose nėra norinčių. Labai gražiai pristatėte, paaiškino. Nuomonių už, prieš taip pat nėra. Visi sutinka. Apsisprendžiame balsuodami dėl Socialinių paslaugų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 100 Seimo narių, už – 100. Įstatymui po svarstymo pritarta.

11.13 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 10, 14, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-793(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-793. Pranešėja Socialinių reikalų ir darbo komiteto vardu – L. Asadauskaitė-Zadneprovskienė. Prašau, kolege.

L. ASADAUSKAITĖ-ZADNEPROVSKIENĖ (LSDPF). Vėlgi Socialinių reikalų ir darbo komiteto balsavimo rezultatas – pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasisakyti už, prieš? Nėra. Apsisprendžiame balsuodami dėl šio įstatymo.

Sveikiname! Balsavo 106: už – 106, prieš ir susilaikiusių nėra. Dėkojame Socialinių reikalų ir darbo komitetui ir jo atstovei L. Asadauskaitei-Zadneprovskienei už tokį šimtaprocentinį viso Seimo suvienijimą. Įstatymui po svarstymo pritarta.

11.15 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25, 33, 43, 53, 56 straipsnių pakeitimo, 56¹ ir 56² straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir Įstatymo papildymo devintuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XVP-471(2), Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 13, 14, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-472(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 15, 17, 42, 43, 44 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-473(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės kompleksinis klausimas – net trys įstatymų projektai: Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-471, Profesinio mokymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-472 ir Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-473. Švietimo ir mokslo komiteto vardu prašom pristatyti L. Kazlavicką.

L. KAZLAVICKAS (TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Švietimo ir mokslo komitetas, apsvarstęs Švietimo įstatymo pakeitimo projektą, bendru sutarimu pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Ačiū. O dėl Profesinio mokymo įstatymo?

L. KAZLAVICKAS (TS-LKDF). Dėl Profesinio mokymo įstatymo. Pritarėme bendru sutarimu komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Ačiū. O dėl Mokslo ir studijų įstatymo?

L. KAZLAVICKAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu irgi pritarėme patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už gražų pristatymą. Diskutuoti nėra norinčių. Išreikšti nuomonę už ar prieš taip pat nėra. Prašom apsispręsti ir balsuoti dėl šių įstatymų projektų, dėl viso komplekto.

Balsavo 103 Seimo nariai, už – 103. Įstatymų projektams Nr. XVP-471, Nr. XVP-472 ir Nr. XVP-473 pritarta po svarstymo.

11.17 val.

Kino įstatymo Nr. IX-752 4, 6, 7, 10, 13, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-652(2)KT (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Kino įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-652. Kultūros komiteto vardu – pranešėjas V. Kernagis. Prašau, kolega.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Sveiki. Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir vienbalsiai pritarė šiam įstatymo pakeitimo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti dėl šio įstatymo projekto norinčių nėra. Nuomonę už ar prieš išreikšti taip pat nėra. Apsispręskime balsuodami.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 97, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

11.18 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 2, 4, 10 straipsnių pakeitimo ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-768(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Profesionaliojo scenos meno įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-768. Kultūros komiteto vardu – pranešėja I. Kižienė. Prašom, kolege, į tribūną.

I. KIZIENĖ (LSDPF). Laba diena. Spalio 29 dieną Kultūros komitetas svarstė Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir pritarė projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 6, susilaikiusių ir prieš nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti norinčių nėra. Už ar prieš nuomonę pareikšti taip pat nėra norinčių. Prašom apsispręsti ir balsuoti.

Ačiū, kolegos. Balsavo 95 Seimo nariai: už – 95, prieš ir susilaikiusių nėra. Po svarstymo Profesionaliojo scenos meno įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-768 pritarta.

11.20 val.

Civilinio kodekso 6.228¹, 6.228⁶, 6.228⁷, 6.228⁸ ir 6.228¹⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-468(2), Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 2, 5, 6 ir 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-469(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės kompleksinis klausimas – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-468 bei Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-469. Civilinio kodekso įstatymo projektą pristatyti kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską. Taip pat pareikšti nuomonę ir dėl Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo projekto.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas spalio 22 dieną svarstė šiuos projektus ir 8 balsais, prieš nesant nė vieno... ar niekam nesusilaikius, pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms dėl abiejų.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo projekto Nr. XVP-469 kviečiu papildomo komiteto – Žmogaus teisių komiteto vardu nuomonę pristatyti L. Šedvydį. Prašau, kolega.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Dėkoju Seimo Pirmininkui. Komitetas spalio 8 dieną svarstė ir komiteto išvada yra pritarti Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą, kuriai komitetas pritarė, ir pritarti komiteto išvadoms. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje dalyvaujančių dėl šių projektų nėra. Norinčių pareikšti nuomones už, prieš taip pat nėra. Apsispręskime balsuodami po svarstymo dėl abiejų įstatymų projektų, kaip buvome sutarę, kartu.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymams po svarstymo pritarta.

11.23 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-795(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 44 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-795(2). Pranešėjas Teisės teisėsaugos komiteto vardu J. Sabatauskas. Prašau, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas spalio 29 dieną svarstė projektą, atsižvelgęs į Teisės ir teisėtvarkos komiteto patarėjos pastabą, pritarė pateiktam iniciatorių projektui, 6 balsavus už, nė vienam nesant prieš ar susilaikius.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Diskusijoje dalyvauti norinčių nėra. Už, prieš pareikšti nuomones taip pat nėra. Galėsime tuoj apsispręsti balsuodami. Tik aš noriu patikslinti, kad, kolegos, dar vienas mūsų šio Statuto 44 straipsnio 4 dalies pakeitimas yra svarstomas kitu įstatymo projektu. Jeigu mes galėtume, gal priėmimo stadijoje, aš žiūriu į Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką, galėtume sujungti ir turėti vieną pakeitimą? Apsispręskime dėl to. Prašom balsuoti.

Ačiū. Balsavo 100 Seimo narių: už – 85, prieš – 6, susilaikė 9. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

11.25 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-163, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-850 (pateikimo tęsinys)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-163. Pranešėjas – T. Tomilinas. Pateikimo tęsinys. Atsiprašau, ir lydimasis, arba kartu einantis, – Rinkliavų įstatymo 11 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-850. Prašau, kolega.

T. TOMILINAS (DFVL). Taip, aš tik atsidarysiu projektą.

Gerbiami kolegos, po Vėlinių, Visų Šventųjų ir Helovino šventimo galima pakalbėti apie Žmonių palaikų laidojimo įstatymą. Norėčiau pristatyti Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 25 straipsnio pakeitimo projektą, kurio esmė labai paprasta. Aš siūlau grąžinti daugybę dešimtmečių Lietuvoje galiojusią tvarką, pagal kurią mes gyvenome iki užpraeitų metų ir niekas nebuvo blogai: žmonės turėdavo galimybę gauti tas svarbias paslaugas savo savivaldybėje, susimokėdavo tam tikrą mokestį, gana simbolinį, nuo 300 iki 1 tūkst. 500. Savivaldybėse buvo nedidelis skirtumas tarp tų sumų, bet tos sumos, kalbant apie vienkartinę sumą, nėra didelės.

Bet praeitoje kadencijoje atsirado vienu balsu priimtas Seime įstatymas, vieno balso persvara. Vyriausybė, praeita Vyriausybė, buvo kategoriškai prieš ir atsirado netikėta labdara – visi kolumbariumai statomi nemokamai, viskas yra nemokama, savivaldybės turi teikti nemokamas paslaugas žmonėms. Ir kuo baigėsi tas nemokamas balius? Baigėsi tuo, kad savivaldybės nebestato tų kolumbariumų ir mes turime situaciją, kad rinka po truputį perima šitą paslaugą, ir aišku, kad žmonėms ilgainiui, ypač rajonuose, tiesiog neliks galimybės pasilaidoti arba laidoti artimuosius už tam tikrą nedidelį mokestį ir liks tik privačios paslaugos, kurios, aišku, yra žymiai brangesnės.

Savivaldybės įstatymiškai neturi prievolės statyti kolumbariumus. Jos naudoja biudžeto pinigus, kur tikrai yra ir kitų svarbių sričių. Tai normalus kompromisas, kuris galiojo ilgus dešimtmečius Lietuvoje, yra tai, kad savivaldybė turi teisę nedidelį simbolinį mokestį paimti už to kolumbariumo statybą, ir kartu žmonės gauna paslaugą, prieinamą jų savivaldybei. Mano giliu įsitikinimu, mes turime grąžinti anksčiau galiojusią tvarką ir neskatinti privačių kolumbariumų plėtros regionuose, nes ilgainiui tada ta suma už kolumbariumus bus labai didelė ir tas prieinamumas paslaugos išnyks.

Aš dėkoju visiems, kas pasirašė šitą projektą iš įvairių frakcijų. Taip pat yra „Nemuno aušros“ atstovo K. Neimanto labai teisinga pataisa, kurioje yra sakoma, kad tas mokestis yra vienkartinis. Žinoma, jis visada ir buvo vienkartinis, ir jokios problemos Lietuvos savivaldybėse nebuvo, kol praeitoje kadencijoje neįvyko tas keistas įstatymo pakeitimas. Aš atsakysiu į jūsų klausimus, kolegos.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už pristatymą. Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. Šukys.

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Gerbiamas pranešėjau, jūsų užsirašė paklausti. Pirmasis klausia A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kada atsirado kolumbariumų, savivaldybės džiūgavo, kad iš dalies sprendžiamos kapinių teritorijų plėtros problemos, tačiau, remiantis net ir Teisės departamentu, akivaizdu, kad nebus čia paskatinamoji priemonė apsispręsti vis tiksliai, ar naudotis kolumbariumais, ar laidotis, kaip sakyti, įprastu, senu būdu. Ar bent pagalvojate, kokio dydžio ir kiek skirtingos bus kainos tarp savivaldybių? Kodėl nesiūlote kažkokių lubų apskritai ir kaip tai veiks žmonių pasirinkimą?

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas kolega, labai teisingas klausimas. Dabar pasirinkimo tiesiog nėra – savivaldybės nustojo statyti kolumbariumus, nes nemokamai statyti ir teikti šitą paslaugą neturi nei teisinės prievolės, nei finansinių galimybių. Kai mes išskirtinai privačiam verslui leidžiame imti pinigų tiek, kiek nori, o viešajam sektoriui neleidžiame iš viso, čia ne tas pats, ne ta pati diskusija, kaip su sveikata. Ten yra biudžeto pinigai, ten yra skiriamos lėšos, o čia mes

tiesiog neturime prievolės: nori – skiria, nori – neskiria. Kolumbariumų prieinamumas krenta, viešų kolumbariumų nelieka.

Aš sutinku, galima komitete diskutuoti apie lubas, bet lengvesnis kelias yra tiesiog nustatyti tam tikras sąlygas, kai žmogus gauna tą vietą socialinės paramos tvarka. Tai reiškia, kad jeigu pagal pajamas, pagal kažkokią socialinę padėtį yra per brangu tie 300–500 eurų, tada iš socialinės paramos biudžeto galima suteikti papildomą pagalbą. Bet iš principo atimti iš savivaldybės galimybę imti 300 ar 400, ar 500 eurų, kas buvo *de facto* Lietuvoje, tai yra faktai iš nesenų laikų... Nėra tie skaičiai tokie dideli, kad mes tiesiog nustotume statyti viešus kolumbariumus vien dėl to, kad savivaldybės negali imti nė euro už tai.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamasis kolega, ištis šitas klausimas yra ganėtinai jautrus ir labai vertiname savivaldybės dėmesingumą žmogui, ypač kai yra nelaimės atvejis, mirtis ir laidojimas. Jūs dabar siūlote suteikti galimybę savivaldybėms, kad savivaldybėms tai būtų naudinga. Vertindami kitaip pagalvokime, kiek žmonių vis tik nesirinks tokiu atveju mokėti, o pasirinks nemokamą galimybę pasilaidoti žemėje. Ar tada neišaus kapinių poreikis? Šituo siūlymu einate keliu, man atrodo, nevysiškai matydami dėmesį žmogui. Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama Rima, jeigu būtų tokia statistika, kad savivaldybės plečia kolumbariumų paslaugas, tai viskas gerai. Aš pats esu kairysis, man patinka nemokami dalykai: man patinka nemokamas mokslas, man patinka nemokami keliai – viskas man patinka. Bet šiuo atveju aš esu liberalesnis, nes aš matau, kad rinka siūlo brangesnę paslaugą, o viešasis sektorius tiesiog neturi jokios paskatos daryti šitą paslaugą ir statyti tuos kolumbariumus, nes mes iš jo atėmėme galimybę paimti net simbolinį mokestį. Jeigu mes nenorime, kad būtų vieši kolumbariumai, tai tvarka, tada jų nebus – bus labai brangūs privatūs ir žmonės tada tikrai turės paskatą laidotis žemėje, kaip yra dabar, nors tai nėra labai... Aš pats palaidojau tėvą, tai taip pat nėra labai pigu, nes ten yra daug visokių kitų niuansų, bet tai taip pat nepigu. Dėl to nežinau, ar mes turėtume taip stipriai riboti. Tradiciškai tai nėra paslauga, kurią savivaldybės teikė ir augino, ir investavo į tai daug pinigų, savo nuosavų lėšų. Tai yra šioks toks socialinis susitarimas, kad už galimybę laidoti artimą kolumbariume yra kažkiek mokama, bet ta suma nėra didelė, ir būtent tai užtikrina šioki toki balansą. Jeigu mes dabar eisime tuo privačiu keliu, sumos bus vis didėjančios.

PIRMININKAS. Klausia V. Fiodorovas. Prašom.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kai jūs kalbate apie statistiką, kad pritrūko vieno balso, ir kai kalbate apie nuoseklumą, jūs kalbėjote, kad esate kairysis, mėgstate nemokamus dalykus ir liberalumas čia įsijungia, tai, grįžtant prie tos statistikos, pritrūko to vieno balso, nes pats nebalsavai, priešingai nei tavo frakcija, kuri palaikė tokį pasiūlymą. Matau iš kolegų, kurie jau yra pasirašę, per tuos pusantų ar porą metų nuomonė, panašu, yra pasikeitusi. Tai kas čia įvyko šiuo atveju?

Kitas dalykas. Ar nebus tada kito projekto, pavyzdžiui, apmokestinti ir žemės sklypelius, kurie yra naudojami palaidoti tuo tradiciniu būdu, kaip minėjo ponas Aidas, nes, žinote, savivaldybėms kainuoja kapinės plėsti, įrengti infrastruktūrą. Vanduo, takeliai, kiti dalykai – irgi kainuojantis klausimas. Jūs šiandien sakote: žiūrėkite, savivaldybės, investuokite į kapinių plėtrą, bet neinvestuokite į kolumbariumus. Tai toks, matyt, pagrindinis šio projekto tikslas?

T. TOMILINAS (DFVL). Ne, nėra tas tikslas. Bet, aišku, aš daugiau informacijos gavau apie tai, kaip veikia tas įstatymas, ir taip, mano nuomone, gali šiek tiek keistis. Tai nėra kažkas naujo po saule. Mane įtikino argumentai įvairių merų, taip pat Ukmergės mero konkrečiai, kad vis dėlto tos paskatos nėra. Aš kalbėjau taip pat ir su žmonėmis, eiliniaais gyventojais – jie visiškai nematė jokių problemų dėl buvusios tvarkos, kuri galiojo daugybę metų Lietuvoje, ir niekas nekėlė jokių klausimų.

Sutinku, kad gali kilti toks klausimas: o kaip su žeme? Bet, man atrodo, dėl žemės mes turime vėlgi tokią jau tradiciją, susitarimą, kad tai nekainuoja. O plėtra, žinoma, ir priežiūra kainuoja. Kažkiek tų viešų investicijų, be mokesčio, žinoma, visada bus. Viešasis sektorius turi tarnauti žmonėms. Bet šiuo atveju ar tikrai mes nepaskatinsime, tiesiog aš keliu klausimą, ar mes nepadėsime privačiam verslui, kuris ims kur kas didesnius pinigus?

PIRMININKAS. Klausia E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Tomai, man nėra tiek baimės dėl to privataus verslo. Bet šiuo atveju aš pritariu jūsų argumentams, kad savivaldybės praranda bet kokią interesą, ir čia reikia atkreipti dėmesį, kad savivaldybių kapinių žemė yra savivaldybių valdoma teritorija ir kapinės paprastai yra savivaldybių nuosavybė, pavaldumas. Ir ten atsiranda privataus kapitalo objektų, tai yra privačių kolumbariumų. Čia atsiranda juridinių dalykų ir taip toliau. Būtų natūralu, kad savivaldybės turėtų motyvaciją savo teritorijoje, savo įmonėje, nes, pavyzdžiui, Klaipėdoje kapinės yra savivaldybės įmonė, savo įmonėje įsteigti kolumbariumus ir paimti tam tikrą mokestį. Tačiau ar jūsų projektas – ir čia mano klausimas – neatima galimybės privatiems taip pat statyti? Tai čia viena klausimo dalis.

Ir antra. Kas yra pasiūlęs panaikinti savivaldybėms teisę imti mokestį?

T. TOMILINAS (*DFVL*). Kiek pamenu, praeitoje kadencijoje iš Mišrios grupės, aš pamiršau pavardę Seimo narės, buvo jos pasiūlymas. Man atrodo, mes pačioje pradžioje buvome taip sužavėti, kad čia bus dar nauja nemokama paslauga žmonėms ir kažkiek tam jau pritarėme. Tai mes visi darome klaidų, taip sakant. Bet aš puikiai atsimenu, kad Aplinkos ministerijos ir kitų buvo kategoriškai prieš poziciją, ir labai keista, kad Seimas nubalsavo prieš buvusios Vyriausybės poziciją.

Kalbant apie privačius, jokių būdu jokių apribojimų ir negali būti. Yra konkurencijos teisė, tvarka, vystyk tu ką nori. Ir jeigu savivaldybės tas mokestis kažkiek subalansuos kainą, viskas gerai – gal miestuose bus daugiau privačių, o Ukmergėje, Skuode ar ten kur nors Zarasuose bus daugiau viešų už simbolinį mokestį. Kažkoks balansas atsiranda ir aš nematau jokios problemos.

PIRMININKAS. Klausia B. Ropė. Prašom.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Tomai, kaip negirdėjau, ar yra žinoma Savivaldybių asociacijos nuomonė? Tai būtų toks pirmas klausimas: ką jie galvoja?

Antras dalykas. Aš įsivaizduoju, kad dabar yra savivaldybės teisė: jeigu nori, gali plėsti kapines už savo pinigus, už visus visuomeninius pinigus arba statyti kolumbariumus. Pasiskaičiuoja, kaip geriau, kas geriau, ir tą daro. Kai mes padarysime rinkliavą, savivaldybėms atsiras prievolė statyti. Aš manau, kad teisė geriau negu prievolė, nes tada žmonės reikalaus. Sakys, yra nustatytas mokestis ir prašom mums statyti kolumbariumus vietoj kapinių, kuriose yra vietos. Tikrai manau, kad klausimas netinkamas, ir aš jo nepalaikysiu.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiamas Broni, aš esu visiškai tikras, kad šį klausimą ir būtent mano siūlomą kelią absoliučiai palaiko Savivaldybių asociacija. Aš neturiu oficialios pozicijos, jinai atsiras turbūt svarstant komitetuose, bet kalbant su merais, žinoma, kad jie sako: kodėl jūs mums atėmėte galimybę? Galimybę, ne prievolę. Visiškai nėra jokios prievolės ir neatsiranda Vietos savivaldos įstatyme kokios nors naujos prievolės tą daryti. Žmonės, aišku, ir dabar gali spausti savivaldybę už viešus pinigus statyti kolumbariumus, ir dabar niekas nedraudžia spausti, bet savivaldybės argumentas – mes turime kitų prioritetų, mes negalime iš viso į tai investuoti, nes Seimas yra mums uždraudęs iš viso imti net simbolinį mokestį. *Ta prasme*, bet koks meras jums pasakys, kad ne, aš norėčiau ankstesnės tvarkos, kur viskas buvo gerai.

PIRMININKAS. Kadangi du projektai, tai turime daugiau laiko paklausti. Paskutinis užsirašęs klausti yra E. Kirkutis. Prašom klausti.

E. KIRKUTIS (*LVŽ-KŠSF*). Laba diena. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Visais atvejais visi įstatymai ir viskas, visos paslaugos turi turėti lygiateisiškumo principą. Laidojimui savivaldybės kapinėse žemėje ir laidojimui savivaldybės kapinėse kolumbariume turėtų būti vienodos sąlygos. Vadinasi, jeigu tai yra savivaldybės žemė nemokamai, tai kolumbariumas nemokamai, jeigu tai yra savivaldybės daiktas. Dėl tos priežasties, kad savivaldybės galėtų pačios statyti iš savo lėšų ir po to apmokestinti... na, automatiškai logiškai apmokestina savivaldybės tiesiog visų tų kolumbariumo statymo išlaidų sąskaita.

Antra medalio pusė yra tokia, kad tie, kurie turės pinigų, galės susimokėti ir laidos kolumbariume, tie, kurie neturės pinigų, laidos žemėje. Tokiu atveju, ar nebus segreguojami tiesiog gyventojai, kurie yra turtingi ir yra neturtingi? Dvi tokios medalio pusės, kurios viena kitai prieštarauja. Dėl tos priežasties negalėčiau pritarti tokiam pasiūlymui.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas kolega, jeigu kolumbariumai būtų natūrali aplinka, tai yra žemė, kuri egzistuoja, kuri jau yra, jos nereikia kurti, tai viskas būtų taip, bet kadangi kolumbariumų nėra, neužtenka, tų vietų trūksta, dėl to atimama iš to paties subjekto galimybė imti mokesť tiesiog neskatina jų statybos. Viskas gerai, ilgainiui taip ir bus, kaip jūs sakote, – kolumbariumai taps elitine, visiškai brangia paslauga ir jos prieinamumo regionuose, kurie taip jums rūpi, tiesiog neliks.

PIRMININKAS. Dar vis dėlto yra pageidaujanti paklausti, buvo užsirašiusi būtent dėl vieno iš projektų, tai G. Balčytytė. Prašom.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už galimybę paklausti. Norėjau pasiteirauti, dabar jūsų teikiamame projekte yra kaip ir prievolė, dabar jau savivaldybės lėšomis imamas mokestis. Ar nesvarstėte galimybės tiesiog palikti galimybę – tos savivaldybės, kurios nuspręstų, galėtų neimti tokio mokesčio, o tos, kurios nuspręstų, galėtų imti? Dabar lyg ir to pasirinkimo nėra. Ar teisingai suprantu? Tik norėjau jūsų pasitikslinti.

T. TOMILINAS (DFVL). Ne, tokios intencijos nėra. Labai ačiū už klausimą, gerbiama kolege. Mes tikrai galime pritarti jūsų pasiūlymui, kad būtų tas pasirinkimas ir išryškintas, nes dabar iš tiesų nebus prievolės. Jeigu nėra kolumbariumo, nestato, nėra vietų, tai ir nėra mokesčių. Bet dabar mes esame uždraudę imperatyviai savivaldybei iš viso bet kokį mokesť nustatyti. (*Balsas salėje*) Ne, ne, nėra jokio vertimo. Jeigu norės savivaldybė nustatyti nulinį mokesť, tai galės nustatyti nulinį, jokių problemų. Rinkliavą nustatyti lygią 0 arba 1 eurui niekas nedraudžia. Čia yra savivaldybės teisė nustatyti 1 euro rinkliavą, nėra jokios problemos. Teisinė galimybė yra. Aišku, galima ir tai aiškiau parašyti, ir apie socialinę pagalbą galima parašyti, kad iš tiesų savivaldybė galės nemokamai socialinės paramos tvarka kompensuoti tą rinkliavą. Visa tai galima parašyti jau kitoje stadijoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas pranešėjas, jūs atsakėte į visų kolegų, užsirašiusių paklausti, klausimus.

Dabar dėl balsavimo motyvų. Motyvai už – K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, akivaizdu, kad nemokamų dalykų arba paslaugų nebūna. Jeigu žmonės ką nors gauna nemokamai, tai akivaizdu, kad už tai sumoka visi mokesčių mokėtojai savivaldybėse, ir tai turbūt yra faktas. Tikrai turbūt klausimas, tikrai keliantis daug diskusijų. Prisimename tą projektą, kuris buvo prieš tai, bet faktas, kad savivaldybių teritorijose kolumbariumų statyba yra sustojusi. Ar šitas pakeitimas padės, irgi turbūt nėra vienareikšmiško atsakymo, bet diskutuojant, manau, galima rasti tą tikrai apčiuopiamą ir tinkamą variantą, kad turėtų žmonės galimybę. Dabar tos galimybės faktiškai nėra – ten, kur kolumbariumai yra pilni, alternatyvos artimiausiu metu faktiškai žmonėms nėra.

Tikrai norėtusi, kad ta diskusija tęstųsi. Turbūt nepamirškime, kad yra galimybė po įstatymų pakeitimo pelenus išbarstyti aikštelėse arba kur nors gamtoje, nepažeidžiant aplinkosauginių reikalavimų, tačiau daugelis savivaldybių tų aikštelių nėra įrengusios. Ar tai irgi lygiai taip pat dėl to, kad tai yra nemokama?

Turbūt į tuos klausimus reikėtų atsakyti diskusijos metu, todėl tikrai kviečiu pritarti ir pratęsti diskusiją. Kol mes nieko nedarome, kapinių plotai plečiasi, reikia diegti infrastruktūrą, o tai kainuoja ir mokesčių mokėtojams, planavimo procesai tikrai yra gana keblūs. Tikrai norėtusi grįžti prie diskusijos. Todėl kviečiu projektui pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsavimo motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų mane stebina tokie netgi pasiūlymai, žmogus visą gyvenimą moka mokesčius savivaldybei, valstybei ir už tai tikisi gauti bent jau nemokamą vietą pasilaidoti: ar tai kapą, ar kolumbariumą, ar kitą būdą. Dabar mes sakome, kad savivaldybės, kurios turi nepanaudotus šimtus milijonų, pavyzdžiui, Vilnius dabar turi nepanaudotų 150 mln. mokesčių mokėtojų pinigų ir drįsta sakyti, kad nebeteri iš ko įrengti kolumbariumą? Melas būtų.

Jeigu kokios nors savivaldybės prarado netgi sąžinę ir pareigą žmogui į paskutinę kelionę, kaip sakant, gauti vietą, kur ilsėtis, čia jau su sąžine kažkas yra blogai, bet realiai tam žmogus ir moka mokesčius, kad turėtų galimybę būti, kaip sakant, palaidotas ir pagerbtas.

Šiandien galima, kaip sakant, urną ir į kapą įdėti, galima išskirti kapo vietą urnai, o ne kapui, mažesnę, tų galimybių yra įvairiausių, o protingos savivaldybės netgi kaip tik stato kolumbariumus, nes tai užima mažesnę teritoriją ir reikalauja mažiau išlaidų. Bet yra savivaldybių, kur nenori nieko daryti, tik kaupti mokesčių mokėtojų pinigus. Iš tikrųjų gal palikime tą paskutinę galimybę žmogui gauti nemokamą vietą amžinajam poilsiui ir baikime čia mojuoti, kad kokia nors savivaldybė neturi pinigų – ji turi pinigų, tik nenori netgi padėti žmogui paskutinę minutę.

PIRMININKAS. Kadangi projektai yra du, išklausysime dar po vieną motyvą, pasisakymą už ir prieš. Taigi motyvai už – I. Kižienė. Prašom.

I. KIZIENĖ (LSDPF). Labai ačiū. Tai ne dėl mokamų ar nemokamų vietų – tai dėl galimybės pasirinkti. Aš tikrai esu pasirašiusi šį projektą ir kviesčiau kolegas palaikyti, nes tai – už pasirinkimo laisvę ir galimybę žmogui įsivertinti, kokios padėties norėtų, kai išauš ta valanda. Labai ačiū, kviečiu palaikyti šitą įstatymą.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Man atrodo, neteisinga tvirtinti, kad savivaldybės dabar neturi interesų įrengti kolumbariumų, nes daugelyje savivaldybių kapinėms trūksta vietos ir yra labai aiškus interesus spręsti tą klausimą siūlant kolumbariumus.

O žiūrint į tą situaciją iš žmogaus pozicijos, kodėl už vieną iš laidojimo būdų, kuris pas mus pripažintas, turi būti iš žmogaus imami pinigai? Tuo labiau kad tą rinkliavos dydį mes paliekame visiškai neapibrėžtą, nežinia kur, kiek savivaldybė nusistatys. Sakoma, savivaldybės neturi įkvėpimo tą daryti, bet jos gal ir kelius asfaltuoti nelabai turi įkvėpimo, tai patvirtinkime rinkliavas už asfaltavimą – tegu žmonės moka kiek nors.

Manau, kad neturime tuo keliu eiti, nes jeigu yra tokia neišvengiamai būtina žmogui savivaldybės paslauga, jis turi ją gauti. Tikrai čia šiek tiek net ciniškai skamba, kad turi susimokėti už tą paskutinę būtiną paslaugą.

PIRMININKAS. Išklausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Apsispręsimе balsuodami per balsavimo langą, tai 12 val. 10 min.

11.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projektas Nr. XVP-882 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projektas Nr. XVP-882. Pranešėja – R. Baškienė. Pateikimo stadija. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielieji kolegos, tiesiog primenu, kad Laisvės premijų komisija veikia pagal 2011 m. rugsėjo 15 d. Seimo priimtą įstatymą, taip pat pagal savo darbo veiklos reglamentą. Seimas dar 2011 metais, siekdamas įvertinti asmenų ir organizacijų pasiekimus ir indėlį plėtojant nepriklausomybės, laisvės idėjas, ginant žmonių teises, plėtojant demokratiją, kasmet sausio 13 dieną teikia Laisvės premijas.

Šiomet Laisvės premijų komisija atrinko iš pateiktų kandidatų ir teikia šį Seimo nutarimą, siūlydama, kad Laisvės premija būtų skiriama Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, nepriklausomybės ir laisvės puoselėtojui, Medininkų tragediją 1991 m. liepos 30 d. vieninteliui išgyvenusiam Lietuvos muitinės pareigūnui, žiauraus sovietų Ypatingosios paskirties milicijos būrio (OMON'o) smogikų išpuolio prieš pasienio sergėtojus liudininkui, Evangelikų Reformatų Bažnyčios dvasininkui T. Šernui.

Išties, kalbant apie istoriją ir prisimenant 1991 metų įvykius ir daugelį prieš tai buvusių išpuolių prieš pasienio postus, mūsų valstybės pareigūnai vykdė pareigą, gynė naujai atgavusios nepriklausomybę savo valstybės esminius pamatus, jie gynė sieną. Ir įvyko tikrai žiaurus nužudymas žmonių, kurie atliko pareigą. Tai dabartinių grėsmių kontekste T. Šerno asmenybė yra neįkainojamas liudijimas, kad laisvė nėra duotybė, kad ją reikia nuolat saugoti ir ginti.

Dar kitas akcentas, kuris buvo labai svarbus komisijai. Ukrainoje nuolat žūsta žmonės: civiliai, kariškiai, pareigūnai. Jie taip pat atlieka savo pareigą. Tačiau daugybiniai nusikaltimai, nio-

kojimai, žudymai kiekvieną dieną yra ne tik pareigūnų – yra paprastų žmonių, motinų ir vaikų. Jie yra vykdomi tos pačios agresinės jėgos, kuri ir tuo metu atliko šitą brutalų veiksmą. Tad Laisvės premijos skyrimas buvusiam muitinės pareigūnui tampa dar reikšmingesnis ir dar svaresnis.

T. Šerno dabartinė veikla, susitikimai ir pilietiškumo pamokos išties įkvepia jaunimą, nes jis vienintelis liudininkas. Jis pasakoja apie tai, jis motyvuoja, jis kalba savo širdimi ir savo prisiminimais. Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad yra gerbiama rašytojos A. Arlauskienės parengta knyga „Tomas Šernas: vakar buvo rytoj“ (toku pavadinimu). Taip pat T. Šerno knyga „Muitinės kronikos“. Apie tai kalbama susitikimuose ir tai privalu žinoti.

Gerbiami kolegos, aš tik noriu dar priminti, kad ši premija buvo skiriama jau 15 kartų, dabar būtų 16-asis. Ji yra paskirta tokiems ypatingiems žmonėms kaip Rusijos kovotojui už laisvės teises, žmonių teises ir demokratiją S. Kovaliovui, Laisvės lygos įkūrėjui A. Terleckui, arkivyskupui S. Tamkevičiui, Lenkijos visuomenės veikėjui, disidentui A. Michnikui, Prezidentui V. Adamkui, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkui ir Lietuvos pirmosios atkurtos valstybės vadovui V. Landsbergiui, politinei kalinei N. Sadūnaitei, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio partizanų grupei, laisvės kovų dalyviui A. Kentrai, Baltarusijos demokratijos opozicijai, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ bendradarbiams, Ukrainos Prezidentui V. Zelenskiui, Europos Parlamentui, Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo dalyviui P. Plumpai, Lietuvos neginkluoto antiso vietinio pasipriešinimo dalyviui, Keturiasdešimt penkių pabaltiečių memorandumo rengėjui ir signatarui, politiniam kaliniui J. Sasnauskui. Tai vyko pernai. O šiomet teikiame Seimo nutarimą ir prašome jūsų pritarti, kad Laisvės premija būtų skiriama T. Šernui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju jums, gerbiama pranešėja. Jūsų niekas nepageidauja klausti. Galėtume išklausti dėl balsavimo motyvų. Motyvai už. Norėtų pasisakyti K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai norėtusi tikėti, kad turbūt visi vienbalsiai pritarsime šiai kandidatūrai. Komisija atliko... parinko turbūt patį geriausią kandidatą. Vis tik gerbiama T. Šerno asmeninis pavyzdys ir veikla, ypač vertinant sveikatos būklę, jis turbūt kiek galėdamas atlieka didžiulį nepriklausomybės ir laisvės puoselėjimo sklandos vaidmenį, ypač tarp jaunimo, įvairiuose renginiuose, savo kūryba, ką mes matome. Tai yra tikrai puikus pavyzdys, veikla, jo pasirinkimas, kaip turėtų būti tęsiama... Tai turbūt yra pats geriausias įvertinimas, kurį mes galime šiandien pasiūlyti. Tikrai siūlau pritarti siūlomai kandidatūrai, komisijos argumentams ir laukti tos iškilmingos dienos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl balsavimo motyvų prieš nėra. Galbūt galėtume šiuo atveju po pateikimo bendru sutarimu pritarti ir nelaukti jokio balsavimo lango? Nėra prieštaraujančių. Pritarta. Siūloma svarstyti 2025 m. lapkričio 13 d. Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta svarstyti mo datai.

11.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-560 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-838, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-839, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. XV-162 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-836, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-837 (svarstymas)

Dabar pereisime prie rezervinių klausimų. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-838. Taip pat lydimieji projektai – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d.

nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-839, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-836, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-837. Kviečiu į tribūną Seimo Pirmininką J. Oleką. Svarstymas.

Diskusijoje nėra pageidaujančių pasisakyti, todėl nereikia ir į tribūną. Gerbiami kolegos, jei-
gu nėra prieštaraujančių, gal galėtume po svarstymo bendru sutarimu pritarti nurodytiems nuta-
rimų projektams? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju. (*Balsai salėje*) Tuomet lauksime balsavimo langą,
jeigu yra reikalaujama balsuoti. Gera, tuomet atidedame, balsuosime dėl šių projektų.

Kitas rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-976. Kviečiu į tribūną Seimo Pirmininko pavaduotoją O. Leiputę. Nėra pranešėjos. Deja, bet ir kitus rezervinius projektus turėtume galimybę svarstyti tik po vieną.

12.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-25“ projektas Nr. XVP-834 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tuomet siūlau pereiti prie popietinės darbotvarkės Peticijų komisijos klausimų. Tai būtų 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-25“ projektas Nr. XVP-834. Pranešėjas – T. Prajara. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-25“ projektas Nr. XVP-834. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. spalio 8 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos kortos įstatymo priėmimo, ir priėmė sprendimą teikti išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos, Lietuvos Respublikos vidaus ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Pareiškėjo siūlomo įstatymo, kuriame būtų nustatytas Lietuvos kortos teisės institutas, priėmimo tikslingumo klausimas yra Lietuvos Respublikos Seimo diskrecijos dalykas. Pareiškėjo siūlomas toks teisės institutas Lietuvos teisės sistemoje būtų visiškai naujas, todėl jį reikėtų tinkamai suderinti su kitais susijusiais veikiančiais teisės institutais, pavyzdžiui, nustatytais Lietuvos Respublikos pilietybės įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“. Kartu su peticija pateiktą įstatymo projektą, atsižvelgiant į jo siūlymų teisinio reguliavimo abstraktumą, neišbaigtumą, nuostatų teisinį netikslumą ir neaiškumą, galima vertinti tik kaip įstatymo priėmimo sumanymą, o siekiant projektą įgyvendinti ir pateikti Seimui svarstyti, jį reikėtų tobulinti iš esmės, kartu parengiant ir kitų susijusių įstatymų pakeitimų projektus.

Įvertinusi pareiškėjo pateiktą siūlymą ir gautas nuomones dėl peticijoje teikiamų siūlymų, komisija mano, kad pareiškėjo peticijoje pateikiama argumentacija nepagrindžia Lietuvos kortos įstatymo priėmimo būtinumo. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms – pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau. Jūsų nėra norinčių paklausti. Galime po pateikimo laikyti, kad pritarta nutarimo projektui. Svarstymo stadijoje nėra pageidaujančių diskutuoti, taip pat nebalsuojama.

Priėmimas. Galime pastraipsniui priimti bendru sutarimu. Dėl 1 straipsnio nėra prieštaraujančių, priimtas. Dėl 2 straipsnio taip pat nėra prieštaraujančių, priimtas. Dėl galutinio balsavimo apsispręsime per balsavimo langą.

12.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-26“ projektas Nr. XVP-835 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-26“ projektas Nr. XVP-835. Pateikimas, svarstymas, priėmimas. Pranešėjas – T. Prajara. Prašom.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, projektas Nr. XVP-835. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. spalio 8 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjos peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Komisija, apsvarsčiusi pareiškėjos siūlymą ir galiojančias Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio nuostatas, mano, kad įtvirtintas draudimas dirbti su vaikais neprieštarauja teisėkūros principams, Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims ir Europos Sąjungos teisės aktams ir yra pagrįstas. Pareiškėjos peticijoje pateiktas siūlymas inicijuoti Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio pakeitimą, suteikiant galimybę darbingo amžiaus asmenims, įsisteijusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais dėl tam tikrų nusikalstamų veikų, tokių kaip seksualiniai nusikaltimai prieš vaikus ar suaugusius, prekyba žmonėmis, nužudymas, disponavimas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, kuriems taikomas neterminuotas ribojimas dirbti ir vykdyti bet kokią veiklą su vaikais, nepriklausomai nuo to, ar jų teistumas yra išnykęs, panaikintas, o seksualinių nusikaltimų atveju – nepriklausomai ir nuo to, ar asmuo buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės, atsižvelgiant į pareiškėjos individualų atvejį, nepagrindžia Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio nuostatų keitimo būtinybės.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitikti Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms – pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Nėra pageidaujančių paklausti. Taigi po pateikimo... Baigėme pateikimo stadiją. Svarstymo metu kalbančių diskusijoje nėra. Laikome, kad apsvaistėme.

Priėmimas pastraipsniui. Projektas iš dviejų straipsnių. Galime bendru sutarimu priimti 1 straipsnį? Dėkoju, nėra prieštaraujančių, priimtas. 2 straipsnį taip pat galime priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimtas. Balsuosime... taip pat apsispręsimė per balsavimo langą.

12.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-28“ projektas Nr. XVP-843 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-28“ projektas Nr. XVP-843. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Pranešėjas – T. Prajara. Prašom.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Projektas Nr. XVP-843. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. spalio 8 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl lietuvių kortos“ projekto. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos siūlymus. Komisija pritarė Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nuomonei, kad tik Lietuvos Respublikos pilietybė ir Lietuvos Respublikos piliečio pasas, o ne siūloma jo alternatyva – lietuvių korta – yra visavertis Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas piliečio ryšys su valstybe,

įtvirtinantis ne vien jo teises, pavyzdžiui, teisę dalyvauti rinkimuose, kitas ekonomines, socialines ar kultūrines teises, bet ir pareigas, pavyzdžiui, ginti Lietuvą, atlikti privalomąją karo tarnybą, dalyvauti šalies politiniame gyvenime, saugoti valstybės interesus, padėti stiprinti jos galią ir autoritetą ir būti jai ištikimam.

Pažymėtina, kad 2019 metais komisija priėmė rezoliuciją „Dėl lietuvių paso“, dabar siūlomos lietuvių kortos atitikmens, pabrėždama, kad tai nėra tinkama teisinė ryšio su valstybe įprasminimo forma užsienyje gyvenantiems lietuviams, gimimu įgijusiems teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę.

Įvertinusi pareiškėjo pateiktą siūlymą ir gautas nuomones dėl peticijoje teikiamo siūlymo, komisija mano, kad pareiškėjo peticijoje pateikiama argumentacija nepagrindžia Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl lietuvių kortos“ projekto svarstymo inicijavimo ir priėmimo būtinumo. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms – pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKAS. Paklausti nėra pageidaujančių. Taigi po pateikimo baigėme svarstymą. Svarstymo metu dalyvauti diskusijoje taip pat nėra užsirašiusių. Galime priimti pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, prieštaraujančių nėra, priimtas. 2 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju. Pastraipsniui priimta. Dėl balsavimo motyvų užsirašiusių nėra.

Jau yra balsavimo langas, galime apsispręsti balsuodami dėl viso nutarimo projekto. Prašom pasirošti ir balsuoti. Kas už tai, kad projektas Nr. XVP-843 būtų priimtas, prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 76, balsavo 74: už – 68, prieš nėra, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-27“ projektas Nr. XVP-844 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-27“ projektas Nr. XVP-844. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Pranešėjas – T. Prajara. Šiuos projektus pabaigsime, tuomet balsuosime dėl visų, kurie yra numatyti per balsavimo langą. Prašom.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mili kolegos, projektas Nr. XVP-844. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. spalio 8 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnyje yra įtvirtinti darbo ar kitokios veiklos su vaikais ribojimai asmenims, įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais dėl tam tikrų nusikalstamų veikų. Asmenims, įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais dėl tam tikrų nusikalstamų veikų, tokių kaip seksualiniai nusikaltimai prieš vaikus ar suaugusiuosius, prekyba žmonėmis, nužudymas, disponavimas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, taikomas neterminuotas ribojimas dirbti ir vykdyti bet kokią veiklą su vaikais, nepriklausomai nuo to, ar jų teistumas yra išnykęs, panaikintas, o seksualinių nusikaltimų atveju – nepriklausomai ir nuo to, ar asmuo buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės.

Vaiko teisių, interesų apsauga yra viena iš prioritetinių sričių, įvertinta tiek Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, tiek Lietuvos Respublikos įstatymuose, tiek Europos Sąjungos teisės aktuose. Šis imperatyvas suponuoja valstybės pareigą užtikrinti, kad tiek priimant įstatymus ir kitus teisės

aktus, tiek juos taikant ir sprendžiant kitus su vaiku susijusius klausimus būtų atsižvelgiama pirmiausia į vaiko interesus ir nebūtų sudaroma prielaidų juos pažeisti.

Komisija mano, kad šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas yra veiksminga, proporcinga ir tinkamai vaiko teises bei interesus apsauganti priemonė, neprieštaraujanti Lietuvos Respublikos Konstitucijai, tarptautiniams bei nacionaliniams teisės aktams. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms – pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvada.

PIRMININKAS. Klausiti jūsų taip pat niekas nepageidauja. Galime po pateikimo baigti mūsų projekto svarstymą, šio nutarimo? Svarstymo metu pasisakyti diskusijoje pageidaujančių taip pat nėra.

Pereiname prie priėmimo pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, priimtas. 2 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, priimtas. Dėl balsavimo motyvų nėra užsirašiusių. Gerbiami kolegos, prašau pasiruošti. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto Nr. XVP-844. Priėmimas. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88: už – 79, prieš – 2, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-24“ projektas Nr. XVP-845 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamasis pranešėjas, prašau pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-24“ projektą Nr. XVP-845. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, projektas Nr. XVP-845. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. spalio 8 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo ir Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatų keitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo.

Noriu pažymėti, kad pareiškėjas visiems Seimo nariams išsiuntė informaciją elektroniniu paštu, mano žiniomis, kai kuriems Seimo nariams skambino ir kalbėjosi tiesiogiai, ragino palaikyti peticijoje pateiktus siūlymus ir inicijuoti teisės aktų pakeitimus. Įvertinusi pareiškėjo peticijoje išdėstytą situaciją ir atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Interneto žiniasklaidos asociacijos, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, Žurnalistų etikos inspektoriatų tarnybos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir suinteresuotų visuomeninių organizacijų pateiktus argumentus dėl peticijoje pateikto siūlymo, taip pat į tai, kad tokio pobūdžio klausimai yra svarstomi Tarpžinybinėje vaiko teisės... vaiko gerovės taryboje prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kol Europos Komisija šiuo metu rengia gaires, susijusias su nepilnamečių asmenų apsauga internete, komisija mano, kad pareiškėjo peticijoje pateikti motyvai nepagrindžia Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo, Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo ir kitų įstatymų, susijusių su sekso, erotinių prekių ar jų turinio reklamomis ir jų poveikiu nepilnamečiams, keitimo būtinumo. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms – pastabų neturi. Prašau palaikyti komisijos išvadą.

PIRMININKAS. Jūsų pageidauja paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Norėčiau paklausti, ar komisija domėjosi, kaip yra kitose Europos Sąjungos šalyse? Ar yra panašaus pobūdžio draudimų? Ir ar buvo pasiteirauta vaikų psichologų nuomonės?

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju už klausimą. Atsakysiu nuo antro klausimo. Vaikų psichologų nebuvo pasiklausę. Pasiklausėme labai daug nuomonių, jas aš išvardinau, turbūt jos taip pat yra labai svarbios.

Į kitų šalių patirtį tiesiogiai neatsižvelgėme, bet labai džiaugėmės, kad mums davė atsakymą Europos Komisija, kad šiuo metu yra keičiamos gairės, susijusios su nepilnamečių asmenų apsauga internete, tai tikime, kad ateinantys į Lietuvą nauji įstatymų pakeitimai pakoreguos šių įstatymų spragas.

PIRMININKAS. Klausia S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (*LSF*). Gerbiamas pranešėju, yra tokia Žurnalistų etikos inspektoriatų tarnyba. Pristatydamas klausimą, paminėjote ir jūs, kad tai viena iš tų institucijų, kuri turėtų prižiūrėti viešąją erdvę, apie ką čia yra kalbama šioje peticijoje. Tai aš tiesiog gal net ne klausimą, bet visam parlamentui: tiesiog turėkime omenyje, kad tos inspekcijos pavadinimas visiškai nenurodo, ką ji veikia, ir norint grąžinti tiek inspekcijai reikalingas kompetencijas, tiek visos visuomenės supratimą, ką turi daryti ta inspekcija, būtina yra tiesiog pakeisti jos pavadinimą ir tada būtų daugmaž visiems aišku. Ir net šita problema, kuri apibrėžta peticijoje, irgi, matyt, gal būtų išspręsta be jokių įstatymų pakeitimų, tiesiog sužiūrint visas reikalingas institucijas, jų funkcijas ir ką jos veikia realybėje.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju už pastabą. Tikrai pritarčiau.

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiamas pranešėju. Dėl pateikimo, galime baigti šią stadiją. Svarstymo metu diskutuoti dėl šio projekto nėra užsirašiusių.

Pereiname prie priėmimo. Projektas iš dviejų straipsnių. Galime 1 straipsnį priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimtas. 2 straipsnį galime taip pat priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimtas.

Dėl viso nutarimo projekto nėra pageidaujančių užsirašiusių išdėstyti balsavimo motyvus, todėl balsuosime dėl viso nutarimo projekto Nr. XVP-845. Prašau pasiruošti ir balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 68, prieš – 5, susilaikė 17. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.22 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-163, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-850 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, dabar prašau pasiruošti – balsavimo langas, pirmiausia balsuosime dėl įstatymų projektų, kurie buvo pateikti. Tai Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-163 ir Rinkliavų įstatymo 11 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-850. Po pateikimo balsuojame. Prašom apsispręsti.

Balsavo 89: už – 59, prieš – 13, susilaikė 17. Po pateikimo įstatymų projektams pritarta.

Turime apsispręsti dėl pagrindinio komiteto. Dėl pirmojo – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto siūlomas pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Papildomų nėra siūloma.

V. Šeršniovas. Prašom.

V. ŠERŠNIOVAS (*MSNG*). ...prieš.

PIRMININKAS. Pakartokite.

V. ŠERŠNIOVAS (*MSNG*). Dėl paskutinio balsavimo mano balsą įskaitykite prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Į protokolą bus įtraukta. Dėkojame. Gerbiamas L. Jonauskas. Prašom.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Aplinkos komitetas galėtų būti pagrindinis komitetas dėl šito klausimo.

PIRMININKAS. Papildomas?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Pagrindinis.

PIRMININKAS. Kaip?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Kaip pagrindinis galėtų būti Aplinkos komitetas.

PIRMININKAS. Šiuo atveju Seniūnų sueigos buvo siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Jeigu jūs siūlote kaip pagrindinį, tai mes turėsime apsispręsti alternatyviai balsuodami.

Gerbiami kolegos, prašau pasiruošti ir balsuoti. Kas balsuoja už, balsuoja už Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, kas balsuoja prieš, balsuoja už Aplinkos komitetą. Prašom balsuoti.

Balsavo 93: už – 52, prieš – 41. Apsispręsta, pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galbūt papildomu komitetu būtų galima paskirti Aplinkos komitetą? Nėra prieštaraujančių. Tuomet kaip papildomas skiriamas dar ir Aplinkos apsaugos komitetas.

Dėl kito projekto – Rinkliavų įstatymo 11 straipsnio papildymo įstatymo projekto siūlomas kaip pagrindinis Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Abiejų projektų svarstymo datą siūloma numatyti gruodžio 16 dieną. Galime sutarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

12.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-560 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-838, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-839, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. XV-162 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-836, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-837 (svarstymo tęsinys)

Toliau apsispręsimė ir balsuosime dėl rezervinių klausimų, tai yra projektų Nr. XVP-838, Nr. XVP-839, Nr. XVP-836 ir Nr. XVP-837. Svarstymo stadija. Prašom pasiruošti ir balsuoti. Kas už tai, kad būtų pritarta po svarstymo šioms nutarimų projektams?

Balsavo 96: už – 72, prieš – 12, susilaikė 12. Po svarstymo Seimo nutarimų projektams pritarta.

Toliau tęsiame rezervinių klausimų svarstymą. Būtų projektas... (*Balsas salėje*) Atsiprašau, dar liko pabalsuoti dėl dviejų klausimų dėl peticijų. Grįžtame dar prie balsavimo.

12.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-25“ projektas Nr. XVP-834 (priėmimo tęsinys)

Prašom pasiruošti. Balsuojame, kas už tai, kad būtų priimtas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-25“ projektas Nr. XVP-834. Prašom pasiruošti ir balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94: už – 86, prieš nėra, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 8 d. išvados Nr. 250-I-26“ projektas Nr. XVP-835 (priėmimo tęsinys)

Kitas, dėl kurio turime apsispręsti, nutarimo projektas Nr. XVP-835. Prašau pasiruošti ir balsuoti. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96: už – 89, prieš nėra, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-976 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-976. Pranešėja – O. Leiputė. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Tai yra siūlymas pakeisti 5 straipsnį – sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisiją iš 14 narių ir patvirtinti šios komisijos sudėtį, įrašant R. J. Jankūną. Ir 2 straipsnis, tai yra pakeisti 9 straipsnį – patvirtinti sudėtį: vietoj aštuonių – devyni, ir įrašyti į komisijos sudėtį L. Girskienę.

Atsiprašau, nepaminėjau, kad pirmuoju atveju išbraukiamas I. Vėgėlė. R. J. Jankūnas vietoj I. Vėgėlės.

PIRMININKAS. Dėkoju.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Šis nutarimas įsigalios nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Jūsų nėra pageidaujančių paklausti. Balsavimo motyvų pateikimo stadijoje nėra. Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Svarstymo metu pasisakyti diskusijoje nėra pageidaujančių. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo nutarimo projektui? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Projektas yra iš trijų straipsnių. Galime bendru sutarimu priimti 1 straipsnį? Prieštaraujančių nėra, priimtas. 2 straipsnis. Galėtume priimti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, priimtas. 3 straipsnis. Priimame bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimtas.

Prašau pasiruošti balsuoti. Kadangi nėra pasisakančių dėl balsavimo motyvų, prašom pasiruošti. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto Nr. XVP-976.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94: už – 80, prieš – 1, susilaikė 13. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-977 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-977. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom. Pranešėja – gerbiama O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Pakeisti 6¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip: „Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos pirmininku Seimo narį D. Gaižauską“, jį išbraukiant iš pavaduotojų.

Ir 2 straipsnis: „Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.“

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nėra užsirašiusių paklausti. Dėl balsavimo motyvų pasisakyti pateikimo stadijoje nėra pageidaujančių. Galime taip pat pritarti po pateikimo bendru sutarimu šiam nutarimo projektui? Prieštaraujančių nėra, pritarta po pateikimo.

Pereiname prie svarstymo. Svarstymo metu nėra pageidaujančių diskusijoje pasisakyti. Tuomet galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Pereiname prie priėmimo. Projektas iš dviejų straipsnių. Galime priimti 1 straipsnį bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, priimtas. 2 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, priimtas. Dėl balsavimo motyvų dėl viso projekto nėra pageidaujančių.

Prašom pasiruošti ir balsuoti dėl projekto Nr. XVP-977.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88: už – 82, prieš nėra, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-975 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-975. Pranešėja – O. Leiputė. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip: įrašant šeštuoju numeriu, patvirtinti Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoju Lietuvos Respublikos Seimo narį D. Razmislevičių.

2 straipsnis: „Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.“

PIRMININKAS. Jūsų paklausti niekas nepageidauja. Dėkojame gerbiamai pranešėjai. Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta po pateikimo bendru sutarimu.

Svarstymo stadijoje diskutuoti nėra pageidaujančių. Galime pritarti nutarimo projektui po svarstymo bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta po svarstymo.

Nutarimo projektas iš dviejų straipsnių. Galime priimti pastraipsniui? Prieštaraujančių dėl 1 straipsnio priėmimo bendru sutarimu nėra? Dėkoju, priimtas. Ar galime priimti 2 straipsnį bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimtas. Dėl balsavimo motyvų nėra pageidaujančių kalbėti. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto. Prašom balsuoti dėl nutarimo projekto Nr. XVP-975. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87: už – 85, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Mes išnagrinėjome numatytus rytinio posėdžio darbotvarkės klausimus, taip pat rezervinius klausimus ir keletą popietinio posėdžio klausimų. Mums liko Seimo narių pareiškimai. Skaityti pareiškimą yra užsirašiusi gerbiama A. Jakavičiutė-Miliauskienė. Kviečiu į tribūną. Prašom.

12.35 val.

Seimo narių pareiškimai

A. JAKAVIČIUTĖ-MILIAUSKIENĖ (DFVL). Laba diena, gerbiami kolegos. Šiandien, kaip matote, jūsų būryje net keletas pasidabinusių ponių, žemaičių, tad šia proga ir mano pranešimas Seimo tribūnoje.

Šiandien Lietuvos Respublikos Seime vykstančios Žemaičių kultūros dienos – tai ypatinga proga kalbėti apie mūsų valstybės kultūrinės įvairovės stiprybę ir regioninės tapatybės vertę.

Žemaitija – tai ne tik etnografinis regionas – tai žmonės, kurie šimtmečiais išsaugojo savo kalbą, savo papročius, savo išdidumą ir tvirtą dvasinę laikyseną. Tai regionas, kuris niekada nenustojo kalbėti savo kalba, žemaitiškai, ir taip išlaikė gyvą istorinės Lietuvos šerdį. Žemaičių kalba nėra tarmė – tai savita kalba, turinti savo struktūrą, fonetiką, gramatiką, savitą žodyną. Tai unikalus baltų kalbų paveldo lobynas, kurį privalome išsaugoti ir pripažinti. Ši kalba – tai ne tik bendravimo priemonė – tai mąstymo, pasaulio suvokimo ir kultūrinės atminties forma.

Todėl šiandien minėdami Žemaičių kultūros dienas išreiškiame siekį, kad žemaičių kalba būtų oficialiai pripažinta, Žemaitijos regionas būtų įteisintas kaip istorinis Lietuvos regionas, o Telšiai – kaip oficiali Žemaitijos sostinė. Tai ne vien regiono ambicija – tai Lietuvos valstybės brandos ženklas. Stipri Lietuva yra ta, kuri gerbia savo šaknis, savo kalbas, savo tarmes, savo kultūrų įvairovę. Žemaičių kalbos ir kultūros pripažinimas būtų ne tik pagarba praeičiai, bet ir dovana ateičiai – mūsų vaikams ir pasauliui, kuris vis dažniau ieško išskirtinumo, autentiškumo ir tikrumo. Tikiuosi, kad kolegos, Laikinosios žemaičių parlamentinės grupės nariai, gebės susivienyti ir priimti reikiamus sprendimus. Tegu ši diena Seime tampa simboliu, žingsniu, kad žemaičių balsas būtų girdimas ne tik mūsų širdyse, bet ir valstybės dokumentuose. *Tegu skomb mūsų žuodis, mūsų kalba i mūsų meili sava žemė, Lietuvuos i Žemaitėjas garbė. Diekou. (Plojimai)*

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamai pranešėjai. Gerbiami kolegos, 2025 m. lapkričio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. *(Gongas)*

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 94 STENOGRAMA

2025 m. lapkričio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
R. BUDBERGYTĖ ir A. NORKIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BUDBERGYTĖ, LSDPF). Laba diena. Gerbiami kolegos, pradėsime šiandienos popietinį posėdį. Gal pirmiausia užsiregistruojame? Gera, kolegos? Registruojamės. (*Gongas*) Užsiregistravo 50 Seimo narių.

14.00 val.

Vyriausybės pusvalandis

Sveikatos apsaugos ministrės Marijos Jakubauskienės atsakymai į Seimo narių klausimus

Mūsų popietinės darbotvarkės 1 klausimas yra Vyriausybės pusvalandis. Dalyvauja sveikatos apsaugos ministrė M. Jakubauskienė. Prašom, ministre. Prašom, ministre.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Dėkoju jums už galimybę atvykti čia ir aptarti aktualius ir rūpimus klausimus. Mielai atsakysiu į jums iškilusius klausimus, diskusijas ir pasidalinsiu informacija, kurią turiu, kuri aktuali, rūpi jums ir Lietuvos gyventojams. Tai laukčiau klausimų.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų užsirašė paklausti nemažai Seimo narių. Pirmą klausia J. Sejonienė. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš turiu kelis klausimus, iš tiesų tris. Pirmasis, aišku, apie jūsų dabartinę reformą. Šiandien kaip tik perėjo Sveikatos sistemos ir Sveikatos draudimo įstatymai svarstymo etapą. Aš suprantu, kad tai ne jūsų buvo projektas, jūs tikrai jį atnešėte. Aš įsivaizduoju, kad čia kaip ir partijos jums pateiktas projektas, bet jūs iš pradžių akcentavote, kad jisai pirmiausia spres eilių klausimą, ir pabrėžėte, kad tikrai sveikatos sistemoje pakanka pinigų bazinėmis kainomis apmokėti visų pacientų sveikatos priežiūros poreikiams. Aš daug jau esu visų klaususi dėl tų bazinių kainų ir paslaugų, kas įeina į bazinę kainą, kiek paslaugų ir kokios. Pateiksiu jums pavyzdį. Pavyzdžiui, už išsamią specialisto konsultaciją nuo 2 iki 13 instrumentinių ir laboratorinių tyrimų mokami 69 eurai 62 centai. Tai supraskime, kad ar tu padarai 2 tyrimus, ar padarai 13 tyrimų, įstaiga gauna tuos pačius 69 eurus. Ar jums tai atrodo normalu ir ar taip turėtų būti skaičiuojamos bazinės kainos, nes tikrai visos įstaigos pasisako, kad bazinių kainų apskaičiavimo metodika yra visiškai neteisinga, neatitinka realybės ir realių sąnaudų?

PIRMININKĖ. Gerbiama Jurgita...

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Pasibaigė laikas. Supratau, minutę turiu. Tada tas vienas klausimas.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už jūsų... Turbūt vis tiek galima išgryninti keletą klausimų. Aš norėčiau pasakyti, kad ir priemonių naikinimo klausimas arba dvigubo apmokėjimo naikinimo klausimas yra Vyriausybės programoje numatytas prioritetas. Iš tiesų tai labai svarbus vienas iš trijų mūsų strateginių žingsnių, kaip mes galime sustiprinti viešąjį sveikatos sektorių. Noriu pasakyti, kad žiūrime į duomenis: vienas iš dešimties Lietuvos gyventojų paslaugas gauna reguliariai privačiame medicinos sektoriuje, devyni iš dešimties gauna viešajame sektoriuje, tačiau kai mums reikalinga transplantacija, vėžio gydymas ar greitoji pagalba, dešimt iš dešimties mes kviečiamės pagalbą ir naudojame viešojo sektoriaus resursus, todėl mums ypač svarbu sustiprinti viešąjį sektorių.

Be abejonės, pirmiausia noriu paneigti visuomenėje vyraujančią nuomonę, kad valstybinė medicina nori sunaikinti privatų sektorių. Visiškai to nėra. Privatus sektorius laikosi puikiai, kles-ti, veikia labai gerai. Valstybė tam padėjo, sudarė galimybes, palaikė ir šitas sektorius išsivystė puikiai. Mes dabar norime, kad devyni iš dešimties gautų tokias pačias paslaugas taip pat greitai, kaip tas vienas iš dešimties Lietuvos gyventojų. Mūsų pateiktais įstatymų pakeitimo projektais iš tiesų ir siekiama sustiprinant viešąjį sektorių pagerinti paslaugų prieinamumą ir kokybę visiems. Ir eilių klausimas, kadangi eilės yra kompleksinis reiškinys, mūsų sprendiniai ir prisidės prie pa-slaugų prieinamumo gerėjimo.

Be abejonės, kai kalbame apie paslaugų kainas, jūs taip pat puikiai suprantate, kad kainoda-ra, kainodaros principai yra vienas elementas, kitas dalykas yra resursai, kuriuos mes turime ir skirstome. Galiu tik patvirtinti, kad diskusija dėl kainodaros struktūros vyksta ligonių kasų lygmeniu, institucijoje: ir ekspertai dalykiniu lygmeniu tikrai diskutuoja, ir su gydytojais specia-listais vyksta pokalbiai. Norėčiau pabrėžti ir paprašyti paramos – sveikatos sistemai reikia dau-giau resursų, daugiau finansinės injekcijos, kad mes turėtume geresnes galimybes ir padidinti paslaugų įkainius, kad turėtume, iš ko juos didinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Pamėginsiu užduoti du klausimus. Pirmiausia, gerbiama ministre, jei jūs tikite savo reformos teisingumu ir tuo, kad pa-didins prieinamumą prie paslaugų visiems Lietuvos gyventojams, trumpins eiles, kodėl slepiate duomenis, kuriais remiatės, nes tai, ką atsiuntėte Liberalų sąjūdžio frakcijai, nėra poveikio verti-nimas. Jūs piktybiškai vengiate pateikti pagal teisėkūros, teisės aktuose nustatytus reikalavimus tuos dokumentus, kurie turi būti pateikti, kada teikiate tokią reformą. Tai pirmas klausimas.

Antras klausimas susijęs su aktualija. Iš Santaros klinikų pasitraukė dabar jau, atrodo, šeši neurochirurgai. Tai yra didelis smūgis, bloga žinia. Visi pasitraukusieji nurodė priežastimi ne darbo užmokestį, bet toksišką aplinką, asmenines, bendravimo, sistemines problemas. Kodėl sie-kdama ir tikrai dideles pastangas dėdama į tai, kad būtų panaikintos galimybės privačioms gy-dymo įstaigoms sudaryti sutartis, jūs norite nepalikti tokiems medikams jokios alternatyvos iš-trūkti iš toksiškos aplinkos?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums už klausimus. Poveikio analizės mes atlikome, duomenys yra viešai prieinami ir Sveikatos apsaugos ministerijos svetainėje, ir jums taip pat pateikėme ana-lizes ir vertinimus, remdamiesi tais duomenimis, kuriuos mes naudojome ir kuriais mes grindė-me savo poveikių naudingumą.

Dėl Santaros klinikų norėčiau pasakyti, kad situaciją su ligoninės vadovu esame aptarę pra-eitą savaitę. Sveikatos apsaugos ministerija taip pat siekia išsiaiškinti, kokios gi iš tiesų yra aplin-kybės ir ką reiškia toksiška aplinka ir toksiški darbiniai santykiai. Šiuo metu mes esame pradėję patikrinimą, vietinį tyrimą ir bandome identifikuoti, kokie pagrindiniai rizikos veiksniai ir kokios aplinkybės paskatino susiklostyti tokią situaciją, kad vieno centro šeši gydytojai išėjo iš darbo. Noriu tik priminti, kad dar šiuo metu Sveikatos apsaugos ministerija vykdo Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų auditą ir kartu, turėdami galutinius duomenis, dabartinio *ad hoc* verti-nimo ir audito duomenis, galėsime daugiau žinoti ir suprasti, kokios yra priežastys išėjusių iš darbo gydytojų.

PIRMININKĖ. Klausia I. Gelažnikienė.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDF*). Laba diena, gerbiama ministre. Šią savaitę, pirmadienį, buvo pa-leista, startavo atnaujinta e. sveikatos sistema. Gal galite įvardinti, pasakyti, kokia šitos sistemos nauda yra pacientams ir pačioms įstaigoms? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Iš tiesų e. sveikatos pokyčiai, kurie buvo įgyvendinti šį savaitgalį... Tikrai galime tik atsiprašyti medikų ir pacientų dėl šiek tiek strigusios veiklos dėl didžiulio apkrovimo. Visgi naudos šito pokyčio yra didžiulės ir jos yra sisteminės, jos iš esmės keičia e. sveikatos, kaip paslaugų teikimo infrastruktūros, funkcio-nalumus.

Pirmiausia yra modernizuoti jau esantys e. sveikatos sistemos komponentai, tai yra medicininės formos, ambulatorinio apsilankymo, stacionarinio gydymo epikrizės, siuntimai, įvairūs klasifikatoriai, kurie yra naudojami. Jie padaryti ir atnaujinti taip, kad būtų patogūs naudoti gydytojams ir kitiems sveikatos specialistams, taip pat įstaigoms, kad būtų informacijos ir duomenų mainai tarp gydymo įstaigų. Tai gerokai palengvins darbą. Be abejonės, mes kalbame apie tai, kad geresnės kokybės duomenys bus prieinami ir antriniam duomenų panaudojimui, kai nuasmeninti duomenys bus plačiau negu dabar naudojami sveikatos sistemos efektyvumui gerinti ir moksliniams tyrimams atlikti.

Šalia modernizavimo atsiranda naujų funkcionalumų, tai yra inkorporuojama į e. sveikatą ir nauja informacija, kurios anksčiau nebuvo. Noriu pabrėžti, kad visi šie pokyčiai yra inicijuoti iš apačios, tai yra medikų bendruomenės. Atsiranda galimybė turėti informaciją, kuri yra susijusi su nėščiąjų, gimdyvių, naujagimių sveikatos duomenimis, ambulatorinio, stacionarinio paslaugų teikimo duomenys bus skaitmenizuojami, sukeliami į e. sveikatos portalą. Informacija apie pirmą kartą nustatytą onkologinį susirgimą, užkrečiamųjų ligų įrašai ir psichikos sveikatos duomenys taip pat bus prieinami e. sveikatos sistemoje. Kalbant apie psichikos sveikatos duomenis, be abejonės, atsižvelgiant į duomenų jautrumą, bus užtikrinta tikrai tinkama apsauga ir konfidencialumas, ribotas prieinamumas, kas galės matyti tuos duomenis.

Dar vienas labai svarbus elementas, atliepantis taip pat ir mūsų senstančios populiacijos ir augančių ambulatorinių slaugos paslaugų namuose poreikį, kad e. sveikatos sistemoje atsiranda ambulatorinių slaugos paslaugų posistemė nacionaliniu mastu. Iš tiesų, ambulatorinių slaugos paslaugų namuose paskyrimui yra taikomas tam tikras klausimynas ir slaugos paslaugų paskyrimas. Visa tai bus matoma ir prieinama e. sveikatos naujojoje versijoje.

Taip pat yra modernizuotas ir elektroninis receptas, bus patogiau prieinamas. Naudojama insulino skaičiuoklė, detalesnė vaistų paieška, gydytojai, išrašydami vaistus, galės matyti vaistų tiekimo sutrikimus. Taip pat yra pateikiama vaisto edukacinė medžiaga, pranešama apie paciento alergijas ir taip toliau. Kartu su e. sveikatos sistema tampa funkcionalesnė ir pavasarij jau mūsų paleista mobilioji e. sveikatos programėlė. Tai iš tiesų yra vienas iš tų realių žingsnių ir priemonių, kaip pacientams patogiau, paprasčiau galima registruotis pas gydytojus, pasiekti savo sveikatos informaciją. Manau, kad tiek pacientams, tiek gydymo įstaigoms atlikti e. sveikatos patobulinimai iš tiesų prisidės prie greitesnio, efektyvesnio darbo ir geresnių duomenų mainų.

PIRMININKĖ. Gerbiama ministre, atsakymui skirtos 2 minutės, nepiktnaudžiaukite laiku. Klausiti – minutė, atsakyti – 2 minutės.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dabar klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiama ministre, sveikatos sistema serga. Trūksta gydytojų, didėja eilės, vis dažniau girdime apie mobingą. Santaros klinikose tęsiasi vos ne kasdieną medikų pasitraukimas, darbuotojai kalba apie įtemptą atmosferą. Lyg to būtų maža, įtariama, kad tokias tendencijas palaiko Etikos komisijos sprendimai, kurie gimsta iš anoniminių skundų. Ar žinote, kad Etikos komisija gali būti naudojama susidoroti su darbuotojais? Kiek po tokių tyrimų gydytojų pasitraukė iš darbo netekę kantrybės? Kiek dar turi pasitraukti gydytojų, kad ministerija vis tikrai imtų spresti ir būtų nutraukta ta tokia neigiama tendencija? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Santaros klinikų situacija tikrai yra atidžiai vertinama. Rytoj vyks Seimo Sveikatos reikalų komiteto išvažiuojamasis posėdis į Santaros klinikas, jame taip pat dalyvausiu. Kaip minėjau, Sveikatos apsaugos ministerija ėmėsi iniciatyvos atlikti vidinį įstaigos tyrimą ir peržiūrėti tą psichosocialinę aplinką, įvertinti psichosocialinius rizikos veiksnius, kurie galėtų būti klinikoje ir kurie galėjo paskatinti keleto gydytojų išėjimą iš darbo.

O kalbant apie Etikos komisiją, tai iš principo Etikos komisija yra nepaprastai svarbus įrankis gydymo įstaigoje užtikrinti patiems aukščiausiems etikos standartams. Piktnaudžiavimo etikos komisijomis tiek gydymo įstaigose, tiek ir apskritai visuomenėje yra. Konkrečių atvejų dėl

etikos komisijų sprendimo ir konkrečioje gydymo įstaigoje turbūt dabar negalėčiau padėti jums ant stalo. Nežinau, jeigu jūs žinote, mielai praneškite, ir mes pasidomėsime tomis situacijomis, kada buvo piktnaudžiaujama įgaliojimais. Visgi noriu pabrėžti, kad Etikos komisija siekia užtikrinti etikos standartus gydymo įstaigoje ir tai yra nepaprastai svarbus įrankis.

PIRMININKĖ. Klausia E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu truputėlį grįžti nuo visokiausių reformų į šiuos metus. Dauguma gydymo įstaigų vis tiek planuoja biudžetus metams. Automatiškai planuojasi, kiek gali atlikti paslaugų. Šiek tiek sudėtinga kartais būna tas paslaugas apskaičiuoti, tai reiškia, kad sudėtinga suskaičiuoti, kiek pacientų reikės tam tikros medicininės pagalbos. Tai reiškia, kad yra viršplaninių paslaugų suteikimas ir gydymo įstaigos metų gale jau yra išnaudojusios nemažai paslaugų ir nežino, ar jos gaus finansavimą už atliktas viršplanines paslaugas, ar negaus. Tai labai atsiliepia ir tų pačių medikų algoms, nes iš to ir yra finansuojamos, iš tų finansų yra finansuojami ir medikų atlyginimai, yra finansuojami ir kito personalo, ir pačios gydymo ar kitokios įstaigos visas darbas. Tai ko gali tikėtis šiais metais? Ar gydymo įstaigos gaus viršplaninių lėšų?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Iš tiesų tai yra turbūt pati didžiausia aktualija, kas rūpi Lietuvos gydymo įstaigoms. Visgi gydymo įstaigos, kaip jūs ir minėjote, planuoja savo paslaugų teikimo mastą, sudarydamos sutartis su ligonių kasomis. Sudariusios sutartis su ligonių kasomis gydymo įstaigos šiemet maždaug kovo mėnesį gavo aiškias indikacijas, kokios apimties, kokių tipų viršsutartinės paslaugos būtų apmokamos. Yra prioritetinių paslaugų grupių, kurios bus apmokamos 150 % apimties. Kiek mes turime duomenų, panašu, kad dabar tų viršsutartinių sumų apimtis sudaro maždaug 12 % vidutiniškai visose gydymo įstaigose. Yra keletas gydymo įstaigų, kurios gal viršija tą 50 % papildomą apimtį, kuri apmokama 100 % intensyvumu, vadinasi, 50 % skaičiumi sutarties bus apmokama. Kol kas, pagal I, II ketvirčių rezultatus, viršsutartinės sumos visos buvo apmokėtos, ir tikėtina, kad ta tendencija pagal tą planą, kuris buvo pasiūlytas ir apie kurį buvo informuotos gydymo įstaigos, jo ir bus laikomasi.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dar kartą apie tą jūsų projektuojamą reformą. Jūs minėjote, kad yra poveikio prognozė. Gal galite pasakyti, pagal tą poveikio prognozę, kiek procentų maždaug tikėtės, kad sumažės eilės, laukimas žmonėms pas gydytojus, kai reforma bus įvykdyta, ir kaip veiks tas stebuklingas mechanizmas, kuris užtikrins tą eilių mažėjimą? Dabar, kaip suprantame, žmogus eina ar su šokia tokia priemoka pas privatinius, ar į valdišką įstaigą. Kai jūs dabar prioritetiškai atiduosite kvotas valdiškoms įstaigoms, turbūt kaip jūs prognozuojate, irgi galite pasakyti, ką rodo ta jūsų prognozė, kiek dar lėšų liks privačiame sektoriuje, kai dabar yra keliolika procentų, ten 15–16 %? Bet kas čia per stebuklas įvyks, kad persikėlus daliai kvotų į valdiškas įstaigas stauga tos eilės sumažės? Akivaizdu, kad tie žmonės ne nueis tiesiog į privačias, o nueis čia. Kaip jūs čia tikėtės, ar tiesiog padarysite tam tikrą apgaulę, paimsite didesnę sumą iš ligonių kasų...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega...

J. RAZMA (TS-LKDF). Baigiu. ...virškvotinėms paslaugoms ir taip sumažinsite, nes duosite didesnę finansavimą?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiamas Seimo nary, už labai tokį kompleksinį klausimą su daug aspektų.

Pirmiausia atsakysiu jums apie eiles. Iš tiesų mes vertinome pokytį ir šiuo metu pagal teisės aktus yra numatyta, kad pas šeimos gydytoją pacientas turėtų patekti per 7 darbo dienas, o pas gydytoją specialistą – per 30 darbo dienų. Jeigu mes žiūrime šiuo metu esamus skaičius ir eiles, matome, kad skaičius siekia 50–60 %. Mūsų inicijuoti įstatymų pakeitimo pokyčiai... sudarome prielaidą, kad 80 % pacientų pagal įstatymuose numatytą laikotarpį gaus jiems reikalingą pagalbą.

Kalbant toliau apie žmonių elgseną, kvotas gydymo įstaigoms, mes vertinome ir kalbėjomės tiek su viešojo, tiek su privataus sektoriaus gydymo įstaigomis ir matome persikirstymo bent jau dabartinę galimybę apie 10 %, todėl viešojo sektoriaus gydymo įstaigos savo paslaugų teikimo

apimtį gali padidinti ne dvigubai, o maždaug 10 %, kartais 20 %, ne daugiau. Todėl dramatiško pokyčio sistemoje neįvyks, išskyrus tai, kad pagerės prieinamumas gyventojams, kurie dėl finansinių apribojimų negali gauti paslaugos greičiau.

PIRMININKĖ. A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mano klausimas būtų toks. Kai kurie žmonės po operacijos turi vykti į reabilitaciją arba tam tikras sunkias ligas turintys žmonės irgi laikas nuo laiko gali vykti į sanatorijas ir jiems priklauso numatytos reabilitacijos. Pastaruoju metu sklinda tokia informacija, kad sanatorijos jau nepriima metams baigiantis viršplaninių, nes sako, kad ateinančiais metais lyg ligonių kasos nesiruošia sudaryti sutarčių su privačiomis sanatorijomis. Ar tai yra tiesa? Jeigu netiesa, tai jūs užtikrinkite, kad to nebus. Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Tikrai norėčiau patikinti, kad reabilitacijos paslaugos yra prioritetinės paslaugos ir jos visos yra apmokamos, kiek jų yra suteikiama, ir tikrai net planuose nėra tokios idėjos nesudaryti sutarčių su privačiais paslaugų teikėjais, kurie teikia reabilitacines paslaugas.

Be to, kaip minėjau, kalbant apie priemonių klausimą, mes esame priėmę tą kompromisinį variantą, kad pacientas galės sumokėti už komforto paslaugas. Tokios aktualijos ir į klausimus, kurie yra sanatorių ir reabilitacijos paslaugų sektoriuje, iš tiesų aiškiai bus atsakyta ir papildomų galimybių iš tiesų bus.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną – D. Ulbinaitė. Prašau.

D. ULBINAITĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš noriu, kolegos, kad jūs visi pasveikintumėte VGTU inžinerijos licėjaus trečiokus, kurie šiandien stebi mūsų darbą. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Aš trečiokams iš VGTU licėjaus noriu pasakyti: aš ten 1 klasę baigiau, labai gera mokykla.

Gerbiama ministre, norėčiau paklausti Vakarų Lietuvos klausimo. Kretingos regioninė ligoninė jau yra atlikusi 600 tūkst. eurų viršijančias dienos chirurgijos paslaugas. Ligonijų kasa jų nebeapmoka. Klaipėdos universitetinė ligoninė jau atlikusi virš 2 mln. eurų vertės viršplaninių dienos chirurgijos paslaugų. Dienos chirurgija visada buvo skatinama, sakoma, kad čia yra sprendimas. Kaip čia išeina, kad ligoninės pasiruošė, ligonių kasos nebefinansuoja prioritetinių paslaugų, merai stovi ant ausų, vienmandatininkai V. Turauskaitė ir V. Grubliauskas, socdemai, irgi pasiūšaušę, kodėl yra tokia asimetrija pagal tai, ko žmonėms reikia? Ligonines aptarnauja, bet išskolinimai iš ligonių kasų nepadengiami? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Vienintelis labai trumpas atsakymas galėtų būti: dėl to, kad neturime begalybės pinigų. Nėra begalybės. Ligonijų kasos, sudarydamos sutartis su gydymo įstaigomis, pateikia aiškų planą. Dienos chirurgijos paslaugos yra apmokamos 100 % intensyvumu, 150 % apimties, toliau 50 % plus viena operacija yra neapmokama. Gydymo įstaigos tai iš anksto žinojo.

Su malonumu apmokėtume visas operacijas, bet turime ribotą resursą. Palaikykite didesnę sveikatos sistemos finansavimą. Apimtis konkrečiai turbūt turėtų būti vertinama, ar 2 mln. viršsutarntinių sumų patenka į tą 50 % ribą apmokamų, ar ne, reikėtų turbūt konkrečiai kalbėti apie konkrečios gydymo įstaigos konkrečią paslaugų teikimo sutartį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia J. Šukevičienė.

J. ŠUKEVIČIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, kaip žinote, devyni iš dešimties pacientų naudojami viešojo sveikatos sektoriaus paslaugomis, tai yra 90 %. Ir aš norėjau paklausti dėl viešojo ir privataus sektoriaus konkurencijos sąlygų, nes iš tiesų pokyčiai reikalingi ir įstatymo pataisoms aš pritariu, tačiau mano klausimas toks, kad yra nuomonių, kad privatus sektorius kartais suteikia geresnes paslaugas už tas pačias PSDF'o lėšas. Mano klausimas būtų: ar po reformos bus ribojamas pacientams pasirinkimas, ar bus ribojimas rinktis viešąjį arba privatų sektorių? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už labai aktualų klausimą. Iš tiesų konkurencijos sąlygų mes neribojame ir šie įstatymų pakeitimai tikrai neriboja. Abu sektoriai

kaip veikia, taip ir veiks. Mūsų akcentas yra, kad viešasis sektorius, kaip jūs ir minėjote, teikdamas paslaugas 90 % Lietuvos gyventojų, yra esminis, kertinis sveikatos sistemos stuburas. Gydy-mo įstaigos ir infrastruktūra yra svarbi ir reikalinga užtikrinant rutines paslaugas, taip pat ir rengiantis mums grėsmėms.

Įgyvendinus mūsų pokyčius, absoliučiai jokio ribojimo pacientui nebus ir vienas taip pat iš tų mitų yra, kad bus apribota žmogaus laisvė pasirinkti. Nebus apribota jokia laisvė. Žmogus kaip tik turės laisvą, informuotą pasirinkimą, kad jis gali gauti paslaugą: mokamą, nemokamą, su siuntimu – nemokamai, be siuntimo – mokamai, ir kad jam nebereikės už tai primokėti. Jis sąmo-ningai, turėdamas visą informaciją, su ja sutikęs ir išreiškęs sutikimą, galės gauti tas paslaugas. Ir, kaip minėjau, jeigu bus poreikis pacientams dėl jų klinikinės būklės ir didesnio ekonominio pajė-gumo gauti brangesnes medicinos priemones, žmonės galės už tai susimokėti. Jeigu norės gauti geresnes komforto paslaugas, tikrai taip pat galės už jas susimokėti. Noriu pasakyti, kad paslau-gų kokybė tikrai yra labai aukšta ir viešajame sektoriuje. Tikrai negalime sakyti, kad geresnės pa-slaugos yra privačiame sektoriuje. Daugybė tarptautinių tyrimų ir studijų rodo, kad viešasis sek-torius žymiai efektyviau veikia ir pasiekia klinikinius ir visuomenės sveikatos rezultatus žymiai geriau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šukys.

R. ŠUKYS (NAF). Gerbiama ministre, kaip žinote, šiandien įmoka už valstybės draudžiamą asmenį yra 6,98 minimaliosios mėnesinės algos. Tai dydis, kuris nustatomas Trišalėje taryboje dėl visai kitų priežasčių politinių ir socialinių partnerių sutarimu. Pataisos arba įstatymo projektas, kurį jūs pasiūlėte, vietoj to dydžio, fiksuoto įstatyme, numatyti sąvoką, kad būtų ne mažiau kaip 6,98... Kitiems metams biudžete yra pasiūlyta per mėnesį įmoką didinti 56 centais už kiekvieną asmenį, o jūs prašote Seimo paramos jūsų biudžetui padidinti. Seimas, komiteto pirmininkė ir aš, buvome įregistravę, ir Vyriausybė pateikė išvadą, būtent jūs, jūsų vadovaujama ministerija, kur nepritarėte Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio pakeitimui, kur mes siūlėme susieti su dir-bančio asmens įmoka, įmoka už valstybės draudžiamą... Kodėl ministerijos tokia pozicija? Ir iš kur jūs gausite lėšų priešingu atveju tam, kad įgyvendintumėte tuos visus pažadus, kuriuos jūs šiandien teikiate?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Iš tiesų, pokyčiams įgyvendinti mes esame numatę, kad papildomai į Privalomojo sveikatos draudimo fondą ateinan-tys beveik 400 mln. eurų bus pakankami pokyčiams įgyvendinti. Be abejonės, mūsų pozicija di-dinti ir (arba) pakeisti sąsajas, nuo ko skaičiuojama įmoka į Privalomojo sveikatos draudimo fon-dą, yra susijusi su ribotomis valstybės galimybėmis šiandien. Prioritetą, kaip suprantame, teikda-mi gynybai, mes adekvačiai vertiname situaciją.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama ministre, jūs atsakėte į klausimus. Linkiu jums sėkmės. Eina-me prie kito darbotvarkės klausimo. Per šoninį mikrofoną nori G. Balčytytė. Prašau.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Norėčiau... Gerbiama posėdžio pirmininke, vis dėlto būtų puiku, jeigu laikytumės visi vienodos tvarkos, nes į pirmuosius daugumos klausimus ministrė atsakinė-jo ir 5, ir 7 minutes ir neliko galimybės paklausti opozicijai. Toks pastebėjimas.

PIRMININKĖ. Labai ačiū.

14.33 val.

2025 m. spalio 31 d. valstybinio audito ataskaitos Nr. VAE-10 „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veikla“ rezultatų pristatymas

Kitas darbotvarkės klausimas – 2025 m. spalio 31 d. valstybinio audito ataskaitos „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veikla“ rezultatų pristatymas. Gerbiami kolegos, noriu atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad šiam klausimui mes turime 40 minučių. Bus pristatymas valstybės kontro-lierės, taip pat kalbės, kaip šiandien sutarėme rytiniame posėdyje, ir nacionalinio transliuotojo generalinė direktorė. Joms, aš manau, abiem skirsime 20 minučių, kad kolegos turėtų taip pat 20 minučių užduoti klausimams. Matau, kad per šoninį mikrofoną nori... Prašom. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Ar išties atsirado naujas žanras, kad ir audituojamas subjektas pasisakytų? Turbūt tada reiktų visą jį kviesti ir tarybai suteikti žodį – ne tik administracijai tokiu atveju?

PIRMININKĖ. Aš tiesiog noriu paaiškinti, kad mes, kaip ir sakiau, Seimo rytinio posėdžio metu bendru sutarimu apsisprendėme, kad pakviečiame į Seimo tribūną. Pabaigiame diskusijas, kolegos, nes man atrodo, kad jau valstybės kontrolierė stovi tribūnoje. Kitą kartą, gerbiami kolegos, kitą kartą mes tikrai sukviesime visus, kad padarytume čia diskusijų klubą, jeigu tik yra tokių pageidavimų ir jeigu dėl to mes visi sutarsime. O dabar, aš manau, gal išklauskime gerbiamos valstybės kontrolierės rezultatų pristatymo.

Dabar žodį suteikiu J. Razmai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tiesiog nusistebėsiu kolegos A. Skardžiaus pasisakymu, kai jis pats kaip komiteto pirmininkas į Audito komiteto posėdį pasisakytų pakvietė ir valstybės kontrolierę, ir LRT generalinę direktorę. Čia, Seime, nieko kitaip neįvyksta.

PIRMININKĖ. Gerbiama valstybės kontrolierė, žodis jums.

I. SEGALOVČIENĖ. Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, atliksime Seimo nutarimu pavestą valstybinį Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 metų veiklos auditą. Audito ataskaita yra pateikta Seimui ir paviėšinta visuomenei.

2024 metų pabaigoje LRT dirbo 661 darbuotojas. Jų skaičius didėjo apie 4,2 %, palyginti su 2021 metais. Nacionalinis transliuotojas vienam Lietuvos gyventojui 2024 metais per mėnesį kainavo 2,1 euro, o 2023 metais – 1,9 euro. Kaina yra artima kaimyninėms šalims: matome, kad Latvijoje yra 1,8 euro, Lenkijoje – 1,6 euro, Estijoje – 3 eurai. 2024 metais LRT biudžetas buvo 74,7 mln. eurų, kai valstybės pinigų dalis – beveik 73 mln. eurų. Tai yra 27 % didesnis biudžetas negu 2021 metais.

LRT turi septynias programas, tris televizijas, tris radijo programas ir interneto portalą. 2024 metais Lietuvos televizija iš antros vietos pakilo į pirmą. „LRT Plius“ ir „LRT Radijas“ liko tose pačiose pozicijose, „LRT Opus“ pakilo per vieną, o „LRT Klasika“ per tris pozicijas.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš labai atsiprašau, didelis triukšmas. Žinokite, valstybės kontrolieriui labai sunku kalbėti. Labai atsiprašau jūsų, pranešėja, bet tiesiog, kolegos, laikomės mandagios rimties.

I. SEGALOVČIENĖ. Taigi, matome rezultatyvumą būtent per pozicijas. Tęskime apie rezultatyvumą. Tikrai norisi pakalbėti ir apie kitus būtent rezultatyvumo aspektus. Didžioji dalis rodiklių, kuriuos įstaiga yra užsibrėžusi, pasiekta ne mažiau nei 90 %, tačiau trūksta ilgalaikių rodiklių reikšmių pažangai siekti ir matuoti. Tai, mūsų galva, yra svarbu moderniam valdymui. Dėl to LRT tarybai yra pateikta ir rekomendacija nustatyti būtent 2023–2027 metų strategijoje trūkstamus rodiklius ir siektinas ilgalaikes rodiklių reikšmes, kad būtų aiškūs nubrėžti tikslai, uždaviniai ir įsipareigojimai.

Strateginio tikslo dėl vaikų ir jaunimo auditorijos pritraukimo rizika. Nors plečiama jiems patrauklių platformų veikla, tačiau matome, kad rodiklio pasiekiamumas turi iššūkių ir yra sumažėjęs. Taip pat sumažėjo LRT grupės pasiekiamumas nuo 83,1 % iki 80,7 %. Didėjantis LRT finansavimas turėjo įtakos išleistų lėšų ir pasiektų vartotojų santykiui, todėl nepasiektas šis rodiklis. Buvo planuota 650 tūkst. 1 % auditorijos, o faktas yra 748 tūkst.

LRT grupės kanaluose pateikiamo turinio vertinimas pagerėjo nuo 52 % iki 54 %. Vis tik nors Lietuvos gyventojų, manančių, kad LRT dirba profesionaliai, ir išlieka aukštas... tačiau galime matyti mažėjimo tendenciją (sumažėjo nuo 91 % iki 87 %).

Didėjo skaitmeninio LRT archyvo dalis. 2025 metų pabaigoje yra planuojama užbaigti šį procesą. Siekiant turinio įvairovės, svarbu kurti kuo daugiau turinio. „LRT Plius“ programų pakartojimai sudarė 56,4 %, tik radijo „LRT Opus“ turinys nebuvo kartojamas. Gerintinas LRT programų prieinamumas klausos ir regos negalią turintiems asmenims, nes įstatyme aiškiai nustatyti rodikliai yra nepasiekti nuo 4,24 iki 22,3 procentinio punkto atskirais atvejais.

Siekiant stiprinti nacionalinio transliuotojo būtent išskirtinę misiją ir jo pridėtinę vertę visuomenei, svarbu užtikrinti šių prieinamumo tikslų įgyvendinimą. Nuo 2015 metų, kaip žinome,

LRT reklama yra draudžiama. Leidžiame skelbti informacinius pranešimus kultūrine, socialine ir šviečiamąja tematika. Eteryje skleidžiamos informacijos už mokestį tiek sekundėmis, tiek ir pajamos išaugo 49 %, arba kitaip – 1,7 mln. eurų. Manome, kad LRT, vykdamas nacionalinio transliuotojo misiją, svarbu neatlygintinai skleisti daugiau informacijos būtent kultūrine, šviečiamąja ir socialine tematika, todėl rekomenduojame padidinti televizijoje nemokamai viešai skleidžiamų pranešimų dalį iki 60 % nuo dabartinių 45 %.

Tikslinga paminėti, kad LRT kasmet nepanaudoja komercinės veiklos pajamų nuo 449 tūkst. eurų 2021 metais iki 798 tūkst. eurų 2024 metais. Tuo pačiu laikotarpiu pinigų likutis išaugo nuo 2,5 mln. iki 4,8 mln. eurų. Kadangi LRT nėra pelno siekianti organizacija, jos vykdomai veiklai finansuoti galėtų būti naudojama didesnė komercinės ūkinės veiklos pajamų dalis, taip ekonomiškiau naudojant valstybės biudžeto lėšas.

Audito metu LRT jau vyko pokyčiai. Dėl paminėtų nustatytų dalykų pateikėme rekomendacijas LRT administracijai dėl programų prieinamumo žmonėms su negalia ir dėl neatlygintinai skleidžiamos informacijos kiekio padidinimo, o Vyriausybei bei LRT tarybai – dėl strateginio planavimo. Be anksčiau paminėtos rekomendacijos LRT tarybai, siekiant užtikrinti, kad teisės aktuose būtų aiškiai ir nuosekliai nustatyta atsakomybė už LRT veiklos planavimą, veiklos rezultatų susiejimą su finansais ir rezultatų stebėseną ir vertinimą, rekomenduojama Vyriausybei nustatyti, kas tvirtina LRT strateginį veiklos planą.

Vertinome LRT struktūrą. Ji panaši į Latvijos ir Estijos struktūras, darbuotojų, vykdančių pagrindines ir administracines funkcijas, santykis, mūsų vertinimu, yra geras. LRT darbuotojai primami į darbą vykdamas atranką, tačiau labai nemaža dalis būtent pagal išimtis, tai yra netaikant atrankos priimta 38 % visų priimtų asmenų.

Kaip minėjau, LRT dirba 661 darbuotojas. Audituojamu laikotarpiu augo autorinių sutarčių skaičius nuo 1 tūkst. 27 iki 1 tūkst. 638, iš jų nuo 12 % iki 17 % buvo su etatiniais darbuotojais, ir nuo 126 iki 329 paslaugų sutarčių, iš jų iki 1 % buvo su etatiniais darbuotojais. Manome, kad tokia praktika yra palankesnė darbdaviui, o ne darbuotojui, nes darbuotojai galimai praranda dalį reikšmingų socialinių garantijų ir gali netekti geresnės teisės į nedarbo draudimą ar atostogas.

Vertinome LRT darbuotojų darbo užmokestį. Remdamiesi Konstitucinio Teismo išaiškinimu, pasigedome įstatyminio pagrindo dėl darbuotojų ir tarybos narių darbo užmokesčio principų.

Audito metu vyko pokyčiai dėl atrankų dokumentavimo. Pateikėme rekomendacijas LRT administracijai dėl darbuotojų atrankos tobulinimo, dėl kartu su Valstybine darbo inspekcija autorinių ir kitų sutarčių objektų įsivertinimo ir tikro pareigybių poreikio nustatymo. Kultūros ministerijai rekomendavome LRT įstatyme nustatyti pagrindinius darbuotojų ir tarybos narių darbo užmokesčio nustatymo principus.

Kitas labai svarbus klausimas, kuris turbūt yra vienas iš rimčiausių ir tokių aktualiausių iššūkių LRT įstaigos veiklos skaidrumui ir efektyvumui, yra pirkimai ir vidaus kontrolė. Būtina stiprinti viešųjų pirkimų bei programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų vidaus kontrolę ir reglamentavimą. Nustatėme, kad yra nurodyta daug priežasčių, kada galima kreiptis į vieną konkretų tiekėją. LRT atveju tokių pirkimų vykdyta 89 %, jų vertė – apie 12 mln. eurų. O Seimo patvirtintoje Nacionalinėje darbotvarkėje korupcijos prevencijos klausimais nurodyta, kad turi būti mažinama viešųjų pirkimų iš vieno tiekėjo dalis. Dar daugiau, pasigedome aiškaus subjekto, įstaigos ar institucijos, kuri vykdytų tokių pirkimų priežiūrą, nes tai nėra priskirta Viešųjų pirkimų tarnybos funkcijai.

Savo profesiniu sprendimu pasirinkome ir 4 iš 12 vertintų viešųjų pirkimų ir 12 iš 12 vertintų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų nustatėme teisės aktų neatitikimų. Viešųjų pirkimų atvejais kvalifikacijos reikalavimai dirbtinai riboja konkurenciją ir panašiai. Programų sukūrimo, gaminimo pirkimuose nustatėme 18 teisės aktų neatitikimų, kai buvo pasirenkamas netinkamas pirkimo būdas kreipiantis į konkrečius tiekėjus, nustatytas laimėtojas, kuris neatitiko pirkimo sąlygų, atmesti tiekėjų pasiūlymai po ekspertų vertinimo ir kita. Tai rodo poreikį stiprinti skaidrumo, lygiateisiškumo, ekonomiškumo principų laikymąsi ir konkurenciją vykdamas pirkimus.

PIRMININKĖ. Gerbiama valstybės kontrolierė, jūs jau viršijote jums nustatytą laiką. Prašyčiau, jeigu galite, apibendrinti ir suteiksime tuomet tribūną...

I. SEGALOVICIENĖ. Labai ačiū. Šiuo klausimu pateikėme nemažai rekomendacijų tiek LRT administracijai, tiek Vyriausybei, nes manome, kad reikia tobulinti nutarimą.

Taip pat svarbiausia, paskutinė, bet tikrai labai svarbi dalis yra LRT taryba. Esame įsitikinę, kad reikia stiprinti jos veiklą priežiūros srityje, ir pateikėme ne vieną rekomendaciją dėl jos veiklos stiprinimo. Šiuo atveju tikrai norisi akcentuoti, kad reikia ir nepriklausomų tarybos narių skaičių didinti, ir kartu matome kai kuriuos niuansus dėl etikos kontrolieriaus ir Žurnalistų etikos komisijos kompetencijų ribų atskyrimo, nes šiandien kai kurie jų veiklos aspektai dubliuojasi. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Jus prašau grįžti į savo vietą. Dabar kviečiu į tribūną M. Garbačiauskaitę-Budrienę, o po to Seimo nariai galės užduoti klausimų arba vienai, arba kitai pranešėjai. Prašau, Monika.

M. GARBAČIAUSKAITĖ-BUDRIENĖ. Laba diena visiems. Ačiū, kad pakvietėte. Nedelsdama pradėsiu. Iš tikrųjų pirmiausia noriu padėkoti už šį auditą, jis tikrai buvo išsamus žvilgsnis į LRT veiklą ir visas pastabas vertiname kaip galimybę tobulėti. Šiandien norėčiau pakalbėti turbūt apie esminius pokyčius, ką mes darysime ir kaip įgyvendinsime audito metu gautas pastabas.

Iš tikrųjų buvo labai intensyvus šis auditas, mes gavome beveik 1 tūkst. 300 klausimų, temų per 5 mėnesius, buvo išsamiai išnagrinėtos visos mūsų sritys ir pateikta per 100 puslapių ataskaita, su ja jau turbūt turėjote galimybę susipažinti. Naudodamasi proga noriu dar kartą padėkoti tiek Valstybės kontrolei, tiek ir LRT komandai, kuri kantriai atsakinėjo į šiuos klausimus. Turbūt mums svarbiausias dalykas yra, kad auditas konstatavo, kad finansiniai ištekliai yra planuoti tinkamai ir išlaidų didėjimo priežastys yra pagrįstos. Smagu turbūt ir tai, kad gavome ne tik pastabų, bet taip pat ir teigiamų įvertinimų. Turbūt reikėtų pabrėžti, kad dalis trūkumų yra ištaisyta jau paties audito metu, jie taip pat yra ataskaitoje. Pavyzdžiui, mes patikslinome ir pasitvirtinome viešųjų pirkimų, programų pirkimo organizavimo taisykles. Taip pat atkreipčiau dėmesį, kad čia ne mūsų priskyrimas, o pačios Valstybės kontrolės, kad iš viso yra aštuonios rekomendacijos ir keturios didelės svarbos yra Vyriausybei skirtos, viena – LRT tarybai ir keturios vidutinės svarbos – LRT administracijai.

Turbūt vienas iš svarbiausių dalykų, apie kurį yra diskutuojama ir kuris jau šiek tiek apaugo ir legendomis po šio audito išvadų pristatymo, tai yra Vyriausybės nutarimas, pagal kurį LRT perka visą turinį. Valstybės kontrolė įvertino, kad LRT tinkamai veikia pagal šį Vyriausybės nutarimu patvirtintą aprašą, tačiau jį patį kritikavo ir rekomendavo tikslinti. Mes labai tikimės, kad ir LRT komanda bus įtraukta į šį procesą, nes mums yra svarbu, kad šis aprašas būtų keičiamas atakingai, nesukurtų perteklinės biurokratijos ir nesuparalyžiuotų LRT turinio įsigijimo, kuriam dažnai reikia kūrybiškumo ir lankstumo.

Taip pat naudodamasi proga turbūt norėčiau dar atkreipti dėmesį, mes irgi šiek tiek pradėjome gilintis, kaip keitėsi tas nutarimas istorijos *eigoje*. Turiu pasakyti, kad, vadovaudamasi STT 2018 metų antikorpupcinio vertinimo išvadomis, LRT bendradarbiavo su Kultūros ministerija ir kitomis atsakingomis institucijomis, atnaujinant ir tobulinant Vyriausybės nutarimu patvirtintą šį tvarkos aprašą. Buvo atsižvelgta į STT pastebėjimus, į skaidrumo stiprinimą, komisijos narių interesų valdymą ir stiprinimą, pasiūlymų vertinimo skaidrumą, konkurencingumo didinimą ir administracinės naštos mažinimą. Taigi, kaip minėjau... Turbūt svarbu paminėti ir svarbu suprasti, kad šis nutarimas pats savo esme yra išimtis iš Viešųjų pirkimų įstatymo.

Auditas daug koncentravosi į neskelbiamas apklausas, tačiau labai svarbu akcentuoti, kad atvirose programų konkursuose mes perkame absoliučiai visas TV sezonines laidas. Skaičiuojant pirkimus, šis konkursas, kurio metu mes nuperkame 60 laidų, yra įskaičiuotas kaip vienas pirkimas. Jeigu bus pritaikytos įprastos viešųjų pirkimų taisyklės, bus neįmanoma nupirkti olimpinių žaidynių ar „Černobylio“, ar tam tikrų koncertų pagal viešųjų pirkimų procedūras, nes teisių turėtojai tiesiog nesivargins dalyvauti konkursuose.

Čia matote, kaip minėjau, programų konkursas yra 10 mln. eurų, tai yra 80 LRT TV ir „LRT Plius“ sezoninių laidų, jos visos yra perkamos per atvirą programų konkursą. Neskelbiamos apklausos, jau mano minėtos, – tai sporto transliacijos, koncertai, spektakliai, filmai ir serialai. Radijo laidos yra perkamos neskelbiamų apklausų būdu, skelbiamų apklausų būdu yra perkamos mediatekos, radijo laidos, proginės TV laidos. Tai yra trys pirkimo būdai, tiesiog jie visi yra legalūs ir mes jais naudojames.

Taigi, ką mes keisime, atsižvelgdami į Valstybės kontrolės pastabas? Rasime būdą daugiau pirkti skelbiamų apklausų būdu, kiek tiktai įmanoma. Tai, ką galima, įmanoma nupirkti ieškant didesnės konkurencijos, tą ir padarysime, ieškosime pusiausvyros tarp procedūrinio detalumo ir veiklos efektyvumo. Tačiau taip pat svarbu pažymėti, kad daugiau skelbiamų apklausų reikš ir daugiau reikalingų viešųjų pirkimų specialistų, kuriuos mums reiks samdyti.

Taip pat tobulinsime viešųjų pirkimų procesus, darbuotojai turės reguliarius mokymus, žinių patikrinimą, bus aiškesni vertinimo kriterijai, detalesnės pirkimo ir sutarčių vykdymo kontrolės procedūros, vienodesnės dokumentų formos ir registrai, aiški atsakomybė, tai yra atskirta, jau yra funkcijos, kas inicijuoja pirkimą, kas jį organizuoja ir kas prižiūri sutarties vykdymą, atnaujinti pareigybių aprašymai ir taip toliau.

Autorinės sutartys, čia jau minėtos. Autorinės sutartys yra neišvengiama apskritai ne tik LRT, bet ir žiniasklaidos veiklos dalis, pagal jas dirba ir sporto komentatoriai, nuomonių skilčių autoriai, teminiai apžvalgininkai, autorinių tekstų kūrėjai, bendradarbiai užsienio šalyse ir daugelis kitų. Buvo konstatuota, kad 2024 metais tokių sutarčių skaičius išaugo, tačiau reikia paminėti, kad pernai vyko treji rinkimai, kaip jūs gerai žinote, ir jiems buvo skirta 100 laidų, buvo sporto transliacijos, Dainų šventė, pavyzdžiui, jai buvo papildomai pasamdyta vien 30 autorių.

Mes sutinkame su Valstybės kontrole, kad autorinės sutartys neturi būti taikomos darbo santykiams įforminti, ir to vengiame, ir kontroliuosime dar griežčiau. Ši problema LRT buvo itin aštri anksčiau, tačiau per pastaruosius metus ji beveik išspręsta. Tarkime, 2018 metais *LRT.lt* redakcijoje vos keli žurnalistai turėjo etatus, visi kiti dirbo pagal autorines sutartis. 2019 metais įsteigta didžioji dalis etatų, ir nuo to laiko autorinių sutarčių skaičius kasmet nuosekliai mažėja. Visų trijų platformų redakcijose nuo 2019 metų yra *įetatintos* kelios dešimtys žurnalistų.

Su gerai dirbusiais žurnalistais darbo sutartys buvo pasirašomos be papildomų atrankų. Valstybės kontrolė išsakė dėl to kritikos. Į tai mes atsižvelgsime ir daugiau nebebus tokių išimčių, viskas bus samdoma per konkursus.

Tuomet stiprinsime programų vertinimą. Jau trejus metus taikome finansinio pagrįstumo metodiką, skaičiuojame laidos kainą vienam žiūrovui. Bet svarbu yra ne tik kaina, bet taip pat ir misija, tai papildysime šią savo tvarką ir vertinsime ne tik kiek kainuoja, bet ir kiek vertės visuomenei sukuria televizijos laidos.

Taip pat daugiau transliuosime neatlygintinai visuomenei svarbios informacijos. LRT tai daro ir dabar, tačiau tuos kiekius mes didinsime, šią praktiką plėsime ir sieksime, kad neatlygintinai transliuojamos informacijos dalis sudarytų ne mažiau kaip 60 %. Valstybės kontrolė tai įvardijo kaip gerąją praktiką, išskyrė konkrečias iniciatyvas, tokias kaip kampanija „Trūksta žodžių“, „Radarom“, „Nacionalinį diktantą“ ir kitus projektus. Jau prieš pusmetį įdiegėme naują socialinės paramos projektų tvarką. Kiekvieną mėnesį LRT eteryje matoma vis kita visuomeninė kampanija, renkanti lėšas svarbiems dalykams.

Dabar kartu su LRT taryba peržiūriname savo vidines tvarkas, kad aiškiai nustatytume didesnę neatlygintinos socialinės, kultūrinės ir šviečiamosios informacijos apimtį. Tai reiškia, kad prasmingiems visuomeniniams projektams skirsime daugiau eterio laiko ir jie bus matomi plačiau. Taip pat daugiau negalią turintiems asmenims pritaikytos informacijos. Tikimės... tikrai tą darysime. Jau dirbtinis intelektas leidžia mums tai padaryti. Lietuvos televizijos programa internete jau yra subtitruojama ir verčiama dar į keturias kalbas. Šią praktiką mes planuojame perkelti taip pat į televizijos eterį – ne tik internete. Ir auginsime greičiau turinio su subtitrais, vertimu į gestų kalbą ir garsiniu vaizdavimu. Apie tai taip pat diskutuojame su bendruomenėmis.

Tobulinsime, kaip minėjau jau, darbuotojų atranką. Taikėme tas minėtas išimtis taupydami resursus, tačiau nuo šiol visi dalyvaus atrankose ir nebebus jokių išimčių nei buvusiems darbuotojams, nei praktikantams, nei kam kitam.

Taip pat baigdama norėčiau pastebėti, kad irgi buvo nemažai diskusijų viešojoje erdvėje apie LRT grupės pasiekiamumą. Pernai LRT tapo žiūrimiausia televizija Lietuvoje ir mums tai yra didelis pasiekimas. „LRT Radijas“ yra TOP-3, taip pat LRT portalas pernai buvo TOP-3 pagal realius vartotojus. Aš priminsiu, man atėjus dirbti čia 2018 metais buvo numeris 16.

Dar ką svarbu paminėti – turbūt du dalykus. Vienas dalykas, į šį skaičių nėra įskaičiuojama LRT veikla ir pasiekiamumas skaitmeninėje erdvėje, nes Lietuvoje tiesiog nėra galimybių ir nėra tokių prieinamų duomenų, kurie viską suskaičiuotų, kaip mūsų turinys yra vartojamas atskirose platformose. Taip pat šis skaičius, nors ir šiek tiek nuo 2021 metų, kai buvo kovidas ir kai buvo žiniasklaidos vartojimas apskritai labai išaugęs, yra sumažėjęs, bet vis tiek šiais laikais, kai vis daugiau žmonių vartoja informaciją socialiniuose tinkluose, tai yra labai geras pasiekimas. Taigi mes turime kur tobulėti. Tačiau auditas iš esmės parodė, kad LRT veikia skaidriai ir efektyviai, ir mes per sutartus su Valstybės kontrole artimiausius metus pusantrų, per tą sutartą laikotarpį, įgyvendinsime rekomendacijas. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama pranešėja. Labai labai viską koncentruotai pristatėte. Dėkoju.

Dabar, gerbiami Seimo nariai, atėjo jūsų eilė paklausti. Galite, priminsiu, klausti abiejų pranešėjų. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Mano klausimas būtų valstybės kontrolei, klausimą turėsiu ir generalinei LRT direktorei. Valstybės kontrolei atlikus auditą ir jį pristatčius Audito komitete, lapkričio 3 dieną buvo LRT surengta tokia šou akcija, kurios metu gerbiamoji direktorė visuomenę iš nacionalinio transliuotojo ekrano informavo, kad Valstybės kontrolės išvados yra neesminės ir nereikšmingos. Būkite miela, pakomentuokite šį LRT, audituoto subjekto, komentarą, nuvertinantį tas itin reikšmingas išvadas.

Klausimas būtų pačiai gerbiausiai direktorei. Kodėl jūs iki šios dienos dar neatsistatydinote išvydusi tokias jūsų administruojamo subjekto išvadas? Ačiū.

I. SEGALOVIČIENĖ. Aha, ačiū. Pasispaudė mygtukas. Dėkoju už klausimą. Tikrai nevertinsiu mūsų audituoto subjekto komunikacinės veiklos, bet norisi visiems priminti, kurie būtent iš radinių yra esminiai ir labai svarbūs.

Pirma. Be jokios abejonės, tai yra dirbančių žmonių socialinės garantijos. Tikrai reikia mažinti autorių sutarčių skaičių nuo dabartinių 17 % iki mūsų rekomenduojamų 5 %. Turėtų būti ne daugiau negu 5 % tam sveikam institucijos veikimui, nes socialinės garantijos šiandien yra tikrai labai labai svarbios ir yra ne vienas požymis, kad tikrai tų socialinių garantijų iššūkiai yra aktualūs ir esminiai, ir matome patį atrankos procesą. Taigi tie radiniai rodo tokias struktūrines – neatsitiktines problemas.

Antra dalis, be jokios abejonės, yra susijusi su pirkimais. Kas susiję su pirkimais, yra esminiai pastebėjimai ir tikrai 12 iš 12 yra labai rimtas ir stiprus signalas mąstyti, kad dauguma pirkimų gali susidurti su iššūkiais, kuriuos esame radę.

Trečias dalykas, kuris esminis pirkimų srityje, tai yra vidaus kontrolė. Vidaus kontrolės sistema turi būti veiksminga, skaidri, gerai veikti. Čia neatsitiktinai radome dalykų, kuriuos reikia sistemingai sutvarkyti. Taigi yra tikrai esminių veiklos tobulinimo sričių būtent dėl skaidrumo ir efektyvumo. Dėkui.

PIRMININKĖ. Klausia S. Kairys. Oi, direktore, labai atsiprašau.

M. GARBAČIAUSKAITĖ-BUDRIENĖ. Dėkoju už klausimą. Auditai yra normali įstaigų gyvenimo dalis. Audito išvadas reikia įgyvendinti. Auditas yra priemonė veiklai tobulinti, tai tą ir ketiname padaryti. Aš nematau pagrindo atsistatydinti ir to neketinu daryti.

PIRMININKĖ. Klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už galimybę paklausti. Žinote, man visa ta diskusija apie LRT auditą primena posakį apie tris plaukus. Jeigu trys plaukai yra ant galvos, tai yra vienokia problematika, jeigu trys plaukai sriuboje, yra kur kas kita problematika.

Mano klausimas... turbūt gal abi pranešėjos šiuo atveju galėtų sureaguoti. Vieni dalykai labai priklauso nuo kitų. Pastaba dėl viešųjų pirkimų gali turėti įtakos kitiems rodikliams, pavyzdžiui, kad LRT turi būti įdomus visuomeninis transliuotojas. Būti įdomiam yra tam tikrų niuansų nusipirkti turinį, ir apie tai jau kalbėjo generalinė direktorė. O Vyriausybei yra pavesta vėl keisti tą nutarimą, pagal kurį vėl tos paslaugos yra perkamos. Ar čia jūs vertinate, pavyzdžiui, žiniasklaidos laisvės indeksą ir apskritai žiniasklaidos jautrumą, kalbant apie turinį? Per daug pridėję reguliavimo į turinio pirkimą, ar neperžengsime tam tikrų raudonų linijų? Ar buvo, tarkime, tokie dalykai vertinti?

I. SEGALOVICIENĖ. Dėkoju už klausimą. Kaip ne kartą esame sakę, nepriklausomumo LRT dalykų mes nevertinome, tačiau vertinome turinio įvairovę arba turinio įvairovei atsirasti svarbius aspektus. Šiuo atveju vienas iš svarbių dalykų yra pirkimai, nes būtent programų pirkimas, jų gamyba, jų sukūrimas yra viena iš esminių prielaidų, kad būtų įvairovė, paklausa, nes nesant paklausos pasiūla gali būti irgi ribota.

Kitas svarbus momentas – įvairovės užtikrinimas, skaidrumo užtikrinimas leidžia užtikrinti neaugimą tų prekių ir paslaugų kainų, ką ir sako Seimo nacionalinė antikorupcijos darbotvarkė. Mažinimas būtent tų tokių išimtinių pirkimų, išimčių pagrindu parengtų sprendimų, yra rimtas, labai struktūrinis veiksnys įvairovei atsirasti.

PIRMININKĖ. Remigijus. Nėra R. Žemaitaičio. Tuomet klausia E. Kirkutis. Prašau.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Aš taupysiu laiką ir iš karto valstybės kontrolierei pacituosiu juos pačius. Klausimas taip pat... Aš skaitau iš jūsų feisbuko puslapio: nustatėme neatitikčių teisės aktų reikalavimams mūsų profesiniu sprendimu pasirinktų 12 iš 12 vertintų programų (sutarčių vertė 20,9 mln. eurų), jų sukūrimo, gaminimo pirkimų... Konstatavus 100 % tikrintų programų pirkimų neatitiktį teisės aktams, matyti, kad problema yra sisteminė, o ne atsitiktinė ar ne esminė. Toliau yra 4 iš 12 ir taip toliau.

Dažniausiai, jeigu yra 12 iš 12, 100 % patikrintų pirkimų jau yra nustatyta neatitikimų, ar tai nesuponuoja, kad yra koks nors sisteminis nusikalstamas dalykas? Ar nebuvo požymių atlikus auditą kreiptis ir į teisėsaugos institucijas dėl kokių nors sisteminių dalykų? Čia tik pasitikslinimas, nes visur labai rimta, sistemiška ir taip toliau. Norėčiau tikslesnio atsakymo iš jūsų.

I. SEGALOVICIENĖ. Labai ačiū. Mes profesiniu sprendimu pasirinkome 12 programų pirkimų ir visuose juose radome vienokių arba kitokių teisės aktų neatitikimų. Tačiau tie 12 neatspindi visų 100 % pirkimų kaip tokių 2021 ir 2024 metais, tačiau tai yra stiprus signalas manyti, kad ir kituose pirkimuose gali būti iššūkių dėl pirkimų tinkamo vykdymo. Čia turbūt tai reikia vertinti kaip signalą ir kaip būtinus veiklos tobulinimo veiksmus. O nusikalstamos veikos požymių mes nematėme ir į teisėsaugos institucijas nesikreipėme.

PIRMININKĖ. V. Jucius tikriausiai prašo žodžio dėl pasveikinimo, taip?

V. JUCIUS (NAF). Taip. Šiandien mus aplankė Šilalės krašto žmonės. Prašyčiau pasveikinti juos lankantis pas mus svečiuose. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ir, kolegos, paskutinis klausimą turėtų užduoti A. Zuokas. Prašau. (*Balsai salėje*) Baigėsi laikas.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke.

PIRMININKĖ. Kaip ir buvo numatyta.

A. ZUOKAS (MSNG). Klausimą norėčiau užduoti valstybės kontrolierei. Pacituosiu... nes suprantama, kad yra Valstybės kontrolės teiginių, su kuriais LRT nesutinka, ir, matyt, ieškosime to bendro vardiklio nagrinėdami pačią Valstybės kontrolės ataskaitą. Tačiau aš noriu pacituoti vieną jūsų teiginį ir norėčiau gauti patvirtinimą, ar tikrai jūs atsakingai įvertinote tai, ką teigėte?

Pirma, didelė LRT darbuotojų dalis gauna papildomus atlygius pagal autorines arba paslaugų sutartis su ta pačia įstaiga, nors jų pareigos ir faktinės funkcijos sutampa su pagrindiniu darbu. Ši praktika taikoma daugelį metų ir nėra vertinta nei teisine, nei ekonomine prasme. Kitaip tariant, žiūrint į teisinę praktiką, ypač kalbant apie privačias bendroves, tai yra galimas vadina-masis... kada autorinės sutartys naudojamos su tais pačiais asmenimis už tą patį darbą, jį atlie-

kant įmonės naudai, tai yra darbo santykių maskavimas ir turto iššvaistymas. Kitaip tariant, tai, ką jūs fiksavote, yra labai rimtas pažeidimas...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas, užduoti prašom klausimą.

A. ZUOKAS (*MSNG*). ...ir rimta pasekmė. Ar jūs patvirtinate tai, ką teigiate Valstybės kontrolės išvadose? Dėkui.

PIRMININKĖ. Ir du kolegos stovi prie šoninių mikrofonų. Aš tikriausiai galvojau, kad jūs abudu norite prašyti pratęsti laiką? Taip? Ne? Prašom. A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*NAF*). Gerbiama pirmininke, frakcijos vardu norėtume paprašyti pratęsti, nes vis dėlto net iš skirtingų frakcijų nespėjo visi pasisakyti. Nekalbant apie tai, kad klausimo apimtis yra be galo didelė, klausimai yra labai svarbūs. Prašyčiau pratęsti bent 15 minučių.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galėtume sutarti bendru sutarimu, kad 10 minučių pratęsiame klausimą? Ar pritariate, ar nepritariate? Pritariame? Taip? Žinokite, mes patys pasitvirtinome darbotvarkę, kad laiku baigtume posėdį. Bet jeigu tikrai bendru sutarimu, tai 10 minučių pratęsiame klausimą. Dabar prašau valstybės kontrolierę atsakyti. 10 minučių. Taip, prašom.

A. GEDVILAS (*NAF*). Posėdžio pirmininke, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, matau, susiregistravę, bet aš argumentavau, kad ir iš skirtingų frakcijų visi galėtų paklausti, mažiausiai 15–20 minučių reikia.

PIRMININKĖ. Ne, kolegos, aš vis dėlto siūlyčiau apsiriboti 10 minučių, tvarkingai. 10 minučių tikrai užteks. Kad jūs čia prisiregistravote visaip gudraudami, tai aš matau, kaip per Vyriausybės valandą. Bet negaiškime laiko, 10 minučių bendru sutarimu. Mes užduosime tų klausimų, pakankamai dar vyks visokiausių diskusijų dėl šios ataskaitos. Aš dabar norėčiau, kad būtų atsakyta į kolegos A. Zuoko klausimą. Prašom.

V. MASLAUSKIENĖ. Laba diena, esu Veiklos audito 2-ojo departamento vadovė Vilma Maslauskienė. Mūsų departamentas atliko šį auditą.

Noriu atsakyti į klausimą. Taip, mes nustatėme tokių atvejų, kai autorinės sutartys buvo sudarytos ir su etatiniais darbuotojais, tai iš mūsų vertintų atvejų 17 % tokių buvo atvejų. Tai daugeliu atvejų buvo tokie atvejai, kai darbuotojas dirba televizijoje, o autorinė sutartis sudaroma dėl laidos Radijo departamente, dėl radijuje kuriamo... Tai pavyzdys toksai buvo. Bet kartu mes matome, kad tai nėra gera praktika, ir mes pasiūlėme iš tikrųjų įsivertinti visą tą autorinių individualios veiklos sutarčių sudarymo praktiką, pasitelkus Valstybinę darbo inspekciją. Tokią priemonę nusimatė LRT ir tas procentas turėtų sumažėti. Ką valstybės kontrolierė ir minėjo kalboje, tai yra mūsų sutartas procentas, kad jis turėtų sumažėti iki 5 % tokiu atveju. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų norėtusi, kad šitas auditas būtų vertinamas, visų pirma, pagal myliu – nemyliu. Suprantu, kad kai kurie turi nuoskaudų, kad mažai rodo arba per daug rodo. Aš tokių nuoskaudų neturiu, nes, visų pirma, galvoju, kad nuo manęs paties priklauso: jeigu neturiu gerų temų – ir neparodys.

Klausydamas ir skaitydamas audito išvadas, iš tikrųjų į kelis dalykus atkreipiau dėmesį. Tai tas nežymus pasitikėjimo pamažėjimas, bet turbūt normalu. Politikai pastaruoju metu labai daug šneka apie tai ir turėtų tas pasitikėjimas ir pakristi. Labai reikėtų akcentuoti, kad nusikalstamos veiklos jūs nepamatėte. Tai čia jūs priešpaskutiniame atsakyme tai pasakėte. Tai reiškia, kad visus pastebėjimus, kiek suprantu, LRT, LRT taryba ir Vyriausybė tikrai gali įgyvendinti pagal jūsų tuos pastebėjimus. Dėl to aš tikrai dėliaugiuosi ir dėkoju jums už atliktą auditą.

Kadangi patikslinote atsakymą Artūrai dėl autorinių sutarčių, tai norėčiau, kad patikslintumėte dėl tų pirkimų iš vieno tiekėjo. Pavyzdžiui, tos pačios olimpinės žaidynės, konkrečios krepšinio, futbolo, ten kitos transliacijos, kurios, ne paslaptis, Lietuvoje krepšinio yra Krepšinio federacija, futbolo yra Futbolo federacija arba viena krepšinio lyga, kita krepšinio lyga...

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausimas jau, atrodo, suformuluotas.

V. FIODOROVAS (*MSNG*). Ar tai laikoma klaida? Ar tai yra išimtis? Ar tokios išimties gali būti taikomos būtent tokiems pirkimams?

V. MASLAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Iš tiesų tie išimtiniai dalykai tam ir turi būti, kad jie išimtiniai. Mes tikrai pripažįstame, kad tokiems dalykams turi taikomos būti išimtys. Bet mūsų vertintais atvejais buvo ir kitokių pirkimų: mes pasakėme, kad netinkamas pirkimo būdas. Tai yra 3 iš 12 atvejų buvo netinkamas būdas. Mes vertinome, kad tais atvejais buvo konkurencija ir galėjo būti perkama nebūtinai iš vieno tiekėjo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Turiu po klausimą valstybės kontrolierei ir direktorei. Visų pirma, puikus auditas, įdomu pamatyti informaciją iš vidaus. Mano vienas toks aktualus klausimas: ar žiūrėjote, lygindami Lietuvos, Latvijos, Estijos, kitų šalių visuomeninius transliuotojus, valdysenos gerąją praktiką? Šios organizacijos turi turėti labai didelį atsparumą išorės įtakai. Seime irgi buvo diskusijų, kas įeitų į LRT tarybą. Kodėl žiūrėjote arba kodėl nežiūrėjote ir kokios įžvalgos iš kitų lyginamųjų šalių?

O direktorei klausimas dėl komercinių pajamų. Sveikintina, kad jų turite, gal galite pasakyti, kur jas išleidžiate? Ačiū.

I. SEGALOVICHIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Tam tikrais aspektais mes žiūrėjome, kiek leido audito atlikimo laikas. Žiūrėjome bendrą kainą, kiek būtent kainuoja, nes tai yra universalus rodiklis ir labai palyginamas. Taip pat žiūrėjome, kaip atrodo būtent darbuotojų struktūra. Būtent šie du aspektai. Jeigu dar kažkas, tai prašysiu auditorių papildyti.

V. MASLAUSKIENĖ. Taip, mes vertinome... Kadangi tik nuo 2025 metų keitėsi struktūra, susijungė Latvijos televizija su radiju, tai latviai vėl kitą situaciją turi. (*Balsas salėje: „Garsiau!“*) Atsiprašau. Kas susiję su struktūra, taip, struktūras vertinome ir jos iš tiesų yra panašios.

M. GARBAČIAUSKAITĖ-BUDRIENĖ. Dėl komercinių lėšų. Ačiū už klausimą. Mes naudojame komercines lėšas keletui tikslų. Galėčiau įvardinti kino rėmimą, taip pat sveikatos draudimui darbuotojams pirkti ir taip pat daliai mokesčių sumokėti, pavyzdžiui, LATGA'ai ir AGATA'ai. Kadangi Seimas planuoja apriboti LRT finansavimą, dabar yra keliamas LRT finansavimo klausimas, tai sunaudosime tas komercines lėšas daug sparčiau.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kernagis.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau auditorės paklausti. Skaitėme visi išvadas, iš tikrųjų labai geras auditas. Sveikintina, kad jis yra atliktas. Tik mūsų valdantieji socialdemokratai, perskaitę audito išvadas, padarė savo išvadas ir jas paskelbė viešai, socialiniame tinkle. Aš norėčiau jūsų paklausti. Jie teigia, kad LRT pinigų yra kaip šieno, sutartys be konkurso ir riebios vadovų algos. Tokie trys teiginiai apie jūsų išvadą. Gal jūs galėtumėte pakoментuoti? Gal jie ne tą audito išvadą skaitė ar jie kažką ne taip perskaitė?

I. SEGALOVICHIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Aišku, atsakyti į tokį klausimą gana sudėtinga, bet pabandysiu jį neutralizuoti ir paversti auditorių kalba. Dėl sutarčių tikrai mes jau pasisakėme. Tai yra tikrai esminis klausimas, kurį reikia spręsti. Aš kalbu apie pirkimus. Tie pirkimai tikrai nėra atsitiktinės problemos – tai yra tikrai struktūriniai klausimai ir reikia esminių patobulinimų.

Antra dalis yra dėl darbo užmokesčio. Apskritai darbo užmokestis iš esmės yra motyvuojantis, beveik 30 % didesnis negu vidutinis viešojo sektoriaus, tačiau yra mažesnis už TV3 ir LNK vidutinį darbo užmokestį. Nemažai naudų yra taikoma darbuotojams. Tikrai matome tam tikrų atlyginimų išsišokimų, negu yra tas geriausias variantas. Yra pastebėta dalykų, yra tam tikrų skirtumų tarp kūrybinių darbuotojų ir vadovų, tai tikrai dėl to ir aiškiai teikiame rekomendaciją, kad Kultūros ministerija inicijuotų LRT įstatymo pataisas ir būtent LRT įstatyme būtų sudėti pagrindiniai darbo užmokesčio principai. Man atrodo, tai būtų labai geras atskaitos taškas atlyginimų teisingumo ir apskritai jų ateities konstrukcijos šioje įstaigoje.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia M. Maldeikis. Prašau.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėkoju pirmininkei. Norėjau Valstybės kontrolės paklausti dėl bendro konteksto, nes mes nedažnai nagrinėjame jūsų išvadas parlamento salėje. Paėmus bendrą kontekstą tų institucijų, kurių kontrolę jūs atlikote, ar išvados dėl LRT buvo geresnės, blogesnės bendrame kontekste? Aš įsivaizduoju, jeigu mes bet kurią instituciją imtume, kiek man teko skaityti Valstybės kontrolės išvadų, ten nepalyginamai būna blogesnių situacijų, tačiau mes jų nenag-

rinėjame plenarinių posėdžių salėje ir neturime tokių debatų, deja, kaip mes žiūrime LRT atveju. Bendrame kontekste iš to, ką jūsų Valstybės kontrolė yra atlikusi per pastaruosius penkerius metus, kaip jums atrodo LRT bendras vaizdas?

Ir dar trumpas klausimas dėl LRT reakcijos į tai, į jūsų Valstybės kontrolę. Mes matėme daug jų veiksmų, jūs priėmėte juos pozityviai, jie atliepė tas išvadas, kurias jūs rašėte, ar jums?.. Tai tiek.

I. SEGALOVİČIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų sudėtinga lyginti. Mes patys sau uždavėme šį klausimą ir mes tikrai palyginti negalime, nes metodologiškai labai stipriai skiriasi ir imtys, pobūdis ir taip toliau, bet turbūt yra ir geresnių, ir prastesnių situacijų. Kas tikrai labai ryškus požymis LRT atveju, tai yra išimčių taikymas. Tai yra ir kalbant apie darbuotojus, ir kalbant apie pirkimus, taip pat išimčių turime ir priimant sprendimus, vertinant dėl investicijų ir pirkimų įsigijimo, kalbant apie turtą. Tiesiog reikia mažinti šį išimčių skaičių, apskritai tokią praktiką ir daryti ją kuo skaidresnę.

Be jokios abejonės, kalbant apie rekomendacijų įgyvendinimą, veiklos audito paskirtis yra veiklos tobulinimas. Būtent rekomendacijos yra tas atvejis, kai susitariama, ką reikia padaryti. Mes matome tą susitarimą ir matome norą pozityviai įgyvendinti numatytas rekomendacijas. Kalbu tiek apie LRT tarybą, kalbu tiek apie LRT administraciją, tiek apie Vyriausybę, nes Vyriausybei taip pat turime rekomendacijų. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš norėčiau padėkoti mūsų visų vardu valstybės kontrolieri už gerą pristatymą ir Valstybės kontrolei už gerą auditą. Taip pat padėkoti ir nacionaliniam transliuotojui už gerus atsakymus, tikėsimės, kad jūs rekomendacijas tikrai, kaip žadate, įgyvendinsite. Labai jums ačiū.

15.23 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-887 (pateikimas)

Tuomet mes, gerbiami kolegos, einame prie kito mūsų darbotvarkės klausimo, tai yra 2-3 klausimo, – Labdaros ir paramos įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-887. Kviečiu į tribūną pranešėją D. Sadecką. Prašau.

D. SADECKAS. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kurio tikslas yra sumažinti administracinę našą ūkio subjektams ir atsisakyti perteklinių nuostatų. Projekte siūloma atsisakyti reikalavimo paramos teikėjams ir gavėjams teikti Valstybinei mokesčių inspekcijai mėnesio ataskaitas apie suteiktą arba gautą paramą ir labdarą. Šiuo metu tiek paramos teikėjai, tiek ir gavėjai privalo Valstybinei mokesčių inspekcijai teikti metines ataskaitas apie suteiktą arba gautą paramą ar labdarą. Be to, Valstybinei mokesčių inspekcijai turi būti teikiamos ir mėnesio ataskaitos, jeigu vienam paramos gavėjui suteiktos arba iš vieno teikėjo gautos paramos suma viršija 15 tūkst. eurų.

Pažymėtina, kad Valstybinė mokesčių inspekcija kasmet atlieka paramos teikimo, gavimo ir panaudojimo rizikos vertinimą, taip pat vertina galimas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo bei korupcijos rizikas teikiant ir panaudojant paramą. Vertinant šias rizikas kaip pagrindiniai duomenys yra naudojamos būtent metinės ataskaitos, o atranka kontrolės tikslais ir rizikų vertinimas pagal mėnesio ataskaitas yra neatliekami. Kadangi paramos gavimo ir panaudojimo, tai paramos teikimo metinėse ataskaitose yra teikiami visi gautos arba suteiktos paramos duomenys už metus. Be to, vertinimai, kam panaudota gauta parama, atliekami pagal pateiktas metines ataskaitas, o, panaikinus paramos gavėjo statusą, gauta ir nepanaudota arba negražinta parama yra apmokestinama tik pasibaigus metams ir pateikus metinę pelno mokesčio deklaraciją. Mūsų nuomone, kitos papildomos kontrolės priemonės nėra tikslingos.

Kadangi, kaip ir minėjau, visą paramos gavimo ir panaudojimo, taip pat paramos teikimo kontrolei reikalingą informaciją Valstybinė mokesčių inspekcija gauna iš metinių ataskaitų, todėl netikslinga papildomai teikti ir mėnesio ataskaitas. Atsisakius tokio reikalavimo, ūkio subjektų

administracinės naštos ir prisitaikymo išlaidos sumažėtų apie 50 tūkst. eurų. Siūloma projekto nuostatų įsigaliojimo data būtų nuo kitų metų sausio 1 dienos. Prašyčiau priimti ir svarstyti teikiamą įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūsų nori paklausti. Pirmas – A. Skardžius. (*Balsai salėje*) Nėra? Atsisako žodžio, nes kalba telefonu. Prašau. I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Labai ačiū už pristatymą. Norėjau paklausti dėl keleto aspektų. Pagal šį aspektą, kuris dabar yra keičiamas, o pakeitimas yra labai paprastas, paramos ir labdaros gavėjai ir teikėjai turės teisę ne kas mėnesį teikti ataskaitas, ar ne, apie paramą ir labdarą, jeigu viršija 15 tūkst. eurų parama, labdara per mėnesį. Mano klausimas yra toks: panašu, kad labdara ir parama tampa verslu tokiu atveju, nes jūs net sakote, kad Valstybinė mokesčių inspekcija nebetikrina.

Antras dalykas. Buvo tikslas, kad būtų kova su pinigų plovimu. Akivaizdu, kad per labdarą, paramą tai vyksta: pelno mokesčio lengvatoms labdarai, paramai yra aiškos, dviguba pelno mokesčio apskaita asmenims, kurie paramą, labdarą teikia, ir paramos panaudojimo klausimas. Mano klausimas: ar šita jūsų pataisa nepaskatins tos labdaros, paramos kaip verslo ir ar dėl to, kad Vyriausybė nenori vykdyti kas mėnesinės kontrolės, tai netaps tikrai papildoma paskata pinigams plauti ir pelno mokesčio lengvatoms? Ačiū.

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau, faktiškai šiuo metu kontrolė yra vykdoma pagal metinius duomenis. Tie metiniai duomenys nėra kokie nors agreguoti, kurie leidžia pasislėpti tam tikriems jūsų paminėtiems dalykams, ar tai būtų kokios nors, nežinau, korupcijos arba pinigų plovimo apraiškos, ar teroristų finansavimo kokia nors rizika. Kadangi metiniai duomenys yra detalūs, tai yra apie visus paramos gavėjus ir jos panaudojimą, ir tai yra faktiškai naudojama šiuo metu informacija, tai, mūsų nuomone, nevertintume to, lygindami su dabartine situacija, kad ta kontrolė, sakykime, taip kaip nors sumažėtų. Mūsų vertinimu, tie duomenys ir šiuo metu leidžia atlikti kontrolės veiksmus.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Motyvai. Už – A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiama kolegė, kviečiu pritarti pateiktam įstatymo projektui, kuriuo siekiama sumažinti administracinę naštą tiems, kurie teikia arba gauna paramą. Šiandien galiojanti tvarka įpareigoja organizacijas kiekvieną mėnesį teikti ataskaitas Valstybinei mokesčių inspekcijai. Tai perteklinis reikalavimas, nes metų pabaigoje jos vis tiek pateikia išsamias metines ataskaitas apie gautą paramą, jos panaudojimą arba suteiktą paramą. Tad siūloma supaprastinti šį procesą, kad organizacijos galėtų daugiau laiko skirti tikrajai veiklai – padėti žmonėms ar bendruomenėms, o paramos teikėjai nebūtų apkrauti visiškai pertekline administracine našta, nes kartais asmenys, norintys skirti paramą, jos neskiria vien dėl administracinės perteklinės naštos. Nevyriausybinis sektorius yra labai svarbi mūsų visuomenės dalis, jis stiprina pilietiškumą, skatina savanorystę bei kuria didžiulę pridėtinę vertę Lietuvai ir jos žmonėms. Todėl tikrai dėkoju už pateiktą projektą, kuris tikrai mažins administracinę naštą, ir kviečiu jį palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Daugiau užsirašiusių kalbėti dėl motyvų nėra norinčių Seimo narių, todėl aš siūlau pereiti prie balsavimo. Dabar kaip tik prasideda balsavimo langas 15 val. 30 min., taip, kaip numatyta. Galime balsuoti, kolegės. Siūlau balsuoti dėl projekto Nr. XVP-887.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 77, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Projektui pateikimo stadijoje yra pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 27 dieną. Dabar kitas darbotvarkės... Prieštaraujančių nėra, nematau. Ačiū, pritariame.

15.32 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-903 (pateikimas)

Tuomet darbotvarkės 2-4 klausimas – Akcizų įstatymo 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-903. Pranešėjas – taip pat viceministras D. Sadeckas.

D. SADECKAS. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į Muitinės pateiktus pasiūlymus ir informaciją apie tai, kad padažnėjo piktnaudžiavimo atvejų, kai iš Rusijos ir Baltarusijos iki sienos uždarymo įvažiuojančių krovinių transporto priemonių standartiniuose bakuose esantis kuras yra nupilamas Lietuvoje.

Teikiamo įstatymo projekto tikslas yra nustatyti, kad Vyriausybė turėtų teisę nustatyti importo akcizų lengvatos taikymo ribojimus iš trečiųjų valstybių, išskyrus Europos ekonominės erdvės valstybes, įvažiuojančių krovinių transporto priemonių standartiniuose bakuose esančiam kuroi. Tai yra atleidimas nuo importo akcizų nebūtų taikomas viršijant Vyriausybės nustatytą kuro kiekį.

Norėčiau pažymėti, kad tokia Vyriausybės teisė riboti importo mokesčių lengvatos taikymą nėra nauja ir jinau ir šiuo metu yra nustatyta kitų importo mokesčių atžvilgiu, tai yra Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme ir Muitinės įstatyme. Taigi siekiant, kad komercinių transporto priemonių, atvykstančių iš trečiųjų valstybių, standartiniuose bakuose esančio kuro kiekio apribojimai būtų taikomi visų importo mokesčių atžvilgiu vienodai, atitinkamai atsiranda poreikis nustatyti galimybę... ir akcizų lengvatos taikymo ribojimą.

Seimui pritarus siūlomoms Akcizų įstatymo pataisoms, Vyriausybė šiuos apribojimus galėtų nustatyti nuo 2026 m. liepos 1 d. Norėčiau pažymėti, kad tokius apribojimus turi nustačiusios Lenkija, Latvija ir Suomija, kurios turi Europos Sąjungos išorės sieną su Rusija ir Baltarusija. Jos yra nustačiusios įvežamų degalų, esančių kelių krovinių transporto priemonių degalų bakuose, kiekio, įvežamo be importo mokesčių, ribojimus. Lenkijoje yra nustatytas 600 litrų ribojimas, Latvijoje – 200 litrų, Suomijoje – 400 litrų ribojimas.

Trumpai būtų apie įstatymo projektą tiek. Prašyčiau teikiamą įstatymo projektą svarstyti.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Jūsų paklausti nori nemažai Seimo narių. A. Gedvilas – pirmasis. Prašom.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjas, iš tikrųjų, turbūt reikalingas toks įstatymo pakeitimas. Tačiau mano klausimas būtų: o kaip užtikrinti, kad tas kuras vis tiksliai per Latviją, per Lenkiją nepapultų į Lietuvą, jeigu, sakykime, kaimyninės šalys nepakankamai kontroliuos įvežamą kiekį, ir ar yra tuose skaičiavimuose daryti kokie nors modeliavimai, ar ne?

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau, mūsų kaimyninės šalys taiko tam tikrus apribojimus. Atkreipčiau dėmesį, kad, kalbant apie Lietuvos Respublikos Vyriausybę, kaip minėjau, tai nėra nauja teisė Vyriausybei nustatyti tam tikrus ribojimus. Jie šiuo metu yra galiojančiuose Pridėtinės vertės mokesčio ir Muitinės įstatymuose. Tačiau atkreipčiau dėmesį, kad Lietuva kol kas nėra nustačiusi tokio apribojimo. Čia šiuo atveju teikiamas įstatymo projektas, kuris tik suteiktų teisę Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustatyti tokį ribojimą, tačiau iki šiol mes juo dar nesinaudojame. Tai čia yra tiesiog kaip galimybė, kaip vienas iš įrankių, kuris galėtų būti panaudotas prireikus, matant, kad nepavyksta kitomis priemonėmis suvaldyti situacijos.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Labai gera iniciatyva. Ir praeitoje kadencijoje Biudžeto ir finansų komitete apie tai kalbėjome. Gaila, drąsos pritrūko tuomet. Bet aš truputį ir paralelinį klausimą, gerbiamas viceministre, noriu užklausyti. Lietuvos vežėjų sąjunga ir vežėjų asociacijos pasiūlė dar vieną priemonę, kuri leistų sugrąžinti pardavimus Lietuvos *kolonėlėse*, degalinėse, ir tai yra akcizo susigrąžinimo tvarka, schema, kurią taiko aštuonios Europos Sąjungos šalys, kai vežėjai, kurie turi frachtą nuo Lietuvos, tarkime, iki Lenkijos, susigrąžina akcizo skirtumą tarp Lietuvos ir Lenkijos. Ir tai yra veikianti legali Europos Sąjungos mastu schema, ir tai leidžia išlyginti skirtumus tarp tų šalių, į kurias važiuoja Lietuvos vežėjai, arba tų šalių, į kurias nuvažiuoja Lietuvoje krovinių paėmę vežėjai. Vežėjai sako, akcizo galima net nemažinti šiandien, jeigu būtų taikoma akcizo susigrąžinimo schema. Tai leistų Lietuvos kuro prekybininkams tranzitu prisipilti Lietuvoje. Ar svarstėte šią schemą ir ar imtumėtės ją svarstyti? Ačiū.

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Mes nuolat svarstome įvairius variantus. Turbūt matėte, kartu su biudžetu yra teikiamas vienas iš variantų, kaip galbūt sumažinti dyzelinio kuro, pavyz-

džiui, kainą, jis turbūt pagrindinis yra naudojamas vežėjų. Tai yra vienas iš galimų sprendimų. Ir kitos jūsų paminėtos priemonės taip pat turbūt yra svarstytinės, tačiau tai reikalauja turbūt didesnių diskusijų, nes čia vėlgi turbūt klausimas yra ir dėl poveikio biudžeto pajamoms. Tas turbūt irgi yra svarbus aspektas.

PIRMININKĖ. Klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Išties suteikiama Vyriausybei teisė nustatyti ribą, tačiau pačiame įstatyme nei aiškinamajame rašte konkrečių skaičių, kokia riba bus nustatyta ar kokia planuojama nustatyti, nėra. Matome, kad kaimyninių šalių pavyzdžiai yra labai skirtingi: Lenkijoje – 600, Latvijoje – 200, Suomijoje – 400. Ar yra koks nors skaičiavimas, kokį dydį planuotų pasirinkti Lietuva?

Žvelgdama į aiškinamąjį raštą, aš visuomet labai mėgstu 13 punktą, kur kalbama apie tai, kiek valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų reikės arba bus galima sutaupyti. Tačiau teko nusivilti, nes tame punkte taip pat nieko neparašyta ir parašyta, kad lėšų nereikės, tačiau kiek planuojame uždirbti iš tokio veiksmo, taip pat nėra parašyta. Tai mano klausimas: ar planuojama surinkti kokių nors lėšų? Jeigu planuojama, tai kokių? Koks dydis planuojamas nustatyti? Ir taip pat ar šios lėšos yra įskačiuotos į pajamas ateinančių metų valstybės biudžeto projekte?

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, kaip ir minėjau, mes, Vyriausybė, ir dabar turime tokią teisę nustatyti tokią ribą dėl kitų importo mokesčių, tai PVM'o ir muitų, tačiau tokia teise kol kas nėra pasinaudota. Tai vėlgi čia yra tiesiog žiūrima nuosekliai, kad visų importo mokesčių atžvilgiu būtų galima pritaikyti tą pačią ribą, tą pačią teisę. Šiuo metu nesvarstome konkrečiai apie tokios ribos nustatymą – tiesiog norime turėti galimybę tokią ribą nustatyti.

Kalbant konkrečiai apie pajamas, tai jos yra atskleistos kaip hipotetinės, galimos, tiksliau, per tą pusę, kiek turbūt prarandame galimai mokesčių dėl to įtariamo degalų nupylimo, tai jis yra atskleistas aiškinamojo rašto 1 punkte. Dabartinis vertinimas yra turbūt maksimalus pagal tas transporto priemones, koks skaičius jų įvažiuoja ir koks yra bakų dydis. Tai galimas mokesčių netekimas per metus yra apie 26,5 mln. eurų. Yra toks vertinimas kaip maksimalus galimas poveikis.

Dabar konkrečiai kitų metų biudžete nėra suplanuota papildomai dar pajamų dėl šito sprendimo, nes kol kas dar jo ir neturime, ir neturime dar ir nustatę jokie apribojimo. Šiuo metu neįvertintos tos papildomos pajamos biudžete.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiamas pranešėjau, turbūt čia yra ir kita medalio pusė, kaip sakant. Vienas dalykas, kad galbūt daugiau mokesčių surinksime, bet kitas dalykas – konkurencingumo klausimas. Pavyzdys. Jeigu kaimynai nustato ženkliai didesnę normą, tai tie vežėjai kaip ir geresnėje situacijoje atsiduria negu Lietuvos vežėjai, kuriems bus nustatyta ženkliai mažesnė norma. Kaip padaryti, kad neatsitiktų tų tokių drastiškų skirtumų ir vėl srautai nepasuktų per kaimynines šalis, nes tai yra labai svarbu? Kaip planuojate tai suvaldyti?

D. SADECKAS. Iš tikrųjų, kaip ir sakiau, šiuo metu netaikome apskritai to ribojimo, tai turbūt natūralu. Svarstydami dėl konkretaus ribojimo dydžio, turbūt žiūrėtume į tą situaciją, kokia yra kaimyninėse šalyse, ir vertintume nustatydami būtent tą dydį, koks jį galėtų būti, kad galbūt nesukurtų jūsų paminėtų situacijų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, toks retorinis klausimas. Kiek dar reikia žiūrėti į skaičių, kad būtų nuspręsta, visgi įstatyme, mano galva, turėtų būti aiškus dydis? Man, kaip ir Gintarei, labai patinka 13 punktas aiškinamajame rašte, aš visą laiką jį perskaitau, tai būtų gerai, jeigu mes planuojame tokį įstatymą priimti, tikrai matyti, ką mes iš jo gausime. Ar jūs galvojate, kad neparašę dabar... Aš manau, kad mes maža šalis – pervažiuoti skersai išilgai užtenka ir mažiau negu 200 litrų degalų, tai galbūt imkime Latvijos pavyzdį? Ar jūs dar po to ateisite su nauju įstatymu, kuriuo mes nustatysime tą skaičių, nes, kiek aš prisimenu Konstitucinio Teismo įvairius nutarimus, jie labai griežtai pasako, kad ne poįstatyminiais tokius dalykus, o įstatyme reikia apibrėžti. Koks tolesnis kelias? Aš visiškai remiu šitą įstatymą, bet reikėtų drąsesnių žingsnių.

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, kaip ir minėjau, tai nėra nauja nuostata. Mes jau turime tokią galiojančią nuostatą kituose dviejuose įstatymuose. Tai nėra kas nors naujo, visiškai unikalaus kuriama.

Kita vertus, klausimas, ar tas konkrečių litrų įrašymas į įstatymą nesukurtų papildomos naštos, kad reikėtų dažnai vaikščioti ar vos ne kas metus galbūt ir tobulinti tai kaip kontrolės priemonę? Manau, kad Vyriausybė, kuri vis dėlto atsakinga už įstatymo įgyvendinimą ir už kontrolės priemonių taikymą, turėtų turėti tam tikrą lankstumą greičiau reaguoti, negu kad eidama į Seimą ir bandydama pakeisti įstatymą.

Vėlgi dabar dėl pačių pajamų suplanavimo biudžete kaip galimų papildomų, dėl tokios nuostatos atsiradimo. Vėl atkreipčiau dėmesį, kad turbūt būtų labai sunku prognozuoti, nes jeigu vežėjai pakeistų savo įpročius ir pradėtų elgtis pagal tam tikrą pakeistą reguliavimą, klausimas, kiek čia tų papildomų pajamų realiai turėtume turėti. Čia iš tikrųjų mes vertiname daugiau, kaip žalos pusę parodyti, kokio masto tai yra problema, bet kiek realiai surinktume čia tų papildomų pajamų, irgi yra didelis klausimas. Turbūt nesutaptų su ta žala, kurią mes įvardiname.

PIRMININKĖ. Ir A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas viceministre, išties, ar žvakės nekainuos brangiau negu pats žaidimas? Mano klausimas susijęs su administraciniais kaštais. Visos tos akcizų politikos, į kokią mes čia įsistūmėme... Šiuokart mes imamės reguliuoti kuro kiekį. Gretimos valstybės kaip susisiekiantys indai: jeigu tik kažkur tas teisinis reguliavimas ar apmokestinimo dydis šiek tiek skiriasi, visą laiką atsiranda landų, atsiranda tų būtent administratorių korupcijos prielaidų.

Gerbiamas viceministre, mano klausimas bus, ar išties mes sau nešauname į koją eidami vis gilyn? Viena kartą įsišovėme užsidarę sienas, pasididinę akcizus antrą kartą įsišovėme. Jau tų kojų nebeužteks. Ačiū.

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau pristatymo metu, tokią priemonę turime ir kitų importo mokesčių atžvilgiu, tokią galimybę Vyriausybei ją taikyti. Šiuo metu Lietuva netaiko tokios priemonės, tad mes tiesiog suvienodiname galimybę taikyti visų mokesčių atžvilgiu, tai yra įskaitant ir akcizus, kur šiuo metu buvo tam tikra kaip ir spraga. Galime taikyti PVM'o, muitų atžvilgiu, bet negalime taikyti akcizų atžvilgiu, bet, kaip ir minėjau, ta priemone šiuo metu nėra naudojamosi – tai yra tiesiog prašymas Seimo suteikti Vyriausybei galimybę taikyti tą priemonę visų mokesčių atžvilgiu.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už. Pasisakyti nori A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, pagrindinis dėmesys mūsų komite... Mes jau turbūt tris kartus per metus buvome išsikvietę tarnybas, kurios tuo užsiima ir kovoja su šešėliu, tai yra pirmiausia kova su šešėliu, nes atvežtas ir nupiltas dyzelinas figūruoja juodojoje rinkoje ir tikrai nuo jo niekas nemoka jokių mokesčių.

Sutinku, kad lankstumas yra gerai, bet lankstumas... Apie šią problemą kalbame turbūt jau kelias kadencijas, net ne vienus ar dvejus metus, bet tik šiandien mes ateiname iki rimtesnio įstatymo svarstymo. Aš manau, kad mes kartais per ilgai diskutuojame ir svarstome, kai reikia imtis radikalesnių veiksmų ir užkardyti bet kokias galimybes patekti daliai kuro į Lietuvą ir būti perduotam neapskaičiuotoje juodojoje rinkoje, prarandant mokesčius, kitaip sakant, neleidžiant piktinaudžiauti tokiais dalykais.

Aš kviečiu pritarti. Svarstydami komiteje, manau, pabandysime, kad įstatymas visgi būtų dar aiškesnis ir pradėtų veikti kuo greičiau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos. Aš kviečiu balsuoti už Akcizų įstatymo 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-903.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 78, susilaikė 7. Projektui po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 27 dieną. Ar nebūtų prieštaraujančių? Bendru sutarimu galime dėl to sutarti? Labai ačiū.

Tuomet aš norėčiau perduoti pirmininkavimą savo kolegei Aušrinei.

PIRMININKĖ (A. NORKIENĖ, LVŽ-KŠSF). Gerą dieną, mieli kolegos.

15.49 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 291 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3306(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 291 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3306. Svarstymas. Komiteto pranešėją J. Sabatauską kviečiame į tribūną. Komiteto pirmininke, prašau pristatyti komiteto nuomonę.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, spalio 8 dieną komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 291 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Atsižvelgęs į Teisės departamento pastabas, taip pat ir piliečių, ir Vyriausybės nuomonę, komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui. Už tokį sprendimą balsavo 9 komiteto nariai, nebuvo nei susilaikiusių, nei balsavusių prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvada, jai komitetas pritaria iš dalies. Ar tenkina Vyriausybę? Prieštaravimo negirdžiu. Tada ar tenkina Seimą, ar turite kažkokių kitų nuomonių? Ačiū, pritarimui iš dalies pritariame. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių pasisakyti. Kviečiu balsuoti.

Kolegos, užsiregistravo 89, balsavo 88: už – 83, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymui pritarta po svarstymo.

15.50 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30², 30⁵, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2961 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-585(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2961 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-585(2). Į tribūną kviečiu pranešėją L. Jonauską.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Spalio 15 dieną Aplinkos apsaugos komitetas svarstė ir bendru sutarimu pritarė komiteto išvadai. Prašau pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat kviečiu Kaimo reikalų komiteto pranešėją K. Mažeiką. Nemačiau. Galite kitas Kaimo reikalų komiteto narys pristatyti? Kviečiu. V. Pranckietis pristatys komiteto nuomonę.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaimo reikalų komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo projektą. Balsavimo rezultatai: už – 5, susilaikiusių nėra, prieš nėra. Pritarta.

PIRMININKĖ. Ačiū jums. Diskutuoti norinčių nėra. Motyvus išsakyti taip pat nėra norinčių. Kolegos, kviečiu balsuoti.

Užsiregistravo 90, balsavo 89: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

15.53 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 17¹ ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-581(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 17¹ ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-581. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją I. Gelažnikienę.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Ekonomikos komitetas nagrinėjo Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimus ir bendru sutarimu pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui su komiteto išvadomis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti nematau norinčių. Dėl motyvų už, prieš taip pat nėra norinčių. Kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 93, balsavo 90: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po svarstymo projektui pritarta.

15.54 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 8⁵, 9, 9³, 9⁴, 9⁹, 9¹⁰, 9¹¹, 17 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-447(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-447(2). Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pranešėją gerbiamą S. Čaplinską.

S. ČAPLINSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, šis įstatymo projektas ne apie draudimus – tai įstatymas apie pagalbą. Apie pagalbą tiems, kurie nori mesti rūkyti, bet nežino, nuo ko pradėti. Ir apie skaidrumą, kad tabako gaminių priežiūros išlaidas *nešty* ne visi mokesčių mokėtojai, o tie, kurie šią rinką valdo.

Kodėl tai svarbu? Rūkymo mastas Lietuvoje – vienas didžiausių Europoje. Tik 2 % rūkančių naudojami pagalbos paslaugomis. Tuo metu vienas iš penkių bando mesti. Vieni, be jokios pagalbos, be jokios paramos. Todėl šiuo projektu siūlome paprastą, bet veiksmingą sprendimą – ant visų tabako ir elektroninių cigarečių pakuočių nurodyti pagalbos linijos kontaktus. Tai nėra dar vienas išspėjimas – tai kvietimas veikti, tai žinutė žmogui, kad jis gali gauti realią pagalbą. Tokia priemonė jau taikoma 18 Europos šalių. Tyrimai rodo, kad po tokio ženklinimo skambučių į pagalbos linijas padvigubėja.

Skaidrumas ir teisingumas – kitas svarbus aspektas. Antrasis pakeitimas – nedidelė rinkliava gamintojams už pranešimų teikimą per *EU Common Entry Gate* portalą. Tai Europos bendras pateikimo portalas, skirtas tabako gaminių, elektroninių cigarečių ir jų pildyklių gamintojų bei importuotojų pranešimams teikti ES valstybėms narėms pagal Tabako gaminių direktyvą. Šiandien nacionalinis Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas gauna dešimtis tūkstančių pranešimų kasmet. Šių duomenų tvarkymas kainuoja visiems piliečiams. Įvedus apie 140 eurų rinkliavą, valstybė kompensuos išlaidas ir užtikrins skaidrumą. Be to, tai mažesnė suma nei Latvijoje, Suomijoje ar Belgijoje. Tai sąžiningas principas: už paslaugą moka tie, kurie ją naudojami.

Kodėl verta palaikyti šį projektą? Šis įstatymas įgyvendina PSO ir Europos Sąjungos rekomendacijas. Jis prisideda prie Lietuvos sveikatos tikslų iki 2035 metų. Tai proporcinga, europietiška ir sveikatai palanki priemonė, ji nedraudžia, nebaudžia – ji padeda.

Pabaigai. Gerbiami kolegos, kiekvienas iš mūsų pažįstame žmogų, kuris norėjo mesti rūkyti, bet pritrūko impulso. Šis įstatymas būtent apie tai, kad vietoj abejingumo mes pasiūlytume pagalbą. Mes negalime priversti mesti, bet galime padėti. Todėl kviečiu jus visus balsuoti už šį įstatymo projektą, už sveikesnę, atsakingesnę ir stipresnę Lietuvą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Čia mes turėjome išgirsti komiteto nuomonę. Ačiū jums. Yra gauta nemažai Seimo narės J. Sejonienės pasiūlymų. Prašom pristatyti, gerbiama Jurgita. Jie visi susiję, jūs turbūt galite juos visus kartu pristatyti.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Mano pasiūlymas yra toks. Pirminė įstatymo formuluoatė buvo ne visai tiksli. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas būtų turėjęs vertinti ne tik informaciją, dokumentus, bet ir pačius gaminius. Mano pasiūlymai tiesiog tikslinantys.

PIRMININKĖ. Ar yra dešimt Seimo narių, pritariantčių pataisoms? Yra. Ačiū. Ar jus tenkina komiteto sprendimas pritarti iš dalies? Taip, tenkina. Ar pritaria Seimas pritaramui iš dalies? Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

Vėl kviečiu komiteto pranešėją įvardinti komiteto sprendimą.

S. ČAPLINSKAS (LSDPF) Taip, komitetas pritarė, kad šiems pasiūlymams pritariame iš dalies.

PIRMININKĖ. Pritariate iš dalies? Komiteto nuomonė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Dėkoju.

S. ČAPLINSKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų nėra norinčių taip pat pasisakyti. Kviečiu, kolegos, balsuoti dėl projekto Nr. XVP-447.

Užsiregistravo 91, balsavo 91: už – 84, priešaraujantių nebuvo ir susilaikė 7. Projektui po svarstymo yra pritarta.

16.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ projektas Nr. XVP-785(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ projektas Nr. XVP-785(2). Kviečiu pranešėją gerbiama L. Šukytę-Korsakę.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, Seimo Sveikatos reikalų komiteto posėdis vyko 2025 m. spalio 8 d. Komiteto išvada yra pritarti komiteto patobulintam Seimo nutarimo projektui Nr. XVP-785 ir komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau pasiūlymų nėra gauta. Diskusijoje kalbėti nėra norinčių. Dėl motyvų pasisakyti taip pat nėra norinčių. Kviečiu, kolegos, balsuoti dėl projekto Nr. XVP-785.

Užsiregistravo 93, balsavo taip pat 93: už – 92, prieš nebuvo ir susilaikė 1. Projektui po svarstymo yra pritarta.

Kolegos, noriu atsiklausti ir siūlyti pratęsti mūsų balsavimo langą iki posėdžio pabaigos. Priešaraujantių nematau. Ačiū, pritarta.

16.03 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-877 (pateikimas)

Kitas pagal mūsų darbotvarkę klausimas yra Kelių įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-877. Kviečiu pranešėją Respublikos Prezidento vyriausiąjį patarėją R. Dilbą.

R. DILBA. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Vadovaujantis spalio 17 dienos Respublikos Prezidento dekretu, yra teikiamas Seimui svarstyti Kelių įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Teikiamo įstatymo projekto tikslas – sudaryti galimybes įgyvendinti viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektus ne tik esamos naujos kelių infrastruktūros, bet jau ir įrengtų kelių infrastruktūros objektuose. Kitaip tariant, šiuo įstatymo pakeitimu yra siūloma šalinti teisinės kliūtis esamos kelių infrastruktūros, siekiant įgyvendinti viešosios ir privačios partnerystės projektus.

Reikia konstatuoti, kad šalies kelių infrastruktūros kokybei stabilizuoti ar net pagerinti reikšmingo lėšų padidėjimo 2026 metų ir tolesniuose biudžetuose nematome, o bendroji kelių būklė, pagal objektyvius rodiklius, iš tikrųjų blogėja. Tai yra kelių kokybės indeksas dar 2023 metais buvo 39 %, o jau 2024 metais turime blogos būklės kelius, perkopusius 40 %. Būtent irgi yra prielaidų, kad šis indeksas 2025 metais tik blogės.

Taigi, kas yra siūloma įstatymo pakeitimu. Pagal Investicijų įstatymo 15 straipsnį, yra numatyta, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystės pagrindu sukurtas ar įgytas turtas gali būti perduotas tik privačiam subjektui patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį, tačiau Kelių įstatymas numato galimybes viešosios ir privačios partnerystės būdu sutarties pagrindu privačiam subjektui perduoti valdyti esamus valstybinės reikšmės kelius, būtent taip sudarant galimybes įgyvendinti viešosios ir privačios partnerystės projektus nedarant poveikio biudžeto deficitui. Taigi, apibendrinant galima pasakyti, kad šitie pakeitimai duos teigiamą efektą, tai yra bus pašalintos kliūtys plačiau taikyti viešosios ir privačios partnerystės modelį kelių transporto sektoriuje.

Pažymėtina, kad Europos Sąjungoje būtent transporto sektoriuje yra plačiausiai taikomas šis metodas, siekiant ieškoti papildomo finansavimo ir finansinių instrumentų infrastruktūrai gerinti. Taip pat bus sudarytos galimybės pritraukti daugiau lėšų keliams modernizuoti ir taip pat būtent bus pritaikytas naujas tvarių finansavimo šaltinių kelių infrastruktūroje būdas. Įstatymas...

Pažymėtina, kad rizikos, kurios galimai susijusios su privataus partnerio pritraukimu, yra valdomos. Būtent Investicijų įstatyme yra numatyta, kad, perduodant kelių infrastruktūrą laiki-

nai patikėjimo teise valdyti privačiam subjektui, privatus subjektas niekaip kitaip negali panaudoti šitos infrastruktūros, tiktai ją pagerindamas ir įrengdamas būtent papildomą infrastruktūrą, o nei jos apmokestinti, nei perduoti trečiosioms šalims ar kitaip ją disponuoti neturės galimybės. Manome, kad saugikliai čia yra sudėti.

Pasiūlymas dėl įstatymo projekto rengiant derintas ir aptartas su Susisiekimo ministerija, Finansų ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, akcine bendrove „Via Lietuva“, taip pat socialiniais ir ekonominiais partneriais bei Centrine projektų valdymo agentūra. Kviečiame Seimo narius pritariti šitam įstatymo projektui po pateikimo. Dėkui ir būsiu pasiruošęs atsakyti į klausimus, jeigu tokių bus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia A. Gedvilas. Ruošiasi V. Fiodorovas.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiamas pranešėjau, dėkui, puiki iniciatyva, bet turbūt reikėtų daiktus vadinti savais vardais. Nepaminėjote, kad dėl to turbūt mes turėsime kelių, už kuriuos turėsime papildomai mokėti. Tai yra mokamų kelių atsiradimo projektas.

Klausimas, ar nevertėtų pirmiau apsvarstyti akcizo įplaukų, kam ir yra už kurą numatytas mokestis, sugrąžinimo ir tiktais po to turbūt, na, panašūs projektai būtų reikalingi, jeigu tai neišspręstų tos problemos, su kuria, sakykime, mes dabar susiduriame. Ačiū.

R. DILBA. Galėčiau iš karto reaguoti. Dėkui už klausimą. Pradėsiu turbūt nuo akcizų. Turbūt ir pats mokesčių žymėjimas po Konstitucinio Teismo nutarimo nėra galimas. Visi mokesčiai suplaukia į bendrą biudžetą ir būtent čia, Seime, jūs priimate sprendimą dėl prioritetų. Jeigu būtų toks prioritetas numatytas, tai keliams finansavimas galėtų būti didinamas arba akcizo procentas keliams galėtų taip pat būti padidintas.

Kalbant apie jūsų klausimą dėl mokamų kelių, drįsčiau nesutikti, nes čia nėra įstatymo projektas dėl mokamų kelių, nes net ir dabar galima vadinamąjį PPP metodą taikyti naują kelių infrastruktūrą tiesiant, tai yra aplinkkelius, pavyzdžiui, tiesiant. Tačiau yra palikta tokia teisinė kolizija, kad esamoje infrastruktūroje, pavyzdžiui, jeigu mes norėtume pagerinti kritinės būklės kelių ar tiltų situaciją arba esamus kelius finansuoti ir įgyvendinti juos būtent šituo metodu, yra numatytas toks teisinis apribojimas, kad negalima perduoti privačiam subjektui to kelio atkarpos arba būtent kitos infrastruktūros, kad nedarytume poveikio biudžeto deficitui. Tai tikrai nėra mokamų kelių įvedimas, nes PPP vis tiek bus finansuojama iš Kelių priežiūros ir plėtros programos biudžeto.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi A. Skardžius.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų negaliu pasakyti, kad pasiūlymas visiškai geras arba visiškai blogas, aš greičiausiai pateikimo stadijoje jį palaikysiu. Klausimą tikrai reikia spręsti ir tas tempas, kuriuo yra sprendžiama kelių sektoriuje, akivaizdu, nėra tenkinantis. Pavyzdžiui, kelių vinjetės. Turbūt visą praėjusią kadenciją, visą šitą kadenciją ir dar prieš tai buvo klausimas, ne vinječių – *e. tollingo* sistemos, jis nėra išspręstas, ten yra labai daug pinigų, o tie pinigai galėtų būti investuoti į kelių infrastruktūrą. Mes, neišsprendę šio klausimo, keliaujame prie kito. Bet vėlgi viena iš galimybių, nebūtinai ja naudosis, bet tikrai jina turi būti.

Mano klausimas toksai galbūt bendrinis jums, kaip prezidentūros atstovui. Kur Prezidento balsas, nuomonė dėl to paties, pavyzdžiui, kelių finansavimo kitų metų biudžete, KPPP fondas, ne fondas, o programa. 100 mln. eurų mažėja ta programa. Tai reiškia, kad 100 mln. eurų mažėja kelių priežiūra, ne kapitalinis remontas, bet kelių priežiūra. Kokia prezidentūros nuomonė dėl to ir kaip galvojate: ar tai yra gerai, ar blogai?

R. DILBA. Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų teisingai turbūt paminėjote, kad tai nėra vadinamoji auksinė kulka ar sidabrinė kulka, kuria išspręsime visas problemas kelių sektoriuje. Tai yra tik viena iš galimybių. Būtent patį galimą projektų sąrašą Susisiekimo ministerija kartu su Vyriausybe, kartu su „Via Lietuva“ formuos ir, kaip žinoma, jeigu PPP būdu, tai taip pat ir yra įrašytas saugiklis Seime, kad dėl 50 mln. turės gauti ir Seimo pritarimą. Tai čia turbūt yra gana daug saugiklių dėl projektų paties pobūdžio. Čia mes šio įstatymo pakeitimu naikiname kliūtis šito metodo galimam įgyvendinimui. Juo labiau karinės... karinio mobilumo projektams taip pat galėtų būti taikomas šitas metodas.

O dabar dėl finansavimo. Iš tikrųjų Prezidentas visuose savo metiniuose pranešimuose kalba apie tikrai blogėjančią kelių būklę. Akivaizdu, kad pačios Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimas daug metų būtent nedidėja. Suprantame, kad tai yra prioritetų klausimas pačioje Vyriausybėje ir taip pat Seime.

Bet reikėtų pažymėti, kad, matydamas Kelių fondo, Valstybinio kelių fondo, įsteigimą, Prezidentas visą laiką pabrėžia, kad neturėtų būti tiesiog iš vienos kišenės į kitą kišenę perskirstomi pinigai, nesukuriant jokios pridėtinės vertės. Todėl išeitis, taip, yra ilgalaikiai tvarūs finansai, kur *e. tollingas* būtų vienas iš tvariausių finansavimo šaltinių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi T. Domarkas.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas Prezidento patarėjau, išties nesuprantu, ką jūs čia pateikėte. Jūs kalbate apie PPP, viešojo ir privataus sektorių partnerystę. Jinai paprastai vykdoma tada, kada yra privačios lėšos ir viešoji funkcija. Taip, viešoji funkcija, reikia tiltų, kelių – nespėjame. Bet jūs sakote, kad partnerystėje dalyvaus ir Kelių plėtros programa. Tai apie ką tada?.. Tai kam tada reikalingas partneris su pinigais? Projektai išbrangsta du kartus, mažų mažiausiai. Visi PPP, *Public-Private Partnership*, visi šitie projektai išbrangsta du kartus. Kodėl jie išbrangsta? O dėl to, kad kainuoja pinigai ir verslas investuoja. Jeigu nebus galimybės jiems mokėti, viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektams keliai nebus mokami, tai kokia tada nauda? Kodėl jūs neįjungiate instrumento, sukurto Kelių fondo, neleidžiate obligacijų, nesiūlote išleisti obligacijų? Juk atsilaisvina pensijų fondų milijardai...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. SKARDŽIUS (NAF). ...štai pajamų šaltinis. Duokite gerus procentus ir visi investuos, skolinis. Ačiū.

R. DILBA. Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų reikėtų pažymėti, kad „Via Lietuva“ priklauso valstybės viešojo sektoriaus balansui, nes jos pagrindinis finansavimo šaltinis yra Kelių plėtros ir priežiūros programa, todėl „Via Lietuvos“ skolinimasis ar obligacijų leidimas būtų tolygus valstybės skolos didinimui. Tai čia yra noras, bet tai nėra išeitis. Todėl būtent PPP projektai, pavyzdžiui, kaip yra daromas ir tas pats Rūdninkų miestelis, užtikrina, kad mes galėtume rezultatą turėti dabar, o mokėjimus išdėlioti per ilgą laiką. Teisingai sakote, kad pagrindinis klausimas yra pinigų kaina. Ir čia jau yra tolesnis tvaraus infrastruktūros fondo kūrimo etapas, kuomet galbūt, pavyzdžiui, kaip mūsų plėtros finansų įstaiga ILTE'ė, pritraukiant mažesnėmis palūkanomis ir mažesne pinigų kaina galima būtų užtikrinti tvarų ilgalaikį finansavimą.

Dėl pabrangimo. Projektai pabrangsta turbūt tiek, kiek yra brangesni pinigai, nes iš tikrųjų reikia žiūrėti ir lyginti, kaip sakoma, obuolius su obuoliais, kadangi PPP būdu įgyvendinami projektai – ne tik sukurama infrastruktūra, bet ir 15 metų, pavyzdžiui, yra prižiūrima. Todėl reikia lyginti irgi ir priežiūros kaštus kartu su sukūrimo kaštais.

PIRMININKĖ. Klausia T. Domarkas. Ruošiasi V. Ažuolas.

T. DOMARKAS (NAF). Klausimas būtų dėl sukurto Kelių fondo. Yra padaryta investicija, įkurtas Kelių fondas, sukurta struktūra. Turime puikų pavyzdį – kaimynus lenkus, kurie, įkūrę Kelių fondą, atkūrę savo visą infrastruktūros sistemą per 20 metų, turi puikiausius kelius. Mes vis ieškome naujų būdų, kaip tai padaryti, nors turime puikų pavyzdį. Ar nebūtų tikslinga koncentruotis galų gale į Kelių fondą, surasti tinkamą finansavimą, surasti lėšų ir išspręsti šį klausimą? Mes vis nuo pagrindo nukrypstame ir nukrypstame. Ačiū.

R. DILBA. Dėkoju už klausimą. Viešoji ir privati partnerystė yra iš tikrųjų labai senas būdas ir, kaip ir minėjau, jisai jau yra taikomas naujai infrastruktūrai sukurti. O būtent dabar jau sukurtose infrastruktūroje mes negalime jo taikyti dėl šių esamų teisinių apribojimų. Todėl šiuo įstatymo pakeitimu yra būtent tik siūloma panaikinti šiuos apribojimus.

O dabar dėl Kelių fondo. Kaip ir minėjote, jis iš tikrųjų dabar yra papildytas biudžeto projekte KPPP sąskaita. Taip iš tikrųjų neturėtų turbūt būti. Vadinasi, mes matome, kad naujų pinigų keliams finansuoti nėra atnešama, yra tik perskirstomas tas pats vadinamasis finansinis paketas. O naujų finansavimo šaltinių taip pat nėra atsiradę, be to vadinamojo laukiamo *e. tollingo* projekto, kuris atneštų papildomą finansavimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinis užduoda klausimą V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų labai stebina pateikiami tokie pasiūlymai iš prezidentūros. Anksčiau pateikėte, kad iš „Via Lietuvos“ būtų atimti pinigai, atiduoti savivaldybėms, bet nė 1 euro nepadaugėjo ir keliai niekuo nepagerėjo. O PPP projektai yra kaip keiksmazodis. Reikia atsiminti Utenos kelio norimą padaryti aferą, kaip per PPP būtų permokėję labai daug procentų. Tai dabar jūs siūlote, kad tokių Utenos kelio aferų Lietuvoje būtų labai daug. Na, pavyzdys. PPP yra SMS kreditas arba „bobutės paskola“. Gauni kažkokį objektą lizingu, bet už tai sumoki labai daug. Tai štai klausimas: kodėl Prezidentas nori švaistyti valstybės lėšas, o ne rasti sprendimų ir būdų, kaip papildyti Kelių fondą, kaip padidinti kelių finansavimą ir atlikti daugiau darbų už mažas palūkanas ir mažus pinigus?

R. DILBA. Dėkoju už klausimą. Prezidentas nori ieškoti naujų finansavimo mechanizmų, turint omenyje, kad kelių finansavimas iš esmės nedidėja. Tai yra vienas iš būdų įgyvendinti dalį projektų, tai nėra visų projektų įgyvendinimas ir, kaip sakiau, tai nėra viena sidabrinė kulka.

O dėl PPP projektų, tai turime ir blogų, bet turime ir neblogų pavyzdžių. Pavyzdžiui, Palangos aplinkkelis. Nors jisai buvo struktūruotas gal netinkamai ir tos investicijos įkrito į biudžeto deficitą, bet supraskime, kad ateis laikas, kada mes turėsime 100 ir daugiau kritinės būklės tiltų, ir tada klausimas, arba mes vienais metais turėsime skirti tam visą KPPP biudžetą, arba ieškoti kitų finansavimo šaltinių. Vienas iš būdų turėti rezultatą dabar ir išdėlioti mokėjimus per daugelį metų yra būtent PPP instrumentas.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Motyvai už. Dėkoju, jūs jau atsakėte į klausimus. Motyvai už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šiame sektoriuje yra neišnaudotų galimybių. Aš manau, kad reikėtų pritarti po pateikimo, svarstyti, nes tai yra galimybė sugeneruoti, ypač tiltams remontuoti arba statyti, labai dideles lėšas – kelis šimtus milijonų eurų. Manau, kad galimybę reikia išnaudoti ir pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Aš kaip tik manau, kad tai yra atveriamas kelias korupcijai. Utenos kelias, kiti pavyzdžiai. Tas pasakymas, kad jeigu keliams ir tiltams trūksta finansavimo, tai dabar greitai imkime SMS kreditus, „bobutės paskolas“ ir permokėkime kosmines palūkanas. Ką mes darome? Jeigu valstybė gali pasiskolinti už 2 % ar 3 %, tai kam imti „bobutės paskolą“ už 50 %, nes taip atveriamas iš karto galimybė piktnaudžiauti, sukčiauti ir kuo daugiau išnaudoti valstybės lėšų apvagiant tuos pačius kelius, nes jeigu permokėsime vienam projektui, kitam projektui liks mažiau pinigų. Gal neikime tuo keliu – pasimokykime iš klaidų, kaip Utenos kelias, ir raskime kitų finansavimo šaltinių, nedarykime žalos valstybei.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Kolegos, balsavimo langą esame pratęsę, tad kviečiu balsuoti dėl pateikto Kelių įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Užsiregistravo 83, balsavo taip pat 83: už – 74, prieš – 3 ir susilaikė 6. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Nematau prieštaraujančių. Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti šių metų gruodžio 16 dieną. Prieštaraujančių nematau. Ačiū, pritarta.

16.23 val.

Civilinio kodekso 3.92 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-888, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-889, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-890, Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-891 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Civilinio kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-888 su lydimaisiais Nr. XVP-889, Nr. XVP-890, Nr. XVP-891. Kviečiu ministrę R. Tamasiūnienę.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mieli Seimo nariai, teikiamas Civilinio kodekso 3.92 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Finansinių priemonių rinkų įstatymo 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.

Įstatymų projektais siūloma atsisakyti perteklinio reikalavimo sandorius dėl vertybinių popierių, kurie yra bendroji jungtinė nuosavybė, perleidimo ar teisių į juos suvaržymo sudaryti abiem sutuoktiniams kartu arba vienam iš jų, turint kito sutuoktinio išduotą įstatymo reikalaujamos formos įgaliojimą.

Kartu siūloma atsisakyti sektoriniuose finansų rinkos įstatymuose įtvirtintų normų, kurios nustato paprastesnę rašytinę tokio sutuoktinio įgaliojimo formą. Atsisakius perteklinio reikalavimo, neliks administracinės naštos investuojantiems sutuoktiniams ir investicines paslaugas teikiantiems finansų tarpininkams, kai, pagal dabartinę teisinį reguliavimą, finansinių paslaugų teikėjai savo klientams privalo paaiškinti tokio reikalavimo pagrįstumą ir sudaryti technines sąlygas pateikti reikalaujamus įgaliojimus. Atsisakius minėto reikalavimo, tikimasi aktyvesnių finansinių paslaugų naudotojų skaičiaus augimo ir taip pat būtų pašalinta finansinių paslaugų skaitmeninimą ir sprendimą pradėti investuoti stabdanti kliūtis, užtikrinta lygiavertė Lietuvos finansinių tarpininkų konkurencija ir kitų Europos Sąjungos valstybių paslaugų teikėjų paskatinta kapitalo rinkos plėtra Lietuvoje.

Svarbu pabrėžti, kad sutuoktinio sutikimo nereikia vertybinius popierius įsigyjant, tai yra kada priimamas sprendimas, turėsiantis vienokių ar kitokių pasekmių. Taigi perkant sutuoktiniams įgaliojimo nereikia, o parduodant mes jo prašome. Egzistuoja įvairovė paslaugų ir prekių, pavyzdžiui, prabangos prekės, kurios savo esme taip pat mažina šeimos turtą be apčiuopiamo potencialo jį išsaugoti ar pagausinti, ir tokiems sandoriams taip pat jokio sutuoktinio leidimo nereikia. Sutikimo nereikia ir piniginiams perleidimams, nors piniginės lėšos yra laikomos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe.

Nepaisant Lietuvoje galiojančių teisės aktų, finansinių paslaugų rinka yra globali, todėl šis teisinis reguliavimas ir toks perteklinis reikalavimas pateikti sutuoktinio įgaliojimą yra dažniausiai apeinamas investuojant užsienyje registruotose finansinių paslaugų platformose.

Sutuoktiniai vis tiek turės galimybę tarpusavio susitarimais, pavyzdžiui, vedybų sutartimi, nustatyti savo turtines teises ir pareigas santuokos metu pagal savo šeimos poreikį. Įstatymo projektu taip pat siekiama lygiavertiškumo, lygiateisiškumo, nes yra papildoma administracinė našta, taikoma būtent susituokusiems investuotojams.

Siūlau palaikyti po pateikimo šį įstatymo projektą. Taip pat siekiama XX Vyriausybės nustatytų tikslų mažinti administracines perteklines naštas mūsų piliečiams, o šiuo atveju – ir investuotojams.

PIRMININKĖ. Dėkoju ministrei. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiama ministre, jūs rūpinatės kapitalo rinkų plėtra ir teigiate, kad viską reikia padaryti, kad sumažintume administracinę naštą, ir todėl bendrosios jungtinės nuosavybės vertybiniai popieriai gali būti realizuojami be nustatytos formos, vadinasi, sutuoktinio žinios, kito sutuoktinio, ir kad tai yra įprastinė Europos Sąjungos praktika. Viskas yra gerai. Tačiau jūsų aiškinamajame rašte taip ir neradau atsakymo į klausimą: koks gi bus poveikis šeimų finansiniam saugumui?

Dabar investicijos į vertybinius popierius yra nedidelės, tačiau jeigu kapitalo rinkų augimu mes rūpinamės, tikriausiai finansinės investicijos didės į vertybinius popierius ir gali būti, kad augs ir tam tikras finansinis nesaugumas. Galų gale labai keista, kad tą projektą jūs rengiate Lietuvos bankų asociacijos iniciatyva – ne Lietuvos banko, ne Finansų ministerijos, bet Lietuvos bankų asociacijos. Kaip vis dėlto bus su tuo poveikiu šeimų finansiniam saugumui?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Iš esmės didelio poveikio šeimų finansiniam saugumui šie įstatymo pakeitimai, įtakos, neturėtų, nes, pagal Lietuvos banko duomenis, yra 132... finansinių priemonių sąskaitas turintys Lietuvos gyventojai ir apie 63 tūkst. iš jų yra susituokusių.

Taip pat reikia įvertinti, kad investicijos sudaro tik labai nedidelę dalį viso šeimos turto ir galiojantis reikalavimas turėti sutuoktinio sutikimą parduodant vertybinius popierius šiuo metu papildomai neveikia šeimos finansinio saugumo, o jo atsisakymas atitinkamai neturės neigiamų pasekmių. Ilguoju laikotarpiu, jeigu kuris nors iš sutuoktinių ar jie sykiu investuos ir tokiu būdu kaups kapitalą, šeimos finansinis saugumas tik pagerės, o sutuoktiniai turės galimybę, jeigu jau, sakykime, didelis vertybinių popierių skaičius arba didelė jų vertė, kitais tarpusavio susitarimais susitarti dėl jų dalies perleidimo ar galimybės jais disponuoti, pavyzdžiui, papildomomis vedybinėmis sutartimis. Šiuo metu investuojant į vertybinius popierius nereikia sutikimo, o realiai išleisdžiami pinigai juos įsigyjant. Šiuo atveju jie paverčiami piniginėmis lėšomis ir tai tampa bendrąja sutuoktinių, arba susituokusių žmonių, nuosavybe.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau visgi pratęsti. Aš suprantu, kad, žiūrint pozityviai, čia teoriškai viskas labai gražu. Bet šeimoje, žinote, būna ir skyrybų, būna nesutarimų ir tų skyrybų yra gana daug. Tai mes, ir Rasa bandė, ir aš noriu paklausti, kur bus saugikliai? Dažniausiai nukenčia moterys, taisyklė, ir smurto atveju šeimoje, ir tokiais atvejais, taip sakant, vyrai paima ir savo dalį, ir svetimą. Kaip užtikrinsite silpnosios pusės šeimyniniuose santykiuose apsaugą? Nes jūs gražiai kalbate, bet iš esmės tai mes sudarome sąlygas, taip sakant, tyliai nugvelbti bendrą turtą, jį parduoti ir gauti sau naudos.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Tikrai taip neturėtų atsitikti, gerbiamas kolega, nes notarinės formos sutuoktinių įgaliojimai reikalingi visais kitais atvejais: parduodant nekilnojamąjį turtą, būstą, taip pat uždarosiose akcinėse bendrovėse turimas akcijas. Akcijoms tas negalioja, nes ir šiuo metu, pagal dabartinį reguliavimą, reikalingas būtent notarinės formos sutuoktinių įgaliojimas, parduodant 25 % akcijų arba kai pardavimo kaina yra didesnė kaip 14 tūkst. 500 eurų. Vertybinių popierių pardavimas neturėtų sukelti neigiamų priežasčių ir, sakykime, nuskriausti vieno iš sutuoktinių dalies, vertinant tai, kad dabar vertybiniai popieriai ir investavimas į vertybinius popierius nėra nei patrauklu, nei šitas finansinis instrumentas dažniausiai naudojamas Lietuvos piliečių.

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Noriu dar pasakyti, kad iš tiesų nėra nė vienos Europos Sąjungos valstybės, kur yra toks reikalavimas. Investuotojai taip pat nesupranta, kodėl Lietuvoje reikia papildomų funkcionalumų, jeigu tai yra elektronines paslaugas teikiantis investuotojas, ir kodėl reikia papildomos formos, kai į vertybinius popierius labai dažnai reikia reaguoti greitai ir gerą pasiūlymą pirkti čia ir dabar. Mes iš tiesų savo gyventojams neleidžiame investuoti, jeigu yra tokių galimybių.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų kalbėti nėra norinčių. Kolegos, kviečiu balsuoti dėl pateikto Civilinio kodekso 3.92 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto su lydimaisiais.

Užsiregistravo 75, balsavo 72: už – 66, prieš nebuvo, susilaikė 6 Seimo nariai. Projektams pritarta po pateikimo.

Dėl pirmojo, dėl Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo, pagrindiniu komitetu yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Nematau prieštaravimo. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl trijų lydimųjų (tai Finansinių priemonių rinkų įstatymo projektas, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas) kaip pagrindinis yra siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Galime pritarti? (*Balsas salėje: „Galime.“*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Kitas darbotvarkės klausimas... Data. Visus projektus siūloma svarstyti taip pat gruodžio 16 dieną. Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.34 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-780 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Akcizų įstatymo 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-780. Į tribūną kviečiu pranešėją A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, leiskite pristatyti Akcizų įstatymo 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šio įstatymo esmė – į Lietuvą importuojamas elektroninių cigarečių skystis ir jų pildyklės būtų žymimos banderolėmis. Taip būtų užtikrinamas pajamų į biudžetą surinkimas ir tinkama elektroninių cigarečių skysčio apskaita ir kontrolė. Šiandien nėra kontroliuojama, kiek ir kokių skysčių įvežama, dėl to mes susiduriame gyvenimo realybėje, kad vis daugiau jaunų žmonių pradeda būtent nuo elektroninių cigarečių skysčio su visokiais priedais. Matome, kokios yra pasekmės. Nors Akcizų įstatyme yra apibrėžta, kad jie turi užsiregistruoti kaip pardavėjai, patys deklaruoti, bet tai yra, taip sakant, laisvas apsisprendimas, nėra konkretumo. O visi kiti tabako gaminiai yra žymimi banderolėmis ir tai leidžia daryti tvirtą ir rimtą apskaitą. Toks trumpas pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų paklausti nori J. Razma. Prašom, Jurgi, klausti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėju, aš manau, jūs pastebėjote, kad kelis kartus į Seimo posėdžių darbotvarkę buvo įrašytas S. Čaplinsko projektas, kuriuo siūloma apskritai uždrausti elektronines cigaretes, bet kažkodėl jūsų, valdančiųjų, sprendimu jis vis yra išbraukiamas. Gal reiktų mums patikrinti? Jeigu Seime yra politinė valia apskritai uždrausti tą produktą, tai nereiktų čia jums vargti su visokiomis banderolėmis, akcizais ir panašiai. Kodėl neįrašote šito projekto?

A. SYSAS (LSDPF). Jurgi, jūs tikras draugas. Aš tik nežinojau, kad čia... Aš tikrai nekonkuruoju su Sauliumi, aš palaikau ir tą. Kreipimasis dėl banderolių buvo anksčiau, galbūt šis įstatymas ilgiau laukė savo eilės pasirodyti. Aš nieko prieš. Aš balsuočiau ir už Sauliaus pateiktą įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau klausiančių nėra. Dėkoju pranešėjui.

A. SYSAS (LSDPF). Gal mažais žingsniukais judame, nes kol prisiruošime, tai...

PIRMININKĖ. Dėl motyvų pasisakyti taip pat nėra norinčių. Kviečiu, kolegos, balsuoti dėl Akcizų įstatymo 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Užsiregistravo 81, balsavo 78: už – 75, prieštaraujančių nebuvo, susilaikė 3. Po pateikimo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Prieštaraujančių nematau. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti gruodžio 16 dieną. Galime pritariti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.38 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-596 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Akcizų įstatymo taip pat vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-596. Pranešėjas – E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena, visi Seimo nariai. Teikiu įstatymo projektą padidinti kaitinamojo tabako produktams ir elektroninių cigarečių skysčiui taikomus akcizų tarifus.

Pradėsiu ne nuo aiškinamojo rašto. Yra pateiktas 2026–2028 metų biudžeto projektas. Iš praėjusių metų pajamų gavimo matome, kad vienintelės akcizuotos prekės, vadinasi, kaitinamojo tabako ir elektroninių cigarečių, akcizų surinkimas kyla. Vienintelio dalyko iš visų akcizų. Tai reiškia, kad šių tabako gaminių vartojimas didėja. Tai reiškia, kad mes susiduriame su tikrai didelėmis problemomis jas užkardydami ir tai daro didelę įtaką visuomenės sveikatai.

Elektroninių cigarečių vartojimas tampa nauja visuomenės sveikatos epidemija ir visame pasaulyje. Tai jau yra nustačiusi ne viena organizacija. Šiandien taip pat išgirstame iš žiniasklaidos

priemonių, kad neaišku, kokių priedų būna pridedama į kaitinamąjį tabaką arba į skysčius. Pridedama visokiausių narkotinių medžiagų. Net patekę į ligonines vartoję asmenys sunkiai būna gelbstimi, nes tiesiog neaišku, ko ten yra. Pradeda visi vartoti tokias medžiagas, paprasčiausiai iš parduotuvių pirktas, bet kai jau išgali priklausomybė, tokiu atveju jau pradedama ieškoti ir didesnių, pigesnių galimybių.

Reikia visų pirmiausia užkardyti jų pirminį įsigijimą, kad tai būtų brangu įsigyti iš pat pradžių, taip mažinant ir priklausomybę, ir jų vartojimo paklausą. Būtų surenkama papildomai lėšų į biudžetą, priklausomai nuo kiekvieno punkto. Žinant, koks yra įtemptas biudžeto formavimas šiuo metu, siūlymas netgi būtų, kad surinktas papildomas biudžeto lėšas galėtume skirti ir tų pačių pareigūnų ar kitų statutinių pareigūnų algoms didinti. Laukiu klausimų.

PRIMININKĖ. Ačiū. Jūsų paklausti nori T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas pranešėjau, visiškai pritariu, kad būtų didinami kaitinamojo tabako produktų akcizai, bet jūs paaiškinkite šią jūsų trijų straipsnių didinimo logiką. Tai 13, 14 – jūs didinate viską, o 15 – jūs šiek tiek sumažinate. Čia yra ryšium su kuo?

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Ne, atsiprašau, nepaminėjau, gerai, kad atkreipėte dėmesį. Čia yra įsivėlusį tikrai techninę klaidą – turėjo būti ne 2 eurai 50 centų, o 4 eurai 50 centų. Atsiprašau už pateikimo techninę klaidą. (*Balsai salėje*)

PRIMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Gailius. Ruošiasi V. Fiodorovas.

V. GAILIUS (LSF). Tai jau atsakė, kad techninė klaida.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Taip, yra techninė klaida.

V. GAILIUS (LSF). Norėjote mus apgauti?

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF) Ne. Kaip matote, visuose trijuose straipsniuose yra kasmetinis, pametinis nuoseklus tabako gaminių akcizo augimas.

PRIMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi V. Šeršniovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Jūs savo pranešimu šiek tiek paklaidinote: jeigu bus brangu, mažiau pirsks, jeigu dabar perka, tada nepirks ir visa kita. Dėl pabrangimo aš sutinku, bet suprantame, kad pabranginus juodojoje rinkoje (apie ką jūs kalbėjote – tuos visokiausius skysčius, kurie yra pavojingi ir dėl kurių turbūt kiekvieną savaitę į ligoninę vis išvežama vaikų iš mokyklų) bus tikrai sudarytos sąlygos tam klestėti. Koks turėtų būti kitas projektas po šio, kai mes pabranginame tai? Koks turėtų būti projektas, kad apsaugotume vaikus nuo tų nelegalių juodosios rinkos visų rūkalų šiuo atveju? Ką galite pasiūlyti ir ką reikėtų padaryti?

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Visų pirmiausia atkreipiu dėmesį į prieš tai pristatytą įstatymo projektą, kurį pristatė A. Sysas. Ant kaitinamojo tabako dar yra banderolės. Neminėsiu net pavadinimų, bet ant elektroninių skysčių nėra jokių žymėjimų, kaip mes galėtume atskirti, iš kur jis atkeliaavo. Visų pirmiausia mes turime žinoti ir matyti, iš kur atkeliauja tos medžiagos. Pavyzdžiui, kaip yra suskaičiuojami paprastojo tabako kiekiai, tai tiesiog matyti, kaip atliekamas tyrimas. Perėina tyrėjai pro šiukšlių dėžes viešosiose vietose, susirenka pakelius, mato, kokios banderolės yra ant pakelių. O dabar tų pačių pakuočių, kur yra kaitinamasis tabakas... ne kaitinamasis tabakas, jūs pasakykite, iš kur atėjo elektroninių cigarečių skysčiai, ar jie pirkti parduotuvėje, ar jie yra įvežti. Mes net nežinome, kiek jų atkeliauja nelegaliai, nes mes negalime pateikti net statistikos. Vieną iš tų dalykų, ką iš prieš tai buvusio klausimo, A. Syso įvedamų banderolių, mes jau sužinojume, tai kiekį. Galėtume vesti kažkokią statistiką, tokią pat, panašiu principu paremtą, kaip ir yra šiuo metu apskaičiuojamas nelegalių tabako gaminių rinkos dydis mūsų visoje Lietuvoje. Vienas pirmiausių, kad mes turėtume žinoti, koks tas kiekis, koks tas mastas.

Kitas dalykas. Tikrai atkeliauja dažniausiai, visi puikiai suprantame, internetiniu užsako-muoju būdu, nes vis dėlto daugiausia vartoja jaunimas. Manau, kad tikrai įmanoma, kadangi yra ir dūmų detektorių, tabako arba garų detektorių, kurie yra kartais montuojami mokyklose, tokiu pat principu tikrai būtų galima panašius detektorius įsigyti ir muitinei, kad siuntos, kuriomis dažniausiai atkeliauja tokie tabako gaminiai... kad būtų tikrai užkardomas pats jų pateikimas į Lietuvą, nes dažniausias jų pateikimas yra tiesiog užsisakius internetu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinį klausimą užduos V. Šeršniovas.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Pašmaikštausiu truputėlį.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Gerai.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Jeigu jau užkardysite visas priemones ir padarysite taip, kad ir per paštą ar per visur kitur taip lengvai neatsisius, pas mus bus brangesni šitie skysčiai, nebijote, kad Lietuvos padangėje balionų padaugės?

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Prisiminę šitą atvejį, prisiminkime istoriją: buvo „ichtiandrai“ – užkardyti, buvo vežama, nešama miškais – pastatyta tvora. Manau, nelegalių būdų tikrai buvo ir bus. Aš tuo negaliu net suabejoti. Tikrai tiek, kad mes turime suteikti įrankius mūsų teisėsaugos pareigūnams kuo labiau tuos visus įrankius išaiškinti ir mes turime laiku reaguoti į tų įrankių įgyvendinimą ir tų priemonių įdiegimą, kad mes galėtume tai stabdyti, kiek tai įmanoma. Užkardyti 100 %, tikrai būsiu realistas, tikrai neįmanoma.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Kviečiu kolegas balsuoti... Dėl motyvų nėra norinčių pasisakyti.

Kviečiu balsuoti dėl Akcizų įstatymo 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Užsiregistravo 80, balsavo 79: už – 56, prieš – 1, susilaikė 22. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti taip pat gruodžio 16 dieną. Prieštaraujančių nematau, pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

16.48 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo devintuoju skirsniu įstatymo Nr. XV-286 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-707 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Akcizų įstatymo 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo devintuoju skirsniu įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-707. Pranešėjas – R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiami kolegos, praeitoje sesijoje Seimas priėmė Akcizų įstatymo pakeitimą, kuriuo apmokestino nuo kitų metų cukrų labiau negu saldiklius. Tas pakeitimas buvo padarytas remiantis vien ekonomine logika. Matyt, paskubomis nebuvo laiko pagalvoti apie poveikį sveikatai. Aš teikiu šitą projektą, kuriuo siūloma suteikti Sveikatos apsaugos ministerijai laiko įvertinti galimus pavojus ir galimus pavojus visuomenės sveikatai, kurių galėtų atsirasti, jeigu gamintojai cukrų pradėtų keisti dirbtiniais saldikliais, kurių vartojimas gali būti pavojingesnis sveikatai.

Daugiausia remiuosi 2022 metais atliktų tyrimų metaanalize. 25 tyrimai, įtraukti pagal nustatytus kriterijus, apėmė beveik 4 mln. tiriamųjų. Pasižiūrėkime, kokie gauti rezultatai. Nustatytas ryšys tarp dirbtinių saldiklių ir mirties rizikos: vartojančių dirbtinius saldiklius mirties rizika buvo 13 % didesnė.

Toliau. Tas pats tyrimas parodė, kad ir vėžio rizika gali padidėti 7 %. Kitas tyrimas – *Journal of Applied Physiology* apie saldiklį eritritolį, kuris neigiamai veikia įvairių mediatorių išsiskyrimą kraujagyslių endotelio ląstelėse, gali paskatinti jų užsikimšimą smegenyse ir tokiu būdu sukelti išeminį insultą.

To negana. Tarptautinė vėžio tyrimų agentūra prie Pasaulio sveikatos organizacijos nurodė, kad aspartamas (čia kitas saldiklis) yra potencialus kancerogenas. Prancūzijoje atliktas tyrimas, į kurį įtraukta apie 100 tūkst. žmonių, parodė, kad vartojantiems saldiklį nustatyta daugiau vėžio atvejų. Pagaliau tyrimas su pelėmis ir žiurkėmis parodė, kad saldikliai yra susiję su didesne kraujotakos vėžio, tai yra leukemijos ir limfomos, rizika.

Norėčiau atkreipti dėmesį štai į šią publikaciją moksliniame žurnale *Nutrients*. Čia yra pabrūkta tai, ką aš jums aiškinau. Dar noriu atkreipti dėmesį į apačioje esantį tokį teiginį, kad ryšys tarp saldiklių keliamos mirties kiekio... ir keliamos mirties rizikos gali būti J formos. Ką tai

reiškia? Jeigu mes dalį cukraus keičiame saldikliais, tai mirties rizika gali mažėti, bet J forma reiškia, kad toliau jina pradeda didėti, jeigu mes keičiame toliau.

Vadovaudamasis vien visuomenės sveikatos argumentais, o ne ekonomine logika, kuri vis dėlto turi eiti paskui, aš kviečiu atidėti šio įstatymo įsigaliojimą, prašant Sveikatos apsaugos ministerijos atlikti kruopštų vertinimą. Aš neskubu daryti kategoriškų išvadų, nes šitas bandymas sutaupyti gali padidinti mirčių skaičių ir vėžio atvejų skaičių. Mes turime galvoti, ką darome, ir jausti atsakomybę už savo veiksmus. Pasiūlymas ne politinis – jisai grįstas sveikatos argumentais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, pranešėjau. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmasis klausia L. Šedvydis. Prašom.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Sveiki. Aš norėčiau jūsų paklausti. Kadangi mes kalbame apie biudžetinių teisės akto projektą, jisai keistų valstybės pajamas, tai kiek keistų ir kaip jūs ruoštumėtės kompensuoti praradimus?

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Aš manau, kad sveikata pinigais neišmatuojama. Jeigu mes prarasime... Aš žinau, kiek keistų – 22–25 mln. eurų skaičiuojamas ekonominis efektas, bet jeigu mes gauname mainais kelis šimtus mirčių, vėžio atvejų, suskaičiuokime, kiek tai kainuos. Tai neišmatuojama. Aš sakau vėl: aš teikiu šitą projektą ne ekonominiais, o sveikatos argumentais, nebūdamas kategoriškas. Gal galima kažką ir daryti, tačiau visa tai reikia kruopščiai įvertinti, pažiūrėti, kas iš to išeis. Aš manau, kad jeigu mes lietuvišką limonadą apmokestinsime daugiau negu „Coca Cola Zero“, tai bus labai blogas darbas ir dėl žmonių sveikatos, ir galiausiai net dėl biudžeto.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas pranešėjau, aš, tiesą pasakius, pirmą kartą Seime matau tokį žanrą, kai jūs, pasisakydamas už saldiklio ir cukraus apmokestinimą, siūlote jį metams atšaukti. Jeigu jūs turite pasiūlymą, kaip tobulinti tą cukraus ir saldiklio apmokestinimą, tai jūs siūlykite, bet jūs jokių būdu nestabdykite įstatymo įsigaliojimo, nes aš jums iš praktikos pasakysiu, kuo visa tai baigsis: jūs duosite lobistams metus atokvėpio, jie ateis čia, pereis kiekvieną ir jūs nematysite šito įstatymo kaip savo ausų. Patikėkite mano praktika.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Dėkui. Aš suprantu jūsų argumentus, tačiau aš kalbėjau vien apie sveikatą, vien apie lobistus. Atsakinga institucija, kuri turi tai įvertinti, yra Sveikatos apsaugos ministerija. Ji turi pavaldžių visuomenės sveikatos įstaigų, ji gali paklausti universitetų nuomonės. Galbūt to įstatymo galima ir nepriimti tokio, kaip yra, galbūt jį galima koreguoti, bet aš noriu inicijuoti diskusiją, nes paskui... (*Balsai salėje*) O kodėl padaugėjo vėžio, o kodėl mirčių padaugėjo? Daugybė faktorių. Vienas iš jų gali būti šis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai prieš – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš jau atsisakau, viską pasakiau. Kolega nesuprato.

PIRMININKĖ. Daugiau dėl motyvų kalbančių nėra.

Kviečiu balsuoti dėl Akcizų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Užsiregistravo 76, balsavo 75: už – 17, prieš – 34, susilaikė 24. Po pateikimo įstatymo projektui nepritarta.

Alternatyva. Apsispręskime, ar gražinti tobulinti, ar atmesti. Kviečiu balsuoti. Kas už, kad gražintume, balsuoja už, kas, kad atmestume, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 73, balsavo 73: už – 25, prieš – 48. Po pateikimo atmesta.

16.57 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-899, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-900 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-899 su lydimuoju įstatymo projektu Nr. XVP-900. Kviečiu pranešėją K. Vilkauską.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kultūros komitetas teikia įstatymo projektą ir jo lydimąjį. Jis yra gana tokio techninio pobūdžio, kadangi dabar formuojama Etninės kultūros globos taryba ir vienoje vietoje reikia pakeisti pavadinimą. Yra keičiamas pavadinimas iš Lietuvos liaudies buities muziejaus į Lietuvos etnografijos muziejų. Prašome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paklausti nori M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Dėkui posėdžio pirmininkei. Tiesiog techninis mano klausimas. Kaip jūs manote, pranešėjau, ar yra logiška ir teisinga, aš suprantu viską, ką mes čionai darome, bet ar jūs manote, kad logiška ir teisinga, kad mes svarstome parlamente tokius klausimus, techninius pakeitimus, muziejaus pavadinimus, nesvarstydami kitų klausimų? Toks mano būtų...

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Kadangi būtent ta tvarka nustatome dėl Etninės kultūros globos tarybos rinkimų įstatymo, mes turime pakeisti ir kituose įstatymuose šį pavadinimą. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau klausiančių nematau. Dėl motyvų pasisakyti taip pat nėra norinčių.

Kviečiu, kolegos, balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XVP-899 ir taip pat dėl lydimąjo.

Užsiregistravo 77, balsavo taip pat 77: už – 76, prieš – 1. Po pateikimo projektui su lydimuoju pritarta.

Siūlomas pagrindiniu komitetu Kultūros komitetas dėl abiejų projektų. Prieštaraujančių nematau. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu. Siūloma svarstyti šių metų lapkričio 18 dieną abu projektus. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.00 val.

Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 4, 5, 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-582, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2030 „Dėl Viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-583, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2029 „Dėl Viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-584 (pateikimas)

Ir paskutinis šio posėdžio klausimas – įstatymo projektas Nr. XVP-582 su lydimaisiais įstatymų projektais Nr. XVP-583 ir Nr. XVP-584. Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu pranešėją D. Jakavičių. (*Balsai salėje*)

Per šoninį mikrofoną... Kuris pirmas? Prašau. Gerbiamas A. Petrošius. (*Balsai salėje*)

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Mes dar norime su šiuo teisės aktų projektų rinkiniu pažaisti teksto suvokimo žaidimą, todėl frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, gal galime tada bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū. Sutarėme – pertrauka iki kito posėdžio dėl šių minėtų klausimų. (*Balsai salėje*)

Registruojamės. Užsiregistravo 76 Seimo nariai. Vakarinį Seimo posėdį skelbiame baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 95 STENOGRAMA

2025 m. lapkričio 13 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas R. ŠUKYS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pradedame 2025 m. lapkričio 13 d. rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Užsiregistravo 82 Seimo nariai.

10.01 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Bronislavo Juozo Kuzmicko 90-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Gerbiamieji kolegos, pradedame mūsų posėdį ir skelbiu 1 mūsų šios dienos klausimą – Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro B. J. Kuzmicko 90-ųjų gimimo metinių paminėjimas. Kviečiu į tribūną kalbėti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą gerbiamą R. Gudaitį. Prašom.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Romo Gudaičio kalba

R. GUDAITIS. Mielos B. Kuzmicko dukros Severina ir Agne, gerbiami Lietuvos Respublikos Seimo nariai. Kuklus, gilus, nemėgstantis puikuotis asmeniniais nuopelnais, vienas iš spalvingo būrio aštriai mąstančių filosofų, svarbiausių Atgimimo ir Sąjūdžio žmonių, tikintis tautos valia ir galia visur, ir šiuose rūmuose, klausantis vidinio dvasinio imperatyvo lietuviškai, dorai tarnauti Lietuvai. Protėvynė, arealas, kurį vadiname Sūduva, Nemuno vingiai, Ingavangis, Juodaraistis, Prienų šilelis link Užkabalių, Basanavičynės, kur ošė Nepriklausomybės Akto signataro B. Kuzmicko, mums Broniaus, ažuolas. Kuzmickynė, iš kur jis išėjo į platųjį pasaulį – Prienus, Kauną, o paskui ir į svajonių miestą Vilnių. Iš tremiamo, žudomo, draskomo kaimo į šviesą, filosofiją, kur jokios okupacijos neužgina, neatima teisės laisvai mąstyti, į valstybę, nepriklausomą, savą. Paskui savąją kartą, artimą Sąjūdžio sielą J. Marcinkevičių, profesorių J. Kazlauską, pražudytą rūsiose ties Lukiškių aikšte, įmestą į Nerį, šešiolikmečius einšteinus ir galilėjus, pražudytus jaruose ir si-
biuose.

Lemtingą įtaką Broniui padarė sūduviečių tėvų ūkininkų mentalitetas, kietas užsispyrimas siekti tikslo sunkiu darbu, santūrus, griežtokas būdas, skatinęs leisti sūnus į seminarijas, universitetus. Iš tų sodybų ir buvo leidžiami žmonės į universitetus. Neteko pabuvoti artimose tėviškėse kartu su Broniumi, o štai pasišnekučiuoti apie Kęstutį, kuris sučiuptas medžioklėje, pro čia gabentas Įsruties pilin, apie trumpo Prūsijos valdymo *pėstrunges*, *plicukus*, *griebeles* ir *trepus*, Varšuvos hercogystę ir Napoleono kodeksą, kuris šiame krašte galiojo iki 1940 metų, mums teko daug kartų.

Atsiverskime cenzūros nepajėgtus sušukuoti kultūros barus. Čia, šalia R. Ozolo, M. Marti-
naičio maištingumo, Broniaus straipsniai ir aiškiai įskaitomas jų leitmotyvas: laisvas žmogus, as-
menybės laisvė, laisvo žmogaus teisė ir pareiga gyventi nevaržomai harmoninguose socialiniuose
santykiuose, šalia jo katalikiškos filosofijos labai įdomių tyrinėjimų ir jų populiarinimo. Dar po-
tekstėje Ezopo kalba maskuojamais perkūnsargiais, su duokle viešpatavusiai ideologijai karštai
aptarinėjome šias idėjas su draugais, su Broniaus kolega V. Bagdonavičiumi.

Solidaus filosofo reputaciją tvirtino disertacijos, mokslinių straipsnių ir populiarių publikaci-
jų gausa, kelionės po visą Lietuvą su „Žinijos“ paskaitomis. Todėl toks natūralus atėjimas į Sąjū-
džio iniciatyvinę grupę, energinga veikla buriant Sąjūdį, dirbantis jo Seimo taryboje. Nepri-

klausomybės šauklis, suvereniteto principų gynėjas, valstybės vyras, svariai prisidėjęs prie valstybės atkūrimo strategijos. Didžios dalies Sąjūdžio dokumentų kruopštus autorius, atidus redaktorius, mokėjęs ir išryškinti esmę, ir neišduoti programinių tikslų tinkamam laikui dar neatėjus.

Svarbus Broniaus vaidmuo kartu su B. Genzeliu, A. Šliogeriu, kitais, atsiskiriant partijai nuo Maskvos. Jis vienas iš šios idėjos sumanytojų ir įgyvendintojų. Gerai apmąstęs V. Krėvės patirtį, kalbantis kadaise su V. Molotovu, suvokęs, jog tik šis žingsnis galutinai sužlugdys imperiją ir padės mums ištrūkti iš mirtinų jos gniaužtų. Tai štai kuo teko užsiimti ne tik mums, bet ir filosofijos šulams, tarp jų ir Broniui.

Seimo Konstitucijos salė, tada Prezidiumo salė. Polemikai iš plenarinių posėdžių salės nere-tai persikeldavo čia. M. Laurinkus, irgi Prezidiumo narys, gali paliudyti, kad persikeldavo ta po-lemika, ji kartais būdavo labai karšta. Bronius, būdavo, nesikarščiuoja – ramiai dėsto argumentus, visada išlieka santūrus, griežtokas, šaltakraujiškas dramatiškiausiose situacijose, bet geranoriškas ir atlaidus klystantiems oponentams.

Pirmieji dveji laisvės metai paženklinai Broniaus kelionių po Vakarų pasaulio sostines. Čia solidžiai atstovauta atsikūrusiai valstybei ir jos interesams, aiškinti mūsų siekiai, sunkiai derėtasi dėl tarptautinio pripažinimo. O kad tas tarptautinis pripažinimas, kuris įvyko labai staiga, buvo sunkus ir kad čia teko dėti nemažai pastangų pirmiesiems mūsų diplomatams ir pirmiausia B. Kuzmickui, tai faktas. Apie tai paskutinė mūsų seniai vertinta jo knyga. Racionalus nuveiktų darbų išvardinimas, atsisakymas afišuoti savo nuopelnus lietuviškoje diplomatijoje, kaip ir ku-riant Konstituciją, daugelyje darbų ir žygių.

Pirmas Signatarų klubo prezidentas. Žmogus, kuriam iki paskutinio širdies tvinksnio rūpėjo tautos ir valstybės likimas. Ne savigyra, ne autoreklama ir ne liaupsės. Bronislovas buvo šeimos žmogus, čia šeimos nariai apie tai, be abejo, kalbės. Mylėjo gražią moterį, jos netekęs, liko vienas, nors šeimoje, bet liko vienas. Mokėjo linksmai pasišaipyti iš savęs, kodėl vienas, su padaužiška autoironija ir sarkazmu.

Ne vienas tu, broli. A. Siaurusevičius yra pasakojęs apie Kuzmickynėje išlikusį kluoną. Mes tikrai apytamsėje Prezidiumo salėje žiūrinėjame litų kupiūrų eskizus – tai faktas. Diskutuojame apie tai, kad litas bus stipri mūsų nacionalinė lietuviška valiuta, kad mes niekada nesiskolinsime, mūsų valstybė nebris į jokias skolas. Tu nesistebi taifūnais dėl biudžeto, o ramiai, filosofiskai sa-kai mums. Sakai. Ačiū jums už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamaam Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui R. Gu-daičiui.

Kviečiu į tribūną Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarę, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo prezidentę B. Valionytę. Prašom.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės kalba

B. VALIONYTĖ. Gerbiamas Seimo Pirmininke, Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Ak-to signatarai ir visi čia susirinkusieji. Šiandien švenčiame Lietuvos Nepriklausomybės Akto sig-nataro B. Kuzmicko 90 metų jubiliejų. Jam tiek būtų buvę. Ne taip seniai iškeliaavo anapilin – 2023 metais. Tai buvo žmogus eruditas, be galo ramus, mąstantis, daug žinantis ir visada norintis vis-ką sužinoti, neužsiplieskiantis, bet visada pasakantis tvirtą žodį. Signataras, būdamas čia, Aukš-čiausiojoje Taryboje, 1990 metų sausio įvykių metu, ypač įtemptu metu, ne veltui kaip Užsienio reikalų komisijos narys, pavaduotojas buvo išsiųstas į užsienį esant reikalui kurti egzilį – Vyriausybę. Šiandien štai tokio žmogaus jubiliejų minime.

Su mumis yra dvi jo užaugintos dukros: vyresnioji Severina ir jaunesnioji Agnė. Kuzmickų šeimynos palikuonims Signatarų klubas tradiciškai dovanoja gražų „Laisvės vėją“. Laisvės vėją jis jau jautė ir 1972 metais rašydamas savo mokslinius darbus. Jam tikrai jo niekada netrūko, jis visa-da buvo jo širdyje. Taigi, prašom priimti mūsų dovaną. (*Plojimai*)

A. KUZMICKAITĖ. Labai ačiū. Dėkoju nuo visos mūsų šeimos. Ačiū už tą gražų paminėjimą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju visiems – ir pranešėjams, ir gerbiamo signataro artimiesiems.

10.13 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. lapkričio 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Toliau, gerbiami kolegos, mes turime pasitvirtinti darbotvarkę. Ar galėtume pasitvirtinti 2025 m. lapkričio 13 d. darbotvarkę bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Pasitvirtiname.

10.13 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21¹, 22, 22¹, 31, 35, 39, 39¹, 40¹, 41¹, 46, 46², 46³, 47, 48, 48², 48³, 48⁴, 51, 52, 52¹, 61, 61¹, 61², 67, 69, 73², 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-578(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės kompleksinis 1-3.1 klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 61² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-578, taip pat Energetikos įstatymo 16¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-579. Priėmimo stadija.

Taigi, gerbiami kolegos, pirmiausia Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-578. Kviečiu į tribūną pranešėją S. Bucevičių. Norėčiau informuoti, kad iki 37 straipsnio mes neturime jokių pasiūlymų. Pasiūlymų yra jau nuo 38 straipsnio. Komiteto pozicija. Čia yra Teisės departamento pasiūlymų, kuriems komitetas yra pritaręs. Papildomų komentarų, matyt, nereikėtų, išskyrus galbūt vieną, kuris yra dėl 13 dalies, dėl kurios komitetas nepritarė. Jeigu galite, pakomentuokite.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Dėl kurios dalies?

PIRMININKAS. Dėl 13 dalies, vienintelės dalies, kuriai nepritarta.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Komitetas, kolegos, apsisprendė, iš esmės perteklinis reikalavimas buvo, todėl nepritarėme.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, yra dar viena... Ne, daugiau čia jau nebėra. Gerbiami kolegos, pastraipsniui dėl straipsnių nuo 1 iki 38 straipsnio, kaip girdėjome, komitetas daugeliui Teisės departamento pastabų pritarė. Ar galime pastraipsniui nuo 1 iki 38 straipsnio priimti šį įstatymą, atsižvelgę į Teisės departamento pasiūlymus? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju. Pastraipsniui pritarta. Priimta.

Dėl balsavimo motyvų dėl viso kalbėti... Dėkoju pranešėjui. Dėl balsavimo motyvų dėl viso nėra užsirašiusių kalbėti. Dėkojame. Dėl viso bus balsuojama balsavimo lango metu – 11 val. 10 min. mes pradėdame balsavimus.

10.18 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-579(2)ES (priėmimas)

Toliau Energetikos įstatymo 16¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-579. Taip pat priėmimas. Dėl 1 straipsnio pataisų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, komitetas jam yra pritaręs, todėl pranešėjo komentaro gal ir neprireiks mums. Ar galime pritarti 2 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymu ir jį priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Ir 3 straipsnis – „Įstatymo išgaliojimas“. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra pageidaujančių pasisakyti.

Atsiprašau, aš suklaidinau. Noriu patikslinti: balsavimo langas nuo 10 val. 20 min. Dar kelios minutės yra likusios, kai mes galėsime balsuoti. Senoje darbotvarkėje kitaip buvo.

Tai priimta yra pastraipsniui. Balsuosime, kai bus balsavimo langas, dėl viso projekto.

10.18 val.

Saugiųjų dokumentų ir saugijų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-573(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Saugijų dokumentų ir saugijų dokumentų blankų gamybos įstatymo 2, 3 ir daugelio kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-573. Taip pat priėmimo stadija. Įstatymas iš aštuonių straipsnių. Ar galime priimti bendru sutarimu šį įstatymą pastraipsniui? Nėra prieštaraujančių, priimta. Kalbėti dėl balsavimo motyvų taip pat nėra pageidaujančių.

10.19 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 25, 26, 33, 38, 40, 43, 45, 46, 47, 90, 101, 103, 115, 164 straipsnių pakeitimo ir 44, 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XVP-574(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 25, 26, 33 ir kitų straipsnių pakeitimo ir 44, 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XVP-574. Priėmimo stadija. Projektas susideda iš 18 straipsnių. Pasiūlymų, pastabų nebuvo gauta. Ar galime šio įstatymo projekto straipsnius nuo 1 iki 18 straipsnio priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

Ir jau yra balsavimo langas. Dėl balsavimo motyvų norinčių pasisakyti nėra. Prašau pasiruošti ir balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 90, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

10.21 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21¹, 22, 22¹, 31, 35, 39, 39¹, 40¹, 41¹, 46, 46², 46³, 47, 48, 48², 48³, 48⁴, 51, 52, 52¹, 61, 61¹, 61², 67, 69, 73², 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-578(2)ES (priėmimo tęsinys)

Balsuosime dėl Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekto Nr. XVP-578. Prašau pasiruošti ir balsuoti dėl viso įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 94, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

10.21 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-579(2)ES (priėmimo tęsinys)

Taip pat prašau pasiruošti, balsuosime dėl Energetikos įstatymo 16¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-579. Prašom pasiruošti, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 98, balsavo 97: už – 97, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

10.22 val.

Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-573(2) (priėmimo tęsinys)

Balsuojame dėl Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo projekto Nr. XVP-573. Tai yra toks įstatymo pavadinimas. Prašom pasiruošti ir balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 101, balsavo 99: už – 99, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

10.23 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106 ir 110 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2805 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-575(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.3 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 1, 2, 14 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-575. Priėmimas. Priimamas įstatymas iš vieno straipsnio. Ar galime priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimta. Kalbėti dėl balsavimo motyvų užsirašiusių nėra.

Prašau pasiruošti. Balsuojame dėl viso šio įstatymo projekto priėmimo. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 104, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

10.24 val.

Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 10, 30, 35 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-576(2) (priėmimas)

Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 10, 30, 35 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-576. Priėmimo stadija. Įstatymas iš penkių straipsnių. Pasiūlymų ir pastabų nėra gauta. Ar galime bendru sutarimu priimti šį įstatymą pastraipsniui? Nėra prieštaraujančių, priimta. Dėl balsavimo motyvų norinčių, pageidaujančių pasisakyti nėra. Prašau pasiruošti. Balsuojame, kas už tai, kad būtų priimtas Muitinės įstatymo 10, 30, 35 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 96: už – 96, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

10.26 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 6, 7¹, 7³, 10, 10⁴, 16, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹, 15³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-577(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.5 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo 6, 7¹, 7³, 10, 10⁴, 16, 28 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹, 15³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-577. Kviečiu į tribūną gerbiamą A. Sysą, komiteto pirmininką.

Yra gauta dėl 1 straipsnio Teisės departamento pastaba. Jai komitetas yra pritares. Prašom, gerbiamasis komiteto pirmininke, jeigu pageidaujate, pakomentuoti.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, buvo gautos Teisės departamento keturios pastabos dėl viso įstatymo. Mes suderinome ir visoms pritarėme.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama pranešėjui. Norėčiau paklausti kolegų, ar galime įstatymą, kuris susideda iš dešimties straipsnių, pastraipsniui priimti bendru sutarimu? Bet reikėtų, kadangi yra Teisės departamento pastabų, vis dėlto pastraipsniui kiekvieną įvardinti.

1 straipsnį galime bendru sutarimu su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė, priimti? Nėra prieštaraujančių, priimta. 2, 3 straipsnius, dėl kurių nėra pastabų, pasiūlymų, galime priimti bendru sutarimu? Priimta. Dėl 4 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, dvi pastabos. Komitetas joms pritarė. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

Dėl 5 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba. Galime priimti bendru sutarimu su Teisės departamento pastaba? Dėkoju, priimta. Dėl 6 straipsnio nebuvo pastabų. Galime bendru sutarimu priimti? Dėkoju, priimta. Dėl 7 straipsnio buvo pastaba. Jai komitetas pritarė. Su pastaba galime priimti? Dėkoju, priimta. Dėl 8, 9 ir 10 straipsnių nebuvo pastabų. Ar galime šiuos įstatymo straipsnius priimti bendru sutarimu? Dėkoju, priimta.

Dėl balsavimo motyvų nėra pageidaujančių pasisakyti. Prašau pasiruošti ir balsuojame. Kas už tai, kad būtų priimtas Azartinių lošimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-577?

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 94, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Pagal darbotvarę, turėtume svarstyti 1-5, 1-6, 1-7 klausimus – Seimo nutarimų projektus, tačiau jų kol kas nesvarstysime, nes pirmasis projektas dar neatsirado sistemoje. Atsiprašau, trečiasis neatsiradęs sistemoje, klausimas 1-7, o dėl kitų dviejų kol kas dar neįkeltos Teisės departamento išvados. Šiuos nutarimų projektus svarstysime vėliau.

10.30 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 13¹, 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-534(2)ES (priėmimas)

Dabar tuomet tęsiame mūsų darbą ir svarstysime Transporto veiklos pagrindų įstatymo 2, 11, 13¹, 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-534. Priėmimo stadija. Pastabų, pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto priėmimo stadijoje nėra. Projektas susideda iš penkių straipsnių. Ar galėtume priimti jį bendru sutarimu pastraipsniui? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, priimta. Dėl balsavimo motyvų dėl šio įstatymo projekto priėmimo stadijoje nėra pageidaujančių kalbėti. Prašau pasirengti. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto Nr. XVP-534 priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 94: už – 94, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.32 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-661(2) (priėmimas)

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Projektas susideda iš dviejų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu pastraipsniui? Nėra pageidaujančių prieštarauti, priimta pastraipsniui. Dėl viso įsta-

tymo projekto dėl balsavimo motyvų yra pageidaujančių kalbėti. Motyvai už. Pirmasis pasisako K. Mažeika. Prašom. Nėra. Tuomet pasisako J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Atrodytų, tikrai logiškas projektas galų gale žemės ūkio ir maisto sektoriaus pripažinti strategiškai svarbiais nacionaliniam saugumui tikintis, kad valstybėje bus atitinkama politika užtikrinant to sektoriaus gyvybingumą, bet štai kur kyla abejonių. Kai greta to projekto ateina kitų ir dar kitų dvejų metų biudžeto projektas, kur pirmą kartą mūsų nepriklausomybės istorijoje žemės ūkio sektoriui yra numatytas finansavimo mažinimas gana ženklių apimčių, ir kiekvieną kartą per tuos trejus metus vis eina mažinimas, kaip čia tada išeina? Paskelbiame sektorių strategiškai svarbiu ir tarsi to svarbumo pagrindimą sprendžiame per finansavimo mažinimą. Ar laikome, kad sektorius toks čia kietas, kad gali apsieiti su mažesniais finansais? Ir nebėsišku, kaip balsuoti, kai yra štai toks politikos derinys. Blieka turėti vilčių, kad gal dabartinio žemės ūkio ministro pateiktą biudžeto projektą toje srityje pavyks Seime kažkiek pagerinti.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų. Motyvai už – R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš esmės iš tikrųjų buvo smagu girdėti, ką gerbiamas kolega J. Razma sako: nežinau, kaip balsuoti. Aš tiesiog priminsiu visiems Seimo nariams, dėl ko atsitiko, kad žemės ūkio sektoriuje mažėja finansavimas beveik 5 %. Deja, jūsų dėka, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų, Liberalų sąjūdžio ir Laisvės partijos dėka, kadangi jūs krašto apsaugai neskyrėte tinkamo finansavimo, tokio, koks buvo sutartas, duodavote vos tikrai po 0,2–0,3 %, didindavote. Atėjusi valdančioji dauguma – „Nemuno aušra“, Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija bei socialdemokratų rimtai ėmėsi saugumo ir valstybės saugumui skyrė 5 %. Todėl ta didžioji dalis pinigų ir nueina gynybai. Todėl maistą mes ir pripažįstame strateginę reikšmę turinčiu dalyku.

Aš tikiuosi, gerbiamas Jurgi, kad tu įtikinsi savo frakciją ir jinai bus vieninga ir nepardavinės balsų už kokius nors dalykus taip, kaip L. Kasčiūnas siūlėsi pasiduoti socialdemokratams už biudžeto balsavimą, ir kada bus „Nemuno aušros“ pasiūlymai dėl žemės ūkio sektoriaus, jūs vieningai visa frakcija balsuosite. Jeigu visi balsuosime, tai Žemės ūkio ministerijai ir žemės ūkio sektoriui finansavimas padidės 60 %. Gerbiamas Jurgi, aš žinau, kad tu esi Jurgis, laikaisi žodžio ir visi tavo frakcijos nariai tvarkingai balsuos už „Nemuno aušros“ pasiūlymus žemės ūkio sektoriuje. Ačiū jums, balsuojame už.

PIRMININKAS. Dėkoju, iš klausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Prašau pasiruošti. (*Šurmuly salėje*) Dar yra galimybė pasisakyti ir, matome, salėje grįžęs K. Mažeika, buvo užsirašęs kalbėti, turiu suteikti žodį. Prašom pasisakyti dėl balsavimo motyvų. Motyvai už.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties, kolegos, dar XIX Vyriausybės projektas, kurį tikrai teikė ministras I. Hofmanas. Buvo didelės viltys tiek žemdirbių, tiek politikų, kad vis tik antras po gynybos prioritetas – žemės ūkis, apsirūpinimas maistu, kas ir akcentuojama šiame įstatymo projekte, bus tai, dėl ko susitelksime ir priimsime sprendimus, kad iš tiesų žemės ūkis atsistotų ant kojų ir galėtų efektyviai konkuruoti Europos rinkoje su kitomis šalimis ir kurti pačios aukščiausios pridėtinės vertės produktus, ir aprūpinti maistu Lietuvos gyventojus.

Tačiau tikrai apmaudu, kad tai yra tikrai teorinis žingsnis, nes praktiškai turbūt matome biudžeto mažėjimą žemės ūkiui ir atskiromis priemonėmis tas tikslas turbūt sunkiai yra pasiekiamas. Tai tikrai norėtusi palinkėti, kad tas mūsų užsibrėžtas tikslas ir tęstinumas, apie kurį buvo kalbama XX Vyriausybėje, būtų siekiamas ir pasiektas ir kad matytusi sprendimai praktiškai, kad ūkininkai ir gamintojai bei perdirbėjai galėtų tikrai pajauti tas politinių sprendimų pasekmes, kad vis tik tai yra prioritetas.

Todėl tikrai, kolegos, linkiu palaikyti šį įstatymo projektą, bet nepamiršti, kad vis tik žemės ūkis, jeigu užsibrėžėme tuos tikslus, tai ir sprendimais įrodykime, kad tai ir yra mūsų tikrasis prioritetas.

PIRMININKAS. Prašau pasiruošti. Balsuojame. Kas už tai, kad būtų priimtas Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas?

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 111, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Repliką po balsavimo ar dėl asmeninių motyvų per šoninį mikrofoną – kolega J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Man jau šiek tiek pabodo klausytis, kaip kai kurių sričių neišspręstas pakankamas finansavimas bandomas, taip sakant, nurašyti išaugusiam krašto apsaugos sistemos finansavimui. Kai, puikiai žinome, šiemet yra 4 % nuo BVP krašto apsaugai, kitiems metams siekiamybė buvo 5,5 %, tai yra plius 1,5 %. Europos Sąjunga leido fiskaliniuose reikalavimuose 1,5 % padidinti išlaidas, faktiškai skolindamiesi mes tą papildomą krašto apsaugos finansavimą galime sutvarkyti.

O kitoms sritims tokios pat galimybės kaip ir šių metų biudžete, tai tvarkykites su kitomis sritimis ir baikite vis kalbėti apie tą krašto apsaugą.

10.40 val.

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-692(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Kitas darbotvarkės klausimas – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-692. Dėl jo pastabų ir pasiūlymų priėmimo stadijoje nėra pateikta. Įstatymo projektas yra iš dviejų straipsnių. Kolegos, ar galime priimti įstatymą pastraipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, priimta. Dėl balsavimo motyvų pa-
geidaujama kalbėti. Motyvai už – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų reikia pritarti projektui, kadangi tikslas – mažinti biurokratizmą, kad žmonėms nereiktų, norint pirkti papildomai žemės, deklaruoti kiekvieną sklypelį. Bet aš noriu vis dėlto kritiškai pasisakyti šiuo atveju apie „Nemuno Aušros“ žemės ūkio ministro iniciatyvą teikti tą projektą, kadangi jis be jokio įstatymo pakeitimo galėjo šitą klausimą išspręsti. Pažiūrėkite, įstatyme nėra parašyta, kad žmogus turi deklaruoti visus sklypelius. Yra pasakyta, kad žmogus turi užpildyti deklaraciją, kurios formą patvirtina žemės ūkio ministras.

Taigi žemės ūkio ministras galėjo toje deklaracijoje palikti vieną eilutę, kur žmogus parašytų: nusipirkęs tą papildomą sklypą, neturėsiu daugiau negu 500 hektarų, ir taškas. Ir nereiktų jokio įstatymo taisyti. Dabar mes čia vaizduojame, kad darome kažkokį svarbų darbą, o iš tikrųjų lyg ir nenorinčio biurokratizmo naikinti žemės ūkio ministro nusiteikimą bandome spręsti įstatymo pakeitimais.

PIRMININKAS. Motyvai už – R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). Kai Jurgis kels, tai tikrai maža nebus. Man primena K. Donelaičio „Metus“.

Gerbiami konservatoriai, nuo 2020 m. gruodžio 1 d. iki 2024 m. lapkričio 17 d. jūs valdėte Žemės ūkio ministeriją, ministru buvote paskyrę žmogų, kuris mišių metu sužinojo, kad jis bus ministras, tai buvo toks K. Navickas. Sako: sėdėjau per mišias, paskambino I. Šimonytė ir sako, kaip Dievo balsas, turi eiti į ministrus. Taip jisai vadovavo Žemės ūkio ministerijai, kad nuvarė taip, kad nebuvo ko daryti.

Tada buvo pasitelkta sunkioji artilerija – K. Starkevičius. Sako, būk žmogumi, Kaziuk, padėk kažkiek žemės ūkiui, nes konservatoriai pragėrė, kaip K. Donelaičio „Metuose“. Ir kuo viskas baigėsi? Ir per tuos ketverius metus jūs nesugebėjote pakeisti jokio ministro įsakymo, kad nereikėtų keisti įstatymo.

„Nemuno Aušra“ kaip ledlaužis atėjo laužyti konservatorių nesąmonės. Kai tapo mūsų ministras, tai ir atsirado įstatymo projektas. Tikiuosi, kad konservatoriai balsuos tvarkingai, principingai ir vėl palaikys „Nemuno Aušrą“. Ačiū jums, mūsų „Nemuno Aušros“ filialas, Konservatorių partija, smagu jus girdėti šiandien.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už – K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Prieš tai kalbėjęs kolega turbūt buvo patarnautojas tose mišiose, kad taip viską labai gerai žino. Bet turbūt ne apie tai šis klausimas. Šis klausimas yra apie biurokratijos mažinimą, bet tai yra priverstinis biurokratijos

mažinimas, kadangi žinome, kad šiandien Nacionalinė žemės tarnyba neturi tų pajėgumų ir, atrodo, labai elementarus dalykas apkrovimas žmonėms – jie nespėja padaryti to darbo, kurį privalo padaryti.

Aišku, tai yra palengvinimas, kuris neapkraus žmonių surašyti kiekvieno sklypo individualaus numerio, ypač tiems, kurie turi daugiau mažesnių sklypų, išsisos paklodės išsina, o dėl kažkokio vieno žmogiško neatitikimo jis tiesiog būna pašalintas be galimybės pasitaisyti. Tai vis tik tai yra svarbus dalykas.

Norėtusi palinkėti, kad nekritikuotumėte buvusių ministrų ir skatintumėte savo ministrus, kad tas klaidas, kurias padarė buvę ministrai, jie taisytų. Nes šiandien vis tik vyksta daug testinių dalykų, kurie iš tiesų tas klaidas tik dar labiau gilina.

Gerbiami kolegos, tikrai kviečiu palaikyti, bet tikrai pritariu, kad norėtusi rimtesnių projektų, kurie iš esmės spręstų problemas. Tas pats žemės pardavimas, apie kurį mes čia daug diskutuojame, lėšų trūkumas turbūt turėtų būti dėmesio centre, o ne tokie ministro įsakymo lygio projektai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų – S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Labai pritariu, ką K. Mažeika ką tik pasakė, kad ministro lygmens klausimo perkėlimas ir didžiavimasis lyg ordino užsidedėjimas. Aš priminsiu, kad nuo 2006 metų galioja 500 hektarų saugiklis. Nuo 2006 metų. 2000 metais NŽT gavo funkciją nupirkti 500 hektarų perteklių turinčių juridinių asmenų arba fizinių asmenų turtą. Mes ką tik Aplinkos apsaugos komitete paklausėme Registrų centro ir Žemės ūkio duomenų centro, kiek juridinių asmenų ir fizinių asmenų turi daugiau negu 500 hektarų saugiklį: 69 juridiniai asmenys – 56 tūkst. hektarų.

Nacionalinė žemės tarnyba nuo 2020 metų turi pareigą išpirkti perteklių turinčių asmenų turtą, bet jos neįvykdo. Ta formytė, kurią mes čia pildydavome, pripažinkime visi, buvo užmesta ant visų. 69 juridiniai asmenys viršijo, formaliai Registrų centras ir Žemės ūkio duomenų centras rodo, kad viršijo 500 hektarų. Nacionalinė žemės tarnyba nuo 2020 metų privalo išpirkti. Ir kas vyksta? Niekas nevyksta. Mes visi pildydavome kažkokias anketas, kažkas stambėdavo, Nacionalinė žemės tarnyba savo pareigų neatlikdavo. Ir kur mes esame? Legaliai veikiantys investiciniai fondai, akcijų biržoje platinamos įmonės laikėsi įstatymų, o šešėlyje augo kai kurie koncernai. Mes šiandien turime situaciją, formaliai per Aplinkos apsaugos komitetą matome, kad jokios formelės nieko nesustabdė, įmonės sustambėjo. O sprendimas yra. K. Starkevičiaus projektas ateina, kitą savaitę bus Aplinkos apsaugos komitete svarstymas, realūs saugikliai nuguls į įstatymą ir iki naujų metų mes juos priimsime.

PIRMININKAS. Išklausėme pasisakymus dėl balsavimo motyvų. Gerbiami kolegos, prašau pasiruošti. Balsuojame, kas už tai, kad būtų priimtas Žemės ūkio paskirties žemės išigijimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 104, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.48 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹, 18² straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-677(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 2, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 18¹, 18² straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-677. Priėmimo stadija.

Įstatymas susideda iš šešių straipsnių. Pastabų, pasiūlymų dėl jo nebuvo. Ar galime bendru sutarimu priimti pastraipsniui? Nėra prieštaraujančių. Priimta. Dėl balsavimo motyvų kalbėti yra užsirašiusių.

Dėl motyvų prieš – T. Domarkas. Prašom.

T. DOMARKAS (NAF). Manau, kad šis įstatymas numatys perteklinius reikalavimus, sakykime, atliekant asbesto nuardymo darbus. Tai tikrai sukels papildomų išlaidų ir papildomų kaštų,

norint atlikti tuos darbus. Ar tikrai mums dabar reikia, norint nusiardyti seną šiferio stogą, samdyti įmonę, kuri turės atestatus, turės kokius nors sertifikatus? Iki šiol mes tai darėme ir nebuvo jokių sunkumų. O po šito įstatymo priėmimo, norėdami atlikti kokio nors seno stogo nuardymo darbus, mes turėsime samdyti įmonę, kuri turės sertifikatą šiems darbams atlikti. Ar tai nebus papildomi kaštai? Ar įstatymas nėra numatytas tam, kad pabrangintume mūsų žmonių išlaidas, norint pasikeisti seną stogą? Ačiū. Prašau nepalaikyti šio įstatymo.

PIRMININKAS. Motyvai už – K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, aš pratęsiu iš patirties. Kai pirmą kartą dirbau ministru, tai buvo 2010 metai, mes tada parengėme šiferio tvarkymo programą, kurioje numatėme naujos dangos uždengimo kompensavimą su neblogais procentais, taip pat utilizavimo problemas. Tada irgi buvo lygiai ta pati situacija, kad būtinai turi specialios kompanijos tai daryti, turi būtinai būti projektas nuardyti tą stogą. Aš tada labai paprastą pavyzdį pasakiau: 1990 metais, o gal dar 1989 sovietiniais metais stačiau savo ūkinį pastatą ir pjausčiau asbestą, tą stogo dangą, su *kreizu* ir dar šiandien gyvas. Jeigu šiuo atveju žmonės iš tikrųjų, naudodami respiratorius, nusiardys tą dangą, nereikės samdyti specialių kompanijų, kurių irgi dabar trūksta, tai tikrai čia nieko blogo nebus ir aš nematau tos problemos. Kaip tik tai tik apsunkins problemos sprendimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsavimo motyvai. Prieš – A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, pirmininke. Aš taip ir nesupratau gerbiamo K. Starkevičiaus pozicijos – už ar prieš? Aš suprantu, kad žmogus gali pats nusiardyti nesamdydamas brangios sertifikOTOS kompanijos, kadangi jisai visą gyvenimą gyvena su tuo asbestcemenčio stogu ir tokia danga. Tokių namų yra visur. Apsidairykime, saugomose teritorijose nėra nacionalinės programos arba ta 2010 metų programa, apie kurią kalbėjo ponas K. Starkevičius, neįgyvendinama, nes neskiriama lėšų. Užuoat ėmusis valstybinio požūrio pakeisti tas dangas, galbūt net ir dotuojant tokias teritorijas kaip, tarkime, Lietuvos vizitinės kortelės – Trakų senamiestis, turėtų būti tikrai valstybinis finansavimas. Turi būti pakeista ta danga, kad nešiurpintų mūsų svečių, nes, atsidiarius, surinkus Lietuvos vardą, visur jums išmes Trakų vaizdą, o ten visi šiferiniai stogai su asbestcemenčio danga. Tai štai, užuoat skyrus finansavimą, šiuo atveju siūloma sertifikUOTA kompanija, kuri tik galėtų nuardyti, tai yra pabranginti, o kur ta kompanija dės, kaip bus perdirbama ši danga, kaip bus jinai sandėliuojama sąvartynuose, ar yra paskirtos teritorijos? Mes einame visai ne tuo keliu. Problema yra, ją reikia spręsti, reikia finansavimo. Čia turbūt pagrindinė Vyriausybės užduotis yra ne siūlyti šį papildomą biznį privatininkams, o tiesiog siūlyti sprendimo būdą. Aš pasisakau už sprendimo būdą. Problemos įsisenėjusios ir reikalinga nacionalinė sutvarkymo programa. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl asmeninių motyvų – K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, kadangi pavardė buvo paminėta. Bet aš tai ir akcentavau, kad buvo programa. Jinai tikrai buvo vykdoma, kiek dirbau ministru – kadenciją, o po to nežinau, kada jinai buvo nutraukta, bet jinai buvo supaprastinta – pats žmogus galėjo tvarkytis. Visos kompanijos norėjo atvirkščiai padaryti – sudėtingą, kaip dabar. Tikrai siūlau nebalsuoti, palikti žmonėms patiems spręsti.

PIRMININKAS. Konstatuojame, kad ne dėl tų motyvų buvo užsirašęs kalbėti gerbiamas K. Starkevičius, tačiau dėl motyvų už yra S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas jaunime, gerbiami namų savininkai, nedarykite taip, kaip daro K. Starkevičius. Asbestas naudojamas jau yra 6 tūkst. metų pasaulio visuomenės, bet moderni chemija parodė, kad tai yra vėžį sukeliantis dalykas. Amerika purškiamą asbestą uždraudė 1973 metais, tai yra prieš 50 metų, Švedija uždraudė 1982 metais, Europos Sąjunga uždraudė 2005 metais. Kai neprofesionalai kalba apie tai, kad asbestą paėmiau savo rankomis ir su kažkokiais buitinais įrankiais jį nuardžiau, tai mokslas įrodė, kad to negalima daryti. Todėl Sveikatos ministerija atnešė protingą įstatymą, aš manau, kad jį verta priimti. Reikia vadovautis mokslu, kuris įrodė. Jeigu vadovaujatės tokiais pasakymais, kad aš kažką dariau, tai matuokimės ir toliau tenai gyvsidabrio termometrais ir naudokime šviną, bet mokslas yra pasakęs: gyvensime metais ir keliais ilgiau, jeigu nenaudosime šių pavojingų medžiagų. Taškas.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Labai keista, kad mes turime kalbėti prieš vienas kitą. Bet aš norėčiau kalbėti apie liberalumą ir pasirinkimą. Šiuo atveju mes turime galvoti apie tai, kad ta iniciatyva yra sustojusi ir niekaip ji neįsibėgėja, nors buvo ir skatinama, ir kaip nors remiama. Jeigu šiandien žmogus norėtų nusiimti tą stogą, jis dar gali pats nusiimti ir pasikeisti, bet jeigu mes įdėsime šį tokį, vadinčiau, apynasrį, kad jis turės samdyti kokią nors kompaniją, tai dar 50 metų mes tą asbestą užkonservuosime ant žmonių stogų. Siūlau elgtis labai liberaliai – leisti žmonėms pasirinkti. Jeigu jie norės rinktis kompanijas, tai tegul renkasi, o jeigu ne, tada galės nusiardyti patys ir pasikeisti stogo dangą. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vis tik turbūt reikėtų pažiūrėti į realią situaciją savivaldybėse. Matome, Aplinkos ministerija, taip, numato po keletą milijonų kasmet asbesto problemoms spręsti, tai yra utilizuoti savivaldybėms. Jos, paskelbdamos priemonę, matome turbūt, važiuodami per kaimus ir miestelius, kad pakelėse sudėta, supakuota, žmonės laukia, kol savivaldybės transportas atvažiuos paimti to šiferio. Tai iš tiesų turbūt jeigu bus dar priimtas koks nors papildomas, kad vis tik turi sertifikuota įmonė atvažiuoti paimti arba pakeisti kelis lapus (yra vėtrų atvejų, dar ko nors), tai iš tiesų turbūt suprantame, kad žmonės bet kuriuo atveju vengs.

Turbūt geras pavyzdys yra žiurknuodžių, kur buvo bandoma irgi, kad tikrai specialistai galėtų atvažiuoti pas jus į namus padėti tų žiurknuodžių, nes tai yra baisiai pavojinga gyvybei ir gali suėsti jūsų gyvūnas ar žmogus ten apsinuodyti, ar dar kas nors. Turbūt yra tam tikros saugumo priemonės, rekomendacijos ar nurodymai, kur vis tik žmonės persiskaito ir naudoja pagal paskirtį. Tai raginu išlaikyti sveiką protą ir nestumti žmonių į dar didesnius apribojimus, kas lems tikrai pasipriešinimą, laidojimą vietoje ir galbūt tuos stogus keis ne dienomis, o naktimis, kad kas nors nepamatytų. Tai tikrai kviečiu palikti taip, kaip yra dabar. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prašau pasiruošti. Balsuojame dėl Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 2, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 18¹, 18² straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-677.

Užsiregistravo 96, balsavo 93: už – 40, prieš – 20, susilaikė 33. Įstatymas nepriimtas.

Replika po balsavimo – A. Skardžius per šoninį mikrofoną.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Jeigu kolega nesupyks, tai aš norėčiau kreiptis į gerbiamą daktarą S. Gentvilą. O kaip vis dėlto tas asbestcementis lakštas, arba tas stogas, kuris iki šiol dešimtmečiais, sakykime, yra ten, kur yra, veikiamas atmosferos įvairių poveikių, vėjo, kritulių, gerina žmonių sveikatą?

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – S. Gentvilas per šoninį mikrofoną. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kolega Artūrai, kartais gerai, kai politikai prisipažįsta, kad ko nors nežino. Aš nežinau to, bet aš tikiu mokslu ir tikiu, kad visa Vakarų Europa, kuri turi sertifikuotų specialistų tokiems darbams, neklysta. Ir dabar pasakymas, kad mes sutaupysime, patys užlipsime, su pjūkleliu nupjausime stogą pas mane, manęs neįtikina. Na, aš noriu, kad lietuviai džiaugtųsi kokybiška senatve.

PIRMININKAS. Taip pat replika po balsavimo – A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, aš pirmiausia norėčiau kreiptis į „Nemuno Aušrą“. Baigiate viską atimti iš konservatorių, gal galėtumėte bent šiferį palikti? Man atrodo, visa Lietuva žino, kad saugiai ir kokybiškai šiferiu pasirūpinti gali tik konservatoriai. Būtume labai dėkingi.

11.00 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-678(2)ES (priėmimas)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kitas mūsų darbotvarkės klausimas yra Statybos įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-678. Jis yra lydimasis įstatymo, kurio mes ne-

priėmėme. Šiuo atveju aš vis tiek turiu teikti balsuoti ir, matyt, būtų logiška, kad jis irgi negalėtų būti priimtas, bet mes dėl jo turėtume apsispręsti ir balsuoti. Gerbiami kolegos, pastraipsniui dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Projektas iš dviejų straipsnių. Dėl priėmimo pastraipsniui. Ar galime priimti pastraipsniui? Nėra prieštaraujančių. Priimame pastraipsniui. Dėl balsavimo motyvų nėra užsirašiusių. Prašau pasiruošti ir balsuoti dėl viso.

S. Gentvilas turi pasiūlymą per šoninį mikrofoną. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Aš nežinau, ką veikia išvadų rengėjai. Išvadų rengėjai turėtų pasakyti, kad tai nėra įmanoma daryti. Į kokią situaciją mes papulsime? Tenai yra aiški referencija, kad pagrindiniame įstatyme numatytais atvejais rangovas turi pasitelkti sertifikuotus specialistus. Posėdžio pirmininke, išvadų rengėjai, ką jūs veikiate? Negalima balsuoti už tą.

PIRMININKAS. Pagal Statutą, mes vis dėlto privalome apsispręsti, kadangi projektas pateko į priėmimo stadiją. Bet aš tikrai galiu pasiūlyti, kolegos, atsižvelgti į tai, kad pagrindinis įstatymas balsuojant buvo nepriimtas. Mes turime dabar balsuoti. Prašau pasiruošti ir balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo arba nepriėmimo. Logiškai – jis neturėtų būti priimtas.

Balsavo 95: už – 8, prieš – 40, susilaikė 47. Įstatymas nepriimtas.

11.03 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-792(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo 14, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-792. Dėl jo pasiūlymų ir pastabų nėra. Įstatymas susideda iš keturių straipsnių. Ar galime priimti bendru sutarimu pastraipsniui? Nėra prieštaraujančių, priimta. Dėl balsavimo motyvų dėl šio įstatymo projekto. Motyvai už – R. Žemaitaitis. Prašom. Jo nėra. Daugiau nėra užsirašiusių kalbėti. Prašau pasiruošti. Balsuojame dėl viso Socialinių paslaugų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-792. Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100: už – 94, prieš – 1, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (Gongas)

11.04 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 10, 14, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-793(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo 10, 14, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-793. Priėmimo stadija. Įstatymo projektas susideda iš šešių straipsnių. Nėra gauta jokių pasiūlymų ir pastabų. Ar galime pastraipsniui priimti šį įstatymą bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, priimta. Dėl balsavimo motyvų dėl viso įstatymo nėra užsirašiusių. Prašau pasiruošti. Balsuojame dėl šio įstatymo priėmimo. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Taigi, kolegos, užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 110, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

11.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-990 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar siūlyčiau grįžti prie darbotvarkės 1-5 ir 1-6 klausimų. Tai būtų Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas. Kviečiu į tribūną gerbiamą O. Leiputę. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

Dėl vedimo tvarkos – T. Prajara. Prašom.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Noriu pristatyti pačią pačią... atvykusius iš pačios pačios mylimiausios mano gimtosios Igliaukos gimnazijos mokinius (prašau atsistoti ir pagerbti) su nuostabiomis mokytojomis Daiva ir Asta. Labai ačiū, kad atvykote. (*Plojimai*)

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Jau galiu? Ačiū. Tai būtų siūlymas pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip. Vietoj Švietimo ir mokslo komiteto 11 narių skaičiaus įrašyti 12, Užsienio reikalų komiteto – vietoj 11 įrašyti 10. Nustatyti, kad nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Paklausti jūsų pageidauja J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Noriu paklausti: kokios frakcijos interesus tenkinant šis projektas teikiamas? Kas čia nori iš Užsienio reikalų komiteto perbėgti į Švietimo komitetą?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Tenkinamas poreikis perkelti vieną asmenį iš Užsienio reikalų į Švietimo komitetą, kadangi Švietimo komiteto pirmininkei tapus ministre reikalingi šie pokyčiai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar galime po pateikimo šiam nutarimo projektui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Pereiname prie svarstymo. Diskusijoje pageidaujančių dalyvauti nėra užsirašiusių. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Pereiname prie priėmimo. Dėl balsavimo motyvų kalbėti nėra užsirašiusių. Projektas iš dviejų straipsnių. Galime priimti jį bendru sutarimu? Dėkoju, priimta pastraipsniui. Dėl viso nėra pageidaujančių kalbėti, dėl balsavimo motyvų – taip pat. Prašau pasiruošti. Balsuojame dėl šio nutarimo (projektas Nr. XVP-990) priėmimo. Prašom.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 103: už – 99, prieš nėra, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-991 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-991. Pranešėja – O. Leiputė. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip: patvirtinti šios sudėties Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komitetą, 10 numeriu įrašant J. Šukevičienę.

2 straipsnis. Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip: J. Šukevičienę, įrašytą 10 numeriu, išbraukti. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nėra pageidaujančių paklausti. Gerbiami kolegos, galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo šiam nutarimo projektui? Nėra prieštaraujančių, pritarta po pateikimo.

Pereiname prie svarstymo. Diskutuoti pageidaujančių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo šiam nutarimo projektui? Dėkoju, pritarta.

Pereiname prie priėmimo pastraipsniui. Projektas yra iš trijų straipsnių. Ar galime pastraipsniui priimti šį nutarimo projektą bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, priimta.

Dėl viso projekto kalbėti dėl balsavimo motyvų nėra pageidaujančių. Prašau pasiruošti. Balsuojame. Kas už tai, kad būtų priimtas šis nutarimo projektas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 109, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XVP-992 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Į tribūną kviečiu Seimo Pirmininko pavaduotoją gerbiamą O. Leiputę. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Yra 1 straipsnis – patvirtinti šios sudėties Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisiją. Išvardinta 11 asmenų. Nežinau, ar aš turėčiau juos visus perskaityti, kadangi tai yra frakcijų teikimu, tai ir dokumentus turite. Ir 2 straipsnis – pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimą Nr. XV-23 „Dėl Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“. Ir 3 straipsnis – nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Jūsų niekas nepageidauja paklausti. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti nutarimo projektui po pateikimo bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta po pateikimo.

Pereiname prie svarstymo. Diskutuoti pageidaujančių nėra užsirašiusių. Ar galime nutarimo projektui pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta po svarstymo.

Pereiname prie priėmimo pastraipsniui. Projektas iš trijų straipsnių. Ar galime pritarti, priimti visus šiuos tris straipsnius, pastraipsniui visą nutarimą? Dėkoju, priimta pastraipsniui.

Dėl balsavimo motyvų nėra pageidaujančių dėl viso kalbėti. Prašau pasirinkti. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 109: už – 109, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.14 val.

Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo ir Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-312(3)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo ir Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-312. Kviečiu į tribūną pranešėją R. Janušonienę.

Priėmimo stadija. Yra šio įstatymo dėl 1 straipsnio Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašau pakomentuoti, kodėl komitetas pritarė iš dalies.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Teisės departamentas siūlė detalizuoti kai kurių rūšių Turto banko sutartis, sudaryti su ministerijomis, įgyvendinant civilinės ir karinės infrastruktūros sukūrimo, vystymo projektus... galėtų sudaryti. Komitetas bendru sutarimu siūlymui nepritarė, nes sutartys gali būti įvairios ir kilti iš skirtingų teisinius santykius reguliuojančių teisės aktų, todėl įvardinti konkrečias sutartis ir nustatyti jų baigtinį sąrašą nėra tikslinga. Todėl tai daliai nepritarė, o kitai daliai pritarė.

PIRMININKAS. Taip, dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime priimti 1 straipsnį, atsižvelgę į Teisės departamento pasiūlymą, kuriam komitetas iš dalies pritarė, bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Pereiname prie 2 straipsnio priėmimo, kuriuo yra tvirtinama visa nauja redakcija minėto Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo. Dėl naujos redakcijos 1 straipsnio vėl yra Teisės departamento pastabų dėl 2 straipsnio. Taigi, gerbiami kolegos, komitetas tai pastabai,

vienai ir antrai dėl naujos dalies, pritarė. Gerbiami kolegos, matyt, komiteto čia nereikės komentaro. Ar galime pritarti bendru sutarimu atsižvelgę į Teisės departamento pastabas dėl naujos redakcijos 2 straipsnio? Dėkoju, priimta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra Seimo narių R. Janušonienės, J. Razmos pasiūlymas. Komitetas yra pritaręs. Balsuoti šiuo atveju reikėtų mums tikrai dėl apsisprendimo, ar yra 29 Seimo nariai dėl šio pasiūlymo?

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Yra.

PIRMININKAS. Atsiprašau, pirmiausia pristatys gal, tuomet apsisprėsime, ar yra. Gerbiamas J. Razma gal pristatys pasiūlymą?

J. RAZMA (TS-LKDF). Ne, Roma labiau įsigilinsi.

PIRMININKAS. Gerbiama Roma Janušonienė, prašom šį pasiūlymą pristatyti.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Pasiūlymo esmė ta, kad, Turto bankui tapus akcine bendrove, buvo numatyta, kad Europos Sąjungos lėšų išieškojimą vykdys kita institucija, tačiau buvo nutarta, kad perims Valstybinė mokesčių inspekcija. Bet kadangi reikalingas pereinamasis laikotarpis, nutarta grįžti į pradinį, kad Turto bankas vykdys Europos Sąjungos lėšų išieškojimą tol, kol Valstybinė mokesčių inspekcija pasiruoš ir bus paruošti kiti poįstatyminiai aktai.

PIRMININKAS. Dabar reikėtų apsispręsti dėl šio pasiūlymo. Pirmiausia turėtume įsitikinti dėl 29 Seimo narių palaikymo.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Turime.

PIRMININKAS. Nėra prieštaraujančių. Matau, pritariama. Ar galime pritarti bendru sutarimu pasiūlymui ir priimti jį? Dėkoju, priimta. Iki apsisprendimo dėl 3 straipsnio dar aš norėčiau vis dėlto grįžti prie naujos redakcijos 2 straipsnio. Grynai protokolinė (redakcinė) pastaba, kad pagal Teisės departamento pasiūlymą 2 straipsnis buvo papildytas 3 dalimi.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Čia toks tikrai pastebėjimas. Vėl grįžtame prie 3 straipsnio. Dėl 2 dalies buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė iš dalies. Prašau pakomentuoti šio pasiūlymo, pastabos esmę ir komiteto poziciją.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas pritarė tam tikriems žodžių junginiams: „pagal ministerijos pavestas veiklos sritis“, keičiant „pagal ministerijos pavestas valdymo sritis“, į kitas dalis atsižvelgė. Žodžių junginiai – vietoj „veiklos“ į „valdymo sritis“.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama pranešėja. Ar galime atsižvelgę į Teisės departamento pastabą, kuriai komitetas pritarė iš dalies, ir atsižvelgę į mūsų pritarimą gerbiamų Seimo narių R. Janušonienės ir J. Razmos pasiūlymui, bendru sutarimu pritarti visam naujos redakcijos įstatymo 3 straipsniui? Galime. Dėkoju, pritarta.

Pereiname prie naujos redakcijos įstatymo 4 straipsnio. Dėl jo yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas jam yra pritaręs. Taip pat yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas dėl 9 punkto. Komitetas yra pritaręs. Taip pat komitetas yra pritaręs Teisės departamento pasiūlymui dėl šio naujos redakcijos įstatymo projekto mūsų svarstomo 4 straipsnio 2 dalies. Taip pat dėl 2 dalies 3 punkto yra pasiūlymas, bet komitetas jam nepritarė. Prašom pakomentuoti.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas nepritarė šiai pastabai, nes reikalavimai nekilnojamam turtui gali būti susiję ne tik su technine būkle, bet ir su kitais pavyzdžiais, tokiais kaip aplinkosaugos, higienos ir sanitariniai reikalavimai. Šita pastaba komiteto nebuvo patvirtinta. Nepritare.

PIRMININKAS. Dėl 5 punkto yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat nepritarė. Prašau pakomentuoti.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas bendru sutarimu nepritarė ir šiai pastabai, nes aprūpinti valstybės institucijas jų funkcijoms reikalingu ir jų poreikius atitinkančiu nekilnojamuoju turtu yra pagrindinė įstatymu nustatyta Turto banko pareiga. Vienas iš būdų tą padaryti – atnaujinti Turto banko valdomą turtą. Pagal galiojantį teisinį reguliavimą, atnaujinimo poreikio vertinimas, atnaujinimo projektų rengimas yra nustatytas įgyvendinamaisiais teisės aktais, tai yra Vyriausybės nutarimu, todėl netikslinga detalizuoti šitą įstatymą.

PIRMININKAS. Toliau. Dėl 4 straipsnio 6 dalies yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat nepritarė. Prašyčiau pakomentuoti.

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Nepritarė. Nauja redakcija dėstomo įstatymo nuostatų įgyvendinimas remiasi tiek Civilinio kodekso, tiek susijusio su šiuo įstatymu Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo projekto įtvirtinta išimtimi, pagal kurią atnaujinimo projektams įgyvendinti numatyta turto įkeitimo galimybė. Atskiras finansų ministro įsakymas dėl turto įkeitimo nereikalingas, nes skolinimosi procese užtikrinamas Finansų ministerijos dalyvavimas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Mes išklausėme komiteto poziciją dėl visų Teisės departamento pasiūlymų dėl 4 straipsnio. Norėčiau paklausti, ar galime bendru sutarimu pritarti 4 straipsniui, jį priimti, atsižvelgdami į Teisės departamento pasiūlymus, kuriems komitetas yra pritaręs? Nėra prieštaraujančių, 4 straipsniui pritarta.

Pereiname prie 5 straipsnio. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, bet komitetas jai pritarė. Ar galime su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė, pritarti 6 straipsniui? Dėkoju, pritarta, nesant prieštaraujančių.

Pereiname prie 7 straipsnio. Taip pat yra vienas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė, ir vienas pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Prašyčiau pakomentuoti tą pastabą, kuriai komitetas pritarė iš dalies.

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Kelti baigiamąsias nuostatas į 7 straipsnį, atsižvelgiant į ankstesnę Teisės departamento pastabą, Audito komitetas buvo pritaręs, o kitoms dalims nepritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Mes dėl naujos redakcijos viso įstatymo projekto straipsnių... dėl paskutinio jau būsime apsisprendę. Vis dėlto noriu paklausti. Ar galime bendru sutarimu pritarti įstatymo 7 straipsniui, jį priimti, atsižvelgdami į komiteto poziciją ir į Teisės departamento pasiūlymus – vieną, kuriam komitetas pritarė, kitą, kuriam komitetas pritarė iš dalies? Nėra prieštaraujančių, priimtas 7 straipsnis.

Dabar dėl šios redakcijos viso įstatymo patvirtinimo, tai yra trečiasis. Turime apsispręsti dėl 2 straipsnio, kuriuo patvirtinama visa nauja redakcija. Ar galime bendru sutarimu priimti įstatymo projekto 2 straipsnį, kuriuo patvirtinama visa redakcija, kuriai pastraipsniui pritarėme? Nėra prieštaraujančių, priimta.

Pereiname prie 3 straipsnio. Čia yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Prašyčiau pranešėjos pakomentuoti.

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Komitetas nepritarė pastabai, nes nauju reguliavimu pavedimas priimti naują tvarką dėl turto pripažinimo avariniu neformuojamas.

PIRMININKAS. Taigi dėkoju. Dėl 3 straipsnio 5 dalies yra R. Janušonienės ir J. Razmos pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Pirmiausia pristatykite šį pasiūlymą.

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Tai pasiūlymas, kaip ir buvęs prieš tai, susijęs su skolos išieškojimo funkcijomis, kurios buvo pavestos ir pavedamos Turto bankui, iki įsigalios teisinis reguliavimas.

PIRMININKAS. Taigi dėkoju. Mums reikia įsitikinti, kad 29 Seimo nariai palaiko šį pasiūlymą. Ar palaikome? Nėra prieštaraujančių, tai traktuojame, kad yra palaikantys 29 Seimo nariai. Ar galime pasiūlymą priimti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pasiūlymas priimtas.

Taigi siūlau apsispręsti dėl viso 3 straipsnio priėmimo. Nėra prieštaraujančių, priimta bendru sutarimu.

Dėl balsavimo motyvų dėl viso įstatymo projekto yra užsirašęs kalbėti už L. Savickas. Prašom.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tiesiog neplanavau kalbėti už, bet žiūrėjau į tą tuščią stulpelį prie argumentų už ir žiūrėjau į stulpelį prie argumentų prieš. Matyti, kad du koalicijos partneriai iš trijų argumentuos ir netrukus išgirsime argumentus prieš šį įstatymo projektą. Tai norėtusi iš tikrųjų atkreipti dėmesį, kad galbūt vienas ar kitas socialdemokratas galėtų vis dėlto pasisakyti už tą politikos tęstinumą, kuris buvo numatytas, ir ačiū – kolegos jau pradeda rašyti. Kad ir kaip tai būtų, jau yra priimtas ne vienas sprendimas, orientuotas į tai, kad norima peržiūrėti ir atsisakyti tų gerųjų valdysenos praktikų, į kurias apeliuoja tie patys

socialdemokratai savo programoje, ir norėtusi matyti, kad neprireiktų šiandieną vien tik opozicinių partijų palaikymo tam, kad įgyvendintume šį socialdemokratų politikos tęstinumą.

PIRMININKAS. Dėl motyvų prieš – R. Žemaitaitis.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja gerbiama D. Žebelienė.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tai ne du valdančiosios koalicijos atstovai užsirašė prieš, o visi keturi. Projektas yra pateiktas buvusio ministro R. Šadžiaus. Dėl projekto nebuvo tartasi nė valdančiojoje koalicijoje – tai buvo individualus teisės aktas, kaip aš sakau, projektas pateiktas per Vyriausybę tuo metu.

O problema yra kitur, gerbiamas Lukai, – politikos tęstinumas. Man jau teko kartą matyti gyvenime, kada premjeras, kuris kalbėjo apie valstybės saugumą, valstybės užtikrinimą, ministrai, kurie kalbėjo apie „Sodros“ sureguliovimą, stebuklingu būdu tirkšt padarė taip, kad į privačius II pakopos pensijų fondus visus žmones kaip gyvulius suvarė į gardus. Taip kalbėjo apie valstybės saugumą garsus politikas, kuris tirkšt – 25 % „Igničio“ akcijų privatizavo. Jis sako, nieko nežinau, kaip privatizavo, nes dėdė Fedia atėjo ir liepė privatizuoti. Kai iš valstybinės įmonės pereini į akcinę bendrovę, jūs, ko gero, puikiai žinote, galioja kitas įstatymas. Yra pirmasis sąrašas ir antrasis sąrašas. Čia yra antrasis sąrašas, į kurį papuola Turto bankas. Turto banko privatizacijai nebereikalingas Seimo pritarimas, o užtenka, kad Vyriausybė ir ministrų kabinetas priimtų sprendimą privatizuoti Turto banką – 10 % akcijų, 15 %, 30 %, 150 %. Ir tai lieka ministrų, kurių daugelis nėra politikai, tai yra nerinktų žmonių. Mes jau tokią praktiką turėjome, kada profesionalų Vyriausybė privatizavo „Igničio“ akcijas ir šiandien valstybė turi milžiniškus nuostolius.

Kitas įdomus dalykas, dėl ko mes negalime pritarti tokiam projektui, kad iš valstybės įmonės taptų akcine bendrove. Jeigu taip atsitiktų, kad valstybė nusprendžia ją privatizuoti ar tiesiog priima sprendimą, tai valstybės visas strateginių įmonių turtas atitenka į privatizavimo rankas – universitetai, ministerijos ir panašiai, nes jos ir tampa tiesioginio turto savininkais. Jūs atskirkite vieną dalyką: tada valstybinių institucijų turtas turi būti atskiras, o Turto bankas su akcine bendrove turi užsiimti ūkine komercine veikla, kaip yra, tarkime, su ta pačia „EPSO-G“ – „EPSO-G“ gali dalyvauti ir privačiuose konkursuose, statyti tvorą ir panašiai, ir panašiai. Šiandien aš manau, kad yra daromas visiškai priešingas dalykas. (*Balsai salėje*) Atsiprašau.

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Ačiū. Motyvai už – R. Janušonienė.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš siūlyčiau balsuoti, kadangi Valstybės kontrolė, jeigu neklystu, jau daugiau kaip prieš dešimt metų siūlė būtent atsižvelgti, kad Turto bankas turėtų pereiti į akcinę bendrovę, nes yra tam tikri teisiniai reguliavimai nesutvarkyti. O nuogastavimai, kad kažkas parduos akcijas, – vis vien bet kokie pardavimai, jeigu ir kada nors bus, turės būti priimti čia, Seimo salėje. Tai balsuokite už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – T. Domarkas.

T. DOMARKAS (NAF). Gerbiami kolegos, mes turime puikų pavyzdį, kaip įvyko su „Igničiu“. Tai yra kitos valstybinės įmonės, kuri valdo visą valstybės turtą, greičiausiai dalis akcijų kažkokiais būdais pateks į privačių akcininkų... Tam, kad išvengtume šito dalyko ir nepakartotume klaidos, manau, pirmas dalykas, dėl to tikrai nereikia balsuoti už. Mane labai stebina motyvai, kurie nurodyti, kad šiandien yra nesutvarkoma su įmonės valdymu, kad nesugeba apskaičiuoti sąnaudų, – tai yra tam tikrų kompetencijų trūkumas. Jeigu įmonėje dirbantys darbuotojai šiandien nesugeba susitvarkyti su paprastais buhalteriniais dokumentais, padaryti apskaitos, nusidėvėjimų suskaičiuoti, tai gal užtenka pakeisti tam tikrus darbuotojus? Siūlau nepalaikyti ir nebaluoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami socdemiai, žiūrėkite į opoziciją – mes jums padėsime su šituo projektu, nes šitas projektas yra modernios valstybės, kaip ir gerbiama Roma sakė, elementas. Ir žiūrėkite, kas darosi R. Žemaitaičio valdomose ministerijose: yra trys valdybos šitoje kadencijoje atstatydintos. Paklauskite savęs viešai, kokios: Žemės ūkio duomenų centras, Valstybinių miškų urėdija, Statybos sektoriaus vystymo agentūra, Žemės ūkio ministerijos, Aplinkos ministerijos valdyba. R. Žemaitaitis kalba apie nepriklausomų narių išmetimą. R. Žemaitaitis ką tik, liepos

mėnesį, apvertė Žemės ūkio duomenų centro virtimą iš akcinės bendrovės į valstybinę įmonę. Jau buvo priimtas įstatymas, jisai atnešė per Žemės ūkio ministeriją ir sugrąžino VŠĮ statusą. Neikime regeso keliu – eikime progreso.

Teisingai I. Ruginienės kažkada aš paklausęs tribūnoje. Buvo Vyriausybės valanda, sakau: tai ar įmonės taps, kaip I. Hofmanas sakė, R. Žemaitaičio valdomomis įmonėmis, ar įmonės bus valstybės valdomos įmonės? Valstybės valdomos įmonės gerai valdomos, kai jos yra uždarnosios akcinės bendrovės, o ne valstybinės įmonės, nes, pavyzdžiui, aplinkos ministras tiesiogiai sudaro sutartį su generaliniu urėdu ir tai yra tiesioginis politinis valdymas. R. Žemaitaitis savo ministerijoje susigrąžino tiesioginį ministrų valdymą Žemės ūkio duomenų centre, urėdijoje, SSVA, kur matome ką tik įdarbintą R. Saulytę, nes R. Žemaitaitis pasakė: R. Saulytė taps arba ŽŪM'o kancelerė, arba Aplinkos ministerijos kanclerė. Kadangi P. Poderskis tapo Aplinkos ministerijos kancleriu, tai R. Saulytė įdarbinta SSVA. Va taip įmonės Lietuvoje šiandien Žemės ūkio ministerijoje ir Aplinkos ministerijoje tampa R. Žemaitaičio valdomomis įmonėmis ir tokie kolaborantai kaip R. Saulytė, P. Poderskis po to įgyvendina šitą politiką. Tai kad taip neatsitiktų su Turto banku, reikia jį paversti akcine bendrove.

PIRMININKĖ. Laikas!

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Čia matau daug emocijų, bet istorija rodo, kad pavertus valstybinę įmonę į AB'ą kažkaip pradeda tekėti... na, pelno siekimas atsiranda. Valstybės turtas turi tarnauti Lietuvos Respublikos piliečiams, tai yra mokesčių mokėtojai moka pinigus, jie gyvena, moka mokesčius ir jie tikisi, kad valstybės turtas bus jų, iš jų, mokesčių mokėtojų, pinigų tvarkomas, prižiūrimas ir taip toliau. Turime pavyzdžių, kaip atsitiko su „Igničiu“ ir taip toliau.

Antra medalio pusė yra tokia. Įsivaizduokime tokią situaciją. Ekonomika, visi puikiai žinome, kyla, leidžiasi, kyla, leidžiasi, atsitinka krizės ir tai yra normalus ekonominis procesas. Kai atsitinka krizė, tada automatiškai atsiranda poreikis kokioms nors gyvybinėms valstybės funkcijoms užtikrinti ir tada turi įrankį. Jeigu Turto bankas, kadangi nėra lėšų, išleidžiame akcijų, pardudame ir tuos metus, vienerius ar dvejus, padengiame iš akcijų, kapitalo pardavimo tai krizei suvaldyti. Jeigu atsitinka tokia situacija, dabar, aišku, čia metus, dvejus, trejus, ketverius tikrai neturėtų nutikti, bet ateityje, žiūrint į tolesnę perspektyvą, kad neatsitiktų tokia situacija, kad, ištikus valstybėje ekonominei krizei, tektų išleisti akcijas ir tą turtą privatizuoti lengvesniu būdu. Tai vienas toks nuogaštavimas, žiūrint į tolesnę ateitį, dėl viso šito pakeitimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną – Seimo narys Alvydas. Prašom.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kviečiu pasveikinti Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijos mokinius, kurie šiandien mus lanko Seime. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveikiname atvykus į Seimą.

Tęsiame toliau dėl motyvų. Motyvai už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tikrai, gerbiami kolegos, labai sunku suprasti, kai socialdemokratai kalba lyg ir už, „Nemuno aušra“ kryžiumi krenta prieš, kaip ir valstiečiai. Visgi dauguma turėtų susitarti, kaip čia yra iš tikrųjų, nes sprendimai yra labai prieštaringi. Ką tik minėtas Valstybinių miškų urėdijos atvejis, Duomenų centro ir kiti atvejai, kai vis tik bandoma kurti kokius nors baubus, bet toks tik parodymas arba darbo imitavimas, vis tik padaryti taip: kalbėti daug, bet nieko nedaryti. Tai tas trypčiojimas tikrai labai nesolidžiai atrodo.

Yra įstatymo priėmimo stadija ir tikrai turbūt viskas šiandien yra opozicijos rankose. Gerbiami kolegos, turbūt reikėtų leisti valdančiajai daugumai parodyti, kokia jina yra vieninga, stipri ir monolitu stovi už savo projektus, ką jie ryte šiandien susitarė ir kaip eina ta valstybės gerovės kryptimi. Turbūt reikėtų jiems leisti apsispręsti dėl šito projekto, nes taip, kaip dabar kalbama dėl motyvų, tai kas ką nori, tą ir kalba, ir kalba ne šiaip koks nors eilinis partijos narys, bet pats Remigijus ir visi kiti. Kolegos, susitarkite, o mums turbūt reikės tik pažiūrėti, koks tas jūsų sprendimas bus. Tikrai kviečiu iš viso nebalsuoti ir palikti valdantiejiems apsispręsti patiems ir parodyti, kurie jie yra vieningi ir stiprūs. Ačiū.

PIRMININKĖ. Paskutinis pasisakantis dėl motyvų prieš – V. Ažuolas. (*Balsai salėje*)

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų, kai buvo stumiamos visos tos aferos su vertimu į akcines bendroves, puikiai žinome, kas už viso to slypi. Tikslas labai paprastas – kaip „Ignitis“ buvo parduotas, taip ir šią įmonę bus galima parduoti Vyriausybės nutarimu, nes ji papuola į daug mažesnę apsaugą, nes valstybinė įmonė daug labiau yra saugoma negu AB'ai ir UAB'ai. Kai tampa taip, jos apsaugos sumažėja, tada yra galimybė kaip ir „Ignitį“ parduoti iki 30 % ir, žinoma, atsiveria įvairios galimybės tarybų, valdybų ir visokiausių veikėjų krūvos, kai ten bus galima prikišti labai daug žmonių.

Jeigu tikslas toks – švaistyti valstybės turtą, gal kas nors nori pasišildyti prie to valstybės turto švaistymo, tai šis balsavimas ir parodys, kas nori prie to prisidėti. Taip, galima atidaryti langus, kaip „Ignitį“ parduoti ir parodys politikai, kurie nori tai padaryti. Reikia balsuoti tik prieš tokius valstybės turto švaistymus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai už ir prieš išsakyti. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto Nr. XVP-312.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 96 Seimo nariai: už balsavo 78, prieš – 13, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Ačiū. Per šoninį mikrofoną E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Mielieji kolegos, noriu reaguoti į tą baubų kūrimą ir gąsdinimą, kad štai privatus kapitalas valstybės valdomose įmonėse yra kažkoks blogis. Paimkime tą pačią „Klaipėdos naftą“. Valstybės valdoma 74 %, pavyzdžiui dirbanti įmonė, kurios 26 % priklauso privačiam kapitalui. Ir dar kurioziškiau atrodo, kai gąsdinimai dėl „Igنيčio“ skamba iš tuo metu, kai vyko dalies akcijų pardavimas, buvusio Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko V. Ažuolo lūpų. Valiau, man atrodo, kažkoks asmenybės susidvejinimas pačiam yra įvykęs.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už suteiktą žodį. Tiesiog kažkaip skaudu girdėti, kai dvi koalicijos partijos taip nepasitiki savo koalicijos Vyriausybe.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną – L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Aš tiesiog pateiksiu faktų į R. Žemaitaičio nuolat kartojamą tiradą, kaip žmonės buvo varu suvaryti į pensijų sistemą. Ne į temą tas komentaras, bet ir neatitinka faktų.

2019 metai. Po galimybių lango, kuris atsidarys ir dabar dvejiems metams, 800 tūkst. žmonių patys apsisprendė dalyvauti sistemoje. 2025 metai – yra 900 tūkst. Tai 100 tūkst. per penkerius metus. Kiek iš jų apsisprendė sąmoningai, o kiek buvo įtraukti?

Remigijau, pateikite faktus, kiek žmonių buvo įtraukta automatiškai, jiems nesutinkant? Mažiau negu 10 %. Ir ką reiškia – visi? Tai yra naratyvas, kuris neatitinka faktų, ir tai turbūt yra pavyzdys, kaip R. Žemaitaitis argumentuoja daugelyje sričių.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tiesiog noriu pasidžiaugti „Klaipėdos nafta“, kurios akcijų kaina nukrito du kartus. Rezultatai visą laiką apverktini. Kažkokios labai keistos investicijos kažkur į Brazilijos uostus. Bet kas įdomiausia, kad „Klaipėdos nafta“ trejiems metams buvo atiduota valdyti „Litasco“ kompanijai, tai yra Kremliaus „Lukoilo“ kompanijai, 2012–2015 metais. Ir jina valdė Lietuvoje strateginį objektą. Štai, ponai, kur yra labai geras pavyzdys – „Klaipėdos nafta“, per ją rusai daro įtaką Lietuvai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną R. Popovienė. Prašom.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš gal ne tuo klausimu, bet noriu informuoti, kad 13 val. 15 min. bus šaukiamas neeilinis Švietimo ir mokslo komiteto posėdis išrinkti komiteto pirmininkui. 420 kabinetas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Aš negalėjau, matydama kolegos A. Skardžiaus aistringą kalbą, nereplikuoti. Taip kovoja su įmonių *uabizacija* ar privatizacija, bet už šį projektą kažkodėl vienintelis balsavo už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replikos išsakytos.

11.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Tomą Venckų šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XVP-784(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Žiūriu į laiką ir skaitau: Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Tomą Venckų šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XVP-784. Svarstymo ir priėmimo stadijos. Slaptas balsavimas, priėmimo stadija slapto balsavimu. Ir laikas, numatytas slaptam balsavimui, nuo 13 val. 10 min. iki 13 val. 30 min. O dabar svarstymas ir kviečiu pristatyti J. Sabatauską. Dėl vedimo tvarkos? Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Taip, ačiū, pirmininke. Aš tik... ar čia naujas žanras, ar mes balsavome kartu už visą paketą ir lydimuosius vienu balsavimu, ar čia dabar įsiterpia kitas klausimas?

PIRMININKĖ. Taip, įsiterpia klausimas, kadangi...

K. MAŽEIKA (DFVL). Ai, tai mes dar grįšime prie tos...

PIRMININKĖ. Taip, grįšime, taip.

K. MAŽEIKA (DFVL). Supratau. Tai tik norėjau patikslinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Paskui po šito pateikimo mes tada priimsime sprendimą, kaip dirbsime toliau, ar trumpinsime Vyriausybės valandą, ar pasiliksime popietiniame posėdyje likusius klausimus, kurių nespėjome iki numatyto laiko pateikiant teisėją. Ačiū. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarcos komitetas svarstė gerbiamo pretendento kandidatūrą į Apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas ir visais balsais komiteto narių, dalyvavusių posėdyje, pritarė jo kandidatūrai. Ačiū. 6 balsai už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijoje kalbėti užsirašiusių nėra. Visą nutarimą sudaro du straipsniai. Dėl jo apsispręsimė balsuodami slapto balsavimu. Slapto balsavimo biuletenis – standartinis. Ar galime patvirtinti bendru sutarimu? Ačiū, patvirtinta. Tik primenu, kad slaptas balsavimas 13 val. 10 min. Ačiū.

11.47 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-313(2)VK (priėmimas)

Toliau tęsiame mūsų darbotvarkę. Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-313(2)VK. Priėmimo stadija. Į tribūną kviečiu R. Janušonienę. Bendru sutarimu, manau, sutarsime, kad pratęsiame balsavimo langą iki pasibaigiant rytiniam posėdžiui. Ačiū, pritarta.

Einame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom, Roma, jus įgarsinti šią pastabą.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Teisės departamento pastabai komitetas bendru sutarimu nepritarė, nes turi būti aiškiai sureglamentuota, kad taikant tam tikras Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas pirmenybė taikoma pagal kitus įstatyme esančius reguliavimus, jeigu jis yra toks. 8 – už.

PIRMININKĖ. Analogiško turinio pastaba taikytina ir keičiamo įstatymo 10 straipsnio 1, 3 ir 4 dalims, 12 straipsnio 3 ir 4 dalims ir 14 straipsnio 4 daliai, 15 straipsnio 5 ir 9 dalims, 17 straipsnio 1 daliai. Jų tada nebeagrinėsime ir neaptarinėsime.

Toliau yra Teisės departamento pastaba – pritarti. Prašom pakomentuoti.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Dėl kokio straipsnio?

PIRMININKĖ. Dėl 2 straipsnio, kur yra pritarti.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Dėl 2 straipsnio 11 dalies Teisės departamento pastabai yra pritarta.

PIRMININKĖ. Taip pat dėl 13 dalies yra nepritarimas. Prašom pakomentuoti.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). 13 daliai komitetas nepritarė, nes Vyriausybės nutarimu Nr. 634 patvirtintose taisyklėse ši sąvoka jau yra nustatyta.

PIRMININKĖ. Antrai Teisės departamento pastabai taip pat yra nepritarta.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Taip pat nepritariama, nes minimos sąvokos jau yra išdėstytos kituose teisės aktuose.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 2 straipsniui taip, kaip pasiūlė pagrindinis komitetas, bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas dėl pritarimo. Prašom, komiteto nuomonė.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas siūlymui pritarė. Tikslinta 5 straipsnio 1 dalies 5 punkto formuluotė. Pritarta.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 5 straipsniui taip, kaip pasiūlyta komiteto? Ačiū, pritarta. Dėl 6 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 7 straipsnio yra pastaba. Prašom.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). 7 straipsnio 3 daliai komitetas bendru sutarimu pritarė. Pagal pateiktą siūlymą patikslino 7 ir 8 straipsnių atitinkamų dalių formuluotes. Pritarta.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 8 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas analogiškai pritarė, kaip ir dėl 7 straipsnio, bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta. Dėl 10 straipsnio... Atsiprašau, dėl 9 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 10 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas bendru sutarimu pritarė ir patikslino 10 straipsnio 1 dalį pagal Teisės departamento išvadas.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta. Dėl 11 straipsnio nėra pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 12 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 13 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 14 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Prašom, komiteto nuomonė.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas bendru sutarimu pritarė, patikslino 14 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Dėl 15 straipsnio taip pat yra Teisės departamento išvada. Prašom pagarsinti.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). 15 straipsnio 1 dalies 3 punktui komitetas bendru sutarimu nepritarė, nes nacionalinis saugumas yra daug platesnė formuluotė, apima daug įvairių valstybės veiklos sričių, o įstatyme kalbama siauriau ir tik apie gynybos ir saugumo funkcijas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime... Pirma Teisės departamento išvada – nepritarti ir antra išvada – taip pat nepritarti. Prašom pagarsinti.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas bendru sutarimu nepritarė, nes tiek Konstitucinio Teismo praktika leidžia tam tikrus atvejus nustatyti Vyriausybei, tiek ir galiojančios redakcijos įstatyme tam tikri veiksmai jau šiuo metu yra pavedami atlikti Vyriausybei. Nepritarta.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl trečios yra taip pat nepritarimas. Ar galite pagarsinti?

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Taip, 6 daliai taip pat komitetas nepritarė, nes tiek Konstitucinio Teismo praktika leidžia tam tikrus atvejus nustatyti Vyriausybei, tiek ir galiojančiuose įstatymuose tam tikri veiksmai jau yra taikomi Vyriausybės pavedimu. Nepritare.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir dėl ketvirtos yra Teisės departamento pritarimas. Prašom, komiteto nuomonė.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas pritarė bendru sutarimu. Čia žodžių junginiai sutvarkyti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti visam 15 straipsniui su komiteto nuomone? Ačiū, pritarta.

Toliau dėl 16 straipsnio taip pat yra Teisės departamento išvada pritarti iš dalies. Prašom, komiteto nuomonė.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Nepritare pirmajai siūlymo daliai projekte numatyti terminą, iki kada centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas turi pateikti Seimui valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo ataskaitą, nes šį terminą tikslinga numatyti ne įstatyme, o susijusiuose Vyriausybės nutarimuose. Pritare projekto siūlymui nurodyti, kokiu periodiškumu minėta ataskaita rengiama, ir papildo žodžiu „metinę“.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 17 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 18 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 19 straipsnio yra pastabų. Pirmą ir antrą. Pirmą pastabai yra pritarta. Prašome komiteto nuomonės.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas 19 straipsnio 3 daliai pritarė. Patikslino tam tikrus 19 ir 20 straipsnių punktus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir antrą Teisės departamento pastabai pritarta. Prašome komiteto nuomonės.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Taip pat pritarė ir patikslino tam tikrus punktus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Dėl 20 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Prašome komiteto nuomonės.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Teisės departamentas pateikė analogišką pastabą, kaip ir dėl 19 straipsnio, todėl komitetas pritarė ir patikslino nuostatas.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti šiai išvadai su komiteto nuomone? (*Balsas salėje*) Straipsniui. Atsiprašau. Ačiū, pritarta.

Dėl 21 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 22 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 23 straipsnio taip pat pastabų nematau. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 24 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 25 straipsnio taip pat pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 26 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuriai nepritarta. Prašome komiteto nuomonės.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas nepritarė Teisės departamento formuluotei dėl 26 straipsnio 3 dalies, nes ši formuluotė yra turto atsakomybę reglamentuojančių standartų dalykas. Nepritare.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu su komiteto nuomone? Ačiū, pritarta.

Toliau. Dėl 27 straipsnio taip pat yra Teisės departamento išvada, kuriai nepritarta. Prašome komiteto nuomonės.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Šiam straipsniui komitetas taip pat bendru sutarimu nepritarė. Siūlymas yra perteklinis, nes šie subjektai jau yra numatyti kituose įstatymo straipsniuose ir kituose teisės aktuose.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti su komiteto nuomone? Ačiū, pritarta.

Ar galime pritarti visam įstatymo 1 straipsniui, dėstomam nauja redakcija? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio, matau, yra Teisės departamento išvada. Prašome komiteto nuomonės.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Komitetas pritarė 2 straipsnio 2 daliai.

PIRMININKĖ. Pirmai pastabai pritarta. Taip pat yra ir antra pastaba. Prašome komiteto nuomonės.

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Antrai pastabai taip pat...

PIRMININKĖ. Pritarta.

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Taip, taip pat pritarta.

PIRMININKĖ. Ir trečia pastaba. Nepritarta. Komiteto nuomonė.

R. JANUŠONINĖ (LSDPF). Nepritarė, atrodo. Taip.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 2 straipsniui su visomis trimis pastabomis? (*Balsas salėje*) Kaip pritarė komitetas. Ačiū, pritarta.

Dėl viso. Ačiū pranešėjai. Dėl viso užsirašiusių... taip, matau, prieš – A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Sakyčiau, gal pamiršote paskelbti naują valdančiąją daugumą, nes aš matau, kad dėl valstybės turto disponavimo sprendimus priima socialdemokratų ir konservatorių valdančioji dauguma. Labai sveikinu valstiečius... Ir dar liberalų valdančioji dauguma. Labai sveikinu valstiečius ir „Nemuno aušrą“ kažkaip nepriimant sprendimų dėl valstybės turto valdymo. O jeigu rimtai, tai, kolegos, aš siūlau pasižiūrėti į šito teisės akto kokybę. Priėmimo stadijoje Teisės departamentas turėjo 19 pastabų, iš tų 19 pastabų faktiškai didžiąjai daliai komitetas tiesiog nepitarė. Ir nepitarė esminėms pastaboms, kuriose kalbama apie teisės akto konstitucingumą. Tarkime, subnuomos klausimas, subnuomos sąlygos – tai yra tie atvejai, kuomet valstybės turtas iš nuomotojo dar kartą yra pernuomojamas. Jie nėra aptarti teisės akte pasakant, kad tai nustatys žemesnės galios teisės aktas. Tokios situacijos, kada esminės disponavimo turto sąlygos yra neapibrėžiamos įstatyme, Konstitucinio Teismo ne kartą yra pripažintos antikonstitucinėmis, nes esminės ūkinės veiklos sąlygos turi būti įstatyme. Ir tai ne tik apie subnuomą. Paskui, pažiūriu, nuomos įkainių nustatymas vėlgi yra neapibrėžiamas, paliekamas, daug sąvokų yra paliekamos, tai mes girdėjome iš ponios R. Janušonienės pristatymo, žemesnės galios teisės aktams nustatyti. Tai jūs įsivaizduojate – įstatymo sąvokas nustato žemesnės galios poįstatyminiai aktai? Tokių dalykų nėra buvę. Aš tikrai siūlau, matyt, Audito komitetui pasidaryti pagaliau auditą ir savo darbo kokybės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 62, prieš – 3, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, pagal mūsų darbotvarkę, dabar turėtų būti Vyriausybės valanda, tačiau mes nebalsavome dėl visų kitų įstatymų projektų, kurie buvo numatyti iki pietų. Tai dabar norėčiau pasiūlyti Vyriausybės valandą pusės valandos ir toliau tęsti mūsų darbotvarkės klausimus. Ir klausimai opozicijai. Taip, pusę valandos. Ar koalicijos partneriai sutinka? Matau galvų linktelėjimą, tai prieštaraujančių nėra. Toliau tęsiame mūsų kitus darbotvarkės klausimus, o 13 val. 30 min... Norėjo suklaidinti, kad 13 val. 30 min., bet 12 val. 30 min. prasidės Vyriausybės valanda.

12.02 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2398 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-314(2)VK (priėmimas)

Skaitau kitą darbotvarkės klausimą – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 kai kurių straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2398 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-314. Priėmimo stadija. Vienas straipsnis, pastabų nėra. Balsuojame dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 80: už – 69, prieš nėra, susilaikė 11. Įstatymas (projektas Nr. XVP-314) priimtas. (*Gongas*)

12.03 val.

Civilinio kodekso 4.107, 4.109 ir 6.956 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-315(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Civilinio kodekso 4.107, 4.109 ir 6.956 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-315. Priėmimo stadija. Dėl kai kurių straipsnių yra Teisės departamento pastabų. Priimsime pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėl 2 ir dėl kitų straipsnių yra pastabų. Kviečiu arba gal aš, negaištame laiko? Čia yra Teisės departamento pastaba dėl 2 straipsnio, kad pritartume. Komiteto pasiūlymas, kad taip pat pritartume. Ar mes galime bendru sutarimu pritarti su komiteto nuomone? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pritarimo išvada. Taip pat komiteto nuomonė – pritarti. Ar galime pritarti komiteto nuomonei su pritarimu? Ačiū, pritarta. Ir dėl 4 straipsnio taip pat yra Teisės departamento išvada pritarti ir komiteto nuomonė pritarti. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir dėl viso dėl motyvų užsirašiusių nematau, nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 77: už – 72, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.05 val.

Civilinio proceso kodekso 83 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-316(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Civilinio proceso kodekso 83 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-316. 1 straipsniui... Einu pastraipsniui. 1 straipsnio pakeitimų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Dėl 2 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba – pritarti. Ir komiteto nuomonė yra pritarti. (*Balsas salėje*) Pritarus šiai pastabai, nelieta... 1 straipsniui nebereikia pritarti. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Lieka vienas straipsnis. Taip. Dėl viso dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78: už – 71, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.06 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 195 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-317(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 195 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-317. Du straipsniai. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio: Teisės departamento išvada – pritarti ir komiteto nuomonė – pritarti. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta. Motyvų dėl viso už, prieš nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 72: už – 69, prieš – 1, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.07 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33, 39 ir 93 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-318(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33, 39 ir 93 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-318. Dėl visų keturių straipsnių pastabų ir pa-

siūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso motyvų nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto. Oho, kiek mes dar daug turime...

Balsavo 67: už – 62, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Balsai salėje*) Atsiprašau? Kažką praleidome. (*Balsai salėje*) Tai pakartoti? Gerai, gerai. Ačiū, išgirdome. (*Balsai salėje*) Prašom pakartoti balsavimą. Ačiū už pastebėjimą.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 73: už – 71, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.10 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-319(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-319. Du straipsniai. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu abiem straipsniams? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų už, prieš užsirašiusių taip pat nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 72: už – 66, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.10 val.

Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo Nr. VIII-480 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-320(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo Nr. VIII-480 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-320.

Einame pastraipsniui. Pastabų nuo 1 straipsnio iki 9 straipsnio nėra. Ar galime pritarti visiems šitiems straipsniams bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 10 straipsnio yra Teisės departamento pastaba pritarti iš dalies ir pagrindinio komiteto nuomonė taip pat yra pritarti iš dalies. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta. Dėl 11 straipsnio... (*Balsai salėje*) Tikslina, kad dar reikėtų pritarti, kaip pritarė komitetas iš dalies, 10 straipsniui. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 11 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso motyvų nėra. Balsuojame už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 77 Seimo nariai, kurie dalyvauja balsavime: už – 73, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.12 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-321(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-321. Keturi straipsniai. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvų už, prieš nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 81, balsavo 80: už – 71, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.13 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-322(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-322. Yra Teisės departamento pastabų. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento nepritarimas. Komiteto nuomonė taip pat yra nepritarti. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvų už, prieš nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 69, prieš – 2, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.14 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59¹ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-323(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59¹ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-323. Tai Seimo statutas, dėl kiekvieno straipsnio reikalingas 71 balsas už. Atkreipiu Seimo narių, esančių salėje, dėmesį. Dėl 1 straipsnio Teisės departamento pastabų nėra, bet balsuojame, kadangi reikalingas 71 balsas už. Balsuojame dėl 1 straipsnio pakeitimo. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo balsuoti 79 Seimo nariai, balsavo 79: už – 74, prieš nėra, susilaikė 5. Taigi, Seimo nutarimas priimtas. (*Balsai salėje*) Oi, atsiprašau, 1 straipsnis priimtas.

Tai dabar kalbame toliau apie 2 straipsnį. Dėl jo taip pat yra Teisės departamento išvada pritarti ir komiteto nuomonė – pritarti. Tačiau čia taip pat reikalingas 71 balsas už. Balsuojame dėl šio statuto įsigaliojimo.

Balsavo 78: už – 76, susilaikė 2. Taip pat 2 straipsniui yra pritarta 76 balsais.

Dėl viso dėl motyvų užsirašiusių nėra nei už, nei prieš. Balsuojame dėl viso Seimo statuto.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui... Seimo statutui pritarta. (*Gongas*)

12.17 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-324(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-324. Pastabų nėra, pasiūlymų nėra. Keturi straipsniai. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų už, prieš nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 3 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XVP-324(2)VK) priimtas. (*Gongas*)

12.18 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-270(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-270. Priėmimo stadija. (*Balsai salėje*) Pastabų ir pasiūlymų nėra. Ar

galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta abiem straipsniams. Užsirašiusių dėl motyvų už, prieš nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85: už – 84, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XVP-270(2) priimtas. (*Gongas*)

12.20 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 43, 44, 58 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 44³ ir 60¹ straipsniais“ projektas Nr. XVP-721(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 kelių straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo keliais straipsniais projektas Nr. XVP-721. Priėmimo stadija. (*Balsai salėje*) Taip pat čia reikalingas 71 balsas.

Dėl 1 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Kviečiu į tribūną gerbiama J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, dėl Statuto pataisų yra Teisės departamento pastabos, kurias komitetas apsvarstė ir daugumai iš jų pritarė. Ir viena pastaba nereikalavo, kaip sakant, priėmimo, atsižvelgė. Pradedant 1 straipsniu, 1, 3 straipsniuose ir taip toliau.

PIRMININKĖ. Mes vis tiek turime balsuoti už kiekvieną straipsnį. Kviečiu balsuoti. Komiteto nuomonė – pritarti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas pritarė visoms.

PIRMININKĖ. Kviečiu balsuoti dėl 1 straipsnio.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 55, prieš – 25, susilaikė 5. 1 straipsnis nepriimtas.

2 straipsnis. Pastabų nėra, tačiau vis tiek reikia balsuoti, kadangi reikalingas 71 balsas. Balsuojame.

Balsavo 82: už – 55, prieš – 24, susilaikė 3. 2 straipsniui nepritarta.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastabų. Bet dabar nebetenka prasmės toliau balsuoti – Seimas apsisprendė. Dabar replikos po balsavimo. Prašom, T. Barauskas.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu dėl frakcijos prašymo? (*Balsai salėje*) Nėra bendro sutarimo, balsuojame. Kas už, kad darytume pertrauką dėl pateikto siūlymo (frakcijos vardu T. Barauskas), spaudžiame „už“, kas nepitaria pertraukai, spaudžia „prieš“. Kas už pertrauką, spaudžia „už“, kas galvoja, kad nereikia pertraukos, spaudžia „prieš“.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 60, prieš – 28. Sekretoriatas pasižiūri. Nedarome pertraukos, kadangi iki balsavimo pradžios reikėjo pateikti dėl pertraukos. Bet ir toliau neteikiu balsuoti dėl šio, nes netenka prasmės. Ačiū. Ir toliau susiję 1-16.2, 1-16.3, 1-16.4, 1-16.5 klausimai netenka prasmės teikti priėmimo stadijoje. Neteikiu.

Darbotvarkės 1-17 klausimas. Prieš pradedant – replika.

E. GENTVILAS (LSF). Replika po balsavimo. Kolegos, o kaip dabar yra? Mes, aišku, viską padarėme, kad nebūtų Energetikos komiteto. Ačiū ir patiems valdantiejiems, kad nesugebėjote. Bet Energetikos ir darnios plėtros komisijos, atrodo, nebėra?

PIRMININKĖ. Yra, yra. (*Triukšmas salėje*) Yra. Dėl to ir nebuvo teikti kiti darbotvarkės klausimai, tad neklaidinkime.

12.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ projektas Nr. XVP-785(2) (priėmimas)

Skaitau kitą darbotvarkės klausimą. 1-17 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ projektas Nr. XVP-785(2). Priėmimas. Iš trijų straipsnių. Pastabų

nėra. Pasižiūriu, kad tikrai ko nors nepraleisčiau. Ar galime pritarti visiems trimis straipsniais bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių už, prieš nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 6. Seimo nutarimui pritarta. (*Gongas*)

12.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projektas Nr. XVP-882(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas (svarstymo stadija) – Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projektas Nr. XVP-882. Į tribūną kviečiu pranešėją R. Baškienę.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mieli kolegos, aš dėkinga Lietuvos Respublikos Seimo nariams – lapkričio 11 dieną Seimas bendru sutarimu po pateikimo pritarė. Teisės departamento pastaba, kad preambulėje reikia rašyti ne „Laisvės premijos įstatymas“, o „nuoroda į įstatymo 2 straipsnį“, tad įregistravome antrąjį variantą ir šią pastabą ištaisėme. Po svarstymo kviečiu visus pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Gerbiami Seimo nariai, jau nebeteiksiu daugiau kitų darbotvarkės klausimų, nes sutarėme dėl Vyriausybės valandos, Vyriausybės pusvalandžio. Kviečiu Vyriausybės narius užimti... Nė vienas neateina. Prašom ministrus užimti savo vietas, nes yra norinčių jūsų paklausti. Kol ateis ministrai, per šoninį mikrofoną – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, turbūt pastebėjote, įvyko įdomus momentas balsuojant dėl Seimo statuto. Išaiškėjo, kad „Nemuno aušros“ frakcija iš esmės boikotavo Energetikos komiteto įkūrimą, kuris turėtų būti skirtas A. Gedvilui, nes iš 18 tos frakcijos narių dalyvavo tik 7, 11 boikotavo. Įdomu, kas per reiškiniai vyksta šioje frakcijoje, kodėl A. Gedvilas tapo toks nemylimas?

12.29 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKĖ. Gerbiami ministrai, turime pusvalandį Vyriausybės valandai. Jūsų norės paklausti opozicijoje esantys Seimo nariai. Turbūt ir pradėsime. Pirmasis jūsų norėtų paklausti M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū. Norėjau klausti krašto apsaugos ministro, norėjau klausti finansų ministro, bet jų nematau, teks klausimą adresuoti premjerei. Gerbiama premjere, žiūrint į tai, dėl ko neteko ponia D. Šakalienė pareigų, buvo tai, kad dėl krašto apsaugai skirto biudžeto. Buvo suabejota, ar bus tiek, kiek Vyriausybė projektuoja, tai yra 5,38 %. Tačiau matydamai tai, kas vyksta, ką deklaruoja bent dviejų koalicijos partnerių atstovai, nusitaikę į gynybos finansavimo mažinimą, kad šitam krašto apsaugos biudžetui turi būti ne daugiau kaip 5 %, matome ir tai, kokie Seimo narių iš valdančiosios daugumos pasiūlymai yra registruojami. Iš 800 mln. įregistruotų apie 148 mln. yra įregistravęs R. Žemaitaitis su kolegomis. Ar jūs galite užtikrinti, kad krašto apsaugai finalinėje stadijoje priimant biudžetą bus skirta tiek, kiek ir suplanavo jūsų Vyriausybė?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Galvojau, kad pratęsite, pabaigėte taip, tarsi turėtų būti antra dalis. Man atrodo, Vyriausybė, teikdama biudžetą čia, Seime, pasisakė, kad 5,38 %, tokią biudžetą mes numatome kitais metais. Tai yra labai svarbus ir labai tvirtas išipareigojimas, kuris jau yra pastebėtas mūsų sąjungininkų. Kviečiu kiekvieną Seimo narį palaikyti būtent šitą biudžetą. Labai tikiuosi, kad ne tik aš, bet ir jūs, būdami opozicijoje, tikrai matote čia prasmę ir svarbą ir taip pat užtikrinsite, kad būtent toks biudžetas ir būtų patvirtintas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti L. Savickas.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Klausimas būtų iš dviejų dalių. Iš pradžių gerbiamai premjerei, taip pat ekonomikos ministrui. Gerbiama premjere, jūs ne kartą daugybėje skirtingų savo pasisakymų pabrėžėte dialogo svarbą. Labai džiaugiuosi, kad po kelių bandymų ir mūsų kritiškų pasisakymų pagaliau iš Seimo darbotvarkės šiandien buvo išbrauktas klausimas dėl SVV ombudsmeno priėmimo, paskyrimo. Verslo bendruomenė, tiek SVV taryba, tiek Lietuvos verslo konfederacija, kreipėsi prašydami bent jau turėti galimybę diskutuoti, pasitarti ir susipažinti su teikiamais kandidatais, nes tai būtų pirmasis Lietuvoje SVV ombudsmenas. Labai norėtusi ir jūsų asmeninės lyderystės užtikrinti, kad tas dialogas įvyktų. Labai tikiuosi, Seimui bus pateikta tokia kandidatūra, kuri atlieps tuos bendruomenės lūkesčius, tas žmogus bus žinomas.

Ir su tuo susijęs klausimas ekonomikos ministrui. Labai tikiuosi, tas dialogas bus sėkmingas, turėsime galimybę dar šiemet paskirti ombudsmeną. Tam šių metų Ekonomikos ministerijos biudžete yra lėšų, kurios turėtų būti perduotos kontrolieriams. Ar tas sprendimas rastas ir ar galime būti tikri, kad Kontrolieriaus tarnybos lėšos yra užtikrintos paskirtam naujam ombudsmenui?

E. GRIKŠAS. Labai ačiū už klausimą. Kalbant dėl ombudsmeno lėšų perkėlimo, kolegos prie to darbuojasi, ieško to varianto, kaip būtų galima pinigų perkelti. O dėl kandidatūros. Šiandien ryte irgi buvau susitikęs su Lietuvos verslo konfederacija, aptarėme tuos kelis aspektus, kurie svarbūs administracinei naštai mažinti, tai tiek ir komisija administracinės naštos mažinimo, tiek ir pats verslo ombudsmenas. Su premjere tikrai esame aptarę, kad dialogas yra prioritetas, ir tikrai bus derinama su visa verslo ekosistema. Siekiama ir yra, kad veikla atlieptų būtent tą tikrąjį įsteigimo poreikį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Ruošiasi A. Zuokas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra premjerei dėl premjerės atsakomybės. Gerbiama premjere, jūs, atrodo, šiandien sakėte, galbūt varkar, kad nesate vaikų darželio auklėtoja, nesijaučiate atsakinga už koalicijos partnerių pareiškimus netgi tokiais svarbiomis temomis kaip užsienio politikos sritis. Ar jaučiate atsakomybę už vieningą Vyriausybės ir valstybės užsienio politiką? Tai vienas klausimas.

Antras konkretus klausimas. Tų vežėjų, kurie dabar yra įstrigę Baltarusijoje, atstovai sako, kad negavo aiškios žinios apie tai, kad pasienio kontrolės punktai bus uždaryti, tik girdėjo signalus. Ar jums neatrodo, kad jūsų Vyriausybė ir jūs asmeniškai nuolat siunčiate labai prieštarigus signalus visų sričių atstovams? Kaip jūsų siunčiamus signalus reiktų interpretuoti?

I. RUGINIENĖ (*LSDPF*). Užsienio politiką formuoja Prezidentas ir Vyriausybė. Čia yra vieningas mūsų balsas, dėl to abejoti tikrai jokių priežasčių nėra. Mes susišnekame ir kalbame vienu balsu.

Jeigu kalbame apie vežėjus, tai, man atrodo, buvo labai aiški, neįsivaizduoju jau aiškesnės žinutės siuntimo, kaip dar galima ją pasiųsti. Jeigu prisimintume visą procesą, tai jis jau tęsiasi kelias savaites. Nuo pat pirmųjų dienų, kai susidūrėme su hibridine ataka, mes aiškiai įvardinome, kad tai yra hibridinė ataka, kokius veiksmus darome, kaip yra dirbama su oro uostu, kad oro uostas kuo mažiau... arba jau šiandien turime, kad neuždarome oro uosto.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba uždare kelis kartus sieną trumpiems laikotarpiais, per tas 2 savaites aiškiai komunikavome, kad jeigu hibridinė ataka nesiliaus, siena bus uždaryta ilgam laikui. Vyriausybės dienotvarkė yra visiškai vieša, prieš tai ir po to kalbėjome apie tai, kad bus priimtas sprendimas dėl ilgo laikotarpio sienos uždarymo. Tai kiekviena įmonė, kuri dirba su Baltarusija arba jai prijauciančiomis šalimis, turi įsivertinti riziką. Kai tu verslą darai su Rusija arba Baltarusija, yra tam tikrų rizikų. Jeigu šiandien mes priimsime sprendimą atidaryti sienas, tai nereiškia, kad rytoj ir poryt ta grėsmė neateis vėl ir nereikės priimti vėl to paties sprendimo. Saugumas šalies yra pirmas prioritetas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Salėje A. Zuoko nematau. Klausia V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiama kultūros ministre, sveikinu atvykus į realybę. Prašau pasakyti, ar jus tenkina valdančiosios daugumos sprendimas drastiškai sumažinti kultūros sektoriaus finansavimą, taip susilpninant mūsų, kaip atsparumo ir pilietinės visuomenės, tapatybės

stiprinimą? Ar jūs imsitės vis dėlto priemonių ir pastangų, kad atkurtumėte bent praėjusiais metais priimto trimečio biudžeto aprėptį, tai yra 262, atrodo, milijonus eurų, ir, aišku, dar reikėtų padidinti ir iš Medijų rėmimo fondo, mūsų taip pat demokratijos vieno iš stulpų, finansavimą žurnalistikos? Tai kaip jums tas sumažinimas ir ar jums bus leista kovoti už tai? Ačiū.

V. ALEKNAVIČIENĖ (LSDPF). Laba diena. Labai ačiū už pasveikinimą ir, be abejo, labai ačiū už klausimą. Tikrai visi sutariame, žinome apie situaciją ir matome, kad biudžetas yra iš tikrųjų labai mažas. Visi, kurie prijaučiame kultūrai, dar žinome, kad turime vilties ir dedame visas pastangas, kad biudžetas būtų kuo geresnis.

PIRMININKĖ. Ačiū kultūros ministrei. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi S. Gentvilas.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, aš noriu paklausti apie naują žanrą. Iš tiesų yra sukeliama didžiuliai lūkesčiai, šiandien irgi priėmėme Žemės ūkio, kaip strategiškai svarbaus nacionaliniam saugumui užtikrinti sektoriaus, įstatymą, kur lyg ir tikrai labai gera žinutė tam pačiam žemės ūkiui ir kitiems sektoriams, bet biudžete matome, kad situacija visiškai priešinga, kad tas pats žemės ūkis minus 20 % ir daugiau, o kiekvienai įstaiigai reikia susiveržti diržus ir taip toliau. Tai vis tik apie kokią... ir turbūt tas dalykas, kad frakcijos ir valdančiosios daugumos registruoja pasiūlymus, visiškai nesuderintus su Vyriausybės projektu. Kaip jūs vertinate, ar nebijote, ar nesureikšminate to, kad gali neužtekti balsų arba kai kurie pasiūlymai gali susprogdinti biudžetą? Vis tik ar yra situacija valdoma? Dar iki priėmimo yra laiko, tų pasiūlymų, akivaizdu, dar padaugės. Kaip jūs šią situaciją ruošiatės suvaldyti? Ačiū.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Neatsimenu dar tokio laikotarpio, kuomet būtų svarstomas biudžetas ir nebūtų registruoti pasiūlymai. Kiekvienas Seimo narys turi laisvę pasakyti savo nuomonę ir registruoti pasiūlymą. Bet, kaip jau ir sakiau, ir prieš tai Vyriausybė, teikdama biudžetą, jį subalansavo ir pateikė tvarų biudžetą, atliepiantį visus kiekvieno sektoriaus poreikius. Be abejo, pinigų visada trūko ir, matyt, trūks, kiekviename sektoriuje trūksta. Bet jeigu visi Seimo nariai susitelktų ir matytų bendrą darbą ir bendrą valstybinį požiūrį, tai balsuotų už tą biudžetą, kurį pateikė Vyriausybė. Bet kiekvienam Seimo nariui, matyt, svarbu kiekvieno interesas, kaip ir jums, Kęstuti, dėl to ir yra priregistruota įvairių siūlymų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama premjere, aš, kaip trečios kadencijos Seimo narys, visada registruoju pasiūlymus, kurie yra ne mano asmeninis interesas. Ir jūsų, kaip pirmos kadencijos Seimo narės, prašau nei mano kolegų, nei kitų neįžeidinėti, jeigu jie atstovauja kažkokiai visuomenės grupei ir kažką registruoja. Ir čia bazinis principas – nieko mes nedarome dėl savęs, o darome dėl kitų.

Bet, gerbiama premjere, aš tikiuosi, jūs šnekate su susisiekimu ministru. Lietuvos vežėjai, kurie įstrigę, neprekiuoja nei su Rusija, nei su Baltarusija – jie važiuoja iš Kazachstano per Baltijos šalis, per Baltarusiją kartu su visu srautu ir jie yra šiandien paimti įkaitais. Jūs nusikalbate sakydama, kad jie prekiuoja su Baltarusija – jie paimti gyvais įkaitais. Ir vakar į Ekonomikos komitetą nepakviesta nė viena asociacija, šiandien į Liberalų sąjūdžio frakciją neateina nė vienas VRM'o, nė vienas Susisiekimu ministerijos atstovas, dialogas su Lietuvos vežėjais nevyksta. Ir dabar, premjere, man atrodo, R. Žemaitaitis yra teisus, nes R. Žemaitaitis valdo užsienio reikalų politiką, jisai sako: jūs per mažai kalbatės...

PIRMININKĖ. Laikas.

S. GENTVILAS (LSF). ...su Baltarusija. Ir staiga jūs patenkate į situaciją, kai turite ir privalote derėtis su Baltarusija. Ar tai nėra dirbtinai sukurta situacija, kur jūs ką tik neapgalvojote keleto sprendimų į priekį, ir jūs vykdote R. Žemaitaičio mintį pradėti faktines derybas su Baltarusijos režimu?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Norėčiau padėkoti, bet negaliu, nes kalbate absoliučias nesąmones – nėra jokios net minties. *Prie ko* čia kalbėjimas, nekalbėjimas ir derybos? Mes kalbame apie saugumą, visi žinome, kas yra hibridinė ataka. Jūsų valdančioji dauguma jau su tuo susidūrė. Vykdyte ir žmonių apgrėžimą, buvo ir tam tikrų jautrių, nehumanitariškų ir žmogaus teisės neatitinkančių veiksmų, bet tada taip reikėjo kovoti. Šiandien turime hibridinę ataką ir atsakas jai turi būti duos-

tas. Vežėjai buvo perspėti, ir ne vieną kartą, ir viešai apie tai kalbėjome, kad sienos bus uždarytos. Tai jeigu ateis rytoj karas, irgi gal palaikysime sienas atidarytas? Man atrodo, kad kiekvienas, kas važiuoja į Baltarusiją... ir 2021 metais Užsienio reikalų ministerija perspėjo kiekvieną, kas kerta sieną su Baltarusija, kad yra rizikų, ir didelių, tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims, ir tas rizikas reikia įsivertinti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmojo klausimo norėčiau paklausti Ministrės Pirmininkės. Jūs sakėte, kad Lietuva, atsiprašau, Latvija ir Estija žada prireikus užverti pasienio punktus su Baltarusija. Prašom įvardinti, kur yra Estijos siena su Baltarusija?

Norėčiau paklausti švietimo ministrės. Gerbiama Raminta Popoviene, Vyriausybės programoje yra įvardinta, ir ne vieną kartą, kad bus stiprinamos lituanistinės mokyklos užsienyje. Taip pat Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatyta, kad vienam mokiniui bus skirta 15 eurų, kas yra 12,5, bet vis dėlto trejiems metams numatytas biudžetas – 1,7 mln. nesikeičia, tą matėme. Aš registravau pasiūlymą padidinti 290 tūkst. tai, kas skirta neformaliosioms lituanistinėms mokykloms, tas atitiktų jūsų veiksmų planą. Ar jūs palaikysite ir jūsų frakcija palaikys šitą padidinimą, kad galų gale ir įgyvendintumėte savo Vyriausybės programą? Labai ačiū.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Aš turbūt atsakysiu. Sakiau, kad solidarizuosis visos Baltijos šalys. Taip, kaip mes išreiškėme paramą ir solidarizavomės dėl 4 straipsnio aktyvavimo, kai Estija to paprašė, lygiai taip pat ir, imantis tam tikrų veiksmų, Baltijos šalys išreiškė, kad visada pasirengusios paremti ir solidarizuotis. Tą mes visas regionas deklaravome viena kitai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti R. Baškienė. Oi, atsiprašau, dar, teisingai, švietimo ministrė. Prašom.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą tikrai gerbiamai Seimo narei. XX Vyriausybės priemonių planas dar nepatvirtintas, mes kaip tik dar deriname visus veiksmus Vyriausybėje. Tikrai žinau, kad derinant ir dėl lituanistinių mokyklų, dėl finansavimo klausimo visada tai yra labai aktualu. Tikrai stengsimės atsižvelgti pagal finansines galimybes ir įgyvendinti tai, ką galėsime, tai yra vienas iš prioritetų. Šiuo metu kuriame lituanistikos (baltistikos) centrų naują modelį, tikrai atkreipsime į tai dėmesį. Bet noriu tiesiog paantrinti, kad dabar kaip tik yra rengiamas XX Vyriausybės priemonių planas.

PIRMININKĖ. Ačiū už atsakymą. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Norėčiau klausti susisiektinio ministro gerbiamo J. Taminsko. Gerbiamas ministre, aš norėčiau atkreipti dėmesį ir kartu prašyti ieškoti sprendimų dėl apleistų „Lietuvos geležinkeliams“ priklausančių pastatų – geležinkelio stočių, nes daugelyje Lietuvos miestelių išties yra kritiška padėtis: apkalti langai, neveikianti ir netvarkoma teritorija. Atkreiptinas dėmesys, kad būtent iš tokių geležinkelio stočių mūsų tautiečiai buvo vežami į Sibirą. Ten stovi paminkliniai akmenys, ten stovi lentelės ir štai tokie pastatai bendrą įspūdį ir įvaizdį labai gadina ir primena skaudžius dalykus. Į mane kreipėsi bendruomenės: ir Drąsučių, ir Kuršėnų, ir kitų miestelių, prašydamos, kad jūs išgirstumėte šitą problemą ir kartu paieškotumėte būdų, kaip būtų galima ją spręsti.

J. TAMINSKAS. Ačiū už informaciją, būtinai pasidomėsiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama premjere, atsakydama į anksčiau skambėjusį V. Čmilytės-Nielsen klausimą, jūs pasakėte apie vežėjus: „jie daro verslą su Rusija ir Baltarusija“. Išsiaiškinkite, paneikite savo žodžius ir atsiprašykite. Bet prieš tai išsiaiškinkite, ar jie su Kinija, su Vidurio Azijos respublikomis daro verslą, ar su Rusija ir Baltarusija.

Mano klausimas ir palinkėjimas toks. Vis tik noriu, kad būtumėte vaikų darželio auklėtoja, nes kai kas elgiasi kaip vaikų darželyje jūsų Vyriausybėje. Pavyzdžiui, vakar labai gerai pasakėte, kad yra smulkmeniška ir nemandagu neleisti buvusiai krašto apsaugos ministrei atsisveikinti su kariais. Gerai, sutinku.

Bet aš noriu pasakyti: negražu, neetiška ir neįstatymiška, kai kviečiami jūsų Vyriausybės ministrai neatvyksta į mūsų frakcijos posėdį. Šiandien su vežėjais susitikome, buvo kviečiama Susi-

siekimo ministerija, nebūtinai patys ministrai, ir Vidaus reikalų ministerija. Buvo įvardintas ar kancleris, ar viceministras iš skirtingų ministerijų. Baigėsi taip, kad vakar vakare pranešė: neatvyksime, nedalyvausime. Aš suprantu, kai žmones, politikus, apima bailumas, nežinojimas, ką veikti, bet yra įstatymas, kurio vykdymą jūs, kaip Vyriausybės vadovė, privalote užtikrinti. Kokias nuobaudas skirsite šitų ministerijų vadovams?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū už pasisakymą.

E. GENTVILAS (LSF). Čia klausimas.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Kadangi pradėjote nuo vaikų darželio, tai pajuokausiu: į kampaį patatysiu ir kitą kartą ateis. Bet pasišnekėsime. Man atrodo, kad jeigu jūs kviečiate, aš niekada, asmeniškai niekada nesu atsisakiusi ateiti, ir galvoju, kad toks stilius ir turėtų būti tęsiamas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti K. Starkevičius. Ruošiasi V. Gailius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Mano klausimas bus susisiekimo ministrui. Visi galvojate, kad žemės ūkio, šį kartą – susisiekimo. Apie jūsų tokią poziciją, kai jūs dirbote Savivaldybių asociacijoje. Yra toks Transporto kodeksas. Savivaldybių asociacija, tarp kitko, ir dabar yra už tai, kai atidaromas naujas maršrutas, kad nedubliuotų 50 % tas maršrutas senojo. Tai užtikrina susisiekimą su regionais, nes čia, galima sakyti, yra grietinės ir rūgusio pieno principas. Mes šiandieną tikrai neturime pinigų dotuoti tiems maršrutams. Jūs vakar posėdyje fantazavote iš kažkur, kad yra pinigų. Šiandien aiškiai pasakykite: iš kokių lėšų jūs dotuosite tuos maršrutus?

Dar vienas labai svarbus momentas. Daugelis kompanijų važiavo į Baltarusiją, tai dabar toms, galima sakyti, prorusiškoms kompanijoms galbūt suteiksite galimybę čia važinėti Lietuvos maršrutais? Atsakykite, iš kokių...

J. TAMINSKAS. Ačiū už klausimą. Pirmiausia norėčiau pabrėžti, kad nebuvo jokio posėdyje vakar ir tikrai nefantazavau, nes nedalyvavau ir apskritai nefantazuojau, o kalbu ir kalbu faktais. Antras dalykas – dėl baltarusiškų kompanijų. Nežinau, apie kokias jūs kompanijas kalbate.

Kas susiję su Kelių transporto kodeksu, tai reikia žiūrėti sistemiškai. Yra pateiktas Vidaus reikalų ministerijos kodekso projektas šių metų pavasario sesijoje. Prie jo prisidėjo ir Susisiekimo ministerija. Ten yra įtraukti ir tarpsavivaldybiniai maršrutai, ir kitos nuostatos, kurios leis užtikrinti ir išplėsti maršrutus regionuose, kad būtų geresnis pasiekiamumas. O 50 % taisyklė tam užkerta iš dalies net ir kelią, net daugiau nei iš dalies. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašom, Vitalijau Gailiau, jūsų klausimas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Pratęsiu kolegų anksčiau išsakytą mintį dėl slaptos operacijos, kuri šiuo metu vyksta Baltarusijoje. Mūsų piliečiai, jų turtas yra paimiti įkaitais ir iš tikrųjų yra pažeidžiamos jų teisės. Mano klausimas kol kas dar nelaikinau teisingumo ministrei. Kokius konkrečius veiksmus Teisingumo ministerija yra atlikusi dokumentuodama akivaizdžius tarptautinės teisės pažeidimus Baltarusijoje mūsų piliečių laisvių ir turto atžvilgiu? Tie pažeidimai daromi kasdien. Kokie yra atlikti veiksmai ir kokius veiksmus planuojate atlikti artimiausiu metu?

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Iš tiesų šiuo metu yra dedamos pastangos, kad mūsų piliečiai būtų grąžinti į Lietuvą, ir tai yra Užsienio reikalų ministerijos kartu su Susisiekimo ministerija pavedimas. Ši Vyriausybė sprendžia tą klausimą ir jis yra iš dviejų dalių. Pirmiausia, tai Baltarusijos įvairaus pobūdžio atakos ir tai susiję su oro balionais. Žinome, kad siena uždaryta būtent kaip valdymo priemonė kitos hibridinės atakos. Vakaro Vyriausybės posėdyje mūsų dalyvavimas reikšmingai prisidėjo parengiant Baudžiamojo kodekso pataisas, kalbant, kad ateityje būtų užkardomos įvairios grėsmės, nekalbant apie priemones, bet kalbant apie būdus ir grėsmę valstybės svarbiems objektams, viešosios rimties sutrikdymui, nacionaliniam saugumui ir taip toliau. Mūsų užduotis buvo šiuo metu pataisyti Baudžiamąjį kodeksą, kad jis būtų orientuotas į ateitį užkardant tokio pobūdžio veikas, o įvykdžius šią užduotį dėl įstrigusių vežėjų, be abejo, Teisingumo ministerija įvertins visą situaciją ir imsis atitinkamų priemonių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia D. Ulbinaitė. Ruošiasi A. Bagdonas.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš vėl apie nesusikalbėjimą. Noriu paklausti šį kartą švietimo ministrės. Gal, žinoma, ir premjerė galės papildyti. Į koaliciją priėmė Lenkų rinkimų akciją ir už

tris balsus davėte jiems gana daug postų. Mano galva, tai turėtų užtikrinti, kad visi sprendimai visais lygiais judės sklandžiai. Tačiau ką matome? Matome Vilniaus rajone, kur meras yra socialdemokratas, o Lenkų rinkimų akcija yra dauguma, kad lenkai visomis išgalėmis priešinasį mero sprendimams dėl lietuviškų mokyklų ir lietuviškų klasių lietuvių kalba mokyklų plėtos. O W. Tomaszewskis lietuviškų klasių steigimą netgi pavadino grėsme lenkams. Aš vertinu tai kaip antivalstybinį ir nesantaiką kurstantį pareiškimą.

Kaip jūs vertinate, gerbiamoji ministre ir premjere, tokį koalicijos partnerių bendradarbiavimą ir ko ketinate imtis, kad mokyklų valstybine kalba Vilniaus rajone netrūktų, nes šiuo metu lenkiškų turime 23, iš kurių kai kurios yra pustuštės, o lietuviškų tik 16, ir jos sprogsta per siūles? Maža to, mažiausiai 30 tūkst. Vilniaus rajono gyventojų yra priversti deklaruotis Vilniuje, kad vaikai galėtų lankyti lietuviškas mokyklas.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Situacija yra tikrai susidariusi galbūt, sakyčiau, tokia, kad daugybę metų, daugiau negu daugybę, tie sprendimai dėl mokyklų tinklo optimizavimo buvo tiesiog nedaromi, nesprendžiama. Pirmieji žingsniai, kuriuos mes ir darome, norime bendradarbiauti kartu su Vilniaus rajono savivaldybe, ne tik kad bendradarbiauti – dirbti kartu sprenddami mokyklų tinklo optimizavimo... visą tinklą Vilniaus rajone, nes sprenddami šituos klausimus mes tikrai turime kalbėti, išanalizuoti ir grįsti sprendimus duomenimis. Šiuo metu tikrai žiūrime demografinę situaciją, gimstamumą į priekį pagal teritorijas ir tikrai tų sprendimų turime ieškoti kartu, nes šiandien ministerijai priklausančios įstaigos ir Vilniaus rajono savivaldybei priklausančios įstaigos turi dirbti kartu, kad surastų tuos sprendimus.

Po truputį, žingsnis po žingsnio, mes tikrai susitiksime artimiausiu metu, kalbėsime ir sprendime. Noriu pasakyti, kad čia yra labai svarbu tas dialogas, sutarimas ir teritoriniu principu, ir kitokių sprendimų gal reikės ieškoti. Tiesiog daug metų galbūt nebuvo kreiptas dėmesys. Aš tam ir pritariu. Ta situacija, tikrai, kadangi tai yra žiedinė savivaldybė, mes turime suprasti ir tautinių mažumų mokyklų... Aš manau, kad klausimas yra labai svarbus, ir tikrai žinome tą situaciją ir dirbame.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Mano klausimas skirtas švietimo ministrei, bet norėčiau, kad atkreiptų dėmesį ir gerbiama premjerė. Aš noriu pakalbėti apie švietimo, mokslo ir sporto ministrės įsakymą ir apie socialines valandas ugdymo įstaigose, nes pati idėja praėjusioje kadencijoje buvo labai graži – skatinti moksleivius pilietiškumo, savanorystės, deja, realybėje situacija yra visiškai kitokia ir pasakysiu kodėl. Moksleivių skaičius yra labai didelis, jie neranda, kur susirinkti tas privalomas socialines valandas, tada kreipiasi į tėvus pagalbos, tėvai ieško, kur jiems tas valandas susirasti, kartais gudrauja, tiesiog techniškai atlieka tą darbą, įrašo, kad atliko vaikas ten ir ten, tačiau su savanoryste, kaip ir sakiau, tai nieko bendro neturi. Dar blogiau yra, kai ugdymo įstaigos, stengdamosi padėti jaunesniems moksleiviams, penktokams, aštuntokams, pavyzdžiui, sugalvoja penktadieniais pamokų metu valyti mokyklą 4 valandas arba sugalvoja pertraukų metu moksleivius nusiųsti į valgyklas morkų skusti.

PIRMININKĖ. Laikas!

A. BAGDONAS (LSF). Kaip jūs galvojate, ar nereikėtų peržiūrėti tos tvarkos, nes, kaip ir sakiau, man atrodo, kad čia su savanoryste nieko bendro neturi. Ačiū.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Labai ačiū. Tikrai pastebėjome, gavome ir patys klausimų dėl šito klausimo, tikrai įvertinome ir pradėjome dabar dirbti ir diskutuoti, ieškosime sprendimų. Visada norisi, kad priimti sprendimai, įstatymai ar kitokie teisės aktai praktiškai veiktų, nereikėtų ieškoti, kad jie būtų įgyvendinti koku nors aplinkiniu keliu. Tai mano irgi toksai yra tikslas, bet galbūt akcentuočiau ir kitą pusę, kad kartais reikėtų irgi pasižiūrėti iš kitos, tos darbinės pusės, ar savivaldybėms sprendžiant, nes tikrai praktiškai esu pati tą įgyvendinusi savivaldybėse. Galbūt didesnė tai yra sunkiau, bet mažesniuose regionuose yra kultūros centrai, bibliotekos, kur jie tikrai gali akredituoti ir priimti moksleivius atlikti savanorystės tą visą procesą. Tai tiesiog daug yra čia tokių niuansų, iš kurių pusių toksai kompleksinis, galėčiau sakyti, klausimo sprendimas ir turėtų būti visų geranoriškas įsitraukimas. Tokių priemonių yra sprendžiamų, bet matau, kad tai iš

tiesų yra vieniems ar kitiems kliūtis, o kai yra kažkokia problema, vadinasi, nėra viskas galutinai, iki galo išspręsta. Matome, įvertiname ir tikrai mes jau turime savo darbotvarkėje šitą klausimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutiniam paklausti leisime V. Pranckiečiui. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Gerbiami Vyriausybės nariai, dėl įvykių Baltarusijoje vežėjams nuolat yra primenama, čia cituoju straipsnio pavadinimą: „Turėti verslą Rusijoje ir Baltarusijoje buvo rizika.“ Šiandien ir Ministrė Pirmininkė pakartojo tą patį, kad jie patys maždaug kalti. Aš norėčiau tokį truputį istorinį nukrypimą: 2006 metais buvo toks pastatytas filmas „Palikti“. Tai buvo apie kinkinių šunis Antarktidoje, jų negalėjo pasiimti, išskrido žmonės ir juos paliko. Ar jūs nemanote, kad šiandien mūsų vežėjai gali jaustis kaip valstybės palikti? Pamąstykime apie tai. Atsakyti nebūtina.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną – T. Domarkas.

T. DOMARKAS (*NAF*). Kadangi matau, kad salėje yra labai daug norinčių paklausti, gal galime pratęsti Vyriausybės valandą?

PIRMININKĖ. Negalime, nes turėtų prasidėti slaptas balsavimas.

13.01 val.

Seimo narių pareiškimai

Buvo užsirašęs pareiškimo V. Ažuolas, bet salėje... Atėjo, atsiprašau, matau, ateina. Prašom, jūsų pareiškimas. Iš tribūnos.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų pareiškimas toks labai įdomus po vakar Biudžeto ir finansų komiteto posėdžio. Ankstesni valdantieji konservatoriai labai mėgo sukčiauti didindami mokesčius ir sakyti, kad Europa liepė, RRF'as liepė ir dar kažkas kaltas. Pasirodo, ta tradicija sukčiauti pateikiant įstatymą tęsiasi toliau.

Visai neseniai socialinių reikalų atstovė stovėjo šioje tribūnoje ir sakė, kad reikia didinti mokesčius smulkiąjam verslui dėl to, kad buvusi Vyriausybė kalta, Europa kalta, RRF'o lėšų negausime, viskas – sugrius dangus. Vakar Biudžeto ir finansų komitetas, svarstydamas šį klausimą, kadangi komitete dirba ir buvę finansų ministrai, buvę komiteto pirmininkai, kurių tikrai neapsuksi aplink pirštą taip lengvai... Kai jau neatlaikė visiems nervai, socialinių reikalų atstovei buvo pasakyta: nustokite sukčiauti ir apgaudinėti.

Kas atsitiko? Ministerijos atstovė sako: gerai, nesukčiausiu, niekas nieko neliepė, buvusi Vyriausybė nekalta, nes ši Vyriausybė pavasarį galėjo iš Europos Komisijos atsisakyti visų RRF'o punktų, susijusių su mokesčių reforma. Bet jie to nepadarė. Dėkui bent jau už tai, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovė prisipažino komitete, kad taip, tai yra socialdemokratų vienasmenis noras didinti mokesčius smulkiąjam verslui. Tas įrašas yra, jį galite išsikirpti, žurnalistai, pažiūrėti.

Pagaliau sužinojome, kad nebebus sukčiaujama. Kodėl taip yra? Vyriausybei pavasarį leido atsisakyti tų reformų ir jų neįgyvendinti. Kiekviena šalis turėjo teisę keisti reformas, tą padarė lenkai. Pavyzdys: atsisakė žaliąjo kurso ir lėšos nuėjo kitur. Bet, žinote, įdomiausia buvo balsavimas dėl šito mokesčių didinimo – visa opozicija kartu su socialdemokratais balsavo už mokesčių didinimą smulkiąjam verslui. Vieninteliai, kurie balsavo prieš, buvo „Nemuno aušros“ atstovai ir valstiečiai. Gal gerai, kad nukrito kaukės ir pagaliau žinome, kas nori didinti mokesčius smulkiąjam verslui.

PIRMININKĖ. Ačiū V. Ažuolui. Primenu Seimo nariams, kad netrukus prasidės slaptas balsavimas. Norėčiau priminti balsų skaičiavimo grupę, būtų V. Ažuolas, R. Janušonienė, L. Kazlavickas, M. Poškus, E. Rudelienė, V. Sinica ir L. Urmanavičius.

Rytinio posėdžio nebaigėme, kadangi bus slaptas balsavimas. Ačiū.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, kadangi pertraukos metu turėjome slaptą balsavimą ir nebaigėme rytinio posėdžio, tai skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 96 STENOGRAMA

2025 m. lapkričio 13 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
A. NORKIENĖ ir D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Pradedame lapkričio 13 dienos vakarinį posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 75 Seimo nariai, dalyvaujantys vakariniame posėdyje. Vakarinį posėdį skelbiu pradėtą. (*Gongas*)

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Tomą Venckų šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XVP-784(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar norėčiau supažindinti su balsų skaičiavimo protokolu dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Tomą Venckų šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XVP-784 priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso buvo išduoti 75 biuleteniai. Rasta biuletenių – 75, galiojančių – 74, negaliojančių – 1. Už balsavo 42 Seimo nariai, prieš – 22, susilaikė 10 Seimo narių. Taigi Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) Visų vardu tikrai norėtusi pasveikinti teismo teisėją T. Venckų. (*Plojimai*)

T. VENCKUS. Dėkoju už išreikštą pasitikėjimą, stengsiuosi pareigas vykdyti sąžiningai ir atsakingai. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Sveikiname. Toliau pirmininkaus A. Norkienė.

14.03 val.

Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 4, 5, 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-582, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2030 „Dėl Viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-583, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2029 „Dėl Viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-584 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKĖ (A. NORKIENĖ, LVŽ-KŠSF). Gerą dieną, kolegos. Liko vienas paketas, darbotvarkės 1-19 klausimas – Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-582 ir lydimieji projektai Nr. XVP-583 ir Nr. XVP-584. Kviečiu pranešėją D. Jakavičių.

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, kartu su K. Vilkausku teikiame įstatymo pataisą – Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo pakeitimą.

Pagrindinis įstatymo pakeitimas – nelieta tarpinstitucinės komisijos, kuri priimdavo sprendimą ir deleguodavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktoriui pasirašyti. Jis keliaudavo į savivaldybę dėl vienokio ar kitokio sovietinio palikimo likvidavimo.

Lydimuosiuose taip pat naikinama komisijos sudėtis ir komisijos nuostatos. Kaip žinome, komisija po įstatymo pateikimo birželio pabaigoje pati nusprendė *in corpore* atsistatydinti ir nuo birželio pabaigos iki dabar, iki lapkričio mėnesio, komisija savo veiklos nevykdo. Manome, kad iš tikrųjų komisija savo darbą yra atlikusi ir toliau darbą galėtų tęsti remdamosi įstatymo turiniu pačios savivaldybės. Savivaldybėms paliekama pagrindinė įstatymo priėmimo teisė, savivaldybių tarybos gali pačios priimti sprendimus. Dėl informacijos trūkumo įstatyme yra įrašyta, kad tikrai gali kreiptis į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą dėl istorinės pažymos pateikimo. Tikrai žinau, kad centre dirba daug puikių istorikų, kurie galėtų tą informaciją pateikti, o jeigu trūktų dar papildomos informacijos, visą laiką, manau, galima pasitelkti ir Lietuvos istorijos instituto darbuotojus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū jums. Jūsų nori paklausti S. Kairys. Nematau salėje. A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, pirmiausia argumentai nepaprastai silpni. Jeigu Vyriausybė atsistatydina, tai gal ir Vyriausybės tada nebereikia, panaikinkime įstatymą? Bet yra ir klaidinančių neįgyvendintų komisijos sprendimų. Virš 100 yra įgyvendinta, bet apie 90 neįgyvendinti. Būtų logiškas pasiūlymas, jeigu savivaldybės tris dešimtmečius įgyvendintų tokius sprendimus, tai ir tokios komisijos nebūtų prirėkę, bet vyko visiškai priešingas procesas, tai yra nieko nevyko, niekas nieko neįgyvendino ir viešosiose erdvėse tie simboliai tebebuvo. Dabar gi siūloma perduoti įgaliojimus tiems, kurie ir nevykdė simbolių nušalinimo iš viešųjų erdvių. Ar turite iš tikrųjų rimtų argumentų, ar tikrai tokius?

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Aš galvoju, kad daugelis simbolių iš viešųjų erdvių buvo jau pašalinta prasidėjus Rusijos nugarbingam karui prieš mūsų brolišką Ukrainą. Dalis savivaldybių, taip, pritariu, nepritarė komisijos sprendimui ir dabar yra teismų procesai. Pavyzdžiui, Klaipėdos miesto savivaldybė, yra teismų procesai Ukmergės mieste dėl J. Krikštonio paminklo. Vis tiksliai sustabdytas komisijos sprendimas, rezonansinis įvykis, susijęs su S. Nėries paminklu Vilniuje. Matome, kad iš tikrųjų kai kurie komisijos sprendimai tiesiog supykė pačią visuomenę ir visuomenė vėl buvo sugrąžinta į tą kažkokią seną praeitį, kada keleto žmonių komisija priima sprendimą ir griežtu nurodymu jis turi būti vykdomas savivaldos, visiškai nekreipiant dėmesio į teisėtai išrinktą merą, teisėtai išrinktus tarybos narius ir jų poziciją, visiškai neatsiklausiant gyventojų nuomonės, ar jiems trukdo tas gatvės pavadinimas, ar ne. Bet buvo griežtai nurodyta per 3 mėnesius komisijos sprendimą, pasirašytą Lietuvos genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktoriaus, vykdyti, kitu atveju savivaldybė eina su Genocido centru į teismą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komisija ne iš keleto narių, gerbiamas kolega, o iš devynių institucijų, kompetentingų įstaigų deleguoti ekspertai. Jūs tai puikiai sakote, bet kartojate lyg vis dėlto nebūtumėte susipažinęs su komisijos sudėtimi. Viena vertus, jūs sakote, kad komisijos darbas tapo per daug politizuotas, idėja buvo graži, bet pastarąjį pusmetį komisija buvo puolusi į politikų įtakos zonas, tačiau savo siūlymu šį procesą kaip tik norite politizuoti, nes visą galią perduodate savivaldai, politikams. Kartu eliminuojate tuos, kurie nėra politikai, komisijoje nedirba nė vienas politikas. Taip pat kalbu, kad norite eliminuoti Genocido centrą ir to centro darbą. Klausiu paprastai: kodėl nepasitikite ekspertais, kodėl šiuo siūlymu džiuginate Maskvą ir kodėl jūs kratotės atsakomybės kovoje su dezinformacija, nes dekomunizavimas yra kova su dezinformacija. Gerbiamas kolega, atsakykite, jūsų šypsena nieko gero nežada.

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Aš galvoju, kad iš tikrųjų patys komisijos sprendimai, kurie buvo ir priešino tautą, labiausiai ir džiugino Maskvą, nes tos vienybės tikrai mums reikia šiuo metu. O komisijos sprendimai dėl S. Nėries paminklo nuėmimo, dėl J. Krikštonio paminklo nuėmimo ir taip toliau tikrai priešina visuomenę ir skaldo. Ir įdomiausia, kad ne tikrai kairiąją visuomenės dalį, bet ir dešiniąją visuomenės dalį komisijos sprendimai priešina. Norint pabaigti visą šitą supriešinimą... Beje, gerbiama Paule, aš visiškai suprantu, kad įstatymas iš dalies yra jūsų kūdikis, jūs tikrai, kaip įstatymo rengėjas, kovosite už jį ir kovojate. Bet, žinokite, pabaikime vieną kartą tą,

kad tai naudinga Maskvai, dar kokių nors etikečių kabinimą ir visus kitus dalykus – mes jau puikiai visa tai girdėjome.

Mieli dešiniosios parlamento pusės nariai, tiesiog pagalvokime ir pasitikėkime savivalda. Savivaldoje dirba tiek daug puikių žmonių, tikrai nėra jie visi kokie nors Maskvos, kaip jūs sakote, politikos vykdytojai. Pirmiausia pasitikėkime savo visuomene. 35 metai praėjo nuo Lietuvos nepriklausomybės, o mums dar vis vaidenasi Maskvos kažkokios ten rankos ir taip toliau. Na, keistai atrodo iš tikrųjų. Pirmiausia pasitikėkime savo žmonėmis. Viskas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Na, išgirdome, kad kažkas vaidenasi kažkam, bet jūs turbūt, Dariau, pripažįstate, kad ta pati Maskva kišasi į rinkiminiuosius procesus daugelyje šalių, nebūtinai apie Lietuvą dabar kalbu.

Gera, mano klausimas yra toks: jūs sovietmečio vertinimą paliekate savivaldybėms, kuriose yra visiškai skirtingų žmonių, sovietinio laikotarpio veikėjų vertinimą, reikšmės vertinimą taip pat paliekate savivaldybėms. Daug kur buvo pašalinti visokie sovietmečio ženklai, po kitų savivaldybių rinkimų gali ateiti kita dauguma, kitas meras, kuris sakys: o man P. Cvirka patinka, prašau gražinti, ir tai bus teisėtai padaryta, remiantis jūsų projektu. Atsiras Lietuvoje 30 savivaldybių, kur nebus nė vieno sovietmečio ženklo, pavyzdžiui, to paties P. Cvirkos (nenoriu čia jo sureikšminti), bet o kas gali uždrausti 30 kitų savivaldybių pastatyti paminklus P. Cvirkai? Jūsų projektas tai leidžia. Ar jūs suprantate, ką jūs darote? (*Balsai salėje*)

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Aš galvoju, kad jūs eilinį kartą gąsdinate ir nepasitikite Lietuvos visuomene. Aš tikrai galvoju, kad taip tikrai nebus. Puikiai mes žinome visi Savivaldos įstatymą – vienas meras negali priimti sprendimo, tam yra taryba. Neįsivaizduoju, kur dar gali taip būti, kad visa taryba būtų pavaldi tiktai mero poreikiams. Kitas argumentas – įstatyme yra palikta, kad kiekviena piliečių grupė turi teisę kreiptis ir iškelti klausimą, ir jeigu yra nesutarimas savivaldoje, iškart reikia atsiklausti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro. Niekas jo niekur neeliminuoja. Čia mes kalbame apie tarpinstitucinės komisijos, kuri realiai ir nebedirba, tiesiog išbraukimą iš viso šito proceso.

PIRMININKĖ. Klausia T. Prajara.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, mano nuomone, yra labai svarbu istorinę atmintį išlaikyti nuo politinių interpretacijų regionuose, todėl norėčiau jūsų paklausti, ar panaikinus komisiją išliks pakankamas istorinis ir etinis sprendimų pagrįstumas, o centras taps tik konsultantu?

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų dalis savivaldybių jau taip pat turi savo istorinės atminties komisijas, kurios yra tiesiogiai pavaldžios savivaldybės administracijai ar tarybai. Ir tikrai nemanau, kad tas procesas sustos, nes tas procesas vyksta nuosekliai. Ir pati mūsų visuomenė, jeigu pakalbėsime mažuose miesteliuose su jaunais žmonėmis, tai didžioji dalis jų net nustemba, kad kažkur miestelyje yra karių kapinės. Kieno? Mes, sako, jų nežinome. Tiesiog jie net nekreipia dėmesio. Bet čia yra toks imperatyvas, kad reikia iškelti karių kapines ir visa kita. Ten visi tie simboliai jau nuimti nuo jų, jų jau nėra.

PIRMININKĖ. Jūsų paklausti nori V. Sinica.

V. SINICA (MSG). Sveiki. Ačiū už siūlymą. Čia šiek tiek galbūt šalia jo klausimas, bet aš su šiuo įstatymu visada turėjau problemą ir jaučiuosi kvailai. Jis draudžia simbolius ne tik totalitarinių, bet ir autoritarinių režimų. Kaip istorikui, pirmiausia klausimas, kiek logiška jums atrodo, nes man niekaip neatrodo, kodėl mes dabar turime įstatymuose autoritarinių režimų simbolių draudimą, kai tai apima mūsų tarpukario režimą, Lenkijos pilsudskinį, faktiškai visų mūsų kaimynų regione ir taip toliau. Ar čia nėra kažkoks oksimoronas, nelabai suprantu, kodėl apskritai esantis ten, ir ar išvis verta jį palikti? Ačiū.

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Taip, čia įstatymo 3 straipsnis įdeda mus į tokius chronologinius rėmus, iš kurių iškrenta autoritarinis A. Smetonos 1926–1940 metų režimas. Jeigu to 3 straipsnio nebūtų, tada kiltų klausimas, ar šitas įstatymas išvis galėtų egzistuoti mūsų visuomenėje, nes mes šiuo metu A. Smetonos valdymo laikotarpį vis tikrai dar labai romantizuojame ir jame matome nepriklausomą Lietuvą, nors demokratijos tuo laikotarpiu visiškai nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į visų paklausti norėjusių klausimus. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš manipuluoju, aišku, aš nesu už, bet, socdemai, užsirašykite už, kalbėkite, kodėl dabar turi triumfuoti jūsų socdemų merai, kurie nesilaikė nutarimų ir nepakeitė gatvių, nes Lietuvoje yra daug raudonų savivaldybių, kurios nevykdė Vyriausybės atstovų sprendimų. Čia jūs turėtumėte kalbėti. Kaip ir Klaipėdos miesto savivaldybė, kuri nepakeitė S. Nėries gatvės, ten R. Žemaitaičio šutvė, tyli šutvė, kuri sėdėjo, ir ta pati gerbiama L. Šukytė-Korsakė, balsavo prieš Vyriausybės atstovų nurodymus. Tai jūs ir leisite šitiems raudonuojujantiems, su simpatija praeitam laikmečiui gyvenantiems žmonėms ir toliau nevykdyti istorinės atminties sprendimų. Argumentacijos ir pagrįstumo šiandien mes negirdėjome. Triumfuos tie, kurie iš tikrųjų nesilaikė sprendimų, o tos savivaldybės, tos patriotiškos savivaldybės, kurios padarė sprendimus, šiandien liks kvailio vietoje. Kviesčiau nepritari.

PIRMININKĖ. Išgirdome motyvus kaip ir prieš, Simonai. Jūs dabar atėmėte galimybę iš P. Kuzmickienės pasisakyti. Taip. Už – D. Jakavičius. Bet jūs esate teikėjas, jums taip pat nesuteikiu žodžio. Kolegos, balsavimo langą turime numatę 15 valandą, tada ir balsuosime, apsispręsimė. (*Balsai salėje*) Simonai, pakalbėjote prieš.

Replika – E. Gentvilas. Sekundę.

E. GENTVILAS (LSF). Žiūrėkite, taip, Simonas pagudravo, man taip yra buvę, kad iš manęs bandė atimti žodį, nes, sako, tą poziciją jau išreiškė. *Prie ko čia Paulė?* Ar jina kalta? Simonas pagudravo, o jūs baudžiate P. Kuzmickienę. Prašau suteikti jai žodį.

PIRMININKĖ. Prašom. P. Kuzmickienė per šoninį mikrofoną.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Miela kolege, tikrai nėra už ką mane bausti, todėl prašau suteikti man žodį tokį, kokiam aš užsirašiau. Kitas dalykas, čia yra keletas teisės aktų. Paprastai, kai yra keletas teisės aktų, suteikiama daugiau žodžių už ir prieš. Tai laukčiau žodžio.

PIRMININKĖ. Gerai. Motyvai prieš – P. Kuzmickienė. Ir prašysime S. Gentvilo daugiau taip negudrauti.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Tenka apgailestauti, pranešėjas kalbėjo visiškai nenuosekliai ir nepateikė jokių svarių argumentų, kodėl reikėtų šiandien stabdyti visą desovietizavimo procesą. Sakė, kad istorinės komisijos steigiamos rajonuose, miestuose. Netiesa. Štai Kaunas nesteigia tokios komisijos, o mums su profesoriumi V. Juozapaičiu užregistravus tokį siūlymą, kad atsirastų tokios komisijos, jūs tam nepritariate. Taigi, tokių istorinių komisijų nėra visose savivaldybėse. Bet prieš apsisprendžiant, kaip balsuoti, verta atsakyti į keletą labai svarbių klausimų.

Socialdemokratai, ką jums reiškia teisingumas visų žuvusių nuo represijų, tremčių, kalinių atžvilgiu? Ar teisinga jų atminimo požiūriu tai, ką jūs šiandien siūlote – stabdyti dekomunizavimą? Ar teisinga Rainių, Juodupės, Tuskulėnų aukų atžvilgiu, kad tie, kurių propaguotas režimas juos žudė, vis dar lieka pagerbti mūsų gatvėse? Ar supranta socialdemokratai, kad savo sprendimu stabdyti dekomunizavimą... šis veiksmas prilygsta išdavystei ne tik tremtinių, ne tik laisvės kovotojų, bet ir mūsų visos Lietuvos, visos mūsų laisvės kovos?

Nepritarkite! Mieli kolegos, apsispręskite šiandien teisingai. Linkiu nebalsuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar jau tikrai motyvai išsakyti. Per šoninį mikrofoną A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Dėl vedimo tvarkos. Vis dėlto pristatydamas įstatymą teikėjas turėtų išdėstyti argumentus neklaidindamas politikų. Na, pavyzdžiui, A. Smetona buvo prisimintas. Taigi pacituosiu įstatymo chronologiją, kur yra apibrėžta: Lietuvos 1940–1941 metų, 1944–1990 metų sovietinė okupacija, 1939–1940 nacistinė okupacija, šių okupacijų įtvirtinimas ir represijos. Chronologija yra tokia. Dėl to spekuliatyviai atsakydamas Seimo nariui, kuris paklausė, aš manau, dalykiškai, ką tai reiškia, teikėjas nesugebėjo atsakyti, bet dar priešingai – suklaidino visą salę.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dar viena replika. Prašau. R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Kolegė apkaltino teikėjus išdavyste. Aš tiktai priminsiu, kad jūs pagalvokite apie 1991 m. sausio 13 d., pagalvokite apie vieną Prezidentę, kuri protegavo jūsų mylimą partiją, ir pagalvokite, ką jinai veikė Sausio 13-ąją, kurioje pusėje buvo. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomones išgirdome.

14.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-989 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą. Tai rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Kviečiu pranešėją – Seimo Pirmininko pavaduotoją O. Leiputę.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Tai yra siūlymas pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip. Sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisiją iš 17 narių ir patvirtinti sudėtį, 8 numeriu įrašyti L. Kukuraitį.

4 straipsnis. Sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo Jūrinių reikalų komisiją iš 11 narių ir 7-u nariu, išbraukus R. Kauną, įrašyti A. Mockų.

Atsiprašau, nepamirėjau, kad įrašius L. Kukuraitį išbraukiamas L. Urmanavičius. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paklausti norinčių nematau. Dėl motyvų nėra. Svarstymas. Nematau norinčių pasisakyti. Bendru sutarimu, jeigu nėra prieštaraujančių, galime pritarti? Dėkui, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Dėl 1 straipsnio nematau... Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, galime pritarti, dėkui. 3 straipsnis. Taip pat galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Balsuosime, kolegos, dėl šio projekto balsuoti numatytu metu.

14.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-988 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas. Kviečiu pranešėją O. Leiputę.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Tai būtų patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narių pavaduotojus ir vietoj Š. Biručio pavaduotojos O. Leiputės įrašyti D. Šakalienės pavardę. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Klausiančių nematau. Dėl motyvų pasisakyti taip pat... nėra klausimų.

Kolegos, toliau svarstymas. Pritariame bendru sutarimu? Svarstymo stadija. Pasisakyti nėra norinčių. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ir priėmimas. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso, kolegos, balsuosime nustatytu laiku.

Dabar darbotvarkės klausimas – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-810. Pranešėjas turėjo būti ministras R. Kaunas. Jo nėra. Kolegos, neturime, kas praneša, vadinasi, šiandieną gali tik Vyriausybės atstovai, kadangi tai yra Vyriausybės teikiamas projektas. Pranešėjo nėra. Kolegos, tuoj pakeisime. Aš gal per greitai skaitau, mes tuoj keičiame.

14.26 val.

Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-778(2) (pateikimas)

Kolegos, darbotvarkės 2-2 klausimas – Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-778(2). Kviečiu pranešėją K. Vilkauską. K. Vilkauskas kviečiamas pristatyti projektą.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Pristatau Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo įstatymo projektu yra pakeičiami darbo užmokesčio dydžio koeficientai dviem ekspertinėms įstaigoms, kurios yra prie Seimo, tai yra Valstybinė kultūros paveldo komisija ir Etninės kultūros globos taryba. Šių pareigūnų darbo apmokėjimo koeficientai jau ilgą laiką nesikeitė. Pavyzdžiui, Lietuvos gyventojų genocido rezistencijos tyrimo centro generalinio direktoriaus pareigybinės algos koeficientas yra 3,5. Priminsiu, ši įstaiga irgi yra Seimo ekspertinė įstaiga, o šių dviejų įstaigų, kurias minėjau, vadovų koeficientas yra 2, vadovo pavaduotojo yra 1,9, o nario 1,8 koeficiento. Taigi šiuo įstatymo projektu siūlome padidinti šių dviejų įstaigų – Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko ir Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko pavaduotojo, Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių, taip pat Etninės kultūros globos tarybos pirmininko, Etninės kultūros globos tarybos pirmininko pavaduotojo ir Etninės kultūros globos tarybos nario koeficientus. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Laukiate klausimų. Jūsų klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Gerbiamasis pranešėjas, kolega ir gerbiamoji posėdžio pirmininke, nes taip reikėtų į jus kreiptis pirmiausia. Prašau pasakyti, gerbiamas pranešėjas, ar jūs įvertinote Teisės departamento pastabas, kur kaip tik ir kalbama apie sistemiškumo, lygiateisiškumo būtinybę? Jūs minite prie Seimo esančias institucijas ir jų pareigybinius atlyginimus. Panašu, kad ne visas pastebėjote, yra ir Valstybinė lietuvių kalbos komisija, o gal dar yra ir kitų. Būtų klausimas, ar tikrai visos?

Ir antras klausimas dėl koeficientų dydžių paties padidinimo principo. Į ką atkreipėte dėmesį, kad tai iš tikrųjų būtų ir sistemiškumas, ir lygiateisiškumas prie Seimo veikiančių įstaigų? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama kolege. Šį įstatymo projektą pateikė šios dvi institucijos ir tikrai jos derino dėl tų koeficientų vis dėlto, matyt, ir su Seimo kanceliarija, ir galbūt su Finansų ministerija. Jie yra tikrai šiek tiek mažesni negu, kaip minėjau, ekspertinės įstaigos, tokios kaip Rezistencijos tyrimo centro generalinio direktoriaus, nes šios įstaigos direktoriaus pareiginė – 3,5, o šių dviejų įstaigų – 3,1. Tikrai neviršija, net ir mažiau yra.

O dėl kitų įstaigų – taip, mačiau, yra užregistruota (man atrodo, kolegų, neatsimenu, kurio kolegų) Valstybinė kalbos inspekcija ir kitos įstaigos, irgi šitą klausimą... Girdėjau, kad yra ir kitų ekspertinių įstaigų, kurioms reikėtų didinti. Bet čia, gerbiama kolege, atsimenate, mes Kultūros komitete svarstėme ir pirmieji ėmėmės iniciatyvos. Aš siūlau ir kviečiu kolegas iš kitų komitetų pagalvoti apie tų įstaigų koeficientų didinimą. Manau, jeigu jūs tą žingsnį žengsite, bus galima visus šiuos įstatymų projektus sujungti į vieną ir pasiekti maksimalų rezultatą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiamas Kęstuti, nekvestionuodamas, kad reikia didinti tam tikrų įstaigų vadovų ir panašiai atlyginimus, vis tiktai noriu paklausti, šitą įstatymą Lietuvos Respublikos Seimas šiais metais svarsto jau antrą kartą. Jau vieną kartą svarstėme ir keitėme ten tuos procentus, koeficientus ir panašiai, ar jums neatrodytų, kad reikėtų iš esmės pakeisti tokį ydingą reguliavimą, kad Seimas dėl kiekvieno koeficiento dukart per metus, o kartais ir triskart per metus... panašiai kaip Atmintinų dienų įstatymą svarstome ir daugiausia diskusijų dėl jų ir būna? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, aš noriu priminti, kad mes svarstėme Seimo kanceliarijos darbuotojų koeficientus, čia kalbama apie Seimo ekspertines įstaigas, kurios yra prie Seimo, tikrai jie turėjo savo atitinkamus biudžeto asignavimus ir šitas klausimas dar nebuvo svarstomas. Tikrai ateis dar, matyt, irgi... Gerbiamas kancleris pateikė įstatymo projektą ir mes galėsime diskutuoti apie tai, ką jūs būtent šnekate, ir siekti didesnės darbo kokybės ir geresnio atlygio, kas yra logiška.

Ir dar priminkite antrą klausimą. Užteks. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiamas kolega, jūs, komiteto pirmininkas, ir jūsų kolega A. Sysas, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, visą gyvenimą sakydavo, kad valstybėje turėtų būti padaryta lyg ir visų atlyginimų konstrukcijos piramidė. Šiandien jūs vėl siūlote dviejų įstaigų at-

lyginimų koeficientų keitimą. Ar jūs suderinote su Biudžeto ir finansų komitetu, bent jau su Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Kaip minėjau, iniciatyva kilo iš Kultūros komiteto. Manau, kad vis tiek tai bus svarstoma Biudžeto ir finansų komitete. Tuo labiau kad iš karto noriu paprašyti Vyriausybės išvados, kuri turėtų būti būtina dėl šio klausimo. Manau, kad kalbant apie tolesnius tokius horizontalius sprendimus, tai bus pavyzdys Valstybės tarnybos įstatymas ir kiti įstatymai, kur tikrai bus kalbama apie vientisumą. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Klausia V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjas, pirmiausia aš noriu pareikšti savo nusivylimą. Pastaraisiais mėnesiais arba pastarosiomis dienomis jūs teikėte vilčių, kad esate šviesos puseje, kalbant apie kultūros politiką. Bet tai, kad jūs kartu su tuo žmogumi, kuris buvo čia prieš 10 minučių ir pristatė dekomunizacijos įstatymą, visa tai nusitrina ir nusirašo. Iš tikrųjų jūsų pavardė prie šio įstatymo projekto nedaro garbės jums. Bet čia toks šalutinis komentaras. Kadangi jūsų nebuvo ir jūs nekalbėjote netgi dėl motyvų už, tiesiog, kad žinotume ir istorinei atminčiai.

Jūs sakote, kad šituos įstatymų projektus pateikia įstaigos, bet aš priminsiu, kad jos neturi įstatymų leidybos teisės, tą turite jūs. Jeigu jūs registruojate savo vardą, jūs prisiimate absoliučiai visą atsakomybę. Ir į tai, ko klausė ponis R. Baškienė, nevisiškai jūs atsakėte iki galo. Ar tikrai jūs įsigilinate ir ar tikrai bus tų lėšų, kurių labai labai trūksta, ir kitoms mums labai rūpimoms įstaigoms? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Taip, jeigu mes kalbame... Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs dalyvavote, kai mes sprendimą priėmėme dėl šitų įstatymų projektų registravimo, buvome apsisprendę, kad įregistruosiu kaip komiteto pirmininkas, kaip Seimo narys. Mes tikrai apie tai diskutavome.

O dėl pačių lėšų. Jeigu mes kalbame apie didesnę dėmesį kultūrai, didesnę dėmesį ne tik vertybini, bet ir finansini, tai manau, kad šių komisijų darbas turi būti tikrai labai gerai vertinamas. Žinome, kokį tikrai didelį ekspertinį darbą atliko Valstybinė kultūros paveldo komisija, Etninės kultūros globos taryba. Aš manau, kad turėtų būti tinkamai atlyginama. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū, pranešėjas, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų nematau norinčių kalbėti. Apsispręsimė tam skirtu laiku. Kitas darbotvarkės klausimas...

Prašom, per šoninį mikrofoną – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, vis tik pagal eiliškumą turėjo būti klausimas, susijęs su slaptumo teisės suteikimu šauliams. Ministro nematau, viceministro nematau, gal būtų galima pakviesti? Aš suprantu, kad visi užimti, bet ir Seimas užimtas. Norėtųsi svarbų įstatymą, kuris ruoštas iš anksčiau, matyti pateiktą šioje salėje.

PIRMININKĖ. Ačiū, išgirdome jūsų prašymą. Prašom, per šoninį mikrofoną – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Aš tik dar kartelį norėčiau pasakyti, kad dėl pristatyto įstatymo projekto prašau Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Mes tai girdėjome. Dabar apsispręsimė balsuodami. Ačiū.

14.36 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-808 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-808. Kviečiu pranešėją B. Vėsaitę.

Kolegos, rytiniame posėdyje tvirtindami darbotvarkę nepasitvirtinome, kad reikia įrašyti į šios rudens sesijos darbų programą. Ar nėra prieštaraujančių, jeigu įrašytume? Ačiū, nematau. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Prašom, pranešėja.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Kolegos, pristatau Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Šio įstatymo taikymo praktika ir Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcinė analizė atskleidė problemas, susijusias su valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių kolegialių organų sudary-

mu, narių nepriklausomumu, atrankos procedūrų skaidrumu ir atšaukimo pagrindais. Tarptautinė gerosios valdysenos praktika ir EBPO rekomendacijos dėl valdybų valstybinėse ir viešosiose organizacijose pabrėžia valdybų reikšmę, siekiant nepriklausomumo nuo politinės įtakos, veiklos tvarumo, efektyvumo ir skaidrumo.

Pagrindiniai šio įstatymo uždaviniai yra šie. Nustatyti papildomą bendrąjį reikalavimą kandidatams ir nariams – nesuderinamumą turėti verslo, darbo ar kitus turtinio intereso ryšius su savininko teises ir pareigas įgyvendinančiomis valstybės ar savivaldybių institucijomis, įstaigomis ar bendrovėmis, jei dėl to gali kilti interesų konfliktas ar būtų daroma įtaka kolegialaus organo sprendimams. Nustatyti, kad kandidatas į nepriklausomus narius ir nepriklausomas narys iš viso gali būti ne daugiau kaip dviejų kolegialių organų, sudarytų valstybės ir savivaldybių valdomose įmonėse, narys. Nustatyti, kad kandidatas į kolegialaus organo nepriklausomus narius ir kolegialaus organo nepriklausomas narys negali būti valstybės politikas ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas. Įtvirtinti kolegialių organų atšaukimo pagrindus, užtikrinti sprendimų skaidrumą, įtvirtinti pareigą viešai skelbti visus sprendimus dėl kolegialių organų sudarymo, narių skyrimo ir atšaukimo.

PIRMININKĖ. Jūsų paklausti nori I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti dėl 6 punkto. Paaiškęjus, kad kolegialaus organo narys neatitinka šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų, jis nedelsiant šalinamas iš esmės, taip? Atšaukiamas?

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Taip.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). 6 punktas: paaiškęjus ryšiams su politinėmis partijomis, dėl kurių kyla interesų konfliktas. Šiaip Konstitucijoje yra įtvirtinta nuostata, kad asmens politinės pažiūros tai yra jo asmeninis dalykas ir apskritai kiekvienas turi teisę pasirinkti politines pažiūras. Kaip suprasti ir kaip jūs įsivaizduojate interesų konfliktą dėl asmens priklausymo politinei partijai?

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Kolegos, žiūrėkite! Šiaip jau čia ne iš piršto laužtos pataisos. Jas, tiesą sakant, paskatino būtent Kauno miesto patirtis, kai, tarkime, Kauno miesto meras į valdybas, į savivaldybės valdomų įmonių valdybas, skyrė savo darbuotojus iš savo verslo. Tai dėl to STT darė, žodžiu, tuos ir pagal jų siūlymus mes parengėme, kadangi Ekonomikos komitete esame, šiuos pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašau. Klausia jūsų V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Taip jau atsitinka, kad su kolega Ignu mes dažnai tą patį pamatome projektuose. Aš tik pabandysiu dar patikslinti dėl objektyvių požymių, kurie turėtų būti nustatyti įvardytame projekte, kai nustatomi ryšiai. Tai koks tas ryšių objektyvumas požymis?

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Aš turbūt jums atsakiau, atsakydama į kolegės I. Vėgėlės klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau klausiančių nėra. Dėkoju pranešėjai. Dėl motyvų pasisakyti nematau norinčių. Apsispręsimė tam nustatytu laiku.

14.42 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 15, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-809 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-809. Jis taip pat nebuvo įtrauktas į šios rudens sesijos darbų programą. Ar nėra prieštaraujančių jį įtraukti? Nematau. Galima pritarti bendru sutarimu. Įtraukta. Pranešėja – B. Vėsaitė. Prašau, žodis jums.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Kolegos, parengti įstatymo projektą paskatinusios priežastys yra analogiškos prieš tai esančiam įstatymui, tai galbūt labai detalai ir nepristatysiu, nes jie yra susiję.

PIRMININKĖ. Taip, bet jūsų nori paklausti T. Prajara.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, įstatymo projektu siekiama užtikrinti valdybų nepriklausomumą, skaidrumą ir atsakomybę. Noriu jūsų

paklausti, kaip ribojimai politikams ir valstybės tarnautojams dalyvauti valdybose paveiks institucijų patirties ir strateginės kompetencijos balansą?

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Tai yra būtent Europos plėtros ir bendradarbiavimo organizacijos rekomendacija dėl gerosios valdysenos ir mūsų, Lietuvos, STT rekomendacijos. Jomis remdamiesi mes ir parengėme šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų pasisakyti nėra norinčių. Apsispręsimе balsuodami tam tikru metu.

14.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. XIII-1047 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-767(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. XIII-1047 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-767. Kviečiu pranešėją I. Kižienę.

I. KIŽIENĖ (*LSDPF*). Laba diena. Seimo Asmenų su negalia teisių komisijos vardu noriu pristatyti nutarimo „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą. Šiuo projektu suvienodinamos Asmenų su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme ir nuostatuose vartojamos sąvokos, atsisakoma diskriminacinės neįgaliųjų sąvokos. Taip pat suvienodinamos nuostatuose ir Seimo statute įtvirtintos komisijos funkcijos. Komisijos posėdžio metu nuostatų pakeitimams buvo pritarta bendru sutarimu, dalyvavo septyni komisijos nariai. Prašyčiau pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūsų nėra norinčių paklausti. Dėkoju, pranešėja. Pasisakyti dėl motyvų taip pat nematau norinčių. Balsuosime vėliau.

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-919 su lydimaisiais įstatymų projektais: projektu Nr. XVP-920, projektu Nr. XVP-921, projektu Nr. XVP-922. Kviečiu pranešėją ministrą Ž. Vaičiūną. Nematau.

14.42 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 19, 19¹ ir 19² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-907 (pateikimas)

Kol ministras pasiruoš, einame prie kito darbotvarkės klausimo. Darbotvarkės 2-7 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-907. Pranešėjas – L. Jonauskas. Bet prieš tai, kolegos, noriu atsiklausti, ar galime įtraukti į šio rudens Seimo sesijos darbų programą? Prieštaraujančių nematau. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu. Prašom, pranešėjau.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Aplinkos apsaugos įstatymo pataisos, kaip lydimasis projektas, reikalingos papildyti kvapų paketui, kurį pristatė sveikatos ministrė prieš mėnesį. Mes jau balsavome, pritarėme po pateikimo. Dabar įstatymo projektas yra komitetuose. Šis projektas turėtų tiesiog pasivyti visą paketą.

Šiuo paketu užtikrinsime, kad kvapų kontrolė būtų efektyvesnė, greitesnė, kad būtų atskirtos aiškiai funkcijos ar atsakomybės tarp Visuomenės sveikatos centro ir Aplinkos apsaugos departamento ir kad Nacionalinis visuomenės sveikatos centras turėtų daugiau įgaliojimų greičiau ir efektyviau tikrinti galimą taršą kvapais. Viskas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausti jūsų nori L. Girskienė. Nematau salėje. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Daug druskos pribėriau ant Vyriausybės, bet šį kartą labai noriu padėkoti asmeniškai Linui – daug vykdė klausymų šita tema. Visuomenės sveikatos centrui, Sveikatos apsaugos ministerijai labai reikalingas klausimas, ilgai ignoruotas. Labai ačiū šios kadencijos šitai Vyriausybei, kad šitą klausimą pajudino. Dar kartą ačiū ir pritariu.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, Simonai.

PIRMININKĖ. Klausia T. Domarkas.

T. DOMARKAS (*NAF*). Ačiū pirmininkei. Gerbiamas kolega, sakysite, o kaip įvertinsime ūkininkus ir ūkius, kurie nutolę nuo miesto ir tie kvapai labai, manau, kaimo žmonėms nesukelia jokios blogos nuotaikos? Bet miesto žmonės atvažiuoja į regionus, mes skatiname, kad jie atvažiuotų į regionus, ir atvažiavę miesto žmonės kaime pradeda reikalauti miesto. Ar šiuo atveju mes nepakenksime šiuo įstatymu miesto žmonėms kaime?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, Tomai, už klausimą. Tikrai šitas įstatymas nieko bendro neturi su miesto ir kaimo žmonėmis... vienių kaime, kitų mieste. Čia tiktai tiesiog suteiksime daugiau galimybių ir galių institucijoms daryti tai, ko jos nedarė seniai. Arba kai Seimo nariai klausinėjo ministrės, kaip čia taip gali būti, kada kvapų kontrolės klausimas ar vienos įmonės kvapų nustatymas užtrunka 120 dienų, tai tikrai yra niekaip nepaaiškinama. Kvapų kontrolė turi būti greitesnė, efektyvesnė.

Bet mes jau diskutavome tiek su jumis, tiek su kitais kolegomis, kad kvapų atskyrimas turėtų turėti tris lygmenis. Pirmas yra strateginis – ten, kur yra strateginės įmonės, kur reikia daug investicijų ir taip toliau, siekiant kvapų kontrolės prevencijos, kvapų išėjimo prevencijos ir taip toliau, kur reikia daug įrenginių ir taip toliau. Tai reikėtų atskirti, kad nereikėtų uždaryti strateginių objektų, tokių kaip įvairių miestų vandenys, savivaldybių vandens įmonės, vandentiekio įmonės.

Antras yra pramonės objektai, kurie įsikuria gyvenamosiose teritorijose. Teisingai sakote, jeigu gyvenamojoje teritorijoje staiga jūsų gyvenvietėje, kaime, mieste ir taip toliau, šalia jūsų, kaimynystėje, įsikuria įmonė, kuri skleidžia kvapus, teršia kvapais, viršija limitus, higienos normą, kvapų vienetai viršija 8, numatytą skaičių, tada iš tikrųjų yra didelė problema. Man atrodo, kad šitas įstatymo pakeitimas kaip tik padės sureaguoti į tokius atvejus ir nustatys, kad mūsų institucijos nebebus bedantės, bejėgės, kaip iki šiol.

Ir trečias klausimas yra, manau, irgi strateginis, tai yra kvapai kaime. Iš tikrųjų mes šituo įstatymu nesutvarkysime, bet, matyt, ateityje reikės nustatyti atskirą reglamentavimą dėl kaimo kvapų. Iš tikrųjų yra taip, kaip jūs sakote, žmonės keliai ir gyvena prie įmonių, kurios istoriškai užsiima gyvulininkyste, paukštininkyste ir taip toliau, ir atsiranda skundų. Matyt, čia turėsime eiti, kaip kitos Europos Sąjungos valstybės, ta praktika, pirmumo praktika, kad jeigu jau tu atsikraustei prie fermos, matyt, tavo pareiškimai, skundai dėl taršos jau nebebus tokie aktualūs ir vis tiktai bus tas, kas pirmas atsikraustys.

Tikiuosi, atsakiau į klausimą. Šitas projektas nesusijęs. Viskas gerai. Čia tiktai užtikrinsime, kad greičiau, efektyviau institucijos reaguotų į žmonių skundus ir ištirtų tuos nusižengimo atvejus.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų nėra norinčių pasisakyti. Apsispręsime tam numatytu laiku.

14.51 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7¹, 7², 10, 11² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-445 4, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-846 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-846. Taip pat nėra įrašytas į šios sesijos darbų programą. Ar galime įrašyti? Nematau prieštaraujančių. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

Prašau. Pranešėjas – L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolegos, nuoširdžiai noriu atsiprašyti, padarėme klaidą, priimdami atliekų paketą prieš porą mėnesių Seime, ir tą klaidą reikėtų atitaisyti, nes jeigu jos neatitaisysime, nuo sausio 1 dienos pabrangs gyventojams atliekų tvar-

kymas. Mano prašymas – tiesiog palaikykite ir kiek įmanoma greičiau užsiimkite tuo, kad atliekų tvarkymas gyventojams nepabrangtų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Nėra norinčių jūsų paklausti. Dėkoju, pranešėjau. Dėl motyvų pasisakyti taip pat nėra norinčių. Apsispręsimė už 8 minučių.

14.52 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-919, Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 9, 10, 19¹, 28 straipsnių pakeitimo ir 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-920, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-921, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 22, 23, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-922 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-6 klausimas – Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-919 ir lydimieji. Kviečiu pranešėją Ž. Vaičiūną. Ministre, prašau.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiame keturių įstatymų projektų pakeitimo paketą. Šių įstatymų projektų pagrindiniai tikslai yra keturi. Pirmiausia, nustatyti palankesnes prijungimo prie elektros perdavimo tinklų sąlygas elektros vartotojams, kurie įgyvendina stambius projektus. Antrasis yra supaprastinti atestavimo procesą užsienyje įsteigtoms įmonėms ir fiziniams asmenims, siekiantiems vykdyti energetikos įrenginių įrengimo ar eksploatavimo darbus Lietuvoje, sudarant palankesnes sąlygas užsienio rangovams pritraukti ir didesnei konkurencijai energetikos rangos darbų srityje. Trečiasis tikslas yra mažinti perteklinių reikalavimų reglamentuojant centralizuotos šilumos tiekimo veiklą, keičiant reikalavimus dėl gamtinių dujų ir biokuro įsigijimo, užtikrinant aiškesnį ir skaidresnį biokuro įsigijimo procesą. Supaprastinti, čia yra jau ketvirtasis tikslas, mažmeninės prekybos naftos produktais licencijavimo reikalavimus, kai mažmeninė prekyba degalais vykdoma per tarpininką, naudojant atsiskaitymo identifikacines korteles.

Detaliau. Kadangi pristatau visą paketą, pirmiausia, kalbant apie Elektros energetikos įstatymo pakeitimus, siūloma, kad stambius projektus vykdantys elektros vartotojai galėtų pasirinkti, pabrėžčiau, pasirinkti mokėti 10 % prijungimo prie perdavimo tinklų sąnaudų (yra dvi esminės sąlygos), jei jie dešimt metų išsipareigoję nemažinti leistinosios galios ir suvartoti sutartyse nustatytą kiekį ir taip padengti likusius 90 % prijungimo sąnaudų. Šia sąnaudų paskirstymo tvarka galės pasinaudoti ir vadinamuoju *fasttrack* principu įgyvendinamiems stambiems projektams, kuomet prijungiamas vartotojas pasirenka savarankiškai organizuoti prisijungimo prie perdavimo tinklų rangos darbus.

Antrasis. Energijos išteklių rinkos įstatymo pakeitimais siūloma atsisakyti reikalavimų įpareigojiesiems šilumos gamintojams, tai yra didieji šilumos gamintojai, ne mažiau kaip 50 % gamtinių dujų įsigyti gamtinių dujų biržoje. Nustatomos biokuro įsigijimo sąlygos biokurui, perkamam iš susijusių įmonių.

Šilumos ūkio įstatymo projektu supaprastinamas kuro pirkimo reguliavimas, atsisakoma privalomos dalies dujų pirkimo per biržą visiems šilumos gamintojams. Vykdydami dvišalį kuro įsigijimo sandorį, šilumos gamintojai turės patikrinti, ar biržose nėra ekonomiškai naudingesnio pasiūlymo. Kitaip tariant, yra lankstumas, bet kartu išlieka prievolė pasitikrinti biržoje. Didiesiems šilumos tiekėjams, neįvykdžiusiems reikalavimo bent 30 % kuro pirkti iš miško kirtimo liekanų, biokuro, trūkstamos dalies sąnaudos pripažįstamos tik iki VERT'o nustatytos vidutinės šio biokuro biržos kainos ribos.

Ir galiausiai Energetikos įstatymo pakeitimai. Kaip ir minėjau, tai yra dėl degalų prekybos supaprastinimo. Siūloma įtvirtinti išimtį degalų kortelių modeliu veikiantiems ūkio subjektams vykdyti mažmeninę prekybą be degalų prekybos leidimo, jei jie atitinka nustatytas sąlygas. Tai yra kortelių bendrovė turi galiojančią degalų pirkimo ir pardavimo sutartį su licencijuotu mažmenininku, tai yra būtent degalinė. Antroji sąlyga – kortelių bendrovė turi sutartį su galutiniu degalų pirkėju. Ir trečioji – degalai fiziškai parduodami tik licencijuoto mažmenininko degalinėje.

Šiais pakeitimais būtų reglamentuojamas rinkoje paplitęs trišalis atsiskaitymo už degalus kortelėmis modelis ir kartu sumažinama administracinė našta. Bet svarbu pabrėžti, kad nekeičiami saugos reikalavimai, apskaitos ir mokesčių taikymo logika. Galiausiai darbuotojų atestavimo palengvinimas. Kaip tik Energetikos įstatyme taip pat dar viena nuostata. Kaip ir minėjau, tai leistų sudarytų teisę didžiosioms energetikos įmonėms savarankiškai tikrinti ir užtikrinti rangovo kvalifikaciją.

Tokie pagrindiniai pakeitimai. Šiais pakeitimais, be abejo, didinama konkurencija, mažinama administracinė našta energetikos sektoriuje ir dėl didžiųjų vartotojų prijungimo, kaip ir minėjau, skatinamos investicijos ir vartojimas. Ilguoju laikotarpiu kilovatvalandės išlaikymas prie tinklų turi pigti. Tokie pagrindiniai principai ir tokios pagrindinės naudos. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų paklausti nori A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, pavadinote pertekliniu reikalavimu 50 % dujų pirkti per biržą, bet prieš sudarant dvišales sutartis bus patikrinta, ar biržoje nėra ekonomiškai naudingesnio pasiūlymo. Bet panašu, kad perėjus prie šio modelio po kurio laiko visi pereis prie dvišalių ir biržos tiesiog nebeliks. Ar toks tikslas ir yra?

Ž. VAIČIŪNAS. Tikslas iš esmės yra kitas – suteikti daugiau lankstumo, nes anksčiau, tai yra 2018 metais ir vėliau, buvo reikalingas toks įpareigojimas, jisai, be abejo, buvo siejamas su SGD terminalu. Šiuo atveju birža sėkmingai veikia, jinai sėkmingai funkcionuoja, atsiranda naujų biržos dalyvių, todėl turėti tokį įpareigojimą... na, jis yra toks perteklinis. Jeigu yra pasitikrinimas biržoje, tai tikrai turėtų užtikrinti daugiau lankstumo dalyviams.

PIRMININKĖ. Prašau. Klausia T. Domarkas.

T. DOMARKAS (NAF). Klausimas gerbiamam ministrui būtų dėl biokuro. Šiandien privačios įmonės nebegali konkuruoti rinkoje savo teikiamomis kainomis, bet kažkaip stebuklingai išeina, kad valstybinė įmonė Valstybinių miškų urėdija pateikia jau žemesnę kainą, negu realiai yra rinkos kaina, arba netgi gamybos kaštų nepadengiančią kainą. Kaip jūs galėtumėte paaiškinti, kad Valstybinių miškų urėdijos biokuro kainos yra žemesnės, o tomis kainomis privačios įmonės nebegali konkuruoti? Kokia čia yra problema?

Ž. VAIČIŪNAS. Reikia pastebėti, kad dabartinėje biokuro biržoje, pirmiausia ji yra realiai pirkėjų rinka, nes kainos yra tikrai gana žemos ir gamintojams yra tikrai nemažas iššūkis užtikrinti pačius gamybos pajėgumus ir jų ilgalaikį, sakykime, atsiperkamumą... Šiuo klausimu turbūt yra nuolatinis klausimas dėl trumpalaikių ir ilgalaikių sandorių. Sveikiausia turbūt rinkoje, jeigu mes turėtume 50 % trumpalaikių, 50 % ilgalaikių. Šiuo metu ilgalaikiais sandoriais perkama... 30 % ir daugiau sudaroma sandorių. Tai čia yra bendrinis klausimas.

O dėl Valstybinių miškų urėdijos, tai, be abejo, turbūt yra, nežinau, sąnaudų struktūros, kiti dalykai. Dar ir su Aplinkos ministerija šį klausimą turėtume detaliau įsivertinti.

PIRMININKĖ. Klausia T. Prajara.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, vartotojai, įgyvendinantys stambius projektus, turės teisę apmokėti 10 % prijungimo prie perdavimo tinklų sąnaudų, išipareigodami dešimt metų nemažinti galios ir suvartojimo už sutartą elektros kiekį. Noriu jūsų paklausti, ar dešimt metų išipareigojimai nesukurs įstrigusių didžiulių sąnaudų rizikos, jei rinka ir technologijos pasikeis greičiau?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia šis principas yra perkeliamas ir jis veikia, pastebėčiau, pagal skirstymo sistemos operatoriaus apimtį, tai yra būtent tokie projektai 90/10, principas yra taikomas prie ESO prisijungiant didesnių projektų atveju, tai čia tiesiog perkeliama ši logika ir į dar didesnius projektus. Išipareigojimas dešimt metų vartoti elektros energijos kiekį numatytas yra, be abejo, tai investuotojo pasirinkimas. Jis gali ir nesirinkti šito modelio, rinktis kitais būdais. Mes suteikiame tokią galimybę. Bet, mūsų vertinimu, būtent atlikti visi kaštų ir naudos skaičiavimai labai aiškiai rodo, kad kiekvienas prijungtas megavatas yra kompensuojamas per tą likusį vartojimo laikotarpį. Iš valstybės pusės žiūrint, tai yra tikrai vartotojams naudingas sprendimas. O dėl pačių investuotojų, tai yra jų pasirinkimo teisė. Bet taip mes užtikriname

lygias galimybes, jeigu net stambaus projekto apibrėžimą atitinka toks investuotojas, tai nesvarbu, ar jisai jungiasi prie ESO tinklo, ar prie „Litgrido“ tinklo, sąlygos turėtų būti vienodos.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis ministre, ačiū jums, kad imatės iniciatyvos. Tačiau aš pasigendau sisteminio požiūrio, valstybinio požiūrio, ilgalaikio, strateginio į energetikos šaltinį, tarkime, gaminant šilumą. Štai pavyzdys: šiandieną šilumos didžiausia kaina turbūt yra Kaune. Tačiau mes turime Kauno kogeneracinę jėgainę, kurios pastarųjų metų pelnai siekia 50 %. Dešimtimis milijonų turbūt jokiame kitame versle neuždirbsi. Monopolininkas nereguliuojamas! Sakykime, projektas įgyvendintas, bet jisai sukuria sąlygas ten tokias, kad deginantys subjektai, kurie ten veža savo atliekas, turi permokėti, šiluma Kaune brangiausia, tačiau mes neturime nacionalinės strategijos, kaip apsirūpinti šiluma pigiausiais ištekliais. O mes mėtome nuo biokuro prie kito ištekliaus, po to prie atliekų deginimo kažkur. Mes turime turėti ilgalaikę nacionalinę strategiją, apsirūpinimą centralizuota šiluma ir kuru, ir taip projektuoti, sakykime, mūsų strategiją, kad tai būtų pigiausia, racionaliausia ir vietiniais ištekliais. Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui. Čia turbūt pastebėjimas dėl poreikio išlyginti, kiek įmanoma, kad kainos būtų visos Lietuvos mastu lygesnės. Toks yra, be abejo, tikslas. Tenka pripažinti, kad problema Lietuvoje yra ir turime pagal skirtingas savivaldybes labai skirtingas šilumos kainas, tai yra jeigu lygintume kilovatvalandės kainas, skirtumas yra iki dviejų kartų. Pigiausia – turbūt apie 6 centai už kilovatvalandę, brangiausia yra 12 ir šiek tiek daugiau. Sistemingai sprendžiant klausimus reikia pastebėti, kad dabar mūsų fokusas yra į brangiausią mokančias savivaldybes ir tenai skirti priemonės, kurios užtikrintų kainų mažėjimą tose savivaldybėse.

Dėl šių minėtų projektų, kur minėjote, ir atliekų deginimo gamyklos, ir kiti projektai, kalbamės ir su VERT'u papildomai, kaip dar ir reguliacinėmis priemonėmis tą būtų galima spręsti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, mano klausimas būtų apie didžiulius projektus. Buvo skandalas su „Teltonikos“ pajungimo kaip tik elektros tinklų. Ar šios pataisos nesudarys prielaidų tokiems atsitikimams ateityje? Ir galbūt galėtumėte pasakyti, nes neseniai teko bendrauti su „Teltonikos“ vadovu taip prabėgomis, bet jis taip dviprasmiškai užsiminė, kad jeigu pavasarį gausiu elektros, tai įmonės pradės veikti. Tai kaip ten su dabartiniu projektu? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Kaip ir minėjau, šitie pakeitimai skirti sulygtinti visų stambaus projekto kriterijus atitinkančių investuotojų sąlygas. Nepriklausomai nuo to, ar jungiamasi prie ESO, ar „Litgrido“ tinklų. Šiuo atveju būtent dėl „Teltonikos“ yra perdavimo sistemos operatorius.

Kalbant apie „Teltonikos“ atvejį, reikėtų pastebėti, kad ėmėmės papildomų priemonių ir „Litgridas“ ėmėsi papildomų priemonių, ir buvo numatyta, kad būtų galima atvesti elektros reikalingą kiekį, nes poreikiai taip pat augo. Dabartinis poreikis yra 74 megavatai. 2027 metų rugpjūčio mėnuo – toks buvo terminas. Dabar matome galimybių paankstinti puse metų ir dar ieškome kitų variantų. Tikrai yra dedamos pastangos, kad elektros energija būtų tiekiamą kaip įmanoma greičiau tokia apimtimi, kokia yra reikalinga.

PIRMININKĖ. Klausia A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju. Gerbiamas ministre, į klausimus, kuriuos norėjau užduoti, jau kaip ir atsakėte, tačiau mano noras būtų pasitikrinti išgirdus vieną jūsų atsakymą. Kalbėdamas apie tai, kad išnyksta įpareigojimas šilumos gamintojams biržoje pirkti kurą ir atsiranda galimybė turėti atskirus dvišalius santykius, jūs paminėjote, kad to įstatymo, atrodo, 2018 metais ar kada jis buvo priimtas, tikslas – paskatinti SGD terminalo dujų vartojimą. Ar turėčiau suprasti ir mes turėtume suprasti, kad taip jūs čia patvirtinate viešai, kad buvo priimti tam tikri įstatymai, kad dirbtinai varžytų rinką ir skatintų didesnę dujų vartojimą iš SGD terminalo?

Ž. VAIČIŪNAS. Akcentuočiau, kad galbūt ne dirbtinai, bet buvo sukurtos teisinės sąlygos, kad būtų galima užtikrinti teisingą gamtinių dujų tiekimą mūsų vartotojams ir jų padalinimą tiek tarp šilumos gamintojų, tiek tarp likusių vartotojų. Reikia pripažinti, kad tuo metu, kaip ir pamenate,

buvo papildoma SGD dedamoji vartotojams. Šiuo metu terminalas puikiausiai funkcionuoja rinkos sąlygomis ir gali funkcionuoti jau kaip pats komercinis projektas. Sąlygos iš esmės pasikeitė.

O kalbant apie biržos sąlygas, matome galimybes, kad tokie reikalavimai yra pertekliniai ir neatitinka šios dienos sąlygų.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausimą užduoda V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, jūs vieną iš punktų minėjote, kad jeigu elektros vartotojas išipareigoja dešimt metų vartoti energiją, jam prisijungimas lengvesnis ir visa kita. Bet jums turbūt yra žinoma, kad didžiausias ekonomikos stabdis šiandien yra „Litgridas“. Naujojoje Akmenėje išdalintos visos galios. Medienos gamykla, norėdama plėsti gamybą, nebeturi galios, nebėra iš kur gauti elektros. Cemento gamykla, norėdama plėsti savo pajėgumus, taip pat nebeturi galių. Pasirodo, taip yra ir Alytuje, yra dar kituose rajonuose. Ką darysite su „Litgrido“ tokiomis veiksmis, kurie kenkia Lietuvos ekonomikai?

Aš suprantu, kad jiems labai svarbu, kad kuo daugiau vėjo jėgainių ar saulės jėgainių prisijungtų, bet ekonomikai yra svarbiau, kad kuo daugiau būtų elektros ne tik gamintojų, bet ir vartotojų, kurie sukuria darbo vietas ir visa kita. Kada Akmenei duosite galių ir ten galės vėl statyti įmonės? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Bendras pastebėjimas, taip, iš tikrųjų Lietuvoje nėra beribės galimybės prijungti naujus vartotojus ir šitie pasiūlymai būtent orientuoti į tai, kad prijungiant naujus vartotojus esminis klausimas yra laikas ir pinigai, nes tinklo rekonstrukcija užima tiek laiko ir kainuoja pinigų. Šitais pasiūlymais būtent ir siekiame, kad prijungiant vartojimo tašką, vartojimo objektą, investuotojui būtų kaip įmanoma geresnės sąlygos, kad jisai neturėtų dengti pusės prisijungimo kaštų ir laukti atitinkamų terminų, bet turėtų elektros energiją kaip įmanoma greičiau.

Dėl konkretaus jūsų įvardinto atvejo nenorėčiau dabar spekuliuoti, nes tai priklauso ir nuo galios, dar papildomai patikrinsime su „Litgridu“.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų pasisakyti nėra norinčių. Tad kviečiu apsispręsti ir balsuojame. (*Balsas salėje*)

Prašau. Per šoninį mikrofoną – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Čia dėl vedimo tvarkos, pirmininke. Prašytume išskaidyti paketą ir už kiekvieną įstatymą siūlyti balsuoti atskirai, nes turime skirtingus matymus ir dėl to biržos eliminavimo faktoriaus mes turime visai priešingą nuomonę.

PIRMININKĖ. Ačiū. Yra siūlymas balsuoti dėl kiekvieno projekto atskirai. Tuoj pat apsispręsimė.

Ir per šoninį mikrofoną – Š. Šukevičius.

Š. ŠUKEVIČIUS (LSDPF). Gerbiami Seimo nariai, mus šiandien lanko Kauno Panemunės progimnazijos moksleiviai, ketvirtokai. Pamojuokime jiems visiems. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Kolegos, buvo prašymas balsuoti dėl kiekvieno lydimosio projekto atskirai. Manau, taip ir galime padaryti.

Skelbiu pirmą, dėl kurio mes balsuojame, – Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-919. Balsuojame.

Užsiregistravo 98, balsavo 98: už – 98, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Prieštaraujančių nematau. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūloma svarstyti lapkričio 27 dieną. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Lydimasis – Energijos išteklių rinkos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-920. Balsuojame.

Užsiregistravo 100 Seimo narių, balsavo 98: už – 68, prieš – 22, susilaikė 8. Po pateikimo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Per centrinį mikrofoną – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paprašyti Energetikos ir darnios plėtros komisijai klausimą... (*Šurmulys salėje*) Yra, yra, ramiai. Norėtumėte, kad nebūtų, bet yra.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu kaip papildomą?.. (*Šurmulyš salėje*) Norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame. Kas už tai, kad papildomai būtų svarstoma minėtoje komisijoje. Balsuojame.

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 64, prieš – 24, susilaikė 16. Papildoma skiriama Energetikos ir darnios plėtros komisija. Svarstymas numatytas lapkričio 27 dieną. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Kitas lydimasis – Elektros energetikos įstatymo 2 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-921. Balsuojame.

Užsiregistravo 104, balsavo 102: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po pateikimo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Prieštaraujančių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Siūloma svarstyti taip pat lapkričio 27 dieną. Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu.

Kitas lydimasis – Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-922. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 103: už – 102, susilaikė 1. Po pateikimo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas taip pat Ekonomikos komitetas. Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu. Siūloma svarstyti taip pat lapkričio 27 dieną. Prieštaraujančių nematau. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.14 val.

Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 4, 5, 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-582, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2030 „Dėl Viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-583, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. XIV-2029 „Dėl Viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XVP-584 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas. Kolegos, tuomet grįžtame turbūt į pradžią, taip, kaip šiandieną vakariniame posėdyje ir svarstėme. Darbotvarkės 1-19 klausimas ir lydimieji – Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-582. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 61, prieš – 37, susilaikė 6. Projektui ir lydimiesiems pritarta po pateikimo. Dėl komitetų. Kaip pagrindinis siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Ar yra prieštaraujančių? Nematau. Galime pritarti bendru sutarimu. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Galime pritarti? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta dėl visų projektų. Prašom, per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Liberalai, dėkodami už pastangas naikinti valstybės istorinę atmintį, perduodant ją 60-iai savivaldybių, reikšdami padėką, nori pasveikinti projekto autorių. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo per šoninį mikrofoną – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Prašyčiau šiuos projektus priskirti svarstyti ir Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, ar galime pritarti siūlymui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Ačiū, pritarta. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū. Kultūros komitetą taip pat prašome kaip papildomą.

PIRMININKĖ. Yra siūlymas kaip papildomą Kultūros komitetą. Ar yra prieštaraujančių? Nematau. Galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame? Gerai. Kolegos, balsuojame dėl papildomo Kultūros komiteto.

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – 48, prieš – 35, susilaikė 19. Siūlymui nepritarta.

Replika per šoninį mikrofoną – D. Jakavičius.

D. JAKAVIČIUS (*LSDPF*). Noriu padėkoti dėšinei pusei už visas dovanėles, kurias man atnešėte. Ir noriu pasakyti, kad vis tik nepasitikėti savivaldybėmis pagrindinėje Seimo posėdžių salėje truputėlį žema. Būtent šis įstatymas yra dėl to, kad savivaldybėmis ir mūsų Lietuvos žmonėmis reikia pasitikėti. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerai, per šoninį mikrofoną – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Apie pasitikėjimą savivaldybėmis. Ar atsitiko kažkas ir nebestovi J. Krikštonio paminklas Ukmergės viduryje?

PIRMININKĖ. Prašau, dar replika – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Vis dėlto būkime nuoseklūs, kai kalbame apie pasitikėjimą savivaldybėmis. Vakar Ekonomikos komitete buvo nubalsuota pritarti įstatymo projektui dėl susisiekimo maršrutų nustatymo, kur savivaldybės turi įmones, kurių dalis nuostolingos, tai nuostolius padidins liberalizavus tą rinką. Štai jums, vienu atveju jūs pasitikite, kitu atveju jau nepasitikite, kaip naudingiau. Tenai tikrai yra žymiai naudingiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Kadangi, mano nuomone, jūs palengvinote V. Putinui darbą maždaug 60 kartų su savo dezinformacija Lietuvoje, tai labai prašau svarstyti šį įstatymo projektą ir Užsienio reikalų komitete.

PIRMININKĖ. Kolegos, dar vienas siūlymas. (*Balsai salėje*) Aš teiksiu balsuoti. Išklausysime replikas, galbūt dar turėsime pasiūlymų? Per centrinį mikrofoną – I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Kadangi šis klausimas sulaukė tiek daug visokių diskusijų, akivaizdu, kad reikia kažkokio papildomo komiteto, kuris svarstytų. Funkcijos perduodamos savivaldai, tai siūlyčiau Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui pasvarstyti, nes, mano supratimu, akivaizdu, jeigu perduodame funkcijas, reikėtų to komiteto sprendimo kaip papildomo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Išgirdome dar vieną siūlymą. Ir, prašau, V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ponai ir ponios Seimo nariai ir narės, aš suprantu, kad tie, kurie pirmą sezoną čia taip iškilmingai sėdi ir darbuojasi, galbūt nežino, bet Kultūros komiteto pirmininkas tikrai turėtų prisiminti, kad būtent jis ne tik balsavo už tą dekomunizacijos įstatymą, bet tas būtent dekomunizacijos įstatymas ir buvo diskutuojamas ir svarstomas būtent Kultūros komitete. Būtent ten gimė ir visos idėjos, ir taip toliau. Būtent ten dabartinis komiteto pirmininkas balsavo už tai. Ir tai, kad jūs dabar netgi... Ar jūs bijote Kultūros komiteto? Koks čia reikalas? Kad jis sugrįžtų į tą vietą, iš kur jis pateko į Seimo posėdžių salę. Ar jūs visiškai nesigaudote situacijoje ir valstybės valdymo sąraangoje, ar jūs tiesiog tyčiojate iš istorinio teisingumo ir norite sugrąžinti bolševizmą atgal į Lietuvą?

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, išgirdome du siūlymus. (*Balsai salėje*)

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Pagarsinti... Seimo narys, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas A. Sysas ką tik pareiškė, kad jis nori sugrąžinti bolševizmą į Lietuvą. Tai tiesiog žinia Lietuvai.

PIRMININKĖ. Dar vienas kolega. Prašau, V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš turbūt tarp šitų emocijų praleidau ir nebuvo paprašyta Vyriausybės išvados. Projektas susijęs su įstatymo nuostatų nevykdymu, su Vyriausybės atstovų institucijos prie Vyriausybės neveiklumu ir kitais dalykais. Manau, kad Vyriausybė turėtų pasisakyti šiuo klausimu, todėl manau, kad reikalinga Vyriausybės išvada. Ačiū.

PIRMININKĖ. Girdime, ačiū, ir jūsų pasiūlymą. Tai dabar, kolegos, iš eilės. Pasiūlymas buvo papildomu komitetu skirti Užsienio reikalų komitetą. Kas už, balsuojate už, kas prieš, turite kitą nuomonę, balsuojate prieš.

Užsiregistravo 98, balsavo 98: už – 42, prieš – 46, susilaikė 10. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – papildomu komitetu siūlomas yra Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Balsuojame.

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 53, prieš – 26, susilaikė 15. Pritarta. Kolegos, papildomi komitetai paskirti dėl visų, ir dėl lydimosio taip pat.

Dabar dėl Vyriausybės išvados buvo pasiūlymas. Ar prašote balsuoti, ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai. Kas už tai, kad būtų Vyriausybės išvada.

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 52, prieš – 25, susilaikė 20. Dėl Vyriausybės išvados nepritarta. Taip, šiais klausimais... (*Balsas salėje*) Pritarta. Atsiprašau, pritarta. Taip, pritarta. Dėl visų projektų, ir lydimąjo.

15.24 val.

Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-778(2) (*pateikimo tęsinys*)

Toliau balsuojame dėl Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-778.

Užsiregistravo 97, balsavo 95: už – 86, prieš nebuvo ir susilaikė 9. Po pateikimo pritarta.

Buvo siūloma paprašyti Vyriausybės išvados. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Ačiū, pritarta.

Prašau. Per šoninį mikrofoną – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Aš dėl praeito balsavimo dėl Vyriausybės išvados. Nuostabu matyti, kaip valdantieji nepasitiki savo pačių Vyriausybe. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū už nuomonę. Dėl ką tik balsuoto projekto kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomi – Kultūros komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ar yra prieštaraujančių? Nematau. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti šių metų gruodžio 18 dieną. Prieštaraujančių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

15.24 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-808 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-808. Balsuojame.

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 96, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Prieštaraujančių nematau. Pritarta bendru sutarimu. Papildomu komitetu – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Prieštaraujančių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.27 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 15, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-809 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-809. Kviečiu apsispręsti balsuojant.

Užsiregistravo 99, balsavo 99: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 7. Po pateikimo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas, papildomu komitetu – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Prieštaraujančių nematau. Pritarta bendru sutarimu. Siūloma svarstyti taip pat pavasario sesijoje. Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu.

15.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. XIII-1047 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-767 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo pakeitimo projektas Nr. XVP-767. Balsuojame.

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 100, kitų nuomonių nebuvo. Po pateikimo pritarta.

Svarstyti kaip pagrindinė siūloma Asmenų su negalia teisių komisija. Galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti šių metų gruodžio 9 dieną. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2-6 klausimo jau balsavome.

15.29 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 19, 19¹ ir 19² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-907 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo 19, 19¹ ir 19² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-907. Kviečiu balsuoti.

Užsiregistravo 96, balsavo 96: už – 94, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Svarstymas numatytas šių metų gruodžio 11 dieną. Kitų siūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu.

15.30 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7¹, 7², 10, 11² straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 1¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-445 4, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-846 (pateikimo tęsinys)

Toliau – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-846. Kviečiu balsuoti.

Užsiregistravo 99, balsavo taip pat 99: už – 86, susilaikė 13. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Ar turėtumėte kitų siūlymų? Nematau. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir siūloma svarstyti gruodžio 11 dieną.

Turite siūlymų, suprantu. Taip, prašau. Per šoninį mikrofoną – L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašau skubos. **PIRMININKĖ.** Skubos prašote, supratau. Prašau. S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Papildomu komitetu norėtume Ekonomikos komitetą. (*Šurmuly salėje*) **PIRMININKĖ.** Ačiū. L. Jonauskas nori papildyti savo siūlymą. Prašau.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Taip. Labai ačiū. Dėl motyvų. Sausio 1 dieną įsigalios įstatymo pataisos, kurias priėmė Seime. Kai pristačiau teisės akto projektą, akcentavau tai, kad reikia atitaistyti klaidą, kitu atveju nuo sausio 1 dienos pabrangs atliekų tvarkymas gyventojams. Kad ištaisytume tą klaidą, reikia skubos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi liko vienas įstatymo projektas – dėl valstybės ir tarnybos paslapčių, aš jums išduosiu paslaptį: ministras – Helsinkyje, viceministras – tarnybinėje komandiruotėje. Kai buvo sudaroma Seimo darbotvarkė šiandien ryte, jau visi tai žinojo. Aš nesuprantu, kam įtraukti klausimą, kur nėra pranešėjų, išvis į darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašau E. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Pritardamas tam, ką L. Jonauskas sakė, kad labai skubu, labai agituojau nebalsuoti už papildomą komitetą – Ekonomikos komitetą, nes jisai nebuvo papildomas, kai svarstėme visą įstatymo projektą. Kam dabar reikia jam ištraukti ir iš naujo mokytis temas, kurių nepalietė, kai buvo visas paketas priimamas.

PIRMININKĖ. Išgirdome siūlymus. Kviečiu apsispręsti. Buvo siūlymas dėl papildomo Ekonomikos komiteto. Kviečiu balsuoti.

Užsiregistravo 92, balsavo 91: už – 26, prieš – 48, susilaikė 17. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas siūlymas buvo dėl skubos. Tik noriu pasiklausti, ar jūs tai siūlote frakcijos vardu, nes to negirdėjome? (*Balsai salėje*) Frakcijos vardu. Tai kviečiu apsispręsti balsuojant dėl skubos.

Užsiregistravo 92, balsavo 88: už – 80, prieš – 3, susilaikė 5. Skubai pritarta.

Noriu paklausti komiteto pirmininko Lino: kurią datą tada siūlytumėte komitetui svarstyti?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Kitą ketvirtadienį, nežinau, kuri diena. Komitetas apsvaistys kitą savaitę.

PIRMININKĖ. Tada 20 dieną. Taip, lapkričio 20 dieną. Prieštaraujančių nėra? Nematau. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Darbotvarkės rezervinis klausimas, projektas Nr. XVP-997. Prieš tai dėl vedimo tvarkos J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Turbūt žinote, kad rytiniame posėdyje, svarstydami Seimo statutą, tiksliau, jį priimdami, padarėme pertrauką iki kito posėdžio. Tas kitas posėdis yra dabar. Turėtumėte leisti pabaigti balsuoti dėl likusių straipsnių.

PIRMININKĖ. Aš negirdėjau tokio pasakymo, kad pertrauka, tikrai. (*Balsai salėje*) Posėdžio pirmininkė pasakė, kad atšaukiame. Kadangi buvo prasidėjęs balsavimas, tada netaikoma ta nuostata, 109 straipsnis.

Kolegos, grįžtame prie paskelbto klausimo, tai yra rezervinio. Prašom apsispręsti balsuojant. Projektas Nr. XVP-997. Mes jį tuojau rasime. Noriu pasiklausti Etikos ir procedūrų komisijos narių: ar jūs turėjote posėdį, ar priėmėte sprendimą? Nuo to priklausys tolesnė mūsų darbotvarkė.

Prašom. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų, norime prašyti Seimo sutikimo leisti surengti trumpą Etikos komisijos posėdį čia, Seimo salės prieigose, nes reikia išrinkti pirmininką ir pavaduotoją.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, tada mano siūlymas būtų tiesiog techninė pertraukėlė 10 minučių. Leidžiame Etikos ir procedūrų komisijai išsirinkti pirmininką ir pagaliau turėsime nutarimą dėl šios komisijos. Skelbiu Seimo posėdžio 10 minučių pertrauką.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, tęsiame toliau Seimo vakarinį posėdį po pertraukos.

15.50 val.

Seimo nutarimo „Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-997 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pranešėja R. Budbergytė jau tribūnoje. Kviečiame pristatyti rezervinį klausimą – Lietuvos Respublikos Seimo gruodžio 5 dienos nutarimo dėl Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo pakeitimo projektą Nr. XVP-997.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, siūlome pakeisti šį Seimo nutarimą dėl priežasties, kad šiandien yra susitarta, galų gale Etikos ir procedūrų komisija, kas yra labai svarbu, susitarė, išsirinko ir todėl turime Etikos ir procedūrų komisijos pirmininką gerbiamą V. Fiodorovą. Taip pat yra pasikeitimas R. Kaunui tapus krašto apsaugos ministru, kad Jūrinių reikalų komisijos sudėtyje nebėra R. Kauno.

Taip pat išrinkta, reikia ją patvirtinti, mano toks siūlymas būtų, Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininke Seimo narė M. Petrauskaitė. Tokie būtų pokyčiai. Todėl siūlyčiau pritarti šitiems pakeitimams, kolegos.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Klausiančių nėra.

Po pateikimo taip pat nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Nėra norinčių. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Kitų nuomonių nematau. Galima po svarstymo bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. 1 straipsnis. Taip, keturi straipsniai. Pastabų nematau, negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kolegos, noriu pratęsti balsavimo langą iki pat mūsų šios dienos posėdžio pabaigos. Tada kviečiu balsuoti dėl šio nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 74, balsavo 74: už – 73 ir 1 susilaikė. Pritarta. (*Gongas*)

15.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-998 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-998. Pranešėja – Seimo Pirmininko pavaduotoja R. Budbergytė. Prašau.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, keičiame Seimo nutarimą ir siūlome Ateities komiteto pirmininko pavaduotoja patvirtinti J. Roją. Taip pat patvirtinti naująją Švietimo ir mokslo komiteto pirmininke Seimo narę J. Šukevičienę.

PIRMININKĖ. Klausiančių nematau, dėl motyvų nėra užsirašiusių. Ir atsirado. Jūsų paklausti nori, prašau, D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju pranešėjai. Aš tiesiog noriu pasitikslinti dabar. Šiandien turėjome tokią situaciją, kad nebuvo pakeistas Seimo statutas dėl komitetų tam tikros sudėties ir naujų įvedimo. Kaip žinome, kvotų sistema yra pagal frakcijas. Tai dabar vėlgi, koks bus sprendimas, planas įgyvendinti vis dėlto tinkamą visų frakcijų atstovavimą?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Na, žinote, mes tikrai labai skrupulingai stengiamės laikytis tų kvotų ir tai tikrai labai privalu daryti. Aš nesu atsakinga kaip Seimo vicepirmininkė, bet girdžiu jūsų klausimą ir tikrai perduosiu Seimo Pirmininkui. Ir, kaip sakoma, tvarka turi būti tvarka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau klausiančių nematau. Dėkoju pranešėjai. Dėl motyvų pasisakyti norinčių nėra. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti, dėl motyvų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Visi straipsniai pastraipsniui – 1, 2 ir 3. Pasiūlymų, pastabų nėra. Galime pritarti jiems bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 75, balsavo 75, visi 75 – už. Seimo nutarimui pritarta. (*Gongas*)

15.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-989 (priėmimo tęsinys)

Kitas mūsų rezervinis 1 klausimas – nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo pakeitimo projektas Nr. XVP-989. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 75, balsavo 74, už – taip pat visi 74. Seimo nutarimui pritarta. (*Gongas*)

15.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-988 (priėmimo tęsinys)

Dabar kviečiu balsuoti dėl Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo pakeitimo projekto Nr. XVP-988. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 70, balsavo 70, visi – už. Seimo nutarimui pritarta. (*Gongas*) Priimtas.

Kolegos, buvo prašymas grįžti prie darbotvarkės 1-16 klausimo ir apsispręsti balsuojant. Tai yra dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kelių straipsnių projekto. Toks prašymas buvo išsakytas ir buvo motyvuojama, kad buvo pertraukos paprašyta. Jos tikrai nebuvo paprašyta. Tiesiog posėdžio pirmininkė nutraukė balsavimą. Noriu atsiklausti, ar šiandien grįžtame prie šito paketo ir balsuojame? (*Balsai salėje*) Gerai, tiesiog atsiklausiu, nes prie šito projekto, kolegos, reikės vis tiek grįžti vėliau, tad arba šiandien balsuojame, arba reikės registruoti iš naujo ir vis tiek prie jo grįžti.

Prašau, per šoninį mikrofoną – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai čia neišeina atsiklausti. Tiesiog yra pertrauka iki kito posėdžio. Jeigu kažkas nori, gali prašyti pertraukos dar kartą, bet jeigu Seimo vadovybė išsiaiškino, kad pagal Statutą nebėra galimybės toliau jo priimti, žinoma, tai galime konstatuoti.

PIRMININKĖ. Pertraukos paprašyta nebuvo. Aš ką tik tai... (*Balsas salėje*) Buvo paprašyta nutraukti ir pirmininkė nutraukė. (*Triukšmas salėje*) Gerai, kolegos, apsisprendžiame. Tiesiog Seimas gali priimti sprendimą, ar grįžtame prie šito paketo, nes pertraukos nebuvo. (*Balsai salėje*)

Teikiu balsuoti. Kas už tai, kad grįžtame prie 1-16 klausimo su lydimaisiais šito paketo... (*Balsai salėje*) Tikrai 1-16 klausimas. (*Balsai salėje*) Kas už tai, kad balsuotume, kad svarstytume šitą 1-16 klausimą dėl Seimo statuto, kas už tai, kad šiandien mes jį dabar svarstytume, spaudžiame „už“, kas turite kitą nuomonę – balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 74, balsavo 74: už – 22, prieš – 45, susilaikė 7. Mes šiandien sprendimo dėl minėto projekto nepriimsime. (*Balsas salėje: „Nėra tikslo šito projekto priimti, nes prarado prasmę.“*) Kadangi tas projektas nesurinko 71 balso, nėra tikslo daugiau ir grįžti prie jo. Reikės registruoti iš naujo. Tai tiek, kolegos.

16.01 val.

Seimo savaitės (2025-11-17 – 2025-11-21) – 2025 m. lapkričio 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Ir paskutinis rezervinis klausimas, tai yra kitos mūsų darbo savaitės darbotvarkė. Jeigu leisite, aš iš šios savo darbo vietos ją ir pristatysiu. Antradienį (lapkričio 18 dieną) yra daug su biudžetu susijusių lydimųjų įstatymų projektų. Iš tikrųjų visi svarstymai. Taip pat Laisvės premijos pasiskyrimas, priėmimas jau. Toliau – Seimo nutarimas dėl Konstitucinio Teismo teisėjo ir Apeliacinio teismo teisėjos. Tiek yra suplanuota.

Ketvirtadienį daug priėmimų, dėl kurių apsispręsimė antradienį per svarstymą. Ar turėtume klausimų dėl kitos savaitės darbotvarkių? Nematau. Tikrai nėra norinčių paklausti. Galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Ačiū, pritarta.

Ačiū, kolegos, už šį vakarinį posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 73 Seimo nariai.

Vakarinis Seimo posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 97 STENOGRAMA

2025 m. lapkričio 18 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
O. LEIPUTĖ ir D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Labas rytas. Leiskite pradėti lapkričio 18 dienos rytinį posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 77 Seimo nariai. Posėdį skelbiu pradėtą. (*Gongas*)

Leiskite posėdį pradėti nuo linksmų, smagių dalykų, tai yra viso Seimo vardu pasveikinti jubiliejinis gimtadienius šventusius Seimo narius. Sveikiname D. Razmislevičių (*Plojimai*), A. Skardžių (*Plojimai*) ir L. Šukytę-Korsakę. Lina vakar šventė savo gimtadienį. (*Plojimai*)

10.02 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. lapkričio 18 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Per šoninį mikrofoną – Viktorija. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu norėčiau paprašyti išbraukti iš darbotvarkės 1-20.1 ir lydimąjį – Sveikatos draudimo įstatymo projektą Nr. XVP-875, tai yra pateikimo tęsinys. Prieš pora savaičių šio projekto išbraukimas buvo argumentuojamas tuo, kad ministrė dar turi susitikti su socialinėmis grupėmis ir tuomet koreguos įstatymo projektą, bet matome, kad toliau yra tęsiama tas pats, tai siūlome išbraukti iš darbotvarkės ir tikrai dar konsultuotis su socialinėmis grupėmis.

PIRMININKĖ. Dėkojame. R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, prašau išbraukti 1-4 klausimą – Akcizų įstatymo projektą Nr. XVP-855. Kadangi buvo užregistruotas pasiūlymas dėl sudedamosios, Biudžeto ir finansų komitetas vakar turėjo apsispręsti, pažeisdami Statutą klausimo pasiūlymo neapsvarstė, todėl prašau išbraukti iš darbotvarkės.

PIRMININKĖ. Pakartoti prašom dar numerį? Radome. Ačiū.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Darbotvarkės 1-4 klausimas – projektas Nr. XVP-855.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų? Yra. Prašom. V. Turauskaitė.

V. TURAUSKAITĖ (LSDPF). Frakcijos vardu prašome išbraukti iš darbotvarkės 1-6 klausimų grupę, tai dėl Kelių transporto kodekso įstatymo pakeitimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau nėra norinčių. Tada iš eilės. Pirmasis būtų R. Žemaitaičio pasiūlymas. Žiūrime pagal darbotvarkės eiliškumą. Nors, mūsų turimais duomenimis, Statutas nėra pažeistas, tačiau yra siūlymas išbraukti. Apsispręsimė balsuodami. Kas už tai, kad išbrauktume?

Užsiregistravo 100, balsavo 95: už – 62, prieš – 22, susilaikė 11. Klausimas yra išbrauktas iš darbotvarkės.

Kitas pasiūlymas buvo išbraukti 1-6 klausimą – Kelių transporto kodekso pakeitimo įstatymo projektą. Gal galime bendru sutarimu? Balsuojame? (*Balsai salėje*) Tuomet ir lydimuosius. Prieštaraujančių dėl išbraukimo nėra? Nėra. Bendru sutarimu. Išbrauktas 1-6 klausimas ir visi lydimieji.

Du projektai, dėl kurių praėjusį kartą buvo paprašyta pertraukos, tai yra Sveikatos draudimo... Dabar yra siūloma išbraukti iš darbotvarkės. Kas už... (*Balsai salėje*)

Gerbiamas Vitalijau, kadangi buvo paimta pertrauka iki kito posėdžio, tai jau ir taip savaitė praėjo. Šis klausimas įrašytas į darbotvarkę, tai jis ir privalo būti darbotvarkėje. (*Balsai salėje*) Abu

lydimieji... abu, kartu su lydimuoju. Balsuojame. Kas už tai, kad išbrauktume, balsuoja už, kas galvoja kitaip, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 106, balsavo 105: už – 33, prieš – 47, susilaikė 25. Abu klausimai lieka darbotvarkėje.

Ar galime pritarti?.. Atsiprašau, dar vienas projektas nėra įrašytas į Seimo rudens sesijos darbų programą, tai įstatymo „Dėl Užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo įstatymo projektas. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti, kad būtų darbotvarkėje? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Ar galime pritarti visai darbotvarkei bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta darbotvarkei bendru sutarimu.

10.07 val.

Informaciniai pranešimai

Taip pat norėtume priminti balsų skaičiavimo grupę. Tai būtų: V. Alekna (Liberalų sąjūdžio frakcija), D. Griškevičius (Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“), R. J. Jankūnas (Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija), M. Katelėnas (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija), V. Kernagis (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija), R. Puchovičius („Nemuno aušros“ frakcija) ir V. Šeršniovas (Mišri Seimo narių grupė).

10.08 val.

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario Antano Nedzinsko)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – generalinės prokurorės N. Grunskienės pranešimas. Prašom.

N. GRUNSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Generalinėje prokuratūroje buvo gautas Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro pranešimas apie tai, kad Vilniaus apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriuje organizuojamas ir kontroliuojamas ikiteisminis tyrimas dėl Seimo nario A. Nedzinsko galimai padarytų nusikaltimų veikų, numatytų Baudžiamojo kodekso 183 straipsnio „Turto pasisavinimas“ 1 dalyje, 228 straipsnio „Piktnaudžiavimas“ 2 dalyje ir 300 straipsnio „Dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu“ 1 dalyje. Prokuroro 2025 m. spalio 2 d. nutarimu šis ikiteisminis tyrimas buvo atskirtas nuo ikiteisminio tyrimo, kuris buvo pradėtas šių metų vasario mėnesį gavus pranešimą apie 2019–2023 metų kadencijos Trakų rajono savivaldybės tarybos narių išlaidų apmokėjimą, galimai padarant nusikalstamas veikas. Šiuos abu ikiteisminius tyrimus atlieka Specialių tyrimų tarnybos Centrinė tyrimų valdyba.

Lietuvos Respublikos Seimui pateiktame kreipimosi tekste, be kitų duomenų, nurodoma, kad ikiteisminio tyrimo metu surinkti duomenys leidžia pagrįstai teigti, kad A. Nedzinskas nuo 2020 m. gruodžio 17 d. iki 2023 m. balandžio 14 d., eidamas Trakų rajono savivaldybės tarybos nario pareigas ir turėdamas valstybės politiko bei savivaldybės bendruomenės atstovo teises ir pareigas, būdamas atsakingas už Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą, būdamas atskaitingas savivaldybės tarybai ir savivaldybės bendruomenei už savo, kaip tarybos nario, veiklą, į aštuonias išlaidų avanso apyskaitas galimai įtraukė duomenis ir pridėjo kasos aparato kvitus už degalų pirkimą, kurie buvo apmokėti septynių juridinių ir kitų fizinių asmenų mokėjimo kortelėmis, ir tokiu būdu, kaip įtariama, pasisavino Trakų rajono savivaldybės administracijai priklausančią turtą – pinigus, kurių bendra suma yra 2 tūkst. 18 eurų 25 centai.

Manytina, kad tokiais veiksmais buvo iškreipta valstybės tarnautojams suteiktų teisių esmė, sumenkintas tarybos nario autoritetas ir visuomenės pasitikėjimas, pakenkta Trakų rajono savivaldybės tarybos įvaizdžiui, sumenkintas jos prestižas ir valstybės politiko vardas ir taip padaryta Lietuvos valstybei bei Trakų rajono savivaldybei didelė neturtinė žala ir 2 tūkst. 18 eurų 25 centų dydžio turtinė žala Trakų rajono savivaldybei.

Duomenys, kuriais remiantis daroma išvada, kad A. Nedzinskas galimai padarė įvardytas nusikalstamas veikas, yra užfiksuoti liudytų apklausų protokoluose, Trakų rajono savivaldybės administracijos pateiktuose dokumentuose, bankų ir degalinių pateiktose suvestinėse ir kituose šio ikiteisminio tyrimo dokumentuose.

A. Nedzinskas nuo 2024 m. lapkričio 14 d. yra Seimo narys, įgijęs Seimo nario asmens neliečiamybę, numatytą Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir Lietuvos Respublikos Seimo statute. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse nustatyta, kad nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui, kuris baudžiamojon atsakomybėn gali būti patrauktas tik kompetentingos institucijos leidimu, baudžiamasis procesas pradedamas, tačiau jam negali būti surašytas pranešimas apie įtarimą, jis negali būti apklausiamas kaip įtariamasis ar pripažįstamas įtariamuoju, negali būti suimtas ar kitaip suvaržoma jo laisvė. Kitos procesinės prievartos priemonės šiam asmeniui taikomos tiek, kiek tai nedraudžiama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar tarptautinės teisės normas. Siekiant tęsti šį ikiteisminį tyrimą ir priimti pagrįstą procesinį sprendimą dėl tyrimo baigties, būtinas kompetentingos institucijos leidimas patraukti Seimo narį baudžiamojon atsakomybėn. Esant tokiam leidimui, jam galėtų būti surašytas ir įteiktas pranešimas apie įtarimą, atlikta įtariamąjo apklausa.

Dabartinėje nurodytoje ikiteisminio tyrimo stadijoje Seimo nario A. Nedzinsko atžvilgiu yra atlikti visi galimi ir nedraudžiami atlikti proceso veiksmai. Jų metu gauti duomenys leidžia manyti, kad A. Nedzinskas galimai padarė nusikalstamas veikas, numatytas Baudžiamojo kodekso 183 straipsnio „Turto pasisavinimas“ 1 dalyje, 228 straipsnio „Piktnaudžiavimas“ 2 dalyje ir 300 straipsnio „Dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu“ 1 dalyje. Remdamasi tuo, kas išdėstyta, atsižvelgdama į Generalinėje prokuratūroje gautą Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro pranešimą ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi bei Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu, prašau Lietuvos Respublikos Seimo leisti patraukti Seimo narį A. Nedzinską baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame generalinei prokurorei. Matau, per šoninę mikrofoną norėtų pasisakyti A. Nedzinskas. Prašom.

A. NEDZINSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, dėl supaprastintos tvarkos sutinku. Sutinku.

PIRMININKĖ. Ar aš galėčiau patikslinti? Antanai Nedzinskai, ar ką tik pasakėte, kad sutinkate būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn ir tada nereikia mums sudaryti komisijos, taip?

A. NEDZINSKAS (LSDPF). Taip, taip. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jeigu Seimo narys, išklauses generalinio prokuroro pranešimą dėl jo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, suėmimo ir kitokio laisvės suvaržymo, iš karto viešai Seimo posėdyje padaro pareiškimą, jog sutinka, kad jo neliečiamybė būtų panaikinta, tyrimo komisija dėl sutikimo Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn nėra sudaroma. Mes girdėjome Seimo nario sutikimą. Ačiū.

10.15 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-854(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-854. Pranešėjas – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaustė Valstybės gynybos fondo įstatymo 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymą. Buvo gauta Teisės departamento pastabų, joms pritarta. Taip pat buvo Seimo narių grupės pasiūlymų dėl straipsnių, kurių nėra šitame svarstomame įstatyme, tai yra ne dėl 5 ir 7, o dėl 3, tai yra G. Skaistės, D. Kreivio ir L. Kasčiūno, taip pat ir Seimo nario T. Martinaičio. Kadangi mūsų Statutas aiškiai reglamentuoja, kaip svarstyti tokius įstatymus, tai Biudžeto ir finansų komitetas ne-

svarstė ir pasiūlė užregistruoti atskirus Seimo... įstatymo pakeitimus ir tokiu būdu spręsti kelias problemas.

Už šį įstatymą už balsavo 7, prieš – 3, susilaikė 1 ir grupė Seimo narių pareiškė atskirąją nuomonę.

PIRMININKĖ. Dėkojame A. Sysui. Prašytume pristatyti atskirąją nuomonę. Kviečiame G. Skaistę.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties mūsų su L. Kasčiūnu ir D. Kreiviu pateikti pasiūlymai savo esme yra betarpiškai susiję su teikiamo įstatymo idėja. Mes siūlome, kad, atsisakius laikinojo solidarumo įnašo, jam pasibaigus, šis įstatymas būtų skirtas tikrai valstybės gynybai finansuoti. Tuo tarpu komitetas nusprendė to pasiūlymo nesvarstyti, nes jis užregistruotas dėl kito straipsnio. Tačiau, mūsų nuomone, visgi tai yra betarpiškai susiję su svarstomu įstatymu. Kadangi Valstybės gynybos fondas buvo skirtas finansuoti gynybai, o ne asfaltui, visgi siūlome likti prie įstatymo esmės ir vykdyti išpareigojimus, kuriuos mes visi prisiėmėme tuomet, kuomet Valstybės gynybos fondas apskritai buvo konstruojamas, kad jo papildomos pajamos būtų skirtos būtent gynybai finansuoti, o ne keliams ir visiems kitiems geriems dalykams.

PIRMININKĖ. Dėkojame už išsakytą atskirąją nuomonę.

Diskusija. Diskusijoje užsirašė kalbėti G. Skaistė, prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, kuomet buvo kiti šito paties įstatymo projekto svarstymai, kuomet mes kūrėme dar praeitoje kadencijoje, tai yra XVIII Vyriausybės metu, ir kuomet XIX Vyriausybės metu, G. Palucko kadencijos metu, buvo priimami Valstybės gynybos fondą papildantys įstatymai, mes visi dirbome kartu ir tai buvo įstatymai, kurie pildė Valstybės gynybos fondą. Tuo tarpu šiame įstatyme nėra to, kaip Gynybos fondas bus papildytas, o kaip jis bus išleistas visai kitiems dalykams, negu kad buvo pildomas tuo metu, kai buvo priimami įstatymai.

I. Šimonytės Vyriausybės metu buvo papildytas Valstybės gynybos fondas apie 0,4 % BVP ir mes visi priėmėme sunkius sprendimus, pildančius tą biudžetą, tai mokestines pajamas. Taip pat G. Palucko kadencijos metu buvo priimtas Valstybės gynybos fondo papildymas, kuris taip pat apie 0,5 % BVP papildė Valstybės gynybos fondą tam, kad mes galėtume finansuoti gynybą. Kuomet mes priėmėme tuos įstatymus, visiems buvo aiškiai pasakyta, kad papildomos pajamos keliaus gynybai. Ir manęs dar tuomet klausdavo žmonės, ar tu tikrai pasitiki, kad tie pinigai, kuriuos surinksime didindami mokesčius, keliaus gynybai? Sako, Vilija turėjo daug įvairiausių pažadų eidama į rinkimus ir galbūt norės išleisti tuos pinigus visai ne gynybai, o kitiems geriems dalykams. Aš galvojau, kad tai yra tiesiog neįmanoma, ir sakiau: žiūrėkite, žmonės, visi pinigai keliauja į Valstybės gynybos fondą, todėl mes su frakcija drąsiai parėmėme dalį mokestinių pakeitimų, kurie turėjo papildyti Valstybės gynybos fondo įstatymą.

Šiandien man dėl savo agitacijos yra šiek tiek gėda, nes aš matau, kad mes, užuot pildę Valstybės gynybos fondą, šiandien nusprendėme, kad tie pinigai, kuriuos mes visi sunkiai sunėšėme, dėl kurių susitarėme didinti mokesčius, keliauja visai ne gynybai, o asfaltui. Aš suprantu, kad asfaltui trūksta pinigų. Parašyta, kad Valstybės biudžeto projekte keliams asfaltuoti yra 815 mln. eurų, kai praėjusiais metais buvo 805, o pažadų turbūt pridalinta už keletą milijardų. Bet tai nėra priežastis mažinti gynybos finansavimą tam, kad galėtumėte įvykdyti kitus išpareigojimus.

Visgi yra visuomenės ir politikų susitarimas: didiname mokesčius, renkame daugiau pajamų, bet visos tos pajamos turėjo būti skirtos gynybos poreikiams finansuoti. Tai ateina ne šiaip iš kažkur – tai ateina iš sprendimo Valstybės gynimo tarybos, kuri pasakė, kad gynybai turi būti skirta nuo 5 iki 6 % BVP siekiant užtikrinti, kad 2030 metais mes tikrai turėtume visos apimties veikiančią nacionalinę diviziją, priimtume vokiečių brigadą.

Šiandien pinigai yra numatyti, tačiau kur mes juos išleisime, yra visiška migla, nes tai nebus Seimo sprendimas – tai bus Vyriausybės sprendimas, jeigu jūs pritarsite šiam įstatymui. Iki šiol būdavo dalinami pinigai, viskas būdavo daroma Seimo sprendimu, tvirtinant biudžetą ir aiškiai matant, kiek pinigų kam keliauja. Šiandien mes šiuo sprendimu nusprendžiame, kad Valstybės gynybos fondas gali būti naudojamas ne tikrai karinei gynybai, bet taip pat ir keliams, ir kitai infrastruktūrai. Ir tik Vyriausybė žino, kiek paskirs pinigų būtent keliams asfaltuoti, o ne gynybai.

Jeigu suskaičiuotume, kas yra numatyta valstybės biudžete kartu su Gynybos fondu, tai yra 5,38 – labai gražus skaičius, mes visi didžiuojamės, kad susitelkėme ir tas skaičius atsirado kartu su Europos Komisijos išlyga, leidžiančia papildomai skolintis. Tačiau jeigu bent pusė Valstybės gynybos fondo būtų panaudota keliams ir infrastruktūrai, šis skaičius nebebūtų toks gražus – sudarytų mažiau negu 5 % bendrojo vidaus produkto ir tikrai neatlieptų Valstybės gynimo tarybos susitarimo, kuris reikalauja tam tikro finansavimo tam, kad turėtume veikiančią nacionalinę diviziją laiku. Jeigu visas Valstybės gynybos fondas būtų išleistas keliams ir infrastruktūrai (tam suteikiame teisę Vyriausybei), krašto apsaugos finansavimas sudarytų 4,6 % bendrojo vidaus produkto ir tikrai nebeatitiktų to, kam yra tiek visuomenės, tiek prezidentūros duotas mandatas, įpareigojimas ir susitarimas.

Todėl prašau tiesiog neplėsti šio fondo mandato, neleisti ištratinėti mūsų visų sukauptų pinigų keliams asfaltuoti, nes susitarimas ir visuomenės leidimas rinkti iš jų mokesčius buvo duotas būtent tam, kam tuo metu ir buvo pasakyta, tai yra būtent mūsų gynybai finansuoti, o ne tam, kam norisi papildomai, tam net nereikia jokio Seimo mandato. Prašau tiesiog įsiklausyti ir neleisti sukauptų pinigų, sutelktų pinigų išleisti tam, kam visuomenės mandato nebuvo. Stiprinkime mūsų krašto gynybą, nes laiko tikrai nėra labai daug.

PIRMININKĖ. Dėkojame G. Skaistei. Į tribūną kviečiu pagrindinio komiteto pirmininką A. Sysą. Algirdai, kviečiame į tribūną. Pagrindinio komiteto pirmininką prašytume išsakyti nuomonę dėl teiktų pasiūlymų.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, aš, pristatydamas komiteto išvadą, jau paminėjau, kad mūsų teisėkūroje aiškiai reglamentuota, kad yra teikiami pasiūlymai dėl tų straipsnių, kurie yra pateikti su įstatymu, nes tai po to sukelia daug problemų ieškant, dėl kio įstatymo ir kada atsiranda pataisa. Todėl visada paprasčiau yra užregistruoti naują įstatymą, jeigu tai yra kitas straipsnis, ne tas, kuris svarstomas. Tokiu būdu išsprendavome visas problemas. Tai aš nematau čia problemos. Paprasčiausiai, aš sutinku su gerbiama G. Skaiste, jeigu mes kalbame apie panašius dalykus, apie ką ten kalbama, bet su visa pagarba – gerbkime savo priimtus teisės aktus, kurie reglamentuoja, kaip reikia daryti pakeitimus ir pasiūlymus. Todėl komitetas nepritarė tiek G. Skaistės, tiek kolegos T. Martinaičio pasiūlymams, nes jie irgi buvo dėl 3 straipsnio. Siūlėme nesvarstyti, nes tai nestatutinis pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkojame komiteto pirmininkui. Įvertinę komiteto išsakytą nuomonę, siūlome nesvarstyti šių pasiūlymų.

Dėl motyvų dėl viso už – V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų šis įstatymo svarstymas labai gerai parodo veidmainystę. Kai konservatoriai balsavo prieš šį Gynybos fondo įstatymą, tai niekas jų *vatnikais* neišvadino ir kitaip, ir viskas gerai. Mane stebina veidmainystė, kaip ką tik pasisakė kolegė. Kai konservatoriai iš gynybos duodavo keliams ir dvigubos paskirties objektams, tai tada buvo viskas gerai, niekam nekliuvo, niekam širdies neskaudėjo. Bet jeigu dabartinė Vyriausybė dvigubos paskirties objektams duos iš gynybos, tai jau blogai ir širdis pradėjo skaudėti.

Bet liūdniausia yra tai, kad konservatoriai ir prezidentūra prieštarauja NATO susitarimui. NATO susitarimas buvo visai neseniai padarytas, kad 5 % – gynybai, iš jų 1,5% – dvigubos paskirties. Tai yra NATO susitarimas. Prezidentas tam pritaria, krašto apsaugos ministrė pritaria, konservatoriai nešaukia, kokia NATO bloga ir kokį blogą susitarimą padarė. Niekam nekliuvo. O dabar didžiulė baimė, kad ši Vyriausybė tas lėšas panaudos dvigubos paskirties objektams.

Pavyzdys. Vakar svarstėme, kad policiją reikia aprūpinti šiuolaikine ginkluote. Ne su senais ginklais jie turi budėti ir dirbti savo darbą. Sako, ne, neduokime, tegul stovi pliki basi. Tai baikite veidmainiauti ir vieną kartą leiskite Vyriausybei vykdyti NATO susitarimą. Jums patinka ar nepatinka – NATO susitarimas toks. O kad Valstybės gynimo tarybos sprendimas yra pasenęs ir nebeatitinka NATO standarto, tai faktas.

Tad dabar prezidentūra turėtų sukviesti iš naujo Gynimo tarybą ir pasakyti aiškiai: turime atitikti NATO standartą: 5 % – gynybai, iš jų 1,5% – dvigubos paskirties. Iš tos dvigubos paskirties galėsime labai daug, kaip sakant, užkamšyti reikiamų skylių valstybėje ir kad žmonės žinotų,

kur jų pinigai nueina, o ne ištaškomi po pusę milijardo avansams, kai ginklai bus po penkerių metų. Taip neturi būti. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Nereikia nusikalbėti. Nereikia lyginti VRM'o ginklų su autostradomis. VRM'o ginklai yra ginklai ir juos galima pirkti pagal dabartinį reguliavimą, o autostrados yra kitas dalykas, kuris neturėtų būti finansuojamas iš Gynybos fondo. Ir nereikia malti čionai NATO standartų ir susitarimų, jeigu jų tiesiog nesuprantate.

Visų pirma Valstybės gynimo tarybos sprendimas buvo apskaičiuotas pagal tai, kiek Lietuvai reikia, kad 2030 metais turėtų tuos daiktus, kurie mums reikalingi apsiginti. NATO susitarimas yra padarytas su šalimis, kurioms nereikia tų pačių dalykų kaip Lietuvai, nes jų suvokimas apie jų grėsmes yra visiškai kitoks negu Lietuvos. Ir ieškant kompromiso buvo nustatytos tam tikros grindys. Bet tos grindys nėra lubos ir nėra tai, ko mums realiai reikia. To, ko mums realiai reikia, pats Prezidentas ir kiti pareigūnai balsavo dėl Valstybės gynimo tarybos sprendimo, ir ten pasakyta, kad tiems dalykams, kurių mums reikia, reikia 5–6 % BVP kiekvienais metais.

Tai šį sprendimą mes atlieptume, jeigu nedarytume tokių nesąmonių, kokias darome dabar, įsirašę į valstybės biudžetą, kad galima Krašto apsaugos ministerijos asignavimus tratinėti savivaldybių projektams, autostradoms tiesti ir visiems kitiems dalykams, kurie tikrai nėra ginklai ir nėra kariuomenė, ir nepadės mums apsiginti. Tomis autostradomis turbūt bus kai kam tik patogiau pas mus atvažiuoti.

Tai siūlau tiesiog pagalvoti, ar vykdome tuos įsipareigojimus, kuriuos kaip Lietuvos piliečiai tikrai turime, ir suprantame, kad 2030 metais turime būti pasiruošę, nes kai kas nelaukia. Ir mūsų autostrados tikrai nėra tas, kas galės mus apginti tada, kada tikrai mums reikės. Tai siūlau įsiverinti ir nepritarti šiam įstatymo projektui, nes tai nėra fondo pildymas. Tai yra fondo tratinimas tiems dalykams, kurie su gynyba neturi nieko bendro arba turi tiesiog labai mažai bendro.

PIRMININKĖ. Dėkojam už nuomonę. Balsuojame.

Užsiregistravo 92, balsavo 91: už – 67, prieš – 7, susilaikė 17. Po svarstymo pritarta.

10.30 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-856(2), Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-857(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-858(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-856. Kaip minėjau, ir lydimieji. Tai būtų įstatymo projektas Nr. XVP-857 ir įstatymo projektas Nr. XVP-858. Pranešėjas – R. Puchovičius. Prašom.

Atsiprašau, per šoninį mikrofoną D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Man atrodo, kad dėl balsavimo, kuris ką tik įvyko, visi turime labai aiškiai suprasti du dalykus.

Pirmas dalykas. Mūsų balsavimas iš esmės nieko nenulėmė, nes Vyriausybė suformuos sprendimus, kaip bus panaudojamos VGF'o lėšos. Kadangi mes turime tam tikrų poreikių, kurie yra susiję su priimančiosios šalies infrastruktūra, turime tam tikrų poreikių dėl karinio mobilumo, kurie buvo suplanuoti praeitais metais, jeigu bus laikomasi tų ribų, jeigu bus laikomasi tam tikro saugiklio ir bus kalbama apie keliasdešimt milijonų eurų, tai žala tikrai nebus nepataisoma ir tokiu atveju mes tikrai galėtume tai toleruoti. Tačiau noriu atkreipti dėmesį į esminius skaičius. Poreikis gynybai su oro gynybos papildomu įvertinimu, su papildomais karių atlyginimų skaičiais yra virš 5 mlrd. eurų. Šiandien mes esame paskyrę gynybai, dar, duok Dieve, už tai nubalsuotume, 4,8 mlrd. eurų. Mums jau trūksta beveik 300 mln. Tai kiekvienas keliasdešimt ar šimtas

milijonų, kuris bus paimtas iš gynybos biudžeto per VGF'ą, reikš tiesioginį neigiamą poveikį mūsų visų sutartiems prioritetams, tokiems kaip nacionalinė divizija, Vokietijos brigada, įgyvendinti. Šitas balsavimas iš esmės tiesiog...

PIRMININKĖ. Ačiū.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). ...gal mums visiems signalas stebėti, kaip bus priimami sprendimai Vyriausybėje. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Vietoj Roberto į tribūną – A. Sysas. Prašom.

Per šoninį mikrofoną – A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Aš atliksiu gal pareigą, kurios pirmininkė arba nepamatė, arba galėjo atlikti. Aš noriu atkreipti kolegų dėmesį ir visos Lietuvos dėmesį, kad galbūt pritrūko balsų salėje ir ne visų kolegų pozicijos bus atspindėtos, bet yra įsivėlusi techninė klaida. Nors darbotvarkėje turėjome balsavimo langą, įrašytą nuo 10 val. 15 min., bet mūsų ekranuose balsavimo langas nurodytas nuo 11 val. 15 min. Dėl to tikrai nemažai kolegų kol kas nedalyvauja balsuojant. Noriu pakviesti juos grįžti atgal į salę.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prašom. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė visą paketą Kelių priežiūros ir plėtros įstatymų ir bendru sutarimu visiems pasiūlymams pritaria. Į Teisės departamento pastabas atsižvelgėme.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskutuoti norėtų A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, čia tikriausiai galima pademonstruoti aukštosios matematikos tam tikrus dalykus. Šito įstatymo projekto tikslas yra atlikti tam tikrų lėšų paskirstymą Kelių priežiūros ir plėtros programos tiek valstybinės reikšmės keliams, tiek savivaldybėms. Jeigu šiems 2025 metams iš Kelių priežiūros ir plėtros programos valstybinės reikšmės keliams yra skiriami 62 %, o savivaldybių keliams – 38 %... Kadangi tokiu atveju Kelių priežiūros ir plėtros programa yra suskirstyta į dvi atskiras finansavimo dalis arba finansavimo šaltinius, teisingiau, atsirado Kelių fondas. Tai kai kas vadino didžiule reforma, aš tai vadinu jokia reforma, reforma tada, kada atneša tam tikrų rezultatų ir mes galime juos įvertinti, ar jie yra pozityvūs, ar tai neigiami.

Kadangi prezidentūra buvo aiškiai pasakiusi Savivaldybių asociacijos tarybos nariams ir išplatinusi informaciją, kad savivaldybių keliams finansavimas turi nemažėti, tam aš irgi pritariu, vadinasi, iš Kelių priežiūros plėtros programos likusių mažesnių asignavimų, kad suma liktų ta pati – 206 mln. eurų, padidino procentą nuo 38 % iki 47,3 %. Čia yra didžioji matematika, o iš tikrųjų ar kelių finansavimas pagerės, ar ne, tikrai ne.

Aiškiai reikia pasakyti, kad Kelių priežiūros ir plėtros programa šiais metais buvo 583 mln. litų, kitais metais – 436,6 mln. eurų. (*Balsai salėje*) Litų, taip, eurų. Kelių fondo daliai atitenka 178,8 mln. eurų. Vadinasi, jeigu aš turiu banke vieną sąskaitą ir sugalvoju atsidaryti dar vieną sąskaitą, kad ta sąskaita nebūtų tuščia, perkeliu dalį lėšų į kitą sąskaitą. Bet čia matau tam tikrų, pasakyčiau, lėšų panaudojimo gal efektyvumo problemų, nes Kelių fondo lėšos, kurios sudarys 178,8 mln. eurų, kas yra numatyta, ir, kiek žinau, Finansų ministerija nesiruošia koreguoti, yra numatytos tik kapitaliniam remontui ir naujai statybai, bet nėra numatytos paprastajam remontui.

Ką reiškia kapitalinis remontas, jeigu reikia nugriauti visą tiltą ir naują pastatyti, o apie naujos statybos projektus aš kol kas negirdėjau, kad būtų naujų, nebent pasiteisintų kaip nors Kaunas–Prienai, bet tada reikėtų Kelių fondo vykdomas funkcijas irgi koreguoti ir įrašyti, kad galima būtų finansuoti ir nepaprastąjį remontą.

Nepaprastasis remontas yra tada, kai autostrados arba visi kietieji keliai yra atnaujinami, bet šiuo metu Kelių fondo įstatyme tokios funkcijos nėra numatytos. Tai, kaip matome, dėl Lietuvos kelių pažadai buvo daug didesni, lūkesčiai visuomenei buvo suteikti dideli, o vien tik magistraliniams keliams finansuoti arba valstybinės reikšmės kelių tinklams belieka... šiais metais buvo 234 mln., kitais metais planuojami 127 mln. Tai nesitikėkite, kad mūsų, kas čia sakė, Gintarė, autostrados... Tos autostrados jau taip liūdnai atrodo, nuo kitų metų jos dar liūdniau atrodys ir važinėsime tikriausiai nebe dešine juosta, bet visą laiką antra juosta, vykdami nuo vieno miesto iki kito miesto.

Kelių priežiūrai, kaip matome, gilinantis į ateinančių metų Kelių programos planuojamas išlaidas, nedidėja – 102 mln. eurų, kaip ir buvo 102 mln. Tų įstatymų projektų paketas, kuris čia buvo išreklamuotas labai stipriai, mūsų valstybės nei ekonomikai, nei žmonėms naudos neduos, tik kai kurie pažadai tam tikroms institucijoms bus ištesėti tam tikra procentine manipuliacija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių daugiau pasisakyti nėra. Motyvai. Ar turime? Taip, yra norinčių pasisakyti prieš. Prašom, J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmiausia, posėdžio pirmininke, aš prašyčiau skelbti du balsavimus, nes pirmieji du projektai yra dėl *e. tollingo* sistemos nukėlimo, o trečias projektas – dėl proporcijų paskirstymo tarp savivaldybių ir valstybės kelių, tai yra visiškai skirtingos idėjos, nesuprantama, koku būdu visi tie trys projektai sukelti į vieną paketą.

Sakykime, aš trečiam projektui pritariu, kadangi pakeitus lėšų išdėstymą į Kelių fondą ir Kelių priežiūros plėtros programą, be abejo, turi būti koreguojama ir skiriama savivaldybėms didesnė proporcija, bet negaliu pritarti dar vienam *e. tollingo* sistemos nukėlimui. Juk kitų metų sausio 1 dienos data, kai Seime ją tvirtinome, be abejo, buvo derinta su Susisiekimo ministerija, su Kelių priežiūros įmone, bet kažkodėl eilinį kartą vėl nustatyto laiku darbai nepadaro. Vyriausybė, matyt, nesiruošia iki nustatyto termino patvirtinti poįstatyminių aktų. Kelių priežiūros įmonė vėl eilinį kartą aimanuos, kad kažko nesusėjo. Kai daugiau kaip prieš metus buvo sustabdytas šitos sistemos įdiegimas per konkursą, kuriam teismas uždėjo laikinas apsaugos priemones, tai dar buvo galima suprasti. Bet jau *n* metų Kelių priežiūros įmonė aiškina, kad ji pati viską čia greitai padarys, nereiks ir to naujo konkurso. Kai ateina terminas, vėl matome: nepadarė. Seimas yra šokdinamas ir šitos sistemos nukėlinėjamos, turbūt čia gresia tapti tam tikru nukėlinėjimo rekordu Seime. Tam nepritariu ir balsuosiu prieš.

PIRMININKĖ. Dėkojame J. Razmai. Atsižvelgus į jūsų prašymą, balsuosime už kiekvieną atskirai. Tik norėčiau perspėti, kad bus greiti balsavimai.

Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XVP-856. Balsuojame.

Užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 75, prieš – 2, susilaikė 18. Projektui po svarstymo pritarta.

Kitas – projektas Nr. XVP-857. Balsuojame.

Užsiregistravo 94, balsavo 93: už – 88, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

Ir trečiasis – projektas Nr. XVP-858. Balsuojame.

Užsiregistravo 97, balsavo 96: už – 89, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

10.42 val.

Kelių transporto kodekso 2, 10 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 18³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-141, Transporto veiklos pagrindų įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-143 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių transporto kodekso 2, 10 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 18³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-141 bei lydimasis projektas Nr. XVP-143. Pranešėja – A. Norkienė. Prašom. Nėra. Gal yra S. Bucevičius? Prašom. Pristatyti prašysime abu du projektus: Nr. XVP-141 ir Nr. XVP-143, lydimąjį.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Komiteto sprendimas yra atmesti įstatymo projektą. Projekto autorius – R. Kaunas, jisai sutinka, nes prieš tai Kelių priežiūros kai kurių straipsnių įstatymo projektui komitetas buvo pritaręs, tiktai šiandieną mes jį išbraukėme iš darbotvarkės ir, manau, laikymės tos pozicijos. Komiteto nuomonė yra atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar galėtume?.. Yra norinčių pasisakyti. Motyvai už – S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už suteiktą žodį. Na, man truputį keista girdėti, kaip yra atsitraukiama, nes klausimas lietė tam tikrą transporto rūšį, šiuo atveju funikulierių. Aš nežinau, kodėl dabar taip atsitraukta ir komitetas nepritarė. Nepritarė dar ir mano siūlymui įtraukti ir tramvajus

kaip transporto priemonę, kalbant apie mūsų transporto sistemos visą reglamentavimą. Savivaldybės darosi galimybių studijas, planuoja savo viešojo transporto sistemų ateitį ir panašiai. Tai turėtų kažkur būti atrama ir teisinėje bazėje. Mano galva, ir R. Kauno siūlymas buvo toks dėl detalių, trumpas, bet, mano galva, jis buvo racionalus, galėjome pritarti ir funikulierių įrašyti į teisinę transporto bazę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Turėčiau turbūt patikslinti, kad kolega S. Kairys norėjo užsirašyti kalbėti prieš atmetimą. Kadangi yra pasisakyta prieš, tai turėtume balsuoti.

Balsuojame dėl komiteto nuomonės – atmesti projektus. Kas už, balsuojate už atmetimą, kas galvojate kitaip...

Užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 85, prieš – 6, susilaikė 4. Pritarta atmetimui.

10.46 val.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4207(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4207. Pranešėjas – K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke.

PIRMININKĖ. Dėl 1 straipsnio „Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo tikslas, paskirtis ir taikymas“ yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas vienbalsiai siūlo pritarti šiai pastabai.

PIRMININKĖ. Antrajai.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip pat siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Trečiajai Teisės departamento pastabai.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 1 straipsniui taip, kaip pritarė komitetas? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti iš dalies ir formuluoti: „Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos programa – valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšomis visiškai ar daliai finansuojama programa, skirta nekilnojamajam kultūros paveldui išsaugoti ir aktualizuoti.“

PIRMININKĖ. Dėkojame. Antroji Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Trečioji.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip pat komitetas apsisprendė pritarti.

PIRMININKĖ. Toliau yra Seimo nario K. Vilkausko pastaba. Prašom pristatyti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip, šiuo siūlymu siūlome įtraukti ir dar vieną formuluotę. Papildyti, kad Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatyme irgi būtų numatyta ši teisė.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys siūlymą? Yra. Ar galėtume pasiūlymui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Ar galime pritarti visam 2 straipsniui su visomis pastabomis, kaip komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio nėra pastabų, pasiūlymų. Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti visam 4 straipsniui su komiteto nuomone? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu 5 straipsniui? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio pastabų nėra. Dėl 7 ir 8 straipsnių taip pat nėra pastabų. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta 6, 7 ir 8 straipsniams.

Dėl 9 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ir kita, antroji, pastaba.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu visam 9 straipsniui? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 10 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Taip pat antroji pastaba.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti visam straipsniui, kaip komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 11 straipsnio nėra pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 12 straipsnio yra K. Vilkausko siūlymas. Prašom pristatyti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Teikiamu pasiūlymu siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai infrastruktūros objektai (teikiamu siūlymu detalčiai išvardinami objektai) nėra vertingoji savybė, o savivaldybės teritorijoje yra patvirtintas Pasaulio paveldo vertybės valdymo planas (toliau – valdymo planas) ir savivaldybės savarankiškai pačios priimtų sprendimus dėl infrastruktūros objekto projektų, tai yra savarankiškai išduotų specialiųjų reikalavimus. Taip būtų mažinama biurokratija ir spartinamas savivaldybių projektų įgyvendinimas. Komitetas apsisprendė ir balsavimo rezultatai: už – 7, susilaikiusių ir prieš nebuvo.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys siūlymą? Yra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu šiam siūlymui? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Yra Teisės departamento pastaba dėl šio straipsnio. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti visam straipsniui su pataisomis bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. 13 straipsnis be pataisų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dėl 14 straipsnio yra Teisės departamento pastabos. Prašom pirmąją pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti iš dalies, nes vertinimo tarybų nariais negali būti skiriami departamentų, taip pat savivaldybės, kurios tarybą sudaro vertinimo taryba, administracijos ir pavaldžių įstaigų valstybės tarnautojai, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Dėl to – iš dalies. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Antroji Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Trečioji Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Toliau yra K. Vilkausko pasiūlymas. Prašom pristatyti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Šiuo pasiūlymu yra patikslinama, kai tikslinamos kultūros paveldo objektų arba sutapatintų su žemės sklypų, jų dalių ribomis nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijos ar apsaugos zonų ar jų apsaugos pazonių ribos, kai teisės aktų nustatyta tvarka, atlikus žemės sklypo kadastrinius matavimus, patikslinamos šios žemės sklypų, jų dalių ribos. Tai daugiau tokio techninio pobūdžio. Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar turime 29 palaikančius? Turime. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta.

Ketvirtoji Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Taip pat yra Seimo narių S. Gentvilo, Š. Biručio, A. Zuoko, I. Kižienės pasiūlymas. Prašom pristatyti. Kas pristato? Simonas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Čia mes bendri iniciatoriai. Bet kadangi komitetas nepritarė, tai mes turbūt atsiimame šį siūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galima pritarti visam 14 straipsniui bendru sutarimu su visais pasiūlymais, kuriems buvo pritarta? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. 15 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

16 straipsnis. Yra Seimo narių Š. Biručio ir S. Gentvilo pasiūlymų. Kas pristato? S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Čia supaprastinimas. Jeigu pastatas yra įtraukiamas į Kultūros paveldo registrą ir jame yra daug butų, tai informuojamas ne kiekvienas buto savininkas, bet informuojama bendrija, o bendrija tada per 15 dienų informuoja butų savininkus. Taip mažinama apkrova Kultūros paveldo departamentui. Ačiū komitetui už pritarimą.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 palaikantys? Yra. Kokia komiteto nuomonė?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Kitas pasiūlymas taip pat Seimo narių Š. Biručio ir S. Gentvilo. Prašom pristatyti.

S. GENTVILAS (LSF). Čia panašus atvejis, kai teritorijoje gyvena daugiau negu 100 asmenų, tada dingsta reikalavimas, kad būtų informuojama raštu, o yra bendrai skelbiama informacinėse lentose, viešai svarstant. Kad nebūtų perteklinio informavimo gyventojų, kai galima pasitelkti viešuosius svarstymus.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 palaikantys? Yra. Kokia komiteto nuomonė?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti siūlymui. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti šiam siūlymui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Ar galime pritarti visam 16 straipsniui su pateiktais siūlymais bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dėl 17 straipsnio nėra nei pastabų, nei siūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

18 straipsnis. Teisės departamento pirmoji pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pastabai pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar galime bendru sutarimu pritarti 18 straipsniui su pateikta pastaba, kuriai komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

19 straipsnis. Teisės departamento pastaba. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Čia komitetas siūlo pritarti iš dalies, pridėdant formuluotę, kad skelbiamoms valstybės ar savivaldybės saugomomis arba kultūros paminklais nekilnojamosioms kultūros vertybėms ar jų dalims apsaugos reglamentais ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentais reglamentuojami vienas ar keli iš šių išsaugojimo režimų. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 19 straipsniui su komiteto pritartimu Teisės departamento pastabai iš dalies? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. 20 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. 21 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

22 straipsnis. Yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas šiai pastabai pritarė.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

23 straipsnis. Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu 23 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

24 straipsnis. Yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti 24 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. 25 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

26 straipsnis. Yra S. Gentvilo, Š. Biručio, A. Zuoko bei I. Kižienės pasiūlymas. Ar galėtų pakomentuoti S. Gentvilas? Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Norime suteikti teisę Kultūros paveldo departamentui spręsti, ar gali būti pristatyti prie paveldo pastatų liftų priestatai, pandusai neįgaliesiems, nes šiuo metu įstatyme atsirado nuostata, kuri visur draudžia kompleksiskai – senas pastatas, ar ligoninė, ar teatras, ir išorėje ar vidiniame kieme negalima pristatyti, pavyzdžiui, lifto. Panaikiname šitą draudimą ir leidžiame pačiam Kultūros paveldo departamentui leisti arba neleisti, tai suteikiame diskreciją. Ačiū komitetui, kad pritarė.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 palaikantys? Yra. Kokia komiteto nuomonė?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti šiam racionaliam pasiūlymui. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar galime pritarti bendru sutarimu visam 26 straipsniui su Seimo narių pasiūlymu, kuriam komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. 27 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

28 straipsnis. Yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas šiai pastabai pritarė.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 28 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. 29 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. 30 straipsnis. Irgi pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

31 straipsnis. Yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti 31 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

32 straipsnis. Yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti visam 32 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 33 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKĖ. Yra ir kita... Atsiprašau, taip, viena. Ar galime pritarti 33 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 34 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta. Toliau yra Seimo narių S. Gentvilo, Š. Biručio, A. Zuoko ir I. Kižienės pasiūlymas. Simonai, prašom pristatyti.

S. GENTVILAS (*LSF*). Atsiimame.

PIRMININKĖ. Dėkojame, atsiimta. Toliau yra kitas pasiūlymas – K. Vilkausko. Prašom pristatyti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Šio pasiūlymo esmė, kad dėl inžinerinių infrastruktūros objektų projektų, esančių vietinio, nacionalinio ir regioninio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo vietovėse, už kultūros paveldo apsaugą atsakinga institucija per Statybos įstatyme nustatytus ter-

minus nuo projekto pateikimo dienos, patikrinusi projektą, pritaria arba pagrįstai nepitaria šio projekto sprendiniams. Už kultūros paveldo apsaugą atsakingai institucijai praleidus šį terminą, laikoma, kad projektui pritarta. Čia esmė yra irgi nevilkinti projekto vykdymo. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar yra 29 palaikantys? Yra palaikantys. Ar galime pritarti? Atsiprašau, kokia komiteto nuomonė?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti visam 34 straipsniui su pasiūlymais bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 35 straipsnio yra Seimo nario R. Vyžinto pasiūlymas. Prašom pristatyti.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Laba diena, posėdžio pirmininke. 31 straipsnio 1 dalis, tai yra...

PIRMININKĖ. 35 straipsnio.

R. VYŽINTAS (LSDPF). 35 straipsnio 1 dalis. Tai technologinis dalykas, techninis. Atkreiptinas dėmesys, kad archeologinius tyrimus atliekantys atestuoti specialistai teikia ne technologines, skirtingai negu architektūros ar konstrukcijų tyrimo specialistai, o paveldosaugines rekomendacijas.

Toliau 35 straipsnio 10 dalies 3 punktas. Ar pratęsti dėl viso 35 straipsnio?

PIRMININKĖ. Gal po vieną, jeigu galima. Gerai?

R. VYŽINTAS (LSDPF). Supratau.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 palaikantys? Yra. Kokia komiteto nuomonė?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta. Kitas R. Vyžinto siūlymas dėl 3 dalies. Prašom.

R. VYŽINTAS (LSDPF). 35 straipsnio 10 dalies 3 punktas. Čia pasiūlymo esmė, kad archeologinius tyrimus atliekantys specialistai, turintys trečiąją kvalifikacinę kategoriją, gali vykdyti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto kvalifikacijos atestate nurodytos rūšies ir specializacijos veiklą vietinio, regioninio ir nacionalinio reikšmingumo lygmens nekilnojamojo kultūros paveldo objektuose ir kultūros paminkluose.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 palaikantys? Yra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Atsiprašau, nepaklausiau komiteto nuomonės.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Kitas siūlymas yra K. Vilkauskos. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Šio pasiūlymo esmė – papildyti dėl išsilavinimo dar vienoje dalyje, tai yra kraštovaizdžio architektūros dalyje.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 palaikantys? Yra. Komiteto nuomonė.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu pasiūlymui, kuriam pritarė komitetas? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Kitas pasiūlymas Seimo nario R. Vyžinto. Prašom pristatyti.

R. VYŽINTAS (LSDPF). 35 straipsnio 14 dalies 2 punktas. Čia kalbama apie tai, kad dalyvio, atliekant archeologinius tyrimus, profesinė patirtis nustatoma pagal diplomo priedėlio duomenis apie atliktas archeologinių tyrimų praktikas, Lietuvos ir užsienio mokslo ir studijų institucijų išduotas pažymas apie dalyvavimą atliekant archeologinius tyrimus, pagal pateiktus darbo patirtį patvirtinančius dokumentus, archeologinių tyrimų ataskaitoje pateiktus duomenis apie tyrimuose dalyvavusius asmenis, nekilnojamųjų kultūros vertybių, kurių tyrimuose buvo dalyvauta, sąrašą.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 palaikantys? Yra. Kokia komiteto nuomonė?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti šiam pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta. Kitas R. Vyžinto pasiūlymas. Prašom pristatyti.

R. VYŽINTAS (*LSDPF*). 35.14.3 esmė – papildyti projekto 35 straipsnio 14 dalį 3 punktu ir išdėstyti taip: aukštųjų universitetinių istorijos, archeologijos, menotyros, dailės ir paveldo specialybių absolventams, įgijusiems bakalauro laipsnį, pirmoji kvalifikacinė kategorija suteikiama be šio straipsnio 14 dalies 2 punkte nurodytos profesinės patirties, jeigu įgytos specialybės studijų programa ir baigiamasis darbas atitinka tuos tos kvalifikacinės kategorijos reikalavimus ir yra įvertintas puikiai arba labai gerai.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 palaikantys? Yra. Kokia komiteto nuomonė?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti bendru sutarimu pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Toliau yra trys K. Vilkausko pasiūlymai, susiję, tai prašom pristatyti visus tris kartu.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Visi jie susiję, kadangi vėlgi papildome: turėti aukštąjį koleginių ir aukštąjį universitetinį architektūros bei kraštovaizdžio architektūros studijų krypties išsilavinimą. Visi analogiški.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 palaikantys? Yra. Kokio komiteto nuomonė?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti visiems trimis pasiūlymams. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti visiems trimis pasiūlymams bendru sutarimu komitetui pritarus? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Ar galima pritarti visam 35 straipsniui bendru sutarimu su visais pasiūlymais, kuriems jau pritarė Seimas? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dėl 36 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dėl 38 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dėl 39 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, ačiū, pritarta.

Dėl 40 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas šiai pastabai pritarė.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti 40 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dėl 41 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, ačiū, pritarta.

Dėl 42 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti visam 42 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 43 straipsnio – Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti 43 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dėl 44 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 45 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti 45 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dėl 46 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 47 straipsnio – dvi Teisės departamento pastabos. Prašom pristatyti pirmąją.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. O antroji?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Antrajai taip pat siūloma pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti visam 47 straipsniui su Teisės departamento dviem pastabomis, kurioms komitetas pritarė bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 48 straipsnio – Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti iš dalies. Komitetas pritarė Teisės departamentui iš dalies ir sutinka, kad reikia atsisakyti 48 straipsnio ir buvusį 49 straipsnį laikyti 48 straipsniu, o projekto 2 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip: „2028 m. lapkričio 1 d. šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstytas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas papildomas 47¹ straipsniu ir dėstomas 47¹ straipsnio tekstas.“ Kadangi atsiranda 47¹ straipsnis, o ne 48¹ straipsnis, kaip siūlė Teisės departamentas, komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti visam 48 straipsniui bendru sutarimu su Teisės departamento pastabomis, kurioms komitetas pritarė iš dalies? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

49 straipsnis. Teisės departamento pastabos.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti iš dalies, nes Nekilnojamojo kultūros paveldo fondas, kuris įsteigtas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo fondo įstatymu, skatina tyrimus ir tvarkybą, pažinimą ir sklaidą nekilnojamojo kultūros paveldo srityje ir sudaro ilgalaikės prielaidas nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo finansavimui užtikrinti.

Projekto 2 straipsnį papildyti nauja 3 dalimi: Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2027 m. rugsėjo 1 d. parengia ir pateikia Seimui svarstyti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo fondo įstatymą, kurį rengiant būtų apsvarstyta galimybė nustatyti, kaip fondas steigiamas Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, sudaroma steigimo ir finansavimo sutartimi, kurią sudaro Vyriausybės įgaliota ministerija ar Vyriausybės įgaliota biudžetinė ar viešoji įstaiga, fondo valdytojas. Prie šios sutarties gali prisijungti kiti asignavimų valdytojai ir fondas valdomas Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Fondo lėšas sudaro Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, skirtos fondo vykdomoms programoms finansuoti ir jo veiklai administruoti. Fondui ar jo veiklai finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos. Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, buvusio šio straipsnio 13 ir 12 dalis laikyti 14, 13 dalimis.

Balsavimo rezultatai: už, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Šiek tiek stabtelime. Mes pritarėme 48 straipsniui, tai turime naują papildomą 47¹ straipsnį, todėl reikia grįžti prie 1 straipsnio, kuriuo tvirtinama nauja redakcija. Ar galima pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dabar Teisės departamento pastabą pakomentavo komitetas. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta, kaip pritarė pagrindinis komitetas.

Antroji Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Trečioji Teisės departamento pastaba.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ketvirtoji.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Penktoji.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui su visomis Teisės departamento pastabomis, kurioms komitetas pritaria arba pritaria iš dalies, bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Ir 3 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Lydimieji.

PIRMININKĖ. Dabar motyvai.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Lydimuosiuose dar yra...

PIRMININKĖ. Atskirai bus. Dabar svarstome projektą Nr. XIVP-4207. Motyvai už – S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (*LSF*). Ačiū už galimybę pasisakyti ir už galimybę pasisakyti už. Iš tiesų, kai norime, galime bendradarbiauti, galime nežiūrėti į skirtingas kadencijas ir panašiai, nes noriu atkreipti dėmesį, kad šitas įstatymas ir jo aktuali redakcija yra tikrai labai rimta reforma kultūros sektoriuje. Ir visa paveldo sistema ir jos reglamentavimas iš esmės, kaip atsirado ten 1990 kažkelintais metais, vėliau tokio sistemingo peržiūrėjimo ir tokio conceptualaus pakeitimo, kalbant apie naują redakciją, nebuvo. Tikrai džiaugiuosi, kad atkreipėte dėmesį, kad galų gale paveldo reglamentavimas turi šansą būti aiškesnis, skaidresnis, paprastesnis ir galiausiai paveldas yra ne kokių nors suvaržymų rinkinys, o yra papildoma vertė ir papildoma galimybė.

Bet, aišku, velnias visada slypi ir slypės detalėse, aš net neabejoju, kad su kai kuriais pakeitimais, kalbant apie detales, dar į Seimo salę, matyt, reikės grįžti vienu ar kitu kampu, bet esminis dalykas, kad tikrai labai linkiu, ypač Kultūros ministerijai, labai rimtai pažiūrėti į šio įstatymo vykdymą, nes seniai buvo, kad paveldo apsaugos sistemoje tiek daug dalykų keistųsi: nuo ten kokių nors vertinimo aktų formų iki kitų dalykų. Iš tikrųjų prižiūrėti šio įstatymo įgyvendinimą yra labai svarbi užduotis, tikrai tikiuosi, kad Kultūros komitetas kartkartėmis irgi apžvelgs šią situaciją ir padės.

Galiausiai tai yra labai svarbus įstatymas ir antikorupciniu požiūriu, ir išgryninimu tam tikrų institucijų, ką jos turi daryti. Bet paveldo apsauga veikia geriausiai tada, kai yra visas kompleksas priemonių. Tai reikės ir kitų pakeitimų...

PIRMININKĖ. Laikas!

S. KAIRYS (*LSF*). ...ne tik šio įstatymo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nauja redakcija buvo parengta dar XVIII Vyrtaisybės. Pats projektas registruotas ir pateiktas Seimui dar 2024 metų spalį, todėl kalbame apie dokumentą, kuris perėjo brandinimo ir derinimo etapą, bet ilgą laiką laukė politinės valios.

Svarbu pabrėžti, kad projekto nagrinėjimo metu buvo gauta nemažai pasiūlymų iš paveldo saugos specialistų, iš savivaldybių organizacijų, kitų suinteresuotų šalių, visi šie pasiūlymai buvo išsamiai apsvaistyti Kultūros komitete, o galutiniai sprendimai suderinti su Kultūros ministerija ir Kultūros paveldo departamentu. Taigi šiandien turime subalansuotą, institucijų tikrintą ir profesionaliai patobulintą projektą.

Ši nauja redakcija sprendžia daugybę seniai žinomų problemų, nustato aiškų kompetencijų pasiskirstymą tarp valstybės ir savivaldybių, sustiprina ekspertinių vertinimų ir paveldosaugos apskaitos standartus, supaprastina ir pagreitina procedūras, kurios anksčiau tapdavo kliūtimi ir savininkams, ir regionams, suteikia realius įrankius savivaldai atsakingai rūpintis vietos paveldu.

Šis projektas yra reikalingas Lietuvos kultūros paminklų apsaugai, paveldosaugos profesionalams ir vietos bendruomenėms, mums, kaip įstatymų leidėjams, būtina užtikrinti, kad profesionaliai parengtas ir institucijų suderintas dokumentas pagaliau būtų priimtas ir užtikrinta parlamentinė įstatymo vykdymo kontrolė, o Kultūros ministerijai – šio įstatymo sklandus vykdymas, įskaitant ir savalaikį poįstatyminių aktų parengimą.

Taigi kviečiu, gerbiami kolegos, balsuoti už. Tai, aišku, žingsnis link stipresnės, skaidresnės ir nuoseklesnės paveldosaugos politikos Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiame pasisakyti R. Vyžintą.

R. VYŽINTAS (*LSDPF*). Labai trumpai aš noriu pasisakyti už šitą įstatymą, nes šituo įstatymu mes išsprendėme labai tokią aktualią problemą, kurią turėjo mūsų studentai, tai ne tik mano minėti archeologai, bet ir skirtingų kitų profesijų – menotyros, dailės, paveldo specialistai, istorijos,

mano minėtos archeologijos. Jiems tikrai sutrumpėja laikas, kad įgytų tam tikras kategorijas, kad galėtų atlikti mokslinius tyrimus.

Sakykime, buvo tokia situacija, kad vos ne 16 metų reikėjo nuo studijų pradžios, kad įgytum kvalifikaciją ir galėtum dirbti pagal specialybę. Šiuo metu šituo įstatymu mes, manyčiau, laimingus padarome studentus, kuriems reikia devynerių metų, vietoj planuotų 16, kad galėtų dirbti pagal specialybę. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Pasisako K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tikrai į šį įstatymą buvo įdėta maksimaliai pastangų iš įvairių sričių. Aš labai nuoširdžiai dėkoju Kultūros komitetui, visoms institucijoms, teikusioms pasiūlymus, Kultūros ministerijai. Net ir paskutiniu metu prieš priėmimą mes turėjome irgi labai svarbių diskusijų, buvo savivaldos pasiūlymų, manau, mes tikrai maksimaliai išsprendėme ir pritarėme tiems pasiūlymams, kurie yra tikrai labai praktiški ir skirti šiam įstatymui įgyvendinti. Nuoširdžiai dėkoju ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kadangi visi keturi dėl motyvų pasisakė už, prieš nėra, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 103, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4207) priimtas. (*Gongas*)

11.20 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4208(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4208. Pranešėjas – K. Vilkauskas. 1 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Šiai pastabai Kultūros komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

3 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

4 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Motyvai. Nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 100, balsavo 100: visos 100 už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4208) priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 8, 9, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4209(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 8, 9, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4209. Pranešėjas – K. Vilkauskas. Aštuoni straipsniai. Pastabų ir pasiūlymų nesame gavę. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų taip pat nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 99, balsavo 99: visi 99 už, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4209) priimtas. (*Gongas*)

11.23 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 314 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4210(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas. Pranešėjo nekviesime. Administracinių nusižengimų kodekso 314 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4210. Trys straipsniai, jokių pastabų, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – 102, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4210) priimtas. (*Gongas*)

11.24 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 6, 8, 11, 13, 20, 22, 23, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XVP-612(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 6, 8, 11, 13, 20, 22, 23, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XVP-612. Pranešėjas – M. Poškus.

M. POŠKUS (*NAF*). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatau komiteto išvadas: pritarti patobulintam Lietuvos Respublikos sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 6, 8, 11, 13, 20, 22, 23, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo projektui Nr. XVP-612 ir komiteto išvadoms. Remiantis Seimo statuto 137 straipsnio 4 dalimi ir atsižvelgiant į Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sujungtą Lietuvos Respublikos sporto įstatymo Nr. I-1151 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-262 su Lietuvos Respublikos sporto įstatymo Nr. I-1151 6, 8, 11, 13, 20, 22, 23, 26, 27 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo projektu Nr. XVP-612, teikiamas Seimui svarstyti vienas bendras Lietuvos Respublikos sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 6, 8, 11, 13, 20, 22, 23, 26, 27 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XVP-612. Komiteto išvada – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame pasisakyti Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininke L. Asadauskaite-Zadneprovskiene. Prašom išsakyti poziciją. Duos išvadas, komisijos išvadas.

L. ASADAUSKAITĖ-ZADNEPROVSKIENĖ (*LSDPF*). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Jaunimo ir sporto reikalų komisija svarstė abu įstatymų projektus ir jiems bendru sutarimu pritarė. Pasiūlė pagrindiniam komitetui juos sujungti ir patobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Vyriausybės pasiūlymus (jiems komisija pritarė) ir komisijos pateiktus siūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Užsirašiusių pasisakyti diskusijoje nėra. Kviečiame į tribūną M. Pošką.

Dėl nuo 1 iki 11 straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Dėl 12 straipsnio yra Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pasiūlymas. Laura, prašom pristatyti pasiūlymą dėl įsigaliojimo datos. Gal tada?..

L. ASADAUSKAITĖ-ZADNEPROVSKIENĖ (*LSDPF*). Iš tikrųjų M. Poškus turėjo pristatyti.

PIRMININKĖ. Tai yra jūsų komisijos svarstytas ir priimtas sprendimas, pasiūlymas pakeisti įsigaliojimo datą. Jam pagrindinis komitetas pritarė iš dalies. Tuomet prašom pakomentuoti komiteto pirmininką. Klausimas tuomet būtų komisijos pirmininkei, ar tenkina toks siūlymas?

L. ASADAUSKAITĖ-ZADNEPROVSKIENĖ (LSDPF). Pritariame, tenkina.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kitas jūsų pasiūlymas taip pat yra dėl įsigaliojimo datos. Turbūt taip pat pritariate, taip? Komentarų nėra. Ačiū. Ar galime pritarti visam 12 straipsniui bendru sutarimu, kaip pritarė pagrindinis komitetas? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Ar turime norinčių išsakyti motyvus? Nėra. Tuomet balsuojame.

Užsiregistravo 99, balsavo 98: už – 97, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

11.29 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12, 13, 14, 15, 15¹, 17, 32, 34, 40 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-442(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 7, 10, 12, 13, 24, 29¹, 30, 33, 38 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-443(2), Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 4, 8, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-444(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12, 13, 14, 15, 15¹, 17, 32, 34, 40 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-442. Ir du lydimieji įstatymų projektai Nr. XVP-443 ir Nr. XVP-444. Pranešėja – P. Kuzmickienė.

Ir posėdžiui pirmininkaus D. Žebelienė.

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Prašom pristatyti komiteto išvadas.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė šį klausimą ir bendru sutarimu pritarė projektui.

PIRMININKĖ. Dėl visų trijų taip, nes dar buvo lydimieji?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gerai. Dabar kalbant ir apie Pensijų kaupimo įstatymo projektą...

PIRMININKĖ. ...Nr. XVP-443.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Taip, komitetas svarstė ir bendru sutarimu pritarė komiteto išvados ir patobulintam projektui.

Ir paskutinis. Lygiai taip pat komitetas svarstė, patobulintam įstatymo projektui ir išvadai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Pastabų, pasiūlymų nėra. Diskusijoje nematau, kad būtų kas užsirašęs kalbėti. Motyvų dėl viso taip pat nėra. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Užsiregistravo 98 Seimo nariai, balsavo 98: už – 97, susilaikė 1. Po balsavimo svarstymui pritarta.

11.31 val.

Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 15, 24, 26, 30 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-655(2), Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 ir 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo nauju V skyriumi įstatymo projektas Nr. XVP-656(2) (svarstymas)

Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 15, 24, 26, 30 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-655. Svarstymo stadija. Ir yra lydimasis įstatymo projektas Nr. XVP-656. Kviečiu į tribūną pranešėją D. Petkevičienę. Prašom, komiteto nuomonė dėl abiejų įstatymų. Taip, prašom.

D. PETKEVIČIENĖ (NAF). Laba diena, kolegos. Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvairstė projektus ir bendru sutarimu pritarė komiteto patobulintiems įstatymų projektams dėl komiteto išvados. Komitetas patobulino projektus pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas. Dėl šių išvadų visoms pastaboms, išskyrus vieną, komitetas pritarė.

Nepritaria dėl antrojo projekto – įstatymo projekto Nr. XVP-656 – ketvirtosios pastabos. Nepritario argumentai dėl šios pastabos yra pateikti komiteto išvadoje. Iki svarstymo komitete daugiau pasiūlymų negauta.

Taip pat komitetas pritarė Seimo Asmenų su negalia teisių komisijos išvadoms dėl abiejų projektų, iniciatorių pateiktiems įstatymų projektams ir komisijos parengtoms išvadoms bei pasiūlė projektus tobulinti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui, atsižvelgiant į gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Po svarstymo komiteto posėdyje spalio 22 dieną naujų pasiūlymų negauta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Į tribūną taip pat kviečiu Asmenų su negalia komisijos pirmininkę I. Kižienę.

I. KIŽIENĖ (LSDPF). Laba diena. Komisija pritarė iniciatorių baigtam įstatymo projektui ir parengtai išvadai bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pastabų, pasiūlymų nėra. Diskusijoje užsirašiusių kalbėti nėra, dėl motyvų taip pat nėra. Balsuojame dėl viso.

Balsavo užsiregistravę 97 Seimo nariai: už – 97. Vienbalsiai po svarstymo pritarta.

11.34 val.

Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-695(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-695. Į tribūną kviečiu pranešėją M. Petrauskaitę.

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Sveiki, gerbiami kolegos. Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė – pritarti bendram iniciatorių pateiktam įstatymo projektui, taip pat ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Taip pat Kultūros komitetas. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Kultūros komitetas svarstė įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pastabų, pasiūlymų nėra. Dalyvauti diskusijoje užsirašiusių nėra, dėl motyvų taip pat nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo. Atsiprašau, kadangi jau baigėsi balsavimo langas, tai noriu informuoti, kad dabar balsavimo langas – 12 val. 20 min. ir iki pareiškimų skaitymo. Turime šitą balsavimo langą, tai dabar balsuoti neteiksiu.

11.36 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-769(2), Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-770(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-769. Kviečiu į tribūną pranešėją L. Jonauską. Taip pat susijęs yra projektas Nr. XVP-770. Prašom dėl abiejų.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas spalio 29 dieną svarstė klausimus. Įstatymų paketui pritarė 8 komiteto nariai, 1 susilaikė. Lydimajam projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė. B. Ropė dėl projekto Nr. XVP-770. Prašom.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Sveiki, Kaimo reikalų komitetas apsvarstė šitą įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai dėl viso. Taip pat nėra. Apsispręsimė per balsavimo langą.

11.38 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 3, 9, 12, 23, 33, 35 straipsnių, aštuntojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 14¹, 33¹, 33², 33³, 33⁴, 33⁵, 33⁶ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-551(2)ES, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 9, 11 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-552(2)ES, Administracinių nusižengimo kodekso 33, 419, 589, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 419¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-553(2)ES (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 3, 9, 12, 23, 33, 35 straipsnių, aštuntojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo keliais straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-551. Taip pat du lydimieji projektai – Nr. XVP-552 ir Nr. XVP-553. Kviečiu į tribūną pranešėją A. Radvilavičių. Prašom.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas spalio 22 dieną svarstė Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimą, reglamentuojantį mažos taršos zonų įrengimą, ir jam pritarė bendru sutarimu. Taip pat ir lydimajam.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pastabų, pasiūlymų nėra. Dalyvauti diskusijoje nėra norinčių. (*Balsai salėje*) Dėl pirmo projekto yra gautas T. Tomilino pasiūlymas, bet apsispręsimė per balsavimo langą. Daugiau pasiūlymų nematau. Kaip ir sakiau, apsispręsimė per balsavimo langą. (*Balsai salėje*) Ir dėl lydimųjų, taip.

11.39 val.

Mėgėjų žvejybos įstatymo Nr. IX-2389 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-290(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mėgėjų žvejybos įstatymo Nr. IX-2389 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-290. Pranešėjai bus... Pirmąjį į tribūną kviečiu A. Mockų iš Aplinkos apsaugos komiteto. Ar yra A. Mockus? Nėra. Tai galbūt kas nors iš Aplinkos apsaugos komiteto?

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas svarstė įstatymo pakeitimo projektą ir jam pritarė. Už – 7, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Taip pat prašome Kaimo reikalų komitetą. Kviečiu B. Ropę. Gerbiamas Broni Rope, prašom, komiteto nuomonė dėl Mėgėjų žvejybos įstatymo.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kaimo reikalų komitetas spalio 22 dieną apsvaistė įstatymo projektą ir balsavo: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Komiteto formuluote yra siūloma: „Žuvų išteklų atkūrimą ir saugojimą valstybiniuose žuvininkystės vandens telkiniuose, į kuriuos neišduodami leidimai naudoti žvejybos plotą, organizuoja ir vykdo Vyriausybės įgaliota institucija. Šie darbai atliekami pagal Žemės ūkio ministerijos parengtas ir su Aplinkos ministerija suderintas programas, atitinkamai suplanuojant didžiąją dalį šio įstatymo 11 straipsnio 8 dalies 3 priede nurodytų lėšų.“

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Yra Kaimo reikalų komiteto siūlymas, tačiau mes apsispręsimė balsuodami. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų taip pat nėra.

11.42 val.

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-425(2) (*svarstymas*)

Pereiname prie kito darbotvarkės klausimo – Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-425. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašom. Juliau, kviečiu jus į tribūną. Dėl Administracinių teisės pažeidimų kodekso.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarcos komitetas svarstė Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstaty-

mo projektą ir, atsižvelgęs į Teisės departamento bei Vyriausybės pastabas, pritarė patobulintam variantui. Už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pasiūlymų, pastabų nėra. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai dėl viso. Taip pat nėra. Apsispręsimė per balsavimo langą.

11.43 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-899(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-900(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-899. Į tribūną kviečiu pranešėją – Kultūros komiteto pirmininką K. Vilkauską.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Kultūros komitetas lapkričio 12 dieną apsvarstė šį įstatymo projektą ir vienbalsiai pritarė šio įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Ir dėl lydimosio projekto Nr. XVP-900.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip pat lapkričio 12 dieną komitetas svarstė šį nutarimo projektą ir vienbalsiai pritarė šiam projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai dėl viso. Taip pat nėra. Apsispręsimė balsuodami.

11.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projektas Nr. XVP-882(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projektas Nr. XVP-882. Priėmimo stadija. Trys straipsniai. Pasiūlymų, pastabų nėra. Ar galime jiems pritariti? Ačiū, pritarta. Dėl viso kalbėti užsirašė R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Mieli kolegos, aš tiesiog noriu priminti Laisvės premijų komisijos sprendimą 16-ąją Laisvės premiją įteikti T. Šernui. Lietuvos Sąjūdžio savanoris, nepriklausomybės ir laisvės puoselėtojas, vienintelis išgyvenęs žiaurias maitinės žudynės. T. Šernas – žiauraus sovietinės milicijos būrio išpuolio liudininkas. Ir šį atvejį aš noriu išties pabrėžti: būtent liudininkas. Drąsa išgyventi, drąsa liudyti ir perduoti jaunimui žinią, vykdyti pilietiškumo, patriotizmo pamokas ir motyvaciją, mūsų jaunų žmonių motyvaciją skatinant juos mylėti ir ginti tėvynę. Iš tiesų tai yra ta istorija, kurios nevalia užmiršti ir kuri kaip tik neleidžia ir įpareigoja kartu mus siekti, kad tai nepasikartotų.

Ilgai nekalbėdama ir matydama jūsų supratimą, ir dėkodama, kad ir po pateikimo, ir svarstymo metu buvo vienbalsiai pritarta šiam Seimo nutarimui, kviečiu ir priėmimo stadijoje balsuoti, kad Sausio 13-ąją Laisvės premija būtų įteikta išties labai gerbiama, labai tos premijos vertam žmogui T. Šernui. Ačiū, kolegos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Apsispręsimė dėl projekto balsavimo laiku.

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 29 d. išvados Nr. 250-I-30“ projektas Nr. XVP-904. Visos trys stadijos: pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Pranešėjas – T. Prajara. Tado nėra, taip?

11.47 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-174(2) (pateikimas)

Kadangi nėra pranešėjo, tai turbūt... Nėra. Tada mes svarstysime (atvertė man pagalbą) 2-15 klausimą – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-174. Pateikimo stadija. Pranešėjas – I. Vėgėlė. Prašom į tribūną.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, šį įstatymą teikiu pakartotinai. Pavasarį jis buvo teiktas šiek tiek kitoks. Jūs pasiūlėte atidėti tobulinti. Patobulinau ir šiuo metu Švietimo įstatyme siūlau formuluoti vieną vienintelę normą, tai yra kad tėvai ar globėjai turėtų teisę nuspręsti dėl Gyvenimo įgūdžių bendrosios programos lytiškumo ugdymo temų poreikio savo vaikams iki 16 metų. Šiuo metu tėvai neturi teisės spręsti dėl lytiškumo ugdymo temų poreikio savo vaikams, o pagal Konstitucijos 26 straipsnį tėvai privalėtų turėti tokią teisę, nes tėvai turi teisę spręsti dėl šių dalykų Konstitucijos aspektu.

Atkreipiu gerbiamų Seimo narių dėmesį, kad 54 % Lietuvos Respublikos gyventojų pritaria, kad tėvai turėtų patys spręsti dėl lytiškumo ugdymo klausimų. Ši apklausa buvo daryta pavasarį, „Vilmorus“ oficiali apklausa, ir tik 30 %, 33 %, jeigu labai tiksliai, gyventojų mano, kad turi būti privalomos lytiškumo ugdymo pamokos. Kviečiu visus Seimo narius atidžiai įsiklausyti į Lietuvos Respublikos gyventojų, mūsų rinkėjų, nuomonę ir suteikti tėvams teisę, tiksliau tariant, grąžinti tėvams teisę spręsti dėl lytiškumo ugdymo pamokų.

Priminsiu, kad nuo 2016 metų lytiškumo ugdymo pamokos pagal tuometę galiojusią programą buvo nukreiptos visų pirma į šeimos kūrimo aspektus. Lytiškumo pamokos buvo nukreiptos į kalbą ir diskusiją, ir mokymą vaikų apie jausmus, apie meilę. Šiuo metu nuo 2022 metų įsigaliojusi lytiškumo ugdymo programa, deja, nukreipta visiškai į kitus dalykus, nekalba apie šeimos kūrimą, nekalba apie tokius dalykus, kurie yra būtini šiame amžiuje kalbėti vaikams, bet nukreipta grynai į tokią nuogą netgi, sakyčiau, kai kur vaikų seksualizaciją. Bėda yra ta, kad šiuo metu mes neturime net ir vadovėlio lytiškumo ugdymo pamokų ir negalime patys nustatyti, ko pedagogas mokys mūsų vaiką. Yra tikrai metodinės priemonės, ir tos metodinės priemonės buvo cituojamos ne vieną kartą, ir televizijoje matėte, ir radijuje. Tos metodinės priemonės, deja, kartais ne tik kad kelia šypsni, bet kelia ir tokius net ir keistesnius jausmus, ko gali būti mokomi mūsų vaikai. Iš tiesų tikrai nuo tų pedagogų, kurie dabar dėsto šias pamokas, kurie moko mūsų vaikus, asmeninio pasirengimo, indėlio priklauso, ką ir kaip jie dėstys. Aš siūlyčiau vis tikrai suteikti Konstitucijoje garantuojamą teisę tėvams spręsti dėl lytiškumo ugdymo pamokų ir taip formuluojant tą projektą tikrai labai paprastai – keičiamas vienas vienintelis sakiny, kad tėvai turi teisę nuspręsti dėl lytiškumo ugdymo pamokų. Šitas projektas, aš esu tikras, atkurs iki tol galiojusį bendradarbiavimą tarp mokytojų, tarp pedagogų ir tėvų, diskusiją apie tai, kokios turi būti tos lytiškumo pamokos. Jokiu būdu nereikia klaidinti visuomenės. Kai kas sako, kad vaikams apskritai šituo projektu siūloma atimti teisę girdėti apie lytiškumą. Jokiu būdu, lytiškumo pamokos liks, tačiau mes atkursime bendradarbiavimą tarp tėvų ir pedagogų, mes atkursime tėvų teisę pasirinkti ir, mano supratimu, atliepsime didžiosios dalies Lietuvos Respublikos gyventojų, mūsų visų rinkėjų, valią. Labai ačiū. Kviečiu visus palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti užsirašę Seimo nariai. Kviečiu R. Žemaitaitį. Remigijau Žemaitaiti, jūsų klausimas.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų sveikinu jus su šituo projektu. Retas atvejis, kad Seime toksai projektas būtų pateiktas. Tai yra geras dalykas. Bet aš turiu tokį įdomų kitą klausimą. Ne taip ir seniai Europos Komisija, rodos, svarstė ir išleido tokią knygutę, jeigu taip vadinsime, kad siūlo keisti lytį. Ir žmogus, jaunuolis galėtų keisti lytį, nepaisant jo amžiaus ir be tėvų sutikimo. Kaip jūs manote, kiek ilgai truks ir tas projektas bus atneštas ir užregistruotas Seime?

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Remigijau. Aš tikiu, tol, kol jūs ir kiti Seimo nariai, kurie galvoja, kad vis tikrai mes turime saugoti Lietuvą, turime auginti savo tautą, kad tokie, kurie galvojame, kad vis tikrai vertybiškai mes turėtume vadovautis tėvų prioritetu spręsti, ką ir kaip daryti su savo vaikais, tai tol, kol tokių asmenų bus Seime, ir Seime bus dauguma, mano supratimu, tokie projektai iki Lietuvos neateis. Ir to labai norėčiau palinkėti visam Seimui ir Lietuvai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų taip pat norėtų paklausti. V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, įdomu būtų sužinoti, ar jūs domėjotės, ar žinote, kiek Gyvenimo įgūdžių bendrojoje programoje

dėmesio, kitaip tariant, koks procentas Gyvenimo įgūdžių bendrojoje programoje yra skirtas jūsų taip bijomai lytiškumo temai? Iš jūsų pristatymo gali susidaryti įspūdis, kad Gyvenimo įgūdžių programa yra tikrai apie lytiškumą? Be abejo, taip nėra, manyčiau, kad jūs puikiai tai žinote.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiama Viktorija, iš tiesų, jūs esate teisi – labai nedidelį skaičių Gyvenimo įgūdžių bendrojoje programoje sudaro lytiškumo pamokos. Aš to ir nesakau, ir nenoriu teigti. Gyvenimo įgūdžių programa iš tiesų yra sveikintina ir tinkama, jina turėtų likti ir toliau dėstoma ir mūsų vaikai turėtų būti to mokomi. Kalbu apie tas lytiškumo ugdymo pamokas, kurių keletas yra bendrojoje įgūdžių programoje, manau, kad vis tikrai ir jūs, kaip liberalė, liberaliosioms nuostatomis atstovaujanti politinė jėga, neturėtumėte prieštarauti logikai, kad tėvai galėtų vis tikrai apsispręsti ir nuspręsti dėl teisės savo vaikams dėstyti, mokyti ar nemokyti šios programos. Mano supratimu, tai yra tikrai gana liberalus požiūris, kartu ir Konstitucija besiremiantis požiūris, kad tėvai turėtų spręsti apie vaikų dorovinį ugdymą ir auklėjimą, tas yra pasakyta mūsų Konstitucijoje. Manau, jūs, kaip liberalai, tikrai turėtumėte pritarti didesnei laisvei tėvams.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Sinica.

V. SINICA (MSNG). Laba ačiū už projektą, su mielu noru jį pasirašiau ir palaikau, ir kviečiu palaikyti kitus. Aš manau, jūs sutiksite, čia yra didelis žingsnis kompromiso link, ar ne? Atsitraukiame visiškai nuo ginčo, kas turėtų būti toje programoje, ir grįžtame prie konstitucinio principo, kad tėvai tiesiog sprendžia, ko mokyti: ar to, ką mokykla šiandien siūlo, ar galbūt jie patys nori pateikti kitokį turinį. Aš manau, kad tai yra kompromisas.

Aš taip pat visiškai sutinku su V. Čmilytės-Nielsen vedamuoju klausimu, kad tai yra maža dalis tos programos, tai nėra ginčas dėl visko, o tik dėl kelių pamokų, bet tos pamokos yra principinis, esminis dalykas, nes visi turbūt sutiksime, kad lytiškumo ugdymas yra ir biologijos, ir moralės klausimai, ir jie turi būti pagal Konstituciją tėvų rankose.

Mano klausimas jums: jeigu pripažįstame, kad čia yra didelis kompromisas, ar jus patį tenkina, ar sėkmės atveju, šitam projektui perėjus, jūs daugiau jau kaip nors to klausimo judinti toliau ir nenorėsite?

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū už klausimą. Mano įsitikinimu, tai yra kompromisinis variantas. Pritariu tikrai jums. Logikos yra. Aš kartu esu ir teisininkas, visada skaitau Konstituciją ir aš aiškiai išskaitau Konstitucijoje šią nuostatą, kad taip turėtų būti suformuluotas ir mūsų įstatymas. Manau, kad kitas žingsnis, ką turėtų, kas turėtų ir kaip daryti, turėtų būti paliktas švietimo specialistams, tai yra Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, tai turėtų būti palikta tėvų organizacijoms, atstovaujančioms tėvams.

Mano įsitikinimu, šitas kompromisas atkuria buvusį nuo 2016 metų bendradarbiavimą pagal senąją programą, kuomet tėvai diskutuodavo apie tai, kokia turėtų būti būtent lytiškumo pamokų programa. Aš manau, kad, atkūrę 2016 metų tokį bendradarbiavimo elementą, mes pasieksime ir pačioje programoje pačius geriausius lytiškumo ugdymo aspektus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Ignai, labai gerbiau jus kaip teisininką, kaip išsilavinusį teisininką, bet jūs labai nutylite skaudžias pasekmes, kas įvyksta, kai tokių pamokų ir žinių jaunimas neturi, kalbu apie abortų kiekį Lietuvos visuomenėje, nepageidaujamus nėštumus. Sovietų Sąjungoje seksas iš viso neegzistavo, tuomet Lietuvoje buvo atliekama iki 50 tūkst. abortų. Lietuvoje šiuo metu yra apie 10–15 tūkst. abortų per metus ir tai tiesioginė sąsaja yra. Jauni nepatyrę žmonės suklysta ir be šitų tinkamų žinių, ko jūs bandote atsisakyti visuomenėje, mes turėsime didelį šuolį. Priminsiu, 1970 metais Sovietų Sąjungoje buvo atliekama daugiau abortų, negu gimė tais laikais. Tai buvo tiesiogiai siejama su tuo, kad nėra kalbama apie šituos dalykus. Jūs vengiate kalbėti apie tai mokyklose, kai yra mokslu grįsta informacija. Kaip jūs tada išivaizduojate visuomenę, kuri šuoliuos atgal į Sovietų Sąjungą? Aš čia jūsų nesuprantu.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas Simonai, tikrai nėra projekte, o jis yra iš vieno sakinio, nieko panašaus, ką jūs sakote. Projektas skamba taip: „tėvai ir globėjai turi teisę nuspręsti dėl lytiškumo ugdymo temų poreikio savo vaikams iki 16 metų“, tikrai tiek. Ir aš pritariu jums, kad vaikai

turi girdėti lytiškumo pamokas, vienareikšmiškai tai yra svarbu, svarbu ne tik kad mokytojai kalbėtų su vaikais apie lytiškumą, svarbu, kad ir tėvai kalbėtų su savo vaikais apie lytiškumą, nes, priešingu atveju, tikrai vaikai susirinks informacijos iš ten, kur galbūt ji pateikiama iškreiptai, netinkamai, netiksliai.

Bet, kita vertus, sutikite su manimi, kad yra konstitucinės normos, ir yra tėvų teisė spręsti dėl tokių dalykų pagal Konstituciją, tai yra dėl moralinių dalykų, dėl ugdymo dalykų. Mano supratimu, čia mes kalbame apie lytiškumo ugdymo pamokas, kurios turi būti vaikams, tačiau tik tėvai gali jausti, ar jų vaikas yra tokio amžiaus, kad dabar jam reikia viena ar kita išgirsti. Be to, atkurtume bendradarbiavimą. Aš jau apie tai kalbėjau, atkurtume bendradarbiavimą tarp pedagogų, mokytojų ir tėvų. Tėvai galėtų žinoti, kas bus dėstoma toje pamokoje, tėvai galės numatyti ir jausti, ar jų vaikas yra pasirengęs taip elgtis ir išgirsti tai, ar ne.

Mano supratimu, tikrai galiu, gerbiamas Simonai, jus nuraminti, tai nėra klausimas apie tai, kad naikintų, juo labiau – Gyvenimo įgūdžių bendrąją programą, kuri iš tiesų reikalinga ir iš tiesų paruošia mūsų vaikus gyvenimui.

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti L. Šedvydis.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Sakykite, Ignai, aš norėčiau jūsų tokio klausimo paklausti, ar jūs nemanote... Įsivaizduokite, kad šita jūsų įstatymo pataisa sulaukia pritarimo Seime, ir tada išplinta ta praktika. Kaip jūs manote, kas yra patikimesnis informacijos šaltinis? Ar iš esmės mokslu pagrįstas mūsų švietimo sistemos sukurtas produktas, ar tai, ką praktiškai, kiek liečia lytiškumo ugdymą, jaunimas ir jauni žmonės naudoja – gūglo paieškos eilutę, kurioje yra informacija, kuri nebūtinai patikima ir nebūtinai kažkaip vertybiškai neutrali, nebūtinai pagrįsta mokslu? Jūsų nuomone, ar nedarote tam tikra prasme ir meškos paslaugos tiems patiems vaikams?

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Jokių būdu tikrai nedarau. Šita pataisa... Visų pirma, mano išeities pozicija yra ta, kad mes, tėvai, turime kalbėtis su vaikais ir, visų pirma, mes turime daug ką pristatyti savo vaikams. Mūsų pareiga elgtis taip, kad vaikai augtų padorūs, kad vaikai augtų mylintys, kad vaikai augtų suvokiantys ir atliepiantys pasaulėžiūrą tokią, kokią turi tėvai. Mano supratimu, tai turėtų būti pradžia, išeities pozicija. Kita pozicija: vienareikšmiškai mokyti turi mokytojai. Kadangi mokytojai turi pareigą mokyti vaikus ir lytiškumo ugdymo, turėtų mokyti ir to. Viena-reikšmiškai reikia nenaikinti lytiškumo pamokų, bet padaryti, kad jos atitiktų Konstituciją ir bendradarbiavimo principą tarp tėvų ir mokytojų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Laikas klausimams pasibaigė. Leisime paklausti, kadangi liko vienas žmogus. Seimo narė D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs jau antrą kartą tą patį projektą nešate ir mes apie tai kalbame jau ne pirmą kartą. Pakartosiu, viena didžiausių pasaulio problemų, tai yra mažamečių, nepilnamečių, paauglių, merginų nėštumas – 21 mln. jaunų merginų yra besilaukančios. Kaip ir minėjo Simonas, abortų skaičius yra tikrai labai didelis. Lietuvoje tas skaičius yra mažesnis, bet vis dėlto mes šiandien turime apie 6 nepilnametes gimdyves iš 1 tūkst. moterų. Nuo 2020 metų, kada vaikai... Mokyklose ne tada pradėta, įvesta lytiškumo pamoka, bet matome, nuo 2020 metų statistika keičiasi: jaunų, nepilnamečių merginų pastojimo skaičius mažėja. Daroma išvada, kad pagrindinė, viena iš pagrindinių priežasčių – tai didesnis informavimas, švietimo sistemos gerėjimas, ir ne tik šeimos, bet ir aplinkos, ir mokytojų pagalba.

Statistiškai mes žinome, vienas vaikas bendrauja su savo tėvais per parą vidutiniškai 6 minutes. Kaip įsivaizduojate, tėvai nekontroliuoja, kur vaikai, tiktoke, jutube, kokiuose kanaluose jie sėdi ir kokią informaciją renka. Jie neuždraus jiems lįsti į įvairius kanalus iki 16 metų, o jūs siūlote juos apriboti nuo to informacijos šaltinio, kuris grįstas mokslu, sudaryta tam tikra sistema. Matome, kad jis veikia – nepilnamečių nėščiųjų skaičius mažėja. Tai gal palikime taip, kaip yra, ir negadinkime to, kas iš tikrųjų veikia.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Aš nemačiau tos statistikos, kuria jūs remiatės, bet jeigu jūs kalbate, kad tai atsitiko jau nuo 2020 metų, tai reikia nepamiršti, kad 2020 metais, kaip ir 2021 metais, ir 2019 metais (jeigu dvidešimtmetį rodo statistika) galiojo 2016 metų reguliavimas, pagal kurį buvo

bendraujama, mokytojai bendravo su tėvais, buvo tos pačios lytiškumo pamokos, tik mokymo procese jos buvo nukreiptos į šeimos sudarymą, buvo nukreiptos į jausminį elementą. Aš sutinku su jumis, kad tai galėjo turėti įtakos, tinkamos lytiškumo pamokos lėmė, kad pradėjo mažėti jaunų žmonių pastojimo skaičiai. Aš spėčiau, kad taip galėjo būti. Kaip toliau vystysis statistika, mes dar nežinome, nes naujos lytiškumo pamokos ir šita sistema prasidėjo tik nuo 2022 metų. Kas bus toliau, labai sunku pasakyti.

Aš kviečiu nenaikinti lytiškumo pamokų, dar kartą pabrėžiu, atkurti bendradarbiavimą tarp tėvų, mokyklų ir pedagogų tam, kad pasiektume patį geriausią rezultatą. Sugrąžinkime Konstitucijai neprieštaraujantį reguliavimą.

PIRMININKĖ. Ačiū I. Vėgėlei. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Yra užsirašiusių už ir prieš. Pateikimo stadijoje po vieną poziciją. Dėl motyvų už – R. Žemaitaitis. Remigijau Žemaitaiti, jūsų motyvai už.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tikrai, kolegos, labai kviečiu palaikyti ir balsuoti pateikimo stadijoje už šį projektą. Man apskritai yra keista, kaip gali 10, 11, 12 ar 13 metų vaikas nuspręsti, koks ugdymas jam yra tinkamas, ko reikia, kai tuo momentu tėvai yra visiškai atsakingi už savo vaiką, už tai, kokį vaiką išleis į pasaulį. Kai atsitinka kokia nors bėda ar problema, tai tėvai yra apkaltinami, iškart Vaiko teisių apsaugos tarnyba, ikiteisminio tyrimo institucijos kaltina, kad tėvai vieno, kito, trečio ar penkto neatliko. Bet kai mes kalbame apie tinkamą dorovinį auklėjimą, tai sako, ne, čia jau yra nebe tėvų reikalas, čia nuspręs kokie nors politikai, kada tą vaiką reikia ugdyti. Man tai yra protu nesuvokiama, kad apie lytinį ugdymą ar auklėjimą (ar kaip mes jį čia vadintume) pradedama pasakoti dešimtokams, vienuoliktokams, pradedamos sekti pasakos, kad du princai gali labai laimingai, sėkmingai gyventi. Kai sako: tu pirma dabar, pažiūrėk, metus pusiau mergaite pabūk, po metų gal pabūsi berniuku, o gal išvis sugalvosi kokia nors kita lytimi pasivadinti. Tai yra einama visiškai link iškrypimo, einama link to, kur faktiškai šiandieną mes kalbame apie tam tikrus dalykus, kad nueiname nuo krikščionybės, nueiname nuo to pagrindo, kaip buvo sukurtas pasaulis. Jeigu mes šiandien kalbame apie dviejų lyčių egzistavimą ir jų buvimą, tai kažkodėl Seimas nori nuspręsti, kad tai turi būti kas nors tokio bendro, kas nesuprantama. Tikrai, gerbiami kolegos, siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl motyvų prieš – A. Lydeka.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, gerbiamas Vėgėle, nežiūrint jūsų tikrai labai gražios pavardės, tikrai negalima pritarti šiam įstatymo projektui. Pats principas yra neteisingas. Jūs rašote: „Siūlomas teisinis reguliavimas į švietimo sektorių atneš daugiau demokratijos.“ Vadinas, ekspertai, specialistai, mokslininkai rengia programas, o mama Marytė ar tėtis Jonas geriau žino, kurią programos dalį labiau nagrinėti, kurią programos dalį mažiau nagrinėti, tai yra tėvai koreguos mokymo programas. Lygiai tas pats dėl biologijos: deoksiribonukleorūgščių skyrius, pagal mamą Marytę ar tėtį Joną, galbūt neturėtų būti nagrinėjamas, nes dabar moksle didžiulis perversmas, neaišku, kas ten yra su tomis rūgštimis. Arba gal per matematiką sinusai, kosinusai turėtų būti praleisti, nes tėčiui ar mamai pasirodė, kad gyvenime to dalyko visiškai neprireikė, niekados nepanaudojo. Tai yra pats siūlomas principas yra neteisingas. Niekaip negalima palaikyti ir balsuoti už šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Po pateikimo ir dėl siūlomų komitetų apsisprendime balsavimo laiku.

12.10 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-875, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-876 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-875 ir taip pat lydimasis. Į tribūną kviečiu pranešėją sveikatos ministrę M. Jakubauskienę. Prašom.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Šiandien norėčiau pristatyti, kaip jau buvo minėta, du įstatymų projektus. Vienas iš jų esminis, pagrindinis ir kitas yra lydimasis.

Pirmasis yra Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Trumpai pristatant šio įstatymo pakeitimo esmę, tai yra Valstybinės ligonių kasos sudaromos sutartys, prioriteto tvarka nustatant pirmenybę Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių viešosioms ir biudžetinėms įstaigoms. Tada, kada valstybės ir savivaldybių viešosios ir biudžetinės įstaigos nepajėgia suteikti tiek paslaugų, kiek yra reikalinga, įvertinus poreikį ir paslaugų teikimo mastą, sutarčių sudarymo principai nustatytą tvarką, kad galimybės sudaryti sutartis tenka kitiems Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos dalyviams, tai yra privačioms gydymo įstaigoms. Jeigu Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigos neturi pajėgumų ir galimybės užtikrinti paslaugas, kurios yra reikalingos tam tikrame regione teikti, tuomet paslaugų teikimo sudarymo sutartis yra pasiūloma Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemai nepriklausančioms sveikatos priežiūros įstaigoms. Trumpai šio įstatymo pakeitimo esmė yra tokia.

Dėl šio straipsnio pakeitimo yra lydimasis Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 11 straipsnio pakeitimas. Ten aiškiai pasakoma, kad Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų ir biudžetinių įstaigų, teikiančių stacionarias aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas atitinkamu laikotarpiu, kuris negali būti trumpesnis kaip penkeri metai, išdėstymo reikalavimus ir išdėstymą nustato Vyriausybė. Šioje dalyje nurodytų Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų išdėstymo reikalavimus ir jų išdėstymą patvirtiname ir grindžiame tam tikrais kriterijais, tai yra geografiniu kriterijumi, daugiaprofiliškumo, skubios pagalbos ir kokybės kriterijais.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Jūsų norėtų paklausti užsirašę Seimo nariai. Pirmoji klaustų V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, nors buvome supratę, kad jūs su socialiniais partneriais dar einate į derybas ir koreguosite projektą, matau, kad grįžtate su tuo pačiu. Taigi norėčiau paklausti, kokią įtaką jūsų manymu, padarys žmonėms ši jūsų teikiama sveikatos sistemos reforma? Kai kalbu apie žmones, kalbu apie medikus ir apie pacientus, ne apie įstaigas. Projekto aiškinamajame rašte jūs teigiate, kad pastaruoju metu vis daugiau gydytojų pereina iš viešųjų į privačias asmens sveikatos priežiūros įstaigas ir kad ši reiškinį būtina stabdyti. Ar pacituotas projekto tikslas atitinka Konstitucijos 48 straipsnio 1 dalies nuostatą, kad „Kiekvienas žmogus gali laisvai pasirinkti darbą bei verslą ir turi teisę turėti tinkamas, saugias ir sveikas darbo sąlygas“, ir ar Sveikatos apsaugos ministerija iš tiesų tokiu projektu siekia apriboti sveikatos priežiūros specialistų teises ir laisves laisvai pasirinkti savo darbovietę? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Pirmiausia norėčiau pradėti turbūt nuo pirminio jūsų klausimo, ar tezės, apie pokalbius su privačiomis gydymo įstaigomis. Iš tiesų norėčiau pasakyti, kad intensyvūs pokalbiai su privačiomis medicinos įstaigomis vyko ir vyksta darbinio formatu. Esame pasiekę bendrą sutarimą dėl sveikatos sistemos veikimo ir tvarumo vizijos ir kaip paslaugos galėtų būti sveikatos sistemoje teikiamos bendradarbiaujant tiek privačioms gydymo įstaigoms, tiek viešojo sveikatos sektoriaus gydymo įstaigoms. Tas mūsų sutarimas dėl tos vizijos ir matymo yra tikrai panašus, kur visiškai aišku, kad tuomet, kai 90 % Lietuvos gyventojų naudojasi greitosios medicinos pagalbos paslaugomis, sunkias ligas, onkologinius susirgimus gydomi viešojo sektoriaus gydymo įstaigose, transplantacijos ir kitos sunkios, sudėtingos operacijos yra vykdomos būtent viešojo sektoriaus gydymo įstaigose, prioritetas iš tiesų ir viešojo sveikatos sektoriaus stiprinimas tikrai yra svarbus ir reikalingas. Tas matymas dėl viešojo sveikatos sektoriaus stiprinimo yra bendras ir sutartas. Tas kalbėjimasis su partneriais ir vyko, ir vyksta. Jis vyksta, kaip jau minėjau, darbo kabinetuose, jis nevyksta žiniasklaidoje. Mes nesiaiškiname santykių žiniasklaidoje – mes kalbamės dalykiškai ir tie pokalbiai yra konstruktyvūs.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, nekvestionuosiu, matyt, klausimo, nes, kaip minėjote, tikrai pripažįstu, viešosios įstaigos dirba gerai, bet jūs

lygiai taip pat šioje tribūnoje stovėdama sakėte, kad ir privačios įstaigos yra pasiekusios puikių rezultatų. Bet jūsų aiškinamajame rašte ir atneštame projekte, aiškinamajame rašte yra tokios... Pacituosiu: kad efektyvumas ne sumažės, o gal padidės, ne sumažės, o gal padidės paslaugų kokybė, sumažės pacientų pasirinkimo laisvė gauti paslaugų iš privačių įstaigų. Tai, sakyčiau, pats aiškinamasis raštas ir visa reforma skamba taip keistokai. Jūs remiatės (aiškinamajame rašte parašyta) 2005, 2008, 2009 metais atliktais tarptautiniais tyrimais, kurie atlikti net ne Lietuvoje. Tai ar buvo vis dėlto Lietuvoje atlikti kokie nors tyrimai, kuriais jūs galėtumėte pagrįsti, kaip ten parašyta, kad viešosios įstaigos dirba geriau negu privačios? Ar vis dėlto buvo atlikta poveikio vertinimo analizė visos šitos reformos, nes jos mes taip ir negavome? Tai, kas buvo pateikta, ten ne poveikio vertinimas. Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Iš tiesų šitie pokyčiai, kurie yra inicijuojami, ir įstatymo pakeitimas, būtent šitas projektas yra paremtas gilia analitika. Jis yra paremtas pirmiausia konstitucine nuostata ir Konstitucijos įpareigojimu valstybei visa apimtimi suteikti paslaugas Lietuvos gyventojams ir užtikrinti pagalbą valstybinėse gydymo įstaigose. Tai pirminis toks atskaitos taškas yra, be abejonės, Konstitucija. Darėme analizes ir tų analizių rezultatai yra pristatyti ir jums, ir yra prieinami Sveikatos ministerijos puslapyje, ir su visais, kurie kreipiasi, tikrai pasidaliname duomenimis ir analitika, kurią atlikome. Svarbiausias mūsų sėkmės rodiklis yra žmonės ir tie žmonės yra išsaugotos gyvybės. Tai savo reformų ir pokyčių sėkmę mes vertiname išsaugotomis gyvybėmis, sutrumpėjusiomis eilėmis pas gydytojus, tikrai efektyvumo rodikliais, kurie yra taip pat svarbus kriterijus, kaip veikia sveikatos sistema. Taip pat rėmėmės ir prestižiniuose moksliniuose medicininiuose žurnaluose publikuotomis analizėmis ir prielaidomis ir panašias analitines prielaidas taip pat taikėme ir Lietuvoje vertindami poveikį. Be abejonės, matome, kad šis persikirstymas iš tiesų sustiprintų viešąjį sektorių, pagerintų paslaugų prieinamumą, taip pat sustiprintų ir pagerintų paslaugų kokybę. Juk, jeigu žiūrime į duomenis, matome, kad per paskutinius metus maždaug 5 tūkst. medikų nustojo teikti paslaugas valstybės pacientams valstybinėse įstaigose, o 1 tūkst. apsisprendė apskritai nebedirbti valstybės ir savivaldybių sveikatos priežiūros įstaigose. Tai atsakymas, kodėl yra eilės viešosiose įstaigose. Mes kalbame apie rajonų, regionų ligoninių tinklą ir jis yra nepaprastai svarbus, atraminis tinklas. Šio įstatymo pakeitimas iš esmės pagerintų paslaugų prieinamumą, kokybę, sistemos efektyvumą, padėtų mums išsaugoti viešąjį sektorių, kuris būtų kritiškai svarbus bet kokių ekstremaliųjų sveikatai situacijų atveju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš pirma pradėsiu nuo replikos. Kitą kartą, kai sakysite, kad privačios sveikatos įstaigos nusiunčia sunkius pacientus į valstybines sveikatos įstaigas, pateikite skaičius, kiekgi tų pacientų iš privačių sveikatos įstaigų patenka į aukštesnio lygio valstybines ligonines, o kiek iš rajoninių sveikatos priežiūros įstaigų į valstybinių...

O dabar klausimai. Vis dėlto nesuprantu, kodėl diferencijuojate įstaigas pagal nuosavybės formą, o ne ten, kur patogiau, priimtinau ir geriau pacientui gauti paslaugą? Ar įvertinote valstybinių sveikatos priežiūros įstaigų galimybes suteikti daugiau paslaugų, juk daugiau gydytojų, daugiau personalo tenai neatsiras? Antra, kaip pati vertinate, ar toks įstatymo projektas yra suderinamas su Konstitucija?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už jūsų klausimus. Aš esu įsitikinusi, kad šie pakeitimai tiesiogiai prisideda prie Konstitucijoje įtvirtintų nuostatų įgyvendinimo. Mes įgyvendiname konstitucines nuostatas, esu visiškai tuo įsitikinusi.

Norėčiau pakomentuoti dėl valstybinėse įstaigose suteikiamų paslaugų, kurios tarsi yra teikiamos iš privataus sektoriaus atsiųstiems pacientams. Iš tiesų tokia praktika. Dienos chirurgijos paslaugos, kurios yra teikiamos privačiose gydymo įstaigose. Jeigu yra reikalinga intensyvi terapija, privačios gydymo įstaigos sudaro sutartis su viešosiomis įstaigomis ir ten tuos pacientus siunčia, jeigu yra reikalinga ta pagalba. Čia yra tiesiog faktinė situacija, čia nėra nei įžvalga, nei

kas. Dalis iš rajoninių ligoninių taip pat patenka į privačias... atsiprašau, į valstybines universitetinio lygio ligonines. Tas pacientų srautas pagal klinikinės būklės sudėtingumą yra natūraliai valdomas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų, gerbiama ministre, pirmiausia noriu palinkėti stiprybės šį įstatymą baigti iki galo ir kad jis būtų priimtas. Bet iš tikrųjų visi suprantame, kad valstybės ir savivaldybių gydymo įstaigos yra strateginę reikšmę turinčios. Kovidinis laikotarpis mums parodė, kad kai reikėjo greitų sprendimų ir pagalbos žmonėms, privačios įstaigos dėjo į krūmus ir pasakė: jeigu mums mažai pelno, mes nenorime tuo užsiimti.

Bet iš tikrųjų pagrindinis klausimas: ar pavyks pakeitus šį įstatymą panaikinti privačių gydymo įstaigų sukurtus monopolius? Pavyzdys: valstybinės ligoninės viduryje stovi privačios įstaigos aparatas ir tokios pat paslaugos ta ligoninė negali teikti, nes privatininkas išsikovojo monopolį. Tai ar leisime pagaliau valstybinėms ir savivaldybių įstaigoms nebūti tų monopolijų įkaitėmis ir teikti visas reikiamas paslaugas, kurių reikia žmonėms? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Labai ačiū jums, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Iš tiesų, būtent dėl strateginės gydymo įstaigų reikšmės viešajam sektoriui šie pokyčiai ir daromi, kad įstaigos išliktų, nes jos patiria išlikimo grėsmę. Tos nuostatos, kurios yra implikuotos, įdėtos į įstatymą, sudaro galimybę viešosioms įstaigoms gauti sutartį ir teikti paslaugas pirmenybės tvarka, visiškai neišstumiant iš sveikatos paslaugų rinkos ir privačių žaidėjų. Tai čia nėra konkurencijos keitimas – čia yra prioriteto sudarymas. Būtent šie teisės aktai padės viešosioms įstaigoms išeiti iš tų, kaip sakote, monopolijų ir pradėti savarankiškai teikti paslaugas, kurias jie gali ir turi teikti ir kurios neteikiamos dėl to, kad sutartys buvo sudarytos dėl konkrečios tipinės paslaugos, specializuotos, su privačiais paslaugų teikėjais. Bet mes esame tikrai sutarę, kad abi sistemos turi padėti viena kitai ir prioritetas turi būti skiriamas viešajam sektoriui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Paskutinis jūsų norėtų paklausti L. Urmanavičius.

L. URMANAVIČIUS (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti gerbiamos ministrės. Šiuo metu Privalomojo sveikatos draudimo fondo 18 % lėšų tenka privačiam sektoriui. Kiek, prognozuojate, priėmus šiuos įstatymus, privalomojo sveikatos draudimo lėšų teks privačiam sektoriui? Ir kitas klausimas būtų, jeigu žinote: kiek gydytojų dirba tik privačiame sektoriuje?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Gal greitai atsakyčiau dėl gydytojų. Pagal statistiką, kurią turime, 2 tūkst. 800 gydytojų šiuo metu dirba išimtinai privačiame sektoriuje, apie 5 tūkst. perėjo ir dirba ir viešajame, ir privačiame. Bet dirbančių viešajame ir privačiame skaičius gali būti ir šiek tiek didesnis.

Iš tiesų šiuo metu privačios gydymo įstaigos, pagal suteiktų paslaugų vertę, savo suteiktų paslaugų vertę iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo padidino keturis kartus ir tai sudaro 18 %. Tarp tų 18 % yra pirminė sveikatos priežiūra, kur dirba visiškai be priemonių ir yra puikiai funkcionuojanti sistema, todėl šie pokyčiai tikrai jų, pirminės sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų, visai neliečia.

Jeigu žiūrėtume į būtent tą specializuotų paslaugų teikimo segmentą, išlaidų PSDF'o struktūroje sudaro maždaug 13 %. Diskusijose su privataus sektoriaus, privačių gydymo įstaigų atstovais mes kalbėjome apie tai, kad rinkos dalis iš esmės nepakistų, tiesiog būtų sustabdyta ekspansija ir viešasis sektorius būtų išsaugotas būtent subalansuojant tuos santykius ir paslaugų teikimo apimtį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū ministrei. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai už, prieš. Kadangi du įstatymai, tai po dvi pozicijas. Motyvai už – O. Leiputė. Prašom.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Aš tikrai norėčiau pakviesti visus pritarti šiam įstatymo projektui, nes tai labai svarbus projektas, jam pritartę žengsime rimtą žingsnį sprendami ir eilių laukimo laiką, ir paslaugų prieinamumą regionuose, ne tik regionuose, bet ir didžiuosiuose miestuose, taip pat normalaus bendradarbiavimo su privačiu sektoriumi reglamentavimo klausimą. Tai nėra vienintelis žingsnis, kurį planuoja ministerija, bet tai vienas iš svarbiausių, kurie būtent spęstų problemas, kurios jau daugelį metų nėra sprendžiamos. Aš agituojau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Išties derinimas, jūs minėjote, kad šios reformos derinimas vyko su socialiniais partneriais, bet jis turbūt vyko ne kabinetuose, o jūsų galvoje, nes socialiniai partneriai sako, kad dalis kvietimo į diskusiją apskritai nesulaukė, tiems, kurie sulaukė, buvo pasakyta, kas gali toje diskusijoje dalyvauti, o kas negali, ir kokius specialistus gali atsivesti socialiniai partneriai aptarti reformą, o kurių specialistų atsivesti negali.

Mano nuomone, šios reformos pasekmė – eilės nesutrumpės, nes nei daugiau gydytojų, nei daugiau paslaugų neatsiras, o siuntimų sistemoje taip pat nebus mažiau. Realiai visko bus tiek pat, tačiau sistema taps sujaukta. Iš esmės tai yra drastiškas pokytis ir aš taip drąsiai kapoti pirštų sveikatos sistemoje tikrai nedrįščiau, neturėdama normalios poveikio analizės, o jos realiai nėra.

Dabar jūs tiesiog darote situaciją, kuomet dalis žmonių, kurie lankosi pas specialistus, pas savo gydytojus, po reformos išgaliojimo pas savo gydytojus nebegalės lankytis, nes jiems reikės tuomet susimokėti visą sumą, o privalomojo sveikatos draudimo įmokos, nors jie mokesčius ir įmokas moka, visgi tomis lėšomis nebegalės būti apmokamos paslaugos, kurias jie iki šiol gaudavo. Tai yra tikrai drastiškas pokytis, kuris dalį žmonių, kurie lankosi tose privačiose įstaigose, gauna privalomojo sveikatos draudimo finansavimą, palies labai stipriai.

Mano nuomone, šioje situacijoje eiles galėtų realiai sutrumpinti finansavimo tvarkos keitimas, kuomet finansavimo tvarka būtų orientuota į rezultatą, o ne į dar papildomų siuntimų keitimą, kaip kad šiuo metu. Dabartinė situacija, kuomet siuntimų Lietuvoje yra gerokai daugiau negu kaimyninėse valstybėse, nes sako, kad pas mus žmonės daugiau serga, tai reiškia, kad sistema tiesiog yra neefektyvi. Tokie pokyčiai tiesiog sujauks sistemą, atims žmonėms galimybę rinktis tą įstaigą, kurioje jie pripratę lankytis, tačiau eilių tikrai nesutrumpins.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai už – L. Šukytė-Korsakė. Prašom.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (*NAF*). Laba diena, kolegos. Iš tikrųjų aš palaikau šią įstatymą todėl, kad jeigu šiandien mes viešojo sektoriaus nesustiprinsime, tai nebeturėsime kur gydytis, darytis didesnes operacijas, kaip ministrė sakė, transplantacijos ar skubiosios pagalbos. Taigi, kolegos, palaikykime šią įstatymą. Gal jis ir nėra šiandien visai tobulas, bet būtinai reikia. Viešasis sektorius turi išlikti. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir motyvai prieš – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Daug kalbama apie tai, kad šis projektas neva sustiprins viešąjį sektorių. Neįmanoma kažko sustiprinti, jeigu tiesiog sukuri priešą ir imi su juo kovoti taip, kaip, atrodo, daroma ši kartą.

Dar kartą pabrėšiu tai, ką sakiau užduodama klausimą sveikatos apsaugos ministrei. Projektų aiškinamuosiuose raštuose nėra argumentų. Yra teiginiai, kurie nėra pagrįsti nei poveikio vertinimais, nei duomenimis. Kalbant apie teikiamų projektų poveikį ir pacientams, ir medikams geriausiu atveju pripažįstama, kad iš anksto tiksliai vertinti (aš cituoju aiškinamąjį raštą) „Koki poveikį pakeitimai turės bendram sveikatos priežiūros paslaugų lygiui Lietuvoje, sudėtinga.“ Taigi, jei mes remsimės pačios Sveikatos apsaugos ministerijos aiškinamuoju raštu, mes suprantaime, kad teikiami projektai teikiami migloje dėl ideologinių ar kokių nors kitų sumanymų, tačiau be jokios vilties, kad iš tiesų pacientams sutrumpės eilės, kad medikai iš Lietuvos neemigruos ir panašiai. Kviečiu šiam projektui nepritarti ir atkreipti dėmesį, kad ši reforma Seimo salėje keliauja į priekį pažeisdama teisėkūros reikalavimus, kad ministerija neatsako laiku, laikydamasi įstatyme numatytų terminų, į frakcijų užklausimus ir kad vienaip ir kitaip šis buldozeris tikrai niekur nenuves. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Jau balsavimo laikas.

Kviečiu balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XVP-875 ir įstatymo projekto Nr. XVP-876 po pateikimo. Balsuojame.

Užsiregistravo 113 Seimo narių, balsavo 113: už – 83, prieš – 25, susilaikė 5. Po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu abiem projektams? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti abu projektus 2025 m. gruodžio 9 d. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dabar grįžtame, kur nebuvo balsuotas įstatymo projektas Nr...

Dėl vedimo tvarkos – J. Šukevičienė. Prašom. Įjungsiu.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, šiandien mus aplankė Alytaus Adolfo Ramausko-Vanago gimnazijos gimnazistai. Pasveikinkime! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveikiname atvykusius į Seimą. Svarstymo stadija, įstatymo projektas Nr. XVP-290. Oi, atsiprašau, praleidau.

12.34 val.

Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-695(2) (svarstymo tęsinys)

Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 priedo pakeitimo įstatymo projektas. Kaip ir sakiau, svarstymo stadija. Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 110 Seimo narių, balsavo 110: už – 109, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

12.35 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-769(2), Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-770(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas, kuris buvo svarstytas, – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo projektas Nr. XVP-769 ir lydimasis. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 110. Projektams po svarstymo pritarta.

12.36 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 3, 9, 12, 23, 33, 35 straipsnių, aštuntojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹, 33¹, 33², 33³, 33⁴, 33⁵, 33⁶ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-551(2)ES, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 9, 11 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-552(2)ES, Administracinių nusižengimo kodekso 33, 419, 589, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 419¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-553(2)ES (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo projektas Nr. XVP-551.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Mano balsas turėtų būti už, nežinau, kodėl čia juodą rodo. Šitas balsavimas žalias turėtų būti – už.

PIRMININKĖ. Taip. D. Šakalienės balsą įskaityti protokole. Ačiū.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-551 ir lydimieji. Dėl projekto Nr. XVP-551 yra gauti T. Tomilino ir S. Gentvilo pasiūlymai. Prašom, Simonai Gentvilai, pristatyti savo siūlymą.

S. GENTVILAS (LSF). Taip, T. Tomilinas negalėjo dalyvauti, paprašė manęs. Mes sutinkame dėl pritarimo iš dalies, iš esmės atkuriamo reikalavimą mažas taršos zonas turėti miestuose virš 80 tūkst. gyventojų, o mažesniems tai tampa teise pasirinkti. Šiuo atveju Panevėžys, Šiauliai, Klaipėda, Kaunas ir Vilnius turėtų privalomą reikalavimą, o likusieji – pasirinktinai. Sutinkame su pritarimu iš dalies.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiame komiteto pirmininką dėl savo nuomonės, dėl pasiūlymo. A. Radvilavičius. Komiteto nuomonė, prašom.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pirmam Seimo narių pasiūlymui pritarti iš dalies, o antram pasiūlymui nepritarti. Apie datų išgaliojimą, tai yra įstatymo... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Apie pirmą kalbame.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Apie pirmą kalbame. Komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai.

S. GENTVILAS (LSF). Tenkina. Nereikalaujame balsuoti.

PIRMININKĖ. Prieš yra motyvas. Valiau Ažuolai, prašom, jūsų motyvas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų mane labai stebina tokie pasiūlymai: prievarta, privalomai, turi būti. Gal pagaliau laikas pasitikėti savivalda ir savivaldai pačiai leisti nuspręsti, kur nori, kaip nori, kiek nori, o jeigu nenori, ir nebus, bet Seimas kažkaip labai mėgsta prievartauti savivaldybes. Tikrai reikia balsuoti prieš tokį pasiūlymą ir pasitikėti savivalda – tegu jie patys nusprendžia, ką daryti pas save.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame dėl pritarimo iš dalies S. Gentvilui ir komiteto nuomonei.

Ačiū. Balsavo 104: už – 97, prieš – 2, susilaikė 5. Kitam pasiūlymui... Pasiūlymui pritarta. Dėl 15 straipsnio taip pat yra T. Tomilino ir S. Gentvilo, taip pat L. Jonausko pasiūlymas. Prašom pristatyti.

S. GENTVILAS (LSF). Mes atsiimame pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Ačiū, kadangi atsiėmėte, tai ir komentuoti nereikia. Dėl visų projektų užsirašiusių dėl motyvų, tuojau pažiūrėsime, nėra. Po svarstymo balsuojame dėl šio projekto ir dėl lydimųjų. Prašom, balsuojame.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 96, prieš – 1, susilaikė 3. Po svarstymo projektui yra pritarta, abiem projektams.

12.41 val.

Mėgėjų žvejybos įstatymo Nr. IX-2389 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-290(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, taip pat svarstytas, – Mėgėjų žvejybos įstatymo Nr. IX-2389 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-290. Yra Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas. Prašom pagarsinti šitą pasiūlymą. Gal B. Ropė? Prašom. Ne? Kas pristatys Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą dėl pritarimo iš dalies? Alvydai Mockau, gal jūs? Prašom į tribūną pristatyti pasiūlymą.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaimo reikalų komitetas apsvarsė pasiūlymus ir komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti dėl pritarimo iš dalies? Ačiū, pritarta. Motyvai už, tuojau pažiūrėsime. Dėl viso nėra dėl motyvų. Balsuojame.

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 84, prieš – 1, susilaikė 19 Seimo narių. Projektui pritarta po svarstymo.

12.42 val.

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-425(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, taip pat svarstytas, – Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-425. Pasiūlymų nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 103 Seimo nariai, balsavo 100: už – 100, prieš ir susilaikiusių nėra. Pritarta po svarstymo.

12.43 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-899(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-900(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-899 ir lydimasis – projektas Nr. XVP-900. Pastabų nėra. Balsuojame dėl abiejų.

Užsiregistravo 103, balsavo 101: už – 100, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo abiem.

12.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projektas Nr. XVP-882(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų Laisvės premijos paskyrimo Lietuvos Sąjūdžio savanoriui, Lietuvos valstybės pareigūnui, kunigui Tomui Šernui“ projektas Nr. XVP-882. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 103 Seimo nariai, balsavo 103, už – 103. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.45 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-174(2) (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, kuris buvo pateiktas, – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-174. Pateikimo stadija. Balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 105, balsavo 103 Seimo nariai: už – 43, prieš – 26, susilaikė 34. Nepritarta po pateikimo.

Dabar balsuosime alternatyviai. Kas už tobulinimą, spaudžia „už“, kas prieš tobulinimą, spaudžia „prieš“.

Užsiregistravo 99 Seimo nariai, balsavo 98: už – 52, prieš – 46. Sprendimas yra tobulinti. Ačiū. Replikos po balsavimo. Prašom. Palaukite, tuoj įjungsiu. Prašom.

J. NARKEVIČ (LVŽ-KŠSF). Tiesiog dėl protokolo – per praeitą balsavimą balsavau už.

PIRMININKĖ. Už.

J. NARKEVIČ (LVŽ-KŠSF). Dėl protokolo, taip, suklydau.

PIRMININKĖ. Prašom protokole įrašyti balsą už.

M. Katelinas per šoninį mikrofoną. Įjungtas.

M. KATELYNAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, šiandien Seime lankosi Varėnos rajono Matuizų pagrindinės mokyklos mokiniai. Prašau pasveikinti. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveikiname atvykusius į Seimo salę.

Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Čia replika po balsavimo dėl to I. Vėgėlės projekto. I. Vėgėlė, matau, džiaugiasi, kad aš palaikiau tą projektą. O aš turiu pasakyti, gerbiamas Ignai, per klaidą, per klaidą, norėjau balsuoti prieš. (*Juokas, plojimai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas nuomones.

12.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 29 d. išvados Nr. 250-I-30“ projektas Nr. XVP-904 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 29 d. išvados Nr. 250-I-30“ projektas Nr. XVP-904. Pranešėjas – T. Prajara.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 29 d. išvados Nr. 250-I-30“ projektas Nr. XVP-904.

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. spalio 29 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 19 straipsnio pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nuomones dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Pareiškėjas siūlo pripažinti netekusiu galios Tabako kontrolės įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir panaikinti galiojantį draudimą rūkyti, vartoti tabaką, tabako gaminius, su tabako gaminiiais susijusius gaminius daugiabučių namų balkonuose, terasose, lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, kai bent vienas namo gyventojas prieštarauja rūkymui. Anot pareiškėjo, įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 9 punkte išdėstyta teisės norma prieštarauja Konstitucijos 22 straipsniui, kad žmogaus privatus gyvenimas yra neliečiamas, o įstatymas ir teismas saugo, kad niekas nepatirtų neteisėto kišimosi į jo asmeninį ir šeiminių gyvenimą.

Konstitucijos 22 straipsnyje yra nustatyta: „Žmogaus privatus gyvenimas neliečiamas.“ Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad privatus žmogaus gyvenimas – tai individo asmeninis gyvenimas, gyvenimo būdas, šeiminių padėtis, gyvenamoji aplinka, santykiai su kitais asmenimis, individo pažiūros, įsitikinimai, įpročiai, jo fizinė ir psichinė būklė, sveikata, garbė ir orumas, ir kita. Iš Konstitucijoje įtvirtinto privataus gyvenimo neliečiamumo kyla asmens teisė į privatumą, ji apima privatų šeimos ir namų gyvenimą, asmens fizinę ir psichinę neliečiamybę, garbę ir reputaciją, asmeninių faktų slaptumą, draudimą skelbti gautą ir surinktą konfidencialią informaciją, tačiau pažymėtina, kad žmogaus teisė į privatumą nėra absoliuti. Pagal Konstituciją riboti konstitucines žmogaus teises ir laisves, tarp jų ir teisę į privatumą, galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų, tai daroma įstatymu. Ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje, siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves ir Konstitucijoje įvertintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus. Ribojimais nėra paneigiami teisių ir laisvių prigimtis bei jų esmė. Yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo, pagal kurį asmens teisių ir laisvių įstatymu negalima riboti labiau, negu reikia teisėms ir visuomenei svarbiems tikslams pasiekti. Bendro intereso apsauga demokratinėje teisinėje valstybėje negali paneigti konkrečios žmogaus teisės ar laisvės apskritai. Žmogaus privataus gyvenimo apsaugos ribojimai baigiasi tada, kai jis savo veiksmais, nusikaltimais ar kitaip neteisėtai pažeidžia teisės saugomus interesus, daro žalą atskiriems asmenims, visuomenei ir valstybei.

Draudimas rūkyti daugiabučių namų balkonuose, terasose, lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, kai bent vienas namo gyventojas prieštarauja rūkymui, nustatytas įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 9 punkte, atsižvelgiant į Konstitucijos 22 straipsnyje nustatytas teisės ribojimo sąlygas.

Pirma. Tai ribojimas, nustatytas įstatymu.

Antra. Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 9 punkto nuostata įsigaliojo 2021 m. sausio 1 d., priėmus Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 straipsnio pakeitimo įstatymą. Prie šio įstatymo projekto pridėtame aiškinamajame rašte pabrėžiame, kad dėl neatsakingo kaimynų elgesio žmonės neturi galimybės apsaugoti savęs ir savo vaikų nuo pasyvaus rūkymo keliamų pavojų sveikatai. Tabako dūmai dėl savo fizinių savybių dažnai ir dideliais kiekiais patenka į kaimynų butus. Kaimynai yra verčiami pasyviai rūkyti savo namuose arba negali vėdinti kambarių, naudotis savo balkonais, jiems sukeliama ne tik nepatogumai, bet ir žalojama jų sveikata. Taigi ribojimai nustatyti siekiant apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves, visuomenės sveikatą ir asmenų teisę į aplinkos oro kokybę. Pažymėtina, kad įstatymų leidėjas, įstatyme nustatydamas pirmiau minėtą draudimą rūkyti daugiabučių namų balkonuose, terasose, lodžijose, realizavo Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalies nuostatą, kad valstybė privalo rūpintis žmonių sveikata.

Trečia. Draudimu rūkyti, atsižvelgiant į įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 9 punktą, nėra paneigiama teisė į privatumą esmė, yra laikomasi proporcingo principo, nėra nustatytas absoliutus

draudimas rūkyti daugiabučių namų balkonuose, terasose, lodžijose, nuosavybės teise priklausantiems atskiriems savininkams, nes turi būti išreikštas tam tikru įstatyme nurodytu būdu prieštaravimas dėl rūkymo paisant visų daugiabučio namo gyventojų teisėtų interesų, o rūkymas yra leidžiamas kitose vietose.

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, komisijos nuomone, peticijoje pateiktas siūlymas dėl įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 9 punkto pripažinimo netekusiu galios, argumentuojant jo prieštarumą Konstitucijos 22 straipsniui, nelaikytinas pakankamai pagrįstu. Komisija mano, kad Tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatytas teisinis reguliavimas yra proporcingas, atitinkantis Tabako kontrolės įstatymo tikslus ir principus, prisidedantis prie tabako, tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių daromos žalos mažinimo gyventojų sveikatai, todėl nėra pagrindo keisti galiojančią teisinį reguliavimą. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms – pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Po pateikimo užsirašiusių jūsų paklausti nėra. Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių taip pat nėra. Priėmimas. Ačiū pranešėjui. Priėmimas. Du straipsniai. Balsuojame dėl abiejų straipsnių.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 77, balsavo 76: už – 73, susilaikė 3. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 29 d. išvados Nr. 250-I-31“ projektas Nr. XVP-905 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Taip pat paprašysime T. Prajaros pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. spalio 29 d. išvados Nr. 250-I-31“ projektą Nr. XVP-905. Taip pat pateikimo, svarstymo ir priėmimo stadijos. Prašom.

T. PRAJARA (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, projektas Nr. XVP-905. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. spalio 29 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 11 straipsnio pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo.

Pareiškėjas siūlo pakeisti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 11 straipsnį, išplečiant šilumos tiekėjų atsakomybę iki daugiabučių namų radiatorių ir butuose esančių čiaupų. Vertinant šį siūlymą buvo gautos ir išanalizuotos Energetikos ministerijos, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos ir Panevėžio miesto savivaldybės administracijos nuomonės. Visos institucijos sutartinai pažymėjo, kad tokie pakeitimai neatitiktų galiojančio teisinio reguliavimo principų, iškraipytų nusistovėjusią šilumos ūkio atsakomybės sistemą ir sukurtų papildomą finansinę bei administracinę naštą tiek tiekėjams, tiek vartotojams.

Šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas aiškiai apibrėžia šilumos tiekėjų ir vartotojų atsakomybės ribas: šilumos tiekėjo pareiga baigiasi pastato šilumos įvadu, o už pastato vidaus šildymo ir karšto vandens sistemas atsako patys pastato savininkai arba jų pasirinktas prižiūrėtojas. Komisijos nuomone, galiojantis teisinis reguliavimas yra pakankamas ir atitinka kitų teisės aktų nuostatas, užtikrina gyventojams galimybę konkurenciniu būdu pasirinkti tinkamą pastato šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūrą, todėl nėra pagrindo keisti galiojančią įstatymą. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms – pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Po pateikimo užsirašiusių jūsų paklausti nėra. Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių taip pat nėra. Priėmimas. Du straipsniai. Pastraipsniui. Ar galime pritarti abiem straipsniams? Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso Seimo nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 73 Seimo nariai, balsavo 72: už – 70, prieš – 1, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo, prašom.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš matau, tribūnose mus stebi šaunus jaunimas, nežinia, iš kur, bet jie turbūt pasakys. O kadangi mes pasveikiname visus atvykusius į parlamentą, tai pasveikinkime ir šitą šaunų jaunimą. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Sveikiname jaunimą, atvykusį į Seimą. (*Šurmulyš salėje*)

Darbotvarkės paskutinis klausimas iki pietų – Seimo narių pareiškimai. Užsirašiusių ir norinčių paskaityti pareiškimą nėra. Baigiame. Registruojamės. Registruojamės, nepabėkite!

Užsiregistravo 69 Seimo nariai, kurie baigė posėdį. Šios dienos rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 98 STENOGRAMA

2025 m. lapkričio 18 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
R. BUDBERGYTĖ ir V. ČMILYTĖ-NIELSEN*

PIRMININKĖ (R. BUDBERGYTĖ, LSDPF). Sveiki, gerbiami kolegos. Pradėsime popietinį mūsų posėdį. (*Gongas*) Gerbiami kolegos, registruojamės.

Užsiregistravo 43 Seimo nariai.

14.00 val.

Vyriausybės pusvalandis

Socialinės apsaugos ir darbo ministrės Jūratės Zailskienės kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus

Popietinės darbotvarkės 1 klausimas yra Vyriausybės pusvalandis. Noriu pakviesti į tribūną socialinės apsaugos ir darbo ministrę J. Zailskienę. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Laba diena. Gerbiami Seimo nariai, džiaugiuosi galimybe pristatyti ir apžvelgti svarbiausius Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbus, pristatyti aktualijas ir svarbiausius būsimus planus bei projektus. Vyriausybės programoje esame įsipareigoję mažinti socialinę atskirtį, gerinti socialines paslaugas, skirti deramą dėmesį pensinio amžiaus žmonėms, stiprinti žmonių su negalia teises, gerinti sąlygas kurti šeimą ir auginti vaikus Lietuvoje. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir mano, kaip ministrės, veikla skirta nuosekliai ir tvariai šiuos įsipareigojimus įgyvendinti.

Dar XIX Vyriausybės programoje jau įsipareigojome panaikinti automatinį įtraukimą į II pensijų pakopą ir kiekvienam sudaryti galimybes neribotam laikui sustabdyti II pensijų pakopos įmokų pervedimą, taip pat įgyvendinti Konstitucinio Teismo sprendimą, kad žmonės galėtų laisviau disponuoti savo sukaupu turto II pakopoje, jei kaupimas tapo apsunkintas ar betikslis.

Noriu pasidžiaugti, kad po priėmimo ruošiamės sklandžiam jo startavimui. Džiaugiuosi, kad mūsų Vyriausybė įvykdė įsipareigojimą rinkėjams pakeisti II pensijų pakopos galiojančią tvarką. Dabar II pensijų pakopa tapo lankstesnė ir patrauklesnė. Visi kaupiantieji galės tęsti kaupimą dar palankesnėmis sąlygomis, galės laisviau naudotis sukaupu turto, vieną kartą per kaupimo laikotarpį atsiimti 25 % sukaupto turto, prireikus stabdyti įmokų mokėjimą metams, pratędami šį laikotarpį neribotą kartų skaičių. Jeigu kaupimas pasidarė apsunkintas sunkios ligos, negalios ar paliatyviosios pagalbos ir slaugos atvejais, kaupiantieji galės baigti dalyvavimą pensijų kaupime ir atsiimti visą sukaupą turtą. Norint pasinaudoti šiomis geresnėmis kaupimo sąlygomis, jau dalyvaujantiems kaupime nieko daryti nereikia ir atskirų prašymų rašyti nereikia. Šiaip kalbamės ir su „Sodra“, ir su bankų atstovais, ministerijos specialistai ruošia tą informaciją, kad visi gyventojai, kam tai yra aktualu, kaip įmanoma plačiau gautų informaciją, kokie variantai yra ir ką jie turi daryti.

Žmonės, kurie abejoja ir dar visai nekaupia, galės prisijungti prie kaupimo II pakopos dar palankesnėmis sąlygomis nei iki šiol. Negera to, ką jau minėjau, kad gali lankstesnėmis sąlygomis pasitraukti, valstybė palieka ir 1,5 % priemoką tiems, kas kaupia savarankiškai II pensijų pakopoje. Tie, kurie visgi nuspręš nutraukti kaupimą II pakopoje, galės tai padaryti 2026–2027 metais (yra dvejų metų pereinamasis laikotarpis) ir atsiimti visas savo lėšomis sumokėtas įmokas ir investicinę grąžą, o už valstybės biudžeto lėšomis sumokėtas įmokas ir socialinio draudimo įmo-

kos dalį įgyti papildomų apskaitos vienetų „Sodroje“, dėl to ateityje didės jų socialinio draudimo pensija. Apsispręsti yra skirti dveji metai, kaip jau minėjau, tad yra pakankamai laiko priimti sprendimą.

Noriu atkreipti dėmesį, kad šiuo metu pensijų kaupime dalyvauja maždaug 1 mln. 420 tūkst. asmenų, iš jų aktyvių – 788 tūkst., apie 55 % visų pensijų kaupime dalyvaujančių žmonių. Dalis yra išvykę, nedirbantys ir jau sustabdę įmokų mokėjimą.

Kaip jau ir sakiau, ministerija, „Sodra“, Lietuvos bankas, pensijų kaupimo bendrovės ir visos kitos atsakingos institucijos vykdo savo planus ir atsakingai ruošiasi nuo sausio 1 dienos įsigaliojančiai pertvarkai. Svarbu atkreipti dėmesį, kad „Sodros“ elektroniniame puslapyje ir asmeninėse paskyrose kiekvienas gyventojas galės pamatyti skaičiuoklę ir matyti visus skaičius, kiek pinigų yra sukaupta, ir visas galimybes pasinaudoti lankstesnėmis kaupimo ir pinigų atsiėmimo galimybėmis.

Pastaruoju metu gaunu... žmonės klausia, ką jiems daryti, kai jie jau sulaukė pensinio amžiaus, sustabdė kaupimą, bet dar nepasirašė sutarčių. Čia jau kiekvienas irgi gali žiūrėti pagal savo galimybes, nes iki 2025 m. gruodžio 31 d. tie, kurie sukaupė iki 10 tūkst. 807 eurų, galės atsiimti visą savo sumą, o tie, kurie sukaupė daugiau, turės pasirašyti anuitetą. Nuo 2026 m. sausio 1 d. ta sukauptos sumos riba keičiasi ir jau tie, kas sukaupė virš 16 tūkst., galės atsiimti tą sumą. Tai kiekvienas turi nuspręsti, ką jis turi daryti.

Kalbant apie svarbiausią metų dokumentą, tai „Sodros“ biudžetas bus subalansuotas. Pajamos, kaip ir planuojame, viršys išlaidas. Didesnis augimas numatomas dėl šalies darbo užmokesčio fondo prognozuojamo augimo, didesnių valstybės biudžeto asignavimų bendrajai pensijos daliai kompensuoti ir grįžtančių pensijų kaupimo dalyvių įmokų.

Kitų metų biudžeto projekte numatoma, kad didžiausią šio fondo biudžeto pajamų dalį sudarys pensijų socialinio draudimo įmokos – daugiau kaip 3 mlrd. 611 mln. eurų. Didžiausią „Sodros“ išlaidų dalį – apie 79 % – sudarys išlaidos socialinio draudimo pensijoms. Prognozuojama, kad vidutiniškai senatvės pensininkų 2026 metais bus 640 tūkst., padaugės 7 tūkst. Jeigu bus priimtas biudžetas, indeksuojama tiek bendroji, tiek individualioji pensijos dalis, tam panaudojant 615 mln. eurų.

2026 metais senatvės pensija ūgtels apie 80 eurų ir pasieks 750 eurų, o vidutinė senatvės pensija tiems, kurie turi būtinąjį stažą, padidės apie 90 eurų ir sieks 810 eurų. Ir labai svarbu pažymėti, kad planuojamas geresnis pensijos santykis su vidutiniu darbo užmokesčiu jau turėtų pasiekti 51 %.

Nuo kitų metų didės ir baziniai dydžiai, nuo kurių priklauso įvairios socialinės išmokos, šalpos pensijos ir vaiko pinigai. Šiuo metu Seime jau pradėta svarstyti mūsų ministerijos parengta atnaujinta šių bazinių dydžių indeksavimo tvarka, susiejanti jų augimą ne tik su infliacija, bet ir su vidutinio darbo užmokesčio pokyčiu. Numatoma, kad bazinė socialinė išmoka, nuo kurios priklauso išmokos vaikams ir kitos socialinės išmokos, sieks 74 eurus, šalpos pensijų bazė, nuo kurios priklauso šalpos išmokos stažo nesukaupusiems pensininkams ir kitiems asmenims, sieks 261 eurą, o tikslinių kompensacijų bazė, nuo kurios dydžio priklauso tikslinės kompensacijos specialiųjų poreikių turintiems žmonėms su negalia, sieks 219 eurų.

Valstybės remiamos pajamos, tikimės, bus 233 eurai. Didės vienkartinė išmoka vaikui, kryptingai vykdant mūsų šeimos politiką. Jeigu dabar gimus vaikui yra mokama 770 eurų, tai nuo 2026 m. birželio 1 d. ta vienkartinė išmoka sieks 1 tūkst. 36 eurus. Vaiko pinigai didėja iki 129,5, gausioms ir nepasiturinčioms šeimoms ar vaiką su negalia auginančioms šeimoms vaiko išmoka bus 206 eurai. Kitąmet labiau, nei numatoma įprastinė indeksacija, didės ir vaikų išlaikymo išmokos, bus didesnė parama be išlaikymo augantiems vaikams. Šiuo metu vaikų išlaikymo išmokos dydis siekia 126 eurus, o įsigaliojus pakeitimams jos dydis pasieks 185 eurus.

Dera paminėti, kad nuo 2025 m. sausio 1 d. mokama nauja išmoka – vaiko priežiūros kompensacinė išmoka. Kitaip sakant, galima samdyti auklę, kai abu tėvai dirba. Šiuo metu jau ir Vyriausybės yra pritarta išplėsti gavėjų ratą, įtraukiant ne tik dirbančius tėvus, bet jei vienas iš tėvų

studentas, o kitas dirbantis. Lygiai taip pat dar ministerija pasiūlė praplėsti ir tai, kad galėtų tie tėvai, kurie mokosi doktorantūroje, rezidentūroje, profesinėse mokyklose, irgi gauti tą išmoką.

Labai svarbu sudaryti palankesnes sąlygas vaikų auginantiems tėvams anksčiau sugrįžti į darbo rinką, derinti darbą, mokymąsi su išsipareigojimais šeimai. Valstybės finansinė pagalba, suteikianti galimybę pasinaudoti auklės paslaugomis, kuri nuo sausio 1 d. bus 385 eurai, tėvams, kurių vaikai nelanko darželio. Labai konkreti priemonė, skirta šeimai stiprinti.

Taip pat svarbu, kad 2025 metais buvo skirta papildoma 4 mln. paskata jaunoms šeimoms, įsigyjančioms pirmąjį būstą regionuose, ir taip panaikinta nuo 2023 metų susiformavusi 1 tūkst. 700 šeimų eilė.

Atsižvelgdama į jau padarytus darbus ir programos išsipareigojimus, norėčiau atkreipti dėmesį ir į Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimus, kurie įsigalios nuo kitų metų liepos 1 dienos, jeigu Seimas pritars. Siekiama didesnės nedarbo draudimo išmokos sąsajos su žmonių mokėtomis įmokomis, ir bus didinama ta bedarbio išmokos dalis, kuri priklauso nuo žmogaus įmokėtų įmokų, kai jisai dirba.

Taip pat patobulinta nedarbo draudimo išmokų sistema priešpensinio amžiaus asmenims, sukaupusiems reikiamą stažą. Tie žmonės, kuriems iki pensijos bus likę penkeri metai, galės Užimtumo tarnyboje registruotis iki pusantrų metų ir gauti išmokas. Vertinant, kokia sistema dabar galioja ir kaip vyksta, žmonės, išėję į išankstinę pensiją, patenka į skurdo spąstus ir visą gyvenimą po to gauna mažesnę pensiją, o užsiregistravę Užimtumo tarnyboje vis tik apie 20 % gauna darbą, grįžta į darbo rinką, taip sulaukia pensinio amžiaus ir išeina į pensiją jau su visa paskaičiuota pensija.

Kalbant apie pakeitimus dar svarbu tai, kad į nedarbo draudimo stažą bus nebeįskaičiuojami laikotarpiai, per kuriuos apdraustasis gavo nedarbo draudimo išmokas. Vadinasi, žmogus, buvęs užregistruotas Užimtumo tarnyboje, tam, kad grįžtų į Užimtumo tarnybą po 12 mėnesių, turės realiai būti atidirbęs 12 mėnesių darbe. Minimali nedarbo socialinio draudimo išmoka šiuo metu siekia beveik 241 eurą, o priėmus šiuos pakeitimus nuo liepos 1 dienos minimali turėtų siekti 370 eurų. Tai yra šiek tiek padidėja. Lygiai taip pat padidėtų ir maksimali nedarbo išmoka iki 1 tūkst. 618 eurų, maždaug 250 eurų, nes vis dėlto tiems žmonėms, kurie galbūt pirmą kartą gyvenime užsiregistravo Užimtumo tarnyboje, ta pagalba yra labai labai svarbi.

Dar iš tokių labai svarbių darbų – buvo sudaryta 2026–2028 metų nacionalinė kolektyvinė sutartis. Jinai buvo pasirašyta. Čia sutarta didinti pareiginės algos bazinį dydį. Jisai tikrai šiais metais padidėja nedaug, bet sutartyje yra parašyta, kad kiekvienais metais bus galima tą bazinį dydį apsvaistyti iš naujo. Taip pat numatytos papildomos garantijos, ir ši kolektyvinė sutartis bus taikoma apie 70 tūkst. profesinių sąjungų narių.

Taip pat priimta ir pateikta, kad didėja minimalioji alga. Dabar žmogus, dirbantis pagal minimalųjį atlyginimą, uždirbantis minimalųjį atlyginimą, į rankas nuo sausio 1 dienos gaus 846 eurus, kai šiuo metu gauna 777 eurus. Minimaliosios algos didinimas palies virš 100 tūkst. dirbančiųjų ir įgyvendinimui reikės apie 43 mln. eurų.

Lygiai taip pat prie priemonių galėčiau pasakyti, kad yra ir Užimtumo tarnybos priemonių, kurios kryptingai skirtos bedarbių kvalifikacijai kelti, nes natūralu, kad žmogus su kvalifikacija visada gali tikėtis didesnio atlyginimo nei žmogus be kvalifikacijos.

Kalbant apie užimtumą, paminėtinas ir asmenų su negalia užimtumo skatinimas. Šiais metais numatyta darbdaviams, kurie įkurs naujas darbo vietas asmenims su negalia, trejus metus mokėti kompensaciją už išlaidas. Minėdama aktualius pakeitimus, pažymėčiau ir socialinės reabilitacijos asmenims su negalia bendruomenėje paslaugą, ir kitus visus sprendimus, kurie yra reikalingi ir padės užtikrinti individualizuotą ir kokybišką paslaugos teikimą.

Dar vienas svarbus dalykas – parengtas ir Seime apsvarstytas Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir Tikslinių kompensacijų įstatymo projektas. Kalbant apie asmens negalios nustatymą, 2025 metais buvo sudaryta darbo grupė ir patobulino, kad negalios nustatymo pakeitimo... nustatė kriterijus, pagal kuriuos, esant nuolatiniams asmens sveikatos sutrikimams, negalia nustatoma neterminuotai.

Vaiko teisių srityje, visi žinome, dėl QR kodo labai daug dirbo ir ministerijos specialistai, kad tie žmonės, kurie turėjo problemų ir buvo teisti, negalėtų dirbti su vaikais.

Buvo suvienodinta... Vyriausybės sprendimu, suvienodinome socialinių paslaugų srities darbuotojų atostogų trukmę: numatomos dabar 30 darbo dienų, jeigu dirba 5 darbo dienas per savaitę, ir 36 dienų, jeigu dirba 6 darbo dienas per savaitę, atostogos, nesvarbu, darbuotojas dirba stacionarioje ar nestacionarioje įstaigoje.

Pradėjusi dirbti ministre, inicijavau susitikimus su kitų ministerijų ministrais ir jų komandos nariais, tikrai tai duoda labai gerų rezultatų. Sakykime, su Sveikatos apsaugos ministerija aptarėme ir II pakopos reformos įgyvendinimą, ligų nustatymą, kad galėtų greičiau ir paprasčiau iš sistemų „Sodra“ gauti duomenis, kad išmokėtume išmokas. Buvome susitikę ir su Teisingumo ministerija, kur kalbėjome ir apie socialinės apsaugos priemonių derinimą su teisingumo sistema, nukentėjusių nuo smurto asmenų apsauga ir jų teisių užtikrinimą. Buvome susitikę su Vidaus reikalų ministerija ir kalbėjome apie migracijos keliamus iššūkius. Visa tai, normalu, padeda greičiau ir efektyviau spręsti problemas.

PIRMININKĖ. Gerbiama ministre, aš labai atsiprašau, gal jau duokime paklausti užsirašiusiems Seimo nariams.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Gera, duokime. Ačiū, kad išklausėte.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, išsamiai pristatėte. Pirmoji klausia D. Ulbinaitė. Prašom.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamoji ministre, iš tikrųjų po parlamentinės kontrolės Socialinių reikalų ir darbo komitete birželį yra beveik pusmetis. Mes nesulaukėme atsakymo iš ministerijos, ko bus imtasi dėl socialinių paslaugų prieinamumo asmenims su sunkia negalia. Jeigu pamenate, jūs dirbote tame komitete, buvo sutarta, kad reikalingas kompleksinės pagalbos teikimo visą gyvenimą algoritmas, kad nuo gimimo iki mirties būtų aišku, kokias paslaugas gaus sunkią negalią turintis žmogus, koks tas algoritmas bus. Tai ar tą darysite specialiuoju įstatymu, ar spręsite kitaip? Turėjote apsispręsti, išanalizuoti kitų šalių patirtis ir pateikti kokį nors sprendimą, nes 2030 metais šitų žmonių į didelius globos namus... jų ten fiksuoti tiesiog tikrai negalėsime. Tikrai 34,5 tūkst. žmonių laukia šito sprendimo, bet nesulaukė atsakymo net ir komitetas. Kada galime tikėtis bent jau krypties, kad būtų aišku, koku keliu eisime?

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Šiaip aš pasidomėsiu, kodėl nesulaukė atsakymo mūsų komitetas, kuriame iš tikrųjų ir aš dirbau. Bet šiaip, specialistų nuomone, viskas turėtų būti viename įstatyme. Nėra įstatymo dėl nedidelės negalios, įstatymo dėl vidutinės negalios ir įstatymo dėl sunkios negalios. Tiesiog tai turėtų apibrėžti vienas įstatymas. Dėl to algoritmo, kaip jūs sakote, dabar irgi yra labai labai daug daroma, bet, ko gero, dar ne viskas. Manau, kad to įstatymo *reimuose* ir bus viskas žiūrima, ką galima dar pakeisti.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika, bet nematau. Nėra. Tuomet S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiama ministre, jūsų problemų lauke yra ir darbas, ir šešėlinis darbas, ir nedarbas. Lietuvoje statistiškai yra 150 tūkst. bedarbių. Bet aš norėčiau iliustruoti tą fiktyvumą šito skaičiaus ir paklausti, ką jūs planuojate per ateinantį kadencijos laikotarpį nuveikti?

Statybų kompanijos masiškai skundžiasi tokiu algoritmu. Išvažiuoja darbuotojas 3 mėnesiams dirbti į užsienį, uždirba tikrai didelį vidutinį atlyginimą, kelis tūkstančius eurų, grįžta po 3 mėnesių į Lietuvą, pasiima mėnesį atostogų su tuo pačiu atlyginimu, o atostogų pabaigoje išeina iš darbo. Gauna tą 3 mėnesių vidurkį, kurį turėjo prieš tai dirbdamas užsienyje ir registruotas Užimtumo tarnyboje. Tai yra paplitusi schema. Tie statybininkai dabar nelegaliai dirba apdailos darbus Lietuvoje. Skaičiuojama, kad net kas šešta, septinta darbo valanda statybų sektoriuje yra nelegali.

Tai klausimai yra du. Ką darysite, kad nebūtų išnaudojama bedarbystės, užimtumo registravimo sistema? Ir ką darysite su chronišku nedarbu ir šešėliu statybų sektoriuje? Statybos bendrovės neranda darbuotojų, nes jie mato, kad jie dirba tiesiog šešėlyje. Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Supratau. Ačiū už klausimą. Pirmiausia dėl šešėlinio darbo. Darbą pradės naujasis Valstybinės darbo inspekcijos direktorius jau kitą savaitę. *(Balsai salėje)* Pasakysiu.

Politiškai... Pirmiausia, aš jau su juo kalbėjau ir su viceministre, kad reikia ieškoti variantų ir pradėti tikrinimus ne tokius kaip dabar, tik suplanuotus perspėjimus, bet tiesiog skirti tam labai didelę dėmesį. Vienas dalykas.

Kitas dalykas, ką jūs kalbate apie Užimtumo tarnybą, tai šiaip aš jau minėjau, kad keisis nuo liepos 1 dienos. Kaip jūs sakote, 3 mėnesius išbūna Užimtumo tarnyboje, tai jie galės tiek būti tikrai tol, kol išnaudos 9 mėnesius. Po to jie turės realiai vis tiek pradirbti visus metus, metus neturės jokios galimybės grįžti į Užimtumo tarnybą. O tam, kad grįžtų į Užimtumo tarnybą (nesvarbu, ar mėnesiui, ar dviem), jie turės realiai atidirbti 12 mėnesių. Realiai. Mes labai tikimės, kad tai padės reguliuoti. Tikrai bus monitoringas kas 3 mėnesius, žiūrėsime, kaip kinta, ar yra poveikis tam vadinamajam šešėliui ir toms atostogoms, kai išeina trumpai padirbti ir po to vėl grįžta.

PIRMININKĖ. I. Braziulienė.

I. BRAZIULIENĖ (*LSDPF*). Aš, ministre, norėčiau jūsų paklausti. Šiandien vieniši tėvai susiduria su ypač dideliais finansiniais ir emociniais iššūkiais: didesnėmis pragyvenimo išlaidomis, sudėtingesniu darbo ir vaiko priežiūros derinimu, psichologinės pagalbos trūkumu. Ar yra ministerija numačiusi kokią nors planą, kaip gerinti vienišų tėvų padėtį? Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Pirmiausia, mes visi žinome, kad vienišiemis tėvams ir finansinis dėmesys yra didesnis, nes yra ir išmokos, ir skatinimas, ir dabar tas priemonių planas dėl auklių. Kalbant apie psichologinę pagalbą, tai tikrai kiekvienoje savivaldybėje yra ir psichologinės pagalbos centrai, ir socialiniai darbuotojai, ir socialinių paslaugų centrai, kurie rūpinasi jais. Mano nuomone, galbūt didžioji ir socialinių darbuotojų, ir seniūnijų problema, kad ne visus pastebi ir pamato. Arčiausiai pamato tie, kas yra šalia. Mes kalbame susitikimuose ir su savivaldybėmis, ir su skyrių vedėjais, ir su socialinių paslaugų centrų vadovais apie tai, kad labai svarbu tiesiog pamatyti, užčiuopti tą problemą ir būtinai maksimaliai pagelbėti. Paslaugų ratas tikrai yra nemažas, bet tiesiog kai kurie jų negauna.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*NAF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, oficialiai pensijas ir kitas išmokas į namus gauna apie 120 tūkst. žmonių. Tačiau ar jums žinoma, kad rajonų ir kaimų, vienkienių gyventojai, norėdami pensijas gauti į namus, labai vargsta? Šiandien nėra nei bankų skyrių, nei bankomatų, pensininkai neprisiprašo, kad tos išmokos būtų jiems pristatytos. Kaip ir kada ketinate spręsti šią problemą? Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Aš negirdėjau, kad neprisiprašo. Žinau, kad tikrai jiems neša tas pensijas. Tik, natūralu, visi, ir socialiniai darbuotojai, labai norėtų, kad maksimaliai jie gautų į sąskaitas. Dėl sukčiavimo galimybių. Bet šiaip visi... Rašydami prašymus jie net ir pasirenka, ar į sąskaitą, ar į namus. Nežinau, gal jūs man duosite konkrečių pavyzdžių, atvejų ir mes panagrinėsime. Gerai?

PIRMININKĖ. Klausia P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ministre, jūs labai išsamiai pristatėte visai naujai įsigaliojusį Pensijų kaupimo įstatymą, kaip žmonės galės stabdyti savo kaupimą, kaip galės atsiimti lėšas – tai, ką mes visi labai gerai žinome. Tačiau nepalietėte labai svarbios temos. O kalbu apie tuos žmones, kurie yra stipriai įsiskolinę ir turi reikalų su antstoliais.

Mano klausimas labai konkretus. Prašau pasakyti, ką darysite, kaip apsaugosite tų žmonių lėšas, kad jos neatsidurtų tiesiai antstolių rankose, kad tos senatvei kaupiamos lėšos nebūtų panaudotos skoloms padengti? Tai šiaip yra svarbu, tačiau vis dėlto, sutikime, būtų skausminga pačiam kaupėjui. Kokių priemonių imatės šiuo klausimu?

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Tai, ką atsiims žmogus iš II pensijų pakopos, jau yra jo lėšos. Natūralu, kad kai kurias skolas gali reikti iš to ir padengti.

Bet kalbant apie antstolius ir apie alimentų nemokančius tėvus, dabar ministerijos yra pateiktos tos vadinamosios atostogos nuo skolų. Pagrindinis siekis yra ne tik žmogų nubausti, tai yra jis pradėjo dirbti ir nuo pirmo mėnesio skaičiuoti, bet yra tikslas, kad 6 mėnesius neskačiuoti skolų iš dirbti pradėjusio žmogaus, kol jis įsitvirtins darbo rinkoje. Tada jau pradėtų mokėti skolas taip po truputėlį. Ta sistema po truputėlį, bet įsibėgėja ir jau yra ne vienas ir ne dešimt likę po

tų atostogų toje vadinamojoje darbo rinkoje. O tie, kurie pensijas atsiims iš pensijų pakopos, tai yra jų pinigai. Jie turi irgi apie tai pagalvoti, gal geriau likti tiesiog pensijų pakopoje ir neatsiimti.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną O. Leiputė. Prašau. Atsiprašau, ministre.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Labai atsiprašau, Seimo nariai, ministre, kad stabtelime svarstydami labai svarbų klausimą, bet tikrai norėčiau pasidžiaugti ir atkreipti dėmesį, kad pas mus atvyko Kauno miesto Vytauto Didžiojo universiteto klasikinio ugdymo licėjaus bendruomenė. (*Plojimai*) Kitoje pusėje yra taip pat jaunoji karta – Kauno miesto „Girinuko“ darželio bendruomenė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. A. Butkevičius nori paklausti.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, labai nuliūdau, kada jūs pradėjote kalbėti apie pajamų nelygybės mažinimą, socialinės atskirties mažinimą. Ar jūs suprantate tai, kad šiuo metu Lietuvoje pajamų nelygybė, socialinė atskirtis išaugo dėl praeitos ir dar ankstesnių Vyriausybių vykdytos blogos pinigų politikos? Paprastai, liaudiškai ir suprantama kalba pasakius, tai reiškia, kad pinigų kiekio įmetimas į rinką, nesilaikant monetarinės ir fiskalinės politikos, išaugino kainas, sumažino perkamąją galią. Šis faktorius didina pajamų nelygybę ir socialinę atskirtį. Jūs vėl kalbėjote apie papildomų pinigų įmetimą ateinančiais metais į rinką.

Aš noriu jūsų paklausti. Pirma, ar jūs prisiimsite atsakomybę, jeigu vėl infliacija Lietuvoje išaugs ir tiek prekių, tiek paslaugų kainos irgi augs, kai iš visų Europos Sąjungos šalių šiuo metu Lietuva yra beveik pirmaujanti šioje srityje?

Antras dalykas, ar jums žinoma, kad pastaruoju metu, per dešimt metų, nekilnojamojo turto rinkos kaina Lietuvoje išaugo 260 %? Tik Vengrija mus lenkia. Kokias priemones taikysite dėl pajamų nelygybės sumažinimo, socialinės atskirties sumažinimo? Tai, ką jūs įvardinote, tik padidinsite.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Kol kas nėra nė vienos priemonės, kad be pinigų injekcijos mažintume skurdą. Jeigu mes kalbame apie vaikų skurdą, tai 2017 metais įvesti vaiko pinigai mūsų rodiklius Europos mastu pagerino ženkliai, dabar pas mus vaikų skurdo riba jau yra mažesnė negu Europos Sąjungos vidurkis. Jeigu jūs kalbate... Tai jūs eikite ir savo rinkėjams papasakokite, kad mes neskirsime nė vieno euro. Prieš dešimt metų jūs irgi vadovavote. Mes negalime palikti tų žmonių, kurie yra patys skurdžiausi, nedidindami pajamų.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama ministre. Jūs labai išsamiai pristatėte savo priemones ir atsakėte į klausimus. Norėčiau pasiūlyti eiti prie kito mūsų darbotvarkės klausimo. O jūs, gerbiama, norite... (*Balsas salėje*)

14.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-917 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Haroldo Šinkūno paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XVP-917. Pranešėjas – Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas A. Kabišaitis. Prašau, gerbiamas.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 12 punktu, teikia Lietuvos Respublikos Seimui skirti H. Šinkūną Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju. Profesorius daktaras H. Šinkūnas jau buvo teikiamas Seimui, jis buvo pristatytas Seimo plenariniame posėdyje. Jo kandidatūra sulaukė tiek vienbalsio palaikymo Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitete, tiek teigiamų vertinimų per susitikimus frakcijose.

Atsižvelgdamas į tai, kas paminėta, trumpai pristatysiu tik svarbiausius faktus. H. Šinkūnas tarptautiniu mastu žinomas teisės mokslininkas, dirbantis konstitucinės teisės srityje. Teisės magistro laipsnį jis įgijo Vilniaus universiteto Teisės fakultete 1995 metais. Jau 1997 metais Johano Volfango Getės universitete Frankfurte prie Maino, Vokietijoje, taip pat įgijo teisės magistro lai-

psnį, o 2004 metais Vilniaus universitete jam suteiktas socialinių mokslų srities teisės krypties daktaro laipsnis.

Kandidatas turi didelę ir teisinio, ir pedagoginio darbo patirtį. Jau daugelį metų eina įvairias pareigas Vilniaus universiteto Teisės fakultete, o paskutinius trejus metus yra Teisės fakulteto dekanas. Yra parašęs daug mokslo straipsnių, parengęs mokslo darbus. H. Šinkūnas dirba ne vien Lietuvos, bet ir Latvijos bei Lenkijos universitetuose, yra šių valstybių mokslinių žurnalų redakcinių kolegijų narys. Kandidatas yra apdovanotas pirmo laipsnio garbės ženklu „Už nuopelnus teisingumui“, yra gavęs Ivano Franko universiteto Lvive, Ukrainoje, rektoriaus padėką už tarptautinių ryšių tarp universitetų stiprinimą ir pagalbą Ukrainai.

Respublikos Prezidentas, įvertinęs H. Šinkūno aukštą kvalifikaciją, dėl kurios ar kandidato asmeninių savybių Seime nebuvo sulaukta neigiamų ar kritiškų vertinimų, atsižvelgdamas į kandidato turimą mokslinio darbo patirtį, siekį vystyti konstitucinę teisę, teikia H. Šinkūną skirti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju ir kviečia Seimo narius balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Dabar kviesčiau į tribūną kandidatą H. Šinkūną. Prašau, gerbiamas.

H. ŠINKŪNAS. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, taip jau nutiko, kad vos per kiek daugiau nei pusantro mėnesio stoviu šioje tribūnoje antrą kartą kaip kandidatas į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus. Pirmą kartą prisistatydamas jums paskutinę rugsėjo mėnesio dieną, deklaravau savo vertybes ir daviau pažadą. Per gana trumpą laiką šios mano vertybės, kurias esu deklaravęs, tikrai nėra pasikeitusios. Buvau ir esu įsipareigojęs Konstitucijos viršenybei, demokratijai ir teisinei valstybei, teisingumui ir teisei. Tuomet žadėjau, jei būčiau paskirtas teisėju, teisėjo misiją vykdyti nešališkai ir atsakingai. Žadėjau būti santūrus ir apdairus, bet ir atviras. Žadėjau garbingai ir sąžiningai tarnauti teisingumui. Pažadas tebegalioja. Per tą neilgą laikotarpį mano gyvenime nenutiko ko nors ypatingo, gal tik mano publikacijų sąrašas pasipildė „Lyginamosios konstitucinės teisės“ vadovėlio bendraautoryste.

Todėl, matyt, turėčiau paaiškinti jums motyvus, dėl kurių ryžausi antrą kartą kandidatuoti užimti Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas. Taigi tokį mano apsisprendimą lėmė dar tą pačią balsavimo dieną Respublikos Prezidento paskelbta žinia apie ketinimą teikti mano kandidatūrą antrą kartą. Apsispręsti padėjo ir didelis teisininkų bei akademinės bendruomenės palaikymas, o ir daugelis viešojoje erdvėje išsakytų minčių buvo palankios man kandidatuoti.

Drąsos semiuosi ir žvelgdamas į praeitį. Ne vienas paskirtas Konstitucinio Teismo teisėjas po nesėkmingo pirmojo balsavimo yra buvęs pateiktas kandidatui antrą kartą ir paskirtas. Ir dar vienas svarbus argumentas – pirmą kartą mano kandidatūrą svarstant Teisės ir teisėtvarkos komitete, jai buvo vienbalsiai pritarta dešimčiai komiteto narių balsavus už, o galbūt kai kurie mano kandidatūros nepalaikė dėl tam tikrų neatsakytų klausimų, todėl tikiu ir viliuosi, kad dabar bus gera proga į juos atsakyti.

Taip pat manau turįs pabrėžti ir tai, kad Konstitucinis Teismas yra teisminės valdžios institucija, todėl paskirti jo teisėjai, prieš pradėdami eiti pareigas, Seimo posėdyje duoda priesaiką ginti nepriklausomos Lietuvos valstybės konstitucinę santvarką ir saugoti Konstitucijos viršenybę, paklusdami tik Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir niekam daugiau. Suvokiu tai puikiai ir esu pasiruošęs tarnauti Konstitucijai, vadinasi, visiems Lietuvos žmonėms, kurie ir yra mūsų Konstitucijos, kaip visuomenės sutarties, signatarai.

Šių metų Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje Suomijos prezidentas A. Stubas pasakė puikią kalbą. Valstybių Jungtinių Tautų narių atstovams jis kalbėjo taip: „Visiškai suprantu, kad mūsų interesai gali būti skirtingi, priklausomai nuo mūsų valstybių geografinės padėties, išsivystymo lygio ar kultūros. Bet fundamentalios vertybės yra tai, kas visiems mums turėtų būti bendra.“

Gerbiamieji Seimo nariai, kreipdamasis į jus nuoširdžiai tikiu, kad turime kur kas daugiau bendro nei to, kas mus skiria. Dėkoju už jūsų dėmesį.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kandidate. Jūsų paklausti nori nemažai Seimo narių. Pirmas klausia M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Labai malonu jus vėl matyti ir tikiuosi, kad šį kartą būsite paskirtas teisėju, nes tai bus tikrai Konstitucinio Teismo sustiprinimas. Žinote, galvojau, vienas iš klausimų, kuris galėjo būti, jūs irgi tai paminėjote, neatsakytų klausimų, kurie galėjo kai kuriems Seimo nariams sukelti kažkokių abejonių dėl jūsų kandidatūros, galbūt buvo tas epizodas, kai jūs buvote V. Adamkaus patarėju. Galbūt jūs galite daugiau papasakoti, kokia ten buvo situacija tarp jūsų ir gerbiamo V. Greičiaus? Kokia ten buvo situacija, kad jinai išsirutuliojo taip, kaip ir išsirutuliojo? Aš įsivaizduoju, kad čia vienintelis toks iš klausimų, kurį galbūt dar mes turime iš tikrųjų dėl jūsų kandidatūros.

H. ŠINKŪNAS. Geras ir kartu sudėtingas klausimas. Aš, tiesą sakant, laukiau jo ir ačiū, kad jūs jį uždavėte, matyt, bus proga *inešti* šiek tiek daugiau aiškumo dėl to, kas ten buvo. Ten iš tikrųjų buvo labai nevienareikšmiška situacija.

Respublikos Prezidentui V. Adamkui inicijavus Teismų įstatymo ir kitų teismų veiklą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimų rengimą, juo labiau kad Konstituciniame Teisme tuo pat metu buvo svarstomas klausimas dėl Aukščiausiojo Teismo pirmininko įgaliojimų atitikties Konstitucijai, kaip jie tuo metu buvo reglamentuojami Teismų įstatyme, aišku, kad tam tikri pokyčiai, kurie yra inicijuojami, visą laiką sulaukia tam tikro pasipriešinimo, taip nutiko ir tą kartą. Galiu pasakyti, kad projektai, kurie buvo parengti, buvo priimti ir jie anksčiau ar vėliau, šiek tiek vėliau, atsidūrė Teismų įstatyme, kaip jie buvo mūsų iš esmės siūlomi.

Konstitucinis Teismas tuo metu priimtame 2006 m. gegužės 9 d. nutarime sudėliojo visus taškus ant i ir Aukščiausiojo Teismo pirmininko įgaliojimų tokių, kokie jie buvo iki tol, nebeliko, jie buvo susiaurinti. Kaip tik tuo metu vienas iš mūsų V. Adamkaus komandos ketinimų inicijuoti pataisas buvo noras arba siekis mažinti tą Aukščiausiojo Teismo pirmininko vienvaldystę. Buvau apkaltintas, kad esą esu melavęs Prezidentui. Galiu pasakyti, kad V. Adamkus, baigęs savo, kaip Prezidento, kadenciją, yra parašęs ne vieną darbą, ne vieną knygą, ne vieną savo atsiminimų knygą. Nė vienoje iš jų nėra man pareikšta tokių kaltinimų.

Aš galvoju, kad iš tikrųjų ta istorija, aišku, jinai yra nutikusi seniai, aš ją nešiojuosi visą gyvenimą, matyt, nešiosiوسي visą gyvenimą, bet aš negalvoju, kad tai yra tai, kas man turėtų būti kliūtis kur nors šiame gyvenime dar ko nors siekti. Tai buvo negraži istorija, iš tikrųjų aš sąžiningai sakau, kad jinai tikrai nebuvo graži, bet tai nebuvo istorija, dėl kurios aš ar po jos, ar tuo metu būčiau jautęsis negalįs pasižiūrėti pats į veidrodį, nes tikrai jaučiausi, kad darėme viską, kad teismų sistema veiktų kuo geriau, kuo skaidriau. Galų gale Konstitucinio Teismo nutarimas, kuris buvo priimtas, kartoju, 2006 m. gegužės 9 d., sudėjo labai daug taškų ant i. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi S. Kairys.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamam pretendentui aš neturiu klausimų. Kaip mes Liberalų frakcijoje teigiamai žiūrėjome į jūsų kandidatūrą, taip ir dabar žiūrime. Bet turiu klausimą Prezidento patarėjui. Kadangi nutarimą teikia Prezidentas, norėčiau sužinoti, kokios aplinkybės pasikeitė tarp spalio 21 dienos, kai buvo atmestas kandidatas, ir lapkričio 4 dienos, kai buvo išėjęs naujas Prezidento dekretas? Ar Prezidentas buvo susitikęs su valdančiosios koalicijos atstovais? Ar gavo konkrečių pažadų, kad valdančioji koalicija pakeičia nuomonę, ir ką už tai Prezidentas pažadėjo valdančiajai koalicijai?

PIRMININKĖ. Gerbiamas Seimo nary, atkreipiu dėmesį, kad pagal Statutą klausimai gali būti tik kandidatui ir jūs galite užduoti tą klausimą... (*Balsas salėje*) Labai atsiprašau, galite užduoti jam tiesiog asmeniškai. Man atrodo, kad jums... (*Balsas salėje*) Ne, aš jums tiesiog norėčiau... „200 straipsnis. Kandidatų į skiriamas pareigas pristatymas. 10 dalis. Kandidatai turi atsakyti į Seimo narių klausimus: iki 15 minučių skiriama kiekvienam kandidatui į Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjus, taip pat kiekvienam kitam kandidatui ir iki 30 minučių – visiems kandidatams į kolegialias institucijas.“ Ir yra baigtinis sąrašas, taškas, ir aš jums nesuteiksiu galimybės atsakyti, kaip sakoma.

Žinokite, laikime juokus, man atrodo, šioje situacijoje krėsti. Klausimų laukia kandidatas. Ir jeigu, Simonai Gentvilai, jūs neturite kandidatui klausimo, tai tuomet aš suteikiu S. Kairiui, kaip ir buvau jau minėjusi. Prašau.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už galimybę paklausti, bet aš irgi kandidatui neturiu klausimų. Aš kandidatui tik galiu išreikšti padėką, kad po tokios situacijos jūs visgi dar kartą apsisprendėte, atėjote į tribūną, bandote irgi dalyvauti šiame procese. Labai tikiu, kad jis šįkart bus jums sėkmingas.

Bet mano kolegos S. Gentvilo klausimas prieš tai neturėtų nueiti kažkur kaip balsas tyruose. Ir, gerbiama posėdžio pirmininke, jūs esate galiausiai valdančiosios daugumos atstovė, tai irgi galite pakomentuoti ir nuraminti, ar ši kandidatūra nebuvo tiesiog įtraukta kaip kokia prekė ar daiktas į politinio turgaus kažkokią prekybą. Tai, manau, yra visiems rūpimas klausimas. O kandidatui linkiu kuo geriausios kloties, sėkmės. Labai ačiū, kad jūs šiandien pateiktas, ir tikiuosi tikrai, kad kandidatūra bus palaiminta.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Aš, skirtingai nei kolegos, turiu kandidatui tokį provokacinį klausimą, nes ištis jūsų ir žinioms, ir darbo patirčiai niekas priekaištų neturi ir, matyt, neturės. Reikia tik pasidžiaugti, kad jūs kandidatujete ir iš antro karto. Tikrai apmaudu, kad Seimas ir valdančioji dauguma jus pavertė tokių politinių manipuliacijų objektu, kas yra nesąžininga.

Bet mano klausimas būtų dėl Konstitucinio Teismo formavimo tvarkos. Kadangi pačiam jau teko patirti tų politinių procedūrų netobulumus, ar nemanote, kad ta tvarka galėtų būti tobulinama? Ne visur pasaulyje konstitucinius teismus ar jų atitiktis formuoja parlamentai.

H. ŠINKŪNAS. Labai geras klausimas ir čia, matyt, trumpai neatsakysi, bet aš pasistengsiu atsakyti labai trumpai. Šiandieną per vieną iš Lietuvos radijų taip pat buvo transliuota laida, kurioje buvo keliamas klausimas, be kita ko, apie Konstitucinio Teismo formavimo ypatumus. Ar ta tvarka, kuri yra galiojanti šiandieną formuojant Konstitucinį Teismą, atitinka visuomenės lūkesčius? Ar tai yra tokia tvarka, kurios mes visi pageidaujame?

Ir čia iš tikrųjų klausimų yra daug ir įvairių. Yra Seime, žinau, sudaryta, susibūrusi laikinoji grupė, kuri dirba prie galimų Konstitucinio Teismo įstatymo pataisų. Tose pataisose kaip tik yra vienas iš tikslų numatyti kažkokią kitokią Konstitucinio Teismo teisėjų skyrimo procedūrą. Sakau, kažkokią kitokią, nes dėl jos dar aiškesnio sutarimo nėra. Bet iš tiesų tie klausimai, kurie iškyla skiriant Konstitucinio Teismo teisėjus, galbūt ir verti platesnio dėmesio. Aš manau, kad čia tikrai galima būtų atidžiau padirbėti ir surasti kokį nors konsensumą, kad ta tvarka, kuri galbūt šiandieną kartais yra nevienareikšmiškai vertinama, būtų labiau atitinkanti tiek Seimo narių, tiek visuomenės, tiek teisininkų bendruomenės, tiek ir visų piliečių, nes visi piliečiai yra suinteresuoti geru Konstitucinio Teismo darbu, lūkesčiais. Aš kol kas taip galėčiau atsakyti. O iš tikrųjų tų siūlymų yra įvairiausių.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas pretendentė, labai džiaugiuosi, kad jūs nenusivylėte irėjote antrą kartą. Manau, kad mūsų Konstitucinis Teismas iš tikrųjų praturtės konstitucinės teisės žinovu ir žmogumi, kuris tiek teorinėje, tiek praktinėje, tiek pedagoginėje plotmėje šituos dalykus išmano.

Mano klausimas susijęs su prieš tai buvusiu klausimu. Kaip jūs manote, kaip reikėtų nustatyti ribas, kurioje vietoje Konstitucinis Teismas turi pakankamą autoritetą ir įgaliojimus pasisakyti, o kur jisai jau įeity į Seimo kompetenciją nustatydamas, kaip vienas ar kitas Konstitucijos straipsnis pasisako konkretaus teisės akto klausimu? Kur yra ta riba, kaip ją apibrėžti? Dėkui.

H. ŠINKŪNAS. Ačiū. Labai įdomus klausimas. Čia iš tiesų galima ilga polemika, nes, aišku, jūs neprivalote prisiminti visų pokalbių ar visų diskusijų, kurios vyksta Seime skiriant Konstitucinio Teismo teisėjus, bet tuos klausimus šiek tiek visą laiką paliečia diskusijų metu tiek Seimo nariai, užduodami klausimus pretendents, tiek patys pretendentai, atsakydami į užduodamus klausimus. Šiuo atveju aš galvoju, kad iš esmės pats konstitucinis reguliavimas dėl kompetencijų paskirstymo, kokia yra konstitucinė Konstitucinio Teismo kompetencija, yra aiškus. Konstitucinis Teismas sprendžia dėl atitinkamų teisės aktų atitikties Konstitucijai. Seimo kompetencija irgi yra gana aiški ir pagrindinės Seimo funkcijos yra dvi: tai yra teisėkūra, įstatymų ir kitų teisės aktų leidyba, ir parlamentinė kontrolė. Aišku, kartais tie įgaliojimai neišvengiamai persipina, dėl to, be kita ko, ir konstitucinių ginčų kyla. Ir ne tik konstituciniai ginčai kyla tarp teismų ir Seimo, bet ir

kitų valstybės valdžių veikime kartais atsiranda tam tikrų duobelių, dėl ko kyla konstituciniai ginčai, kuriuos Konstituciniam Teismui tenka spręsti. Sprendžiant tam tikrus konstitucinius ginčus, žinoma, kad tie sprendimai galbūt yra kiek nelaukti ar netikėti. Aišku, būna visokiausių vertinimų, bet niekada negalime daryti kokių nors išvadų, kad Konstitucinis Teismas sukuria kažką, ko jam neleistų sukurti galiojantys teisės aktai. Aišku, čia gali atsakyti ir taip, kad kartais Konstitucinis Teismas (apie tai esu kalbėjęs ir aną kartą prisistatydamas) turi spręsti klausimus, kurių dėl vieno ar kitų priežasčių tie, kuriems tuos klausimus lyg ir derėtų išspręsti, atsisako juos spręsti. Aš turiu omenyje, pavyzdžiui, labai svarbų Konstitucinio Teismo nutarimą dėl mirties bausmės panaikinimo, kada mirties bausmė buvo panaikinta išnagrinėjus Seimo narių kreipimąsi į Konstitucinį Teismą, nors patys Seimo nariai galėjo tai padaryti tuo metu. Tai yra dar praėjusio amžiaus pabaiga – 1998 metų nutarimą turiu galvoje. Bet kartais taip nutinka, gal pritrūksta tam tikrų savybių, kad tą klausimą išspręstų tas, kam jį reikia išspręsti, o Konstitucinis Teismas, aišku, gavęs Seimo narių paklausimą ir priėmęs jį nagrinėti, negali atsisakyti atsakyti į tuos klausimus, kurie yra iškelti, nors galbūt iš pažiūros gali atrodyti, kad tai yra konstitucinė Seimo kompetencija spręsti tam tikrus klausimus. Bet aš čia naudojuosi proga ir primenu, kad iš tikrųjų žadu būti tikrai atsargus, apdairus ir valdžių padalijimo principą, kuris, Dž. Madisono, JAV Konstitucijos vieno iš kūrėjų, supratimu, yra vienas iš svarbiausių konstitucinių principų, tikrai gerbti.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia V. Šeršniovas.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Palaikiau jus praeitą sykį, palaikysiu tikrai ir dabar. Džiaugiuosi, kad kandidatuoju antrą kartą. Ir aš tokį žemiškesnį, paprastesnį, nelabai profesionalų klausimą noriu jums užduoti. Kalbant su kitais parlamentarais užkulisiuose, matyt, net ir tie, kurie balsavo prieš jus dėl tam tikrų politinių signalų, jus tikrai vidumi stipriai palaikė ir galvojo, kad tuo metu jūs buvote iš tikrųjų pats stipriausias kandidatas. Mano toks paprastas klausimas: kaip jūs manote, šį kartą turėsite didesnę palaikymą Seime ar ne?

H. ŠINKŪNAS. Ačiū už klausimą. Aišku, aš turiu dėkoti, bet dėkoju ir už palaikymą, kurį iš jūsų gavau pirmą sykį dalyvaudamas skyrimo į Konstitucinio Teismo teisėjus procedūroje. Tikiuosi, kad taip nutiks ir šį kartą. Labai džiaugsiuosi tuo. Bet kuriuo atveju, žinote, kiekvienas kandidatas, matyt, stovi šitoje tribūnoje tikėdamasis palankaus rezultato jo atžvilgiu. Aš esu lygiai toks pat kandidatas.

Aš tikiu, kad mes turime, aš sąžiningai sakau, tikrai tikiu, kad mes turime labai daug bendro. Aišku, mes galime turėti tam tikrų didesnių ar mažesnių skirtumų, bet citavau A. Stubą, Suomijos prezidentą, kaip tik tam, kad pabrėžčiau – mes pirmiausia turime labai daug bendrų dalykų. Konstitucija yra visų mūsų. Konstitucija nėra kažkieno, tad aš išsivaizduoju, kad jeigu mes esame suinteresuoti Konstitucijos viršenybės principo išsaugojimu, jeigu mes esame suinteresuoti gera Konstitucijos sargyboje stovinčio Konstitucinio Teismo veikla, mes iš tikrųjų tą Teismą turime suformuoti taip, kad jis būtų tikrai atsakingas, kompetentingas, reikiama is atvejais drąsus, bet ir apdairus bei sąžiningai atliekantis savo misiją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kandidate, jūs atsakėte į visus klausimus. Galite sėsti į savo vietą. Dėkui jums.

Gerbiami kolegos, pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Ačiū.

14.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Astą Pikeliene Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XVP-926 (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Astą Pikeliene Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XVP-926. Pranešėjas – taip pat Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas A. Kabišaitis. Prašau.

A. KABIŠAITIS. Dėkoju už žodį. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 3 ir 5 dalimis, atsižvelgdamas į Tei-

sėjų tarybos 2025 m. spalio 31 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui pritarti A. Pikelienės skyrimui Lietuvos apeliacinio teismo teisėja.

A. Pikelienės daugiau kaip 15 metų trunkanti teisėjos karjera yra nuosekli: dirbti teisėja pradėjo Apylinkės teisme, šiuo metu dirba Apygardos teisme. Jos profesinė kvalifikacija pažymėta tiek teismų vadovų rekomendacijose, tiek kolegų teisėjų vertinimuose. Pretendentė pripažinta viena iš tinkamiausių 7 balsais už iš 7 balsavusių Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narių. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija, atlikusi neeilinį teisėjos A. Pikelienės veiklos vertinimą, teisėjos profesinę veiklą, teisinio darbo kokybę pripažino puikia ir konstatavo, kad teisėjos asmeninės ir dalykinės savybės atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Pretendentė Vilniaus apygardos teisme teisėja dirba nuo 2015 metų. Iki to nuo 2010 metų yra dirbusi Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėja. A. Pikelienė Vilniaus apygardos teisme nagrinėja civilines bylas. Pretendentė kelia kvalifikaciją tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose mokyimuose ir kvalifikacijos kėlimo renginiuose. Yra teismo mediatorė, taip pat yra pati skaičiusi pranešimus tiek nacionalinėse, tiek ir tarptautinėse konferencijose. Devynerius metus yra dirbusi lektore Mykolo Romerio universiteto Teisės mokyklos Tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės institute.

Respublikos Prezidentas, atsižvelgdamas į teisėjos veiklos vertinimo rezultatus, turimą aukštą profesinę kvalifikaciją, pasiryžimą dėti maksimalias pastangas darbo kokybei užtikrinti, turimą teismo veiklos gerinimo (taip pat ir per vidinę komunikaciją) viziją, mano, kad A. Pikelienė esanti tinkama pretendente užimti Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Kviečiu kandidatę. Prašom tarti keletą žodžių. Jūsų norės paklausti užsirašę Seimo nariai.

A. PIKELIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, posėdžio pirmininke. Pirmiausia, norėčiau padėkoti jo Ekscelencijai Prezidentui už mano kandidatūros teikimą ir Prezidento vyriausiajam patarėjui už mano kandidatūros pristatymą. Mano profesinis kelias, kuris trunka daugiau kaip du dešimtmečius, nebuvo nei atsitiktinis, nei spontaniškas. Kiekvienas žingsnis, įskaitant sprendimą pretenduoti į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo poziciją, buvo gerai apgalvotas, pasvertas, įvertinus turimą patirtį, kvalifikaciją, gebėjimus, kartu puikiai suprantant ir prisiimamą atsakomybę.

Teismų sistemoje pirmuosius aštuonerius metus dirbau teisėjo padėjėja Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme. Šiuo laikotarpiu susiformavo ne tik mano labai aiškus suvokimas apie teisėjo profesijai keliamus profesinius ir asmeninius reikalavimus, jų svarbą, bet kartu tai buvo neįkainojama mokykla rengianti savarankiškai dirbti teisėja. Mokydamasi iš pačios aukščiausios kvalifikacijos teisėjų, turėjau galimybę įgyti tvirtus profesinius pagrindus. Civilinių bylų teisėja pradėjau dirbti 2010 metais Vilniaus miesto apylinkės teisme. Dirbdama pirmosios instancijos teisme įgijau vertingos tiek teorinės, tiek praktinės patirties, nes teko nagrinėti įvairaus pobūdžio ir sudėtingumo civilines bylas.

Siekdama gilinti savo kvalifikaciją, prisidėti prie jaunosios kartos teisininkų ugdymo, 2013 metais ėmiausi ir pedagoginės veiklos Mykolo Romerio universitete. Kaip buvo minėta, devynerius metus Tarptautinės ir Europos Sąjungos institute dirbau tarptautinės privatinės teisės lektore, vedžiau seminarus ir paskaitas, vadovavau ir recenzavau baigiamuosius bakalauro ir magistro darbus.

2015 metais buvau paskirta dirbti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja. Per dešimties metų laikotarpį šiame teisme greta bendrųjų ginčo teisenos bylų teko gilintis ir į tam tikros specializacijos bylas, tokias kaip juridinių asmenų nemokumo bylos, ir išimtinai Vilniaus apygardos teismo kompetencijai priskirtas intelektinės nuosavybės bylas. Kadangi Vilniaus apygardos teisme apeliacine tvarka bylos daugiausia nagrinėjamos kolegijose, taip pat kaip ir Lietuvos apeliaciniame teisme, manau, kad per dešimtmetį puikiai išmokau dirbti kolegialiai.

Teisėjo kasdienis darbas reikalauja išmanyti ne tik nacionalinę teisę, bet ir tarptautinės teisės aktus, Europos Sąjungos teisės aktus, žinoti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką. Todėl pagal galimybes nuosekliai stengiausi dalyvauti ne tik nacio-

naliniuose, bet ir tarptautiniuose mokymuose, konferencijose, įskaitant pranešimų skaitymą, dalinamąsi Lietuvos teismų praktika, mokymų vedimą teisėjams ir kita.

Manau, kad įgyta ilgametė ir įvairiapusė profesinė patirtis, kartu su įgyta gyvenimiška patirtimi, leistų man tinkamai ir profesionaliai vykdyti Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas, todėl prašau jūsų pritarimo mano kandidatūrai. Ačiū už skirtą dėmesį ir esu pasirengusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Jūsų dabar nori pirmasis paklausti V. Gailius. Prašau.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama pretendente, matydamas jūsų profesinę karjerą, džiaugiuosi, kad čia, prieš parlamentą, stovi žmogus, kuris tikrai turi praktinės patirties. Tikrai džiaugiuosi dėl to, kad turite ir mokslinės patirties, domitės ir savišvietai skiriate daug laiko. Tai aš visą laiką skatinu, kad mokslo žmonės ateitų į teismų sistemą.

Analogišką klausimą daviau ir pretendentai į Konstitucinį Teismą. Mano klausimas toks truputį praplečiantis mūsų akiratį ir labiau susijęs su konstitucine teise. Jūs atstovaujate bendrosios kompetencijos teismams ir jau apeliacine instancija mes sprendžiame teisėjo paskyrimo klausimą Seime. Specializuotuose teismuose parlamentas niekaip nedalyvauja skiriant teisėjus, teismų pirmininkus. Ar manote, kad tai yra konstitucinė darna?

A. PIKELIENĖ. Ačiū už klausimą. Ko gero, šiandien kokių nors itin probleminių prieštaravimų aš nematau, bet, manau, kaip ir kiekviena idėja arba aspektas, į kurią atkreipiamas dėmesys, turbūt būtų verta diskusijos ir apsvaistymo.

PIRMININKĖ. Klausia L. Vaitiekūnienė.

L. VAITIEKŪNIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pretendente, kokius pagrindinius iššūkius matote Lietuvos apeliacinio teismo darbe ir kaip prisidėtumėte prie jų sprendimo, tapusi teisėja? Ačiū.

A. PIKELIENĖ. Apeliaciniame teisme, matyt, kaip ir daugumoje Lietuvos teismų, yra du pagrindiniai, mano požiūriu, aktualūs aspektai, tai yra darbo krūvio normalizavimas ir vienodos teismų praktikos formavimas. Aš manau, tam dėmesio daugiausiai ir reikėtų skirti. O krūvio viendodumas, normalizavimas arba teisminės praktikos formavimas vyksta per kasdienį darbą.

PIRMININKĖ. K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiama Asta Pikeliene. Mano toks klausimas dėl jūsų buvusios praktikos. Minėjote prisistatydamas, kad jūs daugiausia dirbote, na, viena iš krypčių buvo intelektualinės apsaugos bylos. Kas iš išnagrinėtų bylų ir priimtų sprendimų labiausiai jums įstrigo?

A. PIKELIENĖ. Tikrai nemažai yra tų bylų. Tikrai didžioji dalis įsiminė, nes daugiausia bylų yra susiję su prekių ženklo savininko teisių gynimu. Pačių įvairiausių yra buvę. Kartais net keliaudama mieste aš matau tuos prekių ženklus, kuriuos teko nagrinėti arba kurie vėliau atkeliauja į teismą. Tikrai ne viena ir ne dvi tos bylos. Toks būtų atsakymas.

PIRMININKĖ. T. Prajara.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama kandidatė, noriu paklausti jūsų dviejų klausimų. Pirmas būtų: kaip vertinate Apeliacinio teismo vaidmenį formuojant vienodą teismų praktiką?

Antras klausimas būtų: kaip vertinate skaitmenizacijos įtaką teismų darbui, ar vis dar mato te tame etape spragų? Dėkoju.

A. PIKELIENĖ. Lietuvos apeliacinio teismo reikšmė formuojant teismų praktiką yra labai reikšminga, turint galvoje, kad į šitą teismą suplaukia penkių apygardų teismų bylos ir klausimų spektras yra tikrai labai platus. Ta reikšmė yra tikrai labai svarbi, nes aukštesnės instancijos teismo sprendimais vadovaujasi žemesnės instancijos teismai.

O kalbant apie skaitmenizaciją, metai iš metų... aš pati asmeniškai šiandien sunkiai įsivaizduoju popierines bylas, tarkime, informacinės teismų sistemos nebuvimą. Kai pradėjau dirbti teismų sistemoje, dar ji nebuvo sukurta. Bet aš manau, kad tai didžiulis palengvinimas kasdieniame darbe, apskritai teismų sistemoje.

PIRMININKĖ. V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama kandidate, Apeliaciniame teisme tikrai bus progų nagrinėti tarpdisciplinines bylas, tokias kaip autorių teisių, informacinių technologijų, kultūros paveldo, intelektinės nuosavybės, apie ką jūs dabar kalbėjote. Kaip yra su ekspertize? Ar teisėjai vis dėlto turėtų specializuotis tam tikrose siaurose srityse, kas turbūt nelabai yra įmanoma iki profesionalumo gelmės? Kita vertus, kas parenka ir kas nustato, kas gi būna ekspertais tokiose bylose, pavyzdžiui, kai vienoje instancijoje būna vieni ekspertai, kitoje – kiti ir jie kardinaliai skiriasi? Koks turi būti vis dėlto tas išsilavinimo lygmuo teisėjo, kuris sugebėtų parinkti teisingą ekspertizę ir nuspręsti, kad tai yra taip, o ne kažkieno galbūt manipuliacija?

A. PIKELIENĖ. Ačiū už klausimą. Tiek autorių teisių, tiek su kultūros paveldu susijusių bylų tikrai jau man teko nagrinėti, ir ne vieną.

O kas liečia ekspertų paskyrimą, šiek tiek gal dar apie tą teisėjų specializaciją, kaip supratau, tai turėjote galvoje, tai iš tikrųjų visų įmanomų specializacijų teismuose yra neįmanoma turėti, bet teisėjai, kurie gauna, tarkime, tas bylas, kuriose, tarkime... na, kiekvienoje byloje tu negali išmanyti visko iki smulkmenų. Tam teismas pasitelkia ekspertus, tai yra reglamentuota Civilinio proceso kodekse ir labai aiškiai nustatyta, kaip tos ekspertizės turi būti skiriamos, kokie ekspertai gali būti skiriami. Paprastai jie skiriami iš teismų ekspertų sąrašo, jeigu toks yra. Jeigu tokio nėra, yra renkamas atitinkamą kvalifikaciją turintis ekspertas, atsižvelgiant į šalių siūlymus, teismo nuomonę. Jeigu kyla didesnis ginčas, tai neretas atvejis bylose, kai skiriama ne viena ekspertizė, skiriamos kelios, skiriamos pakartotinės būtent tam, kad būtų galima gauti būtent tą galutinį objektyviausią rezultatą byloje. Toks būtų atsakymas.

PIRMININKĖ. Ir užsirašęs paklausti paskutinis yra V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama pretendentė, sveikinu pradėjus kelią link Vyriausiojo Lietuvos Tribunolo, kuris tradiciškai užsiimdavo apeliacinėmis bylomis, bet mano klausimas ne istorinis, o iš tikrųjų edukacinis. Kadangi dirbote Mykolo Romerio universitete, teko dirbti su studentais, kaip jūs vertintumėte mūsų abiturientų teisines žinias? Ar nereikėtų sustiprinti šio baro, kad žmonės, piliečiai būtų daug labiau išsilavinę teisės srityje, negu yra šiandien?

A. PIKELIENĖ. Aš manau, kad teisinių žinių sklaida visuomenei yra labai svarbi, nes kuo geriau žmogus geba suprasti, kokiais būdais jisai savo teises gali ginti, tuo paprasčiau tas teises ir yra apginti. Aš manau, kad tas teisinis švietimas netgi ir pradedant mokykla, mano supratimu, būtų labai sveikintinas.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiama kandidate. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkoju.

Gerbiami kolegos, pagrindiniu komitetu yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną.

15.13 val.

Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-880 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-880. Pranešėjas yra susisiekimo viceministras R. Žiobakas. Prašau, gerbiamas pranešėjau.

R. ŽIOBAKAS. Laba diena. Ačiū, pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, pristatau Valstybės rezervo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Pagrindinės priežastys ir pati keitimo esmė – projektu siūloma papildyti valstybės rezervo sudėtį valstybės rezervo paslaugomis. Šiuo metu Valstybės rezervo įstatymas nustato, kad valstybės rezervą sudaro du esminiai elementai, tai yra materialiniai ištekliai ir lėšos. Pratybų „Vyčio skliautas“ ir NATO krizių valdymo pratybų NATO CMX 2025 metu nustatytas poreikis greitai gauti transporto, logistines, tai yra susisiekimo, paslaugas ir kitas paslaugas ekstremaliųjų situacijų, krizių ar mobilizacijos metu. Atsižvelgiant į šių pratybų ataskaitose fiksuotas rekomendacijas Susisiekimo ministerijai, taip pat atsižvelgiant ir į kitų kritinių atvejų metu kylančius iššūkius greitai gauti susisiekimo paslaugas,

buvo nuspręsta siūlyti pakeisti Valstybės rezervo įstatymą, kad valstybės rezervas būtų papildytas paslaugomis, o paslaugos valstybės rezerve būtų kaupiamos sudarant preliminarįsias viešojo pirkimo–pardavimo sutartis. Manome, kad tokiu būdu bus sudarytos sąlygos operatyviai gauti būtiniausias paslaugas ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu ir jų padariniams likviduoti, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį ir kitais Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatyme nustatytais atvejais. Pakeitus Valstybės rezervo įstatymą, paslaugos, mūsų atveju – susisiekimo paslaugos, sudarant preliminarįsias viešojo pirkimo–pardavimo sutartis, bus kaupiamos pagal Vyriausybės patvirtintą paslaugų sąrašą, kuriame bus nurodoma paslaugų nomenklatūra, rūšis, kiekis, preliminarinių sutarčių sudarymo terminas.

Esu pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Klausia R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip čia dabar pasakyti, jūs atnešėte projektą, tai, kas kiekvieno premjero svajonė yra, kaip sakant, pasitaškyti pinigais, kada nereikia su niekuo derinti. Kaip jums atrodo, kada lengvinamas rezervo pinigų panaudojimas, biudžetus priima Seimas, o jau rezervą pradeda taškyti Vyriausybė, ministrai, premjerai ir panašiai? Mes turėjome čia irgi keletą premjerų, kurie gerai pasitaškydavo pinigais, ir Valstybės kontrolė konstatavo.

Kaip jums atrodo, ar nereikėtų pakeisti įstatymo projekto ir jame numatyti, kad, norint panaudoti daugiau kaip 5 mln. rezervo pinigų, reikalingas Seimo pritarimas? Ar pritartumėte tokiam įstatymo projektui ir tokiam įstatymo pasiūlymui, kad virš 5 mln. be Seimo pritarimo negalėtų Vyriausybė taškyti pinigais? Nes ši Vyriausybė su dviem ministrais, kurie yra net ne politikai ir net ne rinkti, jau pridirbo su Baltarusija mums *bele...* kažkiek nuostolių. Ir jie už nieką neatsakys. Tai ką jūs manote apie tokią mintį?

R. ŽIOBAKAS. Labai ačiū už klausimą. Mes tikrai atviri pasiūlymams.

PIRMININKĖ. Klausia T. Prajara.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Priėmus šį projektą, bus užtikrinta galimybė prireikus laiku gauti paslaugas ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu ir jų padariniams likviduoti, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją karo padėtį. Čia jūsų citata.

Noriu paklausti aš jūsų, ar preliminarinių sutarčių modelis nesukurs pernelyg didelės priklausomybės nuo kelių stambių tiekėjų ir kaip planuojama užtikrinti konkurenciją bei atsparumą tiekėjų žlugimo ar nedalyvavimo atveju?

R. ŽIOBAKAS. Kaip tik galvojame iš tikrųjų kaip apie išeitį apie tas preliminarįsias sutartis. Kada bus aiškiai reglamentuotos jų panaudojimo sąlygos, naudojimo sąlygos, tai ir bus sukurtos galimybės dar nenaudojant pinigų, jau į priekį žiūrint, sudaryti tam tikras sąlygas, jeigu toks poreikis atsirastų, o ne bėgti iš paskos, kai jau atsitinka kokia nors krizinė situacija.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų aš pratęsiu. Jūs pabaigoje labai gerai pasakėte, kad nebėgtume iš paskos, ir kalbėjote, ir akcentavote transporto galimas problemas, kai reiks evakuoti žmones, panaudoti transportą ekstremaliosiomis situacijomis. Ar nevertėtų dabar, kiek žinau, įstatymas numato, kad tos visos pervežimo įmonės, kurios keleivius veža dabar... dabar būtų patikrintos ir gautų iš tikrųjų komisijos pažymą, ar jos atitinka visus reikalavimus? Mes praėjusią kadenciją tai numatėme įstatyme, bet gal dabar būtų verta pasitikrinti visa tai, kad kai ateis valanda X, jos čia neišsilakstytų ir nesabotuotų reikalingų paslaugų?

R. ŽIOBAKAS. Jeigu šitas įstatymo projektas tikrai eis sėkmingai, tikrai girdžiu, ką sakote. Bet dėl įmonių, aš manau, kad tos įmonės yra nuolat prižiūrimos ir tikrinamos. Tai nebūtų koks nors naujas elementas čia įtraukiamas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, išties jūs neatsakėte į klausimą, kaip bus prižiūrimas šio rezervo formavimas, o ypač rezervo panaudojimas. Mes turime šiaip programinį biudžetą, yra ten programa, pinigai, atskaitomybė, tvirtinimai

ir visa kita. Kiekvienos Vyriausybės svajonė turėti tokį kapšą, didesnę ar mažesnę, ir iš jo pasisemti neatskaitytinai ir, sakykime, be parlamento kontrolės. Taip nėra gerai, nes vieni elgiasi atsakingai, kiti kažkaip tuos pinigų sugeba panaudoti nelabai atsakingai. Todėl parlamento biudžeto kontrolės komitetui, kuris vadinasi Audito komitetas, labai rūpi, kokia bus atskaitomybės forma dėl šio biudžeto panaudojimo efektyvumo. Tai atskleiskite ne vienu žodžiu, bet savo siūlomą projektą. Labai ačiū.

R. ŽIOBAKAS. Labai ačiū už klausimą. Iš esmės šitos paslaugos tikrai bus prižiūrimos ir kaupiamos jau pagal paminėtą Vyriausybės patvirtintą sąrašą. Dėl atskaitomybės nežinau, galiu paralelę išvesti. Pavyzdžiui, praėjusią sesiją buvo Kelių fondo elementas. Svarstymo stadijoje atsirado nuostata, tikrai jai neprieštaravome niekaip, kad dėl Kelių fondo panaudojimo pinigų kiekvienais metais ar dažniau, kaip jau matytų komitetas, parlamentinės kontrolės lygmeniu, elementu, pasikviečia, užduoda klausimus, gauna atsakymus ir taip vykdoma ta kontrolė. Parlamentinės kontrolės dalykas ir elementas tikrai egzistuoja Seime ir manau, kad juo puikiai naudojasi.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjau, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai. Motyvai už – V. Rakutis. Gerbiamas pranešėjau, galite eiti į savo vietą. V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų norėčiau pritarti išsakytoms mintims, kad valstybės rezervo sutartimis reikia pasirūpinti iš anksto, nes dažniausiai, kada prireikia to rezervo, nebūna labai daug laiko vykdyti auditus, šaukti Seimo posėdžius ir daryti kitas procedūras. Čia, mano supratimu, einama teisingu keliu. Tik reikia neužmiršti, kad kai mes kalbame apie transportą, tai ne tik sausumos transportas, bet taip pat oro ir jūrų transportas turi patekti, nes būtent prekių, žmonių ir visų kitų krovinių gabenimas vyksta civiliniais laivais, kariniai laivai sudaro tik eskortą. Kadangi Lietuva neturėjo patyrimo šiuo atveju, būtų galima pasinaudoti Norvegijos patirtimi, kaip šiandien buvo pristatyta konferencijoje. Dėkui.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš. Nebėra užsirašiusių. Kolegos, aš noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad, pagal patvirtintą darbotvarkę, jau yra balsavimo langas, todėl dėl šio projekto po pateikimo turime apsispręsti balsuodami. Prašom, kolegos, balsuoti.

Užsiregistravo 85 Seimo nariai, balsavo 82: už – 72, prieš nebuvo, susilaikė 10. Projektui pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas yra Biudžeto ir finansų komitetas. Neprieštaraujate? Bendru sutarimu galime tam pritarti. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną.

Per šoninį mikrofoną A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (NAF). Posėdžio pirmininke, įskaitykite balsą – susilaikau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiama pirmininke, gal kaip papildomas galėtų būti Audito komitetas?

PIRMININKĖ. Biudžeto kontrolės komitetas?

D. VARNAS (MSNG). Gerbiama pirmininke, įskaitykite mano balsą už.

PIRMININKĖ. Būtinai, perduosime dėl protokolo. Kolegos, o kaip apsisprendžiame dėl papildomo komiteto? Ar ne prieš, kad Audito komitetas būtų papildomas komitetas? Matau, kad galime sutarti bendru sutarimu, nėra prieštaraujančių. Taigi Audito komitetas, kaip sakoma, bendru sutarimu bus papildomas komitetas. Labai ačiū už pritarimą.

15.24 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-901 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-901(2). Pranešėjas – krašto apsaugos viceministras T. Godliauskas. Prašom, gerbiamas pranešėjau.

T. GODLIAUSKAS. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiama Seimo nariai, šiandien pateiksiu Karo prievolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Teikiamas projektas parengtas siekiant tobulinti nuostatas, susijusias su alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos administravimu, siekiant mažinti administracinę naštą, darbdaviams pretenduojant gauti subsidijų už privalomąją

pradinę karo tarnybą atlikusius darbuotojus, bei užtikrinti Karo prievolininkų registro atitiktį Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme nustatytiems registrų informacinių sistemų taisyklėms reikalavimams.

Projekto esminiai pasiūlymai. Pirma, tai yra susieta su... dėl alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos. Siūloma atskirti alternatyviosios tarnybos administravimo etapus iki sprendimo dėl prašymo atlikti alternatyviają tarnybą pagrįstumo ir po šio sprendimo priėmimo. Asmuo iki sprendimo aprašymo atlikti AKAT, alternatyviają tarnybą, laikomas karo prievolininku, todėl Karo prievolininkų pateiktų prašymų nagrinėjimo komisiją organizuoti pavedama karo prievolę administruojančiai institucijai, tai yra Lietuvos kariuomenei, o po komisijos priimto sprendimo prašymo pagrįstumą dėl tarnybos administravimo perimtų Jaunimo reikalų agentūra.

Taip pat siūloma nustatyti, kad alternatyviosios tarnybos prievolininkų sveikatos patikrinimo apmokėjimą vykdytų administruojančios institucijos nustatyta tvarka iš Krašto apsaugos ministerijai skirtų asignavimų.

Kitas – dėl administracinės naštos darbdaviams mažinimo. Nustatoma, kad darbo užmokesčio subsidija darbdaviams už įdarbintus ar grąžintus į darbą privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusius karo prievolininkus yra lygi darbdavio atskaičiuotų draudžiamųjų pajamų, nurodomų „Sodros“ informacinėje sistemoje, dydžiui.

Pabaigoje – dėl Karo prievolininkų registro. Atliekami tikslinamojo pobūdžio pakeitimai, kad su Karo prievolininkų registru susijusios nuostatos atitiktų Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo reikalavimus. Tai būtų tiek. Būsiu pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Jūsų paklausti nori V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre, dėl alternatyviosios tarnybos. Kiek žinoma, čia užtruko kelis dešimtmečius, kol atsirado kažkoks konkretus teisės aktas, kuris leidžia nustatyti alternatyviają tarnybą. Kiek jūs planuojate, kad bus tokių žmonių, kurie pasinaudos šia galimybe?

T. GODLIAUSKAS. Dėkui už klausimą. Alternatyviosios tarnybos apibrėžtis yra nustatyta Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pagrinduose. Šiandien Seimas yra nustatęs principinės struktūros ir krašto apsaugos sistemos ribinius skaičius dešimt asmenų, kurie gali atlikti alternatyviają tarnybą. Šiuo metu turime tris asmenis, kurie atlieka alternatyviają tarnybą. Šiuo atveju mes administravimą tokios alternatyviosios tarnybos, kadangi jinai yra atliekama valstybės arba savivaldybės institucijų, perduodame SADM'ui.

PIRMININKĖ. Jūs, gerbiamas pranešėjau, atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl projekto? Nėra. Tuomet, kolegos, yra balsavimo langas, prašau balsuoti dėl projekto Nr. XVP-901.

Užsiregistravo 100 Seimo narių, balsavo 100 Seimo narių: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Projektui Nr. XVP-928... 901 po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis komitetas yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Prieštaraujančių nematau. Pritarta, kolegos, tam. Siūloma svarstyti gruodžio 11 dieną.

Kitas mūsų darbotvarkės... Ar nėra prieštaraujančių? Ne, nematau. Ačiū, sutarta.

15.30 val.

Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-928, Valstybės gynybos tarybos įstatymo Nr. VIII-209 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-929, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-930 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6.1 klausimas – įstatymo projektas Nr. XVP-928. Kviečiu vicepirmininkę V. Čmilytę-Nielsen pirmininkauti tolesniam posėdžiui.

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN, LSF). Gerbiami kolegos, kviečiame pranešėją į tribūną. Klausimo 2-6.1 pateikimas. Prašau, viceministre.

T. GODLIAUSKAS. Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pateiksiu Žvalgybos įstatymo pakeitimo projektą ir lydimuosius – Valstybės gynybos tarybos įstatymo ir Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo projektus. Projektas parengtas dėl šių priežasčių. Tai yra poreikis tobulinti

esamas ir įteisinti naujas priemonės, sudarančias sąlygas efektyviau ir lanksčiau užkardyti grėsmes nacionaliniam saugumui bei stiprinti ir didinti tarnybos žvalgybos institucijose patrauklumą.

Projektu siūlomi pagrindiniai pakeitimai. Pirma. Tai yra siekiant sudaryti sąlygas efektyviam grėsmių užkardymui numatomi papildomi įgaliojimai žvalgybos institucijoms. Tai yra sudaromos sąlygos ne tik rinkti informaciją, bet ir šalinti rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui. Grėsmių šalinimo priemonės ir jų taikymo gairės tvirtintų Valstybės gynimo taryba. Gavus teismo sankciją vykdyti žvalgybos institucijų užduotį, tai yra rinkti žvalgybos informaciją būdais, formaliai turinčiais teisės pažeidimo požymių, neatidėliotinais atvejais atlikti teismo sankcionuojamus veiksmus be teismo sankcijos ir per 24 valandas informuoti teismą, teikti žvalgybos informaciją ne vien oficialiu dokumentu, bet ir kitais būdais ir teikti žvalgybos informaciją ne tik valstybės institucijoms, bet ir kitiems subjektams, susijusiems su nacionalinio saugumo užtikrinimu.

Antra. Siekiant pritraukti ir išlaikyti žvalgybos institucijų personalą, gerinamos jų tarnybos sąlygos ir socialinės garantijos. Įstatymo projektu nustatomos kompensacijos sveikatos sutrikdymo atveju, nustatomos kelionės išlaidų atlyginimo galimybės, nustatomos reintegracijos priemonės pareigūnams, įgijusiems teisę į pareigūno pensiją, numatomos išmokos kas penkerius metus už tarnybą, atsisakoma perteklinių apribojimų žvalgybos pareigūnams ir numatomas apdovanojimas vardiniu ginklu. Atliekami ir kiti poreikių pakeitimai, tai yra atsisakoma 55 metų amžiaus cenzo reikalavimo žvalgybos institucijų vadovams, tikslinami išpėjimo dėl tarnybos nutraukimo terminai, reglamentuojamos aprūpinimo sąlygos mokymų laikotarpiu.

Lydimasis. Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimu numatomas žvalgybos pareigūnų apdovanojimas vardiniais ginklais. Atsižvelgiant į Žvalgybos įstatymo pakeitimus, tikslinamos VGT funkcijos. Tai būtų tiek. Atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų užsirašė paklausti Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Gentvilas. Ruošiasi A. Anušauskas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas viceministre, įstatymo tikslai yra kompleksiniai, bet vienas iš pakeitimų, galiojančių 13 straipsniui, yra be galo keliantis nerimą žmogaus teisių institucijoms, liberalams ir dešiniams plačiąja prasme. Tai yra nesankcionuoti veiksmai be apygardos teismo teisėjo įpareigoto asmens leidimo naudotis kriminalinės žvalgybos metodais. Kitaip tariant, nesankcionuoti veiksmai, kuriuos šiuo įstatymu jūs legalizujete kriminalinės žvalgybos institucijoms. Kodėl tai daroma? Kodėl neatsiranda teismuose budinčių teisėjų, matant, kad po fakto atėjus į teismus, net negavus sankcijos, žadama kreiptis į žvalgybos kontrolieriaus instituciją, su kuria gero santykio kol kas Valstybės saugumo departamentas nesukūrė? Atvirkščiai, žvalgybos kontrolierius skundžiasi dėl informacijos stokos ir neprieinamumo. Mums tai atrodo raudona vėliavėlė, dėl kurios mes iš tikrųjų kaip liberalai pasiruošę...

PIRMININKĖ. Laikas!

S. GENTVILAS (LSF). ...nebalsuoti už projektą, nebent jūs įtikinsite kitaip.

T. GODLIAUSKAS. Dėkui už klausimą. Būtent šios nuostatos tikslas – sudaryti teisinį pagrindą žvalgybos institucijoms neatidėliotinais atvejais imtis būtinų veiksmų, kai tai sudaro tiesioginę grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir kitiems valstybės interesams. Čia noriu pabrėžti, kad tai būtų neatidėliotinių veiksmų atveju, siekiant užkardyti esančius pavojus nacionaliniam saugumui ir valstybės interesams. Turime numatę, kad tokie veiksmai per 24 valandas turėtų būti aprobuoti apygardos teismo, jeigu to leidimo nebūtų duota, veikla būtų sustabdoma, informuojamas žvalgybos kontrolierius ir visi duomenys, visa informacija būtų ištrinama.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi V. Šeršniovas. (*Šurmulyš salėje*)

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre, turiu du klausimus. Cituoju: „Žvalgybos veiksmai, formaliai turintys teisės pažeidimo požymių, siekiant apginti valstybę.“ Ar teisingai supratau, kad kalbama apie nusikalstamos veikos modelį, imitavimą nusikalstamos veikos, tiesiog nepanaudotas jau žinomas terminas?

Kitas klausimas, cituoju: „Žvalgybos pareigūnai turi teisę panaudoti sprogmenis taikant išorės veiksnių ir grėsmių šalinimo priemones.“ Čia panašiai kaip Mosadas prieš „Hezbollah“, ma-

tyt, bet vis tik atskleiskite, ar tai prieš FPV dronus, kurie virš žvalgybos objektų taikė į kokias nors antidronines priemones su sprogmenimis? Apie ką vis dėlto?

T. GODLIAUSKAS. Dėkui už klausimus. Pirmiausia reiktų pasakyti, kad iki šiol žvalgybos tarnybos turėjo galimybę naudoti tikrai šaunamąjį ginklą ir šita galimybė yra praplečiama bendruose sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų nuostatuose. Šioms priemonėms, susietoms su sprogmenimis, sprogstamosiomis medžiagomis, įstatyme yra įrašyti labai aiškūs saugikliai ir kokiomis aplinkybėmis tai gali būti naudojama: taikant išorės rizikos veiksnių, pavojų, grėsmių šalinimo priemones, kurios būtų tvirtinamos Valstybės gynimo tarybos, ir naikinant žvalgybos institucijų disponuojamą įslaptintą informaciją, tai yra siekiant apsaugoti pačių tarnybų turimą informaciją.

Atsakau į jūsų pirmąjį klausimą, jeigu teisingai supratau – tie veiksmai, kurie būtų imituojant kriminalinę žvalgybą, būtų daromi tikrai sankcionuotai, gavus teismo leidimą.

PIRMININKĖ. Klausia V. Šeršniovas. Ruošiasi V. Sinica.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Sveiki, porą klausimų turiu. Po šio įstatymo priėmimo žvalgyba turės daug daugiau laisvės ir ji galės veikti, pavyzdžiui, turėdama duomenų, kad asmuo gali kelti pavojų. Kokiais konkrečiais kriterijais remiantis bus sprendžiama, kad asmuo gali kelti pavojų, ir kas bei koku būdu tikrins, ar šie kriterijai nėra taikomi politiškai nepageidaujamiems asmenims – protestuotojams ar valdžią kritikuojantiems asmenims? Pirmas klausimas.

Antras klausimas. Įstatyme teigiama, kad žvalgybinė informacija bus teikiama ne tik Šaulių sąjungai, bet ir abstrakčiai apibrėžtiems juridiniams asmenims. Gal galite paaiškinti, kas tiksliai laikoma valstybės remiamu nacionalinį saugumą padedančiu užtikrinti juridiniu asmeniu, koks tai spektras, ar kalbama apie aiškias saugumo struktūras, ar tai gali būti ir bet kurie juridiniai vienetai – technologijų įmonės, restoranai, prekybininkai ir panašiai?

T. GODLIAUSKAS. Dėkui už klausimus. Dėl kelti pavojų. Pirmiausia reiktų pasakyti, kad priemonės, kurios būtų taikomos, būtų taikomos tikrai tuo atveju, jeigu tai sudarytų tiesioginę grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir būtent neatidėliotinais atvejais. Kokios priemonės ir kokiais atvejais būtų naudojamos? Tas visas aplinkybes turėtų patvirtinti Valstybės gynimo taryba, numatydama tarnyboms.

Kita dalis – dėl institucijų. Čia reiktų pabrėžti, kad turime institucijų, Šaulių sąjunga viena iš jų paminėta, bet iš tiesų yra ir kitų valstybei kritiškai ir strategiškai svarbių įmonių, kurioms irgi yra būtinybė gauti žvalgybinę informaciją, tai galėtų būti ir tie patys „Lietuvos geležinkeliai“ ar Klaipėdos valstybinis jūrų uostas, ar paštas, ar panašiai. Mes kalbame apie būtent kritinį strateginį sektorių, kuris vienaip ar kitaip tiesiogiai yra susijęs su valstybės atsparumu, saugumu ir gynyba.

PIRMININKĖ. V. Sinica. Ruošiasi I. Vėgėlė.

V. SINICA (MSNG). Ačiū už projektą. Norėjau paklausti. Šitas projektas, jame teikiamos pataisos reikšmingai išplečia žvalgybos institucijų galias. Paraleliai kaip ir eitų poreikis žvalgybos institucijų veiklos kontrolės. Mano žiniomis, ir komitete buvo apie tai svarstyta, kad paraleliai turėtų eiti kartu ir žvalgybos kontrolieriaus veiklą reglamentuojančios pataisos, kurios būtent išplėstų kontrolieriaus galias. Tai dabar tie dalykai buvo atsieti darbotvarkėje. Ar manote, kad gerai? Ir ar sutiktumėte iš principo, kad su šitomis pataisomis kartu yra būtinos ir pataisos žvalgybos kontrolieriaus veiklos reguliavimo?

T. GODLIAUSKAS. Dėkui. Tikrai žvalgybos kontrolierius ir čia yra nepamirštas, mes iš tikrųjų esame jam numatę svarbų vaidmenį dėl nesankcionuotų veiksmų. Jeigu jie apygardos teismo leidimu nebūtų patenkinti, tai ir žvalgybos kontrolierius tikrai yra įgalintas priėti prie visos informacijos, kuri būtų susieta su tarnybų tyrimais. Visiškai pritariame, kad žvalgybos kontrolieriaus, kaip instituto, dalyvavimas šitoje veikloje ir svarstant jo galių arba jo teisių ir pareigų dalį tikrai galėtų būti diskutuojamas komitetuose.

PIRMININKĖ. Klausia I. Vėgėlė. Ruošiasi T. Prajara.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū už pristatymą. Iš tiesų man šitas įstatymo projektas pasirodė kiek prieštaringas, nes iki šiol mūsų žvalgybos institucija turėjo labai aiškiai apibrėžtą tikslą ir aiškiai apibrėžtus uždavinius, tai yra vykdyti žvalgybą, kontržvalgybą. Niekur nebuvo kalbama apie ikitėsinio tyrimo funkcijas arba kažkokias sankcijas numatyti asmenims, arba kardomąsias priemones. Įstatyme įtraukti šitie dalykai, tačiau nors ir neateina... šalia ikitėsinio tyrimo funkcijų

atsiranda naujų priemonių, sprogmenų ir taip toliau. Tuo tarpu mažėja apsauga pareigūnams, kad jie negalėtų naudotis šiomis priemonėmis netinkamai. Žiūrėkite, jūs iš įstatymo išbraukėte teisę pareigūnui būti privataus juridinio asmens savininku. Tas išnyksta įstatyme. Jūs išbraukėte pareigūno, iki tol buvo ribojama pareigūno teisė nuomoti patalpas, jas turint...

PIRMININKĖ. Laikas.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). ...ir gauti pajamas, jūs tai išbraukėte ir daug kitų teisių. Kaip suprasti: plečiame funkcijas, bet siauriname pareigūnams nustatytas pareigas?

T. GODLIAUSKAS. Dėkui. *Kas liečia* pareigūnų teisių klausimą, tai iš tiesų pačiame įstatyme yra tikrai daugybė socialinių garantijų, kompensacinių mechanizmų, tarnybos sąlygų užtikrinimo instrumentų, kuriais mes iš tikrųjų siekiame kaip tik palengvinti ir paskatinti pareigūnus, atliekančius šią sunkią tarnybą. Šitie visi papildomi instrumentai yra susiję su pačių pareigūnų ir tarnybos apsauga.

Dėl žvalgybos tikslų. Taip, iki šiol iš tikrųjų turėjome žvalgybų tokią pagrindinę kryptį, kuri buvo susieta su informacijos rinkimu, jos analizavimu, perdavimu ir indikavimu dėl grėsmių, bet, atsižvelgiant į geopolitinę situaciją ir aktyvėjančią Lietuvai nedraugiškų valstybių žvalgybos institucijų veiklą, iš tikrųjų atsirado tam tikrų poreikių turėti tam tikrus instrumentus, kurie reikalingi žvalgybos tarnyboms.

PIRMININKĖ. Klausia T. Prajara. Kadangi yra keli lydimieji, pratęsiu klausti skirtą laiką, kad galėtų paklausti visi užsirašę Seimo nariai. Klausia gerbiamas T. Prajara. Ruošiasi A. Skardžius.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, kolega jau paminėjo, truputį pasikartosiu. Tačiau man taip pat labai įstrigo viena vieta: tai projekto esmė – papildyti žvalgybos sąvoką veikla, kuria siekiama šalinti išorės rizikos veiksnius. Ar naujos galios nuo sprogmenų naudojimo iki žvalgybos užduočių su teisės pažeidimo požymiais turės pakankamai realių, ne vien popierinių, saugiklių ir ar nebus galimo tarnybų institucinio piktnaudžiavimo?

Ir dar, kol turiu laiko, papildysiu antru klausimu. Ar išplėstų socialinių garantijų paketai, priedai, kompensacijos, integracija į darbo rinką taps žvalgybos kokybės magnetu, ar labiau sustiprins uždarą, sunkiai iš išorės audituojamą saugumo aparatą? Dėkoju.

T. GODLIAUSKAS. Dėkui. Tikrai taip, prie įstatymo projekto darbavosi tarnybos, kurios iš tikrųjų geriausiai supranta pareigūnų socialinius lūkesčius, poreikius, rizikas, susijusias su pareigų vykdymu. Visos numatytos priemonės reikšmingai pakeis ir pagerins pareigūnų tarnybos sąlygas ir padarys jų tarnybą saugesnę.

Dėl išorės veiksnių ir saugiklių. Čia turbūt irgi prie to paties, ką minėjau prieš tai, kad privedame tarnybas nuo tokio užduočių vykdymo, kuris iš esmės buvo susijęs su žvalgybos informacijos rinkimu, apdorojimu ir perdavimu... dėl pasikeitusių geopolitinių aplinkybių iš tikrųjų reikia operatyviai reaguoti tose situacijose, kai tai iš tikrųjų kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, atsiranda reikalingumas suteikti tas sąlygas ir galimybes jiems.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Gailius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas viceministre, išties žvalgybai suteikiami nauji įgaliojimai, išplečiamos jų galios. Klausimas dėl atsakomybės. Visą laiką galios turi pusiausvyrą su atsakomybe. Kontrolės mechanizmo mes iki šiol neturime, žvalgybos kontrolierius galbūt kažką veikia, bet mes nežinome, nors ilgus metus siekiame, kad toks kontrolierius atsirastų, *de facto* jo nėra, *de jure* galbūt ir egzistuoja. Dabar net iki sprogmenų įsigijimo ir panaudojimo žvalgybai suteikiamos galios, nekalbant apie visas kitas galias. Kaip dabar bus su tuo kontrolės mechanizmu? Kokie atsvaros mechanizmai jūsų yra numatyti? Kada jie atsiras ir kaip bus naudojami? Aš suprantu, kad reikia plėsti tas galias dėl geopolitinės situacijos ir viso kito, bet kaip bus su kontrolės mechanizmu?

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SKARDŽIUS (NAF). Prašom plačiau. Ačiū.

T. GODLIAUSKAS. Dėkui. Be to, ką minėjau dėl žvalgybos kontrolieriaus įsitraukimo į procesą, mes taip pat turime ir teismo dalyvavimą šiame procese. Sankcionuoti veiksmai yra patvirtinti

nami teismo. Net jeigu dėl grėsmės saugumui veiksmai ir būtų pradėti žvalgybos vadovo sprendimu, per 24 valandas teismo leidimas turėtų būti gautas.

Kitas dar paminėtinas dalykas. Pačioje žvalgybos tarnyboje vadovams irgi yra suteikiama teisė steigti kontrolę vykdančius padalinius arba institucijas, kurie ne iš tiesiogiai pavaldžių jiems departamentų, kur pajėgumas iš tikrųjų yra neženklus ir neleidžia to dalyko padaryti, bet specialiai sukurti tam atskirus padalinius, kurie užtikrintų tą kontrolę.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš pratęsiu kolegų išsakytas abejones dėl sankcionavimo tvarkos. Aš suprantu, kad Šiaulių apygardoje nebėra Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko, kuris visada viską (bet ką) visaip sankcionuodavo. Reikia ieškoti kokių nors alternatyvų, tai ieškome alternatyvų, bet aš keliu abejonę dėl to informacijos sunaikinimo. Jeigu apygardos teismas nesankcionuos sunaikinimo (procedūros terminai nepibrėžti), ji turi būti nedelsiant sunaikinama.

Ir kitas mano jau dabar klausimas jums. Nematau pakete Kriminalinės žvalgybos įstatymo. Kriminalinės žvalgybos įstatyme kriminalinės žvalgybos subjektams yra apibrėžti labai aiškūs šeši uždaviniai: nuo nusikalstamų veikų prevencijos iki asmenų paieškos. Jokios galimybės pasitelkti kriminalinės žvalgybos subjektus žvalgybos uždaviniams vykdyti Kriminalinės žvalgybos įstatymas nesuteikia. Tokio uždavinio vykdyti žvalgybos subjektų pavedimus Kriminalinės žvalgybos įstatyme nėra, todėl šis įstatymas prieštarauja Kriminalinės žvalgybos įstatymui.

PIRMININKĖ. Laikas!

V. GAILIUS (*LSF*). Galite bendradarbiauti, bet pasitelkti ir vadovauti ne.

T. GODLIAUSKAS. Dėkui. Dėl įrodymų sunaikinimo įstatyme numatyta, kad tai turi būti fiksuota ir pateikti to įrodymai.

Dėl Kriminalinės žvalgybos įstatymo. Žvalgybos tarnyboms vykdančioms veiklą ir esant poreikiui pasitelkti kriminalinės žvalgybos subjektus irgi yra numatyti tam tikri saugikliai, arba tam tikros nuostatos, kurios apibrėžia, kokiomis sąlygomis kriminalinės žvalgybos institucijos gali būti pasitelktos žvalgybos tarnybų, kas yra susieta su Vyriausybės grėsmių indikavimo sistema. Kiek tai koreliuoja su Kriminalinės žvalgybos įstatymu ir būtinybe, dabar negalėčiau atsakyti. Taip, sutinku.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai po pateikimo. Už kalba A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju už suteiktą žodį. Aš tikrai norėčiau paraginti mūsų kolegas suprasti, kad mes šiame geopolitiniame kontekste turime turėti stiprias žvalgybų tarnybas, suteikti joms įgaliojimus, nes kasdien mes girdime ir matome, kas vyksta ne tikrai mūsų regione, bet jau ir Vidurio Europos, ir Vakarų Europos regionuose. Aš jau nekalbu apie dronus ir kai kurių asmenų bandymus įsiskverbti į strateginius objektus, žvalgyti NATO karines bazines. Tam, kad ne tikrai įtariamas asmuo būtų, jo negali kaip nors prevenciškai sulaikyti neturėdamas tam tikrų įgaliojimų, aš manyčiau, kad šio įstatymo pataisos būtų ir suteikia tokią galimybę, nes diversinės veiklos vykdomos, atliekamos mūsų kaimynų ir žinome, kodėl tai vyksta. Aš tikrai raginčiau palaikyti.

O dėl tų abejonių, ar tikrai yra užtektinas kontrolės mechanizmas, tai aš, kaip Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys, galiu pasakyti, kad mes nuolat esame informuojami žvalgybos kontrolieriaus apie jų tam tikras veiklas. Aš manyčiau, kad tikrai yra pakankami mechanizmai. Jeigu mes norime turėti tikrai geras žvalgybos tarnybas, tai palaikykime šias įstatymo pataisas.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Zuokas.

A. ZUOKAS (*MSNG*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, gerais norais yra pragaras grįstas. Ir šiandien, be abejo, vertindamas ir geopolitinę situaciją, ir visas aplinkybes, deja, galiu pasakyti dėl duomenų galimybių, kad mūsų specialiosios tarnybos, taip pat mūsų visos tarnybos, kurioms prieinami įvairūs skaitmeniniai duomenys, informacija apie kiekvieną asmenį, turi pakankamai galimybių užkardyti bet kokias priešiškas veikas. Turi pakankamai. Todėl necituosiu tų įstatymo punktų, kuriuos jau kolegos minėjo užduodami klausimus. Mes šiandien turėtume galvoti apie pilietines teises ir apie balansą tarp noro kontroliuoti, tarp noro veikti pagal

gana dažnai tokius subjektyvius kriterijus, kas yra grėsmė valstybei, kas nėra grėsmė valstybei, ir tokiu būdu ginti pilietines teises. Šiandien mes neturime perlenkti tos lazdos vien dėl to, kad yra tokia situacija šalia mūsų ir tam tikros aplinkybės. Valstybės tarnybos gali ir turi naudotis tais instrumentais, kuriuos turi, ir puikiai, efektyviai veikti. Geras pavyzdys – oro balionai. Kilo skandalas, žurnalistai pradėjo kalbėti apie korupciją, apie galimą vadinamąjį stogą teisėsaugos institucijose, kurios dengia kontrabandininkus, siunčiančius tuos oro balionus su kontrabanda iš Baltarusijos į Lietuvą arba kartu su Baltarusijos galbūt specialiosiomis tarnybomis, ir tik po to, pasirodo, užtenka mūsų valstybės tarnyboms imtis radikalių žingsnių, pradėti daryti kratas, sulaikymus ir parodyti realią valstybės galią ir jėgą tiems, kurie piktnaudžiauja, ir tiems, kurie tuo naudojasi. Todėl aš raginu balsuoti prieš. Įstatymas turi būti tobulinamas ir mes turime šiandien ginti pilietines teises ir reikalauti, kad tarnybos naudotųsi tais instrumentais, kurie yra sukurti. Dėkui.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Pratęsiu balsavimo laiką iki pat posėdžio pabaigos. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate darbotvarkės 2-6 klausimui, projektui ir lydimiesiems, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 98: už – 85, prieš – 2, susilaikė 11. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūlomas vienintelis komitetas. Ir siūloma svarstyti gruodžio 11 dieną. I. Vėgėlė, prašau.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Posėdžio pirmininke, kadangi tai susiję su Teisės ir teisėtvarkos komiteto veikla vienareikšmiškai, tai prašau, kad kaip papildomą komitetą Teisės ir teisėtvarkos komitetą įtrauktumėte.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš savo ruožtu pasinaudosiu posėdžio pirmininko teise ir norėčiau pasiūlyti Žmogaus teisių komitetą. Taigi ar galėtume bendru sutarimu pritarti, kad šį projektą po pateikimo svarstys kaip pagrindinis Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas ir kaip du papildomi – Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir Žmogaus teisių komitetas? Dėl viso paketo. Nematau prieštaraujančių. Ačiū, pritarta. Data – gruodžio 11 diena dėl viso paketo. Pritarta bendru sutarimu.

15.57 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 321, 557, 557¹, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 514¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-902 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo nauju straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-902. Pranešėjas – G. Alikandravičius. Prašau, viceministre.

G. ALIKSANDRAVIČIUS. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke. Sveiki, gerbiami Seimo nariai. Teikiame Administracinių nusižengimų kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą. Tikslas ir esmė šio projekto. Atsižvelgiant į šiuo metu susidariusią geopolitinę situaciją ir įvairių grėsmių pavojų, būtina stiprinti Viešojo saugumo tarnybos vaidmenį užkardant pažeidimus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiuose objektuose. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Viešojo saugumo tarnyba šiuo metu neturi galimybės taikyti administracinę atsakomybę asmenims už svarbių valstybės objektų fizinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus.

Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektu siūloma nustatyti aiškia administracinę atsakomybę už neteisėtą asmenų patekimą į svarbias įmones ar jų apsaugos zonas, taip pat už svarbių objektų fotografavimą, filmavimą, gautos vaizdinės informacijos perdavimą kitiems asmenims neturint tam teisės. Siekiama suteikti Viešojo saugumo tarnybos pareigūnams įgaliojimus pradėti administracinių nusižengimų teisena, atlikti tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus už nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų fizinės saugos pažeidimus, taip pat už neteisėtą skrydžių vykdymą naudojant bepiločius orlaivius oro erdvėje virš svarbių objektų, kurių fizinę apsaugą vykdo Viešojo saugumo tarnyba.

Taip pat siūloma numatyti proporcingas, pavojaus pobūdį atitinkančias sankcijas už fizinės saugos reikalavimų pažeidimus tiek nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiuose objek-

tuose ir jų teritorijose, tiek karinėse ar žvalgybos teritorijose. Pavyzdžiui, šiuo metu už neteisėtą patekimą į karinę teritoriją numatyta tik bauda nuo 20 iki 50 eurų, o už objektų filmavimą, fotografavimą tokiose teritorijose – taip pat tik 20–50 eurų bauda. Siūloma, kad už filmavimą, fotografavimą ar kitoki vizualizavimą būtų nustatyta bauda nuo 200 iki 400 eurų, padarius pakartotinai – nuo 300 iki 600 eurų, už neteisėtą patekimą į svarbių objektų teritorijas būtų skiriama bauda nuo 300 iki 850 eurų, pakartotinum atveju – nuo 500 iki 1 tūkst. eurų.

Siūlomų pakeitimų nauda. Bus užtikrintas nuoseklesnis teisinis reguliavimas, apimantis visus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius objektus. Šiuo tikslu atsakomybė nustatoma Administracinių nusižengimų kodekso skyriuje „Administraciniai nusižengimai, susiję su valdymo tvarka“. Dar kaip naudą įžvelgiame proporcingas sankcijas, kurios leis efektyviau pasiekti administracinės nuobaudos tikslus, atgrasyti asmenis ateityje nuo panašaus pobūdžio veiksmų darymo. Bus sudarytos teisinės prielaidos Viešojo saugumo tarnybos pareigūnams proaktyviai veikti ir operatyviai reaguoti į incidentus. Administracinę atsakomybę galės taikyti tas subjektas, kuris užfiksuoja pažeidimą.

Tai tiek. Esu pasirengęs klausimams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia... Keturi. Pirmasis klausia V. Gailius. Ruošiasi T. Prajara.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, kolega, labai svarbus projektas ir palaikysiu jį pateikimo stadijoje, nes jis bus Teisės ir teisėtvarkos komite. Bet klausimų tiek ten turėsiu, tiek čia dabar turiu.

Ar jūs tikrai galvojate, kad tokie pažeidimai, kai atriboti pažeidimą nuo nusikalstamos veikos reikia tikrai nemažai žinių ir patirčių ir turėti, net neabejoju, ikiteisminio tyrimo įstaigos, instituto statusą, nes veikos tiesiog labai sunkiai ribojamos nuo nusikalstamų veikų, ar tikrai manote, kad Viešojo saugumo tarnyba yra tinkamas subjektas surašyti, nagrinėti šias administracines bylas?

G. ALIKSANDRAVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Išties gali būti, matyt, praktikoje ir iškils tokių atvejų, kai administracinių nusižengimų daugetas iškels jau ir baudžiamąją atsakomybę ir reikės pradėti ikiteisminį tyrimą. Bet aš tikiu, kad Viešojo saugumo tarnybos irgi, be abejo, visi pareigūnai bus apmokyti nustatyti pažeidimo sudėtį, tiksliau, nusižengimo sudėtį surašant tam tikrus administracinio nusižengimo protokolus. Aš manau, kad vis dėlto tai būtų pažeidimai, kurie iš tiesų priskirtini Administracinių nusižengimų kodeksui, todėl šį projektą ir teikiame. Be abejo, matyt, bus, ir tikėtina, kad, kaip ir pasikartosiu, bus sudėtingesnių veikų, bet tuomet jau prisi-
jungs tikrai kvalifikuotos ikiteisminio tyrimo institucijos.

PIRMININKĖ. Klausia T. Prajara. Ruošiasi G. Balčytytė.

T. PRAJARA (LSDPF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, ar tikrai simboliškai griežtesnės sankcijos iš tiesų pagerins realų objektų saugumą, ar tik perkels atsakomybę pavieniams pažeidėjams, nepaliesdamos gilesnių kibernetinių, organizacinių ar žmoniškųjų išteklių saugumo spragų?

G. ALIKSANDRAVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų šiandien kalbame apie objektų apsaugą, apie teisės pažeidimus nacionalinių objektų saugumui, tai yra fizinę apsaugą, tarnybą, kuri saugo 13 objektų. Aš manau, kad ir sankcijos, be abejo, turi būti adekvačios. Kai kurios iš jų tikrai neperžiūrėtos daugiau nei dešimt metų, juolab kad Viešojo saugumo tarnyba indikuoja, kad asmenų ar asmenų ketinimų patekti į saugomas teritorijas ar vykdomų fotografavimo, kitokio vaizdinio fiksavimo būdų atvejų skaičius didėja. Mes matome, kad sankcijos šiandien yra adekvačios realioms galimoms grėsmėms. Be abejo, jūsų išsakytos mintys dėl informacinio saugumo taip pat aktualios, bet tai ne šito projekto dalykas.

PIRMININKĖ. Klausia G. Balčytytė. Ruošiasi R. Kuodis.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Ačiū posėdžio pirmininkei. Aš noriu paklausti, gal žinoma, kiek dabar yra baustų už tokias veikas ir nubaustų asmenų?

Kitas klausimas galbūt šiek tiek panašus į Vitalijaus. Ar tikrai, na, įsivaizduojame, priešiškų valstybių veikimas prieš Lietuvą, kažkokie žmonės, kurie pasamdomi stebėti, fotografuoti, filmuoti, ar 800 eurų bauda čia tas dalykas, kuris veiks atgrasančiai? Ar iš tiesų šios bausmės yra atgrasančios, jūsų manymu? Ar dabar jau nebeveiks taip, nes išsigąs 800 eurų baudos?

G. ALIKSANDRAVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų, sakykime, tas atgrasymas pinigine išraiška turi savo vertę ir tikimės, kad tai atsvers, nes, matyt, normalu ir viešojoje erdvėje, kad dažniausiai asmenys daro vienokius ar kitokius veiksmus gal daugiau ne dėl ideologinių įsitikinimų ar sumetimų, bet dėl finansinės naudos. Tai manome, kad šiuo atveju siūlomos sankcijos veiksmingos.

Dėl jūsų klausimo apie nusižengimus, tai aš galiu pasakyti, kad dėl filmavimo, fotografavimo 2023 metais buvo 6 nusižengimai, 2024 metais – 24, šiandien turime 22. Tai tendencija – didėti.

PIRMINKĖ. Klausia R. Kuodis.

R. KUODIS (TS-LKDF). Mielas kolega, Seimas čia užverstas, kaip sakant, broko taisymais, ir šiandien mes esame liudininkai to, nes sankcijos nesusietos su kažkokiu protingu etalonu, pavyzdžiui, kaip vidutinis darbo užmokestis. Todėl jos nuvertėja, kaip jūs sakote, bėgant laikui, infliacijai, kylant algoms ir taip toliau. Tai nežinau, koks jūsų požiūris į tai, kad mes neštume tuos pakeitimus jau susieję, sakau, su kažkokiu VDU ar kažkuo panašaus. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas, aišku, ką irgi teisės ekonomika rekomenduoja, kad sankcijos turi atspindėti žalą arba naudą, gautą iš kažkokio nusižengimo, padalinus iš pagavimo tikimybės. Ko, aišku, aš irgi nematau šioje šalyje, kad šitaip būtų mastoma nustatant tas sankcijas. Užtat kai kada jos juokingos, kai kada dramatiškos ir taip toliau. Tai nežinau, koks jūsų požiūris į tuos dalykus?

G. ALIKSANDRAVIČIUS. Na, išties šiandieniniame galiojančiame Administracinių nusižengimų kodekse irgi, matyt, nėra vienos bendros formulės nustatant sankcijas, tai yra nustatyti dydžiai nuo iki. Jau ten vėliau baudos skyrimo taisyklės yra numatytos, kokia sankcija parenkama. Bet iš principo, jeigu kalbame apie konkretaus įstatymo projekto baudų dydžius, tai, aš manau, mes irgi galėsime svarstymo metu komitetuose tai aptarti.

O dėl paties baudų skyrimo modelio, galbūt jis ir bus peržiūrėtas. Be abejo, irgi aktyviai dalyvausime kaip ministerija, jeigu tokių iniciatyvų bus, ir teiksime savo pasiūlymus.

PIRMINKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai po pateikimo. A. Pocius kalba už.

A. POCIUS (TS-LKDF). Aš šiuo atveju norėčiau suteikti gal truputį daugiau aiškumo. 2004 metais, kai Lietuva tapo NATO nare ir Šiaulių aviacijos bazėje nusileido pirmieji NATO naikintuvai, Šiaulių aviacijos bazė tapo labai patraukliu objektu smalsiems asmenims. O tie smalsūs asmenys, be abejonės, ateidavo su fotoaparatais, su filmavimo kameromis, nes tie žmonės, matyt, gaudavo užsakymus už atlygį. Vėliau buvo imtasi tam tikrų priemonių, sustiprinta apsauga ir tie asmenys buvo nutolinti.

Dabar Lietuvoje mes turime jau dalį Vokietijos brigados, turime amerikiečių čia ir tie mūsų NATO sąjungininkai taip pat yra traukos objektas tiems smalsuoliams, kuriuos per įvairias svetaines užsako Rusijos karinė žvalgyba. Už atlygį, be abejonės. Tam, kad tas asmuo, kuris galbūt nelabai susimąsto, kokios gali būti pasekmės, o galbūt gundo keli šimtai eurų, kuriuos siūlo už atliktas tam tikras paslaugas, nuotraukas ar filmuotą medžiagą... Manau, kad šios padidintos baudos už tokią veiklą, norėčiau tikėti, tikrai atvėsins kai kuriuos asmenis, kad tai yra tikrai ne vieta uždarbiauti, ir tiesiog neatliks tokių veiksmų, dėl kurių paskui reikėtų labai gailėtis. Siūlau balsuoti už ir palaikyti šias pataisas. Tiesiog realybė diktuoja sąlygas tai daryti.

PIRMINKĖ. Motyvai prieš – A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, čia dar vienas pavyzdys iš įstatymų šiandien, kad greitai kiekvienam, kuris turi uniformą, suteiksime teisę būti policininku. Čia gerbiamas V. Gailius gerus klausimus uždavė, ar iš tikrųjų tie žmonės pasirengę, parengti ir panašiai. Matyt, reikėtų dabar ir naujo įstatymo projekto, kad ir privačioms saugos tarnyboms suteiktų analogiškas funkcijas, nes jie irgi galėtų ginti, saugoti ir taip toliau. Taigi pridengdami gerais ketinimais, tikslais mes darome sisteminius pokyčius. Todėl, mano manymu, suprantant, kad reikia ieškoti gerų sprendimų, kaip panaudoti, vis dėlto suteikti tokias galias ir kiekvienam uniformuotam žmogui būti jau policininku, kaip liberalui yra nelabai priimtina. Todėl turiu *kaip minimum* susilaikyti, o gal net ir balsuosiu prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl 2-7 klausimo. Balsuojame.

Balsavo 93: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 18 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu.

16.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Utkaus atleidimo iš Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko pareigų“ projektas Nr. XVP-1011 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kadangi šiek tiek lenkiame darbotvarkę, norėčiau pakviesti į tribūną Seimo Pirmininką, kad pristatytų rezervinį 1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Utkaus atleidimo iš Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko pareigų“ projektą Nr. XVP-1011. Gerbiamas Seimo Pirmininke, rezervinis 1 klausimas.

J. OLEKAS. Labai ačiū, gerbiama kolege. Kolegos, noriu pristatyti Seimo nutarimą „Dėl Algirdo Utkaus atleidimo iš Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko pareigų“. Kaip žinote, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo sveikatos sistemos įstatymo 67 straipsnio 4 dalies 1 punktu yra numatyta, kada Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininkas yra atleidžiamas. Vienas iš tokių punktų yra pasibaigusi Nacionalinės sveikatos tarybos kadencija. Siūlau pritarti po pateikimo nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Norinčių klausti nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė po pateikimo. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymo stadija. Diskutuoti... Tuoj patikrinsime, ar yra užsirašiusių. Užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas neužsirašė. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Nėra prieštaraujančių, galime.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų ir priėmimo stadijoje užsirašiusių nėra. Taigi balsuokime. Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 1 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Utkaus atleidimo iš Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko pareigų“. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96: už – 95, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XVP-1011) priimtas. (*Gongas*)

16.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-1004 (pateikimas)

Toliau rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-1004. O. Leiputė ką tik buvo salėje.

A. Pocius – per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. POCIUS (TS-LKDF). Norėčiau, kad praėjusio balsavimo mano balsą įskaitytumėte už. Tikrai truputį neapsižiūrėjau, ne tą paspaudžiau mygtuką.

PIRMININKĖ. Viskas gerai. Ačiū. Protokole bus įskaityta. Ir gerbiama O. Leiputė tribūnoje pristatys rezervinį 2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo projektą. Prašau.

Taip, prašau, gerbiamas J. Razma – dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (TS-LKDF). Šiuo klausimu frakcijos vardu prašysiu pertraukos iki kito posėdžio, nes, mano supratimu, nekreiptiškai yra keičiama Antikorupcijos komisijos sudėtis. Nauju nariu

siūlomas Seimo narys, kurio imuniteto panaikinimo neseniai prašė generalinė prokurorė, be to, keičiamas daugumos ir opozicijos santykis iš 7 su 6 į 8 su 5, tai yra per didelė disproporcija tokioje svarbioje komisijoje, kuri pirmiausia ir turi prižiūrėti valdančiuosius.

PIRMININKĖ. Dėkoju, pasiūlymas nuskambėjo frakcijos vardu. Apsisprendime balsuodami, o galbūt galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, girdžiu iš anos pusės, kad ne. Balsuojame. Kas pritariate pertraukai iki kito posėdžio, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Pertraukos paprašė opozicinė frakcija.

Balsavo 92: už – 37, prieš – 55. Pertraukai iki kito posėdžio pritarta.

16.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-1009 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-1009. Prašau.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Siūloma pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip: patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininko pavaduotoja Seimo narę L. Girskienę. 2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Nėra užsirašiusių klausti. Po pateikimo dėl motyvų užsirašiusių taip pat neturime. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Svarstymas. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų svarstymo stadijoje taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume po svarstymo pritarti bendru sutarimu pateiktam projektui? Dėkoju, pritarta.

Ir priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Sekundėlę. Dėkoju. Du straipsniai sudaro projektą. Papildomų pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsisprendime balsuodami dėl rezervinio 3 klausimo. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99: už – 99, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XVP-1009) priimtas. (*Gongas*)

16.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-1005 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-1005. Prašau.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Tai būtų pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip: sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo delegaciją Baltijos Asamblėjoje, įrašyti 9 numeriu T. Martinaitį ir išbraukti 15 numeriu dabar įrašytą J. Zailskienę. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausimų po pateikimo nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Svarstymo stadijoje diskutuoti dėl šio Seimo nutarimo užsirašiusių taip pat neturime. Dėl motyvų svarstymo stadijoje taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Pakeitimą sudaro du straipsniai. Ar galėtume pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Priėmimo stadijoje užsirašiusių kalbėti dėl motyvų nėra. Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 4 klausimo – projekto Nr. XVP-1005. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99: už – 99, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XVP-1005) priimtas. (*Gongas*)

16.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-1008 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-1008. Prašom pristatyti.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip: patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių pavaduotojus ir vietoj R. Šukio pavaduotojo R. Puchovičiaus įrašyti M. Gedvilą. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas nenori jūsų paklausti. Po pateikimo dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Šį pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų priėmimo stadijoje niekas neužsirašė.

Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 5 klausimo – projekto Nr. XVP-1008. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100: už – 100, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XVP-1008) priimtas. (*Gongas*)

16.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XV-73 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-1006 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-1006. Prašau pristatyti.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip: įrašyti V. Grubliauską ir išbraukti J. Zailskienę, išbraukti D. Henke ir įrašyti R. Virbalį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti po pateikimo niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Sudaro du straipsniai. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Priėmimo stadijoje užsirašiusių dėl motyvų nėra. Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 6 klausimo – projekto Nr. XVP-1006. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99: už – 99, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XVP-1006) priimtas. (*Gongas*)

16.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. kovo 20 d. nutarimo Nr. XV-132 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-1007 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-1007. Prašom pristatyti.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip: tarp bendruomenės komisijos narių pavaduotojų vietoj R. Virbalio įrašyti L. Maknavičiaus pavardę. Vietoj L. Maknavičiaus, kuris buvo D. Henke pavaduotoju, įrašyti V. Grubliausko pavaduotoją T. Prajarą. Taip pat Nr. 18 pažymėto R. Virbalio pavaduotoja įrašyti A. Daukantaitę-Vansavičienę ir išbraukti J. Zailskienės ir T. Prajaros pavardes.

2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti po pateikimo niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat užsirašiusių nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Priėmimo stadija. Du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų priėmimo stadijoje niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 7 klausimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98: už – 98, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XVP-1007) priimtas. (*Gongas*)

Toliau grįžtame prie šiek tiek ankstesnės darbotvarkės. O. Leiputė – replika po balsavimo.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Replika po balsavimo. Reaguodama į J. Razmos išsakytą pastabą norėčiau patikinti, kad proporcija nepasikeis, iš Antikorupcijos komisijos sudėties vieną valdančiųjų atstovą jo paties prašymu mes išbrauksime. Tai yra proporcijos nepasikeis. (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Gal mes kažko nežinome? (*Balsai salėje*)

16.26 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-543(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-543(2). Pranešėjas – K. Podolskis. Kviečiu į tribūną.

K. PODOLSKIS (LSDPF). Gerbiami kolegos, pristatau Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 417 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Siūlau papildyti 417 straipsnį 1^a dalimi, kurioje atskirai išskiriami kelio ženklai nuo Nr. 301 iki Nr. 307 ir papildomai Nr. 314. Taip pat siūlau pakeisti ANK 589 straipsnio 82 punktą ir nustatyti, kad už 417 straipsnio 1^a dalyje numatytus pažeidimus administracinę teiseną taip pat gali vykdyti savivaldybių administracijos.

Šio įstatymo projekto rengimą paskatino praktikoje išryškėjusi teisinio reguliavimo spraga, susijusi su administracinių nusižengimų teisenos vykdymo už tam tikrus Kelių eismo taisyklėse numatytus kelių ženklinimo pažeidimus galimybėmis. Šiuo metu pagal Lietuvos Respublikos ad-

ministracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 82 punktą savivaldybių administracijos administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo tik dėl Kelių eismo taisyklių pažeidimų 417 straipsnio 2 ir 2¹ dalių. Tai yra sustojimas ir stovėjimas vietose, kuriose pagal Kelių eismo taisykles draudžiama sustoti ir stovėti, sustojimas ir stovėjimas nesilaikant kelio ženklų ir ženklinimo reikalavimų, važiavimo tvarkos gyvenamosiose zonose ir kiemuose pažeidimas užtraukia baudą vairuotojams nuo 30 iki 90 eurų.

2¹ dalis. Sustojimas ir stovėjimas vietose, kuriose gali stovėti tik skiriamuoju ženklu „Asmuo su negalia“ arba asmenų su negalia automobilių statymo kortele pažymėtos transporto priemonės, neturint teisės sustoti ir stovėti tokiose vietose. Tačiau šiuo metu galiojantis Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 82 punktas nenumato savivaldybių administracijų pareigūnams teisės pradėti administracinių nusižengimų teiseną dėl 417 straipsnio 1 dalyje numatytų pažeidimų. Dėl šio straipsnio administracinių nusižengimų teiseną pradėti, administracinių nusižengimų tyrimą atlikti ir administracinių nusižengimų protokolus surašyti turi teisę tik policija ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Savivaldybių administracijos, negalėdamos tirti šių pažeidimų savarankiškai, visą užfiksuotą medžiagą toliau tirti gali perduoti policijai.

Teikdamas šį įstatymo projektą, rėmiausi Marijampolės savivaldybės pavyzdžiu, nes nuo 2024 m. sausio 1 d. Viešosios tvarkos skyrius, naudodamas miesto vaizdo stebėjimo kamerų tinklą, užfiksavo daugiau nei 1 tūkst. 500 atvejų, kai transporto priemonės pažeidė šiuos Kelių eismo taisyklių ženklus: Nr. 301 „Įvažiuoti draudžiama“, Nr. 302 „Eismas draudžiamas“, Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ ir kelio ženklus nuo Nr. 304 iki Nr. 307, susijusius su specifinių transporto rūšių eismo ribojimais, tai yra „Krovininių automobilių eismas draudžiamas“, „Motociklų eismas draudžiamas“, „Traktorių eismas draudžiamas“, „Automobilių su priekabomis eismas draudžiamas“, ir kelio ženklą Nr. 314 „Ribota masė“, nustatanti masės apribojimus. Taigi tokiais atvejais savivaldybių administracijos turi užfiksavusios vaizdo stebėjimo kameromis tokius pažeidimus ir juos gali perduoti toliau policijai ir policijos pareigūnams, kad surašytų administracinius protokolus.

Minėtų kelio ženklų pažeidimai sukelia įvairių neigiamų pasekmių: gadina gatvių ir šaligatvių dangą, ypač kai važiuojama sunkiasvoriais automobiliais į gyvenamąsias ar pėsčiųjų zonas, kelia grėsmę eismo saugumui, trikdo gyvenamosios aplinkos ramybę. Pavyzdys: šie pakeitimai, susiję su kelio ženklo Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ pažeidimais, aktualūs gyvenamųjų kvartalų kiemuose ir automobilių stovėjimo aikštelėse. Dažniausiai pažeidimai fiksuojami gyvenamosiose teritorijose, kuriose eismas ribojamas siekiant apsaugoti gyventojų gerovę, aplinką bei infrastruktūrą. Savivaldybių administracijos, turėdamos informaciją bei prieigą prie vaizdo kamerų ir valstybinių registru, galėtų greitai ir veiksmingai spręsti tokius pažeidimus vietoje ir neapkrauti policijos institucijų, turėtų galimybę efektyviai naudoti turimus išteklius, įskaitant vaizdo stebėjimo sistemas, procesai taptų greitesni ir turėtų didesnę prevencinį ir drausminamąjį poveikį pažeidėjams.

Taigi šiuo įstatymo projektu siekiama aiškiai atskirti ir išskirti kelio ženklus, kurių pažeidimus savivaldybių administracijos galėtų tirti savarankiškai, suteikti teisinės galias savivaldybėms pradėti teiseną, atlikti tyrimą ir surašyti protokolus dėl šių pažeidimų, sumažinti perteklinę informacijos perdavimą policijos institucijoms, užtikrinti greitesnį ir efektyvesnį reagavimą į pažeidimus. Dėl šio įstatymo projekto esu gavęs Policijos departamento nuomonę, departamentas iš esmės pritarė šiems siūlymams.

Taigi, kolegos, kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Reikia akcentuoti, kad jis savivaldybių administracijoms suteiktų galimybę užtikrinti greitesnį ir efektyvesnį reagavimą į pažeidimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Petrošius. Ruošiasi V. Gailius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju už iniciatyvą. Iš tikrųjų jai pritarė, tačiau, tiek žiūrėdamas į patį projektą, tiek klausydamas jūsų pristatymo, matau, kad yra dar erdvės tobulėti. Tikrai turime šiandien galiojančią situaciją, kuomet minėjote, kad galima pradėti administracinių nusižen-

gimų teiseną ir tam tikrais atvejais, kuomet kalbama apie stovėjimo pažeidimus. Tai elementarus pavyzdys, kada yra siauresnės gatvės, ypač Klaipėdos mieste, senamiesčiuose, kada yra tokių pažeidimų, susijusių su stovėjimu, nustatomų ir vertinamų tik policijos pareigūnų. Tai dažniausiai būna susiję su pravažiuojamojo pločio matavimu ir kitais dalykais.

Aš norėjau paklausti, ar, įvertinę visą šį projektą, jau pabendravę su įvairiomis institucijomis, matote galimybę dar labiau išplėsti viešosios tvarkos pareigūnų įgaliojimus mano minėtoje srityje, galbūt dar yra kažkokių pažeidimų, kuriuos ateityje galėtume perleisti ir pasitelkti į pagalbą viešosios tvarkos pareigūnus?

K. PODOLSKIS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Man atrodo, tai yra diskutuotinas dalykas, galimas komitete toliau išklausant ir Savivaldybių asociacijos nuomonę, apžvelgiant kitų savivaldybių siūlymus, kadangi tai yra proga tą padaryti. Be abejo, 417 straipsnyje yra ir papildomų Kelių eismo taisyklių pažeidimų, kuriuos galbūt policija taip pat norėtų savivaldybėms perduoti. Aišku, dėl to reikėtų diskutuoti, pavyzdžiui, dėl Kelių eismo taisyklėse nustatyto įspėjamųjų signalų naudojimo tvarkos pažeidimo, apsisukimo pėsčiųjų perėjose, tuneliuose, ant tiltų, estakadų, viadukų ir po jais, tolimųjų šviesų neperjungimo į artimąsias šviesas, bet yra klausimas, ar tai tiesiogiai susiję su, sakykime, tuo, kuo savivaldybių administracijos turėtų užsiimti kontroliuodamos, kad būtų tvarka pagrindinėse gatvėse, prie daugiabučių ir taip toliau. Tai čia yra diskusinis klausimas, manau, galima tikrai bus komitete toliau diskutuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Gailius. Ruošiasi R. Motuzas.

V. GAILIUS (LSF). Aš supratau, kolega, iš to, kaip pateikėte projektą, jūs susipažinęs su Teisės departamento išvadomis ir turbūt Teisės departamento išvadoms svarstydami komitete pritarsime. Man įdomi jūsų patirtis dėl neakivaizdžių administracinių teisės pažeidimų, kai neaiškus administracinį pažeidimą padaręs asmuo. Kaip savivaldybių viešosios tvarkos specialistai tokiu atveju elgiasi – perduoda ar patys administruoja šituos pradėtus administracinių nusižengimų tyrimus?

K. PODOLSKIS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Jie gali tokiu atveju... dėl mano paminėtų Kelių eismo taisyklių pažeidimų, savivaldybių administracijos perduoda policijos pareigūnams. Kadangi pats esu buvęs administracijos direktoriumi, iš tikrųjų tai, kas susiję su 14 straipsnio 2 dalimi ir 21 dalimi, tai savivaldybės tikrai gali labai operatyviai reaguoti ir spręsti. Tačiau susiduriame, sakykime, su sunkiasvorių transporto priemonių pažeidimais dėl tonažo. Ne visada vaizdo stebėjimo kameroje yra užfiksuojami numeriai ir, perdavus policijos pareigūnams, ne visada policijos pareigūnai gali surašyti administracinių nusižengimų teisės protokolus. Galbūt čia yra problema, bet, sakykime, didžiąją dalį, 90 %, visų tų pažeidimų, kurie yra užfiksuojami, galima nustatyti, pažeidėjus nustatyti ir surašyti protokolus. Tai yra, man atrodo, tikrai geri rezultatai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia R. Motuzas. Ruošiasi A. Zuokas.

R. MOTUZAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų galbūt gerai, kad savivaldybėms suteikiama daugiau teisių eismo kontrolės srityje, bet, kiek aš suprantu iš jūsų pateikimo, pajamos tenka savivaldybėms. Ar jums neatrodo, kad šiek tiek iškyla pavojus, kad valstybėje gali būti taikomi nevienodi reikalavimai ir gali būti tam tikro piktnaudžiavimo ar žaidimo siekiant kuo daugiau surinkti į biudžetą pajamų?

K. PODOLSKIS (LSDPF). Ačiū, kolega, už klausimą. Na, man atrodo, tikrai vykdydamos šią kontrolę savivaldybių administracijos siekia užtikrinti, kad tokių pažeidimų būtų mažiau, ir juos perduoda policijos pareigūnams. Man atrodo, čia tikrai visi šiuo atveju atsakingai dirba ir jeigu savivaldybių administracijos skirs papildomų išteklių ir tikrai reaguos į kiekvieną padarytą KET pažeidimą, tikrai džiaugsimės. Man atrodo, tai tikrai šiek tiek motyvuoja administracijas ir galėtų motyvuoti, kad dalis tų surinktų lėšų už baudas tektų savivaldybių administracijoms, jos galėtų diegti toliau, sakykime, saugumo sistemas, atnaujinti vaizdo stebėjimo kameras ir taip toliau. Sistema tikrai galėtų dirbti tik į priekį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Zuokas. Ruošiasi A. Mockus.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju. Norėčiau paklausti, nes šis įstatymo projektas yra aktualus, be abejo, daugeliui savivaldybių, tarp jų ir Vilniui. Vilniaus miesto savivaldybė prieš trejetą metų

įrengė 20 kamerų, išleido apie 1 mln. eurų tam, kad kontroliuotų kilpinį įvažiavimą Vilniaus miesto senamiestyje. Tačiau nupirkę ir pastatę išsiaiškino, kad neturi įstatyminės galios išrašyti baudas ir kontroliuoti pažeidimus. Taigi, kaip sako, sistema trejus metus stovi, bet kontrolė jokia nevyksta, nes savivaldybės neturėjo tam įstatyminės teisės.

Jeigu jūsų įstatymo pataisos būtų priimtos, ar tai reiškia, kad Vilniaus miesto savivaldybė pagaliau galės užkardyti pažeidimus, kurie daromi šiandien beveik visų senamiestyje, ir ar jau vilniečiai turėtų išgirsti, kad greitai važiuoti per senamiestį taip, kaip dabar buvo įpratę, nebegalės?

K. PODOLSKIS (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Viskas priklausys nuo jūsų, kolegos. Jeigu priimsime, tikrai, pagal tuos kelių eismo ženklus, kurie yra numatyti šitame projekte, tą bus galima padaryti. O dėl vaizdo stebėjimo kamerų, tai yra ANK 608 straipsnis, tikrai leidžia, kad pagal kameros mis užfiksuotus pažeidimus būtų surašomi administracinių nusižengimų teisės protokolai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mockus. Ruošiasi D. Asanavičiūtė-Gružauskienė.

A. MOCKUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų geras ir savalaikis sprendimas, ypač kai pareigūnai dabar susiduria su nesubalansuotu krūviu, iš tikrųjų per didelis, ir savivaldybės tikrai gali pasidalinti, manau, nes ganėtinai komfortiškai gyvena. Tikrai ne paslaptis, kad savivaldybių viešosios tvarkos pareigūnai gali džiaugtis ir didesniu atlyginimu. Tai iš tikrųjų geras ir savalaikis sprendimas. Kaip manote, kokiais dar papildomais įgaliojimais galėtumėte sustiprinti savivaldybių poziciją siekdami užtikrinti viešąją tvarką ir sumažinti policijos pareigūnų krūvį? Ačiū.

K. PODOLSKIS (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Kaip aš ir minėjau, būtent ką ir Policijos departamentas akcentuoja, tai yra dėl 417 straipsnio 1 dalies, papildomų įgaliojimų suteikimo. Galima dėl jų diskutuoti, jeigu komitete bus apsispręsta dar papildyti, tikrai tą bus galima padaryti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų labai trumpas. Kuo motyvuodamas jūs būtent Kelių eismo taisyklių reikalavimų pažeidimus ir administracinius nusižengimus atiduodate tik savivaldybės administracijos atsakomybei? Kodėl nepaliekate tos dalinės atsakomybės ir savivaldybės administracijai, ir policijos pareigūnams, nes didžiuosiuose miestuose tai gali būti problema dėl vis dėlto per didelio krūvio ir negebėjimo atlikti savo pareigas?

K. PODOLSKIS (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Geras klausimas. Bet iš tikrųjų tai yra savivaldybės sudaroma tikrai galimybė, policijos pareigūnams, kaip ir dėl „Sustoti draudžiama“ bei „Stovėti draudžiama“, šiandien taip pat yra galimybė taikyti administracinių nusižengimų teiseną. Šiuo atveju taip pat savivaldybės galės veikti, bus sudaroma galimybė proaktyviai veikti tam, kad susitvarkytų mieste, bet policijos pareigūnai taip pat turės teisę dėl šitų pažeidimų taikyti teiseną.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai. Už kalba A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dar kartą norėčiau padėkoti už iniciatyvą. Man atrodo, girti čia ne labai yra ką, yra dalykų, kurie yra tobulintini, matyt, toliau einant per procesą bus galima į tam tikrus dalykus atsižvelgti, galbūt šiek tiek papildyti, praplėsti tuos elementus tais dalykais, kuriuos minėjau jau klausdamas pristatančiojo. O žiūrint sistemiškai, man atrodo, vienas blogiausių dalykų, ką galime padaryti, tai yra tas abejingumas, kurį kartais jaučia piliečiai, kuomet nepatogius klausimus ar nepatogias problemas institucijos mēto vienos nuo kitų. Jeigu mes turime miestuose patruliuojančių viešosios tvarkos pareigūnų ir jie turi galimybę greitai išspręsti problemą, o ne aiškinti žmonėms, kad jiems dabar reikia kviesti kitą pareigūną arba informaciją perduoti kitoms institucijoms, man atrodo, tą ir reikėtų padaryti. Jeigu turime galimybę šitas problemas spręsti, tą ir darykime. Sveikinu projekto iniciatorius ir eikime prie tobulinimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami po pateikimo. Balsuojame.

Balsavo 88: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 8. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

16.44 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2, 13, 14, 17, 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-927 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Profesinio mokymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-927. Į tribūną kviečiu viceministrę R. Valutytę.

R. VALUTYTĖ. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau pristatyti siūlomus Profesinio mokymo įstatymo pakeitimus ir norėčiau akcentuoti, kad šitie pakeitimai yra daromi siekiant tiek teisinio aiškumo, tiek profesinio mokymo kokybės užtikrinimo. Šie pokyčiai yra susiję, visų pirma, su profesinio mokymo programų mokomąja kalba. Antras aspektas yra dėl terminų, kurių reikia tam, kad tos programos būtų kokybiškai įvertintos. Ir paskutinis aspektas, kuris yra, matyt, svarbiausias reaguojant į ministerijos turimą informaciją ir atitinkamai reaguojant į nusiskundimus dėl profesinio mokymo kokybės, tai yra būtent dėl profesinio mokymo teikėjų licencijų galiojimo panaikinimo ir atitinkamai jų neišdavimo.

Pirmas aspektas dėl mokomosios sklaidos. Įstatymu siekiama pašalinti teisės spragą, tai yra nustatyti mokomąją kalbą, nes iki šiol jokiam įstatyme nebuvo nustatyta, kokia kalba yra vykdomas profesinis mokymas. Įstatymu yra siūloma nustatyti bendrą taisyklę, kad profesinis mokymas pagal formaliojo profesinio mokymo programas ir jų modelius pirmajai kvalifikacijai įgyti yra vykdomas lietuvių kalba. Tai, mūsų supratimu, panaikintų tą teisės spragą, kai iš tiesų mokymo teikėjams nėra aišku, kokia kalba turėtų vykti mokymas. Atitinkamai pakeitus įstatymą tas aiškumas būtų.

Na, bet mes suprantame ir matome tendencijas, kad šiuo metu profesinio mokymo įstaigose mes turime užsieniečių mokinių. Savaime suprantama, kad mūsų tinklo pagrindinis tikslas yra orientuoti juos į darbo rinką. Taip pat suprantame, kad jie galimai nemoka lietuvių kalbos ir negali iš karto studijuoti lietuvių kalba, dėl to mes siūlome diferencijuoti. Mokiniais užsieniečiams, nemokantiems lietuvių kalbos, vykdant profesinį ugdymą, turėtų būti užtikrinamas privalomas lietuvių kalbos mokymasis ir atitinkamai nustatytas pereinamasis laikotarpis, tai yra kada mes užtikrinsime dvikalbį mokymąsi lietuvių ir kita užsienio kalba ir teiksime pagalbą, siekdami galutinio tikslo, kad iki kvalifikacijos suteikimo profesinis mokymas būtų vykdomas lietuvių kalba.

O tęstinio profesinio mokymo programose siūloma alternatyva, tai yra arba mokymasis turėtų būti lietuvių kalba, arba taikant dvikalbį mokymą. Vėlgi pati tvarka, kaip turėtų būti tai įgyvendinama, turėtų būti nustatyta švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu.

Siūlome pailginti laiką, kiek turėtų užtrukti naujų programų vertinimas. Šiuo metu yra nustatytas 20 dienų terminas, to tikrai neužtenka kokybiškam vertinimui ir KPMPC, centras, kuris atsakingas už šį vertinimą, nuolat yra priverstas prašyti pratęsti terminą. Atitinkamai norime nustatyti iki 2 mėnesių terminą.

Na ir paskutinis aspektas dėl licencijų, tai yra norime patikslinti nuostatą, kad tokiu atveju, jeigu naudos gavėjas ar tokios profesinės mokymo įstaigos vadovas, kuriam buvo panaikintas leidimas dėl to, kad jisai pažeidė, sistemingai pažeidė įstatymą teikdamas paslaugas, metus negalėtų kauptis pakartotinai. Ir vėlgi mes remiamės patirtimi, nes tokių atvejų yra buvę, kai yra steigiamas tiesiog naujas juridinis asmuo tam, kad įstaiga, kuri prieš tai pažeidė įstatymus, atitinkamai tiesiog įgauna naują formą ir vėl kryptasi dėl leidimo.

Vėlgi tada, kada nustatomi trūkumai, norime papildyti įstatymą ir numatyti galimybę sustabdyti veiklą ir paprašyti pašalinti trūkumus, kada trūkumai susiję su mokymo proceso organizavimu ir įgytų kompetencijų vertinimu.

Ir paskutinis aspektas, kuris taip pat labai svarbus, – siūloma papildyti panaikinimo pagrindus numatant tris papildomus pagrindus, tai yra kai įsiteisėjusiu teismo sprendimu pripažinta, jog kvalifikacijos ir mokymosi pasiekimo dokumentai išduoti neteisėtai; kai yra sisteminių pažeidimų per metus; ir tada, kada pripažinta vėlgi įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu, kad licencijos turėtojas verčiasi įstatymų draudžiama veikla.

Labai jums ačiū. Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Rakutis. Ruošiasi V. Ažuolas.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama viceministre, aš čia turėčiau tokius tris praktinius klausimus. Pirmas klausimas būtų, kaip yra su oro transportu? Žinoma, yra sertifikuoti darbuotojai, kurie turi atlikti tam tikras funkcijas ir ta lietuvių kalba kartais yra problemiška, nes iš tikrųjų ten yra ir daug užsieniečių, ir tarptautinės kompanijos rengia savo žmones tuose centruose. Panaši situacija yra buvusioje Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje, nes ten suteikiamos tam tikros kvalifikacijos, kurios galioja tam tikrą laiką. Ta mokykla tikrai priima daug užsieniečių pas save mokytis ir lietuvių kalba jiems ten yra problemiška, nes tie žmonės... ta Lietuva neturi daug įtakos. Kaip yra tais konkrečiais atvejais?

Ir paskutinis dalykas. Kariuomenė turi kursus, kurie nežinau, kokius turi sertifikatus, bet kai kurie kursai yra tik anglų kalba. Ar jūs bandėte su tomis mokyklomis derinti šituos sprendimus ir kaip jie į tai reagavo?

R. VALUTYTĖ. Labai ačiū už klausimą. Klausimas labai taiklus. Mes dabar numatome... Vis tiek čia jau kalbama apie tęstinio mokymo programas, ne pirminį mokymą, ir mes šiuo atveju numatome alternatyvą, kad tas mokymas galėtų būti užtikrinamas jau pagal pasirinkimą arba lietuvių kalba, arba dvikalbiu principu. Matyt, mes vėlgi švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakyme svarstytume tą dvikalbystės principą įgyvendinti skirtingu lygmeniu. Sakykime, tais atvejais, kai turime labai labai specifinius profesinio mokymo teikėjus, kurie... akivaizdžiai, ką jūs ir sakote, ta kalba iš esmės bus kita užsienio kalba, bet su tam tikrais lietuvių kalbos elementais, vis dėlto norime turėti lietuvių kalbą, tą integraciją į darbo rinką ir su kitais profesinio mokymo teikėjais, kai, sakykime, lietuvių kalbos bus gerokai daugiau. Tas diferencijavimas bus atspindėtas švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų mane tas pasiūlymas, kaip jūs sakėte, labai stebina, būtent ta lietuvių kalba. Realybė yra kita. Transportas, logistika, jūreivystė – n profesijų ir sričių, kuriose niekaip nepadarysime mes tos lietuvių kalbos. Aš suprantu, kad jūs norite užsidėti pliusiuką, atrodyti gražiai – bus tik lietuvių, bet realybėje taip nevyksta ir nevyks. Gal įstatyme nereikėtų to rašyti, reikėtų išbraukti, nes dabar prasidės ministro įsakymai, ministro pataisymai, pakoregavimai, situacijų keitimas? Kam viso to chaoso reikia? Turbūt pagrindinė žinia užsieniečiams, kad, žiūrėkite, dabar iš jūsų jau pradės lietuviai reikalauti. Ar mums to reikia? Jeigu kitos šalys to nedaro, gal ir mes to nedarykime? Gal būtų paprasčiau?

R. VALUTYTĖ. Labai jums ačiū už pastebėjimą. Vis dėlto ne tiktai profesiniame mokyme, bet ir aukštajame moksle matome tą pačią tendenciją, kad parengiame specialistus, bet mes negebame jų integruoti į darbo rinką. Tiesiog atkreipiu dėmesį irgi į realią situaciją: tęstinio profesinio mokymo programose šiuo metu mes neturime užsieniečių, kurie specifiškai, na, pagal ilgesnes programas atvažiuotų čia studijuoti. Mes turime tiktai trumpąsias programas. Apie specifines programas jau kalbėjome. Kai kalbame apie tą pirminę kvalifikaciją, tai suprantame, kad tai yra vis tik čia studijuojantys žmonės. Labai dažnai tai yra žmonės, kurie jau atvažiuoja kaip, sakykime, žmonės, turintys laikinąją apsaugą, ir integracija į visuomenę bet kuriuo atveju yra būtina. Jie ir šiaip papildomai mokosi lietuvių kalbos. Tiesiog mes tą poreikį matome visuose sektoriuose. Klausimas, kokia apimtimi? Vėlgi pačiame įstatyme mums būtina reglamentuoti mokomąją kalbą, bet apimties klausimai ir tie skirtumai gali būti atskleidžiami tiktai poįstatyminiame teisės akte. Mes negalime visko sudėti, visų gyvenimo atvejų ir tų skirtumų sudėti į įstatymą. Dėl to ir siūlome tai detalizuoti jau ministro įsakyme, kuriame galėsime reaguoti į skirtingas aplinkybes ir atitinkamai kiekvieną kartą nekeisti įstatymų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Dėl motyvų kalbės gerbiamas V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Dėkoju. Nebūčiau čia piktnaudžiaavęs savo teise kalbėti, bet norėčiau sureaguoti į V. Ažuolo pastabas. Jeigu mes neturėsime bent dalinio rengimo lietuvių kalba, mūsų

profesinė kalba numirs, tiesiog nebesusišnekėsime. Man teko dirbti Karo akademijoje daug metų ir iš tikrųjų turėjome kapitono kursus tik anglų kalba, tai karininkai tarpusavyje nebegali kalbėti paprastomis karinėmis temomis be anglų kalbos. Jūs atkreipkite dėmesį, kaip kalba mūsų kariuomenės vadai. Užtai būtinai yra reikalingas tam tikras profesinės kalbos vystymasis ir čia labai norėčiau palaikyti tą kelią, kurį pasirinko Švietimo ministerija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Apsisprendime balsuodami dėl 2-10 klausimo – įstatymo projekto Nr. XVP-927. Kas pritaria, te, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 83: už – 83, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindiniu komitetu Švietimo ir mokslo komitetas, papildomu – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 18 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Darbotvarkės 2-11 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-918. Teisės departamentas teikia išvadą, kad projektas galimai prieštarauja Konstitucijai, todėl iš karto projektas perduodamas Teisės ir teisėtvarkos komitetui, kuris privalo preliminarai apsvarstyti šį projektą.

16.56 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-680 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės 2-12 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-680. Kviečiu pranešėją A. Zuoką į tribūną.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, trumpai norėčiau pristatyti Administracinių bylų teisenos įstatymo 18 straipsnio pakeitimą. Įstatymo projekto tikslas yra aiškiai įstatyme įtvirtinti asmenų teisę kreiptis į teismą, atsisakant nepagrįsto aukščiausiųjų valstybės valdžios institucijų veiklos imuniteto nuo teisminės kontrolės.

Siekama, kad visus valstybės valdžios sprendimus, įskaitant Prezidento, Seimo ir Vyriausybės priimamus individualius aktus ar veiksmus (neveikimą), kartu būtų galima skusti teismui ir neliktų situacijų, kai asmuo negali apginti savo teisių teisme. Priminsiu, kad, be abejo, Prezidentas, Seimas ir Vyriausybė priima ne tik norminius aktus, bet ir individualius aktus. Būtent apie tai šis įstatymo pataisa.

Po Konstitucinio Teismo 2010 m. gegužės 13 d. nutarimo teismų praktikoje yra teigiamų postūmių ir asmenims, ginantiems savo teises, kurias suvaržo aukščiausiųjų pareigūnų individualūs sprendimai, galima juos skusti, tačiau šiame nutarime Konstitucinis Teismas pasisakė, kad administraciniai teismai gali nagrinėti bylas dėl Respublikos Prezidento ar Vyriausybės veiklos (neveikimo), kuria buvo ar galėjo būti pažeistos asmens teisės bei laisvės, rezultato ar jo padarinio, ar žalos atlyginimo.

Taigi nekyla abejonių, kad teisė kreiptis į teismą yra aukščiausias standartas, be abejonės. Tokios teisės įtvirtinimas įstatyme ir yra šio įstatymo projekto pataisos tikslas, būtent to ir siekiama.

Kartu šiuo įstatymo pakeitimu siūloma įvertinti ir suteikti analogišką galimybę asmenims kreiptis į teismą dėl Seimo kontrolierių. Kaip žinote, šiuo metu teismai nepriima skundų, jeigu gyventojas nepatenkintas Seimo kontrolierių ar, sakykime, to paties žvalgybos kontrolieriaus sprendimais, ir jie net nenagrinėjami teismuose, nes yra tiesiog rekomendacinio pobūdžio.

Mes čia prieš tai ką tik diskutavome apie žvalgybos kontrolierių, tačiau, pabrėšiu, net teismai nepriima skundų dėl jų sprendimų priėmimo, nes jie yra mažareikšmiai ir yra tik rekomendaciniai. Todėl šiuo įstatymo projektu siūloma suteikti taip pat tokią galimybę.

Teisės departamentas nagrinėjo šį įstatymo pakeitimo projektą. Yra diskutuotinų dalykų, dėl kurių, matyt, bus galima toliau Teisės ir teisėtvarkos komitete diskutuoti, ypač kalbant apie tai, ar suteikti teisę, ar nesuteikti gyventojams ginčyti šiuo atveju Kontrolierių tarnybos priimtus sprendimus, tačiau dėl pagrindinio tikslo – perkelti Konstitucinio Teismo nutarimo nuostatas į įstatymą, kaip ir, sakyčiau, ginčo nėra.

Todėl kviesčiau kolegas pritarti šiam projektui po pateikimo, atitinkamai, be abejojimo, bus prašoma ir Vyriausybės išvados, ir suteikti tokią galimybę Lietuvos gyventojams, kas ir yra privalu pagal bendrąsias nuostatas ir bendruosius principus. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas pranešėjas, bet klausimų nėra.

A. ZUOKAS (MSNG). Labai dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų kažkas užsirašė. J. Razma kalba už. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad naudinga iniciatyva, tikrai galima peržiūrėti tą sąrašą subjektų, kurių sprendimai gali būti priskirti administracinių teismų kompetencijai. Visiškai neseniai ir mums teko susidurti su vienu atveju, kai Administraciniam teismui skundėme Seimo Pirmininko potvarkį dėl J. Sabatausko kandidatūros teikimo į Konstitucinio Teismo teisėjus. Tai dabar Seimo Pirmininko potvarkiai lyg ir tam tikroje pilkojoje zonoje yra, pagal tą bendrą Konstitucinio Teismo minėtą doktriną, matyt, turėtų būti galimybių juos skusti, bet išreikšta įstatyme. Seimo Pirmininkas, kaip subjektas, kurio potvarkiai skundžiami, nepaminėtas. Ir A. Zuokas, man atrodo, čia neįrašė Seimo Pirmininko, bet, matyt, galima tai papildyti. Problema yra diskutuotina, todėl siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. (*Balsai salėje: „Negalima.“*) Negalima. Atsiprašau. Balsuojame. Kas pritariate 2-12 klausimui – projektui Nr. XVP-680, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 85: už – 39, prieš – 11, susilaikė 35. Po pateikimo nepritarta. Apsisprendime alternatyviai. Kas už tai, kad būtų patobulintas projektas, balsuojate už, kas už tai, kad būtų atmestas, balsuojate prieš. Balsuojame.

Balsavo 84: už – 65, prieš – 19. Projektas grąžintas tobulinti.

17.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo Nr. X-1569 „Dėl Valstybinės šeimos politikos koncepcijos patvirtinimo“ 1.6 dalies pakeitimo“ projektas Nr. XVP-688 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės šeimos politikos koncepcijos patvirtinimo“ 1.6 dalies pakeitimo“ projektas Nr. XVP-688. Kviečiu K. Neimantą, kad pristatytų projektą. Pateikimo stadija.

K. NEIMANTAS (NAF). Labas vakaras, kolegos. Tikiuosi, kad dar gyvi.

Pradėsiu nuo to galbūt, kad didžiausią Lietuvos valstybės krizę šiandien išvelgiu kaip būtent demografinę. Jau praėjusios sesijos metu turėjote Nacionalinės šeimos tarybos metinį pranešimą, kuriame pamatėte daug informacijos, statistikos, kokia yra šiandien Lietuvos demografinė situacija. Taip pat buvo paminėtas toks dalykas, kaip du vaikai – norma, kas yra praeitis ir visiškai nebeatitinka šių dienų realijų. Tiesiog pateiksiu keletą skaičių, kokia šiandien yra Lietuvos demografinė situacija. Jungtinės Tautos prognozuoja, kad Lietuvos gyventojų skaičius toliau nuosekliai mažės ir iki 2050 metų mes galime turėti Lietuvos piliečių apie 2 mln. 200 tūkst. Trečdalis iš jų bus vyresni negu 65 metų amžiaus. Tai iš tikrųjų nėra stebinanti statistika. Šiandien turime tokius skaičius, kad vidutinis amžius, kuomet moteris susituokia, yra 29 metai, kuomet susilaukia pirmojo vaiko, 31 metai. Taip pat vidutinis vaikų skaičius, tenkantis moteriai, yra 1,18. Jeigu mes žiūrėsime paskutinių penkerių metų retrospektyvą, tai moterys, šeimos susilaukia vaikų, kurie, pagal šios dienos statistiką, vėlgi turės vieną ar net galbūt mažiau vaikų po 31 metų, nes toks yra vidutinis amžius, kuomet moteris susilaukia vaiko. Mes tikrai turėsime būtent nuo šio momento apie 30 metų į priekį didžiulius praradimus, didžiulį demografinės situacijos, vaikų gimstamumo kritimą.

Pagal santykinius dydžius, daugiau negu 60 % šeimų Lietuvoje augina vieną vaiką. Šis skaičius taip pat auga procentine išraiška ir per paskutinius penkerius metus padidėjo daugiau negu 5 %. Vidutinis šeimos dydis Lietuvoje pagal asmenų kiekį yra mažesnis negu 3 asmenys, net vidutiniškai imant ir regionus, kaimiškąsias vietas.

Taigi, daugiausia būtent dėl šios esamos situacijos ir yra siūloma keisti pačią daugiavaikės šeimos sampratą. Apie tai paskutinį kartą Lietuvos Respublikoje buvo kalbėta 2008 metais. Siūloma, kad daugiavaikė, gausia šeima būtų vadinama ta, kuri augina du ir daugiau vaikų. Trumpai tiek. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Lydeka. Ruošiasi R. Baškienė.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, aš tikrai nesuprantu jūsų loginio algoritmo, kuris neatitinka holistinio požiūrio. Gal galėtumėte paaiškinti? Jei aš teisingai supratau, tai jūsų netenkina dabartinė demografinė situacija. Taip pat jūs siūlote įteisinti esamą situaciją, tai yra faktiškai visas šeimas sulyginti: ar turi du vaikus, ar keturis, ar penkis, visos jos – daugiavaikės, visos gali naudotis tomis pačiomis teisėmis patekti į tą pačią kategoriją. Tai yra naikinamas bet koks stimulus, bet kokia paskata turėti kuo daugiau vaikų, tai yra bent jau tris, bent jau keturis vaikus. Taigi, kažkokia loginė dviprasmybė pasidaro. Ar aš ko nors nesupratau?

K. NEIMANTAS (NAF). Tikriausiai nesupratote. Jeigu žiūrėtume iš tos pačios loginės pusės, tai šis žingsnis būtų toks pirmasis, kai mes iš tikrųjų... Jau ir ne viena valstybė apie tai šneka, mes visai neseniai girdėjome, kad ir Lenkija grįžta, ateina prie to, kad daugiavaikėmis šeimomis būtų vadinamos tos, kurios turi du ir daugiau vaikų. Tai reiškia, kad mes ateityje turėtume peržiūrėti būtent platesnę bazę, suteikiamas naudas daugiavaikėms šeimoms ir jas pradėti plačiaja prasme taikyti toms šeimoms, kurios turi du ir daugiau vaikų.

PIRMININKĖ. Klausia R. Baškienė. Ruošiasi D. Griškevičius.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas kolega, išties ačiū jums, kad priminėtė Valstybinę šeimos politikos koncepciją, kurią 2008 metais priėmė ir kurios kilnus tikslas buvo stiprinti šeimas. Na, įvyko taip, kaip įvyko. Bet Teisės departamentas dabar dėl jūsų teikiamo pasiūlymo atkreipė dėmesį, kad sąvokos „daugiavaikė šeima“ nebėra. Jūs, matyt, įstatymo projekte siūlysite keisti dabartine sąvoka. Sakykite, ar pakeitimas pagal jūsų teisės akto siūlymus pareikalautų atitinkamai nemažai valstybės biudžeto lėšų? Ar galėtumėte įvardinti, kiek, koks tai būtų poreikis, nes pasakyti, kad reikalinga Vyriausybės išvada, gal irgi nepakaktų? Ar pavyko įsivaizduoti tą mastą, kokio reikėtų? Ačiū.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū. Dėl išvadų. Mes sutinkame su pateiktomis išvadomis ir jų korekcijomis. Kalbėdami apie finansus, mes būtent ir nusprendėme, kad pirmiausia ateiname prie sampratos žiūrėdami į esamą realią situaciją valstybėje pagal šalies gimstamumą, demografinę situaciją ir būtent padėtį. Nėjome per kiekvieną būtent valstybės siūlomą naudą ar pagalbą daugiavaikėms, gausioms šeimoms, nors šį visą sąrašą aš turiu ir reikalui esant galiu tikrai pasidalinti. Pasižiūrėsite ir pamatysite, kokias tas naudas turime. Iš esmės čia yra būtent parlamento apsisprendimas, kokias tas naudas mes galėtume perkelti turinčioms du ir daugiau vaikų šeimoms ir galbūt kažkaip diversifikuoti vienas ar kitas naudas. Atsakau tiesiogiai, ne, nėra šiuo įstatymo projektu numatyta, kiek tai valstybei gali kainuoti, bet papildau, kad tai priklausytų, kokias mes naudas ilgainiui priskirtume šioms šeimoms.

PIRMININKĖ. Klausia D. Griškevičius. Ruošiasi V. Rakutis.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Žiūrint į pastarųjų savaitių įvykius, panašu, kad iš valdančiosios daugumos kyla tokios iniciatyvos, kurios dažnu atveju susifokusuoja į pavadinimų keitimą, bet ne į problemų sprendimą. Pavyzdys – motinystės, tėvystės atostogų klausimas, ar tinkamas terminas, bet nesprendžiant iš to kylančių problemų. Lygiai taip pat dabar jūs imatės kaip ir svarbaus klausimo, galvojant apie gimstamumo didinimą, tačiau akivaizdu tai, kad tu pakeiti daugiavaikės šeimos apibrėžimą, bet dėl to vaikų daugiau netampa. Čia jau kolegos užsiminė ir apie kitus dalykus. Tikrai ir Teisės departamento aiškinamajame rašte irgi išvada yra pateikta dėl begalės įstatymų, kur vienokia ar kitokia forma tas apibrėžimas nėra pats savaime tikrai apibrėžimas, bet iš to išplaukia įvairios finansinės, pavadinkime taip, naudos šeimai. Akivaizdu, kad, tikrai pakeitus, atrodo, nekaltai pavadinimą, biudžetas pareikalaus tikrai didžiulių pinigų. Tai ne vieno milijono klausimas. Manau, kad jums tikrai reikėtų vis dėlto paskaičiuoti, kiek tai konkrečiai galėtų...

PIRMININKĖ. Laikas!

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). ...tokį pakeitimą padarius kainuoti.

K. NEIMANTAS (NAF). Tai klausimo nebuvo, bet sutinku su išsakytomis mintimis ir iš esmės galiu tikrai pakartoti, kad ši situacija fiksuotą faktą šiandien, koksai jis yra Lietuvoje pagal situaciją, kiek yra vieno vaiko šeimoje, dviejų vaikų, trijų vaikų šeimoje. Iš tikrųjų pagal tą esamą situaciją yra vienas iš pavyzdžių, kai ekonomika tiesiogiai labai koreliuoja su susilaukiamais vaikais tiek dėl amžiaus, tiek dėl būsto įperkamumo. Šeima, planuodama pirkti būstą, iš esmės arba neplanuoja papildomai vaikų, nes tam nėra finansų, arba, esant daugiau vaikų šeimoje, ji tiesiog finansiškai negali planuoti būsto įsigijimo. Čia viena iš tokių koreliacijų, sakykime, kuri galėtų būti taip pat numatyta. Bet šis įstatymas, kaip ir sakau dar kartą, labiau įtvirtintų faktą, esamą Lietuvoje situaciją pagal kritinę daugumą.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas Karoli, ne į tą pusę žiūrėte. Iš tikrųjų jūs teisingai išsakėte problemos priežastis ir pačią problemą teisingai pristatėte, bet jūsų siūlymas, sprendimas iš tikrųjų neįtikina, nes du nėra daug, jau vien lietuvių kalbos sampratos yra toksai dalykas. Man atrodo, kad būtų žymiai geriau, jeigu būtų tas laipsniavimas – kuo daugiau vaikų, tuo didesnė parama. Būtų kažkokia tokia seka, logika. Aš siūlau į tai ir susikoncentruoti, nes problema tikrai ta, kurią išsakė gerbiamas Arminas. Ką daryti tada tiems, kurie turi tikrai daug vaikų? Jie tada turės tą patį statusą, kaip turintys du, ir šis jūsų pasiūlymas gali pareikalaus didelių pinigų, bet duoti visiškai priešingą efektą – neskatinti turėti daugiau vaikų. Žinoma, kai turi penkis, jau penki ar septyni, nėra didelis skirtumas. Tai čia toks būtų jums draugiškas pasiūlymas nemesti šitos idėjos, net jeigu nesulauksite palaikymo. Ir galime tada padaryti, na, tokią didesnę grupę, kuri dirbtų prie to klausimo iš esmės ir pasiūlytų rimtą koncepcijos papildymą. Tai toks ne visai klausimas, bet pasiūlymas, kaip judėti toliau.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū už pasiūlymą. Tikrai pasiūlymai yra teisingi. Aš visiškai su jais sutinku ir visuomet skatinu kolegas ne tik šiuo klausimu, bet būtent dėl demografinės padėties veikti, diskutuoti, burtis į tam tikras grupes ir ieškoti sprendimų, kaip mes tą situaciją galime pagerinti. Tai yra, kaip aš sakau, mano asmenine nuomone, didžiausia Lietuvos krizė šiandien pagal turimus skaičius. Kaip bebūtų gaila, nes čia jau toksai daugiau butaforinis galvojimas, atsakymas, keturių ir penkių asmenų šeimos, jeigu mes žiūrėsime, jeigu aš neklystu, nesudaro daugiau negu 2 % Lietuvos visų šeimų. Iš esmės tai yra išimtis, ne taisyklė. Jeigu mes žiūrėsime pagal skaičius, netgi trys vaikai jau Lietuvoje yra išimtis, ne taisyklė, nes bendras skaičius tokių šeimų neviršija 9 % Lietuvoje. Vadinasi, kritinė masė yra būtent vienas vaikas, kas sudaro 60 % plius, ir visi likę, apie 20 %, 25 % su trupučiu, galbūt yra šeimos, kurios augina du vaikus.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Motyvai. Už kalba V. Šeršniovas.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Posėdžio pabaigoje gal šiek tiek pašmaikštausiu. Pats esu iš šešių vaikų šeimos ir tikriausiai turėčiau būti tas, kuris tikrai jaustų ir matytų čia nelygybę, kad dviejų vaikų šeimą taip pat būtų galima pavadinti daugiavaike, bet aš galvoju, kad čia yra kelio pradžia. Jeigu pereitų šitas projektas ir dviejų vaikų šeima taptų daugiavaike, tai manau, kad paskui su laiku trijų vaikų šeima galėtų tapti gausia šeima, penkių vaikų galėtų būti labai gausi šeima, o šešių ir daugiau – didelė šeima. Tai šikart palaikysiu. Sėkmės visiems!

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Aš per savo liežuvį visada nukenčiu, bet ir šį kartą nesuvaldysiu. Jeigu mes, kolegos, grąžinsime tobulinti... Aš tikrai siūlau pritarti, nes grąžinus tobulinti gali būti taip, kad kolega patobulins ir vieno vaiko, ir šuns šeima bus gausi šeima su visomis iš to išplaukiančiomis pasekmėmis. Nes išties yra labai liūdna, kada mes matome posėdžių salėje tokius projektus, kurie nieko valstybėje nesprendžia, ir kolega stovėdamas pripažino, kad jo projektu niekas nėra sprendžiama, išskyrus tai, kad jisai sužinos, kiek yra dviejų vaikų šeimų.

Antra vertus, kolega kaip argumentą mini, kad, na, būsto prieinamumas yra sudėtingas. Tai esate valdantieji, kas trukdo plėtoti pirmojo būsto programą jaunoms šeimoms, kur tikrai šeimos naudojami, džiaugiasi, persikelia į regionus? Siūlykite. Yra biudžeto svarstymo laikotarpis, siūlykite įdėti daugiau į ją lėšų ir jūs būsite padarę realų žingsnį, negu čia mes dabar pusvalandį svarstome, ar dviejų vaikų šeima yra daug, ar nedaug. Paskui prie vieno vaiko greičiausiai patobulinę

sugrįšime. Tikrai linkiu prasmingų sprendimų, kurie darytų realų pokytį, bet ne pavadinimų keitimo ir darbo imitavimo, ką mes matome per pastarąsias savaites, pradedant motinystės atostogomis ir baigiant šito posėdžio pabaiga.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate po pateikimo projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 79: už – 18, prieš – 33, susilaikė 28. Po pateikimo nepritarta. V. Sinica – replika po balsavimo ar gal...

V. SINICA (MSNG). Aš visgi dėl ankstesnio klausimo – užsieniečių teisinės padėties. Gal čia naujoko nesigaudymas, bet, aš suprantu, jeigu dėl galimų Teisės departamento pastabų nepereina į salę ankstesniame etape, negu patvirtinant darbotvarkę, bet kai klausimas perėjo į darbotvarkę per visus etapus ir joje buvo, ar pirmininkas tada laisvas...

PIRMININKĖ. Kaip suprantu, nebuvo Teisės departamento išvados tuo metu, jeigu neklystu. Nebuvo Teisės departamento išvados tuo metu, kai patvirtinome darbotvarkę. Posėdžio metu atėjo Teisės departamento išvada, kurioje konstatuota, kad galimai prieštarauja Konstitucijai. Tokiu atveju, vadovaujantis Seimo statutu, Teisės ir teisėtvarkos komitetas turi apsvarstyti šį projektą, priimti sprendimą, o vėliau, jau vėlesniame etape, Seimas arba patvirtins Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę, arba kitaip apsispręs. Čia tiesiog yra įprasta statutinė procedūra.

V. SINICA (MSNG). Jau klausimui esant darbotvarkėje.

PIRMININKĖ. Kaip?

V. SINICA (MSNG). Jau klausimui esant darbotvarkėje.

PIRMININKĖ. Taip, nes nebuvo Teisės departamento išvados. Čia galima ginčytis, kad galbūt tokio klausimo, dėl kurio nėra Teisės departamento išvados, reikėjo netraukti į darbotvarkę, bet čia buvo toks valdančiųjų apsisprendimas, nenorėčiau veltis į šitą ginčą.

Kolegos, mes turime apsispręsti. T. Domarkas. Prašau.

T. DOMARKAS (NAF). Kadangi pateiktas projektas bus grąžintas, dar kartą balsuosime, kad būtų grąžinta tobulinti, aš suprantu, tai motyvų galėjome pasakyti ir daugiau, nes tikrai svarbus klausimas, liečia Lietuvos demografiją. Tikrai prašau, kolegos, grąžinti svarstyti šitą klausimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Mes motyvų išsakėme tiek, kiek išsakome po pateikimo visada – po vieną už, po vieną prieš. Apsispręskime balsuodami dėl tolesnės eigos. Alternatyvus balsavimas. Kas manote, kad projektas turėtų būti grąžintas tobulinti, balsuojate už, kas manote, kad projektas turėtų būti atmestas, balsuojate prieš. Balsuojame.

Balsavo 77: už – 28, prieš – 49. Projektas atmestas.

17.22 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 10, 12, 15, 17, 18, 22, 23¹, 23², 24, 26, 27, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 39¹, 40, 41, 43, 48, 55, 56, 56⁴, 68 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-906 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-906. Pranešėjas – J. Petkevičius. Kviečiu į tribūną.

Dėl vedimo tvarkos – E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELINĖ (LSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Frakcijos vardu dėl šio įstatymo projekto noriu paprašyti pertraukos, nes pradžioje atrodė, kad tai yra dėl mobiliųjų telefonų naudojimo arba narkomanijos prevencijos, sveikatos, bet ten yra keli punktai, susiję su mokyklų tinklo pertvarka, todėl reikėtų daugiau įsigilinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręskime dėl pertraukos iki kito posėdžio. Prašo opozicinė frakcija. Balsuojame.

Balsavo 76: už – 32, prieš – 44. Pertrauka iki kito posėdžio.

Mieli kolegos, esame apsvarstę visus šios dienos darbotvarkės klausimus. Registruojamės.

Užsiregistravo 74 Seimo nariai. Lapkričio 18 dienos vakarinis Seimo posėdis baigtas. (Gongas)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 32, 341, 481
Adomavičius Ignotas 115, 120, 206
Aleksnavičienė Vaida 321, 412
Aleksna Virgilijus 125, 439
Alikšandravičius Gintaras 494, 495, 496
Andriukaitis Vytenis Povilas 329
Andrukaitienė Irena 132
Anušauskas Arvydas 74, 81, 87, 89, 90, 96, 192, 196,
230, 278, 279, 375, 418, 420, 423, 428, 432, 434, 490
Arbačiauskienė Eglė 154
Aristotelis (Aristotelės) 33
Arlauskas Mykolas 129, 130, 131, 132
Arlauskienė Aurelija 341
Asadauskaitė-Zadneprovskienė Laura 261, 333, 455, 456
Asanavičiūtė-Gružauskienė Dalia 66, 92, 116, 413,
462, 503
Ažubalis Audronius 204

Ą

Ąžuolas Valius 49, 50, 51, 60, 75, 76, 110, 140, 152, 157,
158, 163, 185, 187, 203, 208, 222, 240, 244, 248, 252,
253, 257, 277, 303, 312, 339, 368, 374, 375, 401, 416,
430, 442, 466, 469, 505

B

Bagdonas Andrius 89, 110, 191, 280, 281, 282, 366,
414, 415
Bagdonavičius Vaclovas 383
Balčytis Zigmantas 175
Balčytytė Giedrė 35, 39, 59, 101, 110, 174, 223, 267,
269, 273, 339, 356, 495
Balsys Linas 324
Baranovas Ruslanas 191, 218, 286, 323
Barauskas Tadas 221, 222, 326, 409
Barozas Žozė Manuelis (Barroso José Manuel) 185
Baškienė Rima 69, 72, 109, 151, 205, 218, 221, 251, 280,
313, 319, 321, 337, 340, 410, 413, 422, 423, 459, 508
Bilius Kęstutis 85, 92, 175, 176
Bilotaitė Agnė 82, 101, 103, 110, 190
Birutis Šarūnas 175, 223, 421, 448, 449
Blinkevičiūtė Vilija 117, 251
Braziulienė Ingrida 143, 161, 175, 204, 205, 478
Brežnevas Leonidas (Brežnev Leonid) 132
Brukienė Vilma 154
Bublienė Danguolė 36, 159
Bucevičius Saulius 51, 56, 103, 135, 286, 297, 298, 385,
434, 445
Budbergytė Rasa 43, 48, 67, 143, 159, 175, 179, 351,
376, 435, 436, 474
Budrys Kęstutis 127, 198, 205

Busila Andrius 118, 225, 327
Butkevičius Algirdas 117, 143, 175, 185, 199, 204, 231,
236, 238, 243, 244, 247, 251, 252, 257, 278, 302, 303,
355, 444, 479

C

Cichanouskaja Sviatlana (Cichanouskaja Sviatlana) 324
Cvirka Petras 419

Č

Čaplinskas Saulius 111, 175, 371, 372, 378
Čepkauskienė Rasmina 306, 307, 308, 309
Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 64, 65
Čmilytė-Nielsen Viktorija 34, 35, 45, 46, 47, 63, 67, 68,
96, 97, 117, 118, 195, 225, 258, 275, 303, 331, 352,
411, 413, 438, 460, 461, 464, 467, 474, 489

D

Daukantaitė-Vansavičienė Agneta 500
Degutienė Irena 88
Dilba Ramūnas 372, 373, 374, 375
Domarkas Tomas 163, 198, 241, 374, 391, 399, 416,
426, 428, 510
Donelaitis Kristijonas 390
Dragis Marijas (Draghi Mario) 184, 185
Driukas Artūras 36, 37, 38, 39, 40, 43, 265, 266, 287
Drukteinis Giedrius 85, 175, 223
Dudėnas Arūnas 56, 210

E

Endžinas Audrius 120
Ezopas (Aisōpos) 383

F

Falkauskas Rimvydas 154
Fiodorovas Viktoras 90, 93, 175, 223, 232, 280, 281,
283, 284, 288, 289, 337, 363, 373, 379, 435

G

Gailius Vitalijus 40, 62, 72, 87, 89, 102, 106, 107, 122,
123, 124, 161, 164, 200, 207, 219, 221, 222, 266, 276,
277, 295, 307, 309, 379, 414, 424, 432, 473, 485, 492,
493, 495, 496, 501, 502
Gaižauskas Dainius 85, 175, 348
Garbačiauskaitė-Budrienė Monika 359, 361, 364
Gediminas 179, 180
Gedvilas Aidas 57, 83, 85, 86, 90, 91, 119, 135, 166,
175, 202, 203, 231, 237, 271, 315, 316, 325, 336, 353,
363, 367, 373, 410, 430, 478, 488

Gedvilas Martynas 223, 499
 Gelažnikienė Ilona 136, 145, 326, 352, 370
 Gentvilas Eugenijus 56, 68, 70, 72, 86, 88, 89, 91, 120, 133, 134, 147, 175, 206, 225, 230, 256, 259, 262, 265, 271, 304, 305, 310, 312, 313, 322, 338, 401, 409, 413, 414, 419, 420, 431, 434, 470
 Gentvilas Simonas 39, 45, 50, 51, 75, 81, 83, 85, 88, 89, 91, 184, 204, 233, 234, 235, 241, 242, 243, 283, 285, 293, 304, 316, 320, 355, 364, 367, 391, 392, 393, 394, 399, 400, 412, 420, 425, 434, 448, 449, 461, 468, 469, 477, 481, 482, 490
 Genzelis Bronislavas 384
 Gerasimavičius Tomas 273
 Germanas Vilhelmas, Židelis Vilius 272
 Girskienė Ligita 75, 79, 99, 106, 107, 149, 175, 240, 253, 255, 273, 306, 307, 316, 348, 425, 498
 Goda Gintaras 296
 Godliauskas Tomas 488, 489, 490, 491, 492, 493
 Grakauskas Eimantas 129, 131
 Greičius Vytautas 481
 Grybauskaitė Dalia 91
 Grigalienė Rita 317, 318, 319
 Griškās Edvinas 202, 411
 Griškevičius Domas 44, 58, 80, 125, 162, 282, 283, 284, 288, 292, 320, 436, 439, 508
 Grubliauskas Vytautas 65, 85, 167, 169, 175, 223, 355, 499, 500
 Grunskienė Nida 439
 Gudaitis Romas 383, 384
 Gulbinovičius Henrikas (Gulbinowicz Henryk) 123

H

Habsburgai (Haus Habsburg, Habsburger) 226
 Henke Dalia 499, 500
 Hofmanas Ignas 389, 400

I

Ivaškienė Tatjana 154

J

Jakavičius Darius 47, 48, 59, 161, 175, 382, 417, 418, 419, 420, 432
 Jakavičiūtė-Miliauskienė Agnė 59, 104, 222, 349
 Jakštas Vaidotas 146
 Jakubauskienė Marija 117, 200, 207, 302, 303, 309, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 463, 464, 465, 466
 Jančorienė Ligita 154
 Jankūnas Rimas Jonas 68, 69, 70, 81, 90, 151, 152, 153, 175, 240, 272, 282, 283, 304, 320, 348, 380, 381, 420, 439

Janušonienė Roma 52, 53, 54, 127, 143, 175, 202, 208, 396, 397, 398, 399, 402, 403, 404, 405, 416
 Jarašiūnas Egidijus 42
 Jatužis Dalius 154
 Jeglinskas Giedrimas 175, 286
 Jonauskas Linas 96, 104, 162, 163, 164, 295, 316, 346, 347, 370, 425, 426, 434, 435, 457, 469
 Jucius Vytautas 175, 362
 Juknevičienė Rasa 87
 Juozapaitis Vytautas 63, 64, 88, 95, 113, 122, 128, 254, 307, 411, 420, 423, 431, 432, 453, 486
 Juška Ričardas 52, 54

K

Kabišaitis Andrius 31, 45, 56, 57, 159, 479, 483
 Kairys Simonas 34, 38, 85, 116, 126, 140, 141, 199, 202, 233, 234, 238, 252, 257, 260, 266, 277, 299, 300, 301, 310, 314, 346, 361, 418, 445, 446, 453, 481, 482
 Kalinauskas Konstantinas (Kalinowski Konstanty, Kalinouski Kastus) 226
 Kandrotas Antanas, Celofanas 151
 Karmonas Agnius 154
 Kasčiūnas Laurynas 48, 65, 87, 89, 91, 116, 195, 198, 199, 265, 389, 440, 441
 Katelinas Martynas 148, 150, 304, 439, 470
 Kaunas Robertas 53, 74, 75, 76, 93, 175, 292, 321, 421, 435, 445, 446
 Kazlauskas Jonas 383
 Kazlavickas Liutauras 127, 208, 334, 416
 Kenedis Robertas (Kennedy Robert) 70
 Kentra Albinas 341
 Kepenis Dainius 81
 Kernagis Vytautas 223, 334, 364, 439
 Kirkutis Eimantas 119, 175, 247, 261, 263, 312, 338, 354, 362, 378, 379, 380, 400
 Kižienė Indrė 73, 74, 217, 223, 334, 340, 425, 448, 449, 457
 Kyguolis Mindaugas 154
 Koen Sandra 64
 Kondratovič Vladislav 117, 199, 204, 224, 275, 276, 277, 278, 279
 Kosciūška Tadas (Kościszko Tadeusz) 226
 Kovaliovas Sergejus (Kovaliov Sergej) 341
 Kreivys Dainius 201, 272, 440, 441
 Krėvė-Mickevičius Vincas 384
 Kukuraitis Linas 48, 58, 215, 222, 250, 258, 259, 260, 261, 262, 310, 312, 317, 319, 401, 421
 Kumža Algirdas 131, 132
 Kuodis Raimondas 165, 166, 167, 168, 495, 496
 Kūris Egidijus 39

Kuzmickai 384
 Kuzmickaitė Agnė 384
 Kuzmickas Bronislovas Juozas 309, 383, 384
 Kuzmickas Martynas 63
 Kuzmickienė Paulė 418, 420, 431, 456, 478

L

Landsbergiai 272
 Landsbergis 273
 Landsbergis Gabrielius 272
 Landsbergis Vytautas 87, 88, 90, 341
 Lapinskas Kęstutis 42
 Laurinkus Mečys 384
 Leiputė Orinta 58, 65, 66, 67, 68, 84, 85, 86, 90, 92, 93, 109, 110, 111, 129, 133, 174, 175, 176, 330, 331, 332, 342, 348, 349, 394, 395, 396, 421, 438, 466, 479, 497, 498, 499, 500
 fon der Lejen Ursula (von der Leyen Ursula) 242
 Lydeka Arminas 463, 508
 Lingė Mindaugas 41, 46, 66, 95, 115, 117, 120, 150, 188, 203, 233, 235, 269, 271, 272, 273, 274, 311, 320, 322, 410, 430
 Liseckienė Ida 154
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 184, 324
 Luščikas Saulius 304

M

Madisonas Džeimsas (Madison James) 483
 Maknavičius Linas 500
 Maldeikis Matas 36, 39, 174, 223, 236, 306, 364, 382, 480, 481
 Marcinkevičius Justinas 383
 Martinaitis Marcelijus 383
 Martinaitis Tomas 100, 125, 440, 442, 498
 Martinavičienė Danguolė 56, 57
 Masiulis Rokas 121
 Maslauskienė Vilma 363, 364
 Mažeika Kęstutis 45, 60, 61, 92, 102, 122, 155, 156, 190, 191, 198, 204, 206, 235, 276, 284, 285, 290, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 332, 339, 341, 370, 389, 390, 391, 393, 400, 402, 412, 477
 Meilutis Nerijus 159
 Michnikas Adamas (Michnik Adam) 341
 Mikšys Simonas 100, 101, 102
 Miliūtė Rūta 175
 Mockus Alvydas 48, 76, 83, 84, 99, 148, 163, 168, 198, 212, 277, 283, 284, 289, 290, 292, 297, 400, 421, 458, 469, 502, 503
 Molotovs Viačeslavs (Molotov Viačeslav) 384
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 116, 124, 157, 239
 Motuzas Remigijus 35, 38, 73, 264, 265, 266, 304, 502

N

Narkevič Jaroslav 85, 110, 175, 268, 470
 Nausėda Gitanas 321
 Navickas Kęstutis 390
 Navickienė Monika 272, 320
 Nedzinskas Antanas 439, 440
 Neimantas Karolis 77, 79, 80, 81, 122, 175, 223, 336, 507, 508, 509
 Netanjahu Benjaminas (Netanyahu Benjamin) 64
 Ničajienė Rūta 132
 Noreikienė Rasa 154
 Norkienė Aušrinė 92, 110, 175, 224, 351, 369, 417, 445
 Norkūnas Gediminas 272

O

Olekas Juozas 31, 40, 43, 46, 82, 86, 91, 95, 177, 222, 223, 224, 225, 230, 305, 306, 308, 309, 321, 342, 497
 Ozolas Romualdas 383

P

Paksas Rolandas 40, 271
 Palionis Andrius 123, 158, 201, 204
 Paluckas Gintautas 175, 188, 221, 222, 259, 269, 270, 271, 272, 326, 441
 Pavilionis Žygimantas 137, 432
 Pečeliūnas Valdas 154
 Perminienė Rožė 154
 Petkevičienė Daiva 456
 Petkevičius Jonas 510
 Petrašiūnas Rokas 273
 Petrauskaitė Modesta 71, 72, 73, 435, 457
 Petrošius Audrius 48, 128, 144, 220, 259, 260, 382, 393, 444, 501, 503
 Pikelienė Asta 483, 484, 485, 486
 Platonas (Platōn) 189
 Pliaterytė, Platerytė Emilija (Plater-Broel Emilia) 226
 Plumpa Petras 341
 Pocius Arvydas 493, 496, 497
 Poderskis Povilas 400
 Podolskis Karolis 57, 58, 120, 175, 500, 502, 503
 Popovienė Raminta 47, 112, 113, 115, 116, 124, 127, 204, 205, 206, 401, 413, 415
 Poškus Mantas 175, 208, 223, 416, 455
 Prajara Tadas 34, 65, 85, 94, 133, 134, 144, 154, 155, 156, 169, 170, 171, 172, 173, 175, 224, 288, 329, 342, 343, 344, 345, 346, 395, 419, 424, 428, 459, 470, 472, 485, 487, 491, 492, 495, 500
 Pranckietis Viktoras 45, 153, 158, 186, 282, 288, 289, 290, 299, 370, 393, 416, 422
 Prapiestis Jonas 42

Puchovič Robert 175, 439, 443, 499
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 432

R

Radvilavičius Audrius 175, 294, 295, 325, 458, 468
 Rakutis Valdas 108, 109, 142, 206, 208, 290, 301, 314, 482, 486, 488, 489, 505, 508, 509
 Razma Jurgis 41, 44, 48, 58, 70, 76, 82, 86, 89, 90, 93, 111, 117, 133, 134, 219, 222, 224, 238, 259, 264, 265, 266, 267, 269, 277, 309, 315, 316, 340, 345, 354, 357, 378, 389, 390, 395, 397, 398, 410, 435, 437, 445, 497, 500, 507
 Razmislevičius Darius 106, 136, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 349, 438
 Rėklaitienė Diana 154
 Ribera Teresa (Ribera Teresa) 242
 Rojaka Jekaterina 436
 Ropė Bronis 60, 69, 80, 134, 167, 175, 176, 187, 197, 198, 201, 297, 298, 331, 338, 457, 458, 469
 Rudelienė Edita 72, 149, 162, 208, 219, 243, 250, 257, 310, 416, 464, 510
 Ruginienė Inga 113, 116, 117, 118, 119, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 199, 200, 202, 203, 205, 206, 234, 252, 256, 258, 400, 410, 411, 412, 413, 414

S

Sabatauskas Julius 40, 41, 43, 44, 45, 55, 58, 59, 62, 68, 81, 82, 97, 98, 136, 138, 188, 192, 213, 214, 266, 267, 268, 269, 287, 315, 316, 335, 370, 402, 409, 458, 507
 Sadauskis Tadas 175, 223
 Sadeckas Darius 365, 366, 367, 368, 369
 Sadūnaitė Felicija Nijolė 341
 Sasnauskas Julius 341
 Saulytė Renata 400
 Savickas Lukas 162, 175, 202, 285, 292, 293, 308, 316, 319, 398, 411
 Segalovičienė Irena 245, 247, 248, 357, 359, 361, 362, 364, 365
 Sejonienė Jurgita 66, 109, 164, 206, 233, 265, 266, 303, 304, 307, 308, 328, 331, 332, 333, 351, 371, 433, 465
 Serafinas Piotras (Serafin Piotr) 111, 177, 180, 186, 187
 Siaurusevičius Audrius 384
 Sinica Vytautas 33, 37, 38, 43, 65, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 175, 208, 416, 419, 461, 491, 510
 Sinkevičius Mindaugas 205, 206
 Sinkevičius Rimantas 74, 85, 91, 92, 93, 175, 193, 194, 206
 Sinkevičius Virginijus 321
 Sysas Algirdas 123, 124, 135, 141, 142, 144, 153, 175, 181, 208, 217, 241, 242, 244, 251, 253, 256, 279, 304, 311, 368, 369, 377, 378, 379, 387, 388, 422, 429, 432, 440, 441, 442, 444

Skaistė Gintarė 51, 61, 62, 141, 191, 197, 201, 202, 231, 232, 236, 237, 238, 239, 254, 327, 368, 440, 441, 442, 443, 467
 Skalija Antoninas (Scalia Antonin) 34
 Skamarakas Matas 59, 60, 61, 137
 Skardžius Artūras 121, 127, 143, 149, 150, 152, 165, 166, 168, 169, 200, 201, 229, 237, 240, 243, 248, 272, 273, 274, 356, 357, 361, 366, 369, 373, 374, 392, 393, 401, 402, 429, 438, 487, 488, 492
 Skvernelis Saulius 47, 70, 82, 162, 175, 252, 279
 Smetona Antanas 419, 420
 Stačiokas Stasys 42
 Stalinas Josifas (Stalin Josif) 132
 Starkevičius Kazys 288, 293, 294, 390, 391, 392, 414, 485, 487
 Stepukonis Šarūnas 272
 Stubas Aleksandras (Stubb Alexander) 480, 483

Š

Šadžius Rimantas 230, 399
 Šakalienė Dovilė 68, 85, 90, 125, 175, 198, 205, 206, 410, 421, 443, 444, 468
 Šedbaras Stasys 42, 44, 268
 Šedvydis Laurynas 105, 106, 107, 141, 223, 335, 381, 462
 Šernas Tomas 340, 341, 410, 459, 470
 Šeršniovas Vitalijus 69, 100, 109, 120, 162, 192, 346, 379, 380, 439, 483, 490, 491, 509
 Šimonytė Ingrida 105, 134, 145, 183, 191, 255, 262, 390, 401, 432, 441
 Šinkūnas Haroldas 31, 32, 33, 34, 35, 43, 264, 287, 479, 480, 481, 482, 483
 Širinskienė Agnė 42, 52, 56, 68, 97, 101, 102, 116, 189, 220, 268, 319, 321, 402, 405, 482, 509
 Šiugždinienė Jurgita 191
 Šliogeris Arvydas 384
 Šolcas Olafas (Scholz Olaf) 44
 Šukevičienė Jurgita 164, 182, 219, 223, 355, 395, 436, 468
 Šukevičius Šarūnas 49, 51, 57, 196, 430
 Šukys Raimondas 31, 40, 46, 62, 110, 129, 133, 144, 175, 188, 190, 208, 225, 241, 258, 264, 265, 266, 268, 275, 302, 321, 329, 336, 356, 383, 499
 Šukytė-Korsakė Lina 153, 154, 175, 327, 330, 331, 372, 420, 438, 467

T

Tamašunienė Rita 85, 175, 205, 208, 321, 375, 376, 377, 414
 Taminskas Juras 120, 242, 243, 244, 413, 414
 Tamkevičius Sigitas 341
 Terleckas Antanas 341
 Tomaszewski Waldemar 415

Tomilinas Tomas 98, 104, 120, 175, 210, 211, 212, 216,
233, 234, 258, 260, 261, 263, 287, 336, 337, 338, 339,
379, 381, 458, 468, 469

Turauskaitė Violeta 200, 355, 438

U

Ulbinaitė Daiva 48, 49, 68, 79, 123, 125, 126, 151, 205,
235, 276, 279, 301, 321, 355, 414, 477

Urmanavičius Linas 73, 144, 208, 281, 282, 303, 322,
329, 331, 416, 421, 466

Utkus Algirdas 497

V

Vaičekauskaitė Rita 154

Vaičiūnas Žygimantas 117, 118, 119, 121, 124, 201,
425, 427, 428, 429, 430

Vaitiekūnas Kristupas 119, 139, 140, 141, 142, 143,
144, 202, 205, 226, 227, 229, 230, 231, 232, 233, 234,
235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 244, 245

Vaitiekūnienė Lilija 44, 70, 160, 485

Valionytė Birutė 384

Valutytė Regina 314, 504, 505

Vanagas-Ramanauskas Adolfas 157

Varnas Dainius 107, 108, 109, 110, 134, 175, 223, 488

Vėgėlė Ignas 82, 97, 107, 110, 133, 137, 141, 148, 156,
157, 158, 175, 220, 222, 224, 267, 323, 324, 348,
366, 422, 424, 432, 459, 460, 461, 462, 463, 470,
491, 492, 494

Venckus Tomas 159, 160, 161, 402, 417

Veryga Aurelijus 271

Vėsaitė Birutė 63, 175, 324, 325, 423, 424, 425

Vilkas Eduardas 129, 131, 132

Vilkauskas Kęstutis 52, 73, 84, 95, 96, 113, 147, 148,
149, 150, 212, 213, 381, 382, 417, 421, 422, 423, 446,
447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 457, 459

Vinokuras Arkadijus 122

Virbalis Rytis 499, 500

Vyžintas Ramūnas 62, 175, 209, 210, 293, 294, 295,
298, 450, 451, 453

Z

Zailskienė Jūratė 56, 92, 108, 109, 120, 122, 175, 199,
205, 220, 249, 250, 251, 252, 253, 256, 257, 258, 259,
260, 262, 263, 289, 290, 309, 310, 311, 312, 313, 316,
317, 319, 320, 474, 477, 478, 479, 498, 499, 500

Zelenskis Volodymyras (Zelenskyj Volodymyr) 341

Zingeris Emanuelis 63, 111, 194, 225, 226

Zuokas Artūras 118, 142, 152, 165, 166, 167, 168, 251,
274, 281, 362, 363, 411, 429, 448, 449, 493, 496, 502,
506, 507

Ž

Žebelienė Daiva 95, 112, 113, 177, 193, 223, 225, 256,
257, 264, 321, 383, 399, 417, 438, 456

Žemaitaitis Remigijus 44, 45, 86, 87, 89, 90, 91, 93,
116, 124, 126, 205, 230, 256, 265, 362, 389, 390, 394,
399, 400, 401, 410, 412, 420, 438, 460, 463, 487

Žiobakas Roderikas 486, 487, 488

Žuromskas Kastytis 99, 100, 200, 203

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Trečioji sesija
2025 m. rugsėjo 30 d. – lapkričio 18 d.
83–98 posėdžiai

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (0 5) 239 6060, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*